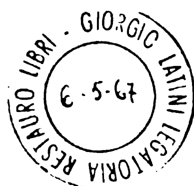
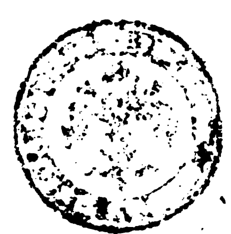

RESTAURO LIBRI · GIORGIO LATINI LEGATORIA
6 · 5 · 67

24. ܡܩܘܡܐ ܐܢܬܘܢ ita Viennens. Cæteræ ܡܩܘܡܝܢ
cap. 5, 2. ܡܐ ܕܠܐܠܗܐ ita codex Viennens. & Tremellii.
Guido & editio Plantini ܡܐ ܕܐܠܗܐ.
Versus 7. In omnibus libris impressis desideratur.
15. רשאלין Tremell. & edit. Paris. Alii שאלינן

FINITUM COTHENIS ANHALTINORUM XXVI. SEPTEMBRIS

ANNO CHRISTI

M. DC. XXI.

ERRATA

Matth. Cap. 5, 3. ܕܡܠܟܘܬܗܘܢ c. 6, 34. ܕܝܘܡܗ c. 8, 10. ܐܡܪ ܐܢܐ v. 29. ܕܐܠܗܐ
c. 9, 30. ܘܟܐܪ c. 10, 25. ܘܠܥܒܕܐ c. 16, 11. ܐܠܐ v. 21. ܘܢܬܩܛܠ
c. 18, 34. ܕܢܦܪܥ c. 19, 6. ܠܙܘܓ

Luc. C. 3, 22. ܐܬܢܨܝܚܬ c. 4, 20. ܡܫܡܫܢ c. 5, 25. ܠܒܝܬܗ c. 7, 24. ܠܡܚܙܐ
c. 9, 12. ܠܟܦܪܢܝܐ ܗܢܘ

Ad Ephes. cap. 6, 1. ܒܡܪܢ in exemplaribus paucis.

28. ܥܒܕܘ ܦܨܚܐ ita codex Viennens. & Guid. Raphelengius Tremell. & versio Arabica leguntex mssc. in singulari *fecit*.

32. ܢܣܦܩܘܢ Viennens. Alii ܢܣܦܩܢ.

Idem וְרַסֵּם דְּמָא *& aspersit sanguinem*. Tremellius.

cap. 12, 9. ܟܡܐ ܗܟܝܠ ܡܢܝܢ ܢܫܬܥܒܕ ܠܐܒܘܗܝ ܕܪ̈ܘܚܬܐ ܘܢܚܐ Ita legit Viennens. & Guido, qui tamen vertit *Patri ipsorum Spirituum*. Arabica versio habet לאבי *Patri*. Vide Tremell. annotationes.

29. & Jacob. c. 3, 6. ܢܘܪܐ ܗܘ c. 13, 14. ܕܡܬܒܥܝܐ Guido. Idem ex mssc. in fine hæc adjecit: *Finita est Epistola ad Hebræos, quæ scripta est ex Italia Romana.* Editio Plantini in 8. habet: *& missa per manus Timothei,*

IN EPISTOLA JACOBI.

Cap. 2, 8. ܡܫܡܠܝܢ ܐܢܬܘܢ *perfecti estis*. Guido.

cap. 3, 15. מן חשוכא דנפשא *à tenebris animæ*. Tremellius.

cap. 5, 12. ܠܐ ܒܫܡܝܐ ܘܠܐ ܒܐܪܥܐ *neq; per cœlum neq; per terram*. ita Tremell. mssc. Rapheleng. & versio Arabica.

IN EPISTOLA PETRI.

C. 2, 15. ܨܒܝܢܗ ita Vienn. & Trem. Guid. verò & ed. Plant. קרישא

7. ܒܐܦܐ ܗܘ v. 17. & Joh. cap. 2, 16. ܕܚܝܠ ܗܘ Guido.

IN EPISTOLA JOHANNIS.

Cap. 1, 5. ܢܘܗܪܐ ܗܘ c. 2, 4. ܕܓܠܐ ܗܘ v. 16. ܕܥܠܡܐ ܗܘ v. 22. & c. 3, 23. & c. 5, 20. ܗܢܘ ܗܘ v. 7. ܙܕܝܩܐ ܗܘ v. 8. ܣܛܢܐ ܗܘ & ܡܫܝܚܐ ܗܘ v. 15. ܩܛܘܠܐ ܗܘ c. 4, 8. & 16. ܚܘܒܐ ܗܘ c. 5, 17. ܚܛܝܬܐ ܗܘ v. 19. ܒܒܝܫܐ ܗܘ

Cap. 2, 19. *Si enim ex nobis fuissent, apud nos permansissent*, Guido ex mssc. addidit.

AD HEBRÆOS.

Cap. 2, 9. הו גיר סתר מן אלהא בטיבותה חלף כלנש טעם מותא *Ipse enim, excepto Deo, per beneficentiam suam pro quovis homine gustavit mortem.* ita legit mssc. Trem. & editio Paris. Codex Viennens. & alii ita: ܗܘ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܒܛܝܒܘܬܗ ܚܠܦ ܟܠܢܫ ܛܥܡ ܡܘܬܐ *nam Deus ipse per gratiam suam pro omnib. gustavit mortem.* Arabs ita: וקד ראק אלמות בדל כל אחר בנעמה אללה *Et gustavit mortem pro unoquoq; per gratiam Dei.*

14. ܐܦ ܗܘ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܐܫܬܘܬܦܘ Ita Guido. Alii codices & versio Arabica legunt in singulari, *communicavit.*

cap. 3, 3. ܗܘ ܕܒܢܝܗ mssc. Guid. v. 4. ܕܒܢܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܗܘ v. 10. Idem.

8. ܠܡܪܡܪܘܝ ita Viennens. Alii ܠܡܪܡܪܡܝ Ibidem כמרמרנא *tanquam exacerbatores* Tremell. Alii ܡܡܪܡܪܢܐ

10. ܠܐ ܝܕܥ ita codex Viennens. Cæteri ܝܕܥܘ *noverunt.*

cap. 4, 1. ܕܚܠ ܗܟܝܠ ita Codex Viennens. Guid. & Trem. ex mssc. restituerunt ܢܕܚܠ *metuamus.*

cap. 5, 7. ܕܫܡܥܘܗܝ Viennens. & Trem. Alii libri ܕܫܡܥܗܘܝ

13. ܡܠܟܐ ܗܘ c. 6, 8. ܩܪܝܒܐ ܗܘ Guido.

cap. 6, 1. מלתה דמשיחא *sermonis Christi.* Tremell.

cap. 7, 13. הו גיר דאתאמרי עלוהי *Is enim de quo dicuntur hæc.* Trem.

Ibidem ܫܪܒܬܐ ܗܘ v. 28. ܒܡܘܡܬܐ ܗܘ c. 9, 15. ܘܒܢܐ ܗܘ Guid.

cap. 9, 25. ܩܘܕܫܐ ita codex Viennens. Guid. & Tremell. Editio verò Plantini סגיאתא.

7. & 26. ܫܢܝܐ ܗܘ v. 20. ܕܗܢܐ ܗܘ v. 22. ܒܕܡܐ ܗܘ

cap. 11, 4. ܕܒܐܠܐ ܗܘ Guido.

14. Initium hujus versus deerat in impresso Viennensi codice, nempe, *Et, si civitatem illam, ex qua exiverant, quæsivissent:* quod Trem. & Guid. ex mssc. restituerunt.

Ooooo

AD THESSALONICENSES II.

Cap. 1, 1. אבא Tremell. Editiones reliq. cum affixo. In fine mſſc. Guid. addit: *& miſſa eſt per manus Tycici.*

AD TIMOTHEUM I.

Cap. 3, 3. נציא *litigioſus*. c. 5, 13. ביתא Tremell. & Pariſ. Cæteræ ܒܝܬ ܠܒܝܬ

25. ܓܒܪ̈ܐ ܛܒ̈ܐ *viri boni.* ita codex Viennenſ. & Guid. Tremell. & mſſc. Raphelengii legunt עבדא *opera bona.*
cap. 6, 10. ܐܥܠܘ ita Viennenſ. cæt. ܐܥܠܘܗ *immiſerunt.*
Ibid. ܐܢܫܐ Tremell. & edit. Pariſ. cæt. absque א in fine.

AD TIMOTHEUM II.

C. 2, 9. ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܐܬܐܣܪ *ſermo Dei non eſt vinctus.* Guid.
cap. 3, 2. ורחמא כספא *& amantes argentum.* Tremell.
3. Principium verſus 3. deſideratur in impreſſo Syro Teſtam.
16. ܟܠܗ ܟܬܒ ita codex Viennenſ. & Tremell. mſſc. Guid. legit. ܟܠ Ibidem ܡܬܘܪܢܐ ܗܘ Idem.
cap. 4, 16. ܫܒܩܘܢ ita Viennenſ. & Guido. Trem. & mſſc. Raphelengii legit. ܫܒܩܘܢܝ *deſeruerunt me.*

AD TITUM.

Cap. 1, 1. עבדא דאלהא *ſervus Dei.* Tremellius & edit. Pariſienſ. cæteræ cum affixo.
14. ܢܬܪܡܘܢ ita codex Vienn. Reliqui ܢܬܪܡܘܢ *conjiciant ſe.*

AD PHILEMONEM.

9. ܡܒܥܐ ܗܘ ܒܥܐ *petendo peto.* Guido in fine addit: *& miſſa per manus Oneſimi.*

AD

13. ܗܘܐ ܡܫܬܥܒܕܪ v. 23. ܗܘܐ ܢܦܫܐ Guido.
23. ܡܫܡܫܢܐ ita Viennens. Tremell. & edit. Paris. Guido legit ܡܫܡܫܢܐ vide Bertram. p. 359. & 411.
cap. 68, 8. ܗܘܐ ܒܚܪܐ v. 16. ܫܚܪܐ mssc. Guidon.

AD PHILIPPENSES.

Cap. 2, 13. ܕܨܒܐ ܐܠܗܘܢ Viennens. Guid. mssc. & alii legunt ܕܨܒܝܢ c. 3, 20. ܗܘܐ ܒܫܡܝܐ Guido. In fine mssc. Guid. addit hæc verba: *& missa est per manus Epaphroditi.*

AD COLOSSENSES.

Cap. 1, 29. mssc. Raphelengii legit ומתכתש אנא כמעברנותא *& certans ego secundum efficaciam.*
cap. 4, 3. mssc. Guid. & Tremell. legunt: *ad loquendum arcanum ipsius Meschicho, propter quod vinctus sum, ut patefaciam illud.*
v. 13. mssc. Guid. addit *& pro iis.* Et in fine Epistolæ: *missa est autem per manus Tycici.*

AD THESSALONICENSES I.

Cap. 2, 17. בחובא סביא *cum dilectione magna.* Tremell. Codices cæt. סגיאא Idem v. צבין *& volumus.* cæt. וצבינן Idem c. 3, 5. דלמא *ne forte.* cæt. ܕܠܡܐ
cap. 5, 7. ܗܘܐ ܒܠܠܝܐ Guido.
14. mssc. Rapheleng. & Tremell. legit ואנח. In fine Guido ex mssc. addidit hæc verba: *quæ scripta est Athenis: missa verò per manus Timothei.*

9. ܘܠܡܫܥܒܪܘ ita Auſtriacum exemplar. Tremellius & cæt. למשעברו

12. ܗܘܘ Guid. vide Bertram. pag. 290.

25. ܗܘ ܛܘܪܐ Guido. v. 26. ܗܫܐ Viennenſ. Alii ܗܘ ܕܝܢ

31. verſum Guido & Tremell. ex mſſc. reſtituerunt.

cap. 5, 7. ܠܠܬܛܦܝܣܘܢ ita codex Viennenſ. Trem. & Pariſ. Guido ܠܬܛܦܝܣܘܢ v. 13. ܗܘ ܠܚܐܪܘܬܐ Idem.

26. סריקא שובחא *vacui gloria*. c. 6, 2. נמוסא רמשיחא Tremell.

8. ܘܡܢ ܕܪܘܚܐ Raphelengii mſſc. & Tremell. copulam præponunt.

Ibidem ܕܪܘܚܐ *de Spiritu*. Guido.

IN EPISTOLA AD EPHESIOS.

Cap. 1, 19. ܘܡܢܘ ܗܘ ܝܪܬܘܬܐ ܕܚܝܠܗ *& quæ ſit hæreditas virtutis illius*. ita Viennenſ. & Guido. At reſtituenda eſt vera & genuina lectio ex mſſc. codice, qui ſic habet: ומנא הי יתירותא דרבותא דחילה quæ certè pulchrè exprimunt textus Græci & Latini (adde & Arabici) veritatẽ καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ: *Et quæ ſit ſupereminens magnitudo virtutis eius*. Ad verbum: *& quæ ſit excellentia magnitudinis*, &c. Hæc autem vox ירתותא ſurrogata fuit in locum duarum יתירותא דרבותא ex præcedenti verſu; in quo ירתותא legitur. Hæc Raphelengius.

cap. 3, 13. ܫܐܠܢܐ & v. 14. ܘܟܐܦܢܐ ita Viennenſ. Cæt. שאל אנא & כאף אנא

Ibidem תאמני *anxius ſit*. Tremellius.

cap. 5, 12. רבטושה *ſecretò*. Tremellius & editio Pariſienſis.

IN EPISTOLA II. AD CORINTHIOS.

Cap. 2, 5. ܐܬܝܩܪܬ *gravis esset.* ita edit. Viennenſ. & Tremell. cæteræ ܐܬܝܩܪ

7. ܗܘܐ ܕܗܘܟܢܐ c. 3, 14. & c. 5, 17. ܗܘܐ ܕܡܫܡܫܢܐ Guido.

cap. 4, 18. ܡܬܚܙܝܢ Edit. Viennenſ.

Ibidem mſſc. Guid. addit: *Sed ea, quæ non cernuntur.*

c. 5, 7. ܗܘܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ c. 7, 9. ܗܘܐ ܠܬܝܒܘܬܐ v. 10. ܗܘܐ ܬܝܒܘܬܐ c. 8, 23. ܗܘܐ ܫܘܬܦܐ

cap. 10, 3. *Etſi enim in carne ambulamus.* mſſc. Tremellii & Guidonis.

cap. 11, 4. ܐܚܬܝܢ Viennenſ. mſſc. Guid. ܐܬܝܬ

cap. 12, 9. ܗܘܐ ܒܟܪܝܗܘܬܐ v. 19. ܗܘܐ ܒܚܝܠܐ Guido.

In fine Guido ex mſſc. adjecit: *Et miſſa fuit per manus Titi.*

IN EPISTOLA AD GALATAS.

cap. 1, 7. ܗܘܐ ܐܢܫܐ Guido.

cap. 2, 14. ܗܘܐ ܐܢܬ ܐܢ Guido. Vide Matth. 14, 28. Luc. 22, 68. c. 23, 37. Joh. 10, 24. Edit. cæt. ܐܢܬ ܐܢ

17. ܗܘܐ ܡܫܡܫܢܐ c. 3, 8. ܗܘܐ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ Guido.

25. כד אתא דין הימנותא *Quum venit autem fides.* Tremellius.

26. ܘܟܠܟܘܢ Viennenſ. mſſc. Guid. & alii legunt ܟܠܟܘܢ

29. וירתא דמולכנא *& hæredes per promiſſionem.* Tremell. & edit. Pariſ. Alii legunt ܘܝܪܬܐ ܒܡܘܠܟܢܐ vide Tit. 3, 7.

cap. 4, 1. ܡܢ ܥܒܕܐ *à ſervis.* Ita codex Viennenſ. & verſio Arabica. Guido legit ܥܒܕܐ *à ſervo.* Numerus pluralis in hiſce linguis frequẽtiſſimè ponitur pro ſingulari. Gen. 21, 7. מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה כי ילדתי בן וגו Sic Joh. 19, 23. *tulerunt veſtimenta eius.* Vide Caſaub. Exercitat. XVI. ad annales Baronii p. 451. col. 1.

cap.10, 11. ܕܢܦܫܢ ܠܗܘܢ ita cod. Viennenſ. & Tremell. Reliqui ܕܢܦܫ Ibid. ܘܐܬܟܬܒ Viennenſ. Guido & Plantini edit. Raphelengii mſſc. & Tremellius ואתכתבי Ibidem ܕܫܘܠܡܗ Viennenſ. Cæteri ܕܫܘܠܡܗܘܢ

26. ܒܡܠܐܗ *cum plenitudine eius.* Vienn. & Trem. Reliq. ܒܡܠܐܘܗ

27. ܘܗܕܡܐ ܐܢܬܘܢ *& vultis.* Viennenſ. Cæteræ ܗܕܡܝܢ

30. ܡܘܕܐܢܐ *gratias ago.* Viennenſ. & Tremell. Plantini editio מודא אנא

cap. 11, 3. ܗܘ ܡܫܝܚܐ v. 7. ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܗܘ ܕܕܡܘܬܐ Guido. Ibidem ܕܓܒܪ ܐܢܬܬܐ Viennenſ. & Tremell. Cæt. ܕܓܒܪ

cap. 12, 3. ܗܘ ܕܡܪܝܐ v. 17. ܗܘ ܟܠܗ Guido.

15. דלא הוית מנה Tremell. Reliqui absque ܕ

29. *Num omnes* Apoſtoli? num omnes. mſſc. Guidon.

cap. 13, 2. ܕܛܘܪܐ *montes.* Guido.

cap. 14, 1. ܗܪܛܘ *ſectamini.* ita cod. Viennenſ. & Tremell. Guido legit ܪܗܛܘ Vide Lexicon Schindleri fol. 1703.

16. מטל דמנא mſſc. Rapheleng. & Tremell. Cæt. absque ܕ

22. ܗܘ ܠܐܬܐ 37. ܗܘ ܕܢܒܝܐ ܐܘ ܗܘ ܪܘܚܢܐ Guido.

45. ܢܦܫܢܐ & v. 52. ܢܦܫܢܘܬܐ Viennenſ. & Tremell. Edit. cæteræ ܐܢܦܫܢܐ & ܐܢܦܫܢܘܬܐ

56. ܗܘ ܢܡܘܣܐ Guido.

cap. 16, 12. ܐܬܠܟܘܢ ita Viennenſ. & Tremell. Reliqui absque Nun.

24. Mſſc. Guid. ܚܘܒܝ *dilectio mea.* In calce epiſtolæ mſſc. Guid. addit: *Philippis Macedoniæ, & miſſa eſt per manus Timothei.*

IN

cap. 15, 2. ܠܒܢܝܢܫܐ *filii hominis.* Cod. Vienn. Alii ܠܒܢܝܢܐ *ad ædificationem.*

cap. 16, 25. דְּמֶן זַבְנֵא עָלְמָא *quod temporibus seculorum.* Trem. & edit. Parif.

IN EPISTOLA I. AD CORINTHIOS.

Cap. 1, 20. ܐܝܟܐ ܗܘ cap. 2, 11. ܐܢܐ ܗܘ cap. 4, 4. ܡܢܐ ܗܘ cap. 5, 11. ܗܟܢܐ ܗܘ Guido.

cap. 5, 8. ܒܚܡܝܪܐ *in fermento:* ita Viennenf. Alii libri legunt ܒܦܛܝܪܐ *in azymis.*

cap. 6, 5. ܠܒܗܬܬܘܢ ita omnes libri editi. Mafius verò in pecul. Syro fol. 23. col. 1. legit ܒܗܬܢܐ

cap. 7, 17. איכנא יהלך *ita ambulet.* Tremell. & edit. Parif. Alii ܗܟܢܐ

21. גבי לך מן דתפלות *elige tibi potius quàm ut fervias:* Trem. & editio Parifienf. vide Tremell. annotationes. Reliqui ܓܒܝ ܠܟ ܕܬܬܦܠܚ Guido vertit: *elige tibi ut, utaris.*

22. ܡܫܝܚܐ ܗܘ & ܚܐܪܐ ܗܘ Guido.

38. In Viennenfi deerant hæc verba: *Is autem, qui non dat (nuptum) virginem fuam, longè melius facit;* quæ Guido ex mffc. addidit.

cap. 8, 12. ܒܡܫܝܚܐ ܗܘ cap. 9, 17. ܨܒܘܬܐ ܗܘ v. 18. ܐܝܢܐ ܗܘ

21. איך ד׳א נמוסא כד לא אותי לאלהא דלא נמוסא *tanquam exlex, quum non fim Deo exlex.* Tremell. & Guido.

22. ܠܟܠܢܫ ܟܠ ܗܘܝܬ *omni homini factus fum omnia.* M.S. Guidonis ex Tremell.

17. ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܗܝܡܢܬ ܒܗ *coram Deo, in quem credidisti.* ita omnes libri impressi. Franciscus Junius, Hic locus, inquit, judicio meo corruptus est, & adjectione unicæ literæ א curari potest in hunc modum דהימנותא בה *in quem* fuit *fides*, vel, *in quem credidit.* Alioqui nec Græco textui respondet, nec benè exprimit, sed magis obscurat Pauli argumentationem. Hæc ille. Arabs vertit אלדי אמנת בה

cap. 5, 18. ܐܟܙܢܐ ita cod. Viennens. Guido & Plantin. Masius interpretatur, *ad eum modum.* Occurrit etiam 1. Cor. 12, 12. vide jam Tremellii annotationes.

cap. 6, 10. & c. 7, 7. ܠܚܛܝܬܐ ܗܘ v. 23. & c. 7, 13. ܡܘܬܐ ܗܘ

c. 7, 22. נמוסא Tremell. & edit. Paris. Cæt. cum affixo.

cap. 8, 24. ܕܒܣܒܪܐ ܗܘ *quod in spe est.* Guido.

cap. 9, 4. ܐܝܣܪܝܠܝܐ ita Viennens. Guido, & Plantini codex. vide Rom. 10, 21. 2. Cor. 11. 22. Tremell. legit יסראיל

28. ܡܠܬܐ ܦܣܩ ܥܒܕ *sermonem decidit.* ita Viennens. & Trem. Guido, Rapheleng. mssc. Schindl. fol. 343. legunt ܦܣܩ ܥܒܕ vide etiam Masii peculium Syrum fol. 10. col. 2.

31. רהט הוא Viennens. & Tremell. Edit. cæt. ܪܗܛܘ

cap. 10, 3. כאנותא *justitiam.* Tremell. Alii cum affixo.

14. ܕܠܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ *in quem non crediderunt.* Guid. mssc.

cap. 11, 3. ܐܢܐ ܗܘ v. 5. ܫܪܟܐ ܗܘ Guido.

19. ܕܐܬܦܣܩܘ ita cod. Viennens. & Tremell. Alii ܕܐܬܦܣܩܘ

cap. 12, 2. ܐܢܐ ܗܘ v. 7. ܕܡܫܡܫܢܐ ܗܘ cap. 13, 1. ܐܠܗܐ ܗܘ v. 4. ܡܫܡܫܢܐ ܗܘ v. 11. ܕܥܕܢܐ ܗܘ c. 15, 4. ܠܡܠܦܢܐ Guido.

cap. 13, 12. ܢܫܕܐ *propellamus.* Guido & Plant. Edit. reliquæ ܢܫܒܘܩ *missa faciamus.*

cap.27,15. ܠܐܝܕܐ *in manum.* Vienn. Vide Marc.9,43.c.14,41. Luc.1,47.c.6,9. Act.9,17.c.19,6.1.Cor.12,15.1.Tim.5,22. VVaseri item Gramm. p. 22.

27. ܘܐܟܠܘ̈ܗܝ ita Guido. Vide etiam v.33.

40. ܘܫܪܘ ita Viennens. Tremell. ושרו

43. כאא Tremell. Alii ܟܠܢ

cap. 28, 2. וקראון *& vocaverunt nos.* ita edit. Paris. Edit. cæt. ܘܩܪܒܘܢ. Similia exempla vide cap.19,30. Rom.10,20. c.12,21.1.Cor.16,6. & Masii Gramm. fol.12.&35.

3. סוגאא רחכובא *multitudinem ramorum.* Tremell. Alii legunt ܡܫܟܒܐ

25. בפום אשעיא לוקבל *per os Isaiæ contra.* Tremell.

28. ܦܘܪܩܢܐ ܕܐܠܗܐ *redemtio Dei*: ita legunt Tremell. Guido & Plantini editio.

v.29 in omnibus editis deest. Tremellius in margine ita eundem vertit וכד הלי אמר נפקו יהודיא וסגי דרשין הוו בינתהון *Et quum hæc dixisset, egressi sunt Judæi & disceptabant multum inter se.*

IN EPISTOLA PAULI AD ROMANOS.

Cap.1,17. ܟܐܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ *justitia ipsius Dei.* Viennens. Alii interponunt ܓܝܪ *enim.*

cap. 2, 4. ܠܬܝܒܘܬܐ ܗܘ *ad resipiscentiam.* c.3, 4. ܟܐܢܐ Guido.

7. ܛܠܝܐ *puer*: ita cod. Viennens. Alii rectius legunt ܚܛܝܐ *peccator.*

14. ܦܘܡܗܘܢܗܘܢ *os eorum.* ita cod. Viennens. Tremell. & Bertram. p.375. Alii פומהון

31. & c.4,16. ܗܘ ܢܡܘܣܐ v. 9. ܗܘ ܥܘܪܠܘܬܐ v. 11. ܗܘ ܐܬܐ v.15. ܗܘ ܡܥܒܪܢܐ Guido.

cap. 20, 14. ܡܢ ܠܬܐܘܣ *ex Theso*: ita omnes libri impressi. Andreas Masius in peculio Syro fol. 53. col. 3. suspicatur mendosè ܠ pro ܐ positum esse. Versio Arabica habet ܐܬܐܘܣ

24. ותשמשתי c. 21, 5. באורחה Tremell. Edit. cæt. absque affixo.

6. לביתהון & v. 34. שריראית Tremellius.

cap. 22, 11. Addunt ex mssc. Guido & Tremell. hac verba, quæ in impresso Viennensi deerant: *apprehenderunt me manibus meis, ÿ qui mecum erant.*

22. ܘܟܗܢܐ ܗܘܐ 29. & c. 23, 27. ܘܡܣܟܢܐ ܗܘܐ 5. ܘܟܗܢܐ ܗܘܐ

20. ܠܥܠܝܡܐ *adolescens.* Guido.

29. ܦܪܣ ܠܗܘܢ ita codex Viennens. Trem. & Guido restituerunt ܦܪܣܘ

cap. 23, 9. אן דין *si autem*: ita divisim Tremell. Edit. cæt. ܐܢܕܝܢ conjunctim.

15. ותבצון ita Tremell. Edit. cæt. ܕܠܒܨܘܢ vide Mas. Pecul. fol. 41. col. 2.

21. ܢܫܬܗܘܢ *bibent.* ita Viennens. Tremell. Bertram. p. 277. Edit. reliq. ܢܫܬܘܢ vide v. 12. & Lexicon Syrum.

cap. 24, 5. ܕܪܫܐ ܗܘ *princeps enim est.* Guido.

3. ܒܣܘܓܐܐ ܕܫܝܢܐ *in magnitudine tranquillitatis.* Restituendum videtur, inquit Raphelengius ex mssc. רשינא hæc enim vox alibi sæpius in *pacis* significatione invenitur: cùm aliàs שניא à שנא & שני *mente moveri, insanire*, deducatur. Hæc ille. Arabs vertit *in multâ pace.*

9. ܐܡܫܐ Viennens. Edit. cæt. legunt numero plurium, & Masius pecul. fol. 6. col. 2.

13. ܡܠܟܐ ita Viennens. Guido ܡܠܟܐ vide cap. 25, 5.

cap. 26, 22. ܠܙܥܘܪܐ ita codex Vienn. Alii legunt לזעורא *parvis.*

cap.

Codex Viennens. & Tremell. ܡܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ vide Luc. 1, 17. Joh. 3, 36. Hebr. 7, 14. 1. Petr. 3, 21. Bertram. p. 259.

11. ܘܢܚܬ ܠܟܘܢ ita Viennens. Libri alii ונחתו *& descenderunt.*

14. סרקו נחתיהון *Sciderunt vestimenta sua.* Trem.

15. לות אלהא חיא *ad Deum viventum.* ita *T*remellius & Raphelengii mssc.

25. ܢܚܬ ܠܗܘܢ ita legunt Codex Viennens. *G*uido & Plantin. *T*remellius verò & mssc. Raphelengii ܢܚܬܘ *descenderunt.*

Ibid. לאטליא ita *T*remellius.

cap. 15, 7. ܩܡܘ ita Viennens. Edit. cæteræ ܩܡ *surrexit*, ut legit codex Græcus & versio Arabica.

12. ואתותא *& signa.* *T*remellius. Editiones cæteræ copulam omittunt.

34. versus deest, quem Tremellius ita restituit: ברם הוא צבינה דשילא דיקוא תמן: *Sed fuit voluntas Schilæ ut maneret ibi.*

40. ܠܫܝܠܘ ita Viennens. Tremell. שילא. vide Act. 15, 22. 27. 32. c. 16, 19. 25. 29. c. 17, 4, 10. 14. c. 18. 5.

cap. 17, 23. ܕ̈ܚܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ita cod. Viennens. & Tremell. Guido verò & editio Paris. דחלין אנתון.

cap. 18, 6. In impressis desiderantur hæc verba: *Sanguis vester super caput vestrum*, quæ Trem. vertit דמכון על רישכון

13. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ita Viennens. *G*uido & Plantini editio. Trem. & editio Paris. ואמרין

cap. 19, 21. ܐܫܬܠܡ ܗܠܝܢ ita codex Viennens. *G*uido & Plantini ܐܫܬܠܡܝ: Tremell. & edit. Paris. אשתלמו *expleta essent.*

26. דלא אלהא. & v. 27. ולא הוא ibidem דכלהון *T*rem. Edit. cæt. ܘܟܠܗܘܢ & ܟܠܗ

cap. 6, 7. וסגיא הוא מנינא *& augebatur numerus*. Tremel. Libri impressi alii ܣܓܝ

ca. 7, 55. תשבוחתה דאלהא *gloriam Dei*. Trem. Sic c. 8, 3. לביתא

cap. 8, 30. מנא דקרא אנת *quod legis*. ita Trem. Ab aliis editionibus exulat dolath. versus 37. deest in libris impressis.

cap. 9, 7. ܕܐܠܫ ܗܘ ita Viennens. libri alii ܗܘܘ

13. ܐܘܪܫܠܡ ita Viennens. Masius in peculio Syro fol. 31. & editiones cæteræ ܐܘܪܫܠܡ

15. ܕܡܐܢܐ ܗܘ *vas est*. Guido.

18. & c. 22, 13. Trem. & Raphelengii mssc. ואתפתחי. vide Matt. 9, 30. c. 20, 33. Luc. 24, 31. Joh. 9, 10.

30. בדחלתא דאלהא *in timore Dei*. Tremellius. vide etiam 2. Corinth. 7, 1.

cap. 10, 6. *Tremellius* sequentia verba de suo adjecit והו יאמר לך מנא ולא לך למעבד *& ille dicet tibi, quid oporteat te facere.*

12. ܕܐܪܒܥ ܪܓܠܘܗ *quadrupedia*. ita Viennens. & *Tremell.* vide cap. 11, 6. Guido absque affixo ܪܓܠܝܢ

37. ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ ܡܢ ܓܠܝܠ ita Codex Viennens. & Guidonis *in tota Judæa*, initio facto, *à Galilæa*. *Tremell.* & Raphel. ex mssc. restituerunt incuria typographi omissum verbum ܕܐܩܕܡ

42. ܕܗܘܝܘ ܗܘ *quod ipse sit*. Guido.

cap. 11, 16. מלתא דמרן *sermonis Domini*. *Tremell.* sic cap. 16, 32.

cap. 13, 17. ܒܬܘܬܬܐ ita codex Vienn. M. S. Raphelèngii legit ܒܬܘܬܐ

46. ܗܘܐ ܐܢܥܘܢ Viennens. *Tremell.* & Bertram. pag. 287. Editiones cæteræ ܗܘܘ

cap. 14, 2. ܡܬܥܫܩܝܢ ita Guido, editio Paris. & Plantini.

Codex

22. ܟܪܝܐ ܠܟܘܢ *tristitia est*: Viennens. Vide 1, Thess. 4, 13.
Guido ܟܪܝܐ vide Matt. 19, 22. Joh. 16, 21. 2. Cor. 6, 10.

cap. 18, 13. דחמוהי Tremell. Edit. cæt. ܕܚܡܘܗܝ.

cap. 20, 15. ܗܘ ܕܓܢܢܐ *quod hortulanus esset*. Guido.

16. ܪܒܘܠܝ ita codex Vienn & Trem. Guid. legit ܪܒܘܢܝ vide Drusii commentarium priorem ad voces N. T. p. 139. ejusdem item Præterita. Ang. Caninium de locis N. T. p. 86. Arabs legit ܪܒܘܢܝ

cap. 21, 3. אזל אנא לצוד *abeo ad capiendum pisces*. Tremellius & edit. Parisiensis.

IN ACTIS APOSOLORUM.

Cap. 1, 18. ܗܘ ܗܘܐ v. 20. ܥܡܪܗ *habitatio eius*. Guido.

cap. 2, 33. ܕܗܘ ܡܢܐ ܐܠܗܘ Sic Exemplar Austriacum & Trem. Mssç. Guidonis ܡܢܝ

38. Mssc. Guid. *in nomine Domini Jesus*, ut habent textus Græcus & versio Arabica.

13. ܐܠܗܗ ܗܘ ܕܐܒܗܝܢ ita Viennens. Guido & Plantini editio. vide Matth. 22, 32. Luc. 20, 37. Act. 7, 32. Tremell. & editio Paris. absque affixo.

cap. 4, 24. ܐܟܚܕܐ Ita exemplar Austriacum, Tremell. & Paris. vide Roman. 6, 5. Guido ܐܟܚܕܐ & ita Masius in peculio Syro. vide Joh. 4, 36. c. 20, 4. c. 21, 2. Rom. 1, 12. c. 3, 12. 1. Cor. 15, 6. 1. Thess. 5, 10.

cap. 5, 19. ܦܬܚ ܠܬܪܥܐ ita Viennens. editio. Cæteræ & versio Arabica ܦܬܚ *aperuit*.

38. ܕܐܢ ܗܘ ܕܝܢ *nam si sit* ita Viennens. Tremell. & Plantini codices. Guido vero legit ܐܢ

misit me, patris mei: quod Guido & Tremell. ex mssc. reposuerunt.

57. ܢܚܐ ܠܥܠܡ *vivet in æternum*: ita Viennens. & Trem. Mssc. Postelli legit *propter me*: ut habet codex Græcus, & versio Arabica.

63. מלא דאנא מלל. Tremellius.

70. ܣܛܢܐ ܗܘ cap. 7, 17. ܐܠܗܐ ܗܘ v. 27, & c. 9, 29, 30. ܐܝܟܐ ܗܘ Guido.

38. מן דהימן *qui credit*. v. 48 ומן פרישא Tremell. & edit. Paris.

cap. 8, 1. Deest historia adulteræ in exemplari Syriaco, *11.* versibus comprehensa.

32. עררכון ita Tremell. Libri impressi alii ܢܚܪܪܟܘܢ

34. ܥܒܕܐ ܗܘ *Servus est*. Guido.

56. מסוי הוא *cupiebat*. Tremell. Impressi libri alii ܡܣܘܟܐ Vide Lexicon Schindleri fol. *1202.* & *1203.*

cap. 9, 4. דאנשא Tremellius.

17. ܢܒܝܐ ܗܘ v. *22.* ܡܫܝܚܐ ܗܘ v. *24. 25.* ܚܛܝܐ ܗܘ c. 10, 2. ܪܥܝܐ ܗܘ

cap. *12*, *24.* ܐܢ ܕܝܢ *Si vero*: ita Viennens. Edit. cæt. אן דין

32. אגר כלנש *attraham omnem hominem*: ita Tremell. & edit. Paris. Alii libri ܐܢ. Vide Lexicon Schindl. f. 10*66.* & *336.*

cap. *13*, 10. ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܕܟܝܐ ܐܢܬܘܢ *& vos mundi estis*. Guido.

cap. *14*, *1.* ܠܐ ܢܬܕܘܪ *ne prematur*: ita Viennens. & Tremell. Mssc. Guidonis leg. ܢܬܕܘܪ Idem ex mssc. addit, *Quod si abiero, parabo vobis locum*, quæ in Viennensi deerant.

28. ܚܝܐ ܗܘܝܬܘܢ Viennens. Tremell. & aliæ editiones חוין

cap. 16, 14. in fine deerat in codice Viennensi dictio hæc *& indicabit vobis*. quam Guido ex mssc. restituit.

IN JOHANNE.

Cap. *1*, 9. נוהרא שררא *lux vera.* Trem. & edit. Parif.

15. ܕܩܕܡܝ ܗܘܐ ܡܢܝ *prior eſt quàm ego.* Guido & exemplar Pariſ. vide v. 30.

17. שררא דין וטיבותא ביד ישוע משיחא הות *veritas autem & gratia per manum Jeſchua Chriſti facta eſt.* Trem. & ed. Pariſ.

19. סהדותא דיוחנן *teſtimonium Juchanan.* Idem.

cap. *2*, 14. ואשכח להנון דזבנין תורא *& invenit eos, qui vendebant boves.* ita exemplar Auſtriacum & Trem. Editiones cæt. ܘܐܫܟܚ ܒܗܝܟܠܐ ܠܗܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ut habent codex Græcus & verſio Arabica.

cap. 3, *6*. ܒܣܪܐ ܗܘ *caro eſt.* ܪܘܚܐ ܗܘ *Spiritus eſt.* Guido.

26. מסהד עלוהי *teſtatus es.* Tremell. Edit. cæt. ܣܗܕܬ

31. ܐܪܥܐ ܗܘ *terra eſt.* v. *33*. ܫܪܝܪܐ ܗܘ *verax eſt.* Guido.

cap. *4*, 10. הבי לי אשתא *da mihi bibere.* Trem. mſſc. vide v. 7. & verſionem Arabicam.

24. ܪܘܚܐ ܗܘ *Spiritus eſt.* Guido.

33. ܒܝܢܝܗܘܢ *inter ſeſe.* ita Viennenſ. Guido & editio Plant. vide Matth. 18, 15. Marc. 4, 34. Luc. 16, 26. c. *22*, 17. c. 23, 24. Joh. 9, 16. Act. 15, 9. Trem. & editio Pariſ. בינתהון. vide Matth. 20, 26. Luc. 23, *12*. Act. *22*, 30. c. 24, 21. *1*. Cor. *1*, *11*. c. *2*, 2. c. 5, *1*, c. *11*. 18. Philip. *2*, 18. 2. Theſ. 3, 7.

cap. 5, 20. In Viennenſi codice deerant hæc: *Et quæ ſunt majora his opera oſtendit ei,* quæ Trem. ex mſſc. reſtituit.

26. בקיומה *in ſemetipſo.* Tremell. & c. 6, *53*. Rom. *1*, 27. c. 9, *3*. *1*. Corinth. *6*, 7. c. 9, 27, 2. Cor. 12, 15. Eph. 2, 15. Coloſ. 1, 15. cap. 4, 9. Heb. 1, 3. c. 8, 28. c. 10. 1. Alii libri impreſſi ܒܩܢܘܡܐ.

cap. *6*, 39. Initium verſiculi 39 Syrus codex Viennenſis non habebat, videlicet, *Hæc eſt autem voluntas eius, qui*

cap. 15, 9. ܫܒܒܝ ita Guido. Editiones cæt. ܫܒܒܬܝ Confer Bertram. pag. 290. Andr. Mas. Gramm. fol. 36.

cap. 16, 21. ומתיאב *& cupiebat*. Trem. Cæt. edit. ܘܡܬܪܓܪܓ Bertram. p. 365. & 369.

cap. 19, 11. ܡܠܟܘܬܐ ita Viennens. Guido & Trem. reponunt ܡܠܟܘܬܗ ut habet codex Græcus & versio Arabica.

20. מנתך *mina tua*. v. 40. יקען *clamabunt*. Trem.

41. ܘܡܪܗ Viennens. & editio Plantini. Edit. cæt. ומרא

cap. 20, 6. ܢܒܝܐ ܗܘ Guido. v. 24. ܘܟܬܝܒܬܐ Idem. Vide Matth. 22, 20. Marc. 12, 16.

38. ܚܝܝܢ Guido. vide Joh. 6. 57. Act. 17, 28. Rom. 6, 11. c. 14, 8. 1. Cor. 15, 45. 2. Cor. 1, 8. 1. Thess. 3, 8. c. 4, 15. 17. Hebr. 9, 14. & Bertram. p. 356.

cap. 21, 24. ܙܒܢܐ *tempora*. & c. 22, 26. ܗܘ ܕܪܝܫܐ *qui princeps est*. Guido.

34. ܬܠܬܐ ܙܒܢܝܢ *tribus vicibus*. Guido. Alii impressi libri ܬܠܬ Sic Matth. 26, 34. Luc. 22, 62.

37. ܢܫܬܠܡ *complementum accipient*. ita Viennens. Trem. & editio Paris. Guido verò & Plantin. legunt in plurali.

60. ܗܘ ܡܡܠܠ cap. 23, 2. ܗܘ ܡܠܟܐ v. 7. ܗܘ ܫܘܠܛܢܐ Guido.

11. ܕܙܘܪܝܬܐ ita omnes libri impressi. I S. Casaubonus exercit. XVI. ad Annales Baronii p. 435. legendum censet דזהוריתא, quem vide.

49. ܘܚܙܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ *& spectabant ista*. Vienn. & Trem. Edit. cæt. ܘܚܙܝܢ ܗܘܝ

cap. 24, 32. ܝܩܝܕ ܗܘܐ *accensum erat*. ita Viennens. Editiones cæteræ יקיד.

IN

25. ܣܒܝܥܐ ܠܟܘܢ Viennens. Ego restitui ܣܒܥܝܢ ܠܟܘܢ ut libri impressi habent.

36. ܡܪܚܡܢܐ ܗܘ *misericors est*: Guido.

45. מן סימתא טבא *ex thesauris bonis*: Tremell.

cap. 7, 6. מן ביתה *à domo eius*: Tremell. Alii libri ܡܠܐ

37. ܕܦܪܝܫܐ ܗܘ Guido.

cap. 8, 23. וקריבא הוא *& proximum erat*: ita Tremell. Alii libri habent ܗܘܬ & ita Marc. 4, 47.

cap. 9, 33. למפרש *discedere*: Trem. Editiones cæt. ܠܡܦܪܫܘ

38. מן כנשא הו בעא *è turba illa clamabat* Tremell.

Ibid. ܗ̄ܘ ܕܝܚܝܕܝܐ *qui unicus est*: Guido.

cap. 10, 30. קימא בה נפשה *viveret in eo anima eius*: Trem.

cap. 11, 5. ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ *in medio noctis*, ita Tremell. & Viennens. codices reliqui legunt ܒܦܠܓܗ vide Matth. 25, 6. Mar. 14, 35. c. 6, 23. Act. 16, 25. c. 20, 7. c. 22, 6. c. 26, 13. c. 27, 27.

26. בישא מן קדמיתה *prior quàm principium eius*: Tremell. & editio Plantin. vide Matth. 12, 45, c. 27, 64. Guido & edit. Parisiensis ܡܢ ܩܕܡ ܒܝܫܐ

29. שרבתא הדא בישתא *generatio hæc mala*: Trem. vide Matt. 12, 39. c. 16, 4. Marc. 8, 12. Editiones cæt. ܒܝܫܐ

35. ܚܫܘܟܐ ܗܘ *tenebræ sint*: Guido.

cap. 12, 6. והדא מנהון Tremell. Vide Matth. 10, 29.

13. ܕܢܦܠܓ *ut dividat*: ita Guido & editio Plantini.

34. ܢܗܘܐ Guido. Viennens. ܢܗܘܐ vide Corn. Bertr. p. 292.

49. מן כדו יוקת *jam accensus sit*. Trem. Edit. cæt. habent ܒܠ

53. ואמא *& mater* Tremellius.

cap. 13, 4. תמניתא עסר *octodecim*: vide v. 11, & 16.

cap. 14, 21. ܘܠܟܦܪܐ *& in pagos*: ita Viennens. & Guid. Trem. editio Paris. ולקויתא.

cap. 14, 4. מִן תַּלְמִידוֹהִי *ex discipulis eius*: ita Tremell. Cæteri ܠܬܠܡܝܕܐ absque affixo. Confer Matth. 26, 8. Joh. *12*, 4.

Ibid. ܕܐܬܟܐܫ *quibus displicuit*: ita legunt Viennens. Guid. Plantini edit. in 8. & exemplar Paris. Cornel. Bertram. p. 259. & 273. Buxtorf. in Chald. p. 68. VVaserus p. 68. Tremell. verò דְאִתְכְּאֵשׁ

cap. 15, 9. וְאָמַר לְהוֹן *& dixit eis*. Tremellius.

12. ܕܩܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܠܟܐ *quem vocatis regem*: Viennens. M.S. verò Trem. & Guid. ܕܩܪܝܢ

IN LUCA.

Cap. 1, 53. וַעֲתִירָא שְׁדָא *& divites dimisit*: Tremell.

45. דאתמללו Raphelengii mssc.

58. ܫܒܒܘܗܝ *vicini eius*. Ita Guid. Edit. cæteræ ܫܒܒܘܗܝ

65. מִתְמַלְּלִין Tremellius.

75. ܘܒܙܕܝܩܘܬܐ *& in justitia*. Deest hoc in Viennensi, quod Tremell. & Raphelengius ex mssc. addunt.

c. 2, 8. ܕܥܡܪܝܢ *qui habitabant*. Guido. vide Act. 14, 13. c. 10, 17. 23.

13. אִתְחֲזִיו *conspecti sunt*: Tremellius.

18. ܕܐܬܡܠܠ ita Viennens. & Trem. Guido verò, editio Plant. & Paris. legunt in plurali ܕܐܬܡܠܠܢ

19. נָטְרָא הֲוָא *conservabat*. vide & v. *51*. Tremell.

cap. 4, *19*. וְלַמְשַׁדָּרוּ *ad dimittendum*. Tremell. Impressi cod. alii ܘܠܡܫܪܝܘ

36. ܘܡܬܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ita Viennens. Cod. alii ܗܘܘ

cap. 5, 2. גִּיב Tremell. & cap. *19*, 29. Joh. 3, 23. cap. 4, 5. c. 6, 23. Act. *1*, *12*. c. 5, *10*. c. 9, 37. c. *22*, *3*. c. *23*, *2*. c. 27, 39.

9. אחרה הות *apprehenderat*. Tremell. Alii cod. ܗܘܐ

cap. 6, *12*. אֲבָא *pernoctabat*. Tremell. Editiones aliæ & Bertr. p. *183*. ܒܐܬ ܗ

7. ודחילין v. 21. & 23. נפקין Tremellius.

cap. 9, 20. ܘܡܬܦܠܦܠ *& volutabat.* ita Guid. Fabr. Trem. Editio Plantini, & Parif. Viennenf. codex, And. Mafius in peculio Syro fol. 9. & Schindlerus legunt ܡܬܦܠܦܠ.

21. זבנא הוא ita Tremell. Edit. cæt. ܘܟܒܠ̈ܐ ܗܘܐ vide Luc. 8, 29.

21. ܘܡܣܟܒܠ ܗܘܐ Guido.

22. חבנין סגיאא Tremell. vide Lexicon Syrum.

cap. 10, 40. לא הוא דילי *non eft meum.* Trem. vide Matt. 20, 23.

cap. 11, 1. & Luc. 19, 29. פאגא Tremellius.

13. ܘܙܒܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܕܬܐܢܐ *tempus n. non erat ficuum*: ita Viennenf. Guidonis & Plantini editio. Tremellius זבנא גיר לא הוא דתאנא.

cap. 12, 5. ܚܪ̈ܢܐ *alios*: Viennenf. Reliquæ habent ܐܚܪ̈ܢܐ.

21. כד אף לא הו שבק *neque ipfe relinquens*: ita Tremell. vide Matth. 22, 26. Luc. 20, 31.

28. ܐܝܢܐ ܦܘܩܕܢܐ *quodnam eft mandatum*: ita Viennenf. Tremell. & Plantini editio in 8. Guido verò & edit. Parif. ܐܝܢܐ. Confule Lexicon.

39. Guid. Fab. ex mſſc. Poftelli addit ܘܪ̈ܫ ܡܣܡܟܐ ܒܚܫܡܝܬܐ *& primos conſeſſus in cœnis*, ut habet codex Græcus & verfio Arabica.

44. ארמית *injecit*: ita Trem. Cæteri cum affixo. vide Luc. 21, 4.

cap. 13, 7. ܘܫܡܥܐ ܕܩܪ̈ܒܐ *& rumorem bellorum*: ita libri impreffi, & Matt. 24, 6. Trem. legit ושבא דקרבא vide ejusdem annotationes ad d. l. Matthæi.

15. ܕܥܠ ܐܓܪܐ ܗܘ *in tecto eft.* Guido.

18. ערוקכון *fuga veſtra.* Tremell. vide Matth. 24, 20.

21. ܗܪܟܐ ܗܘ *iſtic eſt.* Guid. Fabr.

31. ומלי לא יעברון *& verba mea non præteribunt.* Tremell. vide Matth. 24. 35. Luc. 21, 33.

20. ܢܦܪܘܥ ܠܗܘܢ *ut solveret eis*: ita Viennens. Guido & edit. Paris. Tremell. & Rapheleng. ex mssc. restituerunt ודנשאלון *ut peterent*, ut habent textus Græcus, & versio Arabica. v. 63. ܢܦܩܘܢ Guido.

IN MARCO.

Cap. *1*, *11*. ܘܩܠܐ ܗܘܐ *& vox facta est*: ita Viennens. Guid. editio Plantini & Paris. Tremell. וְקָלָא הֲוָת vide Matth. *17*, 5. Marc. 9, 7. Luc. 3, *22*. c. 9, 35, 36. Joh. *12*, 30. Act. *2*, 6. c. *10*, *15*. c. *12*, *22*.

27. ܫܡܥܐ ܗܘܐ Guido Fabricius.

cap. *2*, *15*. דאתו בתרה *qui venerant post eum*. Tremell. Reliquæ editiones habent ܘܐܬܘ ut legunt codex Græcus & versio Arabica. v. *22*. אברין Tremellius.

cap. *3*, *3*. במצעיתא *in medium*. Tremellius.

29. דינגדף ברוחא *blasphemaverit contra spiritum*. Tremell. Hujus constructionis exemplum unicum offendi in N.T. vide Lexicon meum Syrum. Reliquæ editiones habent ܢܓܕܦ ܥܠ ܪܘܚܐ

cap. 4, *19*. עאלין חנקין & v. *32*. דבטלליה item v. 38. רמיך Trem.

40. ܠܡܢܐ ܕܚܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܟܢܐ vox הכנא exulat ab editione Tremell.

cap. 5, *1*. ואתו *& venerunt*. Tremell. vide Matt. 8, *28*. Luc. 8. *26*.

13. ܐܝܟ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ *circiter bis mille*: ita Guido & editio Plantini in 8.

cap. 6, *20*. ܢܛܪ ܗܘܐ Guido Fabricius.

24. ואמרת לאמה *& dixit matri suæ*. Tremellius.

35. ܡܫܟܚܐ ܗܘܐ Guido Fabricius.

36. וחדריהון ita Trem. & edit. Paris. v. 49. ܕܓܠܐ ܗܘ Guid.

cap. *7*, *2*. משנין v. 5. משיגין Tremell. vide Bertram. p. *271*.

cap. *22, 16.* ܘܠܐ ܨܦܐ ܠܟ ܐܠܐ ܕܥܠܐ *neque accipis curam*: ita legunt Viennens. Guido & Buxtorfius in Gramm. Chald. p. *41.* Dan. 2, 37. exstat אַנְתְּה Trem. Editio Plantini & exemplar Paris. legunt אנת absque olaph.

17. Sequentia verba in Trem. desunt: שַׁלִּיט לְמִתַּל כְּסַף רֵישָׁא לְקֵסָר אוֹ לָא *licet dare pecuniam, capitatim Cæsari, nec ne?*

23. קְרַבוּ לֵהּ *accesserunt ad eum*: ita Tremell. Editiones cæteræ omittunt לֵהּ

Ibid. ܠܝܬ ܚܝܐ ܕܡܝܬܐ *non est resurrectio mortuorum*. Ita Viennens. & Guido Fabr. Cæteri libri impressi legunt חַיַּת vide etiam 1. Cor. 15, 12. 13. 21. 42.

34. אַכְחַד *pariter*. Trem. Edit. cæt. cum א in fine.

cap. 24. 5. ܢܛܥܘܢ ita Viennens. Guido legit ܢܛܥܘܢ *seducent*.

17. In codice Viennensi deerat ultima vox v. 17. & integer versus *18.* quem Trem. & Guid. ex mssc. reposuerunt.

20. ܒܣܬܘܐ *in hyeme*. Viennens. Guido ܣܬܘܐ

34. ܠܐ ܢܥܒܪ ܫܪܒܬܐ *quod non præteribit generatio*. Ita Vienn. Trem. & Luc. 21, 32. VVaserus in Gramm. p. *111.* Buxtorf. in Chald. Gramm. p. 61. Guido verò, Plantini editio & Paris. exemplar ܢܥܒܪܝ cum *Jud* in fine. vide Gramm. Andr. Masii fol. 23. & Casp. VVaseri p. 110.

Ibid. ܕܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ *ista omnia fiant*. Ita Viennens. vide etiam Luc. 21, 32. Guido & edit. Paris. legunt ܢܗܘܘܢ

cap. 25, 8. ܐܛܡܝ Guido. Trem. v. 8. 9. 11. אַמְטִין

44. ܒܐܠܝܨܘܬܐ Guido. vide meum Lexicon Syrum.

cap. 26, 25. ܐܢܐ ܗܘ & c. 27, 6. ܕܡܐ ܗܘ Guido.

cap. 9, 21. ܕܦܚܪܐ Idem. Confer v. 10. & Rom. 9, 21.

6. ܠܟܡܪܐ Viennens. Guid. ܠܟܡܪܐ

17. ܐܗܘܐ ita Viennens. Guido legit ܐܗܘܐ vide Bertram. p. 277. & hæc sequentia loca Matth. 17, 20. Luc. 1, 32. c. 17, 35. 1. Cor. 14, 34. & Bertram. p. 292.

cap. 18, 6. ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ *mola asinaria*: ita Viennens. Trem. & editio Plantini in 8. Guido Fabr. & edit. Parisiensis ܕܚܡܪܬܐ vide Marc. 9, 42.

12 ܘܬܛܥܐ Viennens. Guido ܬܛܥܐ vide v. 13. Luc. 15, v. 4, 7.

16 ܕܒܪ ܥܡܟ *accipe tecum*. ita Viennens. Guido, & editio Plantini in 8. Trem. & edit. Paris. רוק וְתִמְצָא עִמָּךְ

cap. 19, 2. ܣܓܝܐܐ Viennens. & Trem. vide Matth. 4, 25. c. 9, 10. Guido, editio Parisiensis, & Plantini סגיאא.

11. ܣܦܩ. ܠܗ ܡܠܬܐ *capax sermonis*: ita Viennens. Tremell. perperam legit ספק לא

16. ܡܢܐ ܕܛܒ ita libri impressi. Tremell. אָנָא דְטָב

cap. 20, 12. ܘܫܘܝܬ *& pares fecisti*. Viennens. Guid. Fabr. ܘܫܘܝܬ vide Bert. p. 309.

33. ܕܢܬܦܬܚܢ ܥܝܢܝܢ *ut aperiantur oculi nostri*. ita Vienn. & cæteræ. Tremell. עֵינַן

cap. 21, 16. ܬܩܢܬ ܬܫܒܘܚܬܐ ita Viennens. & Guido Fabr. Trem. legendū censet תִקַּנְתָּ Judicent hujus linguæ periti.

41. ܒܙܒܢܗ ita Viennens. & Tremell. Guido, Plantini edit. in 8. & exemplar Paris. pluraliter legunt ܒܙܒܢܘܗܝ

42. ܡܢ ܡܠܘܬ ita divisim legunt Viennens. Guido, edit. Plantini & Parisiensis. vide etiam Luc. 15, 29. 1. Cor. 13, & Tremellius legit מִמְּתוּם conjunctim.

45. ܕܟܒ Viennens. & Guido Fabricius.

20. ܫܪܝܠܐ Viennenfis & Guido.

cap. 12, 23. ܟܠܗܘܗܘܢ Viennenfis. Trem. & Guido ex mſſc. ܟܠܗܘܢ v. 40. ܬܠܬܗܘܢ Viennenſis.

45. וְעָאלִין וְעָמְרִין *& ingrediuntur & habitant*. Trem.

13, 4. ܘܐܬܬ ܦܪܚܬܐ *& venit avis*. Ita Viennenſ. & edit. cæt. Trem. וְאָתָא

16. דְשָׁמְעִין *quæ audiunt* Trem.

22. ܘܛܘܥܝܝ Ita Guid. Trem. & exemplar Pariſienſe. Plantini in 8. legit וטועיי

29. ܡܟܐ ܐܢܬܘܢ Viennenſ. Trem. ex mſſc. מִכָּן & ita quoque edit. cæteræ legunt.

30. ܘܐܣܪ ita Vienn. Trem. Rapheleng. & Guid. ex mſſc. reſtituunt ܘܐܣܪܘ *& ligate*, ut habet codex græcus, & verſio Arabica.

32. ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܙܪܥܘܢܐ ita codex Viennenſis, Guidonis & Plantini. Tremell. & exemplar Pariſienſe מִן כָּלְהֵין. vide 1. Corinth. 15, 38.

cap. 14, 1. ܛܛܪܪܟܐ ita Guid. Editiones cæt. ܛܛܪܪܟܐ

4. ܕܬܗܘܐ ita Viennenſ. Tremellius & reliqui דתהוא

22. ܠܬܠܡܝܕܘ ita Viennenſ. Trem. ex mſſc. ſyllabam ܗܝ omiſſam repoſuit.

cap. 15, 19. נָפְקִין & v. 20. מְשַׁגְּנִן Trem.

cap. 16, 2. ܨܚܘܐ ܗܘ *ſerenitas futura eſt*. Guid.

3. ܣܬܘܐ ܗܘ *hyemalis tempeſtas futura eſt*. Guido.

17. ܒܪ ܝܘܢܐ ita Guido. vide Joh. 1, 43. c. 21, 17.

cap. 17, 4. ܚܕܐ Guido.

Cap. 6, 2. קַרְמָךְ ita Tremellius. Vide meum Lexicon Syrum.

7. ܘܨܠܝܬܘܢ ܐܢܬܘܢ Viennensis editio, Guido, & Parisiense exemplar, ann. 1584. apud Joan. Bene-natum in 4. excusum. Tremellius verò ex M.S. legit דְמְצַלִּין Confer Marc. 11, 24. Luc. 11, 2. Raphelengii mssc. habet דְמְצַלִּיתוּן

Ibid. ܘܡܨܠܝܢ Ita Viennens. & Guido. Tremellius & Raphe- leng. ex mssc. ܘ rejiciunt.

17. ܐܦܝܟ faciem tuam: ita Guido, Tremell. Plantini editio in 8. & Parisiense exemplar. Viennensis editio rectiùs legit ܐ̈ܦܝܟ Vide Luc. 21, 35. 2. Cor. 1, 11. c. 10. 1. c. 11, 20. Gal. 1, 22. 1. Thess. 2, 17. cap. 3. 10.

23. ܚܫܘܟܐ ܡܢܗܘܢ ܗܘ tenebræ sunt. Guid. 28. עָלִין nent. Trem.

29. ܫܠܝܡܘܢ Ita Vienn. & Trem. Guido & reliqui ܫܠܝܡܘܢ Vide Matth. 1, 6, 7. c. 12. 42. Luc. 11, 31. c. 12, 27. Joh. 10, 23. Act. 3, 11. c. 5, 12. c. 7, 47.

Cap. 7, 16. ܘܬܪܒܐ Viennens. & Guido. vide Hebr. 6, 8.

27. וְנָחְתוּ & descendit: Tremellius.

Cap. 8, 32. וְאָמַר לְהוֹן יֵשׁוּעַ & ait illis Jeschua. Tremell. & exemplar Parisiense. Edit. cæteræ copulam omittunt.

Cap. 10, 9. ܒܟܝܣܝܟܘܢ Viennens. Trem. & Guido ex mssc. ܒܟܝܣܝܟܘܢ in crumenis vestris.

10. ܘܠܐ ܬܪܡܠܐ neque viatorium saccum. ita libri impressi. Trem. legit תַּרְמָלָא Vide Marc. 6, 8. Luc. 9, 3. c. 10, 4. c. 22, 35, 36.

41 ܒܫܡ ܙܕܝܩܐ in nomine justi. ita Vienn. Guido legit ܙܕܝܩܐ

Cap. 11, 16. ܠܛܠܝܐ ita Viennens. & Guido. vide Matth. 2, 16. cap. 21, 15. Luc. 7, 32. c. 18, 16. Joh. 21, 5.

NOTATIONES VARIANTIS LECTIONIS,

Ex optimis quibusque exemplaribus diligenter collectæ

à

MARTINO TROSTIO.

IN MATTHÆO.

Cap. 1, v. 20. ܗܘ ܪܘܚܐ ܡܢ ita codex Viennensis. Guido Fabricius ܗܘ ܪܘܚܐ. Vide Andreæ Masii Grammat. f. 56. col. 2. Casp. item VVaseri p. 39.

cap. 3, v. 16. Raphelengius ex M. S. Coloniensi legit ואתפתחו *& aperti sunt.* Editiones impressæ & versio Arabica ܐܬܦܬܚܘ.

cap. 5, v. 6. ܕܟܦܢܝܢ Ita Viennens. & Bertr. p. 103. vide etiam Luc. 1, 53. c. 6, 21. 1. Cor. 4, 11. Guido ܕܟܦܢܢ.

13. תתמלח *salietur*: Tremellius. Libri impressi ܬܬܡܠܚ. Vide notas ad v. 34. cap. 24. Matthæi.

17. דאשרי *ut destruam*: Tremell. Editiones cæteræ ܕܐܫܪܐ.

23. ܐܟܬܐ ita codex Vienn. Masius in peculio Syro fol. 4 & editio N. T. Syriaci Plantin. in 8. Tremellius, Guido, exemplar Parisiense & Bertramus p. 385. legunt ܐܟܬܐ ab Hebr. אֵיבָה *inimicitia.*

24. והידין תוב קרב *& tunc redi, offer.* Tremell. Codices cæteri ܬܐ

ܐܝܬ ܠܢ ܠܘܬܗ. ܕܟܠ ܕܫܐܠܝܢܢ ܠܗ ܐܝܟ ܨܒܝܢܗ ܫܡܥ
ܠܢ. 15 ܘܐܢ ܡܬܚܝܣܝܢܢ ܕܫܡܥ ܠܢ ܥܠ ܡܕܡ ܕܫܐܠܝܢܢ
ܡܢܗ܃ ܬܟܝܠܝܢܢ ܕܡܚܕܐ ܢܣܒܝܢܢ ܫܐܠܬܢ ܕܫܐܠܢ ܡܢܗ.
16 ܐܢ ܐܢܫ ܢܚܙܐ ܠܐܚܘܗܝ ܕܚܛܐ ܚܛܗܐ ܕܠܐ ܡܚܝܒ
ܠܡܘܬܐ܃ ܢܫܐܠ ܘܢܬܝܗܒ ܠܗ ܚܝܐ. ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܗܘܐ
ܐܝܟ ܕܠܡܘܬܐ ܚܛܝܢ. ܐܝܬ ܓܝܪ ܚܛܗܐ ܕܡܘܬܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܥܠ
ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܢܒܥܐ ܐܢܫ. 17 ܟܠ ܥܘܠܐ ܓܝܪ ܚܛܝܬܐ ܗܝ.
ܘܐܝܬ ܚܛܗܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܕܡܘܬܐ ܗܝ. 18 ܘܝܕܥܝܢܢ ܕܟܠ ܕܝܠܝܕ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܚܛܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܝܠܝܕ ܡܢ ܐܠܗܐ ܢܛܪ ܢܦܫܗ.
ܘܒܝܫܐ ܠܐ ܡܬܩܪܒ ܠܗ. 19 ܝܕܥܝܢܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܚܢܢ.
ܘܥܠܡܐ ܟܠܗ ܒܒܝܫܐ ܗܘ ܣܝܡ. 20 ܘܝܕܥܝܢܢ ܕܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ ܐܬܐ܃ ܘܝܗܒ ܠܢ ܡܕܥܐ ܕܢܕܥ ܠܫܪܝܪܐ. ܘܢܗܘܐ
ܒܗ ܒܫܪܝܪܐ܃ ܒܒܪܗ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܢܘ ܗܘ ܐܠܗܐ
ܫܪܝܪܐ ܘܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 21 ܒܢܝ ܛܪܘ ܢܦܫܟܘܢ ܡܢ ܕܚܠܬ
ܦܬܟܪܐ ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܫܠܝܚܐ ܀

EPIST. JUCHANON APOST.

est nobis apud eum, quòd quicquid petimus ab eo secundùm voluntatem ejus, audit nos. 15. Et si persuasum habemus quòd audit nos in eo quod petimus ab illo, confidimus quòd accipimus jam petitiones nostras quas petimus ab eo. 16. Si quis viderit fratrem suum quòd peccaverit peccatum quod non condemnat ad mortem, petat, & dabitur ei vita: eis *inquam* qui nequaquam peccaverunt tamquam ad mortem. Est enim peccatum mortis: nequaquam pro hoc dico ut oret quisquam. 17. Omnis enim iniquitas, peccatum est, & est peccatum quod nequaquam mortis est. 18. Et novimus quòd omnis qui natus est ex Deo, non peccat. Qui enim natus est ex Deo, conservat seipsum, & malus non appropinquat ei. 19. Novimus quòd ex Deo sumus, & mundus universus in malo est positus. 20. Et scimus quòd Filius Dei venit, & dedit nobis notitiam ut cognosceremus veracem, & essemus in ipso verace, in Filio ejus Jeschua Christo. Hic est Deus verax, & vita quæ est in æternum. 21. Filij mei, custodite vosipsos à reverentia simulacrorum.

Finitur Epistola Juchanan Apostoli.

ܠܐ ܝܩܝܪܢ . 4 ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܡܬܝܠܕ ܡܢ ܐܠܗܐ ܙܟܐ ܠܗ
ܠܥܠܡܐ . ܘܗܢܘ ܗܘ ܙܟܘܬܐ ܕܙܟܝܗ ܠܥܠܡܐ ܗܝܡܢܘܬܢ .
5 ܡܢܘ ܓܝܪ ܙܟܐ ܠܗ ܠܥܠܡܐ . ܐܠܐ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܕܝܫܘܥ
ܒܪܗ ܗܘ ܕܐܠܗܐ . 6 ܗܢܘ ܕܐܬܐ ܒܝܕ ܡܝܐ ܘܕܡܐ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ . ܠܐ ܗܘܐ ܒܡܝܐ ܒܠܚܘܕ . ܐܠܐ ܒܡܝܐ ܘܒܕܡܐ . ܘܪܘܚܐ
ܣܗܕܐ ܕܗܝ ܪܘܚܐ ܐܝܬܝܗ ܫܪܪܐ . 8 ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܬܠܬܐ
ܣܗܕܝܢ . ܪܘܚܐ ܘܡܝܐ ܘܕܡܐ . ܘܬܠܬܝܗܘܢ ܒܚܕ ܐܢܘܢ . 9
ܐܢ . ܣܗܕܘܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܡܩܒܠܝܢܢ . ܟܡ ܒܡܐ ܣܗܕܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ ܗܝ . ܘܗܕܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܣܗܕ ܥܠ
ܒܪܗ . 10 ܟܠ ܕܡܗܝܡܢ ܒܒܪܗ ܕܐܠܗܐ . ܐܝܬ ܠܗ ܗܕܐ
ܣܗܕܘܬܐ ܒܢܦܫܗ . ܘܟܠ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܠܐܠܗܐ . ܕܓܠܐ ܥܒܕܗ .
ܥܠ ܕܠܐ ܗܝܡܢ ܒܣܗܕܘܬܐ ܕܐܣܗܕ ܐܠܗܐ ܥܠ ܒܪܗ . 11 ܘܗܕܐ
ܗܝ ܣܗܕܘܬܐ . ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܝܗܒ ܠܢ ܐܠܗܐ . ܘܗܠܝܢ
ܚܝܐ ܒܒܪܗ ܐܝܬܝܗܘܢ . 12 ܟܠ ܕܐܚܝܕ ܠܒܪܐ ܐܚܝܕ ܐܦ ܠܚܝܐ .
ܘܟܠ ܕܠܐ ܐܚܝܕ ܠܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܠܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܀ 13 ܗܠܝܢ ܟܬܒܬ
ܠܟܘܢ . ܕܬܕܥܘܢ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܬ ܠܟܘܢ . ܠܐܝܠܝܢ
ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܫܡܗ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ . 14 ܘܗܕܐ ܗܝ ܦܪܗܣܝܐ

non sunt gravia. 4. Quia quicquid natum est ex Deo, vincit mundum, & hæc est victoria quæ vincit ipsum mundum, fides nostra. 5. Quis enim est qui vincit ipsum mundum nisi is qui credit quòd Jeschua filius est Dei? 6. Hic est qui venit per aquas & sanguinem, *nempè* Jeschua Christus: nequaquã per aquas tantùm, sed per aquas & sanguinem: & spiritus testatur quòd ille spiritus est veritas. 7. * * * 8. Et sunt tres testes, Spiritus & aquæ, & sanguis: & tres ipsi in unum sunt. 9. Si testimonium filiorum hominis accipimus, quanto magis testimonium Dei quod maximum est? & hoc est testimonium Dei quod testificatus est de Filio suo. 10. Quisquis credit in Filium Dei, est ei hoc testimonium in seipso: omnis qui non credit Deo, mendacem facit eum, in eo quòd non crediderit in testimonium quod testificatus est Deus de Filio suo. 11. Et hoc est testimonium quòd vitam quæ est in æternum, dedit nobis Deus: & illa vita in Filio ejus est. 12. Omnis qui habet Filium, habet etiam vitam: & omnis qui non habet Filium Dei, non est ei vita. 13. Hæc scripsi vobis ut sciretis quòd vita æterna est vobis, qui credidistis in nomen Filij Dei. 14. Et hæc confidentia est nobis

ܘܡܩܘܐ ܒܚܘܒܐ ܒܐܠܗܐ ܡܩܘܐ . 17 ܘܒܗܕܐ ܡܫܬܡܠܝܐ
ܠܗ ܚܘܒܗ ܥܡܢ : ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܐܦܐ ܓܠܝܬܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ . ܡܛܠ
ܕܐܝܟ ܕܗܘ ܗܘܐ . ܚܢܢ ܐܦ ܗܟܢܐ ܐܝܬܝܢ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ . 18
ܕܚܠܬܐ ܒܚܘܒܐ ܠܝܬ . ܐܠܐ ܚܘܒܐ ܡܫܡܠܝܐ : ܠܒܪ
ܫܕܐ ܠܗ ܠܕܚܠܬܐ . ܡܛܠ ܕܕܚܠܬܐ ܒܫܢܕܐ ܐܝܬܝܗ .
ܗܘ ܕܝܢ ܕܕܚܠ ܠܐ ܡܫܡܠܐ ܒܚܘܒܐ . 19 ܚܢܢ ܗܟܝܠ ܢܚܒ
ܠܐܠܗܐ : ܡܛܠ ܕܗܘ ܩܕܡ ܐܚܒܢ . 20 ܘܐܢ ܐܢܫ
ܢܐܡܪ ܕܡܚܒ ܐܢܐ ܠܐܠܗܐ ܘܠܐܚܘܗܝ ܣܢܐ : ܕܓܠܐ ܗܘ . ܗܘ
ܓܝܪ ܕܠܐܚܘܗܝ ܕܡܬܚܙܐ ܠܐ ܡܚܒ ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܕܠܐ ܡܬܚܙܐ
ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܢܚܒ . 21 ܘܗܢܐ ܦܘܩܕܢܐ ܩܒܠܢ ܡܢܗ .
ܕܟܠ ܕܡܚܒ ܠܐܠܗܐ ܢܚܒ ܐܦ ܠܐܚܘܗܝ ::

ܩܦܠܐܘܢ ܗ

1 ܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܕܝܫܘܥ ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܐܠܗܐ
ܝܠܝܕ : ܘܟܠ ܕܡܚܒ ܠܡܘܠܕܢܐ : ܡܚܒ ܐܦ ܠܗܘ ܕܐܬܝܠܕ
ܡܢܗ . 2 ܒܗܕܐ ܝܕܥܝܢܢ ܕܡܚܒܝܢܢ ܠܒܢܘܗܝ ܕܐܠܗܐ :
ܟܕ ܠܐܠܗܐ ܡܚܒܝܢܢ ܘܥܒܕܝܢܢ ܦܘܩܕܢܘܗܝ . 3 ܗܢܐ ܗܘ
ܓܝܪ ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ . ܕܢܛܪ ܦܘܩܕܢܘܗܝ . ܘܦܘܩܕܢܘܗܝ

manet in charitate, in Deo manet. 17. Et in hoc adimpletur charitas ejus nobiscum, ut revelata facies sit nobis in die judicij; quia sicut ille fuit, ita etiam nos sumus in hoc mundo. 18. Metus in charitate non est: sed charitas adimpleta foras ejicit ipsum metum: quia metus in irritatione est: is autem qui metuit, non est perfectus in charitate. 19. Nos igitur diligimus Deum: quia ipse priùs dilexit nos. 20. Si autem quis dixerit, Ego diligo Deum, & fratrem suum odio habeat, mendax est. ille enim qui fratrem suum, qui videtur, non diligit, Deum ipsum, qui non videtur, quomodo potest diligere? 21. Et hoc mandatum accepimus ab eo, ut omnis qui diligit Deum, diligat etiam fratrem suum.

CAPUT V.

1. Omnis qui credit quòd Jeschua est Christus, ex Deo natus est: & omnis qui diligit genitorem, diligit eum qui genitus est ex eo. 2. Et in hoc cognoscimus quòd diligimus filios Dei, quum diligimus Deū, & facimus mandata ejus. 3. Hæc enim est dilectio Dei, ut servemus mandata ejus: & mandata ejus non sunt

ܠܢ . ܒܗܕܐ ܡܫܬܘܕܥܝܢܢ ܠܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ ܘܠܪܘܚܐ
ܕܛܥܝܘܬܐ ܀ 7 ܚܒܝܒܝ ܢܚܒ ܚܕ ܠܚܕ. ܡܛܠ ܕܚܘܒܐ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܡܚܒ ܡܢ ܐܠܗܐ ܝܠܝܕ܆ ܘܝܕܥ
ܠܐܠܗܐ. 8 ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܚܘܒܐ ܗܘ. ܘܟܠ ܕܠܐ ܡܚܒ ܠܐ
ܝܕܥ ܠܐܠܗܐ . 9 ܒܗܕܐ ܐܬܝܕܥ ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ ܕܠܘܬܢ܆
ܕܠܒܪܗ ܝܚܝܕܝܐ ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ ܕܢܚܐ ܒܐܝܕܗ . 10
ܒܗܕܐ ܐܝܬܘܗܝ ܚܘܒܐ܆ ܠܐ ܗܘܐ ܕܚܢܢ ܐܚܒܢ ܠܐܠܗܐ . ܐܠܐ
ܕܗܘ ܐܠܗܐ ܐܚܒܢ . ܘܫܕܪ ܠܒܪܗ ܚܘܣܝܐ ܚܠܦ ܚܛܗܝܢ ܀
11 ܚܒܝܒܝ ܐܢ ܗܟܢ ܐܚܒܢ ܐܠܗܐ܆ ܐܦ ܚܢܢ ܚܝܒܝܢ
ܚܢܢ ܠܡܚܒ ܚܕ ܠܚܕ . 12 ܠܐܠܗܐ ܡܬܘܡ ܐܢܫ ܠܐ ܚܙܝܗܝ.
ܐܠܐ ܐܢ ܢܚܒ ܚܕ ܠܚܕ܆ ܐܠܗܐ ܒܢ ܡܩܘܐ. ܘܚܘܒܗ
ܡܫܡܠܝ ܒܢ . 13 ܘܒܗܕܐ ܝܕܥܝܢܢ ܕܒܗ ܡܩܘܝܢܢ ܘܗܘ
ܡܩܘܐ ܒܢ ܕܡܢ ܪܘܚܗ ܝܗܒ ܠܢ܆ 14 ܘܚܢܢ ܚܙܝܢ
ܘܡܣܗܕܝܢܢ܆ ܕܐܒܐ ܫܕܪ ܠܒܪܗ ܦܪܘܩܐ ܠܥܠܡܐ. 15 ܟܠ
ܕܡܘܕܐ ܒܝܫܘܥ ܕܗܘܝܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܐܠܗܐ ܒܗ ܡܩܘܐ.
ܘܗܘ ܡܩܘܐ ܒܐܠܗܐ . 16 ܘܚܢܢ *ܗܝܡܢܢ ܘܝܕܥܢ ܚܘܒܐ
ܕܐܝܬ ܒܗ ܠܐܠܗܐ ܠܘܬܢ. ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܚܘܒܐ ܗܘ. ܘܟܠ

... græca & La transposuit.

nos. per hoc ipsum intelligimus Spiritum verum, & spiritum deceptionis. 7. Dilecti mei, diligamus alius alium: quia charitas ex Deo est: & quisquis diligit, ex Deo natus est, & novit Deum. 8. Quia Deus charitas est: & quisquis non diligit, non novit Deum. 9. In hoc enim innotuit charitas Dei quæ est erga nos, quod Filium suum unicum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum. 10. In hoc est charitas: nequaquam quod dilexerimus Deum, sed quod ipse Deus dilexerit nos, & miserit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris. 11. Dilecti mei, si ita dilexit nos Deus, etiam nos debitores sumus ut unus alium diligamus. 12. Deum unquam nemo vidit: si autem diligamus unus alium, Deus in nobis manet, & charitas ejus adimpletur in nobis. 13. Et in hoc cognoscimus quòd in eo manemus, & ipse manet in nobis, quòd de Spiritu suo dedit nobis. 14. Et nos vidimus & testamur quòd Pater misit Filium suum servatorem mundi. 15. Omnis qui confitetur Jeschua quòd sit Filius Dei, Deus in eo manet, & ipse manet in Deo. 16. Et nos credimus & scimus charitatem quæ est ipsi Deo erga nos. Deus enim charitas est, & quisquis

ܗܘ ܦܘܩܕܢܗ܆ ܕܢܗܝܡܢ ܒܫܡܐ ܕܒܪܗ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
ܘܢܚܒ ܚܕ ܠܚܕ ܐܝܟ ܕܦܩܕܢ. 24 ܘܐܝܢܐ ܕܢܛܪ ܦܘܩܕܢܘܗܝ
ܒܗ ܡܬܢܛܪ. ܘܗܘ ܒܗ ܡܩܘܐ. ܘܒܗܕܐ ܡܫܬܘܕܥܝܢܢ ܕܡܩܘܐ
ܒܢ ܡܢ ܪܘܚܗ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܢ.

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1 ܚܒܝܒܝ܆ ܠܐ ܠܟܠ ܪܘܚܝܢ ܬܗܝܡܢܘܢ. ܐܠܐ ܦܪܘܫܘ
ܪܘܚܐ ܐܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ
ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ ܢܦܩܘ ܒܗ ܒܥܠܡܐ. 2 ܒܗܕܐ ܡܬܝܕܥܐ ܪܘܚܗ
ܕܐܠܗܐ. ܟܠ ܪܘܚܐ ܕܡܘܕܝܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܬܐ ܒܒܤܪ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܝ. 3 ܘܟܠ ܪܘܚܐ ܕܠܐ ܡܘܕܝܐ ܕܝܫܘܥ ܐܬܐ
ܒܒܤܪ܆ ܠܝܬܝܗ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܗܕܐ ܡܢ ܡܫܝܚܐ ܗܝ ܕܓܠܐ.
ܗܝ ܕܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܝܐ. ܘܗܫܐ ܒܥܠܡܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܟܕܘ.
4 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܒܢܝܐ ܘܙܟܝܬܘܢ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ
ܕܪܒ ܗܘ ܗܘ ܕܒܟܘܢ ܡܢ ܗܘ ܕܒܥܠܡܐ. 5 ܘܗܢܘܢ ܡܢ
ܥܠܡܐ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܡܠܠܝܢ. ܘܥܠܡܐ
ܠܗܘܢ ܫܡܥ. 6 ܚܢܢ ܕܝܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܚܢܢ. ܘܡܢ ܕܝܕܥ
ܠܐܠܗܐ ܫܡܥ ܠܢ. ܘܡܢ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܫܡܥ

est mandatum ejus, ut credamus in nomine Filij ejus Jeschua Christi, & diligamus alius alium, sicut mandavit nobis. 24. Et is qui servat mandata ejus, in eo servatur, & ipse manet in eo: & in hoc intelligimus quod habitat in nobis, de spiritu ejus quem dedit nobis.

CAPUT IV.

1. Dilecti mei, ne omnibus spiritibus credatis, sed discernite spiritus, num ex Deo sint: quia multi pseudoprophetæ exiverunt in mundum. 2. Per hoc cognoscitur Spiritus Dei. omnis spiritus qui confitetur quod Jeschua Christus venit in carnem, ex Deo est. 3. Et omnis spiritus qui non confitetur quod Jeschua venit in carnem, non est ex Deo: sed hic ex pseudochristo est, de quo audivistis quod venit, & nunc in mundo est jam. 4. Vos autem ex Deo estis, filij, & vicistis eos: quoniam major est is qui in vobis est quàm qui in mundo. 5. Et ipsi ex mundo sunt: idcirco ex mundo loquuntur, & mundus eos audit. 6. Nos a. ex Deo sumus: & is qui novit Deum, audit nos: & is qui non est ex Deo, non audit nos, per

ܡܛܠ ܕܒܝܫܝܢ ܗܘܘ ܥܒܕܘܗܝ ܘܕܐܚܘܗܝ ܟܐܢܝܢ. 13
ܘܠܐ ܬܬܕܡܪܘܢ ܐܚܝ ܐܢ ܣܢܐ ܠܟܘܢ ܥܠܡܐ. 14 ܚܢܢ ܝܕܥܝܢܢ
ܕܫܢܝܢ ܡܢ ܡܘܬܐ ܠܚܝܐ. ܒܗܕܐ ܕܡܚܒܝܢܢ ܠܐܚܝܢ.
ܗܘ ܕܠܐ ܡܚܒ ܠܐܚܘܗܝ ܒܡܘܬܐ ܡܩܘܐ. 15 ܟܠ ܓܝܪ ܕܣܢܐ
ܠܐܚܘܗܝ ܩܛܘܠ ܓܒܪܐ ܗܘ. ܘܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܠ ܕܩܛܘܠ
ܓܒܪܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܕܢܩܘܘܢ ܒܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 16 ܒܗܕܐ
ܝܕܥܝܢ ܚܘܒܗ ܕܠܘܬܢ. ܕܗܘ ܢܦܫܗ ܣܡ ܚܠܦܝܢ. ܘܐܦ
ܚܢܢ ܘܠܐ ܠܢ ܕܚܠܦ ܐܚܝܢ ܢܣܝܡ ܢܦܫܬܢ. 17 ܘܐܢܐ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܩܢܝܢܐ ܕܥܠܡܐ. ܘܚܙܐ ܠܐܚܘܗܝ ܕܣܢܝܩ
ܘܐܚܕ ܪܚܡܘܗܝ ܡܢܗ. ܐܝܟܢܐ ܐܝܬ ܒܗ ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ.
18 ܒܢܝ. ܠܐ ܢܚܒ ܚܕ ܠܚܕ ܒܡܠܐ ܘܒܠܫܢܐ. ܐܠܐ ܒܥܒܕܐ
ܘܒܫܪܪܐ. 19 ܘܒܗܕܐ ܡܬܝܕܥܝܢܢ ܕܡܢ ܫܪܪܐ ܐܝܬܝܢ.
ܘܩܕܡ ܕܢܐܬܐ ܗܘ ܡܦܝܣܝܢܢ ܠܒܢ. 20 ܘܐܢ ܗܘ ܕܠܒܢ ܟܐܣ
ܠܢ. ܟܡܐ ܐܠܗܐ ܕܪܒ ܡܢ ܠܒܢ ܘܝܕܥ ܟܠܡܕܡ. 21
ܚܒܝܒܝ. ܐܢ ܠܒܢ ܠܐ ܟܐܣ ܠܢ. ܦܬܝܚ ܐܦܝܢ ܩܕܡ
ܐܠܗܐ. 22 ܘܟܠܡܕܡ ܕܡܫܐܠܝܢ ܢܣܒܝܢ ܡܢܗ. ܡܛܠ
ܕܢܛܪܝܢ ܦܘܩܕܢܘܗܝ. ܘܫܦܝܪܬܐ ܥܒܕܝܢ ܩܕܡܘܗܝ. 23 ܘܗܢܐ

nisi quia mala erant opera sua, & fratris ejus justa? 13. Et ne miremini, fratres mei, si odit vos mundus. 14. Nos novimus quod transimus de morte ad vitam, in hoc quod diligimus fratres. Is qui non diligit fratrem suum, in morte manet. 15. Quisquis enim odit fratrem suum, homicida est: & scitis quòd in nullo homicida potest manere vita quæ est in æternum. 16. In hoc cognoscimus charitatem illius quæ fuit erga nos, quòd ille dedit animam pro nobis: & etiam justum est nobis, ut nos pro fratribus nostris demus animas nostras. 17. Et is cui est possessio hujus mundi, & videt fratrem suum quod necessitatem habet, & claudit viscera sua ab eo, quomodo est charitas Dei in eo? 18. Filij mei, ne diligamus alius alium sermonibus & lingua, sed operibus & veritate. 19. Et per hoc cognoscimur quòd ex veritate sumus, & antequam veniat ille, quietum reddimus cor nostrum. 20. Et si ita est quòd cor nostrum rejiciat nos, quanto magis Deus? qui major est corde nostro, *& novit omnia*. 21. Dilecti mei, si cor nostrum non rejiciat nos, revelata sumus facie coram Deo: 22. Et quicquid petimus, accipimus ab eo: quoniam observamus præcepta ejus, & bona agimus coram eo. 23. Et hoc

ܘܝܕܥܝܢܢ ܕܡܐ ܕܐܬܓܠܝ ܒܕܡܘܬܗ ܗܘܝܢܢ. ܘܚܙܝܢܢ ܠܗ ܐܝܟ ܡܐ
ܕܐܝܬܘܗܝ. 3 ܘܟܠ ܐܢܫ ܕܐܝܬ ܠܗ ܣܒܪܐ ܗܢܐ ܥܠܘܗܝ:
ܡܕܟܐ ܢܦܫܗ ܐܝܟ ܕܗܘ ܕܟܐ ܗܘ. 4 ܟܠ ܡܢ ܕܥܒܕ ܚܛܝܬܐ
ܥܘܠܐ ܥܒܕ. ܚܛܝܬܐ ܓܝܪ ܟܠܗ ܥܘܠܐ ܗܝ. 5 ܘܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܗܘ ܕܐܬܓܠܝ ܕܢܫܩܘܠ ܚܛܗܝܢ. ܘܚܛܝܬܐ ܒܗ ܠܐ ܗܘܬ. 6 ܘܟܠ
ܕܒܗ ܡܩܘܐ ܠܐ ܚܛܐ. ܘܟܠ ܕܚܛܐ ܠܐ ܚܙܝܗܝ ܘܠܐ ܝܕܥܗ.
7 ܒܢܝ: ܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ. ܡܢ ܕܥܒܕ ܟܐܢܘܬܐ ܟܐܢܐ
ܗܘ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܟܐܢܐ ܗܘ. 8 ܘܡܢ ܕܥܒܕ
ܚܛܝܬܐ ܡܢ ܣܛܢܐ ܗܘ ܡܛܠ ܕܡܢ ܫܘܪܝܐ ܗܘ ܣܛܢܐ ܚܛܝܐ
ܗܘ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܓܠܝ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ: ܕܢܫܪܐ ܥܒܕܘܗܝ
ܕܣܛܢܐ. 9 ܟܠ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ ܐܠܗܐ ܚܛܝܬܐ ܠܐ ܥܒܕ. ܡܛܠ
ܕܙܪܥܗ ܒܗ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܚܛܐ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܐܠܗܐ
ܐܬܝܠܕ. 10 ܒܗܕܐ ܡܬܦܪܫܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܒܢܘܗܝ
ܕܣܛܢܐ. ܟܠ ܕܠܐ ܥܒܕ ܟܐܢܘܬܐ ܘܠܐ ܡܚܒ ܠܐܚܘܗܝ:
ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܠܗܐ. 11 ܕܗܢܘ ܦܘܩܕܢܐ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ
ܪܫ ܕܢܚܒ ܚܕ ܠܚܕ. 12 ܠܐ ܐܝܟ ܩܐܝܢ ܕܡܢ ܒܝܫܐ ܗܘܐ
ܘܩܛܠܗ ܠܐܚܘܗܝ. ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܩܛܠܗ. ܐܠܐ

EPISTOLA

quod quum manifestatus fuerit, in similitudine ejus erimus; & videbimus eum sicuti est. 3. Et omnis cui est de eo hæc spes, purificat seipsum sicut ille purus est. 4. Qui autem facit peccatum, iniquitatem agit, peccatum enim omne iniquitas est. 5. Et scitis quod ille qui manifestatus est, *manifestatus est* ut tolleret peccata nostra, & peccatum in eo non est. 6. Et omnis qui in eo manet, non peccat: & omnis qui peccat, non vidit eum, neque novit eum. 7. Filij mei, ne quis seducat vos. Qui facit justitiam, justus est, sicut etiam ipse Christus justus est. 8. Et is qui agit peccatum, ex Satana est: quia à principio ipse Satanas peccator est, & propter hoc manifestatus est Filius Dei, ut dissolveret opera Satanæ. 9. Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit: quoniam semen ipsius in eo est: neque potest peccare, quia ex Deo natus est. 10. In hoc discernuntur filij Dei à filijs Satanæ: omnis qui non facit justitiam, & non diligit fratrem suum, non est ex Deo. 11. Nam illud est mandatum quod audivistis ab initio, ut diligatis unus alium, 12. Non sicut Cain qui fuit à malo, & occidit fratrem suum. Et propter quid occidit eum, nisi

nisi

ܡܘܕܐ ܀ 24 ܘܐܢܬܘܢ ܡܕܡ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ ܪܝܫ ܒܟܘܢ ܢܩܘܐ
ܒܟܘܢ. ܐܢ ܓܝܪ ܢܩܘܐ ܒܟܘܢ ܡܕܡ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ
ܪܝܫ ܀ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܩܘܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܐܒܐ ܘܒܒܪܐ. 25 ܘܗܢܘ
ܫܘܘܕܝܐ ܕܐܫܬܘܕܝ ܠܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 26 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܬܒܬ
ܠܟܘܢ ܀ ܡܛܠ ܐܝܠܝܢ ܕܡܛܥܝܢ ܠܟܘܢ. 27 ܘܐܦ ܐܢܬܘܢ ܐܢ
ܩܘܐ ܒܟܘܢ ܡܫܝܚܘܬܐ ܕܩܒܠܬܘܢ ܡܢܗ ܀ ܠܐ ܣܢܝܩܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܫ ܢܠܦܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܫܝܚܘܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܡܢ
ܐܠܗܐ. ܗܝ ܡܠܦܐ ܠܟܘܢ ܥܠ ܟܠܡܕܡ. ܘܫܪܝܪܐ ܗܝ
ܘܕܓܠܐ ܠܝܬ ܒܗ̇. ܘܐܝܟ ܕܐܠܦܟܘܢ ܩܘܘ ܒܗ. 28
ܘܗܫܐ ܒܢܝ ܩܘܘ ܒܗ. ܕܡܐ ܕܡܬܓܠܐ ܠܐ ܢܒܗܬ ܡܢܗ.
ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܠܢ ܓܠܝܘܬ ܐܦܐ ܒܡܐܬܝܬܗ. 29 ܐܢ ܝܕܥܬܘܢ
ܕܟܐܢ ܗܘ ܕܥܘ ܕܐܦ ܟܠ ܕܥܒܕ ܟܐܢܘܬܐ ܡܢܗ ܐܬܝܠܕ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܚܙܘ ܕܟܡܐ ܪܒ ܚܘܒܗ ܕܐܒܐ ܠܘܬܢ ܀ ܕܒܢܝܐ
ܩܪܐ ܐܦ ܥܒܕܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܥܠܡܐ ܠܐ ܝܕܥ ܠܢ. ܡܛܠ ܕܐܦܠܐ
ܠܗ ܝܕܥ ܀ 2 ܚܒܝܒܝ ܀ ܗܫܐ ܒܢܘܗܝ ܚܢܢ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܐ
ܐܬܓܠܝ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܡܢܐ ܥܬܝܕܝܢ ܚܢܢ ܠܡܗܘܐ. ܝܕܥܝܢ ܕܝܢ

confitetur. 24. Et vos quicquid audiviftis ab initio, maneat in vobis. Si enim maneat in vobis quicquid audiviftis ab initio, etiam vos manetis in Patre & in Filio. 25. Et hæc eft promiffio quæ promiffa eft nobis, *nempe* vita quæ eft in æternum. 26. Hæc autem fcripfi vobis, propter eos qui feducunt vos. 27. Et etiam vos, fi manferit in vobis unctio quam accepiftis ab illo, non opus habetis ut quifquam doceat vos, fed tamquam unctio quæ eft à Deo, ipfa docet vos de omni re: & vera eft, nec eft in ea mendacium: & ficut docuit vos, manete in eo. 28. Et nunc, filij mei, manete in eo: ut quum manifeftabitur, non pudefiamus ab eo, fed fit nobis revelatio faciei in adventu ejus. 29. Si noviftis quòd juftus eft, fcitote quòd quif[illegible]s facit juftitiam, ex ipfo eft.

CAPUT III.

1. [illegible] quàm magna eft charitas Patris erga nos, qui filios vocavit nos, etiam fe[illegible] non novit nos, quia etiam ipfum non novit. 2. Dilecti [illegible] [illegible]ruit u[illegible]que adhuc id quod eft futurum ut fimus. Scimus autem

ܘܠܐ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܒܗ܂ ܡܢ ܓܝܪ ܕܪܚܡ ܠܥܠܡܐ܆ ܚܘܒܗ
ܕܐܒܐ ܠܝܬ ܒܗ܂ 16 ܟܠ ܡܕܡ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܒܗ ܒܥܠܡܐ
ܪܓܬܐ ܗܘ ܕܦܓܪܐ܂ ܘܪܓܬܐ ܗܘ ܕܥܝܢܐ ܘܫܘܒܗܪܐ ܕܥܠܡܐ܂
ܗܠܝܢ ܠܐ ܗܘܝ ܡܢ ܐܒܐ܂ ܐܠܐ ܡܢܗ ܐܢܝܢ ܡܢ ܥܠܡܐ܂ 17
ܘܥܠܡܐ ܥܒܪ ܗܘ ܘܪܓܬܗ܂ ܘܗܘ ܕܝܢ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ
ܡܩܘܐ ܠܥܠܡ܂ 18 ܒܢܝ܆ ܙܒܢܐ ܗܘ ܐܚܪܝܐ܂ ܘܐܝܟ ܡܐ
ܕܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐ ܡܫܝܚܐ ܕܓܠܐ܆ ܘܗܫܐ ܗܘܘ ܣܓܝܐܐ
ܡܫܝܚܐ ܕܓܠܐ܆ ܘܡܢ ܗܕܐ ܝܕܥܝܢ ܕܙܒܢܐ ܗܘ ܐܚܪܝܐ܂ 19
ܡܢܢ ܢܦܩܘ ܐܠܐ ܠܘ ܡܢܢ ܗܘܘ܂ ܐܠܘ ܓܝܪ ܡܢܢ ܗܘܘ
ܠܘܬܢ ܡܟܬܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܐܠܐ ܢܦܩܘ ܡܢܢ܆ ܕܢܬܝܕܥ ܕܠܘ ܡܢܢ
ܗܘܘ܂ 20 ܘܐܢܬܘܢ ܡܫܝܚܘܬܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܡܢ ܩܕܝܫܐ܂
ܘܦܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܟܠ ܐܢܫ܂ 21 ܠܐ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܕܠܐ
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܠܫܪܪܐ܂ ܐܠܐ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ܂ ܘܕܟܠܗ
ܕܓܠܘܬܐ ܠܐ ܗܘܬ ܡܢܗ ܡܢ ܫܪܪܐ܂ 22 ܡܢܘ ܕܓܠܐ܆ ܐܠܐ ܐܢ
ܗܘ ܕܟܦܪ ܘܐܡܪ ܕܝܫܘܥ ܠܐ ܗܘܐ ܡܫܝܚܐ܂ ܘܗܢܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ
ܕܓܠܐ܂ ܗܘ ܕܟܦܪ ܒܐܒܐ܆ ܟܦܪ ܐܦ ܒܒܪܐ܂ 23 ܘܗܘ ܕܟܦܪ
ܒܒܪܐ ܐܦܠܐ ܒܐܒܐ ܡܗܝܡܢ܂ ܡܢ ܕܡܘܕܐ ܒܒܪܐ ܐܦ ܒܐܒܐ

EPISTOLA

neque quicquam quod est in eo: qui enim diligit mundum, charitas Patris non est in eo. 16. Quicquid enim est in ipso mundo, concupiscentia est corporis: & concupiscentia est oculorum, & superbia mundi: quæ non sunt à Patre, sed sunt ab ipso mundo. 17. Et transit mundus, & concupiscentia ejus: qui autem facit voluntatem Dei, manet in æternum. 18. Filij mei, tempus est ultimum: & quemadmodum audivistis quòd venturus est pseudochristus, & nunc multi facti sunt pseudochristi: & hinc cognoscimus quod tempus est ultimum. 19. E nobis egressi sunt, sed non ex nobis fuerunt; *si enim ex nobis fuissent apud nos permansissent*, sed egressi sunt à nobis, ut notum fieret quod non ex nobis erant. 20. At vobis unctio est ex sancto, & discernitis omnem hominem. 21. Non scripsi vobis, quod nesciatis ipsam veritatem: sed novistis eam, & quod omne mendacium non sit ab ipsa veritate. 22. Quis est mendax, nisi is qui negando pronunciat quod Jeschua non sit Christus? & hic est pseudochristus. Qui negat Patrem, negat etiam Filium. 23. Qui negat Filium, neque in Patrem credit: qui confitetur Filium, Patrem quoque confite-

ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܦܘܩܕܢܐ ܥܬܝܩܐ. ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܢ
ܪܝܫܝܬ. ܦܘܩܕܢܐ ܕܝܢ ܥܬܝܩܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܠܬܐ ܗܝ
ܕܫܡܥܬܘܢ. 8 ܘܬܘܒ ܦܘܩܕܢܐ ܚܕܬܐ ܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܫܪܝܪܐ: ܒܗ ܘܒܟܘܢ. ܕܚܫܘܟܐ ܥܒܪ ܠܗ.
ܘܢܘܗܪܐ ܫܪܝܪܐ ܫܪܝ ܡܬܚܙܐ. 9 ܡܢ ܕܐܡܪ ܗܟܝܠ ܕ
ܒܢܘܗܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܘܣܢܐ ܠܐܚܘܗܝ: ܒܚܫܘܟܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. 10 ܗܘ ܕܡܚܒ ܠܐܚܘܗܝ ܒܢܘܗܪܐ ܡܩܘܐ.
ܘܡܟܫܘܠܐ ܠܝܬ ܒܗ. 11 ܗܘ ܕܝܢ ܕܣܢܐ ܠܐܚܘܗܝ: ܒܚܫܘܟܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܘܒܚܫܘܟܐ ܡܗܠܟ: ܘܠܐ ܝܕܥ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ. ܡܛܠ
ܕܚܫܘܟܐ ܥܘܪ ܐܢܝܢ ܠܥܝܢܘܗܝ. 12 ܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܢܝܐ.
ܕܐܫܬܒܩܘ ܠܟܘܢ ܚܛܗܝܟܘܢ ܡܛܠ ܫܡܗ. 13 ܟܬܒ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܐܒܗܐ: ܕܝܕܥܬܘܢܝܗܝ ܠܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ
ܪܝܫܝܬ. ܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܥܠܝܡܐ ܕܙܟܝܬܘܢܝܗܝ ܠܗ
ܠܒܝܫܐ. ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܛܠܝܐ ܕܝܕܥܬܘܢ ܠܐܒܐ. 14 ܟܬܒܬ
ܠܟܘܢ ܐܒܗܐ ܕܝܕܥܬܘܢ ܠܗܘ ܕܡܢ ܪܝܫܝܬ. ܟܬܒܬ ܠܗ
ܠܟܘܢ ܥܠܝܡܐ ܕܚܝܠܬܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܥܡܪܐ
ܒܟܘܢ. ܘܙܟܝܬܘܢܝܗܝ ܠܒܝܫܐ. 15 ܠܐ ܬܪܚܡܘܢ ܥܠܡܐ

JUCHANON APOSTOLI. CAP. II.

vobis, sed mandatum vetus, quod erat vobis à principio, mandatum autem vetus, est sermo quem audivistis. 8. Rursum mandatum novum scribo vobis, quod est verum in ipso & in vobis, quòd tenebræ transiverunt, & lumen verum incipit esse conspicuum. 9. Qui dicit igitur quòd est in luce, & odit fratrem suum, in tenebris est usque adhuc. 10. Qui diligit fratrem suum, in luce manet, & offendiculum non est in eo: 11. Qui autem odit fratrem suum, in tenebris est, & in tenebris ambulat, & nescit quo eat, quia tenebræ excæcârunt ipsos oculos ejus. 12. Scribo vobis, filij, quòd remissa sunt vobis peccata vestra propter nomen ejus. 13. Scribo vobis, patres, quia novistis eum qui fuit à principio. Scribo vobis, adolescentes, quòd vicistis ipsum Malum. Scripsi vobis, infantes, quòd novistis Patrem. 14. Scripsi vobis, patres, quòd novistis eum qui est à principio. Scripsi vobis, adolescentes, quod fortes estis, & sermo Dei habitat in vobis, & vicistis ipsum Malum. 15. Ne diligatis mundum,

neque

ܐܝܬܘܗܝ ܒܢܘܗܪܐ . ܐܝܬ ܠܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܥܡ ܚܕܕܐ : ܘܕܡܗ
ܕܝܫܘܥ ܒܪܗ ܡܕܟܐ ܠܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܚܛܗܝܢ . 8 ܘܐܢ ܢܐܡܪ
ܕܚܛܝܬܐ ܠܝܬ ܠܢ ܢܦܫܢ ܡܛܥܝܢܢ . ܘܫܪܪܐ ܠܝܬ ܒܢ . 9 ܐܢ
ܕܝܢ ܡܘܕܝܢܢ ܒܚܛܗܝܢ : ܡܗܝܡܢ ܗܘ ܘܟܐܢ ܕܢܫܒܘܩ ܠܢ
ܚܛܗܝܢ . ܘܢܕܟܝܢ ܡܢ ܟܠܗ ܥܘܠܢ . 10 ܘܐܢ ܐܡܪܝܢܢ ܕܠܐ
ܚܛܝܢ : ܥܒܕܝܢܢ ܠܗ ܕܓܠܐ . ܘܡܠܬܗ ܠܝܬ ܠܘܬܢ ܀

܀ ܦܨܠܐ ܒ ܀

1 ܒܢܝ ܗܠܝܢ ܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܚܛܘܢ . ܘܐܢ
ܐܢܫ ܢܚܛܐ : ܐܝܬ ܠܢ ܦܪܩܠܛܐ ܠܘܬ ܐܒܐ : ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܟܐܢܐ . 2 ܗܘ ܓܝܪ ܗܘ ܚܘܣܝܐ ܕܥܠ ܐܦܝ ܚܛܗܝܢ . ܘܠܐ
ܚܠܦ ܕܝܠܢ ܒܠܚܘܕ : ܐܠܐ ܐܦ ܚܠܦ ܟܠܗ ܥܠܡܐ . 3
ܘܒܗܕܐ ܡܪܓܫܝܢܢ ܕܝܕܥܢܝܗܝ : ܐܢ ܢܛܪܝܢܢ ܦܘܩܕܢܘܗܝ .
4 ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܡܪ ܕܝܕܥܬܗ ܘܦܘܩܕܢܘܗܝ ܠܐ ܢܛܪ :
ܕܓܠܐ ܗܘ ܘܫܪܪܐ ܠܝܬ ܒܗ . 5 ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܛܪ ܡܠܬܗ :
ܒܗܢܐ ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܫܡܠܝܐ ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ . ܒܗܕܐ ܓܝܪ
ܝܕܥܝܢܢ ܕܒܗ ܐܝܬܝܢ . 6 ܡܢ ܕܐܡܪ ܕܒܗ ܐܝܬܘܗܝ : ܘܠܐ ܠܗ ܕܐܝܟ
ܗܠܟܬܗ ܕܝܠܗ ܢܗܠܟ : 7 ܚܒܝܒܝ ܠܐ ܦܘܩܕܢܐ ܚܕܬܐ ܟܬܒ

est in luce, societas est nobis invicem: & sanguis Jeschua Filij ejus purificat nos ab omnibus peccatis. 8. Et si dixerimus quòd non est nobis peccatum, nosipsos seducimus, & veritas non est in nobis: 9. Si verò confitemur peccata, fidelis est & justus, ut remittat nobis peccata, & purificet nos ab omni iniquitate nostra. 10. Et si dixerimus quòd non peccavimus, facimus eum mendacem, & sermo ejus non est apud nos.

CAPUT II.

1. Filij mei, hæc scribo vobis ne peccetis. & si quis peccaverit, est nobis advocatus apud Patrē, Jeschua Christus, justus. 2. Ipse enim est propitiatio pro peccatis: & non pro nostris tantùm, sed etiam pro *peccatis* totius mundi. 3. Et in hoc sentimus quòd cognoscimus eum, si observamus mandata ejus. 4. Is enim qui dicit, Novi eum, & mandata ejus non servat, mendax est, & veritas non est in eo. 5. Qui verò servat sermonem ejus, in eo adimpletur vera charitas Dei. in hoc enim cognoscimus quòd in eo simus. 6. Is qui dicit, In eo sum, convenit ei ut juxta ambulationes ejus ambulet. 7. Dilecti mei, non mandatū novū scribo vobis,

ܐܓܪܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܫܠܝܚܐ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1\. ܡܣܒܪܝܢܢ ܠܟܘܢ ܠܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ
ܒܪܫܝܬ . ܗܘ ܕܫܡܥܢ ܘܚܙܝܢܝܗܝ ܒܥܝܢܝܢ. ܚܙܝܢ ܘܓܫܘ
ܐܝܕܝܢ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܠܬܐ ܕܚܝܐ. 2 ܘܚܝܐ ܐܬܓܠܝܘ.
ܘܚܙܝܢ ܘܣܗܕܝܢ. ܘܡܟܪܙܝܢ ܠܟܘܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ.
ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܐܒܐ ܘܐܬܓܠܝܘ ܠܢ. 3 ܘܡܕܡ
ܕܚܙܝܢ ܘܫܡܥܢ ܡܣܒܪܝܢܢ ܐܦ ܠܟܘܢ. ܕܬܗܘܐ ܠܟܘܢ
ܫܘܬܦܘܬܐ ܥܡܢ. ܘܫܘܬܦܘܬܢ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ: ܥܡ ܐܒܐ
ܘܥܡ ܒܪܗ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 4 ܘܗܠܝܢ ܟܬܒܝܢܢ ܠܟܘܢ:
ܕܚܕܘܬܢ ܕܒܟܘܢ ܬܗܘܐ ܡܫܡܠܝܐ. 5 ܘܗܕܐ ܗܝ ܣܒܪܬܐ
ܕܫܡܥܢ ܡܢܗ. ܘܡܣܒܪܝܢܢ ܠܟܘܢ ܕܐܠܗܐ ܢܘܗܪܐ ܗܘ.
ܘܚܫܘܟܐ ܟܠܠ ܠܝܬ ܒܗ. 6 ܘܐܢ ܐܡܪܝܢܢ ܕܫܘܬܦܘܬܐ
ܐܝܬ ܠܢ ܥܡܗ ܘܡܗܠܟܝܢܢ ܒܚܫܘܟܐ: ܕܓܠܐ ܚܢܢ ܘܠܐ
ܒܫܪܪܐ ܐܙܠܝܢܢ. 7 ܐܢ ܕܝܢ ܒܢܘܗܪܐ ܡܗܠܟܝܢܢ ܐܝܟ ܕܗܘ

EPISTOLA JUCHANON APOSTOLI.

CAPUT I.

ANnunciamus vobis id quod erat à principio, quod audivimus & vidimus oculis nostris, perspeximus, & palpavimus manibus nostris, illud quod est verbum vitæ. 2. (Et vita manifestata est, & vidimus, & testamur, ac prædicamus vobis vitam quæ est in æternum, quæ erat apud Patrem, & revelata est nobis) 3. Et id quod vidimus & audivimus, ac nunciamus etiam vobis, ut sit vobis societas nobiscum: societas autem nostra est cum Patre & cum Filio ejus Jeschua Christo. 4. Et hæc scribimus vobis, ut gaudium nostrum quod est in vobis, sit completum: 5. Et hæc est annunciatio quam audivimus ab eo, & annunciamus vobis quòd Deus lux est, & tenebræ prorsus nullæ sunt in eo. 6. Et si dicamus quòd societas sit nobis cum eo, & ambulamus in tenebris, mendaces sumus, & non per veritatem incedimus. 7. Si autem in luce ambulamus, sicut ipse

ܘܡܒܥܐ ܐܢܐ ܘܡܣܗܕ ܐܢܐ . ܕܗܕܐ ܗܝ ܛܝܒܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ
ܕܐܠܗܐ . ܗܕܐ ܕܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗ̇ 13 ܫܐܠܐ ܫܠܡܟܘܢ ܥܕܬܐ
ܓܒܝܬܐ ܕܒܒܒܠ ܘܡܪܩܘܣ ܒܪܝ . 14 ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ
ܚܕ ܠܚܕ ܒܢܘܫܩܬܐ ܩܕܝܫܬܐ . ܫܠܡܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܒܡܫܝܚܐ ܐܢܘܢ ܐܡܝܢ ܀ ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܦܛܪܘܣ ܫܠܝܚܐ ܀

EPIST. PETRI APOST. CAP. V.

& suadeo, ac testor quòd haec est gratia vera Dei, in qua statis. 13. Salutat vos congregatio electa quae est in Babylonia, & Marcus filius meus. 14. Salutate unus alium in osculo sancto. Pax cum omnibus vobis; eis, *inquam*, qui sunt in Christo. Ammin.

Finitur Epistola Petri Apostoli.

ܛܒܬܐ. 4 ܘܡܐ ܕܐܬܓܠܝ ܪܒ ܪܥܘܬܐ: ܬܩܒܠܘܢ ܡܢܗ
ܟܠܝܠܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܠܐ ܚܡܐ. 5 ܘܐܢܬܘܢ ܥܠܝܡܐ ܐܫܬܥܒܕܘ
ܠܩܫܝܫܝܟܘܢ. ܘܐܬܥܛܦܘ ܡܢ ܠܓܘ ܡܟܝܟܘܬ ܪܥܝܢܐ ܚܕ ܠܘܬ
ܚܕ. ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܣܩܘܒܠܐ ܗܘ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܡܬܬܪܝܡܝܢ. ܘܠܡܟܝܟܐ ܝܗܒ ܛܝܒܘܬܐ. 6 ܐܬܡܟܟܘ
ܗܟܝܠ ܬܚܝܬ ܐܝܕܐ ܥܫܝܢܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܕܗܘ ܢܪܝܡܟܘܢ
ܒܥܕܢܐ ܕܙܕܩ. 7 ܘܟܠܗ ܝܨܦܟܘܢ ܐܪܡܘ ܥܠ ܐܠܗܐ. ܕܗܘ
ܝܨܝܦ ܠܗ ܥܠܝܟܘܢ. 8 ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܐܙܕܗܪܘ. ܡܛܠ ܕ
ܕܒܥܠܕܒܒܟܘܢ ܣܛܢܐ ܐܝܟ ܐܪܝܐ ܢܗܡ ܘܡܗܠܟ. ܘܒܥܐ
ܠܡܢܘ ܢܒܠܘܥ. 9 ܩܘܡܘ ܗܟܝܠ ܠܘܩܒܠܗ: ܟܕ ܡܫܪܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܕܥܘ ܕܐܦ ܥܠ ܐܚܝܟܘܢ ܕܒܥܠܡܐ:
ܗܠܝܢ ܚܫܐ ܡܬܩܪܒܝܢ. 10 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܛܝܒܘܬܐ ܗܘ
ܕܩܪܢ ܠܫܘܒܚܗ ܕܠܥܠܡ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܝܗܒ
ܠܢ ܕܟܕ ܢܣܝܒܪ ܗܠܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܙܥܘܪܐ: ܕܢܬܚܝܠ
ܘܢܫܬܪܪ ܒܗ ܠܥܠܡܝܢ. 11 ܕܠܗ ܫܘܒܚܐ ܘܐܘܚܕܢܐ ܘܐܝܩܪܐ:
ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ. 12 ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܝܬܐ ܐܝܟ ܕܣܒܪ
ܐܢܐ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ. ܒܝܕ ܣܝܠܘܢܘܣ ܐܚܐ ܡܗܝܡܢܐ.

PETRI SIMONIS APOST. CAP. V.

bonum: 4. Ut quum revelabitur princeps pastorum, recipiatis ab eo coronam gloriæ quæ non marcescit. 5. Et vos Juniores subdite vos senioribus vestris, & amicite vos intrinsecùs demissione mentis unus erga alium: Quia Deus contrarius est ijs qui sese exaltant, & demissis dat gratiam. 6. Demittite igitur vos sub manu potenti Dei, ut ipsa exaltet vos in tempore convenienti:. 7. Et curam vestram omnem conjicite super Deum: nam illi cura est de vobis. 8. Vigilate, & memores estote. Nam adversarius vester Satan *est* tamquam Leo rugiens & obambulans, & quærens quem devoret. 9. State igitur contra eum confirmati in fide: & scitote quòd etiam contra fratres vestros qui sunt in mundo, hæ eædem passiones eveniunt. 10. Deus autem gratiæ est qui vocavit nos ad gloriam suam quæ est in æternum, per Jeschua Christum, qui dedit nobis ut quum sustinuerimus has afflictiones modicas, corroboraremur, & confirmaremur, & stabiliremur in eo in perpetuum.
11. Cui est laus, & possessio, & gloria, in seculum seculorum, Ammin.
12. Hæc pauca, quemadmodum arbitror, scripsi vobis per Sylvanum fratrem fidelem.

ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܐܝܟ ܩܛܘܠܐ ܐܘ ܐܝܟ ܓܢܒܐ. ܐܘ ܐܝܟ ܥܒܕ
ܒܝܫܬܐ ܢܗܘܐ ܚܫܐ. 16 ܐܢ ܕܝܢ ܚܫܐ ܐܝܟ ܟܪܝܣܛܝܢܐ ܠܐ
ܢܒܗܬ: ܐܠܐ ܢܫܒܚ ܠܐܠܗܐ ܒܗ ܒܫܡܐ ܗܢܐ. 17 ܡܛܠ
ܕܙܒܢܐ ܗܘ ܕܢܫܪܐ ܕܝܢܐ ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܢܢ
ܡܫܪܐ. ܐܝܢܐ ܗܝ ܚܪܬܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ ܠܣܒܪܬܗ
ܕܐܠܗܐ. 18 ܘܐܢ ܙܕܝܩܐ ܠܡܚܣܢ ܚܝܐ: ܛܠܘܡܐ ܘܚܛܝܐ
ܐܝܟܐ ܢܫܬܟܚ. 19 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܝܠܝܢ ܕܚܫܝܢ ܐܝܟ ܨܒܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ: ܢܓܥܠܘܢ ܠܗ ܢܦܫܬܗܘܢ ܒܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܐܝܟ
ܠܒܪܘܝܐ ܡܗܝܡܢܐ

ܦܪܩܐ ܗ

1 ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܕܐܝܬ ܒܟܘܢ: ܐܢܐ
ܩܫܝܫܐ ܚܒܪܟܘܢ. ܘܣܗܕܐ ܕܚܫܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ: ܘܫܘܬܦܐ
ܕܫܘܒܚܗ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܕܢܬܓܠܐ: 2 ܐܪܥܘ ܡܪܥܝܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܕܐܫܬܠܡܬ ܠܟܘܢ. ܘܣܥܘܪܘ ܪܘܚܢܐܝܬ. ܠܐ ܒܩܛܝܪܐ ܐܠܐ
ܒܨܒܝܢܐ: ܠܐ ܒܝܘܬܪܢܐ ܛܢܦܐ. ܐܠܐ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟܘܢ. 3 ܠܐ
ܐܝܟ ܡܪܐ ܕܡܪܥܝܬܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܬܗܘܘܢ ܠܗܘܢ ܕܡܘܬܐ

EPISTOLA

quis ex vobis tamquam homicida, aut tamquam fur, aut tamquam patrator malorum patiatur. 16. Si autem patiatur tamquam Christianus, non erubescat, sed glorificet Deum eo ipso nomine. 17. Quia tempus est ut incipiat judicium à domo Dei : si autem à nobis incipit, quisnam erit finis eorum qui non obediunt Evangelio Dei ? 18. Et si justus vix servatur, improbus & peccator ubi invenitur. 19. Propter hoc, qui patiuntur secundum voluntatem Dei, commendent ei animas suas in operibus bonis, tamquam creatori fideli.

CAPUT V.

1. Peto autem à Senioribus qui sunt in vobis, ego Senior, socius vester & testis passionum Christi, atque consors gloriæ ejus quæ revelabitur : 2. Pascite gregem Dei traditum vobis, & curam habete *illius* spiritualiter, non coactè, sed voluntariè, non in lucro turpi, sed ex toto corde vestro. 3. Non tamquam domini gregis, sed sic ut sitis eis exemplar bonum.

ܒܒܣܪ. ܘܢܚܘܢ ܒܐܠܗܐ ܒܪܘܚ ܀ 7 ܡܛܬ ܠܗ ܕܝܢ
ܫܘܠܡܐ ܕܟܠ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܢܟܦܘ ܘܐܬܥܝܪܘ ܠܨܠܘܬܐ. 8
ܘܩܕܡ ܟܠ ܡܕܡ. ܚܘܒܐ ܡܢܟܦܐ ܠܘܬ ܚܕܕܐ ܢܗܘܐ ܠܐ
ܠܟܘܢ. ܚܘܒܐ ܓܝܪ ܡܟܣܐ ܣܘܓܐܐ ܕܚܛܗܐ. 9 ܘܗܘܘ ܪܚܡܝ
ܐܟܣܢܝܐ ܕܠܐ ܪܛܢܐ. 10 ܘܟܠܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܘܗܒܬܐ
ܕܢܣܒ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܢܫܡܫ ܒܗ ܠܚܒܪܘܗܝ. ܐܝܟ ܪܒܝ
ܒܬܐ ܛܒܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ ܕܐܠܗܐ. 11 ܟܠܡܢ ܕܡܡܠܠ
ܐܝܟ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܢܡܠܠ. ܘܟܠܡܢ ܕܡܫܡܫ: ܐܝܟ ܕܡܢ
ܚܝܠܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܝܗܒ ܠܗ. ܕܒܟܠ ܕܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܢܫܬܒܚ ܐܠܗܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܕܝܠܗ ܗܝ
ܬܫܒܘܚܬܐ ܘܐܝܩܪܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. ܐܡܝܢ ܀ 12 ܚܒܝܒܝ.
ܠܐ ܬܬܕܡܪܘܢ ܒܢܣܝܘܢܐ ܕܗܘܝܢ ܠܟܘܢ. ܐܝܟ ܕܡܕܡ ܢܘܟܪܝ
ܓܕܫ ܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܡܒܚܪܟܘܢ ܗܘ ܗܘܝܢ. 13 ܐܠܐ ܚܕܘ
ܕܡܫܬܘܬܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܚܫܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ. ܕܗܟܢܐ ܐܦ
ܒܓܠܝܢܐ ܕܫܘܒܚܗ ܬܚܕܘܢ ܘܬܪܘܙܘܢ. 14 ܘܐܢ ܡܬܚܣܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܫܡܗ ܕܡܫܝܚܐ ܛܘܒܝܟܘܢ. ܕܪܘܚܐ ܗܝ
ܡܫܒܚܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܬܬܢܝܚܐ ܥܠܝܟܘܢ. 15 ܒܠܚܘܕ ܠܐ

in carne & viverent secundùm Deum in spiritu. 7. Appropinquat autem finis universi. propter hoc sobrij estote, & vigilate ad orationem: 8. Et ante omnia charitas promta unius erga alium sit vobis. charitas enim operit multitudinem peccatorum: 9. Et estote amantes hospites sine murmuratione. 10. Et unusquisque ex vobis donum quod accepit à Deo subministret proximis suis, tamquam dispensatores boni gratiæ diversæ Dei: 11. Quisquis loquitur, tamquam sermonem Dei loquatur: & quisquis ministrat, tamquam qui *ministret* ex virtute quam Deus dedit ei: ut in omnibus quæ facitis, laudetur Deus per Jeschua Christum, cujus est gloria & honor in secula seculorum. Ammin. 12. Dilecti mei, ne obstupescatis propter tentationes quæ contingunt vobis tamquam alienum quiddam eveniat vobis, quia ad probationem vestram fiunt. 13. Sed gaudete quòd consortes fiatis passionibus Christi, ut ita etiam in revelatione gloriæ ejus gaudeatis & exsultetis. 14. Et si probris afficiamini pro nomine Christi, beati estis: quia Spiritus gloriosus Dei requiescit super vos. 15. Tantummodò, ne

ܐܢܬܘܢ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ . ܠܐ ܟܕ ܒܦܓܪܐ ܡܚܠܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ
ܨܐܐ . ܐܠܐ ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ ܒܬܐܪܬܐ ܕܟܝܐ .
ܘܒܩܝܡܬܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 22 ܗܘ ܕܐܙܠ ܠܫܡܝܐ :
ܘܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܝܡܝܢܐ ܕܐܠܗܐ . ܘܐܫܬܥܒܕܘ ܠܗ ܡܠܐܟܐ
ܘܫܘܠܛܢܐ ܘܚܝܠܘܬܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1 ܐܢ ܡܫܝܚܐ ܗܟܝܠ ܚܫ ܚܠܦܝܟܘܢ ܒܒܣܪ : ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܒܗ ܒܗܢܐ ܪܥܝܢܐ ܐܙܕܝܢܘ : ܟܠ ܕܡܝܬ ܓܝܪ
ܒܦܓܪܗ : ܫܠܝ ܠܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܚܛܗܐ . 2 ܕܠܐ ܡܟܝܠ
ܠܪܓܝܓܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܢܚܐ : ܟܡܐ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܒܦܓܪܐ . ܐܠܐ ܠܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ . 3 ܣܦܩ ܓܝܪ ܙܒܢܐ ܗܘ ܕܥܒܪ .
ܕܒܗ ܥܒܕܬܘܢ ܨܒܝܢܐ ܕܚܢܦܐ : ܒܦܚܙܘܬܐ ܘܒܪܘܝܘܬܐ :
ܘܒܙܢܝܘܬܐ ܘܒܡܫܬܝܐ ܘܒܦܘܠܚܢܐ ܕܫܐܕܐ . 4 ܘܗܐ ܗܫܐ
ܡܬܕܡܪܝܢ ܘܡܓܕܦܝܢ ܥܠܝܟܘܢ : ܕܠܐ ܡܫܬܪܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܥܡܗܘܢ ܒܗܝ ܐܣܘܛܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ . 5 ܗܢܘܢ ܕܝܗܒܝܢ
ܦܬܓܡܐ ܠܐܠܗܐ : ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܡܕܢ ܡܝܬܐ ܘܚܝܐ : 6 ܡܛܠ
ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܣܬܒܪ ܐܦ ܠܡܝܬܐ : ܕܢܬܕܝܢܘܢ ܐܝܟ ܒܢܝܢܫܐ

EPISTOLA

facti estis per Baptismum (non corpore abluti à sordibus: sed confitentes Deum in conscientia pura) & per resurrectionem Jeschua Christi: 22. Qui sublatus est in cælum, & est ad dexteram Dei, & subjiciuntur ei Angeli & principatus & potestates.

CAPUT IV.

1. Si Christus igitur passus est pro vobis in carne, vos quoque juxta eandem cogitationem armemini. Quisquis enim moritur in corpore suo, desinit ab omnibus peccatis. 2. Ut non deinceps concupiscentijs filiorum hominis vivat, quanto tempore est in corpore, sed voluntati Dei. 3. Sufficit enim tempus illud quod præterijt, in quo operati estis voluntatem profanorum in crapula & in ebrietate, in foetore, & in comessatione, & in cultu dæmoniorum. 4. Et ecce, nunc obstupescunt, & blasphemant vos in eo quòd non stukescitis cum ipsis in eadem crapula pristina. 5. Qui reddent rationem Deo, qui judicaturus est mortuos & vivos. 6. Propter hoc enim evangelizatum est etiam mortuis, ut judicarentur secundùm filios hominis in carne,

ܕܬܚܫܘܢ ܡܛܠ ܟܐܢܘܬܐ ܛܘܒܝܟܘܢ. ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܡܕܚܠܝܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܬܬܙܝܥܘܢ. 15 ܐܠܐ ܩܕܫܘ
ܒܠܒܘܬܟܘܢ ܠܡܪܝܐ ܡܫܝܚܐ ❖ ܘܗܘܝܬܘܢ ܡܛܝܒܝܢ
ܠܡܦܩ ܒܪܘܚܐ: ܠܟܠ ܕܢܫܐܠ ܠܟܘܢ ܡܠܬܐ ܥܠ ܣܒܪܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܒܡܟܝܟܘܬܐ ܘܒܕܚܠܬܐ. 16 ܟܕ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܬܐܪܬܐ ܛܒܬܐ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܥܠܝܟܘܢ ܐܝܟ ܕܥܠ
ܐܢܫܐ ܒܝܫܐ: ܢܒܗܬܘܢ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܕܡܫܟܢܝܢ ܠܕܘܒܪܝܟܘܢ
ܫܦܝܪܐ ܕܒܡܫܝܚܐ. 17 ܦܩܚ ܗܘ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܟܕ ܥܒܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܛܒܬܐ ܬܗܘܘܢ ܡܬܚܫܝܢ ܒܝܫܬܐ: ܐܢ ܗܟܢܐ ܗܘ
ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ: ܘܠܐ ܟܕ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܝܫܬܐ. 18 ܡܛܠ
ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܚܕܐ ܙܒܢ ܡܝܬ ܚܠܦ ܚܛܗܝܢ. ܙܕܝܩܐ
ܚܠܦ ܚܛܝܐ. ܕܢܩܪܒܟܘܢ ܠܐܠܗܐ. ܘܡܝܬ ܒܦܓܪ ܘܚܝܐ
ܒܪܘܚ. 19 ܘܐܟܪܙ ܠܢܦܫܬܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܚܝܕܢ ܗܘܝ ܒܫܝܘܠ:
20 ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܠܐ ܐܬܛܦܝܣܝ ܗܘܝ ܒܝܘܡܬܗ ܕܢܘܚ:
ܟܕ ܡܓܪܓܪܐ ܗܘܬ ܡܓܪܓܪܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܬܗܘܐ ܩܒܘܬܐ. ܥܠ
ܣܒܪܐ ܕܬܝܒܘܬܗܘܢ. ܘܬܡܢܐ ܢܦܫܢ ܒܠܚܘܕ ܥܠܝܢ ܠܗ̇
ܘܐܬܚܝܝ ܒܡܝܐ. 21 ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܒܗ ܒܗܘ ܛܘܦܣܐ ܡܬܚܝܝܢ

ut patiamini propter iustitiam, beati estis: & ne timeatis ab illis qui territant vos, neque conturbemini.
15. Sed sanctificate in cordibus vestris Dominum Christum, & sitis parati ad defensionem apud omnem qui quærit à vobis sermonem de spe fidei, cum mansuetudine, & cum reverentia.
16. Exsistente vobis conscientia bona: ut ij qui loquuntur de vobis tanquam de hominibus malis erubescant, tanquam viri qui calumniantur conversationes vestras bonas quæ sunt in Christo.
17. Iuvat enim vos, quum facientes opera bona, sustinetis mala, (si modò ita voluntas est Dei) & non quum facitis ipsi mala.
18. Nam etiam Christus semel mortuus est pro peccatis, iustus pro peccatoribus, ut vos offerret Deo, & mortuus est in corpore, & vixit in spiritu:
19. Et prædicavit animabus illis quæ inclusæ fuerunt in sepulcro:
20. Quæ antea non obedientes fuerant in diebus Nuach, quum longanimitas Dei præciperet ut fieret Arca, propter exspectationem conversionis eorum, & octo animæ tantùm ingressæ sunt in eam, & salvæ factæ sunt per aquas.
21. Secundùm quem typum vos quoque salvi

estis

6. ܐܝܟܢܐ ܕܣܪܐ ܡܫܬܥܒܕܐ ܗܘܬ ܠܐܒܪܗܡ ܘܩܪܝܐ ܗܘܬ ܠܗ
ܡܪܝ. ܗܝ ܕܗܘܝܬܝܢ ܐܢܬܝܢ ܠܗ ܒܢܬܐ ܒܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܟܕ ܠܐ
ܡܬܬܙܝܥܝܢ ܐܢܬܝܢ ܡܢ ܟܠ ܕܚܠܐ ܀ 7 ܘܐܢܬܘܢ ܓܒܪܐ ܗܟܢܐ:
ܥܡܪܘ ܥܡ ܢܫܝܟܘܢ ܒܝܕܥܬܐ. ܘܐܝܟ ܕܠܡܐܢܐ ܡܚܝܠܐ ܒܐܝܩܪܐ
ܐܚܘܕܘ ܐܢܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܢܝܢ ܥܡܟܘܢ ܝܪܬܢ ܡܘܗܒܬܐ
ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܬܬܩܠܝܢ ܒܨܠܘܬܟܘܢ. 8
ܫܘܠܡܐ ܕܝܢ ܬܗܘܘܢ ܟܠܟܘܢ ܒܫܘܝܘܬܐ. ܘܗܘܝܬܘܢ ܚܫܝܫܝܢ
ܥܡ ܐܝܠܝܢ ܕܚܫܝܫܝܢ ܘܡܚܒܝܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܘܗܘܝܬܘܢ ܡܪܚܡܢܝܢ
ܘܡܟܝܟܝܢ. 9 ܘܠܐܢܫ ܒܝܫܬܐ ܚܠܦ ܒܝܫܬܐ ܠܐ ܬܦܪܥܘܢ.
ܘܐܦܠܐ ܨܘܚܝܬܐ ܚܠܦ ܨܘܚܝܬܐ. ܐܠܐ ܕܠܩܘܒܠܐ ܕܗܠܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ ܡܒܪܟܝܢ. ܠܗܕܐ ܓܝܪ ܐܬܩܪܝܬܘܢ ܕܒܘܪܟܬܐ ܬܐܪܬܘܢ.
10. ܡܢ ܕܨܒܐ ܗܟܝܠ ܚܝܐ: ܘܪܚܡ ܝܘܡܬܐ ܛܒܐ ܠܡܚܙܐ:
ܢܛܪ ܠܫܢܗ ܡܢ ܒܝܫܬܐ: ܘܣܦܘܬܗ ܕܠܐ ܢܡܠܠܢ ܢܟܠܐ. 11
ܢܥܒܪ ܡܢ ܒܝܫܬܐ ܘܢܥܒܕ ܛܒܬܐ. ܘܢܒܥܐ ܫܠܡܐ ܘܢܪܗܛ
ܒܬܪܗ. 12 ܡܛܠ ܕܥܝܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܙܕܝܩܐ: ܘܐܕܢܘܗܝ
ܠܡܫܡܥ ܐܢܘܢ. ܘܐܦܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܒܝܫܐ. 13 ܘܡܢܘ
ܕܢܥܒܕ ܠܟܘܢ ܒܝܫܬܐ: ܐܢ ܬܗܘܘܢ ܛܢܢܐ ܕܛܒܬܐ. 14 ܘܐܢ ܗܘ

EPISTOLA

6. Quemadmodum Sara subdita erat Abrahæ, & vocabat eum Dominum meum: Cujus estis vos filiæ in operibus bonis, non perterrefactæ ullo pavore. 7. Vosq; viri, similiter habitate cum uxoribus vestris secundùm scientiam, & tamquam vasa debilia in pretio habete eas, eo quòd etiam ipsæ vobiscum hæredes erunt doni vitæ quæ est in æternum: & ne sitis impingentes in precibus vestris. 8. Tandem autem ut sitis omnes vos in concordia, & sitis dolentes cum ijs qui dolent, & amantes unus alium, & estote misericordes & mansueti. 9. Et nemini malum pro malo rependatis: neque etiam convicium pro convicio, sed quod contrarium est, illis benedicite. ad hoc enim vocati estis, ut benedictionem hæreditate consequamini. 10. Qui vult igitur vitam, & diligit dies bonos videre, custodiat suam linguam à malo, & sua labia, ut non loquantur dolum. 11. Recedat à malo, & faciat bonum, & quærat pacem, & sectetur eam. 12. Quia oculi Domini super justos, & aures ejus ut audiant eos: & facies Domini super malos. 13. Et quisnam est qui faciat vobis malum: si fueritis æmulatores bonorum? 14. Et si *contingat* ut patia-

ܐܦܠܐ ܢܟܠܐ ܐܫܬܟܚ ܒܦܘܡܗ܂ 23 ܗܘ ܕܡܨܛܚܐ ܗܘܐ ܘܠܐ
ܡܨܛܚܐ ܗܘܐ . ܘܚܫ ܗܘܐ ܘܠܐ ܡܐܡܐ ܗܘܐ . ܐܠܐ ܡܫܠܡ ܗܘܐ
ܕܝܢܗ ܠܕܝܢܐ ܕܟܐܢܘܬܐ . 24 ܘܟܠܗܝܢ ܚܛܗܝܢ ܐܣܩ ܐܢܝܢ :
ܒܦܓܪܗ ܠܙܩܝܦܐ . ܕܟܕ ܡܢ ܚܛܗܐ ܢܡܘܬ :
ܒܟܐܢܘܬܗ ܢܚܐ . ܒܡܚܘܬܗ ܓܝܪ ܐܬܐܣܝܬܘܢ : 25
ܕܗܘܝܬܘܢ ܛܥܝܢ ܐܝܟ ܥܢܐ ܘܐܬܦܢܝܬܘܢ ܗܫܐ ܠܘܬ ܪܥܝܐ
ܘܡܥܪܢܐ ܕܢܦܫܬܟܘܢ

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܝܢ ܢܫܐ ܐܫܬܥܒܕܝܢ ܠܒܥܠܝܟܝܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ ܠܡܠܬܐ : ܒܕܘܒܪܝܟܝܢ ܫܦܝܪܐ
ܕܠܐ ܥܡܠܐ ܬܩܢܝܢ ܐܢܘܢ . 2 ܟܕ ܚܙܝܢ ܕܒܕܚܠܬܐ ܘܒܢܟܦܘܬܐ
ܡܬܕܒܪܢ ܐܢܬܝܢ . 3 ܘܠܐ ܬܬܨܒܬܢ ܒܨܒܬܐ ܒܪܝܐ ܕܓܕܘܠܐ
ܕܣܥܪܐ . ܐܘ ܕܬܘܣܦܬܐ ܕܕܗܒܐ ܐܘ ܕܠܒܘܫܐ ܡܝܩܪܐ . 4
ܐܠܐ ܐܨܛܒܬܢ ܒܒܪܢܫܐ ܟܣܝܐ ܕܠܒܐ . ܒܪܘܚܐ ܡܟܝܟܬܐ
ܕܠܐ ܡܬܚܒܠܐ . ܨܒܬܐ ܕܝܠܗ ܡܝܩܪ ܩܕܡ ܐܠܗܐ . 5 ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܐܦ
ܡܢ ܩܕܝܡ ܢܫܐ ܩܕܝܫܬܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܣܒܪܢ ܗܘܝ ܒܐܠܗܐ :
ܡܨܒܬܢ ܗܘܝ ܢܦܫܗܝܢ ܘܡܫܬܥܒܕܢ ܗܘܝ ܠܒܥܠܝܗܝܢ

neque dolus est inventus in ore ejus: 23. Qui maledicebatur, & non maledicebat: & patiebatur, & non minabatur, sed tradebat causam suam judici justitiæ. 24. Et portavit peccata omnia, & ascendere fecit illa cum corpore suo ad crucem, ut mortui peccatis, per justitiam ejus viveremus: maculis enim ejus sanati estis. 25. Quia fuistis errantes velut oves: & conversi estis nunc ad pastorem & curatorem animarum vestrarum.

CAPUT III.

1. Similiter etiam vos uxores, subditæ sitis maritis vestris, ut eos qui non obtemperant Sermoni, per conversationes vestras bonas sine labore acquiratis. 2. Videntes quòd in reverentia & castitate vos geritis. 3. Neque ornemini ornatibus externis intorsionis capillorum vestrorum, aut *adjectione* auri, aut vestimentorum sumtuosorum: 4. Sed ornate vos in filio hominis occulto cordis, in spiritu lenitatis, qui non corrumpitur: *hic est* ornatus qui est sumtuosus coram Deo. 5. Ita enim etiam olim mulieres sanctæ, quæ sperabant in Deo, ornabant seipsas, & subditæ erant maritis suis.

14 ܘܠܕܝ̈ܢܐ ܕܡܢܗ ܡܫܬܕܪܝܢ ܠܬܒܥܬܐ ܕܡܣܟ̈ܠܢܐ ܀
ܘܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܥܒ̈ܕܝ ܛܒ̈ܬܐ . 15 ܕܗܟܢܐ ܗܘ ܨܒܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ . ܕܒܥܒ̈ܕܝܟܘܢ ܛܒ̈ܐ ܬܣܟܪܘܢ ܦܘܡܗ ܕܣܟ̈ܠܐ ܀
ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܠܐܠܗܐ . 16 ܐܝܟ ܒܢ̈ܝ ܚܐܖ̈ܐ . ܘܠܐ ܐܝܟ
ܐܢܫܐ ܕܥܒܝܕܐ ܠܗܘܢ ܚܐܪܘܬܗܘܢ ܬܚܦܝܬܐ ܠܒܝܫܬܗܘܢ .
ܐܠܐ ܐܝܟ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܐܠܗܐ 17 ܠܟܠܢܫ ܝܩܪܘ . ܠܐܚܝ̈ܟܘܢ
ܐܚܒܘ . ܘܡܢ ܐܠܗܐ ܕܚܠܘ . ܘܠܡܠܟ̈ܐ ܝܩܪܘ . 18 ܘܐܝܠܝܢ
ܥܒ̈ܕܐ ܕܐܝܬ ܒܟܘܢ ܀ ܐܫܬܥܒܕܘ ܠܡܖ̈ܝܟܘܢ . ܒܕܚܠܬܐ . ܠܐ
ܠܒܠܚܘܕ ܠܛܒ̈ܐ ܘܠܡܟܝ̈ܟܐ . ܐܠܐ ܐܦ ܠܩܫ̈ܝܐ . ܘܠܥܩܡ̈ܐ .
19 ܠܗܠܝܢ ܓܝܪ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܛܝܒܘܬܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ . ܠܐܝܠܝܢ
ܕܡܛܠ ܬܐܖܬܐ ܛܒܬܐ ܡܣܝܒܪܝܢ ܥܩ̈ܬܐ ܕܐܬܝܢ ܥܠܝܗܘܢ
ܒܥܘܠܐ . 20 ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܡܛܠ ܣܟܠܘܬܗܘܢ ܡܣܝܒܪܝܢ
ܐܘܠܨ̈ܢܐ . ܐܝܢܐ ܫܘܒܚܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ . ܐܠܐ ܟܕ ܥܒܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܛܒܬܐ ܘܐܠܨܝܢ ܠܟܘܢ ܘܡܣܝܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܗܝܕܝܢ
ܪܒ ܫܘܒܚܟܘܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ . 21 ܠܗܕܐ ܓܝܪ ܐܬܩܪܝܬܘܢ
ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܡܝܬ ܚܠܦܝܢ . ܘܫܒܩ ܠܢ ܗܢܐ ܛܘܦܣܐ .
ܕܐܢܬܘܢ ܬܗܠܟܘܢ ܒܥܩܒܬܗ . 22 ܗܘ ܕܠܐ ܥܒܕ ܚܛܝܬܐ ܀

EPISTOLA

14. Et judicibus, quia ab eo mittuntur ad vindictam delinquentium, & ad laudem operantium bona. 15. Quoniam sic est voluntas Dei, ut operibus vestris bonis obturetis ora stultorum qui non norunt Deum: 16. Tamquam præditi libertate, & non tamquam homines quibus facta est libertas eorum operimentum malitiæ ipsorum, sed tamquam servi Dei. 17. Omnem hominem in honore habete: Fratres vestros diligite: & à Deo timete, & reges honorate. 18. Et illos servos qui sunt inter vos *nunc alloquor*: subjecti estote dominis vestris in timore: non tantùm bonis & humanis, sed etiam duris & pravis. 19. Illis enim est gratia coram Deo, illis *inquam* qui propter conscientiam bonam tolerant afflictiones quæ veniunt super eos per iniquitatem. 20. Qui autem propter peccata sua sustinent afflictiones, quænam laus est eis? sed quum facitis quod bonum est, & affligunt vos, ac toleratis, tunc multiplicabitur laus vestra apud Deum. 21. Ad hoc enim vocati estis, Quia etiam Christus mortuus est pro nobis, & reliquit nobis hoc exemplum, ut vos in vestigijs ipsius iretis: 22. Qui non fecit peccatum,

neque

ܒܨܗܝܘܢ : ܟܐܦܐ ܓܒܝܬܐ ܘܡܝܩܪܬܐ : ܒܪܫ ܩܪܢܬܐ . ܘܡܢ
ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܒܗܬ . 7 ܠܟܘܢ ܗܟܝܠ ܝܗܝܒ ܗܢܐ
ܐܝܩܪܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ . ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ :
ܟܐܦܐ ܗܝ ܕܬܘܩܠܬܐ ܘܫܘܥܐ ܕܡܟܫܘܠܐ . 8 ܘܡܬܬܩܠܝܢ ܒܗ
ܟܕ ܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ ܠܡܠܬܐ ܕܠܗܕܐ ܣܝܡܝܢ . 9 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܫܪܒܬܐ ܐܢܬܘܢ ܓܒܝܬܐ : ܕܡܟܗܢܐ ܠܡܠܟܘܬܐ . ܥܡܐ ܩܕܝܫܐ
ܟܢܫܐ ܦܪܝܩܐ . ܕܬܫܬܥܘܢ ܬܫܒܚܬܗ ܕܗܘ ܕܩܪܟܘܢ ܡܢ
ܚܫܘܟܐ ܠܢܘܗܪܗ ܡܝܬܪܐ . 10 ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܩܕܡ ܠܐ
ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܥܡܐ . ܗܫܐ ܕܝܢ ܥܡܐ ܕܐܠܗܐ . ܐܦܠܐ
ܪ̈ܚܡܐ ܗܘܘ ܥܠܝܟܘܢ . ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܫܬܦܥܘ ܥܠܝܟܘܢ ܪ̈ܚܡܐ ::
11 ܚܒܝܒܝ : ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ : ܐܝܟ ܬܘܬ̈ܒܐ ܘܐܝܟ ܐܟܣܢܝܐ :
ܬܬܦܪܫܘܢ ܡܢ ܟܠܗܝܢ ܪ̈ܓܝܓܬܗ ܕܦܓܪܐ : ܗܠܝܢ ܕܥܒ̈ܕܢ
ܩܪܒܐ ܠܘܩܒܠ ܢܦܫܐ . 12 ܘܢܗܘܘܢ ܫܦܝܪܝܢ ܗܘܦܟܝ̈ܟܘܢ
ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ . ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܡܠܠܝܢ ܥܠܝܟܘܢ
ܡܠܐ ܒܝܫܬܐ : ܢܚܙܘܢ ܥܒ̈ܕܝܟܘܢ ܛܒܐ : ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܠܗܐ
ܒܝܘܡܐ ܕܒܘܚܪܢܐ . 13 ܘܗܘܘ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܟܠܗܘܢ
ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ ܡܛܠ ܐܠܗܐ . ܠܡܠܟܐ ܡܛܠ ܫܘܠܛܢܗܘܢ .

in Tzeijun lapidem electum & pretiosum in capite anguli: qui credit in eum non pudefiet. 7. Vobis igitur data est hæc res pretiosa qui creditis: illis autem qui non acquiescunt, lapis est offensionis & petra scandali: 8. Et qui offendunt in ipsum, non acquiescentes sermoni, quia ad hoc positi sunt. 9. Vos autem genus estis electum, quod sacerdotio fungitur ad regnum, populus sanctus, cœtus redemptus, ut prædicetis laudes illius qui vocavit vos è tenebris ad lucem suam eximiam. 10. Qui anteà non reputabamini populus, nunc autem populus Dei: etiam non erat erga vos misericordia, nunc autem effusa est super vos misericordia. 11. Dilecti mei, peto à vobis, tamquam advenis & tamquam incolis, vosipsos separate ab omnibus concupiscentijs corporis, quæ gerunt bellum adversus animam. 12. Et sint bonæ conversationes vestræ coram omnibus filijs hominis: & ij qui loquuntur contra vos sermones malos, videbunt vestra opera bona, & laudabunt Deum in die probationis. 13. Et estote subjecti omnibus filijs hominis, propter Deum: regibus, propter dominum eorum.

ܢܗܘܘܢ ܡܚܒܝܢ ܚܕ ܠܚܕ. 23 ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܕܡܢ ܕܪܥܐ
ܐܬܝܠܕܬܘܢ. ܠܐ ܡܢ ܙܪܥܐ ܕܚܒܠܐ. ܐܠܐ ܡܢ ܐܝܢܐ ܕܠܐ ܚܒܠ. ܒܡܠܬܐ
ܚܝܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܩܝܡܐ ܠܥܠܡ. 24 ܡܛܠ ܕܟܠ ܒܣܪ ܥܣܒܐ.
ܘܟܠܗ ܫܘܦܪܗ ܐܝܟ ܗܘܒܐ ܕܕܒܪܐ. ܝܒܫ ܥܣܒܐ. ܘܢܦܠ
ܗܘܒܐ. 25 ܘܡܠܬܗ ܕܐܠܗܢ ܩܝܡܐ ܠܥܠܡ. ܘܗܝ ܗܝ
ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܣܬܒܪܬ ܠܟܘܢ ✠

✠ ܩܦܠܐܘܢ ܒ ✠

1 ܐܪܚܩܘ ܗܟܝܠ ܡܢܟܘܢ ܟܠܗ ܒܝܫܘܬܐ. ܘܟܠܗ
ܢܟܠܐ ܘܡܣܒ ܒܐܦܐ. ܘܚܣܡܐ ܘܡܐܟܠ ܩܪܨܐ. 2 ܘܗܘܘ
ܐܝܟ ܝܠܘܕܐ ܫܒܪܐ. ܘܐܬܪܓܪܓܘ ܠܗ ܠܡܠܬܐ. ܐܝܟ
ܕܠܚܠܒܐ ܕܟܝܐ ܘܪܘܚܢܝܐ. ܕܒܗ ܬܬܪܒܘܢ ܠܚܝܐ. 3 ܐܢ
ܛܥܡܬܘܢ ܘܚܙܝܬܘܢ ܕܒܣܝܡ ܗܘ ܡܪܝܐ 4 ܗܘ ܕܠܘܬܗ
ܡܬܩܪܒܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܕܐܝܬܘܗܝ ܟܐܦܐ ܚܝܐ ܕܐܣܠܝܘܗܝ ܒܢܝ
ܐܢܫܐ: ܓܒܝܐ ܘܡܝܩܪ ܠܘܬ ܐܠܗܐ: 5 ܘܐܦ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ
ܟܐܦܐ ܚܝܬܐ ܐܬܒܢܘ. ܘܗܘܘ ܗܝܟܠܐ ܪܘܚܢܝܐ ܘܟܗܢܐ ܩܕܝܫܐ.
ܠܡܩܪܒܘ ܕܒܚܐ ܪܘܚܢܝܐ ܡܩܒܠܐ ܠܐܠܗܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ✠ 6 ܐܡܝܪ ܓܝܪ ܒܟܬܒܐ: ܕܗܐ ܣܐܡ ܐܢܐ

Diligite alter alterum: 23. Tamquam ij qui regeniti fuistis non ex semine quod vetustate perit, sed ex eo quod non perit vetustate, per sermonem vivum Dei qui manet in æternum. 24. Quia omnis caro fœnum, & omnis elegantia ejus tamquam flos agri. Exarescit fœnum & marcescit flos. 25. Et verbum Dei nostri manet in secula. Et hoc est verbum illud quod prædicatum est vobis.

CAPUT II.

1. Seponite igitur à vobis omnem malitiam, & omnem dolum, & simulationem, & invidiam, & obtrectationem: 2. Et estote tamquam infantes simplices, & concupiscite ipsum sermonem tamquam lac mundum & spirituale, per quod crescetis ad salutem. 3. Si gustâstis & vidistis quòd bonus sit Dominus, 4. Ad quem appropinquâstis, qui est lapis vivus, quem reprobaverunt filij hominis, & electus & pretiosus apud Deum. 5. Et etiam vos, tamquam lapides vivi ædificemini, & estote templum spirituale, & sacerdotes sancti, ad offerendum victimas quæ sint acceptabiles coram Deo per Jeschua Christum. 6. Dicitur enim in Scriptura, Ecce, pono in Tzeijun

ܬܬܬܦܝܣܘܢ ܬܘܒ ܠܪܓܝܓܬܐ ܩܕܡܝܬܐ: ܐܝܠܝܢ ܕܪܓܝܓܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ ܠܐ ܒܝܕܥܬܐ. ܐܠܐ ܗܘܘ ܩܕܝܫܝܢ ܒܟܠܗܘܢ ܗ
ܘܦܟܝܟܘܢ. 15 ܐܝܟ ܕܩܕܝܫ ܗܘ ܗܘ ܡܢ ܕܩܪܟܘܢ 16 ܡܛܠ
ܕܟܬܝܒ: ܕܗܘܘ ܩܕܝܫܝܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܩܕܝܫ
ܐܢܐ. 17 ܘܐܢ ܗܘ ܕܐܒܐ ܩܪܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܠܗ ܗܘ ܕܠܝܬ ܠܘܬܗ ܡܣܒ
ܒܐܦܐ. ܘܕܐܢ ܠܟܠܢܫ ܐܝܟ ܥܒܕܘܗܝ: ܒܕܚܠܬܐ
ܐܬܗܦܟܘ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ ܕܬܘܬܒܘܬܟܘܢ. 18 ܟܕ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܒܣܐܡܐ ܕܒܠܐ: ܘܠܐ ܒܕܗܒܐ ܐܬܦܪܩܬܘܢ ܡܢ
ܥܒܕܝܟܘܢ ܣܪܝܩܐ: ܗܢܘܢ ܕܩܒܠܬܘܢ ܡܢ ܐܒܗܝܟܘܢ.
19 ܐܠܐ ܒܕܡܐ ܝܩܝܪܐ ܕܐܡܪܐ ܕܟܝܐ ܘܬܡܝܡܐ ܕܠܝܬ ܒܗ ܗܘ.
ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ. 20 ܗܘ ܕܩܕܡ ܗܘܐ ܩܕܝܫ ܠܗ ܠܗܕܐ:
ܡܢ ܩܕܡ ܬܘܩܢܗ ܕܥܠܡܐ. ܘܐܬܓܠܝ ܒܚܪܬܗܘܢ ܕܙܒܢܐ
ܡܛܠܬܟܘܢ. 21 ܐܝܠܝܢ ܕܒܐܝܕܗ ܗܝܡܢܬܘܢ ܒܐܠܗܐ ܗܘ
ܕܐܩܝܡܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ: ܘܝܗܒ ܠܗ ܫܘܒܚܐ ܕ
ܕܬܗܘܐ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. ܘܣܒܪܟܘܢ ܒܗ ܒܐܠܗܐ. 22 ܟܕ ܢܦܫܬܟܘܢ
ܩܕܫܬܘܢ ܒܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܕܫܪܪܐ: ܘܡܠܝܬܘܢ ܚܘܒܐ
ܕܠܐ ܢܣܒ ܒܐܦܐ. ܕܡܢ ܠܒܐ ܕܟܝܐ ܘܓܡܝܪܐ:

PETRI SIMONIS APOST. Cap. I.

associetis vos rursus concupiscentijs pristinis, quas concupiscebatis sine scientia, sed estote sancti in omnibus conversationibus vestris: 15. Sicut sanctus est is qui vocavit vos. 16. Quia scriptum est, Estote sancti, sicut etiam ego sanctus sum. 17. Et si ita est quòd Patrem vocatis eum in cujus conspectu non est acceptio vultus, & judicat omnem hominem secundùm opera ejus, cum timore vos gerite in tempore hoc incolatus vestri: 18. Scientes quòd non argento quod vetustate atteritur, neque auro redemti estis ex operibus vestris vanis, quæ accepistis à patribus vestris: 19. Sed sanguine pretioso agni in quo macula & labes non est, qui est Christus, 20. Qui ab initio fuit destinatus ad hoc ipsum ante constitutionem mundi, & manifestatus est in extremitate temporum propter vos: 21. Qui per eum credidistis in eum qui excitavit eum à mortuis, & dedit ei gloriam, ut fides vestra & spes vestra esset in Deum. 22. Sanctificatis animabus vestris per obedientiam veritatis, & impletis dilectione quæ non accipit vultum, quæ est ex corde puro & perfecto,

ܕܥܒܪܝܢ ܥܠܝܟܘܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܒܘܚܪܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܢܬܚܙܐ:
ܕܝܩܝܪܐ ܡܢ ܕܗܒܐ ܦܪܝܫܐ ܕܒܢܘܪܐ ܡܬܒܩܐ. ܠܫܘܒܚܐ
ܘܠܐܝܩܪܐ ܘܠܬܫܒܘܚܬܐ. ܒܓܠܝܢܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 8 ܗܘ ܕܠܐ
ܚܙܝܬܘܢܝܗܝ ܘܡܚܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ. ܘܒܗܝܡܢܘܬܗ ܪܘܙܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܒܚܕܘܬܐ ܡܫܒܚܬܐ ܕܠܐ ܡܬܡܠܠܐ. 9 ܘܬܩܒܠܘܢ
ܦܘܪܥܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܚܝܐ ܕܢܦܫܬܟܘܢ. 10 ܗܢܘܢ ܚܝܐ
ܕܒܨܘ ܗܘܘ ܥܠܝܗܘܢ ܢܒܝܐ: ܟܕ ܐܬܢܒܝܘ ܥܠ ܛܝܒܘܬܐ
ܕܥܬܝܕܐ ܗܘܬ ܕܬܬܝܗܒ ܠܟܘܢ. 11 ܘܒܨܘ ܕܠܐܝܢܐ ܙܒܢܐ
ܡܚܘܝܐ ܘܡܣܗܕܐ ܗܘܬ ܪܘܚܗ ܕܡܫܝܚܐ ܕܥܡܪܐ ܒܗܘܢ. ܕܠܚܫܘܗܝ
ܕܡܫܝܚܐ ܘܠܫܘܒܚܗ ܕܡܢ ܒܬܪܟܢ. 12 ܘܐܬܓܠܝ
ܠܗܘܢ ܟܠ ܕܒܨܘ ܗܘܘ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܠܢܦܫܗܘܢ ܒܨܝܢ
ܗܘܘ. ܐܠܐ ܠܢ ܕܡܬܢܒܝܢ ܗܘܘ: ܒܗܠܝܢ ܕܗܫܐ ܐܬܓܠܝ
ܠܟܘܢ ܒܝܕ ܗܠܝܢ ܕܣܒܪܘܟܘܢ. ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܐܫܬܠܚ ܡܢ
ܫܡܝܐ. ܒܗܠܝܢ ܕܪܓܝܓܝܢ ܐܦ ܡܠܐܟܐ ܕܢܚܘܪܘܢ.
13 ܡܛܠ ܗܢܐ ܚܙܩܘ ܚܩܘܝ ܕܪܥܝܢܝܟܘܢ: ܘܐܬܬܥܝܪܘ
ܓܡܝܪܐܝܬ. ܘܣܒܪܘ ܥܠ ܚܕܘܬܐ ܕܐܬܝܐ ܠܟܘܢ: ܒܓܠܝܢܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 14 ܐܝܟ ܒܢܝܐ ܡܫܬܡܥܢܐ. ܘܠܐ

EPISTOLA

7. Quæ transeunt super vos: ut exploratio fidei vestræ conspiciatur (quæ pretiosior est quam aurum depuratum, quod probatum est per ignem) ad gloriam & ad honorem & ad laudem, in revelatione Jeschua Christi. 8. Quem non vidistis, & diligitis eum, & in fide ejus exsultatis, lætitia laudabili, quæ verbis non exprimitur: 9. Ut recipiatis præmium fidei vestræ, salutem animarum vestrarum, 10. Eam, *inquam*, salutem, de qua inquisiverunt Prophetæ, quum vaticinarentur de gratia quæ futurum erat ut daretur vobis. 11. Et scrutati sunt quodnam tempus indicaret & testaretur Spiritus Christi habitans in eis, quo *tempore* futuræ essent passiones Christi, & gloria ejus quæ *sequutura erat* postea. 12. Et revelatum est illis quicquid scrutati fuerant, propterea quod non sibi ipsis inquirebant, sed nobis quæ ad nos *spectabant* vaticinabantur; illa *nimirum* quæ nunc manifestata sunt vobis per eos qui evangelizant vobis per Spiritum sanctum qui missus est è cælo, in quæ concupiscunt etiam Angeli perspicere. 13. Quapropter succingite lumbos mentium vestrarum: & excitamini perfectè, & sperate in gaudium quod eveniet vobis in revelatione Domini nostri Jeschua Christi. 14. Tamquam filij obedientes: neque associe-

ܐܓܪܬܐ ܕܦܛܪܘܣ ܫܠܝܚܐ. ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ.

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1 ܦܛܪܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܠܓܒܝܐ ܘ
ܬܘܬܒܐ ܕܙܪܝܩܝܢ ܒܦܢܛܘܣ. ܘܒܓܠܛܝܐ. ܘܒܩܦܘܕܩܝܐ
ܘܒܐܣܝܐ ܘܒܒܝܬܘܢܝܐ. 2 ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܓܒܝܘ ܒܡܩܕܡܘܬ
ܝܕܥܬܗ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ: ܒܩܘܕܫܐ ܕܪܘܚܐ. ܕܢܗܘܘܢ
ܠܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܘܠܪܣܣ ܕܡܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܛܝܒܘܬܐ
ܘܫܠܡܐ ܢܣܓܐ ܠܟܘܢ. 3 ܡܒܪܟܘ ܗܘ ܐܠܗܐ ܐܒܘܗܝ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܗܘ ܕܒܚܢܢܗ ܣܓܝܐܐ ܐܘܠܕܢ ܡܢ
ܕܪܝܫ: ܒܩܝܡܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܠܣܒܪܐ ܕܚܝܐ
4 ܘܠܝܪܬܘܬܐ ܕܠܐ ܡܬܚܒܠܐ ܘܠܐ ܡܬܛܢܦܐ ܘܠܐ ܚܡܐ. ܗܝ
ܕܡܬܛܝܒܐ ܠܟܘܢ ܒܫܡܝܐ. 5 ܟܕ ܢܛܝܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܚܝܠܗ
ܕܐܠܗܐ ܘܒܗܝܡܢܘܬܐ: ܠܚܝܐ ܕܡܛܝܒܝܢ ܕܢܬܓܠܘܢ ܒ
ܙܒܢܐ ܐܚܪܝܐ: 6 ܕܒܗܘܢ ܬܚܕܘܢ ܠܥܠܡ. ܐܢ ܩܠܝܠ
ܙܒܢܐ ܗܫܐ ܬܬܟܪܝܘܢ ܐܢܬܘܢ ܒܢܣܝܘܢܐ ܡܫܚܠܦܐ

EPISTOLA PETRI APOSTOLI SIMONIS KIPHÆ.

CAPUT I.

PETRUS Apoſtolus Jeſchua Chriſti electis, & incolis diſſeminatis in Pontum, & in Galatiam, & in Cappadociam, & in Aſiam, & in Bithyniam: 2. Qui electi fuerunt in præſentia Dei Patris, in ſanctificationem Spiritus, ut ſint in obedientia, & ſtillatione ſanguinis Jeſchua Chriſti: Gratia & pax multiplicetur vobis. 3. Benedictus eſto Deus Pater Domini noſtri Jeſchua Chriſti, qui per gratiam ſuam magnam regenuit nos, per reſurrectionem Domini noſtri Jeſchua Chriſti, in ſpem vitæ: 4. Et in hæreditatem quæ non corrumpitur, & non contaminatur, & non marceſcit, quæ præparata eſt vobis in cælis, 5. Qui cuſtodimini per virtutem Dei, & per fidem in ſalutem quæ præparata eſt ut reveletur in temporibus extremis: 6. In quibus gaudebitis in perpetuum, etiamſi hoc tempore modicum affligimini tentationibus varijs,

7. Quæ

ܚܕܐ ܢܗܘܐ ܢܙܡܪ. 14 ܘܐܢ ܟܪܝܗ: ܢܩܪܐ ܠܩܫܝܫܐ ܕܥܕܬܐ
ܘܢܨܠܘܢ ܥܠܘܗܝ. ܘܢܡܫܚܘܢܝܗܝ ܒܡܫܚܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ.
15 ܘܨܠܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܡܚܠܡܐ ܠܗ ܠܗܘ ܕܟܪܝܗ.
ܘܡܩܝܡ ܠܗ ܡܪܢ. ܘܐܢ ܚܛܗܐ ܥܒܝܕܝܢ ܠܗ ܡܫܬܒܩܢ
ܠܗ. 16 ܘܐܘܕܘ ܕܝܢ ܒܣܟܠܘܬܟܘܢ ܚܕ ܠܚܕ.
ܘܨܠܘ ܚܕ ܥܠ ܚܕ ܕܬܬܐܣܘܢ. ܪܒ ܗܘ ܓܝܪ
ܚܝܠܐ ܕܨܠܘܬܐ ܕܙܕܝܩܐ ܕܡܬܥܕܪܐ. 17 ܐܦ ܐܠܝܐ
ܒܪܢܫܐ ܗܘܐ ܚܫܘܫܐ ܐܟܘܬܢ. ܘܨܠܝ ܕܠܐ ܢܚܘܬ ܡܛܪܐ ܥܠ
ܐܪܥܐ: ܘܠܐ ܢܚܬ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܘܫܬܐ ܝܪܚܝܢ. 18 ܘܬܘܒ ܨܠܝ:
ܘܫܡܝܐ ܝܗܒܘ ܡܛܪܐ. ܘܐܪܥܐ ܝܗܒܬ ܦܐܪܝܗ. 19 ܐܚܝ: ܐܢ
ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܢܛܥܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܫܪܪܐ: ܘܢܦܢܝܘܗܝ ܐܢܫ
ܡܢ ܛܥܝܘܬܗ: 20 ܢܕܥ ܕܗܘ ܕܡܦܢܐ ܠܚܛܝܐ ܡܢ ܛܥܝܘܬܐ
ܕܐܘܪܚܗ: ܢܚܐ ܢܦܫܗ ܡܢ ܡܘܬܐ. ܘܡܚܦܐ ܣܘܓܐܐ
ܕܚܛܗܘܗܝ ✤

✤ ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܝܥܩܘܒ ܫܠܝܚܐ ✤

si lætetur, psallat: 14. Et si infirmetur, accersat seniores Ecclesiæ, & orent super eum, & ungant eum unctione in nomine Domini nostri: 15. Et oratio fidei sanat eum qui ægrotus est, & erigit eum Dominus noster: & si peccata perpetrata sint ab eo, remittuntur ei. 16. Confitemini autem delicta vestra alius alij, & orate unus pro alio, ut sanemini: Magna enim est vis orationis qua justus orat. 17. Etiam Eliah, filius hominis fuit, obnoxius passioni sicut nos, & oravit ut non descenderet pluvia super terram, & non descendit tres annos & sex menses: 18. Et rursus oravit, & cæli dederunt pluviam, & terra dedit fructus suos. 19. Fratres mei, si quis ex vobis erraverit à via veritatis, & converterit eum quispiam ab errore suo: 20. Sciat quòd is qui avertit peccatorem ab errore viæ suæ, salvam facit animam suam à morte, & operit multitudinem peccatorum suorum.

Finitur Epistola Jaakub Apostoli.

5 ܐܬܦܢܩܬܘܢ ܓܝܪ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܐܫܬܥܫܥܬܘܢ . ܘܬܪܣܝܬܘܢ
ܦܓܪܝܟܘܢ ܐܝܟ ܕܠܝܘܡܐ ܕܢܟܣܬܐ . 6 ܚܝܒܬܘܢ ܘܩܛܠܬܘܢ
ܠܙܕܝܩܐ ܘܠܐ ܩܡ ܠܘܩܒܠܟܘܢ . 7 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܚܝ :
ܐܓܪܘ ܪܘܚܟܘܢ ܥܕܡܐ ܠܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܝܐ . ܐܝܟ ܐܟܪܐ
ܕܡܣܟܐ ܠܥܠܠܬܐ ܝܩܝܪܬܐ ܕܐܪܥܗ : ܘܡܓܪ ܪܘܚܗ ܥܠܝܗܝܢ ؛
ܥܕܡܐ ܕܢܣܒ ܡܛܪܐ ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ . 8 ܗܟܢܐ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܐܓܪܘ ܪܘܚܟܘܢ . ܘܠܒܘܬܟܘܢ ܫܪܪܘ . ܩܪܒܬ ܠܗ
ܓܝܪ ܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ . 9 ܠܐ ܬܬܐܢܚܘܢ ܚܕ ܥܠ ܚܕ ܐܚܝ ܕܠܐ
ܬܬܕܝܢܘܢ . ܗܐ ܓܝܪ ܕܝܢܐ ܩܐܡ ܠܩܕܡ ܬܪܥܐ . 10 ܕܡܘܬܐ
ܠܢܒܝܐ ܣܒܘ ܠܟܘܢ ܐܚܝ : ܠܡܓܪܘ ܪܘܚܐ ܕܐܘܠܨܢܝܟܘܢ
ܗܢܘܢ ܕܡܠܠܘ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ . 11 ܗܐ ܓܝܪ ܡܛܘܒܝܢ
ܚܢܢ ܠܗܠܝܢ ܕܣܝܒܪܘ . ܫܡܥܬܘܢ ܡܣܝܒܪܢܘܬܗ ܕܐܝܘܒ .
ܘܫܘܠܡܐ ܕܥܒܕ ܠܗ ܡܪܝܐ ܚܙܝܬܘܢ . ܡܛܠ ܕܡܪܚܡܢ ܗܘ ܡܪܝܐ
ܘܡܪܚܦܢ . 12 ܩܕܡ ܟܠ ܕܝܢ ܐܚܝ : ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܝܡܝܢ .
ܠܐ ܒܫܡܝܐ ܘܠܐ ܒܐܪܥܐ . ܘܐܦܠܐ ܒܡܘܡܬܐ ܐܚܪܬܐ . ܐܠܐ ܬܗܘܐ
ܡܠܬܟܘܢ ܐܝܢ ܐܝܢ ܘܠܐ ܠܐ . ܕܠܐ ܬܬܚܝܒܘܢ ܬܚܝܬ ܕܝܢܐ .
13 ܘܐܢ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܢܗܘܐ ܒܐܘܠܨܢܐ ܢܗܘܐ ܡܨܠܐ . ܘܐܢ

JAAKUB APOSTOLI. Cap. V.

5. Delicijs enim indulsistis super terram, & subsannastis, & enutristis corpora vestra sicut in die victimæ. 6. Condemnastis, & occidistis justum : & non surrexit adversus vos. 7. Vos autem, fratres mei, continete spiritum vestrum usque in adventum Domini, sicut agricola, qui exspectat fructus pretiosos terræ suæ, & continet spiritum suum propter eos, donec accipiat pluviam primigeniam & serotinam. 8. Ita etiam vos continete spiritum vestrum, & corda vestra corroborate. appropinquat enim adventus Domini nostri. 9. Ne ingemiscatis unus adversus alium, fratres mei, ut non judicemini, ecce enim judicium ante januam assistit. 10. Exemplum ipsos Prophetas accipite vobis, fratres mei, ad patientiam in afflictionibus vestris, qui loquuti sunt in nomine Domini. 11. Ecce enim attribuimus beatitatem ijs qui sustinuerunt. Audivistis tolerantiam Job, & finem quem fecit ei Dominus vidistis, eo quod misericors est Dominus & miserator. 12. Ante omnia autem, fratres mei, ne juretis neque per cælum, neque per terram, nec etiam juramentis alijs: sed sit sermo vester, Est, est : & Non, non : ut non condemnemini sub judicium. 13. Et, si quis ex vobis fuerit in afflictione, oret : &

ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܢ ܐܢܬ ܕܕܐܢ ܐܢܬ ܠܗ ܠܩܪܝܒܟ . 13 ܡܢܐ ܕܝܢ
ܢܐܡܪ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܝܘܡܢܐ ܐܘ ܡܚܪ ܐܙܠܝܢܢ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܝܕܐ ܕܗܝ ܘܥܒܕܝܢܢ ܬܡܢ ܫܢܬܐ ܚܕܐ ܘ
ܡܬܬܓܪܝܢܢ ܘܡܬܝܬܪܝܢܢ . 14 ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܢܐ ܗܘܐ ܡܚܪ .
ܡܢܐ ܐܢܘܢ ܚܝܝܢ . ܐܠܐ ܐܢ ܠܓܐ ܕܩܠܝܠ ܡܬܚܙܐ
ܘܡܫܬܐܐ ܘܡܬܚܒܠ . 15 ܚܠܦ ܕܢܐܡܪܘܢ ܕܐܢ ܡܪܝܐ ܢܨܒܐ
ܘܢܚܐ ܢܥܒܕ ܗܕܐ ܐܘ ܗܝ . 16 ܡܫܬܒܗܪܝܢ ܒܫܘܒܗܪܗܘܢ .
ܟܠ ܫܘܒܗܪܐ ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܡܢ ܒܝܫܐ ܗܘ . 17 ܘܐܝܢܐ ܕܝܕܥ
ܛܒܬܐ ܘܠܐ ܥܒܕ ܠܗ ܚܛܝܬܐ ܗܝ ܠܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܗ

1 ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܐܝܠܠܘ ܘܒܟܘ ܥܠ ܕܘܘܢܐ ܕܐܬܝܢ
ܥܠܝܟܘܢ . 2 ܕܥܘܬܪܟܘܢ ܓܝܪ ܐܬܚܒܠ ܘܣܪܝ . ܘܢܚܬܝܟܘܢ
ܐܬܐܟܠܘ ܡܢ ܣܣܐ . 3 ܘܕܗܒܟܘܢ ܘܣܐܡܟܘܢ ܐܣܝܐ ܠܗ .
ܘܚܠܕܗܘܢ ܗܘܐ ܠܣܗܕܘܬܐ ܥܠܝܟܘܢ . ܘܗܘ ܥܬܝܕ
ܕܢܐܟܘܠ ܒܣܪܟܘܢ . ܢܘܪܐ ܟܢܫܬܘܢ ܠܟܘܢ ܠܝܘܡܬܐ ܐ
ܚܪܝܐ . 4 ܗܐ ܐܓܪܐ ܕܦܥܠܐ ܕܚܨܕܘ ܐܪܥܟܘܢ ܗܘ ܕܛܠܡܬܘܢ
ܩܥܐ . ܘܩܥܬܐ ܕܚܨܘܕܐ ܠܐܕܢܝ ܡܪܝܐ ܨܒܐܘܬ ܥܠܬ .

EPISTOLA

tu autem quis es qui judicas proximum tuum? 13. Quid autem dicemus de ijs qui dicunt, Hodie aut cras profecturi sumus in civitatem *aliquam*, quæcumque sit, & transigemus ibi annum unum, & mercabimur, & lucrabimur? 14. Et non cognoscimus quid futurum sit cras. Quid enim est vita nostra, nisi vapor qui modico tempore conspicitur, & evanescit ac distrahitur? 15. Pro eo quod dicere deberent, si Dominus voluerit, & vixerimus, facturi sumus hoc vel illud. 16. Gloriantur in superbia sua. Omnis gloriatio quæ est ejusmodi, à malo est. 17. Et is qui novit bonum, & non facit illud, peccatum est ei.

CAPUT V.

1. O Divites, ejulate & flete propter dolores qui veniunt super vos. 2. Divitiæ enim vestræ corruptæ sunt, & fœtuerunt, & vestimenta vestra corrosa sunt à tinea. 3. Et aurum vestrum, & argentum vestrum corruptum est & corruptio eorum fuit in testimonium contra vos, & ipsa futurum est ut exedat carnem vestram. Ignem congessistis vobis in dies ultimos. 4. Ecce, merces operariorum qui messuerunt regiones vestras, quam perverse retinuistis, clamat; & vociferatio messorum in aures Domini Sabaoth introivit.

5. Del-

ܐܢܬܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܒܒܝܫܬܐ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܝܟ ܕܒܪ̈ܓܝܓܬܟܘܢ
ܬܓܡܪܘܢ܂ 4 ܓܝܪ̈ܐ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܪܚܡܬܗ ܕܥܠܡܐ
ܗܢܐ ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܗܝ ܕܠܘܬ ܐܠܗܐ܂ ܐܢܫ ܗܟܝܠ ܕܨܒܐ
ܕܢܗܘܐ ܪܚܡܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ܂ ܒܥܠܕܒܒܐ ܗܘ ܠܐܠܗܐ܂ 5
ܐܘ ܕܥܠܡܐ ܣܪܝܩܐܝܬ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܡܪ ܟܬܒܐ܂ ܕܒܚܣܡܐ
ܪܐܓܐ ܪܘܚܐ ܕܥܡܪܐ ܒܢ܂ 6 ܛܝܒܘܬܐ ܕܝܢ ܡܝܬܪܬܐ ܝܗܒ ܠܢ
ܡܪܢ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ܂ ܕܐܠܗܐ ܡܡܟܟ ܠܪ̈ܡܐ܂ ܘܠܡܟܝ̈ܟܐ
ܝܗܒ ܛܝܒܘܬܐ܀ 7 ܐܫܬܥܒܕܘ ܗܟܝܠ ܠܐܠܗܐ܂ ܘܩܘܡܘ
ܠܘܩܒܠ ܣܛܢܐ ܘܢܥܪܘܩ ܡܢܟܘܢ܂ 8 ܘܩܪܘܒܘ ܠܘܬ ܐܠܗܐ
ܘܢܬܩܪܒ ܠܟܘܢ܂ ܕܟܘ ܐܝܕܝܟܘܢ܂ ܚܛܝ̈ܐ܂ ܩܕܫܘ ܠܒܘܬܟܘܢ
ܦܠܝܓܝ ܢܦܫܐ܂ 9 ܐܬܡܟܟܘ ܘܐܬܐܒܠܘ܂ ܘܓܘܚܟܟܘܢ
ܠܐܒܠܐ ܢܬܗܦܟ܂ ܘܚܕܘܬܟܘܢ ܠܟܡܝܪܘܬܐ܂ 10 ܐܬܡܟܟܘ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ ܘܢܪܝܡܟܘܢ܂ 11 ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܡܠܠܝܢ ܚܕ ܥܠ ܚܕ
ܐܚܝ܂ ܗܘ ܓܝܪ ܕܡܡܠܠ ܥܠ ܐܚܘܗܝ ܐܘ ܕܐܢ ܠܐܚܘܗܝ܂
ܡܡܠܠ ܥܠ ܢܡܘܣܐ ܘܕܐܢ ܠܢܡܘܣܐ܂ ܘܐܢ ܠܢܡܘܣܐ ܕܐܢ
ܐܢܬ܂ ܠܐ ܗܘܝܬ ܥܒܘܕܗ ܕܢܡܘܣܐ ܐܠܐ ܕܝܢܗ܂ 12 ܚܕ ܗܘ
ܓܝܪ ܣܐܡ ܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ܂ ܕܡܫܟܚ ܕܢܚܐ ܘܢܘܒܕ܂

JAAKUB APOSTOLI. Cap. IV.

eo quòd malè petatis; ut saturetis concupiscentias vestras. 4. Adulteri, ignoratis quòd amicitia mundi hujus, inimicitia est apud Deum? Is igitur qui vult esse amicus mundi hujus, inimicus est Deo. 5. Aut nunquid inaniter putatis dixisse Scripturam, quòd in invidia concupiscit spiritus qui habitat in nobis? 6. Gratiam autem ampliorem dedit nobis Dominus noster. Propter hoc dicit quòd Deus humiliat elatos, & demissis dat gratiam. 7. Subdite igitur vos Deo, & resistite contra Satanam: & fugiet à vobis: 8. Atque appropinquate Deo, & appropinquabit vobis. Emundate manus vestras, ô peccatores: sanctificate corda vestra, duplices animo. 9. Demittite vos, & lugete: & risus vester in luctum convertatur, & gaudium vestrum in mœrorem. 10. Demittite vos coram Domino, & exaltabit vos. 11. Ne loquamini unus contra alium, fratres mei. Is enim qui loquitur contra fratrem suum, aut qui judicat fratrem suum, loquitur contra Legem, & judicat Legem. Et, si Legem judicas, non es effector Legis, sed judex ejus. 12. Unus est enim qui constituit Legem & judicium, qui potest servare & perdere.

ܡ̈ܝܐ ܡܠܝܚܐ ܢܥܒܕܘܢ ܕܢܗܘܘܢ ܚܠܝܐ . 13 ܡܢܘ ܚܟܝܡ
ܘܝܕܘܥ ܒܟܘܢ ܢܚܘܐ ܥܒܕܘܗܝ ܒܕܘܒܖ̈ܐ ܫܦܝܖ̈ܐ . ܒܡܟܝܟܘܬܐ
ܕܚܟܡܬܐ . 14 ܐܢ ܕܝܢ ܛܢܢܐ ܡܖܝܖܐ ܐܝܬ ܒܟܘܢ . ܐܘ ܚܖܝܢܐ
ܒܠܒܘܬܟܘܢ . ܠܐ ܬܫܬܒܗܪܘܢ ܥܠ ܫܪܪܐ ܘܬܕܓܠܘܢ . 15 ܡܛܠ
ܕܗܕܐ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܠܥܠ ܠܐ ܢܚܬܬ : ܐܠܐ ܐܝܬܝܗ ܐܪܥܢܝܬܐ .
ܡܢ ܗܘܦܟܐ ܕܢܦܫܐ ܘܡܢ ܫܐܕܐ . 16 ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܛܢܢܐ
ܘܚܖܝܢܐ : ܬܡܢ ܐܦ ܫܓܘܫܝܐ ܘܟܠܡܕܡ ܕܒܝܫ . 17 ܚܟܡܬܐ
ܕܝܢ ܕܡܢ ܠܥܠ ܕܟܝܐ ܗܝ ܘܡܠܝܐ ܫܠܡܐ . ܘܡܟܝܟܐ .
ܘܡܫܬܡܥܢܝܬܐ . ܘܡܠܝܐ ܚܘܣܢܐ ܘܦܐܖ̈ܐ ܛܒܐ . ܘܠܐ ܦܠܓܘܬܐ
ܗܝ . ܘܒܣ̈ܐ ܠܐ ܢܣܒܐ . 18 ܦܐܖ̈ܐ ܕܝܢ ܕܙܕܝܩܘܬܐ : ܒܫܝܢܐ
ܡܙܕܖܥܝܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܒܕܝܢ ܫܠܡܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1. ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬ ܒܟܘܢ ܩܖ̈ܒܐ ܘܡܨܘܬܐ . ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ
ܪ̈ܓܝܓܬܐ ܕܡܩܪ̈ܒܢ ܒܗ̈ܕܡܝܟܘܢ . 2 ܡܬܪܓܪܓܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܘܠܝܬ ܠܟܘܢ . ܘܩܛܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܛܢܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܠܡܗܪܢܘ . ܘܢܝܨܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܩܪ̈ܒܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܘܠܝܬ
ܠܟܘܢ ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ . 3 ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܢܣܒܝܢ

E P I S T O L A

salsæ possunt fieri dulces. 13. Quis ex vobis est qui sit sapiens & eruditus? ostendat opera sua per conversationes bonas, in sapientia mansueta. 14. Si autem æmulatio amara sit in vobis, aut contentio in cordibus vestris, ne inflemini adversus veritatem, & mentiamini. 15. Nam hæc sapientia è supernis non descendit, sed est terrena, à *cogitationibus* animæ, & à dæmonibus. 16. Ubi enim est æmulatio & contentio, ibi etiam conturbatio, & quicquid est mali. 17. Sapientia autem quæ è supernis est, pura est, & plena pacis, & mansueta, & obtemperans, & plena misericordiæ & fructuum bonorum, & sine dissidio est, & vultum non accipit. 18. Fructus autem justitiæ in tranquillitate seminantur illis qui faciunt pacem.

C A P U T IV.

1. Unde *fit* quòd sunt in vobis bella & pugnæ? nonne ex concupiscentijs quæ militant in membris vestris? 2. Concupiscitis, & non est vobis: & occiditis, & æmulamini, neq; pervenitis ad manus vestras. & pugnatis, & bella geritis, neq; est vobis: propterea quòd non postuletis. 3. Petitis, & non accipitis: eo quòd

ܦܓܪܗܘܢ ܟܠܗ ܡܗܦܟܝܢܢ. 4 ܐܦ ܐܠܦܐ ܟܒܝܪܬܐ ܟܕ ܕܚܝܩܢ
ܠܗܝܢ ܪܘܚܐ ܩܫܝܬܐ܆ ܡܢ ܩܝܣܐ ܙܥܘܪܐ ܡܬܦܢܝܢ܆ ܠܐܬܪ
ܕܨܒܐ ܪܥܝܢܗ ܕܗܘ ܕܡܕܒܪ. 5 ܗܟܢܐ ܐܦ ܠܫܢܐ܆ ܗܕܡܐ
ܗܘ ܙܥܘܪܐ ܘܡܫܬܒܗܪ. ܐܦ ܢܘܪܐ ܙܥܘܪܬܐ ܚܘܪܫܐ ܣܓܝܐܐ
ܡܘܩܕܐ. 6 ܘܠܫܢܐ ܢܘܪܐ ܗܘ. ܘܥܠܡܐ ܕܚܛܝܬܐ ܐܝܟ ܚܘܪܫܐ
ܗܘ܆ ܘܗܘ ܠܫܢܐ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܒܗܕܡܝܢ܆ ܡܟܬܡ ܠܗ
ܠܟܠܗ ܦܓܪܢ. ܘܡܘܩܕ ܫܘܒܠܐ ܕܫܪܒܬܢ ܕܪܗܛܝܢ ܐܝܟ
ܓܝܓܠܐ. ܘܝܩܕ ܐܦ ܗܘ ܒܢܘܪܐ. 7 ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܟܝܢܐ
ܕܚܝܘܬܐ ܘܕܦܪܚܬܐ܆ ܘܪܚܫܐ ܕܝܡܐ ܘܕܝܒܫܐ܆ ܡܫܬܥܒܕܝܢ
ܠܟܝܢܐ ܕܐܢܫܘܬܐ. 8 ܠܫܢܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܠܐ ܐܫܟܚ ܠ
ܡܫܥܒܕܘܬܗ. ܒܝܫܬܐ ܗܝ ܕܠܐ ܟܠܝܐ. ܡܠܝܐ ܗܝ
ܣܡܐ ܕܡܘܬܐ. 9 ܒܗ ܓܝܪ ܡܒܪܟܝܢܢ ܠܡܪܝܐ ܘܐܒܐ܆ ܘܒܗ
ܠܝܛܝܢܢ ܠܒܢܝܢܫܐ ܕܒܕܡܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘܘ. 10 ܘܡܢܗ
ܡܢ ܦܘܡܐ ܢܦܩܝܢ ܠܘܛܬܐ ܘܒܘܪܟܬܐ. ܠܐ ܘܠܐ ܐܚܝ ܕܗܠܝܢ
ܗܟܢܐ ܢܗܘܝܢ. 11 ܠܡܐ ܡܒܘܥܐ ܡܢ ܚܕ ܡܒܘܥܐ ܢܦܩܝܢ
ܡܝܐ ܚܠܝܐ ܘܡܪܝܪܐ. 12 ܐܘ ܠܡܐ ܡܫܟܚܐ ܬܬܐ ܐܚܝ
ܙܝܬܐ ܠܡܥܒܕ܆ ܐܘ ܓܦܬܐ ܬܐܢܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܠܐ ܡܝܐ ܡ

JAAKUB APOSTOLI. CAP. III.

corpus eorum circumagimus. 4. Etiam naves ingentes, quum agunt eas venti sævi, à ligno exiguo circumaguntur in locum ad quem intenta est voluntas ejus qui gubernat. 5. Ita etiam lingua, membrum est exiguum, & extollit sese: etiam ignis exiguus ramos multos incendit. 6. Et lingua, ignis est, & mundus peccati veluti ramus est: & ipsa lingua exsistens in membris nostris maculat totum corpus nostrum, & inflammat proventus generationum nostrarum, quæ currunt veluti rotæ, ac ardebit etiam ipsa in igne. 7. Omnes enim naturæ bestiarum, & volucrum, & reptilium maris & aridæ, domantur à natura humana: 8. Linguam autem non potuit quisquam subjugare. Malum est hoc quod non impeditur: plena est veneno mortis: 9. Per ipsam enim benedicimus Domino & Patri, & per ipsam maledicimus filijs hominis qui ad similitudinem Dei facti sunt. 10. Et ex eodem ore procedunt maledictiones & benedictiones. Non convenit, fratres mei, ut hæc ita fiant. 11. Numquid possunt ex eadem scaturigine emanare aquæ dulces & amaræ? 12. Aut numquid potest ficus, ô fratres mei, oleas edere, aut vitis ficus? similiter neque aquæ

20 ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܬܕܥ ܐܘ ܒܪܢܫܐ ܚܠܝܫܐ܂ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܠܐ ܥܒ̈ܕܐ
ܡܝܬܐ ܗܝ܂ 21 ܐܒܘܢ ܐܒܪܗܡ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܒ̈ܕܐ ܐ
ܐܙܕܕܩ܂ ܕܐܣܩ ܠܐܝܣܚܩ ܒܪܗ ܥܠ ܡܕܒܚܐ܂ 22 ܚܙܐ
ܐܢܬ ܕܗܝܡܢܘܬܗ ܥܕܪܬ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ܂ ܘܡܢ ܥܒ̈ܕܐ ܗ
ܗܝܡܢܘܬܗ ܐܫܬܡܠܝܬ܂ 23 ܘܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܡܪ܂ ܕܗܝܡܢ
ܐܒܪܗܡ ܠܐܠܗܐ܂ ܘܐܬܚܫܒܬ ܠܗ ܠܙܕܝܩܘ܂ ܘܪܚܡܗ
ܕܐܠܗܐ ܐܬܩܪܝ܂ 24 ܚܙܐ ܐܢܬ ܕܡܢ ܥܒ̈ܕܐ ܡܙܕܕܩ ܒܪܢܫܐ܂
ܘܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܠܚܘܕ܂ 25 ܗܟܢܐ ܐܦ ܪܚܒ
ܙܢܝܬܐ܂ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܒ̈ܕܐ ܐܙܕܕܩܬ܂ ܕܩܒܠܬ ܠܓܫܘ̈ܫܐ
ܘܒܐܘܪܚܐ ܐܚܪܬܐ ܐܦܩܬ ܐܢܘܢ܂ 26 ܐܝܟܢܐ ܕܦܓܪܐ ܕܠܐ ܪܘܚܐ
ܡܝܬ ܗܘ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܠܐ ܥܒ̈ܕܐ ܡܝܬܐ ܗܝ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܠܐ ܢܣܓܘܢ ܡܠܦ̈ܢܐ ܒܟܘܢ ܐܚܝ܂ ܐܠܐ ܕܥܘ ܕܥܠ
ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ܩܝܡܝܢܢ܂ 2 ܣܓܝܐܬܐ ܓܝܪ ܡܣܟܠܝܢܢ
ܟܠܢ܂ ܟܠ ܕܒܡܠܬܐ ܠܐ ܡܣܟܠ܂ ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܓܡܝܪܐ ܗܘ܂
ܕܡܫܟܚ ܠܡܫܥܒܕܘ ܐܦ ܠܟܠܗ ܦܓܪܗ܂ 3 ܗܐ ܓܝܪ
ܠܣܘ̈ܣܘܬܐ ܪܘܣܢܐ ܒܦܘܡܗܘܢ ܪܡܝܢܢ ܕܢܫܬܥܒܕܘܢ ܠܢ܂ ܘܟܠܗ

EPISTOLA

20. Vis tu scire, ô fili hominis debilis, quòd fides sine operibus mortua sit? 21. Pater noster Abraham nonne ex operibus justificatus est quum obtulit Isaac filium suum super altare? 22. Vides quòd fides ejus auxilio fuerit operibus ejus, & ex operibus fides ejus perfecta sit? 23. Et impleta est scriptura quæ dicit, quòd credidit Abraham Deo, & imputata est ei *fides illa* ad justitiam, & amicus Dei vocatus est. 24. Vides tu quòd ex operibus justificatur filius hominis, & nequaquam ex fide tantùm? 25. Similiter etiam Rahab meretrix nonne ex operibus justificata est, quæ excepit exploratores, & per viam aliam emisit eos? 26. Quemadmodum corpus absque spiritu mortuum est, sic fides absque operibus mortua est.

CAPUT III.

1. Ne multi doctores sint inter vos, fratres mei, sed scitote quòd judicij majoris rei sumus. 2. Multas enim transgressiones admittimus omnes nos. Quicúmque in sermone non transgreditur, hic est vir perfectus, qui potest in servitute continere totum corpus suum. 3. Ecce enim fræna in ore equorum immittimus ut obsequantur nobis, & totum corpus

ܕܟܠܗ ܢܡܘܣܐ ܢܛܪ ܘܒܚܕܐ ܢܣܟܠ܂ ܠܟܠܗ ܢܡܘܣܐ
ܚܝܒ܂ 11 ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܡܪ ܕܠܐ ܬܓܘܪ܂ ܗܘ ܐܡܪ ܕܠܐ ܬܩܛܘܠ܂
ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܓܐܪ ܐܢܬ ܐܠܐ ܩܛܠ ܐܢܬ܂ ܗܘܝܬ ܠܗ ܠܥܒܪܐ ܥܠ ܢܡܘܣܐ܂
12 ܗܟܢܐ ܡܠܠܘ ܘܗܟܢܐ ܣܥܘܪܘ܂
ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܕܒܢܡܘܣܐ ܕܚܐܪܘܬܐ ܥܬܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܬܕܢܘ܂
13 ܕܝܢܐ ܓܝܪ ܗܘܐ ܠܐ ܪܚܡܐ܂ ܥܠ ܗܘ ܕܠܐ ܥܒܕ ܪܚܡܐ܂
ܡܫܬܥܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܪܚܡܐ ܥܠ ܕܝܢܐ܀ 14 ܡܢܐ ܗܝ
ܝܘܬܪܢܐ ܐܚܝ܂ ܐܢ ܐܢܫ ܐܡܪ ܕܐܝܬ ܠܝ ܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܘܥܒܕܐ
ܠܝܬ ܠܗ܂ ܠܡܐ ܡܫܟܚܐ ܗܝܡܢܘܬܗ ܕܬܚܝܘܗܝ܂ 15 ܘܐܢ
ܐܚܐ ܐܘ ܚܬܐ ܥܪܛܠܝܐ ܢܗܘܘܢ܂ ܘܚܣܝܪܝܢ ܣܝܒܪܬܐ
ܕܝܘܡܢܐ܂ 16 ܘܢܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ܂ ܙܠܘ ܒܫܠܡܐ
ܫܚܢܘ ܘܣܒܥܘ܂ ܘܠܐ ܬܬܠܘܢ ܠܗܘܢ ܣܘܢܩܢܗ ܕܦܓܪܐ܂
ܡܢܐ ܝܘܬܪܢܐ܂ 17 ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܠܐ ܥܒܕܐ ܡܝܬܐ ܗܝ
ܒܠܚܘܕܝܗ܂ 18 ܐܡܪ ܓܝܪ ܐܢܫ܂ ܠܟ ܐܝܬ ܠܟ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܝ܂
ܥܒܕܐ ܐܝܬ ܠܝ܂ ܚܘܢܝ ܗܝܡܢܘܬܟ ܕܠܐ ܥܒܕܐ܂ ܘܐܢܐ
ܡܚܘܐ ܐܢܐ ܠܟ ܗܝܡܢܘܬܝ ܡܢ ܥܒܕܝ܂ 19 ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܕܚܕ
ܗܘ ܐܠܗܐ܂ ܫܦܝܪ ܥܒܕ ܐܢܬ܂ ܐܦ ܫܐܕܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܘܡܙܕܥܙܥܝܢ܀

JAAKUB APOSTOLI CAP. II.

totam Legem servat, & in uno transgreditur, toti legi obnoxium se reddidit. 11. Is enim qui dixit, Ne adulterium committas, idem dixit, Ne occidas. Si autem non committas adulterium, sed occidas; factus es transgressor Legis. 12. Ita loquimini, & ita agite, tanquam homines qui per legem libertatis judicandi estis. 13. Judicium enim *futurum est* sine misericordia contra eum qui non fecit misericordiam: extollimini per misericordiam suprà judicium. 14. Quæ est utilitas, fratres mei, si quis dicat, Est mihi fides, & opera non sint ei? Numquid potest fides ejus servare eum? 15. Et, si frater aut soror fuerint nudi & carentes cibo quotidiano, 16. Et dixerit illis aliquis ex vobis, Abite in pace, calefacite vos, & saturamini, & non dederitis eis necessitatem corporis, quænam utilitas? 17. Ita etiam fides absque operibus, mortua est sola. 18. Dicet enim aliquis, Tibi est fides, & mihi sunt opera, ostende mihi fidem tuam sine operibus, & ego ostendam tibi fidem meam ex operibus meis. 19. Credis quòd unus est Deus? Bene facis: etiam dæmonia credunt, & contremiscunt.

20. Vis

ܕܫܘܒܚܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 2 ܐܢ ܓܝܪ ܢܥܘܠ
ܠܟܢܘܫܬܟܘܢ ܐܢܫ ܕܥܙܩܬܗ ܕܕܗܒܐ ܐܘ ܕܢܚܬܘܗܝ ܫ
ܦܝܪܐ : ܘܢܥܘܠ ܡܣܟܢܐ ܒܢܚܬܐ ܨܐܝܐ . 3 ܘܬܚܘܪܘܢ ܒܗܘ
ܕܠܒܝܫ ܢܚܬܐ ܫܦܝܪܐ ܘܬܐܡܪܘܢ ܠܗ : ܐܢܬ ܬܒ ܗܪܟܐ
ܫܦܝܪ . ܘܠܡܣܟܢܐ ܬܐܡܪܘܢ ܠܗ ܐܢܬ ܩܘܡ ܠܬܡܢ : ܐܘ ܬܒ
ܠܟ ܗܪܟܐ ܩܕܡ ܟܘܒܫܐ ܕܪܓܠܝܢ : 4 ܠܐ ܗܐ ܐܬܦܠܓܬܘܢ
ܒܢܦܫܟܘܢ : ܘܗܘܝܬܘܢ ܡܦܪܫܢܐ ܕܡܚܫܒܬܐ ܒ
ܝܫܬܐ : 5 ܫܡܥܘ ܐܚܝ ܚܒܝܒܐ . ܠܐ ܗܘܐ ܠܡܣܟܢܐ ܕܥܠܡܐ
ܓܒܐ ܐܠܗܐ ܕܢܗܘܘܢ ܥܬܝܪܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ : ܘܝܪܬܐ
ܠܡܠܟܘܬܐ ܗܝ ܕܡܠܟ ܐܠܗܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܗ : 6
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܫܛܬܘܢܝܗܝ ܠܡܣܟܢܐ . ܠܐ ܗܐ ܥܬܝܪܐ ܡܫܬܠܛܝܢ
ܥܠܝܟܘܢ : ܘܗܢܘܢ ܢܓܕܝܢ ܠܟܘܢ ܠܒܝܬ ܕܝܢܐ : 7 ܠܐ ܗܐ
ܗܢܘܢ ܡܓܕܦܝܢ ܥܠ ܫܡܐ ܛܒܐ ܕܐܬܩܪܝ ܥܠܝܟܘܢ : 8 ܘܐܢ
ܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܐ ܒܗܕܐ ܡܫܡܠܝܬܘܢ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ : ܕܬܪܚܡ
ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ . ܫܦܝܪ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ . 9 ܐܢ ܕܝܢ
ܒܐܦܐ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܚܛܝܬܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܘܡܬܟܣܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܐܝܟ ܥܒܪܝ ܥܠ ܢܡܘܣܐ . 10 ܐܝܢܐ ܓܝܪ

gloriæ Domini Jeschua Christi. 2. Nam si ingrediatur in cœtum vestrum quispiam cujus annulus sit aureus, aut cujus vestes sint splendidæ, & ingrediatur pauper in vestibus sordidis: 3. Et respexeritis in eum qui indutus est vestibus splendidis, & dixeritis ei, Tu hic sede bene: & pauperi dixeritis: Tu sta illic, aut sede hic ante scabellum pedum nostrorum; 4. Annon discrimen fecistis apud vosipsos, & facti estis interpretes cogitationum malarum? 5. Audite fratres mei dilecti, nonne pauperes mundi, divites autem in fide elegit Deus, ut essent hæredes regni quod promisit Deus ijs qui diligunt ipsum? 6. Vos autem despectui habuistis ipsum pauperem. Nonne divites extollunt se super vos, & trahunt vos ad domum judicij? 7. Nonne ipsi obloquuntur contra famam bonam quæ promulgata erat de vobis? 8. Et, si Legem Dei in hoc perficitis, sicut scriptum est, Diliges proximum tuum sicut teipsum, bene facitis: 9. Si autem vultum accipitis, peccatum facitis, & redarguimini à Lege tamquam transgressores Legis. 10. Qui enim

tot:m

ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܥܒܕ. 21 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܪܚܩܘ ܡܢܟܘܢ ܟܠܗ
ܛܢܦܘܬܐ ܘܣܘܓܐܐ ܕܒܝܫܘܬܐ. ܘܒܡܟܝܟܘܬܐ ܩܒܠܘ ܡܠܬܐ
ܢܨܝܒܬܐ ܒܟܘܢ. ܕܗܝ ܡܫܟܚܐ ܕܬܚܐ ܐܢܝܢ ܠܢܦܫܬܟܘܢ ܀
22 ܗܘܘ ܕܝܢ ܥܒܘܕܐ ܕܡܠܬܐ ܘܠܐ ܫܡܘܥܐ ܒܠܚܘܕ. ܘܠܐ
ܬܛܥܘܢ ܢܦܫܬܟܘܢ. 23 ܐܢ ܐܢܫ ܓܝܪ ܢܗܘܐ ܫܡܘܥܗ̇
ܕܡܠܬܐ ܘܠܐ ܥܒܘܕܗ̇. ܗܢܐ ܕܡܐ ܠܗܘ ܕܚܙܐ ܐܦܘܗܝ
ܒܡܚܙܝܬܐ. 24 ܚܙܐ ܓܝܪ ܢܦܫܗ ܘܥܒܪ. ܘܛܥܐ ܕܐܝܢܢܐ
ܗܘܐ. 25 ܟܠ ܕܝܢ ܕܚܪ ܒܢܡܘܣܐ ܡܫܡܠܝܐ ܕܚܐܪܘܬܐ
ܘܩܘܝ ܒܗ. ܠܐ ܗܘܐ ܫܡܘܥܐ ܕܫܡܥܬܐ ܕܛܥܝܬܐ. ܐܠܐ ܥܒܘܕܐ
ܕܥܒܕܐ. ܘܗܢܐ ܛܘܒܢܐ ܢܗܘܐ ܒܥܒܕܗ. 26 ܘܐܢ ܐܢܫ ܣܒܪ
ܕܡܫܡܫ ܠܐܠܗܐ: ܘܠܐ ܐܚܝܕ ܠܫܢܗ: ܐܠܐ ܡܛܥܐ ܠܗ
ܠܒܗ. ܕܗܢܐ ܣܪܝܩܐ ܗܝ ܬܫܡܫܬܗ. 27 ܬܫܡܫܬܐ ܓܝܪ
ܕܟܝܬܐ ܘܩܕܝܫܬܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܐܒܐ: ܗܕܐ ܗܝ. ܠܡܣܥܪ
ܝܬܡܐ ܘܐܪܡܠܬܐ ܒܐܘܠܨܢܗܘܢ. ܘܕܢܛܪ ܐܢܫ ܢܦܫܗ ܡܢ
ܥܠܡܐ ܕܠܐ ܛܘܠܫ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܒ

1 ܐܚܝ ܠܐ ܒܡܣܒ ܒܐܦܐ ܬܗܘܘܢ ܐܚܝܕܝܢ ܗܝܡܢܘܬܐ

JAAKUB APOSTOLI. Cap. I.

Dei non operatur. 21. Propter hoc longè removete à vobis omnem impuritatem & fæcem malitiæ, & cum mansuetudine recipite sermonem insitum in vobis ipsis, qui potest servare ipsas animas vestras. 22. Estote autem effectores sermonis, & non auditores tantum: neque decipiatis animas vestras. 23. Si quis enim fuerit auditor sermonis, & non effector illius, hic similis est ei qui contemplatur faciem suam in speculo: 24. Contemplatus enim est seipsum, & transivit, & oblitus est qualis fuerit. 25. Omnis autem qui prospexerit in Legem perfectam libertatis, & perstiterit in ea, nequaquam est auditor auditionis quæ oblivioni traditur, sed effector operum: & hic beatus erit in opere suo. 26. Et si quis existimet quòd & serviat Deo, & non cohibet linguam suam, sed decipit ipsum cor suum, hujus vanus est cultus. 27. Cultus enim qui purus est & sanctus coram Deo Patre, hic est, ut visitet pupillos & viduas in afflictionibus suis, & ut custodiat quisque animam suam à mundo immaculatam.

CAPUT II.

1. Fratres mei, ne cum acceptione vultus retineatis fidem.

ܒܪܘܡܗ 10 ܘܥܬܝܪܐ ܒܡܘܟܟܗ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܗܘܒܒܐ
ܕܥܣܒܐ ܗܟܢܐ ܥܒܪ. 11 ܕܢܚ ܓܝܪ ܫܡܫܐ ܒܚܘܡܗ
ܘܝܒܫܗ ܠܗ ܠܥܣܒܐ. ܘܗܘܒܒܗ ܢܦܠ. ܘܫܘܦܪܐ
ܕܚܙܘܗ ܐܒܕ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܥܬܝܪܐ ܚܡܐ ܒܡܗܠܟܬܗ. 12
ܛܘܒܘܗܝ ܠܓܒܪܐ ܕܡܣܝܒܪ ܢܣܝܘܢܐ. ܕܡܐ ܕܐܬܒܩܝ ܢܣܒ
ܟܠܝܠܐ ܕܚܝܐ: ܗܘ ܕܡܠܟ ܐܠܗܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܗ. 13
ܠܐ ܢܐܡܪ ܐܢܫ ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܡܬܢܣܐ ܐܢܐ. ܐܠܗܐ
ܓܝܪ ܠܐ ܡܬܢܣܐ ܒܒܝܫܬܐ. ܘܗܘ ܠܐܢܫ ܠܐ ܡܢܣܐ. 14 ܐܠܐ
ܐܢܫ ܐܢܫ ܡܢ ܪܓܬܗ ܗܘ ܡܬܢܣܐ ܘܡܬܪܓܪܓ ܘܡܬܢܓܕ.
15 ܘܗܕܐ ܪܓܬܐ ܒܛܢܐ ܘܝܠܕܐ ܚܛܝܬܐ. ܚܛܝܬܐ ܕܝܢ ܡܐ
ܕܐܬܓܡܪܬ ܝܠܕܐ ܡܘܬܐ. 16 ܠܐ ܬܛܥܘܢ ܐܚܝ ܚܒܝܒܐ. 17 ܟܠ
ܡܘܗܒܬܐ ܛܒܬܐ ܘܡܫܡܠܝܬܐ ܡܢ ܠܥܠ ܢܚܬܐ ܡܢ ܐܒܐ
ܕܢܘܗܪܐ. ܗܘ ܕܠܝܬ ܠܘܬܗ ܫܘܚܠܦܐ ܐܦܠܐ ܡܛܠܬܐ
ܕܦܘܢܝܐ. 18 ܗܘ ܨܒܐ ܘܝܠܕܢ ܒܡܠܬܐ ܕܫܪܪܐ: ܕܢܗܘܐ
ܪܫܝܬܐ ܕܒܪܝܬܗ. 19 ܘܐܢܬܘܢ ܐܚܝ ܚܒܝܒܐ: ܟܠ ܐܢܫ
ܡܢܟܘܢ ܢܗܘܐ ܡܣܪܗܒ ܠܡܫܡܥ: ܘܡܘܚܪ ܠܡܡܠܠܘ:
ܘܡܘܚܪ ܠܡܪܓܙ. 20 ܪܘܓܙܗ ܓܝܪ ܕܓܒܪܐ ܟܐܢܘܬܐ

in sublimitate sua, 10. Et dives in humilitate sua: quoniam sicut flos herbæ sic transit. 11. Oritur enim sol in calore suo, & arefacit ipsam herbam, & flos ejus decidit, & decor aspectus ejus perit: ita etiam dives marcescit in conversationibus suis. 12. Beatus vir ille qui tolerat tentationes, quia postquam probatus fuerit, accipiet coronam vitæ, quam promisit Deus ijs qui diligunt se. 13. Ne dicat quis quum tentatur, A Deo ego tentor: Deus enim non tentatur in malis, & ipse hominem non tentat. 14. Sed quisque à concupiscentia sua tentatur & allicitur & attrahitur. 15. Et hæc concupiscentia concipit & parit peccatum. Peccatum autem quum consummatum fuerit, generat mortem. 16. Ne erretis, fratres mei dilecti. 17. Omnis donatio bona & completa, è supernis descendit à Patre luminum, apud quem non est immutatio ulla, nec etiam umbra recessus. 18. Ipse voluit, & genuit nos per sermonem veritatis, ut essemus principium creaturarum ejus. 19. Et vos fratres mei dilecti, quisque ex vobis sit velox ad audiendum, & tardus ad loquendum, & tardus ad irascendum. 20. Ira enim viri justitiã

ܐܓܪܬܐ ܕܝܥܩܘܒ ܫܠܝܚܐ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1 ܝܥܩܘܒ ܥܒܕܗ ܕܐܠܗܐ ܘܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
ܠܬܪܥܣܪ ܫܒܛܝܢ ܕܡܒܕܪܝܢ ܒܥܡܡܐ ܫܠܡ. 2 ܟܠ ܚܕܘܐ
ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܡܐ ܕܥܐܠܝܢ ܠܢܣܝܘܢܐ ܦܓܝܥܐ ܘ
ܡܫܚܠܦܐ. 3 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܕܒܘܩܝܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ
ܡܩܢܝܐ ܠܟܘܢ ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ. 4 ܠܗ ܕܝܢ ܠܡܣܝܒܪܢܘܬܐ
ܢܗܘܐ ܠܗ ܥܒܕܐ ܡܫܡܠܝܐ ܕܬܗܘܘܢ ܓܡܝܪܝܢ ܘܡܫܡܠܝܝܢ:
ܘܒܡܕܡ ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܚܣܝܪܝܢ. 5 ܐܢ ܐܢܫ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ
ܚܣܝܪ ܡܢ ܚܟܡܬܐ. 6 ܢܫܐܠ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܟܠ
ܦܫܝܛܐܝܬ ܘܠܐ ܡܚܣܕ ܘܡܬܝܗܒܐ ܠܗ. ܢܫܐܠ ܕܝܢ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܟܕ ܠܐ ܡܬܦܠܓ ܗܘ ܕܡܬܦܠܓ ܕܡܐ ܠܓܠܠܐ
ܕܝܡܐ ܕܪܘܚܐ ܫܓܫܐ ܠܗܘܢ. 7 ܘܠܐ ܢܣܒܪ ܗܘ ܒܪܢܫܐ ܕܢܣܒ
ܡܕܡ ܡܢ ܡܪܝܐ. 8 ܐܝܢܐ ܕܦܠܝܓ ܒܪܥܝܢܗ. ܘܡܫܓܫ
ܒܟܠܗܘܢ ܐܘܪܚܬܗ. 9 ܢܫܬܒܗܪ ܕܝܢ ܐܚܐ ܡܟܝܟܐ

EPISTOLA JAAKUB APOSTOLI.

CAPUT I.

JAAKUB servus Dei & Domini nostri Jeschua Christi, duodecim tribubus disseminatis inter gentes, pacem. 2. Omne gaudium sit vobis, fratres mei, quum intraveritis in tentationes multas & varias. 3. Scitis enim quòd probatio fidei acquirit vobis patientiam. 4. Ipsi autem patientiæ erit opus perfectum, ut sitis completi & perfecti, & in nulla re sitis destituti. 5. Si quis autem ex vobis sit destitutus sapientia, petat à Deo: qui dat omnibus simpliciter, & non improperat & dabitur ei. 6. Petat autem in fide, non hæsitans. Is qui hæsitat, similis est fluctibus maris quos commovet ventus. 7. Neque existimet ille filius hominis, quòd accipiet quicquam à Domino: 8. Qui *inquam* hæsitat in animo suo, & commovetur in omnibus vijs suis. 9. Glorietur autem frater humilis

ܬܠܬ ܐܓܪܬ:

ܕܝܥܩܘܒ

ܘܕܦܛܪܘܣ

ܘܕܝܘܚܢܢ.

ܗܢܘܢ ܕܣܗܕܘ ܥܠ ܓܠܝܢܗ ܕܡܪܢ: ܟܕ
ܐܫܬܚܠܦ ܠܥܝܢܝܗܘܢ ܒܛܘܪ ܬܒܘܪ.
ܘܚܙܘ ܠܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ ܕܡܡܠܠܝܢ
ܥܡܗ ::

SANCTORUM APOSTOLORUM,

JACOBI, PETRI, JOHANNIS,

Transfigurationis JESU CHRISTI spectatorum, Epistolæ singulæ, lingua & characteribus Syriacis excusæ.

COTHENIS ANHALTINORUM
M DC XXI.

Fffff

ܢܓܡܪܟܘܢ ܒܟܠ ܥܒܕ ܛܒ ܕܬܥܒܕܘܢ ܨܒܝܢܗ . ܘܗܘ
ܢܣܥܘܪ ܒܟܘܢ ܡܕܡ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡܘܗܝ . ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ .
ܕܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ ✣ 22 ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ ܕܬܗܘܘܢ ܡܓܪܝܢ ܪܘܚܟܘܢ ܒܡܠܬܐ ܕܒܘܝܐܐ . ܡܛܠ
ܕܒܙܥܘܪܝܬܐ ܗܘ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ✣ 23 ܕܥܘ ܕܝܢ ܠܐܚܘܢ
ܛܝܡܬܐܘܣ ܕܐܫܬܪܝ . ܘܐܢ ܥܓܠ ܢܐܬܐ ܥܡܗ ܐܚܙܝܟܘܢ . 24
ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܟܠܗܘܢ ܡܕܒܪܢܝܟܘܢ . ܘܕܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ .
ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܕܡܢ ܐܝܛܠܝܐ . 25 ܛܝܒܘܬܐ
ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ ✣ ✣ ✣ ✣

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܥܠ ܥܒܪܝܐ ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܐܝܛܠܝܐ ܕܪܗܘܡܐ ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܝܕ
ܛܝܡܬܐܘܣ ✣

AD HEBRÆOS. CAP. XIII.

perficiat vos in omni opere bono, ut faciatis voluntatem ipsius, & ipse efficiat in vobis id quod bonum est coram eo, per Jeschua Christum: cui *sit* gloria in seculum seculorum. Ammin. 22. Peto autem à vobis, fratres mei, ut patientes sitis per sermones consolationis, nam paucis scripsi vobis. 23. Scitote autem quòd frater noster Timotheus solutus est: &, si citò venerit, cum eo visam vos. 24. Salutate omnes gubernatores vestros & omnes sanctos. Salutant vos omnes qui sunt ex Italia. 25. Gratia sit cum omnibus vobis. Ammin.

Finita est Epistola ad Hebræos, quæ scripta est ex Italia Romana, & missa per manus Timothei.

ܡܛܠ ܚܛܗܐ. ܒܣܪܗܘܢ ܕܝܢ ܝܩܝܕ ܗܘܐ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ.
12 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܝܫܘܥ ܕܢܩܕܫ ܠܥܡܗ ܒܕܡܗ ܠܒܪ ܡܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܚܫ. 13 ܘܐܦ ܚܢܢ ܢܦܘܩ ܠܘܬܗ ܠܒܪ
ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ. ܟܕ ܠܒܝܫܝܢܢ ܚܣܕܗ. 14 ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܠܢ ܗܪܟܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܩܘܝܐ ܗܘܝܐ. ܐܠܐ ܠܗܝ ܕܥܬܝܕܐ ܡܣܟܝܢܢ. 15
ܘܒܐܝܕܗ ܢܩܪܒ ܕܒܚܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܒܟܠܙܒܢ ܠܐܠܗܐ. ܕܐܝܬܝܗ
ܦܐܪܐ ܕܣܦܘܬܐ ܕܡܘܕܝܢ ܠܫܡܗ. 16 ܘܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܪܘܚܡܬܐ
ܘܫܘܬܦܘܬܐ ܕܡܣܟܢܐ. ܒܗܠܝܢ ܓܝܪ ܕܒܚܐ ܫܦܪ ܐܢܫ ܠܐܠܗܐ. ܀
17 ܐܬܛܦܝܣܘ ܠܡܕܒܪܢܝܟܘܢ. ܘܐܫܬܡܥܘ ܠܗܘܢ ܕܗܢܘܢ
ܓܝܪ ܥܝܪܝܢ ܚܠܦ ܢܦܫܬܟܘܢ. ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܕܥܬܝܕܝܢ
ܠܡܬܠ ܦܬܓܡܐ ܚܠܦܝܟܘܢ. ܕܒܚܕܘܬܐ ܢܗܘܘܢ ܥܒܕܝܢ ܗܕܐ ܘܠܐ ܒܬܢܚܬܐ.
ܡܛܠ ܕܠܐ ܦܩܚܐ ܠܟܘܢ. 18 ܨܠܘ ܥܠܝܢ. ܬܟܝܠܝܢܢ ܓܝܪ
ܕܬܐܪܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܐܝܬ ܠܢ. ܕܒܟܠܡܕܡ ܨܒܝܢܢ ܕܫܦܝܪ ܢܬܕܒܪ.
19 ܝܬܝܪܐܝܬ ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ. ܕܬܥܒܕܘܢ ܗܕܐ ܕܒܥܓܠ
ܐܬܦܢܐ ܠܘܬܟܘܢ. 20 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܫܠܡܐ. ܗܘ ܕܐܣܩ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܠܪܥܝܐ ܪܒܐ ܕܥܢܐ ܒܕܡܐ ܕܕܝܬܩܐ
ܕܠܥܠܡ. ܕܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ. 21 ܗܘ

EPISTOLA PAULI

pro peccatis, caro comburebatur extra castra. 12. Propter hoc Jeschua, ut sanctificaret populum suum per sanguinem suum, extra urbem passus est. 13. Igitur nos quoque egrediamur ad eum extra castra, induti opprobrio ejus : 14. (Non enim est nobis civitas quæ permaneat hic, sed ad illam quæ futura est, spectamus) 15. Et per manum ejus offeramus victimas laudis omni tempore Deo : quæ *laus* est fructus labiorum quæ gratias agunt nomini ejus. 16. Et ne obliviscamini beneficentiæ & communicationis pauperum : his *enim* victimis placet homo Deo. 17. Et obedite gubernatoribus vestris; & auscultate eis : ipsi enim vigilant pro animabus vestris, tanquam homines qui reddituri sunt rationem vestri, ut cum gaudio faciant hoc, & non cum gemitibus. nam non est utile vobis. 18. Orate pro nobis. Confidimus enim quòd conscientia bona sit nobis, quia in omni re cupimus ut benè nos geramus. 19. Ampliùs peto à vobis ut faciatis hoc, ut citò revertar ad vos. 20. Deus autem pacis, qui ascendere fecit à mortuis pastorem illum magnum gregis per sanguinem federis quod est in æternum, qui *quidem* est Jeschua Christus Dominus noster, 21. Ipse

perficiat

ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܒܗܕܐ ܓܝܪ ܗܘܘ ܐܢܫܐ ܕܟܕ ܠܐ ܪܓܫܝܢ ܩܒܠܘ
ܡܠܐܟܐ. 3 ܥܗܕܘ ܠܐܣܝܪܐ ܕܐܣܝܪܝܢ܆ ܐܝܟ ܗܘ ܕܥܡܗܘܢ
ܐܣܝܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܬܕܟܪܘ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܐܠܨܝܢ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܕܒܦܓܪܐ
ܐܝܬܝܟܘܢ. 4 ܡܝܩܪ ܗܘ ܙܘܘܓܐ ܒܟܠ. ܘܡܫܟܒܗܘܢ
ܕܟܝܐ ܗܘ. ܠܙܢܝܐ ܓܝܪ ܘܠܓܝܪܐ ܕܐܢ ܐܠܗܐ. 5 ܠܐ ܬܗܘܐ ܪܚܝܡܐ
ܟܣܦܐ ܪܥܝܢܟܘܢ. ܐܠܐ ܢܣܦܩ ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܗܘ
ܓܝܪ ܡܪܝܐ ܐܡܪ܆ ܕܠܐ ܐܫܒܩܟ ܘܠܐ ܐܪܦܐ ܠܟ ܐܝܕܝ. 6 ܘܙܕܩ
ܠܢ ܕܢܐܡܪ ܠܒܠܒܝܬ܆ ܡܪܝܐ ܡܥܕܪܢܝ ܠܐ ܐܕܚܠ. ܡܢܐ ܢܥܒܕ
ܠܝ ܒܪܢܫܐ. 7 ܗܘܝܬܘܢ ܥܗܝܕܝܢ ܠܡܕܒܪܢܝܟܘܢ. ܐܝܠܝܢ
ܕܡܠܠܘ ܥܡܟܘܢ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܠܡܐ
ܕܕܘܒܪܗܘܢ. ܘܐܬܕܡܘ ܒܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. 8 ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܐܬܡܠܝ ܘܝܘܡܢܐ ܗܘܝܘ ܘܠܥܠܡ܀ 9 ܒܝܘܠܦܢܐ ܢܘܟܪܝܐ
ܘܡܫܚܠܦܐ ܠܐ ܬܬܛܥܘܢ. ܫܦܝܪ ܗܘ ܓܝܪ ܕܒܛܝܒܘܬܐ
ܢܫܪܪ ܠܒܘܬܢ ܘܠܐ ܒܡܐܟܘܠܬܐ. ܕܠܐ ܐܘܬܪܘ ܐܝܠܝܢ
ܕܗܠܟܘ ܒܗܘܢ. 10 ܐܝܬ ܠܢ ܕܝܢ ܡܕܒܚܐ܆ ܕܠܐ ܫܠܝܛ
ܠܡܐܟܠ ܡܢܗ ܠܗܠܝܢ ܕܒܡܫܟܢܐ ܡܫܡܫܝܢ. 11 ܚܝܘܬܐ
ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܕܡܥܠ ܗܘܐ ܕܡܗܝܢ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܠܒܝܬ ܩܘܕܫܐ.

AD HEBRÆOS. CAP. XIII.

ne obliviſcamini, per hanc enim digni habiti ſunt quidam, ut quum *id* non ſentirent, exciperent Angelos. 3. Memores eſtote vinctorum, ac ſi cum eis vincti eſſetis. Recordemini eorum qui affliguntur, ut homines qui carne induti eſtis. 4. Honorabile eſt conjugium inter omnes, & cubile eorum mundum eſt: ſcortatores autem & adulteros judicaturus eſt Deus. 5. Ne ſit amans argentum mens veſtra, ſed ſufficiat vobis id quod eſt vobis. Ipſe enim Dominus dixit, Non deſeram te & non remiſſas habebo erga te manus. 6. Et eſt nobis dicendum confidenter, Dominus *eſt* auxiliator meus, non timebo: quid facturus eſt mihi filius hominis? 7. Eſtote memores gubernatorum veſtrorum qui loquuti ſunt vobiſcum ſermones Dei: conſiderate finem converſationum ipſorum, & imitamini fidem eorum. 8. Jeſchua Chriſtus heri & hodie, & idem eſt, & in æternum *erit*. 9. Ad doctrinas peregrinas & varias ne abducamini. Bonum eſt enim ut gratia confirmemus corda noſtra, & non cibis: quia non adjuti fuerunt illi qui verſati ſunt in ipſis. 10. Habemus autē altare, ex quo non eſt jus edendi ijs qui in Tabernaculo miniſtrant. 11. Animalium enim illorum quorum ſanguinem inferebat Princeps pontificum in domum ſanctam.

ܕܒܫܡܝܐ. ܘܠܟܢ̈ܫܐ ܕܪ̈ܒܘܬܐ ܕܡܠܐܟܐ. 23 ܘܠܥܕܬܐ ܕ
ܒܘܟܪܐ ܕܡܬܟܬܒܝܢ ܒܫܡܝܐ. ܘܠܐܠܗܐ ܕܝܢܐ ܕܟܠ. ܘ
ܠܪ̈ܘܚܐ ܕܟܐ̈ܢܐ ܕܓܡܝܪܝܢ. 24 ܘܠܝܫܘܥ ܡܨܥܝܐ ܕܕܝܬܩܐ
ܚܕܬܐ ܘܠܪܣܣܐ ܕܕܡܗ ܕܡܡܠܠ ܛܒ ܡܢ ܗܘ ܕܗܒܝܠ. 25
ܐܙܕܗܪܘ ܗܟܝܠ ܕܠܡܐ ܬܫܬܐܠܘܢ ܡܢ ܡܢ ܕܡܡܠܠ ܥܡܟܘܢ.
ܐܢ ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܠܐ ܐܬܦܠܛܘ ܕܐܫܬܐܠܘ ܡܢ ܕܡܡܠܠ ܥܡܗܘܢ
ܒܐܪܥܐ. ܟܡܐ ܒܝܬܪ ܚܢܢ ܐܢ ܢܫܬܐܠ ܡܢ ܡܢ ܕܡܡܠܠ ܥܡܢ ܡܢ
ܫܡܝܐ. 26 ܐܝܢܐ ܕܩܠܗ ܙܥܙܥ ܐܪܥܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܡܠܟ
ܘܐܡܪ. ܕܬܘܒ ܚܕܐ ܙܒܢ ܐܢܐ ܙܝܥ. ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܐܪܥܐ
ܐܠܐ ܐܦ ܫܡܝܐ. 27 ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܐܡܪ ܚܕܐ ܙܒܢ: ܡܚܘܝܐ
ܫܘܚܠܦܐ ܕܗܠܝܢ ܕܡܬܙܝܥܢ. ܡܛܠ ܕܥܒܝ̈ܕܢ ܐܝܟ. ܕ
ܢܩܘܘܢ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܡܬܙܝܥܢ. 28 ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܕܠܐ ܡܬܙܝܥܐ ܩܒܠܢ. ܢܐܚܘܕ ܛܝܒܘܬܐ ܕܒܗ ܢܫܡܫ
ܘܢܫܦܪ ܠܐܠܗܐ. ܒܢܟܦܘܬܐ ܘܒܕܚܠܬܐ. 29 ܐܠܗܢ ܓܝܪ
ܢܘܪܐ ܗܘ ܐܟܘܠܬܐ.

ܩܦܠܐܘܢ ܝܓ

1 ܚܘܒܐ ܕܐܚܐ ܢܩܘܐ ܒܟܘܢ. 2 ܘܪܚܡܬܐ ܕܐܟܣܢܝܐ

quæ est in cælis, & ad cœtum myriadum Angelorum: 23. Et ad conventum primogenitorum, qui conscripti sunt in cælis, & ad Deum judicem omnium, & ad spiritus justorum qui perfecti sunt, 24. Et ad Jeschua mediatorem Testamenti novi, & ad aspersionem sanguinis ejus qui loquitur meliùs quàm *sanguis* Habelis. 25. Cavete igitur ne detrectetis *audire* eum qui loquitur vobiscum. Si enim illi non evaserunt qui detrectârunt *audire* eum qui loquebatur cum eis in terrâ, multo minus nos, si subterfugerimus eum qui loquitur nobiscum de cælis. 26. Cujus vox terram commovit: nunc autem promisit, & dixit, Adhuc semel, ego commovebo non solùm terram, sed etiam cælum. 27. Hoc autem quod dixit Semel, ostendit mutationem eorum quæ commoventur, quoniam factitia sunt: ut maneant ea quæ non commoventur. 28. Quoniam igitur accepimus regnum non mobile, teneamus gratiam per quam serviamus & placeamus Deo cum verecundia & cum timore. 29. Deus enim noster, ignis est consumens.

CAPUT XIII.

1. Charitas fratrum maneat in vobis. 2. Et dilectionis hospitum ne obli-

ܬܪܝܨܐ ܥܒܕܘ ܠܪܓܠܝܟܘܢ. ܘܗܕܡܐ ܕܡܚܓܪ ܠܐ ܢܬܥܘܩ
ܐܠܐ ܢܬܐܣܐ. 14 ܗܘܝܬܘܢ ܪܕܦܝܢ ܒܬܪ ܫܠܡܐ ܥܡ ܟܠ ܐܢܫ. ܘܒܬܪ
ܩܕܝܫܘܬܐ ܕܒܠܥܕܝܗ ܐܢܫ ܠܡܪܢ ܠܐ ܚܙܐ. 15 ܘܐܙܕܗܪܘ
ܕܠܡܐ ܐܢܫ ܢܫܬܟܚ ܒܟܘܢ ܕܚܣܝܪ ܡܢ ܛܝܒܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ. ܐܘ ܕܠܡܐ ܥܩܪܐ ܕܡܪܪܐ ܢܦܪܥ ܢܘܥܐ ܘܢܟܪܗܟܘܢ.
ܘܒܗ ܣܓܝܐܐ ܢܬܛܢܦܘܢ. 16 ܐܘ ܕܠܡܐ ܐܢܫ ܢܫܬܟܚ ܒܟܘܢ
ܙܢܝܐ ܘܫܪܝܐ ܐܝܟ ܥܣܘ. ܕܒܚܕܐ ܡܐܟܘܠܬܐ ܙܒܢ ܒܘܟܪܘܬܗ.
17 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܕܡܢ ܒܬܪܟܢ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܐܪܬ
ܒܘܪܟܬܐ. ܘܐܣܬܠܝ. ܐܬܪܐ ܓܝܪ ܠܬܝܒܘܬܐ ܠܐ ܐܫܟܚ ܟܕ
ܒܕܡܥܐ ܒܥܝܗ. 18 ܠܐ ܓܝܪ ܩܪܒܬܘܢ ܠܢܘܪܐ ܕܝܩܕܐ
ܘܡܬܓܫܫܐ. ܐܦܠܐ ܠܚܫܘܟܐ ܘܠܥܪܦܠܐ ܘܠܥܠܥܠܐ. 19 ܘܠܩܠ
ܫܝܦܘܪܐ ܘܠܩܠܐ ܕܡܠܐ. ܗܘ ܕܗܘܘ ܕܫܡܥܘܗܝ: ܐܫܬܐܠܘ ܕܠܐ
ܬܬܘܣܦ ܥܡܗܘܢ ܡܠܬܐ. 20 ܠܐ ܓܝܪ ܡܣܝܒܪܝܢ ܗܘܘ
ܦܘܩܕܢܐ ܗܘ ܕܐܦܢ ܚܝܘܬܐ ܬܬܩܪܒ ܠܛܘܪܐ ܬܬܪܓܡ.
ܘܗܟܢܐ ܕܚܝܠ ܗܘܐ ܚܙܘܐ. 21 ܕܡܘܫܐ ܐܡܪ: ܕܕܚܝܠ
ܐܢܐ ܘܪܬܝܬ ܐܢܐ. 22 ܐܠܐ ܩܪܒܬܘܢ ܠܛܘܪܐ
ܕܨܗܝܘܢ. ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. ܠܐܘܪܫܠܡ

recta facite pedibus vestris, ut membrum quod est claudum, non aberret, sed sanetur. 14. Sectamini pacem cum omni homine, & sanctimoniam: quia sine ea nemo Dominum nostrum visurus est. 15. Et estote cauti, nequis reperiatur in vobis inops gratiæ Dei, aut nequa radix amaritudinum producat florem, & vexet vos, & per eam multi inquinentur. 16. Aut nequis reperiatur in vobis qui sit scortator & solutus, veluti Esau, qui uno edulio vendidit suum jus primogeniti. 17. Scitis enim quod etiam postea cuperet hæres fieri benedictionis, & reprobatus fuerit. Locum enim pœnitentiæ non invenit, quamvis cum lacrymis quæsisset *benedictionem* illam. 18. Non enim accessistis ad ignem ardentem & contrectabilem, neque ad tenebras & ad caliginem, & ad procellam: 19. Neque ad sonitum buccinæ, & ad vocem verborum, quam qui audierant, detrectârunt ne amplius sermo fieret sibi: 20. (Nam non poterant sustinere quod præcipiebatur, *nempe* ut si vel etiam bestia appropinquaret ad montem, lapidaretur. 21. Et adeò formidabile erat visum, ut Musche diceret, Expavesco & contremisco) 22. Vos autem accessistis ad montem Tzehijun, & ad civitatem Dei viventis, ad Urischelem

ܩܡܬܘܢ ܥܕܡܐ ܠܕܡܐ ܒܐܓܘܢܐ ܗܢܐ ܕܠܘܩܒܠ ܚܛܝܬܐ܀
5 ܘܛܥܝܬܘܢ ܠܗ ܠܡܠܦܢܘܬܐ ܗܝ ܕܐܝܟ ܕܠܒܢܝܐ ܐܡܠܠܢ
ܥܡܟܘܢ. ܒܪܝ ܠܐ ܬܒܣܐ ܡܢ ܡܪܕܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܘܠܐ ܢܬܪܦܐ
ܪܥܝܢܟ ܐܡܬܝ ܕܡܬܟܣܣ ܐܢܬ ܡܢܗ. 6 ܠܡܢ ܓܝܪ ܕܪܚܡ ܠܗ ܡܪܝܐ
ܡܪܕܐ ܠܗ. ܘܡܢܓܕ ܠܒܢܝܐ ܐܝܠܝܢ ܕܨܒܐ ܒܗܘܢ.
7 ܣܝܒܪܘ ܗܟܝܠ ܡܪܕܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܕܥܡ ܒܢܝܐ ܗܟܢ
ܡܬܕܒܪ ܥܡܟܘܢ ܐܠܗܐ. ܐܝܢܘ ܓܝܪ ܒܪܐ ܕܠܐ ܪܕܐ ܠܗ ܐܒܘܗܝ.
8 ܘܐܢ ܕܠܐ ܡܪܕܘܬܐ ܐܢܬܘܢ: ܗܝ ܕܒܗ ܡܬܪܕܐ ܟܠܢܫ܆
ܗܘܝܬܘܢ ܠܟܘܢ ܢܘܟܪܝܐ ܘܠܐ ܒܢܝܐ. 9 ܘܐܢ ܐܒܗܝܢ ܕܒܣܪܐ
ܪܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢ ܘܡܬܒܗܬܝܢ ܗܘܝܢ ܡܢܗܘܢ: ܟܡܐ ܗܟܝܠ
ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܐܒܘܗܝ ܕܪܘܚܬܐ ܘܢܚܐ. 10 ܗܢܘܢ
ܓܝܪ ܠܙܒܢ ܗܘ ܙܥܘܪ: ܐܝܟ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ ܪܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢ.
ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܠܥܘܕܪܢܢ ܕܢܫܬܘܬܦ ܠܩܕܝܫܘܬܗ. 11 ܟܠ
ܡܪܕܘܬܐ ܕܝܢ ܒܙܒܢܗ: ܠܐ ܡܬܚܫܒܐ ܕܚܕܘܬܐ ܗܝ ܐܠܐ
ܕܟܪܝܘܬܐ. ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܦܐܪܐ ܕܫܠܡܐ ܘܕܟܐܢܘܬܐ ܝܗܒܐ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܗ ܐܬܕܪܫܘ܀ 12 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܝܕܝܟܘܢ ܕܠ
ܡܪܦܝܬܐ ܘܒܘܪܟܝܟܘܢ ܪܦܝܬܐ ܚܝܠܘ. 13 ܘܫܒܝܠܐ ܬ

EPISTOLA PAULI

perveniftis ufque ad fanguinem in certamine hoc quod eft contra peccatum. 5. Et obliti eftis doctrinæ illius quam tanquam filijs eloquuti fumus vobis, Fili mi, ne negligas caftigationem Domini, & ne remiffus reddatur animus tuus quum ab eo corrigeris. 6. Eum enim quem diligit Dominus, caftigat, & flagellat filios illos erga quos benè eft affectus. 7. Suftinete igitur caftigationem: quia tamquam erga filios, agit circa vos Deus. Quis enim eft filius quem non caftiget pater ejus? 8. Et fi abfque caftigatione eftis, qua caftigatur unufquifque, facti eftis alieni & non filij. 9. Et, fi patres carnis caftigantes fuerunt nos & vereoundabamur ab illis, quanto igitur magis debitores fumus ut fubjiciamus nos Patri ipforum fpirituum, & vivemus? 10. Illi enim ad tempus quidem modicum, prout volebant, caftigabant nos: Deus autem in commodum noftrum, ut participes fiamus fanctimoniæ ipfius.
11. Omnis autem caftigatio in tempore fuo non æftimatur quòd gaudij fit, fed doloris: in fine autem fructus pacis & juftitiæ reddit illis qui ea exercitati fuerint. 12. Propterea manus veftras diffolutas & genua veftra labantia confirmate: 13. Et orbitas

fectas

ܕܣܝܦܐ ܡܝܬܘ : ܐܚܪܢܐ ܐܬܟܪܟܘ. ܟܕ ܠܒܝܫܝܢ ܡܫܟܐ ܕ
ܕܐܡܪܐ ܘܥܙܐ. ܘܣܢܝܩܝܢ ܘܐܠܝܨܝܢ ܘܡܬܕܪܦܝܢ. 38 ܐܢܫܐ
ܕܠܐ ܫܘܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠܡܐ. ܘܗܘܘ ܐܝܟ ܛܥܝܐ ܒܡܕܒܪܐ.
ܘܒܛܘܪܐ ܘܒܡܥܪܐ. ܘܒܚܘܪܝܗ ܕܐܪܥܐ. 39 ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ
ܕܐܣܬܗܕ ܥܠܝܗܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܗܘܢ: ܠܐ ܩܒܠܘ
ܫܘܘܕܝܐ. 40 ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܩܕܡ ܚܙܐ ܥܠ ܡܘܬܪܢ ܕܝܠܢ:
ܕܠܐ ܕܠܥܕܝܢ ܢܬܓܡܪܘܢ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܝܒ ܀

1 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܐܝܬ ܠܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܣܗܕܐ.
ܕܐܝܟ ܥܢܢܐ ܡܚܕܪܝܢ ܠܢ: ܢܫܪܐ ܡܢܢ ܟܠ ܝܘܩܪܝܢ. ܐܦ
ܚܛܝܬܐ ܕܒܟܠܙܒܢ ܡܛܝܒܐ ܗܝ ܠܢ. ܘܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ
ܢܪܗܛܝܗܝ ܠܐܓܘܢܐ ܗܢܐ ܕܣܝܡ ܠܢ. 2 ܘܢܚܘܪ ܒܝܫܘܥ.
ܕܗܘ ܗܘܐ ܪܫܐ ܘܡܫܡܠܝܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܢ. ܕܚܠܦ ܚܕܘܬܐ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܣܝܒܪ ܨܠܝܒܐ. ܘܒܗܬܬܐ ܐܫܬܝܛ. ܘܝܬܒ
ܒܝܡܝܢܐ ܕܟܘܪܣܝܐ ܕܐܠܗܐ ܝܬܒ ܀ 3 ܚܙܘ ܗܟܝܠ ܟܡܐ
ܣܝܒܪ ܡܢ ܚܛܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܗܢܘܢ ܗܘܘ ܣܩܘܒܠܐ ܠܢܦܫܗܘܢ.
ܕܠܐ ܬܬܡܚܠ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܬܬܪܦܐ ܢܦܫܟܘܢ. 4 ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܥܡ

AD HEBRÆOS. CAP. XI.

gladij mortui ſunt, alij circumiverunt induti pellibus ovillis & caprinis, & inopes, & afflicti, & conturbati: 38. Homines quibus dignus non erat mundus: & fuerunt tamquam errantes in ſolitudine, & in montibus, & in ſpeluncis, & in cavernis terræ. 39. Et hi omnes de quibus *editum* eſt teſtimonium ob fidem eorum, non acceperunt promiſſum: 40. Quia Deus providerat commodum noſtrum, ut non abſque nobis perficerentur.

CAPUT XII.

1. Propterea etiam nos, quibus ſunt illi omnes teſtes, qui veluti nubes circumpoſiti ſunt nobis, ſolvamus à nobis omnia pondera, etiam peccatum quod omni tempore paratum eſt nobis: & cum tolerantia ſtadium hoc percurramus quod propoſitum eſt nobis. 2. Et intueamur Jeſchua, qui ipſe factus eſt princeps & perfector fidei noſtræ, qui pro gaudio quod erat ei, pertulit crucem, & confuſioni ſe expoſuit: ac ad dextram throni Dei conſedit. 3. Videte igitur quantum ſuſtinuit à peccatoribus qui erant adverſarij ſibiipſis: & non ſit anxius nec remiſſus animus veſter. 4. Nondum

ܗܘܐ ܒܘܟܪܐ. 29 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܥܒܪܘ ܝܡܐ ܕܣܘܦ ܐܝܟ
ܕܒܝܒܫܐ ܕܐܪܥܐ. ܘܒܗ ܐܬܒܠܥܘ ܡܨܪܝܐ ܟܕ ܐܡܪܚܘ
ܠܡܥܒܪܗ. 30 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܫܘܪܘܗ ܕܐܝܪܝܚܘ ܢܦܠܘ: ܡܢ
ܕܐܬܟܪܟܘ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. 31 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܪܚܒ ܙܢܝܬܐ ܠܐ
ܐܒܕܬ ܥܡ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܐܬܛܦܝܣܘ. ܕܩܒܠܬ ܠܓܫܘܫܐ
ܒܫܠܡܐ ܀ 32 ܡܢܐ ܬܘܒ ܐܡܪ. ܙܥܘܪ ܗܘ ܠܝ ܓܝܪ ܙܒܢܐ
ܕܐܫܬܥܐ ܥܠ ܓܕܥܘܢ ܘܥܠ ܒܪܩ. ܘܥܠ ܫܡܫܘܢ ܘܥܠ
ܢܦܬܚ. ܘܥܠ ܕܘܝܕ. ܘܥܠ ܫܡܘܐܝܠ: ܘܥܠ ܫܪܟܐ ܕܢܒܝܐ. 33
ܗܢܘܢ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܙܟܘ ܠܡܠܟܘܬܐ ܘܣܥܪܘ ܟܐܢܘܬܐ.
ܘܩܒܠܘ ܫܘܘܕܝܐ. ܘܣܟܪܘ ܦܘܡܐ ܕܐܪܝܘܬܐ. 34 ܘܕܥܟܘ ܚܝܠܐ
ܕܢܘܪܐ. ܘܐܬܦܨܝܘ ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ. ܘܐܬܚܝܠܘ ܡܢ
ܟܘܪܗܢܐ. ܘܗܘܘ ܚܝܠܬܢܐ ܒܩܪܒܐ. ܘܗܦܟܘ ܡܫܪܝܬܐ
ܕܒܥܠܕܒܒܐ. 35 ܘܝܗܒܘ ܠܢܫܐ ܒܢܝܗܝܢ ܡܢ ܩܝܡܬܐ
ܕܡܝܬܐ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܒܢܓܕܐ ܡܝܬܘ. ܘܠܐ ܣܟܝܘ ܠܡܬܦܪܩܘ:
ܕܩܝܡܬܐ ܡܝܬܪܬܐ ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ. 36 ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܒܡܘܩܐ
ܘܠܢܓܕܐ ܢܣܒܘ. ܐܚܪܢܐ ܠܐܣܘܪܐ ܘܠܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ ܐܫܬܠܡܘ.
37 ܐܚܪܢܐ ܐܬܪܓܡܘ. ܐܚܪܢܐ ܐܬܢܣܪܘ. ܐܚܪܢܐ ܒܦܘܡܐ ܀

primogenita. 29. Per fidem transierunt mare Suph, ut qui *transeunt* super terram siccam: & in eo
absorpti sunt Ægyptij, quum ausi essent ingredi ipsum. 30. Per fidem mœnia Irichu conciderunt,
quum circumdata fuissent septem dies. 31. Per fidem Rachab meretrix non perijt cum ijs qui non au-
scultarunt, quum excepisset exploratores in pace. 32. Quid præterea dicam? exiguum enim est mihi
tempus ut referam de Gedeone, & de Baraco, & de Schemschune, & de Jephthaco, & de Davide, & de
Schemuele, & de reliquis prophetis. 33. Qui per fidem vicerunt regna, & operati sunt justitiam, &
acceperunt promissa, & occluserunt ora leonum. 34. Et exstinxerunt vires ignis, & erepti sunt ab
acie gladij, & validi facti sunt ex infirmitatibus, & facti sunt robusti in bello, & subverterunt castra ini-
micorum. 35. Et reddiderunt mulieribus filios earum ex resurrectione mortuorum:
& alij in cruciatibus mortui sunt, neque intenti exspectarunt ut eriperentur, ut resurrectio
excellentior esse ipsis. 36. Alij autem ludibria & flagella subierunt: alij in vincu-
la & in carceres traditi sunt. 37. Alij lapidati sunt, alij secti sunt, alij acie
gladij

ܠܟ ܙܪܥܐ. 19 ܘܐܬܪܥܝ ܗܘܐ ܒܢܦܫܗ. ܕܡܫܟܚܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܐܠܗܐ
ܐܦ ܡܢ ܡܝܬܐ ܠܡܩܡܘ. ܘܡܛܠܗܢܐ ܒܦܠܐܬܐ ܐܬܝܗܒ
ܠܗ. 20 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܠ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ: ܒܪܟ ܐܝܣܚܩ
ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܥܣܘ. 21 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܟܕ ܡܐܬ ܝܥܩܘܒ: ܒܪܟ
ܠܟܠ ܚܕ ܡܢ ܒܢܘܗܝ ܕܝܘܣܦ ܘܣܓܕ ܥܠ ܪܫ ܫܒܛܗ.
22 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܝܘܣܦ ܟܕ ܡܐܬ: ܥܗܕ ܠܡܦܩܢܐ ܕܒܢܝ
ܐܝܣܪܝܠ ܘܦܩܕ ܥܠ ܓܪܡܘܗܝ: 23 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܒܗܘܗܝ
ܕܡܘܫܐ: ܛܫܝܘܗܝ ܟܕ ܐܬܝܠܕ ܝܪܚܐ ܬܠܬܐ. ܕܚܙܘ ܕܫܦܝܪ
ܗܘܐ ܛܠܝܐ. ܘܠܐ ܕܚܠܘ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ. 24 ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܡܘܫܐ ܟܕ ܗܘܐ ܓܒܪܐ: ܟܦܪ ܕܠܐ ܢܬܩܪܐ ܒܪܐ ܠܒܪܬܗ ܕ
ܦܪܥܘܢ. 25 ܘܓܒܐ ܠܗ ܕܒܐܘܠܨܢܐ ܥܡ ܥܡܗ ܕܐܠܗܐ
ܢܗܘܐ: ܘܠܐ ܕܙܒܢ ܙܥܘܪ ܢܬܦܢܩ ܒܚܛܝܬܐ. 26 ܘܐܬܪܥܝ
ܕܡܘܬܪ ܗܘ ܥܘܬܪܐ ܕܚܣܕܗ ܕܡܫܝܚܐ: ܛܒ ܡܢ ܣܝܡܬܗ
ܕܡܨܪܝܢ. ܚܐܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܒܦܘܪܥܢ ܐܓܪܐ. 27 ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܫܒܩܗ ܠܡܨܪܝܢ: ܘܠܐ ܕܚܠ ܡܢ ܚܡܬܗ ܕܡܠܟܐ. ܘܣܝܒܪ
ܐܝܟ ܗܘ ܕܚܙܐ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܕܠܐ ܡܬܚܙܐ. 28 ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܥܒܕ ܦܨܚܐ ܘܙܪܩܗ ܕܕܡܐ: ܕܠܐ ܢܬܩܪܒ ܠܗܘܢ ܗܘ ܕܡܚܒܠ

AD HEBRÆOS. CAP. XI.

tibi semen: 19. Et cogitavit apud seipsum, quòd facultas esset in manibus Dei etiam à morte excitare, quapropter in typo datus est ei. 20. Per fidem, ejus rei quæ futura erat, benedixit Ischak Jaakub & Isau. 21. Per fidem, moriens Jaakub benedixit unicuique ex filijs Jauseph, & adoravit super summitate baculi sui. 22. Per fidem Jauseph moriens meminit eductionis filiorum Israjel, & mandavit de ossibus suis. 23. Per fidem, parentes Musche occultaverunt eum quum natus esset, menses tres, quòd viderent quòd esset pulcher puellus, & non metuerunt à mandato regis. 24. Per fidem, Musche quum esset vir factus, renuit vocari filius filiæ Pharaonis: 25. Et elegit sibi ut in afflictione cum populo Dei esset, & non ut tempore modico delectaretur suaviter in peccato: 26. Et cogitavit quòd major esset opulentia probri Christi multo quàm thesaurus Ægypti. Intentus enim erat in retributionem præmij. 27. Per fidem reliquit Ægyptum, neque timuit ab ira regis: & sustinuit tamquam is qui videret Deum qui est invisibilis. 28. Per fidem peregit Petzcha, & *aspersionem sanguinis*, ut non appropinquaret ad eos ille qui perimebat primo-

10 ܡܣܟܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܬܐܣܬܐ ܐܝܬ ܠܗ̇. ܕܐܪܕܝܟܠܗ̇
ܘܥܒܘܕܗ̇ ܐܠܗܐ ܗܘ. 11 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܓܝܪ ܐܦ ܣܪܐ ܥܩܪܬܐ ܗܘܬ:
ܢܣܒܬ ܚܝܠܐ ܠܡܩܒܠܘ ܙܪܥܐ. ܘܟܕ ܥܒܪܬ ܙܒܢ ܫܢܝܗ̇
ܝܠܕܬ. ܥܠ ܕܐܬܗܝܡܢܬ ܕܡܗܝܡܢ ܗܘ ܗܘ ܕܡܠܟ ܠܗ̇. 12 ܡܛܠܗܢܐ
ܗܘܐ ܡܢ ܚܕ ܕܡܝܬ ܒܣܝܒܘܬܐ: ܐܬܝܠܕܘ ܣܓܝܐܐ ܐܝܟ
ܟܘܟܒܐ ܕܒܫܡܝܐ. ܘܐܝܟ ܚܠܐ ܕܥܠ ܣܦܬܗ ܕܝܡܐ ܕܡܢܝܢܐ ܠܝܬ
ܠܗ. 13 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܡܝܬܘ ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܘܠܐ ܢܣܒܘ
ܡܘܠܟܢܗܘܢ. ܐܠܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܚܙܐܘܗܝ ܘܚܕܝܘ ܒܗ.
ܘܐܘܕܝܘ ܕܐܟܣܢܝܐ ܐܢܘܢ ܘܬܘܬܒܐ ܒܐܪܥܐ. 14 ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ
ܕܗܠܝܢ ܐܡܪܝܢ: ܡܚܘܝܢ ܕܠܡܕܝܢܬܗܘܢ ܒܥܝܢ. 15 ܘܐܠܘ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܢܦܩܘ ܡܢܗ̇ ܒܥܝܢ ܗܘܘ: ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܙܒܢܐ ܕܢܗܦܟܘܢ ܢܐܙܠܘܢ ܠܗ̇. 16 ܗܫܐ ܕܝܢ ܕܡܝܬܪܐ:
ܘܠܗ̇ܝ ܡܢܗ̇ ܪܓܝܓܝܢ ܗܘܘ. ܠܗ̇ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܒܫܡܝܐ.
ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܢܒܗܬ ܐܠܗܐ ܕܐܠܗܗܘܢ ܢܬܩܪܐ. ܛܝܒ ܠܗܘܢ
ܓܝܪ ܡܕܝܢܬܐ. 17 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܩܪܒ ܐܒܪܗܡ ܠܐܝܣܚܩ
ܒܢܣܝܘܢܗ: ܘܠܝܚܝܕܗ ܐܣܩ ܥܠ ܡܕܒܚܐ. ܗܘ ܕܩܒܠ ܗܘܐ
ܡܘܠܟܢܐ. 18 ܕܐܬܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܕܒܐܝܣܚܩ ܢܬܩܪܐ

10. Exspectabat enim urbem illam cui sunt fundamenta, cujus artifex & conditor Deus est. 11. Per fidem Sara, quæ sterilis erat, accepit vim ut conciperet semen: & quæ non erat in tempore annorum suorum, peperit, eò quòd firmiter credidit quòd fidelis esset ille qui promisit sibi. 12. Propterea ab uno qui exoleverat per senectutem, geniti sunt multi, tamquam stellæ quæ sunt in cælo, & tamquam arena quæ est ad littus maris, cui non est numerus. 13. In fide mortui sunt isti omnes, & non adepti sunt promissum suum, sed è longinquo conspicati sunt illud, & gavisi sunt in eo, ac confessi sunt, quòd hospites essent & incolæ in terra. 14. Hi autem qui hæc dicunt, ostendunt quòd civitatem suam quærant. 15. Quòd si civitatem illam ex qua egressi fuerant quæsivissent, erat eis opportunitas ut rursus reversi proficiscerentur ad eam. 16. Nunc autem manifestum est quòd eam quæ melior est illa, desiderabant: illā *videlicet* quæ est in cælo. Quapropter non abstinuit Deus quo minus Deum eorū se vocet: paraverat enim eis civitatem. 17. Per fidem obtulit Abrahamus Isaacum in tentatione sua, & unigenitum suū obtulit super altare, illum quem acceperat per promissionem: 18. Dictum enim fuerat In Isaac vocabitur tibi

ܢܫܡܠܝܟܘܢ ܒܟܠ ܥܒܕ ܛܒ ܕܬܥܒܕܘܢ ܨܒܝܢܗ܂ ܘܗܘ
ܢܣܥܘܪ ܒܟܘܢ ܡܕܡ ܕܫܦܪ ܩܕܡܘܗܝ܂ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂
ܕܠܗ ܫܘܒܚܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ܀ 22 ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ ܕܬܣܝܒܪܘܢ ܡܠܬܐ ܕܒܘܝܐܐ܂ ܡܛܠ
ܕܒܙܥܘܪܝܬܐ ܗܘ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ܀ 23 ܕܥܘ ܕܝܢ ܠܐܚܘܢ
ܛܝܡܬܐܘܣ ܕܐܫܬܪܝ܂ ܘܐܢ ܥܓܠ ܢܐܬܐ ܥܡܗ ܐܚܙܝܟܘܢ܂ 24
ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܟܠܗܘܢ ܡܕܒܪܢܝܟܘܢ܂ ܘܕܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ܂
ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܕܡܢ ܐܝܛܠܝܐ܂ 25 ܛܝܒܘܬܐ
ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ܀ ❖ ❖ ❖

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܥܒܪܝܐ ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܐܝܛܠܝܐ ܕܪܗܘܡܝ ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܐܝܕ
ܛܝܡܬܐܘܣ܀

AD HEBRÆOS. CAP. XIII.

perficiat vos in omni opere bono, ut faciatis voluntatem ipsius, & ipse efficiat in vobis id quod bonum est coram eo, per Jeschua Christum: cui *sit* gloria in seculum seculorum. Ammin. 22. Peto autem à vobis, fratres mei, ut patientes sitis per sermones consolationis, nam paucis scripsi vobis. 23. Scitote autem quòd frater noster Timotheus solutus est: &, si citò venerit, cum eo visam vos. 24. Salutate omnes gubernatores vestros & omnes sanctos. Salutant vos omnes qui sunt ex Italia. 25. Gratia *sit* cum omnibus vobis. Ammin.

Finita est Epistola ad Hebræos, quæ scripta est ex Italia Romana, & missa per manus Timothei.

ܡܛܠ ܚܛܗܐ ܀ ܒܣܪܗܘܢ ܡܬܘܩܕ ܗܘܐ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ.
12 ܡܛܠܗܢܐ ܐܦ ܝܫܘܥ ܕܢܩܕܫ ܠܥܡܗ ܒܕܡܗ ܠܒܪ ܡܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܚܫ. 13 ܘܐܦ ܚܢܢ ܢܦܘܩ ܠܘܬܗ ܠܒܪ
ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ ܀ ܟܕ ܛܥܝܢܢ ܚܣܕܗ. 14 ܠܝܬ ܠܢ ܓܝܪ ܬܢܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܩܘܝܐ ܗܪܟܐ. ܐܠܐ ܠܗܝ ܕܥܬܝܕܐ ܡܣܟܝܢܢ. 15
ܘܒܐܝܕܗ ܢܣܩ ܕܒܚܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܒܟܠܙܒܢ ܠܐܠܗܐ. ܕܐܝܬܝܗ
ܦܐܪܐ ܕܣܦܘܬܐ ܕܡܘܕܝܢ ܠܫܡܗ. 16 ܘܠܐ ܬܛܥܘܢ ܪܚܡܬܘܬܐ
ܘܫܘܬܦܘܬܐ ܕܡܣܟܢܐ. ܒܗܠܝܢ ܕܒܚܐ ܓܝܪ ܫܦܪ ܐܢܫ ܠܐܠܗܐ. ✠
17 ܐܬܛܦܝܣܘ ܠܡܕܒܪܢܝܟܘܢ. ܘܐܫܬܡܥܘ ܠܗܘܢ ܕܗܢܘܢ
ܓܝܪ ܥܝܪܝܢ ܚܠܦ ܢܦܫܬܟܘܢ ܀ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܕܥܬܝܕܝܢ
ܡܦܩܢܘܬܟܘܢ ܕܢܬܠܘܢ ܕܒܚܕܘܬܐ ܢܗܘܘܢ ܥܒܕܝܢ ܗܕܐ ܘܠܐ ܒܬܢܚܬܐ.
ܡܛܠ ܕܠܐ ܦܩܚܐ ܠܟܘܢ. 18 ܨܠܘ ܥܠܝܢ. ܬܟܝܠܝܢ ܓܝܪ
ܕܬܐܪܬܐ ܛܒܬܐ ܐܝܬ ܠܢ. ܕܒܟܠܡܕܡ ܨܒܝܢ ܕܫܦܝܪ ܢܬܕܒܪ.
19 ܡܝܬܪܐܝܬ ܕܝܢ ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ. ܕܬܥܒܕܘܢ ܗܕܐ ܕܒܥܓܠ
ܐܬܦܢܐ ܠܘܬܟܘܢ. 20 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܫܠܡܐ. ܗܘ ܕܐܣܩ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܠܪܥܝܐ ܪܒܐ ܕܥܢܐ ܒܕܡܐ ܕܕܝܬܩܐ
ܕܠܥܠܡ. ܕܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ. 21 ܗܘ

pro peccatis, caro comburebatur extra castra. 12. Propter hoc Jeschua, ut sanctificaret populum suum per sanguinem suum, extra urbem passus est. 13. Igitur nos quoque egrediamur ad eum extra castra, induti opprobrio ejus: 14. (Non enim est nobis civitas quæ permaneat hîc, sed ad illam quæ futura est, spectamus) 15. Et per manum ejus offeramus victimas laudis omni tempore Deo: quæ *locus* est fructus labiorum quæ gratias agunt nomini ejus. 16. Et ne obliviscamini beneficentiæ & communicationis pauperum: his *enim* victimis placet homo Deo. 17. Et obedite gubernatoribus vestris, & auscultate eis: ipsi enim vigilant pro animabus vestris, tanquam homines qui reddituri sunt rationem vestri, ut cum gaudio faciant hoc, & non cum gemitibus. nam non est utile vobis. 18. Orate pro nobis. Confidimus enim quòd conscientia bona sit nobis, quia in omni re cupimus ut benè nos geramus. 19. Ampliùs peto à vobis ut faciatis hoc, ut citò revertar ad vos. 20. Deus autem pacis, qui ascendere fecit à mortuis pastorem illum magnum gregis per sanguinem federis quod est in æternum, qui *quidem* est Jeschua Christus Dominus noster, 21. Ipse perficiat

ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܒܗܿ ܓܝܪ ܫܘܘ ܐܢܫܐ ܕܟܕ ܠܐ ܪܓܫܝܢ ܢܩܒܠܘܢ
ܡܠܐܟܐ. 3 ܐܬܕܟܪܘ ܠܐܣܝܪܐ ܕܐܣܝܪܝܢ: ܐܝܟ ܗܘ ܕܥܡܗܘܢ
ܐܣܝܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܬܕܟܪܘ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܐܠܨܝܢ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܕܒܦܓܪܐ
ܠܒܝܫܝܢ ܐܢܬܘܢ. 4 ܡܝܩܪܐ ܗܘ ܙܘܘܓܐ ܒܟܠ. ܘܡܫܟܒܗܘܢ
ܕܟܝܐ ܗܘ. ܠܙܢܝܐ ܕܝܢ ܘܠܓܝܪܐ ܕܐܢ ܐܠܗܐ. 5 ܠܐ ܬܗܘܐ ܪܚܝܡܬ
ܟܣܦܐ ܪܥܝܢܟܘܢ. ܐܠܐ ܢܣܦܩ ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܗܘ
ܓܝܪ ܡܪܢ ܐܡܪ: ܕܠܐ ܐܫܒܩܟ ܘܠܐ ܐܪܦܐ ܠܟ ܐܝܕܝ. 6 ܘܐܝܬ
ܠܢ ܕܢܐܡܪ ܒܬܘܟܠܢܐ: ܡܪܝ ܡܥܕܪܢܝ ܠܐ ܐܕܚܠ. ܡܢܐ ܥܒܕ
ܠܝ ܒܪܢܫܐ. 7 ܗܘܘ ܥܗܝܕܝܢ ܠܡܕܒܪܢܝܟܘܢ. ܐܝܠܝܢ
ܕܡܠܠܘ ܥܡܟܘܢ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܠܡܐ
ܕܕܘܒܪܗܘܢ. ܘܐܬܕܡܘ ܠܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. 8 ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܐܬܡܠܝ ܘܝܘܡܢܐ ܗܘܝܘ ܘܠܥܠܡ: 9 ܒܝܘܠܦܢܐ ܡܫܚܠܦܐ
ܘܢܘܟܪܝܐ ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܫܦܝܪ ܗܘ ܓܝܪ ܕܒܛܝܒܘܬܐ
ܢܫܪܪ ܠܒܢ ܘܠܐ ܒܡܐܟܘܠܬܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܥܕܪܘ ܐܝܠܝܢ
ܕܐܬܗܠܟܘ ܒܗܝܢ. 10 ܐܝܬ ܠܢ ܕܝܢ ܡܕܒܚܐ: ܕܠܐ ܫܠܝܛ
ܠܡܐܟܠ ܡܢܗ ܠܗܢܘܢ ܕܒܡܫܟܢܐ ܡܫܡܫܝܢ. 11 ܚܝܘܬܐ
ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܕܡܥܠ ܗܘܐ ܕܡܗܝܢ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܠܒܝܬ ܩܘܕܫܐ.

AD HEBRÆOS. CAP. XIII.

ne obliviscamini, per hanc enim digni habiti sunt quidam, ut quum *id* non sentirent, exciperent Angelos. 3. Memores estote vinctorum, ac si cum eis vincti essetis. Recordemini eorum qui affliguntur, ut homines qui carne induti estis. 4. Honorabile est conjugium inter omnes, & cubile eorum mundum est: scortatores autem & adulteros judicaturus est Deus. 5. Ne sit amans argentum mens vestra, sed sufficiat vobis id quod est vobis. Ipse enim Dominus dixit, Non deseram te & non remissas habebo erga te manus. 6. Et est nobis dicendum confidenter, Dominus *est* auxiliator meus, non timebo: quid facturus est mihi filius hominis? 7. Estote memores gubernatorum vestrorum qui loquuti sunt vobiscum sermones Dei: considerate finem conversationum ipsorum, & imitamini fidem eorum. 8. Jeschua Christus heri & hodie, & idem est, & in æternum *erit*. 9. Ad doctrinas peregrinas & varias ne abducamini. Bonum est enim ut gratia confirmemus corda nostra, & non cibis: quia non adjuti fuerunt illi qui versati sunt in ipsis. 10. Habemus autē altare, ex quo non est jus edendi ijs qui in Tabernaculo ministrant. 11. Animalium enim illorum quorum sanguinem inferebat Princeps pontificum in domum sanctam.

ܕܒܫܡܝܐ . ܘܠܟܢܫܐ ܕܪܒܘܬ ܡܠܐܟܐ . 23 ܘܠܥܕܬܐ ܕ
ܕܒܘܟܪܐ ܕܡܬܟܬܒܝܢ ܒܫܡܝܐ . ܘܠܐܠܗܐ ܕܝܢܐ ܕܟܠ . ܘ
ܘܠܪ̈ܘܚܐ ܕܟܐܢܐ ܕܓܡܝܪܝܢ . 24 ܘܠܝܫܘܥ ܡܨܥܝܐ ܕܕܝܬܩܐ
ܚܕܬܐ ܘܠܕܡܐ ܕܪܣܣܐ ܕܡܡܠܠ ܛܒ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܘ ܕܗܒܝܠ . 25
ܚܘܪܘ ܗܟܝܠ ܕܠܐ ܬܫܬܐܠܘܢ ܡܢ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܥܡܟܘܢ .
ܐܢ ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܠܐ ܐܬܦܠܛܘ ܕܐܫܬܐܠܘ ܡܢ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܥܡܗܘܢ
ܥܠ ܐܪܥܐ : ܟܡܐ ܝܬܝܪ ܚܢܢ ܐܢ ܢܫܬܐܠ ܡܢ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܥܡܢ ܡܢ
ܫܡܝܐ . 26 ܗܘ ܕܩܠܗ ܐܢܝܕ ܐܪܥܐ . ܗܫܐ ܕܝܢ ܡܠܟ
ܘܐܡܪ . ܕܬܘܒ ܚܕܐ ܙܒܢ ܐܢܐ ܡܙܝܥ ܐܢܐ . ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܐܪܥܐ
ܐܠܐ ܐܦ ܫܡܝܐ . 27 ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܐܡܪ ܚܕܐ ܙܒܢ : ܡܚܘܝܐ
ܫܘܚܠܦܐ ܕܗܠܝܢ ܕܡܬܬܙܝܥܝܢ . ܡܛܠ ܕܥܒܝܕܢ ܐܝܟ ܕ
ܢܩܘܘܢ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܡܬܬܙܝܥܝܢ . 28 ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܠܐ ܡܬܬܙܝܥܐ : ܢܩܒܠ ܢܐܚܘܕ ܛܝܒܘܬܐ ܕܒܗ ܢܫܡܫ
ܘܢܫܦܪ ܠܐܠܗܐ . ܒܢܟܦܘܬܐ ܘܒܕܚܠܬܐ . 29 ܐܠܗܢ ܓܝܪ
ܢܘܪܐ ܗܘ ܐܟܘܠܬܐ .

ܩܦܠܐܘܢ ܝܓ

1 ܚܘܒܐ ܕܐܚܐ ܢܩܘܐ ܒܟܘܢ . 2 ܘܪܚܡܬܐ ܕܐܟܣܢ̈ܝܐ

EPISTOLA PAULI

quæ est in cælis, & ad cœtum myriadum Angelorum: 23. Et ad conventum primogenitorum, qui conscripti sunt in cælis, & ad Deum judicem omnium, & ad spiritus justorum qui perfecti sunt, 24. Et ad Jeschua mediatorem Testamenti novi, & ad aspersionem sanguinis ejus qui loquitur melius quàm *sanguis* Habelis. 25. Cavete igitur ne detrectetis *audire* eum qui loquitur vobiscum. Si enim illi non evaserunt qui detrectârunt *audire* eum qui loquebatur cum eis in terra, multò minus nos, si subterfugerimus eum qui loquitur nobiscum de cælis. 26. Cujus vox terram commovit: nunc autem promisit, & dixit, Adhuc semel, ego commovebo non solùm terram, sed etiam cælum. 27. Hoc autem quod dixit Semel, ostendit mutationem eorum quæ commoventur, quoniam facttitia sunt: ut maneant ea quæ non commoventur. 28. Quoniam igitur accepimus regnum non mobile, teneamus gratiam per quam serviamus & placeamus Deo cum verecundia & cum timore. 29. Deus enim noster, ignis est consumens.

CAPUT XIII.

1. Charitas fratrum maneat in vobis. 2. Et dilectionis hospitum ne obli-

[illegible]
[illegible] 14 [illegible]
[illegible] 15 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 16 [illegible]
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
[illegible] 18 [illegible]
[illegible] 19 [illegible]
[illegible]
[illegible] 20 [illegible]
[illegible]
[illegible] 21 [illegible]
[illegible] 22 [illegible]
[illegible]

rectas facite pedibus vestris, ut membrum quod est claudum, non aberret, sed sanetur. 14. Sectami-
ni pacem cum omni homine, & sanctimoniam: quia sine ea nemo Dominum nostrum visurus est. 15.
Et estote cauti, nequis reperiatur in vobis inops gratiæ Dei, aut nequa radix amaritudinum producat
florem, & vexet vos, & per eam multi inquinentur. 16. Aut nequis reperiatur in vobis qui sit scor-
tator & solutus, veluti Esau, qui uno edulio vendidit suum jus primogeniti. 17. Scitis enim quod, et-
iam posteà cuperet hæres fieri benedictionis, & reprobatus fuerit. Locum enim pœnitentiæ non inve-
nit, quamvis cum lacrymis quæsiisset *benedictionem* illam. 18. Non enim accessistis ad ignem arden-
tem & contrectabilem, neque ad tenebras & ad caliginem, & ad procellam: 19. Neque ad sonitum
buccinæ, & ad vocem verborum, quam qui audierant, detrectârunt ne amplius sermo fieret sibi: 20.
(Nam non poterant sustinere quod præcipiebatur, *nempe* ut si vel etiam bestia appropinquaret ad mon-
tem, lapidaretur. 21. Et adeò formidabile erat visum, ut Musche diceret, Expavesco & contremisco)
22. Vos autem accessistis ad montem Tzehijun, & ad civitatem Dei viventis, ad Urischelem.

ܩܡܬܘܢ ܥܕܡܐ ܠܕܡܐ ܒܟܬܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܚܛܝܬܐ܂
5 ܘܐܬܛܥܝܬܘܢ ܠܡܠܦܢܘܬܐ ܐܝܕܐ ܕܐܝܟ ܕܠܒܢܝܐ ܐܡܪܐ
ܠܟܘܢ܂ ܒܪܝ ܠܐ ܬܫܝܛ ܡܢ ܡܪܕܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܘܠܐ ܬܪܦܐ
ܢܦܫܟ ܐܡܬܝ ܕܡܬܟܣܣ ܐܢܬ ܡܢܗ܂ 6 ܠܡܢ ܓܝܪ ܕܪܚܡ ܡܪܝܐ ܗܘ
ܡܪܕܐ ܠܗ܂ ܘܡܢܓܕ ܠܒܢܝܐ ܐܝܠܝܢ ܕܨܒܐ ܒܗܘܢ܂
7 ܣܝܒܪܘ ܗܟܝܠ ܡܪܕܘܬܐ܂ ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܕܠܘܬ ܒܢܝܐ ܗܟܢ
ܡܬܕܒܪ ܥܡܟܘܢ ܐܠܗܐ܂ ܐܝܢܘ ܓܝܪ ܒܪܐ ܕܠܐ ܪܕܐ ܠܗ ܐܒܘܗܝ܂
8 ܘܐܢ ܕܠܐ ܡܪܕܘܬܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܆ ܗܝ ܕܒܗ̇ ܡܬܪܕܐ ܟܠܢܫ܇
ܗܘܝܬܘܢ ܠܟܘܢ ܢܘܟܪܝܐ ܘܠܐ ܒܢܝܐ܂ 9 ܘܐܢ ܐܒܗܝܢ ܕܒܣܪܢ
ܪܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢ ܘܒܗܬܝܢ ܗܘܝܢ ܡܢܗܘܢ܆ ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܚܝܒܝܢ ܕܢܫܬܥܒܕ ܠܐܒܘܗܝܢ ܕܪܘܚܬܐ ܘܢܚܐ܂ 10 ܗܢܘܢ
ܓܝܪ ܠܙܒܢ ܗܘ ܩܠܝܠ܆ ܐܝܟ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ ܪܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢ܂
ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܠܡܘܬܪܢ ܕܢܫܬܘܬܦ ܠܩܕܝܫܘܬܗ܂ 11 ܟܠ
ܡܪܕܘܬܐ ܕܝܢ ܒܙܒܢܗ̇܆ ܠܐ ܡܬܚܫܒܐ ܕܚܕܘܬܐ ܗܝ ܐܠܐ
ܕܟܪܝܘܬܐ܂ ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܦܐܪܐ ܕܫܠܡܐ ܘܟܐܢܘܬܐ ܝܗܒܐ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܗ̇ ܐܬܕܪܫܘ܂ 12 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܝܕܝܟܘܢ
ܡܫܪܝܢ ܘܒܘܪܟܝܟܘܢ ܕܡܫܪܥܠܢ ܐܫܪܘ܂ 13 ܘܫܒܝܠܐ ܬ

EPISTOLA PAULI

perveniſtis uſque ad ſanguinem in certamine hoc quod eſt contra peccatum. 5. Et obliti eſtis doctrinæ illius quam tanquam filijs eloquuti ſumus vobis, Fili mi, ne negligas caſtigationem Domini, & ne remiſſus reddatur animus tuus quum ab eo corrigeris. 6. Eum enim quem diligit Dominus, caſtigat, & flagellat filios illos erga quos benè eſt affectus. 7. Suſtinete igitur caſtigationem: quia tamquam erga filios, agit circa vos Deus. Quis enim eſt filius quem non caſtiget pater ejus? 8. Et ſi abſque caſtigatione eſtis, qua caſtigatur unuſquiſque, facti eſtis alieni & non filij. 9. Et, ſi patres carnis caſtigantes fuerunt nos & verecundabamur ab illis, quanto igitur magis debitores ſumus ut ſubjiciamus nos Patri ipſorum ſpirituum, & vivemus? 10. Illi enim ad tempus quidem modicum, prout volebant, caſtigabant nos : Deus autem in commodum noſtrum, ut participes ſiamus ſanctimoniæ ipſius. 11. Omnis autem caſtigatio in tempore ſuo non æſtimatur quòd gaudij ſit, ſed doloris : in fine autem fructus pacis & juſtitiæ reddit illis qui ea exercitati fuerint. 12. Propterea manus veſtras diſſolutas & genua veſtra labantia confirmate : 13. Et orbitas

rectas

ܘܒܣܝܦܐ ܡܝܬܘ ؛ ܐܚܪܢܐ ܐܬܟܪܟܘ . ܟܕ ܠܒܝܫܝܢ ܡܫܟܐ ܕ
ܥܪܒܐ ܘܕܥܙܐ . ܘܣܢܝܩܝܢ ܘܐܠܝܨܝܢ ܘܡܬܕܪܦܝܢ . 38 ܐܢܫܐ
ܕܠܐ ܫܘܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠܡܐ . ܘܗܘܘ ܐܝܟ ܛܥܝܐ ܒܡܕܒܪܐ .
ܘܒܛܘܪܐ ܘܒܡܥܪܐ . ܘܒܚܪܘܗ̈ܝ ܕܐܪܥܐ . 39 ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ
ܕܣܗܕܘܬܐ ܥܠܝܗܘܢ ܗܘܬ ܒܗܝܡܢܘܬܗܘܢ ؛ ܠܐ ܩܒܠܘ
ܫܘܘܕܝܐ . 40 ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܚܙܐ ܡܢ ܩܕܡ ܥܘܕܪܢܢ ܕܝܠܢ :
ܕܠܐ ܒܠܥܕܝܢ ܢܫܬܡܠܘܢ ܀

✠ ܩܦܠܐܘܢ ܝܒ ✠

1 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܐܝܬ ܠܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܣܗܕܐ .
ܕܐܝܟ ܥܢܢܐ ܡܚܕܪܝܢ ܠܢ ؛ ܢܫܪܐ ܡܢܢ ܟܠ ܝܘܩܪܝܢ . ܐܦ
ܚܛܝܬܐ ܕܒܟܠܙܒܢ ܡܛܝܒܐ ܗܝ ܠܢ . ܘܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ
ܢܪܗܛ ܠܐܓܘܢܐ ܗܢܐ ܕܣܝܡ ܠܢ . 2 ܘܢܚܘܪ ܒܝܫܘܥ .
ܕܗܘ ܗܘܐ ܪܫܐ ܘܡܫܡܠܝܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܢ . ܕܚܠܦ ܚܕܘܬܐ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܣܝܒܪ ܙܩܝܦܐ . ܘܒܗܬܬܐ ܐܫܬܛ . ܘܥܠ
ܝܡܝܢܐ ܕܟܘܪܣܝܗ ܕܐܠܗܐ ܝܬܒ ؛ 3 ܚܙܘ ܗܟܝܠ ܟܡܐ
ܣܝܒܪ ܡܢ ܚܛܝܐ . ܗܢܘܢ ܕܗܘܘ ܣܩܘܒܠܐ ܠܢܦܫܗܘܢ .
ܕܠܐ ܬܐܡܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܬܫܬܪܐ ܢܦܫܟܘܢ . 4 ܠܐ ܥܕܡܐ ܠ

AD HEBRÆOS. Cap. XI.

gladij mortui ſunt, alij circumiverunt induti pellibus ovillis & caprinis, & inopes, & afflicti, & conturbati: 38. Homines quibus dignus non erat mundus: & fuerunt tamquam errantes in ſolitudine, & in montibus, & in ſpeluncis, & in cavernis terræ. 39. Et hi omnes de quibus *editum* eſt teſtimonium ob fidem eorum, non acceperunt promiſſum: 40. Quia Deus providerat commodum noſtrum, ut non abſque nobis perficerentur.

CAPUT XII.

1. Propterea etiam nos, quibus ſunt illi omnes teſtes, qui veluti nubes circumpoſiti ſunt nobis, ſolvamus à nobis omnia pondera, etiam peccatum quod omni tempore paratum eſt nobis: & cum tolerantia ſtadium hoc percurramus quod propoſitum eſt nobis. 2. Et intueamur Jeſchua, qui ipſe factus eſt princeps & perfector fidei noſtræ, qui pro gaudio quod erat ei, pertulit crucem, & confuſioni ſe expoſuit: ac ad dextram throni Dei conſedit. 3. Videte igitur quantum ſuſtinuit à peccatoribus qui erant adverſarij ſibiipſis: & non ſit anxius nec remiſſus animus veſter. 4. Nondum

ܗܘܐ ܒܘܟܪܐ. 29 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܥܒܪܘ ܝܡܐ ܕܣܘܦ ܐܝܟ
ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܝܒܝܫܬܐ. ܘܒܗ ܐܬܒܠܥܘ ܡܨܪܝܐ ܟܕ ܐܡܪܚܘ
ܠܡܥܠܗ. 30 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܫܘܪܝܗ ܕܐܝܪܝܚܘ ܢܦܠܘ: ܟܕ
ܐܬܟܪܟܘ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. 31 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܪܚܒ ܙܢܝܬܐ ܠܐ
ܐܒܕܬ ܥܡ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܐܬܛܦܝܣܘ. ܕܩܒܠܬ ܠܓܫܘܫܐ
ܒܫܠܡܐ. 32 ܡܢܐ ܬܘܒ ܐܡܪ. ܙܥܘܪ ܗܘ ܠܝ ܓܝܪ ܙܒܢܐ
ܕܐܫܬܥܐ ܥܠ ܓܕܥܘܢ ܘܥܠ ܒܪܩ. ܘܥܠ ܫܡܫܘܢ ܘܥܠ
ܝܦܬܚ. ܘܥܠ ܕܘܝܕ. ܘܥܠ ܫܡܘܐܝܠ. ܘܥܠ ܫܪܟܐ ܕܢܒܝܐ. 33
ܐܝܠܝܢ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܙܟܘ ܠܡܠܟܘܬܐ ܘܣܥܪܘ ܟܐܢܘܬܐ.
ܘܩܒܠܘ ܡܘܠܟܢܐ. ܘܣܟܪܘ ܦܘܡܐ ܕܐܪܝܘܬܐ. 34 ܘܕܥܟܘ ܚܝܠܐ
ܕܢܘܪܐ. ܘܐܬܦܨܝܘ ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܣܦܣܪܐ. ܘܐܬܚܝܠܘ ܡܢ
ܟܘܪܗܢܐ. ܘܗܘܘ ܚܝܠܬܢܐ ܒܩܪܒܐ. ܘܗܦܟܘ ܡܫܪܝܬܐ
ܕܢܘܟܪܝܐ. 35 ܘܝܗܒܘ ܠܢܫܐ ܒܢܝܗܝܢ ܡܢ ܩܝܡܬܐ
ܕܡܝܬܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܒܫܢܕܐ ܡܝܬܘ. ܘܠܐ ܣܟܝܘ ܠܡܬܦܨܝܘ:
ܕܩܝܡܬܐ ܡܝܬܪܬܐ ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ. 36 ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܒܡܪܘܩܐ
ܘܒܢܓܕܐ ܐܙܠܘ. ܐܚܪܢܐ ܠܐܣܘܪܐ ܘܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܐܫܬܠܡܘ.
37 ܐܚܪܢܐ ܐܬܪܓܡܘ. ܐܚܪܢܐ ܐܬܢܣܪܘ. ܐܚܪܢܐ ܒܦܘܡܐ ܕ

primogenita. 29. Per fidem transierunt mare Suph, ut qui *transeunt* super terram siccam: & in eo absorpti sunt Ægyptij, quum ausi essent ingredi ipsum. 30. Per fidem mœnia Irichu conciderunt, quum circumdata fuissent septem dies. 31. Per fidem Rachab meretrix non perijt cum ijs qui non auscultarunt, quum excepisset exploratores in pace. 32. Quid præterea dicam? exiguum enim est mihi tempus ut referam de Gedeone, & de Baraco, & de Schemschune, & de Jephthaco, & de Davide, & de Schemuele, & de reliquis prophetis. 33. Qui per fidem vicerunt regna, & operati sunt justitiam, & acceperunt promissa, & occluserunt ora leonum. 34. Et exstinxerunt vires ignis, & erepti sunt ab acie gladij, & validi facti sunt ex infirmitatibus, & facti sunt robusti in bello, & subverterunt castra inimicorum. 35. Et reddiderunt mulieribus filios earum ex resurrectione mortuorum: & alij in cruciatibus mortui sunt, neque intenti exspectarunt ut eriperentur, ut resurrectio excellentior esse ipsis. 36. Alij autem ludibria & flagella subierunt: alij in vincula & in carceres traditi sunt. 37. Alij lapidati sunt, alij secti sunt, alij acie gladij

ܠܟ ܙܪܥܐ. 19 ܘܐܬܪܥܝ ܗܘܐ ܒܢܦܫܗ. ܕܡܫܟܚܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܐܠܗܐ
ܐܦ ܡܢ ܡܝܬܐ ܠܡܩܡܘ. ܘܡܛܠܗܕܐ ܒܦܠܐܬܐ ܐܬܝܗܒ
ܠܗ. 20 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ: ܒܪܟ ܐܝܣܚܩ
ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܥܣܘ. 21 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܟܕ ܡܐܬ ܝܥܩܘܒ: ܒܪܟ
ܠܟܠ ܚܕ ܡܢ ܒܢܘܗܝ ܕܝܘܣܦ ܘܣܓܕ ܥܠ ܪܝܫ ܚܘܛܪܗ.
22 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܝܘܣܦ ܟܕ ܡܐܬ: ܥܗܕ ܠܡܦܩܬܐ ܕܒܢܝ
ܐܝܣܪܝܠ ܘܦܩܕ ܥܠ ܓܪܡܘܗܝ: 23 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܒܗܘܗܝ
ܕܡܘܫܐ: ܛܫܝܘܗܝ ܟܕ ܐܬܝܠܕ ܝܪܚܐ ܬܠܬܐ. ܡܛܠ ܕܚܙܘܗܝ
ܗܘܐ ܛܠܝܐ ܫܦܝܪܐ. ܘܠܐ ܕܚܠܘ ܡܢ ܦܘܩܕܢܗ ܕܡܠܟܐ. 24 ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܡܘܫܐ ܟܕ ܗܘܐ ܓܒܪܐ: ܟܦܪ ܕܠܐ ܢܬܩܪܐ ܒܪܐ ܠܒܪܬܗ ܕ
ܦܪܥܘܢ. 25 ܘܓܒܐ ܠܗ ܕܢܬܐܠܨ ܥܡ ܥܡܗ ܕܐܠܗܐ
ܘܠܐ ܕܢܬܒܣܡ ܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ ܒܚܛܝܬܐ. 26 ܘܐܬܪܥܝ
ܕܪܒ ܗܘ ܥܘܬܪܐ ܕܚܣܕܗ ܕܡܫܝܚܐ: ܛܒ ܡܢ ܣܝܡܬܗܘܢ
ܕܡܨܪܝܢ. ܚܐܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܒܦܘܪܥܢܐ ܕܐܓܪܐ. 27 ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܫܒܩܗ ܠܡܨܪܝܢ: ܘܠܐ ܕܚܠ ܡܢ ܚܡܬܗ ܕܡܠܟܐ. ܘܐܬܚܝܨ
ܐܝܟ ܗܘ ܕܚܙܐ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܕܠܐ ܡܬܚܙܐ. 28 ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܥܒܕ ܦܨܚܐ ܘܪܣܣܐ ܕܕܡܐ ܕܠܐ ܢܬܩܪܒ ܠܗܘܢ ܗܘ ܕܡܚܒܠ

tibi semen: 19. Et cogitavit apud seipsum, quòd facultas esset in manibus Dei etiam à morte excitare: quapropter in typo datus est ei. 20. Per fidem, ejus rei quæ futura erat, benedixit Ischak Jaakub & Isau. 21. Per fidem, moriens Jaakub benedixit unicuique ex filijs Jauseph, & adoravit super summitate baculi sui. 22. Per fidem Jauseph moriens meminit eductionis filiorum Israjel, & mandavit de ossibus suis. 23. Per fidem, parentes Musche occultaverunt eum quum natus esset, menses tres, quòd viderent quòd esset pulcher puellus, & non metuerunt à mandato regis. 24. Per fidem, Musche quum esset vir factus, renuit vocari filius filiæ Pharaonis: 25. Et elegit sibi ut in afflictione cum populo Dei esset, & non ut tempore modico delectaretur suaviter in peccato: 26. Et cogitavit quòd major esset opulentia probri Christi multo quàm thesaurus Ægypti. Intentus enim erat in retributionem præmij. 27. Per fidem reliquit Ægyptum, neque timuit ab ira regis: & sustinuit tamquam is qui videret Deum qui est invisibilis. 28. Per fidem peregit Petzcha, & *aspersionem sanguinis*, ut non appropinquaret ad eos ille qui perimebat primo-

10 ܡܣܟܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܫܬܐܣܬܐ. ܕܐܪܕܝܟܠܗ
ܘܥܒܘܕܗ ܐܠܗܐ ܗܘ. 11 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܢ ܣܪܐ ܥܩܪܬܐ ܗܘܬ܆
ܢܣܒܬ ܚܝܠܐ ܕܬܩܒܠ ܙܪܥܐ. ܘܠܐ ܒܙܒܢܐ ܕܫܢܝܗ
ܝܠܕܬ. ܡܛܠ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܗܝܡܢܬ ܕܡܗܝܡܢ ܗܘ ܗܘ ܕܡܠܟ ܠܗ. 12 ܡܛܠ
ܗܢܐ ܡܢ ܚܕ ܕܡܝܬ ܗܘܐ ܒܣܝܒܘܬܐ܆ ܐܬܝܠܕܘ ܣܓܝܐܐ ܐܝܟ
ܟܘܟܒܐ ܕܒܫܡܝܐ. ܘܐܝܟ ܚܠܐ ܕܥܠ ܣܦܬܗ ܕܝܡܐ ܕܡܢܝܢܐ ܠܝܬ
ܠܗ. 13 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܡܝܬܘ ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܘܠܐ ܢܣܒܘ
ܡܘܠܟܢܗܘܢ. ܐܠܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܚܙܐܘܗܝ ܘܚܕܝܘ ܒܗ.
ܘܐܘܕܝܘ ܕܐܟܣܢܝܐ ܐܢܘܢ ܘܬܘܬܒܐ ܒܐܪܥܐ. 14 ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ
ܕܗܠܝܢ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܚܘܝܢ ܕܠܡܕܝܢܬܗܘܢ ܒܥܝܢ. 15 ܘܐܠܘ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܢܦܩܘ ܡܢܗ ܒܥܝܢ ܗܘܘ܆ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܙܒܢܐ ܕܢܗܦܟܘܢ ܢܐܙܠܘܢ ܠܗ. 16 ܗܫܐ ܕܝܢ ܡܚܘܝܢ܆
ܕܠܛܒܐ ܡܢܗ ܪܓܝܓܝܢ ܗܘܘ. ܠܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܒܫܡܝܐ.
ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܒܗܬ ܐܠܗܐ ܕܢܬܩܪܐ ܐܠܗܗܘܢ. ܛܝܒ ܠܗܘܢ
ܓܝܪ ܡܕܝܢܬܐ. 17 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܩܪܒ ܐܒܪܗܡ ܠܐܝܣܚܩ
ܒܢܣܝܘܢܗ܆ ܘܠܝܚܝܕܗ ܐܣܩ ܥܠ ܡܕܒܚܐ. ܗܘ ܕܡܘܠܟܢܐ ܗܘܐ
ܡܩܒܠ ܗܘܐ. 18 ܕܐܬܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܕܒܐܝܣܚܩ ܢܬܩܪܐ

10. Exspectabat enim urbem illam cui sunt fundamenta, cujus artifex & conditor Deus est. 11. Per fidem Sara, quæ sterilis erat, accepit vim ut conciperet semen: & quæ non erat in tempore annorum suorum, peperit, eò quòd firmiter credidit quòd fidelis esset ille qui promisit sibi. 12. Propterea ab uno qui exoleverat per senectutem, geniti sunt multi, tamquam stellæ quæ sunt in cælo, & tamquam arena quæ est ad littus maris, cui non est numerus. 13. In fide mortui sunt isti omnes, & non adepti sunt promissum suum, sed è longinquo conspicati sunt illud, & gavisi sunt in eo, ac confessi sunt, quòd hospites essent & incolæ in terra. 14. Hi autem qui hæc dicunt, ostendunt quòd civitatem suam quærant. 15. Quòd si civitatem illam ex qua egressi fuerant quæsivissent, erat eis opportunitas ut rursus reversi proficiscerentur ad eam. 16. Nunc autem manifestum est quòd eam quæ melior est illa, desiderabant, illā videlicet quæ est in cælo. Quapropter non abstinuit Deus quo minus Deum eorū se vocet: parav. enim eis civitatem. 17. Per fidem obtulit Abrahamus Isaacum in tentatione sua, & unigenitum su super altare, illum quem acceperat per promissionem: 18. Dictum enim fuerat In Is-

ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢ܀ 4 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܩܪܒ ܗܒܝܠ ܕܒܚܬܐ
ܕܡܝܬܪܐ ܛܒ ܡܢ ܕܩܐܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܘܡܛܠܬܗ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ
ܣܗܕܘܬܐ ܕܟܐܢܐ ܗܘ܆ ܘܣܗܕ ܥܠ ܩܘܪܒܢܘܗܝ ܐܠܗܐ. ܘ
ܘܡܛܠܬܗ ܐܦ ܟܕ ܡܝܬ ܡܡܠܠ܀ 5 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܫܬܢܝ
ܚܢܘܟ ܘܡܘܬܐ ܠܐ ܛܥܡ. ܘܠܐ ܐܫܬܟܚ. ܡܛܠ ܕܫܢܝܗ ܐܠܗܐ.
ܥܕܠܐ ܓܝܪ ܕܢܫܢܝܘܗܝ. ܩܒܠ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ ܣܗܕܘܬܐ
ܕܫܦܪ ܠܐܠܗܐ. 6 ܕܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܓܝܪ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܕܢܫܦܪ
ܠܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܗܘ ܓܝܪ ܡܢ ܕܡܬܩܪܒ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܕܢܗܝܡܢ
ܕܐܝܬܘܗܝ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܒܥܝܢ ܠܗ ܗܘܐ ܦܪܘܥܐ. 7 ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܢܘܚ ܟܕ ܐܬܡܠܠ ܥܡܗ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢ ܗܘܘ܆
ܕܚܠ ܘܥܒܕ ܠܗ ܩܒܘܬܐ ܠܚܝܐ ܕܒܢܝ ܒܝܬܗ. ܘܒܗ
ܚܝܒܗ ܠܥܠܡܐ. ܘܗܘܐ ܝܪܬܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ܀
8 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܒܪܗܡ ܟܕ ܐܬܩܪܝ܆ ܐܫܬܡܥ ܕܢܦܘܩ ܠܐܬܪܐ
ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܣܒ ܠܝܪܬܘܬܐ܆ ܘܢܦܩ ܟܕ ܠܐ ܝܕܥ
ܗܘܐ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ. 9 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘܐ ܬܘܬܒܐ ܒܐܪܥܐ ܗܝ
ܕܐܫܬܡܠܟܬ ܠܗ ܐܝܟ ܕܒܢܘܟܪܝܬܐ. ܘܒܡܫܟܢܐ ܥܡܪ ܥܡ
ܐܝܣܚܩ ܘܝܥܩܘܒ ܒܢܝ ܝܪܬܘܬܐ ܕܝܠܗ ܕܡܘܠܟܢܐ.

ijs quæ non conspiciuntur. 4. Per fidem obtulit Habel sacrificium, quod melius fuit multò quam Kain, Deo, & propter eam editum est de illo testimonium quod justus esset, & testatur de oblatione ejus Deus; atque propter eam, etiam mortuus loquitur. 5. Per fidem translatus fuit Chanuch, & mortem non gustavit, nec fuit inventus, eò quòd transtulisset eum Deus. Etenim antequam transferret eum, editum est de eo testimonium, quòd placuisset Deo. 6. Sine fide autem non potest quispiam placere Deo: debitor enim est is qui accedit ad Deum, ut credat quòd *Deus* sit, & ijs qui quærunt se, futurus sit remunerator. 7. Per fidem Nuach, quum dictum esset ei de ijs quæ non videbantur, reveritus est, & fecit sibi arcam in salutem familiæ suæ: per quam *arcam* condemnavit mundum, & factus est hæres justitiæ quæ est per fidem. 8. Per fidem Abraham, quum vocaretur, auscultavit ut exiret ad locum illum quem accepturus erat in hæreditatem: & exivit quum ignoraret quò proficisceretur. 9. Per fidem factus est incola in terra quæ promissa fuerat ei, tamquam in aliena: & in tabernaculis habitavit cum Isaac & Jaakub filijs hæreditatis ejusdem promissionis.

ܚܙܘܝܐ. ܘܐܦ ܐܫܬܘܬܦܬܘܢ ܠܐܢܫܐ ܕܗܟܢܐ ܣܝܒܪܘ. 34 ܘܟܪܐ
ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܣܝܪܝܢ. ܘܡܣܒܐ ܕܩܢܝܢܟܘܢ ܒ
ܚܕܘܬܐ ܣܝܒܪܬܘܢ. ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܩܢܝܢܐ ܒܫܡܝܐ ܕܡܝܬܪ ܘܠܐ ܥܒܪ. 35 ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܘܒܕܘܢ
ܦܪܗܣܝܐ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܕܥܬܝܕ ܠܗ ܐܓܪܐ ܣܓܝܐܐ.
36 ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܗܝ ܓܝܪ ܡܬܒܥܝܐ ܠܟܘܢ. ܕܬܥܒܕܘܢ
ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܘܬܣܒܘܢ ܡܘܠܟܢܐ. 37 ܡܛܠ ܕܩܠܝܠ ܗܘ
ܙܒܢܐ ܘܙܥܘܪ ܟܕ ܟܐ. ܐܬܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܘܠܐ ܢܘܚܪ. 38 ܟܐܢܐ
ܕܝܢ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܝ ܢܚܐ. ܘܐܢ ܢܬܡܓܕܠ ܠܗ ܠܐ
ܨܒܝܐ ܒܗ ܢܦܫܝ. 39 ܚܢܢ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܝܢ ܕܣܘܓܦܐ ܕܡܘܒܠܐ
ܠܐܒܕܢܐ. ܐܠܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܡܩܢܝܐ ܠܢ ܢܦܫܢ.

ܩܦܠܐܘܢ ܛ

11 ܐܝܬܝܗ ܕܝܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܦܘܝܣܐ ܥܠ ܐܝܠܝܢ
ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܒܣܒܪܐ. ܐܝܟ ܗܘ ܕܗܘܝ ܠܗܝܢ ܒܣܘܥܪܢܐ.
ܘܓܠܝܢܐ ܕܐܝܠܝܢ ܠܐ ܡܬܚܙܝܢ. 2 ܘܒܗܕܐ ܗܘܬ ܣܗܕܘܬܐ
ܥܠ ܩܫܝܫܐ. 3 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܓܝܪ ܡܣܬܟܠܝܢܢ ܕܐܬܬܩܢܘ
ܥܠܡܐ ܒܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܗܠܝܢ ܕܡܬܚܙܝܢ ܗܘܘ ܡܢ

EPISTOLA PAULI

ſpectacula, & etiam conſortes facti fuiſtis hominum qui hæc ſuſtinuerunt. 34. Et doluit vobis propter eos qui vincti erant: & direptionem facultatum veſtrarum cum gaudio ſuſtinuiſtis: quoniam ſcitis quòd eſt vobis poſſeſſio in cælis quæ potior eſt, & non tranſit. 35. Ne itaque amittatis fiduciam quæ eſt vobis, cui futurum eſt præmium magnum. 36. Patientia enim neceſſaria eſt vobis, ut faciatis voluntatem Dei, & accipiatis promiſſum. 37. Propterea quòd modicum eſt tempus & admodum puſillum, & veniet ille qui venturus eſt, & non tardabit. 38. Juſtus autem ex fide *quæ eſt in me* vivet: & ſi *ille* excidatur illi, non delectatur eo anima mea. 39. Nos autem non ſumus exciſionis quæ ducit ad perditionem, ſed fidei quæ acquirit nobis animam noſtram.

CAPUT IX.

1. Eſt autem fides perſuaſio de *rebus* illis quæ ſunt in ſpe ac ſi eſſent illis in effectu, & *eſt* evidentia eorum quæ non conſpiciuntur. 2. Et ob hanc exſtat teſtimonium de antiquis. 3. Per fidem enim intelligimus quòd conſtructa fuerint ſecula ſermone Dei, & ea quæ conſpiciuntur, extiterint ex

iis quæ

ܘܢܐܚܘܕ ܒܬܘܕܝܬܐ ܕܣܒܪܢ ܘܠܐ ܢܨܛܠܐ . ܡܗܝܡܢ ܗܘ ܓܝܪ
ܡܢ ܕܡܠܟ ܠܢ . 24 ܘܢܚܘܪ ܚܕ ܒܚܕ ܒܚܪܝܪܘܬܐ ܕܚܘܒܐ
ܘܕܥܒܕܐ ܛܒܐ . 25 ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܫܒܩܝܢ ܟܢܘܫܝܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܥܝܕܐ
ܠܐܢܫܝܢ . ܐܠܐ ܒܥܘ ܚܕ ܡܢ ܚܕ . ܝܬܝܪܐܝܬ ܟܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ
ܕܩܪܒ ܗܘ ܝܘܡܐ ܗܘ . 26 ܐܢ ܓܝܪ ܒܨܒܝܢܗ ܢܚܛܐ ܐܢܫ ܡܢ
ܒܬܪ ܕܩܒܠ ܝܕܥܬܐ ܕܫܪܪܐ . ܠܝܬ ܕܒܚܬܐ ܕܬܬܩܪܒ
ܚܠܦ ܚܛܗܐ . 27 ܐܠܐ ܕܚܝܠ ܗܘ ܕܝܢܐ ܕܥܬܝܕ . ܘܛܢܢܐ ܕܢܘܪܐ
ܕܐܟܠ ܠܒܥܠܕܒܒܐ . 28 ܐܢ ܓܝܪ ܐܝܢܐ ܕܥܒܪ ܥܠ ܢܡܘܣܐ
ܕܡܘܫܐ : ܥܠ ܦܘܡ ܬܪܝܢ ܘܬܠܬܐ ܣܗܕܝܢ ܕܠܐ ܪܚܡܝܢ ܡܐܬ .
29 ܟܡܐ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܬܝܪܐܝܬ ܡܫܩܠ ܕܝܢܐ ܢܩܒܠ
ܐܝܢܐ ܕܕܫ ܠܒܪܗ ܕܐܠܗܐ . ܘܚܫܒ ܕܡܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܒܗ
ܐܝܟ ܕܟܠܢܫ . ܕܒܗ ܐܬܩܕܫ ܘܨܥܪ ܠܪܘܚܐ ܕܛܝܒܘܬܐ .
30 ܝܕܥܝܢ ܠܗܘ ܕܐܡܪ . ܕܝܠܝ ܗܝ ܬܒܥܬܐ ܘܐܢܐ ܐܦܪܘܥ .
ܘܬܘܒ ܕܐܢ ܡܪܝܐ ܠܥܡܗ . 31 ܕܚܝܠܬܐ ܗܝ ܢܦܠܬܐ ܠܐܝܕܝ
ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ . 32 ܐܬܕܟܪܘ ܗܟܝܠ ܠܝܘܡܬܐ
ܩܕܡܝܐ : ܗܢܘܢ ܕܒܗܘܢ ܩܒܠܬܘܢ ܡܥܡܘܕܝܬܐ . ܘܐܓܘܢܐ
ܪܒܐ ܕܚܫܐ ܣܝܒܪܬܘܢ : 33 ܒܚܣܕܐ ܘܒܐܘܠܨܢܐ . ܘܗܘܝܬܘܢ

AD HEBRÆOS. CAP. X.

& perseveremus in confessione spei nostræ, & non declinemus: Fidelis est enim qui promisit nobis. 24. Et intenti simus alius in alium in provocatione charitatis & operum bonorum: 25. Et ne deseramus congregationem nostram, sicut est mos quibusdam, sed flagitate unus ab alio, quanto magis videtis quòd appropinquet dies ille. 26. Si enim voluntate sua peccaverit quispiam postquam accepit cognitionem veritatis, non est amplius victima quæ offeratur pro peccatis. 27. Sed futurum est judicium formidabile, & zelus ignis devorantis inimicos. 28. Si enim is qui transgressus est Legem Musche per os duorum & trium testium absque miserationibus moritur, 29. Quanto magis putatis *quòd* condemnationem accipietis qui conculcaverit Filium Dei, & duxerit sanguinem Federis ejus tamquam cujusvis hominis, (per quem *sanguinem Christi* sanctificatus fuerat) & ignominia affecerit Spiritum gratiæ? 30. Novimus enim qui dixit, Mea est ultio, & ego rependam. Et rursum, Judicabit Dominus populum suum. 31. Pavor est maximus incidere in manus Dei viventis. 32. Memores estote igitur dierum priorum in quibus accepistis ablutionem, & certamen magnum sustinuistis passionum. 33. Cum probris & cum afflictione: & quòd facti fuistis

ܒܟܠܝܘܡ. ܘܒܗܝܢ ܗܢܝܢ ܕܒܚܐ ܡܩܪܒ ܗܘܐ. ܐܝܠܝܢ
ܕܡܢ ܡܬܘܡ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܕܢܕܟܘܢ ܚܛܗܐ. 12 ܗܢܐ
ܕܝܢ ܚܕ ܕܒܚܐ ܩܪܒ ܚܠܦ ܚܛܗܐ. ܘܝܬܒ ܠܗ ܒܝܡܝܢܐ
ܕܐܠܗܐ ܠܥܠܡ. 13 ܘܡܣܟܐ ܡܢ ܗܫܐ ܥܕܡܐ ܕܢܬܬܣܝܡܘܢ
ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܟܘܒܫܐ ܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ. 14 ܒܚܕ ܓܝܪ
ܩܘܪܒܢܐ ܓܡܪ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܩܕܫܝܢ ܒܗ ܠܥܠܡ. 15 ܡܣܗܕܐ
ܠܢ ܕܝܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܐܡܪ. 16 ܗܢܐ ܗܘ ܕܝܬܩܐ
ܕܐܬܠ ܠܗܘܢ ܡܢ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܐܬܠ ܢܡܘܣܝ
ܒܡܕܥܗܘܢ ܘܥܠ ܠܒܘܬܗܘܢ ܐܟܬܒܝܘܗܝ.
17 ܘܥܘܠܗܘܢ ܘܚܛܗܝܗܘܢ ܠܐ ܐܬܕܟܪ ܠܗܘܢ. 18 ܐܝܟܐ
ܕܝܢ ܕܐܝܬ ܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܐ. ܠܐ ܡܬܒܥܝܐ ܩܘܪܒܢܐ ܕܚܠܦ
ܚܛܗܐ. 19 ܐܝܬ ܠܢ ܗܟܝܠ ܐܚܝ ܦܪܗܣܝܐ ܐܦܐ: ܠܡܥܠܬܐ
ܕܒܝܬ ܩܘܕܫܐ ܒܕܡܗ ܕܝܫܘܥ. 20 ܘܐܘܪܚܐ ܚܕܬܐ ܕܚܝܐ
ܚܕܬ ܠܢ ܗܫܐ: ܒܐܦܝ ܓܙܬܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܣܪܗ. 21 ܘܐܝܬ ܠܢ
ܟܘܡܪܐ ܪܒܐ ܥܠ ܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ. 22 ܢܬܩܪܒ ܗܟܝܠ ܒܠܒܐ
ܫܪܝܪܐ ܘܒܡܠܝܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܟܕ ܪܣܝܣܝܢ ܠܒܘܬܢ
ܘܕܟܝܢ ܡܢ ܬܐܪܬܐ ܒܝܫܬܐ. 23 ܘܡܚܝܠ ܦܓܪܢ ܒܡܝܐ ܕܟܝܐ.

EPISTOLA PAULI

quotidie, easdem victimas offerebat quæ nunquam potuerunt emundare peccata. 12. Hic verò unam victimam obtulit pro peccatis, & sedet ad dexteram Dei in æternum: 13. Et exspectat deinceps, donec ponantur inimici sui scabellum sub pedibus suis: 14. Una enim oblatione perfecit eos qui sanctificantur per ipsum in æternum. 15. Testificatur autem nobis Spiritus sanctus qui dixit, 16. Hoc est fedus quod sanciam eis post dies illos, ait Dominus, dabo Legem meam in mentibus eorum, & super corda eorum scribam eam: 17. Et iniquitates eorum ac peccata eorum non commemorabo eis. 18. Ubi autem est remissio peccatorum, non requiritur oblatio quæ *fiat* pro peccatis. 19. Est nobis igitur, fratres mei, fiducia ad ingressum domus sanctæ, per sanguinem Jeschua: 20. Et via vitæ, quam innovavit nobis nunc per velum, quod est caro ipsius. 21. Et est nobis Pontifex summus super domum Dei. 22. Accedamus itaque corde firmo & exspectatione fidei, aspersis cordibus nostris & purificatis à conscientia mala. 23. Et abluto corpore nostro aquis puris; & pre-

[illegible]
[illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 3 [illegible]
[illegible] 4 [illegible]
[illegible] 5 [illegible]
[illegible]
6 [illegible] 7 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 8 [illegible]
[illegible]
9 [illegible]
[illegible] 10 [illegible]
[illegible]
[illegible] 11 [illegible]

AD HEBRÆOS. CAP. X.

neque substantia ipsarum rerum. Idcircò quum quolibet anno eædem victimæ offerrentur, nunquam
potuerunt perficere illos qui offerebant eas. 2. Si enim perfecissent, jam olim quievissent ab oblatio-
nibus suis, eo quòd non ampliùs sauciasset eos conscientia ipsorum ob peccata, ipsorum *inquam* qui se-
mel purificati fuissent. 3. Atqui in istis victimis commemorabant peccata sua quolibet anno. 4. Non
enim potest sanguis taurorum & hircorum emundare peccata. 5. Quapropter quum ingrederetur in
mundum, ait, Victimas & oblationes noluisti, corpore autem induisti me. 6. Et holocautomata quæ
sunt pro peccatis non petijsti. 7. Tunc dixi, ecce ego venio (quia in capite libri scriptum est de me)
ut faciam voluntatem tuam, Deus. 8. Superius dixit, Victimas & oblationes, & holocautomata, *&*
quæ sunt pro peccatis, noluisti : (quæ offerebantur in lege) 9. Et postea dicit,
ecce venio ut faciam voluntatem tuam, Deus. In hoc abolet primum, ut stabiliat secundum.
10. Hac enim voluntate ejus sanctificati sumus, per oblationem corporis Jeschua Christi quæ fuit
unius vicis. 11. Omnis enim princeps pontificum qui adstabat, & ministrabat

ܒܢܡܘܣܐ. ܘܕܠܐ ܫܘܦܥܐ ܕܕܡܐ ܠܐ ܗܘܐ ܫܘܒܩܢܐ. 23 ܐܠܨܐ ܗܘ
ܓܝܪ ܕܗܠܝܢ ܕܕܡܘܬܐ ܐܢܝܢ ܕܒܫܡܝܐ ܒܗܠܝܢ ܢܬܕܟܘܢ.
ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܒܫܡܝܐ ܒܕܒܚܐ ܕܡܝܬܪܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ܀
24 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܒܝܬ ܩܘܕܫܐ ܕܒܐܝܕܝܐ ܥܒܝܕܐ ܥܠ ܡܫܝܚܐ.
ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܡܘܬܐ ܕܗܘ ܫܪܝܪܐ. ܐܠܐ ܠܗ ܠܫܡܝܐ ܥܠ. ܕܢܬܚܙܐ
ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ ܕܐܠܗܐ ܚܠܦܝܢ. 25 ܘܐܦܠܐ ܕܢܩܪܒ ܢܦܫܗ
ܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܐ ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܗܘܐ ܪܒ ܟܘܡܪܐ܆ ܕܥܐܠ ܗܘܐ ܟܠ
ܫܢܐ ܠܒܝܬ ܩܘܕܫܐ ܒܕܡܐ ܕܠܐ ܕܝܠܗ. 26 ܘܐܠܐ ܠܐ ܢܚܫ
ܗܘܐ ܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܐ ܚܫ ܡܢ ܫܘܪܝܗ ܕܥܠܡܐ. ܗܫܐ
ܕܝܢ ܒܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. ܚܕܐ ܗܘ ܙܒܢ ܩܪܒ ܢܦܫܗ
ܒܕܒܚܬܗ ܕܢܒܛܠܝܗ̇ ܠܚܛܝܬܐ. 27 ܘܐܝܟܢܐ ܕܣܝܡ
ܠܒܢܝܢܫܐ ܕܚܕܐ ܙܒܢ ܢܡܘܬܘܢ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܡܘܬܗܘܢ ܕܝܢܐ.
28 ܗܟܢܐ ܐܦ ܡܫܝܚܐ ܚܕܐ ܙܒܢ ܐܬܩܪܒ. ܘܒܢܦܫܗ
ܢܟܣ ܚܛܗܐ ܕܣܓܝܐܐ. ܒܙܒܢܐ ܕܝܢ ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܚܛܗܐ
ܥܬܝܕ ܠܡܬܚܙܝܘ ܠܚܝܘܗܝ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܣܟܝܢ ܠܗ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܝ ܀

1 ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܛܠܢܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܕܛܒܬܐ ܕܥܬܝܕܢ

in Lege, & absq; effusione sanguinis non est remissio. 23. Necesse enim est ut hæc quæ exemplar sunt cælestium, istis purificentur: ipsa verò cælestia, victimis quæ potiores sunt istis. 24. Nequaquam enim in domum sanctam, quæ facta fuit manibus, ingressus est Christus, quæ est exemplar illius veræ, sed in ipsum cælum ingressus est, ut conspiceretur ante faciem Dei pro nobis. 25. Neque ut offerret semetipsum vicibus multis, sicut faciebat Princeps pontificum, qui ingrediebatur quolibet anno in domum sanctam cum sanguine qui non erat suus. 26. Alioqui oportuisset ut temporibus multis pateretur à principio mundi: nunc autem in novissimo *tempore* mundi semel obtulit semetipsum per immolationem sui, ut aboleret peccatum. 27. Et sicut constitutum est filijs hominis ut semel moriantur, & post mortem eorum judicium: 28. Ita etiam Christus semel oblatus est & in seipso mactavit peccata multorum: secunda autem vice absque peccatis conspiciendus est ad salutem eorum qui exspectant ipsum.

CAPUT X.

1. In ipsa enim Lege umbra erat bonorum futurorum, neque

ܘܩܛܡܐ ܕܥܓܠܬܐ ܡܙܕܪܩ ܗܘܐ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܡܬܛܘܫܝܢ
ܗܘܘ ܘܡܩܕܫ ܠܗܘܢ ܠܕܘܟܝܐ ܕܒܣܪܗܘܢ܀ 14 ܟܡܐ ܗܟܝܠ
ܕܡܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܒܪܘܚܐ ܕܠܥܠܡ ܩܪܒ ܢܦܫܗ
ܕܠܐ ܡܘܡܐ ܠܐܠܗܐ ܢܕܟܐ ܬܐܪܬܢ ܡܢ ܥܒܕܐ ܡܝܬܐ:
ܕܢܦܠܘܚ ܠܐܠܗܐ ܚܝܐ. 15 ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘ ܗܘܐ ܡܨܥܝܐ ܕܕܝܬܩܐ ܚܕ
ܬܐ. ܕܒܡܘܬܗ ܗܘ ܗܘܐ ܦܘܪܩܢܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܒܪܘ ܥܠ
ܕܝܬܩܐ ܩܕܡܝܬܐ: ܢܣܒܘܢ ܡܘܠܟܢܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܩܪܝܘ
ܠܝܪܬܘܬܐ ܕܠܥܠܡ܀ 16 ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܕܝܬܩܐ ܡܘ
ܬܐ ܗܘ ܡܬܚܘܐ ܕܗܘ ܕܥܒܕܗ܀ 17 ܥܠ ܡܝܬܐ ܗܘ ܓܝܪ
ܫܪܝܪܐ. ܡܛܠ ܕܥܕܡܐ ܕܚܝ ܗܘ ܕܥܒܕܗ ܠܝܬ ܒܗ ܐܘ
ܬܪܢܐ. 18 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦܠܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܠܐ ܕܡܐ ܐܬܫܪܪܬ܀
19 ܟܕ ܐܬܦܩܕ ܓܝܪ ܟܠܗ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢ ܡܘܫܐ ܠܟܠܗ ܥܡܐ
ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ: ܢܣܒ ܗܘܐ ܡܘܫܐ ܕܡܐ ܕܥܓܠܐ: ܘܡܝܐ ܒܥܡܪܐ
ܕܙܚܘܪܝܬܐ ܘܒܙܘܦܐ: ܘܙܠܦ ܥܠ ܟܬܒܐ ܘܥܠ ܟܠܗ ܥܡܐ 20
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܗܢܐ ܗܘ ܕܡܐ ܕܕܝܬܩܐ ܗܝ ܕܐܬܦܩܕܬ ܡܢ
ܐܠܗܐ. 21 ܐܦ ܥܠ ܡܫܟܢܐ ܘܥܠ ܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܬܫܡܫܬܐ:
ܡܢܗ ܡܢ ܕܡܐ ܙܠܦ. 22 ܡܛܠ ܕܟܠܡܕܡ ܒܕܡܐ ܗܘ ܡܬܕܟܐ

AD HEBRÆOS. CAP. IX.

& cinis juvencæ aspergebatur in eos qui inquinati erant, & sanctificabat eos ad purificationem carnis eorum, 14. Quanto igitur magis sanguis Christi, qui per Spiritum qui est in æternum, seipsum obtulit sine macula Deo, purificabit conscientiam nostram ab operibus mortuis; ut serviamus Deo viventi? 15. Idcircò ipse factus mediator Federis novi qui per mortem suam idem factus est redemtor illis qui transgressi fuerant Fedus prius, ut accipiant promissionem hi qui vocati sunt ad hæreditatem quæ est in æternum. 16. Ubi enim est Testamentum, mortem ostendit ejus qui facit illud. 17. In mortuo enim illud duntaxat confirmatur, quia quum vivit is qui fecit illud, non est in eo utilitas. 18. Propterea neque prius illud absque sanguine confirmatum fuit. 19. Quum enim præceptum fuit omne præceptum à Musche populo universo secundùm Legem, accepit Musche sanguinem vituli, & aquas cum lana coccinea & hyssopo, & aspersit librum & populum totum: 20. Ac dixit eis, Hic est sanguis Testamenti illius quod mandatum est à Deo: 21. Etiam Tabernaculum & omnia vasa ministerij illo ipso sanguine aspersit. 22. Quia qualibet res sanguine purificatur in Lege,

ܕܗܟܢܐ ܡܛܝܒܝܢ ܗܘܘ܂ 6 ܘܠܡܫܟܢܐ ܒܪܝܐ ܒܟܠܙܒܢ
ܥܐܠܝܢ ܗܘܘ ܟܗܢܐ ܘܡܫܡܠܝܢ ܗܘܘ ܬܫܡܫܬܗܘܢ܂ 7
ܠܡܫܟܢܐ ܕܝܢ ܓܘܝܐ ܚܕ ܙܒܢ ܒܫܢܬܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ
ܥܐܠ ܗܘܐ ܪܒ ܟܗܢܐ܂ ܒܕܡܐ ܗܘ ܕܡܩܪܒ ܗܘܐ ܚܠܦ
ܢܦܫܗ ܘܚܠܦ ܣܟܠܘܬܗ ܕܥܡܐ܂ 8 ܒܗܕܐ ܕܝܢ ܡܘܕܥܐ
ܗܘܬ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܠܐ ܐܬܓܠܝܬ ܥܕܟܝܠ ܐܘܪܚܐ ܕܩܕܝܫܐ܂
ܟܡܐ ܕܩܝܡ ܗܘܐ ܡܫܟܢܐ ܩܕܡܝܐ܂ 9 ܘܗܝ ܗܘܬ
ܗܘܐ ܡܬܠܐ ܗܘ ܠܙܒܢܐ ܗܘ ܕܒܗ ܩܘܪܒܢܐ ܘܕܒܚܐ
ܡܬܩܪܒܝܢ ܗܘܘ܆ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܓܡܪܘ
ܬܐܪܬܗ ܕܡܢ ܕܡܩܪܒ ܠܗܘܢ܂ 10 ܐܠܐ ܒܡܐܟܠܐ ܘܒܡܫܬܝܐ
ܒܠܚܘܕ܂ ܘܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܦܘܫ ܐܦܝ ܐܦܝ܂ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܦ
ܦܘܩܕܢܐ ܕܒܣܪܐ܂ ܕܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܕܡܐ ܠܙܒܢܐ ܕܬܘܪܨܐ܀ 11
ܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܕܐܬܐ܆ ܗܘܐ ܪܒ ܟܗܢܐ ܕܛܒܬܐ ܕܥܒܕ܂ ܘܥܠ
ܠܡܫܟܢܐ ܪܒܐ ܘܡܫܡܠܝܐ ܕܠܐ ܒܐܝܕܝܐ ܐܬܥܒܕ܂ ܘܠܐ ܗܘܐ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܒܪܝܬܐ܂ 12 ܘܠܐ ܥܠ ܒܕܡܐ ܕܨܦܪܝܐ ܘܕܥܓܠܐ܂
ܐܠܐ ܒܕܡ ܢܦܫܗ ܥܠ ܚܕ ܙܒܢ ܠܒܝܬ ܩܘܕܫܐ܆ ܘܐܫܟܚ
ܦܘܪܩܢܐ ܠܥܠܡܝܢ܂ 13 ܐܢ ܓܝܪ ܕܡܐ ܕܨܦܪܝܐ ܘܕܥܓܠܐ

quæ ita adornata erant. 6. Atque in tabernaculum exterius omni tempore ingrediebantur pontifices, & explebant munus suum: 7. In tabernaculum verò quod interius illo erat, semel in anno solus ingrediebatur Princeps Pontificum, cum sanguine illo quem offerebat pro seipso & pro delictis populi. 8. Per hoc verò notum faciebat Spiritus sanctus, quòd non manifestata esset adhuc via sanctorum, quanto tempore durabat tabernaculum prius: 9. Et erat exemplar hoc pro tempore illo in quo oblationes & victimæ offerebantur, quæ non poterant perficere conscientiam ejus qui offerebat ipsas: 10. Sed in cibo & in potu tantùm, & in ablutione diversarum specierum: quæ sunt mandata carnis, & posita fuerunt usque ad tempus correctionis. 11. Christus autem qui venit, factus est Princeps pontificum rerum bonarum quas effecit, & ingressus est tabernaculum magnum & perfectum, quod non fuit factum manibus, neque fuit ex his rebus creatis: 12. Neque ingressus est cum sanguine hircorum & vitulorum, sed cum sanguine suo ipsius ingressus est semel in domum sanctuarij, & invenit redemtionem quæ est in æternum. 13. Nam si sanguis hircorum & vitulorum, & cinis

ܠܝ ܥܡܐ. 11 ܘܠܐ ܢܠܦ ܐܢܫ ܠܒܪ ܡܕܝܢܬܗ ܐܦܠܐ
ܠܐܚܘܗܝ ܘܢܐܡܪ ܕܕܥ ܠܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܢܕܥܘܢܢܝ.
ܡܢ ܙܥܘܪܗܘܢ ܘܥܕܡܐ ܠܩܫܝܫܗܘܢ. 12 ܘܐܚܣܐ ܐܢܐ ܥܠ
ܥܘܠܗܘܢ. ܘܠܚܛܗܝܗܘܢ ܬܘܒ ܠܐ ܐܬܕܟܪ ܠܗܘܢ. 13 ܒܗܝ
ܕܐܡܪ ܚܕܬܐ ܠܩܕܡܝܬܐ ܐܥܬܩܗ. ܘܐܝܕܐ ܕܥܬܝܩܐ ܘܩܫܝܫܐ
ܩܪܝܒ ܗܘ ܠܡܚܒܠܘ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܛ ܀

1 ܒܩܕܡܝܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܦܘܩܕܢܐ ܕܬܫܡܫܬܐ
ܘܒܝܬ ܩܘܕܫܐ ܥܠܡܢܝܐ. 2 ܡܫܟܢܐ ܓܝܪ ܩܕܡܝܐ ܕܐܬܥܒܕ.
ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܡܢܪܬܐ ܘܦܬܘܪܐ ܘܠܚܡ ܐܦܐ. ܘܡܬܩܪܐ
ܗܘܐ ܒܝܬ ܩܘܕܫܐ. 3 ܡܫܟܢܐ ܕܝܢ ܓܘܝܐ ܕܠܓܘ ܡܢ ܐܦܝ
ܬܪܥܐ ܬܢܝܢܐ. ܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܩܘܕܫ ܩܘܕܫܐ. 4 ܘܐܝܬ ܗܘܐ
ܒܗ ܒܝܬ ܒܣܡܐ ܕܕܗܒܐ ܘܩܒܘܬܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܡܚܦܝܐ ܟܠܗ
ܕܗܒܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܩܣܛܐ ܕܕܗܒܐ ܗܝ ܕܐܝܬ ܒܗ ܗܘܐ
ܡܢܢܐ ܘܚܘܛܪܐ ܕܐܗܪܘܢ ܗܘ ܕܐܦܪܥ. ܘܠܘܚܐ ܕܕܝܬܩܐ.
5 ܘܠܥܠ ܡܢܗ ܟܪܘܒܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܡܛܠܠܝܢ ܥܠ ܚܘܣܝܐ.
ܠܐ ܕܝܢ ܗܘܐ ܙܒܢܐ ܗܘ ܕܢܐܡܪ ܥܠ ܚܕܐ ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ

mihi populus. 11. Et non docebit quisque concivem suum, neque etiam fratrem suum, & non dicet, Cognosce Dominum: quia omnes cognoscent me, à minimo eorum usque ad decrepitum eorum. 12. Et ero propitius eis ab iniquitatibus eorum, & peccatorum ipsorum amplius non recordabor. 13. In eo quod dixit Novum, prius antiquavit: & id quod antiquatur & senescit, propinquum est corruptioni.

CAPUT IX.

1. In priori porrò erant præcepta ministerij, & domus sancta mundana. 2. In tabernaculo enim priore quod fabricatum fuit, erat candelabrum, & mensa, & panis facierum, & vocabatur domus sancta: 3. Tabernaculum verò interius, quod erat intra velum secundum, vocabatur Sanctum sanctorum: 4. Et erat in eo thuribulum aureum, & Arca Federis, quæ obducta erat tota auro, & erat in ea urna aurea, in qua *urna* erat manna, & virga Aharon illa quæ germinavit, & tabulæ Federis. 5. Et suprà hanc Cherubin gloriæ, qui umbram faciebant supra propitiatorium. Nequaquam autem tempus est ut loquamur de unoquoque ex istis

ܕܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܩܘܪܒܢܐ ܐܝܟ ܕܒܢܡܘܣܐ܂ 5 ܗܢܘܢ ܕ
ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܕܡܘܬܐ ܘܠܛܠܠܝܬܐ ܕܗܠܝܢ ܕܒܫܡܝܐ܂ ܐܝܟ
ܕܐܬܐܡܪ ܠܡܘܫܐ ܟܕ ܥܒܕ ܗܘܐ ܡܫܟܢܐ܂ ܚܙܝ ܘܥܒܕ
ܟܠܡܕܡ ܒܕܡܘܬܐ ܗܝ ܕܐܬܚܙܝܬ ܠܟ ܒܛܘܪܐ܂ 6 ܗܫܐ
ܕܝܢ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܝܬܪܐ ܡܢ ܗܝ ܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂
ܐܝܟܢܐ ܕܡܝܬܪܐ ܐܦ ܕܝܬܩܐ ܗܝ ܕܗܘܐ ܒܗ ܡܨܥܝܐ܂
ܘܒܫܘܘܕܝܐ ܕܡܝܬܪܝܢ ܡܢ ܕܗܝ ܐܬܝܗܒܬ܂ 7 ܐܠܘ ܓܝܪ
ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܩܕܡܝܬܐ ܕܠܐ ܪܫܝܢ܂ ܠܡܐ ܗܘܐ ܐܬܪܐ ܠܗܝ
ܕܬܪܬܝܢ܂ 8 ܪܫܐ ܓܝܪ ܥܠܝܗܘܢ ܘܐܡܪ܂ ܕܗܐ ܝܘܡܬܐ ܐܬܝܢ
ܐܡܪ ܡܪܝܐ܂ ܘܐܫܠܡ ܥܠ ܒܝܬܐ ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ ܘܥܠ ܒܝܬܐ
ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ ܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ܂ 9 ܠܐ ܐܝܟ ܗܝ ܕܝܬܩܐ ܕܝܗܒܬ
ܠܐܒܗܬܗܘܢ ܒܝܘܡܐ ܕܐܚܕܬ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܘܐܦܩܬ ܐܢܘܢ ܡܢ
ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ܂ ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܠܐ ܩܘܡܘ ܒܕܝܬܩܐ ܕܝܠܝ܂
ܐܦ ܐܢܐ ܫܛܝܬ ܒܗܘܢ ܐܡܪ ܡܪܝܐ܂ 10 ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܝܬܩܐ
ܕܐܬܠ ܠܒܝܬܐ ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ܂ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܐܡܪ
ܡܪܝܐ܆ ܐܬܠ ܢܡܘܣܝ ܒܡܕܥܗܘܢ ܘܥܠ ܠܒܗܘܢ
ܐܟܬܒܝܘܗܝ܂ ܘܐܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܢܐ ܐܠܗܐ܂ ܘܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ

qui offerrent oblationes secundum quod est in Lege. 5. Illi *scilicet* qui ministrabant in similitudinem & umbram eorum quæ sunt in cælo juxta *sermonem* qui dictus fuit Musche, quum faceret tabernaculum, Vide, & fac omnia secundum similitudinem illam quæ ostensa est tibi in monte. 6. Nunc verò ministerium quod excellentius est illo, accepit Jeschua Christus: quemadmodum excellentius quoque est fedus illud in quo factus est mediator, & promissionibus, quæ sunt excellentiores quàm *fuerit* illius, sancitum est. 7. Si enim fuisset prius sine accusationibus, non fuisset locus huic secundo. 8. Accusat enim eos, & dicit, Ecce, dies veniunt, ait Dominus, & complebo super domum, quæ est domus Israjel, & super domum quæ est domus Juda, fedus novum: 9. Non secundum illud fedus quod sancivi cum patribus ipsorum in die quo apprehendi manum ipsorum, & eduxi eos è terra Ægypti: quoniam ipsi non perstiterunt in federe meo, etiam ego sprevi eos, ait Dominus. 10. Hoc autem est fedus quod sanciam cum domo quæ est domus Israjel, post dies illos, ait Dominus: *nempe* dabo ipsam Legem meam in mentibus eorum, & super corda eorum scribam eam: & ero eis ego Deus, & ipsi erunt

mihi

ܕܡܬܩܪܒܝܢ ܒܐܝܕܗ ܠܐܠܗܐ. ܚܝ ܗܘ ܓܝܪ ܒܟܠܙܒܢ
ܘܡܨܠܐ ܚܠܦܝܗܘܢ. 26 ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܓܝܪ ܟܘܡܪܐ
ܐܦ ܙܕܩ ܗܘܐ ܠܢ. ܚܣܝܐ ܕܠܐ ܒܝܫܘ ܘܕܠܐ ܛܘܠܫܐ.
ܘܦܪܝܫ ܡܢ ܚܛܗܐ ܘܡܪܡܪܡ ܠܥܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ. 27 ܘܠܝܬ
ܠܗ ܐܢܢܩܐ ܟܠܝܘܡ ܐܝܟ ܗܢܘܢ ܟܘܡܪܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܢܩܪܒ
ܥܠ ܚܛܗܘܗܝ ܕܢܦܫܗ ܕܒܚܐ ܘܗܝܕܝܢ ܥܠ ܥܡܐ. ܗܕܐ ܓܝܪ
ܥܒܕܗ ܚܕܐ ܙܒܢ ܒܩܢܘܡܗ ܕܩܪܒ: 28 ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܒܢܝܢܫܐ
ܗܘ ܕܟܪܝܗܐ ܡܩܝܡ ܟܘܡܪܐ. ܡܠܬܐ ܕܝܢ ܕܡܘܡܬܐ ܕܗܘܬ
ܒܬܪ ܢܡܘܣܐ. ܒܪܐ ܓܡܝܪܐ ܠܥܠܡ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܚ ܀

1 ܪܫܐ ܕܝܢ ܕܟܠܗܝܢ ܐܝܬ ܠܢ ܪܒ ܟܘܡܪܐ. ܐܝܢܐ
ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܟܘܪܣܝܐ ܕܪܒܘܬܐ ܒܫܡܝܐ. 2 ܘܗܘܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܕܒܝܬ ܩܘܕܫܐ ܘܕܡܫܟܢܐ ܕܫܪܪܐ. ܗܘ ܕܩܒܥܗ
ܐܠܗܐ ܘܠܐ ܒܪܢܫܐ. 3 ܟܠ ܓܝܪ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܕܩܐܡ. ܕܢܩܪܒ
ܩܘܪܒܢܐ ܘܕܒܚܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܙܕܩ ܗܘܬ ܐܦ ܠܗܢܐ.
ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܡܕܡ ܕܢܩܪܒ. 4 ܘܐܠܘ ܒܐܪܥܐ ܗܘܐ: ܐܦܠܐ
ܟܘܡܪܐ ܗܘܐ ܗܘܐ. ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܟܘܡܪܐ ܕ

accedunt per manum ipſius ad Deum: vivit enim omni tempore, & offert preces pro eis. 26. Etenim talis Pontifex conveniebat nobis purus & abſque malitia & abſque labe, qui ſegregatus eſſet à peccatis, & exaltatus ſupra cælos. 27. Nec eſt ei neceſſe quotidie, ſicut Principi pontificum *legalium*, ut prius pro peccatis ſuis offerat victimas, & deinde pro populo: hoc enim fecit ſemel per ſeipſum, quem obtulit. 28. Lex enim filios hominis infirmos conſtituit pontifices, ſermo verò jurisjurandi, qui factus fuit poſt Legem, *conſtituit* Filium perfectum in æternum.

CAPUT VIII.

1. Caput autem omnium eorum, *eſt quod* ſit nobis Princeps pontificum, is qui ſedet à dextra throni majeſtatis in cælo: 2. Et factus eſt miniſter domus ſanctæ & tabernaculi veri, quod fixit Deus, & non filius hominis. 3. Omnis enim ſummus Pontifex qui adſtat *altari*, *adſtat* ut offerat oblationes & victimas: proptereà conveniens etiam erat huic ut eſſet ei aliquid quod offerret. 4. Et, ſi in terra eſſet, non etiam Pontifex eſſet: quia erant pontifices

14 ܓܠܝܐ ܗܝ ܓܝܪ ܕܡܢ ܝܗܘܕܐ ܕܢܚ ܡܪܢ. ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܠܐ
ܐܡܪ ܥܠܝܗ ܡܘܫܐ ܡܕܡ ܥܠ ܟܘܡܪܘܬܐ. 15 ܘܬܘܒ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܓܠܝܐ: ܒܗܝ ܕܐܡܪ ܕܒܕܡܘܬܗ ܕܡܠܟܝܙܕܩ ܩܐܡ
ܟܘܡܪܐ ܐܚܪܢܐ. 16 ܗܘ ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܢܡܘܣܐ ܕܦܘܩܕܢܐ
ܦܓܪܢܝܐ ܗܘܐ. ܐܠܐ ܒܚܝܠܐ ܕܚܝܐ ܕܠܐ ܡܫܬܪܝܢ. 17 ܐܣܗܕ
ܓܝܪ ܥܠܘܗܝ. ܕܐܢܬ ܗܘ ܟܘܡܪܐ ܠܥܠܡ ܒܕܡܘܬܗ
ܕܡܠܟܝܙܕܩ. 18 ܫܘܚܠܦܐ ܕܝܢ ܗܘܐ ܠܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ.
ܡܛܠ ܡܚܝܠܘܬܗ ܘܝܘܬܪܢ ܠܝܬ ܗܘܐ ܒܗ. 19 ܡܕܡ ܓܝܪ
ܠܐ ܓܡܪ ܢܡܘܣܐ. ܥܠ ܕܝܢ ܚܠܦܘܗܝ ܣܒܪܐ ܕܡܝܬܪܐ ܡܢܗ
ܕܒܗ ܡܬܩܪܒܝܢܢ ܠܐܠܗܐ. 20 ܘܫܪܪܗ ܠܢ ܒܡܘܡܬܐ 21
ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܕܠܐ ܡܘܡܬܐ ܗܘܘ ܟܘܡܪܐ. ܗܢܐ ܕܝܢ ܒܡܘܡܬܐ.
ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܝܕ ܕܘܝܕ. ܕܝܡܐ ܡܪܝܐ ܘܠܐ ܢܟܕܒ. ܕܐܢܬ
ܗܘ ܟܘܡܪܐ ܠܥܠܡ ܒܕܡܘܬܗ ܕܡܠܟܝܙܕܩ. 22 ܗܢܐ ܟܠܗ
ܡܝܬܪܐ ܕܝܬܩܐ ܗܕܐ ܕܗܘܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܥܪܒܐ. 23 ܘܗܢܘܢ
ܗܘܘ ܟܘܡܪܐ ܣܓܝܐܐ: ܡܛܠ ܕܡܝܬܝܢ ܗܘܘ. ܘܠܐ ܡܫܒܩܝܢ
ܗܘܘ ܕܢܩܘܡܘܢ. 24 ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܠܥܠܡ ܩܐܡ. ܠܐ
ܥܒܪܐ ܟܘܡܪܘܬܗ. 25 ܘܡܫܟܚ ܕܢܚܐ ܠܥܠܡ: ܠܐܝܠܝܢ

14. Manifestum est enim quòd à Juda exortus est Dominus noster, è tribu de quâ non est loquutus Mosche quicquam circa pontificatum. 15. Et amplius adhuc notum est per id quod dictum est, *videlicet* quòd secundum similitudinem Melchisedek exsurget Pontifex alius : 16. Qui nequaquam secundum legem mandatorum corporalium fuit, sed secundum virtutem vitæ indissolubilis. 17. Testificatur enim *Deus* de eo, Tu es Pontifex in æternum secundum similitudinem Melchisedek. 18. Mutatio enim quæ facta fuit, in mandato priore *facta fuit*, propter impotentiam ejus, & quia utilitas non esset in eo. 19. Nihil enim perficit Lex : ingressa verò est pro ea spes, quæ est præstantior ea, per quam *spem* appropinquamus Deo. 20. Et confirmavit illum *pontificatum* jurejurando nobis. 21. Illi enim absque jurejurando fuerant Pontifices, hic verò jurejurando : quemadmodum dicit ei per Davidem, Juravit Dominus, & non mentietur. Tu es Pontifex in æternum secundum similitudinem Melchisedek. 22. Hoc toto præstantius est fedus hoc, in quo factus est sponsor Jeschua. 23. Et illi erant pontifices multi, quia moriebantur neque relinquebantur ut permanerent. 24. Hic verò *Pontifex* quia in æternum permanet, non transit pontificatus ejus : 25. Et potest in æternum servare eos qui acce-

ܘܡܩܒܠܝܢ ܗܘܘ ܟܘܡܪܘܬܐ. ܦܘܩܕܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܒܢܡܘܣܐ. ܕܢܥܣܪܘܢ ܡܥܣܪܐ ܡܢ ܥܡܐ. ܕܗܢܘܢ ܡܢ ܐܚܝܗܘܢ.
ܟܕ ܐܦ ܗܢܘܢ ܡܢ ܚܨܗ ܕܐܒܪܗܡ ܢܦܩܘ. 6 ܗܢܐ ܕܝܢ ܕܠܐ
ܡܬܝܚܣ ܒܫܪܒܬܗܘܢ܆ ܡܥܣܪܐ ܫܩܠ ܡܢ ܐܒܪܗܡ. ܘܒܪܟܗ
ܠܗܘ ܕܫܩܝܠ ܗܘܐ ܡܘܠܟܢܐ. 7 ܠܐ ܚܪܝܢܐ ܕܝܢ܆ ܗܘ ܕܒܨܝܪ
ܡܬܒܪܟ ܡܢ ܗܘ ܕܪܒ ܡܢܗ. 8 ܘܗܪܟܐ ܒܢܝܢܫܐ ܕܡܝܬܝܢ
ܡܥܣܪܐ ܢܣܒܝܢ. ܠܬܡܢ ܕܝܢ ܗܘ ܕܐܣܗܕ ܥܠܘܗܝ ܟܬܒܐ
ܕܚܝ ܗܘ. 9 ܘܐܝܟ ܐܢܫ ܕܐܡܪ ܒܝܕ ܐܒܪܗܡ ܐܦ ܠܘܝ ܗܘ
ܕܡܥܣܪܐ ܢܣܒ ܗܘܐ ܐܦ ܗܘ ܐܬܥܣܪ. 10 ܥܕܟܝܠ ܓܝܪ
ܒܚܨܗ ܗܘܐ ܕܐܒܘܗܝ ܟܕ ܐܪܥܗ ܠܡܠܟܝܙܕܩ. 11 ܐܠܘ
ܗܟܝܠ ܓܡܝܪܘܬܐ ܒܝܕ ܟܘܡܪܘܬܐ ܕܠܘܝܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ܆
ܕܒܗ ܣܡܝܟ ܢܡܘܣܐ ܠܥܡܐ܆ ܠܡܢܐ ܡܬܒܥܐ ܗܘܐ ܟܘܡܪܐ
ܐܚܪܢܐ ܕܢܩܘܡ ܒܕܡܘܬܗ ܕܡܠܟܝܙܕܩ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܕ
ܒܕܡܘܬܗ ܕܐܗܪܘܢ ܢܗܘܐ. 12 ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܗܘܐ ܚܘܠܦܐ
ܒܟܘܡܪܘܬܐ܆ ܗܟܢܐ ܗܘܐ ܚܘܠܦܐ ܐܦ ܒܢܡܘܣܐ. 13 ܗܘ
ܓܝܪ ܕܐܡܝܪܢ ܥܠܘܗܝ ܗܠܝܢ܆ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܗܘ ܐܚܪܬܐ
ܐܬܝܠܕ. ܕܐܢܫ ܡܢܗ ܠܐ ܫܡܫ ܠܡܕܒܚܐ.

AD HEBRÆOS. CAP. VII.

qui accipiebant pontificatum, mandatum erat Legis ut acciperent decimas à populo: *ut ipsi, inquam, decimas acciperent* à fratribus suis, quum *tamen* etiam ipsi ex femore Abrahæ egressi essent. 6. Hic verò, qui non est scriptus in genealogijs illorum, decimas accepit ab Abraham, & benedixit ei qui accepit promissionem. 7. Sine controversia autem is qui minor est, benedicitur ab eo qui major est ipso. 8. Et hic filij hominis qui moriuntur accipiunt decimas: illic autem is de quo testata est Scriptura quòd vivat. 9. Et (instar hominis loquamur) per manum Abrahæ etiam Levi, is *nimirum* qui decimas accipiebat, ipse quoque decimatus est. 10. Adhuc enim in femore erat patris sui, quum occurreret illi Melchisedec. 11. Si igitur consummatio per manum pontificatus Levitarum erat, (in quo posita fuit Lex populo) ad quid requirebatur Pontifex alius qui exsurgeret secundùm similitudinem Melchisedec? Dixisset enim, In similitudinem Aharon erit. 12. Sed sicut facta est mutatio in pontificatu, ita facta est etiam mutatio in Lege. 13. Is enim de quo dicuntur hæc, ex tribu alia natus est, de qua nemo unquam ministravit in altari.

ܘܐܚܕܗ ܒܡܘܡܬܐ܂ 18 ܕܒܬܪܬܝܢ ܨܒܘܬܐ ܕܠܐ ܡܫܬܚܠܦܢ܆
ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܠܗܐ ܕܢܕܓܠ ܒܗܝܢ܆ ܒܘܝܐܐ ܚܝܠܬܢܐ ܢܗܘܐ ܠܢ
ܕܐܬܓܘܣܢ ܒܗ܂ ܘܢܐܚܘܕ ܣܒܪܐ ܕܡܠܟܝܢ ܠܢ܆ 19 ܗܘ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܠܢ ܐܝܟ ܐܓܘܪܐ܂ ܕܐܚܝܕ ܢܦܫܢ ܕܠܐ ܬܬܙܝܥ܂
ܘܥܐܠ ܠܓܘ ܡܢ ܐܦܝ ܬܪܥܐ܂ 20 ܐܝܟܐ ܕܩܕܡ ܥܠ ܚܠܦܝܢ
ܝܫܘܥ܂ ܘܗܘܐ ܟܘܡܪܐ ܠܥܠܡ ܒܕܡܘܬܗ ܕܡܠܟܝܙܕܩ܀

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܙ܂ ❖

1 ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܠܟܝܙܕܩ ܐܝܬܘܗܝ ܡܠܟܐ ܕܫܠܝܡ܆
ܟܘܡܪܐ ܕܐܠܗܐ ܡܪܝܡܐ܂ ܘܗܘ ܐܪܥܗ ܠܐܒܪܗܡ ܟܕ ܗܦܟ
ܡܢ ܩܛܠܐ ܕܡܠܟܐ܂ ܘܒܪܟܗ܆ 2 ܘܠܗ ܦܠܓ ܐܒܪܗܡ
ܡܥܣܪܐ ܡܢ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܥܡܗ܂ ܡܬܬܪܓܡ ܕܝܢ
ܫܡܗ ܡܠܟܐ ܕܟܐܢܘܬܐ܂ ܘܬܘܒ ܡܠܟܐ ܕܫܠܝܡ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܡܠܟܐ ܕܫܠܡܐ܂ 3 ܕܠܐ ܐܒܘܗܝ ܘܠܐ ܐܡܗ ܐܬܟܬܒܘ ܒܫܪܒܬܐ܆
ܘܠܐ ܫܘܪܝܐ ܕܝܘܡܘܗܝ ܘܠܐ ܫܘܠܡܐ ܕܚܝܘܗܝ܂ ܐܠܐ ܒ
ܕܡܘܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܡܩܘܝܐ ܟܘܡܪܘܬܗ ܠܥܠܡ܂
4 ܚܙܘ ܕܝܢ ܟܡܐ ܪܒ ܗܢܐ܂ ܕܐܒܪܗܡ ܪܫ ܐܒܗܬܐ܆ ܠܗ
ܝܗܒ ܡܥܣܪܐ ܘܪܫܝܬܐ܂ 5 ܐܢܫܝܢ ܓܝܪ ܡܢ ܒܢܝ ܠܘܝ

& obstrinxit eam juramento: 18. Ut per duas res quæ non mutantur, in quibus non potest Deus mentiri, consolatio magna sit nobis qui confugimus ad eum, & retineamus spem quæ promissa est nobis. 19. Quæ est nobis velut anchora quæ retinet animam nostram, ut non commoveatur, & ingreditur intra velum: 20. Ubi prius ingressus est pro nobis Jeschua, & factus est Pontifex in æternum, secundùm similitudinem Melchisedek.

CAPUT VII.

1. Hic autem Melchisedek est rex Salem, Pontifex Dei excelsi; & ipse occurrit Abrahæ quum reverteretur à devastatione regum, & benedixit ei: 2. Et ipsi separavit Abraham decimas ex omni re quæ erat apud se. Exponitur autem nomen ejus, Rex justitiæ. & rursus, Rex *erat* Salem, quod est Rex pacis: 3. Cujus nec pater nec mater scripti sunt in genealogijs, neque principium dierum ejus, neque finis vitæ ejus: sed in similitudine filij Dei manet pontificatus ejus in æternum. 4. Considerate verò quàm magnus *fuerit* hic, cui Abraham patriarcha dederit decimas & primitias. 5. Illis enim ex filijs Levi qui ac-

8 ܐܢܗܘ ܕܝܢ ܕܬܦܩ ܟܘܒܐ ܘܕܪܕܪܐ܂ ܗܘܝܐ ܠܗ ܡܣܠܝܬܐ܂
ܘܠܐ ܪܚܝܩܐ ܡܢ ܠܘܛܬܐ܂ ܐܠܐ ܚܪܬܗ ܒܝܩܕܢܐ ܗܘܐ ܀ 9
ܡܬܛܝܣܝܢ ܕܝܢ ܚܢܢ ܥܠܝܟܘܢ ܐܚܝ܆ ܐܝܠܝܢ ܕܫܦܝܪܢ ܘܩܪܝܒܢ
ܠܚܝܐ܂ ܐܦܢ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠܝܢܢ܂ 10 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܘܠܐ
ܐܠܗܐ ܕܢܛܥܐ ܥܒܕܝܟܘܢ܂ ܘܚܘܒܟܘܢ ܗܘ ܕܚܘܝܬܘܢ ܒ
ܫܡܗ܆ ܕܫܡܫܬܘܢ ܠܩܕܝܫܐ ܘܡܫܡܫܝܬܘܢ܂ 11 ܪܓܝܓܝܢ
ܕܝܢ ܕܐܢܫ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ܆ ܗܕܐ ܗܝ ܚܦܝܛܘܬܐ ܢܚܘܐ܂
ܠܫܘܡܠܝܐ ܕܣܒܪܟܘܢ ܥܕܡܐ ܠܚܪܬܐ܂ 12 ܘܕܠܐ ܬܬܡܚܠܘܢ
ܠܟܘܢ܂ ܐܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܬܕܡܝܢ ܠܗܠܝܢ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘ
ܒܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ ܗܘܘ ܝܪܬܐ ܕܡܘܠܟܢܐ܂ 13 ܠܐܒܪܗܡ
ܓܝܪ ܟܕ ܡܠܟ ܠܗ ܐܠܗܐ܆ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܕܪܒ
ܡܢܗ ܕܢܐܡܐ ܒܗ܆ ܝܡܐ ܒܢܦܫܗ܂ 14 ܘܐܡܪ܂ ܕܡܒܪܟܘ
ܐܒܪܟܟ܂ ܘܡܣܓܝܘ ܐܣܓܝܟ܂ 15 ܘܗܟܢܐ ܐܓܪ ܪܘܚܗ
ܘܩܒܠ ܡܘܠܟܢܐ܂ 16 ܒܢܝܢܫܐ ܓܝܪ ܒܕܪܒ ܡܢܗܘܢ ܝܡܝܢ܂
ܘܟܠ ܚܪܝܢܐ ܕܗܘܐ ܒܝܢܬܗܘܢ܆ ܫܘܠܡܗ ܫܪܝܪܐ
ܒܡܘܡܬܐ ܗܘܐ ܠܗ܂ 17 ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܝܬܪܐܝܬ ܨܒܐ ܐܠܗܐ
ܕܢܚܘܐ ܠܝܪܬܐ ܕܡܘܠܟܢܐ܆ ܕܫܘܘܕܝܗ ܠܐ ܡܫܬܚܠܦ܂

AD HEBRÆOS. CAP. VI.

8. Si eveniat autem ut producat carduos & tribulos, fit reproba, & non longè distat à maledictione, sed finis ejus est combustio. 9. Persuasi autem sumus de vobis, fratres mei, ea quæ sunt bona & affinia saluti, etiamsi ita loquamur. 10. Nequaquam enim injustus est Deus, ut obliviscatur operum vestrorum, & charitatis vestræ quam ostendistis in nomine ejus, qui ministrastis sanctis & ministratis. 11. Cupimus autem ut unusquisque ex vobis hoc ipsum studium ostendat ad complementum spei vestræ usque in finem: 12. Et ut non abscindatur vobis, sed sitis imitatores illorum qui per fidem & longanimitatem facti sunt hæredes promissionis. 13. Abrahæ enim quum promitteret Deus, quia non erat ipsi qui major esset se ut per eum juraret, juravit per semetipsum: 14. Et dixit, Benedicendo benedicam tibi, & multiplicando multiplicabo te. 15. Et ita patienter exspectavit, & consequutus est promissionem. 16. Filii enim hominis per majorem se jurant, & omni controversiæ quæ est inter illos, finis firmus per juramentum imponitur. 17. Quapropter abundè voluit Deus ostendere hæredibus promissionis, quòd pollicitatio sua non mutaretur, & ob-

ܕܟܐܢܘܬܐ܂ ܡܛܠ ܕܫܒܪܐ ܗܘ܂ 14 ܕܓܡܝܪܐ ܗܘ ܕܝܢ
ܡܐܟܘܠܬܐ ܥܫܝܢܬܐ܂ ܐܝܠܝܢ ܕܡܛܠ ܕܡܪܢܝܢ܂ ܪܓܫܝܗܘܢ
ܡܬܕܪܫܝܢ ܠܡܦܪܫ ܛܒܬܐ ܘܒܝܫܬܐ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܘ

1 ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܒܘܩ ܫܘܪܝܐ ܕܡܠܬܗ ܕܡܫܝܚܐ܂ ܘܠܓܡܝܪܘܬܐ
ܢܐܬܐ܂ ܐܘ ܠܡܐ ܬܘܒ ܫܬܐܣܬܐ ܐܚܪܬܐ ܐܢܬܘܢ
ܡܣܝܡܝܢ ܠܬܝܒܘܬܐ ܡܢ ܥܒܕܐ ܡܝܬܐ܂ ܘܠܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܒܐܠܗܐ܂ 2 ܘܠܡܠܦܢܘܬܐ ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ܂ ܘܠܣܝܡ ܐܝܕܐ܂
ܘܠܩܝܡܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ܂ ܘܠܕܝܢܐ ܕܠܥܠܡ܂ 3 ܐܢ
ܡܪܝܐ ܢܦܣ ܢܥܒܕ ܗܕܐ܂ 4 ܐܠܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܢܘܢ ܕܚܕܐ
ܙܒܢ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ ܢܚܬܘ܂ ܘܛܥܡܘ ܡܘܗܒܬܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ܂
ܘܢܣܒܘ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ܂ 5 ܘܛܥܡܘ ܡܠܬܐ ܛܒܬܐ ܕܐܠܗܐ܂
ܘܚܝܠܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܬܝܕ܂ 6 ܕܡܢ ܕܪܫ
ܢܚܛܘܢ ܬܘܒ ܠܬܝܒܘܬܐ܂ ܡܛܠ ܕܡܢ ܕܪܫ ܨܠܒܝܢ ܠܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ ܘܡܒܗܬܝܢ܂ 7 ܐܪܥܐ ܓܝܪ ܐܝܕܐ ܕܫܬܝܐ ܡܛܪܐ
ܕܐܬܐ ܥܠܝܗ ܣܓܝܐܐܬ ܙܒܢܝܢ܂ ܘܝܠܕܐ ܥܣܒܐ ܕܚܫܚ ܠܗܘܢ
ܕܡܛܠܬܗܘܢ ܡܬܦܠܚܐ܂ ܡܩܒܠܐ ܒܘܪܟܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ܂

justitiæ: quia imperitus est: 14. Perfectorum autem est cibus firmus, qui quia disquirunt, expediti sunt sensus eorum ad discernendum bonum & malum.

CAPUT VI.

1. Propterea relinquemus prima principia sermonis Christi, & veniemus ad perfectionem. alioquin numquid rursum aliud fundamentum jacitis de conversione ab operibus mortuis, & de fide quæ est in Deum, 2. Et de doctrina baptismatis, & impositionis manus, & de resurrectione quæ est ex mortuis, & de judicio quod est in æternum? 3. Si Dominus permiserit, faciemus hoc. 4. Atqui non possunt illi qui semel ad baptismum descenderunt, & gustaverunt donum quod est è cælo, & acceperunt Spiritum sanctum, 5. Et gustaverunt sermonem bonum Dei, & virtutem seculi futuri: 6. Qui rursum peccaverunt, *non possunt inquam* de integro renovari ad conversationem: quippe qui de integro crucifigunt Filium Dei, & subjiciunt ignominiæ. 7. Terra enim quæ imbiberit pluviam quæ venit super eam vicibus multis, & produxerit herbam quæ utilis est eis propter quos colitur, recipit benedictionem à Deo:

8. Si

ܫܒܚ ܢܦܫܗ ܠܡܗܘܐ ܪܒ ܟܘܡܪܐ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܕܒܪܝ ܐܢܬ ܐܢܐ
ܝܘܡܢܐ ܝܠܕܬܟ. 6 ܐܝܟ ܕܐܦ ܒܕܘܟܬܐ ܐܚܪܬܐ ܐܡܪ. ܕܐܢܬ
ܗܘ ܟܘܡܪܐ ܠܥܠܡ ܒܕܡܘܬܗ ܕܡܠܟܝܙܕܩ. 7 ܐܦ ܟܕ
ܒܣܪܐ ܠܒܝܫ ܗܘܐ: ܒܥܘܬܐ ܘܬܟܫܘܦܬܐ ܒܩܠܐ ܚܣܝܢܐ ܘܒܕܡܥܐ
ܩܪܒ ܗܘܐ ܠܡܢ ܕܡܫܟܚ ܗܘܐ ܕܢܚܝܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ
ܘܐܫܬܡܥ. 8 ܘܟܕ ܒܪܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܡܢ ܕܚܠܬܐ
ܘܚܫܐ ܕܩܒܠ. ܝܠܦ ܠܡܫܡܥܬܐ. 9 ܘܗܟܢܐ ܐܫܬܡܠܝ
ܘܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܠܗ ܥܠܬܐ ܕܚܝܐ
ܕܠܥܠܡ. 10 ܘܐܫܬܡܗ ܡܢ ܐܠܗܐ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܒܕܡܘܬܗ
ܕܡܠܟܝܙܕܩ. 11 ܕܥܠܘܗܝ ܕܝܢ ܥܠ ܗܢܐ ܡܠܟܝܙܕܩ: ܣܓܝ ܠܢ
ܗܝ ܡܠܬܐ ܠܡܐܡܪܗ ܘܥܛܠܐ ܠܡܬܦܫܩܘ. ܡܛܠ
ܕܒܨܝܪܬܘܢ ܒܡܫܡܥܟܘܢ. 12 ܡܠܦܢܐ ܓܝܪ ܘܠܐ ܗܘܐ
ܠܟܘܢ ܠܡܗܘܐ ܡܛܠ ܙܒܢܐ ܕܗܘܐ ܠܟܘܢ ܒܝܘܠܦܢܐ. ܗܫܐ
ܕܝܢ ܬܘܒ ܣܢܝܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܐܠܦܘܢ ܐܝܠܝܢ ܐܣܛܘܟܣܐ
ܕܪܫܝܬܐ ܕܡܠܝܠܝ ܕܐܠܗܐ: ܘܣܢܝܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܚܠܒܐ
ܘܠܘ ܠܡܐܟܘܠܬܐ ܥܫܝܢܬܐ. 13 ܟܠ ܡܢ ܕܝܢ
ܕܡܬܪܣܐ ܡܢ ܚܠܒܐ: ܠܐ ܡܦܠܐ ܒܡܠܬܐ ܕܟܐܢܘܬܐ.

AD HEBRÆOS. CAP. V.

glorificavit, ut esset princeps Pontificum, sed is qui dixit ei, Filius meus es tu, ego hodie genui te. 6. Sicut etiam in loco alio dicit, Tu es Pontifex in æternum secundùm similitudinem Melchisedek. 7. Etiam quum carne indutus esset, precationem & supplicationem cum clamore valido & cum lacrymis offerebat ei qui potens erat ut à morte excitaret eum, & exauditus est. 8. Et quamvis Filius esset, ex metu & passionibus quas sustinuit, didicit ipsam obedientiam. 9. Atque ita perfectus est, & factus est omnibus qui auscultant ei, caussa vitæ æternæ. 10. Et nominatus est à Deo princeps Pontificum secundùm similitudinem Melchisedek. 11. De ipso autem Melchisedek multus nobis sermo est quem eloquamur, & occupatio ad exponendum illud, quia estis infirmi in auditu vestro. 12. Debuissetis enim doctores esse, quia tempus vobis ad institutionem *fuit*. Nunc autem rursum opus habetis ut discatis hæc ipsa scripta prima principij sermonum Dei : & opus habetis lacte, & non cibo firmo. 13. Omnis autem homo, cujus cibus lac est, non est edoctus in sermonem

ܕܠܒܐ. 13 ܘܠܝܬ ܒܪܝܬܐ ܕܟܣܝܐ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܐܠܐ ܟܠ ܡܕܡ
ܥܪܛܠܝ ܘܓܠܐ ܩܕܡ ܥܝܢܘܗܝ. ܕܠܗ ܝܗܒܝܢ ܚܘܫܒܢܐ܀
14 ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܢ ܗܟܝܠ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܪܒܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܣܠܩ ܠܫܡܝܐ. ܢܐܚܘܕ ܒܐܘܕܝܘܬܗ. 15 ܠܐ
ܓܝܪ ܐܝܬ ܠܢ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܚܫ ܥܡ ܟܪܝܗܘܬܢ. ܐܠܐ
ܕܡܢܣܝ ܒܟܠܡܕܡ ܐܟܘܬܢ ܣܛܪ ܡܢ ܚܛܝܬܐ. 16 ܢܬܩܪܒ
ܗܟܝܠ ܒܓܠܐ ܐܦܐ ܠܟܘܪܣܝܐ ܕܛܝܒܘܬܗ. ܕܢܣܒ ܪܚܡܐ
ܘܢܫܟܚ ܛܝܒܘܬܐ. ܠܥܘܕܪܢܐ ܒܥܕܢܐ ܕܐܘܠܨܢܐ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܗ

1 ܟܠ ܓܝܪ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܕܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܗܘܐ. ܚܠܦ
ܒܢܝܢܫܐ ܩܐܡ ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗܝܢ. ܕܢܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ
ܘܕܒܚܐ ܚܠܦ ܚܛܗܐ. 2 ܘܡܫܟܚ ܕܢܡܟ ܢܦܫܗ
ܘܢܚܫ ܥܡ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܘܛܥܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܘ
ܠܒܝܫ ܟܪܝܗܘܬܐ. 3 ܘܡܛܠܗܕܐ ܚܝܒ ܗܘ. ܕܐܝܟ ܕܚܠܦ
ܥܡܐ ܗܟܢܐ ܚܠܦ ܢܦܫܗ ܢܩܪܒ ܥܠ ܚܛܗܘܗܝ. 4 ܘܠܐ
ܗܘܐ ܠܢܦܫܗ ܐܢܫ ܢܣܒ ܐܝܩܪܐ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܕܡܬܩܪܐ ܡܢ
ܐܠܗܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܗܪܘܢ. 5 ܗܟܢܐ ܐܦ ܡܫܝܚܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܢܦܫܗ

EPISTOLA PAULI

cordis: 13. Nec est creatura quæ occulta sit à conspectu ejus, sed omnia nuda & manifesta sunt ante oculos ejus cui reddunt rationem. 14. Quia igitur est nobis princeps Pontificum maximus, Jeschua Christus, Filius Dei qui ascendit in cælum, perseveremus in professione ejus. 15. Non enim est nobis princeps Pontificum qui non possit compati infirmitatibus nostris, sed qui tentatus fuit in omni re sicut nos, excepto peccato. 16. Accedamus igitur retecto oculo ad thronum gratiæ ejus, ut consequamur misericordiam, & inveniamus gratiam in auxilium *impetrandum* in tempore afflictionis.

CAPUT V.

1. Omnis enim princeps Pontificum qui ex filijs hominis est, pro filijs hominis assistit, in ijs quæ Dei sunt, ut offerat oblationes & victimas pro peccatis. 2. Et qui possit deprimere seipsum, & compati ijs qui ignorantes sunt & errantes: propterea quòd etiam ipse infirmitate indutus est. 3. Et propter eam debitor est, ut sicut pro populo, ita pro seipso offerat pro peccatis suis. 4. Et nequaquam sibipsi quisquam assumit honorem, sed qui vocatur à Deo sicut Aharon. 5. Ita etiam Christus nequaquam semetipsum glori-

ܒܪܘܓܙܝ ܕܠܐ ܢܥܠܘܢ ܠܢܝܚܬܝ܂ ܗܐ ܓܝܪ ܥܒܕܘܗܝ ܕܐܠܗܐ
ܡܢ ܬܘܩܢܗ ܕܥܠܡܐ ܗܘܘ܂ 4 ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܥܠ ܫܒܬܐ܂
ܕܐܬܬܢܝܚ ܐܠܗܐ ܒܝܘܡܐ ܫܒܝܥܝܐ܂ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܒܕܘܗܝ܂
5 ܘܗܪܟܐ ܬܘܒ ܐܡܪ ܕܠܐ ܢܥܠܘܢ ܠܢܝܚܬܝ܂ 6 ܡܛܠ
ܗܟܝܠ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܕܘܟܬܐ ܕܐܢܫ ܐܢܫ ܢܥܘܠ ܒܗ܂ ܘܗܢܘܢ
ܕܐܣܬܒܪܘ ܩܕܡܝܐ ܠܐ ܥܠܘ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܛܦܝܣܘ܂ 7 ܬܘܒ ܩܝܡ
ܐܚܪܢܐ ܝܘܡܐ ܡܢ ܒܬܪ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܐܝܟ ܕܡܢ ܠܥܠ ܟܬܝܒ
ܕܐܡܪ ܕܘܝܕ܂ ܕܝܘܡܢܐ ܐܢ ܒܩܠܗ ܬܫܡܥܘܢ܂ ܠܐ ܬܩܫܘܢ
ܠܒܘܬܟܘܢ܂ 8 ܐܠܘ ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܐܢܝܚ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܂
ܠܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪܟܢ ܥܠ ܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ܂ 9 ܡܕܝܢ ܩܝܡܐ
ܗܝ ܠܡܫܒܬܘ ܠܥܡܗ ܕܐܠܗܐ܂ 10 ܐܝܢܐ ܓܝܪ ܕܥܠ
ܠܢܝܚܬܗ܂ ܐܬܬܢܝܚ ܐܦ ܗܘ ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ܂ ܐܝܟ ܕܐܠܗܐ
ܡܢ ܕܝܠܗ܂ 11 ܢܬܚܦܛ ܗܟܝܠ ܕܢܥܘܠ ܠܗܝ ܢܝܚܬܐ܂ ܕܠܐ
ܢܦܠ ܒܕܡܘܬܐ ܕܗܢܘܢ ܕܠܐ ܐܬܛܦܝܣܘ܂ 12 ܚܝܐ ܗܝ ܓܝܪ
ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܟܠ ܡܥܒܕܐ܂ ܘܚܪܝܦܐ ܛܒ ܡܢ ܣܦܣܝܪܐ
ܕܬܪܝܢ ܦܘܡܘܗܝ܂ ܘܥܐܠ ܥܕܡܐ ܠܦܘܠܓܐ ܕܢܦܫܐ ܘܕܪܘܚܐ܂
ܘܕܗܕܡܐ ܘܕܡܘܚܐ ܘܕܓܪܡܐ܂ ܘܕܝܢܐ ܡܚܫܒܬܐ ܘܬܪܥܝܬܐ

AD HEBRÆOS. CAP. IV.

in ira mea, quòd non intrabunt in requiem meam : nam ecce, opera Dei ab initio ipso mundi fuerunt.
4. Sicut dixit de Sabbatho, Requievit Deus die septimo ab operibus suis omnibus. 5. Et hic rursum dicit, Quòd non intrabunt in requiem meam. 6. Quoniam igitur erat locus in quem unusquisque ingrederetur, & illi, quibus prioribus prædicatum fuerat, non ingressi fuerunt eò quòd non acquieverunt: 7. Rursum diem alium ponit post tempus multum, sicut suprà scriptum est quòd dixerit David, Hodie si vocem ejus audieritis, ne obduretis corda vestra, 8. Si enim Jeschua filius Nun requiem præstitisset illis, non fuisset loquutus postmodum de die alio. 9. Itaque firmum *id* est, sabbatizandum esse populo Dei. 10. Qui enim ingressus est in requiem ejus, requievit etiam ipse ab operibus suis, sicut Deus à suis. 11. Studeamus igitur ut ingrediamur in illam requiem, ne concidamus ad instar eorum qui non acquieverunt. 12. Vivus est enim sermo DEI, & omnium effector, & acutior multo quàm gladius anceps, & ingreditur usque ad divisionem animæ & spiritus, & commissurarum, & medullæ & ossium, & dijudicat cogitationes & consilia.

ܢܬܩܫܐ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܒܛܘܥܝܝܐ ܕܚܛܝܬܐ ✣ 14 ܐܬܚܠܛܢ ܓܝܪ
ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܐܢ ܡܢ ܪܫܝܬܐ ܘܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ ܒܗܢܐ ܩܝܡܐ
ܫܪܝܪܐ ܢܬܩܘܡ. 15 ܐܝܟ ܕܐܡܝܪ ܕܝܘܡܢܐ ܐܢ ܒܩܠܗ
ܬܫܡܥܘܢ ܠܐ ܬܩܫܘܢ ܠܒܘܬܟܘܢ ܠܡܪܓܙܘܬܗ.
16 ܡܢܘ ܓܝܪ ܐܢܘܢ ܕܫܡܥܘ ܘܐܪܓܙܘܗܝ. ܠܐ ܗܠܝܢ
ܗܘܘ ܕܢܦܩܘ ܡܢ ܡܨܪܝܢ ܒܝܕ ܡܘܫܐ. 17 ܘܥܠ ܡܢܘ
ܐܬܚܡܬ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ. ܐܠܐ ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܚܛܘ ܘܓܫܡܝܗܘܢ
ܢܦܠܘ ܒܡܕܒܪܐ. 18 ܘܥܠ ܡܢܘ ܝܡܐ ܕܠܐ ܢܥܠܘܢ
ܠܢܝܚܗ. ܐܠܐ ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܐܬܛܦܝܣܘ. 19 ܘܚܙܝܢ ܕܠܐ
ܐܫܟܚܘ ܠܡܥܠ ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܝܡܢܘ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܕ ✣

1 ܢܕܚܠ ܗܟܝܠ ܕܠܡܐ ܟܕ ܩܝܡ ܫܘܘܕܝܐ ܕܡܥܠܬܐ
ܕܠܢܝܚܗ. ܢܫܬܟܚ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܕܦܐܫ ܡܢ ܕܢܥܘܠ.
2 ܐܦ ܚܢܢ ܓܝܪ ܐܣܬܒܪܢ ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܢܘܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܐܘܬܪܬ
ܐܢܘܢ ܡܠܬܐ ܕܫܡܥܘ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܡܙܓܐ ܗܘܬ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܠܗܘܢ ܕܫܡܥܘܗ. 3 ܥܐܠܝܢ ܕܝܢ ܠܢܝܚܬܐ
ܚܢܢ ܐܝܠܝܢ ܕܗܝܡܢܢ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܝܟ ܕܝܡܝܬ

EPISTOLA PAULI

induretur ullus ex vobis per deceptionem peccati: 14. Participes enim facti sumus cum Christo, si à principio, & usque ad finem in ipso stabilimento hoc firmo perseveraverimus: 15. Sicut dicitur, Hodie si vocem ejus audiveritis, ne obduretis corda vestra ad exacerbandum eum. 16. Qui sunt enim illi qui audiverunt, & exacerbaverunt eum? nonne omnes illi qui egressi sunt ex Ægypto per manum Musche? 17. Et quos molestè tulit quadraginta annis, nisi eos qui peccaverunt, & ossa eorum ceciderunt in deserto? 18. Et de quibus juravit quòd non essent ingressuri in requiem suam, nisi de illis qui non acquieverunt? 19. Et videmus quòd non potuerunt ingredi, quia non crediderunt.

CAPUT IV.

1. Metuamus igitur, ne, quum firma sit promissio ingressus in requiem ejus, inveniatur aliquis in vobis qui cesset ab ingrediendo. 2. Nam nobis etiam evangelizatum est sicut etiam illis, sed non profuit illis sermo quem audiverunt, quia non contemperatus fuit cum fide apud illos qui audiverunt ipsum. 3. Ingredimur autem in requiem nos qui credidimus. Sic enim dicit, Sicut juravi

in ira

ܕܡܗܝܡܢ ܗܘ ܠܡܢ ܕܥܒܕܗ ܐܝܟ ܡܘܫܐ ܒܟܠܗ ܒܝܬܗ܂ 3
ܣܓܝ ܓܝܪ ܫܘܒܚܗ ܕܗܢܐ ܡܢ ܕܡܘܫܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܣܓܝ ܝܩܪܗ ܕܒܢܝܐ
ܡܢ ܒܝܬܗ܂ 4 ܟܠ ܒܝܬܐ ܓܝܪ ܡܢ ܐܢܫ ܗܘ ܡܬܒܢܐ܂ ܗܘ
ܕܝܢ ܕܒܢܐ ܟܠ ܐܠܗܐ ܗܘ܂ 5 ܘܡܘܫܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܡܗܝܡܢܐ
ܗܘܐ ܒܟܠܗ ܒܝܬܐ ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܥܬܝܕܢ ܗܘܝ
ܠܡܬܡܠܠܘ ܒܐܝܕܗ܃ 6 ܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܐܝܟ ܒܪܐ ܥܠ ܒܝܬܗ܂
ܘܒܝܬܗ ܚܢܢ ܐܢ ܥܕܡܐ ܠܚܪܬܐ ܢܐܚܘܕ ܒܬܘܟܠܢܐ
ܘܒܫܘܒܗܪܐ ܕܣܒܪܗ܂ 7 ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ܃
ܕܝܘܡܢܐ ܐܢ ܒܩܠܗ ܬܫܡܥܘܢ܃ 8 ܠܐ ܬܩܫܘܢ ܠܒܘܬܟܘܢ
ܠܡܪܓܙܘܬܗ ܐܝܟ ܡܪܓܙܢܐ܂ ܘܐܝܟ ܝܘܡܐ ܕܢܣܝܘܢܐ
ܕܒܡܕܒܪܐ܃ 9 ܕܢܣܝܘܢܝ ܐܒܗܬܟܘܢ܃ ܘܒܩܘܢܝ ܘܚܙܘ ܥܒܕܝ
ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ܃ 10 ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܐܢܬ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܗܝ܃ ܘܐܡܪܬ
ܕܥܡܐ ܗܘ ܕܛܥܐ ܠܒܗ܂ ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܐܘܪܚܬܝ܃ 11
ܐܝܟ ܕܐܡܝܬ ܒܪܘܓܙܝ ܕܠܐ ܢܥܠܘܢ ܠܢܝܚܬܝ܃ 12 ܚܙܘ ܗܟܝܠ
ܐܚܝ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܒܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܠܒܐ ܒܝܫܐ ܕܠܐ
ܡܗܝܡܢ ܘܬܦܪܩܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܚܝܐ܃ 13 ܐܠܐ ܒܥܘ ܢܦܫܟܘܢ
ܒܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܡܬܩܪܐ ܝܘܡܢܐ ܕܠܐ

in tota domo illius *fidelis fuit.* 3. *At verò* amplior est gloria hujus multò quàm Musche, sicut amplior est honor ædificantis domum multò quàm ædificij ipsius *domus*. 4. Omnis enim domus ab homine ædificatur: is autem qui ædificat omnia, Deus est. 5. Et Musche, tamquam servus, fideliter se gessit in domo tota, in testimonium illorum quæ dicenda erant per ipsum: 6. Christus verò *præest* tanquam filius super domum suam: & domus ejus nos sumus; si usque in finem retinuerimus fiduciam & gloriationem spei ejus. 7. Quia dixit Spiritus sanctus, Hodie si vocem ejus audieritis, 8. Ne obduretis corda vestra ad exacerbandum ipsum tanquam exacerbatores, & sicut in die tentationis quæ fuit in deserto, 9. Ubi tentaverunt me patres vestri, & probaverunt *ac* viderunt opera mea quadraginta annis. 10. Propter hoc molestè tuli generationem illam: & dixi quòd populus est quorum cor errat, & ipsi non noverunt vias meas: 11. Adeò ut juraverim in ira mea, quòd non essent ingressuri in requiem meam. 12. Cavete igitur, fratres mei, ne sit in aliquo ex vobis cor malum, quod non sit fidele, & deficiatis à Deo vivente: 13. Sed examinate vosipsos omnibus diebus usque ad diem qui vocatur hodiernus, neque

ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܒܗܬ ܕܢܩܪܐ ܐܢܘܢ ܐܚܘܗܝ܂ 12 ܟܕ ܐܡܪ܆
ܐܣܒܪ ܫܡܟ ܠܐܚܝ܆ ܘܒܓܘ ܥܕܬܐ ܐܫܒܚܟ܂ 13 ܘܬܘܒ
ܕܐܢܐ ܐܗܘܐ ܬܟܝܠ ܥܠܘܗܝ܂ ܘܬܘܒ ܗܐ ܐܢܐ ܘܒܢܝܐ ܕܝܗܒܬ
ܠܝ ܐܠܗܐ܀ 14 ܡܛܠ ܓܝܪ ܕܒܢܝܐ ܐܫܬܘܬܦܘ ܒܒܣܪܐ
ܘܒܕܡܐ܆ ܐܦ ܗܘ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܐܫܬܘܬܦ ܒܗܝܢ ܕܒܡܘܬܗ
ܢܒܛܠ ܠܗ ܠܡܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܕܡܘܬܐ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܣܛܢܐ܂ 15 ܘܢܫܪܐ ܠܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܕܚܠܬܐ ܕܡܘܬܐ܆
ܒܟܠܗܘܢ ܚܝܝܗܘܢ ܡܫܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܥܒܕܘܬܐ܂ 16 ܠܐ
ܗܘܐ ܓܝܪ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܢܣܒ܂ ܐܠܐ ܡܢ ܙܪܥܗ ܕܐܒܪܗܡ ܢܣܒ܂
17 ܡܛܠ ܗܢܐ ܘܠܐ ܗܘܐ܆ ܕܒܟܠ ܡܕܡ ܢܬܕܡܐ ܠܐܚܘܗܝ܂
ܕܢܗܘܐ ܡܪܚܡܢܐ܆ ܘܪܒ ܟܘܡܪܐ ܡܗܝܡܢܐ ܒܕܠܐܠܗܐ܂ ܘܢܗܘܐ
ܡܚܣܐ ܥܠ ܚܛܗܘܗܝ ܕܥܡܐ܂ 18 ܒܗܝ ܓܝܪ ܕܗܘ ܚܫ
ܘܐܬܢܣܝ܆ ܡܫܟܚ ܕܢܥܕܪ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܢܣܝܢ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܓ ܀

1 ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܚܝ ܩܕܝܫܐ܆ ܕܩܪܝܬܘܢ ܒܩܪܝܬܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ܆
ܚܘܪܘ ܒܗܢܐ ܫܠܝܚܐ ܘܪܒ ܟܘܡܪܐ ܕܬܘܕܝܬܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ܂ 2 ܕܡܗܝܡܢ ܠܡܢ ܕܥܒܕܗ܆ ܐܝܟ ܡܘܫܐ ܒܟܠ

EPISTOLA PAULI

Propterea non erubescit ut vocet ipsos fratres suos, 12. Quum dicit, Annunciabo nomen tuum fratribus meis, & in medio Ecclesiæ celebrabo te. 13. Et rursum, Ego ero confidens in eum. Et rursum, Ecce ego & filios quos dedisti mihi, Deus. 14. Quia enim filij communicant in carne & sanguine, etiam ipse eodem modo communicavit in ijsdem, ut per mortem suam aboleret eum qui tenebat mortis imperium, qui est Satanah: 15. Et solveret eos qui metu mortis per omnem vitam suam obnoxij erant servituti. 16. Nequaquam enim ex Angelis assumsit, sed ex semine Abraham assumsit. 17. Propter hoc, iustum erat ut in omni re similis fieret fratribus suis, ut esset misericors, & princeps Pontificum, fidelis in ijs quæ sunt Dei: & esset expians peccata populi. 18. In eo enim quod ipse passus est & tentatus est, potest auxiliari ijs qui tentantur.

CAPUT III.

1. Proinde, fratres mei sancti, qui vocati fuistis vocatione quæ est è cælo, cōsiderate hunc legatū, & principem Pontificū professionis nostræ, Jeschua Christū: 2. Quòd fidelis sit ei qui fecit ipsum, sicut Musche in tota

ܠܡܬܡܠܠܘ . ܘܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܘܗ ܡܢܗ ܒܢ ܐܫܬܪܪܬ . 4
ܟܕ ܣܗܕ ܥܠܝܗܘܢ ܐܠܗܐ . ܒܐܬܘܬܐ ܘܒܬܕܡܪܬܐ . ܘܒܚܝܠܐ
ܡܫܚܠܦܐ . ܘܒܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ . ܕܐܬܦܠܓܘ ܐܝܟ
ܨܒܝܢܗ :: 5 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܡܠܐܟܐ ܫܥܒܕ ܥܠܡܐ ܕܥܬܝܕ
ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ ܡܡܠܠܝܢܢ . 6 ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܡܣܗܕ ܟܬܒܐ ܘܐܡܪ :
ܡܢܘ ܒܪܢܫܐ ܕܬܥܗܕܝܘܗܝ : ܘܒܪܗ ܕܒܪܢܫܐ ܕܬܣܥܪܝܘܗܝ . 7
ܐܡܟܬܝܘܗܝ ܩܠܝܠ ܡܢ ܡܠܐܟܐ . ܫܘܒܚܐ ܘܐܝܩܪܐ ܣܡܬ
ܒܪܫܗ . ܘܐܫܠܛܬܝܘܗܝ ܒܥܒܕܐ ܕܐܝܕܝܟ . 8 ܘܟܠ ܫܥܒܕܬ
ܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ . ܒܗܝ ܕܝܢ ܕܟܠ ܫܥܒܕ ܬܚܝܬ
ܠܗ : ܠܐ ܫܒܩ ܡܕܡ ܕܠܐ ܡܫܥܒܕ : ܗܫܐ ܕܝܢ ܠܐ ܥܕܟܝܠ
ܚܙܝܢܢ ܕܟܠ ܡܕܡ ܡܫܥܒܕ ܠܗ . 9 ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܟ ܩܠܝܠ
ܡܢ ܡܠܐܟܐ : ܚܙܝܢܢ ܕܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܚܫܐ ܕܡܘܬܗ .
ܘܫܘܒܚܐ ܘܐܝܩܪܐ ܣܝܡ ܒܪܫܗ . ܗܘ ܓܝܪ ܐܠܗܐ
ܒܛܝܒܘܬܗ ܚܠܦ ܟܠܢܫ ܛܥܡ ܡܘܬܐ . 10 ܦܐܝܐ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܠܗܘ ܕܟܠ ܒܐܝܕܗ ܘܟܠ ܡܛܠܬܗ : ܘܒܢܝܐ ܣܓܝܐܐ ܐܥܠ
ܠܫܘܒܚܗ . ܕܠܪܫܐ ܕܚܝܝܗܘܢ ܒܚܫܐ ܢܓܡܪܝܘܗܝ .
11 ܗܘ ܓܝܪ ܕܡܩܕܫ ܘܗܢܘܢ ܕܡܬܩܕܫܝܢ ܡܢ ܚܕ ܐܢܘܢ ܟܠܗܘܢ .

dici, & ab illis qui ab eo audiverunt, in nos confirmata sunt? 4. Quum testimonium redderet de illis Deus per signa & per prodigia, & per virtutes varias, & per divisiones Spiritus sancti, quæ collata sunt secundum voluntatem ejus. 5. Nequaquam enim Angelis subjecit seculum futurum, de quo loquimur. 6. Sed sicut testatur Scriptura, & dicit, Quid est homo quòd memores ejus, & filius hominis quòd visitas eum? 7. Depressisti eum paululum præ Angelis: gloriam & honorem posuisti in capite ejus, & potestatem tribuisti ei in opus manuum tuarum: 8. Et omnia subjecisti sub pedibus ejus. In eo autem quòd omnia subjecit ei, non omisit quicquam quod non sit subjectum. Nunc autem nequaquam hactenus videmus quòd omnia subjecta sint illi. 9. Eum autem quem paululùm depressit præ Angelis, videmus (qui est Jeschua) propter passionem mortis suæ, *quod* & gloria & honor positus est in capite ejus. *Ipse enim Deus per gratiam suam pro quovis homine gustavit mortem.* 10. Decebat enim eum per quem omnia, & propter quem omnia, & *qui* filios multos adduxit in gloriam suam, ut principē salutis illorū per passiones perficeret. 11. Qui enim sanctificavit, & qui sanctificati sunt, ex uno sunt omnes.

Propte-

ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. ܫܒܛܐ ܬܪܝܨܐ ܫܒܛܐ ܕܡܠܟܘܬܟ.
9 ܪܚܡܬ ܟܐܢܘܬܐ ܘܣܢܝܬ ܥܘܠܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܫܚܟ ܐܠܗܐ
ܐܠܗܟ. ܡܫܚܐ ܕܒܣܝܡܘܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܚܒܪܝܟ. 10 ܘܬܘܒ ܐܢܬ
ܡܢ ܒܪܫܝܬ ܫܬܐܣܬܗ ܠܐܪܥܐ. ܘܫܡܝܐ ܥܒܕ ܐܝܕܝܟ
ܐܢܘܢ. 11 ܗܢܘܢ ܢܥܒܪܘܢ ܘܐܢܬ ܩܐܡ ܐܢܬ. ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܟ
ܢܚܬܐ ܢܒܠܘܢ. 12 ܘܐܝܟ ܬܟܣܝܬܐ ܬܥܘܦ ܐܢܘܢ. ܘܗܢܘܢ
ܢܫܬܚܠܦܘܢ. ܘܐܢܬ ܐܝܟ ܕܐܝܬܝܟ ܐܢܬ. ܘܫܢܝܟ ܠܐ ܢܫܠܡܢ. 13
ܠܡܢ ܕܝܢ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܐܡܪ ܡܬܘܡ ܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܝ:
ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܘܒܫܐ ܠܪܓܠܝܟ. 14
ܠܐ ܗܘܐ ܟܠܗܘܢ ܐܢܘܢ ܪܘܚܐ ܕܬܫܡܫܬܐ: ܕܡܫܬܕܪܝܢ
ܠܬܫܡܫܬܐ ܡܛܠ ܐܝܠܝܢ ܕܥܬܝܕܝܢ ܠܡܐܪܬ ܚܝܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ . ܒ

1. ܡܛܠ ܗܢܐ ܘܠܐ ܠܢ ܕܝܬܝܪܐܝܬ ܢܗܘܐ ܙܗܝܪܝܢ ܒܡܕܡ
ܕܫܡܥܢ ܕܠܐ ܢܦܠ. 2 ܐܢ ܓܝܪ ܡܠܬܐ ܕܐܬܡܠܠܬ ܒܝܕ
ܡܠܐܟܐ ܐܫܬܪܪܬ: ܘܟܠ ܕܫܡܥܗ ܘܥܒܪ ܥܠܝܗ ܢܣܒ
ܦܘܪܥܢܐ ܒܟܐܢܘܬܐ. 3 ܐܝܟܢܐ ܚܢܢ ܢܦܠܛ: ܐܢ ܢܒܣܐ ܥܠ
ܐܝܠܝܢ ܕܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܚܝܝܢ. ܗܠܝܢ ܕܫܪܝ ܡܢ ܡܪܢ ܠܡ

EPISTOLA PAULI

Deus, in ſeculum ſeculorum : virga recta, virga regni tui. 9. Dilexiſti iuſtitiam, & odiſti iniquitatem : idcirco unxit te Deus, Deus, *inquam*, tuus, oleo lætitiæ, pluſquam conſortes tuos. 10. Et iterum, Tu à principio poſuiſti fundamenta terræ, & cæli opus manuum tuarum ſunt : 11. Ipſi tranſituri ſunt, & tu ſtabilis es, & omnes tamquam veſtimenta veteraſcent : 12. Et ſicut operimentum complicabis eos. Ipſi autem mutabuntur : tu autem ſicut es, *eris*, & anni tui non deficient. 13. Ad quem autem ex Angelis unquam dixit, Sede à dextera mea, donec poſuero inimicos tuos ſcabellum ſub pedibus tuis? 14. Nonne omnes ſunt ſpiritus miniſterij, qui mittuntur in miniſterium, propter eos qui hæreditatem conſequuturi ſunt ſalutis?

Cap. II.

1. Propterea debitores ſumus ut abundantiùs ſimus cauti in eo quod audivimus, ne decidamus. 2. Si enim ſermo, qui dictus fuit per Angelos, confirmatus eſt : & omnis qui audivit eum, & transgreſſus eſt eum, recepit retributionem in iuſtitia, 3. Quomodo nos effugiemus, ſi contempſerimus hæc quæ ſunt ipſa ſalus noſtra? quæ cœperunt à Domino noſtro dici,

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܥܒܪܝܐ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1 ܒܟܠ ܡܢܘܬܐ ܘܒܟܠ ܐܕܫܝܢ ܡܠܠ ܐܠܗܐ ܥܡ ܐܒܗܬܢ
ܒܢܒܝܐ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܘܒܗܠܝܢ ܝܘܡܬܐ ܐܚܪܝܐ ܡܠܠ ܥܡܢ
ܒܒܪܗ. 2 ܕܣܡܗ ܝܪܬܐ ܕܟܠܡܕܡ. ܘܒܗ ܥܒܕ ܠܥܠܡܐ.
3 ܕܗܘܝܘ ܙܠܝܓܐ ܕܫܘܒܚܗ ܘܨܠܡܐ ܕܝܬܘܬܗ. ܘܐܚܝܕ
ܟܠ ܒܚܝܠܐ ܕܡܠܬܗ. ܘܗܘ ܒܩܢܘܡܗ ܥܒܕ ܕܘܟܝܐ ܕܚܛܗܝܢ.
ܘܝܬܒ ܥܠ ܝܡܝܢܐ ܕܪܒܘܬܐ ܒܡܪܘܡܐ. 4 ܘܗܢܐ ܟܠܗ ܥܕܝܢ
ܡܢ ܡܠܐܟܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܝܬܪ ܫܡܐ ܕܝܪܬ ܡܢ ܕܝܠܗܘܢ. 5
ܠܐܝܢܐ ܓܝܪ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܡܢ ܡܡܬܘܡ ܐܡܪ ܐܠܗܐ ܕܒܪܝ ܐܢܬ.
ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ ܝܠܕܬܟ. ܘܬܘܒ ܕܐܢܐ ܐܗܘܐ ܠܗ ܠܐܒܐ: ܘܗܘ
ܢܗܘܐ ܠܝ ܠܒܪܐ. 6 ܬܘܒ ܕܝܢ ܡܐ ܕܡܥܠ ܠܒܘܟܪܐ ܠܥܠܡܐ.
ܐܡܪ ܕܢܣܓܕܘܢ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܡܠܐܟܘܗܝ ܕܐܠܗܐ. 7 ܥܠ ܡܠܐܟܐ
ܕܝܢ ܗܟܢܐ ܐܡܪ. ܕܥܒܕ ܡܠܐܟܘܗܝ ܪܘܚܐ: ܘܡܫܡܫܢܘܗܝ
ܢܘܪܐ ܝܩܕܬܐ. 8 ܥܠ ܒܪܐ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܕܟܘܪܣܝܟ ܐܠܗܐ

EPISTOLA AD HEBRÆOS.

CAPUT I.

Multifariam & omnibus formis loquutus est Deus cum Patribus per Prophetas ab initio, & hisce diebus ultimis loquutus est nobiscum per Filium suum, 2. Quem posuit hæredem omnium, & per eum fecit secula. 3. Qui *Filius* est splendor gloriæ ejus, & imago essentiæ ejus: & sustinet omnia virtute verbi sui, ipseque per seipsum fecit purgationem peccatorum, & sedet ad dexteram majestatis in excelsis, 4. Et tanto potior factus est Angelis, quanto excellentius est nomen quod hæreditario obtinuit, quàm illorum. 5. Cui enim ex Angelis unquam dixit Deus, Filius meus es tu, ego hodie genui te? Ac rursum, Ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in Filium? 6. Rursum autem quum inducit primogenitum in mundum, dicit, Eum adorent omnes Angeli Dei, 7. De Angelis autem ita loquitur, Qui facit Angelos suos spiritum, & ministros suos ignem ardentem: 8. De Filio verò dicit, Solium tuum,

ܥܒܕ ܐܢܬ. 22 ܡܢܗ ܕܝܢ ܐܦ ܡܛܝܒ ܠܝ ܒܝܬ ܡܫܪܐ.
ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܒܨܠܘܬܟܘܢ ܡܬܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. 23
ܫܐܠ ܒܫܠܡܟ ܐܦܦܪܐ ܫܒܝܐ ܕܥܡܝ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 24
ܘܡܪܩܘܣ ܘܐܪܣܛܪܟܘܣ ܘܕܝܡܐ ܘܠܘܩܐ ܡܥܕܪܢܝ. 25
ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܪܘܚܟܘܢ ܐܚܝ.
ܐܡܝܢ

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܦܝܠܡܘܢ
ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܪܗܘܡܝ ܘܐܫܬܕܪܬ
ܒܐܝܕ ܐܘܢܣܝܡܘܣ

EPISTOLA PAULI AD PHILEMONEM.

facturus sis. 22. Simul autem etiam mihi prępara diversorium: spero enim quòd per precationes vestras donabor vobis. 23. Salutat te Epaphras concaptivus meus in Jeschua Christo: 24. Et Marcus, & Aristarchus, & Demas, & Lucas adjutores mihi. 25. Gratia Domini nostri Jeschua Christi cum spiritu vestro, fratres mei. Ammin.

Finitur Epistola ad Philemonem, quæ scripta fuit e Roma, & missa fuit per manus Onesimi.

ܕܐܝܟ ܣܒܐ ܐܝܟ ܕܝܕܥܬ ܐܢܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܦ ܐܣܝܪܐ ܕܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. 10 ܘܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ܆ ܥܠ ܒܪܝ ܗܢܐ ܕܝܠܕܬ
ܒܐܣܘܪܐ. ܐܘܢܣܝܡܘܣ. 11 ܗܘ ܕܒܙܒܢ ܠܟ ܠܐ ܗܘܐ ܚܫܝܚ ܗܘ
ܡܬܚܫܚܢܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܦ ܠܟ ܐܦ ܠܝ ܛܒ ܡܬܚܫܚ. ܘܫܕܪܬܗ
ܠܟ. 12 ܐܢܬ ܕܝܢ ܐܝܟ ܕܠܒܪܝ ܕܝܠܝ ܗܟܢܐ ܩܒܠܝܗܝ. 13
ܨܒܐ ܗܘܝܬ ܓܝܪ ܕܠܘܬܝ ܐܚܘܕܝܘܗܝ: ܕܢܗܘܐ ܡܫܡܫ ܠܝ
ܡܛܠܬܟ ܒܐܣܘܪܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. 14 ܕܠܐ ܡܠܟܟ ܕܝܢ ܠܐ
ܨܒܝܬ ܕܐܥܒܕ ܡܕܡ. ܕܠܐ ܐܝܟ ܕܒܩܛܝܢܐ ܬܗܘܐ ܛܒܘܬܟ. ܐܠܐ
ܒܨܒܝܢܟ. 15 ܘܕܠܡܐ ܐܦ ܡܛܠ ܗܕܐ ܦܪܫ. ܕܠܥܠܡ
ܬܩܒܠܝܘܗܝ ܐܚܝܢܘܗܝ. 16 ܠܐ ܡܟܝܠ ܐܝܟ ܥܒܕܐ. ܐܠܐ ܝܬܝܪ
ܡܢ ܥܒܕܐ. ܐܚܐ ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܝ ܟܡܐ ܕܝܢ ܕܝܠܟ. ܘܒܦܓܪ
ܘܒܡܪܢ. 17 ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܝܬܝ ܠܟ ܫܘܬܦܐ: ܩܒܠܝܗܝ ܐܝܟ
ܕܠܝ. 18 ܘܐܢ ܡܕܡ ܐܗܣܪܟ ܐܘ ܚܝܒ: ܗܕܐ ܥܠܝ ܚܫܘܒ.
19. ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܟܬܒܬ ܒܐܝܕܝ ܐܢܐ ܐܦܪܘܥ. ܕܠܐ ܐܡܪ ܠܟ
ܕܐܦ ܢܦܫܟ ܚܝܒ ܐܢܬ ܠܝ. 20 ܐܝܢ ܐܚܝ. ܐܢܐ ܐܬܒܣܡ
ܒܟ ܒܡܪܢ. ܐܢܝܚ ܪܚܡܝ ܒܡܫܝܚܐ. 21 ܡܛܠ ܕܬܟܝܠ ܐܢܐ
ܕܫܡܥ ܐܢܬ ܠܝ ܟܬܒܬ ܠܟ. ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܡܐ ܕܐܡܪ

qui sum senex, sicuti nosti, nunc autem etiam vinctus Jeschua Christi, 10. Peto *inquam* abs te, pro filio meo quem in vinculis genui, Onesimo: 11. In quo quondam tibi non erat utilitas, nunc autem & tibi & mihi valdè est utilis: & misi eum ad te, 12. Tu autem tamquam filium meum, ita excipe eum. 13. Volebam enim apud me retinere eum, ut esset ministrans mihi pro te in vinculis Evangelij: 14. Absque consilio autem tuo nolui quicquam facere, ne tamquam per coactionem esset beneficium tuum, sed per voluntatem tuam. 15. Jam autem etiam propter hoc secessit ad tempus, ut in perpetuum eum retineas. 16. Non posthac tamquam servum, sed excellentiorem servo, fratrem *videlicet* dilectum meum: quanto magis tibi, & in carne & in Domino nostro? 17. Si igitur es mihi consors, recipe eum tamquam meum. 18. Quòd si quid detrimenti intulit tibi, aut debet, hoc mihi imputa. 19. Ego Paulus scripsi manibus meis, ego rependam: ut non dicam tibi quòd etiam teipsum mihi debeas. 20. Etiam, frater mi, ego refocillabor per te in Domino nostro: refocilla viscera mea in Christo. 21. Quia confido, quòd auscultaturus sis mihi, scripsi tibi: & scio quòd plus quàm dico tibi,

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܦܝܠܡܘܢ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1 ܦܘܠܘܣ ܐܣܝܪܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܛܝܡܬܐܘܣ
ܐܚܐ. ܠܦܝܠܡܘܢ ܚܒܝܒܐ ܦܠܚܐ ܕܥܡܢ. 2 ܘܠܐܦܝܐ
ܚܒܝܒܬܐ. ܘܠܐܪܟܝܦܘܣ ܦܠܚܐ ܕܥܡܢ. ܘܠܥܕܬܐ ܕܒܒܝܬܟ.
3 ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ. ܘܫܠܡܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ. ܘܡܢ
ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 4 ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܝ ܒܟܠܙܒܢ.
ܘܡܬܕܟܪ ܐܢܐ ܠܟ ܒܨܠܘܬܝ. 5 ܗܐ ܡܢ ܕܫܡܥܬ ܗܝܡܢܘܬܟ.
ܘܚܘܒܐ ܕܐܝܬ ܠܟ ܠܘܬ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܘܠܘܬ ܟܠܗܘܢ
ܩܕܝܫܐ. 6 ܕܬܗܘܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܟ. ܡܘܬܪܐ ܦܐܪܐ
ܒܥܒܕܐ. ܘܒܝܕܥܬܐ ܕܟܠ ܛܒܬܐ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
7 ܚܕܘܬܐ ܓܝܪ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܠܢ ܘܒܘܝܐܐ. ܕܒܝܕ ܚܘܒܟ
ܐܬܬܢܝܚܘ ܪܚܡܐ ܕܩܕܝܫܐ. 8 ܡܛܠ ܗܕܐ ܣܓܝܐܐ ܦܪܗܣܝܐ
ܐܝܬ ܠܝ ܒܡܫܝܚܐ. ܕܐܦܩܘܕ ܠܟ ܐܝܠܝܢ ܕܘܐܠܢ. 9 ܡܛܠ
ܚܘܒܐ ܕܝܢ ܒܥܘܬܐ ܗܘ ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ. ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ

EPISTOLA AD PHILEMONEM.

CAPUT I.

PAULUS vinctus Jeschua Christi, & Timotheus frater, Philemoni dilecto cooperatori nostro, 2. Et Apphiæ dilectæ nostræ, & Archippo cooperatori nostro, & Ecclesiæ quæ est domi tuæ, 3. Gratia vobiscum & pax à Deo Patre nostro, & à Domino nostro Jeschua Christo. 4. Gratias ago Deo meo omni tempore, & memor sum tui in precibus meis, 5. Inde ex quo audivi fidem tuam & charitatem quæ est tibi erga Dominum nostrum Jeschua & erga omnes sanctos: 6. Ut sit communicatio fidei tuæ reddens fructus in operibus, & in cognitione omnium bonorum quæ sunt vobis in Jeschua Christo. 7. Gaudium enim magnum est nobis & consolatio, quòd per charitatem tuam refocillata sunt viscera sanctorum. 8. Propter hoc fiducia multa est mihi in Christo, ut præcipiam ea tibi quæ sunt justa. 9. Propter charitatem autem petendo peto abs te ego Paulus qui

ܒܐܠܗܐ. ܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܕܫܦܝܪܢ ܘܡܘܬܪܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ. 9 ܘܡܢ
ܒܥܬܐ ܕܝܢ ܣܟܠܬܐ. ܘܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܫܪܒܬܐ: ܘܡܢ
ܚܪܝܢܐ ܘܡܢ ܬܟܬܘܫܐ ܕܢܡܘܣܐ ܥܪܘܩ. ܝܘܬܪܢܐ ܓܝܪ ܠܝܬ
ܒܗܘܢ: ܘܣܪܝܩܝܢ ܐܢܝܢ. 10 ܡܢ ܓܒܪܐ ܗܪܛܝܩܐ: ܡܢ
ܒܬܪ ܡܪܬܐ ܚܕܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܡܪܬܝܗܝ ܐܢܬ ܠܗ. ܥܪܘܩ ܠܟ. 11
ܘܕܥ ܕܡܢ ܕܗܟܢܐ ܗܘ: ܡܥܩܡ ܗܘ ܘܚܛܝܐ. ܘܡܢ ܢܦܫܗ ܚܝܒ
ܗܘ ܢܦܫܗ. 12 ܡܐ ܕܫܕܪܬ ܠܘܬܟ ܠܐܪܛܡܐ ܐܘ
ܠܛܘܟܝܩܘܣ. ܐܬܒܛܠ ܕܬܐܬܐ ܠܘܬܝ ܠܢܝܩܘܦܘܠܝܣ.
ܬܡܢ ܓܝܪ ܦܣܩܬ ܕܐܣܬܐ. 13 ܠܙܢܐ ܕܝܢ ܣܦܪܐ
ܘܠܐܦܠܘ: ܐܬܒܛܠ ܕܬܫܕܪ ܐܢܘܢ ܫܦܝܪ. ܕܡܕܡ
ܠܐ ܢܣܬܢܩܘܢ. 14 ܘܢܐܠܦܘܢ ܐܦ ܐܝܠܝܢ ܕܕܝܠܢ
ܐܢܘܢ: ܕܢܗܘܘܢ ܥܒܕܝܢ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܒܣܘܢܩܢܐ ܐܠܝܨܐ ܕܠܐ
ܢܗܘܘܢ ܕܠܐ ܦܐܪܐ. 15 ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܥܡܝ ܐܢܘܢ. ܫܐܠ ܒܫܠܡܐ ܕܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܢ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܛܝܒܘܬܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ.

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܛܛܘܣ. ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ
ܢܝܩܘܦܘܠܝܣ ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܝܕ ܙܝܢܐ
ܘܐܦܠܘ

AD TITUM. CAP. III.

in Deum: hæc ſunt quæ bona ſunt & utilia filijs hominis 9. A quæſtionibus autem ſtultis, & à genealogijs, & à contentionibus, & à certaminibus *Legisperitorum* te ſubducito: utilitas enim non eſt in eis: & vana ſunt. 10. A viro hæretico, poſt unum tempus & alterum quo correxeris eum, te ſubducito: 11. Et ſcias quod qui hujuſmodi eſt, perverſus eſt & peccator, & ipſe condemnat ſeipſum. 12. Quum miſero ad te Arteman aut Tychicum, cura ut venias ad me Nicopolin; illic enim conſtitui hyemare. 13. Zenam legisperitum & Apollo da operam ut deducas eos bene, nequid deſit eis: 14. Et diſcant etiam ij qui noſtri ſunt, ut faciant bona opera in rebus quæ neceſſariæ ſunt, ut non ſint infrugiferi. 15. Salutant te omnes qui mecum ſunt. Saluta omnes qui diligunt nos in fide. Gratia cum omnibus vobis: Ammin.

Finitur Epiſtola ad Titum, quæ ſcripta fuit è Nicopoli, & miſſa fuit per manus Zinæ & Apollo.

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܓ ✣

1 ܘܗܘܝܬ ܡܥܗܕ ܠܗܘܢ ܕܠܪ̈ܫܢܐ ܘܠܫ̈ܠܝܛܢܐ
ܢܫܬܡܥܘܢ ܘܢܫܬܥܒܕܘܢ. ܘܢܗܘܘܢ ܡܛܝܒܝܢ ܠܟܠ ܥܒܕ
ܛܒ. 2 ܘܥܠ ܐܢܫ ܠܐ ܢܓܕܦܘܢ. ܘܠܐ ܢܗܘܘܢ ܡܬܚܪܝܢ.
ܐܠܐ ܢܗܘܘܢ ܡܟܝܟܝܢ. ܘܒܟܠܡܕܡ ܢܚܘܘܢ ܡܟܝܟܘܬܗܘܢ
ܠܘܬ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. 3 ܐܦ ܚܢܢ ܓܝܪ ܡܢ ܩܕܝܡ ܕܠܐ
ܦܪ̈ܘܫܐ ܗܘܝܢ ܘܕܠܐ ܦܝܣܐ ܘܛܥܝܝܢ ܗܘܝܢ. ܘܡܫܬܥܒܕܝܢ
ܗܘܝܢ ܠܪ̈ܓܝܓܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ. ܘܒܒܝܫܘܬܐ ܘܒܚܣܡܐ
ܡܬܗܦܟܝܢ ܗܘܝܢ. ܘܣܢܝܐܝܢ ܗܘܝܢ. ܐܦ ܚܕ ܠܚܕ ܣܢܝܢ
ܗܘܝܢ. 4 ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܓܠܝܬ ܒܣܝܡܘܬܗ ܘܡܪܚܡܢܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܡܚܝܢܢ. 5 ܠܐ ܒܥܒܕܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܕܥܒܕܢ: ܐܠܐ
ܒܡܪܚܡܢܘܬܗ ܕܝܠܗ: ܐܚܝܢ ܒܣܚܬܐ ܕܡܘܠܕܐ ܕܡܢ ܕܪܝܫ:
ܘܒܚܘܕܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 6 ܗܝ ܕܐܫܕ ܥܠܝܢ ܥܬܝܪܐܝܬ: ܒܝܕ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܚܝܢܢ. 7 ܕܒܛܝܒܘܬܗ ܢܙܕܕܩ: ܘܢܗܘܐ
ܝܪ̈ܬܐ ܒܣܒܪܐ ܕܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ. 8 ܡܗܝܡܢܐ ܗܝ ܡܠܬܐ.
ܘܗܠܝܢ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܕܐܦ ܐܢܬ ܗܟܢܐ ܡܫܪܪ ܠܗܘܢ:
ܕܢܬܒܛܠܘܢ ܠܗܘܢ ܠܡܥܒܕ ܥܒ̈ܕܐ ܛܒ̈ܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܗܝܡܢܘ

EPISTOLA PAULI

CAPUT III.

1. Commonefacito quoque illos, ut principibus & poteſtate præditis auſcultent, & ſubditi ſint, ut ſint parati ad omne opus bonum: 2. Et ne de quoquam obloquantur, neque ſint contentioſi, ſed ſint placidi, & in qualibet re oſtendant benignitatem ſuam erga omnes filios hominis. 3. Nam nos quoque antè amentes fuimus, & inobedientes, & errantes fuimus, atque ſubjecti fuimus concupiſcentijs varijs, & in malitia, & in invidia verſabamur, & odioſi eramus, etiam unus alium odio proſequebamur. 4. Quum autem revelata eſt benignitas, & miſericordia Dei ſervatoris noſtri, 5. Non propter opera juſtitiæ quæ fecerimus, ſed per miſericordiam ſuam ſalvos nos fecit, per lavacrum regenerationis, per renovationem Spiritus ſancti: 6. Quem effudit ſuper nos copioſè per Jeſchua Chriſtum Servatorem noſtrum. 7. Ut per ejus gratiam juſtificemur, & ſimus hæredes in ſpe vitæ quæ eſt in æternum. 8. Fidelis eſt ſermo, & in his volo ut ita quoque confirmes eos, ut ſolliciti ſint ad faciendum opera bona ij qui crediderunt in Deum:

ܘܡܢܟ ܬܘܦܣܐ ܒܢܦܫܟ ܗܘܝ. ܒܟܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܘܒܡܠܦܢܘܬܟ
ܢܗܘܐ ܠܟ ܡܠܬܐ ܚܠܝܡܬܐ: 8 ܕܢܬܟܦ ܘܠܐ ܡܬܚܒܠ. ܘܠܐ
ܐܢܫ ܢܫܘܛܝܗ. ܕܐܝܢܐ ܕܩܐܡ ܠܘܩܒܠܢ ܢܒܗܬ: ܟܕ ܠܐ
ܢܫܟܚ ܕܢܐܡܪ ܥܠܝܢ ܡܕܡ ܕܣܢܐ: 9 ܥܒܕܐ ܠܡܪܝܗܘܢ
ܢܫܬܥܒܕܘܢ ܒܟܠܡܕܡ ܘܢܫܦܪܘܢ. ܘܠܐ ܢܗܘܘܢ ܡܚܪܝܢܐ. 10
ܘܠܐ ܢܗܘܘܢ ܓܢܒܝܢ. ܐܠܐ ܢܚܘܘܢ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ ܛܒܬܐ ܒܟܠܡܕܡ:
ܕܢܨܒܬܘܢ ܒܟܠܡܕܡ ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܚܝܢܢ ܀
11 ܐܬܓܠܝܬ ܓܝܪ ܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܚܝܢܝܬܐ ܕܟܠ ܠܘܬ
ܠܒܢܝܢܫܐ ܟܠܗܘܢ. 12 ܘܪܕܝܐ ܠܢ ܕܢܟܦܘܪ ܒ
ܪܫܝܥܘܬܐ ܘܒܪܓܝܓܬܐ ܕܥܠܡܐ. ܘܢܚܐ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ:
ܒܢܟܦܘܬܐ: ܘܒܟܐܢܘܬܐ ܘܒܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ. 13 ܟܕ ܡܣܟܝܢܢ
ܠܣܒܪܐ ܒܪܝܟܐ ܘܠܓܠܝܢܐ ܕܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ
ܘܡܚܝܢܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 14 ܗܘ ܕܝܗܒ ܢܦܫܗ ܚܠܦܝܢ:
ܕܢܦܪܘܩܢ ܡܢ ܟܠ ܥܘܠܐ. ܘܢܕܟܝܢ ܠܢܦܫܗ ܥܡܐ ܚܕܬܐ ܕܚܦܝܛ
ܒܥܒܕܐ ܛܒܐ. 15 ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܘܒܥܐ. ܘܟܣ ܒܟܠ
ܫܘܠܛܢ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܫܘܛܟ ܀

AD TITUM. CAP. II.

exemplar in te ipso praebe in omnibus operibus bonis: & in doctrina tua sit tibi sermo sanus, 8. Qui sit honestus & incorruptus, neque quisquam spernat ipsum: ut is qui insurgit adversus nos, erubescat, non inveniens ut dicat adversus nos quicquam odiosi. 9. Servi dominis suis subjiciant sese in quavis re, & praebeant se placentes, nec sint contentiosi: 10. Neque sint fures, sed ostendant fidelitatem suam bonam in qualibet re: & ornent *in omnibus* doctrinam Dei Servatoris nostri. 11. Apparuit enim benignitas Dei servatrix omnium: 12. Et erudit nos ut abnegemus improbitatem & concupiscentias mundi, & vivamus in hoc mundo in sobrietate, & in justitia, & in timore Dei. 13. Exspectantes spem benedictam, & revelationem gloriae Dei magni & Servatoris nostri Jeschua Christi: 14. Qui dedit semetipsum pro nobis, ut redimeret nos ab omni iniquitate, & purificaret nos sibiipsi populum novum, qui studiosè bona opera sectaretur. 15. Haec loquere, & require, & corrige cum omni imperio: & nemo contemnat te.

CAPUT

ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܣܢܝܢ ܫܪܪܐ . 15 ܟܠܡܕܡ ܓܝܪ ܕܟܐ ܗܘ ܠܕܟܝ̈ܐ .
ܠܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܡܛܢܦܝܢ ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ : ܡܕܡ ܕܕܟܐ ܠܝܬ
ܠܗܘܢ ܐܠܐ ܡܛܢܦ ܗܘ ܪܥܝܢܗܘܢ ܘܬܐܪܬܗܘܢ . 16 ܘܡܘܕܝܢ
ܕܝܕܥܝܢ ܠܐܠܗܐ : ܒܥܒܕܝܗܘܢ ܕܝܢ ܟܦܪܝܢ ܒܗ . ܘܐܝܬܝܗܘܢ
ܣܢܝܐܐ ܘܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ : ܘܡܣܠܝܢ ܠܟܠ ܥܒܕ ܛܒ ܀ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܒ

1 ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܠܠ ܡܕܡ ܕܝܐܐ ܠܝܘܠܦܢܐ ܚܠܝܡܐ 2
ܘܐܠܦ ܕܢܗܘܘܢ ܩܫܝܫܐ ܥܝܪܝܢ ܒܪܥܝܢܗܘܢ . ܘܢܗܘܘܢ
ܢܟܦܝܢ . ܘܢܗܘܘܢ ܕܟܝܢ . ܘܢܗܘܘܢ ܚܠܝܡܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܒܚܘܒܐ ܘܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ . 3 ܘܐܦ ܩܫܝܫܬܐ ܗܟܢܐ :
ܢܗܘܝܢ ܒܐܣܟܡܐ ܕܝܐܐ ܠܕܚܠܬ ܐܠܗܐ . ܘܠܐ ܢܗܘܝܢ
ܐܟܠܢ ܩܪܨܐ . ܘܠܐ ܢܗܘܝܢ ܡܫܥܒܕܢ ܠܚܡܪܐ ܣܓܝܐܐ .
ܘܢܗܘܝܢ ܡܠܦܢ ܫܦܝܪܬܐ . 4 ܘܡܢܟܦܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܛܠܝܢ :
ܕܢܪܚܡܢ ܒܥܠܝܗܝܢ ܘܒܢܝܗܝܢ . ܘܢܗܘܝܢ ܢܟܦܢ ܘܩܕܝܫܢ . 5
ܘܢܗܘܝܢ ܝܨܦܢ ܫܦܝܪ ܒܒܬܝܗܝܢ ܘܡܫܬܥܒܕܢ ܠܒܥܠܝܗܝܢ .
ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܓܕܦ ܥܠ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ . 6 ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܛܠܝܢ
ܐܦ ܠܗܘܢ : ܒܥܐ ܡܢܗܘܢ ܕܢܗܘܘܢ ܢܟܦܝܢ . 7 ܒܟܠܡܕܡ ܕܝܢ

filiorum hominis odio habentium veritatem. 15. Omnis enim res pura puris, ijs autem qui sunt inquinati, & non credentes, aliquid quod purum sit, non est : sed est inquinata mens eorum, & conscientia eorum. 16. Et confitentur quòd cognoscant Deum, factis autem suis negant eum : & sunt odiosi, & inobedientes, ac reprobantes omne opus bonum.

CAP. II.

1. Tu verò loquere id quod decet doctrinam sanam. 2. Et doce ut sint seniores vigilantes mentibus suis, & sint honesti, & sint puri, & sint sani in fide, & in charitate, & in tolerantia, 3. Et anus quoque similiter, ut sint in modestia quæ conveniat reverentiæ Dei : at ne sint calumniatrices, neque sint obnoxiæ vino multo ; & doceant decora, 4. Et honestas reddant eas quæ sunt juvenculæ, ut ament viros suos & filios suos : 5. Et sint honestæ & sanctæ, & curam habeant decoris familiarum suarum, & subjectæ *sint* viris suis : nequis obloquatur de sermone Dei. 6. Et ab illis qui sunt juvenes, similiter pete ut sint honesti. 7. In qualibet autem re

exem-

ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܡܬܕܒܪ ܒܪܥܝܢܗ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܚܡܬܢ. ܘܠܐ
ܢܗܘܐ ܢܩܘܫ ܒܚܡܪܐ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܪܗܝܒܐ ܐܝܕܗ ܠܡܡܚܐ. ܘܠܐ
ܢܗܘܐ ܪܚܡ ܝܘܬܪܢܐ ܛܢܦܐ. 8 ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܪܚܡ ܐܟܣܢܝܐ.
ܘܢܗܘܐ ܪܚܡ ܛܒܬܐ. ܘܢܗܘܐ ܢܟܦ. ܘܢܗܘܐ ܟܐܢ.
ܘܢܗܘܐ ܡܚܣܝܐ ܘܟܒܝܫ ܢܦܫܗ ܡܢ ܪܓܝܓܬܐ. 9 ܘܒܛܝܠ
ܠܗ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܡܠܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܕܢܫܟܚ ܐܦ
ܠܡܒܝܐܘ ܒܡܠܦܢܘܬܗ ܚܠܝܡܬܐ: ܘܠܡܟܣܘ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܡܬܚܪܝܢ. 10 ܐܝܬ ܓܝܪ ܣܓܝܐܐ ܕܠܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ
ܘܣܪܝܩܢ ܡܠܝܗܘܢ. ܘܡܛܥܝܢ ܪ̈ܥܝܢܐ ܕܒ̈ܢܝܢܫܐ
ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܓܙܘܪܬܐ ܐܢܘܢ. 11 ܗܢܘܢ ܕܘܠܐ ܗܘ
ܗܘܐ ܠܡܣܟܪܘ ܦܘܡܗܘܢ. ܒ̈ܬܐ ܓܝܪ̈ܐ ܡܗܦܟܝܢ.
ܘܡܠܦܝܢ ܡܕܡ ܕܠܐ ܘܠܐ ܡܛܠ ܝܘܬܪܢܐ ܛܢܦܐ. 12 ܐܡܪ
ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ ܢܒܝܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܕܩܪܝܛܝܐ ܒܟܠܙܒܢ
ܟܕܒܝܢ ܐܢܘܢ. ܚܝ̈ܘܬܐ ܒܝ̈ܫܬܐ ܘܟܪ̈ܣܬܐ ܒܛܝ̈ܠܬܐ. 13
ܘܣܗܕܘܬܐ ܗܕܐ ܫܪܝܪܐ ܗܝ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܗܘܝܬ ܟܐܦ
ܐܢܘܢ ܩܫܝܐܝܬ. ܕܢܗܘܘܢ ܚܠܝܡܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ.
14 ܘܠܐ ܢܬܬܠܘܢ ܠܫܘܥܝܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܠܦܘܩܕܢܐ

AD TITUM. CAP. I.

neque ducatur per cogitationem suam ipsius, neque sit iracundus, neque sit sectator vini, cujus manus non sit præceps ad percutiendum, neque sit amans lucrum turpe: 8. Sed sit amans hospites, & sit amans bona, & sit sobrius, & sit justus, & sit benignus, & continens seipsum à concupiscentijs. 9. Et solicitus sit super doctrina sermonis fidei, ut possit etiam consolari per suam doctrinam sanam, & arguere eos qui sunt contentiosi. 10. Sunt enim multi qui sese non submittunt, & vani sunt sermones eorum, & in errorem inducunt mentes filiorum hominis, maxime ij qui sunt ex circumcisione: 11. (Quorum oportebat obthurare os) domos multas destruunt, & docent id quod non oportet, propter lucrum turpe. 12. Dixit quidam ex ipsis propheta ipsorum, Quod Cretenses omni tempore mendaces sunt, bestiæ malæ, & ventres otiosi. 13. Et verum est testimonium hoc: propter hoc dure increpa illos ut sint sani in fide, 14. Et ne conjiciant se ad fabulas Judæorum, & ad mandata

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܛܛܘܣ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1 ܦܘܠܘܣ ܥܒܕܗ ܕܐܠܗܐ ܘܫܠܝܚܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܓܒܝܐ ܕܐܠܗܐ ܘܒܝܕܥܬܐ ܕܫܪܪܐ ܕܒܕܚܠܬܗ
ܕܐܠܗܐ . 2 ܥܠ ܣܒܪܐ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܕܡܠܟ ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ
ܡܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܕܥܠܡܐ : ܘܓܠܝܗ ܠܡܠܬܗ ܒܙܒܢܗ 3 ܒܟ
ܪܘܙܘܬܐ . ܗܝ ܕܐܬܬܗܝܡܢܬ ܐܢܐ ܒܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡ
ܚܝܢܢ . ܠܛܛܘܣ ܒܪܐ ܫܪܝܪܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܓܘܢܝܬܐ . 4
ܛܝܒܘܬܐ ܘܫܠܡܐ . ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܡܚܝܢܢ . 5 ܡܛܠ ܗܕܐ ܫܒܩܬܟ ܒܩܪܛܐ
ܕܐܝܠܝܢ ܕܚܣܝܪܢ ܬܬܪܨ . ܘܬܩܝܡ ܩܫܝܫܐ ܒܟܠ ܡܕܝܢܐ
ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕܬܟ . 6 ܐܝܢܐ ܕܠܐ ܡܦܣ ܗܘ . ܘܗܘܐ
ܒܥܠܐ ܕܚܕܐ ܐܢܬܬܐ . ܘܐܝܬ ܠܗ ܒܢܝܐ ܡܗܝܡܢܐ ܕܠܐ ܡܬܐܡܪܝܢ .
ܘܠܐ ܐܝܬ ܥܠܝܗܘܢ ܠܐ ܡܦܣܝܢ ܒܐܣܘܛܘܬܐ . 7 ܘܙܕܩ ܗܘ ܓܝܪ
ܩܫܝܫܐ ܕܢܗܘܐ ܕܠܐ ܡܦܣ . ܐܝܟ ܪܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ .

EPISTOLA AD TITUM.

CAPUT I.

PAULUS servus Dei & Apostolus Jeschua Christi, juxta fidem electorum Dei, & agnitionis veritatis quæ est in reverentia Dei. 2. De spe vitæ quæ est in æternum, quam promisit Deus verax ante tempora seculi, & patefecit sermonem suum in tempore suo. 3. Per prædicationem nostram quæ concredita fuit mihi per mandatum Dei Servatoris nostri, Tito filio vero, juxta fidem communem. 4. Gratia & Pax à Deo Patre, & à Domino nostro Jeschua Christo Servatore nostro. 5. Propter hoc reliqueram te in Creta, ut ea quæ deessent corrigeres, & constitueres seniores in qualibet civitate, sicut præceperam tibi: 6. Eum qui est irreprehensibilis, & fuit maritus uxoris unius, & sunt illi filij fideles qui non sunt dediti luxuriæ, neque sunt immorigeri præ crapula. 7. Debet enim senior esse irreprehensibilis tamquam dispensator Dei,

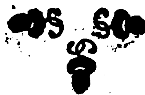
neque

ܘܩܠܘܕܝܐ ܘܐܚܐ ܟܠܗܘܢ. 22 ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ
ܪܘܚܟ. ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟ ܐܡܝܢ ❖ ⁛

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܛܝܡܬܐܘܤ
ܕܬܪܬܝܢ. ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ
ܪܗܘܡܐ ❖

& Claudia, & fratres omnes. 22. Dominus noster Jeschua Christus sit cum Spiritu tuo, Gratia sit tecum, Ammin.

Finitur Epistola ad Timotheum secunda, quæ fuit scripta è Roma.

ܠܝ ܓܝܪ ܠܬܫܡܫܬܐ . 12 ܠܛܘܟܝܩܘܣ ܕܝܢ ܫܕܪܬ ܠܐܦܣܘܣ
13 ܟܪܟܐ ܕܟܬܒܐ ܕܝܢ ܕܫܒܩܬ ܒܛܪܘܐܣ ܠܘܬ ܩܪܦܘܣ . ܡܐ
ܕܐܬܐ ܐܢܬ ܐܝܬܝܗܝ . ܘܟܬܒܐ . ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܦܪܟܐ ܕܡܓܠܬܐ . 14
ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܢܦܚܐ ؛ ܒܝܫܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܚܘܝܢܝ . ܦܪܥ ܠܗ
ܡܪܝ ܐܝܟ ܥܒܕܘܗܝ . 15 ܐܦ ܐܢܬ ܕܝܢ ܐܙܕܗܪ ܡܢܗ . ܣܛ
ܓܝܪ ܐܣܛܝ ܠܘܩܒܠ ܡܠܝܢ . 16 ܒܡܦܩ ܪܘܚܝ ܩܕܡܝܐ
ܠܐ ܐܢܫ ܗܘܐ ܥܡܝ . ܐܠܐ ܟܠܗܘܢ ܫܒܩܘܢܝ . ܠܐ ܬܬܚܫܒ
ܠܗܘܢ ܗܕܐ . 17 ܡܪܝ ܕܝܢ ܩܡ ܠܝ ܘܚܝܠܢܝ . ܕܒܝ
ܬܬܡܠܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ؛ ܘܢܫܡܥܘܢ ܥܡܡܐ ܟܠܗܘܢ . ܘܐܬܦܨܝܬ
ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܐܪܝܐ . 18 ܘܢܦܨܝܢܝ ܡܪܝ ܡܢ ܟܠ ܥܒܕ ܒܝܫ ؛
ܘܢܚܝܢܝ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܒܫܡܝܐ . ܕܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܥܠܡ
ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ . 19 ܫܐܠ ܒܫܠܡܐ ܕܦܪܝܣܩܠܐ ܘܠܐܩܠܘܣ .
ܘܠܒܝܬܐ ܕܐܢܣܝܦܘܪܘܣ . 20 ܐܪܣܛܘܣ ܦܫ ܠܗ ܒ
ܩܘܪܢܬܘܣ . ܠܛܪܘܦܝܡܘܣ ܕܝܢ ܫܒܩܬܗ ܟܕ ܟܪܝܗ
ܒܡܝܠܝܛܘܣ ܡܕܝܢܬܐ . 21 ܢܬܒܛܠ ܠܟ ܕܩܕܡ ܣܬܘܐ ܬܐܬܐ .
ܫܐܠ ܒܫܠܡܟ ؛ ܐܘܒܘܠܘܣ ܘܦܘܕܝܣ ܘܠܝܢܘܣ ܘ

enim est mihi ad ministerium. 12. Tychicum autem misi Ephesum. 13. Domum scriptorum autem quam reliqui Troade apud Carpum, quum veneris adferto, & libros, & maximè fasciculum voluminum. 14. Alexander faber ærarius mala multa ostendit mihi: redditurus est illi Dominus noster secundùm opera ipsius. 15. Cave autem tu quoque ab eo: valde enim sese elevavit contra sermones nostros. 16. In defensione prima nemo fuit mecum, sed omnes deseruerunt me: ne imputetur illis hoc. 17. Dominus autem meus astitit mihi, & roboravit me, ut per me prædicatio expleretur, & audirent Gentes omnes: & ereptus sum ex ore leonis: 18. Ac eripiet me Dominus meus ab omni opere malo, & servabit me in regnum suum quod est in cælis: cui est gloria in secula seculorum. Ammin. 19. Saluta Priscillam & Aquilam, & familiam Onesiphori. 20. Erastus remansit Corinthi: Trophimum autem reliqui ægrotum in Mileto urbe. 21. Sollicitudo incumbat tibi ut ante hyemem advenias. Salutat te Ebulus, & Pudus, & Linus, & Clau-

2 ܐܟܪܙ ܡܠܬܐ ܘܩܘܡ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܒܥܕܢܐ ܘܕܠܐ ܥܕܢܐ.
ܐܟܣ ܘܟܐܐ: ܒܟܠܗ ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ ܘܡܘܠܦܢܘܬܐ. 3 ܢܗܘܐ
ܓܝܪ ܙܒܢܐ: ܕܠܡܘܠܦܢܐ ܚܠܝܡܐ ܠܐ ܢܫܬܡܥܘܢ ܐܠܐ ܐܝܟ
ܪ̈ܓܝܓܬܗܘܢ: ܢܣܓܘܢ ܠܗܘܢ ܡܠܦܢܐ ܒܡܫܬܪܓܪܓܘܬܐ
ܕܡܫܡܥܬܗܘܢ. 4 ܘܡܢ ܫܪܪܐ ܢܗܦܟܘܢ ܐܕܢܝܗܘܢ. ܠܐ
ܠܫܘ̈ܥܝܬܐ ܕܝܢ ܢܨܛܠܘܢ. 5 ܐܢܬ ܕܝܢ ܗܘܝܬ ܥܝܪ ܒܟܠܡܕܡ
ܘܣܝܒܪ ܒܝܫܬܐ. ܘܥܒܕ ܥܒܕܐ ܕܡܣܒܪܢܐ. ܘܬܫܡܫܬܟ
ܫܡܠܐ. 6 ܐܢܐ ܕܝܢ ܡܬܢܩܐ ܐܢܐ. ܘܙܒܢܐ ܕܐܫܬܪܐ ܡܛܐ. 7
ܐܓܘܢܐ ܫܦܝܪܐ ܐܬܟܬܫܬ. ܘܪܗܛܝ ܫܠܡܬ. ܘܗܝܡܢܘܬܝ
ܢܛܪܬ. 8 ܘܡܟܝܠ ܢܛܝܪ ܠܝ ܟܠܝܠܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ·: ܗ
ܕܢܦܪܥܢܝܗܝ ܠܝ ܡܪܝ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܕܝܢܐ ܟܐܢܐ.
ܠܐ ܕܝܢ ܒܠܚܘܕ ܠܝ: ܐܠܐ ܐܦ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܚܒܘ ܠܓܠܝܢܗ ❖
9 ܢܬܚܦܛ ܠܟ ܕܬܐܬܐ ܠܘܬܝ ܥܓܠ. 10 ܕܐܡܐ ܓܝܪ
ܫܒܩܢܝ. ܘܐܚܒ ܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܘܐܙܠ ܠܗ ܠܬܣܠܘܢܝܩܐ.
ܩܪܣܩܘܣ ܠܓܠܛܝܐ. ܛܝܛܘܣ ܠܕܠܡܛܝܐ. 11 ܠܘܩܐ
ܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܥܡܝ. ܠܡܪܩܘܣ ܕܒܪ ܘܐܝܬܝܗܝ ܥܡܟ. ܡܛܠ

AD TIMOTHEUM II. Cap. IV.

2. Prædica sermonem, & persta in diligentia, tempestivè & intempestivè: argue, & redargue cum omni longanimitate & doctrina. 3. Erit enim tempus quum doctrinæ sanæ non auscultabunt, sed juxta concupiscentias suas coacervabunt sibi ipsis doctores, in pruritu auditus ipsorum, 4. Et à veritate avertent aures suas, ad fabulas verò inclinabunt. 5. Tu autem esto vigilans in omni re, & tolera mala, & fac opus Evangelistæ, & ministerium tuum adimple. 6. Ego autem libor, & tempus quo resolvar, appropinquat. 7. Certamen bonum certavi, & cursum meum absolvi, & fidem meam servavi: 8. Et deinceps servatur mihi corona justitiæ, quam rependet mihi Dominus meus in die illo, qui est judex justus: non autem tantùm mihi, sed etiam illis qui dilexerunt revelationem ejus. 9. Solicitudo tibi incumbat ut venias ad me citò. 10. Demas enim deseruit me, & dilexit mundum hunc, & profectus est Thessalonicam, Crispus in Galatiam, Titus in Dalmatiam. 11. Lucas solus est mecum, Marcum assume, & adducito eum tecum: aptus

ܡܣܝܒܪܢܘܬܝ 11 ܘܒܪ̈ܕܘܦܝ ܘܒܚ̈ܫܝ ܡܩܒܠܬ . ܘܝܕܥ
ܐܢܬ ܐܝܠܝܢ ܣܝܒܪܬ ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ . ܘܒܐܝܩܘܢܝܘܢ ܘ
ܒܠܘܣܛܪܐ . ܐܝܕܐ ܪܕܘܦܝܐ ܣܝܒܪܬ . ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܦܪܩܢܝ ܡܪܝ . 12 ܘܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܕܒܕܚܠܬ
ܐܠܗܐ . ܢܚܘܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܬܪ̈ܕܦܘܢ . 13 ܒ̈ܢܝܢܫܐ
ܕܝܢ ܒ̈ܝܫܐ ܘܡܛܥ̈ܝܢܐ . ܢܘܣܦܘܢ ܥܠ ܒܝܫܘܬܗܘܢ . ܟܕ
ܛܥܝܢ ܘܡܛܥܝܢ . 14 ܐܢܬ ܕܝܢ ܩܘܡ ܒܐܝܠܝܢ ܕܝܠܦܬ
ܘܐܬܬܟܝܠܬ . ܝܕܥ ܐܢܬ ܓܝܪ ܡܢ ܡܢܘ ܝܠܦܬ . 15 ܘܕܡܢ
ܛܠܝܘܬܟ ܣܦܪ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܝܠܦܬ . ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܟܚܝܢ
ܕܢܚܟܡܘܢܟ ܠܚܝ̈ܐ . ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀
16 ܟܠ ܟܬܒ ܓܝܪ ܕܒܪܘܚܐ ܐܬܟܬܒ . ܡܘܬܪܢܐ ܗܘ ܠܗ
ܠܝܘܠܦܢܐ . ܘܠܡܟܣܢܘܬܐ . ܘܠܬܘܪܨܐ . ܘܠܡܪܕܘܬܐ ܕ
ܒܟܐܢܘܬܐ . 17 ܕܢܗܘܐ ܓܡܝܪ ܒܪܢܫܐ ܕܐܠܗܐ . ܘܠܟܠ ܥܒܕ
ܛܒ ܘܡܫܡܠܝ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1. ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܠܟ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܡܕܢ ܚ̈ܝܐ ܘܡ̈ܝܬܐ ܒܓܠܝܢܐ ܕܡܠܟܘܬܗ .

EPISTOLA PAULI

patientiam meam, 11. Et assequutus persequutionem meam, & assequutus passiones meas: & nosti quæ sustinui Antiochiæ & Iconij & Lystris: quam persequutionem sustinuerim: & ex omnibus eripuit me Dominus meus. 12. Sed & omnes illi qui volunt in timore Dei vivere, in Christo Jeschua persequutionem patiuntur. 13. Filij hominis autem mali & seductores, adjicient malitiæ suæ, errantes & in errorem inducentes. 14. Tu verò persiste in ijs quæ didicisti, & *in quibus* confirmatus es, nosti enim à quo didiceris: 15. Et quòd à pueritia tua libros sacros didiceris, qui possunt sapientem te reddere ad salutem, per fidem quæ est in Jeschua Christo. 16. *Omnis* enim Scriptura quæ per Spiritum scripta est, utilis est ad doctrinam, & ad redargutionem, & ad correctionem, & ad eruditionem quæ est in justitia. 17. Ut sit perfectus filius hominis Dei ad omne opus bonum, & absolutus.

CAP. II.

1. Obtestor te coram Deo & Domino nostro Jeschua Christo, qui judicaturus est vivos & mortuos in apparitione regni sui.

2. Præ-

ܩܫܝ̈ܐ. 2 ܘܢܗܘܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܪܚܡܝ ܢܦܫܗܘܢ ܘܪܚܡܝ
ܟܣܦܐ. ܫܒܗܪ̈ܢܐ. ܪ̈ܡܐ. ܡܓܕ̈ܦܢܐ. ܕܠܐܒܗܝܗܘܢ ܠܐ ܡܬ
ܛܦܝܣܝܢ. ܟܦܘܪܝ ܛܝܒܘܬܐ. ܪ̈ܫܝܥܐ. 3 ܐܟܠܝ ܩܪ̈ܨܐ.
ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܪܓܝܓܬܐ. ܒܥܝ̈ܪܢܐ. ܣܢܝܝ ܛܒܬܐ 4 ܡܫܠܡܢ̈ܐ.
ܡܣܪ̈ܗܒܐ. ܡܬܝ̈ܪܐ. ܪܚܡܝ ܪܓܝܓܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܚܘܒܗ
ܕܐܠܗܐ. 5 ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܣܟܡܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ: ܘܡܢ
ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ ܪ̈ܚܝܩܝܢ ܐܢܘܢ: ܕܗܘܘ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܪܚܩ ܡܢܗܘܢ.
6 ܡܢܗܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܕܡܣܬܪܩܝܢ ܒܝܬ ܒ̈ܬܐ: ܘܫܒܝܢ
ܢܫ̈ܐ ܕܛܡܝܪܢ ܒܚܛܗ̈ܐ: ܘܡܬܕܒ̈ܪܢ ܒܪ̈ܓܝܓܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ.
7 ܕܒܟܠܙܒܢ ܝܠܦ̈ܢ: ܘܡܕܡ ܠܡܕܥܬܐ ܕܫܪܪܐ ܠܐ ܡܫܟܚܢ
ܠܡܐܬܐ. 8 ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܝܢܝܣ ܘܝܡܒܪܝܣ ܩܡܘ ܠܘܩܒܠ
ܡܘܫܐ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܠܝܢ ܩܝܡܝܢ ܠܘܩܒܠ ܫܪܪܐ
ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܡܚܒܠ ܪܥܝܢܗܘܢ ܘܣܠܝܩܝܢ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. 9
ܐܠܐ ܠܐ ܢܬܩܕܡܘܢ: ܫܛܝܘܬܗܘܢ ܓܝܪ ܝܕܝܥܐ ܠܟܠ ܐܢܫ
ܐܝܟ ܕܐܦ ܕܗܢܘܢ ܝܕܝܥܐ ܗܘܬ: 10 ܐܢܬ ܕܝܢ ܐܬܠܘܬ
ܒܬܪ ܝܘܠܦܢܝ ܘܒܬܪ ܕܘܒܪܝ. ܘܒܬܪ ܨܒܝܢܝ ܘܒܬܪ
ܗܝܡܢܘܬܝ. ܘܒܬܪ ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܝ ܘܒܬܪ ܚܘܒܝ. ܘܒܬܪ

AD TIMOTHEUM II. CAP. III.

dura: 2. Et erunt filij hominis amantes sui ipsorum, & amantes argentum, gloriosi, elati, maledici, qui ijs qui præsunt sibi non obtemperant, negantes beneficium, improbi, 3. Calumniatores, subjecti affectui, feri, odio habentes bona, 4. Proditores, præcipites, inflati, amantes voluptates potiùs quàm charitatem Dei: 5. Quibus est species reverentiæ Dei, & à virtute Dei longè discedunt. Qui tales sunt, longè remove abs te. 6. Ex ijs enim sunt qui irrepunt in domos, & captivas ducunt mulierculas quæ custodiuntur in peccatis, & ducuntur in concupiscentias varias. 7. Quæ omni tempore discunt. & nunquam ad cognitionem veritatis venire possunt. 8. Quemadmodum autem Jannes & Jambres insurrexerunt contra Mûsche, ita & hi insurgunt contra veritatem: homines quorum mens corrupta est, & reprobati sunt à fide. 9. Sed non progredientur: amentia enim eorum cognita est omni homini, sicut etiam illorum cognita fuit. 10. Tu verò assequutus es doctrinam meam, & assequutus meas vitæ rationes, & assequutus voluntatem meam, & assequutus fidem meam, & assequutus longanimitatem meam, & assequutus charitatem meam, & assequutus patien-

ܐܢܘܢ. ܘܢܦܪܘܩ ܡܢ ܥܘܠܐ ܟܠ ܕܩܪܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. 20
ܒܒܝܬܐ ܕܝܢ ܪܒܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܐܢܐ ܕܕܗܒܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܘ ܕܣܐܡܐ
ܐܝܬ ܒܗ. ܐܠܐ ܐܦ ܕܩܝܣܐ ܐܦ ܕܚܨܦܐ. ܘܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܠܐܝܩܪܐ
ܘܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܠܨܥܪܐ. 21 ܐܢ ܐܢܫ ܗܟܝܠ ܢܕܟܐ ܢܦܫܗ ܡܢ
ܗܠܝܢ. ܗܘܐ ܡܐܢܐ ܕܟܝܐ ܠܐܝܩܪܐ ܕܫܘܐ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܡܪܗ.
ܘܡܛܝܒ ܠܟܠ ܥܒܕ ܛܒ. 22 ܡܢ ܟܠܗܝܢ ܪܓܝܓܬܐ
ܕܛܠܝܘܬܐ ܥܪܘܩ. ܘܗܘܝ ܪܗܛ ܒܬܪ ܟܐܢܘܬܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ: ܘܚܘܒܐ
ܘܫܠܡܐ ܥܡ ܐܝܠܝܢ ܕܩܪܝܢ ܠܡܪܢ ܒܠܒܐ ܕܟܝܐ. 23 ܕܪܫܐ
ܣܟܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܪܕܘ ܐܢܘܢ. ܐܫܬܐܠ ܡܢܗܘܢ. ܝܕܥ ܐܢܬ
ܓܝܪ ܕܝܠܕܝܢ ܚܪܝܢܐ. 24 ܥܒܕܗ ܕܝܢ ܕܡܪܢ ܠܐ ܘܠܐ
ܠܗ ܠܡܬܚܪܝܘ. ܐܠܐ ܕܢܗܘܐ ܢܝܚ ܠܘܬ ܟܠܢܫ. ܘܡܠܦܢܐ
ܘܡܓܪ ܪܘܚܐ. 25 ܕܢܗܘܐ ܪܕܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܚܪܝܢ ܠܘܩܒܠܗ
ܒܡܟܝܟܘܬܐ. ܕܠܡܐ ܢܬܠ ܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܬܝܒܘܬܐ. ܘܢܕܥܘܢ
ܫܪܪܐ 26 ܘܢܬܥܗܘܢ ܢܦܫܗܘܢ. ܘܢܬܦܨܘܢ ܡܢ ܦܚܗ ܕܣܛܢܐ
ܕܒܗ ܐܬܬܨܝܕܘ ܠܨܒܝܢܗ

ܨܚܚܐ ܓ

1. ܗܕܐ ܕܝܢ ܗܘܝ ܝܕܥ: ܕܒܝܘܡܬܐ ܐܚܪܝܐ. ܢܐܬܘܢ ܙܒܢܐ

&, Discedat ab iniquitate omnis qui invocat nomen Domini. 20. In domo autem magna non sunt vasa aurea tantùm, aut argentea *tantùm* sunt in ea, sed etiam lignea & testacea: ex eis *quædam* in honorem, & ex eis *quædam* in contumeliam. 21. Si quis igitur expurgaverit seipsum ab istis, erit vas mundum in honorem, aptum ad usum Domini sui, & præparatum ad omne opus bonum. 22. Ab omnibus concupiscentijs juvenilibus fuge, & sectare justitiam, & fidem, & charitatem, & pacem cum ijs qui invocant Dominum nostrum corde puro. 23. Altercationes stultas, quæ ineruditæ sunt, fuge: nosti enim quòd certamina gignant. 24. Servus autem Domini nostri non debet certare, sed placidus esse erga omnem hominem, & didacticus, & longanimis. 25. Ut erudiat eos qui contendunt adversus se, cum mansuetudine: si fortè det illis Deus conversionem, & agnoscant veritatem. 26. Et memores sint sui ipsorum, & eripiantur ex laqueo Satanæ, quo capti sunt ad voluntatem ipsius.

CAPUT III.

1. Hoc autem scias, quòd in diebus extremis venient tempora dura:

[illegible]

AD TIMOTHEUM II. CAP. II.

electos, ut etiam inveniant salutem in Jeschua Christo cum gloria, quæ est in æternum. 11. Fidelis est sermo: si enim mortui sumus cum eo, etiam cum eo vivemus: 12. Et si toleraverimus, etiam regnabimus cum eo: si autem negaverimus eum, etiam ille negabit nos. 13. Et si non crediderimus in eum, ipse in fide sua permanet: ut enim neget seipsum *fieri* non potest. 14. Hæc commemora eis, & testare coram Domino nostro, ne contendant sermonibus inutilibus, ad subversionem eorum qui audiunt eos: 15. Et cura sit tibi ut sistas teipsum perfectè coram Deo, operarium sine erubescentia, & prædicantem rectè sermonem veritatis: 16. A sermonibus vanis, in quibus non est utilitas, te subducito: multum enim adjiciunt ad improbitatem illorum qui occupantur in eis. 17. Et sermo eorum tanquam cancer passionem apprehendet in multis. est autem unus ex illis Hymenæus, & alter Philetus: 18. Qui aberrarunt à veritate, dicentes quòd resurrectio mortuorum facta sit: & fidem quorundam subvertunt. 19. Fundamentum autem firmum Dei manet, & est ei signaculum hoc: Quòd novit Dominus eos qui sunt sui,

18 [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
[illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
[illegible]
9 [illegible]
[illegible]
10 [illegible]

Romam, diligenter quæsivit me, & invenit me. 18. Det ei Dominus noster ut inveniat misericordiam apud Dominum nostrum in die illo: & quam ministraverit mihi Ephesi, abunde nosti.

CAPUT II.

1. Tu igitur, fili mi, corroborare in gratia, quæ est per Jeschua Christum. 2. Et quæ audivisti à me per multos testes, hæc depone apud homines fideles, in quorum manibus facultas sit etiam alios docere: 3. Et tolera mala tamquam miles bonus Jeschua Christi. 4. Nemo militat, & implicat se negotiis seculis, ut placeat ei qui elegit ipsum. 5. Et, si certaverit aliquis, non coronatur, nisi secundum legem suam certet. 6. Agricolæ qui laborat, convenit ut primum de fructibus suis alatur. 7. Considera id quod dico: dabit tibi Dominus noster sapientiam in omni re. 8. Memor esto Jeschua Christi, quod resurrexit à mortuis, qui est ex semine David, secundum Evangelium meum: 9. In quo sustineo mala usque ad vincula, tamquam patrator malorum, sed sermo Dei non est vinctus. 10. Propter hoc omnia suffero, propter electos,

ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܒܗܛ ܒܣܗܕܘܬܗ ܕܡܪܢ ܘܠܐ ܒܝ ܒܐܣܝܪܗ. ܐܠܐ ܚܫ ܥܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܒܝܫܬܐ ܒܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ . 9
ܗܘ ܕܐܚܝܢ ܘܩܪܢ ܒܩܪܝܢܐ ܩܕܝܫܐ. ܠܘ ܐܝܟ ܥܒܕܝܢ ܐܠܐ ܐܝܟ
ܨܒܝܢܗ. ܘܐܝܟ ܛܝܒܘܬܗ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܡܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܕܥܠܡܐ. 10 ܘܐܬܓܠܝܬ ܗܫܐ ܒܓܠܝܢܗ
ܕܡܚܝܢܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܕܒܛܠܗ ܠܡܘܬܐ. ܘܚܘܝ ܚܝܐ ܘܠܐ
ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ. 11 ܗܘ ܕܐܬܬܣܝܡܬ ܒܗ ܐܢܐ
ܟܪܘܙܐ ܘܫܠܝܚܐ ܘܡܠܦܢܐ ܕܥܡܡܐ. 12 ܡܛܠܗܢܐ ܗܢܐ ܠܝ
ܡܣܝܒܪ ܐܢܐ ܘܠܐ ܒܗܬ ܐܢܐ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܒܡܢ ܗܝܡܢܬ.
ܘܡܦܝܣ ܐܢܐ ܕܡܫܟܚ ܕܢܛܪ ܠܝ ܡܘܦܩܕܘܬܝ ܠܗܘ ܝܘܡܐ
ܗܘ. 13 ܢܗܘܐ ܠܟ ܕܡܘܬܐ ܡܠܐ ܚܠܝܡܬܐ ܕܫܡܥܬ
ܡܢܝ. ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܚܘܒܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 14
ܛܪ ܡܘܦܩܕܘܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܥܡܪ ܒܢ. 15
ܝܕܥ ܐܢܬ ܗܕܐ. ܕܐܗܦܟܘ ܡܢܝ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܐܣܝܐ.
ܕܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܦܘܓܠܘܣ ܘܗܪܡܘܓܢܣ. 16 ܢܬܠ
ܡܪܢ ܪܚܡܐ ܠܒܝܬܗ ܕܐܢܣܝܦܘܪܘܣ. ܕܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܢ
ܐܢܝܚܢܝ. ܘܒܫܫܠܬܐ ܕܐܣܘܪܝ ܠܐ ܒܗܬ. 17 ܐܠܐ ܟܕ ܐܬܐ

AD TIMOTHEUM II. CAP. I.

8. Ne igitur pudeat te testimonij Domini nostri, neque etiam mei vincti ipsius: sed fer mala cum Evangelio per virtutem Dei: 9. Qui servavit, & vocavit nos vocatione sancta, non secundum opera nostra, sed secundum voluntatem suam, & gratiam ejus quæ data est nobis in Jeschua Christo ante tempus seculorum, 10. Et manifestata est nunc per manifestationem servatoris nostri Jeschua Christi, qui abolevit mortem, & ostendit vitam & incorruptionem per Evangelium: 11. In quo ego constitutus sum præco & Apostolus ac doctor Gentium. 12. Propter hoc sustineo ista, & non erubesco. Novi cui credidi: & persuasus sum quod facultas est in manibus ejus, depositum meum servare mihi in diem illum. 13. Sint tibi formulæ sermonum sanorum, quos audivisti à me cum fide & cum charitate quæ est in Jeschua Christo. 14. Depositum bonum serva per Spiritum sanctum qui habitat in nobis. 15. Nosti hoc, quòd aversati sint à me omnes qui sunt in Asia: ex quibus sunt Phygellus & Hermogenes. 16. Det Dominus noster misericordiam familiæ Onesiphori, quæ temporibus multis refocillavit me, & in catenis vinculorum meorum non erubuit. 17. Sed etiam quum venisset

ܐܓܪܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܠܘܬ ܛܝܡܬܐܘܣ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܨܒܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ ܘܒܫܘܘܕܝܐ ܕܚܝܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ 2
ܠܛܝܡܬܐܘܣ ܒܪܐ ܚܒܝܒܐ ܛܝܒܘܬܐ ܘܪܚܡܐ ܘܫܠܡܐ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ 3 ܡܘܕܐ ܐܢܐ
ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܕܠܗ ܡܫܡܫ ܐܢܐ ܡܢ ܐܒܗܝ ܒܬܐܪܬܐ ܕܟܝܬܐ
ܕܡܕܡܢ ܡܥܗܕ ܐܢܐ ܠܟ ܒܨܠܘܬܝ ܕܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ ܀ 4
ܘܡܬܪܓܪܓ ܐܢܐ ܠܡܚܙܝܟ ܘܡܥܗܕ ܐܢܐ ܕܡܥܝܟ ܕܐܬܡܠܐ ܚܕܘܬܐ ܀
5 ܡܬܕܟܪܢܘܬܐ ܕܝܢ ܗܘܬ ܠܝ ܠܗܝܡܢܘܬܟ ܫܪܝܪܬܐ ܗܝ
ܕܥܡܪܬ ܠܘܩܕܡ ܒܠܘܐܝܣ ܐܡܐ ܕܐܡܟ ܘܒܐܡܟ ܐܘܢܝܩܐ ܀ ܡܦܝܣ
ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܐܦ ܒܟ ܀ 6 ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܥܗܕ ܐܢܐ ܠܟ ܕܬܥܝܪ
ܡܘܗܒܬܗ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܕܩܒܠܬ ܒܣܝܡ ܐܝܕܝ ܀ 7 ܠܐ ܓܝܪ ܝܗܒ
ܠܢ ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ ܕܕܚܠܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝܠܐ ܘܕܚܘܒܐ ܘܕܡܪܕܘܬܐ ܀

EPISTOLA AD TIMOTHEUM POSTERIOR.

CAPUT I.

PAULUS Apostolus Jeschua Christi, per voluntatem Dei, & secundum promissionem vitæ quæ est in Jeschua Christo:
2. Timotheo filio dilecto gratia & misericordia, & pax à Deo Patre & à Domino nostro Jeschua Christo.
3. Gratias ago Deo, cui servio à progenitoribus meis in conscientia pura; quod constanter memor sim tui in precationibus meis nocturnis & diurnis:
4. Et desiderem videre te, & memor sim lacrymarum tuarum, ut implear gaudio,
5. Per recordationem quæ est erga te, propter fidem tuam veram, quæ habitavit primùm in avia tua Loide, & in matre tua Eunica: persuasum autem habeo quod etiam *habitet* in te.
6. Propter hoc commonefacio te, ut excites illud donum quod est in te per impositionem manus meæ.
7. Non enim dedit nobis Deus spiritum timiditatis, sed virtutis & charitatis & *institutionis*.

8 Ne

ܕܡܠܟܐ ܘܡܪܐ ܕܡܪܘܬܐ . 16 ܗܘ ܕܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܠܐ
ܡܝܘܬܐ . ܘܫܪܐ ܒܢܘܗܪܐ ܕܠܐ ܡܬܩܪܒ ܠܗ . ܘ
ܐܢܫ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܠܐ ܚܙܝܗܝ . ܐܦܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܚܙܝܗ . ܕܗܘ
ܠܗ ܐܝܩܪܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ . 17 ܠܥܬܝܪܐ
ܕܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܦܩܘܕ ܕܠܐ ܢܬܪܝܡܘܢ ܒܪܥܝܢܗܘܢ ܘܠܐ ܢܬܬܟܠܘܢ
ܥܠ ܥܘܬܪܐ ܕܠܝܬ ܒܗ ܬܘܟܠܢܐ . ܐܠܐ ܥܠ ܐܠܗܐ ܚܝܐ .
ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܢ ܟܠ ܡܕܡ ܥܬܝܪܐܝܬ ܠܢܝܚܢ . 18 ܘܢܥܒܕܘܢ ܛܒܬܐ
ܘܢܥܬܪܘܢ ܒܥܒܕܐ ܫܦܝܪܐ . ܘܢܗܘܘܢ ܦܫܝܩܝܢ ܠܡܬܠ
ܘܠܡܫܬܘܬܦܘ . 19 ܘܢܣܝܡܘܢ ܠܢܦܫܗܘܢ ܫܬܐܣܬܐ ܛܒܬܐ
ܠܕܥܬܝܕ . ܕܢܕܪܟܘܢ ܚܝܐ ܫܪܝܪܐ . 20 ܐܘ ܛܝܡܬܐܘܣ ܛܪ ܓܘܥܬܐ
ܕܐܫܬܠܡ ܠܟ . ܘܥܪܘܩ ܡܢ ܩܠܐ ܣܪܝܩܐ . ܘܡܢ
ܚܘܠܦܐ ܕܝܕܥܬܐ ܕܓܠܬܐ . 21 ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܡܫܬܘܕܝܢ ܠܗ
ܛܥܘ ܠܗܘܢ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ . ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟ ܐܡܝܢ .

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܠܘܬ ܛܝܡܬܐܘܣ .
ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܠܕܝܩܝܐ .

AD TIMOTHEUM I. CAP. VI.

regum, & Dominus dominorum. 16. Qui solus est incorruptibilis, & inhabitat lucem ad quam nemo accedere potest: nec ullus filiorum hominis vidit eum, neque potest videre eum: cui gloria & imperium in seculum seculorum, Ammin. 17. Divitibus seculi hujus præcipe ne eleventur in mentibus suis, neque securi sint in divitijs, in quibus non est securitas: sed in Deo vivente, qui dat nobis omnia opulenter ad recreationem nostram: 18. Et faciant opera bona, & divites fiant in actionibus bonis, sintque faciles ad dandum & ad communicandum: 19. Et ponant sibi ipsis fundamentum bonum in id quod futurum est, ut apprehendant vitam veram. 20. O Timothee, sis solicitus in eo quod commendatum est tibi, & fuge à vocibus inanibus, & ab oppositionibus scientiæ falsæ. 21. Qui enim profitentur eam, aberrarunt à fide. Gratia tecum. Ammin.

Finitur Epistola ad Timotheum prior, quæ scripta fuit è Laodicea.

Yyyy

ܠܥܠܡܐ. ܘܝܕܝܥܐ ܕܐܦܠܐ ܠܡܦܩ ܡܢܗ ܡܫܟܚܝܢܢ. 8 ܡܛܠ
ܗܢܐ ܣܦܩ ܠܢ ܡܐܟܘܠܬܐ ܘܬܟܣܝܬܐ. 9 ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ
ܕܨܒܝܢ ܠܡܥܬܪ. ܢܦܠܝܢ ܒܢܣܝܘܢܐ ܘܒܦܚܐ. ܘܒܪܓܝܓܬܐ
ܣܓܝܐܬܐ ܕܣܟܠܢ ܘܡܣܩܦܢ ܘܡܛܒܥܢ ܠܒܢܝܢܫܐ ܒܚܒܠܐ
ܘܒܐܒܕܢܐ. 10 ܥܩܪܐ ܓܝܪ ܕܟܠܗܝܢ ܒܝܫܬܐ ܪܚܡܬ
ܟܣܦܐ. ܘܐܝܬ ܐܢܫ ܕܐܬܪܓܪܓܘ ܒܗ: ܘܛܥܘ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܠܗܿ. ܘܢܦܫܗܘܢ ܐܥܝܩܘ ܒܟܘܪܗܢܐ ܣܓܝܐܐ. 11 ܐܢܬ ܕܝܢ ܐܘ
ܒܪܢܫܐ ܕܐܠܗܐ: ܡܢ ܗܠܝܢ ܥܪܘܩ. ܘܗܪܛ ܒܬܪ ܟܐܢܘܬܐ
ܘܒܬܪ ܬܪܝܨܘܬܐ. ܘܒܬܪ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܬܪ ܚܘܒܐ. ܘܒܬܪ
ܡܓܪܓܪܘܬܐ. ܘܒܬܪ ܡܟܝܟܘܬܐ. 12 ܘܐܬܟܬܫ ܒܐܓܘܢܐ
ܛܒܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܐܕܪܟ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܕܠܗܘܢ ܐܬܩܪܝܬ:
ܘܐܘܕܝܬ ܬܘܕܝܬܐ ܛܒܬܐ ܩܕܡ ܣܗܕܐ ܣܓܝܐܐ: 13 ܡܣܗܕ
ܐܢܐ ܠܟ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܚܝܐ ܟܠ: ܘܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ:
ܗܘ ܕܐܣܗܕ ܩܕܡ ܦܢܛܝܘܣ ܦܝܠܛܘܣ ܣܗܕܘܬܐ ܛܒܬܐ:
14. ܕܬܛܪܝܘܗܝ ܠܦܘܩܕܢܐ ܕܠܐ ܛܘܠܫܐ ܘܕܠܐ ܡܘܡ: ܥܕܡܐ
ܠܓܠܝܢܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 15 ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܒܙܒܢܗ
ܠܡܚܘܝܘܗܝ ܐܠܗܐ ܡܒܪܟܐ ܘܚܝܠܬܢܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ: ܡܠܟܐ

EPISTOLA PAULI

in mundum: & notum est quòd neque efferre ab eo *quicquam* possumus. 8. Propter hoc sufficit nobis alimentum & operimentum. 9. Qui autem volunt ditari, incidunt in tentationes, & in laqueos, & in cupiditates multas stultas, & affligentes & demergentes filios hominis in ruinam & perditionem. 10. Radix enim omnium malorum est amor argenti, quod sunt quidam qui concupiverunt, & à fide aberraverunt, atque seipsos immiserunt in dolores multos. 11. Tu autem, ô fili hominis Dei, ab istis fuge, & sectare justitiam, & rectitudinem, & fidem, & charitatem, & patientiam, & mansuetudinem: 12. Et contende in certamine bono fidei, & apprehende vitam quæ est in æternum, ad quam vocatus es, & confessus es confessionem bonam coram testibus multis. 13. Contestor te coram Deo qui vivificat omnia, & Jeschua Christo, qui testatus est coram Pontio Pilato testimonium bonum: 14. Ut serves ipsum mandatum sine labe & sine macula, usque ad revelationem Domini nostri Jeschua Christi. 15. Quem tempore suo ostensurus est Deus, benedictus & potens, solus Rex regum,

25. ܗܟܢܐ ܐܦ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܡܦܪܣܡܝܢ ܐܢܘܢ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܚܪܢܐܝܬ
ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܠܡܛܫܝܘ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܘ

1. ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܬܚܝܬ ܢܝܪܐ ܕܥܒܕܘܬܐ: ܠܡܪܝܗܘܢ
ܒܟܠ ܐܝܩܪ ܢܐܚܕܘܢ. ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܫܡܗ ܕܐܠܗܐ ܘܡܠܦܢܘܬܗ
ܡܬܓܕܦܐ. 2 ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܪܘܬܐ ܡܗܝܡܢܐ:
ܠܐ ܢܒܣܘܢ ܒܗܘܢ: ܥܠ ܕܐܚܝܗܘܢ ܐܢܘܢ: ܐܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܢܫܡܫܘܢ
ܐܢܘܢ: ܥܠ ܕܡܗܝܡܢܐ ܐܢܘܢ ܘܚܒܝܒܐ: ܗܠܝܢ ܕܡܬܬܢܝܚܝܢ
ܒܬܫܡܫܬܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܐܠܦ ܘܒܥܝ ܡܢܗܘܢ. 3 ܐܢ ܕܝܢ
ܐܝܬ ܐܢܫ ܕܡܠܦ. ܡܠܦܢܘܬܐ ܐܚܪܬܐ ܘܠܐ ܡܬܩܪܒ ܠܡܠܐ
ܚܠܝܡܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܘܠܡܠܦܢܘܬܐ ܕܕܚܠܬ
ܐܠܗܐ: 4 ܗܢܐ ܕܡܬܬܪܝܡ ܟܕ ܡܕܡ ܠܐ ܝܕܥ. ܐܠܐ ܟܪܝܗ
ܒܒܥܬܐ ܘܒܚܪܝܢܐ ܕܡܠܐ. ܕܡܢܗܘܢ ܗܘܐ ܚܣܡܐ ܘܚܪܝܢܐ
ܘܓܘܕܦܐ ܘܚܘܫܒܐ ܒܝܫܐ. 5 ܘܫܘܚܩܐ ܕܒܢܝܢܫܐ:
ܐܝܠܝܢ ܕܡܚܒܠ ܪܥܝܢܗܘܢ. ܘܓܠܝܙܝܢ ܡܢ ܫܪܪܐ. ܘ
ܣܒܪܝܢ ܕܬܐܓܘܪܬܐ ܗܝ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ. ܐܢܬ ܕܝܢ ܐܬܪܚܩ
ܡܢ ܗܠܝܢ. 6 ܬܐܓܘܪܬܐ ܓܝܪ ܕܝܠܢ ܪܒܐ ܗܝ. ܕܐܝܬܝܗ
ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ ܒܣܘܦܩܐ ܕܣܦܩܝܢ. 7 ܡܕܡ ܓܝܪ ܠܐ ܐܥܠܢ

AD TIMOTHEUM I. CAP. V.

25. Sic etiam bona facta manifesta sunt: & ea quæ aliter habent, occultari non possunt.

CAP. VI.

1. Illi qui sunt sub jugo servitutis, dominos suos in omni honore habeant, ne nomen Dei, & doctrina ejus blasphemetur. 2. Illi autem quibus sunt Domini fideles, ne contemnant eos, eò quòd fratres sui sunt: sed magis inserviant eis, propterea quòd fideles sunt & dilecti, qui contenti sunt ministerio eorum. Hæc doce, & pete ab eis. 3. Si quis autem fit qui doceat doctrinam aliam, & non accedat ad sermones sanos Domini nostri Jeschua Christi, & ad doctrinam timoris Dei, 4. Is est qui se extollit, quum nihil sciat: sed infirmus est circa disputationem & quæstionem verborum: ex quibus fit invidia, & contentio, & maledicentia, & suspicio mala, 5. Et attritio filiorum hominis, quorum corrupta mens est, & destituuntur veritate, & putant quòd quæstus fit reverentia Dei. tu autē elonga te ab istis. 6. Quæstus enim noster magnus est, qui est reverētia Dei, cum usu sufficiētiæ nostræ. 7. Nihil enim intulimus

ܓܝܪ ܫܪܝܘ ܐܢܫ ܐܢܫ ܠܡܣܛܝܘ ܒܬܪ ܣܛܢܐ. 16 ܐܢ ܐܢܫ
ܡܗܝܡܢܐ ܐܘ ܡܗܝܡܢܬܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܪܡܠܬܐ. ܢܬܪܣܘܢ
ܐܢܝܢ ܘܠܐ ܢܐܩܪܢ ܥܠ ܥܕܬܐ. ܕܠܐܝܠܝܢ ܕܐܪܡܠܬܐ ܐܢܝܢ ܒܫܪܪܐ
ܬܣܦܩ. 17 ܩܫܝܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܫܦܝܪ܆ ܠܐܝܩܪܐ
ܕܥܦܝܦܐ ܢܫܘܘܢ. ܝܬܝܪܐܝܬ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐܝܢ ܒܡܠܬܐ ܘ
ܒܡܠܦܢܘܬܐ. 18 ܐܡܪ ܓܝܪ ܟܬܒܐ. ܕܠܐ ܬܚܒܘܫ ܬܘܪܐ ܒ
ܕܪܟܗ. ܘܫܘܐ ܗܘ ܦܥܠܐ ܐܓܪܗ. 19 ܥܠ ܩܫܝܫܐ ܩܛܪܓܐ ܠܐ
ܬܩܒܠ. ܐܠܐ ܥܠ ܦܘܡ ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ܣܗܕܝܢ. 20 ܠܐܝܠܝܢ
ܕܚܛܝܢ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܟܣܢ. ܕܐܦ ܫܪܟܐ ܕܐܢܫܐ ܢܕܚܠܘܢ. 21
ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܠܟ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܘܡܠܐܟܘܗܝ ܓܒܝܐ. ܕܗܠܝܢ ܬܛܪ. ܘܠܐ ܢܬܩܕܡ ܪܥܝܢܟ
ܠܡܕܡ. ܘܠܐ ܬܥܒܕ ܡܕܡ ܒܡܣܒ ܒܐܦܐ. 22 ܐܝܕܐ
ܒܥܓܠ ܥܠ ܐܢܫ ܠܐ ܬܣܝܡ. ܘܠܐ ܬܫܬܘܬܦ ܒܚܛܗܐ
ܢܘܟܪܝܐ. ܢܦܫܟ ܛܪ ܒܕܟܝܘܬܐ. 23 ܘܡܟܝܠ ܡܝܐ ܠܐ ܬܫܬܐ ܐܠܐ ܚܡܪܐ
ܩܠܝܠ ܐܫܬܐ ܡܛܠ ܐܣܛܘܡܟܟ. ܘܡܛܠ ܟܘܪܗܢܝܟ
ܐܡܝܢܐ܀ 24 ܐܝܬ ܒܢܝܢܫܐ ܕܚܛܗܝܗܘܢ ܓܠܝܢ ܐܢܘܢ.
ܘܡܩܕܡܝܢ ܠܗܘܢ ܠܒܝܬ ܕܝܢܐ. ܘܐܝܬ ܕܒܬܪܗܘܢ ܐܬܝܢ.

enim cœperunt plures avertere sese post Satanam. 16. Siquis fidelis, aut *siqua* fidelis sit cui sint viduæ, nutriant illas, & non onerent Ecclesiam, ut ijs quæ sunt viduæ veræ, sufficiat. 17. Seniores, qui bene sese gerunt, honore duplici digni sint: maximè ij qui laborant in sermone & in doctrina. 18. Dicit namque Scriptura, Ne occludas *os* bovis in tritura: &, Dignus est operarius mercede sua. 19. Adversus seniorem accusationem ne recipias, nisi per os duorum triumve testium. 20. Eos qui peccant, coram omni homine corrige: ut etiam reliqui homines timeant. 21. Obtestor te coram Deo, & Domino nostro Jeschua Christo, & Angelis ejus electis, ut hæc serves: neque præoccupetur mens tua ulla re, neque facias quicquam per acceptionem vultus. 22. Manum citò nemini imponas, neq; communicaveris peccatis aliorum. teipsum serva in puritate. 23. Et posthac aquas ne bibas: sed vini modicum bibe, propter stomachum tuum, & propter morbos tuos assiduos. 24. Sunt filij hominis quorum peccata nota sunt, & præcedunt eos ad locum judicij : & sunt quæ sequuntur illos:

25. Sic

7 ܘܗܠܝܢ ܗܘܝܬ ܡܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܪܫܐ ܢܗܘܘܢ . 8 ܐܢ ܐܢܫ
ܕܐܝܠܝܢ ܘܝܬܝܪܐܝܬ . ܐܝܟ ܕܝܠܗ ܕܐܝܠܝܢ ܒܢܝ ܒܝܬܗ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢܝ ܒܝܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܠܐ ܝܨܦ : ܗܢܐ ܟܦܪ
ܠܗ ܒܗܝܡܢܘܬܐ . ܘܒܝܫ ܗܘ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ .
9 ܗܘܝܬ ܗܟܝܠ ܓܒܐ ܐܪܡܠܬܐ : ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܒܨܝܪܐ ܡܢ ܫܬܝܢ
ܫܢܝܢ . ܐܝܕܐ ܕܠܚܕ ܗܘ ܓܒܪܐ ܗܘܬ . 10 ܘܐܝܬ ܠܗ̇
ܣܗܕܘܬܐ ܕܥܒܕܐ ܫܦܝܪܐ . ܐܢ ܪܒܬ ܒܢܝܐ . ܐܢ ܩ
ܒܠܬ ܐܟܣܢܝܐ . ܐܢ ܐܫܝܓܬ ܪ̈ܓܠܝܗܘܢ ܕܩܕܝܫܐ . ܐܢ
ܐܪܘܚܬ ܠܐܠܝܨܐ . ܐܢ ܗܠܟܬ ܒܟܠ ܥܒܕ ܛܒ . 11 ܡܢ ܐܪ̈ܡܠܬܐ
ܕܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܛܠܝܢ ܐܫܬܐܠ . ܡܬܡܪܚܢ ܠܗܝܢ ܓܝܪ ܥܠ
ܡܫܝܚܐ : ܘܨܒܝܢ ܠܡܗܘܐ ܠܓܒܪܐ . 12 ܘܕܝܢܗܝܢ ܩܐܡ
ܗܘ . ܕܫܒܩܝ ܗܝܡܢܘܬܗܝܢ ܩܕܡܝܬܐ . 13 ܝܠܦܢ ܕܝܢ ܐܦ
ܚܒܢܘܬܐ . ܟܕ ܡܬܟܪ̈ܟܢ ܒܝܬ ܒ̈ܬܐ . ܘܠܐ ܒܠܚܘܕ ܚܒܢܘܬܐ .
ܐܠܐ ܐܦ ܕܢܣܓܝܢ ܡ̈ܠܬܐ ܘܢܬܦܩܢ ܣܪ̈ܝܩܬܐ . ܘܢܡܠܠܢ
ܡܕܡ ܕܠܐ ܘܠܐ . 14 ܨܒܐ ܐܢܐ ܗܟܝܠ : ܕܐܝܠܝܢ ܕܛܠܝܢ
ܢܬܢܣܒܢ ܘܢܐܠܕܢ ܒܢܝܐ ܘܢܕܒܪܢ ܒ̈ܬܝܗܝܢ . ܘܠܐ ܢܬܠܢ
ܠܒܥܠܕܒܒܐ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ ܕܨܘܚܝܬܐ . 15 ܟܠܗ ܕܗܫܐ

AD TIMOTHEUM I. CAP. V.

7. Hæc præcipe illis, ut irreprehensibiles sint. 8. Si quis enim eorum qui sui sunt, & præsertim eorum qui sunt domestici fidei, non habet curam, hic abnegavit fidem, & est pejor quàm ij qui non credunt. 9. Elige itaq; viduam quæ non sit minor quàm sexaginta annorum, quæ uni fuerit viro: 10. Et sit ei testimonium operum bonorum: si educavit liberos, si excepit hospites, si lavit pedes sanctorum, si refrigerio fuit afflictis, si ambulavit in omni opere bono. 11. A viduis autem quæ juvenes sunt, abstine: lasciviunt enim adversus Christum, & quærunt ut sint viro: 12. Et earum judicium firmum est, quòd abjecerunt fidem suam primam. 13. Discunt autem etiam pigritiam, circumeuntes domatim: nec solùm pigritiam *discunt*, verum etiam ut multiplicent sermones, & sectentur vana, & loquantur id quod non oporteat. 14. Volo igitur ut illæ quæ juvenes sunt, nubant, & pariant liberos, & regant domos suas, & non præbeant adversario occasionem maledicentiæ. 15. Jam

ܘܒܡܠܦܢܘܬܐ ܂ 14 ܘܠܐ ܬܒܣܐ ܒܡܘܗܒܬܐ ܕܐܝܬ ܠܟ ܂ ܗܝ
ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܟ ܒܢܒܝܘܬܐ ܘܒܣܝܡܝܕܐ ܕܩܫܝܫܘܬܐ ܂ 15
ܒܗܠܝܢ ܐܬܗܓܐ ܘܒܗܝܢ ܗܘܝܬ ܂ ܕܬܬܝܕܥ ܠܟܠܢܫ
ܕܩܕܡܬ ܐܢܬ ܠܗ ܂ 16 ܘܐܙܕܗܪ ܒܢܦܫܟ ܘܒܡܠܦܢܘܬܟ ܂
ܘܩܘܝ ܒܗܘܢ ܂ ܟܕ ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܥܒܕ ܐܢܬ ܂ ܢܦܫܟ ܡܚܐ
ܐܢܬ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܠܟ ܂

ܦܨܠܐ ܗ

1 ܠܩܫܝܫܐ ܠܐ ܬܟܐܐ ܂ ܐܠܐ ܒܥܝܗܝ ܐܝܟ ܕܠܐܒܐ ܂
ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܛܠܝܢ ܐܝܟ ܕܠܐܚܝܟ ܂ 2 ܘܠܩܫܝܫܬܐ ܐܝܟ ܐܡܗܬܐ ܂
ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܛܠܝܢ ܐܝܟ ܕܠܐܚܘܬܟ ܒܟܠܗ ܕܟܝܘܬܐ ܂ 3
ܠܐܪܡܠܬܐ ܝܩܪ ܂ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܪܡܠܬܐ ܐܢܝܢ ܒܫܪܪܐ ܂ 4 ܘܐܢ
ܐܝܬ ܐܪܡܠܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܢܝܐ ܐܘ ܒܢܝ ܒܢܝܐ ܢܐܠܦܘܢ ܠܘܩܕܡ
ܕܒܢܝ ܒܝܬܗܘܢ ܢܕܚܠܘܢ ܂ ܘܢܦܪܥܘܢ ܚܘܠܦܐ ܠܐܒܗܝܗܘܢ ܂
ܗܕܐ ܓܝܪ ܡܩܒܠܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܂ 5 ܐܝܕܐ ܕܝܢ ܕܫܪܝܪܐܝܬ
ܐܪܡܠܬܐ ܗܝ ܘܡܫܟܚܬܐ ܂ ܗܕܐ ܣܒܪܗ ܥܠ ܐܠܗܐ ܗܘ ܘܗܝ
ܐܡܝܢܐ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܒܥܘܬܐ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ ܂ 6
ܐܝܕܐ ܕܝܢ ܕܡܫܬܒܗܪܐ ܒܐܣܛܪܢܝܐ ܂ ܡܝܬܐ ܗܝ ܟܕ ܚܝܐ ܂

& in doctrina. 14. Neq; negligas donum quod est in te, quod datum fuit tibi per prophetiam, & per impositionem manuum presbyterij. 15. Hæc meditare, & in eis insiste: ut notum fiat omni homini quod proficias. 16. Et attende tibiipsi & doctrinæ tuæ, & constanter persiste in his. Hæc enim quum feceris, teipsum servabis, & eos qui te audiunt.

CAP. V.

1. Seniorem ne increpaveris, sed adhortare eum tamquam patrem, & eos qui sunt juvenes, tamquam fratres tuos: 2. Et anus tamquam matres, & eas quæ sunt juvenes, tamquam sorores tuas in omni puritate. 3. Viduas honora, quæ viduæ sunt in veritate. 4. Et si quæ est vidua cui sunt filij aut nepotes, discant prius ut in domesticos suos justitiam exerceant, & rependant fœnus progenitoribus suis. hoc enim acceptum coram Deo. 5. Quæ autem verè vidua est & solitaria, hujus spes est in Deo, & perseverat in orationibus, & in obsecrationibus nocte dieque. 6. Quæ vero servit voluptati, mortua est dum vivit.

ܠܡܙܕܘܓܘ. ܘܡܦܩܕܝܢ ܠܡܦܪܫ ܡܢ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܒܪܐ
ܐܝܬܝ ܠܡܬܦܪܢܣܘ ܘܠܬܘܕܝܬܐ: ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܘܝܕܥܝܢ
ܫܪܪܐ. 4 ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܒܪܐ ܐܠܗܐ ܫܦܝܪ ܗܘ ܘܠܝܬ ܡܕܡ
ܕܡܣܬܠܝ ܐܢ ܒܬܘܕܝܬܐ ܢܬܢܣܒ. 5 ܡܬܩܕܫ ܗܘ ܓܝܪ
ܒܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܒܨܠܘܬܐ. 6 ܗܠܝܢ ܐܢ ܬܠܦ ܐܢܬ ܠܐܚܝܟ
ܠܐܚܝܟ. ܡܫܡܫܢܐ ܛܒܐ ܬܗܘܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܟܕ ܡܬܪܒܐ
ܐܢܬ ܒܡܠܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܒܝܘܠܦܢܐ ܛܒܐ ܕܒܬܪܗ ܐܙܠ ܐܢܬ. 7
ܡܢ ܫܘܥܝܬܐ ܕܝܢ ܕܚܠܝܢ ܕܣܒܬܐ ܐܫܬܐܠ. ܘܕܪܫ ܢܦܫܟ
ܒܟܐܢܘܬܐ. 8 ܕܘܘܪܫܐ ܓܝܪ ܕܦܓܪܐ ܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ ܡܘܬܪ. ܟܐܢܘܬܐ
ܕܝܢ ܒܟܠ ܡܕܡ ܡܘܬܪܐ. ܘܐܝܬ ܠܗ ܫܘܘܕܝܐ ܕܚܝܐ: ܕܙܒܢܐ
ܗܢܐ ܘܕܥܬܝܕ:: 9 ܡܗܝܡܢܐ ܗܝ ܡܠܬܐ ܘܫܘܝܐ ܗܝ
ܠܡܬܩܒܠܘ. 10 ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘ ܓܝܪ ܠܐܝܢ ܘܡܬܚܣܕܝܢ:
ܕܡܣܒܪܝܢ ܒܐܠܗܐ ܚܝܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܚܝܢܐ ܕܒܢܝܢܫܐ
ܟܠܗܘܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܡܗܝܡܢܐ. 11 ܗܠܝܢ ܐܠܦ ܘܦܩܘܕ.
12 ܠܐ ܐܢܫ ܢܒܣܐ ܥܠ ܛܠܝܘܬܟ. ܐܠܐ ܗܘܝ ܕܡܘܬܐ ܠ
ܠܡܗܝܡܢܐ: ܒܡܠܬܐ ܘܒܗܘܦܟܐ. ܘܒܚܘܒܐ ܘܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܒܕܟܝܘܬܐ. 13 ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܐܢܐ. ܐܬܚܦܛ ܒܩܪܝܢܐ. ܘܒܒܥܘܬܐ

AD TIMOTHEUM. I. CAP. IV.

matrimonio conjungi, & faciunt abſtinere à cibis quos Deus creavit ad uſum, & ad gratiarum actionem, ijs qui credunt & norunt veritatem. 4. Quia quicquid creatum eſt à Deo, bonum eſt: & nihil eſt abominandum, ſi cum gratiarum actione ſumatur. 5. Sanctificatur enim per ſermonem Dei, & per orationem. 6. Hæc ſi docueris fratres tuos, miniſter bonus eris Jeſchua Chriſti, educatus in ſermonibus fidei, & in doctrina bona quam edoctus es. 7. A narrationibus autem inſulſis vetularum te ſubducito, & exerce teipſum in juſtitia. 8. Exercitatio enim corporis tempore modico prodeſt: juſtitia autem in omni re prodeſt, & eſt illi promiſſio vitæ hujus temporis & futuri. 9. Fidelis eſt ſermo, & dignus qui recipiatur: 10. Propter hoc enim laboramus & probris afficimur, quod fiduciam habemus in Deo vivente, qui eſt conſervator filiorum hominis omnium, maximè fidelium. 11. Hæc doce, & præcipe. 12. Et ne quiſquam contemnat adoleſcentiam tuam, ſed eſto exemplar fidelibus in ſermone, & in converſatione, & in charitate, & in fide, & in puritate. 13. Donec ego venero, ſedulus eſto in lectione, & in oratione,

ܢܗܘܝܢ ܢܟܦܢ. ܘܢܗܘܐ ܥܝܪܐ ܪܥܝܢܗܝܢ. ܘܢܗܘܝܢ ܡܗܝܡܢܢ
ܒܟܠ ܡܕܡ. ܘܠܐ ܢܗܘܝܢ ܐܟܠܝ ܩܪܨܐ. 12 ܡܫܡܫܢܐ ܢܗܘܘܢ:
ܐܝܠܝܢ ܕܚܕܐ ܐܢܬܬܐ ܗܘܬ ܠܗ. ܘܡܕܒܪܝܢ ܒܢܝܗܘܢ ܘܒܬܝܗܘܢ
ܫܦܝܪ. 13 ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܫܡܫܘ ܫܦܝܪ: ܕܪܓܐ ܛܒܐ ܩܢܝܢ
ܠܢܦܫܗܘܢ. ܘܣܓܝܐܐ ܐܦܝ ܦܬܝܚܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. 14 ܗܠܝܢ ܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟ: ܟܕ ܡܣܟܐ ܐܢܐ
ܕܒܥܓܠ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟ. 15 ܘܐܢ ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܘܚܪ ܐܢܐ:
ܕܬܕܥ ܐܝܟܢܐ ܘܠܐ ܠܡܬܗܦܟܘ ܒܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܕܐܝܬܝܗ
ܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. ܥܡܘܕܐ ܘܫܬܐܤܬܐ ܕܫܪܪܐ. 16 ܘܫܪܝܪܐܝܬ
ܪܒ ܗܘ ܐܪܙܐ ܗܢܐ ܕܟܐܢܘܬܐ. ܕܐܬܓܠܝ ܒܒܣܪ. ܘܐܙܕܕܩ
ܒܪܘܚ. ܘܐܬܚܙܝ ܠܡܠܐܟܐ. ܘܐܬܟܪܙ ܒܝܬ ܥܡܡܐ. ܘܐܬܗܝܡܢ
ܒܥܠܡܐ. ܘܐܣܬܠܩ ܒܫܘܒܚܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1 ܪܘܚܐ ܕܝܢ ܦܫܝܩܐܝܬ ܐܡܪܐ. ܕܒܙܒܢܐ ܐܚܪܝܐ. ܢܦܪܩܘܢ
ܐܢܫ ܐܢܫ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܢܐܙܠܘܢ ܒܬܪ ܪܘܚܐ ܛܥܝܬܐ
ܘܒܬܪ ܝܘܠܦܢܐ ܕܫܐܕܐ. 2 ܗܠܝܢ ܕܒܐܣܟܡܐ ܕܓܠܐ ܡܛܥܝܢ
ܘܡܡܠܠܝܢ ܕܓܠܘܬܐ. ܘܟܘܝܢ ܒܬܐܪܬܗܘܢ: 3 ܘܟܠܝܢ

EPISTOLA PAULI

sint honestæ: & sit vigilans mens earum, sintq; fideles in omni re, & non sint calumniosæ. 12. Diaconi sint, is cui una fuit uxor, & regat filios suos, & domum suam benè. 13. Nam qui ministraverint benè, gradum bonum acquirunt sibi ipsis, & fiduciam multam in fide Jeschua Christi. 14. Hæc scribo tibi, sperans quòd citò veniam ad te. 15. Etsi autem fiat ut differam, ut cognoscas quomodo oporteat conversari in domo Dei, quæ est Ecclesia Dei viventis, columna & fundamentum veritatis. 16. Et verè magnum est mysterium hoc justitiæ, Quod Deus revelatus est in carne, & justificatus est in spiritu, & visus est Angelis, & prædicatus est inter Gentes, & fides habita est illi in mundo, & sublatus est in gloriam.

CAPUT IV.

1. Spiritus autem planè dicit, quòd temporibus posterioribus discedent nonnulli à fide, & sectabuntur spiritus deceptores, & doctrinam dæmoniorum: 2. Qui per similitudinem decipiunt, & loquuntur mendacium, & sunt adusti in conscientia sua: 3. Et prohibent matrimo-

✤ ܨܚܚܐ ܓ ✤

1 ܡܗܝܡܢܐ ܗܝ ܡܠܬܐ܂ ܕܐܢ ܐܢܫ ܪܐܓ ܩܫܝܫܘܬܐ܂
ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܪܐܓ܂ 2 ܘܘܠܐ ܕܝܢ ܕܢܗܘܐ ܩܫܝܫܐ܂ ܐܝܢܐ
ܕܡܕܡ ܠܐ ܡܫܬܟܚ ܒܗ܂ ܘܢܗܘܐ ܒܥܠܐ ܕܚܕܐ ܐܢܬܬܐ܂ ܐܢܫ
ܕܥܝܪ ܒܪܥܝܢܗ܂ ܘܢܟܦ ܘܡܬܟܣ܂ ܘܪܚܡ ܐܟܣܢܝܐ ܘܡܠܦܢ܂
3 ܘܠܐ ܥܒܪ ܥܠ ܚܡܪܐ܂ ܘܠܐ ܪܗܝܛܐ ܐܝܕܗ ܠܡܡܚܐ܂ ܐܠܐ ܢܗܘܐ
ܡܟܝܟ܂ ܘܠܐ ܚܪܝܢܐ܂ ܘܠܐ ܪܚܡ ܟܣܦܐ܂ 4 ܘܡܕܒܪ ܒܝܬܗ ܫܦܝܪ܂
ܘܐܚܝܕ ܒܢܘܗܝ ܒܫܘܥܒܕܐ ܒܟܠܗ ܢܟܦܘܬܐ܂ 5 ܐܢ ܓܝܪ
ܒܝܬܐ ܕܢܦܫܗ ܠܐ ܝܕܥ ܕܢܕܒܪ ܫܦܝܪ܃ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܠܥܕܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܠܡܕܒܪܘ܂ 6 ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܛܠܝܐ ܒܬܠܡܝܕܘܬܗ܃ ܕܠܐ ܢܬܚܬܪ
ܘܢܦܠ ܒܕܝܢܗ ܕܣܛܢܐ܂ 7 ܘܘܠܐ ܕܝܢ ܕܣܗܕܘܬܐ ܫܦܝܪܬܐ
ܐܝܬ ܠܗ ܡܢ ܒܪܝܐ܂ ܕܠܐ ܢܦܠ ܒܚܣܕܐ ܘܒܦܚܐ ܕܣܛܢܐ܂ 8
ܘܐܦ ܡܫܡܫܢܐ ܗܟܢܐ܂ ܢܗܘܘܢ ܕܟܝܢ܂ ܘܠܐ ܢܡܠܠܘܢ
ܬܪܬܝܢ܂ ܘܠܐ ܢܗܘܘܢ ܕܡܝܢ ܠܚܡܪܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܘܠܐ ܢܪܚܡܘܢ
ܡܘܬܪܢܐ ܛܢܦܐ܂ 9 ܐܠܐ ܢܐܚܕܘܢ ܐܪܙܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܒܬܐܪܬܐ
ܕܟܝܬܐ܂ 10 ܘܗܢܘܢ ܗܟܢ ܢܬܒܚܪܘܢ ܠܘܩܕܡ ܘܗܝܕܝܢ
ܢܫܡܫܘܢ܂ ܟܕ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܠܐ ܪܘܫܡ ✤ 11 ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܫܐ

AD TIMOTHEUM I.

CAPUT III.

1. Fidelis est sermo, quòd siquis concupiscit presbyterium, opus bonum concupiscit. 2. Oportet autem ut sit presbyter talis ut vitium non reperiatur in eo, & fuerit maritus unius uxoris: cujus mens sit vigilans, & qui sit sobrius, & ordinatus, & amans hospites, & didacticus: 3. Non autem sectator vini: cujus manus non sit præceps ad percutiendum: sed sit lenis; & non litigiosus, neque amans argentum. 4. Et qui gubernet domum suam benè, & qui contineat filios suos in subjectione & in omni puritate. 5. Si enim domum sui ipsius nesciat benè gubernare, quomodo potest Ecclesiam Dei gubernare? 6. Neque sit puer doctrina sua: ne sese extollat, & incidat in judicium Satanæ. 7. Oportet autem ut testimonium bonum sit ei ab extraneis, ne incidat in probrum & in laqueum Satanæ. 8. Et etiam ministri similiter sint pudici, neque loquantur duo, neque sint dediti vino multo, neque ament lucra turpia: 9. Sed teneant mysterium fidei, cum conscientia pura. 10. Atque illi ipsi probentur priùs, & tunc ministrent, existentes sine reprehensione. 11. Similiter etiam uxores

ܘܕܒܢܝܢܫܐ܂ ܒܪܢܫܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 6 ܗܘ ܕܝܗܒ ܢܦܫܗ
ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܟܠ ܐܢܫ܂ ܣܗܕܘܬܐ ܕܐܬܬ ܒܙܒܢܗ܂ 7 ܗܝ
ܕܐܢܐ ܐܬܬܣܝܡܬ ܟܪܘܙܐ ܘܫܠܝܚܐ. ܩܘܫܬܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܘܠܐ ܡܕܓܠ ܐܢܐ. ܕܗܘܝܬ ܡܠܦܢܐ ܕܥܡܡܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܒܫܪܪܐ. 8 ܨܒܐ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܕܢܗܘܘܢ ܡܨܠܝܢ ܓܒܪܐ ܒܟܠ
ܕܘܟ. ܟܕ ܡܪܝܡܝܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܕܟܝܬ ܕܠܐ ܪܘܓܙܐ ܘܕܠܐ
ܚܘܫܒܐ. 9 ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܢܫܐ ܒܐܣܟܡܐ ܢܟܦܐ ܕܠܒܘܫܐ.
ܒܢܟܦܘܬܐ ܘܒܢܟܦܘܬܐ ܢܗܘܐ ܨܒܬܗܝܢ. ܠܐ ܒܓܕܘܠܐ
ܘܒܕܗܒܐ. ܐܘ ܒܡܪܓܢܝܬܐ ܐܘ ܒܢܚܬܐ ܫܦܝܪܐ. 10 ܐܠܐ
ܒܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܐܐ ܠܢܫܐ ܕܡܫܬܘܕܝܢ ܕܚܠܬ
ܐܠܗܐ. 11 ܐܢܬܬܐ ܒܫܠܝܐ ܬܗܘܐ ܝܠܦܐ ܒܟܠ ܫܘܥܒܕ.
12 ܠܐܢܬܬܐ ܓܝܪ ܠܡܠܦܘ ܠܐ ܡܦܣ ܐܢܐ. ܘܠܐ ܠܡܫܬܠܛܘ
ܥܠ ܓܒܪܐ. ܐܠܐ ܕܬܗܘܐ ܒܫܠܝܐ. 13 ܐܕܡ ܓܝܪ ܐܬܓܒܠ ܠܘ
ܩܕܡ ܘܒܬܪܟܢ ܚܘܐ. 14 ܘܐܕܡ ܠܐ ܛܥܐ. ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ
ܛܥܬ. ܘܥܒܪܬ ܥܠ ܦܘܩܕܢܐ. 15 ܚܝܐ ܕܝܢ ܒܝܕ ܝܠܕܝܗ̇
ܐܢ ܢܩܘܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܚܘܒܐ ܘܒܩܕܝܫܘܬܐ ܘ
ܒܢܟܦܘܬܐ ܀

& filiorum hominis, filius hominis Jeschua Christus: 6. Qui dedit semetipsum redemtionem pro omni homine, testimonium quod evenit tempore suo. 7. Cujus ego positus sum prædicator & Apostolus (veritatem dico, & non mentior) quia factus sum doctor Gentium in fide veritatis. 8. Volo igitur ut orent viri in omni loco, attollentes manus suas purè, sine ira & sine disceptationibus. 9. Ita etiam mulieres cum habitu casto vestitus: cum verecundia & cum castitate sit ornatus earum, non in intorsionibus *crinium*, aut in auro, aut margaritis, aut vestibus pulcris: 10. Sed in operibus bonis, quemadmodum decet mulieres quæ *profitentur* timorem Dei. 11. Mulier in quiete sit discens, cum omni subjectione. 12. Mulieri autem docere non permitto, neque auctoritatem usurpare in virum, sed sit in quiete. 13. Adam enim formatus est primùm, deinde Evah. 14. Et Adam non erravit: mulier autem erravit, & transgressa est mandatum. 15. Salva autem sit per liberos suos, si permanserint in fide & in charitate, & in sanctificatione, & in castitate.

CAPUT

ܡܫܝܚܐ ܟܠܗ ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܗ ܠܬܚܘܝܬܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܥܬܝܕܝܢ ܠܡܗܝܡܢܘ
ܒܗ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 17 ܠܡܠܟܐ ܕܝܢ ܕܥܠܡܐ ܗܘ ܕܠܐ
ܡܬܚܒܠ ܘܠܐ ܡܬܚܙܐ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܒܠܚܘܕ ܐܠܗܐ ܐܝܩܪܐ ܘ
ܫܘܒܚܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ ܀ 18 ܗܕܐ ܦܘܩܕܢܐ
ܡܓܥܠ ܐܢܐ ܠܟ ܒܪܝ ܛܝܡܬܐܘܣ ܐܝܟ ܢܒܝܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ
ܕܗܘܝ ܥܠܝܟ. ܕܬܦܠܘܚ ܒܗܝܢ ܦܠܚܘܬܐ ܗܕܐ ܫܦܝܪܬܐ ܀
19 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܬܐܪܬܐ ܛܒܬܐ. ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܠܗܕܐ
ܪܚܩܘܗ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܬܣܪܩܘ. 20 ܐܝܟ ܗܘܡܢܝܐܘܣ
ܘܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܗܠܝܢ ܕܐܫܠܡܬ ܠܣܛܢܐ ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ
ܡܓܕܦܝܢ ܀ ܀ ܩܦܠܐܘܢ ܒ ܀

1 ܒܥܐ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܡܢܟ ܕܩܕܡ ܟܠ ܡܕܡ ܬܩܪܒ ܒܥܘܬܐ
ܠܐܠܗܐ. ܘܨܠܘܬܐ. ܘܬܟܫܦܬܐ ܘܬܘܕܝܬܐ ܥܠ ܐܦܝ
ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ. 2 ܥܠ ܐܦܝ ܡܠܟܐ ܘܫܠܝܛܢܐ.
ܕܒܫܝܢܐ ܘܒܫܠܝܐ ܢܕܒܪ ܚܝܝܢ ܒܟܠ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ ܘܒܢܟܦܘܬܐ.
3 ܗܕܐ ܓܝܪ ܫܦܝܪܐ ܘܡܩܒܠܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܡܚܝܢܢ. 4 ܗܘ
ܕܨܒܐ ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܢܚܘܢ. ܘܢܬܦܢܘܢ ܠܝܕܥܬܐ
ܕܫܪܪܐ. 5 ܚܕ ܗܘ ܓܝܪ ܐܠܗܐ. ܘܚܕ ܗܘ ܡܨܥܝܐ ܕܐܠܗܐ

AD TIMOTHEUM I, CAP. I.

longanimitatem suam, ad instructionem eorum qui credituri essent in ipsum, in vitam æternam. 17. Regi autem seculorum, ei qui non corrumpitur, & non conspicitur, qui est unus Deus, honor & gloria in seculum seculorum. Ammin. 18. Hoc mandatum commendo tibi, fili mi Timothee, iuxta prophetias pristinas quæ fuerunt de te, ut milites in eis militiam hanc bonam, 19. In fide & in conscientia bona. Isti enim qui hanc longe abiecerunt à se, fide vacui redditi sunt, 20. Sicut Hymenæus, & Alexander, quos tradidi Satanæ, ne fint blasphemi.

CAPUT II.

1. Peto igitur abs te ut ante omnia precationem offeras Deo, & orationem, & obsecrationem, & gratiarum actionem pro omnibus filijs hominis: 2. Pro regibus & principibus, ut habitationem tranquillam & quietam inhabitemus in omni timore Dei, & puritate. 3. Hoc enim bonum est & acceptum coram Deo servatore nostro, 4. Qui vult ut omnes filij hominis serventur, & sese convertant ad cognitionem veritatis. 5. Unus est enim Deus, & unus est mediator Dei & filio-

8 ܝܕܥܝܢ ܕܝܢ ܕܛܒ ܗܘ ܢܡܘܣܐ . ܐܢ ܐܢܫ ܐܝܟܢܐ ܕܘܠܐ ܠܗ
ܒܢܡܘܣܐ ܡܬܕܒܪ ܒܗ . 9 ܟܕ ܝܕܥ ܕܠܙܕܝܩܐ ܢܡܘܣܐ ܠܐ ܣܝܡ .
ܐܠܐ ܠܥܘܠܐ ܘܠܡܪܘܕܐ ܘܠܪܫܝܥܐ . ܘܠܚܛܝܐ
ܘܠܕܠܐ ܕܟܝܢ . ܘܠܕܠܐ ܢܟܦܝܢ ܘܠܡܚܝ̈ ܠܐܒܗܝܗܘܢ .
ܘܠܡܚܝ̈ ܠܐܡܗܬܗܘܢ . ܘܠܩܛܘܠܝ̈ ܢܦܫܬܐ 10 ܘܠܙܢܝܐ .
ܘܠܡܫܟܒܝ ܥܡ ܕܟܪܐ . ܘܠܓܢܒܝ ܒܢܝ ܚܐܪܐ . ܘܠܕܓܠܐ
ܘܠܝܡܘܝ ܒܫܘܩܪܐ . ܘܠܟܠ ܡܕܡ ܕܣܩܘܒܠܐ ܗܘ
ܠܝܘܠܦܢܐ ܚܠܝܡܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܬܫܒܘܚܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܡܒܪܟܐ . 11 ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܬܗܝܡܢܬ ܒܗ . 12 ܘܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܡܢ
ܕܚܝܠܢܝ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܕܡܗܝܡܢܐ ܚܫܒܢܝ
ܘܣܡܢܝ ܠܬܫܡܫܬܗ . 13 ܠܝ ܕܡܢ ܠܘܩܕܡ ܡܓܕܦܢܐ ܗܘܝܬ
ܘܪܕܘܦܐ ܘܡܨܥܪܢܐ . ܐܠܐ ܐܬܪܚܡܬ ܡܛܠ ܕܟܕ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܝܬ
ܥܒܕܬ ܗܢܐ ܒܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ . 14 ܐܬܝܬܪܬ ܕܝܢ ܒܝ ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ
ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܘܚܘܒܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 15 ܡܗܝܡܢܐ ܗܝ
ܡܠܬܐ ܘܫܘܝܐ ܠܡܩܒܠܘܬܗ . ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܬܐ ܠܥܠܡܐ
ܠܡܚܝܘ ܚܛܝܐ . ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܝܠܗܘܢ . 16 ܐܠܐ ܡܛܠ
ܗܢܐ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ . ܕܒܝ ܩܕܡܝܐ ܢܚܘܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܟܠܗ

EPISTOLA PAULI

8. Scimus autem quòd Lex bona sit, si quis secundùm ipsam legem versetur in ea, 9. Sciens quòd justis Lex posita non sit, sed iniquis, & rebellibus, & improbis, & peccatoribus, & perversis, & ijs qui non sunt puri, & ijs qui percutiunt patres suos, & ijs qui percutiunt matres suas, & homicidis, 10. Et scortatoribus, & cubantibus cum masculis, & ijs qui furantur ingenuos, & mendacibus, & perjuris, & omni rei quæ est contraria doctrinæ sanæ Evangelij gloriæ Dei benedicti, 11. Quod concreditum est mihi. 12. Et gratias ago ei qui corroboraverit me, *nempe* Domino nostro Jeschua Christo, qui reputavit me fidelem, & posuit me ad ministerium suum: 13. Me, *inquam*, qui antè blasphemus eram, & persequutor, & contumeliosus: sed gratiam consequutus sum, propterea quod quum ignorans essem, fecerim id quod est infidelitatis. 14. Exuberavit autem in me gratia Domini nostri, & fides & dilectio quæ est in Jeschua Christo. 15. Fidelis est sermo, & dignus qui recipiatur, quòd Jeschua Christus venit in mundum ad servandum peccatores, quorum primus ego sum. 16. Sed propter hoc misertus est mei, ut in me primo ostenderet Jeschua Christus omnem

ܐܓܪܬܐ

ܕܠܘܬ ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܕܡܝܬܐ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܐ ❖

1 ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܒܦܘܩܕܢܐ
ܕܐܠܗܐ ܡܚܝܢܢ. ܘܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܣܒܪܢ. 2 ܠܛܝܡܬܐܘܣ
ܒܪܐ ܫܪܝܪܐ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܛܝܒܘܬܐ ܘܪܚܡܐ ܘܫܠܡܐ. ܡܢ
ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ. ܘܡܢ ܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ. 3 ܒܥܝܬ ܗܘܝܬ ܡܢܟ
ܟܕ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܡܩܕܘܢܝܐ ܕܬܩܘܐ ܒܐܦܣܘܣ. ܘܬܦܩܘܕ ܠ
ܐܢܫܝܢ ܕܠܐ ܢܠܦܘܢ ܝܘܠܦܢܐ ܡܫܚܠܦܐ. 4 ܘܠܐ ܢܬܛܪܦܘܢ
ܠܫܘܥܝܬܐ ܘܠܫܪܒܬܐ ܕܫܪܒܬܐ ܕܠܝܬ ܠܗ ܣܟܐ. ܗܠܝܢ
ܡܘܠܕܝܢ ܚܪܝܢܐ ܝܬܝܪ. ܘܠܐ ܒܢܝܢܐ ܕ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 5 ܫܘܠܡܗ ܕܝܢ ܕܦܘܩܕܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܚܘܒܐ
ܕܡܢ ܠܒܐ ܕܟܝܐ. ܘܡܢ ܬܐܪܬܐ ܛܒܬܐ. ܘܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܫܪܝܪܬܐ. 6 ܘܡܢ ܗܠܝܢ ܛܥܘ ܐܢܫܐ ܘܣܛܘ ܠܡܠܐ
ܣܪܝܩܬܐ. 7 ܟܕ ܨܒܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܡܠܦܢܐ ܕܢܡܘܣܐ. ܟܕ ܠܐ
ܡܣܬܟܠܝܢ ܡܕܡ ܕܐܡܪܝܢ. ܘܠܐ ܡܕܡ ܕܥܠܘܗܝ ܡܬܚܪܝܢ.

EPISTOLA AD TIMOTHEUM PRIOR.

CAPUT I.

PAULUS Apostolus Jeschua Christi per mandatum Dei servatoris nostri & Jeschua Christi spei nostræ: 2. Timotheo filio vero in fide, gratia, misericordia, & pax, à Deo Patre nostro & Christo Jeschua Domino nostro. 3. Petieram abs te quum proficisceres in Macedoniam, ut remaneres Ephesi, & præciperes nonnullis ne docerent doctrinam diversam. 4. Neque sese projicerent in fabulas & genealogias, quibus finis non est, quæ controversias pariunt potiùs, & non ædificationem in fide Dei. 5. Finis autem præcepti est charitas quæ provenit à corde puro, & à conscientia bona, & à fide vera. 6. Et ab ijs aberrârunt homines, & declinârunt ad verba vana. 7. In eo quòd quæsierint esse doctores legis, quum non intelligerent id quod loquebantur, neq; id de quo contendebant.

ܥܡܗ ܕܢܒܗܬ: 15 ܘܠܐ ܐܝܟ ܒܥܠܕܒܒܐ ܬܐܚܕܘܢܝܗܝ ܐܠܐ
ܐܪܬܝܘܗܝ ܐܝܟ ܐܚܐ. 16 ܗܘ ܕܝܢ ܡܪܢ ܕܫܠܡܐ
ܢܬܠ ܠܟܘܢ ܫܠܡܐ ܒܟܠ ܐܦܝ ܒܟܠܡܕܡ. 17 ܡܪܢ ܥܡ
ܟܠܟܘܢ. 18 ܫܠܡܐ ܒܟܬܒܬ ܐܝܕܝ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܟܬܒܬ.
ܕܐܝܬܝܗ ܐܬܐ ܕܒܟܠܗܝܢ ܐܓܪܬܝ ܗܟܢܐ ܟܬܒ ܐܢܐ. 19
ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܚܝ ܐܡܝܢ ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܬܣܠܘܢܝܩܝܐ
ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܠܐܕܝܩܝܐ ܕܦܣܝܕܝܐ
ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܐܝܕ ܛܘܟܝܩܘܣ ܀

cum eo, ut pudefiat. 15. Neque velut inimicum habete eum: sed corrigite eum tamquam fratrem.
16. Ipse autem Dominus pacis det vobis pacem omni tempore, in omni re. 17. Dominus noster sit
cum omnibus vobis. 18. Pax per scripturam manus meæ, Ego Paulus scripsi: quod est signum in
omnibus epistolis meis: ita scribo. 19. Gratia Jeschuæ Christi sit cum omnibus vobis, fratres mei.
Amen.

Finitur Epistola ad Thessalonicenses secunda, quæ scripta fuit è Laodicea Pisidiæ, & missa per manus Tychici.

ܘܠܡܣܝܒܪܢܘܬܗ ܕܡܫܝܚܐ. 6 ܡܦܩܕܝܢܢ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܚܝ
ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܕܬܬܪܚܩܘܢ ܡܢ ܟܠ
ܐܢܫ ܐܚܐ ܕܡܗܠܟ ܒܥܘܠܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܕܩܒܠܘ
ܡܢܢ. 7 ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟܢܐ ܘܠܐ ܠܡܬܕܡܝܘ
ܒܢ. ܕܠܐ ܗܠܟܢ ܒܥܘܠܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. 8 ܐܦܠܐ ܠܚܡܐ
ܡܓܢ ܐܟܠܢ ܡܢ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ. ܐܠܐ ܒܥܡܠܐ ܘܒܠܐܘܬܐ
ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ ܦܠܚܝܢ ܗܘܝܢ. ܕܥܠ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ
ܠܐ ܢܐܩܪ. 9 ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܫܘܠܛܢܐ ܠܢ. ܐܠܐ ܕܢܬܠ
ܢܦܫܢ ܛܘܦܣܐ ܠܟܘܢ ܕܒܢ ܬܬܕܡܘܢ. 10 ܐܦ ܟܕ ܠܘܬܟܘܢ
ܗܘܝܢ ܗܕܐ ܡܦܩܕܝܢ ܗܘܝܢ ܠܟܘܢ. ܕܟܠ ܕܠܐ ܨܒܐ
ܕܢܦܠܘܚ ܐܦܠܐ ܢܠܥܣ. 11 ܫܡܥܝܢ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܒܟܘܢ
ܐܢܫܐ ܕܗܠܟܝܢ ܒܥܘܠܐ. ܘܡܕܡ ܠܐ ܦܠܚܝܢ ܐܠܐ ܐܢ
ܣܪܝܩܬܐ. 12 ܠܗܠܝܢ ܕܝܢ ܡܦܩܕܝܢܢ. ܘܡܦܝܣܝܢܢ
ܠܗܘܢ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܕܒܫܠܝܐ ܢܗܘܘܢ ܦܠܚܝܢ
ܘܐܟܠܝܢ ܠܚܡܗܘܢ. 13 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܚܝ. ܠܐ ܬܡܐܢ ܠܟܘܢ
ܠܡܥܒܕ ܕܫܦܝܪ. 14 ܘܐܢ ܐܢܫ ܠܐ ܡܫܬܡܥ ܠܡܠܝܢ ܗܠܝܢ
ܕܒܐܓܪܬܐ. ܢܬܦܪܫ ܠܟܘܢ ܗܢܐ. ܘܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܬܚܠܛܝܢ

AD THESSALON. II. CAP. III.

& ad exspectationem Christi. 6. Præcipimus autem vobis, fratres mei, per nomen Domini nostri Jeschua Christi, ut subducatis vos ab omni fratre qui pessimè ambulat, & non juxta mandata quæ accepit à nobis. 7. Vos enim scitis quomodo oporteat imitari nos, qui non ambulavimus pessimè inter vos. 8. Neque panem gratuitum ab ullo ex vobis *acceptum* comedimus, sed in labore & fatigatione nocte & die operati sumus, ne ullum ex vobis gravaremus. 9. Nequaquam propterea quòd non esset potestas nobis, sed ut in nobis ipsis daremus vobis exemplum ut nos imitaremini. 10. Etenim quum apud vos essemus, hoc præcipiebamus vobis, ut quisquis nolit laborare, etiam non comedat. 11. Audivimus enim quòd sint inter vos aliqui, qui pessimè ambulant, & nihil quicquam operantur nisi vana. 12. Istis a. præcipimus, & petimus ab eis per Dominum nostrum Jeschua Christum, ut cum quiete operentur; & comedant panem suum. 13. Vos autem, fratres mei, ne molestum sit vobis operari quod bonū est. 14. Et si quis non auscultat sermonibus istis qui sunt in epistola, discernatur vobis ille, & ne commercium habeatis

EPISTOLA PAULI

omni tempore pro vobis, Fratres dilecti Domini nostri, quod elegerit vos Deus ab initio ad salutem per
sanctificationem Spiritus, & per fidem veritatis. 14. Ad hæc enim vocavit vos Deus per prædicatio-
nem nostram, ut sitis gloria Domino Jeschua Christo. 15. Itaque, fratres mei, confirmamini, & for-
titer retinete mandata quæ didicistis, sive per sermonem, sive per epistolam nostram. 16. Ipse autem
Dominus noster Jeschua Christus, & Deus Pater noster qui dilexit nos, & dedit nobis consolationem
quæ est in æternum, & spem bonam per gratiam suam, 17. Consoletur corda vestra, & confirmet in
omni sermone & in omni opere bono.

CAPUT III.

1. Deinceps, fratres, orate pro nobis ut sermo Domini nostri currat, & glorificetur in omni lo-
co, sicut apud vos: 2. Et ut eripiamur à filijs hominis malis & perversis, Non enim omnis hominis
est fides. 3. Fidelis est autem Dominus qui servabit vos, & eripiet vos à malo. 4. Con-
fidimus autem de vobis per Dominum nostrum, quod id quod præcepimus vobis, fecistis atque fa-
citis. 5. Et Dominus noster dirigat corda vestra ad dilectionem Dei

ܡܢ ܐܫܬܥܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܢ ܠܐ ܬܐܬܐ ܠܘܩܕܡ ܡܪܘܕܘܬܐ ܘ
ܢܬܓܠܐ ܓܒܪܐ ܕܚܛܝܬܐ. ܒܪܗ ܕܐܒܕܢܐ. 4 ܗܘ ܕܠܩܘܒܠܐ
ܗܘ. ܘܡܬܥܠܐ ܥܠ ܟܠ ܡܢ ܕܡܬܩܪܐ ܐܠܗܐ ܘܕܚܠܬܐ: ܐܝܟܢܐ
ܕܐܦ ܒܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܐܠܗܐ ܢܬܒ. ܘܢܚܘܐ ܥܠ ܢܦܫܗ
ܕܐܝܟ ܐܠܗܐ ܗܘ. 5 ܠܐ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܕ ܠܘܬܟܘܢ ܗܘܝܬ
ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ. 6 ܘܗܫܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ
ܐܚܝܕ ܕܢܬܓܠܐ ܗܘ ܒܙܒܢܗ. 7 ܐܪܙܐ ܓܝܪ ܕܥܘܠܐ ܡܢ
ܟܕܘ ܫܪܝ ܠܡܬܚܦܛܘ. ܒܠܚܘܕ ܐܢ ܗܘ ܡܢ ܕܗܫܐ ܐܚܝܕ
ܢܫܬܩܠ ܡܢ ܡܨܥܬܐ. 8 ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܓܠܐ ܥܘܠܐ. ܗܘ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܢܫܝܨܝܘܗܝ ܒܪܘܚܐ ܕܦܘܡܗ. ܘܢܒܛܠܝܘܗܝ
ܒܓܠܝܢܐ ܕܡܐܬܝܬܗ. 9 ܡܐܬܝܬܗ ܓܝܪ ܕܗܘ ܡܥܒܕܢܘܬܐ
ܗܝ ܕܣܛܢܐ. ܒܟܠ ܚܝܠܐ. ܘܒܐܬܘܬܐ ܘܒܬܕܡܪܬܐ ܕܓܠܬܐ. 10
ܘܒܟܠܗ ܛܘܥܝܝ ܕܥܘܠܐ ܕܒܐܒܕܐ. ܚܠܦ ܕܠܐ ܩܒܠܘ
ܚܘܒܐ ܕܫܪܪܐ ܕܒܗ ܢܚܘܢ. 11 ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܕܪ ܠܗܘܢ
ܐܠܗܐ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܛܘܥܝܝ. ܕܢܗܝܡܢܘܢ ܠܕܓܠܘܬܐ. 12
ܘܢܬܕܝܢܘܢ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܗܝܡܢܘ ܠܫܪܪܐ: ܐܠܐ
ܐܨܛܒܝܘ ܒܥܘܠܐ. 13 ܚܢܢ ܕܝܢ ܡܚܝܒܝܢ ܠܡܘܕܝܘ ܠܐܠܗܐ

lo modo. nam nisi venerit prius defectio, & reveletur filius hominis peccati, filius perditionis: 4. Qui est contrarius, & extollit se super omne quod vocatur Deus & numen, ita ut etiam in templo Dei *tanquam Deus* sedeat, & ostentet seipsum ac si Deus esset. 5. Nonne meministis, quod, quum apud vos essem, hæc dicebam vobis? 6. Et nunc scitis quid detineat ut reveletur suo tempore. 7. Mysterium enim iniqui jam incipit efficax esse, tantummodo si quod nunc detinet, tolleretur è medio: 8. *Et tunc patefiet* iniquus ille, quem Dominus noster Jeschua confodiet spiritu oris sui, & interficiet eum revelatione adventus sui. 9. Adventus enim illius *iniqui* efficacitas est Satanæ, in omni virtute & signis & prodigijs falsis: 10. Et in omni deceptione iniquitatis quæ fit in pereuntibus: propterea quod non receperunt dilectionem veritatis, per quam servarentur. 11. Propter hoc immitet eis Deus efficacitatem deceptionis, ut credant mendacio: 12. Et judicentur omnes qui non crediderunt veritati, sed complacitum est eis in iniquitate. 13. Nos autem debemus gratias agere Deo

ܕܡܠܐܟܘܗܝ. 8 ܟܕ ܢܬܒܥ ܬܒܥܬܐ ܒܫܠܗܒܝܬܐ ܕܢܘܪܐ ܡܢ
ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܠܐܠܗܐ܆ ܘܡܢ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܣܒܪܬܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 9 ܕܗܢܘܢ ܕܝܢܐ ܢܬܦܪܥܘܢ ܐܒܕܢܐ
ܕܠܥܠܡ. ܡܢ ܦܪܨܘܦܗ ܕܡܪܢ. ܘܡܢ ܫܘܒܚܐ ܕܚܝܠܗ.
10 ܟܕ ܐܬܐ ܕܢܫܬܒܚ ܒܩܕܝܫܘܗܝ. ܘܢܬܕܡܪ
ܒܡܗܝܡܢܘܗܝ. ܕܐܬܗܝܡܢܬ ܣܗܕܘܬܢ ܕܥܠܝܟܘܢ ܒܗܘ
ܝܘܡܐ. 11 ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܟܠܙܒܢ ܡܨܠܝܢܢ ܥܠܝܟܘܢ܆ ܕ
ܢܫܘܘܢܟܘܢ ܐܠܗܐ ܠܩܪܝܢܟܘܢ. ܘܢܡܠܐܟܘܢ ܒܟܠܗ ܨܒܝܢܐ
ܕܛܒܬܐ. ܘܥܒܕܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܒܚܝܠܐ. 12 ܕܢܫܬܒܚ ܒܟܘܢ
ܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܒܗ ܐܝܟ ܛܝܒܘܬܗ
ܕܐܠܗܢ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܒ

1 ܒܥܝܢܢ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ܆ ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܘܥܠ ܟܢܘܫܝܐ ܕܝܠܢ ܕܠܘܬܗ܆ 2 ܕܠܐ
ܥܓܠ ܬܬܙܝܥܘܢ ܒܪܥܝܢܝܟܘܢ. ܘܠܐ ܬܬܕܘܕܘܢ. ܠܐ ܡܢ ܡܠܬܐ
ܘܠܐ ܡܢ ܪܘܚܐ. ܘܠܐ ܡܢ ܐܓܪܬܐ ܕܐܝܟ ܕܡܢ ܠܘܬܢ ܗܝ܆ ܕܗܐ
ܡܛܐ ܠܗ ܝܘܡܗ ܕܡܪܢ. 3 ܠܡܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ ܒܚܕ

Angelorum ejus. 8. Quum ſumet ultionem in vehementia ignis ab ijs qui non noverunt Deum, & ab ijs qui non agnoverunt Evangelium Domini noſtri Jeſchua Chriſti: 9. Qui judicio punientur perditionis quæ eſt in æternum, à facie Domini noſtri, & à gloria virtutis ejus: 10. Quum venerit ut glorificetur in ſanctis ſuis, & oſtendat mirabilia ſua in fidelibus ſuis, quia fides adhibebitur teſtimonio noſtro quod eſt de vobis in illo die. 11. Propter hoc omni tempore oramus pro vobis, ut dignos habeat vos Deus vocatione veſtra, & impleat vos omni voluntate rerum bonarum, & operibus fidei in virtute: 12. Ut laudetur in vobis nomen Domini noſtri Jeſchua Chriſti: etiam vos in eo, ſecundum gratiam Dei noſtri, & Domini noſtri Jeſchua Chriſti.

CAPUT II.

1. Petimus a. à vobis, fratres mei, per adventũ Domini noſtri Jeſchua Chriſti, & per congregationẽ noſtri quæ eſt ad eum, 2. Ne citò commoveamini in mentibus veſtris, neq; conturbemini, nec à ſermone, nec à ſpiritu, nec ab epiſtola quæ ſit quaſi à nobis, quòd ecce inſtet dies Domini noſtri. 3. Nequis decipiat vos ullo modo.

ܐܓܪܬܐ
ܕܬܪܬܝܢ ܕܠܘܬ ܬܣܠܘܢܝܩܝܐ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܐ ❖

1 ܦܘܠܘܣ ܘܣܝܠܘܢܘܣ ܘܛܝܡܬܐܘܣ. ܠܥܕܬܐ
ܕܬܣܠܘܢܝܩܝܐ ܕܒܐܠܗܐ ܐܒܘܢ܆ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆
2 ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ ܘܛܝܒܘܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ܆ ܘܡܢ ܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀ 3 ܠܡܘܕܝܘ ܚܝܒܝܢ ܠܐܠܗܐ ܒܟܠܙܒܢ
ܥܠܝܟܘܢ ܐܚܝ܆ ܐܝܟ ܕܦܐܐ ܗܘܐ. ܕܡܣܓܝܐ ܪܒܝܐ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ܆
ܘܡܬܝܬܪܐ ܚܘܒܐ ܕܟܠܟܘܢ. ܕܟܠ ܐܢܫ ܥܡ ܚܒܪܗ. 4 ܐܝܟ
ܕܐܦ ܚܢܢ ܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܡܫܬܒܗܪܝܢ ܒܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܥܠ
ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܘܥܠ ܡܣܝܒܪܢܘܬܟܘܢ܆ ܕܒܟܠܗ ܪܕܘܦܝܟܘܢ
ܘܐܘܠܨܢܝܟܘܢ ܕܡܣܝܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. 5 ܠܚܘܝܐ ܕ
ܕܝܢܐ ܟܐܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܕܬܫܘܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܗܝ ܕܥܠ
ܐܝܕܗ ܚܫܝܬܘܢ. 6 ܐܢ ܟܐܢܐ ܗܘ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܆ ܕܢܦܪܘܥ
ܐܘܠܨܢܐ ܠܐܠܘܨܝܟܘܢ. 7 ܘܠܟܘܢ ܕܡܬܐܠܨܝܢ ܢܝܚܐ ܥܡܢ
ܒܓܠܝܢܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ. ܥܡ ܚܝܠܐ

EPISTOLA AD THESSALONICENSES POSTERIOR.

CAPUT I.

PAULUS & Silvanus & Timotheus Ecclesiæ Thessalonicensium, quæ est in Deo Patre nostro & in Domino nostro Jeschua Christo. 2. Gratia vobiscum & pax à Deo Patre nostro, & à Domino nostro Jeschua Christo. 3. Gratias agere debemus Deo omni tempore pro vobis, fratres mei, ut par est, quòd valdè crescat fides vestra, & augeatur charitas omnium vestrum, cujusque erga proximum suum. 4. Adeò ut etiam nos in vobis gloriemur apud Ecclesias Dei, propter fidem vestram, & propter tolerantiam vestram quæ est in omni persequutione vestra, & afflictionibus vestris quas toleratis. 5. Ad ostensionem judicij justi Dei, ut digni habeamini eo regno pro quo passi estis. 6. Et si justum est coram Deo ut rependat afflictionem affligentibus vos: 7. Et vobis qui affligimini, quietem nobiscum in revelatione Domini nostri Jeschua Christi, qui erit de cælo cum virtute Ange-

[illegible]
16 [illegible]
17 [illegible] 18 [illegible]
[illegible] 19 [illegible]
[illegible] 20 [illegible] 21 [illegible]
[illegible] 22 [illegible] 23 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 24 [illegible]
[illegible] 25 [illegible] 26 [illegible]
[illegible] 27 [illegible]
[illegible] 28 [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

EPISTOLA PAULI AD THESS. I. CAP. V.

pro malo rependat, sed omni tempore sectamini bona invicem, & erga omnem hominem: 16. Et gaudete omni tempore: 17. Et orate indesinenter: 18. Et in omni re gratias agite. Hæc enim est voluntas Dei per Jeschua Christum erga vos. 19. Spiritum ne extinguatis. 20. Prophetiam ne spernatis. 21. Omnia probate, & quod bonum est tenete: 22. Et ab omni *negotio* malo fugite. 23. Deus autem pacis sanctificet vos perfectè totos, & totum spiritum vestrum, & animam vestram, & corpus vestrum conservet sine reprehensione, in adventum Domini nostri Jeschua Christi. 24. Fidelis est qui vocavit vos, qui idem efficiet. 25. Fratres mei orate pro nobis. 26. Salutate fratres omnes in osculo sancto. 27. Adjuro vos per Dominum nostrum, ut legatur epistola hæc omnibus fratribus sanctis. 28. Gratia Domini nostri Jeschua Christi vobiscum. Ammin.

Finitur Epistola ad Thessalonicenses prior, quæ scripta fuit Athenis, & missa per manus Timothei.

ܬܕܪܟܟܘܢ . 5 ܟܠܟܘܢ ܓܝܪ ܒܢܝ̈ ܢܘܗܪܐ ܐܢܬܘܢ ܘܒܢܝ̈
ܐܝܡܡܐ . ܘܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܒܢܝ̈ ܠܠܝܐ ܘܠܐ ܒܢܝ̈ ܚܫܘܟܐ . 6 ܠܐ
ܢܕܡܟ ܗܟܝܠ ܐܝܟ ܫܪܟܐ . ܐܠܐ ܗܘܝܢ ܫܗܪܝܢ ܘܡܬܗܘܢܝܢ .
7 ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܕܡܟܝܢ ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܕܡܟܝܢ . ܘܐܝܠܝܢ
ܕܪܘܝܢ ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܪܘܝܢ . 8 ܚܢܢ ܕܝܢ ܕܒܢܝ̈ ܐܝܡܡܐ ܚܢܢ :
ܗܘܝܢ ܫܗܪܝܢ ܒܪܥܝܢ . ܘܠܒܝܫܝܢ ܫܪܝܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘ
ܕܚܘܒܐ . ܘܣܝܡܝܢ ܣܢܘܪܬܐ ܕܣܒܪܐ ܕܚܝܐ . 9 ܡܛܠ ܕܠܐ
ܣܡܢ ܐܠܗܐ ܠܪܘܓܙܐ . ܐܠܐ ܠܩܢܝܢܐ ܕܚܝܐ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ . 10 ܗܘ ܕܡܝܬ ܚܠܦܝܢ . ܕܐܢ ܫܗܪܝܢ ܘܐܢ ܕܡܟܝܢ
ܐܟܚܕܐ ܥܡܗ ܢܚܐ . 11 ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܥܘ ܚܕ ܠܚܕ . ܘ
ܒܢܘ ܚܕ ܠܚܕ . ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܥܒܕܝܬܘܢ ܀ 12 ܒܥܝܢ ܕܝܢ
ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ̈ ؛ ܕܬܕܥܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐܝܢ ܒܟܘܢ :
ܘܩܝܡܝܢ ܩܕܡܝܟܘܢ ܘܡܠܦܝܢ ܠܟܘܢ . 13 ܕܢܗܘܘܢ ܚܫܝܒܝܢ
ܠܟܘܢ ܒܚܘܒܐ ܝܬܝܪܐ . ܘܡܛܠ ܥܒܕܗܘܢ ܐܫܝܢܘ ܥܡܗܘܢ ܀
14 ܒܥܝܢ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ̈ : ܪܕܘ ܠܡܣܟܠܢܐ . ܘܠܒܒܘ
ܠܙܥܘܪܝ ܢܦܫܐ . ܘܣܝܒܪܘ ܝܘܩܪܐ ܕܟܪܝܗܐ . ܘܐܪܝܟܘ ܪܘܚܟܘܢ
ܠܘܬ ܟܠܢܫ . 15 ܘܐܙܕܗܪܘ ܕܠܡܐ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܒܝܫܬܐ

præveniat vos. 5. Omnes enim vos filij lucis estis, & filij diei, non autem estis filij noctis, neque filiji tenebrarum. 6. Proinde non dormiamus, sicut reliqui, sed simus vigilantes & sobrij. 7. Qui enim dormiunt, in nocte dormiunt : & qui inebriantur, in nocte inebriantur. 8. Nos autem qui filij diei sumus, simus vigilantes in mente nostra, & induti loricam fidei & charitatis : & ponamus galeam spei salutis. 9. Quoniam non posuit nos Deus ad iram, sed ad acquisitionem salutis, per Dominum nostrum Jeschua Christum. 10. Qui mortuus est pro nobis, ut sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum eo vivamus. 11. Propterea consolamini unus alium, & ædificate unus alium, sicut etiam facitis. 12. Petimus autem à vobis, fratres mei, ut agnoscatis eos qui laborant inter vos, & stant ante faciem vestram & docent vos : 13. Ut sint in pretio vobis per charitatem abundantem, & propter opus eorum, pacem habete cum eis. 14. Petimus autem à vobis, fratres mei, monete delinquentes, & addite animum pusillanimis, & sustinete onus debilium, & longanimes sitis erga omnem hominem : 15. Et cavete ne quis ex vobis malum

ܕܝܫܘܥ ܡܝܬ ܘܩܡ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܠܗܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܕܡܟܘ
ܒܝܫܘܥ ܢܝܬܐ ܥܡܗ. 15 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢܢ ܠܟܘܢ ܒܡܠܬܗ
ܕܡܪܢ. ܕܚܢܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܬܚܪܝܢܢ ܠܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ
ܘܚܝܝܢܢ: ܠܐ ܢܩܕܘܡ ܠܐܝܠܝܢ ܕܕܡܟܘ. 16 ܡܛܠ ܕܗܘ ܡܪܢ
ܒܦܘܩܕܢܐ ܘܒܩܠܐ ܕܪܫ ܡܠܐܟܐ: ܘܒܫܝܦܘܪܐ ܕܐܠܗܐ ܢܚܘܬ
ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܡܝܬܐ ܕܒܡܫܝܚܐ ܢܩܘܡܘܢ ܠܘܩܕܡ. 17
ܘܗܝܕܝܢ ܚܢܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܬܚܪܝܢܢ ܘܚܝܝܢܢ: ܢܬܚܛܦ
ܥܡܗܘܢ ܐܟܚܕܐ ܒܥܢܢܐ ܠܐܘܪܥܗ ܕܡܪܢ ܒܐܐܪ. ܘܗܟܢܐ ܒ
ܟܠܙܒܢ ܥܡ ܡܪܢ ܢܗܘܐ. 18 ܗܫܐ ܗܘܘ ܡܒܝܐܝܢ ܚܕ
ܠܚܕ ܒܡܠܐ ܗܠܝܢ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܗ ܀

1 ܥܠ ܙܒܢܐ ܕܝܢ ܘܥܕܢܐ. ܐܚܝ: ܠܐ ܤܢܝܩܝܢܬܘܢ
ܠܡܟܬܒ ܠܟܘܢ. 2 ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܚܦܝܛܐܝܬ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܝܘܡܗ ܕܡܪܢ ܐܝܟ ܓܢܒܐ ܒܠܠܝܐ ܗܟܢܐ ܐܬܐ. 3 ܟܕ ܢܐܡܪܘܢ
ܕܫܠܡܐ ܘܫܝܢܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܡܢ ܫܠܝܐ ܢܩܘܡ ܥܠܝܗܘܢ
ܐܒܕܢܐ. ܐܝܟ ܚܒܠܐ ܥܠ ܒܛܢܬܐ. ܘܠܐ ܢܦܠܛܘܢ. 4 ܐܢܬܘܢ
ܕܝܢ ܐܚܝ: ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܒܚܫܘܟܐ ܕܗܘ ܝܘܡܐ ܐܝܟ ܓܢܒܐ

quod Jeschua mortuus est & resurrexit, ita etiam Deus eos qui dormierunt in Jeschua, adducet cum eo. 15. Hoc enim dicimus vobis in sermone Domini nostri, *quod nos* qui differimur in adventum Domini nostri, qui vivemus, non præveniemus eos qui dormierunt. 16. Eo quod ipse Dominus noster cum mandato & cum voce Archangeli, & cum buccina Dei descendet de cælo, & mortui qui sunt in Christo, resurgent primum. 17. Et tunc nos qui differimur, qui vivimus, rapiemur cum eis simul in nubes in occursum Domini nostri, in aera, & ita omni tempore cum Domino nostro erimus. 18. Igitur consolemini alius alium in sermonibus istis.

CAPUT V.

1. De temporibus autem & temporum articulis, fratres mei, non opus *habetis ut scribam* vobis. 2. Vos enim certo scitis quod dies domini nostri, ut fur in nocte ita veniet. 3. Quum dixerint quod est pax & tranquillitas, tunc derepente surget contra eos interitus, sicut partus dolor in ea quæ uterum gestat, neque effugient. 4. Vos autem, fratres mei, non estis in tenebris, ut dies ille tamquam fur

præveniat

ܘܒܐܝܩܪܐ. 5 ܘܠܐ ܒܚܫܐ ܕܪܓܬܐ ܀ ܐܝܟ ܫܪܟܐ ܕܥܡ̈ܡܐ
ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܠܐܠܗܐ. 6 ܘܠܐ ܢܗܘܘܢ ܡܬܡܪܚܝܢ
ܠܡܥܒܪ ܘܠܡܥܠܒ ܐܢܫ ܠܐܚܘܗܝ ܒܗܕܐ ܨܒܘܬܐ. ܡܛܠ
ܕܡܪܢ ܗܘ ܬܒܘܥܐ ܕܥܠ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܡܢ
ܩܕܡ ܐܡܪܢ ܠܟܘܢ ܘܐܣܗܕܢ. 7 ܠܐ ܓܝܪ ܩܪܢ ܐܠܗܐ
ܠܛܢܦܘܬܐ ܐܠܐ ܠܩܕܝܫܘܬܐ: 8 ܡܟܝܠ ܡܢ ܕܡܣܠܐ ܀ ܠܐ ܗܘܐ
ܠܒܪܢܫܐ ܡܣܠܐ ܐܠܐ ܠܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܝܗܒ ܒܟܘܢ ܪܘܚܗ
ܩܕܝܫܬܐ ܀ 9 ܥܠ ܚܘܒܐ ܕܝܢ ܕܐܚ̈ܐ ܠܐ ܣܢܝܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܟܬܒ
ܠܟܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܝܠܝܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ
ܕܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. 10 ܐܦ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܟܢܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܐܚ̈ܐ ܕܒܟܠܗ ܡܩܕܘܢܝܐ. ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ
ܕܬܬܝܬܪܘܢ. 11 ܘܬܬܚܦܛܘܢ. ܕܬܗܘܘܢ ܫܠܝܢ ܘܥܢܝܢ ܒ
ܨܒܘܬܟܘܢ. ܘܬܗܘܘܢ ܦܠܚܝܢ ܒܐܝܕܝܟܘܢ ܐܝܟܢܐ
ܕܦܩܕܢܟܘܢ. 12 ܕܬܗܘܘܢ ܡܗܠܟܝܢ ܒܐܣܟܡܐ ܠܘܬ ܒܪ̈ܝܐ ܀
ܘܡܕܡ ܐܢܫ ܠܐ ܬܣܢܩܘܢ ܀ 13 ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܐܚܝ
ܕܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܕܡܟܝܢ ܠܐ ܬܗܘܐ ܟܪܝܐ ܠܟܘܢ ܀ ܐܝܟ ܫܪܟܐ
ܕܐܢܫܐ ܕܣܒܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ. 14 ܐܢ ܓܝܪ ܡܗܝܡܢܝܢ

& in honore: 5. Et non in affectibus concupiscentiæ, sicut reliquæ Gentes quæ non noverunt Deum. 6. Et ne audeatis irritare & injuria afficere vir fratrem suum in aliquo negotio, quia Dominus noster est ultor adversus hæc omnia, quemadmodum etiam ante hoc tempus diximus vobis, & testati sumus. 7. Non enim vocavit vos Deus ad impuritatem, sed ad sanctificationem. 8. Itaque qui rejicit *hæc*, non filium hominis rejicit: sed Deum qui dedit in vobis Spiritum suum sanctum. 9. De charitate autem fratrum non opus habetis ut scribam vobis: vos enim ipsi docti estis à Deo ut diligatis unus alium: 10. Etiam facitis ita omnibus fratribus qui sunt in tota Macedonia. Peto autem à vobis, fratres mei, ut excellatis. 11. Ut diligentiam adhibeatis ut sitis quieti, & agentes negotia vestra, & operemini manibus vestris, sicut mandavimus vobis, 12. Ut ambuletis cum honestate erga extraneos, & nullo homine opus habeatis: 13. Volo autem ut sciatis, fratres mei, ut de iis qui dormiunt non sit contristatio vobis, sicut reliquis hominibus quibus non est spes. 14. Nam si credimus

ܡܫܟܚܝܢܢ ܠܡܦܪܥ ܚܠܦܝܟܘܢ ܠܐܠܗܐ: ܥܠ ܟܠ ܚܕܘܬܐ
ܕܚܕܝܢܢ ܡܛܠܬܟܘܢ. 10 ܐܠܐ ܕܩܕܡ ܐܠܗܐ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܢܬܟܫܦ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ ܕܢܚܙܐ ܐܦܝܟܘܢ. ܘܢܫܠܡ ܡܕܡ
ܕܚܣܝܪ ܠܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. 11 ܗܘ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ ܘܡܪܢ ܝܫ
ܡܫܝܚܐ ܢܬܪܘܨ ܐܘܪܚܢ ܠܘܬܟܘܢ. 12 ܘܢܣܓܐ
ܘܢܝܬܪ ܚܘܒܟܘܢ. ܕܚܕ ܠܘܬ ܚܕ ܘܠܘܬ ܟܠܢܫ. ܐܝܟܢܐ
ܕܐܦ ܚܢܢ ܡܚܒܝܢ ܠܟܘܢ. 13 ܘܢܩܝܡ ܠܒܘܬܟܘܢ ܕܠܐ ܪܫܝܢ
ܒܩܕܝܫܘܬܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ: ܒܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܕܥܡ ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܘܗܝ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܕ ܀

1 ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܒܥܝܢܢ ܡܢܟܘܢ: ܘܡܬܟܫܦܝܢܢ ܠܟܘܢ
ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ: ܐܝܟ ܕܩܒܠܬܘܢ ܡܢܢ ܐܝܟܢܐ ܘܠܐ ܠܟܘܢ
ܕܬܗܠܟܘܢ ܘܬܫܦܪܘܢ ܠܐܠܗܐ. ܕܬܬܝܬܪܘܢ ܝܬܝܪܐܝܬ. 2
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܐܝܠܝܢ ܦܘܩܕܢܐ ܝܗܒܢ ܠܟܘܢ. ܒ
ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 3 ܗܢܘ ܓܝܪ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ
ܩܕܝܫܘܬܟܘܢ. ܘܕܬܗܘܘܢ ܦܪܝܫܝܢ ܡܢ ܟܠ ܙܢܝܘܬܐ. 4
ܘܢܗܘܐ ܝܕܥ ܟܠ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܠܡܩܢܐ ܡܐܢܗ ܒܩܕܝܫܘܬܐ

possumus rependere pro vobis Deo super omni gaudio quo gaudemus vestri causa, 10. Nisi ut coram Deo amplius obsecremus nocte & die, ut videamus faciem vestram, & compleamus id quo caret fides vestra? 11. Ipse autem Deus Pater noster, & Dominus noster Jeschua Christus, dirigat iter nostrum ad vos; 12. Et augeat & abundare faciat charitatem vestram, quæ est unius erga alium, & erga omnem hominem, quemadmodum nos diligimus vos: 13. Et confirmet corda vestra irreprehensibilia per sanctitatem, coram Deo Patre nostro, in adventu Domini nostri Jeschua Christi, qui erit cum omnibus sanctis ejus.

CAPUT IV.

1. Proinde, fratres mei, petimus à vobis, & obsecramus vos per Dominum nostrum Jeschua, ut quemadmodum accepistis à nobis quomodo conveniat vobis ut ambuletis & placeatis Deo, ut amplius adjiciatis. 2. Nostis enim quæ mandata dederimus vobis per Dominum nostrum Jeschua Christum. 3. Hæc enim est voluntas Dei sanctificatio vestra, & ut abstitis ab omni scortatione, 4. Et sciat unusquisque ex vobis possidere vas suum in sanctificatione

&in

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܠܐ ܡܣܝܒܪܝܢ ܨܒܝܢ ܠܡܦܫ ܒܐܬܝܢܘܣ
ܒܠܚܘܕܝܢ. 2 ܘܫܕܪܢ ܠܘܬܟܘܢ ܠܛܝܡܬܐܘܣ ܐܚܘܢ
ܡܫܡܫܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܡܥܕܪܢܢ ܒܣܒܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܕܢܫܪܪܟܘܢ
ܘܢܒܥܐ ܡܢܟܘܢ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ܀ 3 ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ
ܢܬܦܫܠ ܒܗ ܒܐܘܠܨܢܐ ܗܠܝܢ. ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܐ
ܢܬܘܢ ܕܠܗܕܐ ܗܘ ܣܝܡܝܢܢ. 4 ܐܦ ܟܕ ܠܘܬܟܘܢ ܗܘܝܢ
ܓܝܪ܀ ܩܕܡܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܕܥܬܝܕܝܢ ܠܡܬܐܠܨܘ. ܐܝܟܢܐ
ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܘܐ. 5 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܐܢܐ܀ ܠܐ ܡܣܝܒܪܢܐ
ܥܕܡܐ ܕܫܕܪܬ ܕܐܕܥ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ܀ ܕܠܡܐ ܢܢܣܝܟܘܢ ܡܢ
ܡܢܣܝܢܐ܀ ܘܢܗܘܐ ܠܣܪܝܩܘܬܐ ܥܡܠܢ܀ 6 ܗܫܐ ܕܝܢ ܡܢ
ܕܐܬܐ ܠܘܬܢ ܛܝܡܬܐܘܣ ܡܢ ܠܘܬܟܘܢ܀ ܘܣܒܪܢ ܥܠ
ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܘܥܠ ܚܘܒܟܘܢ܀ ܘܕܐܝܬ ܠܘܬܟܘܢ ܕܘܟܪܢ
ܛܒܐ ܒܟܠ ܙܒܢ܀ ܘܣܘܝܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܚܙܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
ܚܢܢ ܠܟܘܢ܀ 7 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܒܝܐܢ ܒܟܘܢ ܐܚܝܢ. ܒܟܠܗܝܢ
ܐܘܠܨܢܝܢ ܘܐܠܝܨܘܬܢ. ܡܛܠ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. 8 ܘܗܫܐ ܗܘ
ܚܝܝܢ܀ ܐܢ ܐܢܬܘܢ ܡܬܩܝܡܝܢ ܒܡܪܢ. 9 ܐܝܢܐ ܓܝܪ ܬܘܕܝܬܐ

AD THESSALON. I.

CAPUT III.

1. Et quia non sustinebamus, voluimus residere Athenis soli: 2. Et mittere ad vos Timotheum fratrem nostrum, & ministrum Dei ac adjutorem nostrum in Evangelio Christi, ut confirmaret vos, & peteret à vobis de fide vestra: 3. Ne cui ex vobis *fides* succideretur in afflictionibus istis. vos enim nostis quod ad hoc ipsum positi sumus. 4. Nam etiam quum apud vos essemus, prædixeramus vobis futurum esse ut affligeremur: quemadmodum nostis quod factum sit. 5. Propter hoc etiam non sustinui donec mitterem ut cognoscerem fidem vestram, ne fortè tentasset vos tentator, & esset labor noster inanis. 6. Nunc autem ex quo venit ad nos Timotheus à vobis, & annunciavit nobis de fide vestra, & de charitate vestra, & quòd sit apud vos nostri memoria bona omni tempore, & cupidi sitis videre nos, sicut nos quoque vos: 7. Propter hoc consolationem accepimus in vobis, fratres *nostri*, in omnibus angustijs nostris & afflictionibus nostris, propter fidem vestram. 8. Et nunc vivimus, si vos confirmemini in Domino nostro. 9. Quam enim gratiarum actionem

ܕܐܠܗܐ ܕܩܒܠܬܘܢ ܡܢܢ ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܡܠܬܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܩܒܠܬܘܢܗ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬܝܗ ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ.
ܘܗܝ ܡܬܥܒܕܐ ܒܟܘܢ ܘܒܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ
14 ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܐܚܝ̈. ܐܬܕܡܝܬܘܢ ܠܥܕ̈ܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܝܗܘܕ
ܗܠܝܢ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܗܟܘܬ ܚܫܬܘܢ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܡܢ ܒܢܝ̈ ܫܪܒܬܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܡܢ ܝܗܘܕܝ̈ܐ.
15 ܗܢܘܢ ܕܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܩܛܠܘ. ܘܠܢܒܝ̈ܐ ܕ
ܕܡܢܗܘܢ ܘܠܢ ܪܕܦܘ. ܘܠܐܠܗܐ ܠܐ ܫܦܪܝܢ. ܘܣܩܘܒܠܝܢ
ܗܘܝܢ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ. 16 ܕܟܠܝܢ ܠܢ ܕܢܡܠܠ ܥܡ
ܥܡܡ̈ܐ ܕܢܚܘܢ. ܠܡܫܠܡܘ ܚܛܗܝ̈ܗܘܢ ܒܟܠܙܒܢ. ܡܛܐ
ܕܝܢ ܥܠܝܗܘܢ ܪܘܓܙܐ ܥܕܡܐ ܠܚܪܬܐ ܀ 17 ܚܢܢ ܕܝܢ ܐܚܝ̈
ܗܘܝܢ ܝܬܡܐ ܡܢܟܘܢ ܐܟܙܒܢܐ ܕܫܥܬܐ. ܒܐܦܝܢ ܘܠܐ ܒܠܒܢ
ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܐܬܚܦܛܢ ܠܡܚܙܐ ܐܦܝܟܘܢ ܒܚܘܒܐ ܣܓܝܐܐ ܀
18 ܘܨܒܝܢ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܚܕܐ ܙܒܢ ܘ
ܬܪܬܝܢ ܘܟܠܝܢ ܣܛܢܐ. 19 ܐܝܢܘ ܓܝܪ ܣܒܪܢ ܘܚܕܘܬܢ
ܘܟܠܝܠܐ ܕܫܘܒܗܪܢ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܬܘܢ ܩܕܡ ܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܒܡܐܬܝܬܗ. 20 ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ ܓܝܪ ܫܘܒܗܪܢ ܘܚܕܘܬܢ ܀

EPISTOLA PAULI

Dei quem accepistis à nobis, nequaquam sicut sermonem filiorum hominis accepistis, sed sicut est verè, *tanquam* sermonem Dei: & ipse opere agitur in vobis, & in ijs qui credunt. 14. Vos enim, fratres mei, imitatores facti estis Ecclesiarum Dei quæ sunt in Judæa, illorum qui sunt in Jeschua Christo, quòd eadem sustinuistis vos quoque à contribulibus vestris, quemadmodum etiam illi à Judæis: 15. Qui Dominum nostrum Jeschua Christum occiderunt, & prophetas qui erant ex ipsis, nosque persequuti sunt: ac Deo non placent, & fiunt contrarij omnibus filijs hominis. 16. Qui prohibent nobis ne loquamur cum Gentibus ut serventur, ad complendum peccata sua omni tempore. Pervenit autem super eos ira usque in finem. 17. Nos verò, fratres mei, facti sumus pupilli à vobis *ad* tempus horæ, quoad faciem nostram, non autem quoad cor nostrum, & magis studuimus videre faciem vestram cum dilectione magna. 18. Et voluimus venire ad vos (ego Paulus) semel & iterum, & impedivit me Satanas. 19. Quæ est spes nostra, & gaudium nostrum, & corona gloriæ nostræ, nisi sitis vos, coram Domino nostro Jeschua in adventu ejus? 20. Vos enim estis laus nostra & gaudium nostrum.

CAPUT

ܗܘ ܕܒܚܪ ܠܒܘܬܢ. 5 ܐܦܠܐ ܓܝܪ ܡܬܘܡ ܐܫܬܥܠܝܢ
ܒܡܡܠܠܐ ܚܢܦܐ ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐ ܒܥܠܬܐ
ܕܝܥܢܘܬܐ ܐܠܗܐ ܣܗܕ. 6 ܘܠܐ ܒܥܝܢ ܫܘܒܚܐ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ.
ܠܐ ܡܢܟܘܢ ܘܠܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ. ܟܕ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܝܢ ܕܢܗܘܐ
ܠܝܩܪܐ ܐܝܟ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ. 7 ܐܠܐ ܗܘܝܢ ܒܝܢܬܟܘܢ
ܡܟܝܟܐ. ܘܐܝܟ ܡܪܒܝܢܝܬܐ ܕܡܪܚܡܐ ܒܢܝܗ. 8 ܗܟܢܐ
ܐܦ ܚܢܢ ܡܪܚܡܝܢܢ ܘܡܫܬܘܚܝܢ ܠܡܬܠ ܠܟܘܢ. ܠܐ
ܠܣܒܪܬܐ ܒܠܚܘܕ ܕܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܢܦܫܢ. ܡܛܠ ܕܚܒܝܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܢ. 9 ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܐܚܝܢ. ܕܠܐܝܢ ܗܘܝܢ ܘܡܫܬܠܗܝܢ
ܒܥܒܕ ܐܝܕܝܢ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ. ܕܥܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܠܐ ܢܐܩܪ.
10 ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܝܢ ܘܐܠܗܐ. ܐܝܟܢܐ ܐܟܪܙܢ ܠܟܘܢ ܣܒܪܬܗ
ܕܐܠܗܐ. ܕܒܕܟܝܘܬܐ ܘܒܟܐܢܘܬܐ. ܘܕܠܐ ܪܫܥܐ ܗܘܝܢ ܠܟܠ
ܟܠܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ. 11 ܐܝܟܢܐ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܟܠ ܚܕ
ܡܢܟܘܢ ܐܝܟ ܐܒܐ ܠܒܢܘܗܝ ܒܥܝܢ ܗܘܝܢ ܘܡܠܝܢ ܗܘܝܢ
ܒܠܒܟܘܢ. 12 ܘܡܣܗܕܝܢ ܠܟܘܢ ܕܬܗܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܫܘܐ
ܠܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܩܪܟܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܘܠܫܘܒܚܗ. 13 ܡܛܠ
ܗܢܐ ܐܦ ܚܢܢ. ܡܘܕܝܢܢ ܐܡܝܢܐܝܬ ܠܐܠܗܐ. ܕܡܠܬܐ

AD THESSALON. I. CAP. II.

qui probat corda nostra. 5. Neque enim unquam usi sumus sermone adulatorio, quemadmodum nostis, nec per occasionem avaritiæ: Deus testis est. 6. Neque quærimus gloriam à filijs hominis, nec à vobis, nec ab alijs, quum possimus honorabiles esse tamquam Apostoli Christi. 7. Sed fuimus inter vos demissi, & tamquam nutrix quæ diligit filios suos: 8. Ita etiam nos diligebamus & cupidi eramus tradere vobis non tantùm Evangelium Dei, sed etiam animam nostram, quia dilecti eratis. 9. Memores estis enim, fratres, quòd laborabamus & fatigabamur in opere manuum nocte ac die, ne ullum vestrûm gravaremus. 10. Vos testes estis & Deus, quomodo prædicavimus vobis Evangelium Dei purè & justè: & irreprehensibiles fuimus apud omnes fideles: 11. Quemadmodum nostis quòd ab unoquoque ex vobis, sicut pater à filijs suis, expetebamus, & loquebamur super cor vestrum. 12. Et testabamur vobis ut ambularetis sicut convenit Deo, qui vocavit vos ad regnum suum & ad gloriam suam. 13. Propter hoc etiam nos gratias agimus indesinenter Deo, quòd sermonem

Dei

ܕܐܝܬ ܒܡܩܕܘܢܝܐ ܘܒܐܟܐܝܐ܂ 8 ܡܢܟܘܢ ܓܝܪ ܐܫܬܡܥܬ
ܡܠܬܗ ܕܡܪܢ܂ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܒܡܩܕܘܢܝܐ ܘܒܐܟܐܝܐ܆ ܐܠܐ
ܒܟܠ ܐܬܪ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܕܒܐܠܗܐ ܐܫܬܡܥܬ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ
ܢܣܬܢܩ ܕܢܐܡܪ ܥܠܝܟܘܢ ܡܕܡ܂ 9 ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܡܫܬܥܝܢ
ܐܝܢܐ ܡܥܠܢܐ ܗܘܐ ܠܢ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܦܢܝܬܘܢ
ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܡܢ ܦܘܠܚܢ ܦܬܟܪܐ܂ ܕܬܦܠܚܘܢ ܠܐܠܗܐ ܚܝܐ
ܘܫܪܝܪܐ܂ 10 ܟܕ ܡܣܟܝܢܬܘܢ ܠܒܪܗ ܡܢ ܫܡܝܐ܆ ܠܝܫܘܥ
ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܕܗܘ ܦܪܩܢ ܠܢ ܡܢ ܪܘܓܙܐ
ܕܐܬܐ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܒ ܀

1 ܘܐܦ ܐܢܬܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܚܝ܆ ܕܡܥܠܢ ܕܠܘܬܟܘܢ
ܠܐ ܗܘܐ ܣܪܝܩܐܝܬ ܗܘܐ܂ 2 ܐܠܐ ܠܘܩܕܡ ܚܫܢ ܘܐܨܛܥܪܢ܆
ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܦܝܠܝܦܘܣ܂ ܘܗܝܕܝܢ ܒܐܓܘܢܐ ܪܒܐ ܡܠ
ܡܠܠܢ ܥܡܟܘܢ ܒܡܪܗܣܝܐ ܕܐܠܗܢ ܣܒܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ܂
3 ܒܘܝܐܐ ܓܝܪ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܛܘܥܝܘܬܐ ܐܦܠܐ ܡܢ ܛܢܦܘܬܐ܂
ܐܦܠܐ ܒܢܟܠܐ܂ 4 ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܚܝܢܢ ܠܐܠܗܐ ܕܢܬܬܗܝܡܢ ܣܒܪܬܗ܂
ܗܟܢܐ ܡܡܠܠܝܢܢ܂ ܠܐ ܐܝܟ ܕܠܒܢܝ ܐܢܫܐ ܢܫܦܪ܆ ܐܠܐ ܠܐܠܗܐ

EPISTOLA PAULI

qui sunt in Macedonia & in Achaia. 8. A vobis enim personuit sermo Domini nostri non tantùm in Macedonia & in Achaia, sed in omni loco fides vestra quæ est in Deum personuit, ita ut non opus habeamus ut dicamus de vobis quicquam. 9. Ipsi enim renunciant qualis ingressus fuit nobis ad vos, & quomodo conversi estis ad Deum à cultu simulacrorum, ut serviatis Deo viventi & vero. 10. Exspectantes filium ejus è cælis, Jeschua, quem excitavit à mortuis, qui est liberator noster ab ira ventura.

CAPUT II.

1. Ipsi quoque nostis, fratres mei, quòd ingressus noster ad vos nequaquam in vanum fuerit: 2. Sed primùm passi sumus, & ignominia affecti sumus (quemadmodum scitis) Philippis, & nunc in certamine magno loquuti sumus vobiscum cum fiducia Dei nostri Evangelium Christi. 3. Exhortatio enim nostra non fuit ex errore, neq; ex impuritate, neq; cum dolo: 4. Sed sicut fueramus probati Deo, ut concrederetur nobis Evangelium ejus, ita loquimur, non tamquam ut filijs hominis placeamus, sed Deo qui pro-

ܐܓܪܬܐ

ܕܠܘܬ ܬܣܠܘܢܝܩܝܐ ܩܕܡܝܬܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܐ ܀

1 ܦܘܠܘܣ ܘܣܝܠܘܐܢܘܣ ܘܛܝܡܬܐܘܣ . ܠܥܕܬܐ
ܕܬܣܠܘܢܝܩܝܐ ܕܒܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ ܘܫܠܡܐ. 2 ܡܘܕܝܢ ܚܢܢ ܠܐܠܗܐ ܒܟܠܙܒܢ
ܥܠ ܟܠܟܘܢ ܘܡܬܕܟܪܝܢ ܠܟܘܢ ܒܨܠܘܬܢ 3 ܐܡܝܢܐܝܬ.
ܘܡܥܗܕܝܢ ܚܢܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܥܒܕܐ ܕܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܘ
ܠܥܡܠܐ ܕܚܘܒܟܘܢ ܘܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܕܣܒܪܟܘܢ ܕܒܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. 4 ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܓܒܝܘܬܟܘܢ ܐܚܝ ܚܒܝܒܘܗܝ
ܕܐܠܗܐ. 5 ܕܣܒܪܬܢ ܠܐ ܗܘܬ ܒܡܠܐ ܒܠܚܘܕ
ܗܘܬ ܠܘܬܟܘܢ ܐܠܐ ܐܦ ܒܚܝܠܐ ܘܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܘܒܡܫܡܠܝܘܬ
ܫܪܪܐ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟܢܐ ܗܘܝܢ ܒ
ܒܝܢܬܟܘܢ ܡܛܠܬܟܘܢ. 6 ܘܐܢܬܘܢ ܒܝ ܐܬܕܡܝܬܘܢ
ܘܠܡܪܢ. ܘܩܒܠܬܘܢ ܡܠܬܐ ܒܐܘܠܨܢܐ ܣܓܝܐܐ ܘܒܚܕܘܬܐ
ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 7 ܘܗܘܝܬܘܢ ܕܡܘܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ

EPISTOLA AD THESSALONICENSES PRIOR.

CAPUT I.

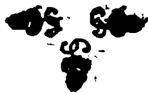
PAULUS & Sylvanus & Timotheus, Ecclesiæ Thessalonicensium, quæ est in Deo Patre, & in Domino nostro Jeschua Christo. Gratia vobiscum & pax. 2. Gratias agimus Deo omni tempore pro vobis, & mentionem facimus vestri in precibus nostris: 3. Sedulò & memores sumus coram Deo Patre operum fidei vestræ, & laboris charitatis vestræ, & tolerantiæ spei vestræ quæ est in Domino nostro Jeschua Christo. 4. Novimus enim electionem vestram, fratres mei, dilecti Dei. 5. Eo quòd prædicatio nostra nequaquam in sermonibus tantùm fuit apud vos, sed etiam in virtute & in Spiritu sancto, & in persuasione certa: etiam vos nostis quomodo fuimus inter vos vestri causa. 6. Et vos nostri similes facti estis in Domino nostro, & recepistis sermonem cum afflictione multa, & cum gaudio Spiritus sancti. 7. Et fuistis exemplar omnibus fidelibus

ܒܥܕܬܐ ܕܠܐܕܝܩܝܐ ܬܬܩܪܐ. ܘܗܝ ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܠܐܕܝܩܝܐ
ܩܪܘ ܐܢܬܘܢ. 17 ܘܐܡܪܘ ܠܐܪܟܝܦܘܣ ܕܐܙܕܗܪ ܒܬܫܡܫܬܐ
ܗܝ ܕܩܒܠܬ ܒܡܪܢ. ܕܬܗܘܐ ܡܫܡܠܐ ܠܗ. 18 ܫܠܡܐ
ܗܢܐ ܒܐܝܕܝ ܕܝܠܝ ܕܦܘܠܘܣ. ܗܘܝܬܘܢ ܥܗܝܕܝܢ ܠܐܣܘܪܝ.
ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ ܐܡܝܢ ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܩܘܠܣܝܐ ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܪܗܘܡܐ ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܐܝܕ
ܛܘܟܝܩܘܣ ܀

in Ecclesia Laodicensium legatur: & illam quæ scripta est ex Laodicensibus, legite ipsam. 17. Et dicite Archippo, diligens esto in ministerio quod accepisti in Domino nostro, ut impleas illud. 18. Salutatio hæc, mea manu Pauli. Memores estote vinculorum meorum. Gratia vobiscum. Ammin.

Finitur Epistola ad Colossenses, quæ scripta est à Roma, & missa per manus Tychici.

ܚܒܝܒܐ. ܘܡܫܡܫܢܐ ܡܗܝܡܢܐ. ܘܟܢܬܝ ܒܡܪܢ. 8
ܗܘ ܕܫܕܪܬ ܠܘܬܟܘܢ ܠܗܕܐ ܗܝ. ܕܢܕܥ ܡܕܡ ܕܠܘܬܟܘܢ.
ܘܢܒܝܐ ܠܒܘܬܟܘܢ. 9 ܥܡ ܐܢܫܝܡܘܣ ܐܚܐ ܡܗܝܡܢܐ
ܘܚܒܝܒܐ. ܗܘ ܕܡܢܟܘܢ ܗܘ. ܗܢܘܢ ܢܘܕܥܘܢܟܘܢ
ܡܕܡ ܕܬܢܢ. 10 ܫܐܠ ܒܫܠܡܟܘܢ ܐܪܣܛܪܟܘܣ ܫܒܝܐ
ܕܥܡܝ ܘܡܪܩܘܣ ܒܪ ܕܕܗ ܕܒܪܢܒܐ. ܗܘ ܕܦܩܕܬܘܢ ܥܠܘܗܝ
ܕܐܢ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܬܩܒܠܘܢܝܗܝ. 11 ܘܝܫܘܥ ܗܘ
ܕܡܬܩܪܐ ܝܘܣܛܘܣ. ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܡܢ ܓܙܘܪܬܐ.
ܘܗܢܘܢ ܒܠܚܘܕ ܥܕܪܘܢܝ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܗܢܘܢ ܗܘܘ
ܠܝ ܒܘܝܐܐ. 12 ܫܐܠ ܒܫܠܡܟܘܢ ܐܦܦܪܐ. ܗܘ ܕܡܢܟܘܢ.
ܥܒܕܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܕܒܟܠܙܒܢ ܠܐܐ ܚܠܦܝܟܘܢ ܒܨܠܘܬܐ.
ܕܬܩܘܡܘܢ ܓܡܝܪܐ ܘܡܫܡܠܝܐ ܒܟܠܗ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ.
13 ܣܗܕ ܐܢܐ ܓܝܪ ܥܠܘܗܝ ܕܛܢܢܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ ܠܗ
ܥܠܝܟܘܢ ܘܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܒܠܕܝܩܝܐ ܘܕܒܗܝܪܦܘܠܝܣ.
14 ܫܐܠ ܒܫܠܡܟܘܢ ܠܘܩܐ ܐܣܝܐ ܚܒܝܒܐ ܘܕܝܡܐ. 15 ܫܐܠܘ
ܒܫܠܡܐ ܕܐܚܐ ܕܒܠܕܝܩܝܐ. ܘܕܢܘܡܦܐ ܘܕܥܕܬܐ ܕܒܒܝܬܗ.
16 ܘܡܐ ܕܐܬܩܪܝܬ ܐܓܪܬܐ ܗܕܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܥܒܕܘ ܕܐܦ

AD COLOSSENSES. CAP. IV.

dilectus, & minister fidelis, & conservus noster in Domino: 8. Quem misi ad vos ad hoc ipsum ut cognoscat quod *geritur* apud vos, & consoletur corda vestra. 9. Cum Onesimo fratre fideli & dilecto, qui est ex vobis. Illi notum facient vobis id quod *geritur* apud nos. 10. Salutatque vos Aristarchus captivus qui est mecum, & Marcus filius avunculi Bar-Nabbæ (de quo mandata accepistis, ut si veniat ad vos, recipiatis eum.) 11. Et Jeschua qui vocatur Justus: qui sunt ex circumcisione, & qui soli juverunt me in regno Dei, & qui fuerunt mihi consolationi. 12. Salutat vos Epaphras qui est ex vobis, servus Christi, omni tempore laborans pro vobis in precatione, ut stetis perfecti & completi in omni voluntate Dei. 13. Testimonium enim perhibeo ei quod magnus zelus est ei pro vobis, & pro ijs qui sunt Laodiceæ, & qui sunt Hierapoli. 14. Salutat vos Lucas medicus, dilectus noster, & Demas. 15. Salutate fratres qui sunt Laodiceæ, & Nympham, & Ecclesiam quæ est domi ejus. 16. Et quum lecta fuerit epistola hæc apud vos, facite ut etiam

ܠܐ ܒܚܙܬ ܥܝܢܐ ܐܝܟ ܗܢܘܢ ܕܫܦܪܝܢ ܠܒܢܝܢܫܐ . ܐܠܐ ܒܠܒܐ
ܦܫܝܛܐ ܘܒܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ . 23 ܘܟܠ ܕܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܟܘܢ ܥܒܕܘ ܐܝܟ ܕܠܡܪܢ ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܠܒܢܝܢܫܐ .
24 ܘܕܥܘ ܕܡܢ ܡܪܢ ܡܩܒܠܝܬܘܢ ܦܘܪܥܢܐ ܒܝܪܬܘܬܐ . ܠ
ܠܡܪܝܐ ܓܝܪ ܡܫܝܚܐ ܦܠܚܝܬܘܢ . 25 ܡܥܘܠܐ ܕܝܢ
ܡܬܦܪܥ ܐܝܟ ܡܕܡ ܕܐܥܘܠ : ܘܠܝܬ ܡܣܒ ܒܐܦܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1. ܡܪܘܬܐ ܥܒܕܘ ܫܘܝܘܬܐ ܘܬܪܝܨܘܬܐ ܠܘܬ ܥܒܕܝܟܘܢ .
ܘܗܘܝܬܘܢ ܝܕܥܝܢ : ܕܐܦ ܠܟܘܢ . ܐܝܬ ܗܘ ܡܪܐ ܒܫܡܝܐ .
2 ܒܨܠܘܬܐ ܐܟܬܪܘ . ܘܗܘܝܬܘܢ ܥܝܪܝܢ ܒܗ ܘ
ܡܘܕܝܢ . 3 ܘܡܨܠܝܢ ܐܦ ܥܠܝܢ : ܕܐܠܗܐ ܢܦܬܚ ܠܢ ܬܪܥܐ
ܕܡܠܬܐ : ܠܡܡܠܠܘ ܐܪܙܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܡܛܠܬܗ ܐܣܝܪ ܐܢܐ :
4 ܕܐܓܠܝܘܗܝ ܘܐܡܠܠܝܘܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܘܠܐ ܠܝ . 5 ܒܚܟܡܬܐ
ܗܠܟܘ ܠܘܬ ܒܪܝܐ . ܘܙܒܢܘ ܙܒܢܝܟܘܢ . 6 ܘܡܠܬܟܘܢ
ܒܟܠܙܒܢ ܬܗܘܐ ܒܛܝܒܘܬܐ : ܐܝܟ ܕܒܡܠܚܐ ܬܗܘܐ ܡܬܒܠܐ . ܘ
ܗܘܝܬܘܢ ܝܕܥܝܢ ܠܐܢܫ ܐܢܫ ܐܝܟܢܐ ܘܠܐ ܠܟܘܢ ܠܡܬܠ
ܦܬܓܡܐ . 7 ܡܕܡ ܕܠܘܬܝ ܕܝܢ ܢܘܕܥܟܘܢ ܛܘܟܝܩܘܣ ܐܚܐ

non ad aspectum oculi, sicut qui placent filijs hominis, sed corde simplici, & cum timore Domini. 23. Et quicquid facitis, ex tota anima vestra facite, tamquam Domino nostro, & non tamquam filijs hominis: 24. Et scitote quod à Domino nostro accepturi sitis retributionem in hæreditate: Domino enim Christo servitis. 25. Qui autem delinquit, retributionem accepit, quemadmodum delinquit: & non est acceptio vultus.

CAPUT IV.

1. Domini, facite æquitatem & justitiam erga servos vestros, & scitote quod etiam vobis est Dominus in cælo. 2. In oratione seduli sitis, & estote vigilantes in ea, & gratias agentes. 3. Et orantes etiam pro nobis, ut Deus aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum mysterium Christi, cujus causa vinctus sum: 4. Ut patefaciam illud, & loquar illud sicut convenit mihi. 5. In sapientia ambulate erga extraneos, & redimite occasionem vestram: 6. Et sermo vester omni tempore sit cum gratia, ac si sale esset conditus: & scitote unicuique quomodo oporteat vos reddere responsum. 7. Id autem quod apud me *geritur* notum faciet vobis Tychicus frater

ܘܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ . 13 ܘܗܘܝܬܘܢ ܡܣܝܒܪܝܢ ܚܕ ܠܚܕ
ܘܡܫܒܩܝܢ ܚܕ ܠܚܕ . ܘܐܢ ܐܝܬ ܠܐܢܫ ܥܠ ܚܒܪܗ ܪܘܥܡܐ .
ܐܝܟܢܐ ܕܡܫܝܚܐ ܫܒܩ ܠܟܘܢ : ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܫ
ܫܒܘܩܘ . 14 ܘܥܡ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܚܘܒܐ ܕܗܘܝܘ ܐܣܪܐ
ܕܓܡܝܪܘܬܐ . 15 ܘܫܠܡܗ ܕܡܫܝܚܐ ܢܕܒܪ ܠܒܘܬܟܘܢ . ܕܠܗ
ܐܬܩܪܝܬܘܢ ܒܚܕ ܦܓܪ . ܘܗܘܝܬܘܢ ܡܘܕܝܢ ܠܡܫܝܚܐ :
16 ܘܡܠܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܬܥܡܪ ܒܟܘܢ ܥܬܝܪܐܝܬ ܒܟܠ ܚܟܡܐ . ܘ
ܗܘܝܬܘܢ ܡܠܦܝܢ ܘܪܕܝܢ ܢܦܫܟܘܢ ܒܡܙܡܘܪܐ ܘ
ܒܬܫܒܚܬܐ ܘܒܙܡܝܪܬܐ ܕܪܘܚ ܘܒܛܝܒܘܬܐ ܗܘܝܬܘܢ
ܡܙܡܪܝܢ ܒܠܒܘܬܟܘܢ ܠܐܠܗܐ . 17 ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܥܒܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܒܡܠܬܐ ܘܒܥܒܕܐ : ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܗܘܝܬܘܢ ܥܒܕܝܢ . ܘܗܘܝܬܘܢ ܡܘܕܝܢ ܒܐܝܕܗ ܠܐܠܗܐ ܐܒܐ :
18 ܢܫܐ ܐܫܬܥܒܕܝܢ ܠܒܥܠܝܟܝܢ ܐܝܟ ܕܙܕܩ ܒܡܫܝܚܐ . 19
ܓܒܪܐ ܐܚܒܘ ܢܫܝܟܘܢ ܘܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܡܪܡܪܝܢ ܥܠܝܗܝܢ . 20 ܒܢܝܐ
ܐܫܬܡܥܘ ܠܐܒܗܝܟܘܢ ܒܟܠܡܕܡ . ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܫܦܝܪ ܩܕܡ
ܡܪܢ . 21 ܐܒܗܐ ܠܐ ܬܪܓܙܘܢ ܒܢܝܟܘܢ ܕܠܐ ܢܬܟܡܪܘܢ .
22 ܥܒܕܐ ܐܫܬܡܥܘ ܒܟܠܡܕܡ ܠܡܪܝܟܘܢ ܕܦܓܪܐ . ܠܐ

AD COLOSSENSES. CAP. III.

& longanimitatem: 13. Et estote tolerantes, unus alium, & ignoscentes unus alij: &, si sit alicui adversus socium suum querela, sicut Christus condonavit vobis, ita etiam vos condonate. 14. Et cum istis omnibus *induite* vos charitate, quæ est vinculum perfectionis: 15. Et pax Christi regat corda vestra, ad quam vocati fuistis in unum corpus: & gratias agite Christo. 16. Cujus sermo habitet in vobis opulenter in omni sapientia: Et estote docentes & erudientes vosipsos in psalmis, & in hymnis, & in cantionibus spiritualibus, & cum gratia canite in cordibus vestris Deo: 17. Et quicquid agitis in sermone, & in opere, in nomine Domini nostri Jeschua Christi facite, & gratias agite per eum Deo Patri. 18. Uxores subditæ estote maritis vestris, sicut justum est in Christo. 19. Viri diligite uxores vestras, & ne sitis amarulenti adversus eas. 20. Filij auscultate parentibus vestris in omni re: ita enim placet coram Domino nostro. 21. Parentes ne provocetis liberos vestros: ut non mœrere afficiantur. 22. Servi, auscultate in omni re dominis vestris corporalibus,

ܕܒܐܪܥܐ. 3 ܡܝܬܬܘܢ ܠܟܘܢ ܓܝܪ. ܘܚܝܝܟܘܢ ܟܣܝܢ ܥܡ
ܡܫܝܚܐ ܒܐܠܗܐ. 4 ܘܡܐ ܕܐܬܓܠܝ ܡܫܝܚܐ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܚܝܝܢ܆ ܗܝܕܝܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܬܓܠܘܢ ܥܡܗ ܒܫܘܒܚܐ.
5 ܡܝܬܘ ܗܟܝܠ ܗܕܡܝܟܘܢ ܕܒܐܪܥܐ. ܙܢܝܘܬܐ ܛܢܦܘܬܐ
ܘܚܫܐ ܘܪܢܝܐ ܒܝܫܐ. ܘܥܠܘܒܘܬܐ ܕܗܝ ܗܝ ܦܠܚܢ
ܦܬܟܪܐ. 6 ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܐܬܐ ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ ܥܠ ܒܢܝ
ܠܐ ܡܬܛܦܝܣܢܘܬܐ. 7 ܕܒܗܝܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܠܟܬܘܢ ܡܢ
ܩܕܝܡ. ܟܕ ܡܬܗܦܟܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܒܗܝܢ. 8 ܗܫܐ ܕܝܢ
ܐܪܚܩܘ ܡܢܟܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ. ܪܘܓܙܐ ܘܚܡܬܐ. ܒܝܫܘܬܐ
ܘܓܘܕܦܐ. ܘܡܡܠܠܐ ܨܥܪܢܐ. 9 ܘܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܕܓܠܝܢ ܚܕ
ܒܚܕ. ܐܠܐ ܫܠܚܘܗܝ ܠܒܪܢܫܐ ܥܬܝܩܐ ܥܡ ܟܠܗܘܢ
ܣܘܥܪܢܘܗܝ. 10 ܘܠܒܫܘ ܚܕܬܐ ܕܡܬܚܕܬ ܒܝܕܥܬܐ
ܒܕܡܘܬܐ ܕܒܪܘܝܗ. 11 ܟܪ ܕܠܝܬ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܪܡܝܐ. ܘܠܐ
ܓܙܘܪܬܐ ܘܥܘܪܠܘܬܐ. ܘܠܐ ܝܘܢܝܐ ܘܒܪܒܪܝܐ. ܘܠܐ ܥܒܕܐ
ܘܒܪ ܚܐܪܐ. ܐܠܐ ܟܠ ܒܟܠܢܫ ܡܫܝܚܐ ܗܘ. 12 ܠܒܫܘ
ܗܟܝܠ ܐܝܟ ܓܒܝܐ ܕܐܠܗܐ ܩܕܝܫܐ ܘܚܒܝܒܐ. ܪܚܡܐ
ܘܚܢܢܐ ܘܒܣܝܡܘܬܐ. ܘܡܟܝܟܘܬ ܪܥܝܢܐ. ܘܢܝܚܘܬܐ

in terra. 3. Mortui enim estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. 4. Et quum Christus manifestabitur, qui est vita nostra, tunc etiam vos manifestabimini cum eo in gloria. 5. Mortificate igitur membra vestra quæ sunt in terra, scortationem, impuritatem, libidines præposteras, & concupiscentiam malam, & avaritiam, quæ est cultus idolorum. 6. Propter hæc enim venit ira Dei super filios contumaciæ. 7. In quibus etiam vos ambulastis antè, quum versaremini in eis. 8. Nunc autem deponite à vobis omnia hæc, iram, excandescentiam, malitiam, maledicentiam, turpiloquium: 9. Et ne sitis mendaces unus in alium: sed exuite filium hominis veterem cum omnibus conversationibus suis, 10. Et induite novum qui renovatur in agnitionem juxta imaginem ejus qui creavit ipsum. 11. Ubi non est Judæus aut Gentilis, neque Circumcisio & Præputium, neque Græcus & Barbarus, neque servus & liber: sed omnia & in omni homine Christus est. 12. Induite igitur vos tamquam electi Dei, sancti & dilecti, affectus & viscera, & benignitatem, & demissionem mentis, & lenitatem, & longa-

ܘܕܫܒܐ ܀ 17 ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܛܠܠܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܥܬܝܕܢ܂
ܦܓܪܐ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܗܘ܂ 18 ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܨܒܐ ܒܡܟܝܟܘܬ
ܪܥܝܢܐ ܠܡܚܝܒܘܬܟܘܢ܂ ܕܬܫܬܥܒܕܘܢ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܡܠܐܟܐ܀
ܟܕ ܕܪܫ ܥܠ ܡܕܡ ܕܠܐ ܚܙܐ܂ ܘܡܬܪܘܪܒ ܣܪܝܩܐܝܬ ܒܬܪܥܝܬܐ
ܕܒܣܪܗ܂ 19 ܘܠܐ ܐܚܝܕ ܪܫܐ܀ ܕܡܢܗ ܟܠܗ ܦܓܪܐ ܡܬܪܟܒ
ܘܡܬܩܝܡ ܒܫܪ̈ܝܩܐ ܘܒܗܕ̈ܡܐ܀ ܘܪܒܐ ܪܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ 20 ܐܢ
ܓܝܪ ܡܝܬܬܘܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܐܣܛܘܟܣܘܗܝ ܕܥܠܡܐ܂
ܠܡܢܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܚܝܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܠܡܐ ܡܬܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ 21 ܠܐ
ܬܩܪܘܒ ܘܠܐ ܬܛܥܡ ܘܠܐ ܬܓܫ܂ 22 ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܗܠܝܢ
ܚܫܚܬܐ ܕܡܬܚܒܠܐ܂ ܘܦܘ̈ܩܕܢܐ ܐܢܝܢ ܘܡܠܦܢܘ̈ܬܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ܂
23 ܘܡܬܚܙܝܢ ܕܐܝܬ ܒܗܝܢ ܡܠܬܐ ܕܚܟܡܬܐ܀ ܒܚܙܘܐ
ܕܡܟܝܟܘܬܐ ܘܕܚܠܬ ܐܠܗܐ܂ ܘܕܠܐ ܚܝܣܝܢ ܥܠ ܦܓܪܐ܂
ܠܘ ܒܡܕܡ ܕܡܝܩܪ܂ ܐܠܐ ܒܐܝܠܝܢ ܕܣܢܝܩܘܬܐ ܐܢܝܢ ܕ
ܒܣܪܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܐܢ ܗܟܝܠ ܩܡܬܘܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ܀ ܕܠܥܠ ܒܥܘ܂ ܐܬܪ
ܕܡܫܝܚܐ ܝܬܒ ܥܠ ܝܡܝܢܐ ܕܐܠܗܐ܂ 2 ܕܠܥܠ ܐܬܪܥܘ ܘܠܐ

AD COLOSSENSES. CAP. II.

& Sabbathorum. 17. Quæ sunt umbræ earum rerum quæ futuræ *erant*: corpus autem Christus est. 18. Et nequis velit per demissionem mentis culpabiles vos reddere, ut subjiciamini cultui Angelorum; nixus re quam non vidit, & in vanum superbiens in cogitatione carnis suæ, 19. Et non tenens ipsum caput; ex quo totum corpus componitur, & constituitur per commissuras & per membra, & crescit augmento Dei. 20. Si igitur mortui fuistis cum Christo ab elementis mundi, cur, ac si viveretis in mundo, judicamini? 21. Ne appropinquaveris, neque gustaveris, neq; contrectaveris? 22. Quæ sunt usus qui corrumpitur, & mandata sunt & doctrinæ filiorum hominis: 23. Et videntur quod sit in illis ratio sapientiæ per aspectum summissionis & reverentiæ Dei, & quod non indulgent corpori: non ob rem quæ sit pretiosa, sed propter ea quæ usus sunt carnis.

CAPUT III.

1. Si igitur resurrexistis cum Christo, quæ sunt superna quærite, ubi Christus sedet ad dexteram Dei. 2. Quæ sunt superna cogitate, & non quæ sunt in terra.

ܘܡܫܪܪܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ܂ ܕܝܠܦܬܘܢ܆ ܕܬܬܝܬܪܘܢ ܒ
ܗ ܒܬܘܕܝܬܐ܂ 8 ܐܙܕܗܪܘ ܕܠܡܐ ܐܢܫ ܢܚܘܠܟܘܢ ܒܦܝܠܣܘܦܘܬܐ
ܘܒܛܘܥܝܝܘܬܐ ܣܪܝܩܬܐ܆ ܐܝܟ ܝܘܠܦܢܐ ܕܒܢܝܢܫܐ܂ ܘܐܝܟ ܐ
ܣܛܘܟܣܐ ܕܥܠܡܐ܆ ܘܠܐ ܐܝܟ ܡܫܝܚܐ܂ 9 ܕܒܗ ܥܡܪ
ܟܠܗ ܡܘܠܝܐ ܕܐܠܗܘܬܐ ܓܫܡܐܝܬ܂ 10 ܘܒܗ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܡܫܡܠܝܬܘܢ܂ ܕܗܘܝܘ ܪܫܐ ܕܟܠܗܝܢ ܐܪܟܘܣ
ܘܫܘܠܛܢܝܢ܂ 11 ܘܒܗ ܐܬܓܙܪܬܘܢ ܓܙܘܪܬܐ ܕܠܐ ܒܐܝܕܝܢ܆
ܒܫܠܚܐ ܕܒܣܪܐ ܕܚܛܗܐ ܒܓܙܘܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ܂ 12 ܘ
ܐܬܩܒܪܬܘܢ ܥܡܗ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ܂ ܘܒܗ ܩܡܬܘܢ ܥܡܗ܂
ܕܗܝܡܢܬܘܢ ܒܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܩܝܡܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ܂
13 ܘܠܟܘܢ ܕܡܝܬܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܒܣܟܠܘܬܟܘܢ܆ ܘܒܥܘܪܠܘܬܐ
ܕܒܣܪܟܘܢ܆ ܐܚܝܟܘܢ ܥܡܗ܂ ܘܫܒܩ ܠܢ ܟܠܗܘܢ ܣܟܠܘܬܢ܂
14 ܘܥܛܗ ܒܦܘܩܕܢܘܗܝ ܠܫܛܪ ܚܘܒܝܢ܂ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܣܩܘܒܠܢ܂ ܘܫܩܠܗ ܡܢ ܡܨܥܬܐ܂ ܘܩܒܥܗ ܒܙܩܝܦܗ܂
15 ܘܒܫܠܚܐ ܦܓܪܗ ܒܗܬ ܠܐܪܟܘܣ ܘܠܫܘܠܛܢܐ܂ ܘܐܟܪܙ
ܐܢܘܢ ܓܠܝܐܝܬ ܒܩܢܘܡܗ܂ 16 ܠܐ ܗܟܝܠ ܐܢܫ ܢܕܘܢܟܘܢ
ܒܡܐܟܘܠܬܐ ܘܒܡܫܬܝܬܐ܆ ܐܘ ܒܦܘܠܓܐ ܕܥܐܕܐ ܘܒܪܫܝ ܝܪܚܐ

in fide quam didicistis, in qua exuberetis cum gratiarum actione. 8. Cavete nequis denudet vos per Philosophiam & per deceptionem vanam, secundum doctrinas filiorum hominis, & juxta elementa mundi, & non juxta Christum, 9. In quo habitat omnis plenitudo Deitatis corporaliter. 10. In quo vos quoque estis impleti, qui est caput omnium principatuum & potestatum. 11. Et per quem circumcisi estis circumcisione quæ non *facta est* manibus, *sed* per expoliationem carnis peccatorum, per Circumcisionem Christi. 12. Et sepulti estis cum eo per baptismum, & per eum resurrexistis cum eo, qui credidistis in virtutem Dei qui excitavit eum à mortuis. 13. Et vos qui mortui eratis per peccata vestra, & *eratis* in præputio carnis vestræ, vivificavit cum eo, & condonavit nobis omnia peccata nostra: 14. Et delevit in decretis suis contractum debitorum qui erat contra nos: & sustulit ipsum è medio, ac affixit ipsum cruci suæ; 15. Et per expoliationem corporis sui ostentavit principatus & potestates, & pudefecit eos palàm in semetipso. 16. Ne igitur quis *vobis molestiam faciat* in cibo & potu, aut in distinctionibus festorum, & principiorum mensium, & Sab-

ܕܫܘܒܚܢ. 28 ܗܘ ܕܚܢܢ ܡܟܪܙܝܢܢ ܘܡܠܦܝܢܢ܆ ܘܡܣܟܠܝܢܢ
ܠܟܠ ܒܪܢܫ ܒܟܠ ܚܟܡܐ. ܕܢܩܝܡ ܠܟܠ ܒܪܢܫ ܟܕ
ܓܡܝܪ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 29 ܠܗܕܐ ܗܘ ܓܝܪ ܐܦ ܠܐܝ ܐܢܐ
ܘܡܬܟܬܫ ܐܢܐ ܒܡܥܕܪܢܘܬܐ ܕܚܝܠܐ ܕܡܬܝܗܒ ܠܝ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܒ ܀

1 ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ܆ ܐܝܢܐ ܐܓܘܢܐ ܐܝܬ ܠܝ
ܡܛܠܬܟܘܢ. ܘܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܒܠܐܕܝܩܝܐ܆ ܘܡܛܠ ܫ
ܪܟܐ ܐܢܫܝܢ ܕܦܪܨܘܦܝ ܠܐ ܚܙܘ ܒܒܣܪ. 2 ܕܢܬܒܝܐܘܢ
ܠܒܘܬܗܘܢ ܘܢܬܩܪܒܘܢ ܒܚܘܒܐ ܠܟܠܗ ܥܘܬܪܐ ܕܦܘܝܣܐ.
ܘܠܣܘܟܠܐ ܕܝܕܥܬܗ ܕܐܪܙܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ. ܘܕܡܫܝܚܐ 3 ܗܘ
ܕܒܗ ܟܣܝܢ ܟܠܗܘܢ ܣܝܡܬܐ ܕܚܟܡܬܐ ܘܕܝܕܥܬܐ. 4 ܗܕܐ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ ܒܦܝܣܐ ܕܡܠܐ.
5 ܐܢ ܓܝܪ ܒܒܣܪ ܪܚܝܩ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ. ܐܠܐ ܒܪܘܚ ܥܡ
ܟܘܢ ܐܢܐ܆ ܘܚܕܐ ܐܢܐ ܕܚܙܐ ܐܢܐ ܡܛܟܣܘܬܟܘܢ. ܘ
ܫܪܝܪܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܕܒܡܫܝܚܐ ܀ 6 ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ
ܕܩܒܠܬܘܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ ܒܗ ܗܠܟܘ. 7 ܟܕ
ܡܫܪܪܝܢ ܥܩܪܝܟܘܢ ܘܡܬܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗ. ܘܡܬܩܝܡܝܢ

AD COLOSSENSES Cap. I.

gloriæ nostræ. 28. Quem nos prædicamus & docemus, ac intelligere facimus apud omnem filium hominis in omni sapientia, ut statuamus omnem filium hominis perfectum in Jeschua Christo. 29. Ad hoc enim ipsum etiam laboro, & enitor auxilio virtutis quæ data est mihi.

CAPUT II.

1. Volo autem ut sciatis quale certamen sit mihi pro vobis, & pro ijs qui sunt Laodiceæ, & pro reliquis qui faciem meam non viderunt in carne. 2. Ut consolationem accipiant corda eorum, & appropinquent per dilectionem ad omnem opulentiam persuasionis, & ad intelligentiam cognitionis mysterij Dei Patris & Christi: 3. In quo reconditi sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ. 4. Hoc autem dico, ne quis decipiat vos suasione sermonum. 5. Etiamsi enim carne absens sim à vobis, tamen spiritu vobiscum sum, & gaudeo quod videam ordinem vestrum, & firmitatem fidei vestræ quæ est in Christo. 6. Quemadmodum igitur accepistis Jeschua Christum Dominum nostrum, in eo ambulate. 7. Stabilitis radicibus vestris, & vobis exstructis in eo, confirmatisque

ܕܒܗ ܨܒܐ ܟܠܗ ܡܘܡܠܝܐ ܠܡܫܪܐ܂ 20 ܘܒܐܝܕܗ ܠܡܪܥܝܘ
ܟܠ ܠܘܬܗ܂ ܘܫܝܢ ܒܕܡܐ ܕܙܩܝܦܗ ܒܐܝܕܗ܆ ܐܢ
ܕܒܐܪܥܐ ܘܐܢ ܕܒܫܡܝܐ܀ 21 ܐܦ ܠܟܘܢ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܢܘܟܪܝܐ
ܗܘܝܬܘܢ܂ ܘܒܥܠܕܒܒܐ ܒܪܥܝܢܝܟܘܢ܂ ܡܛܠ ܥܒܕܝܟܘܢ
ܒܝܫܐ܆ ܫܝܢ ܗܫܐ 22 ܒܦܓܪܐ ܕܒܣܪܗ ܘܒܡܘܬܗ܂
ܕܢܩܝܡܟܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܩܕܝܫܝܢ ܕܠܐ ܡܘܡ ܘܕܠܐ ܥܕܠܐ܂ 23 ܐ
ܢ ܬܩܘܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܟܕ ܫܪܝܪ ܫܬܐܣܬܟܘܢ܆ ܘܠܐ
ܡܬܬܙܝܥܝܢ ܡܢ ܣܒܪܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ܆ ܗܘ ܕܫܡܥܬܘܢ
ܕܐܬܟܪܙ ܒܟܠܗ ܒܪܝܬܐ ܕܬܚܝܬ ܫܡܝܐ܂ ܗܘ ܕܐܢܐ ܦܘܠܘܣ
ܗܘܝܬ ܡܫܡܫܢܗ܂ 24 ܘܚܕܐ ܐܢܐ ܒܚܫܐ ܕܥܠ ܐܦܝܟܘܢ܂
ܘܡܫܡܠܐ ܐܢܐ ܚܣܝܪܘܬܐ ܕܐܘܠܨܢܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ ܒܒܣܪܝ܆
ܚܠܦ ܦܓܪܗ ܕܐܝܬܘܗܝ ܥܕܬܐ܂ 25 ܗܝ ܕܐܢܐ ܗܘܝܬ
ܡܫܡܫܢܗ܂ ܐܝܟ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ ܒܟܘܢ܂
ܕܐܫܡܠܝܘܗܝ ܠܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ܆ 26 ܐܪܙܐ ܗܘ ܕܡܛܫܝ ܗܘܐ ܡܢ
ܥܠܡܐ ܘܡܢ ܫܪܒܬܐ܂ ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܬܓܠܝ ܠܩܕܝܫܘܗܝ܆ 27
ܠܐܝܠܝܢ ܕܨܒܐ ܐܠܗܐ ܕܢܘܕܥ܆ ܡܢܘ ܥܘܬܪܐ ܕܫܘܒܚܐ
ܕܐܪܙܐ ܗܢܐ ܒܥܡܡܐ܂ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܕܒܟܘܢ ܣܒܪܐ ܕ

EPISTOLA PAULI

ille *Pater* voluit omnem plenitudinem habitare : 20. Et per eum reconciliare sibi omnia : & pacificavit in sanguine crucis ejus, per eum, tum quæ sunt in terra, tum quæ sunt in cælis. 21. Etiam vos qui antea alieni fuistis, & hostes in mentibus vestris, propter opera vestra mala, vos, *inquam*, pacificavit nunc. 22. In corpore carnis suæ, & per mortem suam : ut constitueret vos coram se sanctos, sine macula & irreprehensibiles. 23. Si permanseritis in fide vestra, firmo existente fundamento vestro, & non dimoveamini à spe Evangelij, quod audivistis, quod prædicatum fuit in universa creatura quæ est sub cælo : cujus ego Paulus factus sum minister. 24. Et gaudeo in afflictionibus quæ sunt pro vobis, & adimpleo defectum afflictionum Christi in carne mea, pro corpore ipsius, quod est Ecclesia. 25. Cujus *Ecclesiæ* ego factus sum minister juxta dispensationem Dei, quæ data est mihi in vos, ut impleam sermonem Dei : 26. *Nempè* mysterium illud quod absconditum fuerat à seculis, & ab ætatibus ; nunc autem revelatum est sanctis ejus. 27. Quibus vult Deus notum facere quæ sit opulentia gloriæ mysterij hujus inter Gentes : quod *mysterium* est Christus, qui in vobis est spes gloriæ

ܚܢܢ ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܫܡܥܢ : ܠܐ ܫܠܝܢ ܠܡܨܠܝܘ ܥܠܝܟܘܢ :
ܘܠܡܫܐܠ ܕܬܬܡܠܘܢ ܝܕܥܬܐ ܕܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ . ܒܟܠ
ܚܟܡܬܐ ܘܒܟܠ ܣܘܟܠ ܕܪܘܚ 10 ܕܬܗܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܙܕܩ .
ܘܬܫܦܪܘܢ ܠܐܠܗܐ ܒܟܠܗܘܢ ܒܥܒܕܐ ܛܒܐ . ܘܬܬܠܘܢ
ܦܐܪܐ . ܘܬܪܒܘܢ ܒܝܕܥܬܐ ܕܐܠܗܐ . 11 ܘܒܟܠ ܚܝܠ ܬܬܚܝܠܘܢ
ܐܝܟ ܪܒܘܬܐ ܕܬܫܒܘܚܬܗ . ܒܟܠ ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܘܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚ .
ܘܒܚܕܘܬܐ 12 ܬܘܕܘܢ ܠܐܠܗܐ ܐܒܐ : ܕܐܫܘܝܢ ܠܡܢܬܐ ܕ
ܝܪܬܘܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܒܢܘܗܪܐ . 13 ܘܦܪܩܢ ܡܢ ܫܘܠܛܢܗ
ܕܚܫܘܟܐ . ܘܐܥܠܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܒܪܗ ܚܒܝܒܐ . 14 ܗܘ
ܕܒܗ ܐܝܬ ܠܢ ܦܘܪܩܢܐ ܘܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܐ . 15 ܗܘ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܡܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܠܐ ܡܬܚܙܐ : ܘܒܘܟܪܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܒܪܝܬܐ . 16 ܘܒܗ ܐܬܒܪܝ ܟܠܡܕܡ ܕܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ :
ܟܠ ܕܡܬܚܙܐ ܘܟܠ ܕܠܐ ܡܬܚܙܐ . ܐܢ ܟܘܪܣܘܬܐ ܘܐܢ ܡܪܘܬܐ .
ܘܐܢ ܐܪܟܘܣ : ܘܐܢ ܫܘܠܛܢܐ . ܟܠܡܕܡ ܒܐܝܕܗ ܘܒܗ
ܐܬܒܪܝ . 17 ܘܗܘܝܘ ܕܩܕܡ ܡܢ ܟܠ . ܘܟܠܡܕܡ ܒܗ ܩܐܡ :
18 ܘܗܘܝܘ ܪܫܐ ܕܦܓܪܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܥܕܬܐ : ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܫܐ ܘ
ܒܘܟܪܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . ܕܢܗܘܐ ܩܕܡܝ ܒܟܠ . 19 ܕܒܗ

AD COLOSSENSES CAP. I.

nos ex eo die quo audivimus, non desiimus orare pro vobis, & petere ut impleamini cognitione voluntatis Dei, in omni sapientia, & in omni prudentia Spiritus: 10. Ut ambuletis quemadmodum justum est, & placeatis Deo in omnibus operibus bonis, reddatisque fructus, & crescatis in agnitione Dei: 11. Ac corroboremini omni virtute juxta magnitudinem gloriæ illius, in omni tolerantia & longanimitate: & cum gaudio. 12. Gratias agatis Deo Patri, qui idoneos nos fecit ad portionem hæreditatis sanctorum in luce: 13. Et redemit nos à potestate tenebrarum, & venire nos fecit in regnum Filij sui dilecti. 14. Per quem est nobis redemtio, & remissio peccatorum. 15. Qui *quidem* est imago Dei invisibilis, & primogenitus omnium creaturarum. 16. Et per eum creatum est quicquid est in cælo & in terra, quicquid conspicitur & quicquid non conspicitur: sive throni, sive dominationes, sive principatus, sive potestates, omnia per eum, & in eum creata sunt: 17. Et is est qui fuit ante omnia, & omnia per eum consistunt. 18. Et ipse est caput corporis Ecclesiæ, qui est principium & primogenitus ex mortuis, ut sit primarius in omnibus. 19. Quia in eo

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܩܘܠܣܝܐ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1 ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܨܒܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ. ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܐܚܐ. 2 ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܩܘܠܘܣܣ
ܐܚܐ ܩܕܝܫܐ ܘܡܗܝܡܢܐ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ
ܘܛܝܒܘܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ. 3 ܡܘܕܝܢܢ ܠܐܠܗܐ ܐܒܘܗܝ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܟܠܙܒܢ. ܘܡܨܠܝܢܢ ܥܠܝܟܘܢ.
4 ܗܐ ܡܢ ܕܫܡܥܢ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܘ
ܚܘܒܟܘܢ ܕܠܘܬ ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ. 5 ܡܛܠ ܣܒܪܐ ܗܘ
ܕܢܛܝܪ ܠܟܘܢ ܒܫܡܝܐ: ܗܘ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܫܡܥܬܘܢ ܒܡܠܬܐ
ܕܫܪܪܐ ܕܣܒܪܬܐ: 6 ܗܝ ܕܐܬܟܪܙܬ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܐܦ
ܠܟܠܗ ܥܠܡܐ. ܘܡܝܬܝܐ ܦܐܪܐ ܘܪܒܝܐ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܒܟܘܢ
ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܫܡܥܬܘܢ. ܘܝܕܥܬܘܢ ܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܒܩܘܫܬܐ. 7 ܐܝܟ ܡܐ ܕܝܠܦܬܘܢ ܡܢ ܐܦܦܪܐ ܟܢܬܢ ܚܒܝܒܐ:
ܕܐܝܬܘܗܝ ܚܠܦܝܢ ܡܫܡܫܢܐ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܫܝܚܐ.
8 ܘܗܘ ܐܘܕܥܢ ܚܘܒܟܘܢ ܕܒܪܘܚܐ. 9 ܡܛܠܗܢܐ ܐܦ

EPISTOLA PAULI AD COLOSSENSES.

CAPUT I.

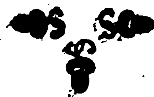
PAULUS Legatus Jeschua Christi per voluntatem Dei, & Timotheus frater, 2. Iis qui sunt Colossis fratribus sanctis & fidelibus in Jeschua Christo. Pax vobiscum & gratia à Deo patre nostro. 3. Gratias agimus Deo Patri Domini nostri Jeschua Christi omni tempore & oramus pro vobis: 4. Ex quo audivimus fidem vestram quæ est in Jeschua Christo, & dilectionem vestram quæ est erga omnes sanctos. 5. Propter spem quæ reservatur vobis in cælis: de qua antea audivistis per sermonem veritatis Evangelij, 6. Quod prædicatum fuit vobis, sicut etiam universo mundo, & crescit redditque fructus sicut etiam in vobis à die quo audivistis & cognovistis gratiam Dei in veritate: 7. Quemadmodum didicistis ab Epaphra conservo nostro dilecto, qui est pro vobis minister fidelis Christi, 8. Et idem exposuit nobis dilectionem vestram quæ est in Spiritu. 9. Propterea & nos ex

ܘܫܘܒܚܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ ܀ 21 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟܘܢ
ܐܚܐ ܕܥܡܝ. 22 ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ.
ܡܝܬܪܐܝܬ ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܒܝܬܗ ܕܩܣܪ. 23 ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܦܝܠܝܦܣܝܐ ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܪܗܘܡܝ ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܐܝܕ
ܐܦܦܪܘܕܝܛܘܣ ܀

& gloria in seculum seculorum. Ammin. 21. Salutate omnes sanctos qui sunt in Jeschua Christo. Salutant vos fratres qui mecum sunt. 22. Salutant vos omnes sancti, maximè autem qui sunt familiæ Cæsaris. 23. Gratia Domini nostri Jeschua Christi cum omnibus vobis. Ammin.

Finitur Epistola ad Philippenses, quæ scripta est à Roma, & emissa est per manus Epaphroditi.

ܗܘܝܬܘܢ . ܐܠܐ ܠܐ ܣܦܩܝܢ ܗܘܝܬܘܢ . 11 ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܡܛܠ ܕܚܣܝܪ ܠܝ ܐܡܪ ܐܢܐ . ܐܢܐ ܓܝܪ ܝܠܦܬ : ܕܢܣܦܩ
ܠܝ ܗܘ ܡܐ ܕܐܝܬ ܠܝ . 12 ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܐܬܡܟܟ .
ܝܕܥ ܐܢܐ ܐܦ ܕܐܬܝܬܪ . ܒܟܠ ܘܒܟܠ ܡܕܡ ܡܕܪܫ ܐܢܐ .
ܐܦ ܒܣܒܥܐ ܐܦ ܒܟܦܢܐ . ܒܡܝܬܪܘܬܐ ܘܒܚܣܝܪܘܬܐ .
13 ܒܟܠ ܡܕܡ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܚܝܠܐ : ܒܡܫܝܚܐ ܕܡܚܝܠ ܠܝ .
14 ܒܪܡ ܫܦܝܪ ܥܒܕܬܘܢ ܕܐܫܬܘܬܦܬܘܢ ܠܐܘܠܨܢܝ . 15
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܦܝܠܝܦܣܝܐ : ܕܒܫܘܪܝܐ
ܕܣܒܪܬܐ ܟܕ ܢܦܩܬ ܡܢ ܡܩܕܘܢܝܐ : ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܡܢ ܥܕܬܐ
ܐܫܬܘܬܦܬ ܠܝ ܒܚܘܫܒܢ ܡܣܒܐ ܘܡܬܠܐ . ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ
ܒܠܚܘܕ : 16 ܕܐܦ ܠܬܣܠܘܢܝܩܐ ܚܕܐ ܙܒܢ ܘܬܪܬܝܢ :
ܫܕܪܬܘܢ ܣܘܢܩܢܝ . 17 ܠܘ ܕܡܘܗܒܬܐ ܒܥܐ ܐܢܐ . ܐܠܐ
ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܦܐܪܐ ܢܣܓܘܢ ܠܟܘܢ . 18 ܩܒܠܬ ܠܝ ܟܠܡܕܡ
ܘܡܝܬܪ ܠܝ ܘܡܠܐ ܐܢܐ . ܘܩܒܠܬ ܟܠ ܕܫܕܪܬܘܢ ܠܝ ܒܝܕ
ܐܦܦܪܘܕܝܛܘܣ : ܪܝܚܐ ܒܣܝܡܐ ܘܕܒܚܐ ܡܩܒܠܐ ܕܫܦܪ
ܠܐܠܗܐ . 19 ܘܐܠܗܝ ܢܡܠܐ ܟܠܗ ܣܘܢܩܢܟܘܢ ܐܝܟ ܥܘܬܪܗ
ܒܫܘܒܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 20 ܠܐܠܗܐ ܕܝܢ ܐܒܘܢ : ܫܘܒܚܐ

habueratis. verùm non sufficientes eratis. 11. Nequaquam autem propterea quòd defuerit mihi, dico: nam ego didici ut sufficiat mihi id quod est mihi. 12. Ego novi ut deprimam me, novi quoque ut abundem in omni *loco & tempore*, & in omni re exercitatus sum, tum in saturitate, tum in fame, in abundantia & in penuria. 13. Ad omnem rem invenio robur per Christum qui corroborat me. 14. Attamen bene fecistis quod communicastis afflictionibus meis. 15. Nostis autem etiam vos Philippenses, quòd in principio Evangelij quum proficiscerer à Macedonia, ne una quidem ex ecclesiis communicaverit mecum in ratione accipiendi & dandi, nisi vos tantùm: 16. Quia etiam Thessalonicam semel & iterum necessarium mihi misistis. 17. Non quòd donum requiram, sed quæro ut fructus abundent in vobis. 18. Omnia accepi, & abundo: & plenus sum, accepique omnia quæ misistis mihi per manum Epaphroditi, odorem fragrantem, & victimam acceptabilem quæ placet Deo. 19. Et Deus meus impleat necessitatem omnem vestram juxta opulentiam suam, cum gloria Jeschua Christi. 20. Deo autem Patri nostro laus & gloria

ܗܟܢܐ ܩܘܡܘ ܒܡܪܢ ܚܒܝܒܝ ܂ 2 ܡܢ ܐܘܗܕܝܐ ܒܥܐ ܐܢܐ
ܘܡܢ ܣܘܢܛܝܟܐ ܕܚܕ ܪܥܝܢܐ ܢܗܘܐ ܠܗܝܢ ܒܡܪܢ ܂ 3 ܐܦ
ܡܢܟ ܒܥܐ ܐܢܐ ܒܪ ܙܘܓܝ ܫܪܝܪܐ ܂ ܕܬܗܘܐ ܡܥܕܪ ܠܗܝܢ
ܕܥܡܝ ܠܐܝ ܗܘܝ ܒܣܒܪܬܐ ܥܡ ܩܠܝܡܝܣ ܘܥܡ ܫܪܟܐ
ܕܡܥܕܪܢܝ ܂ ܗܢܘܢ ܕܫܡܗܝܗܘܢ ܟܬܝܒܝܢ ܒܟܬܒܐ ܕܚܝܐ ܂
4 ܚܕܘ ܒܡܪܢ ܒܟܠܙܒܢ ܂ ܘܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ ܚܕܘ ܂ 5 ܘ
ܡܟܝܟܘܬܟܘܢ ܬܬܝܕܥ ܠܟܠ ܒܢܝܢܫܐ ܂ ܡܪܢ ܩܪܝܒ ܗܘ ܂
6 ܕܡܕܡ ܠܐ ܬܝܨܦܘܢ ܂ ܐܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܒܥܘܬܐ ܂
ܫܐܠܬܟܘܢ ܢܬܝܕܥܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܂ 7 ܘܫܠܡܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘ
ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠ ܡܕܥܐ ܢܛܪ ܠܒܘܬܟܘܢ ܘܡܕܥܝܟܘܢ ܒܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܀ 8 ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܐܝܠܝܢ ܕܫܪܝܪܢ ܂ ܘܐܝܠܝܢ
ܕܢܟܦܢ ܂ ܘܐܝܠܝܢ ܕܟܐܢܢ ܂ ܘܐܝܠܝܢ ܕ
ܕܟܝܢ ܂ ܘܐܝܠܝܢ ܕܪܚܝܡܢ ܂ ܘܐܝܠܝܢ ܕܫܒܝܚܢ ܂ ܘܐܝܠܝܢ ܥܒܕܐ ܕܫܘܒܚܐ
ܘܕܬܕܡܘܪܬܐ ܂ ܗܠܝܢ ܐܬܪܥܘ ܂ 9 ܗܠܝܢ ܕܝܠܦܬܘܢ ܘ
ܘܩܒܠܬܘܢ ܘܫܡܥܬܘܢ ܘܚܙܝܬܘܢ ܒܝ ܂ ܗܠܝܢ ܥܒܕܘ ܘ
ܐܠܗܐ ܕܫܠܡܐ ܢܗܘܐ ܥܡܟܘܢ ܂ 10 ܚܕܝܬ ܕܝܢ ܣܓܝ
ܒܡܪܢ ܂ ܕܐܦܪܥܬܘܢ ܠܡܬܪܢܝܘ ܕܝܠܝ ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܪܢܝܢ

AD PHILIPPENSES. CAP. IV.

ita ſtate in Domino noſtro, dilecti mei. 2. Ab Evodia peto & à Cyntycha, ut una mens ſit eis in Domino noſtro. 3. Etiam abs te peto, collega mi vere, ut ſis adjutor eis quæ ſunt laborantes mecum in Evangelio, cum Clemente, & cum reliquis coadjutoribus meis, quorum nomina ſcripta ſunt in libro vitæ. 4. Gaudete in Domino noſtro omni tempore: & rurſum dico, gaudete. 5. Et lenitas veſtra nota fiat apud omnem hominem. Dominus noſter propè eſt. 6. De nulla re ſoliciti ſitis, ſed omni tempore per precationem & per obſecrationem petitiones veſtræ innoteſcant coram Deo. 7. Et pax Dei, quæ major eſt omni intellectu, cuſtodiet corda veſtra & intellectus veſtros in Jeſchua Chriſto. 8. Proinde, fratres mei, ea quæ ſunt vera, & quæ ſunt honeſta, & quæ ſunt juſta, & quæ ſunt pura, & quæ ſunt amabilia, & quę ſunt laudabilia, & quę ſunt opera laudis & laudationis, hæc cogitate. 9. Quæ didiciſtis & accepiſtis, & audiviſtis & vidiſtis in me, hæc agite: & Deus pacis erit vobiſcum. 10. Magnopere autem gaviſus ſum in Domino noſtro, quòd *denuò* cœpiſtis curam habere mei, ſicut etiam curam

Habueratis

15 ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܓܡܝܪܝܢ ܗܠܝܢ ܢܬܪܥܘܢ. ܘܐܢ ܡܕ
ܡܕܡ ܐܚܪܢܐܝܬ ܡܬܪܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܦ ܗܕܐ ܐܠܗܐ
ܢܓܠܐ ܠܟܘܢ. 16 ܒܪܡ ܠܗܕܐ ܕܡܛܝܢ. ܒܚܕ ܫܒܝܠܐ ܢܗܠܟ
ܘܒܚܕܐ ܐܘܡܢܘܬܐ. 17 ܐܬܕܡܘ ܒܝ ܐܚܝ. ܘܚܘܪܘ ܒ
ܐܝܠܝܢ ܕܗܟܢܐ ܡܗܠܟܝܢ. ܐܝܟ ܕܕܡܘܬܐ ܕܒܢ
ܚܙܝܬܘܢ. 18 ܐܝܬ ܓܝܪ ܣܓܝܐܐ ܕܐܚܪܢܐܝܬ ܡܗܠܟܝܢ.
ܗܢܘܢ ܕܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܢ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܥܠܝܗܘܢ ܘܗܫܐ
ܟܕ ܒܟܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܕܗܢܘܢ ܒܥܠܕܒܒܐ ܐܢܘܢ ܕ
ܕܙܩܝܦܗ ܕܡܫܝܚܐ. 19 ܗܢܘܢ ܕܫܘܠܡܗܘܢ ܐܒܕܢܐ ܗܘ.
ܗܢܘܢ ܕܐܠܗܗܘܢ ܟܪܣܗܘܢ ܘܫܘܒܚܗܘܢ ܒܗܬܬܗܘܢ.
ܗܢܘܢ ܕܬܪܥܝܬܗܘܢ ܒܐܪܥܐ ܗܝ. 20 ܕܝܠܢ ܕܝܢ ܫܘܥܠܝܢ
ܒܫܡܝܐ ܗܘ. ܘܡܢ ܬܡܢ ܡܣܟܝܢܢ ܠܡܚܝܢܢ ܠܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 21 ܕܗܘ ܢܫܚܠܦ ܦܓܪܐ ܕܡܘܟܟܢ.
ܕܢܗܘܐ ܒܕܡܘܬܐ ܕܦܓܪܐ ܕܫܘܒܚܗ. ܐܝܟ ܚܝܠܗ ܪܒܐ ܕܒܗ
ܕܒܗ ܟܠ ܐܫܬܥܒܕ ܠܗ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܕ ܀

1 ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܚܒܝܒܐ ܘܪܚܡܐ. ܚܕܘܬܝ ܘܟܠܝܠܝ

EPISTOLA PAULI

15. Qui igitur perfecti sunt, hoc sentiant: & siquid aliter sentitis, etiam hoc Deus revelabit vobis. 16. Attamen ad id quod pervenimus, una semita procedamus, & uno consensu: 17. Similes estote mei, fratres mei, & considerate eos qui ita ambulant secundùm exemplum quod in nobis videtis. 18. Sunt enim multi qui aliter ambulant, de quibus sæpiùs dixi vobis, nunc autem flens dico, qui inimici sunt crucis Christi. 19. Quorum finis perditio est: quorum Deus venter eorum est, & gloria eorum confusio ipsorum: quorum cogitatio in terra est. 20. Nostrum autem opus in cælis est, & inde exspectamus servatorem nostrum, *videlicet* Dominum nostrum Jeschua Christum. 21. Qui transmutabit corpus humilitatis nostræ, ut sit in similitudine corporis gloriæ suæ, secundum virtutem suam magnam, per quam omnia subjecit sibi.

CAPUT IV.

1. Proinde, fratres mei dilecti & charissimi, gaudium meum & corona mea, ita state

ܒܢܡܘܣܐ ܦܪܝܫܐ . 6 ܒܛܢܢܐ ܪܕܘܦܐ ܕܥܕܬܐ . ܘ
ܒܟܐܢܘܬܐ ܕܢܡܘܣܐ . ܕܠܐ ܪܫܝܢ ܗܘܝܬ . 7 ܐܠܐ ܗܠܝܢ
ܕܝܘܬܪܢܐ ܗܘܝ ܠܝ . ܚܘܣܪܢܐ ܚܫܒܬ ܐܢܝܢ ܡܛܠ ܡܫܝܚܐ .
8 ܐܦ ܚܫܒ ܐܢܐ ܠܗܝܢ ܟܠܗܝܢ ܚܘܣܪܢܐ . ܡܛܠ
ܪܒܘܬܐ ܕܝܕܥܬܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܝ . ܗܘ ܕܡܛܠܬܗ
ܟܠܡܕܡ ܐܬܚܣܪܬ . ܘܐܝܟ ܙܒܠܐ ܚܫܒܬ : ܕܠܡܫܝܚܐ ܐܬܪ .
9 ܘܐܫܬܟܚ ܒܗ : ܟܕ ܠܝܬ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܠܝ ܗܝ ܕܡܢ
ܢܡܘܣܐ . ܐܠܐ ܗܝ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ : ܕܐܝܬܝܗ
ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܡܢ ܐܠܗܐ . 10 ܕܒܗ ܐܬܝܕܥ ܠܝܫܘܥ ܘܠܚܝܠܐ
ܕܩܝܡܬܗ . ܘܐܫܬܘܬܦ ܒܚܫܘܗܝ . ܘܐܬܕܡܐ ܒܡܘܬܗ . 11
ܕܠܡܐ ܐܫܟܚ ܐܡܛܐ ܠܩܝܡܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . 12 ܠܐ
ܗܘܐ ܡܢ ܟܕܘ ܢܣܒܬ . ܐܘ ܡܢ ܟܕܘ ܐܬܓܡܪܬ . ܐܠܐ ܪܗܛ
ܐܢܐ ܕܠܡܐ ܐܕܪܟ ܠܡܕܡ ܕܡܛܠܬܗ ܐܕܪܟܢܝ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܀ 13 ܐܚܝ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ ܠܐ ܪܢܐ ܐܢܐ
ܕܐܕܪܟܬ . 14 ܚܕܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܐܢܐ . ܕܕܒܣܬܪܝ ܛܥܐ ܐܢܐ ܘ
ܠܩܕܡܝ ܡܬܡܬܚ ܐܢܐ . ܘܪܗܛ ܐܢܐ ܠܘܩܒܠ ܢܝܫܐ .
ܕܐܣܒ ܙܟܘܬܐ ܕܩܪܝܢܐ ܕܠܥܠ ܕܐܠܗܐ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ .

juxta Legem Pharisæus. 6. Juxta æmulationem persequutor Ecclesiæ, & in justitia Legis sine accusatione fui. 7. Sed quæ lucro erant mihi, damnum reputavi ea propter Christum: 8. Et etiam reputo illa omnia damnum propter dignitatem cognitionis Jeschua Christi Domini mei: propter quem omnis rei damnum sustinui, & tamquam fimum reputavi, ut Christum lucrifaciam: 9. Et reperiar in eo non habens justitiam mei ipsius, quæ ex Lege: sed illam quæ est ex fide Christi, quæ justitia est à Deo. 10. Ut in ea cognoscam Jeschua & vim resurrectionis ejus, & fiam particeps passionum ejus, & similis fiam in morte ejus: 11. Si quo modo possim pervenire ad resurrectionem quæ est ex mortuis. 12. Non quòd jam acceperim, aut quòd jam perfectus sim, sed curro, *experiens* si quo modo apprehendam id cujus causa prehendit me Jeschua Christus. 13. Fratres mei, ego de meipso non judico quod apprehenderim: 14. Unum autem novi, quòd eorum quæ sunt mihi ad latus, obliviscor, & ad ea quæ ante me sunt, extendor; & curro contra metam, ut accipiam victoriam vocationis supernæ Dei, per Jeschua Christum.

ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܠܝ ܥܩܐ ܥܠ ܥܩܐ. 28 ܡܚܦܛܐܝܬ ܗܟܝܠ ܫܕܪܬܗ
ܠܘܬܟܘܢ. ܕܟܕ ܬܚܙܘܢܝܗܝ ܬܘܒ ܬܚܕܘܢ. ܘܠܝ ܩܠܝܠ
ܢܗܘܐ ܢܝܚܐ. 29 ܩܒܠܘܗܝ ܗܟܝܠ ܒܡܪܢ ܒܟܠ ܚܕܘܐ
ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܗܟܢܐ ܐܢܘܢ: ܒܐܝܩܪܐ ܐܚܘܕܘ ܐܢܘܢ. 30 ܡܛܠ
ܥܒܕܐ ܓܝܪ ܕܡܫܝܚܐ ܩܪܒ ܠܡܘܬܐ ܘܒܣܪ ܥܠ
ܢܦܫܗ ܕܢܡܠܐ ܡܕܡ ܕܒܨܪܘ ܗܘܝܬܘܢ ܒܬܫܡܫܬܐ ܕ
ܠܘܬܝ.

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܚܕܘ ܒܡܪܢ. ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܕܐܬܒ ܐܟܬܘܒ
ܠܟܘܢ ܠܐ ܡܐܢܐ ܠܝ ܡܛܠ ܕܠܟܘܢ ܡܙܗܪܢ. 2 ܐܙܕܗܪܘ
ܡܢ ܟܠܒܐ. ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܦܥܠܐ ܒܝܫܐ. ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܦܣܩܘܬ
ܒܣܪܐ. 3 ܓܙܘܪܬܐ ܓܝܪ ܚܢܢ ܐܢܫ: ܐܝܠܝܢ ܕܦܠܚܝܢ
ܠܐܠܗܐ ܒܪܘܚܐ: ܘܡܫܬܒܗܪܝܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܘܠܐ
ܬܟܝܠܝܢ ܥܠ ܒܣܪܐ. 4 ܟܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܝ ܬܘܟܠܢܐ
ܐܦ ܥܠ ܒܣܪܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܫ ܣܒܪ ܕܬܘܟܠܢܗ ܒܒܣܪܐ
ܗܘ ܝܬܝܪ ܡܢܗ ܐܢܐ. 5 ܓܙܘܪܬܐ ܒܪ ܬܡܢܝܐ ܝܘܡܝܢ ܡܢ
ܫܪܒܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܥܒܪܝܐ ܒܪ ܥܒܪܝܐ.

ne esset mihi afflictio super afflictionem. 28. Solicitè igitur misi eum ad vos, ut quum videretis eum rursus gaudeatis, & mihi aliquantula sit respiratio. 29. Excipite igitur eum in Domino cum omni gaudio, & eos qui tales sunt, in honore habete eos. 30. Propter opus enim Christi, usque ad mortem appropinquavit, & sprevit animam suam, ut impleret id quod defuerat vobis in ministerio quod est erga me.

CAPUT III.

1 Proinde, fratres mei, gaudete in Domino nostro. Eadem ut scribam vobis non est molestum mihi, propterea quòd vos admoneant: 2. Cavete à canibus, cavete ab operarijs malis, cavete à concisione carnis. 3. Circumcisio enim nos sumus, qui servimus Deo in Spiritu, & gloriamur in Jesehua Christo, & non confidimus in carne. 4. Quamquam mihi fuerit confidentia etiam in carne. Si enim quisquam putat confidentiam suam esse in carne, ego magis quàm ipse:
5. Circumcisus natus octo dies, ex genere Israelis, ex tribu Binjamin, Hebræus filius Hebræorum,

juxta

ܕܒܚܬܐ ܘܬܫܡܫܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. ܚܕܐ ܐܢܐ ܘܪܘܙ ܐܢܐ
ܥܡ ܟܠܟܘܢ. 18 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܚܕܘ ܘܪܘܙܘ ܥܡܝ.
19 ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܕܐܫܕܪ ܠܘܬܟܘܢ ܠ
ܛܝܡܬܐܘܣ ܒܥܓܠ. ܕܐܦ ܠܝ ܢܗܘܐ ܠܝ ܢܝܚܐ ܟܕ ܐܕܥ
ܕܝܠܟܘܢ. 20 ܠܝܬ ܠܝ ܓܝܪ ܐܚܪܢܐ ܗܪܟܐ ܕܐܝܟ ܢܦܫܝ
ܗܘ. ܕܒܟܐܢܘܬܐ ܢܨܦ ܕܝܠܟܘܢ. 21 ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ
ܕܝܠܗܘܢ ܗܘ ܒܥܝܢ ܘܠܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 22 ܒܘܩܝܗ
ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܐܝܟ ܒܪܐ ܥܡ ܐܒܘܗܝ: ܗܟܢܐ
ܦܠܚ ܥܡܝ ܒܣܒܪܬܐ. 23 ܠܗܢܐ ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܐܫܕܪ ܠܘܬܟܘܢ
ܒܥܓܠ ܡܐ ܕܚܙܝܬ ܡܕܡ ܕܠܘܬܝ. 24 ܘܬܟܝܠ ܐܢܐ ܒܡܪܝ
ܕܐܦ ܐܢܐ ܒܥܓܠ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ. 25 ܗܫܐ ܕܝܢ ܠܡܐ
ܐܠܨܬܢܝ ܨܒܘܬܐ: ܕܐܫܕܪ ܠܘܬܟܘܢ ܠܐܦܦܪܘܕܝܛܘܣ ܐܚܐ.
ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܥܕܪܢܐ ܘܦܠܚܐ ܥܡܝ. ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܗܘ
ܫܠܝܚܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܣܘܢܩܢܝ. 26 ܡܛܠ ܕܣܘܐ ܗܘܐ
ܠܡܚܙܐ ܠܟܠܟܘܢ. ܘܡܬܟܪܐ ܗܘܐ ܕܝܕܥ ܕܫܡܥܬܘܢ ܕ
ܐܬܟܪܝܗ. 27 ܐܦ ܐܬܟܪܝܗ ܓܝܪ ܥܕܡܐ ܠܡܡܬ. ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܐܬܪܚܡ
ܥܠܘܗܝ. ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܠܘܗܝ ܒܠܚܘܕܘܗܝ: ܐܠܐ ܐܦ ܥܠܝ.

AD PHILIPPENSES CAP. II.

super victimam & ministerium fidei vestræ, gaudeo & exsulto cum omnibus vobis, 18. Sicut etiam
vos gaudete & exsultate mecum. 19. Spero autem in Domino nostro Jeschua, quòd mittam ad vos
Timotheum brevi, ut etiam mihi sit quies quum certior factus fuero de vobis. 20. Nullus enim mi-
hi alius est hîc qui sit ut anima mea, qui diligenter curet quæ vestra sunt. 21. Omnes enim quæ sua
ipsorum sunt, quærunt, & non quæ Jeschua Christi. 22. Probationem autem ejus novistis, quòd
tanquam filius cum patre suo, ita servivit mecum in Evangelio. 23. Hunc spero quòd mittam ad vos
brevi, postquam videro quæ apud me *geruntur*: 24. Et confido in Domino meo, quòd ego quoque
brevi veniam ad vos. 25. Nunc autem coëgit me res ipsa ut mitterem ad vos Epaphrodi-
tum fratrem, qui est adjutor & cooperator meus, vester autem legatus, & minister necessitatis
meæ: 26. Quia cupidus erat videndi vos omnes, & anxius erat, quia cognoverat
quòd audivissetis quòd infirmatus fuisset. 27. Etiam infirmus fuit
usque ad mortem: sed Deus misertus est ejus: nequaquam autem ejus tantùm, sed etiam mei,

ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܂ ܘܒܐܣܟܡܐ ܐܫܬܟܚ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܂ ܘܡܟܟ
ܢܦܫܗ ܘܐܫܬܡܥ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ ܂ ܡܘܬܐ ܕܝܢ ܕܙܩܝܦܐ ܂
9 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܐܠܗܐ ܐܣܓܝ ܐܪܝܡܗ ܂ ܘܝܗܒ ܠܗ
ܫܡܐ ܕܡܝܬܪ ܡܢ ܟܠ ܫܡܗܝܢ ܂ 10 ܕܒܫܡܗ ܕܝܫܘܥ ܟܠ
ܒܘܪܟ ܬܬܟܦܦ ܕܒܫܡܝܐ ܘܕܒܐܪܥܐ ܘܕܠܬܚܬ ܡܢ ܐܪܥܐ ܂ 11 ܘܟܠ
ܠܫܢ ܢܘܕܐ ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ
ܐܒܘܗܝ ܀ 12 ܡܟܝܠ ܚܒܝܒܝ ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܒܟܠܙܒܢ
ܐܫܬܡܥܬܘܢ ܂ ܠܐ ܟܕ ܩܪܝܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܠܚܘܕ ܂ ܐܠܐ
ܗܫܐ ܕܪܚܝܩ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ ܂ ܝܬܝܪܐܝܬ ܒܕܚܠܬܐ ܘܒܪܬܝܬܐ
ܦܠܘܚܘ ܦܘܠܚܢܐ ܕܚܝܝܟܘܢ ܂ 13 ܐܠܗܐ ܗܘ ܓܝܪ ܡܬܥܕܪ
ܒܟܘܢ ܂ ܐܦ ܠܡܨܒܐ ܐܦ ܠܡܥܒܕ ܗܘ ܡܕܡ ܕܨܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܂ 14 ܟܠܡܕܡ ܗܘܝܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܂ ܕܠܐ ܪܛܢܐ ܘܕܠܐ ܦܘܠܓܐ
15 ܕܬܗܘܘܢ ܬܡܝܡܐ ܘܕܠܐ ܡܘܡ ܂ ܐܝܟ ܒܢܝ̈ܐ ܕܟܝ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ܂
ܕܥܡܪܝܢ ܒܝܬ ܫܪܒܬܐ ܥܩܡܬܐ ܘܡܥܩܡܬܐ ܂ ܘܐܬܚܙܘ ܒܝܢܬܗܘܢ
ܐܝܟ ܢܗܝܪܐ ܒܥܠܡܐ ܂ 16 ܕܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ ܒܕܘܟܬ
ܚܝܐ ܠܫܘܒܗܪܝ ܒܝܘܡܗ ܕܡܫܝܚܐ ܂ ܕܠܐ ܗܘܐ ܣܪܝܩܐܝܬ
ܪܗܛܬ ܘܠܐ ܣܪܝܩܐܝܬ ܠܐܝܬ ܂ 17 ܐܠܐ ܐܦ ܡܬܢܩܐ ܐܢܐ ܥܠ

EPISTOLA PAULI

filiorum hominis : 8. Et similitudine inventus ut filius hominis : atque demisit semetipsum, & obedientem se præstitit usque ad mortem, mortem autem crucis. 9. Propter hoc etiam Deus multum exaltavit eum, & dedit ei nomen quod excellentius est omnibus nominibus. 10. Ut in nomine Jeschua omne genu flectatur eorum quæ sunt in cælo, & in terra, & eorum quæ sunt sub terra. 11. Et omnis lingua confiteatur quòd Dominus sit Jeschua Christus, ad gloriam Dei Patris ejus. 12. Itaque, dilecti mei, sicut omni tempore obedientes vos præstitistis, non quum propinquus essem vobis tantùm, sed nunc quum longè absim à vobis, magis in timore & in tremore operamini opus salutis vestræ. 13. Deus enim efficit in vobis tum velle tum agere id quod vultis. 14. Omnia facite absque murmurationibus, & absque disceptatione : 15. Ut sitis integri & sine macula, tamquam filij sinceri Dei, qui habitant in generatione prava & perversa : & conspiciamini inter eos tamquam luminaria in mundo. 16. Ut sitis illis loco salutis, ad gloriam meam in die Christi, ne frustra cucurrerim, neve in vanum laboraverim. 17. Quinetiam si libaminis instar offerar super

ܠܐܘܒܕܢܗ ܕܐܝܠܝܢ ܘܠܚܝܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܗܕܐ ܡܢ ܐܠܗܐ
ܗܝ 29 ܐܬܝܗܒܬ ܠܟܘܢ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܕܬܗܝܡܢܘܢ
ܒܗ ܒܡܫܝܚܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܕܬܚܫܘܢ ܚܠܦܘܗܝ. 30 ܘ
ܬܣܝܒܪܘܢ ܐܓܘܢܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܚܙܝܬܘܢ ܒܝ. ܘܗܫܐ
ܫܡܥܝܬܘܢ ܥܠܝ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܒ ܀

1 ܐܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܟܝܠ ܒܘܝܐܐ ܒܡܫܝܚܐ: ܘܐܢ
ܡܡܠܠܐ ܥܠ ܠܒܐ ܒܚܘܒܐ: ܘܐܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܪܘܚܐ. ܘܐܢ
ܪܚܡܐ ܘܐܢ ܚܢܢܐ: 2 ܫܠܡܘ ܚܕܘܬܝ ܕܚܕ ܬܪܥܝܬܐ ܬܗܘܐ
ܠܟܘܢ ܘܚܕ ܚܘܒܐ. ܘܚܕܐ ܢܦܫ ܘܚܕ ܪܥܝܢܐ. 3 ܘ
ܡܕܡ ܒܚܪܝܢܐ ܐܘ ܒܫܘܒܗܪܐ ܣܪܝܩܐ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ. ܐܠܐ
ܒܡܟܝܟܘܬ ܪܥܝܢܐ: ܟܠܢܫ ܠܚܒܪܗ ܐܝܟ ܕܡܝܬܪ ܡܢܗ
ܢܚܫܘܒ. 4 ܘܠܐ ܐܢܫ ܕܢܦܫܗ ܢܐܨܦ. ܐܠܐ ܟܠܢܫ ܐܦ
ܕܚܒܪܗ. 5 ܘܗܕܐ ܐܬܪܢܘ ܒܢܦܫܟܘܢ: ܗܝ ܕܐܦ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. 6 ܗܘ ܕܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܒܕܡܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܠܐ ܗܘܐ
ܚܛܘܦܝܐ ܚܫܒܗ ܠܗܕܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܦܚܡܐ ܕܐܠܗܐ. 7 ܐܠܐ
ܢܦܫܗ ܣܪܩ ܘܕܡܘܬܐ ܕܥܒܕܐ ܢܣܒ. ܘܗܘܐ ܒܕܡܘܬܐ

in judicium perditionis illorum & salutis vestræ: & hoc à Deo ipso. 29. Datum est vobis ut non tantùm credendo credatis in Christum, verum etiam ut pro eo patiamini, 30. Et sustineatis certamen, sicut vidistis in me, & nunc auditis de me.

CAPUT II.

1. Si vobis igitur est consolatio in Christo, & si est loquutio super cor in dilectione, & si *est* communio Spiritus, & si *sunt* viscera, & si miserationes, 2. Complete gaudium meum, & una cogitatio sit vobis, & una dilectio, & una anima, & una mens: 3. Et nihil per contentionem aut per gloriam inanem faciatis, sed per lenitatem animi, unusquisque proximum suum tamquam præstantiorem se, reputet: 4. Neque quisquam quæ sunt suiipsius curet, sed quisque etiam quæ sunt proximi sui.
5. Et hoc sentite in vobisipsis, quod etiam Jeschua Christus. 6. Qui quum esset in similitudine Dei, nequaquam *per* rapinam æstimasset illud ipsum quod esset æqualitas Dei:
7. Nihilominus seipsum exinanivit, & formam servi accepit, factusque est in forma

20 ܐܝܟ ܕܡܣܟܐ ܐܢܐ ܘܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܒܡܕܡ ܠܐ ܐܒܗܬ ܀
ܐܠܐ ܒܓܠܝܘܬ ܐܦܐ ܐܝܟ ܕܒܟܠܙܒܢ ܐܦ ܗܫܐ ܢܬܪܘܪܒ
ܡܫܝܚܐ ܒܦܓܪܝ. ܐܢ ܒܚܝܐ ܘܐܢ ܒܡܘܬܐ. 21 ܚܝܝ ܓܝܪ
ܕܝܠܝ ܡܫܝܚܐ ܗܘ. ܘܐܢ ܐܡܘܬ ܝܘܬܪܢܐ ܗܘ ܠܝ. 22 ܐܢ
ܕܝܢ ܐܦ ܒܗܠܝܢ ܚܝܐ ܕܒܣܪܐ ܦܐܪܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܥܒܕܝ:
ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܓܒܐ ܠܝ. 23 ܐܠܝܨ ܠܝ ܓܝܪ ܬܪܬܝܗܝܢ.
ܠܡܫܪܐ ܪܓܝܓ ܐܢܐ. ܘܥܡ ܡܫܝܚܐ ܐܗܘܐ. ܘܗܕܐ ܛܒ
ܦܩܚܐ ܗܘܬ ܠܝ. 24 ܐܠܐ ܐܦ ܕܐܩܘܐ ܒܦܓܪܝ. ܐܠܨܐ
ܠܝ ܡܛܠܬܟܘܢ. 25 ܘܗܕܐ ܕܠܐ ܦܠܓܘܬܐ ܝܕܥ ܐܢܐ.
ܕܦܐܫ ܐܢܐ ܘܡܩܘܐ ܐܢܐ: ܠܚܕܘܬܟܘܢ ܘܠܬܘܣܦܬܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. 26 ܘܡܐ ܕܐܬܐ ܬܘܒ ܠܘܬܟܘܢ: ܢܬܝܬܪ
ܒܝ ܫܘܒܗܪܟܘܢ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 27 ܒܠܚܘܕ. ܐܝܟ ܕܫܘܐ
ܠܣܒܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܬܕܒܪܝܢ. ܕܐܢ ܐ
ܐܬܐ ܐܚܙܝܟܘܢ. ܘܐܢ ܦܪܝܩ ܐܢܐ ܐܫܡܥ ܥܠܝܟܘܢ.
ܕܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܚܕܐ ܪܘܚ. ܘܒܚܕܐ ܢܦܫ. ܘܡܬܟܬܫܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܐܟܚܕܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܣܒܪܬܐ. 28 ܘܒܡܕܡ ܠܐ
ܡܬܬܙܝܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܠܘܩܒܠܟܘܢ. ܗܠ

EPISTOLA PAULI

20. Quemadmodum spero & confido quod nulla in re pudefiam, sed revelata facie, sicut omni tempore, etiam nunc magnificabitur Christus in corpore meo, sive per vitam sive per mortem. 21. Vita enim mea Christus est: & si moriar, lucrum est mihi. 22. Si autem etiam in istis vita sit carnis, fructus sunt mihi in operibus meis. ignoro quod optem mihi. 23. Coarctant enim me hæc ambo: liberari concupisco ut cum Christo sim, & hoc valdè utile esset mihi: 24. Sed etiam ut maneam in corpore meo, coarctat me desiderium propter vos. 25. Et hoc indubitatò novi, quòd mansurus sum & permansurus ad gaudium vestrum, & ad incrementum fidei vestræ: 26. Ut quum venero rursus ad vos, exuberet in me gloriatio vestra quæ est in Jeschua Christo. 27. Tantùm quemadmodum decet, in Evangelio Christi vos gerite, ut sive veniam, videam vos, & sive absens sim, audiam de vobis quòd persistatis in uno spiritu & una anima, & decertetis simul per fidem Evangelij. 28. Et in nulla re terreamini ab ijs qui stant contra nos in judici

9 ܘܗܕܐ ܡܨܠܐ ܐܢܐ܆ ܕܬܘܒ ܚܘܒܟܘܢ ܢܣܓܐ ܘܢܬܝܬܪ܂
ܒܝܕܥܬܐ ܘܒܟܠ ܣܘܟܠ ܕܪܘܚ 10 ܕܬܗܘܘܢ ܦܪܫܝܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܦܩܚܢ ܘܬܗܘܘܢ ܕܟܝܢ ܕܠܐ ܬܘܩܠܐ ܠܝܘܡܗ ܕܡܫܝܚܐ܂
11 ܘܡܠܝܢ ܦܐܪܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܫܘܒܚܐ
ܘܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 12 ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܐܚܝ܆ ܕܣܘܥܪܢܝ
ܝܬܝܪܐܝܬ ܠܩܘܕܡܝܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܐܬܐ܂ 13 ܐܝܟܢܐ
ܕܐܦ ܐܣܘܪܝ ܢܬܓܠܘܢ ܒܡܫܝܚܐ܂ ܒܟܠܗ ܦܪܛܘܪܝܘܢ܂ ܘ
ܠܫܪܟܐ ܕܟܠܗܘܢ܂ 14 ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܐܚܐ ܕܒܡܪܢ܂ ܐܬܬܟܠܘ
ܥܠ ܐܣܘܪܝ܂ ܘܐܬܚܣܝܘ ܕܕܠܐ ܕܚܠܐ ܢܡܠܠܘܢ ܡܠ
ܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ 15 ܐܝܬ ܕܝܢ ܡܢ ܚܣܡܐ ܘܚܪܝܢܐ܂ ܐܝܬ
ܕܝܢ ܕܒܨܒܝܢܐ ܛܒܐ ܘܒܚܘܒܐ ܠܡܫܝܚܐ ܡܟܪܙܝܢ܂
16 ܝܕܥܝܢ ܓܝܪ ܕܠܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܣܝܡ ܐܢܐ܂
17 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܒܚܪܝܢܐ ܠܡܫܝܚܐ ܡܟܪܙܝܢ܂ ܠܐ ܗܘܐ ܒܕܟܝܘܬ܂
ܐܠܐ ܕܣܒܪܝܢ ܕܡܘܣܦܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܠܐܣܘܪܝ܂ 18 ܘܒܗܕܐ ܚܕܐ
ܐܢܐ܂ ܕܒܟܠ ܦܪܘܣ ܐܢ ܒܥܠܬܐ ܘܐܢ ܒܫܪܪܐ ܡܫܝܚܐ
ܡܬܟܪܙ܂ 19 ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܗܠܝܢ ܠܚܝܐ ܗܘ ܡܫܬܟܚܢ
ܠܝ ܒܒܥܘܬܟܘܢ܂ ܘܒܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂

AD PHILIPPENSES CAP. I.

9. Et hoc precor, ut adhuc crescat & augeatur charitas vestra in agnitione & in omni intelligentia Spiritus. 10. Ut discernatis ea quæ sunt præstantia, & sitis mundi sine offendiculo in die Christi, 11. Et pleni fructibus justitiæ qui sunt per Jeschua Christum, ad laudem & gloriam Dei. 12. Volo autem ut sciatis, fratres mei, quòd negotium meum excellenter progressum fecit in Evangelio: 13. Ita ut etiam vincula mea manifestata sint in Christo, in prætorio toto, & in reliquis omnibus hominibus. 14. Et multitudo fratrum qui sunt in Domino nostro, freti sunt propter vincula mea, & ausi sunt magis sine timore loqui sermonem Dei: 15. Et aliqui ex invidia & contentione, aliqui autem voluntate bona, & charitate Christum prædicant: 16. Quia norunt *quòd* in defensionem Evangelij positus sum. 17. Qui verò per contentionem Christum prædicant, nequaquam *id faciunt* sincerè, sed quia existimāt quòd addunt afflictionem vinculis meis. 19. [illegible] hoc [illegible] sum [illegible] gaudeo, quòd omnimodo, sive obten[illegible] C[illegible] [illegible] mihi [illegible]

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܦܝܠܝܦܣܝܐ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1. ܦܘܠܘܣ ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܥܒܕܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
ܠܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܐܝܬ ܒܦܝܠܝܦܘܣ.
ܥܡ ܩܫܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ. 2 ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ ܘܛܝܒܘܬܐ.
ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ. ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 3 ܡܘܕܐ
ܐܢܐ ܠܐܠܗܝ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܥܘܗܕܢܝܟܘܢ ܐܡܝܢܐ. 4 ܕܒܟܠ ܒܥܘܬܝ
ܕܥܠ ܐܦܝܟܘܢ. ܟܕ ܚܕܐ ܐܢܐ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ. 5 ܥܠ
ܫܘܬܦܘܬܟܘܢ ܕܒܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܡܢ ܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܘܥܕܡܐ
ܠܝܘܡܢܐ. 6 ܡܛܠ ܕܬܟܝܠ ܐܢܐ ܥܠ ܗܕܐ. ܕܗܘ ܡܢ ܕܫܪܝ
ܒܟܘܢ ܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܗܘ ܢܫܠܡ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܗ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 7 ܘܟܢܐ ܙܕܩ ܠܝ ܕܐܬܪܥܐ
ܥܠ ܟܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܒܠܒܝ ܣܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܒܐܣܘܪܝ
ܘܒܡܦܩ ܒܪܘܚܝ. ܕܥܠ ܫܪܪܗ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܕܫܘܬܦܝ
ܐܢܬܘܢ ܒܛܝܒܘܬܐ. 8 ܣܗܕ ܗܘ ܠܝ ܓܝܪ ܐܠܗܐ.
ܕܟܡܐ ܪܚܝܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܪܚܡܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.

EPISTOLA PAULI AD PHILIPPENSES.

CAPUT I.

PAULUS & Timotheus servi Jeschua Christi omnibus sanctis in Jeschua Christo qui sunt Philippis cum senioribus & ministris: 2. Gratia vobiscum & pax à Deo Patre nostro, & à Domino nostro Jeschua Christo. 3. Gratias ago Deo meo in mentione vestri sedula, 4. Quæ fit in omnibus precationibus meis pro vobis: & gaudens obsecro, 5. Propter communionem vestram quæ est in Evangelio, à primo die usque ad præsens tempus. 6. Quia confido in hoc, quòd is qui cœpit in vobis opera bona, ipse perficiet usque ad diem Domini nostri Jeschua Christi. 7. Ita enim justum mihi est sentire de omnibus vobis, eò quod in corde meo positi sitis, & in vinculis meis, & in defensione quæ est de veritate Evangelij: quia consortes mei sitis in gratia. 8. Testis enim est mihi Deus quomodo diligam vos in visceribus Jeschua Christi.

9. Et

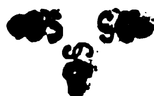
ܘܠܐ ܠܝ ܠܡܡܠܠܘܬܗ. 21 ܕܬܕܥܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܕܡ
ܕܠܘܬܝ ܘܡܕܡ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܂ ܗܐ ܡܘܕܥ ܠܟܘܢ ܛܘܟܝܩܘܣ
ܐܚܐ ܚܒܝܒܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܡܗܝܡܢܐ ܒܡܪܢ. 22 ܕܠܗ
ܫܕܪܬ ܠܘܬܟܘܢ ܥܠ ܗܕܐ ܗܝ. ܕܬܕܥܘܢ ܡܐ ܕܠܘܬܝ.
ܘܢܒܐܐ ܠܒܘܬܟܘܢ. 23 ܫܠܡܐ ܥܡ ܐܚܝܢ ܘܚܘܒܐ ܥܡ
ܗܝܡܢܘܬܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
24 ܛܝܒܘܬܐ ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܚܒܝܢ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܂ ܕܠܐ ܒܚܒܠܐ ܐܡܝܢ ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܐܦܣܝܐ. ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܪܗܘܡܐ. ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܝܕ
ܛܘܟܝܩܘܣ ܀

AD EPHESIOS CAP. VI.

convenit mihi ut eloquar illud. 21. Ut autem sciatis etiam vos id quod apud me *geritur*, & id quod ago, ec-
ce notum facturus est vobis Tychicus frater dilectus & minister fidelis in Domino nostro: 22.
Quem misi ad vos propter hoc ipsum, ut cognosceretis quod apud me *geritur*, & consolaretur corda
vestra: 23. Pax cum fratribus nostris, & charitas cum fide, à Deo Patre, & à Domino nostro Je-
schua Christo. 24. Gratia cum omnibus qui diligunt Dominum nostrum Jeschua Christum,
quæ non corrumpitur. Ammin.

Finitur Epistola ad Ephesios, quæ scripta fuit à Roma, & missa per manum Tychici.

ܕܬܫܟܚܘܢ ܠܡܩܡ ܠܘܩܒܠ ܨܢܥܬܗ ܕܐܟܠܩܪܨܐ 12 ܡܛܠ
ܕܬܟܬܘܫܢ ܠܐ ܗܘܐ ܥܡ ܒܣܪܐ ܘܕܡܐ. ܐܠܐ ܥܡ ܐܪܟܘܣ
ܘܥܡ ܫܠܝܛܢܐ. ܘܥܡ ܐܚܝܕܝ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܚܫܘܟܐ. ܘܥܡ
ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ ܕܬܚܝܬ ܫܡܝܐ. 13 ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܒܫܘ ܟܠܗ
ܙܝܢܗ ܕܐܠܗܐ. ܕܬܫܟܚܘܢ ܠܡܦܓܥ ܒܒܝܫܐ. ܘܟܕ ܡܛܝܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܒܟܠܡܕܡ ܬܩܘܡܘܢ. 14 ܩܘܡܘ ܗܟܝܠ ܘܐܣܘܪܘ
ܚܨܝܟܘܢ ܒܩܘܫܬܐ. ܘܠܒܫܘ ܫܪܝܢܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ. 15 ܘ
ܣܐܢܘ ܪܓܠܝܟܘܢ ܒܛܘܝܒܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܫܠܡܐ. 16
ܘܥܡ ܗܠܝܢ ܫܩܘܠܘ ܠܟܘܢ ܬܪܣܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܕܒܗ
ܬܫܟܚܘܢ ܠܡܥܟܪܘ ܟܠܗܘܢ ܓܐܪܘܗܝ ܝܩܝܕܐ ܕܒܝܫܐ.
17 ܘܣܝܡܘ ܣܢܘܪܬܐ ܕܦܘܪܩܢܐ. ܘܐܚܘܕܘ ܣܦܣܪܐ ܕܪ
ܘܚܐ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. 18 ܘܒܟܠ ܨܠܘܬܐ ܘܒܟܠ
ܒܥܘܬܐ ܨܠܘ ܒܟܠܙܒܢ ܒܪܘܚ. ܘܒܗ ܒܨܠܘܬܐ ܐܬܘ ܥܝܪܝܢ
ܒܟܠܙܒܢ. ܟܕ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܥܠ ܐܦܝ
ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ. 19 ܐܦ ܥܠܝ ܕܬܬܝܗܒ ܠܝ ܡܠܬܐ
ܒܦܬܝܚܘܬ ܦܘܡܝ. ܕܐܡܠܠ ܒܓܠܐ ܐܪܙܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. 20 ܗܘ
ܕܐܢܐ ܐܫܬܠܚܬ ܒܗ ܒܫܫܠܬܐ. ܕܐܡܠܠܝܘܗܝ ܒܦܪܗܣܝܐ. ܐܝܟ

EPISTOLA PAULI

ut poſſitis conſiſtere contra inſultus calumniatoris. 12. Quia colluctatio veſtra non eſt adverſus carnem & ſanguinem, ſed adverſus principatus, & adverſus poteſtates, & adverſus poſſeſſores mundi hujus tenebroſi, & adverſus ſpiritus malos qui ſunt ſub cœlis. 13. Quapropter induite univerſam armaturam Dei, ut poſſitis occurrere malo, & præparati exiſtentes in omni re conſiſtatis. 14. State igitur, & cingite lumbos veſtros per veritatem, & induite loricam juſtitiæ: 15. Et calceate in pedibus veſtris præparationem Evangelij pacis. 16. Et ad hæc ſumite vobis ſcutum fidei, per quod inveniamini validi ad extinguendum omnia jacula ignita illius Mali. 17. Et imponite galeam ſalutis, & apprehendite gladium ſpiritus, qui eſt ſermo Dei. 18. Et in omnibus precationibus & in omnibus orationibus precamini omni tempore in ſpiritu: & in ipſa precatione eſtote vigilantes omni tempore, precantes ſedulò & obſecrantes pro omnibus ſanctis: 19. Etiam pro me, ut detur mihi *ſermo* in apertione oris mei, quò liberè prædicem myſterium Evangelij. 20. Cujus ego ſum nuncius in catenis: ut eum audacia eloquar illud, ſicut convenit

ܩܦܠܐܘܢ ܘ

1 ܒܢܝܐ ܐܫܬܡܥܘ ܠܐܒܗܝܟܘܢ ܒܡܪܢ. ܗܕܐ ܓܝܪ ܟܐܢܐ
2 ܗܝ. ܘܗܢܘ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܡܫܬܟܚ ܒܡܘܠܟܢܐ. ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ.
3 ܕܢܗܘܐ ܠܟ ܕܫܦܝܪ. ܘܢܐܪܟܘܢ ܚܝܝܟ ܥܠ ܐܪܥܐ. 4 ܐܒܗܐ
ܠܐ ܬܪܓܙܘܢ ܠܒܢܝܟܘܢ. ܐܠܐ ܪܒܐܘܢ ܐܢܘܢ ܒܡܪܕܘܬܐ ܘܒܡܠܦܢܘܬܐ
ܕܡܪܢ. 5 ܥܒܕܐ ܐܫܬܡܥܘ ܠܡܪܝܟܘܢ ܕܒܒܣܪ ܒܕܚܠܬܐ
ܘܒܪܬܝܬܐ ܘܒܦܫܝܛܘܬܐ ܕܠܒܐ ܐܝܟ ܕܠܡܫܝܚܐ. 6 ܠܐ ܒܡܚܙܝܬ
ܥܝܢܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܠܒܢܝܢܫܐ ܫܦܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ
ܕܡܫܝܚܐ ܕܥܒܕܝܢ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ. 7 ܘܦܠܘܚܘ ܐܢܘܢ ܡܢ
ܟܠܗ ܢܦܫܟܘܢ ܒܚܘܒܐ. ܐܝܟ ܕܠܡܪܢ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܠܒܢܝܢܫܐ.
8 ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܕܡ ܕܥܒܕ ܐܢܫ ܕܫܦܝܪ. ܗܘ ܗܘ
ܡܬܦܪܥ ܡܢ ܡܪܢ. ܐܢ ܥܒܕܐ ܗܘ ܘܐܢ ܒܪ ܚܐܪܐ. 9 ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܡܪܘܬܐ: ܗܟܢܐ ܗܘܝܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܠܥܒܕܝܟܘܢ. ܘܫܒܘܩܘ
ܠܗܘܢ ܣܟܠܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܦ
ܡܪܟܘܢ ܕܝܠܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܒܫܡܝܐ. ܘܡܣܒ ܒܐܦܐ ܠܝܬ
ܠܘܬܗ. 10 ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܐܬܚܝܠܘ ܒܡܪܢ ܘܒܬܘܩܦܐ
ܕܚܝܠܗ. 11 ܘܠܒܘܫܘ ܟܠܗ ܙܝܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܝܟܢܐ

AD EPHESIOS
CAPUT VI.

1. Liberi, obedite parentibus vestris in Domino nostro : id enim justum est. 2. Et est mandatum primum quod promittit, Honora patrem tuum & matrem tuam. 3. Ut sit tibi quod bonum est, & prolongent vitam tuam super terram. 4. Parentes, ne irritetis filios vestros, sed educate eos in disciplina & in doctrina Domini nostri. 5. Servi, obedite dominis vestris qui sunt secundum carnem, cum timore, & cum tremore, & cum simplicitate cordis, tamquam Christo. 6. Non ad aspectum oculorum, quasi ut filijs hominis placeatis : sed tamquam servi Christi qui faciunt voluntatem Dei : 7. Et servite eis ex toto animo vestro in charitate, tamquã Domino nostro, & non tamquam filijs hominis : 8. Scientes quòd illud quod facit homo quod bonũ est, illud ipsum rependitur à Domino nostro, sive servꝰ sit ille, sive liber. 9. Etiã vos Domini ita facite servis: remittite illis delicta : quia nostis quod Dominꝰ quoque vester est in cœlis, & acceptio personarum non est apud eum. 10. Quod superest, fratres mei, corroboramini in Domino nostro, & in potentia roboris ejus : 11. Et induite totam armaturam Dei,

Pppp 2

ܪܝܫܗ ܗܘ ܕܥܕܬܐ܂ ܘܗܘܝܘ ܡܚܝܢܐ ܕܦܓܪܐ܂ 24 ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ
ܕܥܕܬܐ ܡܫܬܥܒܕܐ ܠܡܫܝܚܐ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܫܐ ܠܒܥܠܝܗܝܢ
ܒܟܠܡܕܡ܂ 25 ܓܒܪܐ ܐܚܒܘ ܢܫܝܟܘܢ܂ ܐܝܟ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ
ܐܚܒ ܠܥܕܬܗ܂ ܘܢܦܫܗ ܐܫܠܡ ܚܠܦܝܗ܃ 26 ܕܢܩܕܫܝܗ
ܘܢܕܟܝܗ ܒܣܚܝܐ ܕܡܝܐ ܘܒܡܠܬܐ܂ 27 ܘܢܩܝܡܝܗ ܠܢܦܫܗ
ܥܕܬܐ ܟܕ ܡܫܒܚܐ܂ ܘܠܝܬ ܒܗ ܟܘܡܬܐ ܘܠܐ ܩܡܛܐ܂
ܘܠܐ ܡܕܡ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ܂ ܐܠܐ ܕܬܗܘܐ ܩܕܝܫܐ ܕܠܐ ܡܘܡ܂
28 ܗܟܢܐ ܘܠܐ ܠܓܒܪܐ ܕܢܚܒܘܢ ܢܫܝܗܘܢ ܐܝܟ ܦܓܪܝܗܘܢ܂
ܡܢ ܕܪܚܡ ܐܢܬܬܗ܂ ܢܦܫܗ ܗܘ ܪܚܡ܂ 29 ܠܐ ܓܝܪ
ܐܢܫ ܡܡܬܘܡ ܣܢܐ ܦܓܪܗ܂ ܐܠܐ ܡܬܪܣܐ ܠܗ ܘܡܬܒܛܠ
ܒܗ܂ ܐܝܟ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܠܥܕܬܗ܂ 30 ܡܛܠ ܕܗܕܡܐ ܚܢܢ
ܕܦܓܪܗ܂ ܘܡܢ ܒܣܪܗ ܚܢܢ ܘܡܢ ܓܪܡܘܗܝ܂ 31 ܡܛܠ ܗܢܐ
ܢܫܒܘܩ ܓܒܪܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܘܢܩܦ ܠܐܢܬܬܗ܂
ܘܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ ܚܕ ܒܣܪ܂ 32 ܗܢܐ ܐܪܙܐ ܪܒ ܗܘ܂ ܐܢܐ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܘܥܠ ܥܕܬܗ܂ 33 ܒܪܡ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܟܠ ܚܕ ܚܕ ܡܢܟܘܢ܃ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܪܚܡ ܐܢܬܬܗ ܐܝܟ ܕܠܢܦܫܗ܂
ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܬܗܘܐ ܕܚܠܐ ܡܢ ܒܥܠܗ ܀

caput Ecclesiæ, & est servator corporis. 24. Sed sicut Ecclesia subjecta est Christo, ita etiam uxores maritis suis in omni re. 25. Viri diligite uxores vestras, sicut etiam Christus dilexit Ecclesiam suam, & seipsum tradidit pro ea, 26. Ut sanctificaret eam & mundaret eam lavacro aquarum & verbo: 27. Ut constitueret eam Ecclesiam sibiipsi gloriosam, & in qua non esset labes neque ruga, neque quicquam quod illis simile esset, sed esset sancta absque macula. 28. Ita convenit viris ut diligant uxores suas tamquam corpora sua. Qui enim uxorem suam diligit, seipsum diligit. 29. Nullus enim unquam corpus suum odit, sed nutrit ipsum, & curat quæ sunt ejus: sicut etiam Christus *curat* quæ sunt Ecclesiæ. 30. Quoniam membra sumus corporis ejus, & ex carne ejus sumus, & ossibus ejus. 31. Propter hoc relinquet vir patrem suum & matrem suam, & adhærebit uxori suæ: & erunt ambo una caro. 32. Hoc mysterium magnum est. ego autem dico de Christo, & de Ecclesia ejus. 33. Verumtamen etiam vos, unusquisque ex vobis ita diligat uxorem suam sicut seipsum; uxor autem revereatur maritum suum.

ܥܡܗܘܢ. ܐܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܟܣܝܢ ܠܗܘܢ. 12 ܡܛܠ ܕܗܢܝܢ
ܕܒܛܘܫܝܐ ܥܒܕܝܢ܆ ܢܟܦ ܗܘ ܐܦ ܠܡܡܠܠܘܬܗ. 13 ܟܠ
ܡܕܡ ܓܝܪ ܡܬܟܣܢ ܡܢ ܢܘܗܪܐ ܘܡܬܓܠܐ. ܘܟܠܡܕܡ
ܕܡܬܓܠܐ ܢܘܗܪܐ ܗܘ. 14 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܝܪ. ܐܬܬܥܝܪ ܕܡܟܐ
ܘܩܘܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ ܘܢܢܗܪ ܠܟ ܡܫܝܚܐ. 15 ܚܙܘ
ܗܟܝܠ ܐܝܟܢܐ ܬܗܠܟܘܢ ܙܗܝܪܐܝܬ. ܠܐ ܐܝܟ ܣܟ̈ܠܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ
ܚܟܝ̈ܡܐ 16 ܕܙܒܢܝܢ ܠܙܒܢܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܝܘ̈ܡܬܐ ܒܝ̈ܫܬܐ
ܐܢܝܢ. 17 ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ. ܐܠܐ ܐܣܬܟܠܘ
ܡܢܘ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ. 18 ܘܠܐ ܬܪܘܘܢ ܒܚܡܪܐ
ܕܒܗ ܐܝܬ ܐܣܘܛܘܬܐ. ܐܠܐ ܐܬܡܠܘ ܒܪܘܚܐ. 19 ܘ
ܡܠܠܘ ܥܡ ܢܦܫܟܘܢ ܒܡܙܡܘܪ̈ܐ ܘܒܬܫܒܚܬܐ. ܘ
ܒܙܡܝܪ̈ܬܐ ܕܪܘܚܐ ܗܘܝܬܘܢ ܙܡܪܝܢ ܒܠܒܘܬܟܘܢ ܠܡܪܝܐ.
20 ܘܗܘܝܬܘܢ ܡܘܕܝܢ ܒܟܠܙܒܢ ܚܠܦ ܐܦ ܟܠܢܫ܆
ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܐܠܗܐ ܐܒܐ. 21 ܘ
ܗܘܝܬܘܢ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܚܕ ܠܚܕ ܒܚܘܒܗ ܕܡܫܝܚܐ܆
22 ܢܫ̈ܐ ܗܘܝ̈ܝܢ ܡܫܬܥܒ̈ܕܢ ܠܒܥ̈ܠܝܟܝܢ. ܐܝܟ ܕܠܡܪܢ.
23 ܡܛܠ ܕܓܒܪܐ ܪܫܗ ܗܘ ܕܐܢܬܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ

AD EPHESIOS CAP. V.

non sunt: sed corrigite illa. 12. Quod enim secreto faciunt, abominabile est etiam dicere illud. 13. Omnis enim res corrigitur à luce, & manifesta fit: & omnis res quæ manifestat, lux est. 14. Propter hoc dictum est, Expergiscere qui dormis, & exsurge à mortuis, & illucescet tibi Christus. 15. Videte igitur quomodo ambuletis circumspectè, non tamquam insipientes, sed tamquam sapientes, 16. Qui redimunt occasionem suam: quia dies mali sunt. 17. Propterea ne sitis destituti mente, sed considerate quæ sit voluntas Dei: 18. Et ne sitis ebrij vino in quo est temulentia: sed replemini spiritu, 19. Et loquimini apud vosipsos in psalmis & hymnis, & cantionibus spiritus, canite in cordibus vestris Domino. 20. Et estote gratias agentes omni tempore pro omni homine in nomine Domini nostri Jeschua Christi, Deo Patri: 21. Et estote subjecti unus alij in charitate Christi. 22. Uxores, estote subjectæ maritis vestris tamquam Domino nostro: 23. Quoniã vir caput est mulieris, sicut etiam Christus

2 ܘܗܠܟܘ ܒܚܘܒܐ ܐܝܟ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܐܚܒܢ ܘܐܫܠܡ
ܢܦܫܗ ܚܠܦܝܢ ܩܘܪܒܢܐ ܘܕܒܚܬܐ ܠܐܠܗܐ ܠܪܝܚܐ
ܒܣܝܡܐ ܀ 3 ܙܢܝܘܬܐ ܕܝܢ ܘܟܠܗ ܛܢܦܘܬܐ ܘܥܠܘܒܘܬܐ
ܐܦܠܐ ܢܫܬܡܥܢ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܝܟ ܕܝܐܐ ܠܩܕܝܫܐ.
4 ܘܠܐ ܨܘܪܥܘܬܐ. ܘܠܐ ܡܠܐ ܕܫܛܝܘܬܐ ܐܘ ܡܡܝܩܢܘܬܐ ܐܘ ܒܨܚܢܐ.
ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܘܠܝܢ. ܐܠܐ ܚܠܦ ܗܠܝܢ ܬܘܕܝܬܐ. 5
ܗܕܐ ܕܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܝܕܥܝܢ. ܕܟܠܡܢ ܕܐܝܬܘܗܝ ܙܢܝܐ ܐܘ
ܛܢܦܐ: ܐܘ ܥܠܘܒܐ ܐܘ ܦܠܚ ܦܬܟܪܐ: ܠܝܬ ܠܗ ܝ
ܪܬܘܬܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܕܐܠܗܐ. 6 ܐܢܫ ܠܐ
ܢܛܥܝܟܘܢ. ܒܡܠܐ ܣܪܝܩܬܐ. ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܐܬܐ
ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ ܥܠ ܒܢܝܐ ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣܢܘܬܐ. 7 ܠܐ
ܗܟܝܠ ܬܗܘܘܢ ܠܗܘܢ ܫܘܬܦܐ. 8 ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܓܝܪ ܡܢ ܩܕܝܡ ܚܫܘܟܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܢܘܗܪܐ ܐܝܬܝܟܘܢ
ܒܡܪܢ. ܐܝܟ ܒܢܝ ܢܘܗܪܐ ܗܟܝܠ ܗܠܟܘ. 9
ܦܐܪܘܗܝ ܓܝܪ ܕܢܘܗܪܐ: ܒܟܠܗ ܐܝܬ ܛܝܒܘܬܐ ܘܙܕܝܩܘܬܐ
ܘܩܘܫܬܐ. 10 ܘܗܘܝܬܘܢ ܦܪܫܝܢ ܡܢܘ ܫܦܝܪ ܩܕܡ ܡܪܢ.
11 ܘܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܫܬܘܬܦܝܢ ܠܥܒܕܐ ܕܚܫܘܟܐ ܕܠܝܬ

EPISTOLA PAULI

2. Et ambulate in dilectione sicut & Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis oblationem & victimam Deo in odorem fragrantem. 3. Scortatio autem & omnis impuritas & avaritia ne etiam omninò nominetur inter vos, sicut decet sanctos. 4. Neque obscœnitas, neque sermones stultitiæ, aut lusus aut fabulæ, quæ non sunt necessaria, sed pro his gratiarum actio. 5. Hoc enim scitote, quòd quisquis est scortator, aut impurus, aut avarus, aut cultor simulacrorum, non est ei hæreditas in regno Christi & Dei. 6. Ne quisquam decipiat vos in sermonibus inanibus, propter hæc enim venit ira Dei super filios contumaciæ. 7. Ne igitur sitis illorum consortes. 8. Eratis enim quondam tenebræ, nunc autem lux estis in Domino nostro: ut filij lucis igitur ita ambulate. 9. (Fructus enim lucis in omni sunt bonitate & justitia & veritate.) 10. Et discernite quid sit bonum coram Domino nostro. 11. Neque sitis commercium habentes in operibus tenebrarum, in quibus

fructus

ܠܒܪܢܫܐ ܚܕܬܐ ܗܘ ܕܒܐܠܗܐ ܐܬܒܪܝ ܒܟܐܢܘܬܐ ܘ
ܒܕܟܝܘܬܐ ܕܩܘܫܬܐ ܀ 25 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦܩܘ ܡܢܟܘܢ
ܕܓܠܘܬܐ ܘܡܠܠܘ ܩܘܫܬܐ ܐܢܫ ܥܡ ܩܪܝܒܗ . ܗܕܡܐ
ܓܝܪ ܚܢܢ ܚܕ ܕܚܕ . 26 ܪܓܙܘ ܘܠܐ ܬܚܛܘܢ . ܘܫܡܫܐ
ܥܠ ܪܘܓܙܟܘܢ ܠܐ ܢܥܪܒ . 27 ܘܠܐ ܬܬܠܘܢ ܐܬܪܐ ܠܐܟܠܩܪܨܐ .
28 ܘܕܓܢܒ ܡܟܝܠ ܠܐ ܢܓܢܘܒ . ܐܠܐ ܢܠܐܐ
ܒܐܝܕܘܗܝ ܘܢܥܒܕ ܛܒܬܐ . ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܠܡܬܠ ܠܡܢ
ܕܣܢܝܩ ܀ 29 ܟܠ ܡܠܐ ܣܢܝܐ ܡܢ ܦܘܡܟܘܢ ܠܐ ܬܦܘܩ .
ܐܠܐ ܐܝܕܐ ܕܫܦܝܪܐ ܘܡܥܕܪܐ ܠܒܢܝܢܐ . ܕܬܬܠ ܛܝܒܘܬܐ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ . 30 ܘܠܐ ܬܥܝܩܘܢ ܠܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ
ܕܐܠܗܐ : ܕܒܗ ܐܬܚܬܡܬܘܢ ܠܝܘܡܐ ܕܦܘܪܩܢܐ .
31 ܟܠܗ ܡܪܝܪܘܬܐ ܘܚܡܬܐ ܘܪܘܓܙܐ ܘܩܥܬܐ ܘܓܘܕܦܐ
ܢܫܬܩܠܘܢ ܡܢܟܘܢ ܥܡ ܟܠܗ ܒܝܫܘܬܐ . 32 ܘܗܘܝܬܘܢ
ܒܣܝܡܝܢ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܘܡܪܚܡܢܝܢ . ܘܗܘܝܬܘܢ ܫܒܩܝܢ
ܚܕ ܠܚܕ : ܐܝܟܢܐ ܕܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ ܫܒܩ ܠܟܘܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܗ

1 ܗܘܝܬܘܢ ܗܟܝܠ ܡܬܕܡܝܢ ܠܐܠܗܐ ܐܝܟ ܒܢܝܐ ܚܒܝܒܐ .

AD EPHESIOS Cap. IV.

alium hominis novum illum qui secundum Deum creatus est in justitia & in sanctitate veritatis. 25. Propterea deponite à vobis mendacium, & loquimini veritatem vir cum proximo suo: membra enim sumus unus alterius. 26. Irascimini, & ne peccetis: & sol super iracundiam vestram non occidat: 27. Et ne detis locum calumniatori. 28. Et qui furabatur, posthac non furetur, sed laboret manibus suis, & operetur bona, ut sit illi ad dandum ei qui necessitatem habet. 29. Omnis sermo detestabilis ex ore vestro non prodeat, sed is qui bonus est & utilis ad ædificationem, ut conferat gratiam iis qui audiunt. 30. Et ne contristetis Spiritum sanctum Dei, per quem obsignati estis in diem redemtionis. 31. Omnis amarulentia, & furor, & ira, & vociferatio, & convitium, tollantur ex vobis, unà cum omni malitia: 32. Et estote benigni unus erga alium, ac misericordes; condonateque alius alii, sicut Deus condonavit vobis in Christo.

CAPUT V.

1. Estote igitur imitatores Dei, tamquam filii dilecti:

ܗܢܘܢ ܕܒܨܢܝܥܘܬܗܘܢ ܡܬܛܟܣܝܢ ܠܡܛܥܝܘ . 15 ܐܠܐ ܢܗܘܐ
ܫܪܝܪܝܢ ܒܚܘܒܢ : ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܠܢ ܢܪܒܐ ܒܡܫܝܚܐ . ܕ
ܗܘܝܘ ܪܝܫܐ . 16 ܘܡܢܗ ܟܠܗ ܦܓܪܐ ܡܬܪܟܒ ܘܡܬܚܝܒ
ܒܟܠ ܗܕܡܝܢ : ܐܝܟ ܡܘܗܒܬܐ ܕܝܗܝܒܐ ܒܡܫܘܚܬܐ
ܠܟܠ ܗܕܡ : ܠܬܪܒܝܬܐ ܕܟܠܗ ܕܦܓܪܐ . ܕܒܚܘܒܐ ܢܫܬܟܠܠ
ܒܢܝܢܗ ܀ 17 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܘܡܣܗܕ ܐܢܐ ܒܡܪܝܐ :
ܕܡܢ ܗܫܐ ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܗܠܟܝܢ ܐܝܟ ܫܪܟܐ ܕܥܡܡܐ :
ܕܡܗܠܟܝܢ ܒܣܪܝܩܘܬܐ ܕܪܥܝܢܗܘܢ . 18 ܘܚܫܘܟܝܢ ܒܡܕܥܝܗܘܢ :
ܘܢܘܟܪܝܝܢ ܐܢܘܢ ܡܢ ܚܝܘܗܝ ܕܐܠܗܐ . ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ
ܒܗܘܢ ܝܕܥܬܐ . ܘܡܛܠ ܕܥܘܝܪܘܬܐ ܕܠܒܗܘܢ . 19 ܗܢܘܢ
ܕܦܣܩܘ ܣܒܪܗܘܢ : ܘܐܫܠܡܘ ܢܦܫܗܘܢ ܠܦܚܙܘܬܐ . ܘ
ܠܡܣܥܪܘ ܟܠܗ ܛܢܦܘܬܐ ܒܥܠܝܒܘܬܗܘܢ . 20 ܐܢܬܘܢ
ܕܝܢ ܠܐ ܗܟܢܐ ܝܠܦܬܘܢ ܠܡܫܝܚܐ . 21 ܐܢ
ܫܪܝܪܐܝܬ ܫܡܥܬܘܢܝܗܝ ܘܒܗ ܐܠܦܬܘܢ . ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܫܪܪܐ ܒܝܫܘܥ . 22 ܐܠܐ ܕܬܪܚܩܘܢ ܡܢܟܘܢ ܗܘܦܟܝܟܘܢ
ܩܕܡܝܐ : ܠܒܪܢܫܐ ܗܘ ܥܬܝܩܐ ܕܡܬܚܒܠ ܒܪܓܝܓܬܐ
ܕܛܘܥܝܝ . 23 ܘܬܬܚܕܬܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܡܕܥܝܟܘܢ . 24 ܘܬܠܒܫܘܢ

qui per astutiam suam sese componunt ut fallant: 15. Sed simus firmi in charitate nostra, ut quicquid est nobis, crescat in Christum qui est caput. 16. Et ab eo totum corpus componitur, & colligatur per omnes commissuras, secundum donum quod datum est in mensura unicuique membro ad incrementum ipsius corporis, ut per charitatem perficiatur aedificium ejus. 17. Hoc autem dico, & testor per dominum, ut deinceps non ambuletis sicut residuum Gentium quae ambulant in vanitate cogitationis suae: 18. Et tenebrosae sunt in intellectibus suis, suntque alienae à vita Dei, propterea quòd non est in eis notitia, & propter caecitatem cordis sui. 19. Quae absciderunt spem suam, & tradiderunt seipsas lasciviae, & ad perpetrationem omnis impuritatis in cupiditate sua. 20. Vos autem nequaquam ita didicistis Christum: 21. (Si verè audivistis eum & didicistis, sicut est veritas in Ieschua) 22. Sed *didicistis* ut deponatis à vobis conversationes vestras priores, filium hominis illum veterem qui corrumpitur concupiscentiis erroris: 23. Et renovemini in spiritu intellectuum vestrorum. 24. Et induatis

filium

ܠܡܛܪ ܫܘܝܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܒܐܣܘܪܐ ܕܫܝܢܐ . 4 ܕܬܗܘܘܢ
ܒܚܕ ܦܓܪ ܘܒܚܕ ܪܘܚ . ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܩܪܝܬܘܢ ܒܚܕ
ܣܒܪܐ ܕܩܪܝܢܘܬܟܘܢ . 5 ܚܕ ܗܘ ܓܝܪ ܡܪܝܐ . ܘܚܕܐ ܗܝ
ܗܝܡܢܘܬܐ . ܘܚܕܐ ܡܥܡܘܕܝܬܐ . 6 ܘܚܕ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܟܠ .
ܘܥܠ ܟܠ ܘܒܝܕ ܟܠ ܘܒܟܠܢ . 7 ܠܟܠ ܚܕ ܕܝܢ ܡܢܢ ܐܬܝܗܒܬ
ܛܝܒܘܬܐ . ܐܝܟ ܡܫܘܚܬܐ ܕܡܘܗܒܬܗ ܕܡܫܝܚܐ . 8 ܡܛܠ
ܗܕܐ ܐܬܐܡܪ . ܕܣܠܩ ܠܡܪܘܡܐ ܘܫܒܐ ܫܒܝܬܐ . ܘܝܗܒ
ܡܘܗܒܬܐ ܠܒܢܝܢܫܐ . 9 ܕܣܠܩ ܕܝܢ ܡܢܘ ܗܘ . ܐܠܐ ܐܢ
ܐܦ ܢܚܬ ܠܘܩܕܡ ܠܬܚܬܝܬܗ ܕܐܪܥܐ . 10 ܗܘ ܕܢܚܬ .
ܗܘܝܘ ܗܘ ܕܐܦ ܣܠܩ . ܠܥܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܡܝܐ ܕܢܡܠܐ
ܟܠ . 11 ܘܗܘ ܝܗܒ . ܐܝܬ ܕܫܠܝܚܐ . ܘܐܝܬ ܕܢܒܝܐ .
ܘܐܝܬ ܕܡܣܒܪܢܐ . ܘܐܝܬ ܕܪܥܘܬܐ . ܘܐܝܬ ܕܡܠܦܢܐ . 12
ܠܓܘܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ . ܠܥܒܕܐ ܕܬܫܡܫܬܐ . ܠܒܢܝܢܗ ܕ
ܡܫܝܚܐ . 13 ܥܕܡܐ ܕܢܗܘܐ ܟܠܢ ܚܕ ܒܗܝܡܢܘܬܐ .
ܘܒܝܕܥܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ . ܘܢܗܘܐ ܓܒܪܐ ܓܡܝܪܐ ܒܡܫܘܚܬܐ
ܕܡܫܘܡܠܝܘܬ ܩܘܡܬܗ ܕܡܫܝܚܐ . 14 ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܫܒܪܐ ܕܡܬܬܙܝܥܝܢ
ܘܡܬܗܦܟܝܢ ܠܟܠ ܪܘܚ ܕܡܠܦܢܘܬܐ ܕܢܟܠܐ ܕܒܢܝܢܫܐ .

ut servetis consensionem spiritus in vinculo pacis. 4. Ut sitis in unum corpus & in unum spiritum, quemadmodum vocati estis in unam spem vocationis vestræ. 5. Unus enim est Dominus, & una fides, & unum baptisma: 6. Et unus Deus Pater omnium, & super omnes, & per manus omnium, & in omnibus nobis. 7. Unicuique autem ex nobis data est gratia juxta mensuram donationis Christi. 8. Propter hoc dictum est, quod ascendit in altum, & captivam duxit captivitatem, & dedit dona filijs hominis. 9. Quod autem ascendit, quidnam est nisi quod etiam descendit prius in inferiora terræ? 10. Qui descendit, ipse est qui etiam ascendit supra omnes cœlos, ut impleret omnia. 11. Et ipse dedit, sunt quos *dedit* Apostolos, & sunt quos *dedit* Prophetas, & sunt quos *dedit* Evangelistas, & sunt quos *dedit* pastores, & sunt quos *dedit* doctores, 12. Ad perfectionem sanctorum, ad opus ministerij, ad ædificium Christi. 13. Donec fiamus omnes nos una res per fidem & per agnitionem Filij Dei, & *fiamus* unus homo perfectus in mensura staturæ plenitudinis illius: 14. Ut non simus pueri qui commoveantur & varientur ad omnem ventum doctrinarum versutarum filiorum hominis,

14 ܘܒܪܟܢܐ ܒܘܪܟܝ ܠܘܬ ܐܒܘܗܝ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
15 ܗܘ ܕܡܢܗ ܡܫܬܡܗܐ ܟܠ ܐܒܗܘܬܐ ܕܒܫܡܝܐ ܘܕܒܐܪܥܐ:
16 ܢܬܠ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܥܘܬܪܐ ܕܫܘܒܚܗ. ܕܒܚܝܠܐ ܬܫܬܪܪܘܢ
ܒܪܘܚܗ. 17 ܘܒܓܒܪܟܘܢ ܕܠܓܘ ܢܥܡܪ ܡܫܝܚܐ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܒܠܒܘܬܟܘܢ 18 ܒܚܘܒܐ. ܟܕ ܢܗܘܐ
ܫܪܝܪ ܥܩܪܟܘܢ ܘܫܬܐܣܬܟܘܢ. ܕܬܫܟܚܘܢ ܠܡܕܪܟܘ ܥܡ
ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ: ܡܢܘ ܪܘܡܐ ܘܥܘܡܩܐ ܘܐܘܪܟܐ
ܘܦܬܝܐ. 19 ܘܬܕܥܘܢ ܪܒܘܬܐ ܕܚܘܒܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܘܬܬܡܠܘܢ
ܒܟܠܗ ܡܘܡܠܝܐ ܕܐܠܗܐ. 20 ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܡܨܐ ܒܚܝܠܐ ܥܒܕ
ܡܢ ܟܠ ܠܡܥܒܕ ܠܢ: ܘܝܬܝܪ ܡܢ ܡܐ ܕܫܐܠܝܢ ܘܪܢܝܢ:
ܐܝܟ ܚܝܠܗ ܕܡܬܥܒܕ ܒܢ: 21 ܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ ܒܥܕܬܗ
ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܒܟܠܗܘܢ ܕܪܐ ܕܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ:

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1 ܒܥܐ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܡܢܟܘܢ ܐܢܐ ܐܣܝܪܐ ܒܡܪܢ:
ܕܬܗܠܟܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܫܘܐ ܠܩܪܝܢܐ ܕܐܬܩܪܝܬܘܢ. 2 ܒܟܠܗ
ܡܟܝܟܘܬ ܪܥܝܢܐ. ܘܒܢܝܚܘܬܐ ܘܒܡܓܪܬ ܪܘܚܐ. ܘܬܗܘܘܢ
ܡܣܝܒܪܝܢ ܚܕ ܠܚܕ ܒܚܘܒܐ. 3 ܘܬܗܘܘܢ ܚܦܝܛܝܢ

EPISTOLA PAULI

14. Et flecto genua mea ad Patrem Domini nostri Jeschua Christi; 15. (A quo nominatur tota cognatio quæ est in cœlis & in terra) 16. Ut det vobis juxta opulentiam gloriæ suæ, ut in virtute corroboremini per Spiritum suum: 17. Quò in filio hominis vestro interno inhabitet Christus per fidem, & in cordibus vestris, 18. Per charitatem existente firma radice vestra & fundamento vestro, ut possitis assequi cum omnibus sanctis quæ sit altitudo & profunditas, & longitudo & latitudo. 19. Et cognoscatis magnitudinem charitatis Christi, ac impleamini omni plenitudine Dei. 20. Ei autem qui potest virtute omni re excellentiore *id* facere nobis, & plus quàm petimus aut cogitamus, secundum virtutem suam quæ agit in nobis: 21. Ei, *inquam*, sit gloria in Ecclesia ejus per Jeschua Christum, in omnes ætates multorum seculorum. Amen.

CAPUT IV.

19

1. Peto igitur à vobis ego vinctus in Domino nostro, ut ambuletis quemadmodum convenit vocationi qua vocati estis, 2. Cum omni demissione mentis, & mansuetudine, & longanimitate, & sitis tolerantes alius alium in charitate; 3. Sitisque solliciti

ܐܪܙܐ . ܐܝܟ ܕܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܒܙܥܘܪܬܐ . 4 ܐܝܟ ܡܐ ܕ
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܕ ܩܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܣܬܟܠܘ : ܝܕܥܬܝ
ܕܒܐܪܙܗ ܕܡܫܝܚܐ : 5 ܗܘ ܕܒܫܪ̈ܒܬܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܠܐ ܐܬܝܕܥ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ :
ܐܝܟ ܕܗܫܐ ܐܬܓܠܝ ܠܫܠܝ̈ܚܘܗܝ ܩܕܝ̈ܫܐ ܘܠܢܒܝ̈ܘܗܝ
ܒܪܘܚ . 6 ܕܢܗܘܘܢ ܥܡ̈ܡܐ ܒܢܝ̈ ܝܪܬܘܬܗ ܘܫܘܬܦܐ ܕܦܓܪܗ .
ܘܫܘܬܦܢܐ ܕܡܘܠܟܢܗ ܕܗܘ ܒܗ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ : 7 ܗܘ ܕܐܢܐ
ܗܘܝܬ ܡܫܡܫܢܗ . ܐܝܟ ܡܘܗܒܬܐ ܕܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ :
ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܚܝܠܗ . 8 ܠܝ ܕܙܥܘܪ
ܐܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܩܕܝ̈ܫܐ : ܐܬܝܗܒܬ ܛܝܒܘܬܐ ܗܕܐ ܕܐܣܒܪ
ܒܥܡ̈ܡܐ . ܥܘܬܪܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܠܐ ܡܬܥܩܒ . 9 ܘܐܢܗܪ
ܠܟܠܢܫ . ܐܝܢܐ ܗܝ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܪܙܐ : ܗܘ ܕܟܣܐ ܗܘܐ
ܡܢ ܥܠܡ̈ܐ ܒܐܠܗܐ ܕܟܠ ܒܪܐ . 10 ܕܬܬܝܕܥ ܒܝܕ ܥܕܬܐ
ܚܟܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܦܝܫ ܓܘܢܝ̈ܗ . ܠܪ̈ܫܢܘܬܐ ܘܠܫܘܠܛܢ̈ܐ
ܕܒܫܡܝܐ . 11 ܗܝ ܕܛܝܒܐ ܗܘܬ ܡܢ ܥܠܡ̈ܐ : ܘܥܒܕܗ ܒܝܫܘܥ
ܡܪܢ . 12 ܗܘ ܕܒܗ ܐܝܬ ܠܢ ܦܪܗܣܝܐ ܘܩܪܒܬܐ ܒܬܘܟܠܢܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܗ ܀ 13 ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܐܠ ܐܢܐ ܕܠܐ ܐܡܐܢ ܠܝ
ܒܐܘܠܨܢܝ ܕܥܠ ܐܦܝܟܘܢ . ܕܗܕܐ ܗܝ ܬܫܒܘܚܬܟܘܢ .

mysterium (quemadmodum scripsi vobis paucis: 4. Prout potestis, dum legitis, intelligere notitiam meam quæ est in mysterio Christi.) 5. Quod ætatibus aliis non innotuit filiis hominis, quemadmodum nunc revelatum est Apostolis ejus sanctis & Prophetis ejus per Spiritum: 6. Ut sint Gentes cohæredes ejus, & participes corporis ejus, ac in promissione quæ exhibita est in eo per Evangelium: 7. Cujus ego factus sum minister, secundum donum gratiæ Dei quæ data est mihi ab efficacitate virtutis ejus. 8. Mihi, *inquam*, qui minimus sum omnium sanctorum, data est gratia hæc ut evangelizem in Gentibus opulentiam Christi impervestigabilem: 9. Et elucere faciam omni homini quæ sit dispensatio mysterii quod absconditum erat à seculis in Deo qui omnia condidit, 10. Ut per ecclesiam innotescat sapientia Dei multiformis principatibus & potestatibus quæ sunt in cælis: 11. Id quod præparatum fuerat à seculis, & fecit illud in Ieschua Domino nostro. 12. Per quem est nobis audacia & accessus cum fiducia fidei ipsius. 13. Quapropter peto ut non anxius sit mihi *spiritus* ob afflictiones meas quæ sunt pro vobis: nam hæc est gloria vestra.

ܠܬܪܝܗܘܢ ܚܕ ܀ ܘܣܬܪ ܣܝܓܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܒܡܨܥܬܐ 15
ܘܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܒܒܣܪܗ . ܘܢܡܘܣܐ ܕܦܘܩܕܢܐ ܒܦܘܩܕܢܘܗܝ
ܒܛܠ . ܕܠܬܪܝܗܘܢ ܢܒܪܐ ܒܩܢܘܡܗ ܠܚܕ ܒܪܢܫܐ ܚܕܬܐ .
ܘܥܒܕ ܫܝܢܐ . 16 ܘܪܥܐ ܠܬܪܝܗܘܢ ܒܚܕ ܦܓܪ ܥܡ ܐܠܗܐ .
ܘܒܙܩܝܦܗ ܩܛܠ ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ . 17 ܘܐܬܐ ܣܒܪ ܫܝܢܐ
ܠܟܘܢ ܠܪ̈ܚܝܩܐ ܘܠܩܪ̈ܝܒܐ . 18 ܡܛܠ ܕܒܗ ܗܘ ܗܘܐ ܠܢ
ܩܘܪܒܐ ܠܬܪܝܢ ܒܚܕ ܪܘܚ ܠܘܬ ܐܒܐ ܀ 19 ܡܟܝܠ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ
ܐܟܣܢܝܐ ܘܠܐ ܬܘܬܒܐ . ܐܠܐ ܒܢܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܕܝܫܐ . ܘܒܢܝ
ܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ . 20 ܘܐܬܒܢܝܬܘܢ ܥܠ ܫܬܐܣܬܐ ܕܫܠܝܚܐ
ܘܕܢܒܝܐ . ܘܗܘ ܗܘܐ ܪܝܫ ܩܪܢܐ ܕܒܢܝܢܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ .
21 ܘܒܗ ܡܬܩܪܒ ܟܠܗ ܒܢܝܢܐ ܀ ܘܪܒܐ ܠܗܝܟܠܐ ܩܕܝܫܐ
ܒܡܪܝܐ . 22 ܟܕ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܒܗ ܡܬܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܀ ܠܡܥܡܪܐ
ܕܐܠܗܐ ܒܪܘܚ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܓ ܀

1 ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܀ ܐܣܝܪܐ ܐܢܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܚܠܦܝܟܘܢ ܥܡ̈ܡܐ . 2 ܐܢ ܫܡܥܬܘܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܛܝܒܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ ܒܟܘܢ . 3 ܕܒܓܠܝܢܐ ܐܬܝܕܥ ܠܝ

EPISTOLA PAULI

ambos unum, & dissolvit maceriem quæ erecta stabat in medio: 15. Et inimicitias per carnem suam, & legem mandatorum cum mandatis ejus abolevit, ut utrosque conderet in semetipso in unum filium hominis novum: & fecit pacem, 16. Et reconciliavit utrosque in uno corpore cum Deo: & per crucem suam interemit inimicitias: 17. Et veniens evangelizavit pacem vobis, longinquis & propinquis: 18. Quoniam per ipsum facta est accessio nobis utrisque in uno Spiritu ad Patrem. 19. Igitur nequaquam estis hospites, neque incolæ, sed concives sanctorum & domestici Dei: 20. Et ædificati estis super fundamentum Apostolorum & Prophetarum, & ipse factus est caput anguli ædificii: *nempe* Ieschua Christus. 21. Et per eum conjungitur totum ædificium, & crescit in templum sanctum in Domino. 22. Dum etiam vos in eo ædificamini in habitaculum Dei per Spiritum.

CAPUT III.

1. Hujus rei gratia ego Paulus vinctus sum Ieschua Christi pro vobis Gentibus: 2. Si audivistis dispensationem gratiæ Dei quæ data est mihi in vos. 3. Quoniam per revelationē notum factum est mihi myste-

ܐܚܝܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ . ܘܒܛܝܒܘܬܗ ܦܪܩܢ . 6 ܘܐܩܝܡܢ
ܥܡܗ . ܘܐܘܬܒܢ ܥܡܗ ܒܫܡܝܐ . ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 7 ܕܢܚܘܐ
ܠܥܠܡܐ ܕܐܬܝܢ : ܪܒܘܬܐ ܕܥܘܬܪܐ ܕܛܝܒܘܬܗ : ܘ
ܘܒܣܝܡܘܬܗ ܕܗܘܬ ܥܠܝܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 8 ܒܛܝܒܘܬܗ
ܓܝܪ ܦܪܝܩܝܢ ܚܢܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ . ܘܗܕܐ ܠܐ ܗܘܬ ܡܢܟܘܢ .
ܐܠܐ ܡܘܗܒܬܐ ܗܝ ܕܐܠܗܐ . 9 ܠܐ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܫܬܒܗܪ .
10 ܕܝܠܗ ܓܝܪ ܚܢܢ ܒܪܝܬܗ . ܕܐܬܒܪܝܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܠܥܒܕܐ ܛܒܐ . ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܛܝܒ ܐܠܗܐ ܕܒܗܘܢ
ܢܗܠܟ . 11 ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘܘ ܗܘܝܬܘܢ ܥܗܝܕܝܢ : ܕܐܢܬܘܢ ܥܡܡܐ
ܡܢ ܩܕܝܡ ܕܒܒܣܪ ܗܘܝܬܘܢ . ܘܡܬܩܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܥ
ܥܘܪܠܘܬܐ . ܡܢ ܗܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܓܙܘܪܬܐ . ܘܐܝܬܝܗ ܥܒܕܐ
ܕܐܝܕܝܐ ܒܒܣܪܐ . 12 ܘܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܕ
ܕܠܐ ܡܫܝܚܐ . ܘܢܘܟܪܝܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܡܢ ܕܘܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ .
ܘܐܟܣܢܝܐ ܗܘܝܬܘܢ ܠܕܝܬܩܐ ܕܡܘܠܟܢܐ . ܘܠܐ ܣܒܪܐ
ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܐܠܗܐ ܒܥܠܡܐ . 13 ܗܫܐ ܕܝܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ .
ܐܢܬܘܢ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܪܚܝܩܝܢ ܗܘܝܬܘܢ : ܩܪܝܒܐ ܗܘܝܬܘܢ
ܒܕܡܗ ܕܡܫܝܚܐ . 14 ܗܘܝܘ ܓܝܪ ܫܝܢܢ . ܗܘ ܕܥܒܕ

vivificavit nos cum Christo, & per gratiam suam redemit nos. 6. Et resuscitavit nos cum eo, sedere-
que nos fecit cum eo in cœlis per Jeschua Christum. 7. Ut ostenderet seculis futuris magnitudinem
opulentiæ gratiæ suæ, & benignitatem suam quæ fuit erga nos per Jeschua Christum. 8. Gratia enim
ejus redempti sumus per fidem: & hoc nequaquam fuit ex vobis, sed donum est Dei: 9. Non ex ope-
ribus, ne quis glorietur. 10. Creatura enim ejus sumus, qui creati fuimus in Jeschua Christo ad ope-
ra bona quæ ab initio paravit Deus, ut in eis ambularemus. 11. Quapropter estote memores quod vos
Gentes antea carnales fuistis, & vocabimini præputium ab ea quæ vocatur circumcisio, & est opus ma-
nuum in carne. 12. Et eratis in illo tempore sine Christo, & alieni eratis à conver-
satione Israjel, & extranei eratis pactis promissionis, & sine spe eratis, & sine Deo in mun-
do. 13. Nunc autem per Jeschua Christum, vos qui antè longinqui fuistis, propin-
qui facti estis per sanguinem Christi. 14. Ipse enim est pax nostra, qui fecit

ܕܚܝܠܗ 20 ܕܣܥܪ ܒܡܫܝܚܐ . ܘܐܩܝܡܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ .
ܘܐܘܬܒܗ ܒܝܡܝܢܗ ܒܫܡܝܐ . 21 ܠܥܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܐܪܟܘܣ ܘܫܘܠܛܢܐ . ܘܚܝܠܐ ܘܡܪܘܬܐ . ܘܠܥܠ ܡܢ ܟܠ ܫܡ
ܕܡܬܩܪܐ . ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ . ܐܠܐ ܐܦ ܒܥܬܝܕ
22 ܘܟܠܡܕܡ ܫܥܒܕ ܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ . 23 ܘܠܗ ܝܗܒܗ ܪܫܐ
ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ : ܠܥܕܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܦܓܪܗ . ܘܫܘܡܠܝܗ
ܕܗܘ ܕܟܠ ܒܟܠ ܡܫܡܠܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܒ ܀

1 ܐܦ ܠܟܘܢ ܕܡܝܬܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܒܣܟܠܘܬܟܘܢ ܘ
ܒܚܛܗܝܟܘܢ : 2 ܕܒܗܘܢ ܡܢ ܩܕܝܡ ܗܠܟܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܒܗܘܢ : ܐܝܟ ܥܠܡܘܬܗ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ : ܘܐܝܟ ܨܒܝܢܗ
ܕܪܝܫ ܫܘܠܛܢܐ ܕܐܐܪ . ܗܢܐ ܪܘܚܐ ܕܡܬܕܒܪ ܒܒܢܝܐ
ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣܢܘܬܐ ; 3 ܒܗܘܢ ܒܥܒܕܐ ܕܐܦ ܚܢܢ ܐܬܗܦܟܢ
ܒܗܘܢ ܡܢ ܩܕܝܡ ܒܪܓܝܓܬܐ ܕܒܣܪܢ . ܘܥܒܕܝܢ ܗܘܝܢ
ܨܒܝܢܐ ܕܒܣܪܢ : ܘܕܡܚܫܒܬܢ . ܘܗܘܝܢ ܗܘܝܢ ܒܢܝܐ ܕܪܘܓܙܐ ܡܫܡܠܐܝܬ
ܐܝܟ ܫܪܟܐ ܀ 4 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܥܬܝܪ ܒܪܚܡܘܗܝ : ܡܛܠ
ܚܘܒܗ ܣܓܝܐܐ ܕܐܚܒܢ . 5 ܟܕ ܡܝܬܝܢ ܗܘܝܢ ܒܚܛܗܝܢ

EPISTOLA PAULI

virtutis ejus: 20. Quam operatus est in Christo, quum suscitavit eum à mortuis, & sedere fecit eum à dextera sua in cælis. 21. Supra omnes principatus, & potestates, & virtutes, & dominationes, & supra omne nomen quod nominatur, non solum in seculo hoc, sed etiam in futuro. 22. Subjecitque cuncta sub pedibus ejus, & eum qui est supra omnia, dedit caput Ecclesiæ: 23. Quæ est corpus *illius*: & complementum ejus qui omnia in omnibus adimplet.

CAPUT II.

1. Vos quoque, qui mortui eratis in peccatis vestris & in delictis vestris, 2. In quibus anteà ambulabatis juxta mundanitatem mundi hujus, & juxta voluntatem præcipuæ potestatis aëriæ, spiritus qui sese præbet efficacem in filijs contumaciæ. 3. In illis operibus in quibus etiam nos versabamur anteà in concupiscentijs carnis nostræ, & faciebamus voluntatem carnis nostræ & cogitationis nostræ, at filij eramus iræ plenè, ut reliqui. 4. Deus autem qui dives est in misericordia sua, propter charitatem suam magnam qua dilexit nos, 5. Quum mortui essemus per peccata, vivifica-

ܡܢ ܕܪܝܫ ܒܡܫܝܚܐ . ܕܒܫܡܝܐ ܘܕܒܐܪܥܐ . 11 ܘܒܗ
ܡܢܢ ܐܬܓܒܝܢ . ܐܝܟ ܕܩܕܡ ܣܡܢ . ܘܨܒܐ ܗܘ ܕܟܠ ܥܒܕ
ܐܝܟ ܬܪܥܝܬܐ ܕܨܒܝܢܗ . 12 ܕܢܗܘܐ ܚܢܢ ܐܝܠܝܢ ܕܣܒܪܢ
ܩܕܡܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܝܩܪܗ . 13 ܕܒܗ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܫܡܥܬܘܢ ܡܠܬܐ ܕܩܘܫܬܐ : ܕܐܝܬܝܗ ܣܒܪܬܐ ܕܚܝܝܟܘܢ ܘܒܗ
ܗܝܡܢܬܘܢ : ܘܐܬܚܬܡܬܘܢ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܬܐ ܗܝ ܕ
ܐܫܬܘܕܝܬ ܗܘܬ : 14 ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܪܗܒܘܢܐ ܕܝܪܬܘܬܢ
ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܐܬܚܝܝܘ ܘܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܝܩܪܗ . 15
ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܐܢܐ ܗܐ ܡܢ ܕܫܡܥܬ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܕ
ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܘܚܘܒܟܘܢ ܕܠܘܬ ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ
16 ܠܐ ܫܠܝܬ ܐܢܐ ܠܡܘܕܝܘ ܥܠ ܐܦܝܟܘܢ ܘܠܡܥܗܕܘܬܟܘܢ
ܒܨܠܘܬܝ . 17 ܕܐܠܗܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܒܐ ܕ
ܫܘܒܚܐ . ܢܬܠ ܠܟܘܢ ܪܘܚܐ ܕܚܟܡܬܐ ܘܕܓܠܝܢܐ
ܒܝܕܥܬܗ . 18 ܘܢܢܗܪܢ ܥܝܢܐ ܕܠܒܘܬܟܘܢ . ܕܬܕܥܘܢ
ܡܢܘ ܣܒܪܐ ܕܩܪܝܢܗ . ܘܡܢܘ ܥܘܬܪܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܝܪܬܘܬܗ
ܒܩܕܝܫܐ . 19 ܘܡܢܘ ܗܝ ܝܬܝܪܘܬܐ ܕܪܒܘܬܐ ܕܚܝܠܗ
ܒܢ ܕܗܝܡܢܢ . ܐܝܟ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܬܘܩܦܐ ܕܚܝܠܗ

AD EPHESIOS. CAP. I.

integrè renovarentur in Christo, quæ sunt in cælis & in terra: 11. Et in ipso nos electi sumus, quemadmodum prædestinavit nos, & vult ipse qui omnia efficit juxta consilium voluntatis suæ, 12. Ut simus nos, qui priores speravimus in Christo, ad honorem gloriæ ipsius. 13. In quo vos quoque audivistis sermonem veritatis, qui est Evangelium salutis vestræ: & in eundem credidistis, & obsignati estis Spiritu sancto qui promissus erat. 14. Qui est arrhabo hæreditatis nostræ in redemtionem eorum qui servantur, & in laudem gloriæ ipsius. 15. Quapropter etiam ego, ecce, ex quo audivi fidem vestram quæ in Dominum nostrum Ieschua Christum, & charitatem vestram quæ est erga omnes sanctos, 16. Non desino gratias agere pro vobis, & memor esse vestri in precibus meis: 17. Ut Deus Domini nostri Ieschua Christi, Pater gloriæ, det vobis Spiritum sapientiæ & revelationis per agnitionem ipsius: 18. Et illuminentur oculi cordium vestrorum, ut sciatis quæ sit spes vocationis ejus, & quæ sit opulentia gloriæ hæreditatis ejus in sanctis. 19. Et quæ sit excellentia magnitudinis virtutis ejus in nobis qui credidimus, secundum efficacitatem roboris virtutis

ܐܓܪܬܐ ܕܦܘܠܘܤ ܕܠܘܬ ܐܦܤܝܐ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1 ܦܘܠܘܤ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ .
ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܐܦܤܘܤ . ܩܕܝܫܐ ܘܡܗܝܡܢܐ
ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 2 ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ . ܘܛܝܒܘܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ
ܐܒܘܢ . ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 3 ܡܒܪܟ ܗܘ ܐܠܗܐ
ܐܒܘܗܝ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܗܘ ܕܒܪܟܢ ܒܟܠ ܒܘܪܟܢ
ܕܪܘܚ ܒܫܡܝܐ ܒܡܫܝܚܐ . 4 ܐܝܟܢܐ ܕܩܕܡ ܓܒܢ ܒܗ ܡܢ
ܩܕܡ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ ܕܢܗܘܐ ܩܕܝܫܐ ܘܕܠܐ ܡܘܡ ܩܕܡܘܗܝ .
5 ܘܒܚܘܒܐ ܩܕܡ ܪܫܡ ܠܢ ܠܗ . ܘܤܡܢ ܠܒܢܝܐ ܒܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܐܝܟ ܕܨܒܐ ܒܨܒܝܢܗ . 6 ܕܢܫܬܒܚ ܫܘܒܚܐ ܕܛܝܒܘܬܗ :
ܗܝ ܕܐܫܦܥ ܥܠܝܢ ܒܚܒܝܒܗ . 7 ܕܒܗ ܐܝܬ ܠܢ ܦܘܪܩܢܐ :
ܘܒܕܡܗ ܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܐ . ܐܝܟ ܥܘܬܪܐ ܕܛܝܒܘܬܗ 8 ܗܝ
ܕܐܬܝܬܪܬ ܒܢ : ܒܟܠ ܚܟܡܐ ܘܒܟܠ ܤܘܟܠ ܪܘܚ . 9 ܘܐܘܕܥܢ
ܐܪܙܐ ܕܨܒܝܢܗ : ܗܘ ܕܩܕܡ ܗܘܐ ܤܡ ܕܢܤܥܪܝܘܗܝ ܒܗ
10 ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܫܘܡܠܝ ܙܒܢܐ . ܕܢܬܚܕܬ ܟܠܡܕܡ ܡܢ

EPISTOLA PAULI AD EPHESIOS.

CAPUT I.

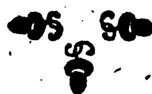
PAULUS Apostolus Ieschua Christi per voluntatem Dei illis qui sunt Ephesi, sanctis & fidelibus in Ieschua Christo. 2. Pax vobiscum & gratia à Deo Patre nostro, & à Domino nostro Ieschua Christo. 3. Benedictus sit Deus Pater Domini nostri Ieschua Christi, qui benedixit nos in omnibus benedictionibus Spiritus in cœlo in Christo. 4. Quemadmodum priùs elegit nos in ipso ante fundationes mundi, ut essemus sancti & sine macula coram eo, 5. Et per dilectionem prædestinavit nos sibi, & posuit nos in filios per Ieschua Christum, prout placuit voluntati ejus, 6. Ut laudetur gloria gratiæ eius quam effudit super nos per dilectum suum. 7. Per quem est nobis redemtio, & per sanguinem istius remissio peccatorum, juxta opulentiam gratiæ suæ, 8. Quæ exuberavit in nos in omni sapientia & omni intelligentia spiritus: 9. Et manifestavit nobis arcanum voluntatis suæ, quod anteà proposuerat se facturum esse in se. 10. In dispensatione plenitudinis temporum, ut cuncta de integro

ܬܬܓܙܪܘܢ ܕܒܒܣܪܟܘܢ ܢܫܬܒܗܪܘܢ ܀ 14 ܠܝ ܕܝܢ
ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܝ ܕܐܫܬܒܗܪ ܐܠܐ ܒܙܩܝܦܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܕܒܗ ܥܠܡܐ ܙܩܝܦ ܠܝ ܘܐܢܐ ܙܩܝܦ ܐܢܐ
ܠܥܠܡܐ ܀ 15 ܠܐ ܓܝܪ ܓܙܘܪܬܐ ܡܕܡ ܐܝܬܝܗ ܘܠܐ ܥܘܪܠܘܬܐ
ܐܠܐ ܒܪܝܬܐ ܚܕܬܐ ܀ 16 ܘܐܝܠܝܢ ܕܒܗܕܐ ܫܒܝܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ
ܫܠܡܐ ܢܗܘܐ ܥܠܝܗܘܢ ܘܪܚܡܐ ܘܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ܕܐܠܗܐ ܀
17 ܡܟܝܠ ܠܝ ܐܢܫ ܥܡܠܐ ܠܐ ܢܪܡܐ ܀ ܐܢܐ ܓܝܪ ܟܘܬܡܬܗ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܦܓܪܝ ܫܩܝܠ ܐܢܐ ܀ 18 ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܪܘܚܟܘܢ ܐܚܝ ܐܡܝܢ ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܓܠܛܝܐ
ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܪܗܘܡܐ ܀

ut circumcidamini, ut in carne vestra glorientur. 14. Mihi autem non eveniat ut glorier nisi in cruce
Domini nostri Jeschua Christi, per quem mundus crucifixus est mihi, & ego crucifixus sum mundo.
15. Non enim circumcisio est aliquid, neq; præputium, sed creatura nova. 16. Et qui juxta hanc semitam incedunt, pax erit super eos, & misericordia, & supra Israjel Dei. 17. Deinceps mihi nequis
molestiam exhibeat: ego enim stigmata Domini nostri Jeschua Christi in corpore meo porto. 18. Gratia Domini nostri Jeschua Christi cum spiritu vestro *sit*, fratres mei. Ammin.

Finitur Epistola ad Galatas, quæ scripta fuit Româ.

2 [illegible]
[illegible] 3 [illegible]
[illegible] 4 [illegible]
[illegible]
[illegible] 5 [illegible] 6
[illegible]
[illegible] 7 [illegible]
[illegible]
[illegible] 8 [illegible]
[illegible] 9 [illegible]
[illegible]
[illegible] 10 [illegible]
[illegible]
11 [illegible] 12 [illegible]
[illegible]
[illegible] 13
[illegible]

EPISTOLA PAULI

2. Et gestate onus alter alterius, ut ita impleatis legem Christi. 3. Si quis enim existimat se esse aliquid, quum non sit, seipsum fallit. 4. Sed quisque opus suum probet, & tunc in seipso habebit gloriam suam, & non in alijs. 5. Unusquisque enim sarcinam suam ipsius portabit. 6. Communicet autem is qui audivit verbum, ei qui audire facit eum, in omnibus bonis. 7. Ne erretis, Deus non illuditur. id enim quod seminaverit filius hominis, illud ipsum messurus est. 8. Qui in carne seminavit, de carne corruptionem messurus est: qui *vero* in spiritu seminavit, de spiritu vitam quæ est in æternum metet. 9. Et quum facimus quod bonum est, ne sit molestum nobis: erit enim tempus quando metemus, & non erit molestum nobis. 10. Nunc igitur, dum tempus est nobis, operemur bona erga omnem hominem, & maximè erga domesticos fidei. 11. Videte has literas: scripsi vobis manibus meis. 12. Qui volunt gloriari in carne, illi cogunt vos ut circũcidamini, tantùm ut propter crucẽ Christi non patiantur persequutionem. 13. Etenim ne ipsi quidem qui circumcidunt, observant Legem: sed volunt ut cir-

ܕܒܤܪܐ. ܕܐܝܬܝܗܘܢ: ܙܢܝܘܬܐ: ܛܢܦܘܬܐ. ܐܤܘܛܘܬܐ:
20 ܘܦܘܠܚܢܐ ܕܦܬܟܪܐ. ܚܪܫܘܬܐ. ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ. ܚܪܝܢܐ.
ܛܢܢܐ. ܚܡܬܐ. ܓܪܝܢܐ. ܦܠܓܘܬܐ. ܤܕܩܐ. 21 ܚܤܡܐ.
ܩܛܠܐ. ܪܘܝܘܬܐ. ܙܡܪܐ. ܘܟܠ ܕܠܗܠܝܢ ܕܡܝܢ. ܘ
ܐܝܠܝܢ ܕܗܠܝܢ ܥܒܕܝܢ. ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ
ܠܟܘܢ: ܐܦ ܗܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܐ
ܝܪܬܝܢ. 22 ܦܐܪܐ ܕܝܢ ܕܪܘܚܐ ܐܝܬܝܗܘܢ: ܚܘܒܐ. ܚܕܘܬܐ.
ܫܠܡܐ. ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ. ܒܤܝܡܘܬܐ. ܛܝܒܘܬܐ. ܗܝܡܢܘܬܐ.
ܡܟܝܟܘܬܐ. ܡܤܝܒܪܢܘܬܐ: 23 ܥܠ ܗܠܝܢ ܢܡܘܤܐ ܠܐ
ܤܝܡ. 24 ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܡܫܝܚܐ ܐܢܘܢ: ܒܤܪܗܘܢ ܙܩܦܘ
ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܚܫܘܗܝ ܘܪܓܝܓܬܗ. 25 ܢܚܐ ܗܟܝܠ
ܒܪܘܚܐ ܘܒܪܘܚܐ ܢܫܠܡ. 26 ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܤܪܝܩܝ ܫܘܒܚܐ:
ܕܡܨܥܝܢ ܚܕ ܠܚܕ ܘܚܤܡܝܢ ܚܕ ܒܚܕ:

ܩܦܠܐܘܢ ܘ

1 ܐܚܝ ܐܢ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܢܬܬܦܤ ܒܤܟܠܘܬܐ: ܐܢܬܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܒܪܘܚ ܐܢܬܘܢ: ܬܪܨܘܗܝ ܒܪܘܚܐ ܡܟܝܟܬܐ.
ܘܐܙܕܗܪܘ ܐܢܬܘܢ ܕܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܬܢܤܘܢ.

AD GALATAS CAP. V.

carnis: quæ sunt, scortatio, impuritas, luxus, 20. Cultus simulacrorum, veneficium, inimicitiæ, contentio, æmulatio, ira, calumniæ, dissidia, schismata, 21. Invidiæ, cædes, ebrietas, comessatio, & omnia his similia. Et illi qui hæc agunt, sicut antè dixi vobis, etiam nunc dico, quòd regni Dei non erunt hæredes. 22. Fructus autem Spiritus sunt, dilectio, gaudium, pax, longanimitas, benignitas, bonitas, fides, mansuetudo, continentia. 23. Adversus hos lex non est posita. 24. Illi autem qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum omnibus morbis ejus & concupiscentiis ejus. 25. Vivamus igitur spiritu, & spiritui consentiamus. 26. Et ne simus vacui gloria, ut ignominia afficiamus unus alium, & invideamus unus alii.

CAPUT VI.

1. Fratres mei, si quis ex vobis præoccupetur in aliquo delicto, vos qui in spiritu estis, instaurate eum per spiritum lenitatis; & estote cauti, ne etiam vos tentemini.

ܐܢܐ ܬܟܝܠ ܐܢܐ ܥܠܝܟܘܢ ܒܡܪܢ ܕܡܕܡ ܐܚܪܢܐ ܠܐ 10
ܬܬܪܥܘܢ . ܘܐܝܢܐ ܕܕܠܚ ܠܟܘܢ ܗܘ ܢܩܒܠ ܕܝܢܗ
ܡܢ ܕܐܝܬܘܗܝ . 11 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܚܝ ܐܠܘ ܥܕܟܝܠ
ܓܙܘܪܬܐ ܡܟܪܙ ܗܘܝܬ . ܠܡܢܐ ܡܬܪܕܦ ܗܘܝܬ . ܗܝܕܝܢ
ܒܛܠ ܠܗ ܡܟܫܘܠܐ ܕܨܠܝܒܐ . 12 ܐܬܡܢܝܬ ܕܝܢ ܐܦ ܡܬܦܣܩܝܢ
ܦܣܩܝܢ ܗܢܘܢ ܕܕܠܚܝܢ ܠܟܘܢ ܀ 13 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܠܚܐܪܘܬܐ ܗܘ ܐܬܩܪܝܬܘܢ ܐܚܝ . ܒܠܚܘܕ ܠܐ ܬܗܘܐ
ܚܐܪܘܬܟܘܢ ܠܥܠܬܐ ܕܒܣܪܐ . ܐܠܐ ܒܚܘܒܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܫܬܥܒܕܝܢ
ܚܕ ܠܚܕ . 14 ܟܠܗ ܓܝܪ ܢܡܘܣܐ ܒܚܕܐ ܡܠܬܐ ܡܫܬܡܠܐ .
ܒܗܝ ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ . 15 ܐܢ ܕܝܢ ܚܕ ܠܚܕ
ܢܟܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܚܙܘ ܕܠܡܐ ܚܕ ܡܢ ܚܕ ܬܣܬܝܦܘܢ .
16 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܒܪܘܚܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܗܠܟܝܢ . ܘܪܓܬܐ
ܕܒܣܪܐ ܠܐ ܬܫܡܠܘܢ . 17 ܒܣܪܐ ܓܝܪ ܪܓܬ ܡܕܡ
ܕܥܠ ܪܘܚܐ . ܘܪܘܚܐ ܪܓܬ ܡܕܡ ܕܥܠ ܒܣܪܐ . ܘܬܪܝܗܘܢ
ܣܩܘܒܠܐ ܐܢܘܢ ܚܕ ܠܚܕ . ܕܠܐ ܡܕܡ ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܗܘ
ܬܥܒܕܘܢ . 18 ܐܢ ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܡܬܕܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܠܐ ܗܘ
ܗܘܝܬܘܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ . 19 ܝܕܝܥܢ ܐܢܝܢ ܓܝܪ ܥܒܕܘܗܝ

10. Ego fiduciam habeo de vobis in Domino nostro, quod nihil aliud cogitatis: & is qui turbavit vos, ipse feret judicium, quisquis ille sit. 11. Ego autem, fratres mei, si adhuc circumcisionem prædicarem, cur persequutionem paterer? Numquid irritum factum est offendiculum crucis? 12. Utinam autem etiam abscindendo abscindantur illi qui conturbant vos. 13. Vos autem in libertatem vocati fuistis, fratres mei: tantummodo ne sit libertas vestra ad occasionem carnis, sed per dilectionem estote subjecti alius alij. 14. Tota enim Lex in uno verbo completur, in eo *videlicet*, Diliges proximum tuum sicut teipsum. 15. Si autem unus alium mordeatis & devoretis, videte ne unus ab alio consumamini. 16. Dico autem ut spiritu ambuletis, & concupiscentiam carnis nunquam perficiatis. 17. Nam caro concupiscit id quod oppositum est spiritui, & spiritus concupiscit id quod oppositum est carni: & ambo contraria sunt invicem, ut non id quod volueritis faciatis. 18. Si autem spiritu ducimini, non estis sub Lege. 19. Nota sunt enim ipsa opera carnis:

ܠܗܘ ܕܒܪܘܚܐ . ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܫܐ ܀ 30 ܐܠܐ ܡܢܐ ܐܡܪ
ܟܬܒܐ . ܐܦܩܗ ܠܐܡܬܐ ܘܠܒܪܗ . ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܐܪܬ ܒܪܗ
ܕܐܡܬܐ ܥܡ ܒܪܗ ܕܒܪܬ ܚܐܪܐ . 31 ܡܕܝܢ ܐܚܝ ܠܐ ܗܘܝܢ
ܒܢܝ ܐܡܬܐ ܐܠܐ ܒܢܝ ܒܪܬ ܚܐܪܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܗ ܀

1 ܩܘܡܘ ܗܟܝܠ ܒܚܐܪܘܬܐ ܗܝ ܕܡܫܝܚܐ ܚܪܪܢ .
ܘܠܐ ܬܬܟܒܫܘܢ ܒܢܝܪܐ ܕܥܒܕܘܬܐ ܀ 2 ܗܐ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ . ܕܐܢ ܬܬܓܙܪܘܢ ܡܫܝܚܐ ܡܕܡ ܠܐ ܡܘܬܪ ܠܟܘܢ .
3 ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܕܝܢ ܬܘܒ ܠܟܠ ܒܪܢܫ ܕܡܬܓܙܪ ܀ ܕܚܝܒܘ
ܕܟܠܗ ܢܡܘܣܐ ܢܥܒܕ . 4 ܐܬܒܛܠܬܘܢ ܠܟܘܢ ܡܢ ܡܫܝܚܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܒܢܡܘܣܐ ܡܙܕܕܩܝܢܬܘܢ . ܘܡܢ ܛܝܒܘܬܐ ܢܦܠܬܘܢ .
5 ܚܢܢ ܓܝܪ ܒܪܘܚܐ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܣܒܪܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ
ܡܣܟܝܢܢ . 6 ܒܡܫܝܚܐ ܓܝܪ ܝܫܘܥ . ܠܐ ܓܙܘܪܬܐ
ܡܕܡ ܐܝܬܝܗ ܘܠܐ ܥܘܪܠܘܬܐ . ܐܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܡܫܬܡܠܝܐ
ܒܚܘܒܐ . 7 ܫܦܝܪ ܪܗܛܝܢ ܗܘܝܬܘܢ . ܡܢܘ ܥܘܟܒܟܘܢ
ܕܠܫܪܪܐ ܠܐ ܬܬܛܦܝܣܘܢ . 8 ܦܝܣܬܟܘܢ ܠܐ ܗܘܬ ܡܢ ܗܘ
ܕܩܪܟܘܢ . 9 ܚܡܝܪܐ ܩܠܝܠܐ ܟܠܗ ܠܓܒܝܠܬܐ ܡܚܡܥ .

eum qui secundùm spiritum, ita etiam nunc. 30. Sed quid dicit Scriptura? Ejice ancillam & filium ejus: eo quòd non erit hæres filius ancillæ cum filio liberæ. 31. Nos igitur, fratres mei, non sumus filij ancillæ, sed filij liberæ.

CAPUT V.

1. State igitur in libertate ea qua Christus liberavit nos: neque subjiciatis vos jugo servitutis. 2. Ecce ego Paulus dico vobis, quòd si circumcidamini, Christus nihil prodest vobis. 3. Contestor autem rursus omnem filium hominis qui circumciditur, quòd debitor est ut universam Legem impleat. 4. Exclusi estis à Christo qui in Lege justificamini, & à gratia excidistis. 5. Nos enim per spiritum qui est ex fide, spem justitiæ exspectamus. 6. In Christo enim Jeschua circumcisio non est quicquam, neque præputium, sed fides quæ perficitur dilectione. 7. Pulcrè currebatis, quis est qui turbavit vos ut veritati non acquiesceretis? 8. Persuasio vestra non fuit ex eo qui vocavit vos. 9. Fermenti modicum totam massam fermentat.

ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܀ 19 ܒܢܝ܆ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܕܪܝܫ ܡܚܒܠ ܐܢܐ܆
ܥܕܡܐ ܕܢܬܬܨܝܪ ܒܟܘܢ ܡܫܝܚܐ܂ 20 ܨܒܐ ܗܘܝܬ ܕܝܢ
ܕܐܗܘܐ ܠܘܬܟܘܢ ܗܫܐ܆ ܘܐܫܚܠܦ ܒܪܬ ܩܠܝ܆ ܡܛܠ
ܕܡܬܕܡܪ ܐܢܐ ܒܟܘܢ܂ 21 ܐܡܪܘ ܠܝ ܐܢܬܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܨܒܝܢ
ܕܢܗܘܘܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ܂ ܠܢܡܘܣܐ ܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆
22 ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܠܐܒܪܗܡ ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܂ ܚܕ ܡܢ
ܐܡܬܐ ܘܚܕ ܡܢ ܚܐܪܬܐ܂ 23 ܐܠܐ ܗܘ ܕܡܢ ܐܡܬܐ ܒܒܣܪ ܐܬܝܠܕ܂
ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܢ ܚܐܪܬܐ ܒܡܘܠܟܢܐ ܗܘܐ܂ 24 ܗܠܝܢ ܕܝܢ
ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܦܠܐܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܝܬܩܐ܂ ܚܕܐ ܕܡܢ ܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ
ܡܘܠܕܐ ܠܥܒܕܘܬܐ܂ ܕܐܝܬܝܗ ܗܓܪ܂ 25 ܗܓܪ ܓܝܪ ܛܘܪܐ ܗܘ
ܕܣܝܢܝ܂ ܕܒܐܪܒܝܐ܂ ܘܡܛܝܐ ܠܗܝ ܐܘܪܫܠܡ܂ ܘܦܠܚܐ
ܥܒܕܘܬܐ ܗܝ ܘܒܢܝܗ܂ 26 ܗܝ ܕܝܢ ܐܘܪܫܠܡ ܕܠܥܠ ܒܪܬ ܚܐܪܐ
ܗܝ܂ ܕܐܝܬܝܗ ܐܡܢ܂ 27 ܟܬܝܒ ܓܝܪ܆ ܕܐܬܒܣܡܝ ܥܩܪܬܐ
ܗܝ ܕܠܐ ܝܠܕܐ܂ ܘܐܬܦܨܚܝ ܘܩܥܝ ܗܝ ܕܠܐ ܡܚܒܠܐ܂ ܡܛܠ
ܕܣܓܝܐܝܢ ܒܢܝܗ ܕܨܕܝܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܒܢܝܗ ܕܒܥܠܬܐ܀
28 ܚܢܢ ܕܝܢ ܐܚܝ܆ ܐܝܟ ܐܝܣܚܩ ܒܢܝ ܡܘܠܟܢܐ ܚܢܢ܂
29 ܘܐܝܟ ܕܗܝܕܝܢ ܗܘ ܕܒܒܣܪ ܗܘܐ ܝܠܝܕ ܪܕܦ ܗܘܐ

ſolummodò. 19. Filij mei, quos ab integro parturio donec formetur in vobis Chriſtus. 20. Vel-
lem autem eſſe apud vos jam, & mutarem vocem meam: propterea quòd obſtupeſco propter vos. 21.
Dicite mihi vos qui cupiunt ut ſint ſub Lege, Legem ipſam non auditis? 22. Scriptum eſt enim quòd
Abrahæ duo filij erant, unus ex ancilla & unus ex libera. 23. Sed is qui ex ancilla, ſecundùm carnem
natus eſt: is verò qui ex libera, per promiſſionem fuit. 24. Hæc autem ſunt allegoriæ duarum pacti-
onum: una eſt quæ ex monte Sinai generat in ſervitutem, quæ eſt Hagar. 25. Hagar enim mons eſt
Sinai qui eſt in Arabiâ, & conſentit cum iſta Uriſchelem, & ſervit ſervitutem ipſe & filij ipſius. 26.
Ipſa verò Uriſchelem ſuperior, libera eſt, quæ eſt mater noſtra. 27. Scriptum eſt enim, Ex-
ſulta ſterilis quæ non paris, & erumpe & clama quæ non parturis: propterea quòd multiplicati ſunt filij
devaſtatæ magis quàm filij habentis virum. 28. Nos autem, fratres mei, ſecundum Iſaacum filij pro-
miſſionis ſumus. 29. Et ſicut tunc is qui natus erat ſecundùm carnem, perſequebatur
eum.

ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܐܠܗܐ. ܦܠܚܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܟܝܢܗܘܢ
ܠܐ ܗܘܘ ܐܠܗܐ. 9 ܗܫܐ ܕܝܢ ܕܝܕܥܬܘܢ ܠܐܠܗܐ. ܘܝܬܝܪܐܝܬ
ܐܬܝܕܥܬܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܗܦܟܬܘܢ ܠܟܘܢ ܬܘܒ ܥܠ
ܐܣܛܘܟܣܐ ܟܪܝܗܐ ܘܡܣܟܢܐ: ܘܡܢ ܕܪܝܫ ܨܒܝܬܘܢ ܠ
ܡܫܬܥܒܕܘ ܠܗܘܢ. 10 ܝܘܡܬܐ ܢܛܪܝܬܘܢ ܘܝܪܚܐ ܘܙܒܢܐ ܘܫܢܝܐ.
11 ܕܚܝܠ ܐܢܐ ܕܠܡܐ ܣܪܝܩܐܝܬ ܠܐܝܬ ܒܟܘܢ. 12 ܗܘܘ ܐ
ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܝܟܘܬܟܘܢ ܗܘܝܬ. ܐܚܝ ܒܥܐ ܐܢܐ
ܡܢܟܘܢ. ܠܐ ܡܕܡ ܐܣܟܠܬܘܢ ܠܝ. 13 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܟܘܪܗܢܐ
ܕܒܣܪܝ ܣܒܪܬܟܘܢ ܡܢ ܠܘܩܕܡ. 14
ܘܢܣܝܘܢܐ ܕܒܣܪܝ ܠܐ ܫܛܬܘܢ ܘܠܐ ܢܕܬܘܢ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܠܡܠܐܟܐ
ܕܐܠܗܐ ܩܒܠܬܘܢܢܝ. ܘܐܝܟ ܕܠܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 15 ܐܝܟܘ
ܗܟܝܠ ܛܘܒܝܟܘܢ. ܣܗܕ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ ܕܐܠܘ ܡܫܟܚܐ
ܗܘܬ. ܥܝܢܝܟܘܢ ܚܨܝܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܘܝܗܒܬܘܢ ܠܝ. 16 ܕܠܡܐ
ܒܥܠܕܒܒܐ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ ܕܐܟܪܙܬ ܠܟܘܢ ܫܪܪܐ. 17 ܡܬܚܣܡܝܢ
ܒܟܘܢ ܠܐ ܗܘܐ ܒܫܦܝܪܬܐ. ܐܠܐ ܠܡܚܒܫܟܘܢ ܗܘ ܨܒܝܢ.
ܕܠܗܘܢ ܬܗܘܘܢ ܡܬܚܣܡܝܢ ܒܗܘܢ. 18 ܫܦܝܪ ܗܘ ܕܝܢ
ܕܬܬܚܣܡܘܢ ܒܫܦܝܪܬܐ ܒܟܠܙܒܢ. ܘܠܐ ܐܡܬܝ ܕܠܘܬܟܘܢ

ignoraretis Deum, serviebatis illis qui natura non erant dij: 9. Nunc autem quum cognoscatis Deum, & potiùs quum cogniti sitis à Deo, denuò conversi estis ad hæc elementa infirma & egena; & ab integro vultis subjici illis. 10. Dies & menses & tempora & annos observatis. 11. Metuo ne frustrà laboraverim erga vos. 12. Estote sicut ego, propterea quòd ego quoque sicut vos factus sum, fratres mei, peto à vobis: nihil deliquistis in me. 13. Nostis autem quòd per infirmitatem carnis meæ evangelizator vester fuerim à principio: 14. Et tentationem carnis meæ non sprevistis neque repulistis: sed tamquam Angelum Dei suscepistis me, & sicut Jeschua Christum. 15. Ubi igitur beatitas vestra? Testor enim de vobis, quòd si possibile fuisset, oculos vestros effodissetis, & dedissetis mihi. 16. Nunquid inimicus factus sum vobis, quòd prædicavi vobis veritatem? 17. Zelotypia laborant erga vos, non in re bona, sed includere vos volunt ut vos sitis zelotypia laborantes erga eos. 18. Bonum est autem ut zelotypia corripiamini in rebus bonis omni tempore, non autem quum sum apud vos solum.

ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 27 ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܒܡܫܝܚܐ ܥܡܕܬܘܢ
ܠܡܫܝܚܐ ܠܒܫܬܘܢ. 28 ܠܝܬ ܝܗܘܕܝܐ ܘܠܐ ܐܪܡܝܐ. ܠܝܬ
ܥܒܕܐ ܘܠܐ ܒܪ ܚܐܪܐ. ܠܝܬ ܕܟܪܐ ܘܠܐ ܢܩܒܬܐ. ܟܠܟܘܢ ܓܝܪ
ܚܕ ܐܢܬܘܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 29 ܘܐܢ ܕܡܫܝܚܐ ܐܢܬܘܢ
ܡܟܝܠ ܙܪܥܗ ܐܢܬܘܢ ܕܐܒܪܗܡ ܘܝܪܬܐ ܒܡܘܠܟܢܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܕ ܀

1 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܟܡܐ ܕܙܒܢܐ ܕܝܪܬܐ ܛܠܝܐ ܗܘ
ܠܝܬ ܦܘܪܫܢ ܠܗ ܡܢ ܥܒܕܐ. ܟܕ ܡܪܐ ܗܘ ܕܟܠܗܘܢ. 2 ܐܠܐ ܬܚܝܬ
ܐܦܛܪܦܐ ܐܝܬܘܗܝ ܘܬܚܝܬ ܪܒܝ ܒܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܙܒܢܐ ܕܩܒܥ
ܐܒܘܗܝ. 3 ܗܟܢܐ ܐܦ ܚܢܢ. ܟܕ ܫܒܪܐ ܗܘܝܢ. ܬܚܝܬ
ܐܣܛܘܟܣܘܗܝ ܕܥܠܡܐ ܡܫܥܒܕܝܢ ܗܘܝܢ. 4 ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐ
ܫܘܡܠܝܐ ܕܙܒܢܐ. ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ. ܘܗܘܐ ܡܢ ܐܢܬܬܐ.
ܘܗܘܐ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ. 5 ܕܠܐܝܠܝܢ ܕܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܐܢܘܢ
ܢܙܒܢ. ܘܢܣܒ ܣܝܡܘܬ ܒܢܝܐ. 6 ܘܡܛܠ ܕܐܢܬܘܢ ܒܢܝܐ.
ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ ܕܒܪܗ ܒܠܒܘܬܟܘܢ. ܗܝ ܕܩܪܝܐ ܐܒܐ
ܐܒܘܢ. 7 ܡܟܝܠ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܥܒܕܐ ܐܠܐ ܒܢܝܐ. ܘܐܢ ܒܢܝܐ
ܐܦ ܝܪܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 8 ܗܝܕܝܢ ܓܝܪ ܟܕ

Jeschua Christi. 27. Qui enim in Christo baptizati estis, Christum induistis. 28. Non est Judæus neque Gentilis: non est servus, neque præditus libertate: non est masculus, neque fœmina: omnes enim vos unum estis in Jeschua Christo. 29. Et si Christi estis, ergo semen estis Abrahæ, & hæredes per promissionem.

CAPUT IV.

1. Dico autem quòd quanto tempore hæres puer est, non differt à servis, quum dominus sit omnium: 2. Sed sub tutoribus est & curatoribus usque ad tempus quod constituit pater ejus. 3. Ita etiam nos, quum parvuli essemus, sub elementis mundi in servitutem redacti eramus: 4. Quum autem advenit complementum temporis, misit Deus Filium suum, & factus est ex muliere, & factus est sub Lege: 5. Ut eos qui sub Lege erant redimeret, & reciperemus adoptionem filiorum. 6. Quoniam autem estis filij, misit Deus spiritum filij sui in corda vestra, qui vocat Abba Pater noster. 7. Itaque non estis servi, sed filij: & si filij, etiam hæredes Dei per Jeschua Christum. 8. Tunc enim quum ignora

ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܫܢܝܢ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܥܒܪܝܗ ܘܢܒܛܠ
ܡܘܠܟܢܐ. 18 ܐܢ ܕܝܢ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܗܘ ܝܪܬܘܬܐ: ܡܟܝܠ ܠܐ
ܗܘܬ ܡܢ ܡܘܠܟܢܐ. ܠܐܒܪܗܡ ܕܝܢ ܒܡܘܠܟܢܐ ܗܘ ܝܗܒ
ܠܗ ܐܠܗܐ. 19 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܡܘܣܐ. ܡܛܠ ܡܥܒܪܢܘܬܐ
ܐܬܬܘܣܦ. ܥܕܡܐ ܕܢܐܬܐ ܗܘ ܙܪܥܐ ܕܠܗ ܗܘܐ ܫܘܘܕܝܐ.
ܘܐܬܝܗܒ ܗܘ ܢܡܘܣܐ ܒܝܕ ܡܠܐܟܐ ܒܐܝܕܐ ܕܡܨܥܝܐ. 20
ܡܨܥܝܐ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܕܚܕ. ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܚܕ ܗܘ. 21 ܢܡܘܣܐ
ܗܟܝܠ ܣܩܘܒܠܐ ܗܘ ܕܡܘܠܟܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܚܣ. ܐܠܘ ܓܝܪ
ܐܬܝܗܒ ܗܘܐ ܢܡܘܣܐ ܐܝܢܐ ܕܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܡܚܝܘ:
ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܗܘܐ ܗܘܬ ܙܕܝܩܘܬܐ. 22 ܐܠܐ
ܚܒܫ ܟܬܒܐ ܟܠܡܕܡ ܬܚܝܬ ܚܛܝܬܐ: ܕܡܘܠܟܢܐ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܬܝܗܒ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ:
23 ܥܕܠܐ ܕܝܢ ܬܐܬܐ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܢܡܘܣܐ ܢܛܪ ܗܘܐ ܠܢ. ܟܕ
ܡܚܒܫܝܢ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܬܝܕܐ ܗܘܬ ܠܡܬܓܠܝܘ. 24
ܢܡܘܣܐ ܗܟܝܠ ܬܪܒܝܐ ܗܘܐ ܠܢ ܠܘܬ ܡܫܝܚܐ. ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܢܙܕܕܩ: 25 ܟܕ ܐܬܬ ܕܝܢ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܠܐ ܗܘܝܢ ܬܚܝܬ
ܬܪܒܝܐ. 26 ܟܠܟܘܢ ܓܝܪ ܒܢܝܐ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܗܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ

AD GALATAS. Cap. III.

quadringentos & triginta annos, non poteſt rejicere, & irritam facere promiſſionem. 18. Si verò ex Lege eſſet hæreditas, igitur non eſſet ex promiſſione: Abrahæ verò per promiſſionem eam tradidit Deus. 19. Quid igitur Lex? Propter transgreſſionem addita fuit, donec veniret ſemen illud cui facta eſt promiſſio, & data eſt Lex per manum Angelorum, per manum mediatoris. 20. Mediator autem non eſt unius: Deus verò unus eſt. 21. Lex igitur contraria eſt promiſſioni Dei? Abſit. ſi enim data fuiſſet Lex quæ poſſet vivificare, verè ex Lege fuiſſet juſtitia. 22. Sed comprehendit Scriptura omnia ſub peccatum, ut promiſſio per fidem Jeſchua Chriſti daretur illis qui credunt. 23. Priuſquam autem veniſſet fides, Lex cuſtodiebat nos comprehenſos ad illam fidem quæ erat revelanda. 24. Lex igitur pædagogus fuit nobis ad Chriſtum ut ex fide juſtificaremur. 25. Quum venit autem fides, non ſumus ſub pædagogo. 26. Omnes enim vos filij eſtis Dei per fidem

ܥܡ̈ܡܐ ܀ 9 ܡܟܝܠ ܡܗܝܡ̈ܢܐ ܗܢܘܢ ܡܬܒܪܟܝܢ ܥܡ ܐܒܪܗܡ
ܡܗܝܡܢܐ ܀ 10 ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܡܢ ܥܒ̈ܕܐ ܐܢܘܢ ܕܢܡܘܣܐ
ܬܚܝܬ ܠܘܛܬܐ ܐܢܘܢ ܀ ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܡܢ ܕܠܐ
ܢܩܘܡ ܒܟܠ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ ܗܢܐ ܀ 11 ܕܠܐ ܕܝܢ ܡܙܕܕܩ ܐܢܫ
ܒܢܡܘܣܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܗܕܐ ܓܠܝܐ ܗܝ ܀ ܡܛܠ ܕܟܬܝܒ
ܕܙܕܝܩܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܢܚܐ ܀ 12 ܢܡܘܣܐ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܀ ܐܠܐ ܡܢ ܕܢܥܒܕ ܐܝܠܝܢ ܕܟܬܝܒܢ ܒܗ ܢܚܐ ܒܗܝܢ ܀
13 ܠܢ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܙܒܢ ܡܢ ܠܘܛܬܐ ܕܢܡܘܣܐ ܀ ܘܗܘ ܗܘܐ
ܡܛܠܬܢ ܠܘܛܬܐ ܀ ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܬܠܐ ܥܠ
ܩܝܣܐ ܀ 14 ܕܒܥܡ̈ܡܐ ܬܗܘܐ ܒܘܪܟܬܗ ܕܐܒܪܗܡ ܒܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܀ ܘܢܩܒܠ ܫܘܘܕܝܐ ܕܪܘܚܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܀ 15 ܐܚܝ ܀
ܐܝܟ ܕܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܀ ܕܝܬܩܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܕܡܫܪܪܐ ܀
ܐܢܫ ܠܐ ܡܣܠܐ ܐܘ ܡܫܚܠܦ ܒܗ ܡܕܡ ܀ 16 ܠܐܒܪܗܡ
ܕܝܢ ܐܬܡܠܟ ܡܘܠܟܢܐ ܘܠܙܪܥܗ ܀ ܘܠܐ ܐܡܪ ܠܗ ܕܠܙܪܥܝܟ
ܐܝܟ ܕܠܣܓܝܐܐ ܀ ܐܠܐ ܠܙܪܥܟ ܐܝܟ ܕܠܚܕ ܀ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܡܫܝܚܐ ܀ 17 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܀ ܕܝܬܩܐ ܕܡܢ ܩܕܝܡ
ܐܫܬܪܪܬ ܡܢ ܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ ܀ ܢܡܘܣܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ

EPISTOLA PAULI

Gentes. 9. Itaque fideles benedicuntur in Abrahamo fideli. 10. Nam illi qui ex operibus sunt Legis, sub maledictione sunt. scriptum namque est, Maledictus est quisquis non fecerit omnia quæ scripta sunt in Lege hac. 11. Quòd autem non justificetur quisquam per Legem apud Deum, hoc palam est, eo quòd scriptum est, Justus per fidem vivet. 12. Lex autem nequaquam est ex fide: sed is qui fecerit ea quæ scripta sunt in illa, vivet in ipsis. 13. Nos autem Christus redemit à maledictione Legis: & ipse est factus pro nobis maledictio. scriptum est enim, Maledictus est quisquis suspenditur in ligno. 14. Ut in Gentibus esset benedictio Abrahæ per Jeschua Christum: ut nos acciperemus promissionem Spiritus per fidem. 15. Fratres mei, ut qui inter filios hominis *loquuntur*, loquor. Pactio filij hominis, quòd confirmata est, nullus rejicit, aut mutat in eo quicquam. 16. Abrahæ autem promissa est promissio & semini ejus. Neque dicit ei, Seminibus tuis, tamquã multis, sed semini tuo, tamquã uni, qui est Christus. 17. Hoc autẽ dico, quòd pactionẽ quæ ante confirmata fuit à Deo in Christo, Lex quę fuit post quadrin-

ܗܝ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝ ܐܢܐ. ܗܘ ܕܐܚܒܢܝ ܘܐܫܠܡ ܢܦܫܗ
ܚܠܦܝ. 21 ܠܐ ܡܣܠܐ ܐܢܐ ܒܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܒܝܕ
ܢܡܘܣܐ ܗܝ ܟܐܢܘܬܐ. ܡܫܝܚܐ ܣܪܝܩܐܝܬ ܡܝܬ ܀

ܨܚܚܐ ܓ

1 ܐܘ ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ ܓܠܛܝܐ. ܡܢܘ ܐܚܣܡ ܒܟܘܢ. ܕܗܐ
ܐܝܟ ܗܘ ܕܒܨܘܪܬܐ ܗܘܐ ܨܝܪ ܩܕܡ ܥܝܢܝܟܘܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܟܕ
ܙܩܝܦ. 2 ܗܕܐ ܒܠܚܘܕ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܐܕܥ ܡܢܟܘܢ. ܡܢ ܥܒܕܐ
ܕܢܡܘܣܐ ܢܣܒܬܘܢ ܪܘܚܐ. ܐܘ ܡܢ ܫܡܥܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. 3 ܗܟܢܐ
ܣܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܫܪܝܬܘܢ ܒܪܘܚܐ. ܘܗܫܐ ܒܒܣܪܐ ܡܫܡܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ. 4 ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܡܓܢ ܗܘܝ ܣܝܒܪܬܘܢ. ܘܐܠܘ ܕܝܢ
ܡܓܢ. 5 ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܪܘܚܐ. ܘܥܒܕ
ܒܟܘܢ ܚܝܠܐ. ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܐܘ ܡܢ ܫܡܥܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ.
6 ܐܝܟܢܐ ܕܐܒܪܗܡ ܗܝܡܢ ܠܐܠܗܐ. ܘܐܬܚܫܒܬ ܠܗ ܠܙܕܝܩܘ.
7 ܕܥܘ ܗܟܝܠ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܢܘܢ. ܗܢܘܢ
ܐܢܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܐܒܪܗܡ. 8 ܡܛܠ ܕܩܕܡ ܝܕܥ ܐܠܗܐ
ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘ ܡܙܕܕܩܝܢ ܥܡܡܐ. ܩܕܡ ܣܒܪ ܠܐܒܪܗܡ.
ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ. ܕܒܟ ܢܬܒܪܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܀

filij Dei vivo, qui dilexit me, & tradidit ſemetipſum pro me. 21. Non rejicio gratiam Dei; ſi enim per Legem eſt juſtitia, Chriſtus fruſtra mortuus eſt.

CAPUT III.

1. O deſtituti mente Galatæ, quis faſcinavit vos? Nam ecce quaſi figurando figuratus erat ante oculos veſtros Jeſchua Chriſtus crucifixus. 2. Hoc ſolùm cupio ut cognoſcam à vobis, Ex operibus Legis accepiſtis Spiritum, an ex auditu fidei? 3. Ita ſtulti eſtis, qui incepiſtis ſpiritu, & nunc carne perficitis? 4. Et hæc omnia fruſtra ſuſtinuiſtis? utinam autem fruſtra. 5. Is igitur qui dedit in vobis Spiritum, & operatus eſt in vobis virtutes, ex operibus Legis, an ex auditu fidei *id egit*? 6. Quemadmodum credidit Abraham Deo, & imputatum eſt ei ad juſtitiam. 7. Cognoſcite igitur quòd illi qui ex fide ſunt, illi ſunt filij Abrahæ. 8. Nam quia præcognovit Deus quòd per fidem juſtificātur Gētes, priùs evangelizavit Abrahæ: ſicut dicit Scriptura ſancta, In te benedicētur omnes

ܝܗܘܕܝܐ . ܗܟܢܐ ܕܐܦ ܒܪܢܒܐ ܐܬܕܒܪ ܗܘܐ ܠܡܣܒ
ܒܐܦܝܗܘܢ ܀ 14 ܘܟܕ ܚܙܝܬ ܕܠܐ ܐܙܠܝܢ ܬܪܝܨܐܝܬ ܒܫܪܪܐ
ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ . ܐܡܪܬ ܠܟܐܦܐ ܠܥܝܢ ܟܠܗܘܢ . ܐܢ ܐܢܬ
ܝܗܘܕܝܐ ܐܢܬ ܘܐܝܟ ܥܡܡܝܐ ܚܝܐ ܐܢܬ ܘܠܐ ܐܝܟ ܝܗܘܕܝܐ . ܠܡܢܐ
ܐܠܨ ܐܢܬ ܠܥܡܡܐ ܠܡܚܝܐ ܝܗܘܕܐܝܬ ܀ 15 ܐܢ ܓܝܪ ܚܢܢ
ܕܒܟܝܢܢ ܝܗܘܕܝܐ ܚܢܢ . ܘܠܐ ܗܘܝܢ ܡܢ ܥܡܡܐ ܚܛܝܐ .
16 ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܕܠܐ ܡܙܕܕܩ ܒܪܢܫܐ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ .
ܐܠܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܐܦ ܚܢܢ ܒܗ ܒܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܗܝܡܢܢ . ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܢܙܕܕܩ . ܘܠܐ
ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ . ܡܛܠ ܕܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ . ܠܐ ܡܙܕܕܩ
ܟܠ ܒܣܪ ܀ 17 ܐܢ ܕܝܢ ܟܕ ܒܥܝܢܢ ܠܡܙܕܕܩܘ ܒܡܫܝܚܐ .
ܐܫܬܟܚܢ ܐܦ ܚܢܢ ܚܛܝܐ . ܟܒܪ ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܗܘ ܕܚܛܝܬܐ . ܚܣ . 18 ܐܢ ܓܝܪ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܪܝܬ
ܬܘܒ ܒܢܐ ܐܢܐ . ܡܚܘܐ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ ܕܥܒܪ ܥܠ ܦܘܩܕܢܐ
ܐܢܐ . 19 ܐܢܐ ܓܝܪ ܒܢܡܘܣܐ ܠܢܡܘܣܐ ܡܝܬܬ . ܕܠܐܠܗܐ ܐܚܐ .
20 ܘܥܡ ܡܫܝܚܐ ܙܩܝܦ ܐܢܐ . ܘܡܟܝܠ ܠܐ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܚܝ ܐܢܐ . ܐܠܐ
ܚܝ ܒܝ ܡܫܝܚܐ . ܘܗܢܐ ܕܗܫܐ ܚܝ ܐܢܐ ܒܒܣܪ . ܒܗܝܡܢܘܬܐ

Judæi: adeò ut etiam Bar-nabba adduceretur ad accipiendum faciem eorum. 14. Quumque vidissem quòd non ambularent rectè in veritate Evangelii, dixi Kiphæ coram omnibus illis, Si tu Judæus existens gentiliter vivis, & non Judaicè, quomodo cogis Gentes ut Judaicè vivant? 15. Si enim nos qui natura nostra Judæi sumus, & non ex Gentibus peccatores, 16. (Propterea quod novimus quòd non justificatur filius hominis ex operibus Legis, sed per fidem Jeschua Christi) etiam nos in ipsum Jeschua Christum credimus quòd ex fide Christi justificabimur, & non ex operibus Legis; quia ex operibus Legis non justificatur ulla caro. 17. Et si autem dum quærimus ut justificemur per Christum, reperimur etiam nos peccatores, ergo Jeschua Christus minister est peccati? Absit. 18. Si enim quæ destruxi, eadem rursus ædifico, ostendo de meipso, quòd transgressor mandati sim. 19. Ego enim per Legem, Legi mortuus sum, ut Deo vivam: 20. Et cum Christo crucifixus sum & deinceps nequaquam ego vivo, sed vivit in me Christus: & hoc quod jam vivo in carne, per fidem filii Dei

5 ܐܦܠܐ ܡܛܠ ܫܥܐ ܐܬܪܟܢܢ ܠܡܫܬܥܒܕܘܬܗܘܢ ܕܫܪܪܗ ܕܣܒܪܬܐ ܢܩܘܐ ܠܘܬܟܘܢ܂
6 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܡܬܚܫܒܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܡܕܡ܆ ܡܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܠܐ ܡܨܠܐ ܠܝ܂ ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܒܐܦܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܠܐ ܢܣܒ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܡܬܚܫܒܝܢ܆ ܡܕܡ ܠܐ ܐܘܣܦܘ ܠܝ
7 ܐܠܐ ܐܝܟ ܗܝ܂ ܚܙܘ ܓܝܪ ܕܐܬܗܝܡܢܬ ܣܒܪܬܐ ܕܥܘܪܠܘܬܐ ܐܝܟ ܕܐܬܗܝܡܢ ܟܐܦܐ ܒܓܙܘܪܬܐ܂
8 ܗܘ ܓܝܪ ܕܥܕܪ ܠܟܐܦܐ ܒܫܠܝܚܘܬܐ ܕܓܙܘܪܬܐ܆ ܥܕܪ ܐܦ ܠܝ ܒܫܠܝܚܘܬܐ ܕܥܡܡܐ܂
9 ܘܟܕ ܝܕܥܘ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ܆ ܝܥܩܘܒ ܘܟܐܦܐ ܘܝܘܚܢܢ܆ ܗܢܘܢ ܕܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܥܡܘܕܐ܆ ܝܗܒܘ ܠܝ ܘܠܒܪܢܒܐ ܝܡܝܢܐ ܕܫܘܬܦܘܬܐ܆ ܕܚܢܢ ܒܥܡܡܐ܆ ܘܗܢܘܢ ܒܓܙܘܪܬܐ܂
10 ܒܠܚܘܕ ܕܢܗܘܐ ܥܗܝܕܝܢ ܚܢܢ ܠܡܣܟܢܐ܂ ܘܐܬܚܦܛܬ ܠܝ ܕܗܕܐ ܗܝ ܐܥܒܕ܂
11 ܟܕ ܐܬܐ ܕܝܢ ܟܐܦܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝ܆ ܒܐܦܘܗܝ ܐܟܣܬܗ܆ ܡܛܠ ܕܐܬܟܫܠܘ ܒܗ܂
12 ܥܕܠܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܐܢܫܐ ܡܢ ܠܘܬ ܝܥܩܘܒ܆ ܥܡ ܥܡܡܐ ܐܟܠ ܗܘܐ܂ ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ܆ ܫܢܝ ܢܦܫܗ ܘܦܪܫ܆ ܡܛܠ ܕܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܓܙܘܪܬܐ܂
13 ܘܐܬܪܟܢܘ ܥܡܗ ܗܘܘ ܒܗܕܐ܂ ܐܦ ܫܪܟܐ

AD GALATAS CAP. II.

5. Ne minuto quidem horæ abjecimus nos ut servituti eorum subjiceremur, ut veritas Evangelij maneret apud vos. 6. Illi autem qui reputabantur quòd essent aliquid (quid verò fuerint mea non refert. Deus enim faciem filiorum hominis non accipit) illi, inquam, ipsi nihil quicquam addiderunt mihi. 7. Sed è contrario: viderunt enim quod concreditum esset mihi Evangelium præputij, sicut concreditum erat Kiphæ in circumcisione. 8. (Ille enim qui efficax fuit erga Kipham in Apostolatu circumcisionis, efficax fuit etiam erga me in Apostolatu Gentium.) 9. Et quum cognovissent gratiam quæ data est mihi Jaakub & Kipha & Juchanan, ipsi qui reputabantur quòd essent columnæ, dextram societatis dederunt mihi & Bar-nabbæ, ut nos in Gentibus, & ipsi in circumcisione *Apostolatu fungerentur*. 10. Tantummodo ut pauperum essemus memores: & solicitudo incubuit mihi ut illud ipsum facerem. 11. Quum venisset autem Kipha Antiochiam, in faciem ejus redargui eum, propterea quod offenderentur in eo. 12. Nam priusquam venirent quidam à Jaakub, cum Gentibus comedebat: quum autem venissent, subducebat seipsum, & separabat, quia timebat ab illis qui erant ex circumcisione. 13. Et sese projecerant cum eo hac in re etiam cæteri

19 ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܫܠܝܚܐ ܠܐ ܚܙܝܬ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܠܝܥܩܘܒ
ܐܚܘܗܝ ܕܡܪܢ܂ 20 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܗܐ
ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܠܐ ܡܕܓܠ ܐܢܐ܂ 21 ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ܆ ܐܬܝܬ
ܠܐܬܪܘܬܐ ܕܣܘܪܝܐ ܘܕܩܝܠܝܩܝܐ܂ 22 ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܝ
ܒܦܪܨܘܦܐ ܥܕܬܐ ܕܒܝܗܘܕ ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܒܡܫܝܚܐ܂ 23 ܐܠܐ ܗܕܐ
ܒܠܚܘܕ ܫܡܝܥܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ ܕܗܘ ܕܪܕܦ ܗܘܐ ܠܢ ܡܢ
ܩܕܝܡ ܗܫܐ ܗܐ ܡܣܒܪ ܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܗܝ ܕܡܢ ܩܕܡ
ܡܣܚܦ ܗܘܐ܂ 24 ܘܒܝ ܗܘܘ ܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܒ

1 ܬܘܒ ܕܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܐܪܒܥܣܪܐ ܫܢܝܢ܆ ܣܠܩܬ
ܠܐܘܪܫܠܡ ܥܡ ܒܪܢܒܐ܂ ܘܕܒܪܬ ܥܡܝ ܠܛܛܘܣ܂ 2 ܣܠܩܬ
ܕܝܢ ܒܓܠܝܢܐ܂ ܘܐܘܕܥܬ ܐܢܘܢ ܣܒܪܬܐ ܕܡܟܪܙ ܐܢܐ
ܒܥܡܡܐ܂ ܘܚܘܝܬ ܐܢܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܬ
ܐܢܘܢ ܡܕܡ ܒܝܢܝ ܠܒܝܢܝܗܘܢ܂ ܕܠܡܐ ܠܣܪܝܩܘܬܐ ܪܗܛܬ ܐܘ ܪܗܛ
ܐܢܐ܂ 3 ܐܦܠܐ ܛܛܘܣ ܕܥܡܝ ܗܘܐ ܕܐܪܡܝܐ ܗܘܐ ܐܬܐܠܨ ܕܢܓܙܘܪ
4 ܘܡܛܠ ܐܚܐ ܕܓܠܐ ܕܥܠܘ ܠܘܬܢ܆ ܕܢܪܓܠܘܢ ܚܐܪܘܬܐ
ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܥܒܕܘܢܢܝ܂

EPISTOLA PAULI

19. Alium autem ex Apostolis non vidi, nisi Jaakub fratrem Domini nostri. 20. Hæc autem quæ scribo vobis, ecce, coram Deo quòd non mentior. 21. Et posthæc veni in regiones Syriæ & Ciliciæ. 22. Neque agnoscebant me juxta faciem Ecclesiæ quæ erant in Judæa, quæ erant in Christo. 23. Sed hoc tantùm audiverant, quòd is qui antè persequebatur nos, nunc ecce prædicat fidem illam quam priore tempore subvertebat. 24. Et glorificabant in me Deum.

CAPUT II.

1. Rursus autem post quatuordecim annos ascendi ad Urischelem cum Barnabba, & assumsi mecum Titum. 2. Ascendi autem per revelationẽ, & exposui eis Evangeliũ quod prædico in Gentibus: & ostendi ipsum illis qui reputabãtur aliquid esse inter me & eos, ne frustrà cucurrissem aut currerẽ. 3. Etiã Titus qui mecũ erat, qui Gentilis erat, non fuit coactus ut circũcideretur. 4. Propter fratrẽs autẽ falsos qui ingressi sunt ad nos, ut explorarẽt libertatẽ quæ est nobis in Jeschua Christo, quo in servitutem adigerent me. 5. Ne

ܢܗܘܐ ܚܪܡܐ. 10 ܗܫܐ ܓܝܪ ܠܒܢܝܢܫܐ ܡܦܝܣ ܐܢܐ
ܐܘ ܠܐܠܗܐ. ܐܘ ܠܒܢܝܢܫܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܠܡܫܦܪ. ܐܠܘ ܓܝܪ
ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܠܒܢܝܢܫܐ ܫܦܪ ܗܘܝܬ. ܥܒܕܗ ܕܡܫܝܚܐ ܠܐ
ܗܘܝܬ ܗܘܝܬ. 11 ܡܘܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܚܝ. ܕܣܒܪܬܐ
ܕܐܣܬܒܪܬ ܡܢܝ. ܠܐ ܗܘܬ ܡܢ ܒܪܢܫܐ. 12 ܐܦܠܐ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܢܣܒܬܗ ܘܝܠܦܬܗ. ܐܠܐ ܒܓܠܝܢܐ ܕܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. 13 ܫܡܥܬܘܢ ܓܝܪ ܗܘܦܟܝ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܒܝ
ܝܗܘܕܝܘܬܐ. ܕܛܒ ܝܬܝܪܐܝܬ ܪܕܦ ܗܘܝܬ ܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܘܡܚܪܒ ܗܘܝܬ ܠܗ. 14 ܘܡܬܝܬܪ ܗܘܝܬ ܒܝܗܘܕܝܘܬܐ.
ܛܒ ܡܢ ܣܓܝܐܐ ܒܢܝ ܩܘܡܝ ܕܒܢܝ ܫܪܒܬܝ. ܘ
ܘܛܒ ܝܬܝܪܐܝܬ ܛܢܢܐ ܗܘܝܬ ܒܝܘܠܦܢܐ ܕܐܒܗܝ. 15 ܟܕ ܕܝܢ ܨܒܐ
ܗܘ ܕܦܪܫܢܝ ܡܢ ܟܪܣܐ ܕܐܡܝ. ܘܩܪܢܝ ܒܛܝܒܘܬܗ.
16 ܕܢܓܠܐ ܒܪܗ ܒܝ ܕܐܣܒܪܝܘܗܝ ܒܥܡܡܐ. ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܠܐ
ܓܠܝܬ ܠܒܣܪܐ ܘܠܕܡܐ. 17 ܘܠܐ ܐܙܠܬ ܠܐܘܪܫܠܡ ܠܘܬ ܫܠܝܚܐ
ܕܡܢ ܩܕܡܝ. ܐܠܐ ܐܙܠܬ ܠܐܪܒܝܐ. ܘܬܘܒ ܗܦܟܬ ܠܕܪܡܣܘܩ.
18 ܘܡܢ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܐܙܠܬ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܐܚܙܐ ܠܟܐܦܐ.
ܘܩܘܝܬ ܠܘܬܗ ܝܘܡܬܐ ܚܡܫܥܣܪ.

Sit anathema. 10. Nunc enim filiisne hominis suadeo, an Deo? an filiis hominis quæro ut placeam? Si enim hactenus filiis hominis placuissem, servus Christi nequaquam fuissem. 11. Notum autem vobis facio, fratres mei, quod prædicatio quæ prædicata fuit à me, non fuit à filio hominis. 12. Neque enim à filio hominis accepi illam & didici illam, sed per revelationem Ieschua Christi. 13. Audistis enim conversationes meas quæ fuerunt antè in Judaismo, quod summè persequebar Ecclesiam Dei, & destruebam eam: 14. Et excellentior eram multò in Judaismo quàm plurimi coætanei mei qui erant in genere meo; & excellentiùs æmulator eram doctrinæ patrum meorum. 15. Quum autem voluit is qui segregavit me ab utero matris meæ, & vocavit me per gratiam suam, 16. Ut revelaret Filium suum per me, quem prædicarem in Gentibus, eadem hora non revelavi carni & sanguini. 17. Neque profectus sum ad Urischelem ad Apostolos qui erant ante me, sed profectus sum in Arabiam, & rursus sum reversus Damascum. 18. Et post tres annos profectus sum ad Urischelem ut viderem Kipham; & mansi apud eum dies quindecim.

19. Alium

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܓܠܛܝܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܐ ܀

ܐ ܦܘܠܘܤ ܫܠܝܚܐ ܠܐ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܘܠܐ ܒܝܕ ܒܪܢܫܐ
ܐܠܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܐܠܗܐ ܐܒܘܗܝ ܗܘ ܕܐܩܝܡܗ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܂ 2 ܘܟܠܗܘܢ ܐܚܐ ܕܥܡܝ ܂ ܠܥܕܬܐ ܕܐܝܬ
ܒܓܠܛܝܐ ܂ 3 ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ ܘܫܝܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܂
ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܂ 4 ܗܘ ܕܝܗܒ ܢܦܫܗ ܚܠܦ
ܚܛܗܝܢ ܂ ܕܢܦܨܝܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܒܝܫܐ ܂ ܐܝܟ ܨܒܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ ܐܒܘܢ ܂ 5 ܕܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ ܀
6 ܡܬܕܡܪ ܐܢܐ ܐܝܟܢܐ ܒܥܓܠ ܡܬܗܦܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ
ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܩܪܟܘܢ ܒܛܝܒܘܬܗ ܂ ܠܤܒܪܬܐ ܐܚܪܬܐ ܂ 7
ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗ ܂ ܐܠܐ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܗܘ ܐܝܬ ܠܗ ܕܕܠܚܝܢ ܠܟܘܢ ܂
ܘܨܒܝܢ ܕܢܫܚܠܦܘܢ ܤܒܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܂ 8 ܐܦ ܐܢ ܚܢܢ ܕܝܢ
ܐܘ ܡܠܐܟܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܤܒܪܟܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܐ ܕܤܒܪܢܟܘܢ ܂
ܢܗܘܐ ܚܪܡ ܂ 9 ܐܝܟܢܐ ܕܡܢ ܠܘܩܕܡ ܐܡܪܬ ܂ ܘܗܫܐ ܬܘܒ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܂ ܕܐܢ ܐܢܫ ܢܤܒܪܟܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܐ ܕܩܒܠܬܘܢ ܂

EPISTOLA PAULI AD GALATAS.

CAPUT I.

PAULUS Apostolus, non à filiis hominis, neque per filium hominis, sed per Ieschua Christum, & Deum Patrem ejus qui suscitavit eum à mortuis. 2. Et omnes fratres qui mecum sunt, ecclesiis quæ sunt Galatiæ. 3. Gratia vobiscum & pax à Deo patre, & à Domino nostro Ieschua Christo: 4. Qui dedit semetipsum pro peccatis nostris, ut eriperet nos à seculo isto malo, secundum voluntatem Dei Patris nostri: 5. Cui gloria in seculum seculorum. Ammin. 6. Miror, quomodo celeriter aversi estis à Christo, qui vocavit vos per gratiam suam, ad Evangelium aliud. 7. Quod nequaquam est, sed secundum illos homines est qui conturbant vos, & volunt pervertere Evangeliū Christi. 8. Etiamsi autem nos aut Angelus è cœlo evangelizaverit vobis præterquam quod evangelizavimus vobis, sit anathema. 9. Quemadmodum antè dixi, & nunc rursus dico, quod siquis evangelizet vobis præterquā quod accepistis,

sit

ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܡܣܠܝܐ. 8 ܠܐ ܓܝܪ ܡܫܟܚܝܢܢ ܕܢܥܒܕ ܡܕܡ
ܠܘܩܒܠ ܩܘܫܬܐ. ܐܠܐ ܚܠܦ ܩܘܫܬܐ. 9 ܚܕܝܢܢ ܓܝܪ
ܟܕ ܚܢܢ ܟܪܝܗܝܢ ܀ ܘܐܢܬܘܢ ܚܝܠܬܢܝܢ. ܗܕܐ ܓܝܪ ܘܐܦ
ܡܨܠܝܢܢ ܕܐܢܬܘܢ ܬܬܓܡܪܘܢ. 10 ܡܛܠ ܗܕܐ ܟܕ ܪܚܝܩ
ܐܢܐ ܗܠܝܢ ܟܬܒ ܐܢܐ. ܕܠܐ ܡܐ ܕܐܬܝܬ ܩܫܝܐܝܬ ܐܥܒܕ ܐܝܟ
ܫܘܠܛܢܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܡܪܝ. ܠܡܒܢܝܢܟܘܢ ܘܠܐ ܠܡܣܚܦܟܘܢ.
11 ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܚܕܘ ܘܐܬܓܡܪܘ ܘܐܬܒܝܐܘ. ܘܐܬܪܥܘ ܚܕ ܪܥܝܢܐ. ܘܫܝܢܐ
ܢܗܘܐ ܒܟܘܢ. ܘܐܠܗܐ ܕܚܘܒܐ ܘܕܫܝܢܐ ܢܗܘܐ ܥܡܟܘܢ.
12 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܚܕ ܠܚܕ ܒܢܘܫܩܬܐ ܩܕܝܫܬܐ. ܫܐܠܝܢ
ܒܫܠܡܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ. 13 ܫܠܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܘܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ ܘܫܘܬܦܘܬܗ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܥܡ
ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܩܘܪܢܬܝܐ
ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܦܝܠܝܦܘܣ ܕܡܩܕܘܢܝܐ
ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܝܕ ܛܝܛܘܣ ܀

AD CORINTHIOS II. CAP. XIII.

simus tamquam reprobi. 8. Non enim possumus facere quicquam contra veritatem, sed pro veritate. 9. Gaudemus autem quum nos infirmi, & vos validi estis. hoc autem oramus quoq; ut vos perfecti reddamini. 10. Idcirco, quum longè absim, hæc scribo, ne, quum venero, duriter agam juxta potestatem quam dedit mihi Dominus meus ad ædificationem, & non repulsionem vestri. 11. Proinde, fratres mei, gaudete, & perfecti estote, & consolationem capite, & animi consensus, & pax sit in vobis: & Deus charitatis ac pacis erit vobiscum. 12. Salutate alius alium in osculo sancto. Salutant vos omnes sancti. 13. Pax Domini nostri Jesu Christi, & charitas Dei, & communicatio Spiritus sancti, sit cum omnibus vobis. Ammin.

Finitur Epistola ad Corinthios secunda, quæ scripta fuit è Philippis Macedoniæ, & missa fuit per Titum.

ܩܦܠܐܘܢ ܝܓ

1 ܗܳܕܶܐ ܕܰܬܠܳܬ ܙܰܒܢܺܝܢ ܡܛܰܝܶܒ ܐ̱ܢܳܐ ܠܡܺܐܬܳܐ ܠܘܳܬܟܽܘܢ.
ܥܰܠ ܦܽܘܡ ܬܪܶܝܢ ܘܰܬܠܳܬܳܐ ܣܳܗܕܺܝܢ ܬܩܽܘܡ ܟܽܠ ܡܶܠܳܐ. 2 ܩܰܕܡܶܬ
ܐܶܡܪܶܬ ܘܰܩܕܰܡ ܐܳܡܰܪ ܐ̱ܢܳܐ ܠܟܽܘܢ. ܐܰܝܟ ܕܟܰܕ ܠܘܳܬܟܽܘܢ ܐ̱ܢܳܐ
ܙܒܰܢ ܬܪܶܝܢ ܐܶܡܪܶܬ ܠܟܽܘܢ. ܘܗܳܫܳܐ ܟܰܕ ܪܚܺܝܩ ܐ̱ܢܳܐ ܟܳܬܶܒ ܐ̱ܢܳܐ
ܠܰܐܝܠܶܝܢ ܕܰܚܛܰܘ ܘܰܠܫܰܪܟܳܐ ܟܽܠܗܽܘܢ. ܕܶܐܢ ܐܳܬܶܐ ܐ̱ܢܳܐ ܬܽܘܒ ܠܳܐ ܐ̱ܚܽܘܣ. 3 ܡܶܛܽܠ
ܕܒܳܥܶܝܢ ܐܢ̱ܬܽܘܢ ܒܽܘܚܳܪܳܐ ܠܡܫܺܝܚܳܐ ܕܰܡܡܰܠܶܠ ܒܝ. ܗܽܘ ܕܠܳܐ ܗ̱ܘܳܐ
ܡܰܚܺܝܠ ܒܟܽܘܢ. ܐܶܠܳܐ ܡܚܰܝܰܠ ܗܽܘ ܒܟܽܘܢ. 4 ܐܶܢ ܓܶܝܪ ܐܶܙܕܩܶܦ ܡܶܢ
ܡܚܺܝܠܽܘܬܳܐ. ܐܶܠܳܐ ܚܰܝ ܗܽܘ ܒܚܰܝܠܳܐ ܕܰܐܠܳܗܳܐ. ܐܳܦ ܚܢܰܢ
ܡܚܺܝܠܺܝܢܰܢ ܥܰܡܶܗ. ܐܶܠܳܐ ܚܳܝܶܝܢܰܢ ܥܰܡܶܗ ܒܚܰܝܠܳܐ ܕܰܐܠܳܗܳܐ ܕܰܒܟܽܘܢ.
5 ܢܰܦܫܟܽܘܢ ܢܰܣܰܘ ܐܶܢ ܩܳܝܡܺܝܢ ܐܢ̱ܬܽܘܢ ܒܗܰܝܡܳܢܽܘܬܳܐ. ܢܰܦܫܟܽܘܢ
ܒܽܘܩܘ. ܐܰܘ ܠܳܐ ܡܶܫܬܰܘܕܥܺܝܢ ܐܢ̱ܬܽܘܢ ܕܝܶܫܽܘܥ ܡܫܺܝܚܳܐ ܒܟܽܘܢ
ܗܽܘ. ܘܶܐܠܳܐ ܠܳܐ ܡܒܰܩܝܳܐ ܐܝܬܶܝܟܽܘܢ. 6 ܡܣܰܒܰܪ ܐ̱ܢܳܐ ܕܶܝܢ
ܕܬܶܕܥܽܘܢ ܕܠܳܐ ܗܘܰܝܢ ܡܣܠܰܝܳܐ. 7 ܡܨܰܠܶܐ ܐ̱ܢܳܐ ܕܶܝܢ ܠܘܳܬ
ܐܰܠܳܗܳܐ. ܕܠܳܐ ܬܶܥܒܕܽܘܢ ܡܶܕܶܡ ܒܺܝܫ. ܠܰܘ ܕܰܒܚܺܝܪܶܐ
ܢܶܬܚܙܶܐ ܚܢܰܢ. ܐܶܠܳܐ ܕܰܐܢ̱ܬܽܘܢ ܬܶܥܒܕܽܘܢ ܛܳܒܳܬܳܐ. ܚܢܰܢ

EPISTOLA PAULI

CAPUT XIII.

1. Jam tertiò paratus sum ut veniam ad vos, ut per os duorum triumve testium stabile sit omne verbum. 2. Antè dixeram vobis, & rursum prædico vobis, sicut etiam secundò quum essem apud vos, dixi vobis, etiam nunc procul existens scribo illis qui peccaverunt, & residuo reliquorum, quòd si venero denuò, non parcam. 3. Propterea quòd experimentum quæritis Christi qui loquitur in me, qui nequaquam infirmus in vobis, sed potens est in vobis. 4. Quamvis enim crucifixus sit in infirmitate, attamen vivit in virtute Dei: etiam nos infirmi sumus cum eo, attamen vivimus cum eodem in virtute Dei quæ est in vobis. 5. Vosipsos probate num in fide firmi sitis: vosipsos tentate, annon agnoscitis vosipsos, *videlicet* quòd Jeschua Christus in vobis est? alioqui reprobi estis. 6. Spero autem quòd cognoscetis quòd nos non simus reprobi. 7. Opto autem à Deo ne sit in vobis aliquid mali, ut experientia nostri cernatur; sed ut vos faciatis bona, & nos simus

[illegible] 15 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 16 [illegible]
[illegible] 17 [illegible]
[illegible] 18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
19 [illegible]
[illegible]
[illegible] 20 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 21 [illegible]
[illegible]
[illegible]

thesauros parentibus, sed parentes filiis suis. 15. Ego verò libenter & sumtus proferam, & etiam meipsum dabo pro animabus vestris, etiamsi quum abundè diligam vos, vos parcè diligatis me. 16. Sed esto, ego non gravavi vos, sed tamquam vir astutus per dolum furatus sum vos. 17. Nunquid per virum alium quem misi ad vos, expilavi vos? 18. A Tito petii, & misi cum eo fratres, nunquid aliqua in re expilavit vos Titus? Nonne uno Spiritu ambulavimus, & eisdem vestigiis? 19. Numquid rursum arbitramini quòd apud vos nos excusemus? Coram Deo per Christum loquimur, & omnia, dilecti mei, propter ædificationem vestram. 20. Metuo enim ne veniam ad vos, & non inveniam vos sicut vellem; & inveniar vobis ego quoque qualem non velletis: ne contentio, & invidia, & ira, & calumnia, & obtrectatio, & murmuratio, & elatio, & tumultus *sit in vobis*. 21. Ne, quum venero ad vos, humiliet me Deus meus, & lugeam propter multos qui peccaverunt, & non resipuerunt ab impuritate, & à scortatione, & à lascivia quam patraverunt.

ut colaphis cæderet me, ne extollerer. 8. Super hoc ter petii à Domino ut removeret à me. 9. Et dixit mihi, Sufficit tibi gratia mea: virtus enim mea in infirmitatibus perficitur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, ut protegat me virtus Christi. 10. Hanc ob causam delector in infirmitatibus, in contumeliis, in afflictionibus, in persequutionibus, in angustiis quæ sunt pro Christo. quum enim infirmus sum, tunc potens sum. 11. Ecce, factus sum carens mente in gloriatione mea: quia vos coegistis me. Debitores enim eratis ut vos testaremini de me, propterea quòd nihilo fui inferior Apostolis illis qui admodum excellunt, tametsi non sim quicquam. 12. Indicia Apostolorum edidi inter vos, cum omni patientia, & cum potentiis, & cum prodigiis, & cum virtutibus. 13. Nam qua in re inferiores fuistis ecclesiis aliis, nisi in hoc quòd ego non gravavi vos? Condonate mihi hoc delictum. 14. Ecce jam tertiò paratus sum ut veniam ad vos, neque gravabo vos: quia non quæro vestra, sed vos. Non enim debitores sunt filii recondere

thesau-

32 ܒܕܪܡܣܘܩ ܪܒ ܚܝܠܐ ܕܐܪܛܘܣ ܡܠܟܐ. ܢܛܪ ܗܘܐ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܕܪܡܣܘܩܝܐ ܠܡܐܚܕܢܝ. 33 ܘܡܢ ܟܘܬܐ ܒܣܦܪܬܐ
ܫܒܩܘܢܝ ܡܢ ܫܘܪܐ ܘܐܬܦܠܛܬ ܡܢ ܐܝܕܘܗܝ.

ܩܦܠܐܘܢ ܝܒ

1 ܠܡܫܬܒܗܪܘ ܘܠܐ ܠܐ ܦܩܚ. ܐܬܐ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܠܚܙܘܢܐ ܘܠܓܠܝܢܐ ܕܡܪܢ. 2 ܝܕܥ ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܒܡܫܝܚܐ
ܡܢ ܩܕܡ ܐܪܒܥܣܪܐ ܫܢܝܢ. ܐܢ ܒܦܓܪ ܕܝܢ ܘܐܢ ܕܠܐ ܦܓܪ
ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܐܠܗܐ ܗܘ ܝܕܥ. ܕܐܬܚܛܦ ܗܘ ܗܢܐ ܥܕܡܐ
ܠܬܠܬܐ ܫܡܝܐ. 3 ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܗܢܐ ܒܪܢܫܐ. ܐܢ
ܒܦܓܪ ܕܝܢ ܘܐܢ ܕܠܐ ܦܓܪ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܐܠܗܐ ܗܘ ܝܕܥ.
4 ܕܐܬܚܛܦ ܠܦܪܕܝܣܐ. ܘܫܡܥ ܡܠܐ ܕܠܐ ܡܬܡܠܠܢ. ܐܝܠܝܢ
ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܒܪܢܫܐ ܠܡܡܠܠܘ ܐܢܝܢ. 5 ܥܠ ܗܢܐ ܐܫܬܒܗܪ.
ܥܠ ܢܦܫܝ ܕܝܢ ܠܐ ܐܫܬܒܗܪ ܐܠܐ ܐܢ ܒܟܘܪܗܢܝ. 6 ܐܢ ܐܨܒܐ
ܓܝܪ ܕܐܫܬܒܗܪ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܐ ܫܛܝܐ. ܫܪܪܐ ܗܘ ܓܝܪ
ܐܡܪ ܐܢܐ. ܚܐܣ ܐܢܐ ܕܝܢ. ܕܠܡܐ ܐܢܫ ܢܬܚܫܒ ܠܝ ܝܬܝܪ ܡܢ
ܡܐ ܕܚܙܐ ܠܝ ܘܕܫܡܥ ܡܢܝ. 7 ܘܕܠܐ ܐܬܪܝܡ ܒܝܘܬܪܢܐ
ܕܓܠܝܢܐ. ܐܬܝܗܒ ܠܝ ܥܘܩܐ ܠܒܣܪܝ ܡܠܐܟܗ ܕܣܛܢܐ.

CAPUT XI.

32. In Damasco princeps exercitus Aretæ, regis custodiebat civitatem Damascenorum, ad comprehendendum me. 33. Et ex fenestra in sporta demiserunt me ex muro, & ereptus sum e manibus ejus.

CAPUT XII.

1. Gloriari oportet: sed non expedit. venio enim ad visiones & ad revelationes Domini nostri. 2. Novi hominem in Christo ante quatuordecim annos, (num autem in corpore, an verò absque corpore, non novi: Deus novit) qui quidem raptus est usque ad tertium cœlorum. 3. Et scio hunc ipsum, filium hominis (sive autem in corpore, sive absque corpore, non novi: Deus novit) 4. Et raptus est in paradisum, & audivit sermones ineffabiles, quos non licet filio hominis eloqui. 5. Pro hoc gloriabor: de me autē ipso non gloriabor, nisi in infirmitatibus. 6. Si enim voluero gloriari, nequaquā ero insipiens: veritatē enim dico. parco autē, nequis cogitet de me plusquā quod vidit in me, & quod audivit ex me. 7. Et ne extollerer propter excellentiam revelationum, traditus est mihi stimulus carni meæ, angelus Satanæ,

ܝܬܝܪ ܡܢܗܘܢ. ܒܡܚܘ̈ܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢܗܘܢ. ܒܐܣܘܪ̈ܐ ܝܬܝܪ
ܡܢܗܘܢ. ܒܡܘ̈ܬܐ ܙܒ̈ܢܝܢ ܣܓܝ̈ܐܢ. 24 ܡܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܚܡܫ
ܙܒ̈ܢܝܢ. ܐܪܒܥܝܢ ܐܪܒܥܝܢ ܚܣܝܪ ܚܕܐ ܩܒܠܬ. 25 ܬܠܬ
ܙܒ̈ܢܝܢ ܒܫܒ̈ܛܐ ܐܬܢܓܕܬ. ܚܕܐ ܙܒܢ ܐܬܪܓܡܬ. ܬܠܬ ܙܒ̈ܢܝܢ
ܬܒܪܬ ܒܐܠܦܐ ܐܝܡܡܐ ܘܠܠܝܐ. ܕܠܐ ܐܠܦܐ ܒܝܡܐ
ܗܘܝܬ. 26 ܒܐܘܪ̈ܚܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܕܢܗܪ̈ܘܬܐ.
ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܕܓܝ̈ܣܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܕܡܢ ܛܘܗܡܝ.
ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܕܡܢ ܥܡ̈ܡܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܗܘܝܬ ܒ
ܡܕܝ̈ܢܬܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܗܘܝܬ ܒܡܕܒܪܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ
ܒܝܡܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܕܡܢ ܐܚ̈ܐ ܕܓܠܐ. 27 ܒܥܡܠܐ ܘ
ܒܠܐܘܬܐ. ܒܫܗܪ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܒܟܦܢܐ ܘܒܨܗܝܐ. ܒܨܘܡܐ
ܣܓܝܐܐ. ܒܩܪܫܐ ܘܒܥܪܛܠܝܘܬܐ. 28 ܣܛܪ ܡܢ ܝܬܝ̈ܪܬܐ.
ܘܟܢܫܐ ܕܥܠܝ ܕܟܠܝܘܡ. ܘܨܦܬܐ ܕܥܠ ܟܠܗܝܢ
ܥܕ̈ܬܐ. 29 ܡܢܘ ܡܬܟܪܗ ܘܠܐ ܐܢܐ ܡܬܟܪܗ ܐܢܐ. ܡܢܘ ܡܬܟܫܠ
ܘܠܐ ܐܢܐ ܝܩܕ ܐܢܐ. 30 ܐܢ ܠܡܫܬܒܗܪܘ ܘܠܐ ܒܟܘܪ̈ܗܢܝ
ܐܫܬܒܗܪ. 31 ܝܕܥ ܗܘ ܐܠܗܐ ܐܒܘܗܝ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܡܒܪܟܐ ܕܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. ܕܠܐ ܡܕܓܠ ܐܢܐ.

EPISTOLA PAULI

copiosior, quàm illi, in vulneribus copiosior quàm illi, in vinculis copiosior quàm illi, in mortibus sæpiùs. 24. A Judæis quinquies quadragenas *plagas*, minus una, devoravi. 25. Ter virgis cæsus fui: semel lapidatus fui: ter fui in naufragio die ac nocte, sine navi *inquam* in mare fui. 26. In itineribus multis, in periculo fluminum, in periculo latronum, in periculo à genere meo, in periculo à Gentibus: in periculo fui in civitatibus, in periculo fui in solitudine, in periculo in mari, in periculo quod est à falsis fratribus. 27. In labore & fatigatione, in vigiliis multis, in fame & siti, in jejunio multo, in denudatione & nuditate: 28. Præter reliqua plurima, & congregationem quæ est quotidiana contra me, & curam meam quæ est pro omnibus ecclesiis. 29. Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis offenditur, & ego non uror? 30. Si gloriari oporteat, in infirmitatibus meis gloriabor. 31. Novit Deus Pater Domini nostri Ieschuæ Christi, benedictus qui est in seculum seculorum, quòd non mentior.

32. In

ܐܢ ܐܦ ܡܫܡܫܢܘܗܝ ܡܬܕܡܝܢ ܒܡܫܡܫܢܐ ܕܟܐܢܘܬܐ܂
ܐܝܠܝܢ ܕܚܪܬܗܘܢ ܬܗܘܐ ܐܝܟ ܥܒܕܝܗܘܢ܂ 16 ܬܘܒ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܕܠܡܐ ܐܢܫ ܢܣܒܪ ܥܠܝ ܐܝܟ ܕܫܛܝܐ ܐܢܐ܂ ܘܐܢ
ܠܐ ܐܦ ܐܝܟ ܠܫܛܝܐ ܩܒܠܘܢܝ܂ ܕܐܦ ܐܢܐ ܩܠܝܠ ܐܫܬܒܗܪ܂
17 ܡܕܡ ܕܡܡܠܠ ܐܢܐ ܠܐ ܗܘܐ ܒܡܪܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ܂ ܐܠܐ
ܐܝܟ ܕܒܫܛܝܘܬܐ ܒܗܕܐ ܕܘܟܬܐ ܕܫܘܒܗܪܐ܂ 18 ܡܛܠ
ܕܣܓܝܐܐ ܡܫܬܒܗܪܝܢ ܒܒܣܪܐ܂ ܐܦ ܐܢܐ ܐܫܬܒܗܪ܂ 19
ܡܛܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܠܡܫܡܥ ܠܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ܂ ܟܕ
ܐܢܬܘܢ ܚܟܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ 20 ܘܡܣܝܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܢ ܕ
ܡܫܥܒܕ ܠܟܘܢ܂ ܘܠܡܢ ܕܐܟܠ ܠܟܘܢ܂ ܘܠܡܢ ܕܢܣܒ
ܡܢܟܘܢ܂ ܘܠܡܢ ܕܡܬܬܪܝܡ ܥܠܝܟܘܢ܂ ܘܠܡܢ ܕܡܚܐ ܠܟܘܢ
ܥܠ ܐܦܝܟܘܢ܂ 21 ܐܝܟ ܕܒܨܥܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܐܝܟ ܗܘ ܕܚܢܢ
ܡܚܝܠܝܢ ܗܘܝܢ܂ ܒܚܣܝܪܘܬ ܪܥܝܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܕܒܡܕܡ
ܕܡܡܪܚ ܐܢܫ܂ ܐܦ ܐܢܐ ܡܡܪܚ ܐܢܐ܂ 22 ܐܢ ܥܒܪܝܐ
ܐܢܘܢ܂ ܐܦ ܐܢܐ܂ ܘܐܢ ܐܝܣܪܝܠܝܐ ܐܢܘܢ܂ ܐܦ ܐܢܐ܂ ܐܢ ܙܪܥܗ
ܐܢܘܢ ܕܐܒܪܗܡ܂ ܐܦ ܐܢܐ܂ 23 ܐܢ ܡܫܡܫܢܐ ܐܢܘܢ ܕܡܫܝܚܐ܂
ܒܚܣܝܪܘܬ ܪܥܝܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܕܝܬܝܪ ܡܢܗܘܢ ܐܢܐ܂ ܒܥܡܠܐ

AD CORINTHIOS II. Cap. XI.

si etiam ministri ejus transfigurant se in ministros justitiæ: quorum finis erit secundùm opera eorum.
16. Rursus autem dico, nequis reputet de me tamquam insipiens sim: alioquin etiam ut insipientem accipite me, ut etiam ego modicum glorier.
17. Quod loquor, secundùm Dominum nostrum non loquor, sed tamquam per insipientiam in hoc loco gloriationis.
18. Quandoquidem multi gloriantur in carne, etiam ego gloriabor.
19. Faciles enim estis ad audiendum destitutos mente, quum vos sapientes sitis:
20. Et extollitis eum qui in servitutem vos adigit, & eum qui devorat vos, & eum qui accipit à vobis, & eum qui extollit se supra vos, & eum qui percutit vos in faciem vestram.
21. Tamquam in ignominia loquor: quasi *ita* sit quòd infirmi fuerimus, (per defectum mentis loquor) quòd in quacumque re audet aliquis, etiam ego audeo.
22. Si Hebræi sunt, etiam ego: & si Israëlitæ sunt, etiam ego: si semen sunt Abrahæ, etiam ego.
23. Si ministri sunt Christi, per defectum mentis loquor, quòd excellentior illis sum ego: in laboribus copio-

ܓܝܪ܂ ܕܡܕܡ ܠܐ ܒܨܪܬ ܡܢ ܫܠܝܚܐ ܐܝܠܝܢ ܕܝܬܝܪ ܡܫܬܥܠܝܢ܂
6 ܐܢ ܓܝܪ ܗܕܝܘܛ ܐܢܐ ܒܡܠܬܝ܂ ܐܠܐ ܠܐ ܒܝܕܥܬܝ܂ ܐܠܐ
ܒܟܠܡܕܡ ܐܬܓܠܝܢ ܠܘܬܟܘܢ܂ 7 ܐܘ ܕܠܡܐ ܣܟܠܘܬܐ
ܥܒܕܬ ܕܡܟܟܬ ܢܦܫܝ ܕܐܢܬܘܢ ܬܬܪܝܡܘܢ܂ ܘܡܓܢ ܐܣܒܪܬ
ܠܟܘܢ ܣܒܪܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ 8 ܘܥܕܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܣܠܩܬ܂
ܘܢܣܒܬ ܢܦܩܬܐ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܘܟܕ ܐܬܝܬ ܠܘܬܟܘܢ
ܠܐ ܐܝܩܪܬ ܥܠ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ܂ 9 ܚܣܝܪܘܬܝ ܓܝܪ ܡܠܝܘ
ܐܚܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܡܩܕܘܢܝܐ܂ ܘܒܟܠ ܡܕܡ ܢܛܪܬ ܢܦܫܝ ܘ
ܢܛܪ ܐܢܐ ܕܠܐ ܐܝܩܪ ܥܠܝܟܘܢ܂ 10 ܐܝܬܘܗܝ ܒܝ ܫܪܪܗ
ܕܡܫܝܚܐ܂ ܕܗܢܐ ܫܘܒܗܪܐ ܠܐ ܢܬܒܛܠ ܡܢܝ ܒܐܬܪܘܬܐ
ܕܐܟܐܝܐ܂ 11 ܠܡܢܐ܂ ܕܠܡܐ ܕܠܐ ܡܚܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܐܠܗܐ
ܗܘ ܝܕܥ܂ 12 ܐܠܐ ܗܕܐ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܐܦ ܐܥܒܕ܂ ܕܐܦܣܘܩ
ܗܘ ܥܠܬܗܘܢ ܕܐܝܠܝܢ ܕܒܥܝܢ ܥܠܬܐ܂ ܕܒܗܘ ܡܕܡ
ܕܡܫܬܒܗܪܝܢ ܢܫܬܟܚܘܢ ܐܟܘܬܢ܂ 13 ܐܝܬܝܗܘܢ ܓܝܪ ܐܝܠܝܢ܂
ܫܠܝܚܐ ܕܓܠܐ ܘܦܥܠܐ ܢܟܝܠܐ܂ ܘܡܬܕܡܝܢ ܢܦܫܗܘܢ ܠܫܠܝܚܐ
ܕܡܫܝܚܐ܂ 14 ܘܠܐ ܬܗܪܐ ܒܗܕܐ܂ ܐܢ ܗܘ ܓܝܪ
ܕܣܛܢܐ ܡܬܕܡܐ ܒܡܠܐܟܐ ܕܢܘܗܪܐ܂ 15 ܠܐ ܗܘܬ ܪܒܐ ܗܝ ܐܢ

enim quòd nihilo minor sum quàm Apostoli qui admodum excellunt. 6. Licet enim imperitus sim sermone meo, attamen non scientia mea: sed in omni re manifesti fuimus apud vos. 7. Nunquid delinquendo deliqui quòd humiliaverim meipsum ut vos exaltaremini, & gratis prædicaverim vobis Evangelium Dei? 8. Et ecclesias cæteras exspoliaverim, & acceperim sumtus pro ministerio erga vos? & quum venissem ad vos, non gravaverim quemquam ex vobis? 9. Necessitatem enim meam suppleverunt fratres qui venerunt ex Macedonia: & in omni re servavi meipsum, & servo, ut non onerem vos. 10. Est in me veritas Christi, quòd hæc gloriatio non abolebitur in me in regionibus Achaiæ. 11. Quamobrem? Quòd non diligam vos? Deus ipse novit. 12. Sed hoc quod facio, & jam faciam, ut amputem occasionem illorum qui quærunt occasionem, ut in ea re qua gloriantur, inveniantur sicut nos. 13. Sunt enim istiusmodi, pseudoapostoli & operarii dolosi, & assimilant seipsos Apostolis Christi. 14. Neque est mirandum in hoc. Etenim si Satanas ipse transfigurat se in Angelum lucis: 15. Nequaquam magnum est negotium, si etiam

ܒܥܡܠܐ ܕܐܚܪܢܐ. ܐܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܣܒܪܐ. ܕܟܕ ܪܒܬ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ
ܒܟܘܢ ܢܬܪܘܪܒ ܐܝܟ ܡܫܘܚܬܢ. 16 ܘܢܬܝܬܪ ܐܦ ܠܗܠ
ܡܢܟܘܢ ܠܡܣܒܪܘ. ܠܐ ܒܡܫܘܚܬܐ ܕܐܚܪܢܐ. ܒܐܝܠܝܢ
ܕܡܛܝܒܢ ܢܫܬܒܗܪ. 17 ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܫܬܒܗܪ ܒܡܪܝܐ ܢܫܬܒܗܪ.
18 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܡܢ ܕܢܦܫܗ ܡܫܒܚ ܗܘ ܗܘ ܒܚܝܪܐ.
ܐܠܐ ܡܢ ܕܡܪܝܐ ܡܫܒܚ ܠܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܐ

1 ܐܠܘ ܕܝܢ ܡܣܝܒܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ ܙܥܘܪ ܕܡܠܠ
ܒܫܛܝܘܬܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܡܣܝܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܘ ܠܝ. 2 ܛܐܢ
ܐܢܐ ܓܝܪ ܥܠܝܟܘܢ ܒܛܐܢܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܡܟܪܬܟܘܢ ܓܝܪ ܠܓܒܪܐ
ܚܕ ܒܬܘܠܬܐ ܕܟܝܬܐ ܕܐܩܝܡ ܠܡܫܝܚܐ. 3 ܕܚܠ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܕܠܡܐ ܐܝܟ ܕܐܛܥܝܗ ܚܘܝܐ ܠܚܘܐ ܒܢܟܠܗ: ܗܟܢܐ
ܢܬܚܒܠܘܢ ܪ̈ܥܝܢܝܟܘܢ ܡܢ ܦܫܝܛܘܬܐ ܕܠܘܬ ܡܫܝܚܐ.
4 ܐܢ ܓܝܪ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ: ܐܚܪܢܐ ܝܫܘܥ ܐܟܪܙ
ܠܟܘܢ ܐܝܢܐ ܕܠܐ ܐܟܪܙܢ. ܐܘ ܪܘܚܐ ܐܚܪܬܐ ܢܣܒܬܘܢ
ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܢܣܒܬܘܢ. ܐܘ ܣܒܪܬܐ ܐܚܪܬܐ ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܩܒܠܬܘܢ:
ܫܦܝܪ ܡܣܝܒܪܝܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ. 5 ܚܫܒ ܐܢܐ ܓܝܪ

AD CORINTHIOS II. CAP. X.

ut crescente fide vestra in vobis, crescamus juxta mensuram nostram: 16. Et redundemus etiam ultra vos ad evangelizandum; non in mensura aliorum, in iis quæ parata sunt, gloriemur. 17. Qui autem gloriatur, in Domino glorietur. 18. Nequaquam enim qui seipsum laudat, ille probatus est, sed is quem Deus laudaverit.

CAPUT XI.

1. Utinam autem tolerassetis me paulisper, ut loquerer insipienter: sed etiam toleratis me. 2. Zelotypus sum enim erga vos zelotypia Dei: despondi enim vos viro uni virginem puram ut exhiberem Christo: 3. Metuo autem ne quemadmodum serpens seduxit Evam versutia sua, ita corrumpantur mentes vestræ à simplicitate quæ *erat* erga Christum. 4. Si enim is qui venit ad vos, alium Ieschua prædicarit vobis quem non prædicavimus, aut spiritum alium acceperitis quem non accepistis, aut Evangelium aliud quod non accepistis, pulcrè acquiesceretis. 5. Puto enim

ܢܦܫܗ܂ ܕܐܝܟ ܕܗܘ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ ܚܢܢ܂ 8 ܐܢ
ܓܝܪ ܐܦ ܝܬܝܪ ܐܫܬܒܗܪ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܝܗܒ
ܠܝ ܡܪܢ܂ ܠܐ ܒܗܬ ܐܢܐ܂ ܡܛܠ ܕܠܒܢܝܢܟܘܢ ܗܘ
ܝܗܒ ܠܢ ܘܠܐ ܠܣܘܚܦܟܘܢ܂ 9 ܡܬܚܫܒ ܐܢܐ
ܕܝܢ܂ ܕܠܐ ܐܬܚܙܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܡܙܝܥܢܘܬܗ ܡܙܝܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܒܐܓܪܬܐ܂ 10 ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܐܢܫܐ ܕܐܡܪܝܢ܂ ܕܐܓܪܬܐ ܝܩܝܪܢ
ܘܥܫܝܢ܂ ܡܐܬܝܬܗ ܕܝܢ ܕܦܓܪܐ ܟܪܝܗܐ܂ ܘܡܠܬܗ ܫܝܛܐ܂
11 ܗܢܐ ܢܚܫܘܒ ܗܘ ܕܗܟܢܐ ܐܡܪ܂ ܕܐܝܟܢܐ ܕܐܝܬܝܢ ܒܡܠܬܐ
ܕܐܓܪܬܢ ܟܕ ܪܚܝܩܝܢܢ܂ ܗܟܢܐ ܐܝܬܝܢ ܐܦ ܟܕ ܩܪܝܒܝܢܢ
ܒܣܘܥܪܢܐ܂ 12 ܠܐ ܓܝܪ ܡܡܪܚܝܢܢ ܕܢܫܘܐ ܐܘ ܢܦܚܡ
ܢܦܫܢ ܥܡ ܐܢܫܝܢ ܕܡܫܬܒܗܪܝܢ ܒܢܦܫܗܘܢ܂ ܐܠܐ ܡܛܠ
ܕܐܢܘܢ ܒܗܘܢ ܒܢܦܫܗܘܢ ܡܦܚܡܝܢ ܠܗܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ܂ 13
ܚܢܢ ܠܐ ܡܫܬܒܗܪܝܢܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܫܘܚܬܢ܂ ܐܠܐ ܒܡܫܘܚܬܐ
ܕܬܚܘܡܐ ܕܦܠܓ ܠܢ ܐܠܗܐ܂ ܕܢܡܛܐ ܐܦ ܥܕܡܐ ܠܘܬ
ܟܘܢ܂ 14 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܐܝܟ ܕܠܐ ܡܛܝܢܢ ܠܘܬܟܘܢ
ܡܬܡܬܚܝܢܢ ܢܦܫܢ ܥܕܡܐ ܓܝܪ ܠܘܬܟܘܢ ܡܛܝܢܢ ܒܣܒܪܬܗ
ܕܡܫܝܚܐ܂ 15 ܘܠܐ ܡܫܬܒܗܪܝܢܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܘܚܬܢ

seipso quod quemadmodum Christi est, ita etiam nos. 8. Si enim etiam aliquid amplius glorier de potestate quam dedit mihi Dominus noster, non pudet me: quia ad ædificationem vestram dedit nobis, & non ad repulsionem vestri. 9. Dubito autem ne existimer tamquam is qui perterrefaciendo perterrefaciam vos per epistolas. 10. Quia sunt quidam qui dicunt, quod epistolæ graves sunt & robustæ, adventus autem corporis infirmus, & sermo ejus contemptibilis. 11. Sed hoc cogitet qui ejusmodi dicit, quod quales sumus per sermonem epistolæ nostræ quum absentes sumus, tales sumus etiam quum propinqui sumus facto. 12. Non enim audemus cogitare, aut comparare nosipsos cum illis qui seipsos gloria extollunt, sed quia ipsi intra sese seipsos comparant, non intelligunt. 13. Nos non gloriamur ultra mensuram nostram, sed juxta mensuram termini quam partitus est nobis Deus, ut pertingeremus etiam usque ad vos. 14. Nequaquam enim tamquam qui non pertingamus ad vos, extendimus nosipsos: usque ad vos enim pertigimus in Evangelio Christi. 15. Neque gloriamur extra mensuram nostram in laboribus aliorum, sed est nobis spes

AD CORINTHIOS II. CAP. IX.

gratiæ Dei quæ est super vos. 15. Gratia autem Deo super dono suo ineffabili.

CAPUT X.

1. Ego autem Paulus peto à vobis per lenitatem & demissionem Christi, qui etiamsi in facie demissus sum apud vos, attamen absens confido de vobis. 2. Peto autem à vobis ne quum venero, cogar per confidentiam quæ est mihi ut audeam (sicut cogito) in homines qui arbitrantur nos quod tamquam qui in carne simus, ambulemus. 3. Etsi enim in carne ambulamus, atqui nequaquam carnis bellum gerimus. 4. Arma enim militiæ nostræ, nequaquam sunt carnis, sed potentiæ Dei, & per eam subjugamus munitiones rebelles. 5. Et demolimur cogitationes, & omnem altitudinem quæ sese extollit adversus cognitionem Dei, & captivas reddimus omnes ratiocinationes ad obedientiam Christi: 6. Et paratum habemus sumere vindictam de iis qui non obediunt, quum impleta fuerit obedientia vestra. 7. Faciem intuemini vos? Siquis confidit de seipso quod Christi sit, hic sciat de

7 ܟܠ ܐܢܫ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܠܒܗ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܡܢ
ܟܪܝܘܬܐ ܐܘ ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܛܝܪܐ. ܠܡܘܗܒܐ ܗܘ ܓܝܪ
ܚܕܝܐ ܪܚܡ ܐܠܗܐ. 8 ܡܫܟܚ ܗܘ ܓܝܪ ܒܐܝܕܝ ܐܠܗܐ.
ܟܠ ܛܝܒܘ ܕܢܝܬܪ ܒܟܘܢ. ܘܕܒܟܠܙܒܢ ܒܟܠܡܕܡ ܗܘ
ܡܐ ܕܣܦܩ ܠܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܬܬܝܬܪܘܢ ܒܟܠ ܥܒܕ
ܛܒ. 9 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ. ܕܒܕܪ ܘܝܗܒ ܠܡܣܟܢܐ. ܘ
ܙܕܝܩܘܬܗ ܩܝܡܐ ܠܥܠܡ. 10 ܗܘ ܕܝܢ ܕܝܗܒ
ܙܪܥܐ ܠܙܪܘܥܐ ܘܠܚܡܐ ܠܡܐܟܘܠܬܐ. ܗܘ ܢܬܠ ܘܢܣܓܐ
ܙܪܥܟܘܢ. ܘܢܪܒܐ ܦܐܪܐ ܕܙܕܝܩܘܬܟܘܢ. 11 ܕܒܟܠ ܡܕܡ
ܬܬܥܬܪܘܢ ܒܟܠܗ ܦܫܝܛܘܬܐ. ܗܝ ܕܓܡܪܐ ܒܐܝܕܢ
ܬܘܕܝܬܐ ܠܐܠܗܐ. 12 ܡܛܠ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܗܝ
ܗܕܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܒܠܚܘܕ ܚܣܝܪܘܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܡܠܝܐ. ܐ
ܐܠܐ ܐܦ ܡܝܬܪܐ ܒܬܘܕܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܠܐܠܗܐ. 13 ܡܛܠ
ܒܘܩܝܐ ܓܝܪ ܕܬܫܡܫܬܐ ܗܕܐ ܠܐܠܗܐ ܡܫܒܚܝܢ. ܕ
ܕܐܫܬܥܒܕܬܘܢ ܒܬܘܕܝܬܐ ܕܣܒܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܘܐܫܬܘܬܦܬܘܢ
ܒܦܫܝܛܘܬܟܘܢ ܥܡܗܘܢ ܘܥܡ ܟܠܢܫ. 14 ܘܨܠܘܬܐ
ܡܩܪܒܝܢ ܚܠܦܝܟܘܢ ܒܚܘܒܐ ܪܒܐ. ܡܛܠ ܝܬܝܪܘܬܐ

7. Unusquisque secundum id quod est in mente sua, nequaquam tanquam ex tristitia, aut tanquam ex necessitate. Datorem enim hilarem diligit Dominus. 8. Facultas enim est in manibus Dei, ut omnem gratiam abundare faciat in vobis, ut omni tempore in omni re id quod sufficit vobis, sit vobis, & abundetis in omne opus bonum: 9. Sicut scriptum est, Dispersit & dedit pauperibus, & justitia ejus manet in seculum. 10. Is autem qui dat semen seminanti, & panem in cibum, ipse det & multiplicet sementem vestram, & augeat fructus justitiæ vestræ: 11. Ut in qualibet re locupletemini in omnem simplicitatem quæ perficit per nos gratiarum actionem Deo. 12. Quoniam functio ministerii hujus nequaquam tantum penuriam sanctorum supplet, sed etiam exuberat per gratiarum actiones multas Deo. 13. Nam propter probationem ministerii hujus Deum glorificamus, quod obedientes præstitistis vos in confessione Evangelii Christi, & associastis vos in simplicitate vestra cum illis & cum omni homine. 14. Et orationem offerunt pro vobis in charitate magna, propter magnitudinem

gratiæ

ܕܚܘܒܟܘܢ ܘܫܘܒܗܪܢ ܕܥܠܝܟܘܢ ܒܗܘܢ ܚܘܘ ܒܦܪܨܘܦ ܥܕܬܐ
ܟܠܗܝܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܛ

1 ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܝܢ ܕܩܕܝܫܐ܆ ܡܝܬܪܬܐ ܗܝ ܠܝ
ܕܐܟܬܘܒ ܠܟܘܢ܂ 2 ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܛܘܝܒܘܬܐ ܕܪܥܝܢܟܘܢ܂
ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܐܫܬܒܗܪܬ ܒܟܘܢ ܠܡܩܕܘܢܝܐ܂ ܕܐܟܐܝܐ
ܛܝܒܐ ܗܝ ܡܢ ܐܫܬܩܕܡ܂ ܘܛܢܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܣܓܝܐܐ ܐܓܪܓ܂
3 ܫܕܪܬ ܕܝܢ ܠܐܚܐ܆ ܕܠܐ ܢܬܣܪܩ ܫܘܒܗܪܢ ܕܐܫܬܒܗܪܢ ܒܟܘܢ
ܥܠ ܗܕܐ ܨܒܘܬܐ܂ ܕܐܝܟ ܕܐܡܪܬ ܬܗܘܘܢ ܡܛܝܒܝܢ܂
4 ܕܠܡܐ ܢܐܬܘܢ ܥܡܝ ܡܩܕܘܢܝܐ܆ ܘܢܫܟܚܘܢܟܘܢ ܟܕ
ܠܐ ܡܛܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܢܒܗܬ ܚܢܢ܆ ܕܠܐ ܢܐܡܪ ܕܐܢܬܘܢ
ܬܒܗܬܘܢ܆ ܒܫܘܒܗܪܐ ܗܢܐ ܕܐܫܬܒܗܪܢ܂ 5 ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܬܚܫܒܬ ܠܝ ܕܐܒܥܐ ܡܢ ܐܚܝ ܗܠܝܢ܆ ܕܢܐܬܘܢ ܩܕܡܝ
ܠܘܬܟܘܢ܂ ܘܢܛܝܒܘܢ ܒܘܪܟܬܐ ܗܝ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܐܫܬܡܥܬܘܢ
ܕܬܗܘܐ ܡܛܝܒܐ܂ ܗܟܢܐ ܐܝܟ ܒܘܪܟܬܐ܂ ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ
ܥܠܘܒܘܬܐ܂ 6 ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܕܙܪܥ ܒܚܘܣܟܢܐ܂ ܐܦ ܒܚܘܣܟܢܐ
ܚܨܕ܂ ܘܡܢ ܕܙܪܥ ܒܒܘܪܟܬܐ܂ ܐܦ ܒܒܘܪܟܬܐ ܢܚܨܘܕ܂

charitatis vestræ & gloriationis nostræ de vobis, in eos ostendite, in conspectu ecclesiarum omnium.

CAPUT IX.

1. De ministerio autem sanctorum, superfluum facio si scribo vobis. 2. Novi enim promptitudinem animi vestri, & propterea gloriatus sum de vobis apud Macedones, quòd Achaia parata sit à præterito anno, & æmulatio vestra multos provocavit. 3. Misi autem fratres, ne inanis fieret gloriatio qua gloriati sumus de vobis in hoc negotio, ut quemadmodum dixi illis, parati sitis. 4. Ne fortè veniant mecum Macedones, & inveniant vos imparatos, & erubescamus nos (ut non dicamus quòd vos erubescatis) in gloriatione ista qua gloriati sumus. 5. Idcircò solicitudo mihi fuit ut peterem à fratribus meis his ut venirent ante me ad vos, & præpararent benedictionem illam de qua jampridem commonefacti estis, ut esset parata ita ut beneficentia, nequaquam ut avaritia. 6. Hoc autem *dico*, qui seminat in defectu, etiam in defectu metet: & qui seminat in benedictione, etiam in benedictione metet.

ܘܠܚܣܝܪܘܬܟܘܢ . ܕܬܗܘܐ ܫܘܝܘܬܐ 15 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ . ܕܗܘ ܕܐܣܓܝ
ܠܩܛ ܠܐ ܐܝܬܪ ܠܗ . ܘܗܘ ܕܒܨܝܪ ܠܩܛ ܠܐ ܐܚܣܪ ܠܗ .
16 ܛܝܒܘܬܐ ܕܝܢ ܠܐܠܗܐ ܕܝܗܒ ܚܦܝܛܘܬܐ ܗܕܐ ܚܠܦܝܟܘܢ
ܒܠܒܗ ܕܛܛܘܣ . 17 ܕܒܥܘܬܢ ܩܒܠ . ܘܡܛܠ ܕܛܒ
ܚܦܝܛ ܗܘܐ ܡܢ ܨܒܝܢܗ ܢܦܩ ܠܘܬܟܘܢ . 18 ܫܕܪܢ ܕܝܢ
ܥܡܗ ܠܐܚܘܢ . ܗܘ ܕܫܘܒܚܗ ܒܣܒܪܬܐ ܒܟܠܗܝܢ ܥܕܬܐ
ܓܒܝܐ . 19 ܗܘ ܕܐܦ ܓܒܝܐ ܗܘ ܡܢ ܥܕܬܐ : ܕܢܦܘܩ
ܥܡܢ ܒܛܝܒܘܬܐ ܗܕܐ ܕܡܫܬܡܫܐ ܡܢܢ ܠܫܘܒܚܗ ܕܝܠܗ
ܕܐܠܗܐ . ܘܠܡܛܝܒܘܬܐ ܕܝܠܢ . 20 ܡܙܕܗܪܝܢ ܕܝܢ ܗܘܝܢ : ܕܠܐ
ܐܢܫ ܢܣܝܡ ܒܢ ܡܘܡܐ ܒܗܕܐ ܡܘܬܪܬܐ ܕܡܫܬܡܫܐ ܡܢܢ .
21 ܡܬܒܛܠܝܢ ܓܝܪ ܕܫܦܝܪܬܐ . ܠܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܒܠܚܘܕ : ܐܠܐ
ܐܦ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ . 22 ܫܕܪܢ ܕܝܢ ܥܡܗܘܢ ܐܦ ܠܐܚܘܢ
ܐܝܢܐ ܕܒܟܠ ܙܒܢ ܒܣܓܝܐܬܐ ܒܩܝܢܐ . ܕܚܦܝܛ ܗܘ .
ܗܫܐ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܚܦܝܛ ܒܬܘܟܠܢܐ ܣܓܝܐܐ
ܕܥܠܝܟܘܢ . 23 ܐܢ ܗܘ ܕܝܢ ܛܛܘܣ : ܫܘܬܦܐ ܗܘ ܕܝܠܝ
ܘܡܥܕܪܢܐ ܕܥܡܟܘܢ . ܘܐܢ ܐܚܝܢ ܐܚܪܢܐ : ܫܠܝܚܐ ܐܢܘܢ
ܕܥܕܬܐ ܠܫܘܒܚܗ ܕܡܫܝܚܐ . 24 ܡܟܝܠ ܬܚܘܝܬܐ

EPISTOLA PAULI

vestra, quo sit æquabilitas. 15. Sicut scriptum est, Qui multum accepit, non superfuit illi: & qui parum accepit, non defuit illi. 16. Gratia autem Deo, qui dedit studium hoc pro vobis in corde Titi. 17. Precationem enim nostram suscepit: & quia valde solicitus est, ex voluntate propria profectus est ad vos. 18. Misimus autem cum eo fratrem nostrum, cum cujus laus est in Evangelio in omnibus Ecclesiis. 19. (Quemadmodum etiam deligendo delectus est ab Ecclesiis, ut proficiscatur nobiscum cum beneficentia hac quæ administratur à nobis, ad gloriam ipsius Dei, & ad animi nostri promtitudinem.) 20. Evitavimus enim hoc, ne quis imponeret nobis maculam in hac abundantia quæ administratur à nobis. 21. Procuramus enim quæ bona sunt, non coram Deo tantùm, sed etiam coram filiis hominis. 22. Misimus autem cum eis etiam fratrem nostrum, qui nobis est probatus omni tempore in multis, quòd diligens sit: nunc autem magis diligens propter fiduciam magnam quæ est de vobis. 23. Sive igitur Titus, socius meus est & adjutor erga vos: sive fratres alii, legati sunt ecclesiarum gloriæ Christi. 24. Proinde indicium chari-

ܐܝܟܢܐ ܕܒܟܠܡܕܡ ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܡܠܬܐ
ܘܒܝܕܥܬܐ . ܘܒܟܠ ܚܦܝܛܘܬܐ ܘܒܚܘܒܐ ܕܝܠܢ ܕܠܘܬܟܘܢ ܗܟܢܐ
ܐܦ ܒܗܕܐ ܛܝܒܘܬܐ ܬܬܝܬܪܘܢ . 8 ܠܐ ܗܘܐ ܡܦܩܕ ܦܩܕ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ . ܐܠܐ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܕܚܒܪܝܟܘܢ : ܡܢܣܐ ܐܢܐ
ܫܪܝܪܘܬܐ ܕܚܘܒܟܘܢ ܀ 9 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܛܝܒܘܬܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܕܡܛܠܬܟܘܢ ܐܬܡܣܟܢ ܟܕ ܥܬܝܪ ܗܘܐ .
ܕܐܢܬܘܢ ܒܡܣܟܢܘܬܗ ܬܬܥܬܪܘܢ . 10 ܡܡܠܟ
ܕܝܢ ܡܡܠܟ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܗܕܐ ܕܥܕܪܐ ܠܟܘܢ . ܕܡܢ ܫܢܬܐ
ܕܥܒܪܬ ܫܪܝܬܘܢ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܠܡܨܒܐ . ܐܠܐ ܐܦ
ܠܡܥܒܕ . 11 ܗܫܐ ܕܝܢ ܫܡܠܘ ܒܥܒܕܐ ܗܘ ܕܨܒܝܬܘܢ .
ܐܝܟܢܐ ܕܗܘܬ ܠܟܘܢ ܪܘܚܐ ܠܡܨܒܐ . ܗܟܢܐ ܒܥܒܕܐ
ܬܫܡܠܘܢ ܡܢ ܡܐ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ . 12 ܐܢ ܓܝܪ ܨܒܝܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ : ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܗܟܢܐ ܡܩܒܠ . 13 ܠܐ ܗܘܐ
ܐܝܟ ܡܐ ܕܠܝܬ ܠܗ . ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܠܐܚܪܢܐ ܢܗܘܐ ܪܘܚܐ
ܘܠܟܘܢ ܐܘܠܨܢܐ : ܐܠܐ ܒܫܘܝܘܬܐ ܗܘܘ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ ܀
ܕܝܬܝܪܘܬܟܘܢ ܬܗܘܐ ܠܚܣܝܪܘܬܗܘܢ ܕܗܢܘܢ .
14 ܕܐܦ ܝܬܝܪܘܬܗܘܢ ܬܗܘܐ ܠܚܣܝܪܘܬܟܘܢ .

quemadmodum in omni re abundantes estis, in fide, & in sermone, & in cognitione, & in omni diligentia, & in charitate nostra erga vos, ita etiam in hac beneficentia abundabitis. 8. Nequaquam præcipiendo præcipio vobis, sed per studium sociorum vestrorum veritatem dilectionis vestræ exploro. 9. Nostis enim beneficentiam Domini nostri Ieschua Christi, quod propter vos pauper factus sit, quum esset dives, ut vos per ejus paupertatem ditesceretis. 10. Consulendo autem consulo vobis hoc quod conducit vobis. Nam à præterito anno cœpistis non velle tantum, sed etiam facere. 11. Nunc autem complete opere illud quod voluistis: ut sicut fuit vobis animi promtitudo ad volendum, ita opere compleatis ex eo quod est vobis. 12. Si enim voluntas adsit, prout est ei, ita accepta est, nequaquam secundum id quod non est ei. 13. Nequaquam enim ut aliis sit relaxatio, & vobis angustia: sed in æqualitate estote tempore hoc, ut abundantia vestra sit pro penuria illorum: 14. Ut etiam abundantia illorum sit pro penuria vestra,

[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 15
[illegible]
[illegible]
[illegible] 16

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible]
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible]
[illegible] 5
[illegible]
[illegible] 6
[illegible] 7

14. Quia in eo quòd gloriatus eram apud eum de vobis, non puduerit me, ſed ut in omni re veritatem loquuti ſumus vobiſcum, ita etiam gloriatio noſtra quæ fuit apud Titum, in veritate reperta ſit. 15. Et etiam viſcera ejus abundanter creverunt erga vos, quum recordatur obedientiæ omnium veſtrûm, quòd cum timore & tremore acceperitis eum. 16. Gaudeo quòd in omni re confidam de vobis.

CAPUT VIII.

1. Notum autem vobis facimus, fratres mei, gratiam Dei quæ data fuit in Eccleſiis Macedoniæ. 2. Quòd in probatione multa afflictionum eorum, abundantia fuit gaudio eorum, & profunditas paupertatis eorum redundavit in divitias ſimplicitatis ipſorum. 3. Teſtor enim quòd ſecundùm vires ipſorum, & plusquam *ſit* facultas eorum, 4. Cum voluntate animæ ipſorum petierunt à nobis cum obteſtatione multa, ut conſortes fierent in beneficentia miniſterii ſanctorum. 5. Et non ſicut ſperaveramus, ſed ſeipſos tradiderunt primùm Domino noſtro, deinde etiam nobis per voluntatem Dei. 6. Ut nos peteremus à Tito, ut quemadmodum cœpiſſet, ita perficeret in vobis etiã beneficentiam hanc. 7. Sed quemad-

[illegible]

AD CORINTHIOS II. CAP. VII.

& de luctu vestro, & zelo vestro qui est pro nobis: & quum audivissem, gaudium magnum fuit mihi. 8. Nam etiamsi contristavi vos per epistolam, non pœnitet me, etiamsi *pœnituisset*. Video enim quòd illa epistola, etiamsi horæ *momento*, contristavit vos. 9. Attamen gaudium conciliavit mihi: non quòd contristaverim vos, sed quia contristatio vestra ad conversionem adduxit vos: Tristitia enim fuit vobis in Deo, ita ut in nulla re detrimentum acceperitis à nobis. 10. Tristitia enim quæ est propter Deum, animi conversionem operatur immutabilem & dirigentem ad salutem: dolor autem hujus seculi mortem operatur. 11. Ecce enim ipsum quòd contristati fuistis propter Deum, quantum operatum est in vobis studium, & defensionem, & indignationem, & timorem & charitatem, & zelum, & vindictam? & in omni re ostendistis vosipsos, quòd puri sitis in eo negotio. 12. Ergo autem, ut hoc quod scripsi vobis, non fuerit propter injuriam inferentem, neque propter eum cui injuriam intulit, sed ut cognoscatur coram Deo sedulitas vestra quæ est nostri causa. 13. Propter hoc consolationem accepimus, & cum consolatione nostra abundanter gavisi sumus ob gaudium Titi, quòd refocillatus sit spiritus ejus cum omnibus vobis:

ܐܩܒܠܟܘܢ. 18 ܘܐܗܘܐ ܠܟܘܢ ܠܐܒܐ. ܘܐܢܬܘܢ ܬܗܘܘܢ
ܠܝ ܠܒܢܝܐ ܘܠܒܢܬܐ: ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܕܟܠ ܐܚܝܕ ✠

✠ ܩܦܠܐܘܢ ܙ ✠

1 ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܢ ܗܟܝܠ ܗܠܝܢ ܫܘܘܕܝܐ ܚܒܝܒܝ.
ܢܕܟܐ ܢܦܫܢ ܡܢ ܟܠܗ ܛܢܘܦܘܬܐ ܕܒܣܪܐ ܘܕܪܘܚܐ.
ܘܢܓܡܘܪ ܩܕܝܫܘܬܐ ܒܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ. 2 ܣܝܒܪܘܢܝ ܐܚܝ:
ܕܐܢܫ ܠܐ ܐܣܟܠܢ ܠܐܢܫ ܠܐ ܚܒܠܢ. ܠܐܢܫ ܠܐ ܥܠܒܢ. 3 ܠܐ
ܗܘܐ ܠܡܚܝܒܘܬܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܩܕܡܬ ܓܝܪ ܐܡܪܬ ܕܒܠܒܢ
ܣܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܡܬ ܐܟܚܕܐ ܘܠܡܚܐ ✠ 4 ܦܪܗܣܝܐ
ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܘܬܟܘܢ. ܘܣܓܝ ܐܝܬ ܠܝ ܒܟܘܢ
ܫܘܒܗܪܐ. ܘܡܠܐ ܐܢܐ ܒܘܝܐܐ ✠ ܘܣܓܝܐܐ ܡܝܬܪܐ ܠܝ
ܚܕܘܬܐ ܒܟܠܗܘܢ ܐܘܠܨܢܝ. 5 ܐܦ ܡܢ ܕܐܬܝܢ ܓܝܪ
ܠܡܩܕܘܢܝܐ. ܐܠܐ ܚܕ ܢܝܚ ܗܘܐ ܠܦܓܪܢ. ܐܠܐ ܒܟܠ
ܡܕܡ ܐܬܐܠܨܢ: ܡܢ ܠܒܪ ܩܪܒܐ. ܘܡܢ ܠܓܘ ܕܚܠܬܐ.
6 ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܒܝܐ ܠܡܟܝܟܐ. ܒܝܐܢ ܒܡܐܬܝܬܗ
ܕܛܛܘܣ. 7 ܘܠܐ ܒܡܐܬܝܬܗ ܒܠܚܘܕ: ܐܠܐ ܐܦ ܒܒܘܝܐܗ
ܗܘ ܕܐܬܒܝܐ ܒܟܘܢ. ܡܣܒܪ ܓܝܪ ܠܢ ܥܠ ܚܘܒܟܘܢ ܕܥܠܝ.

EPISTOLA PAULI

suscipiam vos. 18. Et ero vobis in patrem, & vos eritis mihi in filios & filias, ait Dominus qui omnia possidet.

CAPUT VII.

1. Quia igitur sunt nobis hæ promissiones, dilecti mei, quum mundaverimus nosipsos ab omni inquinamento carnis & spiritus, operemur quoque sanctificationem cum timore Dei. 2. Sustinete nos, fratres mei: contra neminem inique egimus, neminem corrupimus, neminem occupavimus. 3. Nequaquam in condemnationem vestram loquor. antea enim dixi quod in corde nostro positi sitis ad moriendum simul & advivendum. 4. Securitas multa est mihi apud vos, & multa est mihi in vobis gloriatio: repletus sum consolatione, & magnum abundat in me gaudium in omnibus afflictionibus meis. 5. Etenim, ex quo venimus in Macedoniam, nulla quies fuit corpori nostro, sed in omni re afflicti fuimus: extrinsecus bellum, & intrinsecus terror. 6. Sed Deus qui consolatur humiles, consolatus est nos per adventum Titi: 7. Et non solum per adventum ejus, sed etiam per refocillationem ejus qua refocillatus fuit in nobis, Nunciavit enim nobis de charitate vestra erga nos,

& de

[illegible]

AD CORINTHIOS II. CAP. VI.

cogniti, & *tamen* cogniti? quasi mortui, & ecce vivimus: quasi castigati, & non mortificati: 10. Et quasi dolore affecti, & omni tempore gaudemus: & quasi mendici, & *tamen* multos ditamus: quasi ut quibus nihil sit, & *tamen* omnia possidemus. 11. Os nostrum apertum est erga vos, Corinthii; & cor nostrum dilatatum est. 12. Non estis angustia affecti in nobis: angustia autem affecti fuistis in visceribus vestris. 13. Tamquam filiis autem loquor: rependite mihi fœnora mea erga vos; & dilatate charitatem vestram erga me. 14. Neque sitis sub uno jugo cum iis qui non credunt: Quod enim consortium est justitiæ cum iniquitate? aut quæ commixtio est luci cum tenebris? 15. Aut quæ concordia est Christo cum Satana? aut quæ pars est fideli cum eo qui non credit? 16. Aut quæ consensio est templo Dei cum dæmoniorum? vos enim templum estis Dei viventis, sicut dictum est, Inhabitabo in eis, & inambulabo inter eos: & ero Deus illorum, & ipsi erunt mihi populus. 17. Quapropter exite è medio illorum, & separate vos ab eis, ait Dominus, & immunda ne tetigeritis: & ego

 susci-

ܐܬܪܥܘ ܠܐܠܗܐ. 21 ܗܘ ܓܝܪ ܕܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܚܛܝܬܐ
ܡܛܠܬܟܘܢ ܚܛܝܬܐ ܥܒܕܗ. ܕܚܢܢ ܢܗܘܐ ܒܗ ܙܕܝܩܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ.

ܩܦܠܐܘܢ ܘ

1 ܘܐܝܟ ܡܥܕܪܢܐ ܒܥܝܢܢ ܡܢܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܣܪܝܩܐܝܬ
ܒܟܘܢ ܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܩܒܠܬܘܢ. 2 ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܒܙܒܢܐ
ܡܩܒܠܐ ܥܢܝܬܟ. ܘܒܝܘܡܐ ܕܚܝܐ ܥܕܪܬܟ. ܗܐ ܗܫܐ ܙܒܢܐ
ܡܩܒܠܐ. ܘܗܐ ܗܫܐ ܝܘܡܐ ܕܚܝܐ. 3 ܘܠܐ ܒܡܕܡ ܢܬܠ
ܠܐܢܫ ܬܘܩܠܬܐ. ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܡܘܡܐ ܒܬܫܡܫܬܢ.
4 ܐܠܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܢܚܘܐ ܢܦܫܢ܆ ܕܡܫܡܫܢܐ ܚܢܢ ܕܐܠܗܐ.
ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܒܐܘܠܨܢܐ. ܒܐܢܢܩܐ.
ܒܚܒܘܫܝܐ. 5 ܒܡܚܘܬܐ. ܒܐܣܘܪܐ. ܒܫܓܘܫܝܐ. ܒܠܐܘܬܐ.
ܒܫܗܪܐ. ܒܨܘܡܐ. 6 ܒܕܟܝܘܬܐ. ܒܝܕܥܬܐ. ܒܢܓܝܪܘܬ
ܪܘܚܐ. ܒܒܣܝܡܘܬܐ. ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܒܚܘܒܐ ܕܠܐ
ܢܟܠ. 7 ܒܡܠܬܐ ܕܩܘܫܬܐ. ܒܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ. ܒܙܝܢܐ
ܕܟܐܢܘܬܐ ܕܒܝܡܝܢܐ ܘܕܒܣܡܠܐ. 8 ܒܫܘܒܚܐ ܘܒܨܥܪܐ
ܒܬܘܠܥܬܐ ܘܒܩܘܠܣܐ. ܐܝܟ ܡܛܥܝܢܐ ܘܫܪܝܪܐ. 9 ܐܝܟ ܠܐ

reconciliemini Deo. 21. Eum enim qui non noverat peccatum, propter vos peccatum fecit, ut nos essemus in eo justitia Dei.

CAPUT VI.

1. Et tanquam adjutores petimus à vobis, ut non infructuosa sit in vobis gratia Dei quam accepistis.
2. Dicit enim, In tempore accepto audivi te, & in die salutis audivi te. Ecce nunc tempus acceptum, & ecce nunc dies salutis.
3. Ne ulla in re detis cuiquam occasionem offensionis, ut non sit macula in ministerio nostro;
4. Sed in omni re ostendamus nosipsos, quòd ministri sumus Dei in tolerantia multa, in afflictione, in necessitate, in angustiis,
5. In plagis, in vinculis, in seditionibus, in labore, in vigilia, in jejunio,
6. In puritate, in scientia, in longanimitate, in benignitate, in Spiritu sancto, in charitate non dolosa,
7. In sermone veritatis, in virtute Dei, per arma justitiæ, quæ sunt ad dextram & ad sinistram:
8. Per gloriam & per ignominiam: per laudem & per vituperationem: quasi in errorem inducentes, & *tamen* veraces.
9. Quasi ignoti,

12 ܠܐ ܗܘܐ ܬܘܒ ܡܫܒܚܝܢܢ ܢܦܫܢ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܥܠܬܐ
ܗܘ ܝܗܒܝܢܢ ܠܟܘܢ. ܕܬܫܬܒܗܪܘܢ ܒܢ: ܠܘܬ
ܗܠܝܢ ܕܒܐܦܐ ܗܘ ܡܫܬܒܗܪܝܢ ܘܠܐ ܒܠܒܐ. 13 ܐܢ ܓܝܪ
ܫܢܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܢ ܦܟܝܚܝܢ ܠܟܘܢ. 14 ܚܘܒܗ ܓܝܪ
ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܨ ܠܢ. 15 ܕܚܫܒܝܢ ܗܘܝܢ. ܕܚܕ ܚܠܦ ܟܠܗܘܢ
ܡܝܬ. ܡܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܡܝܬܘ ܠܗܘܢ. ܘܚܠܦ ܟܠܗܘܢ ܗܘ
ܡܝܬ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܚܝܝܢ ܠܐ ܠܢܦܫܗܘܢ ܢܚܘܢ. ܐܠܐ ܠܗܘ ܕܡܝܬ
ܚܠܦܝܗܘܢ ܘܩܡ. 16 ܘܡܟܝܠ ܚܢܢ ܠܐܢܫ ܒܦܓܪ
ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ. ܘܐܢ ܝܕܥܢ ܒܦܓܪ ܠܡܫܝܚܐ: ܐܠܐ ܡܢ ܗܫܐ
ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ. 17 ܟܠ ܡܢ ܕܒܡܫܝܚܐ ܗܘ ܗܘ ܒܪܝܬܐ
ܗܝ ܚܕܬܐ. ܥܬܝܩܬܐ ܥܒܪ ܠܗܝܢ. 18 ܘܟܠ ܡܕܡ ܗܘܐ
ܚܕܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܪܥܝ ܠܢ ܒܡܫܝܚܐ. ܘܝܗܒ
ܠܢ ܬܫܡܫܬܐ ܕܪܥܝܘܬܐ. 19 ܐܠܗܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܒܡܫܝܚܐ:
ܗܘ ܕܪܥܝ ܠܥܠܡܐ ܥܡ ܐܝܩܪܗ. ܘܠܐ ܚܫܒ ܠܗܘܢ
ܣܟܠܘܬܗܘܢ: ܘܣܡ ܒܢ ܡܠܬܐ ܕܪܥܝܘܬܐ ܀ 20
ܐܝܙܓܕܐ ܚܢܢ ܗܟܝܠ ܚܠܦ ܡܫܝܚܐ. ܘܐܝܟ ܗܘ ܕܐܠܗܐ
ܒܥܐ ܡܢܟܘܢ ܒܐܝܕܢ. ܚܠܦ ܡܫܝܚܐ ܗܟܝܠ ܒܥܝܢܢ

AD CORINTHIOS II. Cap. V.

12. Nequaquam rursus laudamus nosipsos vobis, sed occasionem damus vobis ut gloriemini in nobis erga illos qui in facie gloriantur, & non in corde. 13. Sive enim insanimus, *insanimus* Deo: & sive recti sumus, *recti sumus* vobis. 14. Charitas enim Christi compellit nos: 15. Qui cogitamus istud, quòd unus pro omni homine mortuus sit, ergo omnis homo mortuus est, & pro omni homine ipse mortuus est, ut ii qui vivunt, non sibi vivant, sed ei qui pro illis mortuus est, & resurrexit. 16. Itaque nos neminem secundum corpus novimus: & si novimus secundùm corpus Christum, attamen deinceps non cognoscimus. 17. Quisquis igitur in Christo est, creatura est nova: vetera præterierunt: 18. Et omnia facta sunt nova à Deo qui reconciliavit nos sibi per Christum, & dedit nobis ministerium reconciliationis. 19. Deus enim est in Christo, qui reconciliat mundum majestati suæ, neque imputavit illis peccata eorum: & posuit in nobis sermonem reconciliationis. 20. Legati igitur sumus pro Christo, &, ac si ipse Deus peteret à vobis per manum nostram: pro Christo igitur oramus,

recon-

ܐܝܬ ܠܢ ܒܢܝܢܐ ܕܡܢ ܐܠܗܐ܂ ܒܝܬܐ ܕܠܐ ܒܐܝܕܝܐ ܥܒܝܕ
ܕܠܥܠܡ ܒܫܡܝܐ܂ 2 ܐܦ ܥܠ ܗܢܐ ܓܝܪ ܡܬܬܢܚܝܢܢ
ܘܡܬܪܓܪܓܝܢܢ ܕܢܠܒܫ ܒܝܬܢ ܕܡܢ ܫܡܝܐ܂ 3 ܐܠܐ ܐܦ ܟܕ ܢܠܒܫ
ܢܫܬܟܚ ܠܢ ܥܪܛܠܝܐ܂ 4 ܟܡܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬܝܢ ܗܘܝܢ ܒܗܢܐ
ܒܝܬܐ܂ ܡܬܬܢܚܝܢܢ ܡܢ ܝܩܪܗ܂ ܘܠܐ ܨܒܝܢܢ ܠܡܫܠܚܗ܂
ܐܠܐ ܕܢܠܒܫ ܥܠܘܗܝ܂ ܕܢܬܒܠܥ ܡܝܘܬܘܬܗ ܒܚܝܐ܂ 5
ܘܡܛܝܒ ܠܢ ܠܗܕܐ ܐܠܗܐ ܗܘ܂ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܢ
ܪܗܒܘܢܐ ܕܪܘܚܗ܂ 6 ܡܛܠ ܗܟܝܠ ܕܝܕܥܝܢܢ ܘܡܦܝܣܝܢܢ܂
ܕܟܡܐ ܕܥܡܪܝܢܢ ܒܦܓܪܐ ܡܬܢܟܪܝܢܢ ܡܢ ܡܪܢ܂ 7 ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܓܝܪ ܡܗܠܟܝܢܢ ܘܠܐ ܒܚܙܘܐ܂ 8 ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܬܬܟܠܝܢܢ
ܘܡܬܪܓܪܓܝܢܢ ܕܢܬܢܟܪ ܡܢ ܦܓܪܐ ܘܢܗܘܐ ܠܘܬ ܡܪܢ܂
9 ܘܡܬܚܦܛܝܢܢ܂ ܕܐܢ ܢܘܟܪܝܐ ܘܐܢ ܒܢܝ ܒܝܬܐ܂ ܠܗ
ܢܫܦܪ܂ 10 ܟܠܢ ܓܝܪ ܥܬܝܕܝܢܢ ܠܡܩܡ ܩܕܡ ܒܝܡ
ܕܡܫܝܚܐ܂ ܕܢܬܦܪܥ ܐܢܫ ܐܢܫ ܒܦܓܪܗ ܡܕܡ ܕܣܥܪ
ܒܗ܂ ܐܢ ܛܒܬܐ ܘܐܢ ܒܝܫܬܐ܂ 11 ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢܢ ܗܟܝܠ
ܕܚܠܬܗ ܕܡܪܢ܂ ܠܒܢܝܢܫܐ ܡܦܝܣܝܢܢ܂ ܠܐܠܗܐ ܕܝܢ
ܓܠܝܢܢ܂ ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܐܦ ܠܬܐܪܬܟܘܢ ܓܠܝܢܢ܂

EPISTOLA PAULI

nobis ædificatio quæ à Deo est, domicilium *videlicet* quod non est factum manibus, in cœlo perpetuum.
2. Nam etiam propter hoc ingemiscimus, & concupiscimus ut induamus domicilium nostrum quod est è cœlo: 3. Nisi etiam postquam induti fuerimus, inveniamur nudi. 4. Quum enim sumus jam in hoc domicilio, ingemiscimus à pondere ejus, nec volumus abjicere ipsum, sed indui suprà ipsum, ut absorbeatur mortalitas ejus à vita: 5. Et qui parat nos ad hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis arrhabonem Spiritus sui. 6. Quandoquidem igitur scimus, & persuasum habemus quòd quamdiu in corpore manemus, peregrinamur à Domino nostro. 7. (Per fidem enim ambulamus, & non per visionem.) 8. Idcircò confidimus & concupiscimus quòd peregrinaturi sumus à corpore, & futuri simus apud Dominum nostrum: 9. Diligentiam adhibemus ut sive peregrinantes simus sive inhabitantes, ei placeamus. 10. Omnes enim nos futurum est ut stemus ante tribunal Christi, ut rependatur unicuique in corpore suo id quod factum est in ipso, sive quod bonum est, sive quod malum est. 11. Quia igitur novimus terrorem illum Domini nostri, filius hominis suademus, Deo autem manifesti sumus: confido verò ego quod etiam manifesti simus mentibus vestris. 12. Ne-

ܚܝ̈ܐ ܠܡܘܬܐ ܡܫܬܠܡܝܢܢ ܡܛܠ ܝܫܘܥ . ܕܐܦ
ܚܝ̈ܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܢܬܓܠܘܢ ܒܦܓܪܢ ܗܢܐ ܡܝܘܬܐ . 12 ܗܫܐ
ܡܘܬܐ ܒܢ ܡܫܬܡܠܐ : ܘܚܝ̈ܐ ܒܟܘܢ . 13 ܐܦ ܚܢܢ ܓܝܪ
ܒܪܘܚܐ ܗܘ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ : ܕܗܝܡܢܬ
ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܡܠܠܬ . ܚܢܢ ܡܗܝܡܢܝܢܢ . ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ
ܡܡܠܠܝܢܢ . 14 ܘܝܕܥܝܢܢ ܕܗܘ ܡܢ ܕܐܩܝܡ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ .
ܐܦ ܠܢ ܒܝܫܘܥ ܢܩܝܡ : ܘܢܩܪܒܢ ܥܡܟܘܢ ܠܘܬܗ .
15 ܟܠܡܕܡ ܓܝܪ ܡܛܠܬܟܘܢ ܗܘ . ܕܟܡܐ ܕܡܣܓܝܐ ܛܝܒܘܬܐ
ܒܝܕ ܣܓܝܐܐ ܬܣܓܐ ܬܘܕܝܬܐ ܠܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ : 16 ܡܛܠ
ܗܢܐ ܠܐ ܡܐܢܐ ܠܢ . ܐܠܐ ܐܢ ܓܒܪܢ ܓܝܪ ܕܠܒܪ ܡܬܚܒܠ . ܐܠܐ
ܗܘ ܕܠܓܘ ܡܬܚܕܬ ܝܘܡ ܡܢ ܝܘܡ . 17 ܐܘܠܨܢܗ ܓܝܪ ܕܙܒܢܐ
ܗܢܐ ܟܕ ܝܬܝܪ ܙܥܘܪ ܘܩܠܝܠ : ܫܘܒܚܐ ܕܠܐ ܣܟܐ ܠܥܠܡ
ܥܠܡܝܢ ܡܛܝܒ ܠܢ : 18 ܟܕ ܠܐ ܚܝܪܝܢܢ ܒܗܠܝܢ ܕܡܬܚܙܝܢ .
ܐܠܐ ܒܗܠܝܢ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢ ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܕܡܬܚܙܝܢ ܕܙܒܢ ܐܢܝܢ . ܗܠܝܢ
ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢ ܕܠܥܠܡ ܐܢܝܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܗ

1 ܝܕܥܝܢܢ ܓܝܪ ܕܐܢ ܒܝܬܢ ܕܒܐܪܥܐ ܗܢܐ ܕܦܓܪܐ ܢܫܬܪܐ ܀

AD CORINTHIOS I. Cap. IV.

viventes ad mortem tradimur propter Ieschua, similiter etiam vita ipsius Ieschua manifestabitur in corpore nostro hoc quod moritur. 12. Itaque mors in nobis est efficax, & vita in vobis. 13. Igitur etiam nos, quia unus spiritus fidei est nobis, sicut scriptum est, Credidi, propter quod etiam loquutus sum; credimus, propter hoc etiam loquimur. 14. Et scimus quòd is qui excitavit Dominum nostrum Ieschua, etiam nos per manum Ieschua excitabit, & assumet nos vobiscum ad se. 15. Omnia enim propter vos sunt, ut abundante gratia per manum multorum augeatur gratiarum actio, in gloriam ipsius Dei. 16. Hanc ob causam non est molestum nobis. quamvis enim filius hominis noster externus corrumpitur, attamen internus renovatur de die in diem: 17. Afflictio enim ipsa temporis hujus, admodum *exsistens* parva & exigua, gloriam quæ non finitur in secula seculorum præparat nobis: 18. Qui non spectamus ea quæ conspiciuntur: *sed ea quæ non conspiciuntur.* Quæ conspiciuntur enim, temporanea sunt: quæ autem non conspiciuntur, æterna sunt.

CAPUT V.

1. Scimus enim quòd si domiciliũ nostrum, quod est in terra hac, corporis dissolvatur, nihilominus est nobis

ܘܠܐ ܡܗܠܟܝܢܢ ܒܢܟܠܐ. ܘܠܐ ܡܢܟܠܝܢܢ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ.
ܐܠܐ ܒܓܠܝܘܬܐ ܕܫܪܪܐ ܡܚܘܝܢܢ ܢܦܫܢ: ܠܟܠܗܘܢ ܪܥܝܢܐ
ܕܒܢܝܢܫܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. 3 ܘܐܢ ܕܝܢ ܡܟܣܝ ܗܘ ܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܕܝܠܢ. ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܒܕܝܢ ܗܘ ܡܟܣܝ. 4 ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܠܗܗ
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܥܘܪ ܪܥܝܢܗܘܢ: ܕܠܐ ܢܗܝܡܢܘܢ. ܘܠܐ
ܢܕܢܚ ܠܗܘܢ ܢܘܗܪܗ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܫܘܒܚܗ ܕܡܫܝܚܐ:
ܕܗܘܝܘ ܕܡܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 5 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܢܦܫܢ ܡܟܪܙܝܢܢ.
ܐܠܐ ܠܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ. ܠܢܦܫܢ ܕܝܢ ܕܥܒܕܝܟܘܢ ܚܢܢ
ܡܛܠ ܝܫܘܥ. 6 ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܕܢܕܢܚ ܢܘܗܪܐ
ܡܢ ܚܫܘܟܐ: ܗܘ ܕܢܚ ܒܠܒܘܬܢ. ܕܢܬܢܗܪ ܒܝܕܥܬܐ
ܕܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ: ܒܦܪܨܘܦܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: 7 ܐܝܬ
ܠܢ ܕܝܢ ܤܝܡܬܐ ܗܕܐ ܒܡܐܢܐ ܕܚܨܦܐ: ܕܪܒܘܬܐ ܕܚܝܠܐ ܡܢ
ܐܠܗܐ ܬܗܘܐ ܘܠܐ ܡܢܢ. 8 ܒܟܠܡܕܡ ܓܝܪ ܡܬܐܠܨܝܢܢ. ܐܠܐ
ܠܐ ܡܬܚܢܩܝܢܢ. ܡܫܬܓܫܝܢܢ ܐܠܐ ܠܐ ܡܣܬܚܦܝܢܢ. 9 ܡܬܪܕܦܝܢܢ
ܐܠܐ ܠܐ ܡܫܬܒܩܝܢܢ. ܡܬܡܟܟܝܢܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܐܒܕܝܢܢ. 10
ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ ܡܘܬܗ ܕܝܫܘܥ ܒܦܓܪܢ ܡܛܥܝܢܢ:
ܕܐܦ ܚܝܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܒܦܓܪܢ ܢܬܓܠܘܢ. 11 ܐܢ ܚܢܢ ܓܝܪ

EPISTOLA PAULI

neque ambulamus per astutiam, neque dolosè tractamus sermonem Dei, sed in manifestatione veritatis ostendimus nosipsos apud omnes mente filiorum hominis coram Deo. 3. Quòd si autem opertum est Evangelium nostrum, iis qui pereunt opertum est: 4. Illis, inquam, quorum Deus seculi hujus excæcavit mentes, eo quòd non credant, nec oriatur illis splendor Evangelii gloriæ Christi, qui est imago Dei. 5. Nequaquam enim nosipsos prædicamus, sed Christum Ieschua Dominum nostrum: nosipsos autem quòd servi simus propter Ieschua. 6. Quia Deus ille qui dixit ut è tenebris lux oriretur, ipse ortus est in cordibus nostris, ut resplenderemus per cognitionem gloriæ Dei, in facie Ieschua Christi. 7. Est autem nobis hic thesaurus in vasis testaceis, ut magnitudo virtutis ex Deo sit & non ex nobis. 8. In omnibus autem affligimur, sed non strangulamur: conquassamur, sed non damnamur. 9. Persequutionem patimur, sed non derelinquimur: repellimur, sed non perimus. 10. Omni enim tempore mortificationem Ieschua in corpore nostro portamus, ut etiam vita ipsius Ieschua in corpore nostro hoc manifestetur. 11. Si enim nos viven-

[illegible]

12 [illegible]

13 [illegible]

[illegible]

14 [illegible]

[illegible]

[illegible]

15 [illegible]

[illegible]

16 [illegible]

17 [illegible]

18 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

AD CORINTHIOS II. CAP. III.

id quod manet in gloria, erit. 12. Itaque, quia est nobis hæc spes, magis revelato oculo nos gerimus: 13. Et non sicut Musche, super cujus faciem positum erat velamen, ne intuerentur filii Israjel in finem ejus quod aboletur. 14. Sed excæcati sunt in mentibus suis: nam usque in hodiernum diem, quando testamentum vetus legitur, illud ipsum velamen manet super eos, neque discooperitur, quoniam per Christum aboletur: 15. Et usque in hodiernum diem, quum legitur Musche, velamen super cor eorum positum est: 16. Et quum aliquis ex iis conversus fuerit ad Dominum, auferetur ab eo velamen. 17. Dominus autem, ipse est Spiritus, & ubi est Spiritus Domini, libertas est. 18. Nos autem omnes facie revelati gloriam Domini, tamquam in speculo; videmus, & in eam imaginem transmutati sumus à gloria in gloriam, tamquam à dominatore Spiritu.

CAPUT IV.

1. Propter hoc non est nobis molestia in ministerio hoc quod habemus juxta misericordiam quæ facta est erga nos: 2. Sed rejecimus occultamenta ipsa dedecoris,

[illegible]

EPISTOLA PAULI

2. Epistola autem nostra vos estis, quæ scripta est in cordibus nostris, quæ intelligitur ac legitur à
quolibet homine. 3. Agnoscimini enim quòd epistola sitis Christi, quæ subministrata est à no-
bis, quæ scripta est non atramento, sed per Spiritum Dei viventis: non in tabulis lapideis, sed in ta-
bulis cordis carnis. 4. Fiducia autem hujusmodi est nobis in Christo erga Deum. 5. Non
quòd nos sufficientes simus ut cogitemus aliquid tamquam ex nobisipsis, sed facultas nostra ex Deo
est: 6. Qui idoneos fecit nos, ut simus ministri Testamenti novi, non in scriptura, sed in Spiritu.
Scriptura enim occidit, Spiritus autem vivificat. 7. Si autem ministerium mortis in Scriptura de-
signatum fuit in lapidibus, fuitque in gloria, ità ut non possent filii Israjel contemplari faciem Musche,
propter gloriam faciei ejus quæ abolita est: 8. Quomodo igitur ministerium Spiritus non magis
erit in gloria? 9. Si enim ministerio condemnationis fuit gloria, quanto magis excellet ministerium
justitiæ in gloria? 10. Quandoquidem etiam glorificandum non fuit quod glorificatum est, in
comparatione hujus gloriæ excellentis. 11. Si enim quod aboletur, in gloria fuit; excellentius
in quod

AD CORINTHIOS II. CAP. II.

Vos autem ignoscitis, ego quoque, Nam etiam ego quod condonavi, propter vos condonavi in conspectu Christi, ne occuparet nos Satanas. 11. Novimus enim cogitationes ejus. 12. Quum venissem autem Troadem propter Evangelium Christi, & apertum mihi esset ostium per Dominum, non fuit mihi quies in spiritu meo, quòd non invenissem Titum fratrem meum: 13. Sed dimisi eos, & abii in Macedoniam. 14. Gratia autem Deo, qui omni tempore triumphum facit nobis in Christo, & manifestat per nos odorem cognitionis sui in omni loco. 15. Odor enim suavis sumus Deo per Christum in iis qui salvi fiunt, & in iis qui pereunt: 16. His odor mortis ad mortem, & illis odor vitæ ad vitam, & ad hæc quis par erit? 17. Non enim sumus sicut reliqui, qui mixtura adulterant sermones Dei, sed tamquam qui in veritate, & tamquam qui ex Deo coram Deo de Christo loquimur.

CAPUT III.

1. Incipimus rursus à principio indicare vobis qui sumus? aut numquid opus habemus, sicut alii, ut literæ commendatitiæ scribantur vobis de nobis, aut ut vos scribatis, ut commendetis nos?

Hhhh 2 2. Epi-

ܐܠܐ ܡܥܕܪ̈ܢܐ ܚܢܢ ܕܚܕܘܬܟܘܢ . ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܓܝܪ ܩܝܡܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܀ ܫܠܡ ܀
1 ܕܢܬ ܕܝܢ ܗܕܐ ܒܢܦܫܝ : ܕܠܐ ܬܘܒ ܒܟܪܝܘܬܐ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ.
2 ܐܢ ܐܢܐ ܓܝܪ ܡܟܪܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢܘ ܡܚܕܐ ܠܝ . ܐܠܐ ܗܘ
ܕܐܢܐ ܐܟܪܝܬ ܠܗ . 3 ܘܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܗܝ ܗܕܐ : ܕܠܐ ܗܝ
ܟܕ ܐܬܐ ܢܟܪܘܢ ܠܝ : ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܘܠܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܢܚܕܘܢ
ܢܝ . ܬܟܝܠ ܐܢܐ ܕܝܢ ܥܠ ܟܠܟܘܢ . ܕܚܕܘܬܝ ܕܟܠܟܘܢ
ܗܝ . 4 ܘܡܢ ܐܘܠܨܢܐ ܣܓܝܐܐ . ܘܡܢ ܐܢܩܐ ܕܠܒܐ ܟܬܒܬ
ܠܟܘܢ ܘܒܕܡܥܐ ܣܓܝܐܐ ܠܐ ܕܬܟܪܘܢ ܠܟܘܢ . ܐܠܐ
ܕܬܕܥܘܢ ܚܘܒܐ ܡܝܬܪܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܠܘܬܟܘܢ . 5 ܐܢ ܕܝܢ
ܐܢܫ ܐܟܪܝ . ܠܐ ܗܘܐ ܠܝ ܐܟܪܝ . ܐܠܐ ܒܨܝܪ ܩܠܝܠ ܠܟܠܟܘܢ .
ܕܠܐ ܐܝܩܪ ܡܠܬܐ ܥܠܝܟܘܢ . 6 ܣܦܩܐ ܠܗ ܓܝܪ ܠܗܢܐ ܟܐܐ
ܗܕܐ ܕܡܢ ܣܓܝܐܐ . 7 ܘܡܟܝܠ ܐܣܬܢܝܩܬܘܢ ܕܬܫܒܩܘܢ ܠܗ
ܘܬܒܝܐܘܢܝܗܝ . ܕܠܡܐ ܒܝܬܝܪܘܬܐ ܕܟܪܝܘܬܐ ܢܬܒܠܥ ܗܘ ܗܢܐ
ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܗܘ . 8 ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ ܕܬܫܪܪܘܢ ܒܗ
ܚܘܒܟܘܢ . 9 ܡܛܠ ܗܢܐ ܓܝܪ ܟܬܒܬ ܐܦ ܕܐܕܥ ܒܢܣܝܢܐ
ܐܢ ܒܟܠܡܕܡ ܡܫܬܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ . 10 ܠܡܢ ܕܐܢܬܘܢ

EPISTOLA PAULI

sed adjutores sumus gaudii vestri, fide enim statis.

CAPUT II.

1. Judicavi autem hoc apud meipsum, ut non rursus cum mœstitia venirem ad vos. 2. Si enim ego mœstitia afficiam vos, quisnam exhilarabit me, nisi is quem ego mœstitia affeci? 3. Et quod scripsi vobis, idipsum est, ut non, quum venirem, mœstitia afficerent me illi ipsi quos oportebat ut ipsi me gaudio afficerent. Confido autem de vobis quod gaudium meum vestrum omnium sit. 4. Et ex afflictione multa, & ex anxietate cordis scripseram vobis illa cum lacrymis multis: non ut mœstitia esset vobis, sed ut cognosceretis charitatem eximiam quæ est mihi erga vos. 5. Si quis autem mœstitia affecit me, nequaquam me affecit mœstitia, sed paululum vos omnes, ne gravis esset sermo contra vos. 6. Sufficit autem isti increpatio quæ fuit à pluribus. 7. Et deinceps è diverso oportet ut condonetis ei, & consolemini eum: ne tristitia abundanti absorbeatur is qui hujusmodi est. 8. Quapropter peto à vobis ut confirmetis in eum charitatem vestram. 9. Ideo enim scripsi, ut etiā cognoscerem per experientiam, num omnia in re sitis obedientes mihi. 10. Cui

vos

[illegible]

15 [illegible]

16 [illegible]

[illegible]

17 [illegible]

[illegible]

[illegible]

18 [illegible]

19 [illegible]

[illegible]

20 [illegible]

[illegible]

21 [illegible]

22 [illegible]

23 [illegible]

[illegible]

24 [illegible]

ſumus, ſicut etiam vos noſtra, in diem Domini noſtri Ieſchua Chriſti. 15. Et in hac fiducia volebam prius venire ad vos, ut dupliciter reciperetis gratiam: 16. Et tranſirem per vos in Macedoniam, & rurſus à Macedonia ad vos venirem, & vos deduceretis me in Judæam. 17. Hoc igitur quod cogitavi, numquid tamquam levis cogitavi? aut numquid carnis ſunt hæc quæ cogito, eo quòd oportuerit ut eſſet in eis Etiam Etiam & Non Non? 18. Fidelis eſt Deus quòd non fuit ſermo noſter erga vos, Etiam & Non. 19. Filius enim Dei Ieſchua Chriſtus, qui per nos prædicatus eſt vobis, *nempe* per me & per Sylvanum & per Timotheum, non fuit Etiam & Non, ſed fuit Etiam in ipſo *Deo*. 20. Omnes enim promiſſiones Dei in ipſo Chriſto Etiam fuerunt. propter hoc per ipſum damus Ammin ad gloriam ipſius Dei. 21. Deus autem eſt confirmans nos vobiſcum in Chriſtum, idem qui unxit nos: 22. Et obſignavit nos, & dedit arrhabonem Spiritus ſui in cordibus noſtris. 23. Ego autem Deum teſtem invoco in animam meam, quòd, quia parco vobis, non venerim Corinthum. 24. Nequaquam quòd dominatores fidei veſtræ ſimus,

ſed

ܐܢܘܢ ܠܚܫܐ: ܗܢܘܢ ܕܐܦ ܚܢܢ ܚܫܝܢܢ ܠܗܘܢ. ܘܣܒܪܢ
ܕܥܠܝܟܘܢ ܫܪܝܪ ܗܘ. 7 ܝܕܥܝܢܢ ܓܝܪ ܕܐܢ ܫܘܬܦܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܚܫܐ. ܫܘܬܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܦ ܒܒܘܝܐܐ ܀ 8 ܨܒܝܢܢ ܕܝܢ
ܕܬܕܥܘܢ ܐܚܝ. ܥܠ ܐܘܠܨܢܐ ܕܗܘܐ ܠܢ ܒܐܣܝܐ. ܕܐܬܐܠܨܢ
ܝܬܝܪ. ܝܬܝܪ ܡܢ ܚܝܠܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܘܨ ܗܘܘ ܚܝܝܢ
ܕܢܦܩܘܢ. 9 ܘܥܠ ܢܦܫܢ ܦܣܩܢ ܡܘܬܐ. ܕܠܐ ܢܗܘܐ
ܠܢ ܬܘܟܠܢܐ ܥܠ ܢܦܫܢ. ܐܠܐ ܥܠ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܩܝܡ
ܡܝܬܐ. 10 ܗܘ ܕܡܢ ܡܘܬܐ ܥܫܝܢܐ ܦܪܩܢ. ܘܬܘܒ
ܡܣܒܪܝܢܢ ܕܦܪܩ ܠܢ. 11 ܒܡܥܕܪܢܘܬܐ ܕܒܥܘܬܟܘܢ ܕܥܠ
ܐܦܝܢ. ܕܢܗܘܐ ܡܘܗܒܬܗ ܕܠܘܬܢ ܛܝܒܘܬܐ ܕܣܓܝܐܐ ܥܠ
ܐܦܝܢ. ܘܣܓܝܐܐ ܢܘܕܘܢ ܠܗ ܥܠ ܐܦܝܢ ܀ 12 ܫܘܒܗܪܢ
ܓܝܪ ܗܢܘ: ܣܗܕܘܬܐ ܕܬܐܪܬܢ. ܕܒܦܫܝܛܘܬܐ ܘܒܕܟܝܘܬܐ
ܘܒܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܗܦܟܢ ܒܥܠܡܐ. ܠܐ ܒܚܟܡܬܐ
ܕܒܣܪܐ. ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܠܘܬܟܘܢ. 13 ܠܐ ܗܘܐ ܐܚܪܢܝܬܐ
ܟܬܒܝܢܢ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܦ ܡܫܬܘܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ ܬܫܬܘܕܥܘܢ. 14
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܫܬܘܕܥܬܘܢ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܫܘܒܗܪܟܘܢ

illas passiones, easdem quas etiam nos patimur: & spes nostra quæ de vobis est, firma est. 7. Scimus enim quòd si socii estis in passionibus, socii futuri estis etiam in consolatione. 8. Volumus autem ut sciatis, fratres mei, de afflictione quæ fuit nobis in Asia, quòd plurimùm afflicti fuimus plusquam nostræ vires *sint*, adeò ut propinqua esset vita nostra ut projiceretur. 9. Et de his sententiam protulimus mortis, ne esset nobis confidentia in nobisipsis, sed in Deo qui excitat mortuos: 10. Qui ex mortibus duris eripuit nos, & iterum speramus quòd erepturus sit nos. 11. Per auxilium precum vestrarum quæ *sunt* pro nobis, ut sit donum ejus quod est erga nos, gratia facta pro multis, & multi gratias agant ei pro nobis. 12. Gloriatio enim nostra hæc est, testimonium mentis nostræ, quòd cum simplicitate & cum puritate, & cum gratia Dei conversati sumus in mundo, & non sapientia corporis, & potissimùm erga vos. 13. Nequaquam alia scribimus vobis, sed ea quæ agnoscitis, etiam persuasa habetis: confido autem quòd usque in finem persuasa habetis. 14. Quemadmodùm etiam persuasum habuistis ex parte, quòd gloriatio vestra

sumus

ܐܓܪܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܠܩܘܪܢܬܝܐ
ܕܬܪܬܝܢ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1. ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܨܒܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܐܚܐ ܠܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܬܝܗ ܒܩܘܪܢܬܘܣ.
ܘܠܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܐܝܬ ܒܐܟܐܝܐ ܟܠܗ . 2 ܫܠܡܐ
ܥܡܟܘܢ. ܘܫܝܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ ׃ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ׃ 3 ܡܒܪܟ ܗܘ ܐܠܗܐ ܐܒܘܗܝ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ׃ ܐܒܐ ܕܪܚܡܐ ׃ ܘܐܠܗܐ ܕܟܠܗ ܒܘܝܐܐ . 4 ܗܘ
ܕܡܒܝܐ ܠܢ ܒܟܠܗܝܢ ܐܘܠܨܢܝܢ . ܕܐܦ ܚܢܢ ܢܫܟܚ
ܕܢܒܝܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܟܠ ܐܘܠܨܢ ܐܢܘܢ ׃ ܒܗܘ ܒܘܝܐܐ
ܕܡܬܒܝܐܝܢ ܚܢܢ ܡܢ ܐܠܗܐ . 5 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܡܬܝܬܪܝܢ ܒܢ
ܚܫܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ ׃ ܗܟܢܐ ܒܝܕ ܡܫܝܚܐ ܡܬܝܬܪ ܐܦ
ܒܘܝܐܢ . 6 ܐܢ ܕܝܢ ܡܬܐܠܨܝܢܢ ׃ ܚܠܦ ܒܘܝܐܟܘܢ ܗܘ
ܘܚܠܦ ܚܝܝܟܘܢ ܡܬܐܠܨܝܢܢ . ܘܐܢ ܡܬܒܝܐܝܢܢ ܕܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܬܬܒܝܐܘܢ . ܘܬܗܘܐ ܒܟܘܢ ܡܥܕܪܢܘܬܐ ܕܬܣܝܒܪܘܢ

EPISTOLA PAULI AD CORINTHIOS SECUNDA

CAPUT I.

PAULUS Apostolus Ieschua Christi per voluntatem Dei, & Timotheus frater, Ecclesiæ Dei quæ est Corinthi, & omnibus sanctis qui sunt in Achaia tota. 2. Gratia vobiscum & pax à Deo Patre nostro & à Domino nostro Ieschua Christo. 3. Benedictus sit Deus Pater Domini nostri Ieschua Christi, Pater misericordiarum, & Deus omnis consolationis. 4. Qui consolatur nos in omnibus tribulationibus nostris, ut etiam nos possimus consolari eos qui in omnibus tribulationibus sunt, per eam consolationē quam ipsi experimur à Deo. 5. Sicut enim abundant in nobis passiones Christi, ita per Christum etiam abundat consolatio nostra. 6. Sive autē affligimur, pro cōsolatione vestra & pro salute vestra affligimur; sive consolationem accipimus, ut vos consolationem accipiatis, & sit in vobis efficacia qua toleretis illas

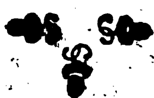
ܘܦܪܝܣܩܠܐ. ܥܡ ܥܕܬܐ ܕܒܒܝܬܗܘܢ. 20 ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟܘܢ
ܐܚܐ ܟܠܗܘܢ. ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܚܕ ܕܚܕ ܒܢܘܫܩܬܐ
ܩܕܝܫܬܐ. 21 ܫܠܡܐ ܒܟܬܒܬ ܐܝܕܝ ܕܦܘܠܘܣ. 22 ܡܢ ܕܠܐ
ܪܚܡ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܗܘܐ ܚܪܡܐ. ܡܪܢ ܐܬܐ.
23 ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡܟܘܢ. 24 ܘܚܘܒܝ
ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ.

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܩܘܪܢܬܝܐ ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܦܝܠܝܦܘܣ ܕܡܩܕܘܢܝܐ ܘܐܫܬܕܪܬ
ܒܐܝܕܝ ܛܝܡܬܐܘܣ.

EPIST. PAULI AD CORINT. I.

& Priscilla cum Ecclesia quæ est domi eorum. 20. Salutant vos fratres omnes. Salutate alter alterum in osculo sancto. 21. Salutatio per scripturam manus meæ Pauli. 22. Qui non diligit Dominum nostrum Ieschua Christum, sit anathema Maran atha. 23. Gratia Domini nostri Ieschua Christi vobiscum. 24. Et dilectio mea cum omnibus vobis per Christum Ieschua. Ammin.

Finitur Epistola Pauli ad Corinthios prior, quæ fuit scripta è Philippis Macedoniæ, & missa fuit per manus Timothei.

ܥܒܕܐ ܓܝܪ ܕܡܪܝܐ ܦܠܚ ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܐ܂ 11 ܠܐ ܗܟܝܠ ܐܢܫ
ܢܫܝܛܝܘܗܝ܂ ܐܠܐ ܠܘܘܗܝ ܒܫܠܡܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܝ܂
ܡܣܟܐ ܐܢܐ ܠܗ ܓܝܪ ܥܡ ܐܚܐ܂ 12 ܡܢ ܐܦܠܘ ܕܝܢ ܐܚܝ
ܣܓܝ ܒܥܝܬ ܡܢܗ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܥܡ ܐܚܐ܂ ܘܟܠ ܟܢ ܠܐ
ܗܘܐ ܨܒܝܢܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܗܫܐ ܡܐ ܕܝܢ ܕܣܦܩ ܠܗ ܐܬܐ
ܠܘܬܟܘܢ ܀ 13 ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܩܘܡܘ ܒܗܝܡܢܘܬܐ܂
ܐܬܓܒܪܘ ܘܐܬܚܝܠܘ܂ 14 ܘܟܠܗܝܢ ܨܒܘܬܟܘܢ ܒܚܘܒܐ
ܢܗܘܝܢ܂ 15 ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ ܥܠ ܒܝܬܗ
ܕܐܣܛܦܢܐ܂ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܪܫܝܬܐ
ܕܐܟܐܝܐ܂ ܘܣܡܘ ܢܦܫܗܘܢ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܩܕܝܫܐ܂ 16 ܕܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܬܗܘܘܢ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܗܟܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܂ ܘ
ܠܟܠܢܫ ܕܥܡܢ ܦܠܚ ܘܠܐܐ܂ 17 ܚܕܐ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܒܡܐܬܝܬܗ ܕܐܣܛܦܢܐ܂ ܘܕܦܪܛܘܢܛܘܣ܂ ܘܕܐܟܐܝܩܘܣ܂ ܕܡܕܡ
ܕܒܨܪܬܘܢ ܠܘܬܝ ܗܢܘܢ ܡܠܝܘ܂ 18 ܐܢܝܚܘ ܓܝܪ ܪܘܚܝ
ܘܕܝܠܟܘܢ܂ ܗܘܝܬܘܢ ܗܟܝܠ ܡܫܬܘܕܥܝܢ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܗܟܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܀ 19 ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟܘܢ܂ ܥܕܬܐ ܟܠܗܝܢ
ܕܒܐܣܝܐ܂ ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟܘܢ ܛܒܐܝܬ ܒܡܪܢ܂ ܐܩܘܠܘܣ

AD CORINTHIOS I. CAP. XVI.

opus enim Domini operatur, sicut ego. 11. Nequis igitur eum despectui habeat, sed deducite eum cum pace, ut veniat ad me. exspecto enim eum cum fratribus. 12. De Apollo autem, fratres mei, multum petii ab eo ut proficisceretur ad vos cum fratribus: & omninò non erat ei voluntas ut veniret ad vos: quum autem erit ei opportunitas, venturus est ad vos. 13. Vigilate, & state in fide, viriliter agite, & estote fortes. 14. Et omnes res vestræ in charitate fiant. 15. Peto autem à vobis, fratres mei, pro familia Stephanæ (quia nostis quòd sunt primitiæ Achaiæ, & exposuerunt animas suas in ministerium sanctorum.) 16. Ut etiam vos sitis obtemperantes iis qui tales sunt, & omni homini qui laborat nobiscum, & adjuvat *nos*. 17. Gaudeo autem de adventu Stephanæ & Fortunati & Achaici, quia quod officio vestro deerat erga me, illi impleverunt. 18. Refocillarunt enim spiritum meum & vestrum. Estote igitur agnoscentes eos qui tales sunt. 19. Salutant vos Ecclesiæ omnes quæ sunt in Asia. Salutant vos multum in Domino nostro Aquila & Pri-

ܩܦܠܐܘܢ ܝܘ

1 ܥܠ ܡܟܢܫ ܕܝܢ ܕܡܬܟܢܫ ܠܩܕܝܫܐ : ܐܝܟܢܐ
ܕܦܩܕܬ ܠܥܕܬܐ ܕܓܠܛܝܐ . ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ .
2 ܒܟܠ ܚܕ ܒܫܒܐ ܐܢܫ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܒܒܝܬܗ ܢܗܘܐ
ܣܐܡ ܘܢܛܪ ܗܘ ܡܕܡ ܕܡܛܝܐ ܒܐܝܕܘܗܝ . ܕܠܐ ܡܐ ܕܐܬܝܬ ܗܝܕܝܢ
ܢܗܘܝܢ ܟܢܫܐ . 3 ܘܡܐ ܕܐܬܝܬ ܠܐܝܠܝܢ ܕܓܒܝܬܘܢ :
ܠܗܘܢ ܐܫܕܪ ܒܐܓܪܬܐ ܕܢܘܒܠܘܢ ܛܝܒܘܬܟܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ .
4 ܐܢ ܕܝܢ ܫܘܐ ܗܘ ܫܘܒܠܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܙܠ . ܥܡܝ
ܢܐܙܠܘܢ . 5 ܐܬܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܘܬܟܘܢ . ܡܐ ܕܥܒܪܬ ܡܢ
ܡܩܕܘܢܝܐ . ܥܒܪ ܐܢܐ ܠܗ ܓܝܪ ܠܡܩܕܘܢܝܐ . 6 ܘܡܟܝܠ
ܠܘܬܟܘܢ ܐܩܘܐ . ܐܘ ܐܣܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܕܐܢܬܘܢ ܬܠܘܘܢܢܝ
ܠܐܬܪ ܕܐܙܠ ܐܢܐ . 7 ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܗܫܐ ܐܝܟ ܥܒܪ ܐܘܪܚܐ
ܐܚܙܝܟܘܢ . ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܐܩܘܐ ܙܒܢܐ ܠܘܬܟܘܢ ܐܢ
ܡܪܝܐ ܢܦܣܘܩ ܠܝ . 8 ܡܩܘܐ ܐܢܐ ܓܝܪ ܒܐܦܣܘܣ ܥܕܡܐ
ܠܦܢܛܩܘܣܛܐ . 9 ܬܪܥܐ ܓܝܪ ܪܒܐ ܐܬܦܬܚ ܠܝ ܕܡܠܐ
ܥܒܕܐ . ܘܣܩܘܒܠܐ ܣܓܝܐܐ . 10 ܐܢ ܕܝܢ ܐܬܐ
ܠܘܬܟܘܢ ܛܝܡܬܐܘܣ . ܚܙܘ ܕܕܠܐ ܕܚܠܐ ܢܗܘܐ ܠܘܬܟܘܢ .

EPISTOLA PAULI
CAPUT XVI.

1. De eo autem quod colligitur sanctis, quemadmodum præcepi Ecclesiis Galatiæ, ita etiam vos facite. 2. Primo quoque *die* septimanæ quisque vestrum domi suæ seponat, & servet id quod venit in manus suas, ne quum venero, tunc fiant collectæ. 3. Et quum venero, eos quos elegeritis vos, ipsos mittam cum epistolis, ut perferant beneficentiam vestram in Urishelem. 4. Si autem par fuerit opus ut ego quoque eam, etiam mecum proficiscentur. 5. Venturus autem ad vos sum, quum pertransiero Macedoniam, (transiturus enim sum Macedoniam.) 6. Et nunc etiam apud vos manebo, vel hyemabo apud vos, ut vos deducatis me in locum quo sum profecturus. 7. Nolo nunc quasi transiens per viam videre vos: spero enim quod manebo tempus aliquod apud vos, si Dominus meus permiserit mihi. 8. Permanebo enim Ephesi usque ad Pentecosten. 9. Ostium enim magnum apertum est mihi plenum operibus: & adversarii sunt multi. 10. Si autem venerit ad vos Timotheus, videte ut sine timore sit apud vos:

ܗܟܢܐ ܢܠܒܫ ܕܡܘܬܗ ܕܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ܂ 50 ܗܕܐ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܚܝ܆ ܕܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܡܐܪܬ܆
ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ܆ ܘܠܐ ܚܒܠܐ ܢܐܪܬ ܠܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ܂ 51 ܗܐ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܪܙܐ܆ ܠܐ ܟܠܢ ܢܫܟܒ܆ ܟܠܢ ܕܝܢ ܢܬܚܠܦ
ܡܚܕܐ ܐܝܟ ܪܦܦ ܥܝܢܐ܆ ܒܩܪܢܐ ܐܚܪܝܬܐ ܟܕ ܢܩܪܐ܆
ܘܢܩܘܡܘܢ ܡܝܬܐ ܕܠܐ ܚܒܠܐ܆ ܘܚܢܢ ܢܬܚܠܦ܂ 53 ܥܬܝܕ
ܗܘ ܓܝܪ ܗܢܐ ܕܡܬܚܒܠ ܕܢܠܒܫ ܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ܆
ܘܗܢܐ ܕܡܐܬ ܢܠܒܫ ܠܐ ܡܝܘܬܘܬܐ܂ 54 ܡܐ ܕܝܢ ܕܠܒܫ
ܗܢܐ ܕܡܬܚܒܠ ܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ܆ ܘܗܢܐ ܕܡܐܬ ܠܐ
ܡܝܘܬܘܬܐ܂ ܗܝܕܝܢ ܬܗܘܐ ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܟܬܝܒܐ܆ ܕܐܬܒܠܥ
ܡܘܬܐ ܒܙܟܘܬܐ܂ 55 ܐܝܟܘ ܥܘܩܣܟ ܡܘܬܐ܂ ܐܘ ܐܝܟܐ ܗܝ
ܙܟܘܬܟ ܫܝܘܠ܂ 56 ܥܘܩܣܗ ܕܝܢ ܕܡܘܬܐ ܚܛܝܬܐ ܗܝ܂
ܚܝܠܗ ܕܝܢ ܕܚܛܝܬܐ ܢܡܘܣܐ ܗܘ܂ 57 ܛܝܒܘܬܐ ܕܝܢ ܠܐܠܗܐ܂
ܕܝܗܒ ܠܢ ܙܟܘܬܐ ܒܝܕ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂ 58 ܡܟܝܠ
ܐܚܝ ܘܚܒܝܒܝ܂ ܗܘܘ ܫܪܝܪܝܢ܂ ܘܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܬܙܝܥܝܢ܂
ܐܠܐ ܗܘܘ ܡܬܝܬܪܝܢ ܒܟܠܙܒܢ ܒܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ܂ ܟܕ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܥܡܠܟܘܢ ܠܐ ܗܘܐ ܣܪܝܩ ܒܡܪܢ܀

ita induemus imaginem illius qui est è cœlo. 50. Hoc autem dico, fratres mei, quòd caro & sanguis regnum cœlorum consequi non possunt: neque corruptio consequetur hæreditate incorruptionem. 51. Ecce dico vobis mysterium, Non omnes nos obdormiemus, omnes autem nos immutabimur. 52. Celerrimè, quasi jactu oculi, in buccina ultima quum clanget. & resurgent mortui incorrupti, & nos immutabimur. 53. Oportet enim ut hoc quod obnoxium est corruptioni, induat incorruptionem: & similiter ut mortale induat immortalitatem. 54. Quum autem induerit hoc quod corrumpitur, incorruptionem: & hoc quod moritur, immortalitatem, tunc fiet sermo ille qui scriptus est, Absorpta est mors in victoriam. 55. Ubi est stimulus tuus, ô mors? & ubi est victoria tua? ô sepulcrum? 56. Stimulus autem mortis, peccatum est: & vis peccati, Lex est. 57. Gratia autem sit Deo, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Ieschua Christum. 58. De cætero, fratres mei & dilecti mei, estote firmi, & ne sitis vacillantes: sed estote abundantes omni tempore in opere Domini: quum sciatis quòd labor vester non sit inanis in Domino.

ܐܚܪܝܢ ܗܘ ܓܝܪ ܦܓܪܐ ܕܒܪ ܐܢܫܐ. ܘܐܚܪܝܢ ܕܒܥܝܪܐ.
ܘܐܚܪܝܢ ܕܦܪܚܬܐ ܘܐܚܪܝܢ ܕܢܘܢܐ. 40 ܘܐܝܬ ܦܓܪܐ ܫܡܝܢܝܐ
ܘܐܝܬ ܦܓܪܐ ܐܪܥܢܝܐ. ܐܠܐ ܐܚܪܝܢ ܗܘ ܫܘܒܚܐ ܕܫܡܝܢܝܐ
ܘܐܚܪܝܢ ܕܐܪܥܢܝܐ. 41 ܘܐܚܪܝܢ ܗܘ ܫܘܒܚܐ ܕܫܡܫܐ
ܘܐܚܪܝܢ ܗܘ ܫܘܒܚܐ ܕܣܗܪܐ. ܘܐܚܪܝܢ ܫܘܒܚܐ ܕܟܘܟܒܐ
ܘܟܘܟܒܐ ܡܢ ܟܘܟܒܐ ܡܝܬܪ ܗܘ ܒܫܘܒܚܐ. 42 ܗܟܢܐ
ܐܦ ܩܝܡܬܐ ܕܡܝܬܐ. ܡܙܕܪܥܝܢ ܒܚܒܠܐ. ܘܩܝܡܝܢ ܕܠܐ ܚܒܠܐ.
43 ܡܙܕܪܥܝܢ ܒܨܥܪܐ ܘܩܝܡܝܢ ܒܫܘܒܚܐ. ܡܙܕܪܥܝܢ ܒܟܘܪܗܢܐ
ܘܩܝܡܝܢ ܒܚܝܠܐ. 44 ܡܙܕܪܥ ܦܓܪܐ ܢܦܫܢܝܐ. ܘܩܐܡ
ܦܓܪܐ ܪܘܚܢܝܐ. ܐܝܬ ܓܝܪ ܦܓܪܐ ܕܢܦܫ ܘܐܝܬ ܦܓܪܐ ܕܪܘܚ.
45 ܗܟܢܐ ܐܦ ܟܬܝܒ. ܗܘܐ ܐܕܡ ܒܪܢܫܐ ܩܕܡܝܐ ܠܢܦܫ
ܚܝܐ. ܘܐܕܡ ܐܚܪܝܐ ܠܪܘܚܐ ܡܚܝܢܝܬܐ. 46 ܐܠܐ ܠܐ ܗܘܐ
ܩܕܡܝܐ ܪܘܚܢܝܐ ܐܠܐ ܢܦܫܢܝܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܪܘܚܢܝܐ. 47
ܒܪܢܫܐ ܩܕܡܝܐ ܥܦܪܢܐ ܕܡܢ ܐܪܥܐ. ܒܪܢܫܐ ܬܪܝܢ ܡܪܝܐ
ܡܢ ܫܡܝܐ. 48 ܐܝܟܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܥܦܪܢܐ. ܗܟܢܐ
ܐܦ ܥܦܪܢܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ. ܗܟܢܐ
ܐܦ ܫܡܝܢܐ. 49 ܘܐܝܟ ܕܠܒܫܢ ܕܡܘܬܐ ܕܗܘ ܕܡܢ ܥܦܪܐ.

EPISTOLA PAULI

aliud enim est corpus filii hominis, aliud verò bestiarum, & aliud volatilium, & aliud piscium.
40. Et sunt corpora cœlestia, & sunt corpora terrestria. Sed alia est gloria cœlestium, & alia terrestrium. 41. Et alia est gloria Solis, & alia est gloria Lunæ, & alia gloria stellarum: & stella excellentior est stellâ in gloria. 42. Ita etiam resurrectio mortuorum. seminantur in corruptione, surgunt incorrupta. 43. Seminantur in ignominia, resurgunt in gloria: seminantur in infirmitate, resurgunt in robore. 44. Seminatur corpus animale, resurgit corpus spirituale. est enim corpus animale, & est corpus spirituale. 45. Ita etiam scriptum est, Factus est Adam filius hominis primus in animam viventem: & Adam posterior, in spiritum vivificantem. 46. At nequaquam prius spirituale *fuit*, sed animale, & deinde spirituale. 47. Filius hominis primus terrenus, qui è terra, filius hominis secundus, Dominus, è cœlo. 48. Qualis est ipse terrenus, tales etiam terreni: & qualis est ille qui est è cœlo, tales etiam cœlestes. 49. Et quemadmodum induimus imaginem illius qui erat è terra,

ita

ܐܠܗܐ ܟܠ ܒܟܠ ܀ 29 ܘܐܠܐ ܡܢܐ ܢܥܒܕܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܥܡܕܝܢ
ܚܠܦ ܡܝܬܐ. ܐܢ ܡܝܬܐ ܠܐ ܩܝܡܝܢ. ܡܢܐ ܡܥܡܕܝܢ ܚܠܦ
ܡܝܬܐ ܀ 30 ܘܠܡܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܒܟܠ ܫܥܐ ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ
ܩܝܡܝܢܢ ܀ 31 ܐܝܡܐ ܐܢܐ ܒܫܘܒܗܪܟܘܢ ܐܚܝ ܕܐܝܬ ܠܝ
ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܕܟܠܝܘܡ ܡܐܬ ܐܢܐ ܀ 32 ܐܢ ܐܝܟ
ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܫܬܕܝܬ ܠܚܝܘܬܐ ܒܐܦܣܘܣ. ܡܢܐ
ܝܘܬܪܢܐ ܐܝܬ ܠܝ. ܐܢ ܡܝܬܐ ܠܐ ܩܝܡܝܢ. ܢܐܟܘܠ ܘܢܫܬܐ. ܡܚܪ ܓܝܪ
ܡܝܬܝܢܢ ܀ 33 ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܡܚܒܠܝܢ ܓܝܪ ܬܢܝܢܐ ܒܝܫܐ
ܠܝܘܬܐ ܒܣܝܡܬܐ ܀ 34 ܐܬܥܝܪܘ ܒܠܒܘܬܟܘܢ ܬܪܝܨܐܝܬ ܘܠܐ
ܬܚܛܘܢ. ܐܝܬ ܓܝܪ ܐܢܫܐ ܕܝܕܥܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ.
ܠܒܗܬܬܟܘܢ ܗܘ ܐܡܪ ܐܢܐ. 35 ܢܐܡܪ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܟܢܐ
ܩܝܡܝܢ ܡܝܬܐ. ܘܒܐܝܢܐ ܦܓܪܐ ܐܬܝܢ ܀ 36 ܣܟܠܐ. ܙܪܥܐ
ܕܐܢܬ ܙܪܥ ܐܢܬ. ܐܢ ܠܐ ܡܐܬ ܠܐ ܚܝܐ. 37 ܘܗܘ ܡܕܡ ܕܙܪܥ ܐܢܬ.
ܠܐ ܗܘܐ ܗܘ ܦܓܪܐ ܕܥܬܝܕ ܠܡܗܘܐ ܙܪܥ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܦܪܕܬܐ
ܥܪܛܠܝܬܐ ܕܚܛܐ. ܐܘ ܕܣܥܪܐ. ܐܘ ܕܫܪܟܐ ܕܙܪܥܘܢܐ. 38
ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܝܗܒ ܠܗ ܦܓܪܐ ܐܝܟܢܐ ܕܨܒܐ. ܘܠܟܠ ܚܕ
ܡܢ ܙܪܥܘܢܐ ܦܓܪܐ ܕܟܝܢܗ. 39 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܟܠ ܦܓܪ ܦܓܪܐ ܫܘܐ.

Deus omnia in omnibus. 29. Alioquin quid facient ii qui baptizantur pro mortuis, si mortui non resurgunt? cur baptizantur pro mortuis? 30. Et propter quid nos quoque qualibet hora in periculo manemus? 31. Juro per gloriationem vestram, fratres mei, quæ est mihi in Domino nostro Ieschua Christo, quòd quotidiè morior: 32. Si quemadmodum inter filios hominis projectus sum ad feras Ephesi, quæ est utilitas si mortui non resurgunt? Comedamus & bibamus: cras enim morituri sumus. 33. Ne erretis. Corrumpunt enim mentes suaves narrationes malæ. 34. Excitate corda vestra justè, & ne peccetis: sunt enim aliqui in quibus cognitio Dei non est. Ad pudorem vestrum id dico. 35. Dicet aliquis ex vobis, Quomodo resurgunt mortui? & quali corpore veniunt? 36. Stulte, semen quod tu seminas, si non moriatur, non reviviscit. 37. Et id quod seminas, nequaquam ipsum corpus quod futurum est seminas, sed grana nuda tritici aut hordei, aut reliquorum seminum. 38. Deus autem dat ei corpus quemadmodum vult: & unicuique ex seminibus corpus naturæ suæ. 39. Nequaquam enim omne corpus est æquale:

ܐܢܬܘܢ . 18 ܘܗܟܝܠ ܐܦ ܐܝܠܝܢ ܕܕܡܟܘ ܒܡܫܝܚܐ ܐܒܕܘ
ܠܗܘܢ . 19 ܘܐܢ ܒܗܠܝܢ ܗܘ ܚܝܐ ܒܠܚܘܕ ܡܣܟܝܢܢ
ܠܡܫܝܚܐ ܕܘܝܢܢ ܗܘ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ܀ 20 ܗܫܐ
ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . ܘܗܘܐ ܪܫܝܬܐ ܕܕܡܟܐ .
21 ܘܐܝܟܢܐ ܕܒܝܕ ܒܪܢܫܐ ܗܘܐ ܡܘܬܐ : ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܝܕ
ܒܪܢܫܐ ܗܘܐ ܢܘܚܡܐ ܕܡܝܬܐ . 22 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܐܕܡ ܟܠܗܘܢ
ܒܢܝܢܫܐ ܡܝܬܝܢ : ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܡܫܝܚܐ ܟܠܗܘܢ ܚܝܝܢ .
23 ܐܢܫ ܐܢܫ ܒܬܛܟܣܗ . ܪܫܝܬܐ ܗܘܐ ܡܫܝܚܐ . ܒܬܪܟܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܕܡܫܝܚܐ ܐܢܘܢ ܒܡܐܬܝܬܗ . 24 ܘܗܝܕܝܢ ܢܗܘܐ
ܫܘܠܡܐ : ܡܐ ܕܡܫܠܡ ܡܠܟܘܬܐ ܠܐܠܗܐ ܐܒܐ . ܡܐ ܕܒܛܠ
ܟܠ ܪܫ ܘܟܠ ܫܘܠܛܢ ܘܟܠ ܚܝܠܘܬܐ . 25 ܥܬܝܕ ܗܘ
ܓܝܪ ܕܢܡܠܟ ܥܕܡܐ ܕܢܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܟܠܗܘܢ
ܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ . 26 ܘܐܚܪܝܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܡܬܒܛܠ
ܡܘܬܐ . 27 ܟܠ ܓܝܪ ܫܥܒܕ ܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ . ܡܐ ܕܐܡܪ
ܕܝܢ ܕܟܠܡܕܡ ܡܫܥܒܕ ܠܗ : ܝܕܝܥܐ ܗܝ ܕܣܛܪ ܡܢ
ܗܘ ܕܫܥܒܕ ܠܗ ܟܠ . 28 ܘܡܐ ܕܐܫܬܥܒܕ ܠܗ ܟܠ :
ܗܝܕܝܢ ܗܘ ܒܪܐ ܢܫܬܥܒܕ ܠܗܘ ܕܫܥܒܕ ܠܗ ܟܠ . ܕܢܗܘܐ

estis : 18. Et jam etiam ii qui obdormierunt in Christo, perierunt. 19. Et, si in hac vita tantùm speramus in Christum, miserabiliores sumus omnibus filiis hominis. 20. Nunc autem Christus surrexit à mortuis, & factus est primitiæ obdormientium. 21 Et quemadmodum per manum filii hominis exstitit mors, ita etiam per manum filii hominis est resurrectio mortuorum. 22. Sicut enim per Adamum omnes filii hominis moriuntur, ita etiam per Christum omnes vivificantur : 23. Unusquisque ordine suo: principium est Christus, deinde illi qui Christi sunt, in adventu ipsius : 24. Et tunc erit finis, quum tradiderit regnum Deo Patri: quum aboleverit omnem principem & omnem dominatorem, & omnes potentes. 25. Futurum enim est ut regnet quousque posuerit inimicos suos omnes sub pedes suos. 26. Et ultimus hostis abolebitur mors. 27. Omnia enim subjecit sub pedibus ejus. Quum autem dicit quòd omnia subjecta sunt illi, notum est quòd is excipitur qui subjecit ei omnia. 28. Et quum subjecta fuerint ei omnia, tunc ipse Filius subjicietur ei qui subjecit ipsi omnia, ut sit Deus

ܐܬܚܙܝ ܠܝܬܝܪ ܡܢ ܚܡܫܡܐܐ ܐܚܝܢ ܐܟܚܕܐ . ܕܣܓܝܐܐ ܡܢܗܘܢ
ܩܝܡܝܢ ܐܢܘܢ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ . ܘܡܢܗܘܢ ܕܡܟܘ . 7 ܘܡܢ ܒܬܪ
ܗܠܝܢ ܐܬܚܙܝ ܠܝܥܩܘܒ . ܘܒܬܪܗ ܠܫܠܝܚܐ ܟܠܗܘܢ .
8 ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ . ܐܝܟ ܕܠܝܚܛܐ ܐܬܚܙܝ ܐܦ ܠܝ . 9 ܐܢܐ
ܐܢܐ ܙܥܘܪܗܘܢ ܕܫܠܝܚܐ . ܘܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܬܩܪܐ ܫܠܝܚܐ . ܡܛܠ
ܕܪܕܦܬ ܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ . 10 ܒܛܝܒܘܬܗ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܝ
ܡܕܡ ܕܐܝܬܝ ܘܛܝܒܘܬܗ ܕܒܝ ܠܐ ܗܘܬ ܣܪܝܩܐ . ܐܠܐ ܝܬܝܪ
ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܠܐܝܬ . ܠܐ ܐܢܐ ܐܠܐ ܛܝܒܘܬܗ ܕܥܡܝ . 11 ܐܢ ܐܢܐ
ܗܟܝܠ ܘܐܢ ܗܢܘܢ . ܗܟܢܐ ܟܪܙܝܢܢ . ܘܗܟܢܐ ܗܝܡܢܬܘܢ .
12 ܐܢ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܡܬܟܪܙ ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . ܐܝܟܢܐ ܐܝܬ
ܒܟܘܢ ܐܢܫܐ ܕܐܡܪܝܢ ܕܠܝܬ ܚܝܐ ܠܡܝܬܐ . 13 ܘܐܢ ܚܝܐ
ܠܡܝܬܐ ܠܝܬ ܐܦܠܐ ܡܫܝܚܐ ܩܡ . 14 ܘܐܢ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܩܡ .
ܣܪܝܩܐ ܗܝ ܟܪܘܙܘܬܢ . ܣܪܝܩܐ ܐܦ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ . 15
ܡܫܬܟܚܝܢܢ ܕܝܢ ܐܦ ܣܗܕܐ ܕܓܠܐ ܕܐܠܗܐ : ܕܐܣܗܕܢ
ܥܠ ܐܠܗܐ ܕܐܩܝܡ ܠܡܫܝܚܐ ܟܕ ܠܐ ܐܩܝܡ . 16 ܐܢ ܡܝܬܐ
ܓܝܪ ܠܐ ܩܝܡܝܢ . ܐܦܠܐ ܡܫܝܚܐ ܩܡ . 17 ܘܐܢ ܡܫܝܚܐ ܠܐ
ܩܡ . ܒܛܝܠܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ . ܘܥܕܟܝܠ ܒܚܛܗܝܟܘܢ

AD CORINTHIOS I. CAP. XV.

visus est pluribus quàm quingentis fratribus una, ex quibus plures superstites sunt usque nunc, & ex eis *quidam* obdormierunt. 7. Et posthæc visus est Jaakubo, & post eum omnibus Apostolis: 8. Postremò autem omnium, tamquam abortivo, visus est etiam mihi. 9. Ego sum minimus Apostolorum, neque dignus sum ut vocer Apostolus, propterea quòd persequutus sum Ecclesiam Dei. 10. Per gratiam autem Deî sum id quod sum: & gratia ejus quæ in me est, non fuit inanis, sed ampliùs quàm omnes illi laboravi, non ego, sed gratia ejus quæ est mecum. 11. Sive ego igitur, sive illi, ita prædicamus, & ita credidistis. 12. Si autem Christus prædicatur quòd surrexit à mortuis, quomodo sunt inter vos quidam qui dicunt quòd non est resurrectio mortuorum? 13. Et si resurrectio mortuorum non est, neque Christus resurrexit. 14. Et, si Christus non resurrexit, inanis est prædicatio nostra, inanis quoque fidès vestra. 15. Reperimur autem nos quoque falsi testes Dei: quia testamur de Deo quòd excitavit Christum, quum non excitaverit. 16. Si enim mortui non resurgunt, neque Christus resurrexit. 17. Et si Christus non resurrexit, supervacanea est fides vestra; & hactenus in peccatis vestris estis:

ܢܡܘܣܐ ܐܡܪ܂ 35 ܘܐܢ ܡܕܡ ܨܒܝܢ ܕܢܐܠܦܢ܂ ܒܒܬܝܗܝܢ
ܢܫܐܠܢ ܠܒܥܠܝܗܝܢ . ܨܥܪܐ ܗܘ ܓܝܪ ܠܢܫܐ ܕܒܥܕܬܐ
ܢܡܠܠܢ . 36 ܐܘ ܕܠܡܐ ܡܢܟܘܢ ܗܘ ܢܦܩܬ ܡܠܬܗ
ܕܐܠܗܐ. ܐܘ ܠܘܬܟܘܢ ܗܘ ܒܠܚܘܕܝܟܘܢ ܡܛܬ . 37 ܐܢ ܐܢܫ ܕܝܢ
ܡܣܬܒܪ ܠܗ ܕܢܒܝܐ ܗܘ܂ ܐܘ ܕܪܘܚܢܐ ܗܘ܂ ܢܕܥ ܗܠܝܢ
ܕܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܦܘܩܕܢܐ ܐܢܘܢ ܕܡܪܢ. 38 ܐܢ ܐܢܫ ܕܝܢ
ܠܐ ܝܕܥ ܠܐ ܢܕܥ . 39 ܗܟܝܠ ܐܚܝ ܛܢܘ ܠܡܬܢܒܝܘ .
ܘܠܡܡܠܠܘ ܒܠܫܢܐ ܠܐ ܬܟܠܘܢ . 40 ܟܠܡܕܡ ܕܝܢ
ܒܐܣܟܡܐ ܘܒܛܟܣܐ ܢܗܘܐ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܝܗ ❖

1 ܡܘܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܚܝ܂ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܣܒܪܬܟܘܢ
ܘܩܒܠܬܘܢܝܗܝ . ܘܩܡܬܘܢ ܒܗ . 2 ܘܒܗ ܚܝܝܢ ܐܢܬܘܢ .
ܒܐܝܢܐ ܡܠܬܐ ܣܒܪܬܟܘܢ . ܐܢ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܢ ܠܐ ܗܘܐ
ܣܪܝܩܐܝܬ ܗܝܡܢܬܘܢ . 3 ܐܫܠܡܬ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܡܢ ܠܘܩܕܡ
ܐܝܟ ܡܕܡ ܕܩܒܠܬ . ܕܡܫܝܚܐ ܡܝܬ ܚܠܦ ܚܛܗܝܢ
ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ . 4 ܘܕܐܬܩܒܪ ܘܩܡ ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܐܝܟ
ܕܟܬܝܒ . 5 ܘܐܬܚܙܝ ܠܟܐܦܐ ܘܒܬܪܗ ܠܬܪܥܣܪ܂ 6 ܘܒܬܪܟܢ

Lex dicit. 35. Quòd si quid volunt discere, in domibus suis interrogent maritos suos: pudor enim est ut mulieres in Ecclesia loquantur. 36. Nunquid à vobis profectus est sermo Dei, aut ad vos tantum pervenit? 37. Si quis autem ex vobis putat quod Propheta sit, aut spiritualis sit, agnoscat hæc quæ scribo vobis, quod mandata sunt Domini nostri. 38. Si quis autem ignorat, ignoret. 39. Ergo cum æmulatione appetite, fratres mei, ut prophetetis: & loqui linguis ne vetueritis: 40. Omnia autem cum modestia & cum ordine fiant.

CAPUT XV.

1. Notum autem facio vobis, fratres mei, Evangelium quod prædicavi vobis, & accepistis illud, & stetistis in eo, 2. Et in eo salvi estis. Quibusnam verbis prædicaverim vobis memores estis, nisi frustra credidistis. 3. Tradidi enim vobis à principio quemadmodum acceperam, quòd Christus mortuus est pro peccatis nostris, sicut scriptum est: 4. Et quòd sepultus est, & resurrexit tertio die quemadmodum scriptum est: 5. Et visus est Ciphæ, & post eum duodecim: 6. Et posteà visus

[illegible]

AD CORINTHIOS I. CAP. XIV.

Cordis ejus manifesta fiunt: & tunc procidet super faciem suam, & adorabit Deum, & dicet, Verè Deus est in vobis. 26. Dico itaque, fratres mei, quòd quum congregamini, cuicumque ex vobis est Psalmus, loquatur: & ille cui est doctrina, & ille cui est revelatio, & ille cui est lingua, & ille cui est interpretatio, omnia ad ædificationem fiant. 27. Et si lingua quis loquatur, duo loquantur, & ad summum tres, & sigillatim loquantur, & unus interpretetur. 28. Et si non sit qui interpretetur, taceat in Ecclesia is qui loquitur lingua, & inter seipsum & Deum loquatur. 29. Prophetæ autem duo aut tres loquantur, & cæteri discernant. 30. Et si *aliquid* alii revelatum fuerit, sedenti, prior taceat. 31. Potestis enim omnes sigillatim prophetare, ut omnis homo discat, & omnis homo consolationem capiat. 32. Spiritus enim Prophetarum Prophetis subjicitur. 33. Quia Deus non est tumultus sed pacis, ut in omnibus Ecclesiis sanctorum. 34. Mulieres vestræ in Ecclesia taceant; non enim permittitur eis ut loquantur, sed ut subjiciantur, sicut etiam

Lex

ܕܗܕܝܘܛܐ. ܐܝܟܢܐ ܢܐܡܪ ܐܡܝܢ ܥܠ ܬܘܕܝܬܟ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥ
ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ. 17 ܐܢܬ ܓܝܪ ܫܦܝܪ ܡܒܪܟ
ܐܢܬ. ܐܠܐ ܚܒܪܟ ܠܐ ܡܬܒܢܐ. 18 ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ
ܟܠܟܘܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܒܠܫܢܐ. 19 ܐܠܐ ܒܥܕܬܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܚܡܫ
ܡܠܝܢ ܒܡܕܥܝ ܐܡܠܠ. ܕܐܦ ܠܐܚܪܢܐ ܐܠܦ. ܝܬܝܪ ܡܢ ܪܒܘ
ܡܠܝܢ ܒܠܫܢܐ. 20 ܐܚܝ ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܛܠܝܐ ܒܪܥܝܢܝܟܘܢ.
ܐܠܐ ܠܒܝܫܬܐ ܗܘܘ ܫܒܪܐ. ܘܒܪܥܝܢܝܟܘܢ ܗܘܘ ܓܡܝܪܝܢ.
21 ܒܢܡܘܣܐ ܟܬܝܒ. ܕܒܡܡܠܠܐ ܢܘܟܪܝܐ ܘܒܠܫܢܐ
ܐܚܪܢܝܐ ܐܡܠܠ ܥܡ ܥܡܐ ܗܢܐ. ܘܐܦ ܠܐ ܗܟܢܐ ܢܫܡܥܘܢܢܝ
ܐܡܪ ܡܪܝܐ. 22 ܡܕܝܢ ܠܫܢܐ ܠܐܬܐ ܗܘ ܣܝܡܢ. ܠܐ
ܠܡܗܝܡܢܐ ܐܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ. ܢܒܝܘܬܐ ܕܝܢ ܠܐ
ܗܘܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ. ܐܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ.
23 ܐܢ ܗܟܝܠ ܬܬܟܢܫ ܟܠܗ ܥܕܬܐ. ܘܢܡܠܠܘܢ ܟܠܗܘܢ
ܒܠܫܢܐ. ܘܢܥܠܘܢ ܗܕܝܘܛܐ ܐܘ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ.
ܠܐ ܐܡܪܝܢ ܕܫܢܝܢ ܗܢܘܢ. 24 ܘܐܢ ܟܠܟܘܢ ܬܬܢܒܘܢ.
ܘܢܥܘܠ ܠܘܬܟܘܢ ܗܕܝܘܛܐ ܐܘ ܡܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ.
ܡܬܟܣܐ ܡܢ ܟܠܟܘܢ. ܘܡܬܒܨܐ ܡܢ ܟܠܟܘܢ. 25 ܘܟܣܝܬܐ

EPISTOLA PAULI

qui implet locum idiotæ, quomodo dicet Ammin ad gratiarum actionem tuam? propterea quod quid dicas nesciat. 17. Tu enim pulchrè dicis, sed socius tuus non ædificatur. 18. Gratias ago Deo quòd magis quàm vos omnes loquar linguis. 19. Sed in Ecclesia volo quinque verba intellectu meo loqui, ut etiam alios doceam, potiùs quam myriadem verborum lingua *non intellecta*. 20. Fratres mei, ne sitis pueri in mentibus vestris, sed in rebus malis estote infantes, & in mentibus vestris estote perfecti. 21. In Lege scriptum est, Quoniam sermone peregrino & lingua aliena loquar cum populo isto: etiam minimè ita audient me, dicit Dominus. 22. Itaque linguæ in signum positæ sunt, non credentibus, sed iis qui non credunt: prophetiæ verò, nequaquam iis qui sunt increduli, sed iis qui credunt. 23. Si ergo congregetur tota Ecclesia, & omnes linguis loquantur, & ingrediantur idiotæ, aut ii qui non credunt, nonne dicent quod hi insaniunt? 24. Et si omnes vos prophetetis, & ingrediatur ad vos idiota, aut is qui non credit, arguitur ab omnibus vobis, & corrigitur ab omnibus vobis. 25. Et occulta

cordis

ܐܘ ܒܢܒܝܘܬܐ ܐܘ ܒܡܠܦܢܘܬܐ܂ 7 ܐܦ ܨܒܘܬܐ ܓܝܪ ܐܝܠܝܢ
ܕܠܝܬ ܒܗܝܢ ܢܦܫܐ . ܘܝܗܒܢ ܩܠܐ . ܐܢ ܐܒܘܒܐ ܘܐܢ ܟܢܪܐ:
ܐܢ ܦܘܪܫܢܐ ܠܐ ܥܒܕܢ ܒܝܬ ܢܥܝܬܐ ܠܚܒܪܬܗ ܐܝܟܢܐ
ܡܬܝܕܥ ܡܕܡ ܕܡܬܙܡܪ ܐܘ ܡܕܡ ܕܡܬܢܩܫ . 8 ܘܐܢ ܩܪܢܐ
ܬܬܠ ܩܠܐ ܠܐ ܦܪܝܫ : ܡܢܘ ܢܬܛܝܒ ܠܩܪܒܐ . 9 ܗܟܢܐ
ܐܦ ܐܢܬܘܢ . ܐܢ ܬܐܡܪܘܢ ܡܠܬܐ ܒܠܫܢܐ ܘܠܐ ܬܗܘܐ ܡܦܫܩܐ :
ܐܝܟܢܐ ܡܬܝܕܥܐ ܡܕܡ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܗܘܝܬܘܢ ܠܟܘܢ ܐܝܟ
ܗܘ ܕܥܡ ܐܐܪ ܡܡܠܠܝܢ ܐܢܬܘܢ . 10 ܗܐ ܓܝܪ ܓܢܣܐ ܕܠܫܢܐ
ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ ܒܥܠܡܐ . ܘܠܝܬ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܠܐ ܩܠܐ . 11 ܘܐܢ
ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܚܝܠܗ ܕܩܠܐ : ܗܘܐ ܐܢܐ ܠܗ ܒܪܒܪܝܐ ܠܗܘ
ܕܡܡܠܠ . ܘܐܦ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܝ ܒܪܒܪܝܐ . 12
ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ . ܡܛܠ ܕܛܢܢܐ ܐܢܬܘܢ ܕܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚܐ
ܠܒܢܝܢܐ ܕܥܕܬܐ ܒܥܘ ܕܬܬܝܬܪܘܢ . 13 ܘܗܘ ܕܡܡܠܠ ܒܠܫܢܐ
ܢܨܠܐ ܕܢܦܫܩ . 14 ܐܢ ܗܘ ܓܝܪ ܕܡܨܠܐ ܐܢܐ ܒܠܫܢܐ.
ܪܘܚܝ ܗܘ ܡܨܠܝܐ . ܡܕܥܝ ܕܝܢ ܕܠܐ ܦܐܖ̈ܐ ܗܘ . 15 ܡܢܐ
ܗܟܝܠ ܐܥܒܕ : ܐܨܠܐ ܒܪܘܚܝ ܘܐܨܠܐ ܒܡܕܥܝ : ܘܐܙܡܪ ܒܪܘܚܝ.
ܘܐܙܡܪ ܐܦ ܒܡܕܥܝ . 16 ܘܐܠܐ ܐܢ ܡܒܪܟ ܐܢܬ ܒܪܘܚܟ ܗܘ

AD CORINTHIOS I. CAP. XIV.

aut per prophetiam, aut per doctrinam? 7. Etenim etiam res in quibus non est anima, & edunt sonum, sive tibia, sive cithara, & si distinctionem non faciant inter fistulam & sociam ejus, quomodo cognoscitur id quo canitur, aut id quo pulsatur? 8. Et si buccina ediderit sonum indistinctum, quis præparabitur ad prælium? 9. Ita etiam vos, si dixeritis sermonem in lingua, & non fuerit interpretatione expositus, quomodo cognoscetur id quod dicitis? eritis tamquam in aërem loquentes: 10. Ecce enim genera linguarum multa sunt in mundo, & non est unum est eis sine voce: 11. Et, si non intelligam vim vocis, sum barbarus ei qui loquitur: & etiam is qui loquitur, est mihi barbarus. 12. Similiter etiam vos, quoniam cum æmulatione affectatores estis donorum spiritus, ad ædificationem Ecclesiæ quærite ut excellatis. 13. Et is qui loquitur lingua, oret ut interpretetur. 14. Si enim orem lingua, spiritus meus orat: intellectus autem meus sine fructibus est. 15. Quid igitur faciam? orabo spiritu meo: & orabo intellectu meo: & canam spiritu meo, & canam etiam intellectu meo. 16. Alioquin si benedicas spiritu tantum, is

ܒܛܠܬ ܗܠܝܢ ܕܛܠܝܘܬܐ. 12 ܗܫܐ ܓܝܪ ܐܝܟ ܕܒܡܚܙܝܬܐ
ܚܙܝܢܢ ܒܦܠܐܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܕܝܢ ܐܦܝܢ ܠܘܩܒܠ ܐܦܝܢ. ܗܫܐ
ܝܕܥ ܐܢܐ ܩܠܝܠ ܡܢ ܣܓܝ. ܗܝܕܝܢ ܕܝܢ ܐܕܥ ܐܝܟ ܡܐ
ܕܐܬܝܕܥܬ. 13 ܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܓܝܪ ܬܠܬ ܕܩܝܡܢ. ܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܣܒܪܐ ܘܚܘܒܐ. ܪܒܐ ܕܝܢ ܡܢܗܝܢ ܚܘܒܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܝܕ ܀

1 ܗܪܛܘ ܒܬܪ ܚܘܒܐ. ܘܛܢܘ ܒܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚܐ.
ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܝܢ ܕܬܬܢܒܘܢ. 2 ܡܢ ܕܡܡܠܠ ܓܝܪ ܒܠܫܢܐ. ܠܐ
ܗܘܐ ܠܒܢܝܢܫܐ ܡܡܠܠ ܐܠܐ ܠܐܠܗܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܢܫ ܫܡܥ
ܡܕܡ ܕܡܡܠܠ. ܐܠܐ ܒܪܘܚ ܐܪܙܐ ܡܡܠܠ. 3 ܐܝܢܐ ܕܝܢ ܕܡܬܢܒܐ
ܠܒܢܝܢܫܐ ܡܡܠܠ. ܒܢܝܢܐ ܘܡܠܘܟܐ ܘܒܘܝܐܐ. 4 ܕܡܡܠܠ
ܒܠܫܢܐ ܢܦܫܗ ܗܘ ܒܢܐ. ܘܕܡܬܢܒܐ ܥܕܬܐ ܒܢܐ. 5 ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܕܟܠܟܘܢ ܬܡܠܠܘܢ ܒܠܫܢܐ. ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܝܢ ܕܬܬܢܒܘܢ. ܪܒ
ܗܘ ܓܝܪ ܐܝܢܐ ܕܡܬܢܒܐ. ܡܢ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܒܠܫܢܐ ܐܢ ܠܐ
ܡܦܫܩ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܦܫܩ ܥܕܬܐ ܒܢܐ. 6 ܘܗܫܐ ܐܚܝ ܐܢ
ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܘܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܒܠܫܢܐ. ܡܢܐ ܡܘܬܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ. ܐܘ ܒܓܠܝܢܐ ܐܘ ܒܝܕܥܬܐ.

EPISTOLA PAULI

abolevi ea quæ erant pueritiæ. 12. Nunc quidem tamquam per ſpeculum cernimus in ænigmate, tunc verò facie contra faciem: nunc cognoſco parum ex multo, tunc autem cognoſcam quemadmodum cognitus ſum. 13. Hæc enim ſunt tria quæ manent, fides & ſpes & charitas: ex eis autem quæ maxima eſt, charitas eſt.

CAPUT XIV.

1. Sectamini charitatem, & cum æmulatione appetite dona ſpiritus: magis autem ut prophetetis. 2. Qui enim loquitur lingua, nequaquam filiis hominis loquitur, ſed Deo. Nemo enim audit id quod loquitur, ſed ſpiritu myſterium loquitur. 3. Qui autem prophetat, filiis hominis loquitur ædificationem & exhortationem & conſolationem. 4. Qui loquitur lingua, ſeipſum ædificat: & qui prophetat, Eccleſiam ædificat. 5. Velim autem ut vos omnes loquamini linguis, magis verò ut prophetetis. Major enim eſt is qui qrophetat, quàm is qui loquitur lingua, niſi interpretetur. ſi autem interpretetur, Eccleſiam ædificat. 6. Et nunc fratres mei, ſi veniam ad vos, & loquar vobiſcum linguis, quid proſim vobis, niſi loquar vobiſcum aut per revelationem, aut per cognitionem, aut

[illegible]

AD CORINTHIOS I. CAP. XIII.

non sit in me, factus sum tamquam æs sonans, aut cymbalum edens sonum. 2. Et si fuerit in me prophetia, & cognovero mysteria omnia, & omnem scientiam: & si fuerit in me omnis fides, ita ut montem transferam, & charitas non fuerit in me, nihil quicquam ero. 3. Et si comedendum distribuam quicquid est mihi pauperibus, & si tradam corpus meum ut ardeat, & charitas non sit in me, nihil proficio. 4. Charitas longanimis est & benigna: charitas non invidet, charitas non tumultuatur, neque inflatur, 5. Neque agit quod pudendum est, neque quærit quæ sunt sua: non irritatur, neque cogitat quod malum est: 6. Non gaudet de iniquitate, sed gaudet de veritate: 7. Omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, & omnia sustinet. 8. Charitas nunquam excidit. prophetiæ enim abolebuntur, & linguæ tacebunt, & scientia abolebitur. 9. Parum enim ex multo cognoscimus, & parum ex multo prophetamus. 10. Quum autem venerit perfectio, tunc abolebitur id quod parum fuerat. 11. Quum puer essem, tamquam puer loquebar, & tamquam puer intelligebam, & tamquam puer cogitabam: quum autem factus sum vir, abole-

ܡܙܓܗ ܠܦܓܪܐ. ܘܝܗܒ ܐܝܩܪܐ ܝܬܝܪܐ ܠܗܕܡܐ ܐܝܢܐ ܕܒܨܝܪ.
25 ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܦܠܓܘܬܐ ܒܦܓܪܐ. ܐܠܐ ܟܠܗܘܢ ܗܕܡܐ
ܫܘܝܐܝܬ ܚܕ ܥܠ ܚܕ ܢܗܘܘܢ ܝܨܦܝܢ. 26 ܕܐܡܬܝ ܕܚܕ
ܗܕܡ ܢܗܘܐ ܟܐܒ. ܟܠܗܘܢ ܢܗܘܘܢ ܚܫܝܫܝܢ ܥܡܗ. ܘܐܢ ܡܫܬܒܚ
ܚܕ ܗܕܡ. ܟܠܗܘܢ ܗܕܡܐ ܢܗܘܘܢ ܡܫܬܒܚܝܢ. 27 ܐܢܬܘܢ
ܕܝܢ ܦܓܪܗ ܐܢܬܘܢ ܕܡܫܝܚܐ ܘܗܕܡܐ ܒܕܘܟܬܟܘܢ. 28 ܣܡ
ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܒܥܕܬܗ. ܠܘܩܕܡ ܫܠܝܚܐ. ܒܬܪܗܘܢ ܢܒܝܐ
ܒܬܪܗܘܢ ܡܠܦܢܐ. ܒܬܪܗܘܢ ܥܒܕܝ ܚܝܠܐ. ܒܬܪܗܘܢ
ܡܘܗܒܬܐ ܕܐܣܘܬܐ. ܘܡܥܕܪܢܐ ܘܡܕܒܪܢܐ. ܘܙܢܝ ܕܠܫܢܐ.
29 ܠܡܐ ܟܠܗܘܢ ܫܠܝܚܐ ܐܢܘܢ. ܠܡܐ ܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ. ܠܡܐ
ܟܠܗܘܢ ܡܠܦܢܐ. ܠܡܐ ܟܠܗܘܢ ܥܒܕܝ ܚܝܠܐ. 30 ܠܡܐ
ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܘܗܒܬܐ ܕܐܣܘܬܐ. ܠܡܐ ܟܠܗܘܢ
ܒܠܫܢܐ ܡܡܠܠܝܢ. ܐܘ ܠܡܐ ܟܠܗܘܢ ܡܦܫܩܝܢ. 31 ܐܢ
ܕܝܢ ܛܐܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܡܘܗܒܬܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ. ܬܘܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܚܘܐ
ܐܘܪܚܐ ܕܝܬܝܪܬܐ.

ܨܚܚܐ ܝܓ

1 ܐܢ ܒܟܠ ܠܫܢ ܕܒܢܝܢܫܐ ܐܡܠܠ ܘܒܕܡܠܐܟܐ. ܘܚܘܒܐ

contemperat corpus, & dat honorem majorem membro illi quod minutius est. 25. Ne sit dissidium in corpore, sed omnia membra æquabiliter, unum pro alio curam habeant: 26. Et quando unum membrum fuerit dolens, omnia compatiuntur: &, si glorificetur unum membrum, omnia membra glorificentur. 27. Vos autem corpus estis Christi, & membra in locis vestris. 28. Posuit enim Deus in Ecclesia sua primum Apostolos: post hos, prophetas: post hos, doctores: post hos, patrantes virtutes: post eos, dona sanitatis, & opitulatores, & gubernationes, & genera linguarum. 29. Num omnes hi, Apostoli? num omnes hi, prophetæ? num omnes hi doctores? num omnes hi patrantes virtutes? 30. Num omnibus his sunt dona sanitatis? num omnes hi linguis loquuntur? aut num omnes hi interpretantur? 31. Si autem cum æmulatione affectetis dona ampliora, ego rursus indicabo vobis viam excellentiorem.

CAPUT XIII.

1. Si quavis lingua filiorum hominis loquar, & ea quæ est Angelorum, & charitas non

ܐܠܐ ܣܓܝܐܐ܂ 15 ܐܢ ܬܐܡܪ ܪܓܠܐ: ܕܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܬ
ܐܝܕܐ ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܢ ܦܓܪܐ܂ ܠܘ ܡܛܠ ܗܕܐ ܠܒܪ ܡܢܗ
ܗܝ ܡܢ ܦܓܪܐ܂ 16 ܘܐܢ ܬܐܡܪ ܐܕܢܐ: ܕܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܥܝܢܐ
ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܢ ܦܓܪܐ܂ ܠܘ ܡܛܠ ܗܕܐ ܠܒܪ ܡܢܗ
ܗܝ ܡܢ ܦܓܪܐ܂ 17 ܐܠܘ ܓܝܪ ܟܠܗ ܦܓܪܐ ܥܝܢܐ ܗܘܐ܂
ܐܝܟܐ ܗܘܬ ܡܫܡܥܬܐ܂ ܘܐܠܘ ܟܠܗ ܡܫܡܥܬܐ ܗܘܐ܂
ܐܝܟܢܐ ܡܬܪܝܚܢ ܗܘܝܢ܂ 18 ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܣܡ ܟܠ ܚܕ ܚܕ ܡܢ
ܗܕܡܐ ܒܦܓܪܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܨܒܐ܂ 19 ܐܠܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ
ܚܕ ܗܘܘ ܗܕܡܐ: ܐܝܟܐ ܗܘܐ ܦܓܪܐ܂ 20 ܗܫܐ ܕܝܢ ܗܕܡܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܣܓܝܐܐ܂ ܚܕ ܗܘ ܕܝܢ ܦܓܪܐ܂ 21 ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܥܝܢܐ
ܕܬܐܡܪ ܠܐܝܕܐ ܕܠܐ ܡܬܒܥܝܐ ܐܢܬܝ ܠܝ܂ ܐܦܠܐ ܪܫܐ ܡܫܟܚ
ܠܡܐܡܪ ܠܪܓܠܐ ܕܠܐ ܡܬܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܂ 22 ܐܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܐܝܠܝܢ ܗܕܡܐ ܕܡܬܚܙܝܢ ܕܡܚܝܠܝܢ܂ ܠܗܘܢ ܗܘ
ܣܘܢܩܢܐ܂ 23 ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܕܨܥܝܪܝܢ ܐܢܘܢ ܒܦܓܪܐ:
ܠܗܠܝܢ ܐܝܩܪܐ ܝܬܝܪܐ ܡܘܣܦܝܢܢ܂ ܘܐܝܠܝܢ ܕܒܗܬܬܐ ܐܢܘܢ
ܐܣܟܡܐ ܝܬܝܪܐ ܥܒܕܝܢܢ ܠܗܘܢ܂ 24 ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܗܕܡܐ ܕܐܝܬ
ܒܢ ܕܡܝܩܪܝܢ: ܠܐ ܡܬܒܥܝܐ ܠܗܘܢ ܐܝܩܪܐ܂ ܐܠܗܐ ܓܝܪ

AD CORINTHIOS I. CAP. XII.

sed multa. 15. Si enim dicat pes; Propterea quod non sum manus, non sum de corpore, num propter hoc non est de corpore? 16. Et si dicat auris, Quia non sum oculus, non sum de corpore: num propterea non est de corpore? 17. Si enim totum corpus oculi essent, ubi esset auditus? & si totum ipsum auditus esset, quomodo olfaceres? 18. Nunc autem Deus posuit unumquodque ex membris in corpore sicut ipse voluit. 19. Si autem omnia unum essent membrum, ubi esset corpus? 20. Nunc autem membra sunt plura, unum est autem corpus. 21. Non potest oculus dicere manui, Non necessaria es mihi: neque caput potest dicere pedibus, non estis necessarii mihi. 22. Sed potius illa membra quæ existimantur esse infirma, illa ipsa sunt necessaria. 23. Et quæ existimamus ignominiosa esse in corpore, honorem illis ampliorem adjicimus: & quæ *pudoris sunt*, honestatem ampliorem exercemus circa ea. 24. Quæ autem membra sunt in nobis quæ sunt decora, non est opus eis *extraneo* honore: Deus enim contem-

ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ܂ 4 ܦܘܠܓܐ ܕܝܢ
ܕܡܘܗܒܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܂ ܐܠܐ ܚܕ ܗܘ ܪܘܚܐ܂ 5 ܘܦܘܠܓܐ
ܕܬܫܡܫܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܂ ܐܠܐ ܚܕ ܗܘ ܡܪܝܐ܂ 6 ܘܦܘܠܓܐ
ܕܚܝܠܘܬܐ ܐܝܬ܂ ܐܠܐ ܚܕ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܡܥܒܕ ܟܠ ܒܟܠܢܫ܂
7 ܠܐܢܫ ܐܢܫ ܕܝܢ ܡܬܝܗܒܐ ܠܗ ܓܠܝܢܐ ܕܪܘܚܐ ܐܝܟ ܕܥܕܪܐ
ܠܗ܂ 8 ܐܝܬ ܕܡܬܝܗܒܐ ܠܗ ܒܪܘܚܐ ܡܠܬܐ ܕܚܟܡܬܐ ܠܐܚܪܢܐ
ܕܝܢ ܡܠܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ܒܗ ܒܪܘܚܐ܂ 9 ܠܐܚܪܢܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܗ
ܒܪܘܚܐ܂ ܠܐܚܪܢܐ ܡܘܗܒܬܐ ܕܐܣܝܘܬܐ܂ ܒܗ ܒܪܘܚܐ܂ 10
ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܚܝܠܐ܂ ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܒܝܘܬܐ܂ ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܦܘܪܫܢ
ܪܘܚܐ܂ ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܓܢܣܐ ܕܠܫܢܐ܂ ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܦܘܫܩܐ ܕܠܫܢܐ܂
11 ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܚܕ ܗܘ ܪܘܚܐ ܥܒܕ܂ ܘܡܦܠܓ
ܠܟܠܢܫ ܐܝܟ ܕܗܘ ܨܒܐ܂ 12 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܦܓܪܐ ܚܕ ܗܘ܂
ܘܐܝܬ ܠܗ ܗܕܡܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܗܕܡܐ ܕܦܓܪܐ ܟܕ
ܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܚܕ ܐܢܘܢ ܦܓܪܐ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ ܡܫܝܚܐ܂
13 ܐܦ ܚܢܢ ܓܝܪ ܟܠܢ܆ ܒܚܕܐ ܪܘܚ ܠܚܕ ܦܓܪ ܥܡܕܢ܂
ܐܢ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܢ ܐܪܡܝܐ܂ ܐܢ ܥܒܕܐ ܘܐܢ ܒܢܝ ܚܐܪܐ܂ ܘܟܠܢ
ܚܕܐ ܪܘܚܐ ܐܫܬܝܢ܂ 14 ܐܦ ܦܓܪܐ ܓܝܪ ܠܐ ܗܘܐ ܚܕ ܗܕܡܐ

EPISTOLA PAULI

sit Iesehua, nisi per Spiritum sanctum. 4. Discrimina autem donorum sunt, sed unus est Spiritus: 5. Et discrimina ministeriorum sunt: sed unus est Dominus: 6. Et discrimina virtutum sunt, sed unus est Deus qui operatur omnia in omni homine. 7. Unicuique autem datur manifestatio spiritus, sicut prodest ei. 8. Est cui datur per Spiritum sermo sapientiæ: alii autem sermo scientiæ, per eundem Spiritum: 9. Alii fides per eundem Spiritum: alii dona sanationis, per eundem Spiritum. 10. Alii autem virtutes: alii autem Prophetia: alii autem discretio Spirituum: alii autem genera linguarum: alii autem interpretatio linguarum. 11. Omnia autem hæc unus Spiritus facit, & dividit unicuiq; prout ipse Spiritus vult. 12. Sicut enim corpus unum est, & sunt in eo membra multa, omnia autem membra corporis, quamvis plura sint, unum sunt corpus: ita etiam Christus. 13. Etenim nos quoque omnes per unum Spiritum in unum corpus baptizati sumus, sive Iudæi, sive Gentiles, sive servi, sive liberi: & omnes nos unum Spiritum imbibimus. 14. Nam etiam corpus non est unum membrum,

sed

28 ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܒܩܐ ܐܢܫ ܢܦܫܗ܂ ܘܗܝܕܝܢ ܢܐܟܘܠ ܡܢ
ܠܚܡܐ ܗܢܐ ܘܢܫܬܐ ܡܢ ܟܣܐ ܗܢܐ܂ 29 ܡܢ ܕܐܟܠ ܓܝܪ ܘܫܬܐ
ܟܕ ܠܐ ܫܘܐ܆ ܡܚܝܒܘܬܐ ܗܘ ܠܢܦܫܗ ܐܟܠ ܘܫܬܐ܂ ܕܠܐ ܦܪܫ
ܦܓܪܗ ܕܡܪܝܐ܂ 30 ܡܛܠ ܗܢܐ ܣܓܝܐܐ ܒܟܘܢ ܟܪܝܗܐ
ܘܟܐܒܐ܆ ܘܣܓܝܐܐ ܕܕܡܟܝܢ܂ 31 ܐܠܘ ܓܝܪ ܠܢܦܫܢ ܕܐܢܝܢ
ܗܘܝܢ܆ ܠܐ ܡܬܕܝܢܝܢ ܗܘܝܢ܂ 32 ܟܕ ܡܬܕܝܢܝܢ ܕܝܢ ܡܢ
ܡܪܢ܆ ܡܬܪܕܝܢ ܡܬܪܕܝܢܢ܂ ܕܠܐ ܥܡ ܥܠܡܐ ܢܬܚܝܒ܂
33 ܡܟܝܠ ܐܚܝ܆ ܐܡܬܝ ܕܡܬܟܢܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ܆
ܗܘܝܬܘܢ ܡܩܘܝܢ ܚܕ ܠܚܕ܂ 34 ܡܢ ܕܝܢ ܕܟܦܢ ܒܒܝܬܗ
ܢܐܟܘܠ܂ ܕܠܐ ܠܡܚܝܒܘܬܐ ܬܗܘܘܢ ܡܬܟܢܫܝܢ܂ ܫܪܟܐ
ܕܝܢ ܡܐ ܕܐܬܝܬ ܐܦܩܕܟܘܢ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܒ

1 ܥܠ ܪܘܚܢܝܬܐ ܕܝܢ ܐܚܝ܆ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܬܕܥܘܢ܂ 2
ܕܚܢܦܐ ܗܘܝܬܘܢ܂ ܘܡܬܕܒܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܦܬܟܪܐ ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ
ܩܠܐ܆ ܟܕ ܠܐ ܦܪܫܝܢ ܡܬܕܒܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ܂ 3 ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܘܕܥ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܕܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܡܡܠܠ܆ ܘܐܡܪ
ܕܚܪܡܐ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܘܐܦܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܠܡܐܡܪ ܕܡܪܝܐ

AD CORINTHIOS I. CAP. XI.

28. Propter hoc probet homo ſeipſum, & tunc comedat de pane hoc, & bibat de poculo hoc. 29. Qui enim edit & bibit ex eo indignus, condemnationem ſibiipſi edit & bibit, quia non diſcernit corpus Domini. 30. Propter hoc multi inter vos ægroti & infirmi ſunt, & multi qui obdormiunt. 31. Si enim noſipſos dijudicaremus, non judicaremur. 32. Quum autem à Domino noſtro judicamur, caſtigando caſtigamur, ne cum mundo condemnemur. 33. Itaque, fratres mei, quum congregamini ad edendum, exſpectate alter alterum. 34. Qui autem eſurit, domi ſuæ cibum ſumat, ne ad condemnationem congregemini. De reliquis autem, quum venero, mandabo vobis.

CAPUT XII.

1. De ſpiritualibus autem, fratres mei, volo ut ſciatis, 2. Quòd profani fuiſtis, & ad ſimulacra, & ad ea quibus non eſt vox, ſine diſcrimine ducebamini. 3. Idcirco notum facio vobis, quòd nemo eſt qui per Spiritum Dei loquatur, & dicat quòd anathema eſt Ieſchua: neq; quiſquam poteſt dicere quòd Dominus

ſit Ie-

[illegible] 20 [illegible]
[illegible] 21 [illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]
[illegible]
23 [illegible]
[illegible]
[illegible] 24 [illegible]
[illegible] 25 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 26 [illegible]
[illegible]
[illegible]
27 [illegible]
[illegible]

EPISTOLA PAULI

inter vos, innotescant. 20. Quum igitur congregamini, non sicut justum est in die Domini nostri, comeditis & bibitis. 21. Sed unusquisque cœnam suam prius edit sibi, & fit ut unus esuriat, & alius ebrius sit. 22. Numquid domus non sunt vobis, ut comedatis & bibatis? An ecclesiam Dei contemnitis, & pudefacitis eos quibus nihil est? Quid dicam vobis? laudabo vos? In hoc non laudo. 23. Ego enim accepi à Domino nostro id quod tradidi vobis, quod Dominus noster Ieschua ea nocte qua traditus fuit, accepit panem: 24. Et benedixit ac fregit, & dixit, Accipite, manducate: hoc est corpus meum quod pro vobis frangitur. ita facite ad memoriam mei. 25. Similiter postquam cœnati sunt, etiam poculum dedit, & dixit, Hoc poculum est Testamentum novum in sanguine meo. ita facite quotiescumque bibitis, ad memoriam mei. 26. Quotiescumque enim comeditis panem hunc, & bibitis poculum hoc, mortem Domini nostri commemoratis, usque ad adventum ejus. 27. Qui igitur edit de pane Domini, & bibit de poculo ejus, & non est dignus eo, reus est sanguinis Domini & corporis ejus.

28. Pro-

ܓܒܪܐ ܡܢ ܐܢܬܬܐ ܐܠܐ ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܓܒܪܐ. ܘܐܦܠܐ ܓܒܪܐ
ܐܬܒܪܝ ܡܛܠ ܐܢܬܬܐ. ܐܠܐ ܐܢܬܬܐ ܡܛܠ ܓܒܪܐ. 10 ܡܛܠ ܗܢܐ ܚܝܒܐ
ܐܢܬܬܐ ܕܫܘܠܛܢܐ ܢܗܘܐ ܥܠ ܪܫܗ. ܡܛܠ ܡܠܐܟܐ.
11 ܒܪܡ ܠܐ ܓܒܪܐ ܠܒܪ ܡܢ ܐܢܬܬܐ. ܐܦܠܐ ܐܢܬܬܐ ܠܒܪ
ܡܢ ܓܒܪܐ ܒܡܪܢ. 12 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܐܢܬܬܐ ܡܢ ܓܒܪܐ.
ܗܟܢܐ ܐܦ ܓܒܪܐ ܒܝܕ ܐܢܬܬܐ. ܟܠܡܕܡ ܕܝܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ.
13 ܕܘܢܘ ܒܢܦܫܟܘܢ ܠܒܢܦܫܟܘܢ. ܝܐܐ ܠܐܢܬܬܐ ܕܟܕ ܓܠܐ ܪܫܗ
ܬܨܠܐ ܠܐܠܗܐ. 14 ܐܦܠܐ ܗܘ ܟܝܢܐ ܡܠܦ ܠܟܘܢ. ܕܓܒܪܐ
ܕܡܪܒܐ ܣܥܪܗ ܨܥܪܐ ܗܘ ܠܗ. 15 ܘܐܢܬܬܐ ܕܡܪܒܝܐ ܣܥܪܗ
ܫܘܒܚܐ ܗܘ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܣܥܪܗ ܚܠܦ ܬܟܣܝܬܐ
ܗܘ ܝܗܝܒ ܠܗ. 16 ܐܢ ܐܢܫ ܕܝܢ ܡܬܚܪܐ ܥܠ
ܗܠܝܢ ܚܢܢ ܥܝܕܐ ܗܕܐ ܠܝܬ ܠܢ. ܘܠܐ ܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ.
17 ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ. ܠܐ ܐܝܟ ܡܫܒܚ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܡܛܠ
ܕܠܐ ܠܡܝܬܪܬܐ ܗܘܐ ܟܢܫܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܠܐ ܠܒܨܝܪܘܬܐ.
18 ܠܘܩܕܡ ܓܝܪ ܟܕ ܡܬܟܢܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܕܬܐ. ܫܡܥ ܐܢܐ ܕܐܝܬ
ܒܝܢܬܟܘܢ ܣܕܩܐ. ܘܡܢ ܡܢܬܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ. 19 ܥܬܝܕܢ
ܓܝܪ ܐܦ ܚܪܝܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܒܩܝܐܝܢ

AD CORINTHIOS I. CAP. XI.

vir ex muliere, sed mulier ex viro. 9. Neque enim vir creatus est propter mulierem, sed mulier propter virum. 10. Propter hoc debitrix est mulier ut potestas sit super caput ejus, propter Angelos. 11. Verumtamen non est vir absque muliere, neque mulier absque viro, in Domino nostro. 12. Quemadmodum enim mulier est ex viro, ita vir per mulierem: omnis verò res ex Deo est. 13. Judicate inter vosipsos, *An* decet mulierem ut nudato capite suo oret Deum? 14. Nonne etiam ipsa natura docet vos, quòd viro ex quo crevit coma ejus, ignominia est ipsi? 15. Et mulieri, ex quo crevit coma ejus, gloria est ipsi? quia coma ejus pro velamine data est ei. 16. Si quis autem contendit de his, nobis non est consuetudo hujusmodi, neque Ecclesiæ Dei. 17. Hoc autem quod præcepturus sum, non *dico* tanquam laudans vos, quia non progressi estis, sed ad id quod minus est, descendistis. 18. Primum enim quum congregamini in Ecclesia, dissidia audio quòd sint inter vos: & aliqua ex parte credo. 19. Oportet ut etiam contentiones sint inter vos, ut qui probati sunt

ܡܕܡ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܆ ܟܠܡܕܡ ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܥܒܕܘ܂ 32 ܗܘܘ ܕܠܐ ܬܘܩܠܬܐ ܠܝܗܘܕܝܐ ܘܠܐܪܡܝܐ
ܘܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ 33 ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܠܟܠܢܫ
ܫܦܪ ܐܢܐ܂ ܘܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܕܡ ܕܝܠܝ ܦܩܚ܂ ܐܠܐ ܡܕܡ
ܕܦܩܚ ܠܣܓܝܐܐ ܕܢܚܘܢ ܀

ܩܦܠܐܘ ܝܐ

1 ܐܬܕܡܘ ܒܝ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܒܡܫܝܚܐ܂ 2 ܡܫܒܚ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܕܒܟܠܡܕܡ ܥܗܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܂
ܘܐܝܟ ܕܐܫܠܡܬ ܠܟܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܐܚܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܂
3 ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܆ ܕܟܠ ܓܒܪ ܪܫܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ܂
ܘܪܫܗ ܕܐܢܬܬܐ ܓܒܪܐ ܗܘ܂ ܘܪܫܗ ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܗܐ ܗܘ܂
4 ܟܠ ܓܒܪܐ ܕܡܨܠܐ ܐܘ ܡܬܢܒܐ ܟܕ ܡܟܣܝ ܪܫܗ ܡܒܗܬ
ܪܫܗ܂ 5 ܘܟܠ ܐܢܬܬܐ ܕܡܨܠܝܐ ܐܘ ܡܬܢܒܝܐ ܟܕ ܠܐ ܦܪܝܣ ܪܫܗ
ܡܒܗܬܐ ܪܫܗ܂ ܫܘܝܐ ܗܝ ܓܝܪ ܠܗܝ ܕܓܪܝܥܐ ܪܫܗ܂ 6 ܐܢ
ܓܝܪ ܠܐ ܡܬܟܣܝܐ ܐܢܬܬܐ ܐܦ ܬܬܣܦܪ܂ ܘܐܢ ܡܒܗܬ ܗܘ ܠܐܢܬܬܐ
ܠܡܣܦܪ ܐܘ ܠܡܓܪܥ ܬܬܟܣܐ܂ 7 ܓܒܪܐ ܓܝܪ ܠܐ ܚܝܒ
ܕܢܟܣܐ ܪܫܗ܂ ܡܛܠ ܕܕܡܘܬܐ ܗܘ ܘܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ܂
ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܫܘܒܚܗ ܗܝ ܕܓܒܪܐ܂ 8 ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܐ ܗܘܐ

EPISTOLA PAULI

aliquid faciatis, omnia ad gloriam Dei facite. 32. Estote sine offendiculo Iudæis & Græcis, & Ecclesiæ Dei. 33. Quemadmodum etiam ego in omni re omni homini placeo, nec quæro id quod mihi expedit, sed quod pluribus expedit ut salvi fiant.

CAPUT XI.

1. Imitatores mei estote, sicut etiam ego Christi. 2. Laudo autem vos, fratres mei, quòd in omni re memores estis mei, & sicut tradidi vobis mandata, retinetis. 3. Volo autem ut sciatis quòd omnis viri caput est Christus: & caput mulieris vir est: & caput Christi Deus est. 4. Omnis vir qui orat aut prophetizat tecto capite suo, pudefacit caput suum. 5. Et omnis mulier quæ orat aut prophetizat discooperto capite suo, pudefacit caput suum. æquiparatur enim cum ea cujus rasum est caput. 6. Si enim non tegitur mulier, etiam radatur: si autem turpe est mulieri radi aut tonderi, tegatur. 7. Vir enim non debet tegere caput suum, quia imago est & gloria Dei: mulier verò gloria est viri. 8. Non enim est

ܠܐܠܗܐ. ܠܐ ܕܝܢ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܫܘܬܦܐ ܠܫܐܕܐ. 21 ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܬܫܬܘܢ ܟܣܐ ܕܡܪܢ ܘܟܣܐ ܕܫܐܕܐ: ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܬܘܬܦܘ ܒܦܬܘܪܐ ܕܡܪܢ ܘܒܦܬܘܪܐ ܕܫܐܕܐ. 22 ܐܘ
ܠܡܪܢ ܡܚܣܡܝܢܢ ܠܗ. ܠܡܐ ܚܣܝܢܝܢ ܚܢܢ ܡܢܗ:
23 ܟܠ ܡܕܡ ܫܠܝܛ ܠܝ. ܐܠܐ ܠܐ ܟܠ ܡܕܡ ܦܩܚ. ܟܠ
ܡܕܡ ܫܠܝܛ ܠܝ. ܐܠܐ ܠܐ ܟܠ ܡܕܡ ܡܒܢܐ. 24 ܠܐ ܐܢܫ
ܕܢܦܫܗ ܢܒܥܐ ܒܠܚܘܕ. ܐܠܐ ܟܠܢܫ ܐܦ ܕܚܒܪܗ. 25 ܟܠ ܡܕܡ
ܕܡܙܕܒܢ ܒܡܩܘܠܘܢ ܐܟܘܠܘ. ܟܕ ܠܐ ܒܘܨܝܐ ܡܛܠ ܬܐܪܬܐ.
26 ܕܡܪܝܐ ܗܝ ܓܝܪ ܐܪܥܐ ܒܡܠܘܐܗ. 27 ܐܢ ܐܢܫ ܕܝܢ ܡܢ ܚܢܦܐ
ܩܪܐ ܠܟܘܢ ܘܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܙܠ. ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܬܬܣܝܡ
ܩܕܡܝܟܘܢ ܐܟܘܠܘ. ܟܕ ܠܐ ܒܘܨܝܐ. ܡܛܠ ܬܐܪܬܐ. 28 ܐܢ ܐܢܫ
ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܗܢܐ ܕܒܝܚܐ ܗܘ. ܠܐ ܬܐܟܠܘܢ. ܡܛܠ
ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܘܡܛܠ ܬܐܪܬܐ. 29 ܬܐܪܬܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܐ ܗܝ ܕܝܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܕܗܘ ܕܐܡܪ. ܠܡܢܐ ܓܝܪ ܡܬܕܝܢܐ
ܚܐܪܘܬܝ ܡܢ ܬܐܪܬܐ ܕܐܚܪܢܐ. 30 ܐܢ ܐܢܐ ܒܛܝܒܘܬܐ
ܡܬܗܢܐ ܐܢܐ: ܠܡܢܐ ܡܬܓܕܦ ܐܢܐ ܥܠ ܡܕܡ ܕܐܢܐ ܡܘܕܐ
ܐܢܐ. 31 ܐܢ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܘܐܢ ܫܬܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܘܐܢ

AD CORINTHIOS I. CAP. X.

Deo. non autem volo ut sitis consortes dæmoniorum. 21. Non potestis bibere poculum Domini nostri, & poculum dæmoniorum: neque potestis fieri participes in mensa Domini, & in mensa dæmoniorum. 22. Aut an provocando ad zelotypiam, provocamus Dominum nostrum ad zelotypiam? an potentiores sumus eo? 23. Cujusque rei potestas est mihi, sed non quælibet res expedit: cujusque rei potestas est mihi, sed non quælibet res ædificat. 24. Nemo quod proprium est quærat, sed quisque etiam quæ sunt proximi sui. 25. Quicquid venditur in macello, edite, absque disquisitione, propter conscientiam. 26. Domini enim est terra cum plenitudine ejus. 27. Siquis autem ex profanis vocat vos, & vultis ire, quicquid ponitur ante vos, edite absque disquisitione, propter conscientiam. 28. Si quis autem dixerit vobis quòd hoc victimæ sit, ne edatis, propter eum qui dixit vobis, & propter conscientiam. 29. Conscientiam autem dico, nequaquam vestram, sed ejus qui *id* dixit. Cur enim libertas mea judicatur à conscientia aliorum? 30. Si ego per gratiam utor, cur convicius afficior pro eo quòd gratias ago? 31. Sive igitur edatis, sive bibatis, sive

aliquid

ܘܐܒܕܘ ܒܐܝܕܝ ܡܚܒܠܢܐ . 11 ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܕܓܕܫ
ܠܗܘܢ ܠܛܘܦܣܐ ܗܘܝ . ܘܐܬܟܬܒ ܡܛܠ ܡܪܬܝܢܘܬܢ ܕܥܠܢ
ܫܘܠܡܗܘܢ ܕܥܠܡܐ ܡܛܐ . 12 ܡܟܝܠ ܡܢ ܕܣܒܪ
ܕܩܐܡ ܢܙܕܗܪ ܕܠܐ ܢܦܠ . 13 ܢܣܝܘܢܐ ܠܐ ܡܛܝܟܘܢ ܐܠܐ ܕܒܢܝܢܫܐ .
ܡܗܝܡܢ ܗܘ ܕܝܢ ܐܠܗܐ : ܕܠܐ ܫܒܩ ܠܟܘܢ ܕܬܬܢܣܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ
ܡܕܡ ܕܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܐܠܐ ܥܒܕ ܠܢܣܝܘܢܟܘܢ ܡܦܩܢܐ :
ܐܝܟܢܐ ܕܬܫܟܚܘܢ ܠܡܣܝܒܪܘ ܀ 14 ܡܛܠ ܗܕܐ ܚܒܝܒܝ
ܥܪܘܩܘ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܦܬܟܪܐ 15 ܐܝܟ ܠܚܟܝܡܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܕܘܢܘ ܐܢܬܘܢ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܐܢܐ . . 16 ܟܣܐ ܗܘ ܕܬܘܕܝܬܐ
ܕܡܒܪܟܝܢܢ . ܠܐ ܗܘܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܗܝ ܕܕܡܗ ܕܡܫܝܚܐ :
ܘܠܚܡܐ ܗܘ ܕܩܨܝܢܢ : ܠܐ ܗܘܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܗܝ ܕܦܓܪܗ
ܕܡܫܝܚܐ . 17 ܐܝܟܢܐ ܕܚܕ ܗܘ ܠܚܡܐ ܗܘ ܗܟܢܐ
ܟܠܢ ܚܕ ܦܓܪ ܚܢܢ . ܟܠܢ ܓܝܪ ܡܢ ܗܘ ܚܕ ܠܚܡܐ
ܡܣܒܝܢܢ . 18 ܚܙܘ ܠܐܝܣܪܝܠ ܕܒܒܣܪ ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܠܝܢ
ܕܐܟܠܝܢ ܕܒܚܐ ܫܘܬܦܐ ܐܢܘܢ ܕܡܕܒܚܐ : 19 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܕܦܬܟܪܐ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ : ܐܘ ܕܕܒܚܐ ܕܦܬܟܪܐ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ ܠܐ .
20 ܐܠܐ ܗܘ ܡܕܡ ܕܕܒܚܝܢ ܚܢܦܐ ܠܫܐܕܐ ܗܘ ܕܒܚܝܢ ܘܠܐ

EPISTOLA PAULI

& perierunt per manus exterminatoris. 11. Hæc omnia quæ contigerunt illis, in figuram nostri fuerunt, & scripta sunt propter correptionem nostram, ad quem finis seculorum pervenit. 12. De cætero qui putat quòd stet, caveat ne cadat. 13. Tentatio non pertingit vos, nisi filiorum hominis. Fidelis autem est Deus, qui non sinet vos ut tentemini plusquam id quod possitis, sed faciet tentationi vestræ exitum, ut possitis sustinere. 14. Propter hoc, dilecti mei, fugite à cultu simulacrorum. 15. Tanquam sapientibus loquor: judicate vos id quod dico. 16. Poculum gratiarum actionis cui benedicimus, nonne est communio sanguinis Christi? & panis quem frangimus, nonne communio est corporis Christi? 17. Ut igitur unus est panis ille, ita omnes nos unum sumus corpus, omnes enim ex illo eodem pane accipimus. 18. Videte Israel qui est secundùm carnem, nonne illi qui edunt victimas, sunt consortes altaris? 19. Quid igitur dico? Quòd simulacrum aliquid sit? aut victima simulacri aliquid sit? Non. 20. Sed id quod immolant prophani, dæmoniis immolant, & non

Deo

ܗܘ ܟܒܫ ܐ̱ܢܐ ܘܡܫܥܒܕ ܐ̱ܢܐ܂ ܕܠܡܐ ܐ̱ܢܐ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܐܟܪܙܬ܂
ܐ̱ܢܐ ܣܠܝܐ ܐܫܬܟܚ ܟܢ܂

ܩܦܠܐܘܢ ܝ

1 ܨܒܐ ܐ̱ܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܐܚܝ̈܂ ܕܐܒܗ̈ܝܢ ܟܠܗܘܢ ܬܚܝܬ
ܥܢܢܐ ܗܘܘ܂ ܘܟܠܗܘܢ ܒܝܡܐ ܥܒܪܘ܂ 2 ܘܟܠܗܘܢ ܒܝܕ
ܡܘܫܐ ܥܡܕܘ ܒܥܢܢܐ ܘܒܝܡܐ܂ 3 ܘܟܠܗܘܢ ܚܕ ܡܐܟܘܠܬܐ
ܕܪܘܚ ܐܟܠܘ܂ 4 ܘܟܠܗܘܢ ܚܕ ܡܫܬܝܐ ܕܪܘܚ ܐܫܬܝܘ܂
ܫܬܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢ ܟܐܦܐ ܕܪܘܚ ܕܐܬܝܐ ܗܘܬ ܥܡܗܘܢ܂
ܟܐܦܐ ܕܝܢ ܗܝ ܗܘ ܗܘܐ ܡܫܝܚܐ܂ 5 ܐܠܐ ܠܐ ܗܘܐ ܒܣܘܓܐܗܘܢ
ܐܬܨܒܝ ܐܠܗܐ܂ ܢܦܠܘ ܓܝܪ ܒܡܕܒܪܐ܂ 6 ܗܠܝܢ ܕܝܢ
ܛܘܦܣܐ ܠܢ ܗܘܘ܂ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܪܓܘܝܢ ܒܝ̈ܫܬܐ ܐܝܟܢܐ
ܕܗܢܘܢ ܪܓܒܘ܂ 7 ܘܐܦܠܐ ܢܗܘܐ ܦܠܚܝ ܦܬܟܪ̈ܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
ܡܢܗܘܢ ܦܠܚܘ܂ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ܂ ܕܝܬܒ ܥܡܐ ܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܐ
ܘܩܡܘ ܠܡܛܐܙܘ܂ 8 ܘܐܦܠܐ ܢܙܢܐ ܐܝܟܢܐ
ܕܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ ܙܢܝܘ܂ ܘܢܦܠܘ ܒܚܕ ܝܘܡܐ ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ܂
9 ܘܐܦܠܐ ܢܢܣܐ ܠܡܫܝܚܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܡܢܗܘܢ ܢܣܝܘܗܝ܂ ܘܐܘܒܕܘ
ܐܢܘܢ ܚܘܘܬܐ܂ 10 ܘܐܦܠܐ ܬܪܛܢܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܡܢܗܘܢ ܪܛܢܘ܂

AD CORINTHIOS. CAP. IX.

subjicio & in servitutem redigo, ne forte ego, postquam aliis prædicaverim, ipsemet reprobus sim.

CAPUT X.

1. Volo autem ut sciatis, fratres mei, quod Patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes per mare transierunt: 2. Et omnes per Musche baptizati sunt in nube & in mari: 3. Et omnes unum cibum spiritus comederunt: 4. Et omnes unum potum spiritus biberunt. Bibebant enim de petra Spiritus quæ ibat cum eis. Petra autem illa, ipse erat Christus. 5. Sed nequaquam in multitudine eorum complacitum est Deo: ceciderunt enim in deserto. 6. Hæc autem, figura nobis erant, ne simus cupidi malorum, sicut illi concupiverunt. 7. Neque simus cultores simulacrorum, sicut etiam ex illis *quidam* coluerunt: quemadmodum scriptum est, Sedit populus ad edendum & ad bibendum, & surrexerunt ad ludendum. 8. Neque scortemur: sicut *quidam* ex eis scortati sunt, & ceciderunt uno die viginti tria millia. 9. Neque tentemus Christum, sicut etiam ex eis *quidam* tentaverunt, & perdiderunt illos serpentes. 10. Neque murmuretis, sicut *quidam* ex iis murmuraverunt

& pe-

ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܝܗܝܒ ܠܝ ܒܣܒܪܬܗ. 19 ܟܕ ܡܚܪܪ ܐܢܐ
ܓܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ. ܠܟܠܢܫ ܫܥܒܕܬ ܢܦܫܝ: ܕܠܣܓܝܐܐ
ܐܬܪ. 20 ܘܗܘܝܬ ܥܡ ܝܗܘܕܝܐ ܐܝܟ ܝܗܘܕܝܐ. ܕܠܝܗܘܕܝܐ ܐܬܪ.
ܘܥܡ ܕܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܐܝܟ ܕܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܗܘܝܬ: ܐܝܟ ܕܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ.
ܕܠܗܠܝܢ ܕܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܐܢܐ ܐܬܪ. 21 ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܢܡܘܣܐ
ܐܝܬ ܠܗܘܢ: ܗܘܝܬ ܐܝܟ ܕܠܐ ܢܡܘܣܐ: ܟܕ ܠܐ ܐܝܬܝ ܠܐܠܗܐ
ܕܠܐ ܢܡܘܣܐ. ܐܠܐ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܫܝܚܐ ܕܐܦ ܠܗܠܝܢ ܕܠܐ
ܢܡܘܣܐ ܐܢܐ ܐܬܪ. 22 ܗܘܝܬ ܥܡ ܟܪܝܗܐ ܐܝܟ ܟܪܝܗܐ:
ܕܠܟܪܝܗܐ ܐܬܪ. ܠܟܠܢܫ ܟܠ ܗܘܝܬ ܕܠܟܠܢܫ ܐܚܝܐ.
23 ܗܕܐ ܕܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ: ܕܐܗܘܐ ܫܘܬܦܐ ܠܣܒܪܬܐ.
24 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܠܝܢ ܕܪܗܛܝܢ ܒܐܣܛܕܝܘܢ ܟܠܗܘܢ
ܗܘ ܪܗܛܝܢ. ܐܠܐ ܚܕ ܗܘ ܢܣܒ ܙܟܘܬܐ. ܗܟܢܐ ܪܗܛܘ
ܐܝܟ ܕܬܕܪܟܘܢ. 25 ܟܠ ܐܢܫ ܓܝܪ ܕܡܬܟܬܫ ܟܬܫܐ. ܡܢ ܟܠ
ܡܕܡ ܐܚܝܕ ܪܥܝܢܗ. ܘܗܠܝܢ ܕܪܗܛܝܢ ܪܗܛܝܢ. ܕܟܠܝܠܐ
ܕܡܬܚܒܠ. ܚܢܢ ܕܝܢ ܠܐ ܕܡܬܚܒܠ. 26 ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܗܟܢܐ
ܪܗܛ ܐܢܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܥܠ ܡܕܡ ܠܐ ܝܕܝܥ. ܘܗܟܢܐ
ܡܬܟܬܫ ܐܢܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܠܐܐܪ ܡܚܐ. 27 ܐܠܐ ܡܟܒܫ

potestate quæ tradita est mihi in Evangelio. 19. Quum enim liber sim ab omnibus, omni homini subjeci meipsum, ut plures lucrifaciam: 20. Et factus sum Judæis tamquam Judæus, ut Judæos lucrifacerem: & cum iis qui sunt sub Lege, factus sum tamquam qui est sub Lege, ut eos qui sub Lege sunt lucrifacerem: 21. Et illis quibus Lex non est, factus sum tamquam exlex, (quum non sim Deo exlex, sed in Lege ipsius Christi) ut etiam illos qui exleges sunt lucrifacerem. 22. Factus sum cum infirmis tanquam infirmus, ut infirmos lucrifacerem, omni homini factus sum omnia, ut omnem hominem servarem. 23. Hoc autem facio ut sim particeps in Evangelio. 24. Ignoratis vos quod ii qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit sibi victoriam? ita currite ut comprehendatis. 25. Unusquisque enim qui certamen exercet, ab omni re continet mentem suam, & ii qui currunt, ut accipiant coronam quæ corrumpitur, *currunt*; nos autem quæ non corrumpitur. 26. Ego igitur ita curro, ut non propter aliquid quod ignotum sit: & ita contendo, nequaquam ut contra aerem contendam: 27. Sed corpus meum

subji-

[illegible]
[illegible] 11 [illegible]
[illegible] 12 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 13 [illegible]
[illegible]
[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 15 [illegible]
[illegible]
[illegible] 16 [illegible]
[illegible]
[illegible] 17 [illegible]
[illegible]
[illegible] 18 [illegible]
[illegible]

AD CORINTHIOS I. CAP. IX.

ſcriptum eſt, eo quòd in ſpe oporteat ut arator aret, & qui triturat, in ſpe proventus. 11. An nos qui ſpiritum ſeminavimus in vobis, magnum eſt ſi à vobis quæ ſunt corporis metamus? 12. Et ſi aliis eſt poteſtas ſuper vos, nonne nobis convenit potius? Sed non uſi ſumus poteſtate hac: verùm omnia ſuſtinemus: ut nullà re moremur Evangelium Chriſti. 13. Ignoratis vos quòd ii qui in domo ſancta miniſtrant, ex domo ſancta alantur? & ii qui altari ſerviunt, cum altari partem capiant? 14. Ita enim Dominus noſter mandavit, ut ii qui Evangelium ipſius prædicant, ex Evangelio ejus vivant. 15. Ego autem non uſus ſum ullo ex iis, neque propter hoc ſcripſi ut ita fiat mihi: eſſet enim expeditius mihi ut omnino morerer, & non ut quis gloriam meam inanem reddat. 16. Quamvis enim evangelizem, non eſt mihi gloriatio: neceſſitas enim impoſita eſt mihi, væ autem mihi niſi evangelizavero. 17. Si enim in voluntate mea hoc facio, merces eſt mihi: ſi autem præter voluntatem meam, diſpenſatio fidei meæ commiſſa eſt. 18. Quæ eſt igitur merces mea? ut quum evangelizo, ſine ſumptibus efficiam prædicationem Chriſti, & non utar

 pote-

[illegible]

delinquitis: 13. Quapropter si esca offendiculo est fratri meo, in æternum carnem non comedam, ne offendiculo sim fratri meo.

CAPUT IX.

1. Annon sum liber? annon sum Apostolus? aut Jeschua Christum Dominum nostrum non vidi? aut non facti estis opus meum in Domino meo? 2. Et si aliis non fuerim Apostolus, attamen vobis sum: & sigillum Apostolatus mei vos estis. 3. Et defensio erga eos qui judicant me, hæc est. 4. Numquid non est potestas nobis edendi & bibendi? 5. Aut numquid non est potestas nobis sororem uxorem circumducendi nobiscum, sicut reliqui Apostoli, & sicut fratres Domini nostri, & sicut Cipha? 6. Aut mihi tantum & Barnabæ non est potestas ut non operemur? 7. Quisnam militat militiam impensis suis ipsius? aut quisnam est qui plantat vineam, & de fructibus ejus non edit? aut quisnam est qui pascit oves, & de lacte gregis sui non edit? 8. Numquid tamquam filius hominis hæc dico? Ecce etiam Lex hæc dicit. 9. Scriptum est n. in ipsa lege Muschè, Non obturabis os bovis qui triturat. Numquid de bove cura est Deo? 10. Sed nonne est cujus causa id dicit? Etenim propter nos

scriptum

ܡܢܗ: 4 ܥܠ ܡܐܟܘܠܬܐ ܗܟܝܠ ܕܕܒܚܐ. ܕܦܬܟܪܐ. ܝܕܥܝܢܢ
ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡ ܗܘ ܦܬܟܪܐ ܒܥܠܡܐ. ܘܕܠܝܬ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ
ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ. 5 ܐܦܢ ܓܝܪ ܐܝܬ ܕܡܬܩܪܝܢ ܐܠܗܐ ܐܘ ܒܫܡܝܐ
ܐܘ ܒܐܪܥܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܝܬ ܐܠܗܐ ܣܓܝܐܐ ܘܡܪܘܬܐ ܣܓܝܐܐ. 6 ܐܠܐ
ܠܢ ܕܝܠܢ ܚܕ ܗܘ ܐܠܗܐ ܐܒܐ. ܕܟܠ ܡܢܗ ܘܚܢܢ ܒܗ.
ܘܚܕ ܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܕܟܠ ܒܐܝܕܗ ܘܐܦ ܚܢܢ ܒܐܝܕܗ. 7
ܐܠܐ ܠܐ ܗܘܐ ܒܟܠܢܫ ܐܝܬ ܝܕܥܬܐ. ܐܝܬ ܓܝܪ ܐܢܫܐ ܕܒܬܐܪܬܗܘܢ
ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ: ܕܥܠ ܦܬܟܪܐ ܐܝܟ ܕܒܚܐ ܐܟܠܝܢ. ܘܡܛܠ
ܕܟܪܝܗܐ ܬܐܪܬܗܘܢ ܡܬܛܘܫܐ. 8 ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܩܪܒܐ
ܠܢ ܠܐܠܗܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܢ ܐܟܠܝܢ ܡܬܝܬܪܝܢܢ: ܘܠܐ ܐܢ ܠܐ
ܐܟܠܝܢ ܡܬܒܨܪܝܢܢ. 9 ܚܙܘ ܕܝܢ ܕܠܡܐ ܫܘܠܛܢܟܘܢ ܗܢܐ:
ܢܗܘܐ ܬܘܩܠܬܐ ܠܟܪܝܗܐ. 10 ܐܢ ܐܢܫ ܓܝܪ ܢܚܙܝܟ ܠܟ
ܕܐܝܬ ܠܟ ܝܕܥܬܐ ܕܣܡܝܟ ܐܢܬ ܒܒܝܬ ܦܬܟܪܐ: ܠܐ ܗܐ ܬܐܪܬܗ
ܕܗܘ ܕܟܪܝܗ ܗܘ: ܡܬܥܫܢܐ ܠܡܐܟܠ ܕܕܒܚܐ: 11 ܘܡܬܐܒܕ
ܠܗ ܒܝܕܥܬܟ ܗܘ ܐܚܐ ܕܟܪܝܗ: ܕܡܛܠܬܗ ܡܝܬ
ܡܫܝܚܐ. 12 ܘܐܢ ܗܟܢܐ ܡܣܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܐܚܝܟܘܢ:
ܘܡܟܐܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܐܪܬܗܘܢ ܡܟܝܟܬܐ. ܒܡܫܝܚܐ ܗܘ

AD CORINTHIOS. CAP. VIII.

ab eo.
4. De usu igitur eorum quæ immolata sunt simulacris, novimus quòd nequaquam aliquid est simulacrum in mundo, & quòd non est Deus alius nisi unus.
5. Nam etiamsi sunt qui vocantur dii, sive in cœlo sive in terra: (quemadmodum sunt dii multi & domini multi.)
6. Nobis tamen noster unus est Deus Pater, à quo omnia, & nos per ipsum: & unus Dominus Ieschua Christus, per cujus manum omnia, etiam nos per manum ipsius.
7. Sed nequaquam in quolibet homine est scientia: sunt enim quidam qui sunt in conscientia sua usque nunc tanquam pro simulacris immolata comedunt: & quia infirma est conscientia eorum, polluitur.
8. Cibus autem non facit appropinquare nos Deo. non enim si comedamus, abundantiores simus: neque si non edamus, *aliqua re* destituimur.
9. Videte autem ne potestas vestra hæc sit offendiculum infirmis.
10. Si quis enim videat te in quo est scientia, quòd accumbas in æde simulacrorũ, nonne conscientia ejus, qui infirmus est, cõfirmatur ad edendũ id quod immolatum est?
11. Et perit sibi per scientiam tuam is qui infirmus est, propter quem mortuus est Christus.
12. Et si sic delinquentes estis in fratres vestros, & percutitis conscientias eorũ infirmas, in Christũ ipsum

[illegible]
[illegible] 36 [illegible]
[illegible]
[illegible] 37 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 38 [illegible]
[illegible] 39 [illegible]
[illegible]
[illegible]
40 [illegible]
[illegible]

[illegible]

1 [illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 [illegible]

Sed ut sitis seduli erga Dominum vestrum cum honestate decora, non cogitantes de mundo. 36. Si quis autem putat quòd despectus sit propter virginem suam, quod præterit tempus ejus, & non tradiderit eam viro, conveniens *verò* sit ut tradat eam: quemadmodum vult faciat; non peccat: conjungetur illi. 37. Qui verò firmiter statuit in mente sua, & non cogit eum *ulla* res, at potiùs est voluntatis suæ, & ita judicat in corde suo, ut servet virginem suam, benè facit. 38. Ergo etiam qui tradit virginem suam, bene facit: *qui verò non elocat virginem suam, longè meliùs facit.* 39. Mulier, quamdiu vivit maritus ejus, alligata est per legem: si autem obdormierit maritus ejus, libera facta est, ut sit cui vult, dummodo in Domino nostro. 40. Beata autem est si ita maneat, secundum sententiam meam. Puto autem etiam ego, quòd Spiritus Dei sit in me.

CAPUT VIII.

1. De Victimis autem simulacrorum, scimus quòd in omnibus nobis est scientia: & scientia inflat, charitas autem ædificat. 2. Si quis autem putat quòd sciat aliquid, nondum aliquid novit, quemadmodum oportet eum nosse. 3. Si quis autem diligit Deum, hic cognitus est ab eo

[illegible] 28 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 29 [illegible]
[illegible]
[illegible] 30 [illegible]
[illegible] 31
[illegible]
[illegible]
[illegible] 32 [illegible]
[illegible]
[illegible] 33 [illegible]
[illegible]
34 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 35 [illegible]
[illegible]

AD CORINTHIOS I. CAP. VII.

dissolutionem. solutus es ab uxore? ne quæras uxorem. 28. Et, si acceperis uxorem, non peccas: & si virgo facta fuerit viro, non peccat. afflictio verò in corpore erit illis qui ita sunt. Ego autem vobis parco. 29. Et hoc dico, fratres mei, quòd tempus deinceps abbreviatum est: ut illi quibus sunt uxores, sint tamquam quibus non sunt: 30. Et illi qui flent, tamquam non flentes: & illi qui gaudent, tamquam non gaudentes: & illi qui emunt, tamquam non possidentes: 31. Et illi qui utuntur mundo hoc, non præter justum usum. præterit enim figura mundi hujus. 32. Propterea volo ut sine solicitudine sitis. Is enim cui non est uxor, curat quæ sunt Domini sui, quomodo placeat Domino suo: 33. Et is cui est uxor, solicitudine tenetur mundi, quomodo placeat uxori suæ. 34. Discrimen autem est inter mulierem & virginem: quæ viro facta non est, cogitat de Domino suo, ut sit sancta in corpore suo & in spiritu suo: & illa cui est maritus, cogitat de mundo, quomodo placeat marito suo. 35. Hoc autem in vestrum ipsorum commodum dico: nequaquam laqueum injicio vobis,

ܐܢܬܬܐ ܐܢ ܠܒܥܠܟܝ ܬܚܝܝܢ܂ ܐܘ ܐܢܬ ܓܒܪܐ ܡܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܐܢ
ܠܐܢܬܬܟ ܬܚܐ܂ 17 ܐܠܐ ܐܢܫ ܐܢܫ ܐܝܟ ܕܦܠܓ ܠܗ ܡܪܝܐ܂ ܘܐܢܫ
ܐܢܫ ܐܝܟ ܕܩܪܝܗ ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܢܗܠܟ܂ ܘܐܦ ܠܟܠܗܝܢ
ܥܕܬܐ ܗܟܢܐ ܡܦܩܕ ܐܢܐ܂ 18 ܐܢ ܟܕ ܓܙܝܪ ܐܢܫ ܐܬܩܪܝ܂ ܠܐ ܢܗܦܘܟ
ܠܗ ܠܥܘܪܠܘܬܐ܂ ܘܐܢ ܒܥܘܪܠܘܬܐ ܐܬܩܪܝ ܠܐ ܢܓܙܘܪ܂
19 ܓܙܘܪܬܐ ܓܝܪ ܠܐ ܗܘܬ ܡܕܡ ܐܦ ܠܐ ܥܘܪܠܘܬܐ܂ ܐܠܐ
ܢܛܘܪܬܐ ܕܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܐܠܗܐ܂ 20 ܟܠܢܫ ܒܩܪܝܢܐ ܕܐܬܩܪܝ
ܒܗ ܢܩܘܐ܂ 21 ܐܢ ܥܒܕܐ ܐܬܩܪܝܬ ܠܐ ܢܒܛܠܟ ܠܟ܂ ܐܠܐ ܐܦ
ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܬܚܪܪܘ܂ ܓܒܝ ܠܟ ܕܬܦܠܘܚ܂ 22 ܐܝܢܐ
ܓܝܪ ܕܥܒܕܐ ܐܬܩܪܝ ܒܡܪܢ܂ ܚܐܪܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܐܝܢܐ
ܕܐܬܩܪܝ ܒܪ ܚܐܪܐ ܥܒܕܐ ܗܘ ܕܡܫܝܚܐ܂ 23 ܒܙܒܢܐ
ܐܙܕܒܢܬܘܢ܂ ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܥܒܕܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ܂ 24 ܟܠܢܫ ܒܡܕܡ
ܕܐܬܩܪܝ ܐܚܝ܂ ܒܗ ܢܩܘܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܀ 25 ܥܠ ܒܬܘܠܘܬܐ
ܕܝܢ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ܂ ܡܠܟܐ ܕܝܢ ܝܗܒ ܐܢܐ܇
ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܕܐܬܪܚܡ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܐܗܘܐ ܡܗܝܡܢ܂ 26 ܘܣܒܪ
ܐܢܐ ܕܗܕܐ ܫܦܝܪܐ܂ ܡܛܠ ܐܢܢܩܐ ܕܙܒܢܐ܂ ܘܦܩܚ ܠܗ
ܠܒܪܢܫܐ ܕܗܟܢܐ ܢܗܘܐ܂ 27 ܐܣܝܪ ܐܢܬ ܒܐܢܬܬܐ ܠܐ ܬܒܥܐ

EPISTOLA PAULI

mulier an maritum tuum sis servatura? aut tu vir nosti tu num uxorem tuam servaturus sis? 17. Sed unusquisque, ut partitus est ipsi Dominus, & unusquisque sicut vocavit eum Deus, ita ambulet: & etiam omnibus Ecclesiis ita præcipio. 18. Si circumcisus aliquis vocatus sit, non revertatur ad præputium, & si in præputio vocatus sit, ne circumcidatur. 19. Circumcisio enim non est quicquam. nec etiam præputium, sed observationes mandatorum Dei. 20. Unusquisque in vocatione in qua vocatus est maneat. 21. Si servus vocatus fuisti, ne curæ sit tibi: sed etiam si potes liber fieri, elige tibi potius quam ut servias. 22. Qui enim servus vocatus est in Domino nostro, libertus est Dei: is qui liber vocatus est, servus est Christi. 23. Pretio empti estis: ut ne fiatis servi filiorum hominis. 24. Unusquisque in eo in quo vocatus fuit, fratres mei, in eodem maneat apud Deum. 25. De virginitate autem præceptum à Deo non habeo, consilium autem do, tanquam vir qui gratiam consequutus sum à Deo, ut sim fidelis: 26. Et arbitror quòd hoc sit bonum propter necessitatem hujus temporis *arbitror, inquam*, quòd expedit filio hominis ut ita sit. 27. Alligatus es uxori? ne quæras,

disso-

ܐܠܐ ܟܠܢܫ ܡܘܗܒܬܐ ܝܗܝܒܐ ܠܗ ܡܢ ܐܠܗܐ . ܐܝܬ
ܕܗܟܢܐ ܘܐܝܬ ܕܗܟܢܐ . 8 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ
ܢܫܐ ܘܠܐܪܡܠܬܐ . ܕܦܩܚ ܠܗܘܢ ܐܢ ܢܩܘܘܢ ܐܟܘܬܝ . 9 ܐܢ ܠܐ
ܕܝܢ ܡܣܝܒܪܝܢ ܢܙܕܘܓܘܢ . ܦܩܚ ܓܝܪ ܠܡܙܕܘܓܘ ܐܘܟܝܬ
ܠܗ ܡܢ ܕܠܡܬܓܡܪܘ ܒܪܓܬܐ . 10 ܠܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ
ܢܫܐ ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܐ ܐܢܐ ܐܠܐ ܡܪܝ . ܕܐܢܬܬܐ ܡܢ ܒܥܠܗ ܠܐ
ܬܦܪܘܫ . 11 ܘܐܢ ܦܪܫܐ ܬܗܘܐ ܕܠܐ ܓܒܪܐ . ܐܘ ܠܒܥܠܗ
ܬܬܪܥܐ . ܘܓܒܪܐ ܠܐܢܬܬܗ ܠܐ ܢܫܒܘܩ . 12 ܠܫܪܟܐ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܡܪܝ . ܐܢ ܐܝܬ ܐܚܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܬܐ :
ܘܗܝ ܨܒܝܐ ܕܬܥܡܪ ܥܡܗ . ܠܐ ܢܫܒܩܝܗ . 13 ܘܐܢܬܬܐ
ܐܝܕܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܥܠܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢ : ܘܗܘ ܨܒܐ ܕܢܥܡܪ ܥܡܗ .
ܠܐ ܬܫܒܘܩ ܒܥܠܗ . 14 ܡܬܩܕܫ ܗܘ ܓܝܪ ܓܒܪܐ ܗܘ
ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܒܐܢܬܬܐ ܡܗܝܡܢܬܐ . ܘܡܬܩܕܫܐ ܗܝ ܐܢܬܬܐ
ܗܝ ܠܐ ܡܗܝܡܢܬܐ ܒܓܒܪܐ ܡܗܝܡܢܐ . ܘܐܢ ܠܐ . ܒܢܝܗܘܢ
ܛܡܐܝܢ ܗܘܘ . ܗܫܐ ܕܝܢ ܕܟܝܢ ܐܢܘܢ . 15 ܐܢ ܕܝܢ ܗܘ ܠܐ
ܡܗܝܡܢ ܦܪܫ ܢܦܪܘܫ . ܠܐ ܡܫܬܥܒܕ ܐܚܐ ܐܘ ܚܬܐ ܒܗܠܝܢ .
ܠܫܠܡܐ ܗܘ ܩܪܢ ܐܠܗܐ . 16 ܡܢܐ ܓܝܪ ܝܕܥܐ ܐܢܬܝ

AD CORINTHIOS. CAP. VII.

ſed omni homini donum datum eſt à Deo: eſt qui ita, & eſt qui ita. 8. Dico autem iis quibus non ſunt uxores, & viduis, quòd expedit eis ſi manſerint ut ego. 9. Quòd ſi non continent, jungantur matrimonio. expeditus enim longè eſt ducere uxorem, quàm uri concupiſcentia. 10. Iis autem quibus ſunt uxores, præcipio non ego, ſed Dominus meus, ut uxor à marito ſuo non ſeparetur: 11. Et ſi ſeparata fuerit, maneat abſque viro, aut marito ſuo concilietur: & vir uxorem ſuam non dimittat. 12. Reliquis autem dico ego, *ego, inquam*, non Dominus meus: ſi ſit frater cui ſit uxor infidelis, & ipſa velit habitare cum eo, ne deſerat eam. 13. Et uxor cui eſt maritus infidelis, & ipſe vult habitare cum ea, ne deſerat maritum ſuum. 14. Sanctificatus eſt enim vir qui eſt infidelis, in uxore fideli: & ſanctificata eſt mulier quæ eſt infidelis, in viro fideli. alioquin filii eorum polluti eſſent: nunc autem puri ſunt. 15. Si verò is qui infidelis eſt, ſeparat ſe, ſeparet ſe: non eſt ſervituti addictus frater aut ſoror in iſtis. ad pacem ipſam vocavit nos Deus. 16. Quid enim noſti tu mulier

ܠܒܪ ܡܢ ܦܓܪܗ ܗܘ. ܡܢ ܕܙܢܐ ܕܝܢ ܒܦܓܪܗ ܗܘ ܚܛܐ.
19 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܦܓܪܟܘܢ ܗܝܟܠܐ ܗܘ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ
ܕܒܓܘܟܘܢ: ܗܘ ܕܢܣܒܬܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܗܘܝܬܘܢ
ܕܢܦܫܟܘܢ. 20 ܐܙܕܒܢܬܘܢ ܓܝܪ ܒܕܡܝܐ. ܗܘܝܬܘܢ ܗܟܝܠ
ܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܒܦܓܪܟܘܢ ܘܒܪܘܚܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
ܕܐܠܗܐ. ܩܦܠܐܘܢ ܙ

1 ܡܛܠ ܐܝܠܝܢ ܕܟܬܒܬܘܢ ܠܝ ܕܝܢ: ܫܦܝܪ ܗܘ ܠܓܒܪܐ
ܕܠܐܢܬܬܐ ܠܐ ܢܬܩܪܒ. 2 ܐܠܐ ܡܛܠ ܙܢܝܘܬܐ ܐܢܫ ܐܢܫ ܐܢܬܬܗ ܢܐܚܘܕ.
ܘܐܢܬܬܐ ܒܥܠܗ ܬܐܚܘܕ. 3 ܘܓܒܪܐ ܠܐܢܬܬܗ ܚܘܒܐ
ܕܚܝܒ ܠܗ ܢܦܪܘܥ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܠܒܥܠܗ.
4 ܐܢܬܬܐ ܠܐ ܫܠܝܛܐ ܥܠ ܦܓܪܗ ܐܠܐ ܒܥܠܗ. ܗܟܢܐ ܐܦ
ܓܒܪܐ ܠܐ ܫܠܝܛ ܥܠ ܦܓܪܗ ܐܠܐ ܐܢܬܬܗ. 5 ܠܐ ܗܟܝܠ
ܬܛܠܡܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܐܠܐ ܐܡܬܝ ܕܫܠܡܝܢ ܬܪܝܟܘܢ ܒܙܒܢܐ
ܕܬܬܦܢܘܢ ܠܨܘܡܐ ܘܠܨܠܘܬܐ: ܘܬܘܒ ܠܗ ܠܚܕܐ
ܬܗܘܘܢ. ܕܠܐ ܢܢܣܐ ܠܟܘܢ ܣܛܢܐ ܡܛܠ ܪܓܬ ܦܓܪܟܘܢ.
6 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܠܡܚܝܠܐ. ܠܐ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ. 7 ܐܢܐ
ܨܒܐ ܓܝܪ ܐܢܐ: ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܐܝܟܘܬܝ ܢܗܘܘܢ ܒܕܟܝܘܬܐ.

extra corpus suum est, qui autem scortatur, in corpus suum peccat. 19. An ignoratis vos, quòd corpus vestrum templum est Spiritus sancti qui habitat in vobis, quem accepistis à Deo, & non estis vestri ipsorum? 20. Emti enim estis pretio. Sitis igitur glorificantes Deum in corpore vestro & in spiritu vestro, quæ sunt Dei.

CAPUT VII.

1. De iis autem quæ scripsistis mihi, bonum est viro ut ad mulierem non appropinquet. 2. Sed propter fornicationem quisque uxorem suam habeat, & mulier virum suum habeat. 3. Et vir uxori suæ dilectionem quam debet, reddat: similiter etiam ipsa uxor marito suo. 4. Uxor non habet potestatem in corpus suum, sed maritus ejus: ita etiam vir non habet potestatnm in corpus suum, sed uxor ejus. 5. Ne igitur damno afficiatis alter alterum, nisi quum vos ambo conseseritis de tempore quo affligatis vos jejunio & ad precationem: & rursus ad eandem voluntatē convertimini, ut non tentet vos Satanás propter concupiscentiam corporis vestri. 6. Hoc a. dico ego, tanquam infirmis, non autem ex mandato. 7. Ego enim vellem ut omnes filii hominis similes mei essent in puritate.

Sed

ܐܠܐ ܐܦ ܠܐܚܝܟܘܢ. 9 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܥܘܠܐ ܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܝܪܬܝܢ. ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܠܐ ܙܢܝܐ. ܘܠܐ ܦܠܚܝ ܦܬܟܪܐ.
ܘܠܐ ܓܝܪܐ. ܘܠܐ ܡܚܒܠܐ. ܘܠܐ ܫܟܒܝ ܥܡ ܕܟܪܐ. 10 ܘܠܐ ܥܠܘܒܐ.
ܘܠܐ ܓܢܒܐ. ܘܠܐ ܪܘܝܐ. ܘܠܐ ܡܨܚܝܢܐ. ܘܠܐ ܚܛܘܦܐ. ܗܠܝܢ
ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܝܪܬܝܢ. 11 ܘܗܠܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܟܠ
ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܣܬܚܝܬܘܢ ܘܐܬܩܕܫܬܘܢ ܘܐܙܕܕܩܬܘܢ:
ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܘܒܪܘܚܗ ܕܐܠܗܢ: 12 ܟܠ
ܫܠܝܛ ܠܝ. ܐܠܐ ܠܐ ܟܠ ܦܩܚ ܠܝ. ܟܠ ܫܠܝܛ ܠܝ. ܐܠܐ
ܠܘ ܐܢܫ ܠܐ ܢܫܬܠܛ ܥܠܝ. 13 ܡܐܟܘܠܬܐ ܠܟܪܣܐ ܘܟܪܣܐ
ܠܡܐܟܘܠܬܐ. 14 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܠܬܪܝܗܘܢ ܡܒܛܠ. ܦܓܪܐ ܕܝܢ
ܠܐ ܠܙܢܝܘܬܐ ܐܠܐ ܠܡܪܢ. ܘܡܪܢ ܠܦܓܪܐ. ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܘܠܡܪܢ
ܐܩܝܡ: ܘܠܢ ܢܩܝܡ ܒܚܝܠܗ. 15 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܦܓܪܝܟܘܢ
ܗܕܡܐ ܐܢܘܢ ܕܡܫܝܚܐ. ܢܣܒ ܗܕܡܐ ܕܡܫܝܚܐ ܢܥܒܕ ܐܢܘܢ
ܗܕܡܐ ܕܙܢܝܬܐ: ܚܣ. 16 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܢ ܕܢܩܦ
ܠܙܢܝܬܐ ܚܕ ܗܘ ܦܓܪܐ. ܐܡܝܪ ܓܝܪ ܕܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ ܚܕ
ܦܓܪ. 17 ܡܢ ܕܢܩܦ ܕܝܢ ܠܡܪܢ: ܗܘ ܥܡܗ ܚܕ ܪܘܚ.
18 ܥܪܘܩܘ ܡܢ ܙܢܝܘܬܐ. ܟܠ ܚܛܝܬܐ ܓܝܪ ܕܥܒܕ ܒܪܢܫܐ

etiam fratribus vestris. 9. An ignoratis quòd iniqui regnum Dei non hæreditariò consequuntur? Nec erretis: nec scortatores, nec cultores simulacrorum, nec adulteri, nec molles, nec concubantes cum masculis, 10. Nec avari, ne fures, nec ebriosi, nec maledici, nec rapaces: hi, *inquam*, regni Dei hæreditatem non consequuntur. 11. Et hæc fuerunt in unoquoque ex vobis: sed abluti estis, & sanctificati estis, & justificati estis per nomen Domini nostri Ieschua Christi, & per Spiritum Dei nostri. 12. Omnium potestas est mihi, sed non omnia expediunt mihi: omnium potestas est mihi, at super me nemo potestatem habebit. 13. Cibus est ventris, & venter est cibi: Deus autem eos ambos abolitùrus est: corpus verò non scortationi, sed Domino nostro: & Dominus noster corpori. 14. Deus autem & Dominum nostrum suscitavit, & nos suscitabit per virtutem suam. 15. Ignoratis vos quòd corpora vestra membra sunt Christi? tollentes membra Christi faciemus ea membra scorti? Absit. 16. An ignoratis vos, quòd is qui adhæret scorto, unum est corpus *cum scorto*? Dictum est enim, Quòd erunt utrique unum corpus. 17. Qui verò adhæret Domino nostro, fit cum eo unus Spiritus. 18. Fugite à scortatione. Omne enim peccatum quod fecerit filius hominis, extra

extra

ܠܡܬܐܟܠܘ ܀ 12 ܡܢܐ ܠܝ ܓܝܪ ܠܡܕܢ ܠܒܪ̈ܝܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܠܓܘ̈ܝܐ ܕܝܢܘ. 13 ܠܒܪ̈ܝܐ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܕܐܢ. ܘܐܥܒܪܘܗܝ
ܠܒܝܫܐ ܡܢ ܒܝܢܬܟܘܢ ܀

ܫܠܡ

1. ܡܡܪܚ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܟܕ ܐܝܬ ܠܗ ܕܝܢܐ ܥܡ ܐܚܘܗܝ
ܕܢܬܕܝܢ ܩܕܡ ܥܘܠܐ ܘܠܐ ܩܕܡ ܩܕܝܫܐ. 2 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܩܕܝܫܐ ܠܥܠܡܐ ܕܝܢܝܢ. ܘܐܢ ܒܟܘܢ ܥܠܡܐ ܡܬܕܝܢ
ܠܐ ܫܘܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܕܢ ܕܝܢܐ ܙܥܘܪܐ. 3 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܠܡܠܐܟܐ ܕܝܢܝܢܢ. ܟܡܐ ܗܟܝܠ ܕܒܥܠܡܐ ܐܝܟ ܗܢܐ.
4 ܐܠܐ ܐܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܝܢܐ ܥܠܐ ܕܒܥܠܡܐ ܀ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܝܛܝܢ
ܒܥܕܬܐ ܐܘܬܒܘ ܠܟܘܢ ܒܕܝܢܐ. 5 ܠܒܗܬܬܟܘܢ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܗܟܢܐ ܠܝܬ ܒܟܘܢ ܐܦܠܐ ܚܕ ܚܟܝܡܐ ܀ ܕܢܦܣܘܩ
ܕܝܢܐ ܒܝܬ ܐܚܐ ܠܐܚܘܗܝ. 6 ܐܠܐ ܐܚܐ ܥܡ ܐܚܘܗܝ ܡܬܕܝܢ.
ܘܐܦ ܩܕܡ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ. 7 ܡܢ ܗܫܐ ܗܟܝܠ
ܣܟܠܘܬܐ ܣܟܠܬܘܢ ܠܟܘܢ. ܕܕܝܢܐ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܐܝܬ ܠܟܘܢ.
ܡܛܠ ܡܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܡܬܥܠܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܠܐ
ܡܬܚܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. 8 ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܥܠܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܚܣܪܝܢ

EPISTOLA PAULI

comedendus. 12. Quid enim ad me attinet judicare extraneos? Vos autem eos qui intus sunt judicatis. 13. Extraneos autem Deus judicat. & auferte malum è medio vestri.

CAPUT VI.

1. Audet aliquis ex vobis quum est ipsi lis cum fratre suo, litigare coram iniquis, & non coram sanctis? 2. An ignoratis vos quòd sancti mundum judicabunt? Et, si mundus per vos judicatur, non digni estis ad judicandum lites minutulas? 3. Ignoratis vos quòd Angelos judicaturi sumus? quanto magis ea quæ sunt mundi hujus? 4. Sed si sit vobis lis de rebus mundi, eos, qui sunt contemtibiles in Ecclesia, collocate vobis in judicio. 5. Ad verecundiam autem *vestram* hoc dico vobis. Ita non est in vobis ne unus quidem sapiens, qui possit ex æquo judicare inter fratrem & fratrem suum? 6. Sed frater cum fratre suo litigat: & rursus coram eis qui sunt infideles. 7. Jam igitur vos ipsi peccastis inter vos, quod lis unius cum altero est inter vos. Propter quid enim non injuriam patimini? & propter quid non sustinetis damnum? 8. Sed vos injuria afficitis, & damnum infertis,

etiam

ܠܗܘ ܡܢ ܕܗܢܐ ܥܒܕ. 4 ܕܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܬܬܟܢܫܘܢ ܟܠܟܘܢ. ܘܐܢܐ ܥܡܟܘܢ ܒܪܘܚ. ܥܡ ܚܝܠܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 5 ܘܬܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܗܢܐ ܠܣܛܢܐ
ܠܚܒܠܐ ܕܦܓܪܗ. ܕܒܪܘܚ ܢܚܐ ܒܝܘܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ܀ 6 ܠܐ ܫܦܝܪ ܫܘܒܗܪܟܘܢ ܐܚܝ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܚܡܝܪܐ ܩܠܝܠ ܠܟܠܗ ܓܒܝܠܬܐ ܡܚܡܥ. 7 ܕܟܘ ܡܢܟܘܢ
ܚܡܝܪܐ ܥܬܝܩܐ. ܕܬܗܘܘܢ ܓܒܝܠܬܐ ܚܕܬܐ. ܐܝܟ ܕܐܢܬܘܢ
ܦܛܝܪܐ. ܦܨܚܢ ܓܝܪ ܕܝܠܢ. ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܬܢܟܣ ܚܠܦܝܢ.
8 ܡܛܠܗܢܐ ܢܥܒܕ ܥܐܕܐ. ܠܐ ܒܚܡܝܪܐ ܥܬܝܩܐ. ܘܠܐ
ܒܚܡܝܪܐ ܕܒܝܫܘܬܐ ܘܕܡܪܝܪܘܬܐ. ܐܠܐ ܒܦܛܝܪܐ ܕܕܟܝܘܬܐ
ܘܕܩܕܝܫܘܬܐ. 9 ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܒܐܓܪܬܐ. ܕܠܐ ܬܬܚܠܛܘܢ ܥܡ
ܙܢܝܐ. 10 ܠܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܥܡ ܙܢܝܐ ܕܒܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܐܘ ܥܡ
ܥܠܘܒܐ ܐܘ ܥܡ ܚܛܘܦܐ. ܐܘ ܥܡ ܦܠܚܝ ܦܬܟܪܐ. ܘܐܠܐ
ܡܚܝܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܐܦ ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܡܦܩ. 11 ܗܢܐ ܕܝܢ
ܕܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܬܚܠܛܘܢ. ܘܐܢ ܐܝܬ ܕܡܬܩܪܐ ܐܚܐ.
ܘܐܝܬܘܗܝ ܙܢܝܐ. ܐܘ ܥܠܘܒܐ ܐܘ ܦܠܚ ܦܬܟܪܐ. ܐܘ ܡܨܚܝܢܐ.
ܐܘ ܪܘܝܐ ܐܘ ܚܛܘܦܐ. ܥܡ ܐܝܢܐ ܕܗܟܢܐ ܗܘ ܐܦܠܐ ܠܠܚܡܐ

illum qui hoc operatur, 4. Ut in nomine Domini nostri Ieschua Christi congregemini vos omnes, & ego vobiscum spiritu, cum potestate Domini nostri Ieschua Christi. 5. Et tradatis istum Satanæ, ad interitum corporis ejus, ut in spiritu salvus fiat in die Domini nostri Ieschua Christi. 6. Non est bona gloriatio vestra, fratres mei, ignoratis vos quòd fermenti modicum totam massam fermentat? 7. Expurgate à vobis fermentum vetus, ut sitis massa nova, sicut estis azymi, Pascha enim nostrum Christus est, qui immolatus est pro nobis. 8. Propter hoc celebremus festum, non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ & amaritudinis; sed in azymis puritatis & sanctitatis. 9. Scripsi vobis per epistolam, ut ne commisceamini cum scortatoribus. 10. Non autem dico, cum scortatoribus qui sunt in mundo isto, aut cum avaris, aut cum rapacibus, aut cum cultoribus simulacrorum: alioquin debuissetis etiam è mundo exire. 11. Hoc autem quod scripsi vobis, *ejusmodi est* ut non commisceremini. & si quis est qui vocetur frater, & est scortator, aut avarus, aut cultor simulacrorum, aut conviciator, aut ebriosus, aut rapax, cum eo qui sic est, ne cibus quidem

ܒܝܫܘܥ ܓܝܪ ܡܫܝܚܐ܆ ܐܢܐ ܗܘ ܐܘܠܕܬܟܘܢ ܒܣܒܪܬܐ܀
16 ܒܥܐ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܡܢܟܘܢ ܕܬܬܕܡܘܢ ܠܝ܂ 17 ܡܛܠ ܗܢܐ
ܫܕܪܬ ܠܘܬܟܘܢ ܠܛܝܡܬܐܘܣ܆ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ
ܘܡܗܝܡܢܐ ܒܡܪܢ܆ ܕܗܘ ܢܥܗܕܟܘܢ ܐܘܪܚܬܝ ܕܒܡܫܝܚܐ܂
ܐܝܟ ܕܡܠܦ ܐܢܐ ܒܟܠܗܝܢ ܥܕܬܐ܂ 18 ܐܝܟ ܗܘ ܕܠܐ ܐܬܐ
ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ ܐܬܚܬܪܘ ܐܢܫܐ ܡܢܟܘܢ܂ 19 ܐܠܐ ܐܢ ܡܪܝܐ
ܨܒܐ ܒܥܓܠ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܠܐ ܡܠܬܗܘܢ ܕܗܢܘܢ
ܕܡܬܚܬܪܝܢ ܢܦܫܗܘܢ ܐܠܐ ܚܝܠܗܘܢ܂ 20 ܡܠܟܘܬܗ ܓܝܪ
ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܗܘܬ ܒܡܠܬܐ ܐܠܐ ܒܚܝܠܐ܂ 21 ܐܝܟܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܒܫܒܛܐ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܐܘ ܒܚܘܒܐ ܘܒܪܘܚܐ ܡܟܝܟܬܐ܀

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܗ ✣

1 ܦܣܝܩܐܝܬ ܫܡܝܥܐ ܒܝܢܬܟܘܢ ܙܢܝܘܬܐ܂ ܘܙܢܝܘܬܐ ܐܝܟ ܗܕܐ
ܕܐܦܠܐ ܒܝܬ ܚܢܦܐ ܡܫܬܡܗܐ܂ ܐܝܟ ܕܐܢܬܬ ܐܒܘܗܝ ܐܢܫ
ܢܣܒ܀ 2 ܘܐܢܬܘܢ ܡܬܚܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܠܐ ܒܝܫ ܐܬܐܒܠܬܘܢ
ܕܢܫܬܩܠ ܡܢ ܒܝܢܬܟܘܢ ܗܘ ܡܢ ܕܗܢܐ
ܥܒܕܐ ܥܒܕ܂ 3 ܐܢܐ ܓܝܪ ܟܕ ܪܚܝܩ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ ܒܦܓܪ
ܘܩܪܝܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܪܘܚ܆ ܡܢ ܟܕܘ ܕܢܬ ܐܝܟ ܩܪܝܒܐ

EPISTOLA PAULI

in Ieschua Christo enim ego genui vos per prædicationem. 16. Peto igitur à vobis ut mihi similes fiatis, 17. Propter hoc misi ad vos Timotheum, qui est filius meus dilectus & fidelis in Domino, ut ipse in memoriam reducat vobis vias meas quæ sunt in Christo, juxta id quod doceo in omnibus ecclesiis. 18. Quasi autem non sim venturus ad vos, inflati sunt quidam ex vobis. 19. Sed si Dominus voluerit, citò venturus sum ad vos, & cognoscam non sermonem eorum qui extollunt seipsos, sed virtutem eorum. 20. Regnum enim Dei non est in sermone, sed in virtute. 21. Quomodo vultis? cum virga veniam ad vos, an cum charitate & cum spiritu lenitatis?

CAPUT V.

1. In summa auditur inter vos scortatio, & quæ est scortatio qualis etiam non inter profanos nominatur, adeò ut acceperit filius uxorem patris sui. 2. Et vos inflati estis, non autem potiùs sedistis in luctu, ut tolleretur de medio vestri is qui hoc opus operatus est? 3. Ego enim longè dissitus à vobis corpore, & propinquus vobis spiritu, jam judicavi, tamquam propinquus, illum

ܬܬܪܥܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܘ ܕܟܬܝܒ . ܘܐܢܫ ܥܠ ܚܒܪܗ ܠܐ
ܢܬܪܝܡ ܡܛܠ ܐܢܫ . 7 ܡܢܘ ܓܝܪ ܒܨܟ ܐܘ ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟ
ܕܠܐ ܢܣܒܬ . ܘܐܢ ܢܣܒܬ ܡܢܐ ܡܫܬܒܗܪ ܐܢܬ ܐܝܟ ܗܘ ܕܠܐ
ܢܣܒܬ . 8 ܡܢ ܟܒܪ ܣܒܥܬܘܢ ܠܟܘܢ ܘܐܬܥܬܪܬܘܢ . ܘܕܠܐ ܚܢܢ
ܐܡܠܟܬܘܢ . ܐܠܘ ܕܝܢ ܐܡܠܟܬܘܢ . ܕܐܦ ܚܢܢ ܢܡܠܟ
ܥܡܟܘܢ . 9 ܣܒܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܠܢ ܠܫܠܝܚܐ : ܐܚܪܝܐ ܗܘ ܣܡܢ
ܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܠܡܘܬܐ . ܕܗܘܝܢ ܚܙܘܐ ܠܥܠܡܐ . ܠܡܠܐܟܐ
ܘܠܒܢܝ ܐܢܫܐ . 10 ܚܢܢ ܫܛܝܐ ܡܛܠ ܡܫܝܚܐ . ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܚܟܝܡܐ ܒܡܫܝܚܐ . ܚܢܢ ܟܪܝܗܐ ܘܐܢܬܘܢ ܚܝܠܬܢܐ . ܐܢܬܘܢ
ܡܫܬܒܚܝܢ ܘܚܢܢ ܡܫܬܝܛܝܢ . 11 ܥܕܡܐ ܠܗܕܐ ܫܥܬܐ :
ܟܦܢܝܢ ܘܨܗܝܢ . ܘܥܪܛܠܝܢ ܘܡܬܩܦܚܝܢ . ܘܠܝܬ
ܩܘܝܐ ܠܗ ܠܢ . 12 ܘܠܐܝܢ ܚܢܢ ܟܕ ܦܠܚܝܢ ܒܐܝܕܝܢ . ܡܨܥܪܝܢ
ܠܢ ܘܡܒܪܟܝܢܢ . ܪܕܦܝܢ ܠܢ ܘܡܣܝܒܪܝܢܢ . 13 ܡܓܕܦܝܢ ܠܢ
ܘܒܥܝܢܢ ܡܢܗܘܢ . ܐܝܟ ܣܘܚܬܐ ܕܥܠܡܐ ܗܘܝܢ . ܘܕܘܟܝܐ
ܕܟܠܢܫ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ . 14 ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܐܒܗܬܟܘܢ ܟܬܒ
ܐܢܐ ܗܠܝܢ . ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܠܒܢܝܐ ܚܒܝܒܐ ܡܪܬܐ ܐܢܐ . 15 ܐܢ
ܓܝܪ ܪܒܘ ܐܬ ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܒܡܫܝܚܐ : ܐܠܐ ܠܐ ܣܓܝܐܐ ܐܒܗܐ .

AD CORINTHIOS. CAP. IV.

cogitaretis plusquam quod ſcriptum eſt: & nequis adverſus ſocium ſuum extollatur propter *ullum* hominem. 7. Quis n. diſcernit te? Aut quid eſt tibi quod non accepiſti? &, ſi accepiſti, cur gloriaris tanquã is qui non acceperis? 8. Jam ſaturati eſtis, & ditati eſtis, & abſque nobis regnum adepti fitis, utinam a. regnũ adepti ſitis, ut etiã nos regnemus vobiscum. 9. Arbitror autem quòd nos Apoſtolos noviſſimos poſuit ipſe Deus velut ad mortem: quia ſumus ſpectaculum mundo, Angelis, & filiis hominis. 10. Nos ſtulti propter Chriſtum, vos autem ſapientes in Chriſto; nos infirmi, & vos robuſti: vos gloria afficimini, & nos ignominia afficimur. 11. Uſque ad hanc horam eſurimus, & ſitimus, & nudi ſumus, & colaphis cædimur, & habitatio firma non eſt nobis: 12. Et laboramus operantes manibus noſtris: ignominia afficiunt nos, & benedicimus: perſequuntur nos, & ſuſtinemus: 13. Conviciantur nobis, & ſupplices ſumus eis. tanquam rejectamenta hujus mundi ſumus, & piaculum omnis hominis uſque nunc. 14. Nequaquam ut pudefaciam vos, ſcribo hæc, ſed tanquam filios dilectos erudio. 15. Quamvis enim myrias monitorum ſit vobis in Chriſto, tamen non ſunt multi patres:-

[illegible]

Dominus novit cogitationes sapientum, quod vanæ sunt. 21. Propter hoc nemo quis glorietur in filiis hominis: cuncta enim vestra sunt. 22. Sive Paulus, sive Apollo, sive Cipha, sive mundus, sive vita, sive mors, sive præsentia, sive futura, omnia, *inquam*, vestra sunt. 23. Et vos Christi: & Christus, Dei.

CAPUT IV.

1. Sic simus reputati vobis ut ministri Christi, & dispensatores mysteriorum Dei. 2. Cæterùm jam, requiritur in dispensatoribus ut quisque fidelis inveniatur. 3. Mihi autem hoc minimum est, mihi ut à vobis judicer, aut ab ullo filio hominis, sed neque ego meipsum judico. 4. Nullius enim, ex in anima mea compungor. sed non per hoc justificatus sum: judex enim meus, Dominus est. 5. Propter hoc, ne ante tempus sitis judices, usque dum venerit Dominus ipse, qui illuminat occulta tenebrarum, & revelat cogitationes cordium: tunc erit laus unicuique à Deo. 6. Hæc autem, fratres mei, propter vos proposui sub exemplo meo, & Apollo, ut in nobis disceretis ne cogi-

ܣܡܬ ܫܬܐܣܬܐ ܐܝܟ ܐܪܕܝܟܠܐ ܚܟܝܡܐ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܒܢܐ ܥܠܝܗ̇.
ܟܠܢܫ ܕܝܢ ܢܚܙܐ ܐܝܟܢܐ ܒܢܐ ܥܠܝܗ̇. 11 ܫܬܐܣܬܐ ܓܝܪ ܐܚܪܬܐ
ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܠܡܣܡ ܠܒܪ ܡܢ ܗܝ ܕܣܝܡܐ: ܐܝܬܝܗ̇ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 12 ܘܐܢ ܐܢܫ ܕܝܢ ܒܢܐ ܥܠ ܗܕܐ ܫܬܐܣܬܐ:
ܕܗܒܐ ܐܘ ܣܐܡܐ ܐܘ ܟܐܦܐ ܝܩܝܪܬܐ: ܐܘ ܩܝܣܐ ܐܘ ܚܫܝܫܐ
ܐܘ ܩܫܐ: 13 ܥܒܕܗ ܕܟܠܢܫ ܡܬܓܠܐ. ܝܘܡܐ ܓܝܪ ܗܘ
ܡܓܠܐ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܒܢܘܪܐ ܡܬܓܠܐ. ܘܥܒܕܗ ܕܟܠܢܫ ܐܝܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ. ܢܘܪܐ ܬܦܪܫܝܘܗܝ. 14 ܘܐܝܢܐ ܕܥܒܕܗ ܢܩܘܐ: ܗܘ
ܕܒܢܐ ܐܓܪܗ ܢܩܒܠ. 15 ܘܐܝܢܐ ܕܥܒܕܗ ܢܐܩܕ ܢܚܣܪ: ܗܘ
ܕܝܢ ܢܐܚܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܐܝܟ ܕܡܢ ܢܘܪܐ: 16 ܠܐ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܗܝܟܠܗ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܗܐ: ܘܪܘܚܗ ܕܐܠܗܐ ܥܡܪܐ
ܒܟܘܢ. 17 ܡܢ ܕܡܚܒܠ ܗܝܟܠܗ ܕܐܠܗܐ ܢܚܒܠܝܘܗܝ ܠܗ
ܐܠܗܐ. ܗܝܟܠܗ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܩܕܝܫ ܗܘ ܕܐܝܬܝܟܘܢ ܐܢܬܘܢ.
18 ܐܢܫ ܠܐ ܢܛܥܐ ܢܦܫܗ. ܡܢ ܕܣܒܪ ܒܟܘܢ ܕܚܟܝܡ ܗܘ
ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ: ܢܗܘܐ ܠܗ ܫܛܝܐ ܕܢܗܘܐ ܚܟܝܡܐ. 19
ܚܟܡܬܗ ܓܝܪ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܫܛܝܘܬܐ ܗܝ ܠܘܬ ܐܠܗܐ.
ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܐܚܕ ܠܚܟܝܡܐ ܒܨܢܥܘܬܗܘܢ: 20 ܘܬܘܒ

AD CORINTHIOS. CAP. III.

posui fundamentum tanquam architectus sapiens: alius autem super ipsum ædificat. Quisque autem videat quomodo ædificet super illud. 11. Fundamentum enim aliud præter hoc quod positum est, nemo potest ponere, quod est Ieschua Christus. 12. Si quis autem ædificat super hoc fundamentum aurum, aut argentum, aut lapides pretiosos, aut ligna, aut fœnum, aut stipulam, 13. Opus uniuscujusque manifestum fit: dies enim ipse manifestat illud: quia per ignem manifestatur. Et opus uniuscujusque, sicut est, ignis discernet. 14. Et is cujus permanserit opus, ipse qui ædificat, mercedem suam accipiet. 15. Et cujus opus exustum fuerit, deficiet: ipse autem servabitur: ita tamen ut qui ab igne *servatur*. 16. Ignoratis vos quòd templum estis Dei, & Spiritus Dei habitat in vobis? 17. Qui destruit templum Dei, destructurus est eum Deus. Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos. 18. Nemo decipiat seipsum, qui putat inter vos quòd sapiens sit in mundo hoc, fiat stultus, ut fit sapiens. 19. Sapientia enim mundi hujus, stultitia est apud Deum. Scriptum est enim, Quod comprehendit sapientes in astutia ipsorum. 20. Et rursus,

Domi-

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܘܐܢܐ ܐܚܝ ܠܐ ܐܫܟܚܬ ܕܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܐܝܟ ܕܥܡ
ܪܘܚܢܝܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܥܡ ܦܓܪܢܐ. ܘܐܝܟ ܕܥܡ ܫܒܪܐ ܒܡܫܝܚܐ.
2 ܚܠܒܐ ܐܫܩܝܬܟܘܢ. ܘܠܐ ܝܗܒܬ ܠܟܘܢ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܠܐ
ܓܝܪ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܐܦܠܐ ܗܫܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ. 3 ܒܦܓܪܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬ
ܒܟܘܢ ܚܣܡܐ ܘܚܪܝܢܐ ܘܦܠܓܘܬܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܦܓܪܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ
ܘܒܦܓܪ ܡܗܠܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. 4 ܡܐ ܕܐܡܪ ܓܝܪ ܐܢܫ ܐܢܫ
ܡܢܟܘܢ: ܐܢܐ ܕܦܘܠܘܣ ܐܢܐ: ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐܦܠܘ
ܐܢܐ: ܠܐ ܗܐ ܦܓܪܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. 5 ܡܢܘ ܓܝܪ ܦܘܠܘܣ ܐܘ ܡܢܘ
ܐܦܠܘ. ܐܠܐ ܡܫܡܫܢܐ ܕܒܐܝܕܝܗܘܢ ܗܝܡܢܬܘܢ. ܘܐܢܫ ܐܢܫ
ܐܝܟ ܕܝܗܒ ܠܗ ܡܪܢ. 6 ܐܢܐ ܢܨܒܬ ܘܐܦܠܘ ܐܫܩܝ. ܐܠܐ
ܐܠܗܐ ܐܪܒܝ. 7 ܠܐ ܗܘܐ ܢܨܘܒܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܡܕܡ. ܘܠܐ
ܗܘ ܡܫܩܝܢܐ. ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܡܪܒܝܢܐ. 8 ܡܢ ܕܢܨܒ ܕܝܢ ܘܡܢ
ܕܡܫܩܐ ܚܕ ܐܢܘܢ. ܐܢܫ ܐܢܫ ܐܝܟ ܥܡܠܗ ܐܓܪܗ ܢܣܒ. 9 ܥܡ
ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܦܠܚܝܢܢ. ܘܦܘܠܚܢܐ ܕܐܠܗܐ ܘܒܢܝܢܐ ܕܐܠܗܐ
ܐܢܬܘܢ. 10 ܘܐܝܟ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ:

EPISTOLA PAULI

CAPUT III.

1. Et ego, fratres mei, non potui loqui vobiscum tanquam cum spiritualibus, sed tanquam cum corporeis: & tanquam infantibus in Christo. 2. Lac præbui bibendum vobis, & non dedi vobis cibum: non enim adhuc poteratis, sed nec etiam nunc potestis. 3. Adhuc enim in carne estis. Quum enim sit in vobis æmulatio, & contentiones & dissidia, annon corporei estis, & secundùm carnem ambulatis? 4. Quum enim dicat unusquisque ex vobis, Ego Pauli sum; & alius dicat, Ego Apollo sum, nonne corporei estis. 5. Quis enim est Paulus, aut quis est Apollo, nisi ministri per quorum manus credidistis? & unusquisque prout ei dedit Dominus. 6. Ego plantavi, & Apollo rigavit, sed Deus crescere facit. 7. Non igitur is qui plantat est aliquid, neque is qui rigat, sed Deus qui crescere facit. 8. Qui autem plantat, & qui rigat, unum sunt; quisque secundùm laborem suum mercedem suam accipiet. 9. Cum Deo enim operamur; & opus Dei & ædificium Dei vos estis. 10. Et juxta gratiam Dei quæ data est mihi,

posui

[illegible]

AD CORINTHIOS. CAP. II.

mundi cognovit. Si enim cognovissent eam, nequaquam Dominum gloriæ crucifixissent. 9. Sed prædicamus sicut scriptum est, Quod oculus non vidit, & auris non audivit, & super cor filii hominis non ascendit, quod scilicet præparavit Deus iis qui diligunt ipsum. 10. Nobis autem illud revelavit Deus per Spiritum suum. Spiritus enim omnia scrutatur, etiam profunda ipsius Dei. 11. Quis est enim filius hominis qui sciat ea quæ sunt in filio hominis, nisi spiritus filii hominis qui est in eo? Sic etiam quæ sunt in Deo nemo novit, nisi spiritus Dei. 12. Nos autem nequaquam spiritum mundi accepimus, sed spiritum qui est ex Deo, ut sciamus quod dona à Deo data sunt nobis. 13. Quæ etiam loquimur, nequaquam per doctrinam sermonum sapientiæ filiorum hominis, sed per doctrinam Spiritus: & spiritualibus spiritualia comparamus. 14. Filius enim hominis qui in anima est, non percipit spiritualia: stultitia enim sunt ei, & non potest cognoscere quod per Spiritum dijudicatur. 15. Spiritualis autem omnia dijudicat, & ipse à nemine dijudicatur. 16. Quis enim novit mentem Domini ut instruat eum? Nobis autem mens est Christi.

ܕܐܝܬܝܗܘܢ. 29 ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܬܒܗܪ ܒܣܪ ܩܕܡܘܗܝ. 30 ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܗ ܐܢܬܘܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܗܘܐ ܠܢ
ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܘܩܕܝܫܘܬܐ ܘܦܘܪܩܢܐ. 31 ܐܝܟ
ܕܟܬܝܒ. ܡܢ ܕܡܫܬܒܗܪ ܒܡܪܝܐ ܢܫܬܒܗܪ.

ܩܦܠܐܘܢ ܒ

1 ܘܐܢܐ ܐܚܝ ܟܕ ܐܬܝܬ ܠܘܬܟܘܢ. ܠܐ ܒܡܡܠܠܐ ܪܘܪܒܐ
ܐܦܠܐ ܒܚܟܡܬܐ ܣܒܪܬܟܘܢ ܐܪܙܗ ܕܐܠܗܐ. 2 ܘܠܐ ܕܢܬ ܢܦܫܝ
ܒܝܢܬܟܘܢ ܐܝܟ ܕܝܕܥ ܡܕܡ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
ܐܦ ܠܗܘ ܟܕ ܙܩܝܦ. 3 ܘܐܢܐ ܒܕܚܠܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܘܒܪܬܝܬܐ
ܗܘܝܬ ܠܘܬܟܘܢ. 4 ܘܡܠܬܝ ܘܟܪܘܙܘܬܝ ܠܐ ܗܘܬ
ܒܡܦܝܣܢܘܬܐ ܕܡܠܐ ܕܚܟܡܬܐ. ܐܠܐ ܒܬܚܘܝܬܐ ܕܪܘܚܐ
ܘܕܚܝܠܐ. 5 ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܒܚܟܡܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ.
ܐܠܐ ܒܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ. 6 ܚܟܡܬܐ ܕܝܢ ܡܡܠܠܝܢܢ ܒܝܬ ܓܡܝܪܐ
ܚܟܡܬܐ ܠܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܐܦܠܐ ܕܫܠܝܛܢܘܗܝ ܕܥܠܡܐ
ܗܢܐ ܕܡܬܒܛܠܝܢ. 7 ܐܠܐ ܡܡܠܠܝܢܢ ܚܟܡܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܒܐܪܙܐ. ܗܝ ܕܡܛܫܝܐ ܗܘܬ ܘܩܕܡ ܦܪܫܗ ܐܠܗܐ ܡܢ
ܩܕܡ ܥܠܡܐ ܠܫܘܒܚܢ. 8 ܗܝ ܕܐܢܫ ܡܢ ܫܠܝܛܢܘܗܝ

EPISTOLA PAULI

qui sunt: 29. Ut non glorietur ulla caro coram eo. 30. Vos autem quoque ex ipso estis in Ieschua Christo, qui factus fuit nobis sapientia à Deo & justitia & sanctificatio & redemptio. 31. Sicut scriptum est, Quod is qui gloriatur, in Domino glorietur.

CAPUT II.

1. Et ego, fratres mei, quum venirem ad vos: non per magniloquentiam, neque sapientiam prædicavi vobis mysterium Dei. 2. Neque judicavi meipsum inter vos quasi aliquid scirem, nisi Ieschua Christum, *at* etiam hunc crucifixum. 3. Et ego in timore magno & tremore fui apud vos. 4. Et sermo meus & prædicatio mea non erat in persuasione sermonum sapientiæ, sed in demonstratione Spiritus & virtutis: 5. Ne esset fides vestra per sapientiam filiorum hominis, sed per virtutem Dei. 6. Sapientiam verò loquimur inter perfectos: Sapientiam, *inquam*, non mundi hujus, neque dominatorum mundi hujus qui abolentur: 7. Sed loquimur sapientiam Dei in mysterio, quæ recondita fuerat, & prius segregaverat eam Deus ante secula ad gloriam nostram. 8. Quam ne unus quidem ex dominatoribus hujus mundi

ܘܣܘܟܠܗ ܕܣܟܘܠܬܢܐ ܐܣܠܐ. 20 ܐܝܟܐ ܗܘ ܚܟܝܡܐ. ܐܘ
ܐܝܟܐ ܗܘ ܣܦܪܐ. ܐܘ ܐܝܟܐ ܗܘ ܕܪܘܫܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܠܐ ܗܐ
ܐܫܛܝܗ ܐܠܗܐ ܠܚܟܡܬܗ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. 21 ܡܛܠ ܓܝܪ
ܕܒܚܟܡܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܠܐ ܝܕܥ ܥܠܡܐ ܒܚܟܡܬܐ ܠܐܠܗܐ.
ܨܒܐ ܐܠܗܐ ܕܒܫܛܝܘܬܐ ܕܟܪܘܙܘܬܐ ܢܚܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ
22 ܡܛܠ ܕܝܗܘܕܝܐ ܠܐܬܐ ܫܐܠܝܢ. ܘܐܪܡܝܐ ܚܟܡܬܐ ܒܥܝܢ.
23 ܚܢܢ ܕܝܢ ܡܟܪܙܝܢܢ ܡܫܝܚܐ ܟܕ ܙܩܝܦ. ܠܝܗܘܕܝܐ ܡܬܟܫܠܢܘܬܐ
ܘܠܐܪܡܝܐ ܫܛܝܘܬܐ ܗܘ. 24 ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܕܩܪܝܢ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ
ܘܐܪܡܝܐ: ܡܫܝܚܐ ܚܝܠܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܘܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܐ.
25 ܡܛܠ ܕܫܛܝܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܚܟܝܡܐ ܗܝ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ.
ܘܟܪܝܗܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܠܬܢܐ ܗܝ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. 26 ܚܙܘ
ܓܝܪ ܐܦ ܩܪܝܬܟܘܢ ܐܚܝ: ܕܠܐ ܣܓܝܐܝܢ ܒܟܘܢ ܚܟܝܡܐ
ܒܒܣܪ. ܘܠܐ ܣܓܝܐܝܢ ܒܟܘܢ ܡܫܟܚܢܐ. ܘܠܐ ܣܓܝܐܝܢ ܒܟܘܢ
ܒܢܝ ܛܘܗܡܐ ܪܒܐ. 27 ܐܠܐ ܓܒܐ ܐܠܗܐ ܠܣܟܠܘܗܝ ܕܥܠܡܐ
ܕܢܒܗܬ ܠܚܟܝܡܐ. ܘܓܒܐ ܟܪܝܗܘܗܝ ܕܥܠܡܐ ܕܢܒܗܬ
ܠܡܫܟܚܢܐ. 28 ܘܓܒܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܙܥܘܪ ܛܘܗܡܗܘܢ ܒܥܠܡܐ:
ܘܠܡܣܠܝܐ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܠܝܬ ܐܢܘܢ: ܕܢܒܛܠ ܠܐܝܠܝܢ

& vanam reddam intelligentiam intelligentium. 20. Ubi est sapiens? aut ubi est legisperitus? aut ubi est disputator seculi hujus? nonne infatuavit Deus sapientiam mundi hujus? 21. Quia enim per sapientiam Dei non cognovit mundus per sapientiam Deum, voluit Deus ut per stultitiam prædicationis salvos faceret eos qui credunt. 22. Nam Judæi signa quærunt, & Gentiles sapientiam petunt: 23. Nos autem prædicamus Christum crucifixum, *qui* scandalum Judæis, & Gentilibus stultitia est. 24. Eis autem qui vocati sunt tum Judæis tum Gentilibus, Christus virtus est Dei & sapientia Dei. 25. Quia stultitia ipsa Dei, sapientior est quàm filiorum hominis; & infirmitas Dei robustior est quàm filiorum hominis. 26. Videte enim etiam vocationem vestram, fratres mei, quòd non multi inter vos sunt sapientes secundum carnem, neque multi inter vos nati genere illustri. 27. Sed elegit Deus stultos mundi, ut pudefaceret sapientes, & elegit infirmos mundi, ut pudefaceret potentes. 28. Et elegit eos quorum genus est tenue in mundo, & despectos, & eos qui non sunt, ut aboleret eos

ܠܫܘܬܦܘܬܐ ܕܒܪܗ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ ܀ 10 ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܕܬܗܘܐ ܚܕܐ
ܡܠܬܐ ܠܟܠܟܘܢ. ܘܠܐ ܢܗܘܝܢ ܒܟܘܢ ܦܠܓܘܬܐ. ܐܠܐ ܬܗܘܘܢ
ܓܡܝܪܝܢ ܒܚܕ ܪܥܝܢܐ ܘܒܚܕ ܡܚܫܒܬܐ. 11 ܐܫܬܡܥ ܠܝ ܓܝܪ
ܥܠܝܟܘܢ ܐܚܝ ܡܢ ܒܝܬ ܟܠܘܐܝ. ܕܚܪܝܢܐ ܐܝܬ ܒܝܢܬܟܘܢ.
12 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܕܐܝܬ ܡܢܟܘܢ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܕܦܘܠܘܣ ܐܢܐ.
ܘܐܝܬ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐܦܠܘ ܐܢܐ. ܘܐܝܬ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܕܟܐܦܐ ܐܢܐ.
ܘܐܝܬ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܢܐ. 13 ܕܠܡܐ ܐܬܦܠܓ ܠܗ
ܡܫܝܚܐ. ܐܘ ܠܡܐ ܦܘܠܘܣ ܐܙܕܩܦ ܚܠܦ ܐܦܝܟܘܢ. ܐܘ
ܒܫܡܗ ܕܦܘܠܘܣ ܥܡܕܬܘܢ. 14 ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܐ ܕܠܐܢܫ
ܡܢܟܘܢ ܠܐ ܥܡܕܬ. ܐܠܐ ܠܟܪܝܣܦܘܣ ܘܠܓܐܝܘܣ. 15 ܕܠܐ
ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܕܒܫܡܝ ܥܡܕܬ. 16 ܥܡܕܬ ܕܝܢ ܠܒܝܬܗ
ܕܐܣܛܦܢܐ. ܠܗܠ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܐܢ ܠܐܢܫ ܐܚܪܢܐ ܥܡܕܬ.
17 ܠܐ ܓܝܪ ܫܕܪܢܝ ܡܫܝܚܐ ܠܡܥܡܕܘ. ܐܠܐ ܠܡܣܒܪܘ. ܠܐ
ܒܚܟܡܬ ܡܠܐ. ܕܠܐ ܢܣܬܪܩ ܙܩܝܦܗ ܕܡܫܝܚܐ ܀ 18 ܡܠܬܐ
ܓܝܪ ܕܙܩܝܦܐ ܠܐܒܝܕܐ ܫܛܝܘܬܐ ܗܝ. ܠܢ ܕܝܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܚܝܝܢ
ܚܝܠܐ ܗܝ ܕܐܠܗܐ. 19 ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܐܘܒܕ ܚܟܡܬܐ ܕܚܟܝܡܐ.

in communionem filii sui Ieschua Christi Domini nostri. 10. Peto autem à vobis, fratres mei, per nomen Domini Ieschua Christi, ut sit unus sermo omnibus vobis, & non sint inter vos dissensiones: sed ut sitis perfecti in una mente & una cogitatione. 11. Retulerunt enim mihi de vobis, fratres mei, qui *sunt* de domo Chloæ, quòd contentiones sunt inter vos. 12. Hoc autem dico, quòd est ex vobis qui dicat, Ego Pauli sum: & est qui dicat, Ego Apollo sum: & est qui dicat, Ego Ciphæ sum: & est, qui dicat, Ego Christi sum. 13. Numquid divisus est Christus? aut numquid Paulus crucifixus est pro vobis? aut in nomine Pauli baptizati estis? 14. Gratias ago Deo meo, quòd neminem ex vobis baptizaverim, nisi Crispum & Gajum. 15. Ne quis dicat quòd in nomine meo baptizaverim. 16. Baptizavi autem familiam Stephanæ: rursus autem haud scio num quemquam alium baptizaverim. 17. Non enim misit me Christus ad baptizandum, sed ad evangelizandum, non per sapientiam sermonum, ne inanis reddatur crux Christi. 18. Sermo enim crucis pereuntibus stultitia est: nobis verò qui servamur, virtus est Dei. 19. Scriptum est enim, perdam sapientiam sapientum, & in-

ܐܓܪܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ
ܠܩܘܪܢܬܝܐ

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1 ܦܘܠܘܣ ܩܪܝܐ ܘܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܒܨܒܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ. ܘܣܘܣܬܢܝܣ ܐܚܐ. 2 ܠܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܩܘܪܢܬܘܣ.
ܩܪܝܐ ܘܩܕܝܫܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܩܕܫܝܢ. ܘܠܟܠܗܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܩܪܝܢ ܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܟܠ ܐܬܪ.
ܕܝܠܗܘܢ ܘܕܝܠܢ. 3 ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ ܘܫܝܢܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ
ܐܒܘܢ. ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ 4 ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܝ
ܒܟܠܙܒܢ ܡܛܠܬܟܘܢ: ܥܠ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܝܗܒܬ
ܠܟܘܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 5 ܕܒܟܠ ܡܕܡ ܐܬܥܬܪܬܘܢ ܒܗ. ܒܟܠ
ܡܠܐ ܘܒܟܠ ܝܕܥܬܐ. 6 ܐܝܟ ܣܗܕܘܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܕܐܫܬܪܪܬ
ܒܟܘܢ. 7 ܕܠܐ ܬܬܒܨܪܘܢ ܒܚܕܐ ܡܢ ܡܘܗܒܬܗ. ܟܕ ܡܣܟܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܓܠܝܢܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 8 ܕܗܘ ܢܫܪܪܟܘܢ
ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ. ܕܠܐ ܐܫܬܟܚܘܢ ܒܝܘܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. 9 ܡܗܝܡܢ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܒܐܝܕܗ ܐܬܩܪܝܬܘܢ

EPISTOLA PAULI AD CORINTHIOS PRIMA

CAPUT I.

PAULUS vocatus & legatus Ieschua Christi, per voluntatem Dei, & Sosthenes frater. 2. Ecclesiæ Dei quæ est Corinthi, *nimirum* vocatis & sanctis qui in Ieschua Christo sunt sanctificati, & omnibus iis qui invocant nomen Domini nostri Ieschua Christi in omni loco ipsorum, & nostri. 3. Gratia vobiscum & pax à Deo patre nostro, & à Domino nostro Ieschua Christo. 4. Gratias ago Domino meo omni tempore pro vobis, ob gratiam Dei quæ data est vobis per Ieschua Christum. 5. Quòd in omni re divites facti estis per ipsum, *nempe* in omni sermone & in omni cognitione, 6. Secundùm testimonium Christi quod confirmatum est in vobis. 7. Quòd non destituti estis ullo ex donis ejus, sed exspectatis revelationem Domini nostri Ieschua Christi. 8. Qui confirmabit vos usque in finem, ut irreprehensibiles sitis in die Domini nostri Ieschua Christi. 9. Fidelis est Deus per quem vocati estis

ܐܢܐ ܛܪܛܝܘܣ ܕܟܬܒܬ ܐܓܪܬܐ ܒܡܪܢ. 23 ܫܐܠ ܒܫܠܡܟܘܢ
ܓܐܝܘܣ ܡܩܒܠܢܝ ܘܕܟܠܗ ܥܕܬܐ. ܫܐܠ ܒܫܠܡܟܘܢ
ܐܪܣܛܘܣ ܪܒ ܒܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܩܘܪܛܘܣ ܐܚܐ. 25 ܠܐܠܗܐ
ܕܝܢ ܗܘ ܕܡܫܟܚ ܕܢܫܪܪܟܘܢ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܠܝ. ܗܘ
ܕܡܬܟܪܙ ܥܠ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܓܠܝܢܐ ܕܐܪܙܐ. ܗܘ ܕܡܢ ܙܒܢܝ
ܥܠܡܐ ܡܟܣܝ ܗܘܐ. 26 ܐܬܓܠܝ ܕܝܢ ܒܗܢܐ ܙܒܢܐ ܒܝܕ
ܟܬܒܐ ܕܢܒܝܐ. ܘܒܦܘܩܕܢܗ ܕܐܠܗܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܐܬܝܕܥ
ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܠܡܫܡܥܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. 27 ܕܗܘܝܘ
ܚܟܝܡܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ: ܫܘܒܚܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ. 28 ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ.

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܕܠܪܗܘܡܝܐ ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܩܘܪܢܬܘܣ. ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܝܕ ܦܘܒܐ
ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܡܗܝܡܢܬܐ.

ego Tertius, qui descripsi epistolam *hanc*, in Domino nostro. 23. Salutat vos Gajus susceptor meus, & totius Ecclesiæ. Salutat vos Erastus qui est procurator civitatis, & Quartus frater. 24. 25. Deo autem ipsi, qui potest vos confirmare secundum evangelium meum quod prædicatum est de Ieschua Christo; juxta revelationem mysterii quod temporibus seculorum absconditum fuerat: 26. Manifestatum autem est in tempore hoc per scripturas Prophetarum, & per mandatum Dei qui est in æternum, innotuit omnibus Gentibus ad obedientiam fidei. 27. Qui est sapiens solus, gloria per Ieschua Christum in seculum seculorum, Ammin. 28. Gratia Domini nostri Ieschua Christi cum omnibus vobis, Ammin.

Finitur Epistola Pauli ad Romanos, quæ scripta fuit è Corintho, & missa fuit per manus Phœbæ ministræ fidelis.

14 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܐܣܘܢܩܪܝܛܘܣ ܘܕܦܠܓܘܢ ܘܕܗܪܡܐ
ܘܕܦܛܪܒܐ ܘܕܗܪܡܐ. ܘܕܐܚܐ ܕܥܡܗܘܢ. 15 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ
ܕܦܝܠܘܠܓܘܣ ܘܕܝܘܠܝܐ. ܘܕܢܪܐܘܣ ܘܕܚܬܗ ܘܕܐܘܠܘܡܦܐ.
ܘܕܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܥܡܗܘܢ. 16 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܚܕ ܒܚܕ
ܒܢܘܫܩܬܐ ܩܕܝܫܬܐ. ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟܘܢ ܟܠܗܝܢ ܥܕܬܗ
ܕܡܫܝܚܐ. 17 ܒܥܐ ܕܝܢ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ ܕܬܙܕܗܪܘܢ ܡܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܥܒܕܝܢ ܦܘܠܓܐ ܘܡܟܫܘܠܐ ܠܒܪ ܡܢ ܝܘܠܦܢܐ
ܕܐܠܦܬܘܢ. ܕܬܬܪܚܩܘܢ ܡܢܗܘܢ. 18 ܐܝܠܝܢ
ܓܝܪ ܕܗܟܢܐ ܐܢܘܢ. ܠܐ ܡܫܡܫܝܢ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
ܐܠܐ ܠܟܪܣܗܘܢ. ܘܒܡܠܐ ܒܣܝܡܬܐ ܘܒܒܘܪܟܬܐ ܡܛܥܝܢ
ܠܒܘܬܐ ܕܦܫܝܛܐ. 19 ܡܫܬܡܥܢܘܬܟܘܢ ܕܝܢ ܠܟܠ
ܒܪܢܫ ܐܬܝܕܥܬ. ܒܟܘܢ ܗܟܝܠ ܚܕܐ ܐܢܐ. ܘܨܒܐ ܐܢܐ ܕܬܗܘܘܢ
ܚܟܝܡܐ ܠܛܒܬܐ ܘܬܡܝܡܐ ܠܒܝܫܬܐ. 20 ܐܠܗܐ ܕܝܢ
ܕܫܠܡܐ. ܢܫܚܩܝܘܗܝ ܠܣܛܢܐ ܒܥܓܠ ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܝܟܘܢ.
ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܬܗܘܐ ܥܡܟܘܢ. 21 ܫܐܠܝܢ
ܒܫܠܡܟܘܢ. ܛܝܡܬܐܘܣ ܦܠܚܐ ܕܥܡܝ. ܘܠܘܩܝܘܣ
ܘܝܐܣܘܢ. ܘܣܘܣܝܦܛܪܘܣ ܐܚܝܢܝ. 22 ܫܐܠ ܐܢܐ ܒܫܠܡܟܘܢ.

AD ROMANOS. CAP. XVI.

14. Salutate Asyncritum & Phlegontem & Hermam, & Patrobam, & Mercurium, & fratres qui sunt cum eis. 15. Salutate Philologum, & Iuliam, & Nereum & sororem ejus, & Lympam & omnes sanctos qui sunt cum illis. 16. Salutate alter alterum in osculo sancto. Salutant vos omnes Ecclesiæ Christi. 17. Peto autem à vobis, fratres mei, ut caveatis ab illis qui dissidia & scandala faciunt præter doctrinam quam edocti estis, ut longè discedatis ab eis. 18. Qui enim tales sunt, non serviunt Domino nostro Ieschua Christo, sed ventri suo: & per sermones dulces, & per benedictiones seducunt corda simplicium. 19. Obedientia autem vestra omni filio hominis innotuit. Gaudeo igitur in vobis: & volo ut sitis sapientes ad bona, & sinceri ad mala. 20. Deus autem pacis conterat brevi Satanam sub pedibus vestris. Gratia Domini nostri Ieschua Christi vobiscum. 21. Salutant vos Timotheus cooperator meus, & Lucius & Iason & Susi-patraus, cognati mei. 22. Saluto vos

ego

ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 4 ܕܗܢܘܢ ܚܠܦ ܢܦܫܝ ܨܘܪܗܘܢ
ܝܗܒܘ . ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕ ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܗܘܢ . ܐܠܐ ܐܦ
ܟܠܗܝܢ ܥܕܬܐ ܕܥܡܡܐ . 5 ܘܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܥܕܬܐ
ܕܒܒܝܬܗܘܢ . ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܐܦܢܛܘܣ ܚܒܝܒܝ . ܕܐܝܬܘܗܝ
ܪܫܝܬܐ ܕܐܟܐܝܐ ܒܡܫܝܚܐ . 6 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ
ܕܡܪܝܡ . ܐܝܕܐ ܕܣܓܝ ܠܐܝܬ ܒܟܘܢ . 7 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ
ܕܐܢܕܪܘܢܝܩܘܣ ܘܕܝܘܢܝܐ ܐܚܝܢܝ . ܕܗܘܘ ܫܒܝܐ ܥܡܝ .
ܘܝܕܝܥܝܢ ܐܢܘܢ ܒܫܠܝܚܐ . ܘܒܡܫܝܚܐ ܩܕܡܝ ܗܘܘ . 8 ܫܐܠܘ
ܒܫܠܡܐ ܕܐܡܦܠܝܐܘܣ ܚܒܝܒܝ ܒܡܪܢ . 9 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ
ܕܐܘܪܒܢܘܣ ܦܠܚܐ ܕܥܡܢ ܒܡܫܝܚܐ . ܘܕܐܣܛܟܘܣ
ܚܒܝܒܝ . 10 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܐܦܠܐ ܓܒܝܐ ܒܡܪܢ . ܫܐܠܘ
ܒܫܠܡܐ ܕܒܢܝ ܒܝܬܗ ܕܐܪܣܛܒܘܠܘܣ . 11 ܫܐܠܘ
ܒܫܠܡܐ ܕܗܪܘܕܝܘܢ ܐܚܝܢܝ . ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܒܢܝ ܒܝܬܗ
ܕܢܪܩܝܣܘܣ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܡܪܢ . 12 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ
ܕܛܪܘܦܢܐ ܘܕܛܪܘܦܘܣܐ ܕܠܐܝܢ ܒܡܪܢ . ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܦܪܣܝܣ
ܚܒܝܒܬܝ . ܐܝܕܐ ܕܣܓܝ ܠܐܝܬ ܒܡܪܢ . 13 ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ
ܕܪܘܦܘܣ ܓܒܝܐ ܒܡܪܢ . ܘܕܐܡܗ ܕܝܠܗ ܘܕܝܠܝ .

in Ieschua Chrifto : 4. Qui quidem pro anima mea cervices fuas tradiderunt : & nequaquam ego folus
gratias ago illis, fed etiam omnes Ecclefiæ Gentium : 5. Et falutate Ecclefiam quæ eft domi eorum.
Salutate Epænetum dilectum meum, qui eft primitiæ Achajæ in Chrifto. 6. Salutate Marjam quæ
multum laboravit erga vos. 7. Salutate Andronicum & Juniam, cognatos meos, qui fuerunt con-
captivi mei, & noti funt inter Apoftolos, & in Chrifto ante me fuerunt. 8. Salutate Ampliam dilectum
meum in Domino noftro. 9. Salutate Urbanum cooperatorem noftrum in Chrifto, & Stachaum di-
lectum meum. 10. Salutate Appellen electum in Domino noftro. Salutate domefticos Ariftobuli.
11. Salutate Hirandionem cognatum meum. Salutate domefticos Narciffi, qui funt in Domino noftro.
12. Salutate Tryphænam & Tryphofam quæ laborant in Domino noftro. Salutate Perfidem di-
lectam meam, quæ multum laboravit in Domino noftro. 13. Salutate Rufum electum in Domino
noftro, & matrem ejus & meam.

14. Salu-

ܥܡܗܘܢ ܥܡܡܐ܇ ܡܚܝܒܝܢ ܐܢܘܢ ܕܐܦ ܒܦܓܪܢܝܬܐ ܢܫܡܫܘܢ ܐܢܘܢ܀
28 ܗܕܐ ܗܟܝܠ ܟܕ ܐܫܠܡ ܘܐܚܬܘܡ ܠܗܘܢ ܦܐܪܐ ܗܢܐ܀
ܥܒܪ ܐܢܐ ܒܝܢܬܟܘܢ ܠܐܣܦܢܝܐ܀ 29 ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܡܐ ܕܐܬܐ
ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܒܡܘܡܠܝܐ ܗܘ ܕܒܘܪܟܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܕܡܫܝܚܐ ܐܬܐ ܐܢܐ܂ 30 ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܚܝ ܒܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܒܚܘܒܗ ܕܪܘܚܐ܇ ܕܬܫܬܘܬܦܘܢ ܥܡܝ
ܒܨܠܘܬܐ ܕܡܨܠܝܬܘܢ ܥܠܝ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܀ 31 ܕܐܬܦܨܐ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ
ܡܬܛܦܝܣܝܢ ܕܒܝܗܘܕ܂ ܘܬܫܡܫܬܐ ܕܡܘܒܠ ܐܢܐ ܠܐܘܪܫܠܡ
ܬܬܩܒܠ ܫܦܝܪ ܠܩܕܝܫܐ܀ 32 ܘܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܒܚܕܘܬܐ
ܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܐܬܢܝܚ ܥܡܟܘܢ܀ 33 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܫܠܡܐ
ܢܗܘܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܘ

1 ܡܓܥܠ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܠܦܒܐ ܚܬܢ܂ ܕܐܝܬܝܗ
ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܩܢܟܪܐܘܣ܀ 2 ܕܬܩܒܠܘܢܗ ܒܡܪܢ
ܐܝܟ ܕܘܐܐ ܠܩܕܝܫܐ܂ ܘܒܟܠ ܨܒܘ ܕܬܒܥܐ ܡܢܟܘܢ ܬܬܩܝܡܘܢ
ܠܗ܂ ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܝ ܩܝܡܬܐ ܗܘܬ ܠܣܓܝܐܐ ܐܦ ܠܝ܀
ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܦܪܝܣܩܠܐ ܘܕܐܩܠܘܣ ܦܠܚܐ ܕܥܡܝ 3

cum illis Gentes, debitores sunt ut etiam in iis quæ sunt carnis ministrent eis. 28. Hoc igitur quum perfecero, & consignavero eis fructum hunc, transiturus sum per vos in Hispaniam. 29. Novi enim quod quum venero ad vos, cum plenitudine benedictionis Evangelii Christi veniam. 30. Peto autem à vobis, fratres mei, per Dominum nostrum Ieschua Christum, & per dilectionem Spiritus, ut laboretis mecum in precatione quæ fit pro me erga Deum: 31. Ut liberer ab illis qui sunt contumaces, qui sunt in Iudæa, & ministerium quod defero ad sanctos qui sunt in Urischelem, accipiatur bene: 32. Et veniam ad vos cum gaudio, per voluntatem Dei, & refociller vobiscum. 33. Deus pacis sit cum omnibus vobis, Ammin.

CAPUT XVI.

1. Commendo autem vobis Phœben, sororem nostram, quæ est ministra Ecclesiæ Cenchreensis: 2. Ut excipiatis eam in Domino nostro, sicut justum est sanctis, & omni re quam petierit à vobis assistatis ei: propterea quòd etiā ipsa adstitit multis, etiam mihi. 3 Salutate Priscillam & Aquilam, cooperatores meos

ܠܘܬ ܐܠܗܐ܂ 18 ܠܐ ܓܝܪ ܡܡܪܚ ܐܢܐ ܕܐܡܪ ܡܕܡ ܕܠܐ ܤܥܪ
ܒܐܝܕܝ ܡܫܝܚܐ ܠܡܫܡܥܬܐ ܕܥܡܡܐ܆ ܒܡܠܬܐ ܘܒܥܒܕܐ܂
ܒܚܝܠܐ ܕܐܬܘܬܐ ܘܕܬܕܡܪܬܐ܂ 19 ܘܒܚܝܠܐ ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ܂
ܐܝܟܢܐ ܕܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܐܬܟܪܟܬ܂ ܥܕܡܐ ܠܐܠܘܪܝܩܘܢ ܘܐܫܠܡܬ
ܤܒܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ܂ 20 ܟܕ ܡܬܚܦܛ ܐܢܐ ܕܐܤܒܪ܂ ܠܐ ܐܝܟܐ
ܕܐܬܩܪܝ ܫܡܗ ܕܡܫܝܚܐ܂ ܕܠܐ ܐܒܢܐ ܥܠ ܫܬܐܤܬܐ ܢܘܟܪܝܬܐ܂
21 ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܂ ܕܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܐܫܬܥܝ ܠܗܘܢ ܥܠܘܗܝ
ܢܚܙܘܢܝܗܝ܂ ܘܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܫܡܥܘ ܢܬܬܟܤܠܘܢ܂ 22 ܡܛܠܗܢܐ
ܐܬܟܠܝܬ ܙܒܢܝܢ ܤܓܝܐܢ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ 23 ܗܫܐ ܕܝܢ
ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܠܝ ܕܘܟܐ ܒܗܠܝܢ ܐܬܪܘܬܐ܆ ܘܪܓܐ ܗܘܐ ܠܝ ܡܢ
ܫܢܝܐ ܤܓܝܐܬܐ܂ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ 24 ܡܐ ܕܐܙܠ ܐܢܐ
ܠܐܤܦܢܝܐ܂ ܡܤܒܪ ܐܢܐ ܕܐܬܐ ܘܐܚܙܝܟܘܢ܂ ܘܐܢܬܘܢ ܬܠܘܘܢܢܝ
ܠܬܡܢ܂ ܟܕ ܕܒܩܠܝܠ ܡܢ ܚܙܝܬܟܘܢ ܤܒܥܬ܂
25 ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܐܫܡܫ ܠܩܕܝܫܐ܂ 26 ܨܒܘ
ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܒܡܩܕܘܢܝܐ܂ ܘܕܒܐܟܐܝܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܠܡܥܒܕ
ܥܡ ܡܤܟܢܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ܂ 27 ܨܒܘ
ܓܝܪ ܕܐܦ ܚܝܒܝܢ ܠܗܘܢ܂ ܐܢ ܓܝܪ ܒܪܘܚܢܝܬܗܘܢ ܐܫܬܘܬܦܘ

EPISTOLA PAULI

erga Deum. 18. Non enim ausim loqui quicquam quod non faciat per manus meas Christus, ad obedientiam Gentium, in verbo & in operibus. 19. Per virtutem signorum & miraculorum, & per virtutem Spiritus Dei, ita ut ab Urischelem circuiverim usque ad Illyricum, & impleverim prædicationem Christi, 20. Sollicite curans ut prædicarem, non ubi invocatum esset nomen Christi, ne ædificarem super fundamentum alienum: 21. Sed sicut scriptum est, Quod illi quibus nihil fuerat dictum de eo, videbunt enim: & qui non audierunt, acquiescent. 22. Propter hoc impeditus sum temporibus multis quominus venirem ad vos: 23. Nunc autem quia locus non est mihi in his regionibus, & cupidus fui jam ante annos multos ut venirem ad vos: 24. Quum proficiscar in Hispaniam, spero quod veniam & videbo vos: & vos deducetis me illuc, postquam aliqua ex parte suavitate perfusus fuero in videndo vos. 25. Nunc autem proficiscor ad Urischelem ut ministrem sanctis. 26. Voluerunt enim hi qui sunt in Macedonia & in Achaia, ut communicatio esset sibi cum pauperibus & sanctis qui sunt in Urischelem. 27. Voluerunt inquam, quia etiā debitores sunt illis. Si enim in Spiritu communicaverunt

cum

ܡܫܡܫܢܐ ܗܘܐ ܕܓܙܘܪܬܐ ܚܠܦ ܫܪܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܝܟ ܕܢܫܪܪ
ܫܘܘܕܝܐ ܕܐܒܗܬܐ܂ 9 ܘܥܡܡܐ ܢܫܒܚܘܢ ܠܐܠܗܐ ܡܛܠ ܚܢܢܐ ܕܗܘܐ
ܥܠܝܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ. ܕܐܘܕܐ ܠܟ ܒܥܡܡܐ ܘܠܫܡܟ
ܐܙܡܪ܂ 10 ܘܬܘܒ ܐܡܪ܂ ܐܬܒܣܡܘ ܥܡܡܐ ܥܡ ܥܡܗ܂
11 ܘܬܘܒ ܐܡܪ܂ ܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ ܟܠܟܘܢ ܥܡܡܐ. ܘܫܒܚܘܗܝ
ܟܠܗܘܢ ܐܘܡܘܬܐ܂ 12 ܘܬܘܒ ܐܫܥܝܐ ܐܡܪ܂ ܕܢܗܘܐ ܥܩܪܐ
ܠܐܝܫܝ. ܘܕܢܩܘܡ ܢܗܘܐ ܪܝܫܐ ܠܥܡܡܐ. ܘܥܠܘܗܝ
ܢܣܒܪܘܢ ܥܡܡܐ܂ 13 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܣܒܪܐ. ܢܡܠܝܟܘܢ ܟܠ
ܚܕܘܐ ܘܫܠܡܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܕܬܬܝܬܪܘܢ ܒܣܒܪܗ ܒܚܝܠܗ
ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ܂ 14 ܡܦܝܣ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܐܢܐ ܥܠܝܟܘܢ ܐܚܝ܂ ܕܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܡܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܛܒܘܬܐ. ܘܡܫܡܠܝܬܘܢ ܒܟܠܗ
ܝܕܥܬܐ܂ ܘܡܫܟܚܝܬܘܢ ܐܦ ܐܚܪܢܐ ܠܡܪܬܝܘ܂ 15 ܩܠܝܠ
ܕܝܢ ܡܡܪܚܐܝܬ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܐܚܝ܂ ܐܝܟ ܕܐܥܗܕܟܘܢ
ܡܛܠ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܐܠܗܐ܂ 16 ܕܐܗܘܐ ܡܫܡܫܢܐ
ܠܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܥܡܡܐ. ܘܐܦܠܘܚ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܕܐܠܗܐ. ܕܬܗܘܐ ܩܘܪܒܢܐ ܕܥܡܡܐ ܡܩܒܠܐ. ܘܡܩܕܫܐ ܒܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ܂ 17 ܐܝܬ ܠܝ ܗܟܝܠ ܫܘܒܗܪܐ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ

minister circumcisionis pro veritate Dei, ut confirmaret promissiones Patrum. 9. Et Gentes glorificent Deum pro misericordia quæ fuit super eas: sicut scriptum est, Confitebor tibi in Gentibus, & nomini tuo psallam. 10. Et rursus dicit, Exsultate Gentes cum populo ejus. 11. Et rursus dicit, Laudate Dominum omnes vos Gentes, & glorificate eum omnes populi. 12. Et rursus Isajah dicit, Erit radix Jessæ, & is qui exsurget, erit princeps Gentibus, & in ipso sperabunt Gentes. 13. Deus autem spei impleat vos omni gaudio & pace, in fide, ut exuberetis in spe ejus per virtutem Spiritus sancti. 14. Persuasum autem habeo ego quoque de vobis, fratres mei, quod & ipsi pleni estis bonitate, & impleti estis omni cognitione, & potestis etiam alios erudire. 15. Paulò enim audaciùs scripsi vobis, fratres mei, ut commonefacerem vos propter gratiam quæ data est mihi à Deo, 16. Ut sim minister Ieschua Christi inter Gentes, & subserviam Evangelio Dei, ut fiat oblatio Gentium acceptabilis & sanctificata per Spiritum sanctum. 17. Est igitur gloriatio mihi per Ieschua Christum

22 ܐܢܬ ܕܐܝܬ ܠܟ ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܢܦܫܟ ܐܚܘܕܝܗ ܩܕܡ ܐܠܗܐ
ܛܘܒܘܗܝ ܠܡܢ ܕܠܐ ܕܐܢ ܢܦܫܗ ܒܡܕܡ ܕܦܪܫ . 23 ܐܝܢܐ ܓܝܪ
ܕܡܬܦܠܓ ܘܐܟܠ ܡܬܚܝܒ ܠܗ . ܡܛܠ ܕܠܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܐܟܠ . ܟܠ ܡܕܡ ܓܝܪ ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܚܛܝܬܐ ܗܝ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܝܗ ܀

1 ܚܝܒܝܢ ܕܝܢ ܚܢܢ ܚܝܠܬܢܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ܕܟܪܝܗܐ
ܢܫܩܘܠ . ܘܠܐ ܠܢܦܫܢ ܢܫܦܪ . 2 ܐܠܐ ܐܢܫ ܡܢܢ ܠܩܪܝܒܗ
ܢܫܦܪ ܒܛܒܬܐ . ܐܝܟ ܠܒܢܝܢܐ . 3 ܡܛܠ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܠܐ
ܗܘܐ ܠܢܦܫܗ ܫܦܪ . ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܚܣܕܐ ܕܡܚܣܕܢܝܟ
ܢܦܠ ܥܠܝ . 4 ܟܠ ܡܕܡ ܓܝܪ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܐܬܟܬܒ
ܠܡܠܦܢܘܬܢ ܗܘ ܐܬܟܬܒ . ܕܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܘܒܒܘܝܐܐ
ܕܟܬܒܐ ܢܗܘܐ ܠܢ ܣܒܪܐ . 5 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܡܣܝܒܪܢܘܬܐ
ܘܕܒܘܝܐܐ ܢܬܠ ܠܟܘܢ ܕܚܕ ܪܥܝܢܐ ܬܗܘܘܢ ܚܕ ܥܡ ܚܕ
ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 6 ܕܒܚܕ ܢܦܫ ܘܒܚܕ ܦܘܡ . ܬܫܒܚܘܢ
ܠܐܠܗܐ ܐܒܘܗܝ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 7 ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘܘ
ܡܩܪܒܝܢ ܘܡܣܝܒܪܝܢ ܚܕ ܠܚܕ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܩܪܒܟܘܢ
ܠܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ . 8 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ

EPISTOLA PAULI

22. Tu in quo est fides, apud teipsum retine eam coram Deo. Beatus is qui non judicat seipsum in eo quòd discernit. 23. Qui enim divisus est, & comedit, condemnat sese: quia non *comedit* in fide. Quicquid enim non est ex fide, peccatum est.

CAPUT XV.

1. Debitores igitur sumus nos robusti ut infirmitatem imbecillium sustineamus, & non nobisipsis placeamus. 2. Sed quisque ex nobis proximo suo placeat in bonis *rebus* ut ad ædificationem. 3. Quoniam etiam Christus nequaquam sibiipsi placuit, sed sicut scriptum est, Opprobrium opprobrantium tibi cecidit super me. 4. Quicquid enim ab initio scriptum est, ad doctrinam nostram scriptum est, ut per patientiam & per consolationem Scripturarum spes sit nobis. 5. Deus autem patientiæ & consolationis det vobis ut pariter cogitetis unus de alio in Ieschua Christo. 6. Ut una mente & uno ore laudetis Deum Patrem Domini nostri Ieschua Christi. 7. Propter hoc assumite, & ferte invicem, sicut etiam Christus assumpsit vos ad gloriam ipsius Dei. 8. Dico autem quòd Ieschua Christus fuit

minister

AD ROMANOS. CAP. XIV.

ante tribunal Christi. 11. Sicut scriptum est, Vivo ego, dicit Dominus: mihi incurvavit se omne genu, & mihi confitebitur omnis lingua. 12. Ergo quisque nostrûm rationem pro seipso reddet Deo. 13. Ne deinceps judicemus alter alterum: sed hoc judicate potiùs, ut offendiculum fratri tuo non ponas. 14. Novi enim, & persuasus sum per Dominum Ieschua, quòd nihil quicquam contaminatum ex se est, nisi ei qui cogitat de *re* aliqua, quòd polluta sit, ei *res* illa tantùm polluta est. 15. Si autem propter cibum contristas fratrem tuum, nequaquam in charitate ambulas. Ne perdas per cibum tuum, illum cujus causa mortuus est Christus: 16. Et ne blasphemetur bonum nostrum. 17. Regnum enim Dei non est cibus & potus, sed justitia & pax, & gaudium in Spiritu sancto. 18. Qui enim in his servit Christo, placet Deo, & coram filiis hominis est probatus. 19. Iam sectemur pacem & ædificationem uniuscujusque. 20. Et ne propter cibum dissolvamus opera Dei. unaquæque enim res pura est, sed malum est homini qui cum offendiculo comedit. 21. Bonum est ut non comedamus carnem, neque b bamus vinum, nec quicquam per quod offendatur frater noster.

ܕܢܐܟܘܠ ܟܠ ܡܕܡ. ܘܕܟܪܝܗ ܝܪܩܐ ܗܘ ܐܟܠ. 3 ܗܘ ܕܝܢ
ܕܐܟܠ ܠܐ ܢܫܘܛ ܠܡܢ ܕܠܐ ܐܟܠ: ܘܗܘ ܕܠܐ ܐܟܠ ܠܐ ܢܕܘܢ ܠܗܘ
ܕܐܟܠ. ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܩܪܒܗ. 4 ܐܢܬ ܡܢ ܐܢܬ
ܕܕܐܢ ܐܢܬ ܠܥܒܕܐ ܕܠܐ ܕܝܠܟ. ܐܢ ܩܐܡ ܠܡܪܗ ܩܐܡ. ܘܐܢ
ܢܦܠ ܠܡܪܗ ܢܦܠ. ܡܩܡ ܩܐܡ ܕܝܢ. ܡܫܟܚ ܓܝܪ
ܡܪܗ ܠܡܩܝܡܘܬܗ. 5 ܐܝܬ ܕܦܪܫ ܝܘܡܐ ܡܢ ܝܘܡܐ
ܘܐܝܬ ܕܕܐܢ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ. ܐܢܫ ܐܢܫ ܕܝܢ ܒܝܕܥܬܐ ܕܢܦܫܗ
ܢܬܚܦܛ. 6 ܡܢ ܕܡܬܪܥܐ ܒܝܘܡܐ ܠܡܪܗ ܡܬܪܥܐ. ܘܟܠ
ܡܢ ܕܠܐ ܡܬܪܥܐ ܒܝܘܡܐ ܠܡܪܗ ܠܐ ܡܬܪܥܐ. ܘܕܐܟܠ ܠܡܪܗ
ܐܟܠ ܘܠܐܠܗܐ ܡܘܕܐ. ܘܕܠܐ ܐܟܠ ܠܡܪܗ ܠܐ ܐܟܠ ܘܡܘܕܐ
ܠܐܠܗܐ. 7 ܠܐ ܓܝܪ ܐܢܫ ܡܢܢ ܠܢܦܫܗ ܚܝ. ܘܠܐ
ܐܢܫ ܠܢܦܫܗ ܡܐܬ. 8 ܐܢ ܚܝܝܢܢ ܓܝܪ ܠܡܪܢ ܗܘ
ܚܝܝܢܢ. ܘܐܢ ܡܝܬܝܢܢ ܠܡܪܢ ܗܘ ܡܝܬܝܢܢ. ܘܐܢ ܚܝܝܢܢ
ܗܟܝܠ ܘܐܢ ܡܝܬܝܢܢ ܕܡܪܢ ܚܢܢ. 9 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ
ܡܫܝܚܐ ܡܝܬ ܘܚܝܐ ܘܩܡ. ܕܗܘ ܢܗܘܐ ܡܪܐ ܠܡܝܬܐ
ܘܠܚܝܐ. 10 ܐܢܬ ܕܝܢ ܠܡܢܐ ܕܐܢ ܐܢܬ ܠܐܚܘܟ. ܐܘ ܐܦ ܐܢܬ
ܠܡܢܐ ܫܐܛ ܐܢܬ ܠܐܚܘܟ. ܟܠܢ ܓܝܪ ܥܬܝܕܝܢ ܚܢܢ ܕܢܩܘܡ

quòd omnia comedamus, & qui infirmus est *fide*, olus comedit. 3. Qui autem comedit, eum qui non comedit ne despiciat: & is qui non comedit, eum qui comedit non judicet, Deus enim assumsit eum. 4. Tu quis es qui judicas servum qui non est tuus? Quòd si stat, Domino suo stat: & si cadit, Domino suo cadit. Utique autem ille stat: facultas enim est in manibus Domini ejus ut stabiliat eum. 5. Est qui dijudicat diem præ die, & est qui dijudicat omnes dies. Unusquisque autem in cognitione animæ suæ certus esto. 6. Qui cogitat de die, Domino suo cogitat: & quisquis non cogitat de die, Domino suo non cogitat, & qui comedit, Domino suo comedit, & Deo gratias agit: & qui non comedit, Domino suo non comedit, & gratias agit Deo. 7. Nemo enim est ex nobis, qui sibiipsi vivat: & nemo est qui sibi ipsi moriatur. 8. Nam sive vivamus, Domino ipsi nostro vivimus: sive moriamur Domino ipsi nostro morimur. Sive vivamus igitur, sive moriamur, Domini nostri sumus. 9. Propter hoc etiam Christus mortuus est, & revixit, ac resurrexit, ut ipse esset Dominus mortuis & viventibus. 10. Tu verò cur judicas fratrem tuum? aut etiam tu ad quid despicis fratrem tuum? Omnes enim nos futurum est ut stemus

ante

ܘܠܡܢ ܕܐܝܩܪܐ ܐܝܩܪܐ܂ 8 ܘܠܐܢܫ ܡܕܡ ܠܐ ܬܚܘܒܘܢ܂ ܐܠܐ
ܚܕ ܠܚܕ ܠܡܚܒܘ܂ ܡܢ ܕܡܚܒ ܓܝܪ ܠܚܒܪܗ܂ ܢܡܘܣܐ
ܫܠܡ܂ 9 ܐܦ ܗܝ ܓܝܪ ܕܐܡܪ ܕܠܐ ܬܩܛܘܠ܂ ܘܠܐ ܬܓܘܪ܂ ܘܠܐ
ܬܓܢܘܒ܂ ܘܠܐ ܬܪܓ܂ ܘܐܢ ܐܝܬ ܦܘܩܕܢܐ ܐܚܪܢܐ ܒܗܕܐ ܡܠܬܐ
ܡܫܬܡܠܐ܂ ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ܂ 10 ܚܘܒܐ ܠܩܪܝܒܗ
ܒܝܫܬܐ ܠܐ ܣܥܪ܂ ܡܛܠ ܕܫܘܡܠܝܐ ܕܢܡܘܣܐ ܗܘ ܚܘܒܐ܂ ܀
11 ܘܐܦ ܗܕܐ ܕܥܘ܂ ܕܙܒܢܐ ܗܘ ܘܫܥܬܐ ܗܝ ܡܟܝܠ ܕܢܬܬܥܝܪ
ܡܢ ܫܢܬܢ܂ ܗܫܐ ܗܘ ܓܝܪ ܩܪܝܒܐ ܠܢ ܚܝܝܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܟܕ
ܗܝܡܢܢ܂ 12 ܠܠܝܐ ܥܒܪ ܘܐܝܡܡܐ ܩܪܒ܂ ܢܫܕܐ
ܗܟܝܠ ܡܢܢ ܥܒܕܐ ܕܚܫܘܟܐ܂ ܘܢܠܒܫ ܙܝܢܗ ܕܢܘܗܪܐ܂ 13
ܘܐܝܟ ܕܒܐܝܡܡܐ ܒܐܣܟܝܡܐ ܢܗܠܟ܂ ܠܐ ܒܙܡܪܐ ܘܠܐ ܒܪܘܝܘܬܐ܂
ܘܠܐ ܒܡܫܟܒܐ ܛܢܦܐ܂ ܘܠܐ ܒܚܣܡܐ ܘܒܚܪܝܢܐ܂ 14 ܐܠܐ
ܠܒܫܘܗܝ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂ ܘܠܐ ܬܬܒܛܠܘܢ ܕܒܣܪܟܘܢ
ܠܪܓܝܓܬܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܝܕ ܀

1 ܠܡܢ ܕܟܪܝܗ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܒܘ ܠܗ ܐܝܕܐ܂ ܘܠܐ
ܬܗܘܘܢ ܦܠܝܓܝܢ ܒܡܚܫܒܬܟܘܢ܂ 2 ܐܝܬ ܓܝܪ ܕܡܗܝܡܢ

& cui honor, honorem. 8. Et nemini quicquam debeatis quàm ut alter alterum diligat. Qui enim diligit socium suum, Legem implevit. 9. Nam etiam illud quod dicit, Non occides, &, Non mœchaberis, &, Non furaberis; & Non concupisces, & si fit mandatum aliud, in hoc sermone completur, Diliges proximum tuum sicut teipsum. 10. Dilectio erga proximum suum, malum non operatur: quia dilectio expletio est Legis. 11. Et etiam hoc scitote, quòd tempus est, & hora est deinceps ut excitemur à somno nostro. Nunc enim magis appropinquavit nobis salus nostra quàm quum credidimus. 12. Nox de cætero præteriit, & dies appropinquavit. Missa faciamus igitur à nobis opera tenebrarum, & induamus arma lucis. 13. Et tamquam in die, modestè ambulemus, non in musica, neque in ebrietate, neque in cubili immundo, neque in invidia & contentione. 14. Sed induite ipsum Dominum nostrum Ieschua Christum: & ne curam habeatis carnis vestræ ad concupiscentias.

CAPUT XIV.

1. Ei a. qui infirmatur in fide, porrigite manû, & ne sitis divisi in cogitationib. vestris. 2. Est n. qui credit quòd

ܩܦܠܐܘܢ ܝܓ

ܟܠ ܢܦܫ ܠܫܘܠܛܢܐ ܕܡܫܠܛܝܢ ܢܫܬܥܒܕ. ܠܝܬ
ܓܝܪ ܫܘܠܛܢܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ. ܘܐܝܠܝܢ ܫܘܠܛܢܐ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ ܦܩܝܕܝܢ. ܡܢ ܕܩܐܡ ܗܟܝܠ ܠܘܩܒܠ
ܫܘܠܛܢܐ. ܠܘܩܒܠ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܩܐܡ.
ܘܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܠܘܩܒܠܗܘܢ ܕܝܢܐ ܢܣܒܘܢ. ܕܝܢܐ ܓܝܪ
ܠܐ ܗܘܘ ܕܚܠܬܐ ܠܥܒܕܐ ܛܒܐ ܐܠܐ ܠܒܝܫܐ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܗܟܝܠ
ܕܠܐ ܬܕܚܠ ܡܢ ܫܘܠܛܢܐ. ܥܒܕ ܛܒܬܐ ܘܬܫܘܒܚܬܐ ܬܗܘܐ
ܠܟ ܡܢܗ. ܡܫܡܫܢܐ ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܠܟ ܠܛܒܬܐ.
ܐܢ ܕܝܢ ܒܝܫܬܐ ܬܥܒܕ ܕܚܠ. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܣܪܝܩܐܝܬ ܐܣܝܪ
ܣܦܣܪܐ. ܡܫܡܫܢܐ ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ. ܘܬܒܘܥܐ ܕܪܘܓܙܐ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܒܕܝܢ ܒܝܫܬܐ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܐܠܝܨ ܠܢ ܕܢܫܬܥܒܕ
ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܡܛܠ ܪܘܓܙܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܡܛܠ ܬܐܪܬܢ. ܡܛܠ
ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܦ ܟܣܦ ܪܫܐ ܝܗܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܫܡܫܢܐ ܐܢܘܢ
ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܕܥܠ ܗܠܝܢ ܩܝܡܝܢ. ܦܪܘܥܘ ܗܟܝܠ
ܠܟܠܢܫ ܐܝܟ ܕܚܝܒܝܢ ܠܗ. ܠܡܢ ܕܟܣܦ ܪܫܐ ܟܣܦ
ܪܫܐ. ܘܠܡܢ ܕܡܟܣܐ ܡܟܣܐ. ܘܠܡܢ ܕܕܚܠܬܐ ܕܚܠܬܐ.

EPISTOLA PAULI A

CAPUT XIII.

1. Omnis anima potestatibus dominatus subdita sit. Non enim est potestas quæ non à Deo sit: & quæ potestates sunt, à Deo sunt constitutæ. 2. Qui insurgit igitur adversus potestatem, adversus constitutionem Dei insurgit, & hi qui insurgunt adversus eas, judicium accipient: 3. Judices enim non sunt terrori operibus bonis, sed malis. Vis igitur non timere à potestate? fac bonum, & laus erit tibi ab ea. 4. Minister enim est Dei: sed tibi ad bona. & si malum facias, time. Nequaquam enim frustrà accinctus est gladio: minister enim est Dei, & vindex iræ illis qui faciunt mala. 5. Et propter hoc necesse est nobis ut subjecti simus, non propter iram tantùm, sed etiam propter conscientiam nostram. 6. Propter hoc etiam argentum capitationis datis vos: ministri enim sunt Dei, in hæc ipsa incumbentes. 7. Reddite igitur unicuique prout debetur ei: cui argentum capitationis, argentum capitationis; & cui tributum, tributum; & cui timor, timorem; & cui

[illegible] 12 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 13 [illegible]
[illegible] 14 [illegible]
[illegible] 15 [illegible]
[illegible] 16 [illegible]
[illegible]
[illegible] 17 [illegible]
[illegible]
[illegible] 18 [illegible]
[illegible] 19 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 20 [illegible]
[illegible] 21 [illegible]
[illegible]

AD ROMANOS. CAP. XII.

Spiritu. Estote servientes Domino vestro. 12. Estote gaudentes in spe vestra. Estote tolerantes afflictiones vestras. Estote perseverantes in precatione. 13. Estote communicantes necessitati sanctorum. Estote amantes hospites. 14. Benedicite persequentibus vos, benedicite, & ne maledixeritis. 15. Gaudete cum iis qui gaudent, & flete cum iis qui flent. 16. Et id quod cogitatis vos de vobisipsis, etiam de fratribus vestris *cogitate*: neque cogitetis cogitationes sublimes, sed adhærete iis qui sunt depressi: neque sitis sapientes in cogitatione animæ vestræ. 17. Neque rependatis ulli malum pro malo: sed cura sit vobis ut faciatis bonum coram filiis hominum universis. 18. Et, si possibile sit, quod ad vos spectat, cum omni filio hominis pacem colite. 19. Neque sitis ulciscentes vosipsos, dilecti mei: sed date locum iræ. Scriptum est enim: *quod si judicium non fuerit exsequutus sibi ipsi, ego exsequar*; ait Deus. 20. Et, si esurierit inimicus tuus, ciba eum: & si sitierit, da potum ei & si hæc feceris ei, carbones ignis congeres super verticem ejus. 21. Ne vincat vos malum, sed vincite malum bono.

ܬܬܦܪܫܘܢ ܡܢܐ ܗܝ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ: ܛܒܬܐ ܘܡܩܒܠܬܐ ܘܓܡܝܪܬܐ.
3 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܒܛܝܒܘܬܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ ܠܟܠܟܘܢ. ܕܠܐ
ܬܬܪܥܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܐ ܕܘܠܐ ܠܡܬܪܥܝܘ. ܐܠܐ ܬܬܪܥܘܢ
ܒܢܟܦܘܬܐ. ܐܢܫ ܐܢܫ ܐܝܟ ܡܐ ܕܦܠܓ ܠܗ ܐܠܗܐ
ܡܫܘܚܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. 4 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܚܕ ܦܓܪܐ ܗܕܡܐ
ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ ܠܢ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܟܠܗܘܢ ܗܕܡܐ ܚܕ ܣܘܥܪܢܐ
ܐܝܬ ܠܗܘܢ. 5 ܗܟܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܕܣܓܝܐܐ ܚܢܢ ܚܕ ܦܓܪܐ
ܚܢܢ ܒܡܫܝܚܐ. ܘܚܕ ܚܕ ܗܕܡܐ ܚܢܢ ܕܚܕܕܐ. 6 ܐܠܐ ܐܝܬ
ܠܢ ܡܘܗܒܬܐ ܕܡܫܚܠܦܢ ܐܝܟ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܢ.
ܐܝܬ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܒܝܘܬܐ ܐܝܟ ܡܫܘܚܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܗ. 7 ܘܐܝܬ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܬܫܡܫܬܐ ܒܬܫܡܫܬܗ. ܘܐܝܬ ܕܡܠܦܢܐ ܗܘ
ܒܝܘܠܦܢܗ. 8 ܘܐܝܬ ܕܡܒܝܐܢܐ ܗܘ ܒܒܘܝܐܗ. ܘܗܘ ܕܝܗܒ
ܒܦܫܝܛܘܬܐ. ܘܗܘ ܕܩܐܡ ܒܚܦܝܛܘܬܐ. ܘܗܘ ܕܡܪܚܡ ܒܚܕܘܬܐ.
9 ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܢܟܝܠ ܚܘܒܟܘܢ. ܐܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܣܢܝܢ ܠܒܝܫܬܐ
ܘܢܩܝܦܝܢ ܠܛܒܬܐ. 10 ܘܪܚܡܝܢ ܠܐܚܝܟܘܢ ܘܪܚܡܝܢ ܚܕ
ܠܚܕ. ܘܡܩܕܡܝܢ ܚܕ ܠܚܕ ܒܐܝܩܪܐ. 11 ܗܘܝܬܘܢ ܙܗܝܪܝܢ
ܘܠܐ ܚܓܝܪܝܢ. ܗܘܝܬܘܢ ܪܬܚܝܢ ܒܪܘܚ.

nito quæ sit voluntas Dei, bona & accepta & perfecta. 3. Dico autem per gratiam quæ data est mihi, omnibus vobis, ne cogitetis præterquam quod convenit ut cogitetis, sed cogitate in sobrietate, unusquisque sicut partitus est ei Deus fidem in mensura. 4. Sicut enim in uno corpore membra multa sunt nobis, & omnibus membris nequaquam una actio est: 5. Sic etiam nos qui multi sumus, unum sumus corpus in Christo: singuli autem ex nobis membra sumus invicem. 6. Sed sunt nobis dona diversa juxta gratiam quæ data est nobis. Est cui prophetia, juxta mensuram fidei suæ: 7. Et est cui ministerium est, in ministerio suo, & est quid doctor est, in doctrina sua. 8. Et est qui exhortator est, in exhortatione sua: & qui largitur, in simplicitate, & qui præest, in diligentia: & qui miseretur, in hilaritate. 9. Et non sit fraudulenta dilectio vestra, sed sitis odio habentes mala, & adhærentes bonis. 10. Diligite fratres vestros, & diligite unus alium. Prævenientes honore afficite alius alium. 11. Estote soliciti, & non pigri. Estote ferventes spiritu.

[illegible] 29
[illegible]
[illegible]
[illegible] 31
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

AD ROMANOS. CAP. XI.

29. Non enim mutatur Deus in dono suo & in vocatione sua. 30. Quemadmodum enim vos quoque contumaces fuistis Deo ab initio, nunc autem gratiam consequuti estis propter contumaciam illorum: 31. Sic etiam illi contumaces sunt facti jam propter misericordiam quæ est erga vos, ut etiam ipsis fiat misericordia. 32. Conclusit enim Deus omnem hominem in contumacia, ut omnis hominis misereretur. 33. O profunditas divitiarum & sapientiæ & scientiæ Dei! cujus judicia nemo scrutatur, & cujus semitæ sunt impervestigabiles. 34. Quis enim novit mentem Domini? aut quis fuit ei consiliarius? 35. Aut quis prius dedit ei, & ita recipiat ab eo? 36. Propterea quòd omnia ab eo, & omnia in eo, & omnia per manum ejus, cui sunt laudes & benedictiones in seculum seculorum, Ammin.

CAPUT XII.

1. Peto igitur à vobis, fratres mei, per misericordias Dei, ut sistatis corpora vestra victimam vivam & sanctam, & acceptam Deo per ministerium rationale: 2. Et ne conformetis vos seculo huic, sed mutemini per renovationem mentium vestrarum, & discer-

[illegible] 21 [illegible]
[illegible] 22 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 23 [illegible]
[illegible]
[illegible] 24 [illegible]
[illegible]
[illegible]
25 [illegible]
[illegible]
[illegible] 26
[illegible]
[illegible] 27 [illegible]
[illegible]
[illegible] 28 [illegible]
[illegible]

EPISTOLA PAULI

ſed time. 21. Si enim Deus ramis illis, qui erant naturales, non pepercit, fortaſſis etiam tibi non parcet. 22. Vide igitur benignitatem & ſeveritatem Dei: contra eos qui ceciderunt, ſeveritatem: erga te autem benignitatem, ſi permanſeris in ipſa benignitate: alioquin etiam tu amputaberis. 23. Et illi, ſi non permanſerint in defectu fidei ſuæ, etiam ipſi inſerentur. potens eſt enim Deus ut iterum inſerat eos. 24. Si enim tu qui es ex oliva ſylveſtri, (quæ eſt ſecundùm naturam tuam) amputatus fuiſti, & præter naturam tuam inſertus es in oleam bonam, quanto igitur magis hi, ſi inſeruntur in oleam naturæ ſuæ? 25. Volo autem ut ſciatis, fratres mei, myſterium hoc (ut non ſitis ſapientes in cogitatione animæ veſtræ) quòd cæcitas cordis ex parte aliqua facta fuit Iſrajel, donec ingrediatur plenitudo Gentium. 26. Et tunc univerſus Iſrajel ſervabitur: ſicut ſcriptum eſt, veniet ex Tzehion liberator, & avertet iniquitatem à Iaakub. 27. Et tunc erit illis teſtamentum illud quod eſt ex me, quum remiſero eis peccata ipſorum. 28. Secundum Evangelium autem inimici ſunt propter vos, & ſecundùm electionem dilecti ſunt propter Patres.

29. Non

ܘܚܨܗܘܢ ܒܟܠܙܒܢ ܢܗܘܐ ܟܦܝܦ . 11 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ : ܕܠܡܐ ܐܬܬܩܠܘ
ܐܝܟ ܕܢܦܠܘܢ . ܚܣ . ܐܠܐ ܒܬܘܩܠܬܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ : ܗܘܐ
ܚܝܐ ܠܥܡܡܐ . ܠܛܢܢܗܘܢ . 12 ܘܐܢ ܬܘܩܠܬܗܘܢ ܗܘܬ ܥܘܬܪܐ
ܠܥܠܡܐ : ܘܒܨܝܪܘܬܗܘܢ ܥܘܬܪܐ ܠܥܡܡܐ . ܟܡܐ ܗܟܝܠ
ܡܫܘܡܠܝܘܬܗܘܢ . 13 ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܥܡܡܐ . ܐܢܐ ܕܐܝܬܝ
ܫܠܝܚܐ ܕܥܡܡܐ . ܠܬܫܡܫܬܝ ܡܫܒܚ ܐܢܐ . 14 ܕܠܡܐ
ܐܛܢ ܠܒܢܝ ܒܣܪܝ : ܘܐܚܐ ܐܢܫܐ ܡܢܗܘܢ . 15 ܐܢ ܓܝܪ
ܨܘܚܬܗܘܢ ܬܪܥܘܬܐ ܠܥܠܡܐ ܗܘܬ : ܟܡܐ ܗܟܝܠ
ܦܘܢܝܗܘܢ . ܐܠܐ ܚܝܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . 16 ܐܢ ܕܝܢ ܪܫܝܬܐ
ܩܕܝܫܐ ܐܦ ܓܒܝܠܬܐ . ܘܐܢ ܥܩܪܐ ܩܕܝܫ ܐܦ ܣܘܟܐ .
17 ܘܐܢ ܡܢ ܣܘܟܐ ܐܬܦܫܚܘ ܘܐܢܬ ܕܐܝܬܝܟ ܙܝܬܐ ܕܒܪܐ ܐܬܛܥܡܬ
ܒܕܘܟܬܗܘܢ : ܘܗܘܝܬ ܫܘܬܦܐ ܠܥܩܪܐ ܘܠܫܘܡܢܗ ܕ
ܙܝܬܐ . 18 ܠܐ ܬܫܬܒܗܪ ܥܠ ܣܘܟܐ . ܐܢ ܕܝܢ ܡܫܬܒܗܪ
ܐܢܬ ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܬ ܫܩܝܠ ܠܥܩܪܐ . ܐܠܐ ܗܘ ܥܩܪܐ
ܫܩܝܠ ܠܟ . 19 ܘܬܐܡܪ ܕܐܬܦܫܚܘ ܣܘܟܐ ܕܐܢܐ
ܐܬܛܥܡ ܒܕܘܟܬܗܘܢ . 20 ܫܦܝܪ ܗܠܝܢ ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܝܡܢܘ
ܐܬܦܫܚܘ . ܐܢܬ ܕܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܩܡܬ . ܠܐ ܬܬܪܝܡ ܒܪܥܝܢܟ

omni tempore sit curvum. 11. Dico autem, numquid impegerunt ita ut corruerent? Absit, sed per lapsum eorum salus fuit Gentibus, ad provocandum eos ad æmulationem. 12. Et si lapsus eorum fuit divitiæ mundo, & condemnatio eorum divitiæ Gentibus, quanto igitur magis plenitudo eorum? 13. Vobis autem dico Gentibus: ego qui sum Apostolus Gentium, ministerium meum glorifico. 14. Si forte ad æmulationem provocem filios carnis meæ, & salvos faciam aliquos ex eis. 15. Si enim rejectio illorum, reconciliatio mundo fuit, quid igitur conversio eorum, nisi vita quæ est ex mortuis? 16. Si autem primitiæ sanctæ, etiam massa: & si radix sancta est, etiam rami. 17. Et si ex ramis amputati sunt, & tu qui oliva es sylvestris, insitus es in loca eorum, & factus es particeps radicis & pinguedinis ipsius oleæ: 18. Ne glorieris adversus ramos: quòd si glorieris, nequaquam tu portas ipsam radicem, sed ipsa radix portat te. 19. Jam autem dices, Quòd rami amputati sunt ut ego in locum eorum inserar. 20. Bene, hi, quia non crediderunt, amputati sunt: tu autem fide constitisti. Ne extollaris in mente tua, sed

ܕܒܢܝܡܝܢ. 2 ܠܐ ܕܚܩ ܐܠܗܐ ܠܥܡܗ ܐܝܠܐ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܝܕܥ
ܗܘܐ ܠܗ. ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܟܬܒܐ ܕܐܠܝܐ ܡܢܐ ܐܡܪ. ܟܕ
ܩܒܠ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܥܠ ܝܣܪܝܠ ܘܐܡܪ. 3 ܡܪܝ ܠܢܒܝܝܟ
ܩܛܠܘ. ܘܠܡܕܒܚܝܟ ܣܚܦܘ. ܘܐܢܐ ܗܘ ܒܠܚܘܕܝ
ܐܫܬܚܪܬ ܘܒܥܝܢ ܠܢܦܫܝ. 4 ܘܐܬܐܡܪ ܠܗ ܒܓܠܝܢܐ. ܕܗܐ
ܫܒܩܬ ܠܢܦܫܝ ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ. ܐܝܠܝܢ ܕܥܠ
ܒܘܪܟܝܗܘܢ ܠܐ ܒܪܟܘ ܘܠܐ ܣܓܕܘ ܠܒܥܠܐ. 5 ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܙܒܢܐ
ܗܢܐ. ܫܪܟܐ ܗܘ ܐܫܬܚܪ ܒܓܒܝܘܬܐ ܕܛܝܒܘܬܐ. 6 ܐܢ ܕܝܢ
ܒܛܝܒܘܬܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܒܕܐ. ܘܐܠܐ ܠܐ. ܛܝܒܘܬܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗ
ܛܝܒܘܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܥܒܕܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܛܝܒܘܬܐ. ܘܐܠܐ ܠܐ
ܥܒܕܐ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܒܕܐ. 7 ܡܢܐ ܗܟܝܠ. ܗܝ ܕܒܥܐ ܗܘܐ
ܝܣܪܝܠ ܠܐ ܐܫܟܚ. ܓܒܝܬܐ ܕܝܢ ܐܫܟܚܬ. ܫܪܟܗܘܢ ܕܝܢ
ܐܬܥܘܪܘ ܒܠܒܗܘܢ. 8 ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ. ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ
ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ ܕܡܬܟܪܝܘܬܐ. ܘܥܝܢܐ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܗܝܢ. ܘܐܕܢܐ
ܕܠܐ ܢܫܡܥܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ ܕܝܘܡܢܐ. 9 ܘܕܘܝܕ ܬܘܒ
ܐܡܪ. ܢܗܘܐ ܦܬܘܪܗܘܢ ܩܕܡܝܗܘܢ ܠܦܚܐ. ܘܦܘܪܥܢܗܘܢ
ܠܬܘܩܠܬܐ. 10 ܢܚܫܟܢ ܥܝܢܝܗܘܢ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ. ܘܚܨܗܘܢ

Binjamin. 2. Non repulit Deus populum ſuum quem ab initio cognoverat. Aut ignoratis vos in Scriptura, Eliæ quidnam dicat? quum clamaret ad Deum adverſus Iſrael, & diceret, 3. Domine mi, prophetas tuos occiderunt, & altaria tua ſubverterunt: & ego ſolus relictus ſum, & quærunt animam meam. 4. Et dictum eſt ei in revelatione, Ecce reliqui mihi ipſi ſeptem millia virorum qui in genua non prociderunt, neque adoraverunt Baala. 5. Sic etiam in tempore hoc, reſiduum relictum eſt ſecundùm electionem gratiæ. 6. Si autem ſecundùm gratiam, nequaquam ex operibus: alioquin gratia non oſt gratia. ſi verò ſecundùm opera, nequaquam ex gratia, alioquin opus non eſt opus. 7. Quid igitur? Id quod quærebat Iſrael, non invenit: electio autem invenit, reliquiæ verò eorum excæcatæ ſunt in cordibus ſuis, 8. (Sicut ſcriptum eſt, Dedit illis Deus Spiritum commotionis, & oculos quibus non diſcernant, & aures quæ non audiant) usque in diem hodiernum: 9. Et David rurſus dicit, Sit menſa eorum coram ipſis in laqueum, & retributio eorum in offendiculum: 10. Obſcurentur oculi eorum, ut non videant, & femur eorum omni

ܒܗ܂ ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܢܗܝܡܢܘܢ ܠܗ ܐܢ ܠܐ ܫܡܥܘܗܝ܂ ܐܘ ܐܝܟܢܐ
ܢܫܡܥܘܢ ܕܠܐ ܡܟܪܙܢܐ܂ 15 ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܢܟܪܙܘܢ ܐܢ ܠܐ ܢܫܬܠܚܘܢ
ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ܂ ܕܡܐ ܝܐܝܢ ܪ̈ܓܠܝܗܘܢ ܕܡܣܒܪܝ ܫܠܡܐ
ܘܕܡܣܒܪܝ ܛܒܬܐ܂ 16 ܐܠܐ ܠܐ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܐܫܬܡܥܘ ܠܣܒܪܬܐ
ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ܂ ܐܫܥܝܐ ܓܝܪ ܐܡܪ܂ ܡܪܝ ܡܢܘ ܗܝܡܢ ܠܫܡܥܢ܂
17 ܡܟܝܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܢ ܡܫܡܥܬ ܐܕܢܐ ܗܝ܂ ܘܡܫܡܥܬ
ܐܕܢܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ 18 ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܕܠܡܐ ܠܐ ܫܡܥܘ
ܘܗܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܢܦܩ ܒܪܬ ܩܠܗܘܢ܂ ܘܒܣܘܦܝ ܬܐܒܝܠ
ܡ̈ܠܝܗܘܢ܂ 19 ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܕܠܡܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܝܣܪܝܠ܂
ܩܕܡܝܐ ܡܘܫܐ ܗܟܢܐ ܐܡܪ܂ ܐܢܐ ܐܩܢܐܟܘܢ ܒܥܡܐ ܠܐ ܥܡܐ܂
ܘܒܥܡܐ ܣܟܠܐ ܐܪܓܙܟܘܢ܂ 20 ܐܫܥܝܐ ܕܝܢ ܐܡܪܚ
ܘܐܡܪ܂ ܐܬܚܙܝܬ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܒܥܐܘܢܝ܂ ܘܐܫܬܟܚܬ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܠܐ ܫܐܠܘ ܥܠܝ܂ 21 ܠܐܝܣܪܝܠ ܕܝܢ ܐܡܪ܂ ܦܫܛܬ ܐܝܕܝ
ܟܠܗ ܝܘܡܐ ܠܘܬ ܥܡܐ ܕܡܬܚܪܐ ܘܠܐ ܡܫܬܡܥ܀

✥ ܩܦܠܐܘܢ ܝܐ ✥

1 ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܕܠܡܐ ܕܚܩ ܐܠܗܐ ܠܥܡܗ܂ ܚܣ܂ ܐܦ
ܐܢܐ ܓܝܪ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ ܐܢܐ܂ ܡܢ ܙܪܥܗ ܕܐܒܪܗܡ܂ ܡܢ ܫܒܛܐ

AD ROMANOS, CAP X.

aut quomodo credenti ei, *de quo* non audierunt ? aut quomodo audient sine prædicante ? 15. Aut quomodo prædicabunt si non mittantur ? sicut scriptum est, Quàm speciosi sunt pedes evangelizantium pacem, & evangelizantium bonum ! 16. Sed nequaquam omnes illi obediverunt prædicationi Evangelii. Isajah enim dicit, Domine mi, quisnam credidit voci nostræ ? 17. Proinde fides ex auditu auris est, & auditus auris ex sermone Dei. 18. Sed dico, Nunquid non audierunt ? Et ecce, in universam terram exivit vox eorum, & in fines orbis terræ sermones eorum. 19. Sed dico. Nunquid non novit Israel ? primus Musche sic dicit, Ad æmulationem provocabo vos per populum qui non est populus, & per populum contumacem, ad iram commovebo vos. 20. Isajah autem audet, & dicit, conspectus sum iis qui non quæsierunt me, & inventus sum iis qui de me non interrogaverunt. 21. Ad Israjel autem dicit, expandi manus meas toto die ad populum contentiosum & contumacem.

CAPUT XI.

1. Sed dico, Nūquid repulit Deꝰ populū suū? Absit, nā etiā ego ex Israjele sum, ex semine Abrahæ, ex genere Binja-

ܠܗܘܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܒܝܕܥܬܐ. 3 ܟܐܢܘܬܗ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܝܕܥܘ
ܐܠܐ ܒܟܐܢܘܬܐ ܕܢܦܫܗܘܢ ܒܥܘ ܕܢܩܝܡܘܢ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ
ܠܟܐܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܐܫܬܥܒܕܘ. 4 ܫܘܠܡܗ ܓܝܪ ܕܢܡܘܣܐ
ܡܫܝܚܐ ܗܘ. ܠܟܐܢܘܬܐ ܠܟܠ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܀ 5 ܡܘܫܐ
ܓܝܪ ܗܟܢܐ ܟܬܒ ܟܐܢܘܬܐ ܕܒܢܡܘܣܐ. ܕܡܢ ܕܥܒܕ ܗܠܝܢ
ܢܚܐ ܒܗܝܢ. 6 ܟܐܢܘܬܐ ܕܝܢ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܟܢܐ ܐܡܪܐ. ܠܐ
ܬܐܡܪ ܒܠܒܟ ܕܡܢܘ ܣܠܩ ܠܫܡܝܐ ܘܐܚܬ ܠܡܫܝܚܐ.
7 ܘܡܢܘ ܢܚܬ ܠܬܗܘܡܐ ܕܫܝܘܠ ܘܐܣܩ ܠܡܫܝܚܐ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܝܬܐ. 8 ܐܠܐ ܡܢܐ ܐܡܪ. ܩܪܝܒ ܗܘ ܠܟ ܦܬܓܡܐ
ܠܦܘܡܟ ܘܠܠܒܟ. ܗܢܘ ܕܝܢ ܡܠܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܡܟܪܙܝܢܢ.
9 ܘܐܢ ܬܘܕܐ ܒܦܘܡܟ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ. ܘܬܗܝܡܢ ܒܠܒܟ
ܕܐܠܗܐ ܐܩܝܡܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܬܐܚܐ. 10 ܠܒܐ ܓܝܪ
ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܡܙܕܕܩ. ܘܦܘܡܐ ܕܡܘܕܐ ܒܗ ܚܝܐ. 11 ܐܡܪ
ܓܝܪ ܟܬܒܐ. ܕܟܠ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܒܗܬ. 12 ܘܒܗܕܐ
ܠܐ ܦܪܝܫ ܠܐ ܝܗܘܕܝܐ ܘܠܐ ܐܪܡܝܐ. ܚܕ ܗܘ ܓܝܪ ܡܪܝܐ
ܕܟܠܗܘܢ. ܕܥܬܝܪ ܒܟܠ ܕܩܪܐ ܠܗ. 13 ܟܠ ܓܝܪ ܕܢܩܪܐ ܫܡܗ
ܕܡܪܝܐ ܢܚܐ ܀ 14 ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܢܩܪܘܢ ܠܡܢ ܕܠܐ ܗܝܡܢܘܗ

EPISTOLA PAULI

in eis, ſed non in ſcientia. 3. Juſtitiam enim Dei ignorant, ſed quærunt ut juſtitiam ſuam ipſorum ſtabiliant: & ideò juſtitiæ Dei non ſubjecerunt ſe. 4. Finis enim ipſe Legis Chriſtus eſt, ad juſtitiam omni credenti in eum, 5. Muſche enim ita deſcribit juſtitiam quæ eſt in Lege, nempè qui fecerit hæc, vivet in eis. 6. Juſtitia autem *quæ eſt* per fidem, ita loquitur, Ne dixeris in corde tuo, Quiſnam aſcendet in cœlum, & deducet Chriſtum? 7. Et quis deſcendet in abyſſum ſepulcri, & aſcendere faciet Chriſtum à mortuis? 8. Sed quid dicit? Propè eſt tibi verbum ori tuo & cordi tuo. Hic eſt ſermo fidei quem prædicamus. 9. Et ſi confeſſus fueris ore tuo Dominum noſtrum Ieſchua, & credideris corde tuo quòd Deus excitavit eum à mortuis, ſalvus eris. 10. Cor enim credens in eum juſtificatur, & os quod confitetur eum, ſervatur. 11. Dicit namque Scriptura, Omnis qui credit in eum, non pudefiet. 12. Et in hoc non facit diſcrimen, nec Judæorum nec Gentilium: unus eſt enim Dominus omnium illorum, qui eſt dives in quemque qui invocat eum. 13. Quiſquis enim invocaverit nomen Domini, ſalvus erit. 14. Quomodo igitur invocabunt eum, in quem non crediderunt?

aut

ܬܡܢ ܢܬܩܪܘܢ ܒܢܝܐ ܠܐܠܗܐ ܚܝܐ . 27 ܐܫܥܝܐ ܕܝܢ
ܐܟܪܙ ܥܠ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ . ܕܐܢ ܢܗܘܐ ܡܢܝܢܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ
ܐܝܟ ܚܠܐ ܕܒܝܡܐ : ܫܪܟܢܐ ܕܡܢܗܘܢ ܢܚܐ . 28 ܡܠܬܐ
ܓܡܝܪܐ ܘܦܣܝܩܐ . ܘܢܥܒܕܝܗ ܡܪܝܐ ܥܠ ܐܪܥܐ . 29 ܘܐܝܟ ܡܕܡ
ܕܩܕܡ ܐܡܪ ܗܘ ܐܫܥܝܐ . ܕܐܠܘ ܠܐ ܡܪܝܐ ܨܒܐܘܬ ܐܘܬܪ ܠܢ
ܫܪܟܢܐ ܐܝܟ ܣܕܘܡ ܗܘܝܢ ܗܘܝܢ : ܘܠܥܡܘܪܐ ܡܬܕܡܝܢ
ܗܘܝܢ . 30 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܐܡܪ . ܕܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܪܗܛܝܢ ܗܘܘ
ܒܬܪ ܟܐܢܘܬܐ ܐܕܪܟܘ ܟܐܢܘܬܐ . ܟܐܢܘܬܐ ܕܝܢ ܐܝܕܐ ܕܡܢ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ . 31 ܐܝܣܪܝܠ ܕܝܢ ܕܪܗܛ ܗܘܐ ܒܬܪ ܢܡܘܣܐ
ܕܟܐܢܘܬܐ . ܠܢܡܘܣܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ܠܐ ܐܕܪܟ . 32 ܡܛܠ ܡܢܐ .
ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ . ܐܠܐ ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܢܡܘܣܐ .
ܐܬܬܩܠܘ ܓܝܪ ܒܟܐܦܐ ܕܬܘܩܠܬܐ . 33 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ . ܗܐ
ܣܐܡ ܐܢܐ ܒܨܗܝܘܢ . ܟܐܦܐ ܕܬܘܩܠܬܐ ܘܟܐܦܐ ܕܡܟܫܘܠܐ .
ܘܡܢ ܕܒܗ ܢܗܝܡܢ ܠܐ ܢܒܗܬ .

ܩܦܠܐܘܢ ܝ

1 ܐܚܝ . ܨܒܝܢܐ ܕܠܒܝ ܘܒܥܘܬܝ ܕܠܘܬ ܐܠܗܐ . ܥܠܝܗܘܢ
ܕܢܚܘܢ . 2 ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܓܝܪ ܥܠܝܗܘܢ . ܕܛܢܢܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ

AD ROMANOS. Cap. IX.

populus meus, ibi vocabuntur filii Dei viventis. 27. Isajah autem prædicat de filiis Israjel, Quòd si fuerit numerus filiorum Israjel tamquam arena quæ est in mari, residuum quod erit ex eis, servabitur. 28. Sermonem decidit & pronunciavit, & faciet eum Dominus super terram. 29. Et secundùm id quod prius dixit ipse Isajah, Nisi Dominus Tzebauth reliquisset nobis residuum, tamquam Sedum facti fuissemus, & Amuræ similes essemus. 30. Quid igitur dicemus? Quòd gentes quæ non sectabantur justitiam, assequutæ sunt justitiam, justitiam quidem eam quæ ex fide est: 31. Israjel autem qui sectabatur legem justitiæ; legem justitiæ non est assequutus. 32. Propter quid? Quia nequaquam erat ex fide, sed ex operibus Legis. Impegerunt enim in lapidem offensionis. 33. Sicut scriptum est, Ecce, pono in Tzehion lapidem offensionis & petram scandali, & is qui in eum crediderit non pudefiet.

CAPUT X.

1. Fratres mei, voluntas cordis mei & obsecratio mea ad Deum pro illis est ut serventur. 2. Testor enim de ipsis quod zelus Dei est in

ܠܡܢ ܕܡܪܚܡ ܐܢܐ . 16 ܠܐ ܗܟܝܠ ܒܐܝܕ ܡܢ ܕܨܒܐ ܘܠܐ ܒܐܝܕ
ܡܢ ܕܪܗܛ . ܐܠܐ ܒܐܝܕ ܐܠܗܐ ܡܪܚܡܢܐ . 17 ܐܡܪ ܓܝܪ
ܒܟܬܒܐ ܠܦܪܥܘܢ . ܕܠܗܕܐ ܐܩܝܡܬܟ ܕܐܚܘܐ ܒܟ ܚܝܠܝ .
ܘܕܢܬܟܪܙ ܫܡܝ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ . 18 ܡܕܝܢ ܥܠ ܡܢ ܕܨܒܐ ܗܘ
ܡܪܚܡ : ܘܠܡܢ ܕܨܒܐ ܡܩܫܐ . 19 ܘܬܐܡܪ ܠܝ ܕܥܠ ܡܢܐ
ܥܕܠ . ܡܢܘ ܓܝܪ ܕܩܡ ܠܘܩܒܠ ܨܒܝܢܗ . 20 ܐܢܬ ܗܟܝܠ
ܡܢ ܐܢܬ ܐܘ ܒܪܢܫܐ : ܕܡܬܚܪܐ ܠܐܠܗܐ ܡܦܢ ܐܢܬ . ܕܠܡܐ
ܐܡܪܐ ܓܒܝܠܬܐ ܠܡܢ ܕܓܒܠܗ ܕܠܡܢܐ ܗܟܢܐ ܓܒܠܬܢܝ .
21 ܐܘ ܠܐ ܫܠܝܛ ܦܚܪܐ ܥܠ ܛܝܢܗ : ܕܡܢܗ ܡܢ ܓܒܝܠܬܐ
ܢܥܒܕ ܡܐܢܐ : ܚܕ ܠܐܝܩܪܐ ܘܚܕ ܠܨܥܪܐ : 22 ܐܢ ܕܝܢ ܨܒܐ ܐܠܗܐ
ܕܢܚܘܐ ܪܘܓܙܗ ܘܢܘܕܥ ܚܝܠܗ : ܐܝܬܝ ܒܣܘܓܐ ܕܡܓܪܬ
ܪܘܚܗ ܪܘܓܙܐ : ܥܠ ܡܐܢܐ ܕܪܘܓܙܐ ܕܡܫܡܠܝܢ ܠܐܒܕܢܐ . 23
ܘܐܫܦܥ ܚܢܢܘܗܝ ܥܠ ܡܐܢܐ ܕܚܢܢܐ : ܕܡܛܝܒܝܢ ܗܘܘ
ܠܐܠܗܐ ܠܫܘܒܚܐ . 24 ܕܐܝܬܝܢ ܚܢܢ ܩܪܝܐ . ܠܐ ܗܘܐ ܒܠܚܘܕ
ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ : ܐܠܐ ܐܦ ܡܢ ܥܡܡܐ . 25 ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܒܗܘܫܥ
ܐܡܪ . ܕܐܩܪܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܗܘܘ ܥܡܝ ܥܡܐ ܕܝܠܝ . ܘܠܐ ܪܚܝܡܬܐ
ܪܚܝܡܬܐ . 26 ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܒܕܘܟܬܐ ܕܐܬܩܪܝܘ ܗܘܘ ܠܐ

illi cui gratiosus futurus sum. 16. Non igitur per manus ejus qui vult, neque per manus ejus qui curris, sed per manus Dei misericordis. 17. Dicit enim in Scriptura Phareuni, Ad hoc ipsum excitavi te ut ostenderem in te virtutem meam, & ut prædicetur nomen meum in terra universa. 18. Itaque cujus vult, ipse miseretur, & quem vult, indurat. 19. Et jam dices, De quo conqueritur? Quis enim est qui resistat voluntati ejus? 20. Tu igitur quis es, ô fili hominis, ut respondeas Deo? Nunquid dicit massa ei qui finxit ipsam, Propter quid ita finxisti me? 21. Aut non habet potestatem figulus in lutum suum, ut ex eadem massa faciat vasa, unum ad decus, & unum ad dedecus? 22. Si verò volens ostendere Deus iram suam, & notam facere potentiam suam, induxit pro magna longanimitate sua iram super vasa iræ, quæ perfecta fuerunt ad interitum: 23. Et effudit misericordias suas super vasa misericordiæ quæ parata fuerant Deo ad gloriam: 24. Qui sumus nos vocati non tantùm ex Iudæis, sed etiam ex Gentibus. 25. Quemadmodum etiam in Hosea dicit, Vocabo eos qui non fuerunt populus meus, populum meum: & non dilectam, dilectam: 26. Erit enim in loco ubi vocabantur non populus

ܘܐܒ̈ܗܬܐ . 5 ܘܡܢܗܘܢ ܐܬܚܙܝ ܡܫܝܚܐ ܒܒܣܪ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܐܠܗܐ ܕܥܠ ܟܠ . ܕܠܗ ܬܫ̈ܒܚܢ ܘܒܘܪ̈ܟܢ ܠܥܠܡ
ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ . 6 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܡܦܠ ܢܦܠܬ ܡܠܬܗ
ܕܐܠܗܐ . ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܟܠܗܘܢ ܕܡܢ ܐܝܣܪܝܠ ܐܢܘܢ
ܐܝܣܪܝܠ . 7 ܘܐܦ ܠܐ ܡܛܠ ܕܡܢ ܙܪܥܗ ܐܢܘܢ ܕܐܒܪܗܡ ܟܠܗܘܢ
ܒܢ̈ܝܐ ܡܛܠ ܕܐܬܐܡܪ ܕܒܐܝܣܚܩ ܢܬܩܪܐ ܠܟ ܙܪܥܐ . 8 ܗܢܘ
ܕܝܢ . ܠܐ ܗܘܐ ܒܢ̈ܝܐ ܕܒܣܪܐ ܐܢܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܠܗܐ : ܐܠܐ ܒܢ̈ܝܐ
ܕܡܘܠܟܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܠܙܪܥܐ . 9 ܕܡܘܠܟܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ
ܡܠܬܐ ܗܕܐ : ܕܠܙܒܢܐ ܗܢܐ ܐܬܐ ܘܢܗܘܐ ܒܪܐ ܠܣܪܐ . 10
ܘܠܘ ܗܕܐ ܒܠܚܘܕ . ܐܠܐ ܐܦ ܪܦܩܐ . ܟܕ ܥܡ ܚܕ ܐܒܘܢ
ܐܝܣܚܩ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܫܘܬܦܘܬܐ : 11 ܥܕ ܠܐ ܢܬܝܠܕܘܢ
ܒܢܘܗܝ : ܘܠܐ ܢܥܒܕܘܢ ܛܒܬܐ ܐܘ ܒܝܫܬܐ : ܩܕܡܬ ܐܬܝܕܥܬ
ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ . ܕܬܩܘܡ ܠܐ ܒܥܒ̈ܕܐ . ܐܠܐ ܒܝܕ ܗܘ
ܕܩܪܐ . 12 ܐܬܐܡܪ ܓܝܪ ܕܪܒܐ ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ ܠܙܥܘܪܐ . 13 ܐܝܟ
ܕܟܬܝܒ . ܠܝܥܩܘܒ ܪܚܡܬ ܘܠܥܣܘ ܣܢܝܬ ܀ 14 ܡܢܐ
ܗܟܝܠ ܢܐܡܪ . ܠܡܐ ܥܘܠܐ ܐܝܬ ܠܘܬ ܐܠܗܐ : ܚܣ . 15 ܗܐ
ܐܦ ܠܡܘܫܐ ܐܡܪ . ܐܪܚܡ ܥܠ ܡܢ ܕܡܪܚܡ ܐܢܐ . ܘܐܚܘܢ

AD ROMANOS. CAP. IX.

5. Et Patres, ex quibus apparuit Christus in carne, qui est Deus qui est super omnia, cujus sunt laudes & benedictiones in seculum seculorum, Ammin. 6. Nequaquam enim prorsus excidit sermo Dei. Nam neque omnes qui sunt ex Israjel, sunt Israjel: 7. Nec etiam propterea quod ex semine sunt Abrahæ, omnes sunt filii: quia dictum est, In Ischak vocabitur tibi semen. 8. Hoc vero est: nequaquam filii carnis sunt filii Dei, sed filii promissionis reputantur pro semine: 9. Promissionis namque est sermo hic, nempe, In tempore hoc veniam, & erit filius Saræ. 10. Neque hoc tantum, sed etiam Raphka, quum fuisset illi consociatio cum uno patre nostro Ischak, 11. Quum nondum nati essent filii ejus, neque fecissent bonum aut malum, præcognita fuit voluntas Dei, ut firma maneret non per opera, sed per manum ejus qui vocavit. 12. Dictum est enim quòd senior erit servus minori, 13. Sicut scriptum est, Iaakub dilexi, & Esau odio habui. 14. Quid igitur dicemus? nunquid iniquitas est apud Deum? absit. 15. Ecce etiam Musche dixit, Miserebor ejus cujus misertus fuero, & gratiam præstabo

ܡܝܬ ܘܩܡ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܝܡܝܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܒܥܐ ܚܠܦܝܢ.
35 ܡܢܘ ܢܦܪܫܢܝ ܡܢ ܚܘܒܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܐܘܠܨܢܐ ܐܘ
ܚܒܘܫܝܐ. ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ. ܐܘ ܟܦܢܐ. ܐܘ ܥܪܛܠܝܘܬܐ. ܐܘ
ܩܘܢܕܝܢܘܣ. ܐܘ ܣܝܦܐ. 36 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ. ܕܡܛܠܬܟ ܡܡܝܬܝܢܢ
ܟܠܝܘܡ. ܘܐܬܚܫܒܢ ܐܝܟ ܥܪܒܐ ܠܢܟܣܬܐ. 37 ܐܠܐ ܒܗܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܙܟܝܢܢ ܒܝܕ ܡܢ ܕܐܚܒܢ. 38 ܡܬܚܝܒ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܕܠܐ ܡܘܬܐ ܘܠܐ ܚܝܐ. ܘܠܐ ܡܠܐܟܐ. ܘܠܐ ܫܘܠܛܢܐ. ܘܠܐ ܚܝܠܐ.
ܘܠܐ ܕܩܝܡܢ ܘܠܐ ܕܥܬܝܕܢ. 39 ܘܠܐ ܪܘܡܐ ܘܠܐ ܥܘܡܩܐ. ܘܠܐ
ܒܪܝܬܐ ܐܚܪܬܐ. ܬܫܟܚ ܠܡܦܪܫܘ ܡܢ ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ
ܕܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܛ ܀

1 ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܒܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܡܕܓܠ ܐܢܐ. ܘܬܐܪܬܝ
ܡܣܗܕܐ ܠܝ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 2 ܕܟܪܝܘܬܐ ܪܒܐ ܠܝ ܟܐܒܬܐ
ܘܟܐܒܐ ܕܡܢ ܠܒܝ ܠܐ ܫܠܐ. 3 ܡܨܠܐ ܗܘܝܬ ܓܝܪ ܕܐܢܐ ܢܦܫܝ
ܚܪܡܐ ܐܗܘܐ ܡܢ ܡܫܝܚܐ. ܚܠܦ ܐܚܝ ܘܐܚܝܢܝ ܕܒܒܣܪ.
4 ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܕܝܠܗܘܢ ܗܘܬ ܣܝܡܬ ܒܢܝܐ
ܘܫܘܒܚܐ ܘܕܝܬܩܐ. ܘܢܡܘܣܐ ܘܬܫܡܫܬܐ. ܘܫܘܘܕܝܐ

mortuus est, & resurrexit, & est ad dexteram Dei, & orat pro nobis. 35. Quis separabit me à dilectione Christi? Afflictio? aut angustia? aut persequutio? aut fames? aut nuditas? aut periculum? aut gladius? 36. Quemadmodum scriptum est, Propter te quotidie morti tradimur, & reputati sumus tamquam oves ad mactationem. 37. Sed in his omnibus vincimus per manum ejus qui dilexit nos. 38. Persuasus enim sum, quòd neque mors, neque vita, neque angeli, neque principatus, neque virtutes, neque quæ sunt præsentia, neque quæ sunt futura, 39. Neque altitudo, neque profunditas, neque etiam creatura alia poterit separare me à charitate Dei, quæ est in Domino nostro Ieschua Christo.

CAPUT IX.

1. Veritatem dico in Christo, & non mentior: & mens mea testatur in me, per Spiritum sanctum: 2. Quòd tristitia est mihi magna, & dolor qui ex corde meo non cessat. 3. Orabam enim ut ego ipse anathema essem à Christo pro fratribus meis & cognatis meis qui sunt secundum carnem: 4. Qui sunt filii Israel, quorum erat adoptio filiorum, & gloria, & federa, & lex, & ministerium, & promissiones,

5. Et

ܕܦܓܪܢ . 24 ܒܣܒܪܐ ܓܝܪ ܚܝܝܢ ܗܘ . ܣܒܪܐ ܕܝܢ ܕܡܬܚܙܐ
ܠܐ ܗܘܐ ܣܒܪܐ . ܐܢ ܓܝܪ ܚܙܝܢܢ ܠܗ : ܡܢܐ ܡܣܟܝܢܢ ܠܗ .
25 ܐܢ ܕܝܢ ܠܡܕܡ ܕܠܐ ܚܙܝܢܢ ܡܣܟܝܢܢ . ܒܡܓܪܬ
ܪܘܚܐ ܡܩܘܝܢܢ . 26 ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܝ ܪܘܚܐ ܡܥܕܪܐ ܠܟܪܝܗܘܬܢ .
ܡܢܐ ܓܝܪ ܢܨܠܐ ܐܝܟ ܕܘܠܐ ܠܐ ܝܕܥܝܢ . ܐܠܐ ܗܝ ܪܘܚܐ ܡܬܟܫܦܐ
ܚܠܦܝܢ : ܒܬܢܚܬܐ ܕܠܐ ܡܬܡܠܠܢ . 27 ܡܒܨܐ ܕܝܢ ܠܒܘܬܐ :
ܗܘ ܝܕܥ ܡܢܐ ܗܝ ܬܪܥܝܬܐ ܕܪܘܚܐ : ܕܐܝܟ ܨܒܝܢܗ ܗܘ ܕܐܠܗܐ
ܡܬܟܫܦܐ ܚܠܦ ܩܕܝܫܐ ܀ 28 ܝܕܥܝܢ ܕܝܢ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܚܒܝܢ
ܠܐܠܗܐ : ܒܟܠ ܡܕܡ ܡܥܕܪ ܠܗܘܢ ܠܛܒܬܐ . ܠܐܝܠܝܢ
ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܐܬܨܒܝ ܕܢܗܘܘܢ ܩܪܝܐ : 29 ܘܡܢ ܠܘܩܕܡ ܝܕܥ ܐܢܘܢ :
ܘܪܫܡ ܐܢܘܢ ܒܕܡܘܬܐ ܕܨܘܪܬܐ ܕܒܪܗ . ܕܗܘ ܢܗܘܐ ܒܘܟܪܐ
ܕܐܚܐ ܣܓܝܐܐ . 30 ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܪܫܡ ܐܢܘܢ ܩܪܐ .
ܘܐܝܠܝܢ ܕܩܪܐ ܠܗܘܢ ܙܕܩ . ܘܐܝܠܝܢ ܕܙܕܩ . ܠܗܘܢ
ܫܒܚ . 31 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܐܡܪ ܥܠ ܗܠܝܢ . ܐܢ ܐܠܗܐ ܠܘܬܢ
ܡܢܘ ܠܘܩܒܠܢ . 32 ܘܐܢ ܥܠ ܒܪܗ ܠܐ ܚܣ : ܐܠܐ ܚܠܦ ܟܠܢ
ܐܫܠܡܗ : ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܢܬܠ ܠܢ ܥܡܗ ܟܠ ܡܕܡ . 33 ܡܢܘ ܢܬܪܥܡ
ܥܠ ܓܒܝܐ ܕܐܠܗܐ . ܐܠܗܐ ܡܙܕܩ . 34 ܡܢܘ ܡܚܝܒ . ܡܫܝܚܐ

corporum noſtrorum. 24. Eo quod in ſpe eſt ſalus noſtra. Spes autem quæ conſpicitur, nequaquam eſt ſpes. Si enim conſpiceremus ipſam, cur intentis oculis exſpectaremus eam? 25. Si verò id quod non conſpicitur, ſperamus, per patientiam exſpectamus. 26. Similiter etiam ipſe Spiritus auxiliatur infirmitati noſtræ, quid enim oremus quemadmodum oportet, ignoramus: ſed ipſe Spiritus orat pro nobis gemitibus qui verbis non exprimuntur. 27. Qui ſcrutatur autem corda, ipſe novit quis ſit intellectus Spiritus: quia ſecundùm voluntatem Dei orat pro ſanctis. 28. Scimus autem quòd iis qui diligunt Deum, in omni re auxiliatur *Deus* eis ad bonum, iis *inquam* quos prædeſtinavit ut eſſent vocati: 29. Et præſcivit eos, & obſignavit eos in ſimilitudine figuræ filii ſui, ut ipſe ſit primogenitus fratrum multorum. 30. Eos autem quos priùs obſignavit, eoſdem vocavit: & eos quos vocavit, eoſdem juſtificavit, & eos quos juſtificavit, eoſdem glorificavit. 31. Quid igitur dicemus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis eſt contra nos? 32. Et ſi filio ſuo non pepercit, ſed pro omnibus nobis tradidit eum, quomodo non omnia cum eo dabit nobis? 33. Quis ſe opponet electis Dei? Deus juſtificat. 34. Quis condemnet? Chriſtus

EPISTOLA PAULI

futurum est ut moriamini : & si in spiritu coversationes corporis mortificetis, vivetis. 14. Illi enim qui Spiritu Dei ducuntur, hi filii sunt Dei. 15. Non enim accepistis spiritum servitutis iterum ad timorem, sed accepistis Spiritum adoptionis filiorum, per quem clamamus, Pater, Pater noster. 16. Et ipse Spiritus testatur spiritui nostro, quòd sumus filii Dei. 17. Et si filii, etiam hæredes : hæredes Dei, & consortes hæreditatis Ieschua Christi : ut si patiamur cum eo, etiam cum eo glorificemur. 18. Arbitror enim ego quòd non sint pares passiones temporis hujus gloriæ illi quæ futurum est ut reveletur in nobis. 19. Universa enim creatura exspectat, & oculos intendit in revelationem filiorum Dei. 20. (Creatura enim subjacet vanitati, non pro voluntate sua, sed propter eum qui subjecit eam.) 21. In spe quòd etiam ipsa creatura liberabitur à servitute corruptionis, in libertatem gloriæ filiorum Dei. 22. Scimus enim quòd omnes creaturæ congemiscunt, & parturiunt usque in diem hunc. 23. Et non solùm ipsæ, sed etiam nos, in quibus sunt primitiæ Spiritus, congemiscimus in nobisipsis, & intentis oculis exspectamus adoptionem filiorum, redemtionem

corpo-

ܕܢܚܝܒܝܗ ܠܚܛܝܬܐ ܒܒܣܪܗ . 4 ܕܬܬܡܠܐ ܬܪܝܨܘܬܐ ܕܢܡܘܣܐ ܒܢ
ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܒܣܪ ܡܗܠܟܝܢܢ ܐܠܐ ܒܪܘܚ . 5 ܐܝܠܝܢ
ܓܝܪ ܕܒܒܣܪ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܒܣܪܐ ܗܘ ܡܬܪܥܝܢ . ܘܐܝܠܝܢ ܕܪܘܚ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܪܘܚ ܗܘ ܡܬܪܥܝܢ . 6 ܬܪܥܝܬܐ ܓܝܪ ܕܒܣܪܐ ܡܘܬܐ
ܗܘ . ܘܬܪܥܝܬܐ ܕܪܘܚܐ ܚܝܐ ܘܫܠܡܐ . 7 ܡܛܠ ܕܬܪܥܝܬܐ
ܕܒܣܪܐ ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܗܝ ܠܘܬ ܐܠܗܐ . ܠܢܡܘܣܐ ܓܝܪ
ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܡܫܬܥܒܕܐ . ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚܐ . 8 ܘܐܝܠܝܢ
ܕܒܒܣܪ ܐܝܬܝܗܘܢ : ܠܡܫܦܪ ܠܐܠܗܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ . 9 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܒܒܣܪ ܐܠܐ ܒܪܘܚ . ܐܢ ܫܪܝܪܐܝܬ ܪܘܚܗ ܕܐܠܗܐ
ܥܡܪܐ ܒܟܘܢ . ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܠܝܬ ܠܗ ܪܘܚܗ ܕܡܫܝܚܐ :
ܗܢܐ ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܠܗ . 10 ܘܐܢ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܒܟܘܢ : ܦܓܪܐ
ܡܝܬ ܗܘ ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ . ܪܘܚܐ ܕܝܢ ܚܝܐ ܗܝ ܡܛܠ ܟܐܢܘܬܐ .
11 ܘܐܢ ܪܘܚܗ ܕܗܘ ܕܐܩܝܡ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܥܡܪܐ ܒܟܘܢ . ܗܘ ܕܐܩܝܡܗ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܐܦ ܠܦܓܪܝܟܘܢ ܡܝܘܬܐ ܢܚܐ :
ܡܛܠ ܪܘܚܗ ܕܥܡܪܐ ܒܟܘܢ ܀ 12 ܗܫܐ ܐܚܝ ܚܝܒܝܢ ܚܢܢ :
ܠܘ ܠܒܣܪܐ ܕܒܒܣܪ ܢܗܠܟ . 13 ܐܢ ܓܝܪ ܒܒܣܪ ܚܝܝܢ ܐܢܬܘܢ

ut condemnaret peccatum in carne ejus: 4. Quò juſtificatio Legis in nobis impleretur, qui nequa-
quam in carne ambulamus, ſed in ſpiritu. 5. Illi enim qui in carne ſunt, quod carnis eſt cogitant: &
illi qui ſpirituales ſunt, quod eſt ſpiritus cogitant. 6. Intellectus enim carnis, mors eſt: & intellectus
ſpiritus, vita & pax. 7. Propterea quòd intellectus carnis inimicitia eſt adverſus Deum. Legi enim
Dei ſe non ſubmittit: quia non poteſt. 8. Et ii qui in carne ſunt, placere Deo non poſſunt. 9. Vos
autem non eſtis in carne, ſed in ſpiritu: ſi verè Spiritus Dei habitat in vobis. Si autem non ſit in ali-
quo Spiritus Chriſti, hic nequaquam eſt ejus. 10. Quòd ſi autem Chriſtus eſt in vobis, corpus mortuum
eſt propter peccatum: Spiritus autem vivens eſt propter juſtitiam. 11. Et ſi Spiritus ejus qui excitavit
Dominum noſtrum Ieſchua Chriſtum à mortuis, habitat in vobis, ipſe qui excitavit Dominum noſtrum
Ieſchua Chriſtum à mortuis, etiã corpora veſtra mortalia vivificabit propter Spiritũ ipſius qui habitat in
vobis. 12. Nũc, fratres mei, debitores ſumus, non carni, ut in carne ambulemus. 13. Si enim in carne vivatis,

ܡܕܡ ܕܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ . ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ : ܐܠܐ
ܚܛܝܬܐ ܕܥܡܪܐ ܒܝ . 21 ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܠܢܡܘܣܐ ܆
ܕܡܨܒܝܢܝ ܗܘ ܕܠܛܒܬܐ ܥܒܕ . ܡܛܠ ܕܒܝܫܬܐ
ܩܪܝܒܐ ܗܝ ܠܝ . 22 ܚܕܐ ܐܢܐ ܓܝܪ ܒܢܡܘܣܗ ܕܐܠܗܐ
ܒܒܪܢܫܐ ܕܠܓܘ . 23 ܚܙܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܢܡܘܣܐ ܐܚܪܢܐ ܒܗܕܡܝ ܆
ܕܡܩܪܒ ܠܘܩܒܠ ܢܡܘܣܐ ܕܪܥܝܢܝ ܆ ܘܫܒܐ ܠܝ ܠܢܡܘܣܐ
ܕܚܛܝܬܐ ܕܐܝܬ ܒܗܕܡܝ . 24 ܕܘܝܐ ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ . ܡܢܘ ܢܦܨܝܢܝ
ܡܢ ܦܓܪܐ ܗܢܐ ܕܡܘܬܐ . 25 ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܐ ܒܝܕ ܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ 26 ܗܫܐ ܗܟܝܠ ܐܢܐ ܒܪܥܝܢܝ ܆ ܥܒܕܐ
ܐܢܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܐ ܒܒܣܪܝ ܕܝܢ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ
ܕܚܛܝܬܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܚ ܀

ܐ . ܡܟܝܠ ܠܝܬ ܚܘܝܒܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܗܠܟܝܢ ܒܒܣܪ
ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 2 ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܕܪܘܚܐ ܕܚܝܐ . ܕܒܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ . ܚܪܪܟ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܚܛܝܬܐ ܘܕܡܘܬܐ . 3 ܡܛܠ
ܕܡܚܝܠ ܗܘܐ ܢܡܘܣܐ ܒܝܕ ܚܘܠܫܐ ܕܒܣܪܐ ܆ ܫܕܪ
ܐܠܗܐ ܒܪܗ ܒܕܡܘܬܐ ܕܒܣܪܐ ܕܚܛܝܬܐ ܆ ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ

illud quod nolo facio, nequaquam ego facio, sed peccatum quod habitat in me. 21. *Invenio igitur legem quæ perfecta est, in ipsa mente mea volente facere bonum, propterea quòd malum proximum est mihi.* 22. Gaudeo enim in Lege ipsa Dei in filio hominis interno: 23. Video verò Legem aliam in membris meis, quæ bellum gerit contra legem mentis meæ, & captivum me reddit legi peccati, quæ est in membris meis. 24. Miser ego filius hominis: quis liberabit me ex hoc corpore mortis? 25. Gratias ago Deo meo per Dominum nostrum Ieschua Christum. 26. Nunc igitur ego mente mea servus sum Legis Dei: carne autem mea servus sum legis peccati.

CAPUT VIII.

1. Proinde non est condemnatio iis qui non ambulant juxta carnem in Ieschua Christo. 2. Lex enim Spiritus vitæ qui est in Christo Ieschua, liberavit te à lege peccati & mortis: 3. Eò quòd enim viribus destituta erat Lex per manum infirmitatis carnis, misit Deus Filium suum in similitudine carnis peccati, propter ipsum peccatum, ut,

ܢܡܘܣܐ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܟܕ ܐܬܬ ܕܝܢ ܦܘܩܕܢܐ. ܚܛܝܬܐ ܐܬܚܝܬ. 10
ܘܐܢܐ ܡܝܬܬ. ܘܐܫܬܟܚ ܠܝ ܦܘܩܕܢܐ ܗܘ ܕܚܝܐ ܠܡܘܬܐ.
11 ܚܛܝܬܐ ܓܝܪ ܒܥܠܬܐ ܕܐܫܟܚܬ ܠܗ ܒܝܕ ܦܘܩܕܢܐ.
ܐܛܥܝܬܢܝ. ܘܒܗ ܩܛܠܬܢܝ. 12 ܢܡܘܣܐ ܡܕܝܢ ܩܕܝܫ ܗܘ.
ܘܦܘܩܕܢܐ ܩܕܝܫ ܗܘ ܘܟܐܢ ܘܛܒ. 13 ܛܒܬܐ ܗܟܝܠ ܠܝ
ܠܡܘܬܐ ܗܘܬ ܠܝ. ܚܣ. ܐܠܐ ܚܛܝܬܐ ܕܬܬܚܙܐ
ܕܚܛܝܬܐ ܗܝ. ܕܒܛܒܬܐ ܓܡܪܬ ܒܝ ܡܘܬܐ. ܕܬܬܚܝܒ ܝܬܝܪ
ܚܛܝܬܐ ܒܦܘܩܕܢܐ. 14 ܝܕܥܝܢ ܓܝܪ ܕܢܡܘܣܐ ܕܪܘܚ ܗܘ.
ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܒܣܪ ܐܢܐ. ܘܡܙܒܢ ܐܢܐ ܠܚܛܝܬܐ. 15 ܡܕܡ ܕܣܥܪ
ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ.
ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܣܢܐ ܐܢܐ ܗܘ ܗܘ ܥܒܕ ܐܢܐ. 16 ܘܐܢ ܡܕܡ ܕܠܐ ܨܒܐ
ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܡܘܣܐ ܕܫܦܝܪ ܗܘ. 17 ܗܫܐ
ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܠܗ. ܐܠܐ ܚܛܝܬܐ ܕܥܡܪܐ ܒܝ.
18 ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܠܐ ܥܡܪܐ ܒܝ ܕܗܘ ܒܒܣܪܝ ܛܒܬܐ.
ܨܒܝܢܐ ܓܝܪ ܕܛܒܬܐ ܩܪܝܒ ܠܝ. ܕܐܣܥܪܝܗ ܕܝܢ ܠܐ ܡܫܟܚ
ܐܢܐ. 19 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܛܒܬܐ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܐܠܐ
ܒܝܫܬܐ ܕܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܠܗ ܗܝ ܥܒܕ ܐܢܐ. 20 ܘܐܢ

AD ROMANOS. CAP. VII.

Lege ab initio: quum autem venit mandatum, peccatum revixit. 10. Et ego mortuus sum, & repertum est mihi mandatum ipsum vitæ ad mortem. 11. Peccatum enim per occasionem quam invenit sibi per manum mandati, decepit me, & per illud occidit me. 12. Lex ergo, sancta est: & mandatum, sanctum est, & justum & bonum. 13. Bonum ergo ipsum mihi ad mortem factum est? Absit: sed peccatum; ut conspiceretur quod peccatum esset, *ipsum fuit* quod per bonum perfecerit in me mortem, quo magis condemnaretur peccatum per mandatum. 14. Scimus enim quod Lex spiritualis est: ego autem carnalis sum, & venditus sum peccato. 15. Quod enim ago, non agnosco: & nequaquam id quod volo, facio, sed id quod odi, illud ipsum facio. 16 Et si id quod nolo, facio, testor ego de Lege quod bona sit: 17. Nunc autem nequaquam ego operor illud, sed peccatum quod habitat in me. 18. Novi enim illud, *videlicet* quod non habitat in me (hoc verò est in carne mea) bonum. Ut velim enim bonum, in promtu est mihi: ut operer autem ipsum, non possum. 19. Nequaquam enim bonum quod volo facere, facio; sed malum quod nolo facere, illud ipsum facio. 20. Et si illud

ܐܢܐ . ܕܢܡܘܣܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܥܠ ܓܒܪܐ ܟܡܐ ܕܚܝ . 2 ܐܝܟ
ܐܢܬܬܐ ܕܐܣܝܪܐ ܗܝ ܒܒܥܠܗ ܟܡܐ ܕܚܝ ܒܢܡܘܣܐ . ܐܢ ܕܝܢ
ܡܝܬ ܒܥܠܗ ܀ ܐܬܚܪܪܬ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܒܥܠܗ . 3 ܐܢ ܕܝܢ ܟܕ
ܚܝ ܒܥܠܗ ܢܦܩܐ ܠܓܒܪ ܐܚܪܢ ܗܘܬ ܠܗ ܓܝܪܬܐ . ܐܢ
ܕܝܢ ܢܡܘܬ ܒܥܠܗ ܀ ܐܬܚܪܪܬ ܡܢ ܢܡܘܣܐ . ܘܠܐ ܐܝܬܝܗ
ܓܝܪܬܐ ܐܢ ܬܗܘܐ ܠܓܒܪ ܐܚܪܢ . 4 ܘܗܫܐ ܐܚܝ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܡܝܬܬܘܢ ܠܢܡܘܣܐ ܒܦܓܪܗ ܕܡܫܝܚܐ . ܕܬܗܘܘܢ ܠܐܚܪܝܢ
ܐܝܢܐ ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . ܕܬܬܠܘܢ ܦܐܪܐ ܠܐܠܗܐ ܀ 5 ܟܕ
ܒܒܣܪܐ ܗܘܝܢ ܓܝܪ ܀ ܚܫܐ ܕܚܛܗܐ ܕܒܢܡܘܣܐ ܡܬܚܦܛܝܢ
ܗܘܘ ܒܗܕܡܝܢ ܀ ܕܦܐܪܐ ܢܬܠ ܠܡܘܬܐ . 6 ܗܫܐ ܕܝܢ
ܐܬܒܛܠܢ ܡܢ ܢܡܘܣܐ . ܘܡܝܬܢ ܠܗܘ ܕܐܚܝܕ ܗܘܐ ܠܢ .
ܕܢܦܠܘܚ ܡܟܝܠ ܒܚܕܬܘܬܐ ܕܪܘܚܐ . ܘܠܐ ܒܥܬܝܩܘܬܐ ܕܟܬܒܐ .
7 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪܝܢ ܀ ܢܡܘܣܐ ܚܛܝܬܐ ܗܘ . ܚܣ . ܐܠܐ
ܠܚܛܝܬܐ ܠܐ ܝܠܦܬ ܐܠܐ ܒܝܕ ܢܡܘܣܐ . ܠܪܓܬܐ ܓܝܪ ܠܐ ܝܕܥ
ܗܘܝܬ ܀ ܐܠܘ ܠܐ ܢܡܘܣܐ ܕܐܡܪ ܠܐ ܬܪܓ . 8 ܘܒܗܢܐ ܦܘܩܕܢܐ
ܐܫܟܚܬ ܠܗ ܚܛܝܬܐ ܥܠܬܐ ܀ ܘܓܡܪܬ ܒܝ ܟܠ ܪܓܐ . ܕܒܠܐ
ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܚܛܝܬܐ ܡܝܬܐ ܗܘܬ ܀ 9 ܐܢܐ ܕܝܢ ܚܝ ܗܘܝܬ ܕܠܐ

EPISTOLA PAULI

quod Lex dominans est super hominem quamdiu vivit? 2. Sicut mulier, quæ alligata est marito suo, quamdiu ille vivit, per legem: si autem mortuus fuerit maritus ejus, libera facta est à Lege mariti sui. 3. Si verò dum vivit maritus ejus copulata fuerit viro alii, facta est adultera: quod si moriatur maritus ejus, libera facta est à Lege, & non est adultera si sit viro alteri. 4. Et nunc fratres mei, etiam vos mortui estis Legi, in corpore Christi, ut sitis alteri, *videlicet* ei qui surrexit à mortuis, ut reddatis fructus Deo. 5. Quum enim in carne essemus, infirmitates peccatorum, quæ sunt per Legem, efficaces erant in membris nostris, ut fructum redderemus morti: 6. Nunc autem soluti sumus à Lege, & mortui sumus ei qui detinebat nos, ut serviamus posthac in novitate Spiritus, & non in vetustate scripturæ. 7. Quid ergo dicimus? Lex peccatum est? absit. Sed peccatum non didici nisi per manum Legis: non enim concupiscentiam sciebam nisi fuisset Lex quæ dicit, Ne concupiscas. 8. Et per hoc mandatum invenit sibi peccatum occasionem, & perfecit in me omnem concupiscentiam. Absque Lege enim peccatum mortuum erat. 9. Ego autem vivebam sine

Lege

ܕܗܘ ܕܡܫܬܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ܆ ܐܘ ܠܚܛܝܬܐ ܐܘ ܠܡܫܡܥܬܐ
ܕܟܐܢܘܬܐ܂ 17 ܛܝܒܘܬܗ ܕܝܢ ܠܐܠܗܐ܆ ܕܥܒܕܐ ܗܘܝܬܘܢ
ܕܚܛܝܬܐ܆ ܘܐܫܬܡܥܬܘܢ ܡܢ ܠܒܐ ܠܕܡܘܬܐ ܕܝܘܠܦܢܐ
ܕܐܫܬܠܡܬܘܢ ܠܗ܂ 18 ܘܟܕ ܐܬܚܪܪܬܘܢ ܡܢ ܚܛܝܬܐ܆
ܐܫܬܥܒܕܬܘܢ ܠܟܐܢܘܬܐ܂ 19 ܐܝܟ ܕܒܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܂
ܡܛܠ ܟܪܝܗܘܬܐ ܕܒܣܪܟܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܛܝܒܬܘܢ ܗܕܡܝܟܘܢ
ܠܥܒܕܘܬܐ ܕܛܢܦܘܬܐ ܘܕܥܘܠܐ܆ ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܫܐ ܛܝܒܘ
ܗܕܡܝܟܘܢ ܠܥܒܕܘܬܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ܘܕܩܘܕܫܐ܂ 20 ܟܕ ܥܒܕܐ
ܗܘܝܬܘܢ ܓܝܪ ܕܚܛܝܬܐ܆ ܡܚܪܪܐ ܗܘܝܬܘܢ ܠܟܐܢܘܬܐ܂
21 ܘܦܐܪܐ ܐܝܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܗܝܕܝܢ܆ ܐܠܝܢ ܕܝܘܡܢܐ
ܒܗܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗܝܢ܂ ܚܪܬܗܝܢ ܓܝܪ ܡܘܬܐ܂ 22 ܘܗܫܐ
ܐܬܚܪܪܬܘܢ ܡܢ ܚܛܝܬܐ܆ ܘܗܘܝܬܘܢ ܥܒܕܐ ܠܐܠܗܐ܂ ܐܝܬ
ܠܟܘܢ ܦܐܪܐ ܩܕܝܫܐ܆ ܕܚܪܬܗܘܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܂ 23 ܐܦܣܘܢܝܐ
ܓܝܪ ܕܚܛܝܬܐ ܡܘܬܐ ܗܘ܂ ܘܡܘܗܒܬܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ
ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܙ ܀

1 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܚܝ܂ ܠܝܕܥܝ ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܡܡܠܠ ܐܢܐ

AD ROMANOS CAP VI.

cui obeditis, sive peccato, sive auditui auris justitiæ? 17. Gratia autem Deo, quòd servi fuistis peccati, & obedivistis ex corde formæ doctrinæ cui traditi estis: 18. Et quum liberi facti sitis à peccato, subjecistis vos justitiæ, 19. Tamquam inter filios hominis loquor, propter infirmitatem carnis vestræ: ut quemadmodum accommodastis membra vestra servituti impuritatis & iniquitatis, ita etiam nunc accommodetis membra vestra servituti justitiæ & sanctificationis. 20. Quum enim servi essetis peccati, liberi eratis justitiæ. 21. Et quis fructus erat vobis tunc, in quo hodie erubescitis? finis enim ejus est mors. 22. Et nunc, quum liberi facti sitis à peccato, & facti sitis servi Deo, sunt vobis fructus sancti, quorum finis est vita quæ est in æternum. 23. Stipendium enim peccati, mors est: & donum Dei, vita quæ est in æternum, per Dominum nostrum Ieschua Christum.

CAPUT. VII.

1. An ignoratis fratres mei (scientibus enim Legem loquor)

ܕܒܪܢܫܢ ܥܬܝܩܐ ܐܙܕܩܦ ܥܡܗ . ܕܢܒܛܠ ܦܓܪܗ ܕܚܛܝܬܐ .
ܘܬܘܒ ܠܐ ܢܫܡܫ ܠܚܛܝܬܐ . 7 ܡܢ ܕܡܝܬ ܓܝܪ ܐܙܕܕܩ
ܠܗ ܡܢ ܚܛܝܬܐ . 8 ܐܢ ܕܝܢ ܡܝܬܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ : ܢܗܝܡܢ
ܕܥܡܗ ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܢܚܐ . 9 ܝܕܥܝܢܢ ܓܝܪ ܕܡܫܝܚܐ ܩܡ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . ܘܬܘܒ ܠܐ ܡܐܬ . ܘܡܘܬܐ ܠܐ ܡܫܬܠܛ
ܒܗ . 10 ܕܡܝܬ ܓܝܪ ܠܚܛܝܬܐ ܗܘ ܡܝܬ ܚܕܐ ܙܒܢ ܘܕܚܝ
ܚܝ ܗܘ ܠܐܠܗܐ . 11 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܐܬܚܫܒܘ ܢܦܫܟܘܢ
ܕܡܝܬܐ ܐܢܬܘܢ ܠܚܛܝܬܐ : ܘܚܝܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ : ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ : 12 ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܡܠܟ ܚܛܝܬܐ ܒܦܓܪܟܘܢ ܡܝܘܬܐ :
ܐܝܟ ܕܬܫܬܡܥܘܢ ܠܪܓܝܝܬܗ . 13 ܘܐܦ ܠܐ ܬܛܝܒܘܢ ܗܕܡܝܟܘܢ
ܙܝܢܐ ܕܥܘܠܐ ܠܚܛܝܬܐ . ܐܠܐ ܛܝܒܘ ܢܦܫܟܘܢ ܠܐܠܗܐ : ܐܝܟ
ܐܢܫܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܚܝܝܬܘܢ . ܘܗܕܡܝܟܘܢ ܙܝܢܐ ܢܗܘܘܢ
ܠܟܐܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ : 14 ܘܚܛܝܬܐ ܠܐ ܬܫܬܠܛ ܥܠܝܟܘܢ .
ܠܐ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ : ܐܠܐ ܬܚܝܬ ܛܝܒܘܬܐ .
15 ܡܢܐ ܗܟܝܠ . ܢܚܛܐ ܕܠܐ ܗܘܝܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܐܠܐ ܬܚܝܬ
ܛܝܒܘܬܐ . ܚܣ . 16 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܡܢ ܕܡܛܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܢܦܫܟܘܢ ܕܬܫܬܡܥܘܢ ܠܗ ܠܥܒܕܘܬܐ . ܕܝܠܗ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܐ

quòd filius hominis noster vetus crucifixus est cum eo, ut aboleretur corpus peccati, ut rursus non serviremus peccato. 7. Qui enim mortuus est, liberatus est à peccato. 8. Si igitur mortui sumus cum Christo, credamus quòd cum ipso Christo vivemus. 9. Novimus enim quòd Christus surrexit à mortuis, & iterum non moritur, & mors non dominatur ei. 10. Quòd enim mortuus est, peccato ipse mortuus est semel: & quòd vivit, vivit ipse Deo. 11. Ita etiam vos reputate vosipsos, quòd mortui sitis peccato, & vivatis Deo per Dominum nostrum Ieschua Christum. 12. Ne igitur regnet peccatum in corpore vestro mortali, ut obediatis concupiscentiis ejus. 13. Et etiam ne accommodetis membra vestra arma iniquitatis ad peccatum: sed accommodate vosipsos Deo, tanquam homines qui ex mortuis revixistis: & membra vestra arma sint justitiæ Dei. 14. Et peccatū non regnet super vos. non enim estis sub Lege, sed sub gratia. 15. Quid igitur? peccabimus, quia non sumus sub Lege, sed sub gratia? absit. 16. Ignoratis vos quòd cui accommodatis vosipsos, ut obediatis ei ad servitutem, ejus ipsius estis servi cui

ܚܘܝܒܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܙܕܝܩܘܬܐ ܕܚܕ
ܬܗܘܐ ܙܕܝܩܘܬܐ ܠܚܝܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ. 19 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ
ܕܡܛܠ ܠܐ ܡܫܬܡܥܢܘܬܗ ܕܚܕ ܒܪܢܫܐ ܚܛܝܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܘ:
ܗܟܢܐ ܐܦ ܡܛܠ ܡܫܬܡܥܢܘܬܗ ܕܚܕ ܙܕܝܩܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܝܢ.
20 ܡܥܠܬܐ ܕܝܢ ܕܗܘܬ ܠܢܡܘܣܐ ܕܢܣܓܐ ܚܛܝܬܐ: ܘܐܝܟܐ
ܕܣܓܝܬ ܚܛܝܬܐ ܬܡܢ ܐܬܝܬܪܬ ܛܝܒܘܬܐ: 21 ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܠܟܬ
ܚܛܝܬܐ ܒܡܘܬܐ. ܗܟܢܐ ܬܡܠܟ ܛܝܒܘܬܐ ܒܙܕܝܩܘܬܐ ܠܚܝܐ
ܕܠܥܠܡ. ܒܝܕ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܘ

1 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܐܡܪ. ܢܩܘܐ ܒܗ ܒܚܛܝܬܐ ܕܛܝܒܘܬܐ
ܬܣܓܐ. 2 ܚܣ. ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܡܝܬܢ ܠܚܛܝܬܐ: ܐܝܟܢܐ
ܢܚܐ ܒܗ ܬܘܒ. 3 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܠܝܢ ܕܥܡܕܢ
ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܡܘܬܗ ܗܘ ܥܡܕܢ. 4 ܐܬܩܒܪܢ ܓܝܪ ܥܡܗ
ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܠܡܘܬܐ. ܕܐܝܟܢܐ ܕܩܡ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܒܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܒܘܗܝ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܒܚܝܐ
ܚܕܬܐ ܢܗܠܟ. 5 ܐܢ ܓܝܪ ܐܬܢܨܒܢ ܥܡܗ ܒܕܡܘܬ
ܡܘܬܗ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܩܝܡܬܗ ܢܗܘܐ. 6 ܝܕܥܝܢܢ ܓܝܪ

condemnatio omnibus filiis hominis, ita per justitiam unius erit justificatio ad vitam omnibus filiis hominis. 19. Quemadmodum enim propter inobedientiam unius filii hominis peccatores multi fuerunt, ita etiam propter obedientiam unius multi justi fiunt. 20. Introitus autem qui fuit Legi, *fuit* ut augeret peccatum: & ubi auctum est peccatum, ibi exuberavit gratia. 21. Ut quemadmodum regnavit peccatum in morte, ita regnaret gratia in justitia, ad vitam quæ est in æternum, per manum Domini nostri Ieschua Christi.

CAPUT VI.

1. Quid igitur dicemus? manebimus in peccato, ut gratia abundet? 2. Absit. Qui enim mortui sumus peccato, quomodo vivemus in eo rursus? 3. An quòd ignoratis qui baptizati sumus in Ieschua Christo, in mortem ejus baptizati sumus? 4. Sepulti enim sumus cum eo in baptismo in mortem, ut quemadmodū surrexit Ieschua Christus à mortuis in gloriam Patris sui, ita etiā nos in vita nova ambulemus. 5. Si enim unà plātati sumus cū eo in similitudine mortis ipsius, ita etiā in resurrectione ejus erimus. 6. Scimus enim

ܗܫܐ ܩܒܠܢ ܫܝܢܐ ܀ 12 ܐܝܟܢܐ ܕܒܝܕ ܚܕ ܒܪܢܫܐ ܥܠܬ
ܚܛܝܬܐ ܠܥܠܡܐ ܀ ܘܒܝܕ ܚܛܝܬܐ ܡܘܬܐ ܀ ܘܗܟܢܐ ܒܟܠܗܘܢ
ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܥܒܪ ܡܘܬܐ܂ ܒܗ ܕܟܠܗܘܢ ܚܛܘ܂ 13 ܥܕܡܐ
ܓܝܪ ܠܢܡܘܣܐ ܀ ܚܛܝܬܐ ܟܕ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܒܥܠܡܐ ܀ ܠܐ
ܡܬܚܫܒܐ ܗܘܬ ܚܛܝܬܐ܂ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܢܡܘܣܐ܂ 14 ܐܠܐ
ܐܡܠܟ ܡܘܬܐ ܡܢ ܐܕܡ܂ ܘܥܕܡܐ ܠܡܘܫܐ ܀ ܐܦ ܥܠ ܐܝܠܝܢ
ܠܐ ܚܛܘ ܀ ܒܕܡܘܬܐ ܕܥܒܪ ܢܡܘܣܗ ܕܐܕܡ܂ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܕܡܘܬܐ ܕܗܘ ܕܥܬܝܕ܂ 15 ܐܠܐ ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܣܟܠܘܬܐ ܗܟܢܐ
ܡܘܗܒܬܐ܂ ܐܢ ܓܝܪ ܡܛܠ ܣܟܠܘܬܗ ܕܚܕ ܣܓܝܐܐ ܡܝܬܘ ܀
ܟܡܐ ܗܟܝܠ ܝܬܝܪܐܝܬ ܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܡܘܗܒܬܗ ܀
ܡܛܠ ܚܕ ܒܪܢܫܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܣܓܝܐܐ ܬܬܝܬܪ܂ 16 ܘܠܐ
ܐܝܟ ܣܟܠܘܬܐ ܕܚܕ ܗܟܢܐ ܡܘܗܒܬܐ܂ ܕܝܢܐ ܓܝܪ ܕܡܢ
ܚܕ ܠܚܘܝܒܐ ܗܘܐ܂ ܡܘܗܒܬܐ ܕܝܢ ܡܢ ܚܛܗܐ ܣܓܝܐܐ
ܗܘܬ ܠܙܕܝܩܘܬܐ ܀ 17 ܐܢ ܓܝܪ ܡܛܠ ܣܟܠܘܬܐ ܕܚܕ ܐܡܠܟ
ܡܘܬܐ ܀ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܝܠܝܢ ܕܢܣܒܘ ܣܘܓܐܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܘ
ܕܡܘܗܒܬܐ ܘܕܙܕܝܩܘܬܐ܂ ܒܚܝܐ ܢܡܠܟܘܢ ܒܝܕ ܚܕ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ܂ 18 ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܕܡܛܠ ܣܟܠܘܬܐ ܕܚܕ ܗܘܐ

EPISTOLA PAULI

nunc accepimus reconciliationem. 12. Sicut per manum unius filii hominis intravit peccatum in mundum, & per manum peccati mors: & ita in omnes filios hominis transiit mors in eo quòd omnes peccaverunt. 13. Usque enim ad Legem, peccatum quum esset in mundo, non reputabatur peccatum, proptereà quòd non erat Lex. 14. Sed regnavit mors ab Adam, & usque ad Musche, etiam super eos qui non peccaverunt in similitudine *transgressoris legis Odom ipsius*, qui est similitudo ejus qui futurus erat. 15. Sed nequaquam sicut excessus, ita donum. Si enim propter excessum unius multi mortui sunt, quanto igitur magis gratia Dei & donum ejus, propter unum Filium hominis Ieschua Christum in multos abundabit? 16. At non sicut delictum unius, ita donum. Iudicium enim quod fuit ex uno, in condemnationem fuit: donum autem ex peccatis multis, fuit ad justitiam. 17. Si enim propter delictum unius regnavit mors, *multò* magis qui acceperunt magnitudinem gratiæ & doni *& justitiæ*, in vita regnabunt per manum unius Ieschua Christi. 18. Sicut igitur per delictum *unius* fuit conde-

ܩܦܠܐܘܢ ܗ

1 ܡܛܠ ܕܐܙܕܕܩܢ ܗܟܝܠ ܒܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܢܗܘܐ ܠܢ ܫܠܡܐ
ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂ 2 ܕܒܗ ܐܬܩܪܒܢ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܠܛܝܒܘܬܐ ܗܕܐ ܕܒܗ ܩܝܡܝܢܢ܂ ܘܡܫܬܒܗܪܝܢܢ
ܒܣܒܪܐ ܕܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ܂ 3 ܘܠܐ ܗܘܕܐ ܒܠܚܘܕ܂ ܐܠܐ ܐܦ
ܒܐܘܠܨܢܝܢ ܡܫܬܒܗܪܝܢܢ܂ ܕܝܕܥܝܢܢ ܕܐܘܠܨܢܐ ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ
ܓܡܪ ܠܢ܂ 4 ܘܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܒܘܩܝܐ܂ ܘܒܘܩܝܐ ܣܒܪܐ܂ 5 ܣܒܪܐ
ܕܝܢ ܠܐ ܡܒܗܬ܂ ܡܛܠ ܕܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ ܐܫܬܦܥ ܒܠܒܘܬܢ
ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܢ܂ 6 ܐܢ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܡܛܠ
ܟܘܪܗܢܢ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ ܚܠܦ ܪܫܝܥܐ ܡܝܬ܂ 7 ܒܨܝܪܐܝܬ ܓܝܪ
ܐܢܫ ܚܠܦ ܪܫܝܥܐ ܡܐܬ܂ ܚܠܦ ܛܒܐ ܓܝܪ ܟܒܪ ܐܢܫ ܡܡܪܚ
ܠܡܡܬ܂ 8 ܗܪܟܐ ܡܚܘܐ ܐܠܗܐ ܚܘܒܗ ܕܠܘܬܢ܂ ܕܐܢ ܟܕ ܚܛܝܐ
ܗܘܝܢ܂ ܡܫܝܚܐ ܚܠܦܝܢ ܡܝܬ܂ 9 ܟܡܐ ܗܟܝܠ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܢܙܕܕܩ ܗܫܐ ܒܕܡܗ܂ ܘܒܗ ܢܬܦܨܐ ܡܢ ܪܘܓܙܐ܂ 10 ܐܢ ܓܝܪ ܟܕ
ܒܥܠܕܒܒܐ ܗܘܝܢ ܐܬܪܥܝ ܥܡܢ ܐܠܗܐ ܒܡܘܬܐ ܕܒܪܗ܂ ܟܡܐ
ܗܟܝܠ ܝܬܝܪܐܝܬ ܒܬܪܥܝܬܗ ܢܚܐ ܒܚܝܘܗܝ܂ 11 ܘܠܐ ܗܘܕܐ ܒܠܚܘܕ܂ ܐܠܐ
ܐܦ ܡܫܬܒܗܪܝܢܢ ܒܐܠܗܐ ܒܝܕ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂ ܕܒܗ ܗܫܐ

AD ROMANOS
CAPUT. V.

1. Quia igitur justificati sumus per fidem, sit nobis pax erga Deum per Dominum nostrum Ieschua Christum. 2. Per quem admissi sumus in fide ad gratiam hanc in qua stamus, & gloriamur in spe gloriæ Dei. 3. Et non ita tantùm, sed etiam in afflictionibus gloriamur, quia scimus quòd afflictio patientiam perficit in nobis: 4. Et patientia probationem, & probatio spem. 5. Spes autem non pudefacit: quia dilectio Dei effusa est super corda nostra per Spiritum Sanctum qui datus est nobis. 6. Si autem Christus propter infirmitatem nostram, in tempore hoc pro improbis mortuus est, 7. (Vix enim quis pro improbis moritur: pro bonis enim fortassis quis audeat mori) 8. Hic ostendit Deus charitatem suam quæ est erga nos. quia si quum peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est, 9. Quanto igitur magis justificabimur nunc per sanguinem ipsius, & per ipsum eripiemur ab ira? 10. Si enim quum essemus inimici, reconciliatus est nobiscum Deus per mortem Filii sui, quanto igitur magis in reconciliatione ejus vivemus per vitam ipsius? 11. Et non ita tantùm, sed etiam gloriabimur in Deo per manum Domini nostri Ieschua Christi, per quem nunc

ܥܒܪ ܢܡܘܣܐ. 16 ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܝܪܬܘܬܐ ܕܒܛܝܒܘܬܐ ܢܙܕܕܩ܀
ܢܗܘܐ ܫܪܝܪ ܡܘܠܟܢܐ ܠܟܠܗ ܙܪܥܗ. ܠܐ ܠܗܢܐ ܕܡܢ ܢܡܘܣܐ
ܗܘ ܒܠܚܘܕ. ܐܠܐ ܐܦ ܠܗܢܐ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ܆
ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ ܕܟܠܢ. 17 ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ. ܕܣܡܬܟ ܐܒܐ
ܠܣܘܓܐܐ ܕܥܡܡܐ. ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܗܝܡܢܬ ܒܗ ܕܡܚܐ
ܡܝ̈ܬܐ: ܘܩܪܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܐܝܟ ܐܝܬܝܗܘܢ. 18 ܘܕܠܐ ܣܒܪܐ
ܠܣܒܪܐ ܗܝܡܢ. ܕܢܗܘܐ ܐܒܐ ܠܣܘܓܐܐ ܕܥܡܡܐ: ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ
ܕܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܙܪܥܟ. 19 ܘܠܐ ܐܬܟܪܗ ܒܗܝܡܢܘܬܗ: ܟܕ ܡܣܬܟܠ ܗܘܐ
ܒܦܓܪܗ ܡܝܬܐ ܕܗܘܐ ܒܪ ܡܐܐ ܫܢܝܢ. ܘܒܡܪܒܥܐ ܡܝܬܐ ܕܣܪܐ.
20 ܘܠܡܘܠܟܢܗ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܐܬܦܠܓ ܐܝܟ ܚܣܝܪ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܠܐ
ܐܬܚܝܠ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܝܗܒ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ. 21 ܘܐܫܪ
ܕܡܕܡ ܕܡܠܟ ܠܗ ܐܠܗܐ ܡܫܟܚ ܠܡܫܠܡܘ. 22 ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܬܚܫܒܬ ܠܗ ܠܟܐܢܘ. 23 ܘܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ ܒܠܚܘܕ
ܐܬܟܬܒܬ ܗܕܐ: ܕܐܬܚܫܒܬ ܗܝܡܢܘܬܗ ܠܟܐܢܘ܆ 24 ܐܠܐ ܐܦ
ܡܛܠܬܢ. ܕܐܦ ܠܢ ܥܬܝܕ ܗܘ ܕܢܬܚܫܒ ܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ
ܒܡܢ ܕܐܩܝܡ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ. 25
ܗܘ ܕܐܫܬܠܡ ܡܛܠ ܣܟܠܘܬܢ. ܘܩܡ ܡܛܠ ܕܢܙܕܕܩܢ܀

est transgressio legis. 16. Quapropter per fidem est *hæreditas*, ut per gratiam justificemur: quò sit firma promissio universo semini ejus, non illi quod ex Lege est tantùm, sed etiam illi quod ex fide est Abrahæ, qui est pater omnium nostrum. 17. Sicut scriptum est, Constitui te patrem multitudinis gentium coram Deo, in quem credidisti, qui vivificat mortuos, & vocat illa quæ non sunt, tamquam sint. 18. Et absque spe in spem credidit quòd futurus esset pater multitudinis Gentium: sicut scriptum est, ita erit semen tuum. 19. Et non infirmatus est in fide sua, quum consideraret corpus suum emortuum (quia erat natus centum annos) & vulvam emortuam Saræ. 20. Et contra promissionem Dei non hæsitavit tamquam destitutus fide, sed corroboratus est in fide, & dedit gloriam Deo. 21. Et firmiter credidit quod quicquid promisit ei Deus, potens esset perficere. 22. Propter hoc imputatum est illi ad justitiam. 23. Et nequaquam propter ipsum tantum scriptum est hoc, quod imputata est fides ejus ad justitiam: 24. Sed etiam propter nos: quia etiam nobis futurum est ut imputet, qui credidimus in eum qui excitavit Dominum nostrum Ieschua Christum à mortuis. 25. Qui traditus fuit propter peccata nostra, & resurrexit ut justificaret nos.

ܒܥܒܕ̈ܐ. ܟܕ ܐܡܪ. 7 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܫܬܒܩ ܠܗܘܢ
ܥܘܠܗܘܢ: ܘܐܬܟܣܝܘ ܚܛܗܝܗܘܢ. 8 ܘܛܘܒܘܗܝ ܠܓܒܪܐ
ܕܠܐ ܢܚܫܘܒ ܠܗ ܐܠܗܐ ܚܛܝܬܗ. 9 ܗܢܐ ܗܟܝܠ ܛܘܒܐ:
ܥܠ ܓܙܘܪܬܐ ܗܘ ܐܘ ܥܠ ܥܘܪܠܘܬܐ. ܐܡܪܝܢ ܓܝܪ
ܕܐܬܚܫܒܬ ܠܐܒܪܗܡ ܗܝܡܢܘܬܗ ܠܟܐܢܘ. 10 ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ
ܐܬܚܫܒܬ ܠܗ ܒܓܙܘܪܬܐ ܐܘ ܒܥܘܪܠܘܬܐ. ܠܐ ܗܘܐ
ܒܓܙܘܪܬܐ. ܐܠܐ ܒܥܘܪܠܘܬܐ. 11 ܐܬܐ ܗܘ ܓܝܪ ܢܣܒܗ̇
ܠܓܙܘܪܬܐ. ܘܚܬܡܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܗ ܕܒܥܘܪܠܘܬܐ.
ܕܢܗܘܐ ܐܒܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܡܢ ܥܘܪܠܘܬܐ.
ܕܬܬܚܫܒ ܐܦ ܠܗܘܢ ܠܟܐܢܘ. 12 ܘܐܒܐ ܠܓܙܘܪܬܐ. ܠܐ
ܗܘܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܓܙܘܪܬܐ ܐܢܘܢ ܒܠܚܘܕ: ܐܠܐ ܐܦ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܣܠܩܝܢ ܒܥܩ̈ܒܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܘܪܠܘܬܐ ܕܐܒܘܢ ܐܒܪܗܡ:
13 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܒܢܡܘܣܐ ܗܘܐ ܫܘܘܕܝܐ ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܙܪܥܗ
ܕܢܗܘܐ ܝܪܬܐ ܠܥܠܡܐ. ܐܠܐ ܒܟܐܢܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܗ. 14 ܐܠܘ
ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܢܡܘܣܐ ܝܪ̈ܬܐ ܗܘܘ: ܣܪܝܩܐ ܗܘܬ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܛܝܠ ܗܘܐ ܫܘܘܕܝܐ. 15 ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ
ܡܫܡܠܝܢܐ ܗܘ ܕܪܘܓܙܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܢܡܘܣܐ ܠܝܬ ܐܦܠܐ

operibus, quum dicit: 7. Beati illi quibus remissa est iniquitas ipsorum, & tecta sunt peccata ipsorum: 8. Et beatus vir cui non imputabit Deus peccatum suum. 9. Hæc igitur beatitudo, de circumcisione, an de præputio? dicimus enim quòd imputata est Abrahæ fides ejus ad justitiam. 10. Quomodo ergo imputata est ei? in circumcisione, an in præputio. 11. Signum enim accepit ipsam circumcisionem, & sigillum justitiæ fidei suæ quæ fuerat in præputio, ut esset pater omnium illorum qui credunt ex præputio, quo imputaretur etiam eis ad justitiam. 12. Et pater circumcisionis, nequaquam illorum qui ex circumcisione sunt tantùm, sed etiam illorum qui incedunt per vestigia fidei præputii patris nostri Abraham. 13. Nequaquàm enim per Legem facta fuit promissio Abrahæ, & semini ejus, quòd futurus esset hæres mundi, sed per justitiam fidei ipsius. 14. Si enim ii qui ex Lege sunt, fuerunt hæredes, inanis facta est fides, & irrita facta est promissio. 15. Lex enim operatrix est iræ. Quum enim non est lex, non etiam

ܒܐܝܢܐ ܢܡܘܣܐ. ܒܥܒܕܐ. ܠܐ. ܐܠܐ ܒܢܡܘܣܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ.
28 ܡܬܚܫܒܝܢܢ ܗܟܝܠ. ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘ ܡܙܕܕܩ ܒܪܢܫܐ.
ܘܠܐ ܒܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ. 29 ܠܡܐ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܗܘ
ܒܠܚܘܕ ܘܕܥܡܡܐ ܠܐ. ܐܝܢ ܐܦ ܕܥܡܡܐ. 30 ܡܛܠ ܕܚܕ
ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܡܙܕܩ ܓܙܘܪܬܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܦ ܥܘܪܠܘܬܐ
ܒܗ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. 31 ܠܡܐ ܗܟܝܠ ܢܡܘܣܐ ܗܘ ܡܒܛܠܝܢܢ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܚܣ. ܐܠܐ ܢܡܘܣܐ ܗܘ ܡܩܝܡܝܢܢ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܕ ܀

1 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪܝܢܢ ܥܠ ܐܒܪܗܡ ܪܫܐ ܕܐܒܗܬܐ
ܕܐܫܟܚ ܒܒܣܪ. 2 ܐܠܘ ܓܝܪ ܐܒܪܗܡ ܡܢ ܥܒܕܐ ܐܙܕܕܩ
ܗܘܐ: ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܫܘܒܗܪܐ. ܐܠܐ ܠܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. 3 ܡܢܐ
ܓܝܪ ܐܡܪ ܟܬܒܐ. ܕܗܝܡܢ ܐܒܪܗܡ ܠܐܠܗܐ: ܘܐܬܚܫܒܬ ܠܗ
ܠܙܕܝܩܘ. 4 ܠܡܢ ܕܦܠܚ ܕܝܢ: ܠܐ ܡܬܚܫܒ ܠܗ ܐܓܪܗ
ܐܝܟ ܕܒܛܝܒܘ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܢ ܕܡܬܚܝܒ ܠܗ. 5 ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ
ܦܠܚ: ܐܠܐ ܡܗܝܡܢ ܒܠܚܘܕ ܒܡܢ ܕܡܙܕܩ ܠܚܛܝܐ.
ܡܬܚܫܒܐ ܠܗ ܗܝܡܢܘܬܗ ܠܟܐܢܘ. 6 ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܕܘܝܕ ܐܡܪ
ܥܠ ܛܘܒܘܗܝ ܕܒܪܢܫܐ: ܐܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܚܫܒ ܠܗ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܠܐ

EPISTOLA PAULI

Per quam legem? operum? non: sed per legem fidei. 28. Arbitramur igitur quod per fidem justificatur filius hominis, & non per opera Legis. 29. Nunquid enim Deus Iudæorum est tantùm, & Gentium minimè? Imò etiam Gentium. 30. Quia unus est Deus qui justificat circumcisionem per fidem, etiam præputium per eam ipsam fidem. 31. Nunquid igitur Legem ipsam irritam facimus per fidem? Absit: sed Legem ipsam stabilimus.

CAPUT IV.

1. Quid igitur dicimus de Abraham patriarcha, quod invenit in carne? 2. Si enim Abraham ex operibus justificatus fuit, erat ei gloriatio: sed non apud Deum. 3. Quid enim dicit Scriptura? nempe, Credidit Abraham Deo, & imputatum est illi ad justitiam. 4. Ei autem qui operatur, non imputatur merces tamquam quod sit per gratiam, sed tamquam id quod debetur ei: 5. Illi verò qui non operatus est, sed credidit modò in eum qui justificat peccatores, imputatur illi fides sua ad justitiam. 6. Quemadmodum etiam David dicit de beatitudine hominis cui Deus imputavit justitiam sine operibus

AD ROMANOS CAP III.

ad effundendum sanguinem. 16. Contritio & dolor in viis eorum. 17. Et viam pacis non cognoverunt. 18. Et timor Dei non est ante oculos eorum. 19. Scimus autem quòd quicquid dicit Lex, iis qui sunt in lege dicit, ut omne os obturetur, & mundus universus obnoxius reddatur Deo. 20. Quia ex operibus Legis non justificatur ulla caro coram illo. ex Lege enim cognitum est peccatum. 21. Nunc vero sine Lege justitia Dei manifestata est, & testatur de ea Lex & Prophetæ. 22. Justitia autem Dei per manum fidei est Ieschua Christi, omni homini, etiam super omnem hominem qui credit in ipsum. non enim est discrimen. 23. Quia omnes peccaverunt, & destituuntur gloria Dei. 24. Justificantur autem per gratiam gratis, & per redemtionem quæ est in Ieschua Christo. 25. Quem proposuit Deus propitiatorem per fidem sanguinis sui, propter peccata quæ ab initio peccavimus: 26. Per spatium quod dedit nobis Deus pro longanimitate sua, ad ostensionem justitiæ suæ, quæ est in tempore hoc, ut ipse sit rectus, & justificet per rectitudinem illum qui est in fide Domini nostri Ieschua Christi. 27. Ubi igitur gloriatio? exclusa est.

ܒܛܠܘܗ ܠܗܝܡܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܡܐ. 4 ܚܣ. ܐܝܬܘܗܝ ܓܝܪ
ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ. ܘܟܠ ܒܪܢܫ ܕܓܠ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ. ܕܬܙܕܕܩ
ܒܡܠܝܟ ܘܬܙܟܐ ܟܕ ܕܝܢܝܢ ܠܟ. 5 ܐܢ ܕܝܢ ܥܘܠܢ
ܟܐܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܩܝܡܐ. ܡܢܐ ܢܐܡܪ. ܠܡܐ ܥܘܠ ܗܘ ܐܠܗܐ
ܕܡܝܬܐ ܪܘܓܙܗ. ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܗܘܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. 6 ܚܣ. ܘܐܠܐ
ܐܝܟܢܐ ܕܐܢ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ. 7 ܐܢ ܓܝܪ ܫܪܪܗ ܕܐܠܗܐ
ܐܬܝܬܪ ܒܕܓܠܘܬܝ ܠܫܘܒܚܗ ܕܝܠܗ. ܠܡܢܐ ܬܘܒ ܐܢܐ
ܐܝܟ ܚܛܝܐ ܡܬܕܝܢ ܐܢܐ. 8 ܐܘ ܕܠܡܐ ܐܝܟ ܕܡܓܕܦܝܢ
ܥܠܝܢ ܐܢܫܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܚܢܢ ܕܢܥܒܕ ܒܝܫܬܐ
ܕܢܐܬܝܢ ܛܒܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܕܝܢܗܘܢ ܢܛܝܪ ܗܘ ܒܟܐܢܘܬܐ. 9 ܡܢܐ
ܗܟܝܠ ܐܬܝܬܪܢ. ܩܕܡ ܓܝܪ ܦܣܩܢ ܥܠ ܝܗܘܕܝܐ
ܘܥܠ ܐܪܡܝܐ. ܕܟܠܗܘܢ ܬܚܝܬ ܚܛܝܬܐ ܐܢܘܢ. 10 ܐܝܟ
ܕܟܬܝܒ. ܕܠܝܬ ܟܐܢ ܐܦܠܐ ܚܕ. 11 ܘܠܐ ܕܡܣܬܟܠ ܘܠܐ ܕܒܥܐ
ܠܐܠܗܐ. 12 ܟܠܗܘܢ ܣܛܘ ܐܟܚܕܐ ܘܐܣܬܠܝܘ. ܘܠܝܬ ܕܥܒܕ
ܛܒܬܐ ܐܦܠܐ ܚܕ. 13 ܩܒܪܐ ܦܬܝܚܐ ܓܓܪܬܗܘܢ. ܘܠܫܢܝܗܘܢ
ܢܟܘܠܬܢܝܢ. ܘܚܡܬܐ ܕܐܟܕܢܐ ܬܚܝܬ ܣܦܘܬܗܘܢ. 14
ܦܘܡܗܘܢ ܡܠܐ ܠܘܛܬܐ ܘܡܪܝܪܘܬܐ. 15 ܪܓܠܝܗܘܢ ܩܠܝܠܢ

crediderunt, fidem Dei irritam reddiderunt? 4. Absit. Est enim Deus verax, & omnis filius hominis mendax, sicut scriptum est, Ut sis justus in sermonibus tuis, & purus sis quum judicaverint te. 5. Si autem iniquitas nostra justitiam Dei stabilit, quid dicemus? nunquid iniquus est Deus, qui immittit iram suam? (tamquam filius hominis loquor.) 6. Absit. Alioquin quomodo judicabit Deus mundum. 7. Si enim veritas Dei abundavit per mendacium meum, ad gloriam ipsius, cur amplius tamquam peccator judicor? 8. Aut nunquid *ita est* quemadmodum blasphemant de nobis quidam, & dicunt quod dicimus, Faciamus mala, ut eveniant bona? Quorum damnatio reservatur justitiæ. 9. Quid igitur obtinemus excellentiæ? Antè enim pronunciavimus de Iudæis & de Gentibus, quòd sub peccato sunt omnes. 10. Sicut scriptum est, Non est rectus, ne unus quidem: 11. Neque qui intelligit, neque qui quærat Deum. 12. Omnes declinaverunt pariter, & reprobi facti sunt: & non est qui faciat bonum, ne unus quidem. 13. Sepulcra patentia, guttura eorum, & linguæ eorum dolosæ, & venenum aspidis sub labiis eorum. 14. Os eorum plenum est maledictione & amarulentia: 15. Et pedes eorum veloces ad

ܡܣܠܐ ܐܢܬ ܒܦܬܟܪ̈ܐ ܀ ܡܚܪܒ ܐܢܬ ܒܝܬ ܡܩܕܫܐ . 23 ܘܐܢܬ
ܕܡܫܬܒܗܪ ܐܢܬ ܒܢܡܘܣܐ ܀ ܒܗܘ ܕܥܒܪ ܐܢܬ ܥܠ ܢܡܘܣܐ
ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܡܨܥܪ ܐܢܬ . 24 ܫܡܗ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܀ ܡܬܓܕܦ
ܗܘ ܡܛܠܬܟܘܢ ܒܝܬ ܥܡܡܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ . 25 ܓܙܘܪܬܐ ܓܝܪ
ܡܘܬܪܐ ܐܢ ܢܡܘܣܐ ܬܫܠܡ . ܐܢ ܕܝܢ ܬܥܒܪ ܥܠ ܢܡܘܣܐ ܀
ܓܙܘܪܬܟ ܗܘܬ ܠܗ ܥܘܪܠܘܬܐ . 26 ܐܢ ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܘܪܠܘܬܐ
ܬܛܪ ܦܘܩܕܢܘ ܕܢܡܘܣܐ ܀ ܠܐ ܗܐ ܥܘܪܠܘܬܐ ܓܙܘܪܬܐ ܡܬܚܫܒܐ ܠܗ
ܓܙܘܪܬܐ . 27 ܘܬܕܘܢ ܥܘܪܠܘܬܐ ܕܡܢ ܟܝܢܗ ܓܡܪܐ ܢܡܘܣܐ ܀
ܠܟ ܕܒܟܬܒܐ ܘܒܓܙܘܪܬܐ ܥܒܪ ܐܢܬ ܥܠ ܢܡܘܣܐ ܀ 28 ܠܐ ܗܘܐ
ܓܝܪ ܡܢ ܕܒܓܠܝܐ ܗܘ ܗܘ ܝܗܘܕܝܐ . ܐܦܠܐ ܐܝܕܐ ܕܡܬܚܙܝܐ
ܒܒܣܪܐ ܓܙܘܪܬܐ . 29 ܐܠܐ ܗܘ ܗܘ ܝܗܘܕܝܐ ܐܝܢܐ ܕܒܟܣܝܐ
ܗܘ . ܘܓܙܘܪܬܐ ܐܝܕܐ ܕܒܠܒܐ ܗܝ . ܒܪܘܚ ܘܠܐ ܒܟܬܒܐ . ܐܝܕܐ
ܕܫܘܒܚܗ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ . ܐܠܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܓ ܀

1 ܡܢܐ ܗܝ ܗܟܝܠ ܡܝܬܪܘܬܗ ܕܝܗܘܕܝܐ . ܐܘ ܡܢܐ
ܡܘܬܪܢܗ ܕܓܙܘܪܬܐ . 2 ܣܓܝ ܒܟܠ ܡܕܡ . ܠܘܩܕܡ ܕܐܬܗܝܡܢܘ
ܡܠܘܗܝ ܕܐܠܗܐ . 3 ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܀ ܠܡܐ ܕܠܐ

AD ROMANOS. CAP. II.

qui contemtui habes simulacra, spolias ipse domum sanctam. 23. Et tu qui gloriaris in Lege, in eo quòd transgrederis Legem, Deum ipsum ignominia afficis. 24. Nomen enim Dei propter vos blasphematur inter Gentes, sicut scriptum est. 25. Circumcisio enim prodest, si Legem perficias: si autem resilias à lege, circumcisio tua facta est præputium. 26. Si autem ita est quòd præputium observet mandatum Legis, nonne præputium reputatur circumcisio? 27. Et judicabit præputium, quod ex natura sua perfecit Legem, te qui in scriptura & in circumcisione transgrederis Legem? 28. Non enim is qui in manifesto Iudæus est, nec etiam ea quæ conspicitur in carne, circumcisio *est*: 29. Sed is est Iudæus, qui in occulto est: & circumcisio, quæ cordis est, in spiritu, & non in scripto: cujus laus non est à filiis hominis, sed à Deo.

CAPUT III.

1. Quæ est igitur excellentia Iudæi? aut quæ utilitas circumcisionis? 2. Multa omnibus modis. Primùm quòd *concredita sint ipsis verba Dei*. 3. Si enim ex illis *quidam* non crediderunt, nunquid in eo quòd non

ܚܛܘ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܢܬܕܝܢܘܢ . 13 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܫܡܘܥܘܗܝ
ܕܢܡܘܣܐ ܟܐܢܝܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ . ܐܠܐ ܥܒܘܕܘܗܝ ܕܢܡܘܣܐ
ܡܙܕܕܩܝܢ . 14 ܐܢ ܓܝܪ ܥܡܡܐ ܕܢܡܘܣܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ . ܡܢ
ܟܝܢܗܘܢ ܢܥܒܕܘܢ ܢܡܘܣܐ . ܗܢܘܢ ܟܕ ܢܡܘܣܐ ܠܝܬ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ . ܠܢܦܫܗܘܢ ܗܘܘ ܢܡܘܣܐ . 15 ܘܗܢܘܢ ܡܚܘܝܢ
ܥܒܕܗ ܕܢܡܘܣܐ . ܟܕ ܟܬܝܒ ܥܠ ܠܒܗܘܢ . ܘܡܣܗܕܐ ܥܠ
ܥܠܝܗܘܢ ܬܐܪܬܗܘܢ . ܟܕ ܡܟܣܢܝܢ ܚܫܒܝܗܘܢ ܚܕ̈ܕܐ . ܐܘ ܡܦܩܝܢ
ܪܘܚܐ ܠܗܘܢ . 16 ܒܝܘܡܐ ܕܕܐܢ ܐܠܗܐ ܟܣܝܬܗܘܢ ܕܒܢܝܢܫܐ ܐܝܟ
ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܠܝ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 17 ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܬ ܕܝܗܘ
ܝܗܘܕܝܐ ܡܫܬܡܗ ܐܢܬ . ܘܡܬܬܢܝܚ ܐܢܬ ܥܠ ܢܡܘܣܐ .
ܘܡܫܬܒܗܪ ܐܢܬ ܒܐܠܗܐ . 18 ܘܝܕܥ ܐܢܬ ܨܒܝܢܗ . ܘܦܪܫ ܐܢܬ
ܡܘܬܪܬܐ ܕܡܬܠܡܕ ܐܢܬ ܡܢ ܢܡܘܣܐ . 19 ܘܡܬܬܟܠ ܐܢܬ ܥܠ ܢܦܫܟ
ܕܡܕܒܪܢܐ ܐܢܬ ܕܥܘܝܪ̈ܐ . ܘܢܘܗܪܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܒܚܫܘܟܐ . ܘܡܪܕܝܢܐ
20 ܕܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ . ܘܡܠܦܢܐ ܕܝܠܘܕܐ . ܘܐܝܬ ܠܟ ܕܡܘܬܐ
ܕܝܕܥܬܐ ܘܕܫܪܪܐ ܒܢܡܘܣܐ . 21 ܐܢܬ ܗܟܝܠ ܕܡܠܦ ܐܢܬ ܠܐܚܪܢܐ .
ܠܢܦܫܟ ܠܐ ܡܠܦ ܐܢܬ . ܘܡܟܪܙ ܐܢܬ ܕܠܐ ܢܓܢܒܘܢ . ܐܢܬ
ܓܢܒ ܐܢܬ . 22 ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܕܠܐ ܢܓܘܪܘܢ . ܐܢܬ ܓܐܪ ܐܢܬ . ܘܐܢܬ

EPISTOLA PAULI

peccaverunt, ex Lege judicabuntur. 13. Nequaquam enim auditores Legis justi *sunt* coram Deo, sed factores Legis justificantur. 14. Si enim Gentes quibus Lex non est, ex natura sua fecerint Legem, ipsæ, quæ quum non esset eis Lex, sibiipsis factæ sunt lex: 15. Et ipsæ ostendunt opus Legis tanquam scriptum super cor suum, & testatur de ipsis conscientia ipsarum, cogitationibus earum reprehendentibus, aut excusantibus invicem, 16. In die quo judicabit Deus occulta filiorum hominis secundum Evangelium meum, per manum Ieschua Christi. 17. Si autem tu qui Iudæus vocaris, & acquiescis in Lege, & gloriaris de Deo, 18. Quòd scias voluntatem ejus, & discernas utilia, quibus instructus es ex Lege: 19. Et confidis de teipso, quòd ductor sis cæcorum, & lumen eorum qui sunt in tenebris: 20. Et eruditor destitutorum mente, & præceptor infantium; & est tibi forma cognitionis & veritatis in Lege. 21. Tu (inquam) qui doces alios, teipsum non doces: & qui prædicas ut non furentur, tu ipse furaris: 22. Et tu dicis ne adulterium committant: tu ipse adulterium committis: & tu qui

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 4
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 5 [illegible]
[illegible] 7 [illegible]
[illegible]
[illegible] 8 [illegible]
[illegible]
[illegible] 9 [illegible]
[illegible] 10 [illegible]
[illegible]
[illegible] 12 [illegible] 11
[illegible]

AD ROMANOS CAP. II.

qui in his versantur: 3. Quid autem cogitas tu, ô fili hominis, qui judicas eos qui in his versantur, quum etiam tu in iisdem verseris, quod fugies à judicio Dei? 4. Aut adversus divitias benignitatis ejus, aut adversus longanimitatem ejus & spatium quod dat tibi, audes? & non nosti quòd benignitas DEI ad resipiscentiam inducit te? 5. Sed propter malitiam cordis tui impœnitentis, reponis tibi thesaurum iræ in diem iræ & revelationis judicii justi Dei, 6. Qui rependit unicuique secundùm opera ipsius: 7. Illis qui in perseverantia operum bonorum, gloriam & honorem, & incorruptibilitatem quærunt, dat eis vitam quæ est in æternum: 8. Iis verò qui contentiosi sunt, & non acquiescunt veritati, sed iniquitati acquiescunt, rependet iram & indignationem. 9. Et afflictio & conturbatio *erit* omni homini qui operatur mala, Judæis primùm, deinde Gentilibus. 10. Gloria verò & honor & pax omni operanti bona, Iudæis primùm, deinde Gentilibus. 11. Non enim est acceptio facierum apud Deum. 12. Qui enim sine Lege peccaverunt, etiam sine Lege peribunt: & qui in Lege pecca-

ܒܩܢܘܡܗܘܢ ܩܒܠܘܗܝ . 28 ܘܐܝܟ ܕܠܐ ܦܪܩܘ ܒܢܦܫܗܘܢ
ܠܡܕܥܗ ܠܐܠܗܐ : ܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ ܠܡܕܥܐ ܣܪܝܩܐ .
ܕܢܥܒܕܘܢ ܡܕܡ ܕܠܐ ܘܠܐ . 29 ܟܕ ܡܡܠܝܢ ܟܠ ܥܘܠܐ
ܘܙܢܝܘܬܐ ܘܡܪܝܪܘܬܐ ܘܒܝܫܘܬܐ . ܘܥܠܘܒܘܬܐ . ܘܚܣܡܐ ܘ
ܩܛܠܐ ܘܚܪܝܢܐ . ܘܢܟܠܐ ܘܡܚܫܒܬܐ ܒܝܫܬܐ . 30 ܘܪܛܢܐ
ܘܡܫܥܝܢܐ . ܘܣܢܝܐܝܢ ܠܐܠܗܐ . ܡܨܥܪܢܐ . ܫܒܗܪܢܐ . ܪܡ
ܪܥܝܢܐ . ܡܫܟܚܝ ܒܝܫܬܐ . ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ . ܕܠܐܒܗܝܗܘܢ
ܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ . 31 ܘܩܝܡܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ . ܘܠܐ ܚܘܒܐ ܘܠܐ
ܫܝܢܐ . ܘܠܐ ܪܚܡܐ ܐܝܬ ܒܗܘܢ . 32 ܐܠܝܢ ܕܟܕ ܝܕܥܝܢ ܕܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ : ܕܠܐܝܠܝܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܣܥܪܝܢ ܠܡܘܬܐ ܡܚܝܒ . ܠܐ
ܗܘܐ ܒܠܚܘܕ ܥܒܕܝܢ ܠܗܝܢ : ܐܠܐ ܐܦ ܡܫܬܘܬܦܝܢ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܗܠܝܢ ܥܒܕܝܢ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܒ ✣

1. ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܝܬ ܠܟ ܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܐܘ ܒܪܢܫܐ ܕܕܐܢ
ܐܢܬ ܠܚܒܪܟ . ܒܗ ܓܝܪ ܕܕܐܢ ܐܢܬ ܠܚܒܪܟ : ܢܦܫܟ ܗܘ ܡܚܝܒ
ܐܢܬ . ܐܦ ܐܢܬ ܓܝܪ ܕܕܐܢ ܐܢܬ : ܒܗܝܢ ܗܘ ܡܬܗܦܟ ܐܢܬ ✣
2. ܘܝܕܥܝܢܢ ܕܕܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܒܩܘܫܬܐ ܗܘ : ܥܠ ܐܝܠܝܢ

in seipsis acceperunt. 28. Et sicut non judicaverunt in seipsis, ut cognoscerent Deum, tradidit illos Deus in mentem inanem, ut facerent id quod non oportet. 29. Oppleti omni iniquitate, & scortatione, & amaritudine & malitia, & avaritia, & invidia, & cæde, & contentione, & dolo, & cogitationibus malis: 30. Et murmuratione & obtrectatione: & odio habentes Deum, contumeliosi, inflati, superbi, inventores malorum, destituti mente: qui parentibus suis non obtemperant. 31. Quibusque nullum est pactum, neque dilectio, neque pax, neque misericordia est in illis. 32. Qui cognoscentes judicium Dei, quod eos, qui talia faciunt, ad mortem condemnat, non tantum faciunt illa, verum etiam associant se iis qui ea faciunt.

CAPUT II.

1. Propter hoc non est tibi effugium, ô fili hominis, qui judicas proximum tuum: in quo enim judicas proximum *tuum*, teipsum condemnas. nam tu quoque qui judicas, in iisdem versaris. 2. Et scimus quòd est judicium Dei secundùm veritatem, adversus illos

qui

ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܓܠܝܗ̇ ܠܗܘܢ . 20 ܟܣܝܬܗ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܡܢ
ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ . ܠܒܪܝܬܗ ܒܣܘܟܠܐ ܡܬܚܙܝܢ ܘܚܝܠܗ
ܘܐܠܗܘܬܗ ܕܠܥܠܡ . ܕܢܗܘܘܢ ܕܠܐ ܡܦܩ ܒܪܘܚܐ . 21 ܡܛܠ ܕܝܕܥܘ
ܠܐܠܗܐ ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܠܐܠܗܐ ܫܒܚܘܗܝ ܘܐܘܕܝܘ ܠܗ ܐܠܐ ܐܣܬܪܩܘ
ܒܡܚܫܒܬܗܘܢ ܘܐܬܚܫܟ ܠܒܗܘܢ ܕܠܐ ܡܣܬܟܠ . 22 ܘܟܕ
ܣܒܪܝܢ ܒܢܦܫܗܘܢ ܕܚܟܝܡܝܢ ܐܢܘܢ ܫܛܘ ܠܗܘܢ . 23 ܘܚܠܦܘ
ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ ܕܠܐ ܡܬܚܒܠ . ܒܕܡܘܬ ܨܠܡܐ ܕܒܪܢܫܐ ܕܡܬܚܒܠ
ܘܒܕܡܘܬ ܦܪܚܬܐ . ܘܕܐܪܒܥܬ ܪܓܠܝܗ̇ . ܘܕܪܚܫܐ
ܕܐܪܥܐ . 24 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ ܠܪܓܝܓܬܐ
ܛܢܦܬܐ ܕܠܒܗܘܢ . ܕܢܨܥܪܘܢ ܦܓܪܝܗܘܢ ܒܗܘܢ . 25 ܘܚܠܦܘ
ܫܪܪܗ ܕܐܠܗܐ ܒܕܓܠܘܬܐ . ܘܕܚܠܘ ܘܫܡܫܘ ܠܒܪܝܬܐ ܝܬܝܪ
ܡܢ ܠܒܪܘܝܐ : ܕܠܗ ܬܫܒܚܢ ܘܒܘܪܟܢ ܠܥܠܡ
ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ ܀ 26 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ ܠܚܫܐ
ܕܨܥܪܐ ܢܩܒܬܗܘܢ ܓܝܪ ܫܚܠܦ ܚܫܚܬܐ ܕܟܝܢܗܝܢ ܘܐܬܚܫܚ ܒܗ
ܕܠܐ ܒܟܝܢܐ . 27 ܘܬܘܒ ܐܦ ܕܟܪܝܗܘܢ ܗܟܢܐ ܫܒܩܘ
ܚܫܚܬܐ ܕܟܝܢܐ ܕܢܩܒܬܐ ܘܐܫܬܓܫܘ ܒܪܓܝܓܬܐ ܚܕ ܒܚܕ ܘܕܟܪܐ
ܒܕܟܪܐ ܒܗܬܬܐ ܥܒܕܘ . ܘܦܘܪܥܢܐ ܕܘܠܐ ܗܘܐ ܠܛܘܥܝܝܗܘܢ

AD ROMANOS. Cap. I.

Deus enim manifestavit eam in illis. 20. Occulta enim Dei à fundamentis mundi, in creaturis suis per intellectum conspiciuntur, & virtus ejus & divinitas ejus quæ est in æternum, ut sint sine effugio. 21. Propterea quòd noverunt Deum, & non tanquam Deum glorificaverunt eum, nec gratias egerunt ei: sed inanes facti sunt in cogitationibus suis, & obscuratum est cor eorum insipiens. 22. Et quum putarent in seipsis quòd sapientes essent, stulti facti sunt sibi. 23. Et mutaverunt gloriam Dei qui non corrumpitur, in similitudinem imaginis filii hominis qui corrumpitur, & in similitudinem volatilium & quadrupedum & reptilium terræ. 24. Propter hoc tradidit eos Deus in concupiscentias immundas cordis eorum, ut afficiant ignominia corpora sua inter se. 25. Et mutaverunt veritatem Dei in mendacium, & reveriti sunt & coluerunt creaturas multo magis quàm eum qui creavit illas, cui sunt laudes & benedictiones in seculum seculorum. Ammin. 26. Propter hoc tradidit illos Deus in libidines ignominiosas. Fœminæ enim eorū mutaverunt usum naturæ suæ, & re quæ non est ex natura usæ sunt: 27. Et è converso etiam masculi eorum similiter reliquerunt usum naturæ fœminarum, & exarserunt in concupiscentia sua erga alium, & masculus in masculum pudendū fecerunt. & ultionem, quæ justa erat, pro errore suo

ܣܗܕ ܗܘ ܠܝ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܕܠܗ ܡܫܡܫ ܐܢܐ ܒܪܘܚ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܒܪܗ
ܕܕܠܐ ܫܠܝ ܒܟܠܙܒܢ ܡܥܗܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܨܠܘܬܝ܂
10 ܘܒܥܐ ܐܢܐ ܕܐܢ ܡܟܝܠ ܬܬܦܬܚ ܠܝ ܐܘܪܚܐ ܒܨܒܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ 11 ܡܛܠ ܕܣܓܝ ܪܓܝܓ ܐܢܐ ܕܐܚܙܝܟܘܢ܂
ܘܐܬܠ ܠܟܘܢ ܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚ܂ ܕܒܗ ܬܫܬܪܪܘܢ܂ 12 ܘܐܟܚܕܐ
ܢܬܒܝܐܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܘܕܝܠܝ܀ 13 ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ
ܐܚܝ܂ ܕܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܢ ܨܒܝܬ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ܂
ܘܐܬܟܠܝܬ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ܂ ܕܐܦ ܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܝ ܐܕܫܐ ܐܝܟ
ܕܒܫܪܟܐ ܕܥܡܡܐ܂ 14 ܝܘܢܝܐ ܘܒܪܒܪܝܐ܂ ܚܟܝܡܐ ܘܣܟܠܐ
ܕܠܟܠܢܫ ܚܝܒ ܐܢܐ܂ ܕܐܟܪܙ܂ 15 ܘܗܟܢܐ ܡܬܚܦܛ
ܐܢܐ ܕܐܦ ܠܟܘܢ ܐܣܒܪ ܕܒܪܗܘܡܝ ܐܢܬܘܢ܂ 16 ܠܐ ܓܝܪ ܒܗܬ ܐܢܐ
ܒܗ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܚܝܠܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ܂ ܠܚܝܐ ܕܟܠ
ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ܂ ܐܢ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܠܘܩܕܡ܂ ܘܐܢ ܡܢ ܐܪܡܝܐ܂
17 ܟܐܢܘܬܗ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܒܗ ܡܬܓܠܝܐ܂ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܠܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ܂ ܕܟܐܢܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܢܚܐ܀
18 ܡܬܓܠܐ ܓܝܪ ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܫܡܝܐ܂ ܥܠ ܟܠܗ
ܥܘܠܗܘܢ ܘܪܘܫܥܗܘܢ ܕܒܢܝܢܫܐ܂ ܕܠܫܪܪܐ ܒܥܘܠܐ
ܐܚܝܕܝܢ܀ 19 ܡܛܠ ܕܝܕܥܬܗ ܕܐܠܗܐ ܓܠܝܐ ܗܝ ܒܗܘܢ܂

EPISTOLA PAULI

enim est mihi Deus, cui servio in Spiritu in Evangelio Filii ipsius, quòd sine intermissione omni tempore memor sum vestri in precibus meis. 10. Et precor (si tandem aperiatur mihi via per voluntatem Dei) ut veniam ad vos. 11. Quia valde desidero ut videam vos, ut impertiar vobis donum Spiritus, per quod confirmemini. 12. Et pariter consolationem capiamus per fidem vestram & meam. 13. Volo autem ut sciatis, fratres mei, quòd temporibus multis volui venire ad vos, & prohibitus sum usque ad hoc tempus, ut etiam in vobis esset mihi fructus, sicut in reliquis populis. 14. Græcis & Barbaris, sapientibus & stultis: *nam* omni homini debitor sum, ut prædicem. 15. Et ideò solicitus sum ut etiam vobis qui Romæ estis, evangelizem. 16. Non enim pudet me Evangelii, eò quod virtus est Dei in salutem omnium credentium in ipsum, sive ex Iudæis primùm, sive deinde ex gentilibus. 17. Iustitia enim ipsius Dei in eo revelatur, ex fide in fidem: sicut scriptum est, Iustus ex fide vivet. 18. Revelatur enim ipsa ira Dei de cœlo adversus omnem iniquitatem & impietatem filiorum hominis, qui veritatem in iniquitate detinent. 19. Propterea quod notitia Dei manifesta est in illis:

Deus

ܐܓܪܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ
ܕܠܘܬ ܪܗܘܡܝܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܐ ܀

1 ܦܘܠܘܣ ܥܒܕܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܩܪܝܐ ܘܫܠܝܚܐ.
ܕܐܬܦܪܫ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܐܠܗܐ. 2 ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܡܠܟ ܗܘܐ
ܒܝܕ ܢܒܝܘܗܝ ܒܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ. 3 ܥܠ ܒܪܗ ܗܘ ܕܐܬܝܠܕ ܒܒܣܪ
ܡܢ ܙܪܥܐ ܕܒܝܬ ܕܘܝܕ܆ 4 ܘܐܬܝܕܥ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܒܚܝܠܐ
ܘܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ. ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ.
5 ܕܒܗ ܢܣܒܢ ܛܝܒܘܬܐ ܘܫܠܝܚܘܬܐ ܒܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܐܝܟ
ܕܢܫܬܡܥܘܢ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܕܫܡܗ. 6 ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܢܗܘܢ
ܐܢܬܘܢ. ܩܪܝܐ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 7 ܠܟܠܗܘܢ ܕܒܪܗܘܡܝ
ܚܒܝܒܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܩܪܝܐ ܘܩܕܝܫܐ. ܫܠܡܐ ܘܛܝܒܘܬܐ
ܥܡܟܘܢ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ. ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀
8 ܠܘܩܕܡ ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܝ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܠ ܐܦܝ
ܟܠܟܘܢ. ܕܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܐܫܬܡܥܬ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ. 9 ܣܗܕ

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS.

Caput I.

Paulus servus Ieschua Christi, vocatus, & *Apostolus*, qui segregatus *fuit* ad Evangelium Dei. 2. (Quod antè promiserat per manum Prophetarum suorum in Scripturis Sanctis) 3. De Filio suo (qui genitus est in carne ex semine domus David: 4. Et cognitus est Filius Dei per virtutem & per Spiritum sanctum, qui resurrexit à mortuis) *nempe* Ieschua Christo Domino nostro. 5. (Per quem accepimus gratiam & apostolatum inter omnes Gentes, ut obediant fidei nominis ejus. 6. Ex quibus *Gentibus* etiam vos vocati estis in Ieschua Christo) 7. Omnibus qui Romæ sunt dilecti Dei, vocati & sancti, pax & gratia vobiscum à Deo Patre nostro & à Domino nostro Ieschua Christo. 8. Primùm gratias ago Deo meo per Ieschua Christum super omnibus vobis, quòd fides vestra audita est in universo mundo. 9. Testis enim

ܐܪܒܥܣܪ̈ ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܦܘܠܘܣ
ܫܠܝܚܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ✣

ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ ܚܕܐ ✣ ܕܬܣܠܘܢܝ̈ܩܝܐ ܩܕܡܝܬܐ ✣
ܕܩܘܪ̈ܢܬܝܐ ܩܕܡܝܬܐ ✣ ܕܬܣܠܘܢܝ̈ܩܝܐ ܬܪܝܢܝܬܐ ✣
ܕܩܘܪ̈ܢܬܝܐ ܬܪܝܢܝܬܐ ✣ ܕܠܛܝܡܬܐܘܣ ܩܕܡܝܬܐ ✣
ܕܓܠܛ̈ܝܐ ܚܕܐ ✣ ܕܠܛܝܡܬܐܘܣ ܬܪܝܢܝܬܐ ✣
ܕܐܦܣ̈ܝܐ ܚܕܐ ✣ ܕܠܛܛܘܣ ܚܕܐ ✣
ܕܦܝܠܝܦ̈ܣܝܐ ܚܕܐ ✣ ܕܦܝܠܡܘܢ ܚܕܐ ✣
ܕܩܘܠܘܣ̈ܝܐ ܚܕܐ ✣ ܕܥܒܪ̈ܝܐ ܚܕܐ ✣

SANCTI PAULI APOSTOLI
EPISTOLÆ XIIII.
LINGUA ET CHARACTERIBUS SYRIACIS

COTHENIS ANHALTINORUM
Excusa.

Ad Romanos	una	Ad Thessalonic.	prima.
Ad Corintheos	prima.	Ad Thessalonic.	secunda.
Ad Corintheos	secunda.	Ad Timotheum	prima.
Ad Galatas	una.	Ad Timotheum	secunda.
Ad Ephesios	una.	Ad Titum	una.
Ad Philippenses	una.	Ad Philemonem	una.
Ad Colassaënses	una.	Ad Hebræos	una.

Ttt

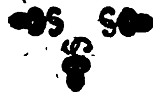
ܕܐܠܗܐ . ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܥܠ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܒܦܪܗܣܝܐ ܕܠܐ ܟܠܝܢ ܀ ܀

ܫܠܡ ܦܪܟܣܝܣ ܕܫܠܝܚܐ ܛܘܒܢܐ .
ܗܢܘ ܕܝܢ ܬܫܥܝܬܗܘܢ ܀

Dei, docebatque liberè de Domino nostro JESCHUA CHRISTO absque prohibentibus.

Finita sunt gesta Apostolorum beatorum: hoc est, historia eorum.

COTHENIS ANHALTINORUM
VII. Augusti.
M DC XXI.

ܘܡܦܝܣ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠ ܝܫܘܥ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ ܘܡܢ
ܢܒܝܐ. ܡܢ ܨܦܪܐ ܘܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ. 24 ܘܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ
ܡܬܛܦܝܣܝܢ ܗܘܘ ܠܡܠܘܗܝ. ܘܐܚܪܢܐ ܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ
ܗܘܘ. 25 ܘܐܫܬܪܝܘ ܡܢ ܠܘܬܗ ܟܕ ܠܐ ܡܫܠܡܝܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܦܘܠܘܣ ܗܕܐ ܡܠܬܐ. ܫܦܝܪ ܡܠܠܬ ܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ. ܒܦܘܡ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܠܘܩܒܠ ܐܒܗܝܟܘܢ. 26
ܟܕ ܐܡܪ. ܙܠ ܠܘܬ ܥܡܐ ܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܫܡܥ
ܬܫܡܥܘܢ ܘܠܐ ܬܣܬܟܠܘܢ. ܘܬܚܙܘܢ ܘܠܐ ܬܪܓܫܘܢ. 27
ܐܬܥܒܝ ܠܗ ܓܝܪ ܠܒܗ ܕܥܡܐ ܗܢܐ. ܘܒܐܕܢܝܗܘܢ
ܝܩܝܪܐܝܬ ܫܡܥܘ. ܘܥܝܢܝܗܘܢ ܥܡܨܘ. ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝܢܝܗܘܢ ܘ
ܢܫܡܥܘܢ ܒܐܕܢܝܗܘܢ. ܘܢܣܬܟܠܘܢ ܒܠܒܗܘܢ. ܘܢܬܦܢܘܢ
ܠܘܬܝ ܘܐܫܒܘܩ ܠܗܘܢ. 28 ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܗܕܐ ܝܕܝܥܐ.
ܕܠܥܡܡܐ ܐܫܬܕܪ ܗܢܐ ܦܘܪܩܢܗ ܕܐܠܗܐ. ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܐܦ
ܫܡܥܝܢ ܠܗ. 30 ܘܐܓܪ ܠܗ ܦܘܠܘܣ ܡܢ ܕܝܠܗ ܒܝܬܐ.
ܘܗܘܐ ܒܗ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ. ܘܡܩܒܠ ܗܘܐ ܬܡܢ ܠܟܠܗܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ. 31 ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܥܠ ܡܠܟܘܬܗ

& persuadens eis de Jeschua, ex lege Musche, & ex prophetis à mane usque ad vesperam. 24. Et quidam ex eis acquiescebant sermonibus ejus, & alij non acquiescebant. 25. Et discesserunt ab eo, quum non essent consentientes invicem. Et dixit eis Paulus hunc sermonem, Benè loquutus est Spiritus sanctus per os Isaiæ *prophetæ* contra patres vestros, 26. Dicens, Vade ad populum hunc, & dic eis, Auditu audietis, & non intelligetis: & videbitis, & non cernetis. 27. Incrassatum enim est cor populi hujus, & auditum suum gravem reddiderunt, & oculos suos clauserunt: ne viderent oculis suis, & audirent auribus suis, & intelligerent corde suo, & converterentur ad me: & remitterem eis. 28. Notum sit igitur vobis hoc, quòd ad Gentes est missa hæc redemtio Dei: ipsæ enim quoque auscultant ei. 29. * * 30. Et mercede conduxit sibi Paulus de suo domum: mansitque in ea duobus annis, & excipiebat ibi omnes qui veniebant ad se. 31. Ac prædicabat de regno

ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܫܠܚ ܦܘܠܘܣ ܩܪܐ ܠܪܫܢܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܓܒܪܐ ܐܚܝܢ: ܐܢܐ ܟܕ ܡܕܡ ܠܐ
ܥܒܕܬ ܠܘܩܒܠ ܥܡܐ ܘܢܡܘܣܐ ܕܐܒܗܝ: ܐܣܝܪܐ ܐܫܬܠܡܬ
ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܠܐܝܕܝ ܪܗܘܡܝܐ. 18 ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܒܩܘܢܝ
ܨܒܘ ܗܘܘ ܠܡܫܪܝܢܝ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܫܟܚܘ ܒܝ ܥܠܬܐ ܡܕܡ
ܕܫܘܐ ܠܡܘܬܐ. 19 ܘܟܕ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܘܩܒܠܝ ܝܗܘܕܝܐ.
ܐܬܩܛܪܬ ܕܐܩܪܐ ܩܣܪ. ܠܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܝ ܕܐܟܠ
ܩܪܨܐ ܒܢܝ ܥܡܝ. 20 ܡܛܠ ܗܕܐ ܒܥܝܬ ܕܐܬܘܢ ܘܐܚܙܝܟܘܢ
ܘܐܫܬܥܐ ܥܡܟܘܢ. ܡܛܠ ܣܒܪܗ ܓܝܪ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܐܣܝܪ ܐܢܐ ܒܫܫܠܬܐ ܗܕܐ. 21 ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܗܢܘܢ. ܚܢܢ ܐܓܪܬܐ ܠܐ ܩܒܠܢ ܥܠܝܟ ܡܢ ܝܗܘܕ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢ
ܐܚܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ: ܐܡܪܘ ܥܠܝܟ ܡܕܡ ܕܒܝܫ.
22 ܨܒܝܢܢ ܕܝܢ ܕܢܫܡܥ ܡܢܟ ܡܕܡ ܕܡܬܪܥܐ ܐܢܬ. ܡܛܠ
ܕܝܘܠܦܢܐ ܗܢܐ: ܝܕܥܝܢܢ ܕܥܠ ܐܢܫ ܠܐ ܡܬܩܒܠ. 23
ܘܐܩܝܡܘ ܠܗ ܝܘܡܐ: ܘܐܬܟܢܫܘ ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܣܓܝܐܐ ܠܐܬܪܐ ܐܝܟܐ
ܕܫܪܐ ܗܘܐ. ܘܡܦܫܩ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܟܕ ܡܣܗܕ

ACTA

tres dies mittens Paulus, vocavit primores Judæorum: & quum congregati essent, dixit eis, Viri fratres,
ego quum in nulla re steterim contra populum & legem patrum meorum, in vinculis traditus sum ab
Urischelem in manum Romanorum. 18. Et hi quum interrogassent me, voluerunt dimittere me, eo
quòd non invenirent in me accusationem ullam quæ digna esset morte. 19. Et quum starent contra
me Judæi, coactus sum implorare protectionem Cæsaris: non quasi sit mihi ut accusem in aliqua re fili-
os populi mei. 20. Propter hoc rogavi vos ut veniretis, & viderem vos, & narrarem vobis ista. nam
propter spem Israjelis vinctus sum catena hac. 21. Dicunt ei illi, Nos epistolam de te non accepimus
è Judæa, neque ulli ex fratribus qui venerunt ab Urischelem, dixerunt aliquid quod malum sit de te.
22. Cupidi autem sumus ut audiamus ex te id quod cogitas, propterea quòd doctrinam hanc sci-
mus, quòd à nemine recipiatur. 23. Et constituerunt ei diem, ac con-
gregati sunt, veneruntque ad eum multi eo ubi habitabat. & exposuit eis de regno Dei, testificans
& per-

ܘܐܦ ܫܪܟܐ ܐܢܫܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ̇ ܒܓܙܪܬܐ ܟܪܝܗܐ܀
ܡܬܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܘܡܬܐܣܝܢ ܗܘܘ܂ 10 ܘܐܝܩܪܐ ܪܘܪܒܐ
ܐܘܩܪܘܢ ܠܢ܂ ܘܟܕ ܢܦܩܢ ܗܘܝܢ ܡܢ ܬܡܢ ܙܘܕܘܢ ܠܢ܀ 11 ܢܦܩܢ
ܕܝܢ ܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܪܚܝܢ܂ ܘܪܕܝܢ ܒܐܠܦܐ ܐܠܟܣܢܕܪܝܬܐ܀
ܕܣܬܝܬ ܒܗ̇ ܒܓܙܪܬܐ܂ ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܥܠܝܗ̇ ܐܬܐ ܕܬܐܡܐ܂
12 ܘܐܬܝܢ ܠܣܘܪܩܘܣܐ ܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܩܘܝܢ ܬܡܢ ܝܘܡܬܐ ܬܠܬܐ܂
13 ܘܡܢ ܬܡܢ ܐܬܟܪܟܢ܀ ܘܡܛܝܢ ܠܪܝܓܝܘܢ ܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܒܬܪ
ܚܕ ܝܘܡܐ ܢܫܒܬ ܠܢ ܪܘܚܐ ܬܝܡܢܝܬܐ܂ ܘܒܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ܀
ܐܬܝܢ ܠܦܘܛܝܘܠܘܣ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܛܠܝܐ܂ 14 ܘܐܫܟܚܢ ܬܡܢ
ܐܚܐ܂ ܘܒܥܘ ܡܢܢ܀ ܘܩܘܝܢ ܠܘܬܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܫܒܥܐ
ܘܗܝܕܝܢ ܐܙܠܢ ܠܪܗܘܡܝ܂ 15 ܘܟܕ ܫܡܥܘ
ܐܚܐ ܕܬܡܢ܀ ܢܦܩܘ ܠܐܘܪܥܢ܀ ܥܕܡܐ ܠܫܘܩܐ ܕܡܬܩܪܐ
ܐܦܝܘܣ ܦܘܪܘܣ܂ ܘܥܕܡܐ ܠܬܠܬ ܛܒܪܢܘܬܐ܂ ܘܟܕ ܚܙܐ ܐܢܘܢ
ܦܘܠܘܣ܂ ܐܘܕܝ ܠܐܠܗܐ ܘܐܬܚܝܠ܂ 16 ܘܥܠܢ
ܠܪܗܘܡܝ܂ ܘܐܦܣ ܩܢܛܪܘܢܐ ܠܦܘܠܘܣ܂ ܕܢܗܘܐ ܐܝܟܐ
ܕܨܒܐ܂ ܥܡ ܦܪܩܛܝܘܢܐ ܗܘ ܕܢܛܪ ܗܘܐ ܠܗ܀ 17 ܘܡܢ ܒܬܪ

reliqui quoque qui erant in ea insula infirmi, accedebant ad eum, & sanabantur. 10. Et honoribus magnis honorârunt nos: & quum egrederemur inde, viatico nos instruxerunt. 11. Egressi autem sumus post menses tres: & iter fecimus in navi Alexandrina, quæ hyemaverat in ea insula, & erat super eam signum Gemellorum. 12. Et venimus in Syracusam urbem, mansimusque ibi dies tres. 13. Et inde circuivimus, & pervenimus ad Rhegium civitatem. Et post diem unum flabat nobis ventus Australis, ac duobus diebus venimus Puteolos civitatem Italiæ. 14. Et invenimus ibi fratres, & rogaverunt nos, ac mansimus apud eos dies septem, & tunc profecti sumus Romam. 15. Et quum audiverunt fratres qui illic erant, egressi sunt in occursum nobis usque in plateam quæ vocatur Appij forum, & usque ad tres tabernas. Et quum vidisset eos Paulus, gratias egit Deo, & seipsum corroboravit. 16. Et ingressi sumus Romam; & permisit centurio Paulo ut habitaret ubi vellet cum milite illo qui custodiebat eum. 17. Et post

ܚܘܝܘ ܥܡܢ. ܘܐܚܕܘ: ܢܘܪܐ ܘܩܪܒܘܢ ܠܟܠܢ ܕܢܫܚܢ.
ܡܛܠ ܡܛܪܐ ܣܓܝܐܐ ܘܩܘܪܫܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ. 3 ܘܠܩܛ
ܦܘܠܘܣ ܣܘܓܐܐ ܕܩܝ̈ܣܐ ܘܣܡ ܥܠ ܢܘܪܐ. ܘܢܦܩܬ ܡܢܗܘܢ
ܐܟܕܢܐ ܡܢ ܚܘܡܬܐ ܕܢܘܪܐ ܘܢܟܬܬܗ ܒܐܝܕܗ. 4 ܘܟܕ ܚܙܐܘܗ
ܒܪ̈ܒܪܝܐ ܕܬܠܝܐ ܒܐܝܕܗ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܕܠܡܐ ܓܒܪܐ ܗܢܐ
ܩܛܘܠܐ ܗܘ. ܕܟܕ ܐܫܬܘܙܒ ܡܢ ܝܡܐ. ܙܕܝܩܘܬܐ ܠܐ ܫܒܩܬܗ
ܕܢܚܐ. 5 ܗܘ ܕܝܢ ܦܘܠܘܣ ܢܦܨ ܐܝܕܗ ܘܐܪܡܝܗ ܠܐܟܕܢܐ
ܒܢܘܪܐ. ܘܡܕܡ ܒܝܫܐ ܠܐ ܗܘܐ ܠܗ. 6 ܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܪ̈ܒܪܝܐ
ܕܗܫܐ ܡܬܢܦܚ ܘܢܦܠ ܡܝܬ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܟܕ ܣܓܝ
ܣܟܝܘ ܘܚܙܘ ܕܡܕܡ ܒܝܫܐ ܠܐ ܗܘܐ ܠܗ. ܐܫܚܠܦܘ
ܒܡܠܝܗܘܢ ܘܐܡܪܘ ܕܐܠܗܐ ܗܘ. 7 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܩܘܪ̈ܝܐ
ܒܗ ܒܗܘ ܐܬܪܐ. ܠܓܒܪܐ ܚܕ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܦܘܒܠܝܘܣ.
ܕܗܘ ܗܘܐ ܪܫܐ ܕܓܙܪܬܐ ܗܝ. ܘܩܒܠܢ ܒܒܝܬܗ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ
ܒܚܘܒܐ. 8 ܐܒܘܗܝ ܕܝܢ ܕܦܘܒܠܝܘܣ: ܒܐܫܬܐ ܘܒܟܐܒ
ܡܥܝܐ ܟܪܝܗ ܗܘܐ. ܘܥܠ ܠܘܬܗ ܦܘܠܘܣ ܘܨܠܝ. ܘܣܡ
ܐܝܕܗ ܥܠܘܗܝ ܘܐܣܝܗ. 9 ܘܟܕ ܗܘܬ ܗܕܐ:

ostendebant erga nos, & accenderunt ignem, vocaveruntque nos omnes ut nos calefaceremus propter
pluviam magnam & gelu quod erat.
3. Et Paulus sustulit multitudinem ramorum, & posuit super
ignem, & egressa est ex eis vipera è calore ignis, & momordit manum ejus.
4. Quumque vidissent
eam barbari, quòd penderet in manu ejus, dicebant, Omnino hic vir homicida est, quem ereptum è ma-
ri justitia non sivit vivere.
5. Ipse verò Paulus excussit manum suam, & injecit viperam in ignem: &
nihil mali factum est ei.
6. Existimabant autem barbari quòd eadem hora consumeretur, & caderet
mortuus super terram. Et quum tempus multum exspectassent: & viderent quòd nihil mali factum
esset ei, mutaverunt verba sua, & dixerunt quòd Deus esset.
7. Erant autem agri in eo loco viro cui-
dam cujus nomen erat Publius, qui quidem erat primarius ipsius insulæ, & excepit nos domi suæ tribus
diebus libenter.
8. Pater autem Publij febri & dolore viscerum infirmus erat: & ingressus est ad
eum Paulus, ac oravit, & imposuit ei manum suam, ac sanavit eum.
9. Et quum factum esset hoc,

reliqui

ܐܢܘܢ ܒܝܡܐ . ܘܫܪܘ ܩܛܪ̈ܐ ܕܣܘܟܢ̈ܐ : ܘܬܠܘ ܐܪܛܡܘܢ
ܕܐܪܡܐ ܠܪܘܚܐ ܕܢܫܒܐ . ܘܪܕܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܝܒܫܐ .
41 ܘܡܛܬ ܐܠܦܐ ܠܕܘܟܬܐ ܕܪܡܐ : ܒܝܬ ܬܪܝܢ ܥܘܡܩܝܢ
ܕܝܡܐ ܘܐܬܢܫܒܬ ܒܗ . ܘܩܡ ܥܠܝܗ ܪܝܫܗ ܩܕܡܝܐ . ܘܠܐ
ܡܬܬܙܝܥ ܗܘܐ . ܥܩܒܗ ܕܝܢ ܐܬܫܪܝ ܗܘܐ ܡܢ ܥܘܫܢܐ
ܕܓܠ̈ܐ . 42 ܘܨܒܘ ܗܘܘ ܐܣܛܪܛܝܘܛ̈ܐ ܕܢܩܛܠܘܢ ܐܢܘܢ
ܠܐܣܝܪ̈ܐ : ܕܠܐ ܢܣܚܘܢ ܣܚܝܐ ܘܢܥܪܩܘܢ ܠܗܘܢ ܡܢܗܘܢ . 43
ܩܢܛܪܘܢܐ ܕܝܢ ܟܠܐ ܐܢܘܢ ܡܢ ܗܕܐ . ܡܛܠ ܕܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܚܝܐ ܠ
ܠܦܘܠܘܣ . ܘܐܦܩܕ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܕܢܣܚܘܢ ܣܚܝܐ .
ܢܫܚܘܢ ܠܗܘܢ ܒܩܕܡܝܬܐ ܢܦܩܘܢ ܘܢܥܒܪܘܢ ܠܝܒܫܐ . 44
ܘܫܪܟܐ ܥܠ ܕܦ̈ܐ ܘܥܠ ܩܝܣ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܐܠܦܐ ܐܥܒܪ ܐܢܘܢ .
ܘܗܟܢܐ ܟܠܗܘܢ ܐܫܬܘܙܒܘ ܠܝܒܫܐ .

✠ ܩܦܠܐܘܢ ܟܚ ✠

1 ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܝܕܥܢ ܕܡܠܝܛܐ ܡܬܩܪܝܐ ܗܝ
ܓܙܪܬܐ . 2 ܘܒܪ̈ܒܪܝܐ ܕܥܡܪܝܢ ܗܘܘ ܒܗ . ܛܝܒܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ

illas in mare. Et solverunt juncturas gubernaculorum, & suspenderunt artemonem ad ventum qui slabat, & navigabant versus aridam. 41. Et pervenit navis ad locum qui situs est inter duas profunditates maris: & infixit se in eum *locum*, & consistebat super eum prora ipsius, & non movebatur: puppis verò ejus solvebatur à violentia fluctuum. 42. Et volebant milites interficere ipsos vinctos, ne injicerent se natatu, & fugerent ab eis, 43. Et Centurio prohibuit eos ab hac re, quia volebat servare Paulum: & iis qui poterant injicere se natatu, præcepit ut primi natarent, & transirent ad terram. 44. Et reliquos super tabulas & super ligna alia navis fecit transire: & ita omnes liberati sunt in terra.

CAPUT XXVIII.

1. Et post hæc didicimus quòd Meliti vocaretur illa insula. 2. Et barbari qui habitabant in ea benevolentias

 multas ostende-

31 ܘܟܕ ܚܙܐ ܦܘܠܘܤ ܐܡܪ ܠܩܢܛܪܘܢܐ ܘܠܐܤܛܪܛܝܘܛܐ.
ܐܢ ܗܠܝܢ ܒܐܠܦܐ ܠܐ ܡܩܘܝܢ܆ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܕܬܚܝܘܢ. 32 ܗܝܕܝܢ ܦܤܩܘ ܐܤܛܪܛܝܘܛܐ ܠܚܒܠܝܗ̇
ܕܩܪܩܘܪܐ ܡܢ ܐܠܦܐ ܘܫܒܩܘܗ̇ ܕܬܫܬܪܐ ܀ 33 ܗܘ ܕܝܢ
ܦܘܠܘܤ ܥܕܡܐ ܕܢܗܘܐ ܨܦܪܐ܆ ܡܦܝܤ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܕܢܤܒܘܢ ܤܝܒܪܬܐ. ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܝܘܡܢܐ ܗܐ ܐ
ܐܪܒܥܤܪ ܝܘܡܝܢ܆ ܡܢ ܥܕܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܠܐ ܛܥܡܬܘܢ ܠܡܕܡ. 34 ܡܛܠܗܢܐ
ܗܕܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ܆ ܕܬܤܒܘܢ ܤܝܒܪܬܐ ܠܤܘܡܟܐ
ܕܚܝܝܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܦܠܐ ܤܥܪܐ ܡܢ ܪܫܐ ܕܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܠܐ ܐܒܕ. 35
ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ܆ ܢܤܒ ܠܚܡܐ ܘܐܘܕܝ ܠܐܠܗܐ ܩܕܡ
ܟܠܗܘܢ܆ ܘܩܨܐ ܘܫܪܝ ܠܡܐܟܠ. 36 ܘܐܬܒܝܐܘ ܟܠܗܘܢ
ܘܢܤܒܘ ܬܘܪܤܝܐ. 37 ܐܝܬܝܢ ܗܘܝܢ ܕܝܢ ܒܐܠܦܐ܆ ܡܐܬܝܢ
ܘܫܒܥܝܢ ܘܫܬ ܢܦܫܢ. 38 ܘܟܕ ܤܒܥܘ ܤܝܒܪܬܐ ܐܩܠܘ ܡܢ
ܐܠܦܐ. ܘܫܩܠܘ ܚܛܐ ܘܫܕܘ ܒܝܡܐ. 39 ܘܟܕ ܗܘܐ ܐܝܡܡܐ܆
ܡܠܚܐ ܐܝܕܐ ܗܝ ܐܪܥܐ ܠܐ ܐܫܬܘܕܥܘܗ̇. ܐܠܐ ܚܙܘ ܠܗ ܥܘܒܐ
ܚܕ ܕܝܡܐ ܕܝܒܫܐ. ܐܝܟܐ ܕܪܢܝܢ ܗܘܘ ܕܐܢ ܡܫܟܚܝܢ
ܢܕܚܩܘܢܝܗ̇ ܠܐܠܦܐ. 40 ܘܦܤܩܘ ܐܢܩܘܪܘܤ ܡܢ ܐܠܦܐ܆ ܘܫܒܩܘ

ACTA

31. Quumque id vidiſſet Paulus, ait centurioni & militibus, Si iſti in navi non maneant, vos non poteſtis ſervari. 32. Tunc abſciderunt milites funes ſcaphæ à navi, & ſiverunt eam deerrantem. 33. Ipſe verò Paulus uſquedum eſſet aurora ſuadebat omnibus ut caperent cibum, dicens eis, Hodie ecce, decimusquartus eſt dies, à concitatione nihil guſtatum eſt à vobis. 34. Idcirco peto à vobis ut capiatis cibum ad ſuſtentationem vitæ veſtræ: capillus enim è capite ullius ex vobis non eſt periturus. 35. Et quum hæc dixiſſet, accepit panem, & glorificavit Deum coram omnibus illis: & fregit, ac cœpit comedere. 36. Et conſolationem acceperunt omnes, & ceperunt alimentum. 37. Eramus autem in navi ducentæ & ſeptuaginta ſex animæ. 38. Quum ſaturati eſſent cibo, exonerabant navim, & ſuſtulerunt triticum, ac projecerunt in mare. 39. Et quum factus eſſet dies, nautæ, quæ eſſet illa regio, non agnoverunt: ſed intuiti ſunt juxta aridam ſinum quemdam maris, quò meditabantur ut, ſi poſſibile eſſet, impellerent ipſam navim. 40. Et abſciderunt anchoras à navi, & laxaverunt illas in

22. ܘܗܫܐ ܡܡܠܟ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܬܗܘܘܢ ܕܠܐ ܥܩܐ. ܢܦܫܐ ܓܝܪ
ܚܕܐ ܡܢܟܘܢ ܠܐ ܐܒܕܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܠܦܐ. 23 ܐܬܚܙܝ ܓܝܪ ܒܠܠܝܐ
ܗܢܐ ܡܠܐܟܗ ܕܐܠܗܐ: ܗܘ ܕܕܝܠܗ ܐܢܐ ܘܠܗ ܦܠܚ ܐܢܐ:
24 ܘܐܡܪ ܠܝ. ܠܐ ܬܕܚܠ ܦܘܠܐ. ܕܥܬܝܕ ܗܘ ܠܟ ܠܡܩܡ
ܩܕܡ ܩܣܪ. ܘܗܐ ܝܗܒ ܠܟ ܐܠܗܐ ܡܘܗܒܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܪܕܝܢ
ܥܡܟ. 25 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܠܒܒܘ ܓܒܪܐ. ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܒܐܠܗܐ: ܕܗܟܢܐ ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܡܠܠ ܥܡܝ. 26 ܒܪܡ
ܠܓܙܪܬܐ ܚܕܐ ܐܝܬ ܠܢ ܕܢܬܬܪܡܐ ܀ 27 ܘܡܢ ܒܬܪ ܐܪܒܥܣܪ
ܝܘܡܝܢ ܕܛܥܝܢ ܗܘܝܢ ܘܡܬܛܪܦܝܢ ܒܝܡܐ: ܕܐܕܪܝܘܣ
ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ: ܣܒܪܘ ܗܘܘ ܡܠܚܐ. ܕܠܐܪܥܐ ܡܬܩܪܒܝܢ ܗܘܘ. 28 ܘ
ܐܪܡܝܘ ܐܒܪܐ: ܘܐܫܟܚܘ ܥܣܪܝܢ ܐܡܝܢ. ܘܬܘܒ
ܩܠܝܠ ܥܒܪܘ: ܘܐܫܟܚܘ ܚܡܫܥܣܪܐ ܐܡܝܢ. 29 ܘܟܕ
ܕܚܠܝܢ ܗܘܝܢ ܕܠܡܐ ܢܬܬܩܦ ܒܕܘܟܬܐ ܕܐܝܬ ܒܗ
ܟܐܦܐ: ܐܪܡܝܘ ܡܢ ܒܣܬܪܗ ܕܐܠܦܐ ܐܓܘܪܝܢ ܐܪܒܥ. ܘ
ܡܨܠܝܢ ܗܘܘ ܕܢܗܘܐ ܐܝܡܡܐ. 30 ܡܠܚܐ ܕܝܢ ܒܥܘ
ܠܡܥܪܩ ܡܢܗ ܡܢ ܐܠܦܐ. ܘܐܚܬܘ ܡܢܗ ܩܪܩܘܪܐ
ܠܝܡܐ ܒܥܠܬܐ ܕܐܝܟ ܗܘ ܕܐܣܪܝܢ ܠܐܠܦܐ ܒܝܒܫܐ.

APOSTOLORUM. CAP. XXVII.

22. Et nunc consulo ego vobis ut sitis sine molestia, anima enim unius ex vobis non est peritura, præter navem. 23. Conspectus est enim nocte hac *mihi* Angelus Dei illius cujus sum, & quem colo, 24. Ac dixit mihi, Ne timeas Paule: futurum est enim tibi ut stes coram Cæsare: & ecce, dedit tibi Deus dono omnes qui navigant tecum. 25. Propter hoc resumite cor, ô viri, Credo enim in Deum quod ita futurum est sicut dictum est mihi. 26. Cæterùm in insulam quamdam projiciendi sumus. 27. Et post quatuordecim dies quibus erraveramus, & abrepti fueramus in Adriaticum mare, in medietate noctis, suspicati sunt nautæ quod ad terram appropinquarent. 28. Et dimiserunt bolidem, ac invenerunt ulnas viginti: & rursus paululùm navigaverunt, & invenerunt ulnas quindecim. 29. Quumque metueremus ne nos inveniremus *esse* in loco in quo essent saxa, jecerunt à posteriori parte navis anchoras quatuor: & orabant ut fieret dies. 30. Nautæ autem tentaverunt fugere è navi, & demiserunt ex ea scapham in mare, per occasionem, quòd ituri essent in ea, & ligaturi navem in terra.

31. Quum-

ܗܘܐ ܠܬܝܡܢܐ . 13 ܘܟܕ ܢܫܒܬ ܪܘܚܐ ܕܬܝܡܢܐ : ܘܣܒܪܘ
ܕܡܛܝܢ ܐܝܟ ܨܒܝܢܗܘܢ ܪܕܝܢ ܗܘܝܢ ܚܕܪ ܩܪܛܐ . 14 ܘܡܢ
ܒܬܪ ܩܠܝܠ ܢܦܩ ܥܠܝܢ ܪܘܚܐ ܕܥܠܥܠܐ : ܕܡܬܩܪܐ ܛܘ
ܦܘܢܝܩܘܣ ܐܘܪܩܠܝܕܘܢ . 15 ܘܐܬܚܛܦܬ ܐܠܦܐ ܘܠܐ ܐܫܟܚܬ
ܠܡܩܡ ܠܘܩܒܠ ܪܘܚܐ ܘܝܗܒܢ ܠܐܝܕܐ ܕܝܠܗ . 16 ܘܟܕ
ܥܒܪܢ ܠܓܙܪܬܐ ܚܕܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܩܘܕܐ ܠܡܐܚܕ ܐܫܟܚܢ ܒܥܡܠ
ܠܐܣܩܦܐ . 17 ܘܟܕ ܫܩܠܢܗ : ܡܚܙܩܝܢ ܗܘܝܢ ܘܡܬܩܢܝܢ
ܠܗ ܠܐܠܦܐ . ܘܡܛܠ ܕܕܚܠܝܢ ܗܘܝܢ ܕܠܡܐ ܢܦܠ ܒܣܘܪܛܝܣ
ܕܝܡܐ : ܐܚܬܢܢ ܠܐܪܡܢܘܢ . ܘܗܟܢܐ ܪܕܝܢ ܗܘܝܢ . 18 ܘܟܕ
ܩܡ ܥܠܝܢ ܥܠܥܠܐ ܩܫܝܐ : ܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܫܕܝܢ
ܡܐܢܝ ܒܝܡܐ . 19 ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ : ܡܐܢܐ ܕܝܠܗ ܕܐܠܦܐ
ܒܐܝ̈ܕܝܢ ܫܕܝܢ . 20 ܘܟܕ ܐܓܪ ܥܡܢ ܥܠܥܠܐ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ : ܘܠܐ
ܫܡܫܐ ܡܬܚܙܝܐ ܗܘܐ ܘܠܐ ܣܗܪܐ ܘܠܐ ܟܘܟܒܐ : ܣܒܪܐ ܕܚܝܝܢ
ܟܠܗ ܡܢܗ ܐܬܦܣܩ ܗܘܐ ܠܗ . 21 ܘܟܕ ܐܢܫ ܡܕܡ ܠܐ
ܛܥܡ ܗܘܐ : ܗܝܕܝܢ ܩܡ ܦܘܠܘܣ ܒܡܨܥܬܗܘܢ ܘܐܡܪ .
ܠܘ ܐܬܛܦܝܣܬܘܢ ܠܝ ܐܘ ܓܒܪܐ ܠܐ ܪܕܝܢ ܗܘܝܢ ܡܢ ܩܪܛܐ .
ܘܡܬܢܛܪܝܢ ܗܘܝܢ ܡܢ ܚܘܣܪܢܐ ܘܡܢ ܐܘܠܨܢܐ ܗܢܐ .

ACTA

bat ad Austrum. 13. Quumque flaret ventus Austri, & putarent quod perventuri essent juxta voluntatem suam, navigabamus circa Cretam. 14. Et post paululum egressus est contra nos ventus tempestatis, qui vocatur Typhonicus Euroclydon. 15. Et arrepta est navis, neque potuit resistere contra ventum, & dedimus in manum illius. 16. Et quum transivissemus insulam quæ vocabatur Kaura, vix potuimus apprehendere scapham. 17. Quumque sustulissemus eam, extrinsecus succingebamus remedia, & muniebamus ipsam navim, & quia metuebamus ne incideret in Syrtim maris, submisimus antennam, & ita navigabamus. 18. Quumque staret contra nos tempestas dura, die postero abjecimus vasa nostra in mare. 19. Et die tertia vasa ipsius navis manibus nostris abjecimus. 20. Quumque duraret tempestas dies plurimos, neque sol conspiceretur, neque luna, neq; stellæ, spes vitæ nostræ prorsus abscissa erat. 21. Et quum nullus quicquam cibi sumsisset, tunc stetit Paulus in medio eorum ac dixit, Si acquievissetis mihi, ô viri, non navigassemus à Creta, & vitassemus damnum & angustiam hanc.

22. Et

ܐܠܦܐ ܡܢ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ܆ ܕܐܙܠܐ ܗܘܬ ܠܐܝܛܠܝܐ܂ ܘܐܣܩܢ
ܒܗ܂ 7 ܘܡܛܠ ܕܝܩܝܪܐܝܬ ܪܕܝܐ ܗܘܬ ܒܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ܆
ܒܥܡܠܝܢ ܡܛܝܢ ܠܘܩܒܠ ܩܢܝܕܘܣ ܓܙܪܬܐ܂ ܘܡܛܠ ܕܠܐ
ܫܒܩܐ ܗܘܬ ܪܘܚܐ ܕܢܪܕܐ ܬܪܝܨܐܝܬ܆ ܟܪܟܢ ܥܠ ܩܪܛܐ܂
ܠܘܩܒܠ ܣܠܡܘܢܐ ܡܕܝܢܬܐ܂ 8 ܘܒܥܡܠܝܢ ܟܕ ܢܩܦܝܢ
ܗܘܝܢ܆ ܡܛܝܢ ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܠܡܐܢܐ ܫܦܝܪܐ܀
ܘܩܪܝܒܐ ܗܘܬ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܗ̇ ܠܣܐܐ܂ 9 ܘܗܘܝܢ ܬܡܢ
ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܥܒܪ ܐܦ ܝܘܡܐ ܕܨܘܡܐ
ܕܝܗܘܕܝܐ܂ ܘܗܘܐ ܠܗ ܕܚܝܠܐ ܕܢܪܕܐ ܐܢܫ ܒܝܡܐ܂ ܘܡܠܟ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܦܘܠܘܣ 10 ܘܐܡܪ ܓܒܪ̈ܐ܆ ܚܙܐ ܐܢܐ ܕܒܥܨܝܢܐ
ܘܒܚܘܣܪܢܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܐ ܡܪܕܝܬܢ܂ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܕܡܘܥܢܬܐ
ܘܕܐܠܦܐ܆ ܐܠܐ ܐܦ ܕܢܦܫܬܢ܂ 11 ܩܢܛܪܘܢܐ ܕܝܢ
ܠܡܕܒܪܢܐ ܘܠܡܪܗ̇ ܕܐܠܦܐ ܫܡܥ ܗܘܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܠܘܗܝ
ܕܦܘܠܘܣ܂ 12 ܘܡܛܠ ܕܠܐ ܦܐܐ ܗܘܐ ܗܘ ܠܡܐܢܐ ܠܡܣܬܝܘ
ܒܗ ܒܣܬܘܐ܆ ܣܓܝܐܐ ܡܢܢ ܨܒܘ ܗܘܘ ܕܢܪܕܐ ܡܢ ܬܡܢ܂
ܘܐܢ ܡܫܟܚܝܢ ܕܢܡܛܘܢ ܘܢܣܬܘܢ ܒܠܡܐܢܐ ܚܕ ܕ
ܒܩܪܛܐ ܕܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܦܘܢܝܩܣ܂ ܘܡܣܬܟܠ ܗܘܐ ܠܬܝܡܢܐ

navim ex Alexandria quæ proficiscebatur in Italiam : & collocavit nos in ea. 7. Et quia graviter iter faciebat diebus multis, vix pervenimus è regione Kindi insulæ. Et quia non sinebat ventus ut proficisceremur rectà, circuivimus juxta Cretam contra Salamaunam civitatem. 8. Et vix iter facientes circa eam pervenimus ad locum qui vocatur Portus pulchri : & propinqua erat ei civitas cujus nomen Lasia. 9. Et mansimus ibi tempore multo usq; ad diem quo præterierat etiam dies jejunij Judæorum. & erat in ea vitandum unicuique quo minus iter faceret mari, & consulebat ei Paulus, 10. Ac dicebat, Viri, video quòd cum molestia & cum jactura multa fuit nostra navigatio, non tantum oneris navis nostræ, sed etiam animarum nostrarum. 11. Centurio autem gubernatori & domino navis auscultabat potius quàm sermonibus Pauli. 12. Et quia non aptus erat ille portus ad hyemandum in eo hyeme, multi ex nobis cupiebant ut navigaremus inde : & siquidem possent, venire & hyemare in portu aliquo qui erat in Creta, & vocabatur Phœnix, & specta-

ܥܡ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܡܕܡ ܕܫܘܐ ܠܡܘܬܐ ܘܠܐܣܘܪܐ ܠܐ ܥܒܕ ܓܒܪܐ
ܗܢܐ. 32 ܘܐܡܪ ܐܓܪܦܘܣ ܠܦܗܣܛܘܣ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܕܢܫܬܪܐ: ܐܠܘ ܠܘܬ ܩܣܪ ܠܐ ܩܪܐ ܗܘܐ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܟܙ ❖

1 ܘܦܩܕ ܥܠܘܗܝ ܦܗܣܛܘܣ ܕܢܫܬܕܪ ܠܘܬ ܩܣܪ
ܠܐܝܛܠܝܐ. ܘܐܫܠܡܗ ܠܦܘܠܘܣ ܘܠܐܣܝܪܐ ܐܚܪܢܐ ܥܡܗ:
ܠܓܒܪܐ ܚܕ ܩܢܛܪܘܢܐ ܡܢ ܐܣܦܝܪ ܣܒܣܛܝܐ. ܕܫܡܗ ܗܘܐ
ܝܘܠܝܘܣ. 2 ܘܟܕ ܗܘܐ ܕܢܪܕܐ: ܢܚܬܢ ܠܐܠܦܐ ܕܐܝܬܝܗ ܡܢ
ܐܕܪܡܘܛܝܘܣ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܙܠܐ ܗܘܬ ܠܐܬܪܐ ܕܐܣܝܐ. ܘܥܠ
ܗܘܐ ܥܡܢ ܠܐܠܦܐ. ܐܪܣܛܪܟܘܣ ܡܩܕܘܢܝܐ ܕܡܢ
ܬܣܠܘܢܝܩܐ ܡܕܝܢܬܐ. 3 ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܡܛܝܢ ܠܨܝܕܢ.
ܘܐܬܡܛܝ ܩܢܛܪܘܢܐ ܥܠ ܦܘܠܘܣ: ܘܐܦܣ
ܠܗ ܕܢܐܙܠ ܠܘܬ ܪܚܡܘܗܝ. ܘܢܬܢܝܚ. 4 ܘܡܢ ܬܡܢ ܪܕܝܢ.
ܘܡܛܠ ܕܪܘܚܐ ܩܘܒܠܢܝܬܐ ܗܘܝ. ܐܬܟܪܟܢ ܥܠ ܩܦܪܘܣ
5 ܘܥܒܪܢ ܝܡܐ ܕܩܝܠܝܩܝܐ ܘܕܦܡܦܘܠܝܐ. ܘܡܛܝܢ
ܠܡܘܪܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܠܘܩܝܐ. 6 ܘܐܫܟܚ ܬܡܢ ܩܢܛܪܘܢܐ

cum alio, ac dicebant, Nihil quod dignum sit morte & vinculis, fecit homo iste. 32. Et dixit Agrippa Festo, potuisset homo iste dimitti, nisi protectionem Cæsaris appellasset.

CAPUT XXVII.

1. Et præcepit de eo Festus ut mitteretur ad Cæsarem in Italiam: ac tradidit Paulum & vinctos alios cum eo, viro cuidam centurioni ex cohorte Augusta, cujus nomen erat Julius. 2. Et quum factum est ut iter faceremus, descendimus in navim quæ erat ex Adramanto civitate, & proficiscebatur in regionem Asiæ: ingressusque est nobiscum in navem Aristarchus Macedo, qui erat ex Thessalonica civitate. 3. Et die postero pervenimus Tzaidum: & usus est Centurio benevolentia erga Paulum, & permisit ei ut proficisceretur ad amicos suos, ac refocillaretur. 4. Et illinc iter fecimus, atque (quia venti contrarij erant) circuivimus juxta Cyprum. 5. Et transivimus mare Ciliciæ & Pamphyliæ, ac pervenimus Myram civitatem Lyciæ. 6. Et invenit ibi centurio

navim

23. ܕܢܚܫ ܡܫܝܚܐ . ܘܢܗܘܐ ܪܫܐ ܕܩܝܡܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬ
ܡܝܬܐ. ܘܢܟܪܙ ܢܘܗܪܐ ܠܥܡܐ ܘܠܥܡܡܐ ❖ 24 ܘܟܕ
ܗܠܝܢ ܡܦܩ ܗܘܐ ܦܘܠܘܣ ܪܘܚܐ . ܩܥܐ ܦܗܣܛܘܣ
ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ: ܫܢܝܬ ܠܟ ܦܘܠܘܣ: ܣܘܓܐܐ ܕܣܦܪܐ ܐܝܬܝܟ ܠܫܢܝܐ.
25. ܐܡܪ ܠܗ ܦܘܠܘܣ. ܠܐ ܫܢܝܬ ܢܨܝܚܐ ܦܗܣܛܘܣ. ܐܠܐ
ܡܠܐ ܕܫܪܪܐ ܘܕܟܐܢܘܬܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ . 26 ܐܦ ܡܠܟܐ
ܐܓܪܦܘܣ ܝܕܝܥ ܠܗ ܣܓܝ ܒܗܠܝܢ ܕܗܟܢ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ
ܒܓܠܝܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܡܕܡ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܡܠܐ: ܠܐ ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܛܥܝܢ ܠܗ. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܒܛܘܫܝܐ ܗܘܝ̈.
27. ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܡܠܟܐ ܐܓܪܦܐ ܠܢܒܝܐ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܡܗܝܡܢ
ܐܢܬ . 28 ܐܡܪ ܠܗ ܡܠܟܐ ܐܓܪܦܘܣ. ܒܩܠܝܠܐ ܩܪܝܒ
ܡܦܝܣ ܐܢܬ ܠܝ ܕܐܗܘܐ ܟܪܣܛܝܢܐ. 29 ܘܦܘܠܘܣ ܐܡܪ.
ܨܠܐ ܗܘܝܬ ܡܢ ܐܠܗܐ ܒܩܠܝܠܐ ܘܒܣܓܝܐܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܠܟ
ܒܠܚܘܕ: ܐܠܐ ܐܦ ܠܟܠܗܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܠܝ ܝܘܡܢܐ: ܕ
ܢܗܘܘܢ ܐܟܘܬܝ ܠܒܪ ܡܢ ܐܣܘܪܐ ܗܠܝܢ. 30 ܘܩܡ ܠܗ
ܡܠܟܐ ܘܗܓܡܘܢܐ ܘܒܪܢܝܩܐ: ܘܐܝܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ
ܥܡܗܘܢ. 31 ܘܟܕ ܦܪܩܘ ܡܢ ܬܡܢ: ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܚܕ

APOSTOLORUM. CAP. XXVI.

23. *Nempè* quod passurus esset Christus, & quòd futurus esset principium resurrectionis à mortuis, & quòd prædicaturus esset lucem populo huic & Gentibus. 24. Et quum ita se defenderet Paulus, clamavit Festus voce elata, Insanijsti Paule: multa doctrina adegit te ad insaniam. 25. Dixit ei Paulus, Non insanivi præstantissime Feste: sed sermones veritatis & rectitudinis loquor. 26. Et etiam Rex Agrippa valde novit de his ipsis quòd ita habeant: & idcirco liberè loquor coram eo, quia ne unum quidem ex his sermonibus arbitror ego quod lateat eum. nequaquam enim in occulto *hæc* gesta sunt. 27. Credis tu rex Agrippa Prophetis? scio quod credis. 28. Dixit ei rex Agrippa, Propemodum persuades mihi ut sim Christianus. 29. Et Paulus dixit, Optarem à Deo propemodum & admodum, nequaquam tibi tantum, sed etiam omnibus qui audiunt me hodie, ut essent sicut ego, exceptis vinculis istis. 30. Et surrexit rex & præses, & Bernice, & qui sederant cum eis. 31. Et quũ secessissent inde, loquebatur unus

ܘܡܪܢ ܐܡܪ ܠܝ ܐܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܕܐܢܬ ܪܕܦ ܐܢܬ. 16
ܘܐܡܪ ܠܝ ܩܘܡ ܥܠ ܪܓܠܝܟ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܗܘ ܓܝܪ
ܐܬܚܙܝܬ ܠܟ: ܕܐܩܝܡܟ ܡܫܡܫܢܐ ܘܣܗܕܐ ܕܡܕܡ ܕܚܙܝܬܢܝ:
ܘܕܥܬܝܕ ܐܢܬ ܕܬܚܙܝܢܝ 17 ܘܐܦܨܝܟ ܡܢ ܥܡܐ ܕܝܗܘܕܝܐ: ܘܡܢ
ܥܡܡܐ ܐܚܪܢܐ ܕܠܘܬܗܘܢ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟ 18 ܕܬܦܬܚ ܠ
ܥܝܢܝܗܘܢ: ܐܝܟ ܕܢܬܦܢܘܢ ܡܢ ܚܫܘܟܐ ܠܢܘܗܪܐ: ܘܡܢ
ܫܘܠܛܢܗ ܕܣܛܢܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܢܩܒܠܘܢ ܫܘܒܩܢ
ܚܛܗܐ. ܘܦܣܐ ܥܡ ܩܕܝܫܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܝ. 19 ܡܛܠ
ܗܕܐ ܡܠܟܐ ܐܓܪܝܦܐ. ܠܐ ܦܠܓܬ ܚܣܝܢܐܝܬ ܠܚܙܘܐ ܫܡܝ
ܢܝܐ. 20 ܐܠܐ ܐܟܪܙܬ ܡܢ ܠܩܕܡܝܢ. ܠܗܢܘܢ ܕܒܕܪܡܣܘܩ
ܘܠܗܢܘܢ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ ܕܝܗܘܕ: ܘܐܦ
ܠܥܡܡܐ ܐܟܪܙܬ: ܕܢܬܘܒܘܢ ܘܢܬܦܢܘܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘ
ܢܥܒܕܘܢ ܥܒܕܐ ܕܫܘܝܢ ܠܬܝܒܘܬܐ. 21 ܘܡܛܠ ܐܦܝ ܗܠܝܢ:
ܐܚܕܘܢܝ ܝܗܘܕܝܐ ܒܗܝܟܠܐ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܩܛܠܢܝ. 22
ܥܕܪܢܝ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܢܐ. ܘܗܐ ܩܐܡ ܐܢܐ
ܘܡܣܗܕ ܐܢܐ ܠܙܥܘܪܐ ܘܠܪܒܐ. ܟܕ ܡܕܡ ܠܒܪ ܡܢ ܡܘܫܐ
ܘܢܒܝܐ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܗܢܘܢ ܐܡܪܘ ܕܥܬܝܕܢ ܕܢܗܘܝܢ.

ACTA

& Dominus noster dixit mihi, Ego sum Jeschua Natzaræus, quem tu persequeris. 16. Dixitque mihi, Surge super pedes tuos: propter hoc ipsum enim apparui tibi, ut constituerem te ministrum & testem ejus quod vidisti à me, & quod futurum est ut videas à me. 17. Et eripiam te à Gente Judæorum, & à gentibus aliis ad quas ego mitto te, 18. Ut aperias oculos eorum, quo convertantur à tenebris ad lucem, & à potestate Satanæ ad Deum, ut accipiant remissionem peccatorum, & sortem cum sanctis per fidem quæ est in me. 19. Quapropter, rex Agrippa, non restiti contumaciter contra visionem cœlestem: 20. Sed prædicavi primùm ijs qui erant Damasci, & ijs qui erant in Urischelem, & qui in omnibus agris Judææ: & etiam Gentibus prædicavi ut resipiscerent & converterentur ad Deum, & facerent opera quæ digna essent resipiscentia. 21. Et propter hæc comprehenderunt me Judæi in templo, & volebant interficere me. 22. Adjuvit autem me Deus usque in diem hunc, & ecce sto, & testificor parvis & magnis, nihil extra Musche & Prophetas dicens, sed ea quæ ipsi dixerunt quòd futura essent:

23. Nempè

ܘܡܛܠܬܗ ܕܗܢܐ ܣܒܪܐ ܡܬܪܫܐ ܐܢܐ ܡܢ ܐܝܕܝ ܝܗܘܕܝܐ
ܡܠܟܐ ܐܓܪܝܦܐ܆ 8 ܡܢܐ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܘܠܐ ܕܢܗܝܡܢ
ܕܡܩܝܡ ܐܠܗܐ ܡܝܬܐ܀ 9 ܐܢܐ ܓܝܪ ܡܢ ܩܕܝܡ ܣܡܬ ܒܪܥܝܢܝ
ܕܣܩܘܒܠܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܐܣܥܘܪ ܠܘܩܒܠ ܫܡܗ ܕܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ.
10 ܗܕܐ ܕܥܒܕܬ ܐܦ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܩܕܝܫܐ ܣܓܝܐܐ ܐܪܡܝܬ
ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ܆ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܢܣܒܬ ܡܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ܆ ܘܟܕ
ܡܬܩܛܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗܘܢ܆ ܐܫܬܘܬܦܬ ܠܐܝܠܝܢ ܕܚܝܒܘ
ܐܢܘܢ. 11 ܘܒܟܠ ܟܢܘܫܬܐ ܡܫܢܩ ܗܘܝܬ ܠܗܘܢ. ܟܕ
ܐܠܨ ܗܘܝܬ ܕܢܗܘܘܢ ܡܓܕܦܝܢ ܥܠ ܫܡܗ ܕܝܫܘܥ. ܘܒܪܘܓܙܐ
ܣܓܝܐܐ ܕܡܠܐ ܗܘܝܬ ܥܠܝܗܘܢ. ܐܦ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ
ܢܦܩ ܗܘܝܬ ܠܡܪܕܦ ܐܢܘܢ. 12 ܘܟܕ ܐܙܠ ܗܘܝܬ ܡܛܠܬܗ ܕܗܕܐ
ܠܕܪܡܣܘܩ ܒܫܘܠܛܢܐ ܘܒܡܦܣܢܘܬܐ ܕܪܒܝ ܟܗܢܐ܆ 13
ܒܦܠܓܗ ܕܝܘܡܐ ܒܐܘܪܚܐ ܚܙܝܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܘ ܡܠܟܐ܆
ܕܐܙܠܓ ܥܠܝ ܘܥܠ ܟܠ ܕܥܡܝ ܗܘܘ܀ ܢܘܗܪܐ ܕܡܝܬܪ ܡܢ
ܕܫܡܫܐ. 14 ܘܢܦܠܢ ܟܠܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܟܕ ܐܡܪ
ܠܝ ܥܒܪܐܝܬ܆ ܫܐܘܠ ܫܐܘܠ ܡܢܐ ܪܕܦ ܐܢܬ ܠܝ. ܩܫܐ
ܗܘ ܠܟ ܠܡܒܥܛܘ ܠܥܘܩܣܐ. 15 ܘܐܢܐ ܐܡܪܬ. ܡܢ ܐܢܬ ܡܪܝ

& propter hanc eandem ſpem accuſor à Judæis, rex Agrippa. 8. Quid judicatis vos? nonne oportet ut credamus quod excitabit Deus mortuos? 9. Ego enim à principio propoſueram in mente mea, ut contraria multa facerem adverſus nomen Jeſchua Nazaræi. 10. Id quod feci etiam in Uriſchelem: & ſanctos multos conjeci in domum vinctorum, per poteſtatem quam acceperam à ſummis ſacerdotibus, & quum interficerentur ab eis, adjunxi me eis qui damnaverant eos. 11. Et in omni ſynagoga agitabam eos, quum cogerem ut blaſphemarent nomen Jeſchua, & in ira magna qua repletus eram contra eos, etiam ad civitates alias egreſſus ſum ad perſequendum eos. 12. Et quum proficiſcerer propter hoc Damaſcum cum poteſtate & permiſſione ſummorum Sacerdotum, 13. In medio diei in via vidi è cœlo, ô rex, quòd effulgeret ſuper me & ſuper omnes qui mecum erant, lux quæ excellentior erat quàm ſol. 14. Et cecidimus omnes ſuper terram, ac audivi vocem dicentem mihi Hebraicè, Schaul, Schaul, quid perſequeris tu me? Durum eſt tibi calcitrare contra ſtimulos. 15. Et ego dixi, Quis es, Domine mi?

ܠܐ ܓܝܪ ܘܠܐ ܕܟܕ ܡܫܕܪܝܢܢ ܓܒܪܐ ܐܣܝܪܐ ܕܠܐ ܢܟܬܘܒ
ܣܘܥܪܢܘܗܝ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܟܘ

1 ܘܐܡܪ ܐܓܪܝܦܘܣ ܠܦܘܠܘܣ. ܡܦܣ ܠܟ
ܠܡܡܠܠܘ ܥܠ ܐܦܝ ܢܦܫܟ. ܗܝܕܝܢ ܦܘܠܘܣ ܦܫܛ
ܐܝܕܗ. ܘܡܦܩ ܗܘܐ ܪܘܚܐ ܘܐܡܪ. 2 ܥܠ ܟܠ ܡܐ ܕܡܬܐܫܡ
ܐܢܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܡܠܟܐ ܐܓܪܝܦܐ. ܚܫܒ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ
ܕܛܘܒܢܐ ܐܢܐ. ܕܩܕܡܝܟ ܡܦܩ ܐܢܐ ܪܘܚܐ ܝܘܡܢܐ. 3 ܝܬܝܪܐܝܬ
ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܕܡܦܣ ܐܢܬ ܒܟܠܗܘܢ ܙܛܡܐ ܘܢܡܘܣܐ ܕܝܗܘܕܝܐ
ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܕܒܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ ܬܫܡܥܝܢܝ. 4
ܝܕܥܝܢ ܓܝܪ ܐܦ ܝܗܘܕܝܐ ܐܢ ܨܒܝܢ ܠܣܗܕܘ
ܕܕܘܒܪܝ ܕܡܢ ܛܠܝܘܬܝ ܕܗܘܐ ܠܝ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܒܝܬ
ܥܡܝ ܘܒܐܘܪܫܠܡ. 5 ܡܛܠ ܕܡܢ ܠܘܩܕܡ ܡܦܣܝܢ ܠܝ. ܘܝܕܥܝܢ
ܕܒܝܘܠܦܢܐ ܡܥܠܝܐ ܕܦܪܝܫܐ ܚܝܬ. 6 ܘܗܫܐ ܥܠ ܣܒܪܐ
ܕܡܘܠܟܢܐ ܕܗܘܐ ܠܐܒܗܝܢ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܩܐܡ ܐܢܐ ܘ
ܡܬܕܝܢ ܐܢܐ. 7 ܕܥܠܘܗܝ ܬܪܥܣܪ ܫܒܛܝܢ
ܕܝܠܢ ܣܒܪܝܢ ܕܢܡܛܘܢ ܒܨܠܘܬܐ ܚܦܝܛܬܐ ܕܐܝܡܡܐ ܘܕܠܠܝܐ.

Non enim convenit ut quum mittimus hominem vinctum, non scribamus delictum ejus.

CAPUT XXVI.

1. Et dixit Agrippa Paulo, Permittitur tibi loqui pro teipso. Tunc Paulus extendit manum suam, & defendit se, ac dixit, 2. Super omnibus de quibus accusor à Judæis, rex Agrippa, arbitror ego de meipso, quod beatus sim, qui coram te hodie me defendo. 3. Maximè quia scio quod doctus sis in omnibus quæstionibus & legibus Judæorum: idcirco peto abs te, ut cum patientia audias me. 4. Norunt enim ipsi Judæi (si volunt testari) cōversationes meas quæ à pueritia mea fuerūnt mihi à principio in populo meo & in Urischelē, 5. Quia à longo tēpore edocti sunt de me, & norunt quod in doctrina principali Pharisæorū vixerim. 6. Et nunc ob spē promissionis quę facta fuit Patrib9 nostris à Deo, sto & judicor. 7. Ad quam spem duodecim tribus nostræ sperant quod pervenient precibus assiduis diei & noctis:

& pro-

ܕܚܝ ܗܘ. 20 ܘܡܛܠ ܕܠܐ ܦܗܝܡ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܥܠ ܒܥܬܐ ܕܗܠܝܢ܆
ܐܡܪܬ ܗܘܝܬ ܠܦܘܠܘܣ. ܕܨܒܐ ܐܢܬ ܕܬܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ܆
ܘܬܡܢ ܬܬܕܝܢ ܥܠ ܗܠܝܢ. 21 ܗܘ ܕܝܢ ܒܥܐ ܕܢܬܢܛܪ ܠܕܝܢܗ
ܕܩܣܪ. ܘܦܩܕܬ ܕܢܬܢܛܪ ܥܕܡܐ ܕܐܫܕܪܝܘܗܝ ܠܘܬ ܩܣܪ. 22
ܘܐܡܪ ܐܓܪܝܦܘܣ. ܨܒܐ ܗܘܝܬ ܕܐܫܡܥܝܘܗܝ ܠܗܢܐ ܓܒܪܐ.
ܘܦܗܣܛܘܣ ܐܡܪ. ܕܠܡܚܪ ܫܡܥ ܐܢܬ ܠܗ. 23 ܘܠܡܚܪ
ܐܬܐ ܐܓܪܝܦܘܣ ܘܒܪܢܝܩܐ ܒܥܘܫܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܥܠܘ
ܠܒܝܬ ܕܝܢܐ ܥܡ ܟܠܝܪܟܐ ܘܥܡ ܪܫܝ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܦܩܕ
ܦܗܣܛܘܣ ܘܐܬܐ ܦܘܠܘܣ. 24 ܘܐܡܪ ܦܗܣܛܘܣ.
ܐܓܪܝܦܘܣ ܡܠܟܐ ܘܟܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬܝܟܘܢ ܥܡܢ܆ ܥܠ
ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܦܓܥܘ
ܒܝ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܗܪܟܐ. ܟܕ ܩܥܝܢ ܕܠܐ ܘܠܐ ܠܗ ܬܘܒ ܕܢܚܐ.
25 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܕܪܟܬ܆ ܕܡܕܡ ܕܫܘܐ ܠܡܘܬܐ ܠܐ ܣܥܪ ܠܗ. ܘܡܛܠ
ܕܗܘ ܒܥܐ ܕܢܬܢܛܪ ܠܕܝܢܗ ܕܩܣܪ܆ ܦܩܕܬ ܕܢܬܫܕܪ. 26 ܘܠܐ
ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܟܬܘܒ ܥܠܘܗܝ ܠܩܣܪ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܨܒܝܬ
ܠܡܩܪܒܘܬܗ ܩܕܡܝܟܘܢ܆ ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܩܕܡܝܟ ܡܠܟܐ ܐܓܪܝܦܐ.
ܕܡܐ ܕܐܬܬܒܥ ܕܝܢܗ܆ ܐܫܟܚ ܡܢܐ ܐܟܬܘܒ. 27

APOSTOLORUM. CAP. XXV.

quòd vivus sit. 20. Et quia non eram firmus circa quæstionem rerum harum, dicebam Paulo, Petisne tu ut proficiscaris ad Urischelem, & illic judiceris super istis? 21. Ipse autem petijt ut servaretur ad judicium Cæsaris. Et præcepi ut servaretur donec mitterem eum ad Cæsarem. 22. Dixitque Agrippa, Cupivissem audire hominem hunc. Et Festus ait, Cras auditurus es eum. 23. Et die postero venit Agrippa & Bernice cum fastu multo, & ingressus est in domum judicij cum Tribunis & primoribus civitatis, & præcepit Festus: & venit Paulus. 24. Et dixit Festus, Agrippa rex, & omnes viri qui estis nobiscum, de hoc homine quem videtis, universus populus Judæorum interpellavit me in Urischelem & hic, clamantes quod non amplius conveniret huic ut viveret. 25. Ego autem comperi quòd nihil quod dignum sit morte actum sit ab eo: & quia ipse petijt ut servaretur ad judicium Cæsaris, præcepi ut mitteretur. 26. Et non novi quid scribam de eo Cæsari, propter hoc volui adducere eum coram vobis, & maximè coram te, Rex Agrippa, ut quum inquisitus fuerit causa ejus, inveniam quid scribam. 27. Non

ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ ܕܩܣܪ ܩܪܐ ܐܢܐ . 12 ܗܝܕܝܢ ܦܗܣܛܘܣ ܡܠܠ
ܥܡ ܒܢ̈ܝ ܡܠܟܗ ܘܐܡܪ . ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ ܕܩܣܪ ܩܪܝܬ : ܠܘܬ ܩܣܪ
ܐܙܠ ܐܢܬ ⁘ 13 ܘܟܕ ܗܘܘ ܝܘܡܬܐ : ܢܚܬ ܐܓܪܦܘܣ ܡܠܟܐ
ܘܒܪܢܝܩܐ ܠܩܣܪܝܐ ܕܢܫܐܠܘܢ ܒܫܠܡܗ ܕܦܗܣܛܘܣ . 14
ܘܟܕ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܝܘܡܬܐ . ܐܫܬܥܝ ܦܗܣܛܘܣ ܠܡܠܟܐ
ܕܝܢܗ ܕܦܘܠܘܣ . ܟܕ ܐܡܪ : ܓܒܪܐ ܚܕ ܐܣܝܪܐ ܐܫܬܒܩ ܡܢ
ܐܝ̈ܕܝ ܦܝܠܟܣ . 15 ܘܟܕ ܗܘܝܬ ܒܐܘܪܫܠܡ : ܐܘܕܥܘ ܠܝ
ܥܠܘܗܝ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ . ܘܫܐܠܘ ܕܐܬܠ
ܠܗܘܢ ܕܝܢܐ ܥܠܘܗܝ . 16 ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ : ܕܠܝܬ ܥܝܕܐ ܠܪ̈ܗܘܡܝܐ
ܕܢܫܠܡܘܢ ܒܪܢܫܐ ܡܛܘܠ ܡܘܬܐ : ܥܕܡܐ ܕܢܐܬܐ ܒܥܠ ܕܝܢܗ
ܘܢܟܣܝܘܗܝ ܒܐܦ̈ܘܗܝ : ܘܢܬܝܗܒ ܠܗ ܐܬܪܐ ܠܡܦܩ
ܪܘܚܐ ܥܠ ܗܝ ܕܡܬܪܫܐ . 17 ܘܟܕ ܐܬܝܬ ܠܗܪܟܐ : ܠܐ ܐܘܚܪܬ
ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܝܬܒܬ ܥܠ ܒܝܡ . ܘܦܩܕܬ ܕܢܝܬܘܢܝܗܝ ܠܝ
ܠܓܒܪܐ . 18 ܘܩܡܘ ܥܡܗ ܡܩܛܪ̈ܓܢܘܗܝ : ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ
ܥܠܬܐ ܒܝܫܬܐ ܕܢܚܘܘܢ ܥܠܘܗܝ ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܣܒܪ ܗܘܝܬ
19. ܙܛ̈ܡܐ ܚܢ ܡܛܠ ܕܚܠܬܗܘܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܥܡܗ . ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܐܢܫ ܕܡܝܬ . ܗܘ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܦܘܠܘܣ

ACTA

Protectionem Cæsaris appello. 12. Tunc Festus loquutus est cum consiliarijs suis, ac dixit, Protectionem Cæsaris appellâsti? ad Cæsarem iturus es. 13. Et quum fuissent aliquot dies, descendit Agrippa rex & Bernice Cæsaream ut salutarent Festum. 14. Et quum manerent apud eum aliquot diebus, narravit Festus regi causam Pauli, dicens, Homo quidam vinctus relictus est à manibus Felicis: 15. Et quum essem in Urischelem, indicaverunt mihi de eo summi Sacerdotes & Seniores Judæorum, & petierunt ut facerem eis judicium de eo. 16. Et dixi eis quòd non est mos Romanis, ut dent filium hominis donum ad necem, priusquam venerit litigator ejus, & arguat eum in facie ejus, & detur ei locus ad dicendam defensionem super eo de quo accusatur. 17. Et quum venissem huc absque dilatione, die postero sedi pro tribunali, & præcepi ut adducerent mihi hominem illum: 18. Et steterunt cum eo accusatores ejus, nec potuerunt ullam accusationem malam demonstrare contra eum, sicut suspicatus eram: 19. Quæstiones autem quædam de religione eorum erant eis contra eum, & de Jeschua quodam qui mortuus est, quem dicebat Paulus

quòd

ܘܐܢܐ ܡܣܬܪܗܒ ܐܢܐ ܕܐܐܙܠ . 5 ܐܝܠܝܢ ܗܟܝܠ ܕܐܝܬ
ܒܟܘܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܢܚܬܘܢ ܥܡܢ ܀ ܘܥܠ ܟܠ ܣܟܠܘ
ܬܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܒܓܒܪܐ ܢܐܟܠܘܢ ܩܪܨܘܗܝ . 6 ܘܟܕ ܗܘܐ ܬܡܢ ܝܘܡܬܐ
ܬܡܢܝܐ ܐܘ ܥܣܪܐ ܢܚܬ ܠܗ ܠܩܣܪܝܐ ܀ ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ
ܝܬܒ ܥܠ ܒܝܡ ܘܦܩܕ ܕܢܝܬܘܢ ܠܦܘܠܘܣ . 7 ܘܟܕ ܐܬܐ ܀
ܚܕܪܘܗܝ ܝܗܘܕܝܐ ܕܢܚܬܘ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ . ܘܩܪܨܐ ܣ
ܓܝܐܐ ܘܩܫܝܐ ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ . ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܗܘܘ ܠܡܚܘܝܘ . 8 ܘܟܕ ܦܘܠܘܣ ܢܦܩ ܗܘܐ ܪܘܚܐ ܕܠܐ ܐܣܟܠ
ܡܕܡ ܀ ܠܐ ܠܢܡܘܣܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܘܠܐ ܠܗܝܟܠܐ ܘܠܐ ܠܩܣܪ ܀
9 ܦܗܣܛܘܣ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܙܦ ܛܝܒܘܬܐ ܠ
ܝܗܘܕܝܐ ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܠܦܘܠܘܣ . ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܬܣܩ
ܠܐܘܪܫܠܡ ܀ ܘܬܡܢ ܥܠ ܗܠܝܢ ܬܬܕܝܢ ܩܕܡܝ . 10 ܐܡܪ ܦܘܠܘܣ
ܘܐܡܪ . ܥܠ ܒܝܡ ܕܩܣܪ ܩܐܡ ܐܢܐ . ܗܪܟܐ ܗܘ ܙܕܩ ܠܝ
ܠܡܬܕܝܢܘ . ܠܐ ܡܕܡ ܣܟܠܬ ܠܝܗܘܕܝܐ . ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܬ ܝܕܥ
ܐܢܬ . 11 ܐܢ ܣܟܠܘܬܐ ܥܒܝܕܐ ܠܝ ܐܘ ܡܕܡ ܕܫܘܐ ܠܡܘܬܐ ܀
ܠܐ ܡܫܬܐܠ ܐܢܐ ܡܢ ܡܘܬܐ . ܐܢ ܕܝܢ ܠܝܬ ܒܝ ܡܕܡ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܕܡܩܛܪܓܝܢ ܠܝ ܀ ܠܐ ܐܢܫ ܝܗܒ ܠܝ ܠܗܘܢ ܡܘܗܒܬܐ

APOSTOLORUM, CAP. XXV.

& ego festino ut proficiscar. 5. Qui igitur sunt inter vos in quorum manibus sit facultas, descendant nobiscum: & de omni delicto quod est in eo homine, accusent. 6. Et quum mansisset ibi diebus octo aut decem, descendit Cæsaream: & die postero sedit pro tribunali, & præcepit ut adducerent Paulum. 7. Et quum venisset, circumdederunt eum Judæi qui descenderant ab Urischelem, & accusationes multas ac duras afferebant contra eum, quas non poterant demonstrare. 8. Quumq; Paulus defensionem diceret, quod non deliquisset quicquam neque in Legem Judæorum, neque in Templum, neque in Cæsarem: 9. Festus autem (quia volebat fœnerari beneficium Judæis) diceret Paulo, Vis ascendere ad Urischelem? & illic de his judicaberis coram me: 10. Respondit Paulus, ac dixit, Ad tribunal Cæsaris sto: hic justum est mihi judicari. Nihil peccavi in Judæos, sicut etiam tu nosti. 11. Quod si delictum commissum est à me, aut aliquid quod dignum sit morte, non me subduco à morte: si autem non est apud me aliquid ex his quorum accusant me, nemo daturus est me eis dono.

ܘܩܪܘ ܠܗ ܠܦܘܠܘܣ܆ ܘܫܡܥܘ ܡܢܗ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܗ
ܕܡܫܝܚܐ܀ 25 ܘܟܕ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܥܠ ܙܕܝܩܘܬܐ ܘܥܠ
ܩܕܝܫܘܬܐ ܘܥܠ ܕܝܢܐ ܕܥܬܝܕ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܐܬܡܠܝ ܕܚܠܬܐ ܦܝܠܟܣ܀
ܘܐܡܪ ܕܗܫܐ ܙܠ܀ ܘܐܡܬܝ ܕܗܘܐ ܠܝ ܐܬܪܐ ܐܫܕܪ ܒܬܪܟ܀ 26
ܡܣܒܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܫܘܚܕܐ ܡܬܝܗܒ ܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܦܘܠܘܣ܀
ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦ ܐܚܝܕܐܝܬ ܡܫܕܪ ܗܘܐ ܡܝܬܐ ܠܗ ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ
ܥܡܗ܀ 27 ܘܟܕ ܫܠܡ ܠܗ ܫܢ̈ܝܢ ܬܪ̈ܬܝܢ ܐܬܐ ܗܓܡܘܢܐ
ܐܚܪܢܐ ܗܘܐ ܚܠܦܘܗܝ܀ ܕܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܦܘܪܩܝܘܣ ܦܗܣܛܘܣ܀
ܦܝܠܟܣ ܕܝܢ ܐܝܟ ܕܢܥܒܕ ܛܝܒܘܬܐ ܥܡ ܝܗܘܕ̈ܝܐ܆ ܫܒܩܗ
ܠܦܘܠܘܣ ܟܕ ܐܣܝܪ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܟܗ

1 ܘܟܕ ܐܬܐ ܦܗܣܛܘܣ ܠܩܣܪܝܐ܆ ܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝ̈ܢ
ܣܠܩ ܠܐܘܪܫܠܡ܀ 2 ܘܐܘܕܥܘܗܝ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܪ̈ܫܐ
ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ ܥܠ ܦܘܠܘܣ܀ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ 3 ܟܕ ܡܬܟܫܦܝܢ
ܠܗ ܕܢܥܒܕ ܛܝܒܘܬܐ܆ ܘܢܫܕܪ ܢܝܬܝܘܗܝ ܠܐܘܪܫܠܡ܀ ܟܕ
ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܢܟܠܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗܝ܀ 4 ܘܦܗ
ܣܛܘܣ ܦܢܝ ܦܬܓܡܐ܆ ܕܢܛܝܪ ܦܘܠܘܣ ܒܩܣܪܝܐ܀

ACTA

& vocaverunt Paulum, & audiverunt ab eo de fide Christi. 25. Et quum loqueretur cum eis de justitia & sanctitate, & de judicio quod futurum est, repletus est pavore Felix, ac dixit, Nunc abi, & quum fuerit mihi opportunitas, mittam post te. 26. Sperabat enim quod munus daretur sibi à Paulo: propter hoc sedulò mittens venire faciebat eum, ac loquebatur cum eo. 27. Et quum impleti essent ei duo anni, alius præses venit in locum ejus, qui vocabatur Porcius Festus. Felix autem ut faceret beneficentiam erga Judæos, reliquit Paulum vinctum.

Caput XXV.

1. Et quum venisset Festus Cæsaream, post tres dies ascendit Urischelem. 2. Et indicaverunt ei summi Sacerdotes & primores Judæorum de Paulo & petierunt ab eo 3. (Rogantes eum) hanc gratiam, ut mittens accerseret eum ad Urischelem: facientes insidias in vis ut interficerent eum. 4. Et Festus reddidit responsum, Paulus servatur Cæsareæ, & ego

ܗܢܘܢ ܡܣܟܝܢ ܠܗ. ܕܥܬܝܕܐ ܕܬܗܘܐ ܩܝܡܬܐ ܡܢ ܒܝܬ
ܡܝܬܐ. ܕܙܕܝܩܐ ܘܕܥܘܠܐ. 16 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܐܢܐ ܠܐܝ ܕܐܗܘܐ
ܕܬܐܪܬܐ ܕܟܝܬܐ ܠܝ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܘܩܕܡ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܡܝܢܐܝܬ.
17 ܒܫܢܝܐ ܕܝܢ ܣܓܝܐܬܐ ܐܬܝܬ ܠܘܬ ܒܢܝ ܥܡܝ. ܕܐܬܠ
ܙܕܩܬܐ ܘܐܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ. 18 ܘܐܫܟܚܘܢܝ ܗܠܝܢ ܒܗܝܟܠܐ
ܟܕ ܡܕܟܐ ܐܢܐ. ܠܐ ܥܡ ܟܢܫܐ ܘܠܐ ܥܡ ܫܓܘܫܝܐ. ܐܠܐ ܐܢ
ܫܓܘܫܝܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܐܣܝܐ. 19 ܐܝܠܝܢ ܕܘܠܐ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܠܡܩܡ ܥܡܝ ܩܕܡܝܟ. ܘܢܐܡܪܘܢ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ.
20 ܐܘ ܗܢܘܢ ܢܐܡܪܘܢ ܕܐܝܢܐ ܣܟܠܘܬܐ ܐܫܟܚܘ ܒܝ ܟܕ
ܩܡܬ ܩܕܡ ܟܢܘܫܬܗܘܢ. 21 ܐܠܐ ܐܢ ܗܝ ܚܕܐ ܡܠܬܐ ܕܩܥܝܬ
ܟܕ ܩܐܡ ܐܢܐ ܒܡܨܥܬܗܘܢ. ܕܡܛܠ ܩܝܡܬܐ ܕܡܝܬܐ ܡܬܕܝܢ ܐܢܐ
ܝܘܡܢܐ ܩܕܡܝܟܘܢ. 22 ܦܠܝܟܣ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܗܘܐ
ܠܗ ܠܐܘܪܚܐ ܗܕܐ ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܘܚܪ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܕܡܐ ܕܐܬܐ
ܟܠܝܪܟܐ ܫܡܥ ܐܢܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. 23 ܘܦܩܕ ܠܩܢܛܪܘܢܐ
ܕܢܛܪܝܘܗܝ ܠܦܘܠܘܣ ܒܢܝܚܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢ ܝܕܥܘܗܝ
ܢܟܠܐ ܕܢܫܡܫܘܢܝܗܝ. 24 ܘܡܢ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܩܠܝܠ ܫܕܪ
ܦܠܝܟܣ ܘܕܪܘܣܝܠܐ ܐܢܬܬܗ ܟܕ ܝܗܘܕܝܬܐ ܗܘܬ.

APOSTOLORUM. CAP. XXIV.

ipsi sperans, futuram esse resurrectionem quæ erit à mortuis, *resurrectionem inquam*, justorum & iniquorum. 16. Propter hoc quoque laboro ut conscientia pura sit mihi coram Deo & coram filijs hominis constanter. 17. Post annos autem plures veni ad filios populi mei, ut darem eleemosynam, & offerrem oblationem. 18. Et invenerunt me isti in templo purgantem me, non cum turba, neque in tumultu. Nisi quòd tumultuati sunt illi Judæi qui venerunt ex Asia. 19. Quos oportebat ut starent mecum coram te, & accusando proferrent id quod esset eis. 20. Aut hi ipsi dicant quid invenerunt in me delicti, quum starem coram congregatione eorum: 21. Nisi *sit* hoc unum verbum quod clamavi, stans in medio eorum, De resurrectione mortuorum ego judicor hodie coram vobis. 22. Felix autem, quia noverat viam hanc plenè, distulit eos: dicens, Quum venerit Tribunus audiam inter vos. 23. Et præcepit Centurioni, ut servarent Paulum cum quiete, & ut nemo ex notis ejus prohiberetur, quo minus ministraret ei. 24. Et post paucos dies misit Felix, & Drusilla uxor ejus quæ erat Judæa,

[illegible]
[illegible]
8 [illegible]
[illegible]
[illegible] 9 [illegible]
[illegible] 10 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 11 [illegible]
[illegible]
[illegible] 12 [illegible]
[illegible]
[illegible] 13 [illegible]
[illegible] 14 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 15 [illegible]

quæsivimus ut judicaremus eum sicut est *præscriptum* in Lege nostra. 7. Venit autem Lysias Tribunus, & violentia magna è manibus nostris abstulit eum, & ad te misit. 8. Ac præcepit accusatoribus ejus ut venirent ad te: & inventuros es, interrogans ut discas ab eo de omnibus his de quibus nos accusamus eum. 9. Acclamaverunt autem ei etiam ipsi Judæi, dicentes quod hæc ita haberent. 10. Et innuit præses Paulo ut loqueretur, & respondit Paulus, ac dixit, Ab annis multis novi te esse judicem populi hujus: & propter hoc lubentius defensione utor pro me ipso. 11. Quum possis tu nosse quod non plures sint mihi quàm duodecim dies ex quo ascenderim Urischelem ad adorandum. 12. Neque invenerunt me quòd loquerer cum quoquam in templo, neque etiam quod congregationem congregaverim, nec in Synagoga eorum, neque in urbe. 13. Neque facultas est in manibus eorum, ut probent coram te id de quo nunc accusant me. 14. Cæterum hoc fateor, quod in ea ipsa doctrina de qua loquuntur, in ea colo Deum Patrum meorum, credens omnibus quæ scripta sunt in Lege & Prophetis. 15. Et est mihi spes in DEO, quam etiam ipsi spe-

ܠܗܓܡܘܢܐ . ܘܐܩܝܡܘܗܝ ܠܦܘܠܘܣ ܩܕܡܘܗܝ . 34
ܘܟܕ ܩܪܐ ܐܓܪܬܐ . ܫܐܠܗ ܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܐܝܕܐ ܐܦܪܟܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ . ܘܟܕ ܝܠܦ ܕܡܢ ܩܝܠܝܩܝܐ 35 ܐܡܪ ܠܗ . ܫܡܥ
ܐܢܐ ܠܟ ܡܐ ܕܐܬܘ ܡܩܛܪܓܢܝܟ : ܘܦܩܕ ܕܢܛܪܘܢܗ ܒܦܪܛܘܪܝܢ
ܕܗܪܘܕܣ . ܫ

ܩܦܠܐܘܢ ܟܕ

1. ܘܡܢ ܒܬܪ ܚܡܫܐ ܝܘܡܝܢ . ܢܚܬ ܚܢܢܝܐ ܪܒ ܟܗܢܐ
ܥܡ ܩܫܝܫܐ : ܘܥܡ ܛܪܛܠܘܣ ܪܗܛܪܐ . ܘܐܘܕܥܘ ܠܗܓܡܘܢܐ
ܥܠ ܦܘܠܘܣ . 2 ܘܟܕ ܐܬܩܪܝ . ܫܪܝ ܗܘܐ ܛܪܛܠܘܣ
ܡܩܛܪܓ ܠܗ ܘܐܡܪ . 3 ܒܣܓܝܐܐ ܫܝܢܐ ܡܫܬܡܫܝܢܢ
ܡܛܠܬܟ . ܘܬܘܪ̈ܨܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܗܘܝ ܒܡܕܒܪܢܘܬܟ ܠܥܡܐ ܗܢܐ . ܘܟܠܢ
ܒܟܠ ܕܘܟ : ܡܩܒܠܝܢܢ ܛܝܒܘܬܟ ܢܨܝܚܐ ܦܝܠܟܣ .
4. ܕܠܐ ܕܝܢ ܢܠܐܝܟ ܒܣܓܝܐܬܐ . ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܕܬܫܡܥ
ܡܘܟܟܢ ܒܟܪܝܘܬܐ . 5 ܐܫܟܚܢ ܓܝܪ ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ
ܕܡܚܒܠܢܐ ܗܘ : ܘܡܥܝܪ ܫܓܘܫܝܐ ܠܟܠܗܘܢ ܝܗ
ܘܕܝܐ ܕܒܟܠܗ ܐܪܥܐ : ܪܝܫܐ ܗܘ ܓܝܪ ܕܡܘܠܦܢܘܬܐ ܕ
ܢܨܪܝܐ . 6 ܘܠܗܝܟܠܢ ܨܒܐ ܠܡܛܡܐܘ . ܘܐܚܕܢܝܗܝ .

APOSTOLORUM. CAP. XXIII.

Præsidi, ac sisterunt coram eo Paulum. 34. Et quum legisset epistolam, interrogavit eum ex qua provincia esset: quumque didicisset quod esset ex Cilicia, 35. Dixit ei, Auditurus sum te quum venerint accusatores tui. Et præcepit ut custodirent eum in prætorio Herodis.

CAP. XXIV.

1. Et post dies quinque descendit Channanjah princeps sacerdotum cum Senioribus, & cum Tertullo oratore: & ostendit *se* Præsidi contra Paulum. 2. Quumque citatus esset, incepit Tertullus accusans eum, ac dixit, 3. In magnitudine tranquillitatis habitamus propter te, & emendationes multæ fiunt moderamine judicij *tui* in populo hoc, & omnes nos in omni loco accipimus gratiam tuã, præstantissime Felix. 4. Ne autem fatigemus te multis, oro te ut audias demissionem nostram cum brevitate. 5. Invenimus enim virum hunc quod sit sicarius, & excitet tumultum contra omnes Judæos qui sunt in universa terra; princeps enim est doctrinæ Natzaræorum. 6. Et templum nostrum voluit contaminare: & quum apprehendissemus eum,

ܘܡܫܕܝܢ ܒܝܡܝܢܐ ܡܐܬܝܢ . ܕܢܦܩܘܢ ܡܢ ܬܠܬ ܫܥܝܢ ܒܠܠܝܐ :
24 ܛܝܒܘ ܕܝܢ ܐܦ ܒܥܝܪܐ ܐܝܟ ܕܢܪܟܒܘܢܝܗ ܠܦܘܠܘܣ
ܘܢܦܠܛܘܢܝܗ ܠܘܬ ܦܝܠܟܣ ܗܓܡܘܢܐ . 25 ܘܟܬܒ
ܐܓܪܬܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ : ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܗܟܢܐ . 26 ܩܠܘܕܝܘܣ
ܠܘܣܝܘܣ ܠܦܝܠܟܣ ܗܓܡܘܢܐ ܢܨܝܚܐ ܫܠܡ . 27
ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ ܐܚܕܘܗܝ ܝܗܘܕܝܐ ܐܝܟ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗ : ܘܩܡܬ
ܐܢܐ ܥܡ ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܘܦܪܩܬܗ . ܟܕ ܝܕܥܬ ܕܪܗܘܡܝܐ ܗܘ . 28
ܘܟܕ ܒܥܐ ܗܘܝܬ ܠܡܕܥ ܥܠܬܐ ܕܡܛܠܬܗ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܩܪ̈ܨܘܗܝ
ܐܚܬܬܗ ܠܟܢܘܫܬܗܘܢ . 29 ܘܐܫܟܚܬ ܕܥܠ ܙܛܡܐ ܕܢܡܘܣܗܘܢ
ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܩܪ̈ܨܘܗܝ . ܘܥܠܬܐ ܕܫܘܝܐ ܠܐܣܘܪܐ ܐܘ ܠܡܘܬܐ ܠܝܬ
ܗܘܬ ܠܘܬܗ . 30 ܘܟܕ ܐܬܒܕܩ ܠܝ ܢܟܠܐ ܕܒܟܡܐܢܐ ܕܥܒܕܘ
ܥܠܘܗܝ ܝܗܘܕܝܐ . ܡܚܕܐ ܫܕܪܬܗ ܠܘܬܟ . ܘܦܩܕܬ ܠܐ
ܩܛܝܓܘܪ̈ܘܗܝ ܕܢܐܬܘܢ ܢܐܡܪܘܢ ܥܠܘܗܝ ܩܕܡܝܟ
ܗܘܝ ܚܠܝܡ . 31 ܗܝܕܝܢ ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܐܝܟ ܕܐܬܦܩܕܘ ܢܣܒܘܗܝ
ܠܦܘܠܘܣ ܒܠܠܝܐ . ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܐܢܛܝܦܛܪܝܣ ܡܕܝܢܬܐ
32 ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܦܪ̈ܫܐ ܫܪܘ ܠܪ̈ܓܠܝܐ ܕܢܗܦܟܘܢ
ܠܡܫܪܝܬܐ . 33 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܩܣܪܝܐ . ܘܝܗܒܘ ܐܓܪܬܐ

ACTA

& qui mittentes jaculantur dextera, ducentos, qui exeant à tertia hora in nocte. 24. Parate autem etiam jumentum, ut inequitare faciant Paulum, & evadere faciant ad Felicem Præsidem. 25. Et scripsit epistolam, ac dedit eis, in qua erat ita: 26. Claudius Lysias Felici Præsidi præstanti pacem. 27. Virum hunc ceperunt Judæi ut interficerent eum: & surrexi ego cum Romanis, & servavi eum, quum didicissem quòd Romanus esset. 28. Quumque inquirerem ut cognoscerem causam propter quam accusabant eum, deduxi eum in congregationem eorum. 29. Et inveni quòd de quæstionibus Legis eorum accusarent eum: & causa quæ digna sit vinculis aut morte, non erat apud eum. 30. Quumque declaratus esset mihi dolus circa insidias quas fecerunt contra eum Judæi, statim misi eum ad te, & præcepi accusatoribus ejus ut venirent, & dicerent contra eum coram te. Esto sanus. 31. Tunc Romani, sicut præceptum fuerat eis, acceperunt Paulum nocte, & adduxerunt eum in Antipatrida civitatem. 32. Et die postero equites dimiserunt pedites, socios suos, ut reverterentur in castra. 33. Et adduxerunt eum Cæsaream, tradiderantque epistolam

Præ-

ܘܚܘܝ ܠܦܘܠܘܣ . 17 ܘܫܕܪ ܦܘܠܘܣ ܩܪܐ ܠܚܕ ܡܢ
ܩܢܛܪܘܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܘܒܠ ܠܛܠܝܐ ܗܢܐ ܠܘܬ ܟܠܝܪܟܐ.
ܐܝܬ ܠܗ ܓܝܪ ܡܕܡ ܕܢܐܡܪ ܠܗ . 18 ܘܕܒܪܗ ܩܢܛܪܘܢܐ
ܠܛܠܝܐ . ܘܐܥܠܗ ܠܘܬ ܟܠܝܪܟܐ ܘܐܡܪ ܦܘܠܘܣ
ܐܣܝܪܐ ܩܪܢܝ܆ ܘܒܥܐ ܡܢܝ ܕܐܝܬܐ ܗܢܐ ܛܠܝܐ ܠܘܬܟ . ܕܐܝܬ
ܠܗ ܡܕܡ ܕܢܐܡܪ ܠܟ . 19 ܘܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܟܠܝܪܟܐ ܠܗ
ܠܛܠܝܐ܆ ܘܢܓܕܗ ܠܣܛܪ ܚܕ . ܘܫܐܠܗ ܗܘܐ ܠܗ܆
ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟ ܕܐܡܪ ܠܝ . 20 ܘܐܡܪ ܠܗ ܛܠܝܐ . ܝܗܘܕܝܐ
ܐܬܚܫܒܘ ܕܢܒܥܘܢ ܡܢܟ . ܕܬܚܬ ܠܦܘܠܘܣ ܡܚܪ ܠܐ
ܠܟܢܘܫܬܗܘܢ . ܐܝܟ ܕܒܥܝܢ ܡܕܡ ܝܬܝܪ ܕܢܐܠܦܘܢ ܡܢܗ . 21 ܐܢܬ
ܕܝܢ ܠܐ ܬܬܛܦܝܣ ܠܗܘܢ . ܗܐ ܓܝܪ ܝܬܝܪ ܡܢ ܐܪܒܥܝܢ
ܓܒܪܝܢ ܡܢܗܘܢ ܟܡܝܢܝܢ ܠܗ ܒܟܡܝܢܐ : ܘܐܚܪܡܘ ܥܠ
ܢܦܫܗܘܢ . ܕܠܐ ܢܐܟܠܘܢ ܘܠܐ ܢܫܬܘܢ ܥܕܡܐ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗܝ .
ܘܗܐ ܡܛܝܒܝܢ . ܘܡܣܟܝܢ ܠܫܘܘܕܝܟ . 22 ܘܫܪܝܗ ܟܠܝܪܟܐ
ܠܛܠܝܐ ܟܕ ܦܩܕܗ . ܕܐܢܫ ܠܐ ܢܕܥ ܕܗܠܝܢ ܓܠܝܬ ܠܝ .
23 ܘܩܪܐ ܠܬܪܝܢ ܩܢܛܪܘܢܝܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܙܠܘ ܛܝܒܘ
ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܡܐܬܝܢ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܩܣܪܝܐ . ܘܦܪ̈ܫܐ ܫܒܥܝܢ .

APOSTOLORUM. CAP. XXIII.

⁂ & declaravit Paulo. 17. Ac mittens Paulus vocavit unum ex Centurionibus, & dixit ei, Adduc adolescentem hunc ad Tribunum: est enim ei aliquid quod dicat illi. 18. Et accepit Centurio adolescentem, introduxitque eum ad Tribunum, ac dixit, Paulus vinctus vocavit me, & petijt à me ut adducerem hunc adolescentem ad te, quia sit ei aliquid quòd dicat tibi. 19. Et apprehendit manu sua Tribunus adolescentem, & subduxit eum ad unum latus: & interrogavit eum, Quid est tibi quod dicas mihi? 20. Et dixit ei adolescens, Judæi consultaverunt ut peterent abs te, ut deduceres Paulum cras ad congregationem eorum, quasi cupientes ut aliquid amplius discant ab eo. 21. Tu igitur ne acquiescas eis: ecce enim plures quàm quadraginta viri ex eis observant eum in insidijs, & anathemate obstrinxerunt animas suas, quòd non comedent neque bibent donec interficiant eum, & ecce parati sunt, & exspectant promissionem tuam. 22. Et dimisit Tribunus adolescentem, quum præcepisset ei, Ne quis cognoscat quòd hæc declaraveris mihi. 23. Et vocavit duos centuriones, & dixit eis, Ite, parate Romanos ducentos, qui proficiscantur Cæsaream, & equites septuaginta, & qui

ܓܒܪܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܪܘܚܐ ܐܘ ܡܠܐܟܐ ܡܠܠ ܥܡܗ. ܡܢܐ ܐܝܬ ܒܗ
ܒܗܢܐ. 10 ܘܟܕ ܗܘܐ ܫܓܘܫܝܐ ܣܓܝܐ ܒܝܢܬܗܘܢ ܕܚܝܠ ܗܘܐ
ܟܠܝܪܟܐ ܕܠܡܐ ܢܫܪܩܘܢܝܗܝ ܠܦܘܠܘܣ. ܘܫܕܪ ܠ
ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܕܢܐܬܘܢ ܢܚܛܦܘܢܝܗܝ ܡܢ ܡܨܥܬܗܘܢ. ܘܢܥܠܘܢܝܗܝ
ܠܡܫܪܝܬܐ. 11 ܘܟܕ ܗܘܐ ܠܠܝܐ. ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܡܪܢ
ܠܦܘܠܘܣ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܬܚܝܠ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܕܐܣܗܕܬ ܥܠܝ
ܒܐܘܪܫܠܡ. ܗܟܢܐ ܥܬܝܕ ܐܢܬ ܕܐܦ ܒܪ̈ܗܘܡܐ ܬܣܗܕ. 12
ܘܟܕ ܗܘܐ ܨܦܪܐ. ܐܬܟܢܫܘ ܗܘܘ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܘܐܚܪܡܘ
ܢܦܫܗܘܢ. ܕܠܐ ܢܐܟܠܘܢ ܘܠܐ ܢܫܬܘܢ ܥܕܡܐ ܕܢܩܛܠܘܢܗ
ܠܦܘܠܘܣ. 13 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܗܘܘ ܕܐܫܬܘܝܘ ܗܠܝܢ ܒܡܘܡܬܐ
ܝܬܝܪ ܡܢ ܐܪܒܥܝܢ ܓܒܪܝܢ. 14 ܘܩܪܒܘ ܠܘܬ
ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܠܘܬ ܩܫܝ̈ܫܐ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܒܚܪܡܐ ܐܚܪܡܢ ܢܦܫܢ
ܕܡܕܡ ܠܐ ܢܛܥܡ ܥܕܡܐ ܕܢܩܛܘܠ ܠܦܘܠܘܣ. 15 ܘܗܫܐ ܐܢܬܘܢ
ܘܪ̈ܫܝ ܟܢܘܫܬܐ ܒܥܘ ܡܢ ܟܠܝܪܟܐ ܕܢܝܬܝܘܗܝ ܠܘܬܟܘܢ
ܐܝܟ ܕܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܕܥ ܫܪܝܪܐܝܬ ܥܒܕܘܗܝ. ܘܚܢܢ
ܡܛܝܒܝܢ ܕܢܩܛܠܝܘܗܝ ܥܕܠܐ ܢܡܛܐ ܠܘܬܟܘܢ. 16 ܘܫܡܥ
ܗܘܐ ܒܪ ܚܬܗ ܕܦܘܠܘܣ ܢܟܠܐ ܗܢܐ. ܘܥܠ ܠܡܫܪܝܬܐ

ACTA

homine: si autem Spiritus aut Angelus loquutus est cum eo, quid *mali* est in hoc? 10. Et quum esset tumultus magnus inter eos, timebat Tribunus ne discerperent Paulum: & misit ad Romanos ut venientes raperent eum è medio eorum, & introducerent eum in castra. 11. Quumq; facta esset nox, visus est Dominus noster Paulo: & dicit ei, Corroborare: quia quemadmodum testificatus es de me in Urischelem, ita futurum est ut etiam Romæ testificeris. 12. Et quum factum esset diluculum, congregati sunt quidam ex Judæis, & anathemate obstrinxerunt se, quòd non essent esuri neque bibituri, donec interfecissent Paulum. 13. Erant autem illi qui pacti fuerant cum juramentis hoc pactum plures quàm quadraginta viri. 14. Et accesserunt ad Sacerdotes & ad Seniores, ac dixerunt, Omnino anathemate devovimus nos, quòd nihil gustabimus donec interfecerimus Paulum. 15. Et nunc petite vos & principes congregationis à Tribuno ut adducat eum ad vos, tanquam quærentes ut inquiratis verè factum ejus: & nos paramus nos ut interficiamus eum priusquam perveniet ad vos. 16. Et audiebat filius sororis Pauli insidias has: & ingressus est in castra, ac de-

ܒܟܠܗ ܬܐܪܬܐ ܛܒܬܐ ܡܬܕܒܪ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ܂
2 ܚܢܢܝܐ ܕܝܢ ܟܘܡܪܐ ܦܩܕ ܠܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ܂
ܕܢܡܚܘܢܝܗܝ ܠܦܘܠܘܣ ܥܠ ܦܘܡܗ܂ ܘܦܘܠܘܣ ܐܡܪ ܠܗ܂
ܥܬܝܕ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܢܡܚܝܟ ܫܘܪܐ ܡܫܝܥܐ܂ ܘܐܢܬ ܝܬܒ
ܐܢܬ ܕܬܕܘܢܝܢܝ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ܂ ܟܕ ܥܒܪ ܐܢܬ ܥܠ
ܢܡܘܣܐ ܦܩܕ ܐܢܬ ܕܢܡܚܘܢܢܝ܂ 4 ܘܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ
ܗܘܘ ܬܡܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ ܠܟܗܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡܨܚܐ ܐܢܬ܂ 5
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܘܠܘܣ܂ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܐܚܝ ܕܟܗܢܐ ܗܘ܂ ܟܬܝܒ
ܗܘ ܓܝܪ ܕܠܪܫܐ ܕܥܡܟ ܠܐ ܬܨܚܐ܂ 6 ܘܟܕ ܝܕܥ ܦܘܠܘܣ
ܕܡܢܬܐ ܡܢ ܥܡܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܙܕܘܩܝܐ ܘܡܢܬܗ ܦܪܝܫܐ܂ ܩܥܐ
ܗܘܐ ܒܟܢܫܐ܂ ܓܒܪܐ ܐܚܝ܂ ܐܢܐ ܦܪܝܫܐ ܐܢܐ ܒܪ ܦܪܝܫܐ܂
ܘܥܠ ܣܒܪܐ ܕܢܘܚܡܐ ܕܡܝܬܐ ܡܬܕܝܢ ܐܢܐ܂ 7 ܘܟܕ ܗܕܐ
ܐܡܪ܂ ܢܦܠܘ ܚܕ ܒܚܕ ܦܪܝܫܐ ܘܙܕܘܩܝܐ܂ ܘܐܬܦܠܓ ܥܡܐ܂ 8
ܙܕܘܩܝܐ ܓܝܪ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܠܝܬ ܩܝܡܬܐ ܘܠܐ ܡܠܐܟܐ ܘܠܐ
ܪܘܚܐ܂ ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܡܘܕܝܢ ܒܟܠܗܝܢ܂ 9 ܘܗܘܐ ܩܠܐ
ܪܒܐ܂ ܘܩܡܘ ܐܢܫܐ ܣܦܪܐ ܡܢ ܓܒܐ ܕܦܪܝܫܐ܂ ܘܢܝܨܝܢ
ܗܘܘ ܥܡܗܘܢ܂ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܚܢܢ ܡܕܡ ܕܒܝܫ ܒܓܒܪܐ

in omni conscientia bona versatus sum coram Deo usque in diem hanc. 2. Et Chananjah Sacerdos præcepit iis qui stabant juxta eum ut percuterent Paulum super os ejus. 3. Et Paulus dixit ei, Futurum est ut Deus percutiat te, paries dealbate, & tu sedes, judicas me secundum id quod est in Lege, transgrediens Legem, ac præcipis ut percutiant me. 4. Et illi qui stabant ibi, dixerunt ei, Sacerdoti Dei maledicis tu? 5. Dixit eis Paulus, Nesciebam, fratres mei, quod Sacerdos esset. scriptum est enim, Principi populi tui ne maledixeris. 6. Et quum nosset Paulus quod pars populi esset Tzadukæorum, & pars ejus Pharisæorum, clamavit in congregatione, Viri fratres mei, ego Pharisæus sum, filius Pharisæi, & de spe resurrectionis mortuorum judicor. 7. Et quum hoc dixisset, ruit unus in alium, Pharisæi & Tzadukæi, & divisus est populus. 8. Tzadukæi enim dicunt quod non est resurrectio, neque Angelus, neque Spiritus: Pharisæi verò confitentur omnia hæc. 9. Et facta est vox magna: & surrexerunt quidam legisperiti ex lectissimis Pharisæorum, & contendebant cum illis, ac dicebant, non invenimus quicquam mali in hoc

25 ܘܟܕ ܡܬܚܘܗܝ ܒܥܪܩܐ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܦܘܠܘܣ ܠܩܢܛܪܘܢܐ
ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܠܘܬܗ. ܫܠܝܛ ܠܟܘܢ ܠܒܪܢܫܐ ܪܗܘܡܝܐ ܕܠܐ
ܡܚܝܒ ܠܡܢܓܕܗ. 26 ܘܟܕ ܫܡܥ ܩܢܛܪܘܢܐ ܩܪܒ ܠܘܬ
ܟܠܝܪܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܢܐ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܗܢܐ ܓܝܪ ܓܒܪܐ
ܪܗܘܡܝܐ ܗܘ. 27 ܘܩܪܒ ܠܘܬܗ ܟܠܝܪܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܐܡܪ ܠܝ ܐܢܬ ܪܗܘܡܝܐ ܐܢܬ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܢ. 28 ܥܢܐ
ܟܠܝܪܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܐ ܒܟܣܦܐ ܣܓܝܐܐ ܩܢܝܬ
ܒܪܘܬ ܪܗܘܡܝܘܬܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܦܘܠܘܣ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܝܠܝܕ
ܐܢܐ ܐܢܐ. 29 ܘܡܚܕܐ ܦܪܩܘ ܡܢܗ ܗܢܘܢ ܕܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܠܡܢܓܕܗ. ܘܕܚܠ ܟܠܝܪܟܐ ܟܕ ܝܕܥ ܕܪܗܘܡܝܐ
ܗܘ ܘܕܐܣܪܗ ܗܘܐ ܠܗ. 30 ܘܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ ܨܒܐ ܗܘܐ
ܠܡܕܥ ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܢܐ ܗܝ ܚܘܣܝܐ ܕܡܩܒܠܝܢ ܗܘܘ
ܥܠܘܗܝ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܫܪܝܗ ܘܦܩܕ ܕܢܐܬܘܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܕܪܫܢܝܗܘܢ. ܘܕܒܪܗ ܠܦܘܠܘܣ ܘܐܚܬܗ ܐܩܝܡܗ
ܒܡܨܥܬܗܘܢ.

ܩܦܠܐܘܢ ܟܓ

1 ܘܚܪ ܡܢ ܦܘܠܘܣ ܒܟܢܫܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܓܒܪܐ ܐܚܝ ܐܢܐ

ACTA

25. Et quum extendissent eum loris, dixit ipse Paulus Centurioni qui stabat juxta se, Permittitur vobis ut hominem Romanum qui non sit condemnatus, flagelletis? 26. Et quum audivisset Centurio, accessit ad Tribunum, dixitque ei, Quid facis tu? hic enim homo Romanus est. 27. Et accessit ad eum Tribunus, ac dixit ei, Dic mihi, Romanus es tu? Dixit ei, Etiam. 28. Et respondit Tribunus, ac dixit ei, Ego argento multo acquisivi jus civitatis Romanæ. Dixit ei Paulus, Ego verò etiam in ea natus sum. 29. Et statim abscesserunt ab eo illi qui quærebant ut flagellarent eum, & metuit Tribunus quum didicisset quod Romanus esset: eo quod is fuisset qui eum vinciret. 30. Et die postero volebat cognoscere verè quæ esset accusatio quam afferrent adversus eum Judæi: & solvit eum, jussitque ut venirent summi Sacerdotes & tota congregatio principum eorum: & assumsit Paulum, & deducens statuit in medio eorum.

CAP. XXIII.

1. Et quum intuitus esset Paulus congregationem eorum, dixit, Viri fratres mei, ego

ܡܬܥܟܒܬ ܐܢܬ. ܩܘܡ ܥܡܕ ܘܐܬܕܟܐ ܡܢ ܚܛܗܝܟ. ܟܕ ܩܪܐ
ܐܢܬ ܫܡܗ. 17 ܘܗܦܟܬ ܐܬܝܬ ܠܟܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܨܠܝܬ
ܒܗܝܟܠܐ. 18 ܘܚܙܝܬܗ ܒܚܙܘܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܝ. ܐܣܬܪܗܒ
ܘܦܘܩ ܠܟ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܣܗܕܘܬܟ
ܕܥܠܝ. 19 ܘܐܢܐ ܐܡܪܬ. ܡܪܝ ܐܦ ܗܢܘܢ ܝܕܥܝܢ ܕܐܢܐ ܡܫܠܡ
ܗܘܝܬ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܘܡܢܓܕ ܗܘܝܬ ܒܟܠ ܟܢܘܫܬܐ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܟ. 20 ܘܟܕ ܡܬܐܫܕ ܗܘܐ ܕܡܗ
ܕܐܣܛܦܢܘܣ ܣܗܕܟ. ܐܦ ܐܢܐ ܠܘܬܗܘܢ ܩܐܡ ܗܘܝܬ
ܘܡܨܒܐ ܗܘܝܬ ܠܨܒܝܢܗܘܢ ܕܩܛܠܘܗܝ. ܘܢܛܪ ܗܘܝܬ
ܡܐܢܝܗܘܢ ܕܐܝܠܝܢ ܕܪܓܡܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. 21 ܘܐܡܪ ܠܝ. ܙܠ.
ܕܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟ ܠܪܘܚܩܐ ܠܡܟܪܙܘ ܠܥܡܡܐ. 22 ܘܟܕ
ܫܡܥܘܗܝ ܠܦܘܠܘܣ ܥܕܡܐ ܠܗܕܐ ܡܠܬܐ. ܐܪܝܡܘ
ܩܠܗܘܢ ܘܩܥܘ. ܢܫܬܩܠ ܡܢ ܐܪܥܐ ܐܝܢܐ ܕܗܟܢܐ ܗܘ. ܠܐ
ܓܝܪ ܘܠܐ ܠܗ ܠܡܚܐ. 23 ܘܟܕ ܡܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܡܫܕܝܢ
ܗܘܘ ܡܐܢܝܗܘܢ. ܘܡܣܩܝܢ ܗܘܘ ܥܦܪܐ ܠܫܡܝܐ. 24 ܦܩܕ
ܟܠܝܪܟܐ ܕܢܥܠܘܢܗ ܠܡܫܪܝܬܐ. ܘܦܩܕ ܕܒܢܓܕܐ ܢܫܬܐܠ.
ܐܝܟ ܕܢܕܥ ܕܡܛܠ ܐܝܕܐ ܥܠܬܐ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ.

cunctaris tu? Surge, baptizare, & mundare à peccatis tuis, invocans nomen ejus. 17. Et reversus veni huc ad Urischelem, & oravi in templo. 18. Vidique eum in visione dicentem mihi, Festina, & exi ab Urischelem, quia non sunt accepturi tuum testimonium de me. 19. Et ego dixi, Domine mi, etiam ipsi sciunt quòd ego tradebam in domum vinctorum, & percutiebam in omnibus Synagogis eos qui credebant in te. 20. Et quum effunderetur sanguis Stephani Martyris tui, ego quoque eram cum eis: stabam & complebam voluntatem eorum qui interfecerunt eum: & servabam vestimenta eorum qui lapidabant eum. 21. Et dixit mihi, Abi: nam ego mitto te procul ad prædicandum gentibus. 22. Et quum audivissent Paulum usque ad hunc sermonem, sustulerunt vocem suam, & clamaverunt, Tollatur de terra is qui talis est: non enim convenit ei ut vivat. 23. Et quum clamarent, & abjicerent pallia sua, ac excitarent pulverem in cœlum, 24. Præcepit Tribunus ut introducerent eum in castra; & mandavit ut verberibus interrogaretur, ut cognosceret propter quam causam clamarent contra eum.

ܒܦܠܓܗ ܕܝܘܡܐ ܡܢ ܫܠܝ ܢܨܚ ܥܠܝ
ܢܘܗܪܐ ܪܒܐ ܡܢ ܫܡܝܐ. 7 ܘܢܦܠܬ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ
ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܠܝ. ܫܐܘܠ ܫܐܘܠ. ܡܢܐ ܪܕܦ ܐܢܬ ܠܝ. 8 ܐܢܐ
ܕܝܢ ܥܢܝܬ ܘܐܡܪܬ. ܡܢܘ ܐܢܬ ܡܪܝ. ܘܗܘ ܐܡܪ ܠܝ. ܐܢܐ ܗܘ
ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܕܐܢܬ ܪܕܦ ܐܢܬ ܠܝ. 9 ܘܐܢܫܐ ܕܥܡܝ ܗܘܘ
ܢܘܗܪܐ ܚܙܘ. ܩܠܐ ܕܝܢ ܠܐ ܫܡܥܘ ܕܗܘ ܕܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܝ.
10 ܘܐܡܪܬ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܡܪܝ. ܘܡܪܢ ܐܡܪ ܠܝ. ܩܘܡ ܙܠ
ܠܕܪܡܣܘܩ. ܘܬܡܢ ܢܬܡܠܠ ܠܟ ܥܠ ܟܠ ܡܕܡ ܕ
ܦܩܝܕ ܠܟ ܕܬܥܒܕ. 11 ܘܟܕ ܠܐ ܡܬܚܙܐ ܗܘܐ ܠܝ ܡܛܠ
ܬܫܒܘܚܬܗ ܕܢܘܗܪܐ ܗܘ. ܐܚܕܘ ܒܐܝܕܝ ܗܢܘܢ ܕܥܡܝ ܗܘܘ
ܘܥܠܬ ܠܕܪܡܣܘܩ. 12 ܘܓܒܪܐ ܚܕ ܚܢܢܝܐ ܟܐܢܐ ܒ
ܢܡܘܣܐ ܐܝܟ ܕܡܣܗܕܝܢ ܥܠܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܬܡܢ
ܐܬܐ ܠܘܬܝ. 13 ܘܐܡܪ ܠܝ. ܫܐܘܠ ܐܚܝ ܦܬܚ ܥܝܢܝܟ. ܘܒܗ
ܒܫܥܬܐ ܐܬܦܬܚ ܥܝܢܝ ܘܚܪܬ ܒܗ. 14 ܘܐܡܪ ܠܝ. ܐܠܗܐ
ܕܐܒܗܝܢ ܐܩܡܟ ܕܬܕܥ ܨܒܝܢܗ. ܘܬܚܙܝܘܗܝ ܠܟܐܢܐ ܘܬܫܡܥ
ܩܠܐ ܡܢ ܦܘܡܗ. 15 ܘܬܗܘܐ ܠܗ ܣܗܕܐ ܠܘܬ ܟܠܗܘܢ
ܒܢܝܢܫܐ. ܥܠ ܟܠ ܡܐ ܕܚܙܝܬ ܘܫܡܥܬ. 16 ܘܗܫܐ ܡܢܐ

in meridie repentè è cælo effulsit super me lux magna. 7. Et cecidi super terram, audivique vocem, quæ dicebat mihi, Schaule, Schaule, quid persequeris tu me? 8. Ego autem respondi, ac dixi, Quis es Domine mi? Et ipse dixit mihi, Ego sum Jeschua Natzaræus, quem tu persequeris. 9. Et viri qui erant mecum, viderunt lumen, vocem autem non audiverunt ejus qui loquebatur mecum. 10. Et dixi, Quid faciam Domine mi? Et Dominus noster dixit mihi, Surge, proficiscerè Damascum: & illic tibi dicetur de omni eo quod mandatur tibi ut facias. 11. Et quum nihil conspiceretur mihi propter gloriam lucis illius, apprehenderunt me manibus meis ij qui mecum erant: & ingressus sum Damascum. 12. Et homo quidam Channanjah, justus in Lege, sicut testantur de eo omnes Judæi qui illic *sunt*, venit ad me. 13. Dixitque mihi, Schaule frater mi, aperi oculos tuos. Et eâdem horâ aperti sunt oculi mei, & intuitus sum eum. 14. Et dixit mihi, Deus patrum nostrorum constituit te ad cognoscendam voluntatem ejus, & *ut* videres justum illum, ac audires vocem ex ore ejus: 15. Eritque ei testis apud omnes filios hominis de omnibus quæ vidisti & audivisti. 16. Et nunc quid cunctaris

[illegible]

APOSTOLORUM. CAP. XXI.

permitte mihi loqui ad populum. 40. Et quum permisisset ei, stetit Paulus super gradus, & agitabat eis manum suam: & quum desiissent, loqnutus est cum eis Hebraicè, ac dixit eis.

CAPUT XXII.

1. Fratres & patres, audite defensionem quæ est apud vos. 2. (Et quum audirent quòd Hebraicè loqueretur cum eis, magis desierunt, & dixit eis) 3. Ego homo sum Judæus, & natus sum in Tarso Ciliciæ. nutritus verò sum in hac urbe juxta pedes Gamalielis: & eruditus fui perfectè in lege Patrum nostrorum, & fui zelator Dei, ita ut etiam vos omnes estis. 4. Et hanc viam persequutus sum usque ad mortem, quum vincirem & traderem in domum vinctorum viros & mulieres. 5. Sicut testis est pro me princeps Sacerdotum & omnes seniores, à quibus acceperam literas ut proficiscerer ad fratres qui erant Damasci, ut etiam eos qui erant illic adducerem ad Urischelem vinctos, & acciperent constitutum in caput. 6. Et quum profectus essem, ac inciperem appropinquare Damasco,

ACTA

32. Et eadem hora assumto centurione & ducibus militum multis, accurrerunt ad eos, quumque vidissent tribunum & milites, desstiterunt percutere Paulum. 33. Et appropinquavit ad eum tribunus, & cepit eum, præcipitque ut vincirent eum duabus catenis: & interrogabat de eo quisnam esset, & quid fecisset. 34. Et clamabant adversus eum homines è turba quisque aliquid. & propter clamorem eorum non poterat cognoscere quæ esset veritas, præcepitque ut ducerent eum in castra. 35. Et quum pervenisset Paulus ad gradus, portabant eum milites, propter violentiam populi. 36. Veniebat enim post eum populus multus, & clamabant, & dicebant, Tolle eum. 37. Et quum appropinquaret ut introiret in castra ipse Paulus, dixit Tribuno, Si permittis tu mihi, loquar tecum: Ipse autem dixit ei, Græcè nosti? 38. Non es tu ille Ægyptius, qui ante dies hos turbam excitasti, & abduxisti in desertum quatuor millia hominum facinorosum? 39. Dixit ei Paulus, Ego homo sum Judæus ex Tarso Ciliciæ civitate celebri, in qua natus sum: oro te, permitte

ܢܛܪܘܢ ܢܦܫܗܘܢ܂ ܡܢ ܕܕܒܚܐ ܘܡܢ ܙܢܝܘܬܐ. ܘܡܢ ܚܢܝܩܐ
ܘܡܢ ܕܡܐ. 26 ܗܝܕܝܢ ܦܘܠܘܣ ܕܒܪ ܐܢܘܢ ܠܓܒܪܐ ܘܠܝܘܡ
ܐܚܪܢܐ ܐܬܕܟܝ ܥܡܗܘܢ. ܘܥܠ ܠܗܝܟܠܐ܂ ܟܕ
ܡܘܕܥ ܠܗܘܢ ܡܘܠܝܐ ܕܝܘܡܬܐ ܕܕܘܟܝܐ. ܥܕܡܐ ܕܬܬܩܪܒ
ܩܘܪܒܢܐ ܕܐܢܫ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ܂ 27 ܘܟܕ ܡܛܝ ܝܘܡܐ
ܫܒܝܥܝܐ܂ ܝܗܘܕܝܐ ܕܡܢ ܐܣܝܐ ܚܙܐܘܗܝ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܙܝܥܘ
ܥܠܘܗܝ ܟܠܗ ܥܡܐ܂ ܘܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܝܐ. 28 ܟܕ
ܩܥܝܢ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܓܒܪܐ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܥܕܪܘ. ܗܢܐ ܗܘ
ܓܒܪܐ ܕܠܘܩܒܠ ܥܡܢ ܡܠܦ ܒܟܠ ܕܘܟ܂ ܘܠܘܩܒܠ
ܢܡܘܣܐ ܘܠܘܩܒܠ ܐܬܪܐ ܗܢܐ܂ ܐܦ ܠܐܪܡܝܐ ܐܥܠ ܠܗܝܟܠܐ.
ܘܛܢܦܗ ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ. 29 ܡܛܠ ܕܚܙܘ ܗܘܘ ܥܡܗ ܒܡܕ
ܝܢܬܐ ܠܛܪܘܦܝܡܘܣ ܐܦܣܝܐ܂ ܘܣܒܪܝܢ ܗܘܘ
ܕܥܡ ܦܘܠܘܣ ܥܠ ܠܗܝܟܠܐ܂ 30 ܘܐܬܬܙܝܥܬ ܟܠܗ ܡܕ
ܝܢܬܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܘܐܚܕܘܗܝ ܠܦܘܠܘܣ
ܘܓܪܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܗܝܟܠܐ. ܘܡܚܕܐ ܐܬܬܚܕܘ ܬܪܥܐ.
31 ܘܟܕ ܒܥܐ ܗܘܐ ܟܢܫܐ ܠܡܩܛܠܗ܂ ܐܫܬܡܥܬ ܠܘ
ܠܟܠܝܪܟܐ ܕܐܣܦܝܪ܂ ܕܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܐܬܬܙܝܥܬ ܠܗ.

APOSTOLORUM. CAP. XXI.

servarent seipsos ab eis quæ immolata sunt, & à scortatione, & à suffocato, & à sanguine. 26. Tunc Paulus assumsit viros illos die postero, & purificatus est cum eis, & ingressus profectus est in templum, notam faciens eis expletionem dierum purificationis, usquedum oblata esset oblatio uniuscujusque ex eis. 27. Quumque pervenisset dies septimus, Judæi qui erant ex Asia, viderunt eum in templo, & incitaverunt contra eum populum totum: & injecerunt in eum manus, 28. Clamantes, ac dicentes, Viri, filij Israel, succurrite. hic est ille homo qui contra populum nostrum docet in omni loco, & contra legem, & contra locum hunc: & etiam Gentiles introduxit in templum, & polluit locum hunc sanctum. 29. Antè enim viderant cum eo Trophimum Ephesium in urbe, & putabant quòd cum Paulo ingressus esset in templum. 30. Et commota est universa urbs, & congregati sunt omnis populus: & apprehenderunt Paulum, atque extraxerunt eum foras è templo, & eadem hora clausæ sunt januæ. 31. Et quum quæreret turba occidere eum, auditum est à tribuno cohortis quod tota urbs commota esset.

Et

ܩܘܦܪܘܣ. ܕܢܩܒܠܢ ܒܒܝܬܗ. 17 ܘܟܕ ܐܬܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ:
ܩܒܠܘܢ ܐܚ̈ܐ ܒܚܕܘܬܐ. 18 ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ: ܥܠܢ ܥܡ
ܦܘܠܘܣ ܠܘܬ ܝܥܩܘܒ. ܟܕ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ
ܩܫܝ̈ܫܐ. 19 ܘܫܐܠܢ ܒܫܠܡܗܘܢ. ܘܡܫܬܥܐ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܦܘܠܘܣ ܦܪܝܫܐܝܬ: ܟܠ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܐܠܗܐ ܒܥܡ̈ܡܐ
ܒܬܫܡܫܬܗ. 20 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ.
ܚܙܐ ܐܢܬ ܐܚܢ: ܟܡܐ ܪ̈ܒܘܬܐ ܐܝܬ ܒܝܗܘ̈ܕܝܐ ܕܗܝܡܢܘ:
ܘܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܛܢ̈ܢܐ ܐܢܘܢ ܕܢܡܘܣܐ. 21 ܐܫܬܡܥܘ ܠܗܘܢ
ܕܝܢ ܥܠܝܟ: ܕܡܠܦ ܐܢܬ ܕܢܦܪܩܘܢ ܡܢ ܡܘܫܐ. ܟܠܗܘܢ
ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܕܒܝܬ ܥܡ̈ܡܐ. ܟܕ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܠܐ ܢܓܙܪܘܢ ܒܢܝܗܘܢ:
ܘܠܐ ܢܗܠܟܘܢ ܒܥܝ̈ܕܐ ܕܢܡܘܣܐ. 22 ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܫܬܡܥܬ ܠܗܘܢ ܕܐܬܝܬ ܠܟܐ. 23 ܥܒܕ ܡܕܡ ܕܐܡܪܝܢܢ
ܠܟ. ܐܝܬ ܠܢ ܓܒܪ̈ܐ ܐܪܒܥܐ: ܕܢܕܝܪ ܠܗܘܢ ܕܢܬܕܟܘܢ. 24
ܕܒܪ ܐܢܘܢ ܘܙܠ ܐܬܕܟܝ ܥܡܗܘܢ. ܘܐܦܩ ܥܠܝܗܘܢ ܢܦܩܬܐ
ܐܝܟ ܕܢܓܠܚܘܢ ܪ̈ܫܝܗܘܢ. ܘܢܫܬܘܕܥ ܠܟܠܢܫ: ܕܡܕܡ
ܕܐܫܬܡܥ ܥܠܝܟ ܕܓܠܐ ܗܘ. ܘܐܦ ܐܢܬ ܡܫܠܡ ܐܢܬ ܢܡܘܣܐ
25 ܘܢܛܪ ܐܢܬ ܠܗ. ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܗܝܡܢܘ ܡܢ ܥܡ̈ܡܐ ܚܢܢ ܟܬܒܢ: ܕܢܗܘܘܢ

ACTA

Cypro) ut exciperet nos domi suæ. 17. Quumque venissemus ad Urischelem, exceperunt nos fratres alacriter. 18. Et die postero ingressi sumus cum Paulo ad Jaakub, quum essent apud eum omnes Seniores. 19. Et dedimus eis pacem. Et narrabat eis Paulus juxta ordinem quicquid fecisset Deus inter Gentes per ministerium ipsius. 20. Quumq; audivissent, glorificaverunt Deum, & dixerunt ei, Tu vides frater noster quot myriades sint in Judæa qui crediderunt, & omnes hi æmulatores sunt Legis. 21. Dictum autem est de te quòd doceas ut discedant à Musche omnes Judæi qui sunt inter Gentes: dum dicis ne circumcidant filios suos, neque in ritibus Legis ambulent. 22. Quia igitur auditum est ab eis quòd veneris huc, 23. Fac id quod dicimus tibi: Sunt nobis viri quatuor quibus votum est ut purificentur: 24. Assume eos, & vade, purificare cum eis, & expone pro eis impensas: ut radant capita sua: & innotescat unicuique quòd id quod dictum fuit de te, mendacium est, tuq; Legem perficias & serves. 25. De ijs qui crediderunt ex Gentibus, nos scripsimus ut servarent

ܡܣܒܪܢܐ܃ ܗܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܫܒܥܐ܀ 9 ܘܐܝܬ ܠܗ
ܗܘܝ ܠܗ ܒܢܬܐ ܒܬܘܠܬܐ ܐܪܒܥ ܕܡܬܢܒܝܢ ܗܘܝ܀ 10 ܘܟܕ
ܐܬܝܢ ܬܡܢ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ܃ ܢܚܬ ܗܘܐ ܡܢ ܝܗܘܕ ܢܒܝܐ
ܚܕ܃ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܐܓܒܘܣ܀ 11 ܘܐܬܐ ܠܘܬܢ܃ ܘܫܩܠ ܐܣܪܐ
ܕܚܨܘܗܝ ܕܦܘܠܘܣ܃ ܘܐܣܪ ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܠܗ ܘܐܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ
ܗܟܢܐ ܐܡܪܐ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ܃ ܠܓܒܪܐ ܕܕܝܠܗ ܗܘ ܗܢܐ ܐܣܪܐ܃
ܗܟܢܐ ܢܐܣܪܘܢܝܗܝ ܝܗܘܕܝܐ ܒܐܘܪܫܠܡ܃ ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ ܒ
ܐܝܕܝ ܥܡܡܐ܀ 12 ܘܟܕ ܫܡܥܢ ܡܠܐ ܗܠܝܢ܃ ܒܥܝܢ ܗܘܝܢ ܡܢܗ
ܚܢܢ ܘܒܢܝ ܐܬܪܐ ܗܘ܃ ܕܠܐ ܢܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ܀ 13 ܗܝܕܝܢ ܥܢܐ ܦܘܠܘܣ ܘܐܡܪ
ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܃ ܕܒܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܬܒܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܠܠܒܝ܃ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܗܘܐ ܕܐܬܐܣܪ ܒܠܚܘܕ
ܡܛܝܒ ܐܢܐ܃ ܐܠܐ ܐܦ ܕܐܡܘܬ ܒܐܘܪܫܠܡ ܚܠܦ ܫܡܗ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀ 14 ܘܟܕ ܠܐ ܐܬܛܦܝܣ ܠܢ܃ ܫܠܝܢ ܠܗ܃ ܘܐܡܪܢ
ܨܒܝܢܗ ܕܡܪܢ ܢܗܘܐ܀ 15 ܘܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܐܬܛܝܒܢ܃ ܘܣܠܩܢ
ܠܐܘܪܫܠܡ܀ 16 ܘܐܬܘ ܗܘܘ ܥܡܢ ܐܢܫܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ
ܡܢ ܩܣܪܝܐ܃ ܟܕ ܕܒܝܪܝܢ ܥܡܗܘܢ ܐܚܐ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ
ܩܕܡܝܐ܃ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܡܢܣܘܢ܃ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ

Evangelistæ qui erat ex septem: 9. Cui erant filiæ virgines quatuor, quæ vaticinabantur. 10. Et quum essemus ibi diebus multis, descenderat ex Judæa Propheta quidam cujus nomen erat Agabus. 11. Et egressus est ad nos, sumsitque zonam lumborum Pauli, & vinxit pedes suos ipsius & manus suas: ac dixit, Sic dicit Spiritus sanctus, Virum dominum zonæ hujus ita vincient Judæi in Urischelem, & tradent eum in manus Gentium. 12. Et quum hos sermones audivissemus, rogavimus eum nos & filij loci *illius*, ne proficisceretur ad Urischelem. 13. Tunc respondit, & dixit Paulus, Quid facitis flentes, & comminuentes ipsum cor meum? ego enim non ut vinciar tantum paratus sum, sed etiam ut moriar in Urischelem pro nomine Domini nostri Jeschua Christi. 14. Et quum non acquievisset nobis, destitimus ac diximus, Voluntas Domini fiat. 15. Et post dies istos præparavimus nos, & ascendimus ad Urischelem. 16. Et venerunt nobiscum quidam discipuli ex Cæsarea, adducentes secum fratrem quendam ex discipulis antiquis (cujus nomen erat Mnason, eratque ex

ܩܦܠܐܘܢ . ܟܐ

[illegible]

ACTA

CAPUT XXI.

1. Et discessimus ab eis, & iter fecimus rectè Coum insulam: & die postero venimus Rhodum, & inde Pataram. 2. Et invenimus illic navim quæ proficiscebatur in Phœnicen, & conscendimus eam, ac iter fecimus. 3. Atque pervenimus usque ad Cyprum insulam, reliquimusque eam ad sinistram, ac pervenimus in Syriam, & inde pervenimus Tyrum. Illic enim erat navi exponendum onus suum. 4. Cumque invenissemus ibi discipulos, mansimus apud eos dies septem, & hi dicebant quotidie Paulo per Spiritum, ne proficisceretur ad Urischelem. 5. Et post illos dies egressi sumus ut peragaremus iter nostrum: comitabanturque nos omnes ipsi & uxores eorum usque extra civitatem; & procidérunt super genua sua juxta mare, ac orârunt. 6. Et osculati sumus invicem, & ascendimus in navim, reversique sunt illi in domus suas. 7. Nos verò iter fecimus ex Tyro, & venimus ad Achum urbem: & dedimus pacem fratribus qui illic erant, ac mansimus apud eos diem unum. 8. Et die postero egressi sumus, ac venimus Cæsaream, & ingressi mansimus in domo Philippi

[illegible]

APOSTOLORUM. CAP. XX.

qui non parcent gregi: 30. Et etiam ex vobisipsis exsurgent homines loquentes perversa, ut subvertant discipulos, ut abeant post eos. 31. Propter hoc estote vigilantes, & memores quòd annos tres non cessaverim nocte & die cum lacrymis corrigere unumquemque ex vobis. 32. Et nunc commendo vos Deo & sermoni gratiæ ipsius qui potest ædificare vos, & dare vobis hæreditatem cum omnibus sanctis. 33. Argentum aut aurum aut vestimenta non cupivi. 34. Et vos nostis, in necessitate mea & eorum qui mecum sunt, ministri mei *fuerunt* hæ manus meæ. 35. Et omnia ostendi vobis. ita oportet laborare & solicitum esse de illis qui infirmi sunt: & meminisse sermonum Domini nostri Jeschua, quia ipse dixit beatum esse eum qui dat, magis quàm *sit* is qui accipit. 36. Et quum hæc dixisset, procidit super genua sua, & oravit, & omnes *illi* homines cum eo: 37. Et factus est fletus magnus in omnibus illis: & amplexati sunt eum, & osculabantur eum. 38. Maximè autem torquebantur propter illum sermonem quem dixerat, Rursus non estis visuri faciem meam. Et comitati sunt eum usque ad navigium.

ܝܗܘܕ̈ܝܐ ܀ 20 ܘܠܐ ܟܡܝܬ ܡܕܡ ܕܦܩܚ ܗܘܐ ܠܢܦܫܬܟܘܢ
ܕܐܟܪܙ ܠܟܘܢ ܘܐܠܦ ܒܫܘܩܐ ܘܒܒ̈ܬܐ ܀ 21 ܟܕ ܡܣܗܕ
ܗܘܝܬ ܠܝܗܘܕ̈ܝܐ ܘܠܐܪ̈ܡܝܐ ܥܠ ܬܝܒܘܬܐ ܕܠܘܬ ܐܠܗܐ:
ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ 22 ܘܗܫܐ ܐܢܐ ܐܣܝܪ
ܐܢܐ ܒܪܘܚܐ ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܪܥ
ܠܝ ܒܗ ܀ 23 ܒܪܡ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܒܟܠ ܡܕܝܢܐ ܡܣܗܕ
ܠܝ ܘܐܡܪ: ܕܐܣܘܪ̈ܐ ܘܐܘܠܨܢ̈ܐ ܡܛܝܒܝܢ ܠܟ ܀ 24 ܐܠܐ ܠܝ ܠܐ
ܚܫܝܒܐ ܢܦܫܝ ܡܕܡ: ܐܝܟ ܕܐܫܠܡ ܪܗܛܝ ܘܬܫܡܫܬܐ
ܕܩܒܠܬ ܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ: ܕܐܣܗܕ ܥܠ ܣܒܪܬܐ ܕܛܝܒܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܀ 25 ܘܗܫܐ ܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܠܘܬ ܬܘܒ ܠܐ ܬܚܙܘܢ
ܐܦ̈ܝ. ܐܢܬܘܢ ܟܠܟܘܢ ܕܐܟܪܙܬ ܠܟܘܢ ܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܀ 26 ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܝܘܡܢܐ. ܕܕܟܐ ܐܢܐ
ܡܢ ܕܡܐ ܕܟܠܟܘܢ ܀ 27 ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܡܢܥܬ ܕܐܚܘܝܟܘܢ ܟܠܗ
ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܀ 28 ܐܙܕܗܪܘ ܗܟܝܠ ܒܢܦܫܟܘܢ: ܘܒܟܠܗ
ܡܪܥܝܬܐ. ܗܝ ܕܐܩܝܡܟܘܢ ܒܗ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ:
ܕܬܪܥܘܢ ܠܥܕܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܝ ܕܩܢܗ ܒܕܡܗ ܀ 29 ܐܢܐ ܓܝܪ
ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܡܢ ܒܬܪ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܢܥܠܘܢ ܥܠܝܟܘܢ ܕܐ̈ܒܐ ܥܫܝ̈ܢܐ:

ACTA

Judæorum. 20. Neque aspernatus sum id quod expediens erat animabus vestris, ut prædicarem vobis: & docui in vicis & in domibus. 21. Testificans Judæis & Gentilibus de conversione quæ fit ad Deum, & fide quæ est in Dominum nostrum Jeschua Christum. 22. Et nunc ego vinctus sum in spiritu, & proficiscor ad Urischelem, & ignoro quid eventurum sit mihi in ea. 23. Verumtamen spiritus sanctus in omni civitate testatur mihi, ac dicit, Vincula & afflictiones paratæ sunt tibi. 24. Sed mihi nihili æstimatur anima mea, ut compleam cursum meum & ministerium quod accepi à Domino nostro Jeschua, ut testificer de Evangelio gratiæ Dei. 25. Et nunc ego novi quòd rursus vultum meum non estis visuri, vos omnes quibus circumiens prædicavi regnum Dei. 26. Testor ego vobis hodierno die, quòd purus sum à sanguine omnium vestrum. 27. Non enim subterfugi quò minus ostenderem vobis totam voluntatem Dei. 28. Attendite igitur vobisipsis & toti gregi, in quo constituit vos Spiritus sanctus episcopos, ut pascatis ecclesiam Christi quam acquisivit sanguine suo. 29. Ego enim novi quòd postquam abiero, ingredientur vobis lupi robusti, qui non

APOSTOLORUM. CAP. XX.

12. Et adduxerunt adolescentem viventem, gavisique sunt de eo plurimùm. 13. Nos autem descendimus in navigium, & iter fecimus ad cœtum Thesus: quia illinc recepturi eramus Paulum. ita enim mandaverat, quum proficisceretur ipse per aridam. 14. Quum autem recepissemus eum ex Theso, sustulimus eum in navigium, ac venimus Mitylenen. 15. Et inde die postero iter fecimus contra Chium insulam, & rursus die postero venimus Samum: & mansimus in Trogyllio, & die postero venimus Miletum. 16. Statutum enim erat ipsi Paulo ut pertransiret Ephesum, ne retardaretur ibi, eo quòd acceleraret ut (si fieri posset) diem Pentecostes in Urischelem celebraret. 17. Et ab ipsa Mileto mittens accersivit seniores Ecclesiæ Ephesi. 18. Quumque venissent ad eum, dixit eis, Vos nostis, à die primo quo ingressus sum Asiam, quomodo fui vobiscum omni tempore. 19. Colens Deum in depressione magna & in lacrymis, & in tentationibus quæ transiverunt super me in insidijs

ܕܡܢ ܕܪܒܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܕܡܢ ܠܘܣܛܪܐ ܘܡܢ
ܐܣܝܐ: ܛܘܟܝܩܘܣ ܘܛܪܘܦܝܡܘܣ. 5 ܗܠܝܢ ܐܙܠܘ ܘ
ܩܕܡܝܢ: ܘܩܘܝܘ ܠܢ ܒܛܪܘܐܣ. 6 ܚܢܢ ܕܝܢ ܢܦܩܢ ܡܢ
ܦܝܠܝܦܘܣ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܩܕܘܢܝܐ ܒܬܪ ܝܘܡܝ ܦܛܝܪܐ.
ܘܪܕܝܢ ܒܝܡܐ: ܘܐܬܝܢ ܠܛܪܘܐܣ ܡܕܝܢܬܐ ܠܚܡܫܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܥܒܕܢ
ܬܡܢ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. 7 ܘܒܚܕ ܒܫܒܐ ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ
ܗܘܝܢ ܠܡܩܨܐ ܐܘܟܪܣܛܝܐ. ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܦܘܠܘܣ. ܡܛܠ
ܕܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܦܘܩ ܡܢܗܘܢ. ܘܐܓܪܓ ܗܘܐ
ܠܡܡܠܠܘ ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ. 8 ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܠܡܦܐܕܐ
ܣܓܝܐܐ: ܒܥܠܝܬܐ ܗܝ ܕܟܢܝܫܝܢ ܗܘܝܢ
ܬܡܢ. 9 ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠܝܡܐ ܚܕ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܐܘܛܝܟܘܣ
ܒܟܘܬܐ ܘܫܡܥ. ܘܐܬܛܒܥ ܒܫܢܬܐ ܝܩܝܪܬܐ: ܟܕ ܐܓܪܓ ܗܘܐ
ܦܘܠܘܣ ܡܡܠܠܗ. ܘܒܫܢܬܗ ܢܦܠ ܗܘܐ ܡܢ ܬܠܬ
ܬܐܓܝܢ: ܘܐܫܬܩܠ ܟܕ ܡܝܬ. 10 ܘܢܚܬ ܦܘܠܘܣ ܢܦܠ
ܥܠܘܗܝ ܘܓܦܗ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܬܬܕܠܚܘܢ ܢܦܫܗ ܓܝܪ
ܒܗ ܗܝ. 11 ܟܕ ܣܠܩ ܕܝܢ ܩܨܐ ܠܚܡܐ ܘܛܥܡ. ܘܡܠܠ
ܥܕܡܐ ܕܢܓܗ ܨܦܪܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܩ ܕܢܐܙܠ ܒܝܒܫܐ.

ACTA

qui erat ex Derbe civitate, & Timotheus qui erat ex Lystra: & ex Asia, Tychicus & Trophimus. 5. Hi profecti sunt ante nos, & exspectaverunt nos Troade. 6. Nos verò egressi sumus Philippis civitate Macedoniæ post dies azymorum, & iter fecimus per mare, ac venimus Troadem diebus quinque, ac mansimus ibi dies septem. 7. Et in die primo septimanæ quum congregati essemus ut frangeremus eucharistiam, loquebatur cum eis Paulus, eo quòd die postero futurum erat ut discederet, protrahebatque *sermonem* loquendo usque ad medium noctis. 8. Et erant ibi lampades ignis multæ in cœnaculo illo in quo congregati erant. 9. Et sedebat adolescens quidam, cujus nomen erat Eutychus, in fenestra, ac audiebat: & mersus est somno gravi, quum protraheret sermonem ipse Paulus: & in somno suo decidit è tertia contignatione, & sublatus est mortuus. 10. Et quum descendisset Paulus, ruit super eum, & amplexatus est eum, ac dixit, Ne commoveamini: quia anima ejus in eo est: 11. Quum verò ascendisset, fregit panem & gustavit, loquutusq; est usque dum ascendisset aurora: & tunc egressus est ut proficisceretur per aridam.

ܠܐܠܗܬܢ . 38 ܐܢ ܕܝܢ ܗܢܐ ܕܡܛܪܝܘܣ ܘܒܢ̈ܝ ܐܘܡܢܘܬܗ
ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܝܢܐ ܥܡ ܐܢܫ . ܗܐ ܐܢܬܘܦܛܘܣ ܒܡܕܝܢܬܐ .
ܘܝܘܡ̈ܝܐ ܐܝܬ . ܢܬܩܪܒܘܢ ܘܢܬܕܝܢܘܢ ܚܕ ܥܡ ܚܕ . 39 ܘܐܢ ܗܘ
ܕܡܕܡ ܐܚܪܢ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܕܘܟܬܐ ܕܝܗܝܒܐ ܡܢ ܢܡܘܣܐ
ܠܟܢܘܫܬܐ ܡܫܬܪܝܐ . 40 ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܫܐ ܒܩܢܕܘܢܘܣ
ܩܝܡܝܢܢ . ܕܢܬܐܫܡ ܐܝܟ ܡܚܪ̈ܝܢܐ . ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢܢ ܕܢܬܠ
ܦܢܝܬܐ ܥܠ ܟܢܫܐ ܕܝܘܡܢܐ ܗܢܐ ܕܐܬܟܢܫܢ ܣܪܝܩܐܝܬ . ܘܐܫܬܓܫܢ
ܠܐ ܥܠܬܐ . ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܫܪܐ ܠܟܢܫܐ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܟ ✣

1 ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܫܠܝ ܫܓܘܫܝܐ . ܩܪܐ ܦܘܠܘܣ ܠܬܠܡܝܕܐ :
ܘܒܝܐ ܐܢܘܢ ܘܢܫܩ ܐܢܘܢ . ܘܢܦܩ ܐܙܠ ܠܗ ܠܡܩܕܘܢܝܐ . 2
ܘܟܕ ܐܬܟܪܟ ܐܢܘܢ ܠܐܬܪ̈ܘܬܐ ܗܠܝܢ . ܘܒܝܐ ܐܢܘܢ ܒܡ̈ܠܐ ܣܓܝܐܬܐ
ܐܬܐ ܠܗ ܠܐܬܪܐ ܕܝܘܢ . 3 ܘܥܒܕ ܬܡܢ ܬܠܬܐ ܝܪ̈ܚܝܢ .
ܥܒܕܘ ܕܝܢ ܥܠܘܗܝ ܢܟܠܐ ܝܗܘܕܝܐ : ܟܕ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܐܙܠ
ܠܣܘܪܝܐ . ܘܐܬܪܥܝ ܕܢܗܦܘܟ ܠܗ ܠܡܩܕܘܢܝܐ . 4 ܘܢܦܩܘ
ܥܡܗ ܥܕܡܐ ܠܐܣܝܐ : ܣܘܦܛܪܘܣ ܕܡܢ ܒܪܘܐ ܡܕܝܢܬܐ
ܘܐܪܣܛܪܟܘܣ ܘܣܩܘܢܕܘܣ ܕܡܢ ܬܣܠܘܢܝܩܐ : ܘܓܐܝܘܣ

APOSTOLORUM. CAP. XIX.

deæ nostræ. 38. Si autem huic Demitrio & hominibus artificij ejus, sit disceptatio cum aliquo, ecce Proconsul est in civitate, & fasti *dies* sunt, accedant, & disceptent unus contra alium. 39. Et si ita sit quòd aliquid aliud requiratis, in loco qui datus est ex lege ad congregationem, absolvendum est. 40. Eò quòd etiam in periculo versamur *ut accusemur* tamquam seditiosi, quia non possumus defensionem habere pro congregatione diei hujus qua congregati sumus frustrà, & tumultuati sumus sine causa. Et quum hæc dixisset, dimisit turbam.

CAP. XX.

1. Et postquam sedatus est tumultus, vocavit Paulus discipulos, & consolatus est eos: ac osculatus est eos, & egressus abijt in Macedoniam. 2. Et quum circuisset regiones illas, & consolatus esset eos sermonibus multis, venit in Græciæ regionem. 3. Et mansit illic tribus mensibus. Fecerunt autem contra eum insidias Judæi, quum futurum esset ut proficisceretur in Syriam, & cogitavit ut reverteretur in Macedoniam. 4. Et egressi sunt cum eo usque in Asiam, Sopater qui erat ex Berrhœa civitate; & Aristarchus & Secundus, qui erant ex Thessalonica, & Gajus

ܚܒܪ̈ܘܗܝ ܕܦܘܠܘܣ ܀ 30 ܘܦܘܠܘܣ ܨܒܐ ܗܘܐ
ܕܢܥܘܠ ܠܬܐܛܪܘܢ ܘܟܠܐܘܗܝ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܀ 31 ܘܐܦ ܪ̈ܫܝܐ
ܕܐܣܝܐ ܡܛܠ ܕܪ̈ܚܡܘܗܝ ܗܘܘ ܫܕܪܘ ܒܥܘ ܡܢܗ ܕܠܐ
ܢܬܠ ܢܦܫܗ ܢܥܘܠ ܠܬܐܛܪܘܢ ܀ 32 ܟܢ̈ܫܐ ܕܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܘ
ܒܬܐܛܪܘܢ ܫܓܝܫܝܢ ܗܘܘ . ܘܐܢܫܝܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܡܕܡ ܩܥܝܢ
ܗܘܘ . ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܡܛܠܐ ܡܢܐ
ܐܬܟܢܫܘ . 33 ܥܡܐ ܕܝܢ ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ . ܐܩܝܡܘ
ܡܢܗܘܢ ܠܓܒܪܐ ܝܗܘܕܝܐ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ . ܘܟܕ
ܩܡ ܐܢܦܨ ܐܝܕܗ ܘܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܦܩ ܪܘܚܐ ܠܥܡܐ . 34
ܘܟܕ ܝܕܥܘ ܕܝܗܘܕܝܐ ܗܘ ܩܥܘ ܟܠܗܘܢ ܒܚܕ ܩܠܐ ܐܝܟ
ܫܥ̈ܐ ܬܪ̈ܬܝܢ . ܕܪܒܐ ܗܝ ܐܪܛܡܝܣ ܕܐܦܣܝ̈ܐ . 35 ܘܫܬܩ ܐܢܘܢ
ܪܫܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܟܕ ܐܡܪ . ܓܒܪ̈ܐ ܐܦܣܝ̈ܐ : ܡܢܘ ܓܝܪ ܡܢ
ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܐܦܣܝ̈ܐ : ܕܦܠܚܬܐ ܗܝ
ܕܐܪܛܡܝܣ ܪܒܬܐ : ܘܕܨܠܡܗ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܝܬܝܗ . 36 ܡܛܠ
ܗܟܝܠ ܕܠܘܩܒܠ ܗܕܐ ܐܢܫ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܐܡܪ : ܘܠܐ
ܠܟܘܢ ܕܫܠܝܢ ܬܗܘܘܢ ܘܡܕܡ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܒܥܓܠܐ . 37
ܐܝܬܝܬܘܢ ܓܝܪ ܠܓܒܪ̈ܐ ܗܠܝܢ . ܟܕ ܠܐ ܗܝܟܠܐ ܒܙܘ . ܘܠܐ ܓܕܦܘ

ACTA

comites Pauli. 30. Et Paulus volebat intrare in theatrum; & prohibuerunt eum discipuli. 31. Et etiam primores Asiæ, quia amici ejus erant, mittentes rogaverunt eum ne exponeret seipsum ut ingrederetur in theatrum. 32. Turbæ autem quæ erant in theatro, valdè commotæ erant, & alij alia clamabant: multi autem ex eis nesciebant propter quod congregati essent. 33. Populus verò Judæorum qui erat ibi, constituerunt ex se virum Judæum, cujus nomen erat Alexander: & quum staret, annuit manu sua, & volebat defensionem habere apud populum. 34. Et quum cognovissent quod Judæus esset, clamaverunt omnes una voce quasi horas duas, Magna est Diana Ephesiorum. 35. Et sedavit eos primarius civitatis, dicens, Homines Ephesij, quis enim est ex filijs hominum qui ignoret civitatem Ephesiorum, quòd cultrix sit Dianæ magnæ, & imaginem ejus quæ de cœlo descendit? 36. Quia igitur contra hoc nemo potest dicere, oportet vos esse sedatos, & non facere aliquid præcipitanter. 37. Adduxistis enim homines istos, quum neque templa denudârint, neque maledixerint deæ no-

ܬܡܢ ܩܝܢܝ ܕܣܐܡܐ ܚܕ ܀ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܕܡܛܪܝܘܣ . ܕܥܒܕ
ܗܘܐ ܗܝܟܠܐ ܕܣܐܡܐ ܠܐܪܛܡܝܣ . ܘܡܣܓܐ ܗܘܐ ܠܒܢܝ
ܐܘܡܢܘܬܗ ܡܘܬܪܢܐ ܣܓܝܐܐ ܀ 25 ܗܢܐ ܟܢܫ ܐܢܘܢ ܠܒܢܝ
ܐܘܡܢܘܬܗ ܟܠܗܘܢ . ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܦܠܚܝܢ ܥܡܗܘܢ ܀ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ . ܓܒܪܐ ܀ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܐܓܘܪܬܢ ܟܠܗ ܡܢ
ܗܕܐ ܗܝ ܐܘܡܢܘܬܐ . 26 ܘܐܦ ܐܢܬܘܢ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܘܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܕܠܐ ܗܘܐ ܠܒܠܚܘܕ ܠܒܢܝ ܐܦܣܘܣ ܀ ܐܠܐ ܐܦ
ܠܣܘܓܐܐ ܕܟܠܗ ܐܣܝܐ . ܐܦܝܣ ܗܢܐ ܦܘܠܘܣ ܀ ܘܐܗܦܟ
ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܕܠܐ ܗܘܘ ܐܠܗܐ ܗܠܝܢ ܕܒܐܝܕܝ ܒܢܝܢܫܐ ܡܢ
ܡܬܥܒܕܝܢ . 27 ܘܠܘ ܗܕܐ ܒܠܚܘܕ ܡܣܬܟܢܐ ܕܬܬܒܣܪ
ܘܬܬܒܛܠ . ܐܠܐ ܐܦ ܗܘ ܗܝܟܠܐ ܕܐܪܛܡܝܣ ܐܠܗܬܐ ܪܒܬܐ ܀
ܠܡܬܚܫܒ ܠܗ ܐܝܟ ܠܐ ܡܕܡ . ܘܐܦ ܠܗ ܠܐܠܗܬܐ ܕܟܠܗ
ܐܣܝܐ . ܘܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܣܓܕܝܢ ܠܗ ܡܬܬܫܝܛܐ . 28 ܘܟܕ
ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܐܬܡܠܝܘ ܚܡܬܐ . ܘܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ .
ܪܒܐ ܗܝ ܐܪܛܡܝܣ ܕܐܦܣܝܐ . 29 ܘܐܫܬܓܫܬ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܀
ܘܪܗܛܘ ܐܟܚܕܐ ܘܐܙܠܘ ܠܬܐܛܪܘܢ . ܘܚܛܦܘ ܐܘܒܠܘ
ܥܡܗܘܢ ܀ ܠܓܐܝܘܣ ܘܠܐܪܣܛܪܟܘܣ . ܓܒܪܐ ܡܩܕܘܢܝܐ

ibi faber argentarius quidam, cujus nomen erat Demetrius, qui faciebat templa argentea Dianæ, & præbebat hominibus artis suæ lucrum magnum. 25. Hic congregavit homines artificij sui omnes, & eos qui operabantur cum eis, ac dixit illis, Viri, nostis, quòd negotiatio nostra tota est ex hoc opificio. 26. Et etiam vos auditis, & videtis quòd non tantùm civibus Ephesi, sed etiam multitudini totius Asiæ persuasit hic Paulus, & pervertit *eam*, dicens quòd non dij sunt illi qui manibus filiorum hominis fiunt. 27. Et non *hoc studium tantummodo infamatur*, & irritum fit, sed etiam ipsum templum Dianæ deæ magnæ, reputatur tanquam nihil: & etiam ipsa dea totius Asiæ, & *quam* omnes gentes adorant, despectui habetur. 28. Et quum audivissent hæc, impleti sunt ira, & clamabant, ac dicebant, Magna est Diana Ephesiorum. 29. Et tumultuata est universa civitas, & accurrerunt pariter, & profecti sunt in theatrum. Et corripientes abduxerunt secum Gajum & Aristarchum, viros Macedonios,

ܘܐܬܚܣܢ ܠܟܠܗܘܢ ܘܟܒܫ ܐܢܘܢ . ܘܟܕ ܡܫܠܚܝܢ
ܘܡܫܚܩܝܢ ܢܦܩܘ ܡܢ ܒܝܬܐ ܗܘ . 17 ܘܗܕܐ ܐܬܝܕܥܬ ܠ
ܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܪܡܝܐ ܕܥܡܪܝܢ ܗܘܘ ܒܐܦܣܘܣ .
ܘܢܦܠܬ ܕܚܠܬܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ . ܘܡܬܪܘܪܒ ܗܘܐ ܫܡܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 18 ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܗܝܡܢܘ
ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܘܡܫܬܥܝܢ ܣܟܠܘܬܗܘܢ . ܘܡܘܕܝܢ ܥܒܕܐ
ܕܥܒܕܝܢ ܗܘܘ . 19 ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܐܦ ܚܪܫܐ ܟܢܫܘ ܟ
ܬܒܝܗܘܢ . ܘܐܝܬܝܘ ܐܘܩܕܘ ܐܢܘܢ ܩܕܡ ܟܠܢܫ . ܘܚܫܒܘ
ܕܡܝܗܘܢ . ܘܣܠܩ ܟܣܦܐ ܪܒܘܢ ܚܡܫ . 20 ܘܗܟܢܐ
ܒܚܝܠܐ ܪܒܐ ܥܫܢܐ ܗܘܬ ܘܣܓܝܐ ܗܘܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ .
21 ܟܕ ܕܝܢ ܐܫܬܠܡܝ ܗܠܝܢ . ܣܡ ܦܘܠܘܣ ܒܪܥܝܢܗ .
ܕܢܬܟܪܟ ܒܟܠܗ ܡܩܕܘܢܝܐ ܘܒܐܟܐܝܐ . ܘܢܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ .
ܘܐܡܪ ܕܡܐ ܕܐܙܠܬ ܠܬܡܢ . ܘܠܐ ܠܝ ܕܐܦ ܪܗܘܡܝ ܐܚܙܐ .
22 ܘܫܕܪ ܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ ܠܡܩܕܘܢܝܐ . ܠܛܝܡܬܐܘܣ ܘܠܐܪܤܛܘܣ . ܗܘ ܕܝܢ
ܩܘܝ ܙܒܢܐ ܒܐܣܝܐ . 23 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܗܘ ܙܒܢܐ
ܫܓܘܫܝܐ ܪܒܐ ܥܠ ܐܘܪܚܗ ܕܐܠܗܐ . 24 ܐܝܬ ܗܘܐ ܓܝܪ

ACTA

& invaluit contra eos, & dejecit eos, & nudati ac vulnerati effugerunt ex domo illa. 17. Et hoc innotuit omnibus Judæis & Gentilibus qui habitabant Ephesi. Et incidit timor super omnes eos: & exaltabatur nomen Domini nostri Jeschua Christi. 18. Et multi ex iis qui crediderunt, veniebant, & annunciabant delicta sua, ac confitebantur id quod fecerant. 19. Multi verò etiam magicam artem exercentes congregaverunt scripta sua: & adferentes exusserunt ea coram omni homine, & supputaverunt pretia eorum, & ascendit argentum myriadum quinque. 20. Et ita virtute magna corroborabatur & crescebat fides Dei. 21. Quum autem expleta essent hæc, proposuit Paulus in mente sua ut circuiret totam Macedoniam & Achaiam, & proficisceretur ad Urischelem, ac dicebat, Postquam profectus fuero illuc, necesse est mihi ut etiam Romam videam. 22. Et misit duos viros ex iis qui ministrabant ei, in Macedoniam, Timotheum & Aristum. ipse verò mansit ad tempus in Asia. 23. Factus est autem in illo tempore tumultus magnus ob viam Dei. 24. Erat autem

ibi fa-

ܦܘܠܘܣ: ܘܦܪܫ ܡܢܗܘܢ ܠܬܠܡܝܕܐ. ܘܟܠܝܘܡ
ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܒܐܣܟܘܠܐ ܕܓܒܪܐ ܕܫܡܗ ܛܘܪܢܘܣ.
10 ܘܗܕܐ ܗܘܬ ܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ. ܥܕܡܐ ܕܫܡܥܘ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ
ܟܠܗܘܢ ܕܥܡܪܝܢ ܒܐܣܝܐ: ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܪܡܝܐ. 11 ܘܚܝܠܐ
ܪܘܪܒܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܐܠܗܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܦܘܠܘܣ. 12 ܐܝܟܢܐ
ܕܐܦ ܡܢ ܢܚܬܐ ܕܥܠ ܦܓܪܗ: ܣܘܕܪܐ ܐܘ ܦܫܝܟܬܐ ܡܝܬܝܢ
ܗܘܘ ܘܣܡܝܢ ܥܠ ܟܪܝܗܐ: ܘܦܪܩܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗܘܢ ܟ
ܟܘܪܗܢܐ. ܘܐܦ ܫܐܕܐ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܀ 13 ܨܒܘ ܗܘܘ ܕܝܢ
ܐܦ ܐܢܫܐ ܝܗܘܕܝܐ: ܐܝܠܝܢ ܕܡܬܟܪܟܝܢ ܗܘܘ ܘܡܘܡܝܢ
ܥܠ ܫܐܕܐ. ܕܢܘܡܘܢ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ: ܥܠ ܐܝܠܝܢ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܡܘܡܝܢܢ
ܠܟܘܢ ܒܫܡܗ ܕܝܫܘܥ ܐܝܢܐ ܕܡܟܪܙ ܦܘܠܘܣ. 14 ܐܝܬ
ܗܘܘ ܕܝܢ ܫܒܥܐ ܒܢܝܐ ܠܓܒܪܐ ܚܕ ܝܗܘܕܝܐ ܪܒ ܟܗܢܐ:
ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܣܩܘܐ. ܕܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܗܕܐ. 15 ܘܥܢܐ ܫܐܕܐ
ܗܘ ܒܝܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܝܫܘܥ ܡܫܬܘܕܥ ܐܢܐ. ܘ
ܠܦܘܠܘܣ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܐܢܬܘܢ. 16 ܘܫܘܪ
ܥܠܝܗܘܢ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ:

APOSTOLORUM. CAP. XIX.

Paulus, ac separavit ab eis discipulos: & quotidie loquebatur cum eis in schola cujusdam cujus nomen erat Tyrannus. 10. Et hoc factum est per annos duos, donec audivissent sermonem Domini omnes qui habitabant in Asia Judæi & Gentiles. 11. Et virtutes magnas edebat Deus per manum Pauli. 12. Ita ut etiam à vestimentis quæ erant super corpus ejus, sudaria aut frusta *panni* deferrent, & ponerent super infirmos: & discedebant ab eis infirmitates, & etiam dæmonia exibant. 13. Volebant autem etiam homines Judæi qui circumvagabantur, & adjurabant dæmones, adjurare in nomine Domini nostri Jeschua, eos quibus erant spiritus impuri, dicentes, Adjuramus vos per nomen Jeschua quem prædicat Paulus. 14. (Erant autem septem filij viri cujusdam Judæi, principis Sacerdotum, cujus nomen erat Skeva, qui faciebat hoc.) 15. Et respondit dæmonium illud malum, ac dixit eis, Jeschua agnosco, & Paulum scio; vos autem qui estis? 16. Et insilijt in eos homo ille in quo erat spiritus malus,

ܩܦܠܐܘܢ ܝܛ

1 ܘܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܦܠܘ ܒܩܘܪܢܬܘܣ . ܐܬܟܪܟ
ܦܘܠܘܣ ܒܐܬܪܘܬܐ ܥܠܝܬܐ : ܠܐܦܣܘܣ . ܘܫܐܠ ܗܘܐ
ܠܬܠܡܝܕܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܫܟܚ ܬܡܢ . 2 ܕܐܢ ܢܣܒܬܘܢ ܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ ܡܢ ܕܗܝܡܢܬܘܢ . ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܘܐܦܠܐ ܐܢ ܐܝܬ
ܪܘܚܐ ܫܡܝܥܐ ܠܢ . 3 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܘܒܡܢܐ ܥܡܕܬܘܢ . ܐܡܪܝܢ
ܒܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ . 4 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܘܠܘܣ . ܝܘܚܢܢ
ܐܥܡܕ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܥܡܡܐ . ܟܕ ܐܡܪ ܕܢܗܝܡܢܘܢ
ܒܡܢ ܕܐܬܐ ܒܬܪܗ : ܕܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 5 ܘܟܕ
ܗܠܝܢ ܫܡܥܘ ܥܡܕܘ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 6
ܘܣܡ ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܕܐ ܦܘܠܘܣ . ܘܐܬܬ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ
ܥܠܝܗܘܢ . ܘܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܒܠܫܢ ܠܫܢ ܘܡܬܢܒܝܢ
ܗܘܘ . 7 ܗܘܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܬܪܥܣܪ . 8 ܘܥܠ
ܗܘܐ ܦܘܠܘܣ ܠܟܢܘܫܬܐ . ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܒܓܠܐ
ܝܪ̈ܚܐ ܬܠܬܐ . ܘܡܦܝܣ ܗܘܐ ܥܠ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ . 9
ܘܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ ܡܬܩܫܝܢ ܗܘܘ ܘܡܬܚܪܝܢ . ܘܡܨܚܝܢ
ܠܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܐ ܩܕܡ ܟܢܫܐ ܕܥܡܡܐ . ܗܝܕܝܢ ܐܦܪܫ

ACTA

CAPUT XIX.

1. Et quum esset Apollo Corinthi, circuivit Paulus regiones superiores *usque* ad Ephesum: & interrogavit discipulos quos invenit ibi, 2. Num accepistis Spiritum sanctum ex quo credidistis? Responderunt, & dixerunt ei, Neque etiam si sit Spiritus auditum est à nobis. 3. Dixit eis, Et in quid baptizati fuistis? Dicunt, In baptisma Juchanan. 4. Dixit eis Paulus, Juchanan baptizavit baptismo resipiscentiæ populos, quum diceret ut crederent in eum qui venturus erat post ipsum, qui est Jeschua Christus. 5. Et quum hæc audivissent, baptizati sunt in nomen Domini nostri Jeschuæ Christi. 6. Et imposuit illis manum Paulus, ac venit Spiritus sanctus super eos, & loquebantur varijs linguis, ac prophetabant. 7. Erant autem omnes illi viri duodecim. 8. Et ingrediebatur Paulus in synagogam, ac loquebatur liberè menses tres, suadebatque de regno Dei. 9. Et quidam ex eis indurabantur & contendebant, ac malè dicebant de via Dei coram turba populorum. Tunc submovit

Paulus,

ܠܐܢܛܝܘܟܝ . 23 ܘܟܕ ܗܘܐ ܬܡܢ ܝܘܡܬܐ ܡܢܝܢܐ ܢܦܩ ܀ ܘܡܬܟܪܟ
ܗܘܐ ܒܛܘܪܣܐ ܒܐܬܪܐ ܕܦܪܘܓܝܐ ܘܕܓܠܛܝܐ . ܟܕ
ܡܫܪܪ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ ܬܠܡܝܕܐ . 24 ܘܓܒܪܐ ܚܕ
ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܐܦܠܘ ܝܗܘܕܝܐ : ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܢܣܗ
ܡܢ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ : ܘܪܕܐ ܗܘܐ ܒܡܠܬܐ ܘܚܪܝܦ ܗܘܐ ܒ
ܟܬܒܐ : ܐܬܐ ܠܐܦܣܘܣ . 25 ܗܢܐ ܡܬܬܠܡܕ ܗܘܐ ܠܐܘܪܚܗ
ܕܡܪܝܐ ܘܪܬܚ ܗܘܐ ܒܪܘܚܗ . ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܘܡܠܦ ܗܘܐ
ܚܬܝܬܐܝܬ ܥܠ ܝܫܘܥ . ܟܕ ܡܕܡ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ : ܐܠܐ ܐܢ ܡܢ
ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ . 26 ܘܫܪܝ ܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ ܒ
ܟܢܘܫܬܐ . ܘܟܕ ܫܡܥܘܗܝ ܐܩܠܘܣ ܘܦܪܝܣܩܠܐ ܐܝܬܝܘܗܝ
ܠܒܝܬܗܘܢ . ܘܫܠܡܐܝܬ ܚܘܝܘܗܝ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ . 27 ܘܟܕ
ܨܒܐ ܠܡܐܙܠ ܠܐܟܐܝܐ ܐܘܥܕܘܗܝ ܐܚܐ . ܘܟܬܒܘ ܠܬܠܡܝܕܐ
ܕܢܩܒܠܘܢܝܗܝ . ܘܟܕ ܐܙܠ ܥܕܪ ܣܓܝ ܒܛܝܒܘܬܐ
ܠܟܠܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ . 28 ܒܚܝܠܐ ܓܝܪ ܙܟܐ ܗܘܐ
ܠܝܗܘܕܝܐ ܩܕܡ ܟܢܫܐ . ܟܕ ܡܚܘܐ ܗܘܐ ܡܢ ܟܬܒܐ
ܥܠ ܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ ܀

APOSTOLORUM. CAP. XVIII.

Antiochiam. 23. Et quum mansisset ibi diebus certis, exivit, & circuivit juxta ordinem regionem Phrygiæ & Galatiæ, confirmans omnes discipulos. 24. Et vir quidam cujus nomen erat Apollo, Judæus, cujus cognatio erat ex Alexandria, & eruditus erat in sermone, & argutus erat in scripturis, venit Ephesum. 25. Hic doctus erat in via Domini, & fervens erat spiritu: ac loquebatur, ac docebat plene de Jeschua, quum nihil sciret nisi baptismum Juchanan. 26. Et cœpit manifeste loqui in synagoga: quumque audivissent eum Aquilas & Priscilla, adduxerunt eum domum suam, & plene ostenderunt ei viam Domini. 27. Quumque vellet proficisci in Achajam, antevertebant eum fratres, & scripserunt discipulis ut exciperent eum. Et quum profectus esset, juvit multum per gratiam omnes fideles. 28. Fortiter enim disputabat contra Judæos coram turbis, ostendens ex scripturis de Jeschua quod Christus esset.

ܐܘ ܢܟܝܠܐ ܐܘ ܨܒܘܬܐ ܡܣܠܝܢܝܬܐ ܗܘܝܬܘܢ ܐܘ ܝܗܘܕܝܐ:
ܒܟܐܢܘܬܐ ܡܟܝܠ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ. 15 ܐܢ ܕܝܢ ܙܛܡܐ ܐܢܘܢ
ܥܠ ܡܠܬܐ ܘܥܠ ܫܡܗܐ ܘܥܠ ܢܡܘܣܐ ܕܝܠܟܘܢ: ܐܢܬܘܢ
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܐܗܘܐ ܕܝܢܐ
ܕܗܠܝܢ ܨܒܘܬܐ. 16 ܘܛܪܕ ܐܢܘܢ ܡܢ ܒܝܬ ܕܝܢܗ. 17 ܘܐܚܕܘܗܝ
ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܚܢܦܐ ܠܣܘܣܬܢܝܣ ܩܫܝܫܐ ܕܟܢܘܫܬܐ:
ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܩܕܡ ܒܝܬ ܕܝܢܐ. ܘܓܠܝܘܢ ܡܫܒܩ ܗܘܐ
ܗܠܝܢ. 18 ܘܟܕ ܩܘܝ ܦܘܠܘܣ ܬܡܢ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ:
ܝܗܒ ܫܠܡܐ ܠܐܚܐ: ܘܪܕܐ ܒܝܡܐ ܕܢܐܙܠ ܠܣܘܪܝܐ. ܘܐܙܠܘ
ܥܡܗ ܦܪܝܣܩܠܐ ܘܐܩܠܘܣ. ܟܕ ܓܙ ܪܫܗ ܒܟܢܟܪܐܘܣ
ܡܛܠ ܕܢܕܪܐ ܢܕܪ ܗܘܐ ܠܗ. 19 ܘܡܛܘ ܠܐܦܣܘܣ. ܘܥܠ
ܦܘܠܘܣ ܠܟܢܘܫܬܐ: ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡ ܝܗܘܕܝܐ. 20
ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ ܕܢܩܘܐ ܠܘܬܗܘܢ ܘܠܐ ܐܬܛܦܝܣ. 21 ܟܕ
ܐܡܪ. ܕܘܠܐ ܠܝ ܠܥܐܕܐ ܕܐܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܐܥܒܕܝܘܗܝ.
ܘܐܢ ܐܠܗܐ ܢܨܒܐ ܬܘܒ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. 22 ܘܫܒܩܗ
ܠܐܩܠܘܣ ܘܠܦܪܝܣܩܠܐ: ܫܒܩ ܐܢܘܢ ܒܐܦܣܘܣ. ܘܗܘ ܪܕܐ ܒܝܡܐ ܘܐܬܐ
ܠܩܣܪܝܐ: ܘܣܠܩ ܘܫܐܠ ܒܫܠܡܐ ܕܒܢܝ ܥܕܬܐ. ܘܐܙܠ ܠܗ

aut fraudulentum aut re detestabili accusaretis, ô Judæi, convenienter susciperem vos: 15. Sin autem quæstiones sunt de sermone & de nominibus & de lege vestra, ipsi nostis inter vos: ego enim nolo esse judex harum voluntatum. 16. Et repulit eos à tribunali suo. 17. Et apprehenderunt omnes prophani Sosthenem seniorem synagogæ, & percutiebant eum ante tribunal; & Gallion negligebat ista. 18. Et quum mansisset Paulus illic dies multos, dedit pacem fratribus, & iter fecit per mare ut proficisceretur in Syriam. Et iverunt cum eo Priscilla & Aquilas, quum totondisset caput suum Cenchreis: quia votum voverat. 19. Et pervenerunt Ephesum. Et egressus est Paulus in synagogam, & loquebatur cum Judæis. 20. Et rogabant eum ut habitaret apud eos: & non acquievit. 21. Dicens, Oportet me sedulò festum venturum in Urischelem facere: & si Deus voluerit, veniam rursus ad vos. 22. Et Aquilam ac Priscillam reliquit Ephesi: & ipse iter fecit per mare, ac venit Cæsaream, & ascendit (Urischelem:) & interrogavit de pace filiorum ecclesiæ, & abiit Antio-

[illegible]

testificaretur quod Jeschua esset Christus. 6. Et excussit vestimenta sua, ac dixit eis, Ab hoc tempore ego purus sum: proficiscor ad gentes. 7. Et egressus est inde, ac introivit in domum cujusdam viri cujus nomen Titus, qui timebat à Deo: & domus ejus adhærebat synagogæ. 8. Et Crispus præfectus synagogæ credidit in Dominum nostrum, ipse & domestici ejus omnes: ac multi Corinthij audiebant, & credebant in Deum, ac baptizabantur. 9. Et dixit Dominus in visione Paulo, ne timeas, sed loquere, & ne taceas. 10. Quia ego tecum sum, & nemo potest molestiam inferre tibi: & populus multus est mihi in urbe hac. 11. Mansit autem annum & menses sex Corinthi: & docebat eos sermonem Dei. 12. Et quum esset Gallion Proconsul Achaiæ, congregati sunt *Judæi* pariter contra Paulum, & adduxerunt eum ante tribunal, 13. Dicentes, Iste contra legem nostram suadet filijs hominis ut colant Deum. 14. Et quum vellet Paulus ut aperiret os suum ut loqueretur, dixit Gallion Judæis, Si de aliqua re mala

aut

ܡܢ ܒܝܢܬܗܘܢ ܀ 34 ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܬܢܩܦܘܗܝ ܘܗܝܡܢܘ.
ܚܕ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܡܢ ܕܝܢܐ
ܕܐܪܝܘܣ ܦܓܘܣ ܘܐܢܬܬܐ ܚܕܐ ܕܫܡܗ ܕܡܪܝܣ ܘܐܚܪܢܐ
ܥܡܗܘܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܚ

1 ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܢܦܩ ܡܢ ܐܬܢܘܣ ܘܐܬܐ ܠܗ
ܠܩܘܪܢܬܘܣ ܀ 2 ܘܐܫܟܚ ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܚܕ ܝܗܘܕܝܐ
ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܐܩܘܠܐ ܕܡܢ ܦܢܛܘܣ ܐܬܪܗ ܗܘܐ ܘܗܝܕܐ
ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܝܛܠܝܐ ܗܘ ܘܦܪܝܣܩܠܐ
ܐܢܬܬܗ ܡܛܠ ܕܦܩܕ ܗܘܐ ܩܠܘܕܝܘܣ ܩܣܪ ܕܢܦܩܘܢ
ܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܡܢ ܪܗܘܡܝ ܘܐܬܩܪܒ ܠܘܬܗܘܢ ܀ 3
ܡܛܠ ܕܒܢܝ ܐܘܡܢܘܬܗ ܗܘܘ ܥܡܪ ܠܘܬܗܘܢ ܘܦܠܚ
ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܒܐܘܡܢܘܬܗܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܝ ܗܘܘ ܡܫܟܢܐ ܀ 4
ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܒܟܠ ܫܒܐ ܘܡܦܝܣ ܗܘܐ
ܠܝܗܘܕܝܐ ܘܠܚܢܦܐ ܀ 5 ܘܟܕ ܐܬܘ ܗܘܘ ܡܢ ܡܩܕܘܢܝܐ ܣܝܠܐ
ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܐܠܝܨ ܗܘܐ ܦܘܠܘܣ ܒܡܠܬܐ ܡܛܠ
ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܘܩܒܠܗ ܝܗܘܕܝܐ ܘܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܀ ܟܕ

ACTA

è medio eorum. 34. Et quidam ex eis adhæserunt ei, ac crediderunt. Unus autem erat Dianausius, ex judicibus Ariaupagi, & mulier quædam cujus nomen Damaris, & alij cum eis.

Caput XVIII.

1. Et quum egressus esset Paulus Athenis, venit Corinthum. 2. Et invenit ibi hominem quemdam Judæum, cujus nomen erat Aquilas, qui erat ex Ponto regione. Et eo ipso tempore venerat è regione Italiæ, ipse & Priscilla uxor ejus, (eo quòd præcepisset Claudius Cæsar ut exirent omnes Judæi Romà) & accessit ad eos. 3. Eò quòd artificij eorum esset, mansit apud eos, ac operabatur cum eis. Artificio autem suo conficientes tabernacula erant. 4. Et loquebatur in synagoga omni sabbatho, & suadebat Judæis & prophanis. 5. Quumque venissent ex Macedonia Schilas & Timotheus, coarctabatur in sermone ipse Paulus, eo quòd starent contra se Judæi, & blasphemarent, quum testi-

ܘܢܦܫܐ. ܘܥܒܕ ܡܢ ܕܡܐ ܚܕ ܟܠܗ ܥܠܡܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ܆
ܕܢܗܘܘܢ ܥܡܪܝܢ ܥܠ ܐܦܝ̈ ܟܠܗ̇ ܐܪܥܐ. ܘܦܪܫ ܙܒܢ̈ܐ
ܒܦܘܩܕܢܗ܆ ܘܣܡ ܬܚܘܡ̈ܐ ܠܥܡܪܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ. 27 ܕܢܗܘܘܢ
ܒܥܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܡܬܥܩܒܝܢ܆ ܘܡܢ ܒܪ̈ܝܬܗ ܢܫܟܚܘܢܝܗܝ.
ܡܛܠ ܕܐܦ ܠܐ ܗܘܐ ܪܚܝܩ ܡܢ ܟܠ ܚܕ ܡܢܢ. 28 ܒܗ ܗܘ
ܓܝܪ ܚܝܝܢ ܚܢܢ ܘܡܫܬܓܫܝܢ ܘܐܝܬܝܢ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܫܐ ܡܢ
ܚܟܝ̈ܡܐ ܕܠܘܬܟܘܢ ܐܡܪܘ ܕܡܢܗ ܗܘ ܓܢܣܢ. 29 ܐܢܫܐ ܗܟܝܠ
ܕܓܢܣܗ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ. ܠܐ ܘܠܐ ܠܢ ܠܡܣܒܪ ܕܠܕܗܒܐ
ܐܘ ܠܣܐܡܐ ܐܘ ܠܟܐܦܐ ܓܠܝܦܬܐ ܒܐܘܡܢܘܬܐ ܘܒܪܥܝܢܐ
ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܡܝܐ ܐܠܗܘܬܐ. 30 ܙܒܢ̈ܐ ܓܝܪ ܕܛܥܝܘܬܐ ܐܥܒܪ
ܐܠܗܐ. ܘܒܗܢܐ ܙܒܢܐ ܦܩܕ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܢܬܬܘܒܘܢ ܟܠ
ܐܢܫ ܒܟܠ ܕܘܟ. 31 ܡܛܠ ܕܐܩܝܡ ܝܘܡܐ ܕܒܗ
ܥܬܝܕ ܕܢܕܘܢ ܠܗ̇ ܠܐܪܥܐ ܟܠܗ̇ ܒܟܐܢܘܬܐ܆ ܒܝܕ ܓܒܪܐ ܕܦܪܫܗ.
ܘܐܗܦܟ ܠܟܠ ܐܢܫ ܠܗܝܡܢܘܬܗ ܟܕ ܐܩܝܡܗ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ. 32 ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܥܘ ܩܝܡܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ܆
ܡܢܗܘܢ ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ. ܘܡܢܗܘܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܠܙܒܢ
ܐܚܪܝܢ ܢܫܡܥܟ ܥܠ ܗܕܐ. 33 ܘܗܟܢܐ ܢܦܩ ܦܘܠܘܣ

vitam & animam. 26. Et ex uno sanguine fecit mundum totum filiorum hominis ut habitarent super faciem terræ universæ: & definivit tempora mandato suo, posuitque limites habitationis filiorum hominis: 27. Ut quærerent Deum, & pervestigarent, & ex creaturis ejus invenirent ipsum, eo quòd etiam non abest longè ab unoquoque ex nobis. 28. In eo enim ipso vivimus & movemur & sumus: sicut etiam quidam ex sapientibus vestris dixit, Quòd ex eo est cognatio nostra. 29. *Nos* igitur homines, quorum progenies ex Deo est, non debemus existimare quòd auro aut argento aut lapidi sculpto per artem & per scientiam filij hominis assimiletur divinitas. 30. Tempora enim erroris præterire fecit Deus: & tempore hoc præcipit filijs hominis ut unusquisque in omni loco resipiscat. 31. Quia statuit diem in quo judicaturus est universam terram in justitia, per virum quem definivit: & converti fecit omnem hominem ad fidem ejus, quum excitavit eum à mortuis. 32. Quumque audivissent resurrectionem quæ est à mortuis, quidam ex eis deridebant, & quidam ex eis dicebant, Tempore alio audiemus te de hoc. 33. Et ita egressus est Paulus

ܡܠܩܛ ܡ̈ܠܐ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܕܐܠܗ̈ܐ ܢܘܟܪ̈ܝܐ ܡܟܪܙ.
ܡܛܠ ܕܝܫܘܥ ܘܩܝܡܬܗ ܡܣܒܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. 19 ܘܐܚܕܘܗܝ
ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܒܝܬ ܕܝܢܐ ܕܡܬܩܪܐ ܐܪܝܘܣ ܦܓܘܣ. ܟܕ
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܫܟܚܝܢܢ ܠܡܕܥ ܡܢܘ ܗܢܐ ܝܘܠܦܢܐ ܚܕܬܐ
ܕܡܟܪܙ ܐܢܬ. 20 ܡ̈ܠܐ ܓܝܪ ܢܘܟܪ̈ܝܬܐ ܐܢܬ ܡܫܡܥ ܠܡܫܡܥܬܢ.
ܘܨܒܝܢܢ ܠܡܕܥ ܡܢܐ ܐܢܝܢ ܗܠܝܢ. 21 ܐܬܢܝ̈ܐ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ
ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܠܬܡܢ ܢܘܟܪ̈ܝܐ. ܠܡܕܡ ܐܚܪܢܐ ܠܐ
ܡܬܦܢܝܢ ܗܘܘ. ܐܠܐ ܠܡܐܡܪ ܘܠܡܫܡܥ ܡܕܡ ܚܕܬ. 22 ܘܟܕ
ܩܡ ܦܘܠܘܣ ܒܐܪܝܘܣ ܦܓܘܣ. ܐܡܪ. ܓܒܪ̈ܐ ܐܬܢܝ̈ܐ. ܚܙܐ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܒܟܠܡܕܡ ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܕܚܠܬ ܫܐܕ̈ܐ. 23 ܟܕ
ܓܝܪ ܡܬܟܪܟ ܗܘܝܬ ܘܚܙܐ ܗܘܝܬ ܒܝܬ ܦܘܠܚܢܐ ܕܝܠܟܘܢ.
ܐܫܟܚܬ ܡܕܒܚܐ ܚܕ ܕܟܬܝܒ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ. ܐܠܗܐ ܟܣܝܐ. ܠܗܢܐ
ܗܟܝܠ ܕܟܕ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܣܓܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ. ܠܗ
ܟܪܘܙ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. 24 ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܕܥܒܕ ܥܠܡܐ
ܘܟܠܡܕܡ ܕܒܗ. ܘܗܘܝܘ ܡܪܐ ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ. ܠܐ ܥܡܪ
ܒܗܝܟܠܐ ܥܒܝܕ ܐܝܕܝܐ. 25 ܘܠܐ ܡܬܬܫܡܫ ܡܢ ܐܝܕ̈ܝ
ܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܬܒܥܐ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܗܘܝܘ ܝܗܒ ܠܟܠܢܫ

collector sermonum? Et alij dicebant, Deos peregrinos prædicat: quia Jeschua & resurrectionem ejus prædicabat eis. 19. Et apprehenderunt eum, ac deduxerunt eum in curiam quæ vocatur Arius-pagus, dicentes ei, Possumusne cognoscere quæ sit hæc doctrina nova quam tu prædicas? 20. Sermones enim peregrinos seminas in auditu nostro: & cupimus cognoscere quinam hi sint. 21. Athenienses autem omnes, & illi qui veniebant illuc peregrini, de nulla alia re solliciti erant, nisi ad dicendum & audiendum aliquid novi. 22. Et quum staret Paulus in Arius-pago, dixit, Viri Athenienses, video ego vos quod in omnibus excellitis in religione dæmonum. 23. Quum circuirem & viderem domum vestrarum religionum, inveni aram quandam cui inscriptum erat, Dei abditi. Eum igitur quem ignorantes vos colitis, hunc ipsum ego prædico vobis. 24. Deus enim qui fecit mundum & quicquid est in eo, & est Dominus cœli & terræ, in templis manu factis non habitat: 25. Neque colitur à manibus filiorum hominis, neque illius rei necessitatem habet, quia ipse dat unicuique

vitam

[illegible] 12 [illegible]
[illegible]
[illegible] 13 [illegible]
[illegible]
[illegible]
14 [illegible]
[illegible] 15 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 16
[illegible]
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
[illegible] 18 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Scripturis num hæc ita essent. 12. Et multi ex eis crediderunt, & ita etiam ex Græcis viri multi & mulieres celebres. 13. Et quum cognovissent illi Judæi qui erant ex Thessalonica, quod sermo Dei prædicaretur à Paulo in Berœa civitate, venerunt etiam illuc, neque desierunt commovere & turbare plebem. 14. Et Paulum emiserunt fratres, ut descēnderet ad mare : & mansit in ea civitate Schila & Timotheus. 15. Et illi qui comites se præbuerunt Paulo, venerunt quoque cum eo usque Athenas civitatem. Et quum discederent ab eo : acceperunt ab eo epistolam ad Schilam & Timotheum, ut citò proficiscerentur ad ipsum. 16. Ipse autem Paulus quum exspectaret Athenis, irritabatur in spiritu suo. Videbat *enim* civitatem plenam simulacris. 17. Et loquebatur in synagoga cum Judæis, & cum ijs qui timebant à Deo quotidie, & in foro cum ijs qui adversi occurrebant quotidie. 18. Philosophi etiam qui ex doctrina erant Epicuri, & alij qui vocabantur Stoici, disputabant cum eo, & multi ex eis dicebant, Quid sibi vult hic

ܘܐܬܢܩܦܘ ܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܒܝܫܐ ܡܢ ܫܘܩܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܟܢܫܘ
ܐܘܟܠܘܣܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܫܓܫܘܗ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܬܘ ܘܩܡܘ
ܠܘܩܒܠ ܒܝܬܗ ܕܐܝܣܘܢ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܦܩܘ ܐܢܘܢ ܡܢ
ܬܡܢ. ܘܠܡܫܠܡܘ ܐܢܘܢ ܠܐܘܟܠܘܣܐ. ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟܚܘܢܘܢ
ܬܡܢ. ܓܪܘܗܝ ܠܐܝܣܘܢ ܘܠܐܚܐ ܕܬܡܢ ܗܘܘ. ܘܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ ܠܘܬ
ܪܫܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܟܕ ܩܥܝܢ ܗܘܘ. ܕܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܠܟܠܗ
ܐܪܥܐ ܫܓܫܘܗ. ܘܗܐ ܐܦ ܠܗܪܟܐ
ܐܬܘ. 7 ܘܡܩܒܠܢܗܘܢ ܗܢܐ ܐܝܣܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ
ܠܘܩܒܠ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܩܣܪ ܩܝܡܝܢ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܕܐܝܬ
ܡܠܟܐ ܐܚܪܢܐ ܝܫܘܥ. 8 ܘܐܙܝܥܘ ܪܫܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘ
ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܟܕ ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ. 9 ܘܢܣܒܘ ܡܘܗܒܢܐ ܡܢ ܐܝܣܘܢ
ܘܐܦ ܡܢ ܐܚܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܫܪܘ ܐܢܘܢ. 10 ܐܚܐ ܕܝܢ ܒܗ ܒܠܠܝܐ
ܫܕܪܘ ܠܦܘܠܘܣ ܘܠܫܝܠܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܒܪܘܝܐ. ܘܟܕ ܡܛܘ
ܠܬܡܢ ܥܠܘ ܠܟܢܘܫܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. 11 ܡܝܬܪܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
ܗܢܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܬܡܢ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܒܬܣܠܘܢܝܩܐ. ܘܫܡܥܘ
ܡܠܬܐ ܟܕ ܚܕܝܢ ܟܠܝܘܡ. ܟܕ ܦܪܫܝܢ ܡܢ ܟܬܒܐ

ACTA

Et adjunxerunt se illis viri mali è foro civitatis, feceruntque turbam magnam & commoverunt civitatem: & venerunt, ac steterunt contra domum Jasonis, quærebantque ut educerent eos inde, & traderent eos turbæ. 6. Quumque non invenissent eos ibi, traxerunt Jasonem, & fratres qui erant ibi, & adduxerunt eos ad principes civitatis, clamantes, Hi sunt qui totam terram turbârunt: & ecce, rursus huc venerunt. 7. Et qui excipit eos hic Jason, & omnes hi, contra mandata Cæsaris stant, dicentes, quòd est rex alius, Jeschua. 8. Turbati autem sunt principes civitatis & universus populus, quum audivissent hæc. 9. Et acceperunt fidei jussores à Jasone & etiam à fratribus: & tunc dimiserunt eos. 10. Fratres verò eadem hora ac nocte dimiserunt Paulum & Schilanum Bœream civitatem. Quumq; venissent illuc, ingressi sunt in synagogã Judæorũ. 11. Nobiliores enim erant illi Judæi qui illic erãt quàm Judæi qui erãt Thessalonicæ, & audiebant verbum libenter quotidie attentè, quũ disserentes ex

[illegible]

[illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

[illegible] 4

[illegible] 5 [illegible]

APOSTOLORUM, CAP. XVI.

& nunc clam ejiciunt nos? Non profectò: sed ipsi venientes educant nos. 38. Et abierunt qui gestabant virgas, ac dixerunt ducibus sermones illos qui dicti fuerant sibi. Quumque audivissent quòd Romani essent, timuerunt: 39. Et venerunt ad eos, ac rogaverunt eos ut exirent ac discederent ab urbe. 40. Quumque egressi essent è domo vinctorum, introiverunt ad Lydiam, ac viderunt ibi fratres, ac consolati sunt eos, & egressi sunt.

CAPUT XVII.

1. Ac transiverunt per Amphipolin & Apolloniam civitatem: veneruntque Thessalonicam, ubi erat synagoga Judæorum. 2. Et ingressus est Paulus, sicut solitus erat, ad eos: & sabbathis tribus loquutus est cum eis de Scripturis. 3. Explicans & ostendens quòd oportuit ut Christus pateretur, & resurgeret à mortuis: & hic est Jeschua Christus quem evangelizo vobis. 4. Et quidam ex eis crediderunt, & adhæserunt Paulo & Schilæ, & multi ex Græcis qui timebant à Deo, ac etiam mulieres celebres non paucæ. 5. Et invidia moti sunt Judæi,

ܠܐ ܬܥܒܕ ܠܢܦܫܟ ܡܕܡ ܕܒܝܫ. ܟܠܢ ܓܝܪ ܗܪܟܐ ܐܝܬܝܢ
29 ܘܐܢܗܪ ܠܗ ܫܪܓܐ ܘܫܘܪ ܘܥܠ ܟܕ ܪܬܝܬ. ܘܢܦܠ ܥܠ
ܪܓܠܝܗܘܢ ܕܦܘܠܘܣ ܘܕܫܝܠܐ. 30 ܘܐܦܩ ܐܢܘܢ ܠܒܪ.
ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܡܪܝ ܡܢܐ ܘܠܐ ܠܝ ܠܡܥܒܕ ܐܝܟ
ܕܐܚܐ. 31 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܗܝܡܢ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. ܘܬܚܐ ܐܢܬ ܘܒܝܬܟ. 32 ܘܡܠܠܘ ܥܡܗ ܡܠܬܗ
ܕܡܪܝܐ ܘܥܡ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܒܝܬܗ. 33 ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ
ܒܗ ܒܠܠܝܐ. ܕܒܪ ܐܣܚܐ ܐܢܘܢ ܡܢ ܡܚܘܬܗܘܢ. ܘܒܗ
ܒܫܥܬܐ ܥܡܕ ܗܘ ܘܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܒܝܬܗ. 34 ܘܕܒܪ ܐܣܩ
ܐܢܘܢ ܠܒܝܬܗ. ܘܣܡ ܠܗܘܢ ܦܬܘܪܐ. ܘܪܘܙ ܗܘܐ ܗܘ
ܘܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܒܝܬܗ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 35 ܘܟܕ
ܗܘܐ ܨܦܪܐ ܫܕܪܘ ܐܣܛܪܛܓܐ ܠܫܒܛܘܢܐ ܕܢܐܡܪܘܢ
ܠܪܒ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܫܪܝ ܠܗܠܝܢ ܐܢܫܐ. 36 ܘܟܕ ܫܡܥ
ܪܒ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܥܠ ܐܡܪ ܠܗ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܠܦܘܠܘܣ
ܕܫܕܪܘ ܐܣܛܪܛܓܐ ܐܝܟ ܕܬܫܬܪܘܢ. ܘܗܫܐ ܦܘܩܘ ܙܠܘ
ܒܫܠܡܐ. 37 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܘܠܘܣ. ܕܠܐ ܚܘܒܬܐ ܢܓܕܘܢ
ܩܕܡ ܥܠܡܐ ܟܠܗ ܠܓܒܪܐ ܪܗܘܡܝܐ. ܘܐܪܡܝܢ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ.

ACTA

Ne facias tibi ipsi aliquid mali, quia omnes nos hic sumus. 29. Et accendit sibi lucernam: & exsiliit, ac ingressus est tremens, & procidit ad pedes Pauli & Schilæ. 30. Et deduxit eos foras, ac dicebat eis, Domini mei; quid oportet me facere ut server? 31. Et dixerunt ei, Crede in Dominum nostrum Ieschua Christum, & servaberis tu & domus tua. 32. Et loquuti sunt cum eo sermonem Domini, & cum omnibus filiis domus suæ. 33. Et eadem hora in ipsa nocte accipiens lavit eos à plagis suis: & eadem hora baptizatus est ipse & filii domus ejus omnes. 34. Et accipiens ascendere fecit eos in domum suam, & apposuit eis mensam, exsultabatque ipse, & domestici ejus omnes in fide Dei. 35. Et quum esset diluculum, miserunt duces gestantes virgas, qui dicerent præfecto domus vinctorum, Dimitte hos homines. 36. Et quum audivisset præfectus domus vinctorum, ingressus dixit hunc ipsum sermonem Paulo: nempe, Miserunt duces ut dimittamini: & nunc exeuntes abite in pace. 37. Dixit eis Paulus, Insontes flagellarunt coram mundo toto, homines Romanos, & conjecerunt nos in domum vinctorum: & nunc

20 ܘܩܪܒܘ ܐܢܘܢ ܠܐܣܛܪܛܓܐ ܡܫܠܛܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ . ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ : ܕܗܠܝܢ ܐܢܫܐ ܡܫܓܫܝܢ ܠܗ ܠܡܕܝܢܬܢ ܡܛܠ
ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܢܘܢ . 21 ܘܡܟܪܙܝܢ ܠܢ ܥܝܕܐ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܦܣ
ܠܢ ܠܡܩܒܠܘ ܘܠܡܥܒܕ . ܡܛܠ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ ܚܢܢ . 22
ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܐܬܟܢܫ ܥܠܝܗܘܢ . ܗܝܕܝܢ ܐܣܛܪ̈ܛܓܐ
ܨܪܘ ܢܚܬܝܗܘܢ . ܘܦܩܕܘ ܕܢܢܓܕܘܢ ܐܢܘܢ . 23 ܘܟܕ ܢܓܕܘ
ܐܢܘܢ ܣܓܝܐܬ : ܐܪܡܝܘ ܐܢܘܢ ܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ ܘܦܩܕܘ ܠܢܛܪ ܒܝܬ
ܐܣܝܪ̈ܐ ܕܢܛܪ ܐܢܘܢ ܒܚܦܝܛܘܬܐ . 24 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܩܒܠ ܗܢܐ
ܦܘܩܕܢܐ : ܐܥܠ ܐܚܕ ܐܢܘܢ ܒܒܝܬܐ ܓܘܝܐ ܕܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ .
ܘܐܣܪ ܪ̈ܓܠܝܗܘܢ ܒܩܘܠܪܐ . 25 ܘܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ : ܦܘܠܘܣ
ܘܫܝܠܐ ܡܨܠܝܢ ܗܘܘ ܘܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ . ܘܫܡܥܝܢ ܗܘܘ
ܠܗܘܢ ܐܣܝܪ̈ܐ . 26 ܘܡܢ ܫܠܝܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܗܘܐ . ܘܐܬܬܙܝܥܘ
ܫܬܐܣܝ̈ܗ ܕܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ . ܘܐܬܦܬܚܘ ܡܚܕܐ ܬܪ̈ܥܐ ܟܠܗܘܢ .
ܘܐܫܬܪܝܘ ܐܣܘܪ̈ܝܗܘܢ ܕܟܠܗܘܢ : 27 ܘܟܕ ܐܬܬܥܝܪ ܢܛܪ ܒܝܬ
ܐܣܝܪ̈ܐ : ܘܚܙܐ ܕܦܬܝܚܝܢ ܬܪ̈ܥܐ ܕܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ . ܫܩܠ ܣܦܣܪܐ
ܘܒܥܐ ܕܢܩܛܘܠ ܢܦܫܗ . ܡܛܠ ܕܣܒܪ ܗܘܐ ܕܥܪܩܘ ܠܗܘܢ
ܐܣܝܪ̈ܐ . 28 ܘܩܪܝܗ ܦܘܠܘܣ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ ܠܗ .

20. Et obtulerunt eos ducibus ac principibus civitatis, ac dicebant, Isti homines conturbant urbem nostram, quia Judæi sunt: 21. Et prædicant nobis ritus eos quos non permissum est nobis suscipere & exercere, quia Romani sumus. 22. Et turba multa congregata est contra eos. Tunc duces sciderunt vestimenta sua, & præceperunt ut flagellarent eos. 23. Quumque flagellassent eos multum, conjecerunt eos in domum vinctorum, & præceperunt custodi domus vinctorum ut custodiret eos diligenter. 24. Ille autem quum accepisset hoc mandatum, introducens inclusit eos in locum interiorem domus vinctorum, & vinxit pedes eorum numella. 25. Et in medietate noctis Paulus & Schila orabant, ac glorificabant Deũ, & audiebant eos *reliqui* vincti. 26. Et repentè *terræ* motus magnus factus est, & commota sunt fundamẽta domus vinctorũ, & apertæ sunt statim portæ omnes, & vincula eorũ omniũ soluta sunt. 27. Et quũ expergefactus esset custos domus vinctorũ, & vidisset quod apertæ essẽt portæ domus vinctorũ, accepit gladiũ, & quæsivit ut interficeret seipsũ, eo quòd putabat quòd aufugissẽt vincti. 28. Et vocavit eũ Paulus voce elata, ac dixit ei,

ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܝܢ ܥܡ ܢܫ̈ܐ ܕܟܢܝܫܢ ܗܘܝ ܬܡܢ. 14 ܘܐܢܬܬܐ
ܚܕܐ ܡܙܒܢܝܬ ܐܪܓܘܢܐ ܕܕܚܠܐ ܗܘܬ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܫܡܗ̇ ܗܘܐ
ܠܘܕܝܐ. ܡܢ ܬܐܘܛܝܪܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܠܗܕܐ ܡܪܢ ܦܬܚ ܠܒܗ̇.
ܘܫܡܥܐ ܗܘܬ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܦܘܠܘܣ. 15 ܘܥܡܕܬ
ܗܝ ܘܒܢܝ̈ ܒܝܬܗ̇. ܘܒܥܝܐ ܗܘܬ ܡܢܢ ܘܐܡܪܐ. ܕܐܢ ܗܘ
ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܬܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܝܡܢܬ ܒܡܪܢ. ܬܘ ܫܪܘ
ܒܒܝܬܝ. ܘܐܠܨܬܢ ܛܒ ܀ 16 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܝܢ ܠܒܝܬ
ܨܠܘܬܐ. ܦܓܥܬ ܒܢ ܛܠܝܬܐ ܚܕܐ. ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ̇ ܪܘܚܐ
ܕܩܨܡܐ. ܘܥܒܕܐ ܗܘܬ ܠܡܪ̈ܝܗ̇ ܐܬܓܘܪܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܒܩܨܡܐ
ܕܩܨܡܐ ܗܘܬ. 17 ܘܐܬܝܐ ܗܘܬ ܒܬܪ ܦܘܠܘܣ ܘܒܬܪܢ.
ܘܩܥܝܐ ܗܘܬ ܘܐܡܪܐ. ܗܠܝܢ ܐܢܫ̈ܐ ܥܒܕܘܗܝ ܐܢܘܢ ܕܐܠܗܐ
ܡܪܝܡܐ. ܘܡܣܒܪܝܢ ܠܟܘܢ ܐܘܪܚܐ ܕܚܝ̈ܐ. 18 ܘܗܕܐ ܥܒܕܐ
ܗܘܬ ܝܘܡ̈ܬܐ ܣܓܝܐ̈ܐ. ܘܐܬܬܥܝܪ ܦܘܠܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ̇
ܠܪܘܚܐ ܗܝ. ܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܝ ܒܫܡܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܕܬܦܩܝܢ ܡܢܗ̇. ܘܒܗ̇ ܒܫܥܬܐ ܢܦܩܬ. 19 ܘܟܕ ܚܙܘ
ܡܪ̈ܝܗ̇ ܕܢܦܩ ܠܗ̇ ܣܒܪܐ ܕܐܬܓܘܪܬܗܘܢ. ܐܚܕܘܗܝ
ܠܦܘܠܘܣ ܘܠܫܝܠܐ. ܘܓܪܘ ܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ ܠܫܘܩܐ.

ACTA

loquebamur cum mulieribus quæ congregatæ erant ibi. 14. Et mulier quædam *erat* vendens purpuram quæ timebat à Deo, cujus nomen erat Lydia, ex Theutira civitate: huic aperuit cor Dominus noster, & audiebat id quod dicebat Paulus. 15. Ac baptizata est ipsa, & filii domus ejus, & rogabat nos, ac dicebat, Si id est quod verè confiditis quod crediderim in Dominum nostrum, venite, habitate in domo mea. Et multum coëgit nos. 16. Et factum est quum proficisceremur in domum orationis, ut occurreret nobis puella quædam cui erat spiritus Divinationis: & faciebat dominis suis quæstum magnum divinatione qua divinabat. 17. Et veniebat post Paulum & post nos, & clamabat ac dicebat, Hi homines servi sunt Dei excelsi, & evangelizant vobis viam salutis. 18. Et ita faciebat diebus multis, & irritatus est Paulus, ac dixit spiritui illi, Ego præcipio tibi in nomine Jeschua Christi ut abeas ab ea. Et eadem hora exivit. 19. Et quum vidissent domini ejus quòd exivisset ab ea spes quæstus ipsorum, apprehenderunt Paulum & Schilam, & trahentes adduxerunt eos in forum.

ܡܫܬܪܪܢ ܗܘܝ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܣܓܝܢ ܗܘܝ ܒܡܢܝܢܐ
ܟܠܝܘܡ. 6 ܘܗܠܟܘ ܗܘܘ ܒܦܪܘܓܝܐ ܘܒܐܬܪܐ ܕܓܠܛܝܐ.
ܘܟܠܐ ܐܢܘܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܠܐ ܢܡܠܠܘܢ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܒܐܣܝܐ. 7 ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܐܬܪܐ ܕܡܘܣܝܐ. ܨܒܝܢ ܗܘܘ
ܕܢܐܙܠܘܢ ܡܢ ܬܡܢ ܠܒܝܬܘܢܝܐ. ܘܠܐ ܐܪܦܝ ܠܗܘܢ ܪܘܚܗ
ܕܝܫܘܥ. 8 ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܡܘܣܝܐ ܐܬܘ ܠܗܘܢ ܠܛܪܘܐܣ
ܐܬܪܐ. 9 ܘܐܬܚܙܝ ܠܗ ܒܠܠܝܐ ܠܦܘܠܘܣ ܐܝܟ ܓܒܪܐ
ܚܕ ܡܩܕܘܢܝܐ. ܕܩܐܡ ܘܒܥܐ ܡܢܗ ܘܐܡܪ. ܬܐ ܠܡܩܕܘܢܝܐ
ܘܥܕܪܝܢ. 10 ܘܟܕ ܚܙܐ ܦܘܠܘܣ ܗܢܐ ܚܙܘܐ. ܨܒܝܢ
ܗܘܝܢ ܠܡܦܩ ܠܡܩܕܘܢܝܐ. ܡܛܠ ܕܐܣܬܟܠܢ ܕܡܪܢ
ܩܪܢ ܕܢܣܒܪ ܐܢܘܢ. 11 ܘܪܕܝܢ ܡܢ ܛܪܘܐܣ ܘܐܬܪܢ
ܠܣܡܘܬܪܩܐ. ܘܡܢ ܬܡܢ ܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ. ܐܬܝܢ
ܠܢܝܐܦܘܠܝܣ ܡܕܝܢܬܐ. 12 ܘܡܢ ܬܡܢ ܠܦܝܠܝܦܘܣ.
ܕܐܝܬܝܗ ܪܫܐ ܕܡܩܕܘܢܝܐ. ܘܐܝܬܝܗ ܩܘܠܘܢܝܐ. ܘܗܘܝܢ
ܒܗ ܒܗܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܝܘܡܬܐ ܡܢܝܢܐ. 13 ܘܢܦܩܢ
ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ ܠܒܪ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܥܠ ܓܢܒ ܢܗܪܐ.
ܡܛܠ ܕܬܡܢ ܡܬܚܙܝ ܗܘܐ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ. ܘܟܕ ܝܬܒܢ

confirmabantur in fide, & augebantur numero quotidie. 6. Ambulaverunt autem per Phrygiam & per Galatiam regiones, & prohibuit eos Spiritus sanctus ne loquerentur sermonem Dei in Asia. 7. Et quum venissent in Mysiam regionem, volebat proficisci inde in Bithyniam, & non permisit eis Spiritus Ieschua. 8. Et quum exivissent ex Mysia, venerunt in Troadem regionem. 9. Et per visionem noctis visus est Paulo quasi vir quidam Macedo stans, & deprecans, dicens, Veni in Macedoniam & adjuva nos. 10. Quum autem vidisset Paulus hanc visionem, statim voluimus exire in Macedoniam: quia intellexeramus quod Dominus noster vocaret nos ut evangelizaremus eis. 11. Et iter fecimus à Troade, ac recta tetendimus in Samothraciam: inde die postero venimus Neapolin civitatem. 12. Et illinc Philippos, quæ est primaria Macedoniæ: & erat colonia. Mansimus autem in hac civitate certis diebus. 13. Et egressi sumus die sabbathi extra portam urbis juxta ripam fluminis, quia ibi conspiciebatur domus orationis. Quumque sederemus,

ܡܛܠ ܕܫܒܩ ܗܘܐ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܦܡܦܘܠܝܐ. ܘܠܐ ܐܙܠ
ܥܡܗܘܢ. 39 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܦܠܓܘ ܚܕ ܡܢ ܚܕ. ܘܒܪܢܒܐ
ܕܒܪ ܠܡܪܩܘܣ ܘܪܕܘ ܒܝܡܐ ܘܐܬܘ ܠܗܘܢ ܠܩܘܦܪܘܣ.
40 ܦܘܠܘܣ ܕܝܢ ܓܒܐ ܠܗ ܠܫܝܠܐ ܘܢܦܩ ܟܕ ܡܫܠܡ ܡܢ
ܐܚܐ ܠܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 41 ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ ܒܣܘܪܝܐ
ܘܒܩܝܠܝܩܝܐ ܘܡܫܪܪ ܥܕܬܐ.

ܩܦܠܐܘܢ ܝܘ

1 ܘܡܛܐ ܗܘܐ ܠܕܪܒܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܠܠܘܣܛܪܐ.
ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܬܠܡܝܕܐ ܚܕ ܕܫܡܗ ܛܝܡܬܐܘܣ
ܒܪܗ ܕܝܗܘܕܝܬܐ ܚܕܐ ܡܗܝܡܢܬܐ. ܘܐܒܘܗܝ ܐܪܡܝܐ.
2 ܘܟܠܗܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܢ ܠܘܣܛܪܐ ܘܡܢ ܐܝܩܢܘܢ.
ܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. 3 ܠܗܢܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܦܘܠܘܣ
ܕܢܕܒܪܝܘܗܝ ܥܡܗ. ܘܢܣܒ ܓܙܪܗ. ܡܛܠ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܝܬ
ܗܘܘ ܒܐܬܪܐ. ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܟܠܗܘܢ ܠܐܒܘܗܝ ܕܐܪܡܝܐ
ܗܘܐ. 4 ܘܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܒܡܕܝܢܬܐ: ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ
ܘܡܠܦܝܢ ܠܗܘܢ ܕܢܗܘܘܢ ܢܛܪܝܢ ܦܘܩܕܢܐ ܐܝܠܝܢ
ܕܟܬܒܘ ܫܠܝܚܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. 5 ܗܟܝܠ ܥܕܬܐ

ACTA

eo quod reliquisset ipsos quum essent in Pamphylia & non abiisset cum eis. 39. Propter hanc contentionem separati sunt unus ab alio. Et Bar-nabba assumsisse Marcum, & iter fecerunt per mare, & profecti sunt in Cyprum. 40. Paulus autem elegit sibi Schilam: & egressus est, commendatus à fratribus gratiæ Dei. 41. Et iter faciebat per Syriam & per Ciliciam, & confirmabat Ecclesias.

CAPUT XVI.

1. Ac pervenit in Derben civitatem & Lystram. Erat autem ibi discipulus quidam cujus nomen Timotheus, filius Judææ cujusdam fidelis, & pater ejus Gentilis *erat*. 2. Et omnes discipuli qui erant ex Lystra & ex Iconio, testabantur de eo. 3. Hunc volebat Paulus assumere secum, & accepitum eum circumcidit, propter Iudæos qui erant in eo loco: noverant enim omnes patrem ejus quod Gentilis esset. 4. Et quum proficiscerentur in civitates, prædicabant ac docebant eos, ut servarent mandata quæ scripserant Apostoli & seniores qui erant in Urischelem. 5. Itaque Ecclesiæ

confir-

27 ܘܫܕܪܢ ܥܡܗܘܢ ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܫܝܠܐ . ܕܒܡܠܬܐ
ܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ ܗܠܝܢ ܗܠܝܢ . 28 ܗܘܐ ܓܝܪ ܨܒܝܢܐ ܠܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ ܘܐܦ ܠܢ . ܕܠܐ ܢܬܬܣܝܡ ܥܠܝܟܘܢ ܝܘܩܪܐ ܝܬܝܪܐ
ܠܒܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܐܠܨܢ . 29 ܕܬܬܪܚܩܘܢ ܡܢ ܕܕܒܝܚܐ
ܘܡܢ ܕܡܐ . ܘܡܢ ܚܢܝܩܐ . ܘܡܢ ܙܢܝܘܬܐ . ܘܡܐ ܕܢܛܪܬܘܢ ܢܦܫܟܘܢ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܫܦܝܪ ܬܗܘܘܢ . ܗܘܘ ܫܪܝܪܝܢ ܒܡܪܢ ܀ 30 ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܕܐܫܬܠܚܘ . ܐܬܘ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ . ܘܟܢܫܘ ܟܠܗ ܥܡܐ
ܘܝܗܒܘ ܐܓܪܬܐ . 31 ܘܟܕ ܩܪܘ ܚܕܝܘ ܘܐܬܒܝܐܘ . 32 ܘܒܡܠܬܐ
ܣܓܝܐܬܐ ܫܪܪܘ ܠܐܚܐ . ܘܫܪܪܘ ܐܢܘܢ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ ܘܫܝܠܐ .
ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܢܒܝܐ ܗܘܘ . 33 ܘܟܕ ܗܘܘ ܬܡܢ ܙܒܢܐ .
ܫܪܘ ܐܢܘܢ ܐܚܐ ܒܫܠܡܐ ܠܘܬ ܫܠܝܚܐ ܀ 35 ܦܘܠܘܣ
ܕܝܢ ܘܒܪܢܒܐ ܩܘܝܘ ܗܘܘ ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ . ܘܡܠܦܝܢ ܗܘܘ
ܘܡܣܒܪܝܢ ܥܡ ܐܚܪܢܐ ܣܓܝܐܐ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ . 36 ܘܒܬܪ
ܝܘܡܬܐ ܐܡܪ ܦܘܠܘܣ ܠܒܪܢܒܐ . ܢܗܦܘܟ ܘܢܣܥܘܪ ܠܐܚܐ
ܕܒܟܠ ܡܕܝܢܐ ܕܐܟܪܙܢ ܒܗ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ . ܘܢܚܙܐ ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ .
37 ܒܪܢܒܐ ܕܝܢ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܕܒܪ ܠܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܐܬܟܢܝ
ܡܪܩܘܣ . 38 ܦܘܠܘܣ ܕܝܢ ܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܕܒܪܝܘܗܝ ܥܡܗܘܢ

APOSTOLORUM. CAP. XV.

27. Et misimus cum eis Jihudam & Schilam, & qui sermone exponent vobis hæc eadem. 28. Placuit
enim Spiritui sancto, & etiam nobis, ut non imponatur vobis onus amplius præter hæc quæ necessaria
sunt. 29. *Videlicet* ut abstineatis ab iis quæ immolata sunt *simulacris*, & à sangvine, & à suffocato, & à
scortatione, & quum servaveritis vos ipsos ab illis; benè eritis. Estote firmi in Domino nostro. 30. Illi
autem qui missi fuerant, venerunt Antiochiam, & congregaverunt totum populum, ac reddiderunt epi-
stolam. 31. Et quum *illi* legissent, gavisi sunt, & consolationem acceperunt. 32. Sermone quoque co-
pioso corroborârunt fratres, & confirmaverunt domesticos, Jihuda & Schilas: nam etiam ipsi prophetæ
erant. 33. Quumque mansissent ibi aliquod tempus, dimiserunt eos fratres in pace ad Apostolos. 34. * * *
35. Paulus autem & Bar-nabba manserunt Antiochiæ, & docebant, ac evangelizabant cum aliis multis ser-
monem Dei. 36. Et post *aliquot* dies dixit Paulus Bar-nabbæ, Revertamur, & visitemus fratres qui sunt in
omni civitate in qua prædicavimus sermonem Dei: & videamus quid faciant. 37. Bar-nabba autem vo-
lebat assumere Jachanan, illū qui cognominatus est Marcus. 38. Paulus verò nolebat assumere eum secū,

ܥܒܕ̈ܘܗܝ ܕܐܠܗܐ. 19 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܕܠܐ
ܢܗܘܘܢ ܡܥܝܩܝܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܥܡ̈ܡܐ ܡܬܦܢܝܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ:
20 ܐܠܐ ܢܫܬܠܚ ܠܘܬܗܘܢ: ܕܢܗܘܘܢ ܦܪ̈ܝܫܝܢ ܡܢ ܛܢܦܘܬܐ
ܕܕܒ̈ܚܐ. ܘܡܢ ܙܢܝܘܬܐ. ܘܡܢ ܚܢܝܩܐ. ܘܡܢ ܕܡܐ. 21 ܡܘܫܐ
ܓܝܪ ܡܢ ܕܪ̈ܐ ܩܕܡ̈ܝܐ: ܒܟܠ ܡܕܝܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܡܟܪ̈ܙܢܐ
ܒܟܢܘܫܬܐ: ܕܒܟܠ ܫܒ̈ܐ ܩܪܝܢ ܠܗ. 22 ܗܝܕܝܢ ܫܠܝ̈ܚܐ
ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܥܡ ܟܠܗ ܥܕܬܐ: ܓܒܘ ܓܒܪ̈ܐ ܡܢܗܘܢ ܘܫܕܪܘ
ܠܐܢܛܝܘܟܝ ܥܡ ܦܘܠܘܣ ܘܒܪܢܒܐ. ܠܝܗܘܕܐ ܕܡܬܩܪܐ ܒܪ
ܫܒܐ. ܘܠܫܝܠܐ. ܓܒܪ̈ܐ ܕܪ̈ܝܫܐ ܗܘܘ ܒܝܢܬ ܐܚ̈ܐ: 23 ܘܟܬܒܘ
ܐܓܪܬܐ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܗܟܢܐ. ܫܠܝ̈ܚܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܘܐܚ̈ܐ: ܠܐܝܠܝܢ
ܕܐܝܬ ܒܐܢܛܝܘܟܝ ܘܒܣܘܪܝܐ ܘܒܩܝܠܝܩܝܐ: ܐܚ̈ܐ ܕܡܢ ܥܡ̈ܡܐ
ܫܠܡ. 24 ܫܡܝܥܐ ܠܢ ܕܐܢܫܝܢ ܡܢܢ ܢܦܩܘ ܘܫܓܫܘܟܘܢ
ܒܡ̈ܠܐ. ܘܐܗܦܟܘ ܢܦܫ̈ܬܟܘܢ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܕܬܗܘܘܢ ܓܙܪܝܢ
ܘܢܛܪܝܢ ܢܡܘܣܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܚܢܢ ܠܐ ܦܩܕܢ ܐܢܘܢ. 25 ܡܛܠ
ܗܢܐ ܐܬܚܫܒܢ ܟܠܢ ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ: ܘܓܒܝܢ ܓܒܪ̈ܐ ܘܫܕܪܢ
ܠܘܬܟܘܢ: ܥܡ ܦܘܠܘܣ ܘܒܪܢܒܐ ܚܒܝ̈ܒܝܢ. 26 ܐܢܫܐ
ܕܐܫܠܡܘ ܢܦܫ̈ܬܗܘܢ ܡܛܠ ܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.

ACTA

seculo opera Dei. 19. Propter hoc dico, ne obtundant eos qui ex Gentibus convertuntur ad Deum. 20. Sed mittatur ad eos, ut discedant à pollutione victimarum, & à scortatione, & ab eo quod suffocatum est, & à sanguine. 21. Ipsi enim Musche ab ætatibus priscis in omni civitate fuerunt prædicatores in synagogis, qui omnibus sabbathis legunt eum. 22. Tunc Apostoli & seniores cum tota Ecclesia elegerunt viros ex sese, & miserunt Antiochiam cum Paulo & Bar-nabba, Jihudam qui vocatur Bar-Schabba, & Schilam, viros qui primarii erant inter fratres: 23. Et scripserunt Epistolam per manus eorum, ita, Apostoli & seniores & fratres, iis qui sunt Antiochiæ, & Syriæ, & Ciliciæ fratribus, qui sunt ex Gentibus, salutem. 24. Auditum est à nobis quòd quidam è nobis egressi sunt, & turbaverunt vos sermonibus, & subverterunt animas vestras, dicentes ut circumcidamini, & servetis Legem: quæ nos non mandavimus eis. 25. Propter hoc cogitavimus omnes nos simul congregati, & elegimus viros, misimusque eos ad vos cum Paulo & Barnabba dilectis nostris: 26. Hominibus qui tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jeschua Christi.

27. Et

ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܐܝܟ ܕܠܢ. 9 ܘܡܕܡ ܠܐ ܦܠܓ
ܒܝܢܝܢ ܘܒܝܢܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܕܟܝ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܠܒܘܬܗܘܢ.
10 ܘܗܫܐ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ: ܐܝܟ
ܕܬܣܝܡܘܢ ܢܝܪܐ ܥܠ ܨܘܪܝܗܘܢ ܕܬܠܡܝܕܐ: ܗܘ ܕܐܦܠܐ
ܐܒܗܝܢ ܐܦܠܐ ܚܢܢ ܐܫܟܚܢ ܠܡܫܩܠܗ. 11 ܐܠܐ ܒܛܝܒܘܬܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܡܗܝܡܢܝܢ ܚܢܢ ܕܢܚܐ ܐܟܘܬܗܘܢ.
12 ܘܫܬܩܘ ܟܠܗ ܟܢܫܐ. ܘܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܠܦܘܠܘܣ
ܘܠܒܪܢܒܐ: ܕܡܫܬܥܝܢ ܗܘܘ ܟܠ ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܠܗܐ
ܒܐܝܕܝܗܘܢ: ܐܬܘܬܐ ܘܚܝܠܐ ܒܥܡܡܐ: 13 ܘܡܢ ܒܬܪ
ܕܫܠܝܘ: ܩܡ ܝܥܩܘܒ ܘܐܡܪ. ܓܒܪܐ ܐܚܝܢ: ܫܡܥܘܢܝ.
14 ܫܡܥܘܢ ܐܫܬܥܝ ܠܟܘܢ ܐܝܟܢܐ ܫܪܝ ܐܠܗܐ ܠܡܓܒܐ ܡܢ
ܥܡܡܐ ܥܡܐ ܠܫܡܗ. 15 ܘܠܗܕܐ ܫܠܡܝܢ ܡܠܝ ܢܒܝܐ
ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ. 16 ܕܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܗܦܘܟ ܘܐܩܝܡ ܡܫܟܢܗ
ܕܕܘܝܕ ܕܢܦܝܠ. ܘܐܒܢܐ ܡܕܡ ܕܡܦܠ ܗܘܐ ܡܢܗ.
ܘܐܩܝܡܝܗ. 17 ܐܝܟ ܕܢܒܥܘܢ ܫܪܟܐ ܕܒܢܝܢܫܐ
ܠܡܪܝܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܐܬܩܪܝ ܫܡܝ ܥܠܝܗܘܢ.
ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܕܥܒܕ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. 18 ܝܕܝܥܝܢ ܐܢܘܢ ܡܢ

ac dedit eis Spiritum sanctum, sicut nobis. 9. Et nihil discrevit inter nos & eos, quia purgavit fide corda eorum. 10. Et nunc vos quid tentatis Deum ut ponatis jugum super colla discipulorum, quod neque Patres nostri, neque nos potuimus ferre? 11. Sed per gratiam Domini nostri Jeschua Christi, credimus quod servabimur sicut ipsi. 12. Et tacuerunt universus cœtus: ac audiebant Paulum & Bar-nabbam, qui narrabant de eo quod fecisset Deus per manus eorum, signa & prodigia in Gentibus. 13. Et postquam conticuissent, surrexit Jaakub, ac dixit, Viri fratres, audite me. 14. Schemeum narravit vobis quomodo cœperit Deus eligere ex Gentibus populum nomini suo. 15. Et huic rei consentiunt sermones Prophetarum: sicut scriptum est, 16. Post hæc revertar & erigam tabernaculum David quod collapsum fuerat, & ædificabo quod corruerat ex eo, & erigam illud: 17. Ut requirant Dominum reliquiæ filiorum hominum Dominum, & omnes gentes super quas invocatum est nomen meum: ait Dominus qui fecit hæc omnia. 18. Nota sunt à

ܠܐܚܝ̈ܢ . ܕܐܠܐ ܓܙܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܝܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܚܐ . 2 ܘܗܘܐ ܫܓܘܫܝܐ ܣܓܝܐܐ
ܘܕܪܫܐ ܠܦܘܠܘܣ ܘܠܒܪܢܒܐ ܥܡܗܘܢ . ܘܗܘܐ ܕܢܣܩܘܢ
ܦܘܠܘܣ ܘܒܪܢܒܐ ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܥܡܗܘܢ : ܠܘܬ ܫܠܝ̈ܚܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ
ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܡܛܠ ܗܢܐ ܙܛܡܐ . 3 ܘܥܕܬܐ ܠܘܝܬ ܐܢܘܢ
ܫܕܪܬ ܐܢܘܢ . ܘܪܕܝܢ ܗܘܘ ܒܟܠܗ ܦܘܢܝܩܐ . ܘܐܦ ܒܝܬ ܫܡܪ̈ܝܐ . ܟܕ
ܡܫܬܥܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܦܘܢܝܐ ܕܥܡ̈ܡܐ . ܘܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܚܕܘܬܐ
ܪܒܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܚ̈ܐ ܀ 4 ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ : ܐܬܩܒܠܘ ܡܢ
ܥܕܬܐ ܘܡܢ ܫܠܝ̈ܚܐ ܘܡܢ ܩܫܝ̈ܫܐ . ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܗܘܢ ܟܠܡܐ
ܕܥܒܕ ܥܡܗܘܢ ܐܠܗܐ . 5 ܩܡܘ ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܗܝܡܢܘ ܗܘܘ
ܡܢ ܝܘܠܦܢܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܐܡܪܝܢ . ܕܘܠܐ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܠܡܓܙܪ
ܐܢܘܢ . ܘܠܡܦܩܕܘ ܐܢܘܢ ܕܢܛܪܘܢ ܢܡܘܣܗ ܕܡܘܫܐ ܀ 6 ܘܐܬܟܢܫܘ
ܕܝܢ ܫܠܝ̈ܚܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܕܢܚܙܘܢ ܥܠ ܡܠܬܐ ܗܕܐ . 7 ܘܡܢ
ܒܬܪ ܕܗܘܐ ܕܪܫܐ ܣܓܝܐܐ : ܩܡ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܓܒܪ̈ܐ
ܐܚܝ̈ܢ . ܐܢܬܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܩܕܡ̈ܝܐ : ܡܢ ܦܘܡܝ
ܨܒܐ ܐܠܗܐ ܕܢܫܡܥܘܢ ܥܡ̈ܡܐ ܡܠܬܐ ܕܣܒܪܬܐ
ܘܢܗܝܡܢܘܢ . 8 ܘܐܠܗܐ ܕܝܕܥ ܕܒܠܒ̈ܘܬܐ ܐܣܗܕ ܥܠܝܗܘܢ .

Fratres, Si non circumcisi sitis juxta consuetudinem Legis, non potestis servari. 2. Et facta est commotio magna & disputatio Paulo & Barnabæ contra eos, & factũ est ut ascenderent Paulus & Bar-nabba, & alii cum eis ad Apostolos & seniores qui erant in Urischlem, propter hanc quæstionem. 3. Et deducens dimisit eos ecclesia, & iter fecerunt per totam Phœnicen, & etiam inter Samaritanos, narrantes de conversione gentium, & fecerunt gaudium magnum omnibus fratribus. 4. Quumque venissent in Urischelem, excepti sunt ab Ecclesia & ab Apostolis & à senioribus: & narraverunt eis, quicquid fecisset cum eis Deus. 5. Surrexerunt autem homines qui crediderunt ex doctrina Pharisæorum, & dicebant, Necesse erat vobis circumcidere eos, & præcipere eis ut servent Legem Musche. 6. Congregati verò sunt Apostoli & Seniores ut disputarent de sermone hoc. 7. Et quum fuisset disceptatio multa, surrexit Schemeun, & dixit eis, Viri fratres, vos scitis, quòd à diebus prioribus *per os meũ, meum inquam*, elegit Deus ut audirẽt gentes sermonem evangelii, & crederent. 8. Et Deus qui novit id quod est in cordibus, testatus est de eis,

21 ܘܟܕ ܡܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܠܒܢܝ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘܘ
ܠܣܓܝܐܐ. ܘܗܦܟܘ ܘܐܬܘ ܠܗܘܢ ܠܠܘܣܛܪܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܠܐܝܩܘܢܝܘܢ
ܘܠܐܢܛܝܘܟܝ. 22 ܟܕ ܡܫܪܪܝܢ ܗܘܘ ܢܦܫܬܗܘܢ ܕܬܠܡܝܕܐ.
ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗܘܢ ܕܢܩܘܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ
ܠܗܘܢ ܕܒܐܘܠܨܢܐ ܣܓܝܐܐ ܘܠܐ ܠܡܥܠ ܠܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ. 23 ܘܐܩܝܡܘ ܠܗܘܢ ܒܟܠ ܥܕܬܐ ܩܫܝܫܐ ܟܕ ܨܝܡܝܢ
ܗܘܘ ܥܡܗܘܢ ܘܡܨܠܝܢ. ܘܡܓܥܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܠܡܪܢ
ܗܘ ܕܒܗ ܗܝܡܢܘ. 24 ܘܟܕ ܐܬܟܪܟܘ ܒܐܬܪܐ ܕܦܝܣܝܕܝܐ
ܐܬܘ ܠܗܘܢ ܠܦܡܦܘܠܝܐ. 25 ܘܟܕ ܡܠܠܘ ܒܦܪܓܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܡܠܬܐ ܕܡܪܝܐ. ܢܚܬܘ ܠܗܘܢ ܠܐܬܠܝܐ. 26 ܘܡܢ
ܬܡܢ ܪܕܘ ܒܝܡܐ ܘܐܬܘ ܠܗܘܢ ܠܐܢܛܝܘܟܝ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܬܡܢ
ܡܫܠܡܝܢ ܗܘܘ ܠܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܠܥܒܕܐ ܗܘ ܕܫܠܡܘ.
27 ܘܟܕ ܟܢܫܘ ܟܠܗ ܥܕܬܐ. ܡܫܬܥܝܢ ܗܘܘ ܟܠ ܡܕܡ ܕܥܒܕ
ܐܠܗܐ ܥܡܗܘܢ. ܘܕܦܬܚ ܬܪܥܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܠܥܡܡܐ. 28
ܘܗܘܘ ܬܡܢ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܐ.

ܩܦܠܐܘܢ ܗ

1 ܘܐܢܫܝܢ ܢܚܬܘ ܗܘܘ ܡܢ ܝܗܘܕ. ܘܡܠܦܝܢ ܗܘܘ

APOSTOLORUM, CAP. XIV.

21. Et quum evangelizassent filiis civitatis illius, discipulos fecerunt multos; & conversi venerunt ad Lystram civitatem, & Iconium & Antiochiam; 22. Quum confirmarent animos discipulorum & hortarentur eos ut perseverarent in fide, ac dicebant eis quòd per oppressiones multas oporteat ingredi in regnum Dei. 23. Et constituerunt eis in omni cœtu seniores, quum jejunarent una cum eis, ac orarent, commendarentque eos Domino nostro in quem crediderant. 24. Et quum circuissent loca Pisidiæ, venerunt ad Pamphyliam. 25. Et quum loquuti essent in Perga civitate [?] monem Domini, descenderunt ad Attiliam. 26. Et inde iter fecerunt per mare, & venerunt Antiochiam: quia inde commendati fuerant gratiæ Domini ad opus illud quod expleverunt. 27. Et quum congregassent totum cœtum, narrabant quicquid fecisset Deus cum eis, & quod aperuisset ostium fidei gentibus. 28. Et tempore multo manserunt ibi apud discipulos.

CAPUT XV.

1. Descenderant autem quidam ex Judæa, & docebant

[illegible]

autem & Paulus, quum audivissent, sciderunt vestimenta sua, & exilierunt: & egressi sunt ad cœtum, & clamabant, 15. Ac dicebant, Viri, quid facitis? Etiam nos filii hominis sumus, passionibus obnoxii sicut vos, & annunciamus vobis ut ab istis inutilibus convertamini ad Deum viventem, qui fecit cœlum & terram & mare, & omnia quæ sunt in eis. 16. Qui in ætatibus priscis sivit omnes gentes ut ambularent per vias proprias: 17. Non relinquens seipsum sine testimonio, quum faceret eis bona è cœlo, & dimitteret pluviam, & crescere faceret fructus temporibus suis, ac impleret saturitate & lætitia corda eorum. 18. Et quum hæc dicerent, vix cohibuerunt populum ne quis mactaret ipsis. 19. Venerunt autem Judæi ex Iconio & Antiochiâ & commoverunt contra eos populum: & lapidaverunt Paulum, & traxerunt eum extra civitatem, quia putabant quòd mortuus esset. 20. Et congregati sunt juxta eum discipuli, & surgens ingressus est in civitatem: & die postero egressus est inde cum Bar-nabba, at venerunt in Derben civitatem.

21. Et

[illegible]
[illegible] 6
[illegible]
[illegible] 7 [illegible]
[illegible] 8 [illegible]
[illegible]
[illegible] 9 [illegible]
[illegible]
[illegible] 10 [illegible]
[illegible]
[illegible] 11 [illegible]
[illegible]
[illegible] 12 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 13 [illegible]
[illegible]
[illegible] 14 [illegible]

APOSTOLORUM. CAP. XIV.

5. Factus est autem in hos impetus à Gentibus, & à Judæis ac primoribus eorum, ut contumeliis afficerent eos & obruerent eos lapidibus. 6. Quumque hoc cognoscerent, discesserunt, & confugerunt in civitates Lycaoniæ & Lystræ & Derbæ & pagos qui sunt circa eas: 7. Et ibi evangelizabant. 8. Et homo quidam habitabat in Lystra civitate: qui affligebatur in pedibus suis, claudus à ventre matris suæ, qui nunquam ambulaverat. 9. Hic audivit Paulum loquentem: & quum vidisset eum Paulus, & agnosceret quod esset in eo fides quod salvus futurus esset, 10. Dixit ei voce elata, Tibi dico, in nomine Domini nostri Jeschua Christi surge in pedes tuos. Et exsiliens surrexit, ac ambulavit. 11. Et congregatio populi, quum vidissent id quod fecerat Paulus, extulerunt vocem suam lingua regionis, & dicebant, Dii assimilati sunt filiis hominis, & descenderunt ad nos. 12. Et nominabant Bar-nabbam dominum deorum, & Paulū, Mercuriū, quia ipse principatum habebat in sermone. 13. Et sacerdos domini deorū, qui erat extra civitatē, adduxit tauros & coronas ad portā vestibuli ejus loci ubi habitabāt, & volebat mactare illis. 14. Bar-nabba

[illegible Syriac text]

49. Et sermo Domini predicabatur in tota illa regione. 50. Judæi verò suscitaverunt principes civitatis, & mulieres divites quæ cum illis timebant Deum: & excitaverunt persequutionem contra Paulum & contra Bar-nabbam, & ejecerunt eos è limitibus suis. 51. Et quum egrederentur, excusserunt contra eos pulverem pedum suorum: & venerunt in Iconium civitatem. 52. Et discipuli replebantur gaudio & Spiritu sancto.

CAPUT XIV.

1. Et venerunt & ingressi sunt in synagogam Judæorum, & ita loquuti sunt cum eis ut crederent multi ex Judæis & ex Græcis. 2. Judæi verò ex illis qui non obediebant, excitaverunt Gentes ut malè afficerent fratres. 3. Et ii tempus multum manserunt ibi, & liberè loquebantur de Domino: & ipse testabatur de sermone gratiæ suæ per signa & prodigia quæ faciebat per manus eorum. 4. Et tota turba civitatis divisa erat: ex illis erant cum Judæis, & ex illis adhærebant Apostolis.

5. Fa-

[illegible]

APOSTOLORUM. CAP. XIII.

narraret vobis. 42. Et quum egrederentur ab eis, petierunt ab ipsis ut sabbatho alio loquerentur sermones istos secum. 43. Et postquam dimissa esset congregatio, multi Judæi iverunt post eos, & etiam proselyti, qui timebant à Deo: & ipsi loquebantur & suadebant eis ut adhærerent gratiæ Dei. 44. Et sabbatho alio congregata est tota civitas ad audiendum sermonem Dei. 45. Et quum vidissent Judæi turbam magnam, repleti sunt invidia, & obsistebant contra sermones quos loquebatur Paulus, ac blasphemabant. 46. Dixit autem Paulus & Bar-nabba liberè, Vobis oportebat primùm prædicari sermonem Dei, sed quia repellitis ipsum à vobis, & statuitis contra vos ipsos quod non digni sitis vita quæ est in æternum, ecce, convertimus nos ad Gentes. 47. Sic enim præcepit nobis Dominus noster; sicut scriptum est, Posui te lucem Gentibus, ut sis in salutem usque ad fines terræ. 48. Quumque audirent Gentes, gaudebant & glorificabant Deum, credideruntque illi qui positi erant ad vitam quæ est in æternum,

[illegible] 31

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 33 [illegible]

[illegible] 34 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 37 [illegible]

[illegible] 38 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 40 [illegible]

[illegible] 41 [illegible]

[illegible]

31. Et visus est diebus multis iis qui ascenderunt cum eo ex Galilæa in Urischelem: & illi sunt nunc testes ejus apud populum. 32. Et etiam nos, ecce evangelizamus vobis quod promissionem illam quæ facta fuit patribus nostris, complevit Deus nobis filiis illorum, qui excitavit Jeschua. 33. Sicut scriptum est in secundo Psalmo, Filius meus es tu: ego hodie genui te. 34. Et sic excitavit eum Deus à mortuis ut rursus non sit reversurus visurus corruptionem, quemadmodum dicit, Dabo vobis beneficentiam David fidelem. 35. Et rursus dixit in loco alio, Non dedisti benignum tuum ut videret corruptionem. 36. David enim in ætate sua ministravit voluntati Dei, & obdormivit, adjunctusque est patribus suis, ac vidit corruptionem. 37. Hic verò quem excitavit Deus, non vidit corruptionem. 38. Scitote igitur, fratres, quod per hunc ipsum prædicatur vobis remissio peccatorum. 39. Et ab omnibus à quibus non potuistis per Legem Musche justificari, per hunc, quisquis credit, justificatur. 40. Cavete igitur ne veniat super vos id quod scriptum est in Prophetis: 41. Videte contemptores, & admiremini ac devastemini: quia opus operor in diebus vestris, quod non crederetis si quis nar-

[illegible]
[illegible]
[illegible] 23 [illegible]
[illegible] 24 [illegible]
[illegible]
[illegible] 25 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 26 [illegible]
[illegible]
[illegible] 27 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 28 [illegible]
[illegible] 29 [illegible]
[illegible]
[illegible] 30 [illegible]

& suscitavit eis Davidem regem: & testatus est de eo, & dixit, Inveni Davidem filium Ischai, hominem secundum cor meum: ipse faciet omnes voluntates meas. 23. E semine hujus excitavit Deus Israeli, juxta id quod pollicitus fuerat, Jeschua liberatorem. 24. Et misit Juchanan ut prædicaret ante adventum ejus, baptismum conversionis coram populo Israjel. 25. Et quum expleret Juchanan ministerium suum, dicebat, Quem putatis vos me esse? non sum ego: sed ecce, venit post me is cui non sum dignus ut solvam corrigias calceamentorum ejus. 26. Viri fratres, filii generis Abraham, & qui vobiscum sunt timentes Deum, vobis hic missus est sermo salutis. 27. Qui enim habitant in Urischelem, & primores eorum, non senserunt illum *sermonem*, nec etiam scripta Prophetarum quæ leguntur per omne sabbathum: sed condemnaverunt eum, & compleverunt omnia quæ scripta sunt. 28. Et quum nullam invenissent causam mortis, petierunt à Pilato ut interficerent eum. 29. Quumque perfecissent quicquid scriptum esset de eo, demiserunt eum de cruce, & posuerunt eum in loco sepulcri. 30. Deus autem excitavit eum à mortuis.

13 ܦܘܠܘܣ ܕܝܢ ܘܒܪܢܒܐ ܪܕܘ ܒܝܡܐ ܡܢ ܦܦܘܣ
ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܘ ܠܗܘܢ ܠܦܪܓܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܦܡܦܘܠܝܐ.
ܘܦܪܫ ܡܢܗܘܢ ܝܘܚܢܢ ܘܐܙܠ ܠܗ ܠܐܘܪܫܠܡ. 14 ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܢܦܩܘ ܡܢ ܦܪܓܐ ܘܐܬܘ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܦܝܣܝܕܝܐ
ܘܥܠܘ ܠܟܢܘܫܬܐ ܘܝܬܒܘ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. 15 ܘܒܬܪ ܕܐܬܩܪܝ
ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ ܫܠܚܘ ܠܘܬܗܘܢ ܩܫܝܫܐ ܕܟܢܘܫܬܐ
ܘܐܡܪܝܢ ܓܒܪܐ ܐܚܝܢ ܐܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܡܠܬܐ ܕܒܘܝܐܐ
ܡܠܠܘ ܥܡ ܥܡܐ ܀ 16 ܘܩܡ ܦܘܠܘܣ ܘܐܢܝܦ ܐܝܕܗ
ܘܐܡܪ ܓܒܪܐ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܘܐܝܠܝܢ ܕܕܚܠܝܢ ܡܢ ܐܠܗܐ
ܫܡܥܘ. 17 ܐܠܗܗ ܕܥܡܐ ܗܢܐ ܓܒܐ ܠܐܒܗܝܢ ܘܐܪܝܡ
ܐܢܘܢ ܟܕ ܗܘܘ ܬܘܬܒܐ ܒܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ ܘܒܕܪܥܐ ܪܡܐ
ܐܦܩ ܐܢܘܢ ܡܢܗ. 18 ܘܬܪܣܝ ܐܢܘܢ ܒܡܕܒܪܐ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ.
19 ܘܚܪܒ ܫܒܥܐ ܥܡܡܝܢ ܒܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ
ܐܪܥܗܘܢ ܒܝܪܘܬܐ. 20 ܘܐܪܒܥܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܫܢܝܢ ܝܗܒ
ܠܗܘܢ ܕܝܢܐ ܥܕܡܐ ܠܫܡܘܐܝܠ ܢܒܝܐ. 21 ܘܗܝܕܝܢ ܫܐܠܘ
ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ. ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܠܫܐܘܠ ܒܪ ܩܝܫ
ܓܒܪܐ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝܡܝܢ ܫܢܝܢ ܐܪܒܥܝܢ. 22 ܘܫܢܝܗ

13. Paulus autem & Bar-nabba iter fecerunt per mare Papho civitate: & venerunt Pergen civitatem Pamphyliæ: & abscessit ab eis Juchanan, ac profectus est Urischelem. 14. Ipsi verò egressi sunt Perga, & venerunt Antiochiam civitatem Pisidiæ, ac ingressi sunt synagogam, ac sederunt in die sabbathi. 15. Et postquam lecta esset Lex & Prophetæ, miserunt ad eos seniores synagogæ, & dixerunt, Viri fratres, si ita est quod vobis sit sermo exhortationis, loquimini cum populo. 16. Et surrexit Paulus, & annuit manu sua, ac dixit, Viri filii Israel, & qui timetis à Deo, audite. 17. Deus populi hujus elegit Patres nostros, & extulit ac auxit eos quum essent incolæ in terra Ægypti: & brachio elato eduxit eos ex ea. 18. Et nutrivit eos in deserto quadraginta annis. 19. Et perdidit septem populos in terra Kenaan, & dedit eis terram eorum hæreditate. 20. Et quadringentis & quinquaginta annis dedit ei judices, usque ad Schemuil Prophetam. 21. Et tunc petierunt sibi regem, & dedit eis Deus Schaulem filium Kisch, hominem ex genere Benjamin, annis quadraginta. 22. Et sustulit eum, &

ܓܙܪܬܐ ܥܕܡܐ ܠܦܦܘܣ ܡܕܝܢܬܐ ܐܫܟܚܘ ܓܒܪܐ ܚܕ ܚܪܫܐ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ ܘܫܡܗ ܗܘܐ ܒܪ ܫܘܡܐ܀ 7 ܗܢܐ ܡܩܪܒ ܗܘܐ ܠܘܬ ܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܢܬܘܦܛܘܣ ܘܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܣܪܓܝܘܣ ܦܘܠܘܣ܂ ܘܩܪܐ ܐܢܬܘܦܛܘܣ ܠܫܐܘܠ ܘܠܒܪܢܒܐ ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܕܢܫܡܥ ܡܢܗܘܢ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ܀
8 ܩܐܡ ܗܘܐ ܠܘܩܒܠܗܘܢ ܗܘ ܚܪܫܐ ܒܪ ܫܘܡܐ ܗܘ ܕܡܬܦܫܩ ܫܡܗ ܐܠܘܡܐ܂ ܡܛܠ ܕܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܦܢܐ ܠܐܢܬܘܦܛܘܣ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ܀
9 ܫܐܘܠ ܕܝܢ ܗܘ ܕܐܬܩܪܝ ܦܘܠܘܣ ܐܬܡܠܝ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܚܪ ܒܗ܀
10 ܘܐܡܪ ܐܘ ܡܠܝܐ ܟܠ ܢܟܠܝܢ ܘܟܠ ܒܝܫܢ ܒܪܗ ܕܐܟܠܩܪܨܐ ܘܒܥܠܕܒܒܐ ܕܟܠܗ ܟܐܢܘܬܐ ܠܐ ܫܠܐ ܐܢܬ ܠܡܥܩܡܘ ܐܘܪܚܬܐ ܬܪܝܨܬܐ ܕܡܪܝܐ܀
11 ܘܗܫܐ ܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠܝܟ ܘܬܗܘܐ ܤܡܝܐ ܘܠܐ ܬܚܙܐ ܫܡܫܐ ܥܕܡܐ ܠܙܒܢܐ܂ ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܢܦܠ ܥܠܘܗܝ ܥܡܛܢܐ ܘܚܫܘܟܐ ܘܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܘ ܢܐܚܘܕ ܒܐܝܕܗ܀
12 ܘܟܕ ܚܙܐ ܐܢܬܘܦܛܘܣ ܡܕܡ ܕܗܘܐ ܐܬܕܡܪ ܘܗܝܡܢ ܒܝܘܠܦܢܗ ܕܡܪܝܐ܀

insulam usque ad Paphum civitatem, invenerunt hominem quemdam magicam artem exercentem, Judæum, qui erat Propheta mendax, & ejus nomen erat Bar-Schuma. 7. Hic adhærebat viro sapienti, qui erat Proconsul, & vocabatur Sergius Paulus, & vocavit Proconsul Schaulum & Barnabba, & quærebat ut audiret ab eis sermonem Dei. 8. Resistebat autem eis iste magicam artem exercens Bar-Schuma, cujus nomen exponitur Elimaus: quia cupiebat avertere Proconsulem à fide. 9. Schaul autem qui vocatus est Paulus, repletus est Spiritu sancto, & intuitus est in eum. 10. Ac dixit ei: O plene omnibus dolis & omnibus malis, fili accusatoris, & hostis omnis justitiæ, non cessas pervertere vias rectas Domini? 11. Et nunc manus Domini super te: & eris cæcus, & non videbis solem usque ad tempus. Et eadem hora cecidit super eum caligo & tenebræ, & circuibat ac quærebat quisnam apprehenderet manum suam. 12. Et quum vidisset Proconsul quod factum fuerat, miratus est, & credidit doctrinæ Domini.

ܫܘܒܚܐ ܠܐܠܗܐ. ܡܚܝܗܝ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܘܐܬܐܟܠ
ܒܬܘܠܥܐ ܘܡܝܬ. 24 ܘܣܒܪܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܬܟܪܙܐ ܗܘܬ
ܘܪܒܝܐ. 25 ܒܪܢܒܐ ܕܝܢ ܘܫܐܘܠ ܗܦܟܘ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ
ܠܐܢܛܝܘܟܝ ܡܢ ܒܬܪ ܕܫܠܡܘ ܬܫܡܫܬܗܘܢ. ܘܕܒܪܘ ܥܡܗܘܢ
ܠܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܐܬܟܢܝ ܡܪܩܘܣ.

ܩܦܠܐܘܢ ܝܓ

1 ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܥܕܬܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܢܒܝܐ ܘܡܠܦܢܐ.
ܒܪܢܒܐ ܘܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܢܓܪ. ܘܠܘܩܝܘܣ ܕܡܢ ܩܘܪܝܢܐ
ܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܢܐܝܠ ܒܪ ܡܪܒܝܢܘܬܗ ܕܗܪܘܕܣ ܛܛܪܪܟܐ ܘܫܐܘܠ.
2 ܘܟܕ ܗܢܘܢ ܨܝܡܝܢ ܗܘܘ ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܦܪܘܫܘ ܠܝ ܠܫܐܘܠ ܘܠܒܪܢܒܐ.
ܠܥܒܕܐ ܐܝܢܐ ܕܐܢܐ ܩܪܝܬ ܐܢܘܢ. 3 ܘܒܬܪ ܕܨܡܘ ܘܨܠܝܘ. ܣܡܘ
ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܕܐ ܘܫܕܪܘ ܐܢܘܢ. 4 ܘܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܫܬܠܚܘ ܡܢ
ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܢܚܬܘ ܠܗܘܢ ܠܣܠܘܩܝܐ. ܘܡܢ ܬܡܢ ܪܕܘ
ܒܝܡܐ ܥܕܡܐ ܠܩܘܦܪܘܣ. 5 ܘܟܕ ܥܠܘ ܠܣܠܡܝܢܐ
ܡܕܝܢܬܐ. ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ ܡܠܬܗ ܕܡܪܢ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
ܘܝܘܚܢܢ ܡܫܡܫ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. 6 ܘܟܕ ܟܪܟܘܗ ܠܟܠܗ

ACTA

gloriam Deo, percussit eum Angelus Domini, & istus est vermibus, ac mortuus est. 24. Et evangelium Dei prædicabatur, & incrementum accipiebat. 25. Bar-nabba autem & Schaul reversi sunt ab Urischelem Antiochiam, postquam complevissent ministerium suum, & assumserunt secum Juchanan illum qui cognominatus est Marcus.

C A P. XIII.

Erant autem in Ecclesia quæ erat Antiochiæ, Prophetæ & doctores, Bar-nabba, & Schemeun qui vocabatur Niger, & Lucius qui erat ex Curini civitate, & Manail filius educationis Hiraudis tetrarchæ, & Schaul. 2. Et quum hi jejunassent, & obsecrassent Deum, dixit eis Spiritus sanctus, Separate mihi Schaulem & Bar-nabba ad opus illud ad quod vocavi eos. 3. Et postquam jejunassent & orassent, imposuerunt eis manum, & dimiserunt eos. 4. Et ipsi, quum emissi essent à Spiritu sancto, descenderunt Seleuciam: & inde iter fecerunt per mare usque in Cyprum. 5. Et quum ingressi essent Salamina civitatem, evangelizabant sermonem Domini nostri in synagogis Judæorum: & Juchanan ministrabat eis. 6. Et quum circumlustrassent totam in-

ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܠܡܐ ܡܠܐܟܗ ܗܘ. 16 ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܢܩܫ ܗܘܐ
ܒܬܪܥܐ. ܘܢܦܩܘ ܚܙܐܘܗܝ ܘܐܬܕܡܪܘ ܒܗ. 17 ܘܡܢܝܦ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܐܝܕܗ ܕܢܫܬܩܘܢ. ܘܥܠ ܘܐܫܬܥܝ ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ
ܡܪܝܐ ܐܦܩܗ ܡܢ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܐܫܬܥܘ ܗܠܝܢ ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܐܚܝܢ. ܘܢܦܩ ܐܙܠ ܠܗ ܠܐܬܪ
ܐܚܪܢܐ. 18 ܘܟܕ ܗܘܐ ܨܦܪܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܪܘܒܐ ܣܓܝܐܐ ܒܝܬ
ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ: ܥܠ ܫܡܥܘܢ ܕܡܢܐ ܗܘܐ ܠܗ. 19 ܗܪܘܕܣ
ܕܝܢ ܟܕ ܒܥܝܗܝ ܘܠܐ ܐܫܟܚܗ: ܕܢ ܐܢܘܢ ܠܢܛܘܪܐ ܘܦܩܕ
ܕܢܬܩܛܠܘܢ. ܘܢܦܩ ܠܗ ܡܢ ܝܗܘܕ: ܘܐܬܬܘܬܒ ܗܘܐ
ܒܩܣܪܝܐ. 20 ܘܡܬܚܡܬ ܪܓܝܙ ܗܘܐ ܥܠ ܨܘܪܝܐ ܘܥܠ ܨܝܕ
ܢܝܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܐܟܚܕܐ. ܘܐܦܝܣܘ ܠܒ
ܠܣܛܘܣ ܩܝܛܘܢܪܗ ܕܡܠܟܐ. ܘܫܐܠܘ ܡܢܗ ܕܢܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܫܝܢܐ: ܡܛܠ ܕܬܘܪܣܝܐ ܕܐܬܪܗܘܢ ܡܢ ܡܠܟܘܬܗ
ܗܘܐ ܕܗܪܘܕܣ. 21 ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܝܕܝܥܐ: ܠܒܫ ܗܘܐ
ܗܪܘܕܣ ܠܒܘܫܐ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܘܝܬܒ ܥܠ ܒܝܡ. ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ
ܥܡ ܟܢܫܐ. 22 ܥܡܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܩܥܐ ܗܘܐ ܘܐܡܪ. ܗܠܝܢ
ܩܠܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢܝܢ ܘܠܐ ܗܘܝ ܕܒܪܢܫܐ. 23 ܘܡܛܠ ܕܠܐ ܝܗܒ

APOSTOLORUM. CAP. XII.

Dicunt ei, *Fortasse* Angelus ejus est. 16. Et Schemeun pulsabat ad ostium: & egressi viderunt eum, & attoniti facti sunt. 17. Et annuebat eis manu sua ut tacerent: & ingressus est, ac narravit eis quomodo Dominus eduxisset ipsum è domo vinctorum, dixitque eis, Narrate hæc Jaakub & fratribus. Et egressus abiit in locum alium. 18. Et quum esset diluculum, facta est contentio magna inter milites de Schemeun, quidnam factum esset ei. 19. Hirandis vero quum quæsivisset eum, & non invenisset eum, condemnavit ipsos custodes, & præcepit ut morerentur. Et egressus est è Judæa, ac morabatur in Cæsarea. 20. Et quia iratus erat contra Tyrios & Tsidonios, congregati sunt & venerunt ad eum simul, & persuaserunt Blistao cubiculario regis, & petierunt ab eo ut esset sibi pax, quia alimonia regionis suæ ex regno erat Hirandis. 21. Die autem certo induitus erat Hirandis veste regia, & sedebat super thronum, & loquebatur cum congregatione. 22. Populus vero totus clamabat ac dicebat, Hæ filiæ vocum Dei sunt, & non sunt filiarum hominis. 23. Et pro eo quod non dedisset

[illegible]

calcea calceamenta tua. Et fecit ita. & iterum dixit ei, involve te operimento tuo, & veni post me. 9. Et egressus est, ac abibat post eum, quum ignoraret quod verum esset quod fiebat per manum Angeli. putabat enim quod visionem videret. 10. Et quum præterita fuisset custodia prima & secunda, venerunt usque ad portam ferream, & aperta fuit eis sponte. Quumque egressi fuissent ac transivissent vicum unum, discessit ab eo Angelus. 11. Tunc agnovit Schemeun, ac dixit, Nunc novi in veritate quod Dominus misit Angelum suum, & eripuit me e manu Hiraudis regis, & ab eo quod cogitabant adversus me Judæi. 12. Et quum considerasset, venit in domum Marjam matris Juchanan qui cognominatus est Marcus: quia fratres multi illic congregati erant, & orabant. 13. Et pulsavit ostium vestibuli: & egressa est, ut responderet ei puella; cujus nomen erat Randa. 14. Et agnovit vocem Schemeun: ac præ gaudio non aperuit ei ostium: sed reversa est cursu, & dixit eis, Schemeun, ecce stat ad ostium vestibuli. 15. Dicunt ei, omnino turbata es tibi. Et illa contendebat quod hoc ita esset.

Di-

[illegible]

APOSTOLORUM.

Cap. XII.

1. Eodem autem tempore injecerat manus in quosdam qui erant in Ecclesia, ut male afficeret eos, Hiraudis rex, is qui cognominatus est Agrippa. 2. Et interfecit gladio Jaakub fratrem Juchannan. 3. Quumque videret quod placeret hoc Judæis, adjecit ut apprehenderet Schemeun Kipha; & erant dies azymorum. 4. Et apprehendit eum, & conjecit eum in carcerem, ac tradidit ei sexdecim milites, qui servarent eum, ut post petscha traderet eum populo Judæorum. 5. Et quum Schemeun servaretur in domo vinctorum, oratio assidua offerebatur à cœtu pro ipso, Deo. 6. Et ea ipsa nocte in cujus diluculo futurum erat ut traderet eum, quum dormiret Schemeun inter duos milites, & vinctus esset duabus catenis, & alii servarent ostium carceris: 7. Angelus Domini stetit supra eum, & lux effulsit in tota ea domo: & pupugit eum in latere ejus, ac excitavit eum, & dixit ei, Surge velociter. Et ceciderunt catenæ è manibus ejus. 8. Et dixit ei Angelus, Accinge lumbos tuos, &

ܗܝܡܢܘ ܘܐܬܦܢܝܘ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܀ 22 ܘܐܫܬܡܥܬ ܗܕܐ ܒܐܕܢܝ ܒܢܝ ܥܕܬܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܘܫܕܪܘ ܠܒܪܢܒܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܀ 23 ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܬܡܢ ܘܚܙܐ ܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܚܕܝ ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ ܕܒܟܠܗ ܠܒܗܘܢ ܢܩܘܦܘܢ ܠܡܪܢ ܀ 24 ܡܛܠ ܕܓܒܪܐ ܛܒܐ ܗܘܐ ܘܡܠܐ ܗܘܐ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܐܬܬܘܣܦ ܠܡܪܢ ܀ 25 ܘܢܦܩ ܠܛܪܣܘܣ ܠܡܒܥܐ ܠܫܐܘܠ ܀ 26 ܘܟܕ ܐܫܟܚܗ ܐܝܬܝܗ ܥܡܗ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܫܢܬܐ ܟܠܗ ܐܟܚܕܐ ܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ ܒܥܕܬܐ ܘܐܠܦܘ ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܀ ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܩܕܡܝܐܝܬ ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ ܐܬܟܢܝܘ ܬܠܡܝܕܐ ܟܪܣܛܝܢܐ ܀ 27 ܘܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ ܐܬܘ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܢܒܝܐ ܠܬܡܢ ܀ 28 ܘܩܡ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܐܓܒܘܣ ܘܐܘܕܥ ܒܪܘܚܐ ܕܟܦܢܐ ܪܒܐ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܗܘܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܘܗܘܐ ܟܦܢܐ ܗܢܐ ܒܝܘܡܝ ܩܠܘܕܝܘܣ ܩܣܪ ܀ 29 ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܐܢܫ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ ܦܪܫܘ ܕܢܫܕܪܘܢ ܠܬܫܡܫܬܐ ܠܐܚܐ ܕܥܡܪܝܢ ܒܝܗܘܕ ܀ 30 ܘܫܕܪܘ ܒܝܕ ܒܪܢܒܐ ܘܫܐܘܠ ܠܘܬ ܩܫܝܫܐ ܕܬܡܢ ܀

ACTA

crediderunt, & conversi sunt ad Deum. 22. Et auditum est hoc ipsum in auribus filiorum congregationis quæ erat in Urischelem. Et miserunt Bar-nabbam Antiochiam. 23. Qumque venisset illuc, & vidisset gratiam Dei, gavisus est: & deprecabatur eos ut toto corde suo adhærerent Domino nostro. 24. Nam vir erat bonus, & repletus erat Spiritu sancto & fide, & adjectus est populus multus ad Dominum nostrum. 25. Et ipse egressus est in Tarsum ad quærendum Schaulem. 26. Qumque invenisset eum, adduxit eum secum Antiochiam. Et annum totum pariter congregati erant in cœtu *illo*, & docuerunt populum multum. Ab eo tempore primum vocati sunt Antiochiæ discipuli Christiani. 27. Et in diebus illis venerunt ex Urischelem illuc Prophetæ. 28. Et surrexit quidam ex eis, cujus nomen erat Agabus, & notum fecit eis per Spiritum, quòd fames magna futura esset in tota terra: & facta est fames ista in diebus Claudii Cæsaris. 29. Cæterum discipuli, sicut erat unicuique ex ipsis, decreverunt quòd mitterent in ministerium fratrum eorum qui habitabant in Judæa. 30. Et miserunt per manum Bar-nabbæ & Schaulis ad seniores qui ibi erant.

ܠܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܟܐܦܐ . 14 ܘܗܘ ܢܡܠܠ ܥܡܟ ܡ̈ܠܐ ܕܒܗܝܢ
ܬܚܐ ܐܢܬ ܘܟܠܗ ܒܝܬܟ . 15 ܘܟܕ ܫܪܝܬ ܬܡܢ ܠܡܡܠܠܘ
ܐܓܢ ܥܠܝܗܘܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ : ܐܝܟ ܕܥܠܝܢ
ܡܢ ܠܘܩܕܡܝܢ . 16 ܘܐܬܕܟܪܬ ܠܡܠܬܗ ܕܡܪܢ ܕܐܡܪ ܗܘܐ
ܕܝܘܚܢܢ ܥܡܕ ܒܡ̈ܝܐ : ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܬܬܥܡܕܘܢ ܒܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ . 17 ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܠܗܐ ܫܘܝܐܝܬ ܝܗܒ ܡܘܗܒܬܐ
ܠܥܡ̈ܡܐ : ܕܗܝܡܢܘ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܝܟ ܕܠܢ
ܐܢܐ ܡܢ ܗܘܝܬ ܕܡܫܟܚ ܗܘܝܬ ܠܡܟܠܝܘ ܠܐܠܗܐ . 18 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܡ̈ܠܐ
ܗܠܝܢ : ܫܠܝܘ ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ . ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ
ܕܟܒܪ ܐܦ ܠܥܡ̈ܡܐ ܝܗܒ ܐܠܗܐ ܬܝܒܘܬܐ ܠܚܝܐ : 19 ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܕܐܬܒܕܪܘ ܗܘܘ ܡܢ ܐܘܠܨܢܐ ܕܗܘܐ ܥܠ ܐܣܛܦܢܘܣ
ܡܛܝܘ ܗܘܘ ܥܕܡܐ ܠܦܘܢܝܩܐ . ܐܦ ܠܐܬܪܐ ܕܩܘܦܪܘܤ
ܘܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܟܕ ܐܢܫ ܠܐ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܡܠܬܐ . ܐܠܐ
ܠܝܗܘܕܝܐ ܒܠܚܘܕ . 20 ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܡܢܗܘܢ
ܡܢ ܩܘܦܪܘܤ ܘܡܢ ܩܘܪܝܢܝܐ . ܗܠܝܢ ܥܠܘ ܗܘܘ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܘܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܝܘܢܝܐ . ܘܡܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܪܢ
ܝܫܘܥ . 21 ܘܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܥܡܗܘܢ . ܘܣܓܝܐܐ

Schemeun qui vocatur Kipha: 14. Et ipse loquetur sermones tecum, per quos servaberis tu & tota domus tua. 15. Et quum cœpissem illic loqui, obtexit Spiritus sanctus eos, quemadmodum nos ab initio. 16. Et recordatus sum sermonis Domini nostri, qui dicebat, Juchanan baptizavit aquis, vos autem baptizabimini Spiritu sancto. 17. Si igitur Deus æqualiter dedit donum gentibus quæ crediderunt in Dominum nostrum Jeschua Christum, sicut nobis, ego quis eram *qui sufficerem ad prohibendum* Deum? 18. Et quum hos sermones audivissent, desierunt & glorificaverunt Deum, & dicebant, Quod jam etiam gentibus Deus dedisset conversionem ad vitam. 19. Illi autem qui dispersi fuerant afflictione quæ fuerat propter Stephanum, pervenerunt usque Phœnicem, etiam ad regionem Cypri, & Antiochiam, quum nemini loquerentur sermonem nisi Judæis tantum. 20. Erant autem quidam ex eis è Cypro & ex Cyrinia, qui ingressi fuerunt Antiochiam, & loquebantur cum Græcis, ac evangelizabant de Domino nostro Jeschua. 21. Eratque cum eis manus Domini: & multi

3 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܠܘܬ ܐܢܫܐ ܥܘܪ̈ܠܐ ܥܠܬ ܘܐܟܠܬ ܥܡܗܘܢ܂ 4
ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܟܕ ܒܛܟܣܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ 5 ܕܟܕ
ܡܨܠܐ ܗܘܝܬ ܒܝܘܦܐ܂ ܚܙܝܬ ܒܚܙܘܐ ܕܢܚܬ ܗܘܐ ܡܐܢܐ ܚܕ܂
ܐܝܟ ܟܬܢܐ ܗܘܐ ܕܡܐ܂ ܘܐܣܝܪ ܗܘܐ ܒܐܪܒܥ ܩܪ̈ܢܬܗ ܘܫܩܝܠ
ܗܘܐ ܡܢ ܫܡܝܐ܂ ܘܐܬܐ ܥܕܡܐ ܠܘܬܝ܂ 6 ܘܚܪܬ ܒܗ܂ ܘܚܙܝܬ
ܗܘܝܬ ܕܐܝܬ ܒܗ ܚܝܘܬܐ ܕܐܪܒܥ ܪ̈ܓܠܝܗܝܢ܂ ܘܪ̈ܚܫܐ ܕܐܪܥܐ
ܘܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ܂ 7 ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܕܐܡܪ ܗܘܐ
ܠܝ܂ ܫܡܥܘܢ ܩܘܡ ܢܟܘܣ ܘܐܟܘܠ܂ 8 ܘܐܡܪܬ ܚܣ ܡܪܝ܂
ܕܡܡܬܘܡ ܠܐ ܥܠ ܠܦܘܡܝ ܕܛܡܐ ܘܕܡܣܝܒ܂ 9 ܘܬܘܒ
ܩܠܐ ܐܡܪ ܠܝ ܡܢ ܫܡܝܐ܂ ܕܡܕܡ ܕܐܠܗܐ ܕܟܝ ܐܢܬ ܠܐ ܬܣܝܒ܂
10 ܗܕܐ ܗܘܬ ܬܠܬ ܙܒ̈ܢܝܢ܂ ܘܐܣܬܠܩ ܠܗ ܟܠܡܕܡ
ܠܫܡܝܐ܂ 11 ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܬܠܬܐ ܓܒܪ̈ܝܢ ܕܐܫܬܕܪܘ ܠܘܬܝ
ܡܢ ܩܘܪܢܠܝܘܣ ܡܢ ܩܣܪܝܐ܂ ܐܬܘ ܘܩܡܘ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܕܪܬܐ
ܕܒܝܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܝܬ ܒܗ܂ 12 ܘܐܡܪ ܠܝ ܪܘܚܐ܂ ܕܙܠ ܥܡܗܘܢ ܕܠܐ
ܦܘܠܓܐ܂ ܘܐܬܘ ܥܡܝ ܐܦ ܗܠܝܢ ܫܬܐ ܐܚ̈ܝܢ܂ ܘܥܠܢ
ܠܒܝܬܗ ܕܓܒܪܐ܂ 13 ܘܐܫܬܥܝ ܠܢ ܐܝܟܢܐ ܚܙܐ ܡܠܐܟܐ
ܒܒܝܬܗ܂ ܕܩܡ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܕܫܕܪ ܠܝܘܦܐ ܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܐܝܬܝ

ACTA

3. Dicentes quòd ad homines præputium habentes egressus esset, & edisset cum eis. 4. Et cœpit Schemeun ordine dicere eis, 5. Quum orarem in Juppi, vidi in visione quòd descenderet vas quoddam quod simile erat linteo, & devinctum erat quatuor angulis suis, demittebaturque è cælo, & venit usque ad me. 6. Et intuitus sum in illud, & videbam quòd essent in eo animalia quadrupedia, & reptilia terræ, & etiam volucres cæli. 7. Et audiebam vocem quæ dicebat mihi, Schemeun, surge, macta ac manduca. 8. Et dixi, Absit Domine mi. Nam nunquam ingressum est in os meum quod pollutum & quod contaminatum est. 9. Et rursus vox dixit mihi è cælo, Id quod Deus purificavit, tu ne contamines. 10. Hoc factum est tribus vicibus: & sublata sunt omnia in cælum. 11. Et eadem hora tres viri qui missi fuerant ad me à Curnilio è Cæsarea, venerunt, & steterunt juxta portam vestibuli *domus* in qua habitabam. 12. Et dixit mihi Spiritus, Abi cum eis absque hæsitatione. Et venerunt mecum isti quoque sex fratres: & ingressi sumus in domum ejus viri. 13. Et narravit nobis quomodo vidisset domi suæ Angelum qui adstitisset, & dixisset sibi, Mitte in Juppin civitatem, & accerse Sche-

ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ. 42 ܘܦܩܕܢ ܕܢܟܪܙ ܘܢܣܗܕ ܠܥܡܐ. ܕܗܢܘ
ܗܘ ܕܐܬܦܪܫ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܝܢܐ ܕܚܝ̈ܐ ܘܕܡܝ̈ܬܐ. 43 ܘܥܠܘܗܝ
ܐܣܗܕܘ ܟܠܗܘܢ ܢܒܝ̈ܐ. ܕܟܠ ܕܢܗܝܡܢ ܒܫܡܗ ܢܣܒ
ܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗ̈ܐ. 44 ܘܟܕ ܗܘ ܫܡܥܘܢ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܗܠܝܢ
ܡ̈ܠܐ. ܐܓܢܬ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ
ܡܠܬܐ. 45 ܘܬܡܗܘ ܘܬܘܗܘ ܐܚ̈ܐ ܓܙܝܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܥܡܗ.
ܕܐܦ ܥܠ ܥܡܡ̈ܐ ܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܐܫܬܦܥܬ. 46
ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܕܡܡܠܠܝܢ ܒܠܫܢ̈ܐ ܠܫܢ̈ܐ.
ܘܡܘܕܝܢ ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ. 47 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ. ܕܠܡܐ
ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܕܢܟܠܐ ܡܝ̈ܐ ܕܠܐ ܢܥܡܕܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܗܐ ܩܒܠܘ
ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܐܟܘܬܢ ܕܝܠܢ. 48 ܗܝܕܝܢ ܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܢܥܡܕܘܢ
ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܘܒܥܘ ܡܢܗ ܐܝܟ ܕܢܩܘܐ
ܠܘܬܗܘܢ ܝܘܡܬܐ.

ܩܦܠܐܘܢ ܝܐ

1 ܘܐܫܬܡܥܬ ܠܫܠܝ̈ܚܐ ܘܠܐܚ̈ܐ ܕܒܝܗܘܕ. ܕܐܦ
ܥܡܡ̈ܐ ܩܒܠܘ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ. 2 ܘܟܕ ܤܠܩ ܫܡܥܘܢ
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܕܝܢܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܓܙܘܪܬܐ

APOSTOLORUM. CAP. X.

à mortuis. 42. Et præcepit nobis ut prædicaremus, & testaremur populo quòd ipse sit qui destinatus est à Deo judex vivorum & mortuorum. 43. Et de eo testati sunt omnes Prophetæ, quòd quisquis credit, per nomen ejus accepturus sit remissionem peccatorum. 44. Et quum ipse Schemeun loqueretur hos sermones, obtexit Spiritus sanctus omnes eos qui audiebant sermonem. 45. Et attoniti facti sunt ac obstupuerunt fratres circumcisi, qui venerant cum eo, quod etiam super gentes donum Spiritus sancti effusum esset. 46. Audiebant enim eos loquentes variis linguis, & magnificabant Deum. 47. Et dixit Schemeun, Numquid aquas quis potest prohibere, ut non baptizentur hi qui (ecce) acceperunt Spiritum sanctum, sicut nos? 48. Tunc præcepit eis ut baptizarentur in nomine Domini nostri Jeschua Christi: & petierunt ab eo ut maneret apud ipsos aliquot dies.

CAP. XI.

1. Et auditum fuit ab Apostolis & à fratribus qui erant in Judæa quòd etiam Gentes accepissent sermonem Dei. 2. Et quum ascendisset Schemeun Urischelem, disceptabant cum eo illi qui erant ex circumcisione.

ܥܒܕܬ ܕܐܬܝܬ. ܘܗܐ ܚܢܢ ܟܠܢ ܩܕܡܝܟ. ܪܓܝܓܝܢ ܕܢܫܡܥ
ܟܠ ܡܐ ܕܐܬܦܩܕ ܠܟ ܡܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܀ 34 ܦܬܚ ܕܝܢ
ܫܡܥܘܢ ܦܘܡܗ ܘܐܡܪ. ܒܩܘܫܬܐ ܐܕܪܟܬ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܗܘܐ
ܢܣܒ ܒܐܦܐ. 35 ܐܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܡܢ ܕܕܚܠ ܡܢܗ
ܘܦܠܚ ܟܐܢܘܬܐ. ܡܩܒܠ ܗܘ ܠܘܬܗ. 36 ܡܠܬܐ ܓܝܪ
ܕܫܕܪ ܠܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܣܒܪ ܐܢܘܢ ܫܠܡܐ ܘܫܝܢܐ ܒܝܕ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܢܘ ܡܪܐ ܕܟܠ. 37 ܘܐܦ ܐܢܬܘܢ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܠܬܐ ܕܗܘܬ ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ. ܕܫܪܝܬ ܡܢ ܓܠܝܠܐ
ܒܬܪ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܟܪܙ ܝܘܚܢܢ. 38 ܥܠ ܝܫܘܥ ܕܡܢ ܢܨܪܬ.
ܕܐܠܗܐ ܡܫܚܗ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܒܚܝܠܐ. ܘܗܘܝܘ ܕܡܬܟܪܟ
ܗܘܐ ܘܡܐܣܐ ܠܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܬܢܟܝܘ ܡܢ ܒܝܫܐ. ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ
ܗܘܐ ܥܡܗ. 39 ܘܚܢܢ ܣܗܕܘܗܝ ܥܠ ܟܠ ܡܐ ܕܥܒܕ
ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕ ܘܕܐܘܪܫܠܡ. 40 ܠܗܢܐ ܬܠܘܗܝ
ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܥܠ ܩܝܣܐ ܘܩܛܠܘܗܝ. ܘܠܗ ܐܩܝܡ ܐܠܗܐ
ܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ. ܘܝܗܒܗ ܕܢܬܚܙܐ ܓܠܝܐܝܬ. 41 ܠܐ ܕܝܢ
ܠܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܠܐ ܠܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܬܓܒܝܢ ܕܢܗܘܐ
ܠܗ ܣܗܕܐ. ܕܐܟܠܢ ܥܡܗ ܘܐܫܬܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ

ACTA

fecisti quod adveneris: & ecce, nos omnes coram te, cupimus audire quicquid mandatum est tibi à Deo.
34. Aperuit autem Schemeun os suum, & ait, Verè expertus sum quòd Deus non sit accipiens vultum.
35. Sed in omnibus populis, is qui timet ab eo, & operatur justitiam, acceptus est ei. 36. Sermo enim est
quem misit filiis Israjel, & evangelizavit eis pacem & tranquillitatem per Jeschua Christum qui est Dominus omnium.
37. Et etiam vos nostis sermonem qui factus est in universa Judæa, & qui incepit à Galilæa, post baptismum quem prædicavit Juchanan,
38. De Jeschua qui fuit à Natzareth, quem Deus unxit Spiritu sancto, & virtute. & is est qui circuibat, & sanabat eos qui percussi erant à malo: quia Deus erat cum eo.
39. Et nos testes ejus sumus de omnibus quæ fecit in universa regione Judææ & Urischelem.
40. Hunc ipsum suspenderunt Judæi in ligno, & interfecerunt: & eum suscitavit Deus tertio die, & dedit eum ut conspiceretur apertè.
41. Non autem toti populo, sed nobis qui à Deo electi sumus ut simus ei testes, qui comedimus cum eo, & bibimus, post resurrectionem ejus

à mor-

ܛܘܗܡܗ . ܘܐܦ ܪ̈ܚܡܘܗܝ ܘܒܢ̈ܝ ܒܝܬܗ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗ ܀ 25 ܘܟܕ
ܥܐܠ ܫܡܥܘܢ . ܐܪܥܗ ܩܘܪܢܠܝܘܤ . ܘܢܦܠ ܣܓܕ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ .
26 ܘܐܩܝܡܗ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܩܘܡ ܠܟ . ܐܦ ܐܢܐ
ܒܪܢܫܐ ܐܢܐ . 27 ܘܟܕ ܡܡܠܠ ܥܡܗ . ܥܠ ܘܐܫܟܚ ܣܓܝ̈ܐܐ
ܕܐܬܘ ܗܘܘ ܠܬܡܢ . 28 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ .
ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܓܒܪܐ ܝܗܘܕܝܐ . ܕܢܩܦ ܠܐܢܫܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܠܐ
ܗܘܐ ܒܪ ܫܪܒܬܗ . ܘܠܝ ܐܠܗܐ ܚܘܝܢܝ . ܕܠܐ ܐܡܪ ܥܠ ܐܢܫ
ܕܛܡܐ ܐܘ ܡܣܝܒ . 29 ܡܛܠ ܗܢܐ ܕܐܫܬܐܠܬ ܐܬܝܬ ܟܕ
ܡܦܪܓ ܠܐ ܟܕ ܫܕܪܬܘܢ ܒܬܪܝ . ܫܐܠ ܐܢܐ ܠܟܘܢ . ܡܛܠ ܡܢܐ
ܫܕܪܬܘܢ ܒܬܪܝ ܀ 30 ܘܐܡܪ ܠܗ ܩܘܪܢܠܝܘܤ . ܐܪܒܥܐ
ܝܘܡܝܢ ܐܝܬ ܠܝ ܗܐ ܥܕܡܐ ܠܫܥܬܐ ܗܕܐ ܕܨܐܡ ܐܢܐ . ܘܡܨܠܐ
ܐܢܐ ܒܬܫܥ ܫܥܝܢ ܒܒܝܬܝ . ܘܩܡ ܓܒܪܐ ܚܕ ܩܕܡܝ ܟܕ ܠܒܝܫ
ܚܘܪܐ . 31 ܘܐܡܪ ܠܝ . ܩܘܪܢܠܝܐ . ܐܫܬܡܥܬ ܨܠܘܬܟ .
ܘܙܕܩܬܟ ܐܬܕܟܪܬ ܩܕܡ ܐܠܗܐ . 32 ܐܠܐ ܫܕܪ ܠܝܘܦܐ
ܡܕܝܢܬܐ . ܘܩܪܝ ܠܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܟܐܦܐ . ܗܐ ܫܪܐ ܗܘ ܒ
ܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܒܘܪܣܝܐ ܥܠ ܓܢܒ ܝܡܐ . ܘܗܘ ܢܐܬܐ
ܢܡܠܠ ܥܡܟ . 33 ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܫܕܪܬ ܠܘܬܟ . ܘܫܦܝܪ

APOSTOLORUM. CAP. X.

cognationis suæ, & amicis & necessariis qui erant ei. 25. Quumque ingrederetur Schemeun, occurrit ei Curnilius, & procidens adoravit ad pedes ejus. 26. Et Schemeun erexit eum ac dixit ei, Surge: ego quoque filius hominis sum. 27. Et quum loqueretur cum eo, ingressus est, & invenit multos qui venerant illuc: 28. Dixitque eis, Vos scitis quòd non sit permissum homini Judæo ut se adjungat homini alienigenæ qui non sit filius generis sui: at mihi Deus ostendit ne dicerem de ullo quod pollutus sit aut contaminatus. 29. Propter hoc promptè veni quum misissetis post me. Sed interrogo vos propter quod misistis post me. 30. Et dixit ei Curnilius, Quatuor dies sunt usque ad hoc tempus, ecce quum jejuno: & hora nona dum oro domi meæ adstitit vir quidam coram me indutus albis: 31. Et dixit mihi, Curnili, exaudita est oratio tua, & eleemosynarum tuarum memoria facta est coram Deo. 32. Sed mitte in Juppin civitatem, & accerse Schemeun qui vocatur Kipha: ecce, habitat in domo Schemeun coriarii juxta mare: & ipse veniens loquetur tecum. 33. Et eadem hora misi ad te: atque bene

ܒܢܦܫܗ ܕܡܢܘ ܚܙܘܐ ܕܚܙܐ. ܡܛܘ ܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܕܪܘ
ܗܘܘ ܡܢ ܩܘܪܢܠܝܘܣ. ܘܫܐܠܘ ܥܠ ܒܝܬܐ ܕܫܪܐ ܒܗ
ܫܡܥܘܢ. ܘܐܬܘ ܘܩܡܘ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܕܪܬܐ. 18 ܘܩܥܝܢ ܗܘܘ
ܬܡܢ ܘܡܫܐܠܝܢ ܕܐܢ ܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܟܐܦܐ ܗܪܟܐ ܫܪܐ.
19 ܘܟܕ ܫܡܥܘܢ ܪܢܐ ܗܘܐ ܒܚܙܘܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܪܘܚܐ. ܗܐ
ܓܒܪܐ ܬܠܬܐ ܒܥܝܢ ܠܟ. 20 ܩܘܡ ܚܘܬ ܘܙܠ ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܠܐ
ܡܬܦܠܓ ܪܥܝܢܟ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܗܘ ܫܕܪܬ ܐܢܘܢ ✣ 21 ܘܢܚܬ
ܫܡܥܘܢ ܠܘܬ ܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܐ ܗܘ
ܕܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܝܕܐ ܗܝ ܥܠܬܐ ܕܡܛܠܬܗ ܐܬܝܬܘܢ. 22
22 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܫܡܗ ܩܘܪܢܠܝܘܣ. ܩܢܛܪܘܢܐ
ܘܕܚܠ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܘܡܣܗܕܝܢ ܥܠܘܗܝ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
ܐܬܐܡܪ ܠܗ ܒܚܙܘܐ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܩܕܝܫܐ. ܕܢܫܕܪ ܢܕܒܪܟ
ܠܒܝܬܗ. ܘܢܫܡܥ ܡܠܐ ܡܢܟ. 23 ܘܐܥܠ ܐܢܘܢ ܫܡܥܘܢ.
ܘܩܒܠ ܐܢܘܢ ܐܝܟܐ ܕܫܪܐ ܗܘܐ. ܘܩܡ ܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ. ܘ
ܢܦܩ ܘܐܙܠ ܥܡܗܘܢ. ܘܐܙܠܘ ܥܡܗ ܐܢܫܐ ܡܢ ܐܚܐ
ܕܝܘܦܐ. 24 ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܥܠܘ ܠܩܣܪܝܐ. ܩܘܪܢܠܝܘܣ
ܕܝܢ ܡܣܟܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܟܕ ܡܟܢܫܝܢ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ

A C T A

apud seipsum quidnam esset visum quod vidisset, advenerunt homines illi qui missi fuerant à Curnilio & interrogabant de domo in qua habitaret Schemeun, & venerunt ac steterunt juxta portam vestibuli.
18. Et vocabant ibi ac interrogabant, Nunquid Schemeun qui vocatur Kipha, hic habitat? 19. Et quum Schemeun cogitaret de visione, dixit ei Spiritus, Ecce, viri tres quærunt te: 20. Surge, descende, & proficiscere cum eis, non hæsitante mente tua: quia ego ipse misi eos. 21. Tunc descendit Schemeun ad viros illos, & dixit eis, Ego sum quem quæritis: quæ est caussa propter quam venistis? 22. Dicunt ei, Viro quidam cujus nomen est Curnilius, Centurioni, qui timet à Deo, & testatur de eo universus populus Judæorum, dictum est in visione ab Angelo sancto ut mittens introduceret te in domum suam, & audiret sermonem abs te. 23. Et introduxit eos Schemeun, & excepit eos ubi habitabat: & surrexit postridie ejus diei, & egressus est, ac abiit cum eis, abierunt quoque cum eis aliquot viri ex fratribus Joppensibus. 24. Et die postero ingressi sunt Cæsaream: Curnilius autem exspectabat eos, congregatis ad se omnibus filiis

ܠܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܟܐܦܐ . 6 ܗܐ ܫܪܐ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ
ܒܘܪܣܝܐ ܗܘ ܕܒܝܬܗ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ . 7 ܘܟܕ ܐܙܠ ܠܗ
ܡܠܐܟܐ ܕܡܡܠܠ ܥܡܗ . ܩܪܐ ܬܪܝܢ ܡܢ ܒܢܝ ܒܝܬܗ . ܘܦܠܚܐ
ܚܕ ܕܕܚܠ ܠܐܠܗܐ ܐܝܢܐ ܕܡܬܩܪܒ ܗܘܐ ܠܗ . 8 ܘܐܫܬܥܝ
ܠܗܘܢ ܟܠܡܕܡ ܕܚܙܐ . ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܝܘܦܐ : 9 ܘܠܝܘܡܐ
ܐܚܪܢܐ ܟܕ ܪܕܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܘܡܬܩܪܒܝܢ ܠܡܕܝܢܬܐ . ܣܠܩ
ܫܡܥܘܢ ܠܐܓܪܐ ܠܡܨܠܝܘ ܒܫܬ ܫܥܝܢ . 10 ܘܟܦܢ ܘܨܒܐ ܗܘܐ
ܠܡܛܥܡ . ܘܟܕ ܡܛܝܒܝܢ ܠܗ . ܢܦܠ ܥܠܘܗܝ
ܬܗܪܐ . 11 ܘܚܙܐ ܫܡܝܐ ܕܦܬܝܚܝܢ . ܘܡܐܢܐ ܚܕ ܐܣܝܪ ܒܐܪܒܥ
ܩܪܢܬܗ . ܘܕܡܐ ܗܘܐ ܠܟܬܢܐ ܪܒܐ . ܘܢܚܬ ܗܘܐ ܡܢ
ܫܡܝܐ ܥܠ ܐܪܥܐ . 12 ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܟܠܗܘܢ ܚܝܘܬܐ
ܕܐܪܒܥ ܪܓܠܝܗܝܢ . ܘܪܚܫܐ ܕܐܪܥܐ ܘܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ . 13 ܘܩܠܐ
ܐܬܐ ܠܗ ܕܐܡܪ . ܫܡܥܘܢ ܩܘܡ ܢܟܘܣ ܘܐܟܘܠ . 14 ܘܫܡܥܘܢ
ܐܡܪ . ܚܣ ܡܪܝ . ܕܡܡܬܘܡ ܠܐ ܐܟܠܬ ܟܠ ܕܛܢܦ ܘܛܡܐ .
15 ܘܬܘܒ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܩܠܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ . ܡܕܡ ܕܐܠܗܐ ܕܟܝ
ܐܢܬ ܠܐ ܬܛܢܦ . 16 ܗܕܐ ܕܝܢ ܗܘܬ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ :
ܘܐܣܬܠܩ ܡܐܢܐ ܠܫܡܝܐ . 17 ܘܟܕ ܡܬܕܡܪ ܫܡܥܘܢ

APOSTOLORUM. CAP. X.

Schemeun qui vocatur Kipha. 6. Ecce, habitat in domo Schemeun coriarii, qui est juxta mare. 7. Et quum abiisset Angelus qui loquebatur cum eo, vocavit duos ex domesticis suis, & militem unum, qui timebant Deum, eum quem in pretio habebat, 8. Et narravit eis quicquid vidit, ac misit eos Juppi. 9. Et die postero quum ipsi iter facerent per viam, & appropinquarent civitati, ascendit Schemeun ad tectum, ut oraret, sexta hora. 10. Et esuriebat ac cupiebat edere: quumque pararent ei *cibum*, cecidit super eum mentis excessus: 11. Et vidit cælos apertos, & vas quoddam devinctum quatuor angulis: & simile erat linteo magno, ac demittebatur è cælo super terram. 12. Et erant in eo omnia viventia, quadrupedia & reptilia terræ, & volucres cæli. 13. Et vox venit ad eum, & dixit, Schemeun, surge, macta, & manduca. 14. Et Schemeun dixit, Absit Domine mi: numquam comedi quicquam contaminatum & pollutum. 15. Et rursus secunda vice vox facta est ad eum, Quæ Deus purificavit, tu ne contamines. 16. Hoc autem factum est tribus vicibus: & sublatum est vas in cælum. 17. Et quum miraretur Schemeun

ܠܟܠܗܘܢ ܐ̱ܢܫܐ ܠܒܪ. ܘܩܡ ܥܠ ܒܘܪ̈ܟܘܗܝ ܘܨܠܝ.
ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܫܠܕܐ ܘܐܡܪ. ܛܒܝܬܐ ܩܘܡܝ. ܗܝ ܕܝܢ
ܦܬܚܬ ܥܝ̈ܢܝܗ. ܘܟܕ ܚܙܬܗ ܠܫܡܥܘܢ ܝܬܒܬ. 40 ܘܐܘܫܛ
ܠܗ̇ ܐܝܕܗ ܘܐܩܝܡܗ̇. ܘܩܪܐ ܠܩܕ̈ܝܫܐ ܘܠܐܪ̈ܡܠܬܐ. ܘܝܗܒܗ̇
ܠܗܘܢ ܟܕ ܚܝܐ. 41 ܘܐܬܝܕܥܬ ܗܕܐ ܒܟܠܗ̇ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܣܓܝ̈ܐܐ
ܗܝܡܢܘ ܒܡܪܢ. 42 ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܒܝܘܦܐ ܝܘ̈ܡܬܐ ܠܐ ܙܥܘܪ̈ܐ.
ܟܕ ܫܪܐ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܫܡܥܘܢ ܒܘܪܣܝܐ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܝ ❖

1 ܒܩܣܪܝܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܓܒܪܐ ܚܕ ܩܢܛܪܘܢܐ. ܕܫܡܗ
ܗܘܐ ܩܘܪܢܠܝܘܣ. ܡܢ ܣܦܝܪܐ ܗܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܐܝܛܠܝܩܐ 2
ܘܟܐܢ ܗܘܐ ܘܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܗܘ ܘܟܠܗ ܒܝܬܗ.
ܘܥܒܕ ܗܘܐ ܙܕܩܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܒܥܡܐ. ܘܒܟܠܙܒܢ ܒܥܐ ܗܘܐ
ܡܢ ܐܠܗܐ. 3 ܗܢܐ ܚܙܐ ܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ ܒܚܙܘܐ ܓܠܝܐܝܬ.
ܐܝܟ ܕܒܬܫܥ ܫ̈ܥܝܢ ܒܝܘܡܐ. ܕܥܠ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܩܘܪܢܠܝܐ. 4 ܗܘ ܕܝܢ ܚܪ ܒܗ ܘܕܚܠ. ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܡܪܝ.
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟܐ. ܨܠܘܬܟ ܘܙܕܩܬܟ ܣܠܩ ܠܕܘܟܪܢܐ ܩܕܡ
ܐܠܗܐ. 5 ܘܗܫܐ ܫܕܪ ܓܒܪ̈ܐ ܠܝܘܦܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܝܬܝ ܠ

ACTA

omnes homines foras, & procidit super genua sua, & oravit: & conversus est ad cadaver, ac dixit, Tebitha surge. Ipsa autem aperuit oculos suos, & quum vidisset Schemeun, resedit. 40. Et porrexit ei manum suam, & erexit eam: & vocavit sanctos & viduas, ac dedit illam eis viventem. 41. Et innotuit hoc in tota civitate, & multi crediderunt in Dominum nostrum. 42. Mansit autem in ipsa *civitate* Juppi diebus non paucis, habitans in domo Schemeun coriarii.

CAPUT X.

1. In Cæsarea verò erat homo quidam centurio, cujus nomen erat Curnilius, ex cohorte quæ vocatur Italica. 2. Et justus erat, ac timebat à Deo, ipse & domus ejus tota: faciebat eleemosynas multas in populo, & omni tempore deprecabatur Deum. 3. Hic vidit Angelum Dei per visionem manifestè circa horam nonam in die, qui ingressus est ad eum, & dixit ei, Curnili. 4. Et ipse intuitus est in eum, ac timuit, & dixit, Quid est Domine mi? Et dixit ei Angelus, Orationes tuæ & eleemosynæ tuæ ascenderunt in memoriam coram Deo. 5. Et nunc mitte aliquos in Juppi civitatem, & accerse Sche-

ܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܒܡܕܝܢ̈ܬܐ ܂ ܢܚܬ ܐܦ ܠܘܬ ܩܕܝ̈ܫܐ
ܕܥܡܪܝܢ ܒܠܘܕ ܡܕܝܢܬܐ ܂ 32 ܘܐܫܟܚ ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܫܡܗ
ܐܝܢܝܐ ܂ ܕܪܡܐ ܗܘܐ ܒܥܪܣܐ ܘܡܫܪܝܐ ܫܢܝ̈ܢ ܬܡܢܐ ܂ 33 ܘ
ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܂ ܐܝܢܝܐ ܡܐܣܐ ܠܟ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܂ ܩܘܡ
ܘܫܘܐ ܥܪܣܟ ܂ ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܩܡ ܂ 34 ܘܚܙܐܘܗܝ ܟܠܗܘܢ
ܕܥܡܪܝܢ ܒܠܘܕ ܘܒܣܪܘܢܐ ܘܐܬܦܢܝܘ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܂ 35
ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܬܐ ܚܕܐ ܒܝܘܦܐ ܡܕܝܢܬܐ ܂ ܕܫܡܗ
ܛܒܝܬܐ ܂ ܗܕܐ ܥܬܝܪܐ ܗܘܬ ܒܥܒ̈ܕܐ ܛܒ̈ܐ ܂ ܘܒܙܕ̈ܩܬܐ ܕ
ܥܒܕܐ ܗܘܬ ܂ 36 ܘܐܬܟܪܗܬ ܕܝܢ ܒܗܘܢ ܒܝܘܡ̈ܬܐ ܘܡܝܬܬ ܂ ܘ
ܣܚܝܘܗ ܘܣܡܘܗ ܒܥܠܝܬܐ ܂ 37 ܘܫܡܥܘ ܗܘܘ
ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܫܡܥܘܢ ܒܠܘܕ ܗܘ ܡܕܝܢܬܐ ܂ ܗܝ ܕܩܪܝܒܐ ܠܝܘܦܐ ܫܕܪܘ
ܠܘܬܗ ܬܪ̈ܝܢ ܓܒܪ̈ܝܢ ܂ ܕܢܒܥܘܢ ܗܘܘ ܡܢܗ
ܠܘܬܗܘܢ ܂ ܕܠܐ ܢܬܡܛܠ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܂ 38 ܘܩܡ ܫܡܥܘܢ
ܘܐܙܠ ܥܡܗܘܢ ܂ ܘܟܕ ܐܬܐ ܐܣܩܘܗܝ ܠܥܠܝܬܐ ܂ ܘܟܢܝܫܢ
ܗܘܝ̈ ܠܗ ܩܝܡ̈ܢ ܚܕܪܘܗܝ ܟܠܗܝܢ ܐܪ̈ܡܠܬܐ ܂ ܟܕ ܒܟܝ̈ܢ ܂
ܘܡܚܘܝ̈ܢ ܗܘܝ̈ ܠܗ ܟܘܬܝܢ̈ܬܐ ܘܡܪ̈ܛܘܛܐ ܂ ܕܝܗܒܐ ܗܘܬ
ܠܗܝܢ ܛܒܝܬܐ ܟܕ ܚܝܐ ܂ 39 ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܐܦܩ

circuiret Schemeun per civitates, descenderet etiam ad sanctos qui habitabant in Lod civitate. 32. Et invenit hominem quemdam cujus nomen Anias, qui decumbebat in lecto & paralyticus erat annis octo.
33. Et dixit ei Schemeun, Ania, sanat te Jeschua Christus: surge, & sterne lectum tuum. Et eadem hora surrexit. 34. Et viderunt eum universi qui habitabant in Lod & in Saarona, & conversi sunt ad Deum.
35. Erat autem discipula quædam in Juppi civitate, cujus nomen Tebitha, hæc dives erat in operibus bonis, & eleemosynis quas faciebat. 36. Infirmitate autem correpta fuerat in illis diebus: & mortua est: & laverunt eam, ac posuerunt eam in cœnaculo. 37. Et audiverunt discipuli quòd Schemeun in Lod esset, civitate quæ est juxta Juppin, ac miserunt ad eum viros duos qui peterent ab eo ne cunctaretur ut veniret ad se. 38. Et surrexit Schemeun, & abiit cum eis. Quumque venisset, ascendere fecerunt eum in cœnaculum, & congregatæ adstabant illi circa eum omnes viduæ flentes, & ostendebant ei tunicas & vestes quas dederat eis Tebitha quum viveret. 39. Schemeun autem ejecit

24 ܐܬܝܕܥܬ ܠܗ ܕܝܢ ܠܫܐܘܠ ܢܟܠܐ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠ
ܠܡܥܒܕ ܠܗ . ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܝܡܡܐ ܘ
ܘܠܠܝܐ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗܝ . 25 ܗܝܕܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܚܬܘܗܝ
ܒܣܦܪܬܐ : ܘܫܒܩܘܗܝ ܡܢ ܫܘܪܐ ܒܠܠܝܐ . 26 ܘܐܙܠ ܠܗ
ܠܐܘܪܫܠܡ . ܘܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܬܢܩܦܘ ܠܬܠܡܝܕܐ : ܘܟܠܗܘܢ
ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܕܬܠܡܝܕܐ ܗܘ .
27 ܒܪܢܒܐ ܕܝܢ ܐܚܕܗ ܘܐܝܬܝܗ ܠܘܬ ܫܠܝܚܐ . ܘܐܫܬܥܝ
ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܒܐܘܪܚܐ ܚܙܐ ܠܡܪܢ : ܘܐܝܟܢܐ ܡܠܠ ܥܡܗ .
ܘܐܝܟܢܐ ܒܕܪܡܣܘܩ ܥܡ ܓܠܐ ܡܠܠ ܒܫܡܗ ܕܝܫܘܥ . 28
ܘܥܐܠ ܗܘܐ ܘܢܦܩ ܥܡܗܘܢ ܒܐܘܪܫܠܡ . ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ
ܒܫܡܗ ܕܝܫܘܥ ܥܡ ܓܠܐ . ܘܕܪܫ ܗܘܐ ܥܡ ܝܗܘܕܝܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܝܘܢܐܝܬ . ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܠ
ܠܡܩܛܠܗ . 29 ܘܟܕ ܝܕܥܘ ܐܚܐ : ܐܘܒܠܘܗܝ ܒܠܠܝܐ
ܠܩܣܪܝܐ ܘܡܢ ܬܡܢ ܫܕܪܘܗܝ ܠܛܪܣܘܣ . 30 ܥܕܬܐ ܕܝܢ
ܕܒܟܠܗ ܝܗܘܕ ܘܒܓܠܝܠܐ ܘܒܫܡܪܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ
ܫܠܡܐ . ܟܕ ܡܬܒܢܝܐ ܗܘܬ ܘܪܕܝܐ ܒܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ .
ܘܒܒܘܝܐܐ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܣܓܝܐ ܗܘܬ :: 31 ܘܗܘܐ ܕܟܕ

ACTA

24. Innotuerunt autem ipsi Schaul insidiæ quas quærebant facere ei; & custodiebant portas civitatis die ac nocte, ut interficerent eum. 25. Tunc posuerunt eum discipuli in sportam, & dimiserunt eum è muro nocte. 26. Et profectus est in Urischelem, & volebat adjungere se discipulis; & omnes timebant ab eo, neque credebant ei quòd discipulus esset. 27. Bar-nabba autem accepit eum, & adduxit eum ad Apostolos: & narravit eis quomodo in via vidisset Dominum, & quod ita loquutus esset *palàm* in nomine Jeschua. 28. Et ingrediebatur cum eis atque egrediebatur in Urischelem: ac loquebatur in nomine Jeschua liberè, disputabatque cum Judæis illis qui noverant Græcè: illi verò volebant interficere eum. 29. Quumque *id* agnovissent fratres, deduxerunt eum nocte Cæsaream, & inde miserunt eum Tarsum. 30. Cæterùm in Ecclesia, quæ erat in tota Judæa & in Galilæa & Samaria, erat pax, quum ædificaretur & incederet in timore Dei, & consolatione Spiritus sancti multiplicabatur. 31. Et factum est, ut quum cir-

ܐܚܘܝܘܗܝ ܟܡܐ ܥܬܝܕ ܠܡܚܫ ܡܛܠ ܫܡܝ. 17 ܗܝܕܝܢ
ܚܢܢܝܐ ܐܙܠ ܠܒܝܬܐ ܠܘܬܗ: ܘܣܡ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܐ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ܫܐܘܠ ܐܚܝ: ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܫܕܪܢܝ: ܗܘ ܕܐܬܚܙܝ ܠܟ
ܒܐܘܪܚܐ ܟܕ ܐܬܐ ܗܘܝܬ. ܐܝܟ ܕܬܬܦܬܚܢ ܥܝܢܝܟ ܘܬܬܡܠܐ ܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ. 18 ܘܒܗ ܒܫܥܬܗ ܢܦܠ ܡܢ ܥܝܢܘܗܝ ܡܕܡ ܕܕܡܐ
ܠܩܠܦܐ: ܘܐܬܦܬܚ ܥܝܢܘܗܝ. ܘܩܡ ܥܡܕ: 19 ܘܩܒܠ
ܣܝܒܪܬܐ ܘܐܬܚܝܠ. ܘܗܘܐ ܝܘܡܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܐ ܗܢܘܢ
ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܕܪܡܣܘܩ. 20 ܘܒܗ ܒܫܥܬܗ ܡܟܪܙ ܗܘܐ ܒܒܢܘܫܬܐ
ܕܝܗܘܕܝܐ ܥܠ ܝܫܘܥ: ܕܗܘܝܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. 21 ܘܬܡܝܗܝܢ
ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ
ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܗܘ ܕܪܕܦ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܪܝܢ
ܗܘܘ ܠܫܡܐ ܗܢܐ ܒܐܘܪܫܠܡ: ܘܐܦ ܠܗܪܟܐ ܥܠܝܗ
ܕܗܕܐ ܡܫܬܕܪ ܗܘܐ: ܐܝܟ ܕܢܐܣܘܪ ܢܘܒܠ ܐܢܘܢ ܠܪܒܝ
ܟܗܢܐ: 22 ܫܐܘܠ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܬܚܝܠ ܗܘܐ: ܘܡܕܠܚ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܠܝܗܘܕܝܐ ܗܢܘܢ ܕܥܡܪܝܢ ܗܘܘ ܒܕܪܡܣܘܩ. ܟܕ
ܡܚܘܐ ܗܘܐ ܕܗܢܘ ܗܘ ܡܫܝܚܐ. 23 ܘܟܕ ܣܓܝܘ ܠܗ ܬܡܢ
ܝܘܡܬܐ: ܥܒܕܘ ܥܠܘܗܝ ܢܟܠܐ ܝܗܘܕܝܐ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗܝ.

APOSTOLORUM. CAP. IX.

ostendam ei quanta passurus sit propter nomen meum. 17. Tunc Channanja profectus est in domum ad illum, & imposuit ei manum, ac dixit ei, Schaul frater mi, Dominus noster Jeschua misit me (is qui conspectus est tibi in via quum venires) ut aperiantur oculi tui, & implearis Spiritu sancto. 18. Et eadem hora cecidit ab oculis ejus aliquid quod simile erat squamæ, & aperti sunt oculi ejus: & surgens baptizatus est. 19. Et accepit cibum, & corroboratus est: fuitque aliquot diebus apud discipulos illos qui erant Damasci. 20. Et eadem hora prædicabat in synagoga Judæorum de Jeschua, quòd esset filius Dei. 21. Et stupebant omnes illi qui audiebant eum, ac dicebant, Nonne hic est qui persequebatur omnes eos qui invocabant nomen istud in Urischelem? & ecce etiam huc propter hoc ipsum mittebatur ut vinciens adduceret eos ad summos sacerdotes. 22. Schaul autem supra modum corroborabatur, & conturbabat illos Judæos qui habitabant Damasci, quum ostenderet quòd is esset Christus. 23. Et quum multiplicati ei ibi essent dies, fecerunt contra eum insidias Judæi, ut interficerent eum.

ܬܡܝܗܝܢ. ܕܩܠܐ ܒܠܚܘܕ ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ. ܐܢܫ ܕܝܢ ܠܐ
ܡܬܚܙܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. 8 ܘܩܡ ܫܐܘܠ ܡܢ ܐܪܥܐ ܘܠܐ ܡܕܡ
ܡܬܚܙܐ ܗܘܐ ܠܗ ܟܕ ܦܬܝܚܢ ܗܘܝ ܥܝܢܘܗܝ.
ܘܟܕ ܐܚܝܕܝܢ ܒܐܝܕܘܗܝ ܐܥܠܘܗܝ ܠܕܪܡܣܘܩ. 9 ܘܠܐ
ܡܬܚܙܐ ܗܘܐ ܠܗ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܠܐ ܐܟܠ ܘܠܐ ܐܫܬܝ. 10
ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܕܪܡܣܘܩ ܬܠܡܝܕܐ ܚܕ ܕܫܡܗ ܗܘܐ
ܚܢܢܝܐ. ܘܡܪܢ ܐܡܪ ܠܗ ܒܚܙܘܐ. ܚܢܢܝܐ: ܘܐܡܪ ܗܐ ܐܢܐ
ܡܪܝ. 11 ܘܡܪܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܩܘܡ ܙܠ ܠܫܘܩܐ ܕܡܬܩܪܐ ܬܪܝܨܐ:
ܘܒܥܝ ܒܒܝܬܐ ܕܝܗܘܕܐ ܠܫܐܘܠ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܛܪܣܘܣ
ܡܕܝܢܬܐ. 12 ܗܐ ܓܝܪ ܟܕ ܗܘ ܡܨܠܐ: ܚܙܐ ܒܚܙܘܐ ܠܓܒܪܐ
ܕܫܡܗ ܚܢܢܝܐ: ܕܥܐܠ ܘܣܐܡ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܐ ܐܝܟ ܕܢܬܦܬܚܢ
ܥܝܢܘܗܝ. 13 ܘܐܡܪ ܚܢܢܝܐ. ܡܪܝ. ܫܡܥܬ ܡܢ ܣܓܝܐܐ ܥܠ
ܓܒܪܐ ܗܢܐ. ܟܡܐ ܒܝܫܬܐ ܐܣܩ ܠܩܕܝܫܝܟ ܒܐܘܪܫܠܡ.
14 ܘܗܐ ܐܦ ܗܪܟܐ ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܡܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ:
ܕܢܐܣܘܪ ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܪܝܢ ܫܡܟ. 15 ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܢ
ܩܘܡ ܙܠ. ܡܛܠ ܕܡܐܢܐ ܗܘ ܠܝ ܓܒܝܐ. ܕܢܫܩܘܠ ܫܡܝ
ܠܥܡܡܐ ܘܠܡܠܟܘܬܐ. ܘܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. 16 ܐܢܐ ܓܝܪ

attoniti: quia vocem tantùm audiebant, nemo autem conspiciebatur eis. 8. Et surrexit Schaul è terra, neque ei conspiciebatur quicquam, quum oculi ejus aperti essent. Et apprehendentes manus ejus, introduxerunt eum Damascum. 9. Et non conspiciebatur ei *quicquam* tribus diebus: neque comedit, neque bibit. 10. Erat autem Damasci discipulus quidam, cujus nomen erat Channanja: & Dominus dixit ei per visionem, Channanja. Et dixit, Ecce ego, Domine mi. 11. Et Dominus dixit ei, Surge, proficiscere in vicum qui vocatur rectus, & quære in domo Jihuda Schaulem qui est ex Tarso civitate. 12. Ecce enim quum ipse oraret, vidit per visionem virum, cujus nomen est Channanja, qui ingrederetur, & poneret ei manum, ut aperirentur oculi ejus. 13. Et dixit Channanja, Domine mi, audivi ex multis de homine isto, quot mala intulerit sanctis tuis in Urischelem. 14. Et ecce, etiam hic est potestas ei à summis Sacerdotibus, ut vinciat omnes eos qui invocant nomen tuum. 15. Dixit ei Dominus, Surge, proficiscere. quia vas est mihi electum ut proferat nomē meū ad Gentes, & ad regna, & inter filios Israjel. 16. Ego enim osten-

ܘܬܘܒ ܠܐ ܚܙܝܗܝ ܡܗܝܡܢܐ ܗܘ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܗܘܐ ܒܐܘܪܚܗ
ܟܕ ܚܕܐ. 40 ܦܝܠܝܦܘܣ ܕܝܢ ܐܫܬܟܚ ܒܐܙܘܛܘܣ. ܘܡܢ
ܬܡܢ ܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܘܡܤܒܪ ܒܡܕܝܢ̈ܬܐ ܟܠܗܝܢ: ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ
ܠܩܤܪܝܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܛ

1 ܫܐܘܠ ܕܝܢ ܥܕܟܝܠ ܡܠܐ ܗܘܐ ܒܐܘܡܬܐ ܘܒܚܡܬܐ
ܕܩܛܠܐ ܥܠ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܡܪܢ. 2 ܘܫܐܠ ܠܗ ܐܓܪܬܐ ܡܢ ܪܒ
ܟܘܡܪ̈ܐ: ܕܢܬܠ ܠܗ ܠܕܪܡܤܘܩ ܠܟܢܘܫܬܐ. ܕܐܢ ܗܘ ܕܢܫܟܚ
ܕܪ̈ܕܝܢ ܒܗܕܐ ܐܘܪܚܐ ܓܒܪ̈ܐ ܐܘ ܢܫ̈ܐ: ܢܐܤܘܪ ܢܝܬܐ ܐܢܘܢ
ܠܐܘܪܫܠܡ. 3 ܘܟܕ ܐܙܠ ܗܘܐ ܘܫܪܝ ܡܛܐ ܠܕܪܡܤܘܩ.
ܡܢ ܫܠܝ ܢܓܗܬ ܐܠܝܗܝ ܢܘܗܪܐ ܡܢ ܫܡܝܐ.
4 ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܫܡܥ ܩܠܐ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ: ܫܐܘܠ
ܫܐܘܠ. ܡܢܐ ܪܕܦ ܐܢܬ ܠܝ. ܩܫܐ ܗܘ ܠܟ ܠܡܒܥܛܘ ܠܡܥܩܤܬܐ.
5 ܗܘ ܕܝܢ ܘܐܡܪ. ܡܢ ܐܢܬ ܡܪܝ: ܘܡܪܢ ܐܡܪ. ܐܢܐ ܝܫܘܥ
ܢܨܪܝܐ ܗܘ ܕܐܢܬ ܪܕܦ ܐܢܬ. 6 ܐܠܐ ܩܘܡ ܥܘܠ ܠܡܕܝܢܬܐ:
ܘܬܡܢ ܡܬܡܠܠ ܥܡܟ ܡܢܐ ܕܘܠܐ ܠܟ ܠܡܥܒܕ. 7
ܘܓܒܪ̈ܐ ܕܪ̈ܕܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܒܐܘܪܚܐ: ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܟܕ

APOSTOLORUM. CAP. VIII.

& rursus non vidit eum eunuchus ille, sed abibat per viam suam gaudens. 40. Philippus autem inventus est in Azoto: & inde circuibat, & evangelizabat in civitatibus omnibus usquedum veniret Cæsaream.

CAPUT IX.

1. Schaul autem adhuc plenus erat injuriarum & iræ cruentæ adversus discipulos Domini nostri: 2. Et petiit sibi literas à principe Sacerdotum, quas redderet in Damasco congregationi, ut si ita esset ut inveniret qui iter facerent per hanc viam, viros aut mulieres, vinciens adduceret eos in Urischelem. 3. Et quum proficisceretur, ac inciperet pervenire Damascum, repentinò defluxit super eum lux de cælo. 4. Et cecidit in terram: & audivit vocem quæ dicebat sibi, Schaul Schaul, quid persequeris me? durum est tibi calcitrare contra stimulos. 5. Respondit ille, & dixit, Quis es Domine mi? Et Dominus noster dixit, Sum Jeschua Natzaræus, quem tu persequeris. 6. Sed surge, ingredere civitatem, & ibi dicetur tibi de eo quod oporteat te facere. 7. Et viri qui proficiscebantur cum eo in via, stabant

30 ܘܟܕ ܐܬܩܪܒ ܫܡܥܗ ܕܩܪܐ ܒܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ . ܘܐܡܪ ܠܗ .
ܕܠܡܐ ܡܫܬܟܠ ܐܢܬ ܡܕܡ ܕܩܪܐ ܐܢܬ . 31 ܘܗܘ ܐܡܪ . ܐܝܟܢܐ
ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܣܬܟܠ ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܫ ܢܠܦܢܝ . ܘܒܥܐ ܡܢܗ ܡܢ
ܦܝܠܝܦܘܣ . ܕܢܣܩ ܘܢܬܒ ܥܡܗ . 32 ܦܣܘܩܐ ܕܝܢ ܕܟܬܒܐ
ܕܩܪܐ ܗܘܐ ܒܗ . ܗܢܐ ܗܘܐ . ܐܝܟ ܐܡܪܐ ܠܢܟܣܬܐ
ܐܬܕܒܪ . ܘܐܝܟ ܢܩܝܐ ܩܕܡ ܓܙܘܙܗ ܫܬܝܩ ܗܘܐ . ܘܗܟܢܐ ܠܐ
ܦܬܚ ܦܘܡܗ ܒܡܘܟܟܗ . 33 ܡܢ ܐܘܠܨܢܐ ܘܡܢ ܕܝܢܐ ܐܬܕܒܪ .
ܘܫܪܒܬܗ ܡܢܘ ܢܫܬܥܐ . ܕܡܫܬܩܠܝܢ ܚܝܘܗܝ ܡܢ ܐܪܥܐ . 34
ܘܐܡܪ ܗܘ ܡܗܝܡܢܐ ܠܦܝܠܝܦܘܣ . ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܥܠ
ܡܢܘ ܐܡܪܗ ܗܕܐ ܢܒܝܐ . ܥܠ ܢܦܫܗ ܐܘ ܥܠ ܐܢܫ ܐܚܪܝܢ܀
35 ܗܝܕܝܢ ܦܝܠܝܦܘܣ ܦܬܚ ܦܘܡܗ . ܘܫܪܝ ܡܢܗ ܡܢ ܗܢܐ
ܟܬܒܐ : ܘܡܣܒܪ ܠܗ ܥܠ ܡܪܢ ܝܫܘܥ . 36 ܘܟܕ ܪܕܝܢ ܗܘܘ
ܒܐܘܪܚܐ : ܡܛܝܘ ܗܘܘ ܠܕܘܟܬܐ ܚܕܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܝܐ .
ܘܐܡܪ ܗܘ ܡܗܝܡܢܐ . ܗܐ ܡܝܐ ܡܢܐ ܗܘ ܟܠܝܐ ܕܐܥܡܕ :
38 ܘܦܩܕ ܕܬܩܘܡ ܡܪܟܒܬܐ . ܘܢܚܬܘ ܬܪܝܗܘܢ ܠ
ܡܝܐ . ܘܐܥܡܕܗ ܦܝܠܝܦܘܣ ܠܡܗܝܡܢܐ ܗܘ . 39 ܘܟܕ
ܣܠܩܘ ܡܢ ܡܝܐ . ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ ܚܛܦܬܗ ܠܦܝܠܝܦܘܣ܀

ACTA

30. Quumque accessisset, audivit quod legeret in Isaiah propheta, & dixit ei, Num intelligis tu quod legis? 31. Et ille ait, quomodo possum intelligere, nisi quis direxerit me? Et petiit ab ipso Philippo ut ascenderet & sederet secum. 32. Versiculus autem Scripturæ in quo legebat, est hic, Tamquam agnus ad mactationem ductus est, & sicut ovis coram tondente siluit, & ita non aperuit os suum in depressione sua. 33. Ex angustia & ex judicio sublatus est. & ætatem ejus quis enarrabit? quoniam tollitur vita ejus à terra. 34. Et dicebat eunuchus ille Philippo, Oro te de quonam dixit hoc Propheta? de seipso, an de quopiam alio? 35. Tum Philippus aperuit os suum, & incepit ab hac ipsa Scriptura, evangelizans ei de Domino nostro Jeschua. 36. Et quum pergerent in via, pervenerunt ad locum quemdam in quo erant aquæ. Et ait eunuchus ille, Ecce aquæ: quod est obstaculum quo minus baptizer? 37. Et præcepit ut consisteret currus: & descenderunt ambo ad aquas, & baptizavit Philippus eunuchum illum. 39. Quumque ascenderent ab aquis, Spiritus Domini rapuit Philippum,

ܕܡܘܗܒܬܗ ܕܐܠܗܐ ܒܩܢܝܢܐ ܕܥܠܡܐ ܡܬܩܢܝܐ. 21 ܠܝܬ
ܠܟ ܡܢܬܐ ܐܦܠܐ ܦܣܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܕܐ. ܡܛܠ ܕܠܒܟ ܠܐ
ܗܘܐ ܬܪܝܨ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. 22 ܒܪܡ ܬܘܒ ܡܢ ܒܝܫܘܬܟ ܗܕܐ
ܘܒܥܝ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܕܠܡܐ ܢܫܬܒܩ ܠܟ ܢܟܠܐ ܕܠܒܟ. 23
ܒܡܪܪܬܐ ܓܝܪ ܡܪܝܪܬܐ ܘܒܐܣܘܪܐ ܕܥܘܠܐ ܚܙܐ ܐܢܐ ܕܐܝܬܝܟ. 24
ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ. ܒܥܘ ܐܢܬܘܢ ܡܛܠܬܝ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܕܠܐ
ܢܐܬܐ ܥܠܝ ܡܕܡ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܬܘܢ. 25 ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ
ܘܝܘܚܢܢ: ܟܕ ܐܣܗܕܘ ܐܢܘܢ ܘܐܠܦܘ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܦܟܘ
ܠܗܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܩܘܪܝܐ ܣܓܝܐܐ ܕܫܡܪܝܐ ܣܒܪܘ: 26
ܘܡܠܠ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܥܡ ܦܝܠܝܦܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܩܘܡ
ܙܠ ܠܬܝܡܢܐ ܒܐܘܪܚܐ ܡܕܒܪܝܬܐ ܕܢܚܬܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ
ܠܥܙܐ. 27 ܘܩܡ ܐܙܠ. ܘܐܪܥܗ ܡܗܝܡܢܐ ܚܕ ܕܐܬܐ ܗܘܐ
ܡܢ ܟܘܫ: ܫܠܝܛܐ ܕܩܢܕܩ ܡܠܟܬܐ ܕܟܘܫܝܐ. ܘܗܘ
ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗ ܓܙܗ. ܘܐܬܐ ܗܘܐ ܕܢܣܓܘܕ
ܒܐܘܪܫܠܡ. 28 ܘܟܕ ܗܦܟ ܕܢܐܙܠ: ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܗܝ
ܡܪܟܒܬܐ ܘܩܪܐ ܗܘܐ ܒܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ. 29 ܘܐܡܪܬ ܪܘܚܐ
ܠܦܝܠܝܦܘܣ. ܐܬܩܪܒ ܘܩܪܘܒ ܠܡܪܟܒܬܐ ܗ

quòd donum Dei acquisitione mundi acquiratur. 21. Non est tibi pars neque sors in fide hac: quia cor tuum non fuit rectum coram Deo. 22. Verumtamen convertere à malitia tua hac, & deprecare Deum, si fortè remittatur tibi dolus cordis tui. 23. In felle enim amaro, & in vinculis iniquitatis video te esse. 24. Respondit Simun, ac dixit, Deprecamini vos pro me Deum, ne veniat super me aliquid ex his quæ dixistis. 25. Schemeun autem & Juchanan, quum testificati essent eis, & docuissent sermones Dei, reversi sunt Urischelem, & in pagis multis Samaritanorum evangelizaverunt. 26. Et loquutus est Angelus Domini cum Philippo, ac dixit ei, Surge abi ad meridiem, per viam desertam quæ descendit ab Urischelem in Gaza. 27. Et surgens abiit, & occurrit ei eunuchus quidam qui veniebat ex Æthiopia, præfectus Candacis reginæ Æthiopum, & ipse præfectus erat super universum thesaurum ejus: & venerat ut adoraret in Urischelem. 28. Quumque reverteretur ut abiret, sedebat in curru, & legebat Isaia prophetam. 29. Et dixit Spiritus sanctus Philippo, Accede, & adjunge te currui.

ܗܘܘ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܒܚܪ̈ܫܘܬܗ ܐܬܡܗ ܗܘܐ
ܐܢܘܢ. 12 ܟܕ ܕܝܢ ܗܝܡܢܘ ܠܦܝܠܝܦܘܣ ܕܡܣܒܪ ܗܘܐ ܥܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡܕܝܢ
ܗܘܘ ܓܒܪ̈ܐ ܘܢܫ̈ܐ. 13 ܘܐܦ ܗܘ ܫܡܥܘܢ ܗܝܡܢ ܗܘܐ
ܘܥܡܕ ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܗ ܠܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܗܘܐ
ܐܬܘܬܐ ܘܚܝܠܐ ܪ̈ܘܪܒܐ ܕܗܘܝܢ ܗܘܝ ܒܐܝܕܗ ܬܡܗ ܗܘܐ
ܘܡܬܕܡܪ. 14 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܫܠܝ̈ܚܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܕܩܒܠܬ
ܫܡܪܝܐ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܫܕܪܘ ܠܘܬܗܘܢ ܠܫܡܥܘܢ
ܟܐܦܐ ܘܠܝܘܚܢܢ. 15 ܘܢܚܬܘ ܘܨܠܝܘ ܥܠܝܗܘܢ. ܐܝܟ
ܕܢܩܒܠܘܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 16 ܠܐ ܓܝܪ ܗܘܐ ܥܠ ܚܕ ܡܢ
ܡܢܗܘܢ ܥܕܟܝܠ. ܐܠܐ ܒܠܚܘܕ ܥܡܕܝܢ ܗܘܘ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ. 17 ܗܝܕܝܢ ܣܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܕܐ: ܘܡܩܒܠܝܢ
ܗܘܘ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 18 ܘܟܕ ܚܙܐ ܫܡܥܘܢ ܕܒܣܝܡܐ ܐܝܕܐ
ܕܫܠܝ̈ܚܐ ܡܬܝܗܒܐ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܩܪܒ ܠܗܘܢ ܟܣܦܐ
19. ܟܕ ܐܡܪ. ܗܒܘ ܐܦ ܠܝ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ: ܕܐܝܢܐ ܕܐܣܝܡ
ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܐ ܢܗܘܐ ܡܩܒܠ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 20 ܐܡܪ ܠܗ
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܟܣܦܟ ܥܡܟ ܢܐܙܠ ܠܐܒܕܢܐ. ܡܛܠ ܕܣܒܪܬ

ACTA

bant ei, quia tempore multo magicis præstigiis suis dementaverat eos. 12. Quum verò credidissent Philippo, qui evangelizabat regnum Dei in nomine Domini nostri Jeschua Christi, baptizabantur viri & mulieres. 13. Et etiam ipse Simun credidit ac baptizatus est, & adhærebat ipsi Philippo. Quumque videret signa & virtutes maximas quæ fiebant per manum ejus, attonitus fiebat & mirabatur. 14. Et quum audivissent Apostoli qui erant in Urischelem, quòd recepisset populus Samaritanorum sermonem Dei, miserunt ad eos Schemeun Kipha & Juchanan. 15. Et descenderunt, ac oraverunt pro eis ut acciperent Spiritum sanctum. 16. Non fuerat enim super unum ex eis adhùc: sed tantùm baptizabantur in nomine Domini nostri Jeschua. 17. Tunc imponebant super illos manum, & accipiebant Spiritum sanctum. 18. Et quum videret Simun quòd per impositionem manuum Apostolorum daretur Spiritus sanctus, obtulit eis argentum, 19. Dicens, Date mihi quoque potestatem hanc, ut ille super quem posuero manū, accipiat Spiritus S. 20. Dixit ei Schemeun Kipha, Argentum tuum tecū abeat in perditionem, quia putasti

quod

APOSTOLORUM. CAP. VIII.

præter Apoſtolos tantùm. 2. Et poſitum in capulum ſepelierunt Stephanum homines fideles: & luxerunt propter eum maximè. 3. Schaul autem perſequebatur Eccleſiam Dei, quum intraret in domos, & trahebat homines & mulieres, & tradebat in domum vinctorum. 4. Et illi qui diſperſi fuerant, circuibant, & prædicabant ſermonem Dei. 5. Philippus verò deſcendit in urbem Samaritanorum, & prædicabat de Chriſto. 6. Et quum audirent ſermonem ejus filii hominis qui illic erant, attendebant ei, & acquieſcebant omnibus quæ dicebat, quia videbant ſigna quæ faciebat. 7. Multi enim quos poſſidebant ſpiritus impuri, clamabant voce elata, & egrediebantur ab eis; & alii paralytici & claudi ſanati ſunt. 8. Et gaudium magnum factum eſt in ea civitate. 9. Erat autem illic homo quidam, cujus nomen erat Simun, qui habitaverat in ea civitate tempore multo: & ſuis magicis præſtigiis ſeducebat populum Samaritanorum, quum magnificaret ſeipſum, & diceret, Ego ſum maximus. 10. Et dediti erant ei omnes magni & tenues, & dicebant, Hic eſt virtus magna Dei. 11. Et acquieſce-

54 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܐܬܡܠܝܘ ܚܡܬܐ ܒܢܦܫܗܘܢ. ܘ
ܡܚܪܩܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ ܫܢܝܗܘܢ. 55 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܡܠܐ ܗܘܐ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܚܪ ܒܫܡܝܐ ܘܚܙܐ ܬܫܒܘܚܬܐ
ܕܐܠܗܐ. ܘܠܝܫܘܥ ܟܕ ܩܐܡ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܐܠܗܐ. 56 ܘܐܡܪ
ܗܐ ܚܙܐ ܐܢܐ ܫܡܝܐ ܟܕ ܦܬܝܚܝܢ. ܘܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܟܕ ܩܐܡ
ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܐܠܗܐ. 57 ܘܩܥܘ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܣܟܪܘ ܐܕܢܝܗܘܢ.
ܘܐܬܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܟܠܗܘܢ. 58 ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ
ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܪܓܡܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܣܗܕܘ [illegible]
ܥܠܘܗܝ. ܣܡܘ ܢܚܬܝܗܘܢ ܠܘܬ ܪܓܠܘܗܝ ܕܥܠܝܡܐ ܚܕ
ܕܡܬܩܪܐ ܫܐܘܠ. 59 ܘܪܓܡܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܐܣܛܦܢܘܣ. ܟܕ
ܡܨܠܐ ܘܐܡܪ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܩܒܠ ܪܘܚܝ. 60 ܘܟܕ ܣܡ ܒܘܪܟܘܗܝ.
ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ ܠܐ ܬܩܝܡ ܠܗܘܢ ܗܕܐ ܚܛܝܬܐ.
ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ ܫܟܒ.

ܩܦܠܐܘܢ ܚ

1 ܫܐܘܠ ܕܝܢ ܨܒܐ ܗܘܐ ܘܡܫܬܘܬܦ ܗܘܐ ܒܩܛܠܗ.
ܘܗܘܐ ܗܘܐ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܪܕܘܦܝܐ ܪܒܐ ܥܠ ܥܕܬܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ.
ܘܐܬܒܕܪܘ ܟܠܗܘܢ ܒܩܘܪܝܐ ܕܝܗܘܕ. ܘܐܦ ܒܝܬ ܫܡܪܝܐ.

54. Et quum audivissent hæc, impleti sunt ira in semetipsis, & stridebant dentibus suis contra eum. 55. Et ipse quum plenus esset fide & Spiritu sancto, intuitus est in cælum, & vidit gloriam Dei, & Jeschua stantem à dextera Dei. 56. Ac dixit, Ecce video cælos apertos, & filium hominis stantem à dextera Dei. 57. Et clamaverunt voce elata, ac obturaverunt aures suas, & irruerunt omnes in eum. 58. Et apprehensum ejecerunt eum extra urbem, ac lapidaverunt eum, & ii qui testati sunt in eum, posuerunt vestimenta sua ad pedes adolescentis cujusdam qui vocabatur Schaul. 59. Et lapidabant ipsum Stephanum orantem & dicentem, Domine noster Jeschua accipe spiritum meum. 60. Et quum posuisset genua, clamavit voce elata, & dixit, Domine noster, ne statuas eis hoc peccatum. Et quum hoc dixisset, obdormivit.

CAPUT VIII.

Schaul autem cupidus erat ac particeps mortis ejus: & facta est in illo die persequutio magna adversus ecclesiam quæ est in Urischelem: & dispersi sunt omnes per agros Judææ, & etiam inter Samaritanos, per

[illegible]
[illegible] 45
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 46 [illegible]
[illegible] 47
[illegible] 48 [illegible]
[illegible] 49 [illegible]
[illegible]
[illegible] 50 [illegible]
51 [illegible]
[illegible]
[illegible] 52 [illegible]
[illegible]
52 [illegible]

testimonii Patrum nostrorum in deserto erat, sicut mandaverat is qui loquutus est cum Musche, ut faceret illud secundum similitudinem quam ostendit ei. 45. Et illud ipsum tabernaculum etiam inducendo induxerunt Patres nostri cum Jeschua in terram quam dedit eis Deus hæreditate ex Gentibus illis quas expulit ex conspectu eorum, & deportatum est usque ad dies Davidis, 46. Qui invenit misericordiam in conspectu Dei, & petiit ut inveniret tabernaculum Deo Jaakub. 47. Schelimun autem ædificavit domum. 48. Et excelsus non habitat in opere manuum: sicut dicit Propheta, 49. Cælum mihi thronus meus est, & terra scabellum sub pedibus meis: quamnam ædem ædificabitis mihi? ait Dominus, aut quisnam est locus requietis meæ? 50. Nónne, ecce, manus mea fecit hæc omnia? 51. O duri cervice, & incircumcisi in cordibus suis & in auditu suo, vos omni tempore contra Spiritum sanctum stetistis, sicut patres vestri, etiam vos. 52. Quem enim ex Prophetis non sunt persequuti ac interfecerunt patres vestri? Eos qui prius declaraverunt de adventu Justi illius, quem vos prodidistis, & interfecistis eum. 53. Et accepistis Legem per mandatum Angeli, & non servastis eam.

ܒܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ ܘܒܝܡܐ ܕܣܘܦ. ܘܒܡܕܒܪܐ ܫܢܝܢ ܐܪܒܥܝܢ
37. ܗܢܘ ܡܘܫܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ: ܢܒܝܐ ܢܩܝܡ
ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܡܢ ܐܚܝܟܘܢ ܐܟܘܬܝ ܠܗ ܬܫܡܥܘܢ.
38. ܗܢܘ ܕܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܡܕܒܪܐ ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܗܘ ܕܡܡܠܠ
ܗܘܐ ܥܡܗ ܘܥܡ ܐܒܗܝܢ ܒܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ. ܘܗܘܝܘ ܕܩܒܠ
ܡܠܐ ܚܝܬܐ ܕܢܬܠ ܠܢ. 39 ܘܠܐ ܨܒܘ ܠܡܫܬܡܥܘ ܠܗ ܐܒܗܝܢ:
ܐܠܐ ܫܒܩܘܗܝ. ܘܒܠܒܘܬܗܘܢ ܗܦܟܘ ܠܗܘܢ ܠܡܨܪܝܢ.
40. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܠܐܗܪܘܢ: ܥܒܕ ܠܢ ܐܠܗܐ ܕܢܐܙܠܘܢ ܩܕܡܝܢ.
ܡܛܠ ܕܗܢܐ ܡܘܫܐ ܕܐܦܩܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ: ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ
ܡܢܐ ܗܘܐ ܠܗ. 41 ܘܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܥܓܠܐ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ:
ܘܕܒܚܘ ܕܒܚܐ ܠܦܬܟܪܐ. ܘܡܬܦܨܚܝܢ ܗܘܘ ܒܥܒܕ
ܐܝܕܝܗܘܢ. 42 ܘܗܦܟ ܐܠܗܐ ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ: ܕܢܗܘܘܢ
ܦܠܚܝܢ ܠܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ ܕܢܒܝܐ.
ܠܡܐ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ ܒܡܕܒܪܐ: ܕܒܚܬܐ ܐܘ ܕܒܝܚܬܐ ܩܪܒܬܘܢ
ܠܝ ܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ: 43 ܐܠܐ ܫܩܠܬܘܢ ܡܫܟܢܗ ܕܡܠܟܘܡ.
ܘܟܘܟܒܐ ܕܐܠܗܐ ܪܦܢ: ܕܡܘܬܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܠܡܣܓܕ
ܠܗܝܢ. ܐܫܢܐܟܘܢ ܠܗܠ ܡܢ ܒܒܠ. 44 ܗܐ ܡܫܟܢܐ

in terra Ægypti,& in mari Suph,& in deserto,annis quadraginta. 37. Hic Musche est qui dixit filiis Israjel,Prophetam vobis suscitabit Dominus Deus ex fratribus vestris sicut me: ipsum audietis. 38. Hic est qui fuit in congregatione in deserto cum Angelo illo qui loquebatur cum eo,& cum patribus nostris in monte Sinai: & idem est qui accepit sermones vitæ ut nobis daret. 39. Et noluerunt eum sufferre patres nostri,sed deseruerunt eum,& cordibus suis reversi sunt in Ægyptum. 40. Quum dicerent Aharoni,Fac nobis deos qui eant ante nos: quia huic Musche qui eduxit nos è terra Ægypti, nescimus quid factum sit. 41. Et fecit eis vitulum in diebus illis: & mactaverunt victimas idolis,& exultabant in opere manuum suarum. 42. Et convertit se Deus,& tradidit eos ut colerent exercitus cæli: sicut scriptum est in scripto Prophetarum,Numquid quadraginta annis in deserto oblationem aut victimam obtulistis mihi filii Israjel? 43. Sed sustulistis tabernaculum Malcum,& sidus dei Rephan, imagines quas fecistis ut adoraretis eas: transferam vos ultra Babylonem. 44. Ecce tabernaculum te-

ܐܩܝܡܟ ܥܠܝܢ ܪܫܐ ܘܕܝܢܐ . 28 ܕܠܡܐ ܠܡܩܛܠܢܝ ܒܥܐ
ܐܢܬ : ܐܝܟ ܕܩܛܠܬ ܐܬܡܠܝ ܠܡܨܪܝܐ : 29 ܘܥܪܩ ܡܘܫܐ
ܒܡܠܬܐ ܗܕܐ . ܘܗܘܐ ܬܘܬܒܐ ܒܐܪܥܐ ܕܡܕܝܢ . ܘܗܘܘ ܠܗ
ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ ܀ 30 ܘܟܕ ܫܠܡ ܠܗ ܬܡܢ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ :
ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܒܡܕܒܪܐ ܕܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ : ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܒܢܘܪܐ
ܕܝܩܕܐ ܒܣܢܝܐ . 31 ܘܟܕ ܚܙܐ ܡܘܫܐ ܐܬܕܡܪ ܒܚܙܘܐ ܀
ܘܟܕ ܐܬܩܪܒ ܠܗ ܠܡܚܙܐ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ ܒܩܠܐ . 32 ܐܢܐ
ܐܢܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܟ . ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܘܕܐܝܣܚܩ ܘ
ܘܕܝܥܩܘܒ . ܘܟܕ ܪܬܝܬ ܗܘܐ ܡܘܫܐ : ܠܐ ܡܡܪܚ ܗܘܐ ܕ
ܢܚܘܪ ܒܚܙܘܐ . 33 ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ . ܫܪܝ ܡܣܢܝܟ ܡܢ
ܪܓܠܝܟ . ܐܪܥܐ ܓܝܪ ܕܩܐܡ ܐܢܬ ܒܗ ܩܕܝܫܐ ܗܝ . 34 ܡܚܙܐ
ܚܙܝܬ ܐܘܠܨܢܗ ܕܥܡܝ ܕܒܡܨܪܝܢ : ܘܬܢܚܬܗ ܫܡܥܬ
ܘܢܚܬܬ ܕܐܦܪܘܩ ܐܢܘܢ . ܘܗܫܐ ܬܐ ܐܫܕܪܟ ܠܡܨܪܝܢ . 35
ܠܗܢܐ ܡܘܫܐ ܕܟܦܪܘ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ : ܡܢܘ ܐܩܝܡܟ
ܥܠܝܢ ܪܝܫܐ ܘܕܝܢܐ : ܠܗ ܠܗܢܐ ܐܠܗܐ ܪܝܫܐ ܘܦܪܘܩܐ ܫܕܪ
ܠܗܘܢ . ܒܐܝܕܝ ܡܠܐܟܐ ܗܘ ܕܐܬܚܙܝ ܠܗ ܒܣܢܝܐ . 36 ܗܢܘ
ܕܐܦܩ ܐܢܘܢ : ܟܕ ܥܒܕ ܐܬܘܬܐ ܘܬܕܡܪܬܐ ܘܓܒܪܘܬܐ : ܒ

constituit te super nos principem & judicem ? 28. Num interficere nos quaeris, sicut interfecisti heri Aegyptium ? 29. Et effugit Musche ad sermonem istum, & factus est advena in terra Median: & fuerunt ei duo filii. 30. Et quum impleti essent ei illic quadraginta anni, visus est ei in deserto montis Sinai Angelus Domini in igne qui ardebat in rubo. 31. Quumque vidisset Musche, admiratus est visionem: & quum accederet ad eum ut videret, dixit ei Dominus in voce, 32. Ego sum Deus patrum tuorum, Deus Abraham, Ischak & Jaakub. & tremefactus Musche, non audebat intueri in visionem. 33. Et dixit ei Dominus, Solve calceamenta tua ex pedibus tuis: terra enim in qua tu stas, sancta est. 34. Videndo vidi afflictionem populi mei qui est in Aegypto, & gemitus ejus audivi, ac descendi ut liberem eos: & nunc veni, mittam te in Aegyptum. 35. Hunc Musche quem negaverant, dicentes, Quis constituit te super nos principem & judicem ? hunc ipsum Deus principem & liberatorem misit eis per manus Angeli illius qui visus fuerat ei in rubo. 36. Hic est qui eduxit illos faciens signa & mirabilia ac prodigia

ܒܡܨܪܝܢ܂ 18 ܥܕܡܐ ܕܩܡ ܡܠܟܐ ܐܚܪܢܐ ܥܠ ܡܨܪܝܢ܂ ܐܝܢܐ
ܕܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܠܝܘܣܦ܂ 19 ܘܐܬܚܟܡ ܥܠ ܛܘܗܡܢ
ܘܐܒܐܫ ܠܐܒܗ̈ܝܢ܂ ܘܦܩܕ ܕܢܗܘܘܢ ܡܫܕܝܢ ܝܠܘܕܝܗܘܢ
ܕܠܐ ܢܚܘܢ܂ 20 ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܐܬܝܠܕ ܡܘܫܐ ܘܪܚܝܡ ܗܘܐ
ܠܐܠܗܐ܂ ܘܐܬܪܒܝ ܬܠܬܐ ܝܪ̈ܚܝܢ ܒܒܝܬ ܐܒܘܗܝ܂ 21 ܘܟܕ
ܐܫܬܕܝ ܡܢ ܥܡܗ܂ ܐܫܟܚܬܗ ܒܪܬ ܦܪܥܘܢ ܘܪܒܝܬܗ ܠܗ
ܠܒܪܐ܂ 22 ܘܐܬܪܕܝ ܡܘܫܐ ܒܟܠܗ ܚܟܡܬܐ ܕܡܨܪ̈ܝܐ܂ ܘ
ܚܝܠܬܢ ܗܘܐ ܒܡܠܘܗܝ܂ ܐܦ ܒܥܒܕܘܗܝ܂ 23 ܘܟܕ ܗܘܐ
ܒܪ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ܂ ܣܠܩ ܗܘܐ ܥܠ ܠܒܗ ܕܢܣܥܘܪ ܠܐܚܘܗܝ
ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ܂ 24 ܘܚܙܐ ܠܚܕ ܡܢ ܒܢܝ ܫܪܒܬܗ ܕܡܬܕܒܪ
ܒܩܛܝܪܐ܂ ܘܬܒܥ ܠܗ ܕܝܢܗ܂ ܘܩܛܠܗ ܠܡܨܪܝܐ
ܗܘ ܕܡܛܠܡ ܗܘܐ ܠܗ܂ 25 ܘܣܒܪ ܗܘܐ ܕܡܣܬܟܠܝܢ ܐܚܘܗܝ ܒܢ̈ܝ
ܐܝܣܪܝܠ܂ ܕܐܠܗܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܦܘܪܩܢܐ܂ ܘܠܐ ܐܣܬܟܠܘ܂
26 ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܟܕ ܢܨܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ
ܚܕ܂ ܘܡܦܝܣ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܢܫܬܝܢܘܢ܂ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܓܒܪ̈ܐ ܐܚ̈ܐ
ܐܢܬܘܢ܂ ܡܛܠ ܡܢܐ ܡܥܘܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܚܕ ܥܡ ܚܕ܂ 27 ܗܘ ܕܝܢ
ܕܡܥܘܠ ܗܘܐ ܒܚܒܪܗ܂ ܕܚܝܗ ܡܢ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܢܘ

ACTA

in Ægypto; 18. Donec surgeret rex alius super Ægyptum qui non noverat Jauseph. 19. Et composuit sese adversus cognationem nostram, & malè affecit patres nostros, præcepitque ut abjicerentur nati eorum, ne viverent. 20. Eodem tempore natus est Musche, & dilectus fuit Deo: & educatus est mensibus tribus in domo patris sui. 21. Et quum abjectus esset à populo suo, invenit eum filia Pareun, & educavit eum sibi in filium. 22. Et eruditus est Musche in omni sapientia Ægyptiorum; eratque dives in sermonibus suis, etiam in factis suis. 23. Quumque natus esset quadraginta annos, subiit in cor ejus ut visitaret fratres suos filios Israjel. 24. Et vidit quendam ex filiis generis sui, qui ducebatur coactè: & ultus est eum, & reddidit ei jus, ac interfecit Ægyptium illum qui injuriam intulerat ei. 25. Et putabat quòd intelligerent filii Israjel, quòd Deus per manum ipsius daret liberationem, & non intellexerunt. 26. Die autem alia visus est ipsis quum contenderent unus cum alio, & suadebat eis ut pacarentur, dicens, Homines, fratres estis, propter quid injuriam infertis unus alii? 27. Ille autem qui inferebat injuriam socio suo, repulit eum à se, ac dixit ei, Quis

ܬܡܝܢܝܐ . ܘܐܝܣܚܩ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ . ܘܝܥܩܘܒ ܐܘܠܕ
ܠܬܪܥܣܪ ܐܒܗܬܢ . 9 ܘܗܢܘܢ ܐܒܗܬܢ ܛܢܘ ܒܝܘܣܦ ܘ
ܙܒܢܘܗܝ ܠܡܨܪܝܢ . ܘܐܠܗܐ ܥܡܗ ܗܘܐ . 10 ܘܦܪܩܗ
ܗܘܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܘܠܨܢܘܗܝ . ܘܝܗܒ ܠܗ ܛܝܒܘܬܐ
ܘܚܟܡܬܐ ܩܕܡ ܦܪܥܘܢ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ : ܘܐܩܝܡܗ ܪܫܐ
ܥܠ ܡܨܪܝܢ ܘܥܠ ܟܠܗ ܒܝܬܗ ܀ 11 ܘܗܘܐ ܟܦܢܐ ܘܐܘܠܨܢܐ
ܪܒܐ ܒܟܠܗ ܡܨܪܝܢ . ܘܒܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ . ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܗܘܘ ܠܗܘܢ
ܣܒܥܐ ܐܒܗܬܢ . 12 ܘܟܕ ܫܡܥ ܝܥܩܘܒ ܕܐܝܬ ܥܒܘܪܐ
ܒܡܨܪܝܢ : ܫܕܪ ܗܘܐ ܠܐܒܗܬܢ ܠܘܩܕܡ . 13 ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܕܬܪܬܝܢ
ܙܒܢܝܢ : ܐܘܕܥ ܝܘܣܦ ܢܦܫܗ ܠܐܚܘܗܝ . ܘܐܬܝܕܥ ܠܦܪܥܘܢ
ܫܪܒܬܗ ܕܝܘܣܦ . 14 ܘܫܕܪ ܗܘܐ ܝܘܣܦ : ܘܐܝܬܝܗ
ܠܐܒܘܗܝ ܝܥܩܘܒ ܘܠܟܠܗ ܫܪܒܬܗ . ܘܗܘܘ ܗܘܘ
ܒܡܢܝܢܐ ܫܒܥܝܢ ܘܚܡܫ ܢܦܫܢ . 15 ܘܢܚܬ ܝܥܩܘܒ
ܠܡܨܪܝܢ ܘܡܝܬ ܬܡܢ ܗܘ ܘܐܒܗܬܢ . 16 ܘܐܬܬܢܝܚ ܒܫܟܝܡ .
ܘܐܬܬܣܝܡ ܗܘܐ ܒܩܒܪܐ ܕܙܒܢ ܗܘܐ ܐܒܪܗܡ ܒܟܣܦܐ ܡܢ
ܒܢܝ ܚܡܘܪ . 17 ܘܟܕ ܡܛܐ ܗܘܐ ܙܒܢܐ ܕܡܘܠܟܢܐ ܕܐܫܬܘܕܝ
ܗܘܐ ܒܡܘܡܬܐ ܐܠܗܐ ܠܐܒܪܗܡ . ܣܓܝ ܗܘܐ ܥܡܐ ܘܐܬܥܫܢ

octavo: & Ifchak genuit Jaakub,& Jaakub genuit duodecim patres noftros. 9. Et ipfi patres noftri inviderunt Jaufeph,& vendiderunt eum Ægypto: & Deus cum eo erat. 10. Et liberabat eum ab omnibus anguftiis fuis,ac dedit ei gratiam & fapientiam coram Pareun Rege Ægypti: & conftituit eum principem fuper Ægyptum,& fuper totum domum fuam. 11. Et facta eft fames & anguftia magna in univerfa Ægypto,& in terra Chanaan: & non erat patribus noftris quo faturarentur. 12. Quumque audiviffet Jaakub quod effet frumentum in Ægypto,mifit patres noftros primùm: 13. Et quum profecti effent fecunda vice, notum fecit Jaufeph feipfum fratribus fuis: & innotuit Pareun cognatio Jaufeph. 14. Et mifit Janfeph,& venire fecit patrem fuum Jaakub omnemque cognationem fuam: erantque numero feptuaginta & quinque animæ. 15. Et defcendit Jaakub in Ægyptum: ac mortuus eft illic ipfe & patres noftri. 16. Et tranflatus eft in Sechem, ac pofitus eft in fepulcro quod emerat Abraham argento à filiis Chamur. 17. Et quum adveniret tempus ejus rei quam pollicitus fuerat juramento Deus Abrahamo, crevit populus, & corroboratus eft

ܩܦܠܐܘܢ ܙ

1. ܘܫܐܠܗ ܪܒ ܟܗܢܐ ܕܐܢ ܗܘ ܗܠܝܢ ܗܟܢܐ ܐܢܝܢ܂
2. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܂ ܓܒܪܐ ܐܚܝܢ ܘܐܒܗܬܢ ܫܡܥܘ܂ ܐܠܗܐ
ܕܫܘܒܚܐ ܐܬܚܙܝ ܠܐܒܘܢ ܐܒܪܗܡ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܝܬ
ܢܗܪܝܢ܂ ܥܕ ܠܐ ܢܐܬܐ ܢܥܡܪ ܒܚܪܢ܂ 3 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ܂
ܕܦܘܩ ܡܢ ܐܪܥܟ ܘܡܢ ܠܘܬ ܒܢܝ ܫܪܒܬܟ܂ ܘܬܐ ܠܐܪܥܐ ܐܝܕܐ
ܕܐܚܘܝܟ܂ 4 ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܩ ܐܒܪܗܡ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܟܠܕܝܐ܂
ܘܐܬܐ ܥܡܪ ܒܚܪܢ܂ ܘܡܢ ܠܬܡܢ ܡܢ ܒܬܪ ܕܡܝܬ ܐܒܘܗܝ܂ ܐܫܢܝܗ
ܐܠܗܐ ܠܐܪܥܐ ܗܕܐ܂ ܕܒܗ ܐܢܬܘܢ ܥܡܪܝܢ ܝܘܡܢܐ܂ 5 ܘܠܐ ܝܗܒ
ܠܗ ܝܪܬܘܬܐ ܒܗ܂ ܐܦܠܐ ܕܘܣܬܐ ܕܪܓܠܐ܂ ܘܐܫܬܘܕܝ ܗܘܐ
ܕܢܬܠܝܗ ܠܗ ܐܝܟ ܕܠܡܐܪܬܘܬܐ ܠܗ ܘܠܙܪܥܗ ܡܢ ܒܬܪܗ܂ ܟܕ ܠܝܬ
ܗܘܐ ܠܗ ܒܪܐ܂ 6 ܘܡܠܠ ܥܡܗ ܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܕܢܗܘܐ
ܙܪܥܟ ܬܘܬܒܐ ܒܐܪܥܐ ܢܘܟܪܝܬܐ܂ ܘܢܫܥܒܕܘܢܝܗܝ
ܘܢܒܐܫܘܢ ܠܗ ܐܪܒܥܡܐܐ ܫܢܝܢ܂ 7 ܘܠܥܡܐ ܕܢܫܥܒܕܘܢ
ܠܗ܂ ܐܢܐ ܐܕܘܢܝܘܗܝ ܐܡܪ ܐܠܗܐ܂ ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ
ܢܦܩܘܢ ܘܢܫܡܫܘܢܢܝ ܒܗ ܒܐܬܪܐ ܗܢܐ܂ 8 ܘܝܗܒ ܠܗ
ܕܝܬܩܐ ܕܓܙܘܪܬܐ܂ ܘܗܝܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܝܣܚܩ ܘܓܙܪܗ ܒܝܘܡܐ

ACTA

CAPUT VII.

1. Et interrogavit eum princeps Sacerdotum, Nunquid hæc ita sunt? 2. Ipse verò dixit, Homines fratres & patres nostri, audite, Deus gloriæ visus est patri nostro Abraham, quum esset in Mesopotamia, priusquam veniens habitaret in Charran. 3. Et dixit ei, egredere de terra tua & à filiis cognationis tuæ, & veni in terram illam quam ostendam tibi. 4. Et egressus est tunc Abraham è terra Chaldæorum, & veniens habitavit in Charran. Et inde quum mortuus esset pater ejus, transtulit eum Deus in terram hanc, in qua vos habitatis hodie? 5. Et non dedit ei, hæreditatem in ea, ne *vestigium* quidem pedis: & pollicitus erat quòd daturus esset eam sibi, ut hæreditariò possideret eam, & semini ejus, quum non esset ei filius. 6. Et loquutus est cum eo Deus, quum diceret ei, Erit semen tuum inquilinum in terra aliena, & servituti subjicient ipsum, & malè afficient ipsum quadringentis annis. 7. Et populum cui servient servitutem, judicabo ipsum ego, dicit Deus. & post hæc exibunt, & servient mihi in loco isto. 8. Et dedit ei pactum circumcisionis. & tunc genuit Ischak, & circumcidit eum die octa-

ܕܬܠܡܝܕܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܛܒ. ܘܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ
ܡܫܬܡܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗܝܡܢܘܬܐ. 8 ܐܣܛܦܢܘܣ ܕܝܢ ܡܠܐ ܗܘܐ
ܛܝܒܘܬܐ ܘܚܝܠܐ. ܘܥܒܕ ܗܘܐ ܐܬܘܬܐ ܘܓܒܪܘܬܐ ܒܥܡܐ. 9
ܘܩܡܘ ܗܘܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܕܠܝܒܪܛܝܢܘ.
ܘܩܘܪܝܢܝܐ ܘܐܠܟܣܢܕܪܝܐ. ܘܕܡܢ ܩܝܠܝܩܝܐ ܘܡܢ ܐܣܝܐ. ܘ
ܕܪܫܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܐܣܛܦܢܘܣ. 10 ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ
ܠܡܩܡ ܠܘܩܒܠ ܚܟܡܬܐ ܘܪܘܚܐ ܕܡܡܠܠܐ ܗܘܬ ܒܗ.
11 ܗܝܕܝܢ ܫܕܪܘ ܓܒܪܐ ܘܠܦܘ ܐܢܘܢ ܕܢܐܡܪܘܢ. ܕܫܡ
ܥܢܝܗܝ ܕܐܡܪ ܡܠܐ ܕܓܘܕܦܐ ܥܠ ܡܘܫܐ ܘܥܠ ܐܠܗܐ. 12
ܘܐܙܝܥܘ ܠܥܡܐ ܘܠܩܫܝܫܐ ܘܠܣܦܪܐ. ܘܐܬܘ ܘܩܡܘ ܥ
ܠܘܗܝ. ܘܚܛܦܘܗܝ ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܟܢܘܫܬܐ. 13 ܘܐܩܝܡܘ
ܣܗܕܐ ܕܓܠܐ ܕܐܡܪܝܢ. ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܠܐ ܫܠܐ ܠܡܡܠܠܘ ܡܠܐ
ܠܘܩܒܠ ܢܡܘܣܐ ܘܠܘܩܒܠ ܐܬܪܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ. 14 ܫܡܥܢ ܓܝܪ
ܠܗ ܕܐܡܪ. ܕܝܫܘܥ ܗܢܐ ܢܨܪܝܐ. ܗܘ ܢܣܬܪܝܘܗܝ ܠܐܬܪܐ
ܗܢܐ. ܘܢܫܚܠܦ ܥܝܕܐ ܕܐܫܠܡ ܠܟܘܢ ܡܘܫܐ. 15 ܘܚܪܘ
ܒܗ ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܒܟܢܘܫܬܐ. ܘܚܙܘ
ܦܪܨܘܦܗ ܐܝܟ ܦܪܨܘܦܐ ܕܡܠܐܟܐ ܀

discipulorum in Urischelem valdè: & populus multus ex Judæis obediebat fidei. 8. Stephanus autem plenus erat gratia & virtute, & faciebat signa & prodigia in populo. 9. Et surrexerunt quidam è synagoga quæ vocatur Libertinu, Cyrenæi & Alexandrini, & ii *qui erant* ex Cilicia, & ex Asia, & disputabant cum Stephano. 10. Et non poterant consistere contra sapientiam & Spiritum qui loquebatur in eo. 11. Tunc miserunt homines & instruxerunt eos ut dicerent, Nos audivimus eum quod dixerit sermones blasphemiæ contra Musche & contra Deum. 12. Et commoverunt populum & seniores & Legisperitos: ac venerunt & insurrexerunt in eum, & raptum adduxerunt eum in medium congregationis. 13. Et statuerunt testes falsos, qui dicerent, Iste homo non cessat loqui sermones contra Legem & contra locum hunc sanctum. 14. Nos enim audivimus eum quòd dixerit, quòd Jeschua hic Nazaræus solutururs sit locum hunc, & mutaturus consuetudines quas tradidit vobis Musche. 15. Et intuiti sunt in eum omnes illi qui sedebant in congregatione, & viderunt faciem *ejus* tanquam faciem Angeli.

ܠܡܠܦܘ ܒܗܝܟܠܐ ܘܒܒܝܬܐ ܘܠܡܣܒܪܘ ܥܠ ܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܀

ܩܦܠܐ ܘ

1 ܘܒܗܠܝܢ ܝܘܡܬܐ ܟܕ ܣܓܝܘ ܬܠܡܝܕܐ ܪܛܢܘ
ܗܘܘ ܝܘܢܝܐ ܬܠܡܝܕܐ ܥܠ ܥܒܪܝܐ ܕܡܬܒܣܝܢ ܗܘܝ ܐ
ܪܡܠܬܗܘܢ ܒܬܫܡܫܬܐ ܕܟܠܝܘܡ 2 ܘܩܪܘ ܬܪܥܣܪ ܫܠܝܚܐ
ܠܟܠܗ ܟܢܫܐ ܕܬܠܡܝܕܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܠܐ ܫܦܝܪ ܕܢܫܒܘܩ
ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܢܫܡܫ ܒܦܬܘܪܐ 3 ܒܨܘ ܗܟܝܠ ܐܚܝܢ
ܘܓܒܘ ܡܢܟܘܢ ܫܒܥܐ ܓܒܪܝܢ ܕܐܝܬ ܥܠܝܗܘܢ ܣܗܕܘܬܐ
ܘܡܠܝܢ ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ ܘܚܟܡܬܐ ܘܢܩܝܡ ܐܢܘܢ ܥܠ ܗܕܐ
ܨܒܘܬܐ 4 ܘܚܢܢ ܢܗܘܐ ܐܡܝܢܝܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܬܫܡܫܬܐ
ܕܡܠܬܐ 5 ܘܫܦܪܬ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܩܕܡ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܓܒܘ
ܠܐܣܛܦܢܘܣ ܓܒܪܐ ܕܡܠܐ ܗܘܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ
ܘܠܦܝܠܝܦܘܣ ܘܠܦܪܟܘܪܘܣ ܘܠܢܝܩܢܘܪ ܘܠܛܝܡܘܢ ܘܠܦܪܡܢܐ
ܘܠܢܝܩܠܐܘܣ ܓܝܘܪܐ ܐܢܛܝܘܟܝܐ 6 ܗܠܝܢ
ܩܡܘ ܩܕܡܝܗܘܢ ܕܫܠܝܚܐ ܘܟܕ ܨܠܝܘ ܣܡܘ ܥܠܝܗܘܢ
ܐܝܕܐ 7 ܘܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܪܒܝܐ ܗܘܬ ܘܣܓܝ ܗܘܐ ܡܢܝܢܐ

docere in templo & domi, & evangelizare de Domino nostro Jeschua Christo.

CAPUT VI.

1. Et in illis diebus, quum multiplicati essent discipuli, murmurabant Græci discipuli adversus Hebræos, quòd contemnerentur viduæ eorum in ministerio quotidiano. 2. Et vocaverunt duodecim Apostoli totam congregationem discipulorum, & dixerunt eis, Non est bonum ut relinquamus sermonem Dei, & ministremus mensis. 3. Dispicite igitur fratres mei, & eligite septem viros ex vobis de quibus sit testimonium, & plenos Spiritu Domini ac sapientia: & constituemus eos super hoc munere. 4. Et nos erimus seduli in oratione & ministerio sermonis. 5. Et placuit hic sermo coram toto populo: & elegerunt Stephanum, virum qui plenus erat fide & Spiritu sancto, & Philippum, & Prochorum, & Nicanorē, & Timonem, & Parmenam, & Nicolaum proselytum Antiochæum. 6. Hi steterunt coram Apostolis: & quum orassent, posuerunt super eos manum. 7. Et sermo Dei crescebat, & augebatur numerus di-

ܠܗܘܢ܂ ܓܒܪܐ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܐܙܕܗܪܘ ܒܢܦܫܟܘܢ܂ ܘܚܙܘ
ܡܢܐ ܘܠܐ ܠܟܘܢ ܠܡܥܒܕ ܥܠ ܗܠܝܢ ܐܢܫܐ܂ 36 ܡܢ ܩܕܡ
ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܝܘܡܬܐ܆ ܩܡ ܗܘܐ ܬܘܕܐ ܘܐܡܪ ܥܠ ܢܦܫܗ ܕܪܒܐ
ܗܘ ܐܢܫ܂ ܘܐܬܢܩܦܘ ܒܬܪܗ ܐܝܟ ܐܪܒܥܡܐܐ ܓܒܪܝܢ܂ ܘܗܘ ܐܬܩܛܠ
ܘܗܢܘܢ ܕܐܬܢܩܦܘ ܗܘܘ ܒܬܪܗ ܐܬܒܕܪܘ܂ ܘܗܘܘ ܐܝܟ ܠܐ ܡܕܡ܂
37 ܘܩܡ ܡܢ ܒܬܪܗ ܝܗܘܕܐ ܓܠܝܠܝܐ܆ ܒܝܘܡܬܐ ܕܡܬܟܬܒܝܢ
ܗܘܘ ܐܢܫܐ ܒܟܣܦ ܪܫܐ܂ ܘܐܗܦܟ ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܒܬܪܗ܂
ܘܗܘ ܐܒܕ܂ ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܢܩܦܘ ܗܘܘ ܒܬܪܗ ܐܬܒܕܪܘ܂
38 ܘܗܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܬܪܚܩܘ ܠܟܘܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܢܫܐ
ܘܫܒܘܩܘ ܐܢܘܢ܂ ܐܢ ܗܘ ܓܝܪ ܕܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܐܝܬܝܗ ܗܕܐ ܬܪܥܝܬܐ ܐܘ
ܗܢܐ ܥܒܕܐ܆ ܡܫܬܪܐ ܘܥܒܪ܂ 39 ܐܢ ܕܝܢ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ܂ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܒܐܝܕܝܟܘܢ ܕܬܫܪܘܢܝܗ܂ ܕܠܡܐ
ܬܫܬܟܚܘܢ ܕܠܘܩܒܠ ܐܠܗܐ ܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܘ
ܐܬܛܦܝܣܘ ܠܗ 40 ܘܩܪܘ ܠܫܠܝܚܐ ܘܢܓܕܘ ܐܢܘܢ܂
ܘܦܩܕܘ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܡܡܠܠܝܢ ܒܫܡܐ ܕܝܫܘܥ܂ ܘܫܪܘ
ܐܢܘܢ܂ 41 ܘܢܦܩܘ ܡܢ ܩܕܡ ܟܢܫܗܘܢ ܟܕ ܚܕܝܢ܂ ܕܫܘܝܢ ܗܘܘ
ܕܡܛܠ ܫܡܐ ܢܨܛܥܪܘܢ܂ 42 ܘܠܐ ܫܠܝܢ ܗܘܘ ܟܠܝܘܡ

illis, Homines filii Israjel attendite vobis ipsis, & videte quid oporteat vos facere de istis viris. 36. Nam ante hoc tempus surrexit Thauda, & dixit de seipso quòd aliquid esset magni, & abierunt post eum quasi quadringenti homines: & ipse interfectus est, & illi qui abibant post eum, dispersi sunt & facti sunt tanquam nihil. 37. Et surrexit post eum Jihuda Galilæus in diebus quibus describebantur homines argento capitationis, & avertit populum multum post se: & ille mortuus est, & omnes, qui abierant post eum, dispersi sunt. 38 Et nunc dico vobis, Abstinete ab istis hominibus, & finite eos. nam si *ita* fit quòd à filiis hominis sit hæc cogitatio & hoc opus, dissolventur & dissipabuntur: 39. Si autem ex Deo est, non est facultas in manibus vestris ut dissipetis ipsum: ne reperiamini quòd adversus Deum insurgatis. Et paruerunt ei: 40. Et vocaverunt Apostolos, & verberaverunt eos: & præceperunt eis ne loquerentur in nomine Jeschua, ac dimiserunt eos. 41. Et egressi sunt è conspectu eorum, gaudentes quòd digni facti essent ut propter nomen ignominia afficerentur. 42. Nec cessabant quotidie

ܒܩܛܝܪܐ. ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܠܡܐ ܢܪܓܡܘܢ ܐܢܘܢ ܥܡܐ.
27 ܘܟܕ ܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ ܐܩܝܡܘ ܐܢܘܢ ܩܕܡ ܟܠܗ ܟܢܫܐ.
ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܪܒ ܟܗ̈ܢܐ ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ. 28 ܠܐ ܗܘܐ
ܡܦܩܕܘ ܦܩܕܢ ܠܟܘܢ: ܕܐܢܫ ܠܐ ܬܠܦܘܢ ܒܫܡܐ ܗܢܐ: ܐܢܬܘܢ
ܕܝܢ ܗܐ ܡܠܝܬܘܢܗ ܠܐܘܪܫܠܡ ܡܢ ܝܘܠܦܢܟܘܢ. ܘܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܬܝܬܘܢ ܥܠܝܢ ܕܡܗ ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ. 29 ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܥܡ
ܫܠܝ̈ܚܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐܠܗܐ ܘܠܐ ܠܡܫܬܡܥܘ ܝܬܝܪ ܡܢ
ܒܢܝ̈ܢܫܐ. 30 ܐܠܗܐ ܕܐܒܗ̈ܝܢ ܐܩܝܡ ܠܝܫܘܥ: ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ
ܩܛܠܬܘܢܝܗܝ ܟܕ ܬܠܝܬܘܢܝܗܝ ܥܠ ܩܝܣܐ. 31 ܠܗ ܠܗܢܐ
ܐܩܝܡ ܐܠܗܐ ܪܫܐ ܘܡܚܝܢܐ. ܘܐܪܝܡܗ ܒܝܡܝܢܗ: ܐܝܟ
ܕܢܬܠ ܬܝܒܘܬܐ ܘܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛ̈ܗܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. 32 ܘܚܢܢ ܣܗ̈ܕܐ
ܚܢܢ ܕܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ. ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܐܠܗܐ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ. 33 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܗܘܘ ܗܠܝܢ
ܡ̈ܠܐ. ܐܬܚܡܬܘ ܗܘܘ ܒܪܘܓܙܐ. ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ
ܠܡܩܛܠܘ ܐܢܘܢ. 34 ܘܩܡ ܗܘܐ ܚܕ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܫܡܗ
ܗܘܐ ܓܡܠܝܐܝܠ ܡܠܦܢ ܢܡܘܣܐ ܘܡܝܩܪ ܡܢ ܟܠܗ ܥܡܐ
ܘܦܩܕ ܕܢܦܩܘܢ ܐܢܘܢ ܠܫܠܝ̈ܚܐ ܠܒܪ ܩܠܝܠ ܙܒܢܐ. 35 ܘܐܡܪ

ACTA

coactè (timebant enim ne lapidaret ipſos populus.) 27. Et quum adduxiſſet eos, ſtatuerunt eos coram tota congregatione : & incipiebat princeps Sacerdotum dicere eis, 28. Nonne præcipiendo præcepimus vobis ut neminem doceretis in nomine hoc ? Vos autem, ecce, repleviſtis ipſam Uriſchelem doctrina veſtra, & vultis vos inducere ſuper nos ſanguinem hominis hujus. 29. Reſpondit Schemeun cum Apoſtolis & dixit eis, Deo oportet obedire potiùs quàm filiis hominis. 30. Deus Patrum noſtrorum ſuſcitavit Jeſchua, quem vos interfeciſtis, ſuſpendentes eum in ligno. 31. Hunc ipſum ſtatuit Deus principem & ſervatorem : & exaltavit eum dextera ſua, ut daret converſionem & remiſſionem peccatorum Iſrajel. 32. Et nos teſtes ſumus ſermonum horum : ac Spiritus ſanctus ipſe quem dedit Deus iis qui credunt in ſe. 33. Et quum audiviſſent hos ſermones, diſſecabantur ira, & cogitabant interficere eos. 34. Et ſurrexit quidam ex Phariſæis, cujus nomen erat Gamaliel, doctor Legis, & honoratus ab univerſo populo, & juſſit ut educerent Apoſtolos foras ad tempus exiguum. 35. Ac dixit illis,

ܕܥܡܗ . ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܢ ܝܘܠܦܢܐ ܕܙܕܘܩܝܐ . 18
ܘܐܪܡܝܘ ܐܝܕܝܐ ܥܠ ܫܠܝܚܐ . ܘܐܚܕܘ ܐܢܘܢ ܐܣܪܘ ܒܒܝܬ
ܐܣܝܪܐ . 19 ܗܝܕܝܢ ܒܠܠܝܐ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ . ܦܬܚ ܬܪܥܐ
ܕܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܐܦܩ ܐܢܘܢ . ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . 20 ܙܠܘ ܩܘܡܘ
ܒܗܝܟܠܐ . ܘܡܠܠܘ ܠܥܡܐ ܟܠܗܘܢ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܕܚܝܐ .
21 ܘܢܦܩܘ ܒܢܓܗ ܨܦܪܐ . ܘܥܠܘ ܠܗܝܟܠܐ ܘܡܠܦܝܢ ܗܘܘ . ܪܒ
ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ . ܩܪܘ ܠܒܢܝ ܟܢܘܫܬܗܘܢ ܘܠܩܫܝܫܐ
ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ . ܘܫܕܪܘ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܕܢܝܬܘܢ ܠܫܠܝܚܐ .
ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܐܝܠܝܢ ܕܐܫܬܕܪܘ ܡܢܗܘܢ . ܠܐ ܐܫܟܚܘ 22
ܐܢܘܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ . ܘܗܦܟܘ ܐܬܘ . 23 ܘܐܡܪܝܢ
ܐܫܟܚܢ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܕܐܚܝܕ ܒܚܬܝܬܘܬܐ . ܘܠܢܛܘܪܐ
ܕܩܝܡܝܢ ܥܠ ܬܪܥܐ . ܘܦܬܚܢ ܘܐܢܫ ܠܐ ܐܫܟܚܢ ܬܡܢ . 24
ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܐܪܟܘܢܐ ܕܗܝܟܠܐ .
ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܒܗܘܢ . ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܕܡܢܐ ܗܝ
ܗܕܐ . 25 ܘܐܬܐ ܐܢܫ ܐܘܕܥ ܐܢܘܢ . ܕܗܢܘܢ ܓܒܪܐ ܕܚܒܫܬܘܢ
ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ . ܗܐ ܩܝܡܝܢ ܒܗܝܟܠܐ ܘܡܠܦܝܢ ܠܥܡܐ . 26
ܗܝܕܝܢ ܐܙܠ ܐܪܟܘܢܐ ܥܡ ܦܠܚܐ ܕܢܝܬܘܢ ܐܢܘܢ . ܠܐ ܒܩ

qui erant cum eo, qui erant ex doctrinâ Tzadukæorum. 18. Et injecerunt manus in Apostolos, & apprehensos incluserunt eos in carcere. 19. Tunc nocte Angelus Domini aperuit januam carceris, & eduxit eos: ac dixit eis; 20. Abite, state in templo, & loquimini populo omnes sermones hos vitæ. 21. Et egressi sunt tempore auroræ, ingressique sunt in templum, ac docebant. Princeps autem Sacerdotum, & qui cum eo erant, convocaverunt collegas suos & seniores Israjel, & miserunt ad carcerem qui adducerent ipsos Apostolos. 22. Et quum eo ivissent hi qui missi fuerant ab eis, non invenerunt illos in carcere, & reversi venerunt; 23. Ac dixerunt, Invenimus carcerem clausum diligenter, & etiam custodes stantes ad januam, & aperuimus, & neminem invenimus ibi. 24. Et quum audirent hos sermones summi sacerdotes & magistratus templi, hæsitabant de illis, & cogitabant quidnam esset hoc. 25. Et veniens quidam notum fecit eis; Illi viri quos inclusistis in carcere, ecce stant in templo, & docent populum. 26. Tunc profecti sunt magistratus cum ministris ut adducerent eos non

ܗܐ ܪ̈ܓܠܝܗܘܢ ܕܩܒ̈ܘܪܘܗܝ ܕܒܥܠܟܝ ܒܬܪܥܐ . ܘܩܝܡܝܢ
ܢܦܩܘܢܟܝ . 10 ܘܡܚܕܐ ܢܦܠܬ ܩܕܡ ܪ̈ܓܠܝܗܘܢ
ܘܡܝܬܬ : ܘܥܠܘ ܥܠܝ̈ܡܐ ܗܢܘܢ ܘܐܫܟܚܘܗ̇ ܟܕ ܡܝܬܐ .
ܘܫܩܠܘ ܩܒܪܘܗ̇ ܠܘܬ ܒܥܠܗ̇ . 11 ܘܗܘܬ
ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ ܒܟܠܗ̇ ܥܕܬܐ . ܘܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ .
12 ܘܗܘܝܢ ܗܘܝ ܒܐܝ̈ܕܝ ܫܠܝ̈ܚܐ ܐܬܘ̈ܬܐ ܘܚܝ̈ܠܐ ܣܓܝ̈ܐܐ
ܒܥܡܐ . ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ ܒܐܣܛܘܐ
ܕܫܠܝܡܘܢ . 13 ܘܡܢ ܐܢܫܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܠܐ ܡܡܪܚ ܗܘܐ ܐܢܫ ܕܢܬܩܪܒ
ܠܘܬܗܘܢ . ܐܠܐ ܡܫܒܚ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܡܐ . 14 ܘܝܬܝܪ
ܡܬܬܘܣܦܝܢ ܗܘܘ ܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ .
ܟܢ̈ܫܐ ܕܓܒܪ̈ܐ ܘܕܢܫ̈ܐ . 15 ܐܝܟܢܐ ܕܒܫܘ̈ܩܐ ܡܦܩܝܢ
ܗܘܘ ܟܪ̈ܝܗܐ ܟܕ ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܒܥܪ̈ܣܬܐ . ܕܡܐ ܕܐܬܐ
ܫܡܥܘܢ ܐܦ ܛܠܢܝܬܗ ܬܛܠܠ ܥܠܝܗܘܢ . 16 ܐܬܝܢ
ܗܘܘ ܕܝܢ ܣܓܝ̈ܐܐ ܠܘܬܗܘܢ ܡܢ ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ
ܕܚܕܪ̈ܝܗ̇ ܕܐܘܪܫܠܡ ܟܕ ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܟܪ̈ܝܗܐ ܘܐܝܠܝܢ
ܕܫܢܝܩܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܪ̈ܘܚܐ ܛܢ̈ܦܬܐ . ܘܡܬܐܣܝܢ ܗܘܘ
ܟܠܗܘܢ . 17 ܘܐܬܡܠܝ ܗܘܐ ܚܣܡܐ ܪܒ ܟܗ̈ܢܐ ܘܟܠܗܘܢ

ecce pedes sepelientium maritum tuum ad ostium, & illi efferent te. 10. Et eadem hora cecidit ante pedes eorum, & mortua est. & ingressi sunt juvenes illi ac invenerunt eam mortuam: & impositam in capulum deferentes, sepelierunt eam juxta maritum suum. 11. Et factus est timor magnus in toto coetu, & in omnibus illis qui audierunt. 12. Et fiebant per manum Apostolorum signa & prodigia multa in populo: omnesque congregabantur simul in portico Schelimun. 13. Et ex aliis nemo audebat ut appropinquaret ad eos, sed magnificabat eos populus. 14. Et magis adjiciebantur illi qui credebant in Domino, turba virorum ac mulierum. 15. Ita ut in plateas efferrent infirmos jacentes in lectis: ut quum veniret Schemeun, saltem umbra ejus tegeret illos. 16. Veniebant autem multi ad eos ex civitatibus aliis quae sunt circa Urischelem, afferentes infirmos & eos quibus erant spiritus impuri: & sanabantur omnes. 17. Et repletus erat invidia princeps Sacerdotum, & omnes

qui

ܩܦܠܐܘܢ ܗ

ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܚܢܢܝܐ. ܥܡ ܐܢܬܬܗ ܕܫܡܗ
ܗܘܐ ܫܦܝܪܐ. ܙܒܢ ܗܘܐ ܩܪܝܬܗ. 2 ܘܛܫܝ ܡܢ ܕܡܝܗ̇
ܟܕ ܝܕܥܐ ܗܘܬ ܐܢܬܬܗ. ܘܐܝܬܝ ܡܢܗ ܡܢ ܟܣܦܐ
ܘܣܡ ܩܕܡ ܪܓܠܝܗܘܢ ܕܫܠܝܚܐ. 3 ܘܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ.
ܚܢܢܝܐ. ܡܢܐ ܗܘ ܕܡܠܐ ܣܛܢܐ ܠܒܟ. ܕܬܕܓܠ ܒܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ. ܘܬܛܫܐ ܡܢ ܟܣܦܐ ܕܕܡܝ ܩܪܝܬܐ. 4 ܠܐ ܗܘܐ
ܕܝܠܟ ܗܘܬ ܥܕ ܠܐ ܬܙܕܒܢ. ܘܡܢ ܕܐܙܕܒܢܬ ܬܘܒ ܐܢܬ ܫܠܝܛ
ܗܘܝܬ ܥܠ ܕܡܝܗ̇. ܠܡܢܐ ܣܡܬ ܒܠܒܟ ܕܬܥܒܕ ܣܘܥܪܢܐ
ܗܢܐ. ܠܐ ܕܓܠܬ ܒܒܢܝ ܐܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܐܠܗܐ. 5 ܘܟܕ ܫܡܥ
ܚܢܢܝܐ ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܢܦܠ ܘܡܝܬ. ܘܗܘܬ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ
ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ. 6 ܘܩܡܘ ܐܝܠܝܢ ܕܛܠܝܐ
ܒܝܢܬܗܘܢ ܘܟܢܫܘܗܝ ܘܐܦܩܘܗܝ ܩܒܪܘܗܝ. 7 ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܗܘܝ
ܬܠܬ ܫܥܝܢ. ܐܦ ܐܢܬܬܗ ܥܠܬ. ܟܕ ܠܐ ܝܕܥܐ ܡܕܡ ܕܗܘܐ. 8
ܐܡܪ ܠܗ̇ ܫܡܥܘܢ. ܐܡܪܝ ܠܝ ܒܗܠܝܢ ܕܡܝܐ ܙܒܢܬܘܢ
ܩܪܝܬܐ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ. ܐܝܢ ܒܗܠܝܢ ܕܡܝܐ. 9 ܐܡܪ ܠܗ̇
ܫܡܥܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܫܬܘܝܬܘܢ ܠܡܢܣܝܘ ܠܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ.

APOSTOLORUM.

Cap. V.

1. Et vir quidam, cujus nomen erat Channania cum uxore sua cujus nomen erat Schaphira vendidit agrum suum. 2. Et tulit de pretio ejus, & abscondit consentiente uxore sua, & attulit ex illo argento, & posuit ante pedes Apostolorum. 3. Et dixit ei Schemeun, Channanja, quid est quòd sic implevit Satanah cor tuum, ut mentireris in Spiritum sanctum, & absconderes de argento pretii agri? 4. Nonne erat tuus antequam venderetur? & quum venditus est, rursus tu potestatem habebas super pretium ejus? Quare posuisti in corde tuo ut faceres voluntatem hanc? Non es mentitus in filios hominum, sed in Deum. 5. Et quum audiret Channanja hos sermones, cecidit & mortuus est. Et factus est timor magnus in omnibus qui audiverunt. 6. Et surrexerunt illi qui juvenes erant inter eos, & collegerunt eum, & eductum sepelierunt eum. 7. Et posteaquam essent tres horæ, etiam uxor ejus ingressa est nesciens quid factum esset. 8. Dixit ei Schemeun, Dic mihi, num hoc pretio vendidistis agrum? Illa autem dixit, Etiam, hoc pretio. 9. Dixit ei Schemeun, *Quoniam pares fuistis* in tentando Spiritum Domini,

31 ܘܟܕ ܒܥܘ ܘܐܬܟܫܦܘ: ܐܬܬܙܝܥ ܐܬܪܐ ܕܒܗ ܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ.
ܘܐܬܡܠܝܘ ܟܠܗܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܘܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ
ܥܡ ܟܠܢܫ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ: 32 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܟܢܫܐ ܕܐܢܫܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܗܝܡܢܘ ܗܘܘ ܢܦܫܐ ܚܕܐ. ܘܠܒܐ ܚܕ. ܘܠܐ ܐܢܫ
ܡܢܗܘܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܥܠ ܩܢܝܢܐ ܕܩܢܐ ܗܘܐ ܕܕܝܠܗ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܠܐ
ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܫܘܬܦܘܬܐ ܗܘܐ. 33 ܘܚܝܠܐ ܪܒܐ
ܡܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܫܠܝܚܐ: ܥܠ ܩܝܡܬܗ ܕܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. ܘܛܝܒܘܬܐ ܪܒܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܥܡ ܟܠܗܘܢ. 34 ܘܐܢܫ
ܠܝܬ ܗܘܐ ܒܗܘܢ ܕܚܣܝܪ. ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܩܢܝܢ ܗܘܘ ܩܘܪܝܐ
ܘܒܬܐ. ܡܙܒܢܝܢ ܗܘܘ. ܘܡܝܬܝܢ ܕܡܝܐ ܕܡܕܡ ܕܡܙܕܒܢ: 35
ܘܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܪܓܠܝܗܘܢ ܕܫܠܝܚܐ: ܘܡܬܝܗܒ
ܗܘܐ ܠܐܢܫ ܐܢܫ ܐܝܟ ܡܕܡ ܕܣܢܝܩ ܗܘܐ. 36 ܝܘܣܦ ܕܝܢ
ܗܘ ܕܐܬܟܢܝ ܒܪܢܒܐ ܡܢ ܫܠܝܚܐ. ܕܡܬܬܪܓܡ ܒܪܐ ܕܒܘܝܐܐ:
ܠܘܝܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܩܘܦܪܘܣ: 37 ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܚܩܠܐ
ܘܙܒܢܗ. ܘܐܝܬܝ ܕܡܘܗܝ ܘܣܡ ܩܕܡ ܪܓܠܝܗܘܢ ܕ
ܫܠܝܚܐ.

ACTA

31. Et quum orassent & obsecrassent, commotus est locus in quo congregati erant: & repleti sunt omnes Spiritu sancto, & loquebantur liberè sermonem Dei. 32. Erat autem congregationi hominum eorum qui crediderant una anima & una mens: & nemo ex eis dicebat de opibus quas possidebat, quòd suæ essent: sed quicquid erat eis, communitatis erat. 33. Et virtute magna testabantur ipsi Apostoli de resurrectione Jeschua Christi: & gratia magna erat cum omnibus ipsis. 34. Et nemo erat inter eos qui egenus esset. illi enim qui possidebant agros & domos, vendebant, & afferebant pretia rei quæ vendebatur: 35. Ac ponebant ad pedes Apostolorum: & dabatur unicuique secundùm id quod opus habebat. 36. Jausepho autem illi qui cognominatus est Bar-nabba ab Apostolis (quod exponitur Filius consolationis) Levitæ ex regione Cypro, 37. Erat ager: & vendidit eum, & attulit pretium ejus, & posuit ante pedes Apostolorum.

[illegible]

glorificabat Deum propter id quod factum fuerat. 22. Natus enim amplius quàm quadraginta annos erat homo ille in quo factum fuerat signum sanationis. 23. Et quum dimissi essent, venerunt ad fratres suos, & narraverunt eis quicquid dixerant Sacerdotes & seniores. 24. Et illi quum audivissent, simul sustulerunt vocem suam ad Deum, & dixerunt, Domine, tu es Deus qui fecisti cælum & terram, & maria, & quicquid est in eis. 25. Et tu es qui loquutus es per Spiritum sanctum per os Davidis servi tui, Quare tumultuati sunt populi, & gentes meditatæ sunt inane? 26. Adstiterunt reges terræ & potestatem habentes, ac consilium inierunt simul adversus Dominum, & adversus Christum ejus. 27. Congregati enim verè sunt in urbe hac adversus sanctum Filium tuum Jeschuá, quem unxeras, Hiraudis & Pilatus cum gentibus & cœtu Israjel, 28. Ad faciendum quicquid manus tua & voluntas tua priùs definivit ut fieret. 29. Et etiam nunc Domine intuere & vide minas eorum, & da servis tuis ut liberè prædicent sermonem tuum. 30. Te manum tuam extendente ad sanitates & ad prodigia quæ fient in nomine filii tui sancti Jeschuá.

13 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܡܠܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܘܕܝܘܚܢܢ ܕܓܠܐ
ܐܡܪܘܗ̇ : ܐܣܬܟܠܘ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܣܦܪܐ ܘܗܕܝܘܛܐ ܐܢܘܢ . ܘܬܗܝܪܝܢ
ܒܗܘܢ . ܘܐܫܬܘܕܥܘ ܐܢܘܢ ܕܥܡ ܝܫܘܥ ܡܬܗܦܟܝܢ ܗܘܘ .
14 ܘܚܙܝܢ ܗܘܘ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܚܓܝܪܐ ܗܘ ܕܐܬܐܣܝ :
ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܡܕܡ ܠܡܐܡܪ ܠܘܩܒܠܗܘܢ . 15
ܗܝܕܝܢ ܦܩܕܘ ܕܢܦܩܘܢ ܐܢܘܢ ܡܢ ܟܢܘܫܬܗܘܢ . ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ
ܚܕ ܠܚܕ : 16 ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܠܗܘܢ ܠܓܒܪܐ ܗܠܝܢ . ܗܐ ܓܝܪ ܐܬܐ
ܓܠܝܬܐ ܕܗܘܬ ܒܐܝܕܝܗܘܢ : ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܝܗ̇ ܕܐܘܪܫܠܡ
ܐܬܝܕܥܬ : ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢܢ ܕܢܟܦܘܪ . 17 ܐܠܐ ܕܠܐ ܬܘܣܦ
ܢܦܘܩ ܬܒܐ ܗܢܐ : ܢܐܝܡ ܠܗܘܢ : ܕܬܘܒ ܠܐ ܢܡܠܠܘܢ
ܒܫܡܐ ܗܢܐ ܠܐܢܫ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ . 18 ܘܩܪܘ ܐܢܘܢ ܘܦܩܕܘ
ܐܢܘܢ : ܕܟܠ ܟܠ ܠܐ ܢܡܠܠܘܢ ܘܠܐ ܢܠܦܘܢ ܒܫܡܗ ܕܝܫܘܥ :
19 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܝܘܚܢܢ ܥܢܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ . ܐܢ ܟܐܢܐ
ܗܝ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܠܟܘܢ ܢܫܡܥ ܝܬܝܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܘܢܘ . 20 ܠܐ
ܓܝܪ ܡܫܟܚܝܢܢ ܕܡܕܡ ܕܚܙܝܢ ܘܫܡܥܢ ܠܐ ܢܡܠܠܝܘܗܝ .
21 ܘܐܠܘܨܘ ܐܢܘܢ ܘܫܪܘ ܐܢܘܢ . ܠܐ ܓܝܪ ܐܫܟܚܘ ܠܗܘܢ
ܥܠܬܐ ܕܢܣܝܡܘܢ ܒܩܛܪܓܗܘܢ ܡܛܠ ܥܡܐ . ܟܠܢܫ ܓܝܪ

13. Et quum audivissent sermonem Schemeun, & Juchanan, quòd liberè dixissent illum, consideraverunt quòd non nossent libros, & idiotæ essent, & mirabantur propter eos, ac agnoscebant eos quòd cum Jeschua versati fuerant. 14. Et videbant quòd staret cum eis claudus ille qui sanatus fuerat: nec poterant quicquam dicere contra eos. 15. Tunc præceperunt ut secedere facerent eos à conventu eorum. Et dicebant unus ad alium, 16. Quid faciemus hominibus istis? Ecce enim, signum manifestum quod factum est per manus eorum, omnibus habitantibus in Urischelem innotuit, neque possumus negare. 17. Sed ne amplius exeat fama hæc, minemur illis ne rursus loquantur de nomine hoc ulli ex filiis hominum. 18. Et vocaverunt eos, & præceperunt eis ut omnino non loquerentur, neque docerent in nomine Jeschua. 19. Responderunt Schemeun Kipha & Juchanan, ac dixerunt eis, An justum sit coram Deo ut vos audiamus potiùs quàm Deum, judicate. 20. Non enim possumus id quod vidimus & audivimus, ipsum non loqui. 21. Et minati sunt eis, & dimiserunt eos. non enim invenerunt illis causam quam ponerent in accusatione illorum, propter populum. Quisque enim glo-

ܪܡܫܐ. 4 ܘܣܓܝܐܐ ܕܫܡܥܘ ܗܘܘ ܡܠܬܐ ܗܝܡܢܘ ܗܘܘ.
ܘܐܬܡܢܝܘ ܗܘܘ ܒܡܢܝܢܐ: ܐܝܟ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ. 5
ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ: ܐܬܟܢܫܘ ܐܪܟܘܢܐ ܘܩܫܝܫܐ ܘܣܦܪܐ. 6
ܘܐܦ ܚܢܢ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܩܝܦܐ. ܘܝܘܚܢܢ ܘܐܠܟܣܢܕܪܘܣ.
ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܪܒܝ ܟܗܢܐ. 7 ܘܟܕ
ܐܩܝܡܘ ܐܢܘܢ ܒܡܨܥܬܐ: ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ: ܒܐܝܢܐ
ܚܝܠܐ ܐܘ ܒܐܝܢܐ ܫܡܐ ܥܒܕܬܘܢ ܗܕܐ. 8 ܗܝܕܝܢ ܫܡܥܘܢ
ܟܐܦܐ: ܐܬܡܠܝ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܪܟܘܢܘܗܝ
ܕܥܡܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ ܫܡܥܘ. 9 ܐܢ ܚܢܢ ܝܘܡܢܐ
ܡܬܕܝܢܝܢܢ ܡܢܟܘܢ: ܥܠ ܛܝܒܘܬܐ ܕܗܘܬ ܠܒܪܢܫܐ ܟܪܝܗܐ:
ܒܡܢܐ ܗܢܐ ܐܬܐܣܝ: 10 ܝܕܝܥܐ ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܘܠܟܠܗ ܥܡܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܒܫܡܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܨܪܝܐ ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ
ܙܩܦܬܘܢܝܗܝ: ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܐܩܝܡܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. ܒܗ
ܒܗܘ ܗܢܐ ܩܐܡ ܗܢܐ ܩܕܡܝܟܘܢ ܟܕ ܚܠܝܡ. 11 ܗܢܘ ܟܐܦܐ
ܕܫܘܝܛܬܘܢ ܐܢܬܘܢ ܒܢܝܐ. ܘܗܘܐ ܠܪܝܫ ܩܪܢܐ. 12
ܘܠܝܬ ܒܐܢܫ ܐܚܪܝܢ ܦܘܪܩܢܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܫܡܐ ܐܚܪܢܐ
ܬܚܝܬ ܫܡܝܐ ܕܐܬܝܗܒ ܠܒܢܝܢܫܐ. ܕܒܗ ܘܠܐ ܠܡܚܐ.

APOSTOLORUM. CAP. IV.

vespera. 4. Et multi qui audiverunt sermonem, crediderunt: & erant numero quasi quinque millia virorum. 5. Et die postero congregati sunt magistratus, & seniores & Legisperiti. 6. Et etiam Chanan princeps sacerdotum, & Kajapha & Juchanan & Alexander, & ii qui erant ex genere summorum Sacerdotum. 7. Et quum statuissent eos in medio, interrogabant eos, Qua virtute aut quo nomine fecistis hoc? 8. *Tunc* Schemeun Kipha repletus est Spiritu sancto, & dixit eis, Magistratus populi & Seniores domus Israjel, audite. 9. Si nos hodie judicamur à vobis pro bono quod factum est filio hominis infirmo, nempe per quid hic sanatus sit. 10. Hoc notum sit vobis & toti populo Israjel, quòd in nomine Jeschua Christi Natzaræi, quem vos crucifixistis, quem suscitavit Deus à mortuis, per hoc ipsum, ecce stat *iste* coram vobis sanus. 11. Hic est lapis quem reprobastis vos ædificantes, & ipse factus est in caput anguli. 12. Nec est in homine alio salus, non enim est nomen aliud sub cælo quod datum sit filiis hominis per quod oporteat servari.

ܠܫܘܡܠܝܐ ܕܙܒܢܐ. ܕܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܠܠ ܐܠܗܐ ܒܦܘܡܐ
ܕܢܒܝܘܗܝ ܩܕܝܫܐ ܕܡܢ ܥܠܡ. 22 ܡܘܫܐ ܓܝܪ ܐܡܪ: ܕܢܒܝܐ
ܢܩܝܡ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܡܢ ܐܚܝܟܘܢ ܐܟܘܬܝ. ܠܗ ܫܡܥܘ
ܒܟܠܡܕܡ ܕܢܡܠܠ ܥܡܟܘܢ. 23 ܘܢܗܘܐ ܟܠ ܢܦܫ ܕܠܐ
ܬܫܡܥ ܠܢܒܝܐ ܗܘ: ܬܐܒܕ ܢܦܫܐ ܗܝ ܡܢ ܥܡܗ. 24
ܘܢܒܝܐ ܟܠܗܘܢ ܕܡܢ ܫܡܘܐܝܠ ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܒܬܪܗ ܗܘܘ:
ܡܠܠܘ ܘܐܟܪܙܘ ܥܠ ܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ. 25 ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ ܒܢܝܗܘܢ
ܕܢܒܝܐ: ܘܕܕܝܬܩܐ ܐܝܕܐ ܕܐܬܩܝܡ ܐܠܗܐ ܠܐܒܗܝܢ. ܟܕ ܐܡܪ ܠܐܒܪܗܡ:
ܕܒܙܪܥܟ ܢܬܒܪܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܫܪܒܬܐ ܕܐܪܥܐ. 26 ܠܟܘܢ ܡܢ
ܩܕܡ ܐܩܝܡ. ܘܫܕܪ ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ ܟܕ ܡܒܪܟ ܠܟܘܢ. ܐܢ
ܬܬܦܢܘܢ ܘܬܬܘܒܘܢ ܡܢ ܒܝܫܘܬܟܘܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܕ ܀

ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܠܥܡܐ: ܩܡܘ
ܥܠܝܗܘܢ ܟܗܢܐ ܘܙܕܘܩܝܐ ܘܐܣܛܪܛܓܐ ܕܗܝܟܠܐ: 2 ܟܕ
ܡܬܚܡܬܝܢ ܗܘܘ ܥܠܝܗܘܢ ܕܡܠܦܝܢ ܠܥܡܐ: ܘܡܟܪܙܝܢ
ܒܡܫܝܚܐ ܥܠ ܩܝܡܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. 3 ܘܐܪܡܝܘ ܒܗܘܢ
ܐܝܕܝܐ. ܘܢܛܪܘ ܐܢܘܢ ܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ. ܡܛܠ ܕܪܡܫ ܗܘܐ ܓܝܪ

complementum temporum omnium eorum, quæ loquutus est Deus per os prophetarum sanctorum suorum qui à seculo *fuerunt*. 22. Musche enim dixit, Prophetam excitabit vobis Dominus ex fratribus vestris sicut me: eum audite in omnibus quæ loquetur vobiscum. 23. Et erit, omnis anima quæ non audierit Prophetam illum, perdetur anima illa de populo suo. 24. Et Prophetæ omnes qui à tempore Schemuil, & ii qui post eum fuerunt, loquuti sunt, & annunciaverunt de diebus his. 25. Vos estis Filii Prophetarum, & pacti quod posuit Deus Patribus nostris, quum diceret Abrahamo, In semine tuo benedictionem consequentur omnes generationes terræ. 26. Vobis prius suscitavit, & misit Deus Filium suum benedicentem vobis, si convertamini & resipiscatis à pravitatibus vestris.

CAPUT IV.

1. Et quum hos sermones loquerentur ad populum, surrexerunt contra eos Sacerdotes & Tzaddukæi & magistratus templi: 2. Quũ irati essent adversus eos quòd docerent populum, & prædicarent in Christo de resurrectione à mortuis. 3. Et injecerunt in eos manus, & servârunt eos in diẽ posterũ, quia prope erat ve-

ܐܝܟ ܗܘ ܕܒܚܝܠܢ ܐܘ ܒܫܘܠܛܢܢ ܥܒܕܢ ܗܢܐ ܕܢܗܠܟ
ܗܢܐ. 13 ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܘܕܐܝܣܚܩ ܘܕܝܥܩܘܒ. ܐܠܗܐ
ܕܐܒܗܬܢ ܫܒܚ ܠܒܪܗ ܝܫܘܥ: ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܐܫܠܡܬܘܢ
ܘܟܦܪܬܘܢ ܒܗ ܩܕܡ ܐܦܘܗܝ ܕܦܝܠܛܘܤ. ܟܕ ܗܘ ܙܕܩ
ܗܘܐ ܕܢܫܪܝܘܗܝ. 14 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܩܕܝܫܐ ܘܠܙܕܝܩܐ ܟܦܪܬܘܢ.
ܘܫܐܠܬܘܢ ܠܟܘܢ ܠܓܒܪܐ ܩܛܘܠܐ ܕܢܫܬܒܩ ܠܟܘܢ.
15 ܘܠܗܘ ܕܝܢ ܐܪܟܐ ܕܚܝܐ ܩܛܠܬܘܢ. ܘܠܗ ܐܩܝܡ ܐܠܗܐ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. ܘܚܢܢ ܟܠܢ ܣܗܕܘܗܝ. 16 ܘܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܫܡܗ. ܠܗܢܐ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܗܘ ܐܫܪܪ
ܘܐܣܝܗ. ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܗ ܗܝ ܝܗܒܬ ܠܗ ܗܕܐ ܚܠܝܡܘܬܐ ܩܕܡ
ܟܠܟܘܢ. 17 ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܚܝ: ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܒܛܥܝܘܬܐ ܥܒܕܬܘܢ
ܗܕܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕܘ ܪܫܝܟܘܢ. 18 ܘܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܩܕܡ ܐܟܪܙ
ܐܢܝܢ ܒܦܘܡ ܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ ܕܢܚܫ ܡܫܝܚܗ: ܫܡܠܝ
ܗܟܢܐ. 19 ܬܘܒܘ ܗܟܝܠ ܘܐܬܦܢܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܥܛܝܢ ܠܗ
ܚܛܗܝܟܘܢ. 20 ܘܢܐܬܘܢ ܠܟܘܢ ܙܒܢܐ ܕܢܝܚܐ ܡܢ ܩܕܡ
ܦܪܨܘܦܗ ܕܡܪܝܐ ܘܢܫܕܪ ܠܟܘܢ ܠܗܘ ܕܡܛܝܒ ܗܘܐ ܠܟܘܢ
ܠܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 21 ܗܘ ܕܘܠܐ ܗܘܐ ܠܫܡܝܐ ܕܢܩܒܠܘܢܝܗܝ ܥܕܡܐ

quasi quod ipsum virtute nostra aut potestate nostra fecerimus ut ambularet hic? 13. Deus ipse Abraham & Ischak & Jaakub; Deus patrum nostrorum, glorificavit Filium suum Jeschua, quem vos prodidistis, & abnegastis eum ante faciem Pilati, quum ille justificasset ut solveret eum. 14. Vos autem sanctum & justum negastis, & petiistis hominem homicidam ut daretur vobis. 15. Illum autem principem vitæ interfecistis; quem excitavit Deus à mortuis: & nos omnes testes ejus sumus. 16. Et per fidem nominis sui; hunc quem videtis & agnoscitis, ipse confirmavit & sanavit: & fides quæ est in eum, dedit illi hanc sanitatem coram omnibus vobis. 17. Sed nunc, fratres mei, novi quod per errorem fecistis hoc, sicut fecerunt principes vestri. 18. Et Deus secundum quod prius promulgavit per os omnium prophetarum, quod passurus esset Christus ejus, implevit ita. 19. Resipiscite igitur, & convertimini, ut deleantur peccata vestra: 20. Et eveniant vobis tempora tranquillitatis à conspectu faciei Domini, ac mittat vobis illum qui præparatus erat vobis, Jeschua Christum. 21. Quem oportet cælos excipere usque ad

ܫܦܝܪܐ. ܕܢܗܘܐ ܫܐܠ ܙܕܩܬܐ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܥܐܠܝܢ ܠܗܝܟܠܐ.
3 ܗܢܐ ܟܕ ܚܙܐ ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܝܘܚܢܢ ܕܥܐܠܝܢ ܠܗܝܟܠܐ.
ܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܙܕܩܬܐ. 4 ܘܚܪܘ ܒܗ
ܫܡܥܘܢ ܘܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܚܘܪ ܒܢ. 5 ܗܘ ܕܝܢ ܚܪ
ܒܗܘܢ ܟܕ ܣܒܪ ܗܘܐ ܕܡܕܡ ܢܣܒ ܡܢܗܘܢ. 6 ܐܡܪ ܠܗ
ܫܡܥܘܢ ܕܗܒܐ ܘܣܐܡܐ ܠܝܬ ܠܝ. ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܝ ܠܟ ܝܗܒ
ܐܢܐ ܠܟ. ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܨܪܝܐ ܩܘܡ ܗܠܟ.
7 ܘܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܕܝܡܝܢܐ ܘܐܩܝܡܗ. ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܫܬܪܪ
ܪܓܠܘܗܝ ܘܥܩܒܘܗܝ. 8 ܘܫܘܪ ܩܡ ܘܗܠܟ. ܘܥܠ ܥܡܗܘܢ
ܠܗܝܟܠܐ ܟܕ ܡܗܠܟ ܘܫܘܪ ܘܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ. 9 ܘܚܙܝܗܝ
ܟܠܗ ܥܡܐ ܟܕ ܡܗܠܟ ܘܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ. 10 ܘܝܕܥܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܕܗܘ ܡܣܟܢܐ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܟܠܝܘܡ ܘܫܐܠ ܗܘܐ ܙܕܩܬܐ
ܒܬܪܥܐ ܕܡܬܩܪܐ ܫܦܝܪܐ. ܘܐܬܡܠܝܘ ܬܕܡܘܪܬܐ ܘܬܗܪܐ ܥܠ
ܡܕܡ ܕܗܘܐ. 11 ܘܟܕ ܐܚܝܕ ܗܘܐ ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܝܘܚܢܢ. ܪܗܛܘ
ܠܘܬܗܘܢ ܟܠܗ ܥܡܐ ܟܕ ܬܡܝܗܝܢ ܠܐܣܛܘܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܫܠܝܡܘܢ.
12 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܓܒܪܐ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.
ܡܢܐ ܡܬܕܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗܕܐ. ܐܘ ܠܢ ܡܢܐ ܚܝܪܝܢ ܐܢܬܘܢ.

Speciosa, ut esset petens eleemosynam ab iis qui ingrediebantur templum. 3. Is quum vidisset Schemeun & Juchanan, quòd ingrederentur in templum, petebat ab eis, ut darent sibi eleemosynam. 4. Et intuiti sunt eum Schemeun & Juchanan: ac dixerunt ei, Intuere in nos. 5. Ille autem intuitus est in eos, quum speraret accipere ab eis aliquid. 6. Dixit ei Schemeun, Aurum & argentum non est mihi: sed id quod est mihi, do tibi: In nomine Domini nostri Jeschua Christi Natzaræi surge, ambula. 7. Et apprehendit eum manu sua dextera, & erexit eum: & eadem hora confirmati sunt pedes ejus & calcanei ejus. 8. Et exsiliens surrexit, & ambulavit: ac ingressus est cum eis in templum, ambulans & exsiliens, & laudans Deum. 9. Et vidit eum totus populus ambulantem, & laudantem Deum. 10. Et agnoverunt quòd is esset ille mendicus qui sedebat quotidie & petebat eleemosynam ad portam quæ vocatur Speciosa, & repleti sunt admiratione, & stupore super eo quod factum fuerat. 11. Et quum teneret Schemeun & Juchanan, accurrit totus populus stupefactus ad eos ad porticum quæ vocatur Schelimun. 12. Quumq; videret Schemeũ, respõdit, & dixit eis, Homines, filii Israjel, quid miramini super hoc? Aut in nos quid intuemini,

qua-

ܗܘܘ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܩܨܝܐ ܕܐܘܟܪܣܛܝܐ . 43 ܘܗܘܬ ܗܘܬ
ܕܚܠܬܐ ܒܟܠ ܢܦܫ . ܘܐܬܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܘܓܒܪܘܬܐ : ܗܘܝ
ܗܘܝ ܒܝܕ ܫܠܝܚܐ ܒܐܘܪܫܠܡ . 44 ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܗܝܡܢܘ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ ܗܘܘ . ܘܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܒܓܘ ܗܘܐ . 45 ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܩܢܝܢܐ ܡܙܒܢܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ : ܘܡܦܠܓܝܢ ܗܘܘ ܠܐܢܫ ܐܢܫ ܐܝܟ ܡܕܡ
ܣܢܝܩ ܗܘܐ . 46 ܘܟܠܝܘܡ ܐܡܝܢܝܢ ܗܘܘ ܒܗܝܟܠܐ .
ܚܕܐ ܢܦܫ . ܘܒܒܝܬܐ ܩܨܝܢ ܗܘܘ ܦܪܣܘܬܐ . ܘܡܩܒܠܝܢ
ܗܘܘ ܣܝܒܪܬܐ ܟܕ ܚܕܝܢ . ܘܒܦܫܝܛܘܬܐ ܕܠܒܗܘܢ . 47
ܘܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ ܟܕ ܝܗܝܒܝܢ ܠܪܚܡܐ ܩܕܡ ܟܠܗ
ܥܡܐ . ܘܡܪܢ ܡܘܣܦ ܗܘܐ ܟܠܝܘܡ ܠܐܝܠܝܢ ܕܚܝܝܢ ܗܘܘ
ܒܥܕܬܐ .

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܣܠܩܝܢ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܝܘܚܢܢ ܐܟܚܕܐ
ܠܗܝܟܠܐ : ܒܥܕܢܐ ܕܨܠܘܬܐ ܕܬܫܥ ܫܥܝܢ : 2 ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܚܕ
ܡܚܓܪܐ ܕܡܢ ܟܪܣ ܐܡܗ : ܫܩܠܝܢ ܗܘܘ ܐܢܫܐ ܐܝܠܝܢ
ܕܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܡܝܬܝܢ ܘܡܣܝܡܝܢ ܠܗ : ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܕܡܬܩܪܐ

APOSTOLORUM. CAP. II.

in precatione, & in fractione eucharistiæ. 43. Et factus est timor in omni anima. Et signa multa & prodigia fiebant per manum Apostolorum in Urischelem. 44. Et omnes qui crediderant, simul erant: & quicquid erat eis, communitatis erat. 45. Et illi quibus erat possessio *aliqua*, vendebant eam, & dividebant unicuique prout necessarium erat. 46. Et quotidie perseverabant in templo *uno animo:* & domi frangebant portionem, & capiebant cibum exsultantes, & in puritate cordis sui, 47. Laudantes Deum, traditi in favorem coram universo populo. Et Dominus noster addebat quotidie illis eos qui salvi fiebant in cœtu.

CAPUT III.

1. Et factum est ut quum ascenderent Schemeun Kipha & Juchanan simul in templum in tempore precationis nonæ horæ, 2. Et ecce, homo quidam claudus ex utero matris suæ, quem ferebant viri illi qui soliti erant afferentes & ponentes eum in porta templi quæ vocatur

ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܘܐܫܕ ܡܘܗܒܬܐ ܗܕܐ: ܕܗܐ ܐܢܬܘܢ ܚܙܝܢ
ܘܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. 34 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܘܝܕ ܣܠܩ ܠܫܡܝܐ.
ܡܛܠ ܕܗܘ ܐܡܪ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ ܬܒ ܠܟ ܡܢ ܝܡܝܢܝ.
35 ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܘܒܫܐ ܠܪܓܠܝܟ. 36
ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܟܝܠ ܢܕܥ ܟܠܗ ܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ: ܕܡܪܝܐ ܘܡܫܝܚܐ
ܥܒܕܗ ܐܠܗܐ: ܠܗܢܐ ܝܫܘܥ ܕܐܢܬܘܢ ܨܠܒܬܘܢ. 37 ܘܟܕ
ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܐܬܬܢܝܚܘ ܒܠܒܗܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܫܡܥܘܢ
ܘܠܫܪܟܐ ܕܫܠܝܚܐ. ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܐܚܝܢ: 38 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܫܡܥܘܢ. ܬܘܒܘ ܘܥܡܕܘ ܐܢܫ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ
ܝܫܘܥ: ܠܫܘܒܩܢ ܚܛܗܐ. ܕܬܩܒܠܘܢ ܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ. 39 ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܗܘܐ ܫܘܘܕܝܐ ܘܠܒܢܝܟܘܢ.
ܘܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܪܚܝܩܝܢ. ܐܝܠܝܢ ܕܗܘ ܐܠܗܐ ܢܩܪܐ ܐܢܘܢ.
40 ܘܒܡܠܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܡܣܗܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܒܥܐ
ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܚܝܘ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܡܥܩܡܬܐ.
41 ܘܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ ܒܪܝܫܐܝܬ ܩܒܠܘ ܡܠܬܗ ܘܗܝܡܢܘ
ܘܥܡܕܘ. ܘܐܬܬܘܣܦܘ ܒܗܘ ܝܘܡܐ: ܐܝܟ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ
ܢܦܫܢ. 42 ܘܡܩܘܝܢ ܗܘܘ ܒܝܘܠܦܢܐ ܕܫܠܝܚܐ. ܘܡܫܬܘܬܦܝܢ

quæ *fuerat* de Spiritu sancto, & effudit donum hoc quod, ecce, vos videtis & auditis. 34. Nequaquam enim David ascendit in cælum: nam ipse dicit, Dixit Dominus Domino meo, Sede à dextera mea, 35. Donec posuero inimicos tuos scabellum pedibus tuis. 36. Verè igitur sciat tota domus Israjel, quòd Dominum & Christum fecerit eum Deus, hunc, inquam, Jeschua quem vos crucifixistis. 37. Et quum audivissent hæc, compuncti sunt in corde suo: & dixerunt Schemeun & reliquis Apostolis, Quid faciemus fratres? 38. Dixit eis Schemeun, Convertimini, & baptizemini unusquisque vestrum *in nomine Domini Jeschua* in remissionem peccatorum: & accipietis donum Spiritus sancti. 39. Vobis enim facta est promissio & filiis vestris, ac omnibus iis qui longè sunt, quos ipse Deus vocaverit. 40. Et sermonibus aliis pluribus testabatur eis, & petebat ab eis, quum diceret, Servate vos à generatione hac prava. 41. Et quidam ex iis promptè acceperunt sermonem ejus, ac crediderunt baptizatique sunt: & addita sunt in illo die quasi tria millia animarum. 42. Et perseverantes erant in doctrina Apostolorum, & communicabant in

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

APOSTOLORUM. CAP. II.

per providentiam & voluntatem Dei, tradidistis in manus improborum, & crucifixistis ac interfecistis. 24. Deus autem excitavit eum, & solvit dolores sepulcri: quia impossibile erat ut detineretur in ipso sepulcro. 25. David enim dixit de eo, Ab initio fui spectans Dominum meum in omni tempore: quoniam ad dexteram meam est ut non commovear. 26. Propterea lætatum est cor meum, & exsultavit gloria mea, & etiam corpus meum habitabit in spe. 27. Quoniam non relicturus es animam meam in sepulcro, nec traditurus es benignum tuum ut videat corruptionem. 28. Manifestasti mihi viam vitæ: replebis me jucunditate cum vultu tuo. 29. Homines fratres, permittitur dicere apertè apud vos de patriarcha David, quòd mortuus est, & etiam sepultus est, & locus sepulturæ ejus est apud nos usque in hunc diem. 30. Propheta enim erat, & sciebat quòd juramentum jurasset sibi Deus, De fructibus ventris sui sedere faciam super thronum tuum. 31. Et antè vidit, & loquutus est de resurrectione Christi, quòd non sit derelictus in sepulcro, etiā corpus ejus nō viderit corruptionē. 32. Hunc Jeschua suscitavit Deus, & nos omnes testes ejus sumus. 33. Et ipse est qui per dexterā Dei exaltatus est, & accepit à Patre promissionem

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 15 [illegible]
[illegible] 16 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 18 [illegible]
[illegible] 19 [illegible]
[illegible]
[illegible] 20 [illegible]
[illegible] 21 [illegible]
[illegible] 22 [illegible]
[illegible]
[illegible]

ACTA

Hi merum biberunt, & inebriati sunt. 14. Et post hæc surrexit Schemeun Kipha cum undecim Apostolis, & extulit vocem suam, ac dixit eis, Homines Judæi, & omnes qui habitatis in Urischelem, hoc notum sit vobis, & attendite sermones meos: 15. Non enim, sicut vos putatis, hi ebrii sunt; nam ecce, usque nunc tertia est hora. 16. Sed hoc est quod dictum est in Juil Propheta, 17. Erit in diebus postremis, (dicit Deus) effundam Spiritum meum super omnem carnem: & prophetabunt filii vestri & filiæ vestræ, & juvenes vestri visiones videbunt, & seniores vestri somnia somniabunt. 18. Et super servos meos & super ancillas meas effundam Spiritum meum in diebus illis, & prophetabunt. 19. Et dabo signa in cælo, & prodigia super terram, sanguinem & ignem, & vaporem fumi. 20. Sol mutabitur in caliginem, & luna in sanguinem, priusquam veniat dies Domini magnus & formidabilis. 21. Et erit, omnis qui invocaverit nomen Domini, servabitur. 22. Homines filii Israjel, audite sermones hos; Jeschua Natzarenum, hominem qui à Deo conspectus est apud vos virtutibus & prodigiis quæ Deus fecit in medio vestri per manum ejus, sicut vos nostis: 23. Hunc, *inquam*, qui segregatus erat ad hoc

por

[illegible]

APOSTOLORUM. CAP. II.

loqui diversis linguis, prout Spiritus dabat eis eloqui. 5. Erant autem homines qui habitabant in Urischelem, qui timebant à Deo, Judæi, ab omnibus populis qui sunt sub cælo. 6. Et quando factus est sonus ille, congregatus est totus populus, & conturbatus, eo quòd audiret unumquemque ex illis, quod loquerentur linguis ipsorum. 7. Stupefacti *autem* erant omnes, & mirabantur, dicentes unus ad alium, Hi omnes qui loquuntur, nonne ecce Galilæi sunt? 8. Quomodò nos audirimus unusquisque linguam suam in qua nati sumus? 9. Parthi & Medi & Elanæi, & qui habitant inter flumina, Judæi & Cappadoces, & qui sunt regionis Ponti & Asiæ, 10. Et qui sunt regionis Phrygiæ, & Pamphyliæ, & Ægypti, & regionum Libyæ, qui sunt vicini Cyrenæ, & qui venerunt è Roma, Judæi & Proselyti. 11. Et qui sunt ex Creta & Arabia: ecce, audimus quod loquuntur linguis nostris mirabilia Dei. 12. Mirabantur autem omnes & hæsitabant, dicentes unus ad alium, Quæ est hæc voluntas? 13. Alii autem deridebant eos, dicentes,

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 24 [illegible]
[illegible]
[illegible]
26 [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] 2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 4

ACTA

qui fuerunt nobiscum in illo tempore toto in quo ingressus est & egressus est inter nos Dominus Jeschua, 21. Qui incepit à Baptismo Juchanan usque in diem quo assumtus est à nobis, ut ipse sit nobiscum testis resurrectionis ejus. 23. Et statuerunt duos, Jauseph qui vocatur Bar-Schabbah, qui cognominatus est Justus: & Mattiah. 24. Et quum orarent, dixerunt, Tu Domine, nosti quod est in cordibus omnium, ostende unum quem eligis ex his duobus, 25. Ut ipse accipiat portionem ministerii, & apostolatum à quo separavit se Jihudah, ut abiret in locum suum. 26. Et jecerunt sortes, & ascendit *sors* ad Mattiah: & connumeratus est cum undecim Apostolis.

CAPUT II.

1. Et quum implerentur dies Pentecostes, quum essent congregati omnes simul: 2. Factus est repente è cœlo sonus tamquam venti vehementis, & impleta est eo tota domus illa in qua sedentes erant. 3. Et visæ sunt eis linguæ quæ dispertitæ erant tamquam ignis, & sederunt super unumquemque ex eis. 4. Et repleti sunt omnes Spiritu sancto, & incipiebant

lo-

[illegible]

APOSTOLORUM. Cap. I.

& Bar-tulmai, & Jaakub filius Calphai, & Schemeun Zelotes, & Jihudah filius Jaakub. 14. Hi omnes pariter seduli erant in oratione una anima, cum mulieribus & cum Marjam matre Jeschua, & cum fratribus ipsius *Jeschua*. 15. Et in illis ipsis diebus surrexit Schemeun Kipha in medio discipulorum, (erat autem ibi turba hominum quasi centum viginti) ac dixit; 16. Viri fratres, Justum erat ut impleretur Scriptura ea quam prædixit Spiritus sanctus per os Davidis, de Jihuda illo qui fuit dux illis qui apprehenderunt Jeschua. 17. Quia connumerabatur nobiscum, & erat ei portio in ministerio hoc. 18. Hic est qui acquisivit sibi agrum ex mercede peccati: & cecidit super faciem suam super terram, & divisus est à medietate sui; & effusum est universum corpus ejus. 19. Et hoc ipsum notum factum est omnibus iis qui habitant in Urischelem: & ita vocatus est ager ille lingua regionis, Chakel-demah, cujus interpretatio est, Ager sanguinis. 20. Scriptum enim est in libro Psalmorum, Habitatio ejus sit deserta, & inhabitans non sit in ea. Et, Ministerium ejus accipiat alter. 21. Opus est igitur aliquo ex his viris

ܠܗ ܡܪܢ ܐܢܬ ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܡܠܟܘܬܐ ܠܐܝܣܪܝܠ . 7 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܗܘ . ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܝ ܠܡܕܥ ܙܒܢܐ ܐܘ ܙܒ̈ܢܐ :
ܐܝܠܝܢ ܕܐܒܐ ܣܡ ܐܢܘܢ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܝܠܗ . 8 ܐܠܐ ܡܐ
ܕܐܬܐ ܥܠܝܟܘܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ : ܬܣܒܘܢ ܚܝܠܐ ܘܬܗܘܘܢ
ܠܝ ܣܗ̈ܕܐ . ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܒܟܠܗ ܝܗܘܕ . ܘܐܦ ܒܝܬ ܫܡܪ̈ܝܐ .
ܘܥܕܡܐ ܠܣܘܦܗ ܕܐܪܥܐ . 9 ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ : ܟܕ ܚܙܝܢ
ܠܗ ܐܫܬܩܠ . ܘܥܢܢܐ ܩܒܠܬܗ ܘܐܬܟܣܝ ܡܢ ܥܝܢܝܗܘܢ .
10 ܘܟܕ ܡܚܝܪܝܢ ܗܘܘ ܒܫܡܝܐ ܟܕ ܗܘ ܐܙܠ ܗܘܐ : ܐܫܬܟܚܘ
ܠܗܘܢ ܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܩܝܡܝܢ ܠܘܬܗܘܢ . ܒܠܒܘܫܐ ܚܘܪܐ . 11
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܓܠܝܠܝܐ : ܡܢܐ ܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܘܚܝܪܝܢ ܒܫܡܝܐ . ܗܢܐ ܝܫܘܥ ܕܐܫܬܩܠ ܡܢܟܘܢ ܠܫܡܝܐ
ܗܟܢܐ ܥܬܝܕ ܕܢܐܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܚܙܝܬܘܢܝܗܝ ܕܣܠܩ ܠܫܡܝܐ . 12 ܘܡܢ
ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܗܦܟܘ ܠܗܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ : ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܡܬܩܪܐ ܒܝܬ
ܙܝܬܐ . ܕܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܓܢܒ ܐܘܪܫܠܡ . ܘܦܪܝܩ ܡܢܗ ܐܝܟ
ܫܒܥܐ ܐܣܛܕܘܬܐ . 13 ܘܡܐ ܕܥܠܘ : ܣܠܩܘ ܠܗ
ܠܥܠܝܬܐ ܗܝ ܕܒܗ ܗܘܘ ܥܡܪܝܢ . ܦܛܪܘܣ ܘܝܘܚܢܢ .
ܘܝܥܩܘܒ ܘܐܢܕܪܐܘܣ . ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܘܬܐܘܡܐ . ܘܡܬܝ

ACTA

Num hoc tempore es restituturus regnum Israeli? 7. Dixit eis ipse, Non est vestrum hoc, *nempe* scire tem-
pus aut tempora quæ Pater posuit in potestate sua ipsius. 8. Sed quum venerit super vos Spiritus san-
ctus, accipietis virtutem, & eritis mihi testes in Urischelem, & in universa Judæa, & etiam inter Samari-
tanos, & usque ad extrema terræ. 9. Et hæc dicens, quum viderent eum, assumtus est: & accepit eum, &
occultatus est ab oculis eorum. 10. Quumque intuerentur in cælum dum ipse abiret, inventi sunt duo
homines stantes juxta eos in vestibus albis: 11. Et dicunt eis, Homines Galilæi, quid statis vos, & intue-
mini in cælum? Hic Jeschua qui assumtus est à vobis in cælum, ita veniet quemadmodum vidistis eum
quum ascenderet in cælum. 12. Et postea reversi sunt in Urischelem, à monte qui vocatur *montis* loci Oli-
varum, qui est juxta Urischelē, & distat ab ea fere septē stadiis. 13. Et quū ingressi essēt, ascenderūt in cœna-
culū illud in quo manserūt Petrus, & Juchanā, & Jaakub & Andreas, & Philippus & Thauma, & Matthai

&

ܟܬܒܐ ܕܦܪܟܣܝܣ
ܕܫܠܝܚܐ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܐ

1 ܟܬܒܐ ܩܕܡܝܐ ܟܬܒܬ ܐܘ ܬܐܘܦܝܠܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܫܪܝ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܡܥܒܕ ܘܠܡܠܦܘ܃
2 ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܒܗ ܐܣܬܠܩ. ܡܢ ܒܬܪ ܕܦܩܕ ܗܘܐ
ܠܫܠܝܚܐ ܐܝܠܝܢ ܕܓܒܐ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 3 ܗܢܘܢ
ܕܐܦ ܚܘܝ ܠܗܘܢ ܢܦܫܗ ܕܚܝ ܡܢ ܒܬܪ ܕܚܫ܃ ܒܐܬܘܬܐ
ܣܓܝܐܬܐ ܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܝܢ. ܟܕ ܡܬܚܙܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܘܡܡܠܠ
ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 4 ܘܟܕ ܐܟܠ ܥܡܗܘܢ ܠܚܡܐ܃
ܦܩܕ ܐܢܘܢ ܕܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܠܐ ܢܬܦܪܩܘܢ. ܐܠܐ ܢܩܘܘܢ ܠܫܘܘܕܝܗ
ܕܐܒܐ. ܗܘ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢܝ. 5 ܕܝܘܚܢܢ ܐܥܡܕ ܒܡܝܐ܃
ܘܐܢܬܘܢ ܬܥܡܕܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܠܐ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ.
6 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ܃ ܫܐܠܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܢ܃

LIBER ACTORUM APOSTOLICORUM.

CAPUT I.

LIBRUM priorem ſcripſi, ô Theophile, de omnibus quæ cœpit Dominus noſter Jeſchua Chriſtus facere & docere, 2. Uſque in diem illum in quo aſſumtus eſt, poſtquam mandata dediſſet ipſis Apoſtolis quos elegit in Spiritu ſancto. 3. Quibus etiam oſtendit ſeipſum viventem, poſtquam paſſus eſt, ſignis multis per dies quadraginta apparens eis, & loquens de regno Dei. 4. Et quum comederet cum eis panem, præcepit eis ut ab Uriſchelem non diſcederent, ſed exſpectarent promiſſionem Patris, quam, *inquit*, audiviſtis à me. 5. Nam Juchanan baptizavit aquis: & vos baptizabimini Spiritu ſancto, non poſt dies multos. 6. Illi autem quum eſſent congregati, interrogaverunt eum, & dixerunt ei, Domine noſter,

LIBER ACTUUM.

HOC EST,

HISTORIA APOSTOLORUM

FRATRUM,

QUAM COLLEGIT SANCTUS

LUCAS EVANGELISTA.

ܟܬܒܐ ܕܦܪܟܣܝܣ ܀

ܗܢܘ ܕܝܢ ܬܫܥܝܬܗܘܢ ܕܫܠܝܚܐ
ܛܘܒܢܐ ܀

ܕܟܢܫ ܠܩܕܝܫܐ ܠܘܩܘܣ
ܐܘܢܓܠܣܛܐ ❖ ❖

LIBER ACTUUM.

HOC EST,

HISTORIA APOSTOLORUM
BEATORUM,

QUAM COLLEGIT SANCTIS
LUCAS EVANGELISTA.

ܡܪܝ ܘܗܢܐ ܡܢܐ܂ 22 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܢܩܘܐ
ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܐ ܠܟ܂ ܐܢܬ ܬܐ ܒܬܪܝ܂ 23 ܘܢܦܩܬ ܗܕܐ
ܡܠܬܐ ܒܝܬ ܐܚܐ܆ ܕܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܐ ܡܐܬ܂ ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܠܐ
ܗܘܐ ܟܕ ܠܐ ܡܐܬ ܐܡܪ܂ ܐܠܐ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܢܩܘܐ ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ
ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܐ ܠܟ܂ 24 ܗܢܘ ܬܠܡܝܕܐ ܕܐܣܗܕ ܥܠ ܗܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ܂ ܘܟܬܒ ܐܦ ܗܠܝܢ܂ ܘܝܕܥܝܢܢ ܕܫܪܝܪܐ ܗܝ
ܣܗܕܘܬܗ ܀ 25 ܐܝܬ ܕܝܢ ܐܦ ܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ܀
ܐܝܠܝܢ ܕܐܠܘ ܚܕܐ ܚܕܐ ܡܬܟܬܒܢ ܗܘܝ܆ ܐܦ ܠܐ ܗܘ ܥܠܡܐ
ܐܝܟ ܕܣܒܪ ܐܢܐ ܣܦܩ ܗܘܐ ܠܟܬܒܐ ܕܡܬܟܬܒܝܢ ܗܘܘ ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ
ܕܝܘܚܢܢ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܕܡܠܠ
ܝܘܢܐܝܬ ܒܐܦܣܘܣ ܀

Domine mi, & hic quid? 22. Dixit ei Jeschua, Si volo ut maneat hic donec veniam, quid ad te? Tu veni
post me. 23. Et exivit hic sermo inter fratres, quòd ille discipulus non moriturus sit. Jeschua autem,
nequaquam quòd non moriturus esset, dixit: sed, Si volo ut maneat hic donec veniam, quid ad te? 24.
Hic est discipulus qui testatur de his omnibus, & etiam scripsit hæt: & scimus nos quòd verum sit testimonium ejus.
25. Sunt autem etiam alia multa quæ fecit Jeschua, quæ si sigillatim scripta essent, etiam,
ipse mundus, (ut opinor ego) non sufficeret libris qui scriberentur.

Finitum est Evangelium sanctum Juchanan Evangelista, quod loquutus est Græcè Ephesi.

ܠܝ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܠܝܢ: ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܢ ܡܪܝ. ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ
ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܪܥܝ ܠܝ ܐܡܪܝ. 16 ܐܡܪ
ܠܗ ܬܘܒ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ. ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ ܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ:
ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܢ ܡܪܝ. ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ. ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ ܪܥܝ ܠܝ ܥܪܒܝ. 17 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܬܘܒ ܕܬܠܬ
ܙܒܢܝܢ. ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ ܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ: ܘܟܪܝܬ ܠܗ ܠܟܐܦܐ
ܕܐܡܪ ܠܗ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܕܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ
ܟܠ ܡܕܡ ܐܢܬ ܡܣܬܟܠ ܐܢܬ. ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ. ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ ܪܥܝ ܠܝ ܢܩܘܬܝ. 18 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܟܕ
ܛܠܝܐ ܗܘܝܬ. ܐܢܬ ܠܢܦܫܟ ܐܣܪ ܗܘܝܬ ܚܨܝܟ: ܘܡܗܠܟ ܗܘܝܬ
ܠܐܝܟܐ ܕܨܒܐ ܐܢܬ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܣܐܒܬ: ܬܦܫܘܛ ܐܝܕܝܟ ܘܐܚܪܢܐ
ܢܐܣܘܪ ܠܟ ܚܨܝܟ ܘܢܘܒܠܟ ܠܐܝܟܐ ܕܠܐ ܨܒܐ ܐܢܬ. 19 ܗܕܐ ܕܝܢ
ܐܡܪ: ܕܢܚܘܐ ܒܐܝܢܐ ܡܘܬܐ ܥܬܝܕ ܕܢܫܒܚ ܠܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܐܡܪ
ܗܠܝܢ: ܐܡܪ ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ. 20 ܘܐܬܦܢܝ ܫܡܥܘܢ: ܘܚܙܐ
ܠܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܕܐܬܐ ܒܬܪܗ. ܗܘ
ܕܢܦܠ ܗܘܐ ܒܚܫܡܝܬܐ ܥܠ ܚܕܝܗ ܕܝܫܘܥ: ܘܐܡܪ ܡܪܝ.
ܡܢܘ ܡܫܠܡ ܠܟ. 21 ܠܗܢܐ ܟܕ ܚܙܐ ܟܐܦܐ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ.

me plus quàm hi? Dixit ei, Etiam Domine mi, tu ſcis quòd amo te. Dixit ei Jeſchua, Paſce mihi agnos meos. 16. Dixit ei rurſus ſecunda vice, Schemeun fili Juna, amas tu me? Dixit ei, Etiam Domine mi, tu ſcis quod amo te. Dixit ei Jeſchua, Paſce mihi greges meos. 17. Dixit ei rurſum tertia vice, Schemeun fili Juna, amas tu me? Et triſtitia fuit Kiphæ quòd dixiſſet ei tribus vicibus, Amas tu me? Et dixit ei, Domine mi, omnia tu intelligis, tu noſti quòd amo te. Dixit ei Jeſchua, Paſce mihi oves meas. 18. Ammin ammin dico tibi, quòd quum puer eſſes, tu tibi ipſi cingebas lumbos tuos, & ambulabas quò volebas: quum autem ſenueris, extendes manus tuas, & alius accinget tibi lumbos tuos, & ducet te quò non cupis. 19. Hoc autem dixit, ut oſtenderet qua morte futurum erat ut glorificaret Deum. Et quum dixiſſet hæc, dixit ei, Veni poſt me.
20. Et converſus eſt Schemeun, & vidit diſcipulum illum quem diligebat Jeſchua, venientem poſt ſe, illum, *inquam*, qui ceciderat in cœna ſuper pectus Jeſchua, & dixerat, Domine mi, quiſnam prodit te?
21. Hunc quum vidiſſet Kipha, dixit ei Jeſchua,

ܠܡܨܝܕܬܐ ܡܢ ܣܘܓܐܐ ܕܢܘܢܐ ܕܐܚܕܬ܂ 7 ܘܐܡܪ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ
ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ܂ ܗܢܐ ܡܪܢ ܗܘ܂ ܫܡܥܘܢ
ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܕܡܪܢ ܗܘ܂ ܫܩܠ ܟܘܬܝܢܗ ܐܣܪ ܒܚܨܘܗܝ܂
ܡܛܠ ܕܥܪܛܠܝ ܗܘܐ܂ ܘܫܕܐ ܢܦܫܗ ܒܝܡܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܂
8 ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܒܐܠܦܐ ܐܬܘ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܣܓܝ ܗܘܘ
ܪܚܝܩܝܢ ܡܢ ܝܒܫܐ܃ ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܐܬܝܢ ܐܡܝܢ܂ ܘܢܓܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
ܠܡܨܝܕܬܐ ܗܝ ܕܢܘܢܐ܂ 9 ܟܕ ܕܝܢ ܣܠܩܘ ܠܝܒܫܐ܃ ܚܙܘ ܓܘܡܪܐ
ܟܕ ܣܝܡܢ܃ ܘܢܘܢܐ ܟܕ ܣܝܡ ܥܠܝܗܝܢ ܘܠܚܡܐ܂ 10 ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܐܝܬܘ ܡܢ ܢܘܢܐ ܕܨܕܬܘܢ ܗܫܐ܂ 11 ܘܣܠܩ
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܢܓܕܗ ܠܡܨܝܕܬܐ ܠܝܒܫܐ܂ ܟܕ ܡܠܝܐ ܢܘܢܐ
ܪܘܪܒܐ܃ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬܐ܂ ܘܒܗܢܐ ܟܠܗ ܝܘܩܪܐ ܠܐ
ܐܨܛܪܝܬ ܡܨܝܕܬܐ ܗܝ܂ 12 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܃ ܬܘ ܐܫܬܪܘ܂
ܐܢܫ ܕܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ܃ ܠܐ ܡܡܪܚ ܗܘܐ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܕܡܢܘ܂
ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܕܡܪܢ ܗܘ܂ 13 ܩܪܒ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܫܩܠ ܠܚܡܐ
ܘܢܘܢܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ܂ 14 ܗܕܐ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܐܬܚܙܝ ܝܫܘܥ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ ܟܕ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ܂ 15 ܟܕ ܕܝܢ ܐܫܬܪܝܘ܃
ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܂ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ ܪܚܡ ܐܢܬ

EVANGELIUM

rete præ multitudine piſcium quos *rete* ceperat. 7. Et ait diſcipulus ille quem diligebat Jeſchua, Kiphæ, Hic, Dominus noſter eſt. Schemeun autem quum audiviſſet quòd Dominus noſter eſſet, accipiens veſtem ſuam, cinxit circa lumbos ſuos, (quia nudus erat) & injecit ſeipſum in mare, ut veniret ad Jeſchua.
8. Alii autem diſcipuli navigio venerunt: (non enim remoti erant multùm à terra, ſed quaſi ducentis cubitis) & trahebant rete illud piſcium. 9. Quum autem aſcendiſſent in terram, viderunt prunas poſitas, & piſcem impoſitum eis, ac panem. 10. Et dixit eis Jeſchua, Afferte ex piſcibus quos cepiſtis nunc. 11. Et aſcendit Schemeun Kipha, & traxit rete in terram plenum piſcibus magnis centum quinquaginta & tribus: & in hoc toto pondere non eſt ſciſſum rete illud. 12. Et dixit eis Jeſchua, Venite, veſcimini. Nemo autem ex diſcipulis audebat interrogare eum quis eſſet, quia ſciebant quòd Dominus noſter eſſet.
13. Acceſſit autem Jeſchua, & ſuſtulit panem & piſces, ac dedit eis. 14. Hæc tertia vice conſpectus eſt Jeſchua diſcipulis ſuis, quum reſurrexiſſet à mortuis. 15. Quum autem ediſſent, dixit Jeſchua Schemeun Kiphæ, Schemeun fili Jauna, amas tu
me

ܥܒܕ ܝܫܘܥ ܩܕܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܟܬܝܒܢ ܒܟܬܒܐ
ܗܢܐ܀ 31 ܐܦ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܟܬܝܒܢ܆ ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܕܝܫܘܥ ܗܘ
ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܡܐ ܕܗܝܡܢܬܘܢ܆ ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ
ܒܫܡܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܀

ܨܚܚܐ ܟܐ

1 ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܚܘܝ ܬܘܒ ܢܦܫܗ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܥܠ ܝܡܐ ܕܛܝܒܪܝܘܣ܂ ܚܘܝ ܕܝܢ ܗܟܢܐ܂ 2 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
ܐܟܚܕܐ܂ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܂ ܘܬܐܘܡܐ ܕܡܬܐܡܪ ܬܐܡܐ܂ ܘܢܬܢܐܝܠ
ܗܘ ܕܡܢ ܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ܂ ܘܒܢܝ ܙܒܕܝ܂ ܘܬܪܝܢ ܐܚܪܢܝܢ
ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ܂ 3 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܂ ܐܙܠ ܐܢܐ
ܐܨܘܕ ܢܘܢܐ܂ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܦ ܚܢܢ ܐܬܝܢ ܥܡܟ܂ ܘܢܦܩܘ
ܘܣܠܩܘ ܠܣܦܝܢܬܐ܂ ܘܒܗܘ ܠܠܝܐ ܡܕܡ ܠܐ ܐܚܕܘ܂ 4
ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܨܦܪܐ܂ ܩܡ ܝܫܘܥ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ܂ ܘܠܐ ܝܕܥܘ
ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܫܘܥ ܗܘ܂ 5 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܛܠܝܐ
ܠܡܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܠܡܠܥܣ܂ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܠܐ܂ 6 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ܂ ܐܪܡܘ ܡܨܝܕܬܟܘܢ ܡܢ ܓܒܐ ܕܝܡܝܢܐ ܕܣܦܝܢܬܐ
ܘܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܘܐܪܡܝܘ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܓܪܕܗ

Fecit Jeschua coram discipulis suis, quæ non sunt scripta in scripto hoc. 31. Quinetiam hæc quæ scripta sunt, *scripta sunt* ut credatis quòd Jeschua est Christus filius Dei: & quum credideritis, sit vobis per nomen ejus vita quæ est in æternum.

CAPUT XXI.

1. Post hæc ostendit rursus seipsum Jeschua discipulis suis juxta mare Tiberiadis. Ostendit autem sic: 2. Erant simul Schemeun Kipha & Thauma qui dicitur Gemellus, & Nathanail ille qui erat à Katna Galilææ; & filii Zabdai, ac duo alii ex discipulis. 3. Dixit eis Schemeun Kipha, Abeo ad capiendum pisces. Dicunt ei, Nos quoque imus tecum. Et egressi sunt, & ascenderunt in navigium, & in illa nocte nihil ceperunt. 4 Quum autem esset manè, stetit Jeschua juxta littus maris: & non cognoverunt discipuli quòd Jeschua esset. 5. Et dixit eis Jeschua, Pueri, num est vobis aliquid ad edendum? Dicunt ei, Non. 6. Dixit eis, Jacite rete vestrū à latere dextro navigii, & inventuri estis. Et jecerunt & non potuerunt trahere

21 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܝܫܘܥ. ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܕܪܢܝ
ܐܒܝ ܐܦ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. 22 ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ.
ܢܦܚ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܩܒܠܘ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 23 ܐܢ
ܬܫܒܩܘܢ ܚܛܗܐ ܠܐܢܫ ܢܫܬܒܩܘܢ ܠܗ. ܘܐܢ ܬܐܚܕܘܢ ܕܐܢܫ
ܐܚܝܕܝܢ. 24 ܬܐܘܡܐ ܕܝܢ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪܬܗܘܢ. ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ
ܬܐܡܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܬܡܢ ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ. 25
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܐ. ܚܙܝܢ ܠܡܪܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܐܢ ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܘܟܬܐ ܕܨܨܐ: ܘܪܡܐ ܐܢܐ ܒܗ
ܨܒܥܝ ܒܕܘܟܝܬܗܘܢ: ܘܡܘܫܛ ܐܢܐ ܐܝܕܝ ܒܓܒܗ. ܠܐ ܡܗܝܡܢ
ܐܢܐ. 26 ܘܡܢ ܒܬܪ ܬܡܢܝܐ ܝܘܡܝܢ ܬܘܒ ܠܓܘ ܗܘܘ ܬܠܡܝܕܐ
ܘܬܐܘܡܐ ܥܡܗܘܢ. ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܚܝܕܝܢ ܬܪܥܐ. ܘܩܡ
ܒܡܨܥܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ. 27 ܘܐܡܪ
ܠܬܐܘܡܐ. ܐܝܬܐ ܨܒܥܟ ܠܗܪܟܐ. ܘܚܙܝ ܐܝܕܝ. ܘܐܝܬܐ
ܐܝܕܟ ܘܐܘܫܛ ܒܓܒܝ. ܘܠܐ ܬܗܘܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ. ܐܠܐ ܡܗܝܡܢܐ.
28 ܘܥܢܐ ܬܐܘܡܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ ܘܐܠܗܝ. 29 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ. ܗܫܐ ܕܚܙܝܬܢܝ ܗܝܡܢܬ. ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ
ܚܙܐܘܢܝ ܘܗܝܡܢܘ. 30 ܣܓܝܐܬܐ ܕܝܢ ܐܬܘܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ

EVANGELIUM

21. Dixit autem eis Jeschua, Pax vobiscum. Sicut misit me Pater meus, etiam ego mitto vos. 22. Et quum dixisset hæc, flavit in eos, & dixit eis, Accipite Spiritum sanctum. 23. Si remiseritis peccata alicui, remittentur ei: & si retinueritis *peccata* alicujus, retenta sunt. 24. Thauma autem, unus ex duodecim, is qui dicitur Gemellus, nequaquam ibi erat cum eis, quum venit Jeschua. 25. Et dicunt ei discipuli, Vidimus Dominum nostrum. Ipse autem dixit eis, Nisi videam in manibus ejus loca clavorum, & immittam in ea digitos meos, & extendam manum meam in latus ejus, non credo. 26. Et post octo dies rursus intus erant discipuli, & Thauma cum eis, & veniens Jeschua quum clausæ essent portæ, stetit in medio, & dixit eis, Pax vobiscum. 27. Ac dixit Thaumæ, Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & infer manum tuam, ac extende in latus meum: & ne sis incredulus, sed credens. 28. Et respondit Thauma, ac dixit ei, Dominus meus, & Deus meus. 29. Dixit ei Jeschua, quia vidisti me, credidisti: beati sunt ii qui non viderunt me, & crediderunt. 30. Multa autem signa alia

fe-

13 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܡܢܐ ܒܟܝܐ ܐܢܬܝ. ܐܡܪܐ ܠܗܘܢ:
ܕܫܩܠܘܗܝ ܠܡܪܝ ܘܠܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ ܐܝܟܐ ܣܡܘܗܝ. 14 ܗܕܐ
ܐܡܪܬ ܘܐܬܗܦܟܬ ܠܒܣܬܪܗ: ܘܚܙܬ ܠܝܫܘܥ ܕܩܐܡ. ܘܠܐ
ܝܕܥܐ ܗܘܬ ܕܝܫܘܥ ܗܘ. 15 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬܬܐ ܡܢܐ
ܒܟܝܐ ܐܢܬܝ: ܘܠܡܢ ܒܥܝܐ ܐܢܬܝ. ܗܝ ܕܝܢ ܣܒܪܐ ܕܓܢܢܐ
ܗܘ. ܘܐܡܪܐ ܠܗ: ܡܪܝ ܐܢ ܐܢܬ ܫܩܠܬܝܗܝ: ܐܡܪ ܠܝ ܐܝܟܐ
ܣܡܬܝܗܝ: ܐܙܠ ܐܫܩܠܝܘܗܝ. 16 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܡܪܝܡ:
ܘܐܬܗܦܟܬ ܘܐܡܪܐ ܠܗ ܥܒܪܐܝܬ ܪܒܘܠܝ ܕܡܬܐܡܪ ܡܠܦܢܐ.
17 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܬܬܩܪܒܝܢ ܠܝ. ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ
ܣܠܩܬ ܠܘܬ ܐܒܝ. ܙܠܝ ܕܝܢ ܠܘܬ ܐܚܝ ܘܐܡܪܝ ܠܗܘܢ.
ܣܠܩ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܝ ܘܐܒܘܟܘܢ ܘܐܠܗܝ ܘܐܠܗܟܘܢ. 18
ܗܝܕܝܢ ܐܬܬ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ: ܘܣܒܪܬ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܚܙܬܗ
ܠܡܪܢ ܘܗܠܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. 19 ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܕܝܘܡܐ
ܗܘ ܕܚܕ ܒܫܒܐ: ܘܬܪܥܐ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܕܐܬܪܐ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ܬܠܡܝܕܐ: ܡܛܠ ܕܚܠܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ: ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܩܡ
ܒܝܢܬܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ. 20 ܗܕܐ ܐܡܪ:
ܘܚܘܝ ܐܢܘܢ ܐܝܕܘܗܝ ܘܣܛܪܗ. ܘܚܕܝܘ ܬܠܡܝܕܐ ܕܚܙܘ ܠܡܪܗܘܢ.

13. Et dicunt ei, Mulier, quid fles tu? Dixit eis, Quia sustulerunt Dominum meum, & nescio ubi posuerint eum. 14. Hoc dixit: & vertit se retrorsum, ac vidit Jeschua stantem, & nesciebat quòd Jeschua esset. 15. Dixit ei Jeschua, Mulier, quid fles tu? & quem quæris tu? Illa autem putavit quòd hortulanus esset: & dixit ei, Domine mi, si tu sustulisti eum, dic mihi ubi posueris eum: abiens tollam eum. 16. Dixit ei Jeschua, Marjam. Et conversa est, & dixit ei Hebraicè, Rabbuni, quod dicitur Præceptor: 17. Dixit ei Jeschua, Ne tangas me: nondum enim ascendi ad Patrem meum. Abi autem ad fratres meos: & dic eis, Ascendo ad Patrem meum, & Patrem vestrum: & Deum meum, & Deum vestrum. 18. Tunc venit Marjam Magdalaitha, & nunciavit discipulis quòd vidisset Dominum nostrum, & quòd hæc dixisset sibi. 19. Quum autem esset vespera diei illius primi in septimana, & portæ clausæ essent loci ubi erant discipuli propter metum Judæorum: veniens Jeschua stetit inter eos, & dixit eis, Pax vobiscum. 20. Hæc dixit, & ostendit eis manus suas, & latus suum. Et gavisi sunt discipuli quòd vidissent Dominum nostrum.

ܟܕ ܚܫܘܟ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ ܘܚܙܬ ܠܟܐܦܐ ܕܫܩܝܠܐ ܡܢ ܩܒܪܐ.
2 ܘܪܗܛܬ ܐܬܬ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܠܘܬ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ
ܐܚܪܢܐ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ. ܫܩܠܘܗܝ ܠܡܪܢ
ܡܢ ܗܘ ܒܝܬ ܩܒܪܐ. ܘܠܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ ܐܝܟܐ ܣܡܘܗܝ. 3 ܘܢܦܩ
ܫܡܥܘܢ ܘܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ.
4 ܘܪܗܛܝܢ ܗܘܘ ܬܪܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܪܗܛ
ܩܕܡܘܗܝ ܠܫܡܥܘܢ. ܘܐܬܐ ܩܕܡܝܐ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ. 5 ܘܐܕܝܩ
ܚܙܐ ܟܬܢܐ ܟܕ ܣܝܡܝܢ. ܡܥܠܠ ܕܝܢ ܠܐ ܥܠ. 6 ܐܬܐ ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ
ܒܬܪܗ ܘܥܠ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ. ܘܚܙܐ ܟܬܢܐ ܟܕ ܣܝܡܝܢ. 7 ܘܣܘܕܪܐ
ܗܘ ܕܐܣܝܪ ܗܘܐ ܒܪܫܗ. ܠܐ ܥܡ ܟܬܢܐ. ܐܠܐ ܟܕ ܟܪܝܟ ܘܣܝܡ
ܒܨܝܕܗ ܒܚܕ ܕܘܟܐ. 8 ܗܝܕܝܢ ܥܠ ܐܦ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܕܐܬܐ
ܩܕܡܝܐ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ. ܘܚܙܐ ܘܗܝܡܢ. 9 ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ
ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܟܬܒܐ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. 10
ܘܐܙܠܘ ܗܢܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܬܘܒ ܠܕܘܟܬܗܘܢ. 11 ܡܪܝܡ ܕܝܢ
ܩܝܡܐ ܗܘܬ ܠܘܬ ܩܒܪܐ ܘܒܟܝܐ. ܘܟܕ ܒܟܝܐ ܐܕܝܩܬ ܠܩܒܪܐ.
12 ܘܚܙܬ ܬܪܝܢ ܡܠܐܟܝܢ ܒܚܘܪܐ. ܕܝܬܒܝܢ. ܚܕ ܡܢ ܐܣܕܘܗܝ
ܘܚܕ ܡܢ ܪܓܠܘܗܝ. ܐܝܟܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ.

dum adhuc tenebræ essent, ad locum sepulcri: & vidit lapidem, quod sublatus esset à sepulcro. 2. Et cucurrit, & venit ad Schemeum Kipham & ad illum discipulum alium quem diligebat Jeschua, & dixit eis, Sustulerant Dominum nostrum ex illo loco sepulcri, & nescio ubi posuerint eum. 3. Et exivit Schemeun & ille discipulus alius, & veniebant ad locum sepulcri. 4. Accurrebant ambo simul: ille verò discipulus cucurrit ante Schemeun, & venit prior ad locum sepulcri. 5. Et prospiciens vidit lintea posita: ingrediendo autem non est ingressus. 6. Venit autem Schemeun post eum, & ingressus est in locum sepulcri ac vidit lintea posita. 7. Et sudarium quod alligatum fuerat capiti ejus, non cum linteis, sed involutum, & positum seorsim in unum locum. 8. Tunc ingressus est etiam ille discipulus qui venerat prior ad locum sepulcri: & vidit, ac credidit. 9. Non enim adhuc noverant ex Scripturis, quod futurum erat ut surgeret à mortuis. 10. Et abierunt illi discipuli rursum ad locum suum. 11. Marjam autem stabat ad sepulcrum, ac flebat: & quum fleret, prospexit in sepulcrum. 12. Et vidit duos Angelos in albis vestibus, qui sedebant, unum à cervicalibus ejus, & unum à pedibus ejus, ubi positum fuerat corpus Jeschua.

13. Et

ܫܪܝܪܐ ܐܡܪ. ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܗܝܡܢܘܢ. 36 ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܗܘܝ
ܕܬܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܡܪ. ܓܪܡܐ ܠܐ ܢܬܬܒܪ ܒܗ. ܘܬܘܒ ܟܬܒܐ
ܐܚܪܢܐ ܕܐܡܪ. ܕܢܚܘܪܘܢ ܒܡܢ ܕܕܩܪܘ. 37 ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܝܘܣܦ
ܗܘ ܕܡܢ ܪܡܬܐ. ܒܥܐ ܡܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܡܛܠ ܕܬܠܡܝܕܐ ܗܘܐ
ܕܝܫܘܥ. ܘܡܛܫܐ ܗܘܐ ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܕܢܫܩܘܠ
ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. ܘܐܦܣ ܦܝܠܛܘܣ. ܘܐܬܐ ܘܫܩܠ ܦܓܪܗ
ܕܝܫܘܥ. 38 ܘܐܬܐ ܐܦ ܢܝܩܕܝܡܘܣ ܗܘ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܡܢ
ܩܕܝܡ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܠܠܝܐ. ܘܐܝܬܝ ܥܡܗ ܡܫܚܠܛܐ ܕܡܘܪܐ
ܘܕܥܠܘܝ ܐܝܟ ܡܐܐ ܠܝܛܪܝܢ. 39 ܘܫܩܠܘܗܝ ܠܦܓܪܗ
ܕܝܫܘܥ. ܘܟܪܟܘܗܝ ܒܟܬܢܐ ܘܒܗܣܡܐ. ܐܝܟ ܕܥܝܕܐ
ܠܝܗܘܕܝܐ ܕܢܩܒܪܘܢ. 40 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܗܘ ܕܘܟܬܐ ܕܐܙܕܩܦ
ܒܗ ܝܫܘܥ ܓܢܬܐ. ܘܒܗ ܒܓܢܬܐ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܚܕܬܐ. ܕܐܢܫ
ܥܕܟܝܠ ܠܐ ܐܬܬܣܝܡ ܗܘܐ ܒܗ. 41 ܘܬܡܢ ܣܡܘܗܝ ܠܗ
ܠܝܫܘܥ. ܡܛܠ ܕܥܐܠ ܗܘܐ ܫܒܬܐ. ܘܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܐ
ܩܒܪܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܟ ܀

1 ܒܚܕ ܒܫܒܐ ܕܝܢ ܐܬܬ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܨܦܪܐ

quòd verum dixit, ut etiam vos credatis. 36. Hæc enim facta sunt ut impleretur Scriptura quæ dicit, Os non frangetur in eo. Et rursus scriptura alia quæ dicit, Intuebuntur in eum quem confoderunt. 37. Post hæc Jauseph ille, qui erat ex Ramatha, petiit à Pilato (quia discipulus erat Jeschua, & occultus erat præ metu Judæorum) ut tolleret corpus Jeschua, & permisit Pilatus: & venit ac sustulit corpus Jeschua. 38. Et venit etiam Nicadimus ille qui venerat prius ad Jeschua nocte, & attulit secum condimenti myrrhæ & aloës quasi centum libras. 39. Et sustulerunt corpus Jeschua, & involverunt illud linteis: & aromatibus, sicut est mos Judæis ut sepeliant. 40. Erat autem in eo loco in quo crucifixus fuerat Jeschua, hortus, & in ipso horto locus sepulturæ novus, in quo nondum quisquam positus fuerat. 41. Et posuerunt ibi Jeschua, eo quòd Sabbathum intraret, & eo quòd propinquum esset sepulcrum.

Cap. XX.

1. Prima verò *die* in septimana, venit Marjam Magdalaitha manè,

26 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܚܙܐ ܠܐܡܗ ܘܠܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ
ܕܩܐܡ. ܘܐܡܪ ܠܐܡܗ. ܐܢܬܬܐ ܗܐ ܒܪܟܝ. 27 ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܐ
ܗܘ ܗܐ ܐܡܟ. ܘܡܢ ܗܝ ܫܥܬܐ ܕܒܪܗ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܠܘܬܗ.
28 ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܝܕܥ ܝܫܘܥ ܕܟܠܡܕܡ ܐܫܬܠܡ. ܘܕܢܫܬܠܡ
ܟܬܒܐ ܐܡܪ ܨܗܐ ܐܢܐ. 29 ܘܡܐܢܐ ܣܝܡ ܗܘܐ ܕܡܠܐ ܚܠܐ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܠܘ ܐܣܦܘܓܐ ܡܢ ܚܠܐ. ܘܣܡܘܗ ܥܠ ܙܘܦܐ
ܘܩܪܒܘ ܠܘܬ ܦܘܡܗ. 30 ܟܕ ܕܝܢ ܢܣܒ ܗܘ ܚܠܐ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ ܗܐ ܡܫܠܡܐ. ܘܐܪܟܢ ܪܫܗ ܘܐܫܠܡ ܪܘܚܗ. 31
ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܥܪܘܒܬܐ ܗܘܬ ܐܡܪܝܢ. ܠܐ ܢܒܘܬܘܢ ܦܓܪܐ
ܗܠܝܢ ܥܠ ܙܩܝܦܐ. ܡܛܠ ܕܫܒܬܐ ܢܓܗܐ ܗܘܬ. ܪܒ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ ܗܘ. ܘܒܥܘ ܡܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܕܢܬܒܪܘܢ ܫܩܝܗܘܢ ܕܙܩܝܦܐ ܘܢܚܬܘܢ ܐܢܘܢ. 32 ܘܐܬܘ
ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܘܬܒܪܘ ܫܩܘܗܝ ܕܩܕܡܝܐ. ܘܕܗܘ ܐܚܪܢܐ
ܕܐܙܕܩܦ ܥܡܗ. 33 ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܚܙܘ ܕܡܝܬ
ܠܗ ܡܢ ܟܕܘ ܘܠܐ ܬܒܪܘ ܫܩܘܗܝ. 34 ܐܠܐ ܚܕ ܡܢ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ
ܒܥܘܪܩܐ ܒܓܢܒܗ ܡܚܝܗܝ. ܘܡܚܕܐ ܢܦܩ ܕܡܐ ܘܡܝܐ.
35 ܘܡܢ ܕܚܙܐ ܐܣܗܕ ܘܫܪܝܪܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܗ. ܘܗܘ ܝܕܥ

26. Jeschua autem vidit matrem suam & discipulum illum quem diligebat, qui adstabat: & dixit matri suæ, Mulier, ecce filius tuus. 27. Et dixit discipulo illi, Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus ille apud se. 28. Post hæc sciebat Jeschua quòd omnia completa essent: & ut impleretur Scriptura, dixit, Sitio. 29. Et vas positum erat quod plenum erat aceto. Illi autem impleverunt spongiam aceto, & posuerunt supra hyssopum & admoverunt ori ejus. 30. Quum verò accepisset illud acetum Jeschua, dixit, Ecce, consummatum est, & inclinavit caput, & reddidit spiritum suum. 31. Judæi autem, quia parasceve erat, dixerunt, Ne maneant corpora hæc in cruce: quia sabbathum illucescebat. Dies enim erat magnus dies Sabbathi illius. Et petierunt à Pilato ut frangerentur crura illorum cruci affixorum, & deponerent eos. 32. Et venerunt milites, & fregerunt crura prioris, & illius alterius qui crucifixus erat cum eo. 33. Quumque venissent ad Jeschua, viderunt quòd jam mortuus esset: & non fregerunt crura ejus. 34. Sed unus ex militibus percussit eum in latere ejus lancea: & confestim exivit sanguis & aqua. 35. Et is qui vidit, testatus est: & verum est testimonium ejus: & ipse novit quòd

ܘܥܡܗ ܬܪܝܢ ܐܚܪܢܝܢ . ܚܕ ܡܢ ܗܪܟܐ ܘܚܕ ܡܢ ܗܪܟܐ . ܘܠܝܫܘܥ
ܒܡܨܥܬܐ . 19 ܘܟܬܒ ܐܦ ܛܒܠܐ ܦܝܠܛܘܣ ܘܣܡ ܥܠ
ܙܩܝܦܗ . ܟܬܝܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܟܢܐ . ܗܢܘ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܡܠܟܐ
ܕܝܗܘܕܝܐ . 20 ܘܠܗܢܐ ܛܒܠܐ : ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܩܪܘܗܝ .
ܡܛܠ ܕܩܪܝܒܐ ܗܘܬ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܘܟܬܐ ܕܐܙܕܩܦ ܒܗ ܝܫܘܥ .
ܘܟܬܝܒ ܗܘܐ ܥܒܪܐܝܬ ܘܝܘܢܐܝܬ ܘܪܗܘܡܐܝܬ . 21 ܘܐܡܪܘ
ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܠܦܝܠܛܘܣ . ܠܐ ܬܟܬܘܒ ܕܡܠܟܐ ܗܘ ܕ
ܝܗܘܕܝܐ . ܐܠܐ ܕܗܘ ܐܡܪ ܕܡܠܟܐ ܐܢܐ ܕܝܗܘܕܝܐ . 22 ܐܡܪ
ܦܝܠܛܘܣ . ܡܕܡ ܕܟܬܒܬ ܟܬܒܬ ܀ 23 ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܕܝܢ
ܟܕ ܙܩܦܘܗܝ ܠܝܫܘܥ : ܢܣܒܘ ܢܚܬܘܗܝ ܘܥܒܕܘ ܐܪܒܥ
ܡܢܘܢ . ܡܢܬܐ ܠܚܕ ܚܕ ܡܢ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ . ܟܘܬܝܢܗ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ
ܗܘܬ ܕܠܐ ܚܝܛܐ ܡܢ ܠܥܠ ܐܪܓܝܬܐ ܟܠܗ . 24 ܘܐܡܪܘ ܚܕ
ܠܚܕ ܠܐ ܢܨܪܝܘܗܝ . ܐܠܐ ܢܦܣ ܥܠܘܗܝ ܦܣܐ ܕܠܡܢ ܢܗܘܐ .
ܘܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܡܪ . ܕܦܠܓܘ ܢܚܬܝ ܒܝܢܬܗܘܢ : ܘܥܠ
ܬܟܣܝܬܝ ܐܪܡܝܘ ܦܣܐ . ܗܠܝܢ ܥܒܕܘ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ . 25
ܩܝܡܢ ܗܘܝ ܕܝܢ ܠܘܬ ܙܩܝܦܗ ܕܝܫܘܥ . ܐܡܗ ܘܚܬܗ
ܕܐܡܗ . ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܩܠܝܘܦܐ . ܘܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ .

JUCHANAN. Cap. XIX.

& cum eo duos alios, unum hinc & alium hinc, & Jeschua in medio. 19. Et scripsit etiam tabellam Pilatus, ac posuit super crucem ejus. Scriptum autem erat ita, Hic est JESCHUA NAZRAIA REX JUDÆORUM. 20. Et hunc titulum Judæi multi legerunt: quia prope urbem erat locus in quo crucifixus est Jeschua: & scriptus erat Hebraicè, & Græcè, & Romanè. 21. Et dixerunt summi Sacerdotes Pilato, Ne scribas quòd rex sit Judæorum, sed quòd ipse dixerit, Rex sum Judæorum. 22. Dixit Pilatus, Id quod scripsi, scripsi. 23. Milites autem, quum crucifixissent Jeschua, tulerunt vestimenta ejus, & fecerunt in quatuor partes, partem unicuique ex militibus. tunica autem erat absque sutura, à summo contexta tota. 24. Et dixerunt unus ad alium, Ne scindamus eam, sed sortiamur sorte de ea, cujusnam futura sit. Et impleta est Scriptura quæ dixit, Diviserunt vestimenta mea inter sese, & super vestem meam jecerunt sortem. Hæc fecerunt milites. 25. Stabant autem juxta crucem Jeschua, mater ejus & soror matris ejus, & Marjam illa quæ erat Clejuphæ, & Marjam Magdalitha.

ܕܐܫܪܝܟ ܘܫܠܝܛ ܐܢܐ ܕܐܙܩܦܟ܂ 11 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܠܝܬ
ܗܘܐ ܠܟ ܥܠܝ ܫܘܠܛܢܐ ܐܦ ܠܐ ܚܕ܆ ܐܠܘ ܠܐ ܝܗܝܒ ܗܘܐ
ܠܟ ܡܢ ܠܥܠ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘ ܡܢ ܕܐܫܠܡܢܝ ܠܟ ܪܒܐ
ܗܘ ܚܛܗܗ ܡܢ ܕܝܠܟ܂ 12 ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܦܝ
ܠܛܘܣ ܕܢܫܪܝܘܗܝ܂ ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ܂ ܕܐܢ
ܠܗܢܐ ܫܪܐ ܐܢܬ܂ ܠܐ ܗܘܝܬ ܪܚܡܗ ܕܩܣܪ܂ ܟܠ ܡܢ ܓܝܪ ܕ
ܢܦܫܗ ܡܠܟܐ ܥܒܕ܂ ܣܩܘܒܠܐ ܗܘ ܕܩܣܪ܂ 13 ܟܕ ܫܡܥ
ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܗܕܐ ܡܠܬܐ܆ ܐܦܩܗ ܠܝܫܘܥ ܠܒܪ܂
ܘܝܬܒ ܥܠ ܒܝܡ܂ ܒܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܪܨܝܦܬܐ ܕܟܐܦܐ܂
ܥܒܪܐܝܬ ܕܝܢ ܡܬܐܡܪܐ ܓܦܝܦܬܐ܂ 14 ܘܥܪܘܒܬܐ ܗܘܬ ܕܦܨܚܐ܂
ܘܐܝܟ ܫܥܐ ܗܘܬ ܐܫܬ܂ ܘܐܡܪ ܠܝܗܘܕܝܐ܆ ܗܐ ܡܠܟܟܘܢ܂ 15
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ܂ ܫܩܘܠܝܗܝ ܫܩܘܠܝܗܝ܂ ܙܩܘܦܝܗܝ
ܙܩܘܦܝܗܝ܂ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ܂ ܠܡܠܟܟܘܢ ܐܙܩܘܦ܆
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܪܒܝ ܟܗܢܐ܂ ܠܝܬ ܠܢ ܡܠܟܐ ܐܠܐ ܐܢ ܩܣܪ܂ 16
ܗܝܕܝܢ ܐܫܠܡܗ ܠܗܘܢ ܕܢܙܩܦܘܢܝܗܝ܂ ܘܕܒܪܘܗܝ ܠܝܫܘܥ܆
ܘܐܦܩܘܗܝ 17 ܟܕ ܛܥܝܢ ܙܩܝܦܗ܆ ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ
ܩܪܩܦܬܐ܂ ܥܒܪܐܝܬ ܕܝܢ ܡܬܐܡܪܐ ܓܓܘܠܬܐ܂ 18 ܐܝܟܐ ܕܙܩܦܘܗܝ܂

EVANGELIUM

ut solvam te,& potestatem habeo ut crucifigam te? 11. Dixit ei Jeschua, Non esset tibi in me potestas ulla,nisi datum esset tibi è supernis. Propter hoc,ejus qui tradidit me tibi, majus est peccatum quàm tuũ. 12. Et propter hoc volebat Pilatus solvere eum. Judæi autem clamabant,Si hunc solvas, non es amicus Cæsaris: quisquis enim seipsum regem facit,contrarius est Cæsari. 13. Quum autem audivisset Pilatus hunc sermonem,eduxit Jeschua foras,& sedit pro tribunali in loco qui vocatur pavimentum lapidum: Hebraicè autem dicitur Gaphiphata. 14. Et parasceve erat Paschatis,ac erat quasi hora sexta: & dixit Judæis,Ecce rex vester. 15. Illi autem clamabant,Tolle eum,tolle eum: *crucifige eum, crucifige eum.* Dixit eis Pilatus,Regem vestrum crucifigam? Dicunt ei summi Sacerdotes,Non est nobis rex nisi Cæsar. 16. Tũ tradidit eum illis ut crucifigerent eum. Et acceperunt Jeschua,& eduxerunt eum, 17. Ferentem crucem suam in locum qui vocatur Craniũ,Hebræis autem dicitur Gagultha. 18. In quo loco crucifixerunt eum,

&

ܩܦܠܐܘܢ ܝܛ

ܗܝܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܢܓܕܗ ܠܝܫܘܥ. 2 ܘܐܣܛܪܛܝܘܛܐ
ܓܕܠܘ ܟܠܝܠܐ ܡܢ ܟܘܒܐ ܘܣܡܘ ܒܪܫܗ. ܘܐܥܛܦܘܗܝ
ܢܚܬܐ ܕܐܪܓܘܢܐ. 3 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܫܠܡ ܠܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܦܟܘܗܝ. 4 ܘܢܦܩ ܦܝܠܛܘܣ ܬܘܒ ܠܒܪ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܠܗ ܠܟܘܢ ܠܒܪ. ܕܬܕܥܘܢ
ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܒܗ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ. 5 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ
ܠܒܪ. ܟܕ ܐܝܬ ܥܠܘܗܝ ܟܠܝܠܐ ܕܟܘܒܐ ܘܢܚܬܐ ܕܐܪܓܘܢܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܗܐ ܓܒܪܐ. 6 ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܐܘܗܝ
ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܫܡܫܐ. ܩܥܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܙܩܘܦܝܗܝ ܙܩܘܦܝܗܝ.
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܕܒܪܘ ܐܢܬܘܢ ܘܙܩܘܦܘܗܝ. ܐܢܐ
ܓܝܪ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܒܗ ܥܠܬܐ. 7 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ.
ܠܢ ܢܡܘܣܐ ܐܝܬ ܠܢ. ܘܐܝܟ ܕܒܢܡܘܣܢ ܚܝܒ ܗܘ ܡܘܬܐ. ܕܥܒܕ
ܢܦܫܗ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. 8 ܟܕ ܫܡܥܗ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܠܗܕܐ ܡܠܬܐ.
ܛܒ ܕܚܠ. 9 ܘܥܠ ܬܘܒ ܠܦܪܛܘܪܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ.
ܐܡܟܐ ܐܢܬ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܦܬܓܡܐ ܠܐ ܝܗܒ ܠܗ. 10 ܐܡܪ ܠܗ
ܦܝܠܛܘܣ. ܥܡܝ ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ. ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ

JUCHANAN.

CAP. XIX.

1. Tunc Pilatus flagellavit ipsum Jeschua. 2. Et milites intorserunt coronam ex spinis, & imposuerunt ei in capite ejus: & operuerunt eum vestibus purpureis. 3. Ac dicebant, Pax tibi rex Judæorum: & percutiebant eum super maxillas ejus. 4. Et egressus est Pilatus rursus foras, & dixit eis, Ecce, educo eum ad vos foras, ut sciatis quòd non invenio in eo ne unam quidem causam. 5. Et exivit Jeschua foras, quum esset super eum corona spinarum, & vestimenta purpurea: & dixit eis Pilatus, Ecce homo. 6. Qui autem vidissent eum summi Sacerdotes & ministri, clamaverunt, & dixerunt, Suspende eum, suspende eum. Dixit eis Pilatus, Accipite vos, & crucifigite eum. ego enim non invenio in eo causam. 7. Dicunt ei Judæi, Nobis Lex est, & sicut est in Lege nostra, reus est mortis: quia fecit seipsum Filium Dei. 8. Quum audivisset autem Pilatus hunc sermonem, magis timuit. 9. Et ingressus est rursus in prætorium, & dixit Jeschua, Unde es tu? Jeschua autem responsum non dedit ei. 10. Dixit ei Pilatus, Mecum non loqueris tu? Nescis tu quòd potestatem habeo

ܠܦܪܛܘܪܝܢ. ܘܩܪܐ ܠܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܗܘܢ
ܕܝܗܘܕܝܐ. 34 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܢ ܢܦܫܟ ܐܡܪܬ ܗܕܐ.
ܐܘ ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܘ ܠܟ ܥܠܝ. 35 ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܠܡܐ
ܐܢܐ ܝܗܘܕܝܐ ܐܢܐ. ܒܢܝ ܥܡܟ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ ܐܫܠܡܘܟ ܠܝ.
ܡܢܐ ܥܒܕܬ. 36 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܠܟܘܬܝ ܕܝܠܝ ܠܐ ܗܘܬ
ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܡܐ. ܐܠܘ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܘܬ ܗܕܐ ܡܠܟܘܬܝ
ܡܬܟܬܫܝܢ ܗܘܘ ܡܫܡܫܢܝ ܕܠܐ ܐܫܬܠܡ ܠܝܗܘܕܝܐ. ܗܫܐ
ܕܝܢ ܡܠܟܘܬܝ ܕܝܠܝ ܠܐ ܗܘܬ ܡܟܐ. 37 ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ.
ܡܟܝܠ ܡܠܟܐ ܐܢܬ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܕܡܠܟܐ
ܐܢܐ. ܠܗܕܐ ܐܢܐ ܝܠܝܕ ܐܢܐ. ܘܠܗܕܐ ܐܬܝܬ ܠܥܠܡܐ ܕܐܣܗܕ
ܥܠ ܫܪܪܐ. ܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܫܪܪܐ ܫܡܥ ܩܠܝ. 38 ܐܡܪ
ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܡܢܘ ܫܪܪܐ. ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܕܐ. ܢܦܩ ܠܗ ܬܘܒ
ܠܘܬ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܐ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ ܡܫܟܚ
ܐܢܐ ܒܗ. 39 ܥܝܕܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܕܚܕ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܒܦܨܚܐ.
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܗܢܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
40 ܘܩܥܘ ܟܠܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܠܐ ܠܗܢܐ ܐܠܐ ܠܒܪ ܐܒܐ. ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܢܐ ܒܪ ܐܒܐ ܓܝܣܐ. ❖

EVANGELIUM

in prætorium, & vocavit Jeschua, ac dixit ei, Tune es rex Judæorum?
34. Dixit ei Jeschua, A teipso dixisti hoc an alii dixerunt tibi de me?
35. Dixit ei Pilatus, Numquid ego Judæus sum? Filii populi tui & summi Sacerdotes tradiderunt te mihi: quid fecisti?
36. Dixit ei Jeschua, Regnum meum non est de hoc mundo: si de mundo esset hoc regnum meum, contendissent ministri mei ut non traderer Judæis. Nunc autem regnum meum, *meum* (*inquam*) non est hinc.
37. Dixit ei Pilatus, Ergo rex es tu? Dixit ei Jeschua, Tu dixisti quòd rex sum. ad hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum ut testarer de veritate. Omnis qui est ex veritate, audit vocem meam.
38. Dixit ei Pilatus, Quid est veritas? Et quum dixisset hoc, egressus est rursus ad Judæos, & dixit eis, Ego ne unam quidem causam invenio in eo.
39. Consuetudo autem est vobis ut unum solvam vobis in Paschate: vultis igitur *ut* solvam vobis hunc regem Judæorum?
40. Et clamaverunt omnes, ac dixerunt, Non hunc, sed Bar-Abbam. Erat autem hic Bar-Abba latro.

ܐܣܗܕ ܥܠ ܒܝܫܬܐ܆ ܘܐܢ ܕܝܢ ܫܦܝܪܐܝܬ ܠܡܢܐ ܡܚܐ ܐܢܬ ܠܝ ܀ 24
ܚܢܢ ܕܝܢ ܫܕܪܗ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܐܣܝܪ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܒ ܟܘܡܪܐ. 25
ܘܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܘܫܚܢ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܡܐ
ܐܦ ܐܢܬ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܢܬ܆ ܘܗܘ ܟܦܪ ܘܐܡܪ ܠܐ
ܗܘܝܬ. 26 ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܪܒ ܟܘܡܪܐ. ܐܚܝܢܗ
ܕܗܘ ܕܦܣܩ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܐܕܢܗ. ܠܐ ܐܢܐ ܚܙܝܬܟ ܥܡܗ
ܒܓܢܬܐ܆ 27 ܘܬܘܒ ܟܦܪ ܫܡܥܘܢ. ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܩܪܐ
ܬܪܢܓܠܐ ܀ 28 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܠܘܬ ܩܝܦܐ
ܠܦܪܛܘܪܝܢ. ܘܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܨܦܪܐ. ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܥܠܘ ܠ
ܠܦܪܛܘܪܝܢ܆ ܕܠܐ ܢܬܛܘܫܘܢ ܥܕ ܐܟܠܝܢ ܦܨܚܐ. 29 ܢܦܩ ܕܝܢ
ܦܝܠܛܘܣ ܠܒܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܩܛܪܓܐ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܠ ܓܒܪܐ ܗܢܐ. 30 ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܐܠܘ ܠܐ ܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܗܘܐ܆ ܐܦܠܐ ܠܟ ܡܫܠܡܝܢ ܗܘܝܢ
ܠܗ. 31 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܕܒܪܘܗܝ ܐܢܬܘܢ
ܘܕܘܢܘܗܝ ܐܝܟ ܢܡܘܣܟܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ. ܠܐ ܫܠܝܛ
ܠܢ ܠܡܩܛܠ ܠܐܢܫ܀ 32 ܕܬܫܬܡܠܐ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܝܫܘܥ.
ܟܕ ܡܘܕܥ ܒܐܝܢܐ ܡܘܬܐ ܥܬܝܕ ܠܡܡܬ. 33 ܥܠ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ

JUCHANAN. CAP. XVIII.

teftare de malo : fin autem benè, quare percutis me ? 24. (Hannan autem miferat Jefchua vinctum ad Kajapha principem Sacerdotum.) 25. Et Schemeun Kipha ftabat, & calefaciebat fe : & dixerunt ei, Nunquid etiam tu ex difcipulis ejus es ? Et ille negavit ac dixit, Non fum. 26. Dixit ei unus ex fervis principis Sacerdotum, cognatus ejus cui amputaverat Schemeun auriculam, Non ego vidi te cum eo in horto ? 27. Et rurfus negavit Schemeun, & eadem hora cantavit gallus. 28. Deduxerunt autem Jefchua à Kajapha ad prætorium : & erat manè. & ipfi non introierunt in prætorium, ne polluerentur, donec comederent Petfcha. 29. Egreffus autem eft Pilatus fóras, & dixit eis, Quæ accufatio eft vobis contra hominem hunc ? 30. Refponderunt & dixerunt ei, Si non malefactor effet, neque tibi tradidiffemus eum. 31. Dixit eis Pilatus, Accipite eum vos, & judicate eum fecundùm legem veftram. Dicunt ei Judæi, Non licet nobis interficere quemquam. 32. Ut impleretur fermo quem dixit Jefchua, notum faciens quâ morte futurum erat ut moreretur. 33. Ingreffus autem eft Pilatus

ܝܫܘܥ. ܘܗܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܝܕܝܥ ܗܘܐ ܠܗ ܠܪܒ ܟܗܢܐ.
ܘܥܠ ܥܡ ܝܫܘܥ ܠܕܪܬܐ. 16 ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܩܐܡ ܗܘܐ ܠܒܪ
ܠܘܬ ܬܪܥܐ. ܘܢܦܩ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ ܕܝܕܝܥ ܗܘܐ ܠܗ
ܠܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܢܛܪܬ ܬܪܥܐ ܘܐܥܠܗ ܠܫܡܥܘܢ. 17
ܐܡܪܬ ܕܝܢ ܥܠܝܡܬܐ ܢܛܪܬ ܬܪܥܐ ܠܫܡܥܘܢ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬ
ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܢܬ ܕܗܢܐ ܓܒܪܐ: ܐܡܪ ܠܗ ܠܐ. 18 ܘܩܝܡܝܢ
ܗܘܘ ܥܒܕܐ ܘܕܚܫܐ. ܘܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܢܘܪܐ ܕܢܫܚܢܘܢ. ܡܛܠ
ܕܩܪܝܫ ܗܘܐ. ܘܩܐܡ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܫܡܥܘܢ ܥܡܗܘܢ ܘܫܚܝܢ.
19 ܪܒ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܫܐܠܗ ܠܝܫܘܥ ܥܠ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܥܠ
ܝܘܠܦܢܗ. 20 ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܥܡ ܓܠܐ ܡܡܠܠ
ܗܘܝܬ ܥܡ ܥܠܡܐ. ܘܒܟܠܙܒܢ ܐܠܦܬ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܒܗܝܟܠܐ: ܐܝܟܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܡܬܟܢܫܝܢ. ܘܡܕܡ ܒܛܘܫܝܐ ܠܐ ܡܠܠܬ.
21 ܡܢܐ ܡܫܐܠ ܐܢܬ ܠܝ. ܫܐܠ ܠܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ ܡܢܐ
ܡܠܠܬ ܥܡܗܘܢ. ܗܐ ܗܢܘܢ ܝܕܥܝܢ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ. 22
ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ: ܚܕ ܡܢ ܕܚܫܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ: ܡܚܝܗ
ܠܠܘܬ ܦܟܗ ܠܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܟܢܐ ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ
ܠܪܒ ܟܗܢܐ. 23 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܝܫܐܝܬ ܡܠܠܬ

Jeschua. Hunc autem ipsum discipulum noverat princeps Sacerdotum: & ingressus est cum Jeschua in atrium. 16. Schemeun autem stabat foris ad ostium,& egressus est ille discipulus alius quem noverat princeps Sacerdotum,&dixit *puellæ* custodienti ostium: & introduxit ipsum Schemeun. 17. Dixit autem puella custodiens ostium,Schemeun, Nonne etiam tu ex discipulis es hujus hominis? Dixit ei,Non. 18.Et stabant servi & *administri*,ac ponebant ignem ut calefacerent se,quia gelu erat. Stabat autem etiam Schemeun cum eis,& calefaciebat se. 19. Princeps autem Sacerdotum interrogavit Jeschua de discipulis suis,& de doctrina sua. 20. Et dixit ei Jeschua,Ego apertè loquutus sum cum populo,& omni tempore docui in synagoga & in templo,quò omnes Judæi congregantur: & nihil in occulto loquutus sum. 21. Quid interrogas tu me? interroga eos qui audiverunt quid loquutus sum cum ipsis: ecce hi sciunt quicquid dixi. 22. Et quū hæc dixisset,unus ex ministris qui adstabat,percussit ipsū Jeschua super maxillā ejus: & dixit ei,Sic reddis tu responsū principi Sacerdotū? 23. Respōdit Jeschua,&dixit ei,Si malè loquutus sum,

ve-

ܐܢܐ ܐܢܐ. ܩܐܡ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܝܗܘܕܐ ܡܫܠܡܢܐ ܥܡܗܘܢ.
6 ܘܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܐܙܠܘ ܠܒܣܬܪܗܘܢ
ܘܢܦܠܘ ܥܠ ܐܪܥܐ. 7 ܘܬܘܒ ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܠܡܢ ܒܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ. ܠܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ. 8 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܘܐܢ ܠܝ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܫܒܘܩܘ ܠܗܠܝܢ ܢܐܙܠܘܢ. 9 ܕܬܫܬܡܠܐ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ. ܕܐܝܠܝܢ
ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܠܐ ܐܘܒܕܬ ܡܢܗܘܢ ܐܦܠܐ ܚܕ. 10 ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ
ܟܐܦܐ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܣܝܦܐ. ܘܫܡܛܗ. ܘܡܚܝܗ
ܠܥܒܕܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܦܣܩܗ ܐܕܢܗ ܕܝܡܝܢܐ. ܫܡܗ ܕܝܢ
ܕܥܒܕܐ ܡܠܟܐ. 11 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ. ܣܝܡ ܣܝܦܐ
ܒܬܠܝܬܗ. ܟܣܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܝ. ܠܐ ܐܫܬܝܘܗܝ. 12 ܗܝܕܝܢ
ܐܣܦܝܪ ܘܟܠܝܪܟܐ. ܘܕܚܫܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܐܚܕܘܗܝ
ܠܝܫܘܥ ܘܐܣܪܘܗܝ. 13 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܘܬ ܚܢܢ ܠܘܩܕܡ.
ܡܛܠ ܕܚܡܘܗܝ ܗܘܐ ܕܩܝܦܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܪܒ ܟܗܢܐ
ܕܫܢܬܐ ܗܝ. 14 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܩܝܦܐ. ܗܘ ܕܝܗܒ
ܡܠܟܐ ܠܝܗܘܕܝܐ. ܕܦܩܚ ܕܓܒܪܐ ܚܕ ܢܡܘܬ ܚܠܦ ܥܡܐ. 15 ܫܡܥܘܢ
ܕܝܢ ܟܐܦܐ. ܘܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ. ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܒܬܪܗ

IUCHANAN. CAP. XVIII.

Ego ſum. Stabat autem etiam Jihuda proditor cum illis. 6. Et quum dixiſſet eis Jeſchua, Ego ſum, abierunt retrorſum, & ceciderunt ſuper terram. 7. Et rurſum interrogavit eos Jeſchua, Quem quæritis? Illi autem dixerunt, Jeſchua Natzraja. 8. Dixit eis Jeſchua, Dixi vobis quòd ego ſum. & ſi me quæritis, ſinite hos ut abeant. 9. Ut compleretur ſermo qui dicit, Quos dediſti mihi, non perdidi ex eis ne unum quidem. 10. Super Schemeun autem Ciphamerat gladius: & eduxit eum, & percuſſit ſervum principis Sacerdotum, & abſtulit ei aurem dexteram. nomen autem ſervi *erat* Malech. 11. Et dixit Jeſchua Ciphæ, *Repone gladium in vagina ejus.* Poculum quod dedit mihi Pater meus, non bibam? 12. Tum cohors & tribunus & miniſtri Judæorum apprehenderunt Jeſchua, & vinxerunt eum: 13. Ac adduxerunt eum ad Hannan primùm: propterea quòd ſocer erat Kajaphæ, ejus qui erat princeps Sacerdotum anni illius. 14. Erat autem Kajapha, is qui conſilium dederat Judæis quòd expediret ut unus homo moreretur pro populo. 15. Schemeun autem Cipha & unus ex diſcipulis aliis, veniebant poſt

[illegible]

& ut cognoſcat mundus quòd tu miſiſti me, & quod dilexiſti eos, ſicut etiam me dilexiſti. 24. Pater, eos quos dediſti mihi, volo ut in loco ubi ſum, etiam ipſi ſint mecum, ut ſint ſpectantes gloriam meam illam, quam dediſti mihi: quia dilexiſti me ante fundationem mundi. 25. Mi Pater juſte, & mundus non novit te, ego autem novi te: & hi noverunt quòd tu miſiſti me. 26. Et notum feci eis nomen tuum, & notum facturus ſum: ut dilectio ipſa qua dilexiſti me, ſit in eis, & ego ſim in eis.

Cap. XVIII.

1. Hæc dixit Jeſchua, & egreſſus eſt cum diſcipulis ſuis ad vadum Kedrum, ubi erat hortus, in quem ingreſſus eſt ipſe & diſcipuli ejus. 2. Noverat autem etiam Jihuda proditor locum illum, quia frequenter congregatus erat ibi Jeſchua cum diſcipulis ſuis. 3. Ipſe igitur Jihuda accepit cohortem, & à ſummis ſacerdotibus & Phariſæis accepit miniſtros, & venit illuc cum laternis & lampadibus & armis. 4. Jeſchua autem, qui ſciebat omnia quæ ventura erant ſuper ſe, egreſſus eſt, & dixit eis, Quem quæritis? 5. Dicunt ei, Jeſchua Natzraja. Dixit eis Jeſchua,

Ego

ܒܫܡܟ. ܠܐܝܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܢܛܪܬ. ܘܐܢܫ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܐܒܕ
ܐܠܐ ܒܪܗ ܕܐܒܕܢܐ ܕܢܫܠܡ ܟܬܒܐ. 13 ܗܫܐ ܕܝܢ ܠܘܬܟ ܐܬܐ
ܐܢܐ ܘܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܒܥܠܡܐ. ܕܬܗܘܐ ܚܕܘܬܝ ܡܫܡܠܝܐ
ܒܗܘܢ. 14 ܐܢܐ ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܡܠܬܟ. ܘܥܠܡܐ ܣܢܐ ܐܢܘܢ
ܕܠܐ ܗܘܘ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܢ ܥܠܡܐ. 15
ܠܐ ܗܘܐ ܕܬܫܩܘܠ ܐܢܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܒܥܐ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܕܬܛܪ ܐܢܘܢ
ܡܢ ܒܝܫܐ. 16 ܠܐ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܠܐ
ܗܘܝܬ ܡܢ ܥܠܡܐ. 17 ܐܒܐ ܩܕܫ ܐܢܘܢ ܒܫܪܪܟ. ܕܡܠܬܟ
ܕܝܠܟ ܫܪܪܐ ܗܝ. 18 ܐܝܟܢܐ ܕܠܝ ܫܕܪܬ ܠܥܠܡܐ. ܐܦ ܐܢܐ
ܫܕܪܬ ܐܢܘܢ ܠܥܠܡܐ. 19 ܘܥܠ ܐܦܝܗܘܢ ܐܢܐ ܡܩܕܫ ܐܢܐ
ܢܦܫܝ. ܕܢܗܘܘܢ ܐܦ ܗܢܘܢ ܡܩܕܫܝܢ ܒܫܪܪܐ. 20 ܘܠܐ ܗܘܐ
ܥܠ ܗܠܝܢ ܒܠܚܘܕ ܒܥܐ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ
ܒܝ ܒܝܕ ܡܠܬܗܘܢ. 21 ܕܟܠܗܘܢ ܢܗܘܘܢ ܚܕ.
ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܬ ܐܒܝ ܒܝ ܘܐܢܐ ܒܟ. ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܒܢ
ܚܕ ܢܗܘܘܢ. ܕܢܗܝܡܢ ܥܠܡܐ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ. 22 ܘܐܢܐ ܫܘܒܚܐ
ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ. ܕܢܗܘܘܢ ܚܕ ܐܝܟܢܐ ܕܚܢܢ ܚܕ
ܚܢܢ. 23 ܐܢܐ ܒܗܘܢ ܘܐܢܬ ܒܝ. ܕܢܗܘܘܢ ܓܡܝܪܝܢ ܠܚܕ.

JUCHANAN. CAP. XVII.

per nomen tuum: eos quos dedisti mihi servavi, & nemo ex iis periit nisi filius perditionis, ut impleretur Scriptura. 13. Nunc autem ad te venio, & hæc loquor in mundo, ut sit gaudium meum impletum in eis. 14. Ego dedi eis sermonem tuum, & mundus odit eos: quia non sunt ex mundo; sicut ego non sum ex mundo. 15. Nequaquam ut tollas eos è mundo peto: sed ut serves eos ex malo. 16. Non enim sunt ex mundo, sicut ego non sum ex mundo. 17. Pater sanctifica eos in veritate tua, quia sermo tuus veritas est. 18. Sicut me misisti in mundum, etiam ego misi eos in mundum. 19. Et pro eis ego sanctifico meipsum, ut sint etiam ipsi sanctificati in veritate. 20. Et nequaquam pro iis rogo tantum, sed etiam pro illis qui credunt in me per sermonem eorum. 21. Ut omnes sint unum, sicut tu (Pater mi) in me, & ego in te: ut etiam ipsi in nobis unum sint: ut credat mundus quòd tu miseris me. 22. Et ego gloriam quam dedisti mihi dedi eis, ut sint unum, sicut nos unum sumus. 23. Ego in eis, & tu in me: ut sint perfecti in unum

ܢܬܠ ܠܗܘܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 3 ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܝܢ
ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ: ܕܢܕܥܘܢܟ ܕܐܢܬ ܗܘ ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܒܠܚܘܕܝܟ
ܘܡܢ ܕܫܕܪܬ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 4 ܐܢܐ ܫܒܚܬܟ ܒܐܪܥܐ. ܥܒܕܐ
ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܕܐܥܒܕ ܫܠܡܬܗ. 5 ܘܗܫܐ ܫܒܚܝܢܝ
ܐܢܬ ܐܒܐ ܠܘܬܟ: ܒܗܘ ܫܘܒܚܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܝ ܠܘܬܟ
ܡܢ ܩܕܡ ܕܢܗܘܐ ܥܠܡܐ. 6 ܐܘܕܥܬ ܫܡܟ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ:
ܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܕܝܠܟ ܗܘܘ ܘܠܝ ܝܗܒܬ
ܐܢܘܢ. ܘܡܠܬܟ ܢܛܪܘ. 7 ܗܫܐ ܝܕܥܬ ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܝܗܒܬ ܠܝ
ܡܢ ܠܘܬܟ ܗܘ. 8 ܕܡܠܐ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ.
ܘܗܢܘܢ ܩܒܠܘ ܘܝܕܥܘ ܫܪܝܪܐܝܬ ܕܡܢ ܠܘܬܟ ܢܦܩܬ. ܘ
ܗܝܡܢܘ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ. 9 ܘܐܢܐ ܥܠܝܗܘܢ ܒܥܐ ܐܢܐ ܠܐ ܗܘܐ
ܥܠ ܥܠܡܐ ܒܥܐ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܕܕܝܠܟ
ܐܢܘܢ. 10 ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܝܠܝ ܕܝܠܟ ܗܘ ܘܕܝܠܟ ܕܝܠܝ
ܗܘ. ܘܡܫܬܒܚ ܐܢܐ ܒܗܘܢ. 11 ܡܟܝܠ ܠܐ ܗܘܐ ܒܥܠܡܐ.
ܘܗܠܝܢ ܒܥܠܡܐ ܐܢܘܢ. ܘܐܢܐ ܠܘܬܟ ܐܬܐ ܐܢܐ. ܐܒܐ ܩܕܝܫܐ
ܛܪ ܐܢܘܢ ܒܫܡܟ ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ. ܕܢܗܘܘܢ ܚܕ ܐܝܟܢܐ ܕܚܢܢ ܀
12 ܟܕ ܥܡܗܘܢ ܗܘܝܬ ܒܥܠܡܐ. ܐܢܐ ܢܛܪ ܗܘܝܬ ܠܗܘܢ

dedisti ei, det vitam quæ est in æternum. 3. Hæc est autem vita quæ est in æternum, ut agnoscant te qui es Deus verus solus, & eum quem misisti, Jeschua Christum. 4. Ego glorificavi te in terra: opus illud quod dedisti mihi ut facerem, perfeci. 5. Et nunc glorifica me tu Pater mi apud te, ea gloria quæ erat mihi apud te antequam esset mundus. 6. Notum feci nomen tuum filiis hominis, illis quos dedisti mihi de mundo: Tui erant, & mihi dedisti eos, & servarunt sermonem tuum. 7. Nunc novi quod omne quod dedisti mihi, abs te est. 8. Quia sermones quos dedisti, dedi eis: & ipsi acceperunt, & cognoverunt verè quòd à te exivi, & crediderunt quod tu misisti me. 9. Et ego pro eis oro, nequaquam pro mundo oro, sed pro iis quos dedisti mihi, quia tui sunt: 10. Et quicquid meum est, tuum est, & quod tuum est, meum est: & glorificor in eis. 11. Deinceps amplius non sum in mundo, & hi in mundo sunt, ac ego ad te venio, Pater sancte, serva eos per nomen tuum illud quod dedisti mihi, ut sint unum sicut nos. 12. Quando cum eis eram in mundo, ego servabam eos

per

JUCHANAN, CAP. XVI.

petetis in nomine meo. Et non dico vobis quod ego rogabo Patrem pro vobis. 27. Ipse enim Pater diligit vos, quia vos dilexistis me, & credidistis quòd ego à Patre exiverim. 28. Egressus sum à Patre, & veni in mundum: & iterum relinquo mundum, & vado ad Patrem: 29. Dicunt ei discipuli ejus, Ecce jam manifestè loqueris, & parabolam ne unam quidem dicis. 30. Nunc scimus quòd omnia scias, nec opus habes ut quis interroget te. in hoc credimus quòd à Deo exiveris. 31. Dixit eis Jeschua, Credite: 32. Quòd ecce, ventura est hora, & jam venit, quòd dispergimini quisque in locum suum, & relinquetis me solum; & non sum solus, quia Pater mecum est. 33. Hæc dixi vobis ut in me sit vobis pax. in mundo futura est vobis afflictio: sed bono animo sitis, ego vici mundum.

CAPUT XVII.

1. Hæc loquutus est Jeschua, & sustulit oculos suos in coelum, ac dixit, Pater mi, venit hora: glorifica filium tuum, ut filius tuus glorificet te. 2. Sicut dedisti ei potestatem super omnem carnem, ut omni quod

ܘܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܝ܂ 18 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܃ ܡܢܐ ܗܝ ܗܕܐ
ܙܥܘܪܐ ܕܐܡܪ܂ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܢܐ ܡܡܠܠ܂ 19 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ
ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܫܐܠܘܗܝ܃ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܥܠ ܗܕܐ ܒܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܥܡ ܚܕܕܐ܃ ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܙܥܘܪܐ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ
ܘܬܘܒ ܙܥܘܪܐ ܘܬܚܙܘܢܢܝ܃ 20 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂
ܕܬܒܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܘܬܐܠܘܢ܂ ܘܥܠܡܐ ܢܚܕܐ܂ ܘܠܟܘܢ ܬܗܘܐ ܟܪܝܘܬܐ܂
ܐܠܐ ܟܪܝܘܬܟܘܢ ܠܚܕܘܬܐ ܬܗܘܐ܂ 21 ܐܢܬܬܐ ܡܐ ܕܝܠܕܐ܂
ܟܪܝܐ ܠܗ܂ ܕܡܛܐ ܝܘܡܐ ܕܡܘܠܕܗ܂ ܡܐ ܕܝܠܕܬ ܕܝܢ ܒܪܐ܃ ܠܐ
ܥܗܕܐ ܐܘܠܨܢܗ܂ ܡܛܠ ܚܕܘܬܐ ܕܐܬܝܠܕ ܒܪܢܫܐ ܒܥܠܡܐ܂
22. ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܫܐ ܟܪܝܐ ܠܟܘܢ܂ ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܚܙܝܟܘܢ ܘܢܚܕܐ
ܠܒܟܘܢ܂ ܘܚܕܘܬܟܘܢ ܠܐ ܐܢܫ ܢܣܒ ܡܢܟܘܢ܂ 23 ܘܒܗܘ
ܝܘܡܐ ܠܝ ܠܐ ܬܫܐܠܘܢ ܡܕܡ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂
ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢ ܠܐܒܝ ܒܫܡܝ ܢܬܠ ܠܟܘܢ܂ 24 ܥܕܡܐ
ܠܗܫܐ ܠܐ ܫܐܠܬܘܢ ܡܕܡ ܒܫܡܝ ܫܐܠܘ܂ ܘܬܣܒܘܢ
ܕܬܗܘܐ ܚܕܘܬܟܘܢ ܡܫܡܠܝܐ܂ 25 ܗܠܝܢ ܒܡܬܠܐ
ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ܂ ܐܬܝܐ ܕܝܢ ܫܥܬܐ ܐܡܬܝ ܕܠܐ ܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ
ܒܡܬܠܐ܂ ܐܠܐ ܓܠܝܐܝܬ ܐܚܘܐ ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܒܐ܂ 26 ܒܗܘ ܝܘܡܐ

EVANGELIUM

&, Quia abeo ad Patrem meum? 18. Et dicebant, Quid est hoc Paululum quod dixit? Nescimus quid loquatur. 19. Jeschua autem cognovit quòd quærebant ut interrogarent eum, & dixit eis, De hôc quæritis mutuò inter vos, quod dixi vobis, Paululum, & non videbitis me: & iterum paululum, & videbitis me? 20. Ammin ammin dico vobis, quòd flebitis vos & lugebitis, & mundus gaudebit: ac vobis tristitia erit, sed tristitia vestra in gaudium erit. 21. Mulieri, quum parit, tristitia est ei, quia venit dies partus ejus: quum autem peperit filium, non recordatur afflictionis suæ propter gaudium quod natus sit filius hominis in mundo. 22. Etiam vos, nunc tristitia est vobis: rursus autem videbo vos, & gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis. 23. Et in illo die me non interrogabitis quicquam. Ammin ammin dico vobis, quòd quicquid rogaveritis Patrem meum in nomine meo, dabit vobis. 24. Usque nunc non petiistis quicquam in nomine meo, neque quicquam. Petite, & accipietis, ut sit gaudium vestrum plenum. 25. Hæc per parabolas loquutus sum vobiscum. Ventura est autem hora, quando non loquar vobiscum per parabolas, sed apertè declarabo vobis de Patre. 26. In illo die

ܡܛܠ ܗܠܝܢ: ܐܬܬ ܟܪܝܘܬܐ ܘܡܠܬ ܠܗ ܠܠܒܟܘܢ. 7 ܐܠܐ ܐܢܐ
ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܦܩܚ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܙܠ. ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܐ
ܠܐ ܐܙܠ ܐܢܐ: ܦܪܩܠܝܛܐ ܠܐ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܙܠ ܐܫܕܪܝܘܗܝ
ܠܘܬܟܘܢ. 8 ܘܡܐ ܕܐܬܐ ܗܘ ܢܟܣܝܘܗܝ ܠܥܠܡܐ. ܥܠ
ܚܛܝܬܐ: ܘܥܠ ܙܕܝܩܘܬܐ. ܘܥܠ ܕܝܢܐ. 9 ܥܠ ܚܛܝܬܐ: ܕܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ. 10 ܥܠ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܢ ܕܠܘܬ ܐܒܝ ܐܙܠ ܐܢܐ.
ܘܠܐ ܬܘܒ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. 11 ܥܠ ܕܝܢܐ ܕܝܢ: ܕܐܪܟܘܢܐ
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܕܝܢ ܗܘ. 12 ܬܘܒ ܤܓܝ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܐܡܪ
ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܚܕ ܗܫܐ. 13 ܡܐ ܕܐܬܐ
ܕܝܢ ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ. ܗܘ ܢܕܒܪܟܘܢ ܒܟܠܗ ܫܪܪܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܢܡܠܠ
ܡܢ ܪܥܝܢ ܢܦܫܗ. ܐܠܐ ܟܠ ܕܢܫܡܥ ܗܘ ܢܡܠܠ. ܘܥܬܝܕܬܐ
ܢܘܕܥܟܘܢ. 14 ܘܗܘ ܢܫܒܚܢܝ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܕܝܠܝ ܢܣܒ
ܘܢܚܘܝܟܘܢ. 15 ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܐܒܝ ܕܝܠܝ ܗܘ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܡܢ ܕܝܠܝ ܢܣܒ ܘܢܚܘܝܟܘܢ. 16 ܩܠܝܠ ܘܠܐ
ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ ܘܬܚܙܘܢܢܝ. ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ.
17 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܚܕ ܥܡ ܚܕ. ܡܢܐ ܗܝ ܗܕܐ
ܕܐܡܪ ܠܢ. ܕܩܠܝܠ ܘܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ ܘܬܚܙܘܢܢܝ.

hæc tibi venit tristitia ac implevit corda vestra. 7. Sed ego veritatem dico vobis, quòd expedit vobis ut ego abeam. Si enim ego non abeam, Paracletus non est venturus ad vos: si autem abeam, mittam eum ad vos. 8. Et quum venerit ille, arguet mundum de peccato, & de justitia, & de judicio. 9. De peccato, quia non credunt in me; 10. De justitia autem, quia ad Patrem meum abeo, & non rursus visuri estis me. 11. De judicio verò, quia princeps mundi hujus judicatus est. 12. Rursus multum est mihi dicendum vobis: sed non potestis comprehendere modò. 13. Quum venerit autem Spiritus veritatis, ille inducet vos in omnem veritatem. Non enim loquetur ex mente sua ipsius, sed quicquid audierit ipse loquetur, & futura nota faciet vobis. 14. Ille glorificabit me, quia de meo accipiet, *& annunciabit vobis.* 15. Quicquid est Patri meo, meum est: proptereà dixi vobis quòd de meo accipiet, & annunciabit vobis. 16. Paululum, & non videbitis me: & iterum paululũ, & videbitis me: quia abeo ad Patrẽ. 17. Et dicebant discipuli ejus unus ad aliũ, Quid est hoc quod dixit nobis: Paululũ, & nõ videbitis me: & iterũ paululũ, & videbitis me,

ܣܢܐ ܐܦ ܠܐܒܝ ܣܢܐ. 24 ܘܐܠܘ ܥܒܕܐ ܠܐ ܥܒܕܬ ܠܥܝܢܝܗܘܢ.
ܐܝܟܢ ܕܐܚܪܢܐ ܐܢܫ ܠܐ ܥܒܕ. ܠܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ ܚܛܝܬܐ.
ܗܫܐ ܕܝܢ ܘܚܙܘ ܘܣܢܘ ܐܦ ܠܝ ܘܐܦ ܠܐܒܝ. 25 ܕܬܬܡܠܐ
ܡܠܬܐ ܕܟܬܝܒܐ ܒܢܡܘܣܗܘܢ ܕܣܢܐܘܢܝ ܡܓܢ. 26 ܡܐ ܕܝܢ
ܕܐܬܐ ܦܪܩܠܝܛܐ: ܗܘ ܕܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܠܘܬ ܐܒܝ
ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ. ܗܘ ܕܡܢ ܠܘܬ ܐܒܝ ܢܦܩ. ܗܘ ܢܣܗܕ
ܥܠܝ. 27 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܡܢ ܫܘܪܝܐ ܥܡܝ
ܐܢܬܘܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܘ

1 ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ ܕܠܐ ܬܬܟܫܠܘܢ. 2
ܢܦܩܘܢܟܘܢ ܓܝܪ ܡܢ ܟܢܘܫܬܗܘܢ. ܘܬܐܬܐ ܫܥܬܐ ܕܟܠ
ܕܢܩܛܘܠܟܘܢ ܢܣܒܪ ܕܩܘܪܒܢܐ ܡܩܪܒ ܠܐܠܗܐ. 3 ܘܗܠܝܢ
ܢܥܒܕܘܢ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܠܐ ܠܐܒܝ ܘܠܐ ܠܝ. 4 ܗܠܝܢ
ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ. ܕܡܐ ܕܐܬܐ ܙܒܢܗܘܢ ܬܥܗܕܘܢ ܐܢܝܢ. ܕܐܢܐ
ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܩܕܝܡ ܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܥܡܟܘܢ
ܗܘܝܬ. 5 ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. ܘܠܐ
ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܫܐܠ ܠܝ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ. 6 ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ

EVANGELIUM

odit, etiam Patrem meum odit. 24. Et si opera non fecissem ante oculos eorum quæ nemo alius fecit, non esset eis peccatum: nunc autem & viderunt, & oderunt tum me, tum etiam Patrem meum. 25. Ut impleretur sermo qui scriptus est in Lege eorum, nempe, Oderunt me immeritò. 26. Quum autem venerit Paracletus ille quem ego missurus sum vobis à Patre meo, Spiritus veritatis ille qui à Patre meo procedit, ille testabitur de me. 27. Etiam vos testes estis, quia à principio mecum estis.

CAPUT XVI.

1. Hæc loquutus sum vobiscum, ne offenderemini. 2. Ejicient enim vos ex synagogis suis: & veniet hora ut quisquis interfecerit vos, arbitretur quòd oblationem offerat Deo. 3. Et hæc facient, quia non noverunt nec Patrem nec me. 4. Hæc loquutus sum vobiscum, ut quum venerit tempus eorum, memores sitis eorum, quòd ego dixi vobis. Hæc autem ab initio non dixi vobis, quia vobiscum eram. 5. Nunc autem abeo ad eum qui misit me, & nemo ex vobis interrogat me, Quò vadis? 6. Dixi enim vobis

hæc:

ܪܚܡܘܗܝ . 14 ܐܢܬܘܢ ܪܚܡܝ ܐܢܬܘܢ ܐܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܠ
ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ . 15 ܠܐ ܡܟܝܠ ܩܪܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܥܒܕܐ .
ܡܛܠ ܕܥܒܕܐ ܠܐ ܝܕܥ ܡܢܐ ܥܒܕ ܡܪܗ . ܪܚܡܝ ܕܝܢ ܩܪܝܬܟܘܢ :
ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܫܡܥܬ ܡܢ ܐܒܝ ܐܘܕܥܬܟܘܢ . 16 ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܬܘܢ
ܓܒܝܬܘܢܢܝ . ܐܠܐ ܐܢܐ ܗܘ ܓܒܝܬܟܘܢ . ܘܣܡܬܟܘܢ ܕܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܬܐܙܠܘܢ ܬܐܬܘܢ ܦܐܪܐ . ܘܦܐܪܝܟܘܢ ܢܩܘܘܢ . ܕܟܠ
ܡܐ ܕܬܫܐܠܘܢ ܠܐܒܝ ܒܫܡܝ ܢܬܠ ܠܟܘܢ . 17 ܗܠܝܢ ܡܦܩܕ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ . 18 ܘܐܢ ܥܠܡܐ ܣܢܐ ܠܟܘܢ :
ܕܥܘ ܕܩܕܡܝܟܘܢ ܠܝ ܣܢܐ . 19 ܘܐܠܘ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܘܝܬܘܢ :
ܥܠܡܐ ܠܕܝܠܗ ܪܚܡ ܗܘܐ . ܐܠܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ . ܐܢܐ
ܓܝܪ ܓܒܝܬܟܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ : ܡܛܠ ܗܢܐ ܣܢܐ ܠܟܘܢ ܥܠܡܐ .
20 ܐܬܕܟܪܘ ܡܠܬܐ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ : ܕܠܝܬ ܥܒܕܐ ܕܪܒ
ܡܢ ܡܪܗ . ܐܢ ܠܝ ܪܕܦܘ ܐܦ ܠܟܘܢ ܢܪܕܦܘܢ . ܘܐܢ ܡܠܬܝ
ܢܛܪܘ ܐܦ ܕܝܠܟܘܢ ܢܛܪܘܢ . 21 ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܥܒܕܘܢ
ܠܟܘܢ . ܡܛܠ ܫܡܝ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ . 22 ܐܠܘ
ܠܐ ܐܬܝܬ ܗܘܝܬ ܘܡܠܠܬ ܥܡܗܘܢ : ܠܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ ܚܛܝܬܐ .
ܗܫܐ ܕܝܢ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܥܠܬܐ ܥܠ ܚܛܗܝܗܘܢ . 23 ܡܢ ܕܠܝ

JUCHANAN. CAP. XV.

amicis *suis*. 14. Vos amici mei estis, si feceritis omnia quæ præcipio vobis. 15. Non amplius voco vos ser-
vos: quia servus nescit quid faciat Dominus suus. amicos autem meos vocavi vos: quia quicquid audivi à
Patre meo, notum feci vobis. 16. Nequaquam vos elegistis me, sed ego ipse elegi vos, & posui vos ut et-
iam vos abeuntes afferretis fructus, & fructus vestri manerent, ut omnia quæ petieritis à Patre meo in no-
mine meo, daret vobis. 17. Hæc præcipio vobis, ut diligatis unus alium. 18. Et si mundus odit vos, scitote
quòd prius quam vos, me odit. 19. Et si de mundo *essetis*, mundus quod suum est diligeret. sed non *estis* de
mundo: ego enim elegi vos ex mundo, propterea odit vos mundus. 20. Mementote sermonis quē ego dixi
vobis, quòd non est servus qui major sit quàm dominus suus. Si me persequuti sunt, etiā vos persequentur;
& si sermonem meum servaverunt, etiam vestrum servabunt. 21. Sed hæc omnia facient in vos propter
nomen meum: quia non noverunt eum qui misit me. 22. Si ego non venissem, nec loquutus fuissem
cum eis, non esset eis peccatum; nunc autem non est excusatio de peccatis suis. 23. Qui me

ܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܕܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ. 4 ܩܘܘ ܒܝ
ܘܐܢܐ ܒܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܒܘܫܝܬܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܬܬܠ ܦܐܪܐ ܡܢ
ܢܦܫܗ: ܐܠܐ ܐܢ ܡܩܘܝܐ ܒܓܦܬܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܠܐ ܐܢܬܘܢ ܐܠܐ ܐܢ
ܬܩܘܘܢ ܒܝ. 5 ܐܢܐ ܐܢܐ ܓܦܬܐ ܘܐܢܬܘܢ ܫܒܘܫܝܬܐ. ܡܢ
ܕܡܩܘܐ ܒܝ ܘܐܢܐ ܒܗ: ܗܢܐ ܡܝܬܐ ܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ
ܕܕܠܐ ܐܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܒܕ ܡܕܡ. 6 ܐܠܐ ܓܝܪ
ܐܢܫ ܡܩܘܐ ܒܝ ܡܫܬܕܐ ܠܒܪ. ܐܝܟ ܫܒܘܫܝܬܐ ܕܝܒܫܬ:
ܘܠܩܛܝܢ ܠܗ ܘܪܡܝܢ ܠܗ ܒܢܘܪܐ ܕܬܐܩܕ. 7 ܐܢ ܕܝܢ ܬܩܘܘܢ ܒܝ
ܘܡܠܝ ܒܟܘܢ ܢܩܘܝܢ: ܟܠ ܡܐ ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܐܠ ܢܗܘܐ
ܠܟܘܢ. 8 ܒܗܕܐ ܡܫܬܒܚ ܐܒܐ. ܕܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ ܬܐܬܘܢ.
ܘܬܗܘܘܢ ܬܠܡܝܕܝ. 9 ܐܝܟܢܐ ܕܐܚܒܢܝ ܐܒܝ: ܐܦ ܐܢܐ
ܐܚܒܬܟܘܢ. ܩܘܘ ܒܚܘܒܝ. 10 ܐܢ ܦܘܩܕܢܝ ܬܛܪܘܢ
ܬܩܘܘܢ ܒܚܘܒܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܢܛܪܬ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܐܒܝ
ܘܡܩܘܐ ܐܢܐ ܒܚܘܒܗ. 11 ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ:
ܕܚܕܘܬܝ ܬܗܘܐ ܒܟܘܢ. ܘܬܫܬܡܠܐ ܚܕܘܬܟܘܢ. 12 ܗܢܘ
ܦܘܩܕܢܝ ܕܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܐܚܒܬܟܘܢ. 13
ܚܘܒܐ ܕܪܒ ܡܢ ܗܢܐ ܠܝܬ. ܕܐܢܫ ܢܦܫܗ ܢܣܝܡ ܚܠܦ

EVANGELIUM

mundi estis propter sermonem quem loquutus sum vobiscum. 4. Manete in me, & ego in vobis. Sicut palmes non potest dare fructus à semetipso, nisi maneat in vite: ita nec vos, nisi manseritis in me. 5. Ego sum vitis & vos palmites. Qui manet in me, & ego in eo, hic affert fructus plurimos: quia nisi ego sim, non potestis facere quicquam. 6. Nisi autem quis maneat in me, ejicitur foras, sicut palmes qui aridus est, & colligentes injiciunt eum in ignem, ut succendatur. 7. Si verò manseritis in me, & sermones mei manserint in vobis, quicquid volueritis petere, fiet vobis. 8. In hoc glorificatur Pater, ut fructus multos afferatis: & eritis discipuli mei. 9. Sicut dilexit me Pater meus, ego quoque dilexi vos: manete in dilectione mea. 10. Si mandata mea servaveritis, manebitis in dilectione mea: sicut ego servavi mandata Patris mei, & maneo in dilectione ejus. 11. Hæc loquutus sum vobiscum, ut gaudium meum maneat in vobis, & impleatur gaudium vestrum. 12. Hoc est mandatum meum, ut diligatis unus alium, sicut ego dilexi vos. 13. Dilectio quæ major sit quàm hæc, non est, ut quis animam suam ponat pro ami-

ܟܕ ܠܘܬܟܘܢ ܐܝܬܝ. 26 ܗܘ ܕܝܢ ܦܪܩܠܛܐ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ
ܗܘ ܕܡܫܕܪ ܐܒܝ ܒܫܡܝ. ܗܘ ܢܠܦܟܘܢ ܟܠܡܕܡ.
ܘܗܘ ܢܥܗܕܟܘܢ ܟܠ ܡܐ ܕܐܡܪܬ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܫܠܡܐ ܫܒܩ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. 27 ܫܠܡܐ ܕܝܠܝ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ
ܐܝܟܢܐ ܕܝܗܒ ܥܠܡܐ ܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܢܬܕܠܚ
ܠܒܟܘܢ ܘܠܐ ܢܕܚܠ. 28 ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܐܙܠ
ܐܢܐ ܘܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܠܘ ܪܚܡܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ. ܚܕܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܝ. ܕܐܒܝ ܪܒ ܗܘ ܡܢܝ. 29
ܘܗܫܐ ܗܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܥܕܠܐ ܬܗܘܐ. ܕܡܐ ܕܗܘܬ ܬܗܝܡܢܘܢ.
30 ܡܟܝܠ ܠܐ ܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܣܓܝܐܬܐ. ܐܬܐ ܓܝܪ ܐܪܟܘܢܗ
ܕܥܠܡܐ ܘܒܝ ܠܝܬ ܠܗ ܡܕܡ. 31 ܐܠܐ ܕܢܕܥ ܥܠܡܐ ܕܪܚܡ
ܐܢܐ ܠܐܒܝ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕܢܝ ܐܒܝ ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܩܘܡܘ
ܢܐܙܠ ܠܟܐ.

ܩܦܠܐܘܢ ܝܗ

1 ܐܢܐ ܐܢܐ ܓܦܬܐ ܕܫܪܪܐ. ܘܐܒܝ ܗܘ ܦܠܚܐ. 2 ܟܠ
ܫܒܫܬܐ ܕܒܝ ܕܦܐܪܐ ܠܐ ܝܗܒܐ. ܫܩܠ ܠܗ. ܘܐܝܕܐ ܕܝܗܒܐ
ܦܐܪܐ ܡܕܟܐ ܠܗ ܕܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ ܬܐܬܐ. 3 ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܟܒܪ

quum apud vos sum. 26. Ille autem Paracletus, Spiritus Sanctus quem missurus est Pater meus in nomine meo, ille docebit vos omnia, & commonefaciet vos omnium quæ dico vobis. 27. Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: nequaquam sicut dat mundus, ego do vobis. Ne turbetur cor vestrum, neque formidet. 28. Audivistis quòd ego dixi vobis, Abeo, & rediturus sum ad vos. Si diligeretis me, gauderetis effetis quod abiturus sum ad Patrem meum: quia Pater meus major est quàm ego. 29. Et nunc ecce dixi vobis priusquam fiat, ut quum factum fuerit, credatis. 30. Deinceps non loquar vobiscum multa: venit enim princeps mundi, & in me non est ei quicquam. 31. Sed ut cognoscat mundus quòd ego diligo Patrem meum, & sicut mandavit mihi Pater meus, ita facio, Surgite abeamus hinc.

CAPUT XV.

1. Ego sum vitis vera, & Pater meus est agricola. 2. Omnem palmitem qui in me fructum non reddit, tollit: & eum qui reddit fructus, purgat, ut fructus plurimos afferat. 3. Vos jam

ܠܝ ܦܘܩܕܢܝ ܛܪܘ . 16 ܘܐܢܐ ܐܒܥܐ ܡܢ ܐܒܝ ܘܐܚܪܢܐ
ܦܪܩܠܛܐ ܢܬܠ ܠܟܘܢ ܕܢܗܘܐ ܥܡܟܘܢ ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ . 17 ܪܘܚܐ
ܕܫܪܪܐ . ܗܝ ܕܥܠܡܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܩܒܠܗ̇ . ܡܛܠ ܕܠܐ
ܚܙܝܗ̇ ܘܠܐ ܝܕܥܗ̇ . ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ̇ . ܕܠܘܬܟܘܢ
ܥܡܪܐ ܘܒܟܘܢ ܗܝ . 18 ܠܐ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܝܬܡܐ . ܐܬܐ ܐܢܐ
ܓܝܪ ܠܘܬܟܘܢ ܒܩܠܝܠ ܐܚܪܝܢ . 19 ܘܥܠܡܐ ܠܐ ܚܙܐ ܠܝ .
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ . ܕܐܢܐ ܚܝ ܐܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܚܘܢ . 20
ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܬܕܥܘܢ ܕܐܢܐ ܒܐܒܝ . ܘܐܢܬܘܢ ܒܝ ܐܢܬܘܢ . ܘܐܢܐ
ܒܟܘܢ ܐܢܐ . 21 ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܘܬܗ ܦܘܩܕܢܝ ܘܢܛܪ ܠܗܘܢ .
ܗܘ ܗܘ ܡܚܒ ܠܝ . ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܚܒ ܠܝ . ܢܬܪܚܡ ܡܢ
ܐܒܝ . ܘܐܢܐ ܐܪܚܡܝܘܗܝ ܘܐܚܘܐ ܠܗ ܢܦܫܝ . 22 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܗܘܕܐ ܠܐ ܗܘܐ ܣܟܪܝܘܛܐ . ܡܪܝ . ܡܢܘ ܠܢ ܥܬܝܕ ܐܢܬ ܠܐ
ܠܡܚܘܝܘ ܢܦܫܟ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܥܠܡܐ . 23 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘ
ܘܐܡܪ ܠܗ . ܡܢ ܕܪܚܡ ܠܝ ܡܠܬܝ ܢܛܪ . ܘܐܒܝ ܢܪܚܡܝܘܗܝ
ܘܠܘܬܗ ܐܬܝܢܢ . ܘܐܘܢܐ ܠܘܬܗ ܥܒܕܝܢܢ . 24 ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ
ܪܚܡ ܠܝ ܡܠܝ ܠܐ ܢܛܪ . ܘܡܠܬܐ ܗܕܐ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐ
ܗܘܬ ܕܝܠܝ . ܐܠܐ ܕܐܒܐ ܕܫܕܪܢܝ . 25 ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ

EVANGELIUM

me, mandata mea servato. 16. Et ego petam à Patre meo, & alium Paracletum dabit vobis, ut sit vobis-
cum in æternum: 17. *Nempe* Spiritum veritatis quem mundus non potest accipere, propterea quòd non
videt eum, neque novit eum: vos autem nostis eum, quia apud vos manet, & in vobis est. 18. Non reli-
cturus sum vos orphanos: venturus enim sum ad vos paulo post. 19. Et mundus non visurus est me:
vos autem videbitis me: quia ego vivo, vos quoque vivetis. 20. In illo die cognoscetis quòd ego in Pa-
tre meo, & vos in me estis, atque ego in vobis sum. 21. Ille apud quem sunt mandata mea, & servat ea, ipse
est amans mei. Ille autem qui amat me, amabitur à Patre meo: & ego amabo eum, & ostendam ei me-
ipsum. 22. Dixit ei Jihuda, nequaquam Secarjuta, Domine mi, quid est, nobis te ostensurum esse teipsum,
& nequaquam mundo? 23. Respondit Jeschua, & dixit ei, Is qui diligit me, sermonem meum servat: &
Pater meus diliget eum, & ad eum venturi sumus, & mansionem apud eum facturi sumus. 24. Ille
autem qui non diligit me, sermonem meum non servat: & sermo hic quem auditis, nequaquam
est meus: sed Patris qui misit me. 25. Hæc loquutus sum vobiscum
quum

ܐܡܪ ܠܗ ܬܐܘܡܐ . ܡܪܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ .
ܘܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܘܪܚܐ ܠܡܕܥ . 6 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ .
ܐܢܐ ܐܢܐ ܐܘܪܚܐ ܘܫܪܪܐ ܘܚܝܐ . ܠܐ ܐܢܫ ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܒܝ ܐܠܐ
ܐܢ ܒܝ . 7 ܐܠܘ ܠܝ ܝܕܥܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ : ܐܦ ܠܐܒܝ ܝܕܥܬܘܢ
ܗܘܝܬܘܢ . ܘܡܢ ܗܫܐ ܝܕܥܬܘܢ ܠܗ ܘܚܙܝܬܘܢܝܗܝ .
8 ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܝܦܘܣ . ܡܪܢ : ܚܘܢ ܠܐܒܐ ܘܣܦܩ ܠܢ . 9 ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ . ܗܘܐ ܙܒܢܐ ܟܠܗ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ : ܘܠܐ ܝܕܥܬܢܝ
ܦܝܠܝܦܐ : ܡܢ ܕܚܙܢܝ ܚܙܐ ܠܐܒܐ ܘܐܝܟܢܐ ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ
ܚܘܢ ܠܐܒܐ . 10 ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܕܐܢܐ ܒܐܒܝ ܘܐܒܝ ܒܝ : ܘܡܠܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܐܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ : ܡܢ ܨܒܝܢܝ ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ . ܐܒܝ
ܕܝܢ ܕܒܝ ܥܡܪ : ܗܘ ܥܒܕ ܥܒܕܐ ܗܠܝܢ . 11 ܗܝܡܢܘ ܕܐܢܐ
ܒܐܒܝ ܘܐܒܝ ܒܝ : ܘܐܠܐ ܐܦܢ ܡܛܠ ܥܒܕܐ ܗܝܡܢܘ . 12 ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ : ܥܒܕܐ ܕܐܢܐ
ܥܒܕ ܐܢܐ ܐܦ ܗܘ ܢܥܒܕ . ܘܕܝܬܝܪܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܢܥܒܕ . ܕܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܝ ܐܙܠ ܐܢܐ . 13 ܘܡܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢ
ܒܫܡܝ ܐܥܒܕ ܠܟܘܢ . ܕܢܫܬܒܚ ܐܒܐ ܒܒܪܗ . 14 ܘܐܢ
ܬܫܐܠܘܢܢܝ ܒܫܡܝ ܐܢܐ ܐܥܒܕ : 15 ܐܢ ܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ

JUCHANAN. CAP. XIV.

Dixit ei Thauma, Domine noster, nescimus quò abeas, & quomodo possumus viam scire? 6. Dixit ei Jeschua, Ego sum via, & veritas, & vita. nemo venit ad Patrem meum nisi per me. 7. Si me nossetis, etiam Patrem meum nossetis: & ex hoc tempore cognoscitis eum, & vidistis eum. 8. Dixit ei Philippus, Domine noster, ostende nobis Patrem, & sat est nobis. 9. Dixit ei Jeschua, Hoc toto tempore vobiscum sum, & non cognovisti me Philippe? Is qui me videt, videt Patrem: & quomodo tu dicis, Ostende nobis Patrem? 10. Non credis tu quòd ego in Patre meo sum, & Pater meus in me? Et sermones quos ego loquor, ex meipso non loquor: Pater autem meus qui in me manet, ipse facit opera hæc. 11. Credite quòd ego sum in Patre meo, & Pater meus in me: sin minus, saltem propter opera credite. 12. Ammin ammin dico vobis quòd qui credit in me, opera ea quæ ego facio, etiam ipse faciet, & quæ sunt majora quàm hæc, faciet: quia ego ad Patrem meum abeo. 13. Et id quod petieritis in nomine meo, faciam vobis, ut glorificetur Pater in Filio suo. 14. Et, si petieritis à me in nomine meo, ego faciam. 15. Si diligitis

ܕܬܗܘܘܢ ܡܚܒܝܢ ܚܕ ܠܚܕ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܐܚܒܬܟܘܢ܆ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܚܒܘ ܚܕ ܠܚܕ܂ 35 ܒܗܕܐ ܢܕܥܘܢ ܟܠܢܫ ܕܬܠܡܝܕܝ
ܐܢܬܘܢ܆ ܐܢ ܚܘܒܐ ܢܗܘܐ ܒܟܘܢ ܚܕ ܠܘܬ ܚܕ܂ 36 ܐܡܪ ܠܗ
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܂ ܡܪܢ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ܂ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ܂
ܠܐܝܟܐ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܗܫܐ ܠܡܐܬܐ ܒܬܪܝ܂ ܠܚܪܬܐ
ܕܝܢ ܬܐܬܐ܂ 37 ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܂ ܡܪܝ܂
ܠܡܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܬܐ ܒܬܪܟ܂ ܗܫܐ ܢܦܫܝ ܡܚܠܦܝܟ
ܣܐܡ ܐܢܐ܂ 38 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܢܦܫܟ ܚܠܦܝ ܣܐܡ ܐܢܬ܂
ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ܂ ܕܠܐ ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܥܕܡܐ ܕܬܟܦܘܪ
ܒܝ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ܂

ܩܦܠܐܘܢ ܝܕ

1 ܠܐ ܢܬܕܠܚ ܠܒܟܘܢ܂ ܗܝܡܢܘ ܒܐܠܗܐ ܘܒܝ ܗܝܡܢܘ܂
2 ܣܓܝܐܢ ܐܢܝܢ ܐܘܢܐ ܒܝܬ ܐܒܝ܂ ܘܐܠܘ ܠܐ܂ ܐܡܪ ܗܘܝܬ
ܠܟܘܢ܆ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܕܐܛܝܒ ܠܟܘܢ ܐܬܪܐ܂ 3 ܘܐܢ ܐܙܠ ܐܢܐ
ܐܛܝܒ ܠܟܘܢ ܐܬܪܐ܂ ܬܘܒ ܐܬܐ ܐܢܐ ܘܐܕܒܪܟܘܢ ܠܘܬܝ܂ ܕ
ܕܐܬܪܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܗܘܘܢ܂ 4 ܘܠܐܝܟܐ
ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܘܐܘܪܚܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ 5

ut diligatis unus alium; sicut ego dilexi vos, etiam vos diligatis unus alium. 35. In hoc cognoscet unusquisque quòd discipuli mei estis, si dilectio fuerit in vobis unius erga alium. 36. Dixit ei Schemeun Kipha, Domine noster, quò vadis tu? Respondit Jeschua, & dixit ei, Quò vado ego, non potes jam venire post me: in fine autem venies. 37. Dixit ei Schemeun Kipha, Domine mi, quare non possum venire post te? nunc animam meam pro te positurus sum. 38. Dixit ei Jeschua, Animam tuam pro me positurus es? Amen Amen dico tibi quòd non cantabit gallus donec abnegaveris me tribus vicibus.

CAPUT XIV.

1. Ne prematur cor vestrum; credite in Deum, & in me credite. 2. Multæ sunt mansiones in domo Patris mei; & si non, dixissem vobis: Nam vado ut parem vobis locum. 3. Quòd si abivero paraturus vobis locum, rursus venturus sum, & assumam vos ad me; ut ubi ego sum, vos quoque sitis. 4. Et quo ego abeo, scitis, & viam scitis. 5. Di-

25. ܘܢܦܠ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܥܠ ܚܕܝܗ ܕܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܡܪܝ. ܡܢܘ ܗܢܐ. 26 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܗܘ ܗܘ ܕܨܒܥ ܐܢܐ
ܠܚܡܐ ܘܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܨܒܥ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ: ܘܝܗܒ
ܠܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ. 27 ܘܒܬܪ ܠܚܡܐ ܗܝܕܝܢ
ܥܠܠ ܒܗ ܣܛܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܥܒܕ
ܒܥܓܠ. 28 ܗܕܐ ܕܝܢ ܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢ ܗܢܘܢ ܣܡܝܟܐ ܕܥܠ
ܡܢܐ ܐܡܪ ܠܗ. 29 ܐܢܫܝܢ ܓܝܪ ܡܢܗܘܢ ܣܒܪܘ: ܕܡܛܠ
ܕܓܠܘܣܩܡܐ ܠܝܗܘܕܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ: ܕܦܩܕ ܦܩܕ ܠܗ
ܕܢܙܒܢ ܡܕܡ ܕܡܬܒܥܐ ܠܥܐܕܐ: ܐܘ ܕܢܬܠ ܡܕܡ ܠܡܣܟܢܐ.
30. ܗܘ ܕܝܢ ܝܗܘܕܐ: ܢܣܒ ܠܚܡܐ ܒܗ ܒܫܥܬܗ ܘܢܦܩ
ܠܗ ܠܒܪ. ܠܠܝܐ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩ. 31 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ.
ܗܫܐ ܐܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܘܐܠܗܐ ܐܫܬܒܚ ܒܗ. 32
ܘܐܢ ܐܠܗܐ ܐܫܬܒܚ ܒܗ: ܘܐܦ ܐܠܗܐ ܢܫܒܚܝܘܗܝ ܒܗ
ܒܗ: ܘܡܚܕܐ ܢܫܒܚܝܘܗܝ ܠܗ. 33 ܒܢܝ: ܩܠܝܠ ܬܘܒ
ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ ܘܬܒܥܘܢܢܝ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܬ ܠܝܗܘܕܝܐ: ܕܐܝܟܐ
ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ: ܐܦ
ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܗܫܐ. 34 ܦܘܩܕܢܐ ܚܕܬܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:

JUCHANAN. CAP. XIII.

25. Et cecidit ille discipulus super pectus Jeschua, & dixit ei, Domine mi, quis est iste? 26. Respondit Jeschua, & dixit, Ille est cui intinctum panem ego do. Et intinxit Jeschua panem & dedit Jihudæ, filio Schemeun, Secarjuta. 27. Et post *sumtum* panem, tunc ingressus est in eum Satanas: & dixit ei Jeschua, Id quod facturus es, fac citò. 28. Hoc autem nemo noverat ex illis discumbentibus propter quid dixisset ei. 29. Quidam enim ex eis putabant, quia marsupium penes ipsum erat Jihuda, quòd præcipiendo præciperet ei ut emeret aliquid necessarium ad festum: aut ut daret aliquid pauperibus. 30. Ipse autem Jihuda accepit panem eadem hora & egressus est foras, nox autem facta est quum egressus est. 31. Et dixit Jeschua, Nunc glorificatus est Filius hominis, & Deus glorificatus est in ipso. 32. Et si Deus glorificatus est in eo, Deus quoque glorificaturus est eum in seipso, & statim glorificaturus est eum. 33. Filii mei, exiguum adhuc *tempus* vobiscum sum: & quæretis me: & sicut dixi Judæis, Quò ego vado, vos non potestis venire, etiam vobis dico nunc. 34. Mandatum novum do vobis,

ܪ̈ܓܠܝܟܘܢ܆ ܟܡܐ ܐܢܬܘܢ ܚܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܫܝܓܘܢ ܪ̈ܓܠܝ ܚܕ
ܕܚܕ܂ 15 ܗܢܐ ܓܝܪ ܬܚܘܝܬܐ ܝܗܒܬ ܠܟܘܢ܂ ܕܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ
ܥܒܕܬ ܠܟܘܢ܆ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܥܒܕܘܢ܀ 16 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܝܬ ܥܒܕܐ ܕܪܒ ܡܢ ܡܪܗ܂ ܘܠܐ ܫܠܝܚܐ ܕܪܒ
ܡܢ ܡܢ ܕܫܕܪܗ܂ 17 ܐܢ ܗܠܝܢ ܝܕܥܝܢ܂ ܛܘ̈ܒܝܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܐܢ
ܬܥܒܕܘܢ ܐܢܝܢ܂ 18 ܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܝܕܥ ܐܢܐ
ܓܝܪ ܠܐܝܠܝܢ ܕܓܒܝܬ܂ ܐܠܐ ܕܟܬܒܐ ܢܫܬܠܡ܂ ܕܗܘ ܕܐܟܠ ܥܡܝ
ܠܚܡܐ ܐܪܝܡ ܥܠܝ ܥܩܒܗ܂ 19 ܡܢ ܗܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܡܢ ܩܕܡ ܕܬܗܘܐ܂ ܕܡܐ ܕܗܘܬ ܬܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ܂ 20 ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܡܢ ܕܡܩܒܠ ܠܡܢ ܕܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܝ
ܡܩܒܠ܂ ܘܡܢ ܕܠܝ ܡܩܒܠ ܡܩܒܠ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ܂ 21
ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܝܫܘܥ܆ ܘܐܬܬܙܝܥ ܒܪܘܚܗ ܘܐܣܗܕ ܘܐܡܪ܆ ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ 22 ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܢܫܠܡܢܝ܂ ܚܝܪܝܢ
ܗܘܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܚܕ ܒܚܕ܂ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܕܥܠ ܡܢܘ
ܐܡܪ܂ 23 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܚܕ ܕܣܡܝܟ ܗܘܐ
ܒܥܘܒܗ܆ ܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ 24 ܠܗܢܐ ܪܡܙ
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܆ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ܂ ܡܢܘ ܗܘ ܕܐܡܪ ܥܠܘܗܝ܂

EVANGELIUM

pedes vestros, quanto magis vos debitores estis ut lavetis pedes unus alterius? 15. Hoc enim exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, etiam vos faciatis. 16. Ammin ammin dico vobis, quòd non est servus major quàm dominus ejus, neque legatus, qui major sit quàm is qui misit eum. 17. Si hæc noveritis, beati estis si feceritis ea. 18. Nequaquam de vobis omnibus loquor: novi enim eos quos elegerim: sed ut scriptura impleatur, Qui comedit mecum panem, sustulit contra me calcaneum suum. 19. Ex hoc tempore dico vobis antequam fiat, ut quum factum fuerit, credatis quod ego sim. 20. Ammin ammin dico vobis, quòd qui recipit eum quem mitto, me recipit: & qui me recipit, recipit eum qui misit me. 21. Hæc dixit Jeschua: & vehementer commotus est in spiritu suo: & testatus est, ac dixit, Ammin ammin dico vobis quòd unus ex vobis prodet me. 22. Intuebantur autem discipuli ejus unus in alium, propterea quod ignorabant de quo dixisset. 23. Erat autem ex discipulis ejus unus qui recumbebat in sinu ipsius, is quem diligebat Jeschua. 24. Huic innuit Schemeun Kipha ut interrogaret eum quisnam esset de quo dixisset.

25. Et

5. ܘܪܡܐ ܡܝܐ ܒܡܫܓܬܐ܆ ܘܫܪܝ ܠܡܫܓܘ ܪ̈ܓܠܝ ܬܠ
ܡܝ̈ܕܘܗܝ܂ ܘܡܫܘܐ ܒܣܕܢܐ ܕܐܣܝܪ ܗܘܐ ܒܚܨܘܗܝ܂
6. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܆ ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ܆
ܐܢܬ ܡܪܝ ܪ̈ܓܠܝ ܡܫܝܓ ܐܢܬ ܠܝ܂ 7 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ܂
ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܐܢܬ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܗܫܐ܂ ܒܬܪܟܢ ܕܝܢ ܬܕܥ܂ 8
ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܂ ܠܥܠܡ ܠܐ ܡܫܝܓ ܐܢܬ ܠܝ ܪ̈ܓܠܝ܂
ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܐܢ ܠܐ ܡܫܝܓ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܠܝܬ ܠܟ ܥܡܝ
ܡܢܬܐ܂ 9 ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܂ ܡܕܝܢ ܡܪܝ܆ ܠܐ ܒܠܚܘܕ
ܪ̈ܓܠܝ ܬܫܝܓ ܠܝ܆ ܐܠܐ ܐܦ ܐܝ̈ܕܝ ܐܦ ܪܫܝ܂ 10 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ܂ ܗܘ ܕܣܚܐ܆ ܠܐ ܣܢܝܩ ܐܠܐ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܒܠܚܘܕ ܢܫܝܓ܂
ܟܠܗ ܓܝܪ ܕܟܐ ܗܘ܂ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܠܐ
ܠܐ ܟܠܟܘܢ܂ 11 ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܠܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ܂
ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܕܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܟܠܟܘܢ ܕܟܝܢ܂ 12 ܟܕ ܕܝܢ
ܐܫܝܓ ܪ̈ܓܠܝܗܘܢ܆ ܫܩܠ ܢܚܬܘܗܝ ܘܐܣܬܡܟ܂ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ܂ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕܬ ܠܟܘܢ܆ 13 ܐܢܬܘܢ ܩܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܪܒܢ ܘܡܪܢ܂ ܘܫܦܝܪ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝ
ܓܝܪ܂ 14 ܐܢ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܡܪܟܘܢ ܘܪܒܟܘܢ ܐܫܝܓܬ ܠܟܘܢ

JUCHANAN. CAP. XIII.

5. Et immisit aquam in pelluvium, & cœpit lavare pedes discipulorum suorum: & tergebat sindone quam cinxerat ad lumbos suos. 6. Quum autem pervenit ad Schemeun Kipha, dixit ei Schemeun, Tu Domine mi, pedes meos lavas mihi? 7. Respondit Jeschua, & dixit ei, Id quod facio ego, tu nescis nunc: postea autem scies. 8. Dicit ei Schemeun Kipha, In æternum non loturus es mihi pedes meos. Dixit ei Jeschua, Si non lavem tibi, non est tibi mecum pars. 9. Dixit ei Schemeun Kipha, Ergo Domine mi, non tantum pedes meos lavabis mihi, sed etiam manus meas, etiam caput meum. 10. Dixit ei Jeschua, Is qui lotus est non habet opus nisi ut pedes suos tantum lavet: totus enim mundus est. etiam vos toti mundi estis, sed non omnes vos. 11. Sciebat enim Jeschua illum qui proditurus erat eum. propter hoc dixit, Nequaquam vos omnes mundi estis. 12. Quum autem lavisset pedes eorum, sustulit vestimenta sua, & accubuit, ac dixit eis, Nostis quid fecerim vobis? 13. Vos vocatis me Magister noster & Domine noster: ac bene dicitis: sum enim. 14. *Si ego igitur Magister vester & Dominus vester lavi vobis*

Ty

ܒܝ ܠܐ ܢܩܘܐ ܒܚܫܘܟܐ. 47 ܘܡܢ ܕܫܡܥ ܡܠܝ ܘܠܐ ܢܛܪ
ܠܗܝܢ܆ ܐܢܐ ܠܐ ܕܐܢ ܐܢܐ ܠܗ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ ܕܐܕܘܢ ܠܥܠܡܐ.
ܐܠܐ ܕܐܚܐ ܠܥܠܡܐ. 48 ܡܢ ܕܡܣܠܐ ܒܝ ܘܠܐ ܡܩܒܠ ܡܠܝ܆
ܐܝܬ ܡܢ ܕܕܐܢ ܠܗ. ܡܠܬܐ ܕܡܠܠܬ ܗܝ ܬܕܘܢܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ
ܐܚܪܝܐ. 49 ܕܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܠܐ ܡܠܠܬ. ܐܠܐ ܐܒܐ ܕܫܕܪܢܝ܆
ܗܘ ܝܗܒ ܠܝ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪ ܘܡܢܐ ܐܡܠܠ. 50 ܘܝܕܥ
ܐܢܐ ܕܦܘܩܕܢܗ ܚܝܐ ܐܢܘܢ ܕܠܥܠܡ. ܐܝܠܝܢ ܗܟܝܠ ܕܡܡܠܠ
ܐܢܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܝ ܐܒܝ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܓ

1 ܩܕܡ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ܆ ܝܕܥ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܕܡܛܬ
ܫܥܬܐ܆ ܕܢܫܢܐ ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܡܐ ܠܘܬ ܐܒܘܗܝ. ܘܐܚܒ
ܠܕܝܠܗ ܕܒܗܢܐ ܥܠܡܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܚܪܬܐ ܐܚܒ ܐܢܘܢ. 2
ܘܟܕ ܗܘܬ ܚܫܡܝܬܐ܆ ܪܡܐ ܗܘܐ ܠܗ ܠܣܛܢܐ ܒܠܒܗ
ܕܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ ܀ 3 ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ܆ ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܗܘܐ ܕܟܠܡܕܡ ܝܗܒ ܐܒܐ ܒܐܝܕܘܗܝ܆
ܘܕܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩ ܘܠܘܬ ܐܠܗܐ ܐܙܠ܆ 4 ܩܡ ܡܢ
ܚܫܡܝܬܐ܆ ܘܣܡ ܡܐܢܘܗܝ. ܘܫܩܠ ܣܘܕܪܐ ܐܣܪ ܚܨܘܗܝ.

in me, non maneat in tenebris. 47. Et is qui audierit sermones meos, & non servaverit eos, ego non judico eum: non enim veni ut judicem mundum, sed ut servem mundum. 48. Qui rejicit me, & non accipit sermones meos, est qui judicat eum: sermo quem loquutus sum: ipse judicaturus est eum in die ultimo. 49. Nam ego ex me ipso non sum loquutus: sed Pater qui misit me, ipse dedit mihi mandatum, quid dicam & quid loquar. 50. Et novi quòd mandatum ejus est vita quæ est in æternum. Hæc igitur quæ loquor, sicut dixit mihi Pater meus, ita loquor.

CAPUT XIII.

1. Ante festum autem Pesckatis, sciebat Jeschua quòd advenisset hora qua transiret ex hoc mundo ad Patrem suum: & dilexit suos qui erant in hoc mundo, ac usque in finem dilexit eos. 2. Et, quum peracta esset cœna, injecerat se Satanas in cor Jihudæ, filii Schemeun, Secarjuta, ut proderet eum. 3. Ipse autem Jeschua, quia sciebat quod omnia dedisset Pater in manu ejus, & quòd à Deo exivisset, & ad Deum abiret: 4. Surrexit à cœna, & posuit vestimenta sua, & sublata sudone, cinxit ad lumbos suos,

5. Et

ܗܠܟܘ ܥܕ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܢܘܗܪܐ܆ ܕܠܐ ܢܕܪܟܝܟܘܢ ܚܫܘܟܐ܂ ܘܡܢ
ܕܡܗܠܟ ܒܚܫܘܟܐ ܠܐ ܝܕܥ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ܂ 36 ܥܕ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܢܘܗܪܐ܆ ܗܝܡܢܘ ܒܢܘܗܪܐ ܕܒܢܝܗ ܕܢܘܗܪܐ ܬܗܘܘܢ܂
ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ܆ ܘܐܙܠ ܐܬܛܫܝ ܡܢܗܘܢ܂ 37 ܘܟܕ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܐܬܘܬܐ ܥܒܕ ܩܕܡܝܗܘܢ ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ܂
38 ܕܬܬܡܠܐ ܡܠܬܐ ܕܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܂ ܡܪܝ܆ ܡܢܘ ܗܝܡܢ
ܠܫܡܥܢ܆ ܘܕܪܥܗ ܕܡܪܝܐ ܠܡܢ ܐܬܓܠܝ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܗܝܡܢܘ܂ 39 ܡܛܠ ܕܬܘܒ ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ܆ 40
ܕܥܘܪܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܐܚܫܟܘ ܠܒܗܘܢ܆ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝܢܝܗܘܢ
ܘܢܣܬܟܠܘܢ ܒܠܒܗܘܢ܆ ܘܢܬܦܢܘܢ ܘܐܐܣܐ ܐܢܘܢ܂ 41 ܗܠܝܢ
ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ܆ ܟܕ ܚܙܐ ܫܘܒܚܗ ܘܡܠܠ ܥܠܘܗܝ܂ 42 ܐܦ
ܡܢ ܪܫܐ ܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ܂ ܐܠܐ ܡܛܠ ܦܪܝܫܐ ܠܐ
ܡܘܕܝܢ ܗܘܘ܂ ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ܂ 43 ܐܚܒܘ
ܓܝܪ ܫܘܒܚܐ ܕܒܢܝܢܫܐ܆ ܝܬܝܪ ܡܢ ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ܂ 44
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܩܥܐ ܘܐܡܪ܂ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܠܐ ܗܘܐ ܒܝ
ܡܗܝܡܢ܆ ܐܠܐ ܒܡܢ ܕܫܕܪܢܝ܂ 45 ܘܡܢ ܕܚܙܐ ܠܝ ܚܙܐ ܠܡܢ
ܕܫܕܪܢܝ܂ 46 ܐܢܐ ܢܘܗܪܐ ܐܬܝܬ ܠܥܠܡܐ܂ ܕܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ

ambulate dum est vobis lux,ut non tenebræ apprehendant vos.Et qui ambulat in tenebris,non novit quò
vadat. 36. Dum est vobis lux,credite in lucem,ut filii lucis sitis. Hæc loquutus est Jeschua: & abiens
occultavit se ab eis. 37. Et,quum hæc omnia signa fecisset coram eis,non crediderunt in eum: 38. Ut
impleretur sermo Isaiæ prophetæ,qui dixit,Domine mi,quis credidit auditui nostro,& brachium Domi-
ni cui revelatum est? 39. Propter hoc non poterant credere,quia rursus dixit Isaias, 40. Excæcaverunt
oculos eorum,& obscurârunt cor eorum,ut non videant oculis suis,& intelligant corde suo, & conver-
tantur,ac sanem eos. 41. Hæc dixit Isaias quum vidit gloriam ejus,& loquutus est de eo. 42. Multi
autem ex principibus quoque crediderunt in eum,sed propter Pharisæos non confitebantur, ne essent
extra synagogam. 43. Dilexerunt enim gloriam filiorum hominis potiùs quàm gloriam Dei. 44. Je-
schua autem clamavit, ac dixit, Qui credit in me, nequaquam in me credit, sed in eum qui misit me.
45. Et qui me videt,videt eum qui misit me. 46. Ego lux veni in mundum, ut omnis qui credit

ܦܐܪ̈ܐ ܣܓܝܐܐ. 25 ܡܢ ܕܪܚܡ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܡܢ
ܕܣܢܐ ܢܦܫܗ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܢܛܪܝܗ ܠܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ. 26
ܠܝ ܐܢ ܐܢܫ ܡܫܡܫ ܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܬܡܢ
ܢܗܘܐ ܐܦ ܡܫܡܫܢܝ. ܡܢ ܕܠܝ ܡܫܡܫ ܢܝܩܪܝܘܗܝ ܐܒܐ.
27 ܗܫܐ ܢܦܫܝ ܗܝ ܫܓܝܫܐ. ܘܡܢܐ ܐܡܪ. ܐܒܝ ܦܪܘܩܝܢܝ ܡܢ
ܗܕܐ ܫܥܬܐ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܝܬ ܠܗܕܐ ܫܥܬܐ. 28 ܐܒܐ
ܫܒܚ ܫܡܟ. ܘܩܠܐ ܐܫܬܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܫܒܚܬ ܘܬܘܒ
ܡܫܒܚ ܐܢܐ. 29 ܘܟܢܫܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܫܡܥܗ. ܘܐܡܪܝܢ
ܪܥܡܐ ܗܘܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܡܠܐܟܐ ܡܠܠ ܥܡܗ. 30
ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܛܠܬܝ ܗܘܐ ܩܠܐ ܗܢܐ ܐܠܐ
ܡܛܠܬܟܘܢ. 31 ܗܫܐ ܕܝܢܗ ܗܘ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܗܫܐ ܐܪܟܘܢܐ
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܡܫܬܕܐ ܠܒܪ. 32 ܘܐܢܐ ܡܐ ܕܐܬܬܪܝܡܬ ܡܢ
ܐܪܥܐ. ܐܓܪܘܫ ܟܠܢܫ ܠܘܬܝ. 33 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܕܢܚܘܐ ܒܐܝܢܐ
ܡܘܬܐ ܡܐܬ. 34 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܟܢܫܐ. ܚܢܢ ܫܡܥܢ ܡܢ
ܢܡܘܣܐ. ܕܡܫܝܚܐ ܠܥܠܡ ܩܐܡ. ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܥܬܝܕ
ܗܘ ܕܢܬܬܪܝܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܡܢܘ ܗܢܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 35 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܩܠܝܠ ܐܚܪܢ ܙܒܢܐ ܢܘܗܪܐ ܥܡܟܘܢ ܗܘ.

EVANGELIUM

multos affert. 25. Qui amat animam suam, perdet eam: & qui odit animam suam in mundo hoc, servabit eam in vitam quæ est in æternum. 26. Si mihi quis ministrat, veniat post me, & ubi ego sum, illic erit etiam minister meus: qui mihi ministrat, honorabit eum Pater. 27. Nunc anima mea, ecce turbata est: & quid dicam? Pater mi, libera me ab hac hora: sed propterea veni in hanc horã. 28. Pater glorifica nomen tuum. Et vox audita est è cœlo, Glorificavi, & rursus glorifico. 29. Et turba quæ adstabat, audiverunt, & dixerunt, Tonitruum factum est. Alii autem dicebant, Angelus loquutus est cum eo. 30. Respondit Jeschua, & dixit eis, Non propter me facta est vox hæc, sed propter vos. 31. Nunc judicium est mundi hujus: nunc princeps mundi hujus ejicietur foras. 32. Et ego quum sublatus fuero à terra, attraham omnem hominem ad me. 33. Hoc autem dixit ut ostenderet qua morte moriturus esset. 34. Dicunt ei turbæ, Nos audivimus ex Lege quod Christus in æternum manet: quomodo dicis tu futurũ esse ut sustollatur filius hominis? quis est iste Filius hominis? 35. Dixit eis Jeschua, Parvũ adhuc tempus lux vobiscũ est:

am-

[illegible]
[illegible] 36 [illegible]
[illegible]
[illegible] 37 [illegible]
[illegible]
38. [illegible]
[illegible]
[illegible] 39 [illegible] 40. [illegible]
[illegible]
[illegible] 41 [illegible]
[illegible] 42 [illegible]
[illegible]
[illegible] 43 [illegible]
[illegible] 44
[illegible]
[illegible] 45 [illegible]
[illegible] 46 [illegible]

JUCHANAN. Cap. XII.

ambulate dum eſt vobis lux, ut non tenebræ apprehendant vos. Et qui ambulat in tenebris, non novit quò vadat. 36. Dum eſt vobis lux, credite in lucem, ut filii lucis ſitis. Hæc loquutus eſt Jeſchua: & abiens occultavit ſe ab eis. 37. Et, quum hæc omnia ſigna feciſſet coram eis, non crediderunt in eum: 38. Ut impleretur ſermo Iſaiæ prophetæ, qui dixit, Domine mi, quis credidit auditui noſtro, & brachium Domini cui revelatum eſt? 39. Propter hoc non poterant credere, quia rurſus dixit Iſaias, 40. Excæcaverunt oculos eorum, & obſcurârunt cor eorum, ut non videant oculis ſuis, & intelligant corde ſuo, & convertantur, ac ſanem eos. 41. Hæc dixit Iſaias quum vidit gloriam ejus, & loquutus eſt de eo. 42. Multi autem ex principibus quoque crediderunt in eum, ſed propter Phariſæos non confitebantur, ne eſſent extra ſynagogam. 43. Dilexerunt enim gloriam filiorum hominis potiùs quàm gloriam Dei. 44. Jeſchua autem clamavit, ac dixit, Qui credit in me, nequaquam in me credit, ſed in eum qui miſit me. 45. Et qui me videt, videt eum qui miſit me. 46. Ego lux veni in mundum, ut omnis qui credit

ܦܐܪ̈ܐ ܡܝܬܝܐ . 25 ܡܢ ܕܪܚܡ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܡܢ
ܕܣܢܐ ܢܦܫܗ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܢܛܪܝܘܗܝ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 26
ܐܢ ܠܝ ܐܢܫ ܡܫܡܫ ܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܬܡܢ: ܐܦ
ܡܫܡܫܢܝ ܢܗܘܐ. ܡܢ ܕܠܝ ܡܫܡܫ ܢܝܩܪܝܘܗܝ ܐܒܐ.
27 ܗܫܐ ܢܦܫܝ ܗܐ ܕܠܝܚܐ. ܘܡܢܐ ܐܡܪ. ܐܒܝ ܦܨܝܢܝ ܡܢ
ܗܕܐ ܫܥܬܐ: ܐܠܐ ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܬܝܬ ܠܗܕܐ ܫܥܬܐ. 28 ܐܒܐ
ܫܒܚ ܫܡܟ. ܘܩܠܐ ܐܫܬܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ: ܫܒܚܬ ܘܬܘܒ
ܡܫܒܚ ܐܢܐ. 29 ܘܟܢܫܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܫܡܥܘ: ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܪܥܡܐ ܗܘܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܡܠܐܟܐ ܡܠܠ ܥܡܗ 30
ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܛܠܬܝ ܗܘܐ ܩܠܐ ܗܢܐ ܐܠܐ
ܡܛܠܬܟܘܢ. 31 ܗܫܐ ܕܝܢܗ ܗܘ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܗܫܐ ܐܪܟܘܢܐ
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܡܫܬܕܐ ܠܒܪ. 32 ܘܐܢܐ ܡܐ ܕܐܬܬܪܝܡܬ ܡܢ
ܐܪܥܐ: ܐܓܪܘܫ ܟܠܢܫ ܠܘܬܝ. 33 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ: ܕܢܚܘܐ ܒܐܝܢܐ
ܡܘܬܐ ܥܬܝܕ. 34 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܟܢܫܐ. ܚܢܢ ܫܡܥܢ ܡܢ
ܢܡܘܣܐ: ܕܡܫܝܚܐ ܠܥܠܡ ܩܐܡ. ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܥܬܝܕ
ܗܘ ܕܢܬܬܪܝܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܡܢܘ ܗܢܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 35 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܩܠܝܠ ܬܘܒ ܙܒܢܐ ܢܘܗܪܐ ܥܡܟܘܢ ܗܘ.

EVANGELIUM

multos affert. 25. Qui amat animam suam, perdet eam : & qui odit animam suam in mundo hoc, servabit eam in vitam quæ est in æternum. 26. Si mihi quis ministrat, veniat post me, & ubi ego sum, illic erit etiam minister meus : qui mihi ministrat, honorabit eum Pater. 27. Nunc anima mea, ecce turbata est : & quid dicam? Pater mi, libera me ab hac hora : sed propterea veni in hanc horã. 28. Pater glorifica nomen tuum. Et vox audita est è cœlo, Glorificavi, & rursus glorifico. 29. Et turba quæ adstabat, audiverunt, & dixerunt, Tonitruum factum est. Alii autem dicebant, Angelus loquutus est cum eo. 30. Respondit Jeschua, & dixit eis, Non propter me facta est vox hæc, sed propter vos. 31. Nunc judicium est mundi hujus : nunc princeps mundi hujus ejicitur foras. 32. Et ego quum sublatus fuero à terra, attraham omnem hominem ad me. 33. Hoc autem dixit ut ostenderet qua morte moriturus esset. 34. Dicunt ei turbæ, Nos audivimus ex Lege quod Christus in æternum manet : quomodo dicis tu futurũ esse ut sustollatur filius hominis? quis est iste Filius hominis? 35. Dixit eis Jeschua, Parvũ adhuc tempus lux vobiscũ est: am-

ܕܨܗܝܘܢ ܀ ܗܐ ܡܠܟܟܝ ܐܬܐ ܠܟܝ. ܘܪܟܝܒ ܥܠ ܥܝܠܐ ܒܪ ܐܬܢܐ.
16 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܗܘ ܙܒܢܐ. ܐܠܐ ܟܕ
ܐܫܬܒܚ ܝܫܘܥ ܀ ܐܬܕܟܪܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܗܠܝܢ ܟܬܝܒܢ
ܗܘܝ ܥܠܘܗܝ. ܘܗܠܝܢ ܥܒܕܘ ܠܗ. 17 ܘܣܗܕ ܗܘܐ ܟܢܫܐ
ܗܘ ܕܥܡܗ ܗܘܐ ܕܩܪܐ ܠܠܥܙܪ ܡܢ ܩܒܪܐ ܀ ܘܐܩܝܡܗ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܝܬܐ. 18 ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܢܦܩܘ ܠܐܘܪܥܗ ܟܢܫܐ
ܣܓܝܐܐ ܀ ܕܫܡܥܘ ܕܗܕܐ ܐܬܐ ܥܒܕ. 19 ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܥܡ ܚܕܕܐ ܀ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܡܘܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܕܡ ܀
ܗܐ ܓܝܪ ܥܠܡܐ ܟܠܗ ܐܙܠ ܒܬܪܗ ܀ 20 ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܦ
ܡܢ ܥܡܡܐ ܐܢܫܐ ܕܣܠܩܘ ܠܡܣܓܕ ܒܥܐܕܐ ܀ 21 ܗܠܝܢ
ܐܬܘ ܩܪܒܘ ܠܘܬ ܦܝܠܝܦܘܣ ܗܘ ܕܡܢ ܒܝܬ ܨܝܕܐ ܕܓܠܝܠܐ ܀
ܘܒܥܘ ܡܢܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ ܨܒܝܢ ܚܢܢ ܠܡܚܙܐ ܠܝܫܘܥ. 22
ܘܐܬܐ ܗܘ ܦܝܠܝܦܘܣ ܘܐܡܪ ܠܐܢܕܪܐܘܣ ܀ ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܘ
ܦܝܠܝܦܘܣ ܐܡܪܘ ܠܝܫܘܥ ܀ 23 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܬܬ ܫܥܬܐ ܕܢܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 24 ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܀ ܕܦܪܕܬܐ ܕܚܛܬܐ. ܐܢ ܠܐ ܢܦܠܐ ܘ
ܡܝܬܐ ܒܐܪܥܐ. ܠܚܘܕܝܗ ܦܝܫܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܝܬܐ ܦܐܪܐ

JUCHANAN. CAP. XII.

Tzehijun: ecce rex tuus venit tibi, & insidet super pullum filium asinæ. 16. Hæc autem non cognoverunt discipuli ejus eo tempore: sed quum glorificatus esset Jeschua, meminerunt discipuli ejus quòd hæc scripta essent de eo & hæc fecissent ei. 17. Et testabatur turba illa quæ cum eo erat, quòd vocasset Laazar è sepulcro, & excitasset eum à mortuis. 18. Propter hoc egressæ sunt in occursum ejus turbæ multæ, quòd audiverunt quòd signum hoc fecisset. 19. Pharisæi autem dicebant unus ad alium, Videtis vos quòd non proficitis quicquam? nam ecce mundus universus abiit post eum. 20. Erant autem etiam ex Gentibus quidam qui ascenderant ad adorandum in festo. 21. Hi *quum venissent*, accesserunt ad Philippum, qui erat ex Beth-tzajada Galilææ, & rogaverunt eum, & dixerunt ei, Domine mi, desiderium nostrum est ut videamus Jeschua. 22. Et venit ipse Philippus, & dixit ipsi Andreæ: & Andreas & Philippus dixerunt Jeschua. 23. Jeschua autem respondit & dixit eis, Venit hora qua glorificetur Filius hominis. 24. Ammin ammin dico vobis, quòd granum frumenti, nisi ceciderit, & mortuum fuerit in terra, ipsum solum remanet: si verò mortuum fuerit, fructus

ܠܡܫܠܡܘܬܗ . 5 ܠܡܢܐ ܠܐ ܐܙܕܒܢ ܡܫܚܐ ܗܢܐ ܒܬܠܬܡܐܐ
ܕܝܢܪܝܢ ܘܐܬܝܗܒ ܠܡܣܟܢܐ . 6 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܐ ܗܘܐ
ܡܛܠ ܕܥܠ ܡܣܟܢܐ ܚܐܫ ܗܘܐ ܠܗ . ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܓܢܒܐ
ܗܘܐ . ܘܓܠܘܣܩܡܐ ܠܘܬܗ ܗܘܐ . ܘܡܕܡ ܕܢܦܠ ܗܘܐ ܒܗ
ܗܘ ܫܩܠ ܗܘܐ . 7 ܐܡܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܒܘܩܝܗ . ܠܝܘܡܐ
ܕܩܒܘܪܬܝ ܢܛܪܬܗ . 8 ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ ܡܣܟܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡܟܘܢ
ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ . 9 ܘܫܡܥܘ
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܬܡܢ ܗܘ ܝܫܘܥ . ܘܐܬܘ . ܠܐ
ܡܛܠ ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕ . ܐܠܐ ܐܦ ܕܢܚܙܘܢ ܠܠܥܙܪ ܗܘ ܕܐܩܝܡ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . 10 ܘܐܬܪܥܝܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ . ܕܐܦ ܠܠܥܙܪ
ܢܩܛܠܘܢ . 11 ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ : ܡܛܠܬܗ
ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܘܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܝܫܘܥ ❖ 12 ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ :
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܠܥܐܕܐ : ܟܕ ܫܡܥܘ
ܕܝܫܘܥ ܐܬܐ ܠܐܘܪܫܠܡ : 13 ܢܣܒܘ ܣܘܟܐ ܕܕܩܠܐ . ܘܢܦܩܘ
ܠܐܘܪܥܗ . ܘܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ . ܐܘܫܥܢܐ . ܒܪܝܟ ܗܘ
ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܡܠܟܗ ܕܐܝܣܪܝܠ . 14 ܐܫܟܚ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܥܝܪܐ ܘܝܬܒ ܥܠܘܗܝ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ . 15 ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ ܒܪܬ

EVANGELIUM

proditurus erat eum. 5. Quare non venditum unguentum hoc trecentis denariis, & datum pauperibus?
6. Hoc autem dixit, nequaquam propterea quòd propter pauperes solicitudo erat ei, sed eò quòd fur erat,
& marsupium penes eum erat, & id quod incidebat in ipsum, ipse portabat. 7. Dixit autem Jeschua, Sine eam: in diem sepulturæ meæ servavit illud. 8. Omni enim tempore pauperes vobis erunt vobis-
cum: ego autem non omni tempore ero vobis. 9. Et audiverunt turbæ multæ ex Judæis, quòd ibi esset
Jeschua: & venerunt non propter Jeschua tantùm, sed etiam ut viderent Laazar illum quem excitaverat
à mortuis. 10. Et consultarunt summi sacerdotes ut etiam Laazar interficerent: 11. Eò quòd multi ex
Judæis propter eum abibant, & credebant in Jeschua. 12. Et die alio turba multa quæ venerat ad festum,
quum audivissent quòd Jeschua veniret ad Urischelem; 13. Tulerunt ramos palmarum, & egressi sunt
obviam ei, & clamabant ac dicebant, Auschanna, Benedictus sit qui venit in nomine Domini, rex Israjel.
14. Invenit autem Jeschua asinum, & sedit super eum; sicut scriptum est. 15. Ne timeas filia
Tsi-

ܕܩܪܝܒ ܠܡܕܒܪܐ. ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܐܦܪܝܡ ܘܬܡܢ ܡܬܗܦܟ
ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ✤ 55 ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܦܨܚܐ
ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܤܠܩܘ ܤܓܝܐܐ ܡܢ ܩܘܪܝܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܩܕܡ
ܥܐܕܐ ܕܢܕܟܘܢ ܢܦܫܗܘܢ. 56 ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܫܘܥ.
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܠܚܕ ܒܗܝܟܠܐ. ܡܢܐ ܤܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܕܠܐ ܐܬܐ ܠܥܐܕܐ. 57 ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܦܪܝܫܐ ܦܩܕܘ
ܗܘܘ. ܕܐܢ ܐܢܫ ܝܕܥ ܐܝܟܘ. ܢܘܕܥ ܠܗܘܢ ܐܝܟ
ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ ✤

✤ ܩܦܠܐܘܢ ܝܒ ✤

1 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܩܕܡ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ ܕܦܨܚܐ. ܐܬܐ ܠܒܝܬ
ܥܢܝܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܥܙܪ. ܗܘ ܕܐܩܝܡܗ ܡܢ ܒܝܬ
ܡܝܬܐ ܗܘ ܝܫܘܥ. 2 ܘܥܒܕܘ ܠܗ ܬܡܢ ܚܫܡܝܬܐ. ܘܡܪܬܐ
ܡܫܡܫܐ ܗܘܬ. ܘܠܥܙܪ ܚܕ ܡܢ ܤܡܝܟܐ ܗܘܐ ܕܥܡܗ. 3
ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܢܤܒܬ ܐܠܦܢܝܬܐ ܕܒܤܡܐ ܕܢܪܕܝܢ ܪܝܫܝܐ ܕܤܓܝ
ܕܡܝܗ. ܘܡܫܚܬ ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. ܘܫܘܝܬ ܒܤܥܪܗ
ܪܓܠܘܗܝ. ܘܐܬܡܠܝ ܒܝܬܐ ܡܢ ܪܝܚܗ ܕܒܤܡܐ. 4 ܘܐܡܪ
ܝܗܘܕܐ ܤܟܪܝܘܛܐ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ

JUCHANAN, Cap. XI.

qui est propinquus deserto, in opidum, quod vocatur Ephrim: & illic versabatur cum discipulis suis. 55. Propinquum autem erat Petscha Judæorum. Et ascenderunt multi ex pagis ad Urischelem ante festum, ut purificarent seipsos: 56. Et quærebant Jeschua, ac dicebant unus cum alio in templo, Quid putatis vos? quod non sit venturus ad festum? 57. Summi autem Sacerdotes & Pharisæi præceperant ut si quis sciret ubi esset declararet eis, ut apprehenderent eum.

Caput XII.

1. Jeschua autem *ante* sex dies Petschatis venit in Beth-Aniam, ubi erat Laazar ille quem excitaverat à mortuis ipse Jeschua. 2. Et fecerunt ei illic cœnam: & Martha ministrabat, & Laazar unus ex accumbentibus erat qui erant cum eo. 3. Marjam autem tulit alabastrum unguenti nardi præstantis multi pretii, & unxit pedes Jeschua, & extersit crinibus suis pedes ejus: & impleta est domus ex odore unguenti illius. 4. Et dixit Jihuda Secarjuta unus ex discipulis ejus, is qui

ܒܣܘܕܪܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܫܪܘܗܝ ܘܫܒܩܘܗܝ ܢܐܙܠ. 45
ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܬܘ ܠܘܬ ܡܪܝܡ. ܟܕ ܚܙܘ ܡܕܡ
ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ ܗܝܡܢܘ ܒܗ. 46 ܘܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܙܠܘ
ܠܘܬ ܦܪܝܫܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ. 47
ܘܐܬܟܢܫܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܡܢܐ ܢܥܒܕ
ܕܗܢܐ ܓܒܪܐ ܐܬܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕ. 48 ܘܐܢ ܫܒܩܝܢܢ ܠܗ
ܗܟܢܐ. ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ. ܘܐܬܝܢ ܪܗܘܡܝܐ
ܫܩܠܝܢ ܐܬܪܢ ܘܥܡܢ. 49 ܚܕ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܕܫܡܗ ܩܝܦܐ.
ܪܒ ܟܗܢܐ ܗܘܐ ܕܫܢܬܐ ܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܡܕܡ. 50 ܘܠܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܦܩܚ ܠܢ ܕܚܕ
ܓܒܪܐ ܢܡܘܬ ܚܠܦ ܥܡܐ. ܘܠܐ ܟܠܗ ܥܡܐ ܢܐܒܕ. 51 ܗܕܐ
ܕܝܢ ܡܢ ܨܒܝܢ ܢܦܫܗ ܠܐ ܐܡܪ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܪܒ ܟܗܢܐ ܗܘܐ
ܕܫܢܬܐ ܗܝ. ܐܬܢܒܝ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܕܢܡܘܬ ܚܠܦ
ܥܡܐ. 52 ܘܠܐ ܚܠܦ ܥܡܐ ܒܠܚܘܕ. ܐܠܐ ܕܐܦ ܒܢܝܐ ܕܐܠܗܐ
ܕܡܒܕܪܝܢ ܢܟܢܫ ܠܚܕ. 53 ܘܡܢ ܗܘ ܝܘܡܐ ܐܬܚܫܒܘ
ܗܘܘ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. 54 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܡܗܠܟ
ܗܘܐ ܒܓܠܝܐ ܒܝܬ ܝܗܘܕܝܐ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܠܗ ܡܢ ܬܡܢ ܠܐܬܪܐ

EVANGELIUM

sudario. Dixit eis Jeschua, Solvite eum, & finite abeat. 45. Et multi ex Judæis qui venerant ad Marjam, quum vidissent id quod fecit Jeschua, crediderunt in eum. 46. Et quidam ex eis abierunt ad Pharisæos, & dixerunt eis quicquid fecisset Jeschua. 47. Et congregati sunt summi sacerdotes & Pharisæi, ac dicebant, Quid faciemus? quia hic homo signa multa facit. 48. Et si finamus eum ita, omnes homines credituri sunt in eum, & venturi sunt Romani ablaturi locum nostrum & gentem nostram. 49. Unus autem ex eis, cujus nomen Cajapha, princeps sacerdotum erat illius anni, & dixit eis, Vos nescitis quicquam: 50. Neque cogitatis quòd expedit nobis ut unus homo moriatur pro populo, & non universus populus pereat. 51. Hoc autem ex voluntate sua ipsius non dicebat: sed quia princeps Sacerdotum erat illius anni, prophetavit quòd futurum esset ut Jeschua moreretur pro populo. 52. Et non tantùm pro populo, sed ut etiam filios Dei dispersos congregaret in unum. 53. Et ab eo die cogitabant ut interficerent eum. 54. Ipse autem Jeschua non ambulabat manifestè inter Judæos: sed abiit inde in locum

qui

34 ܘܐܡܪ. ܐܝܟܐ ܣܡܬܘܢܝܗܝ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ ܬܐ
ܚܙܝ. 35 ܘܐܬܝܢ ܗܘܝ ܕܡܥܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. 36 ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ. ܚܙܘ ܟܡܐ ܪܚܡ ܗܘܐ ܠܗ. 37 ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ
ܡܢܗܘܢ ܐܡܪܘ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܗܢܐ ܕܦܬܚ ܥܝܢܘܗܝ ܕܗܢܐ
ܣܡܝܐ ܠܡܥܒܕ ܕܐܦ ܗܢܐ ܠܐ ܢܡܘܬ. 38 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ
ܡܬܬܙܝܥ ܒܢܦܫܗ ܐܬܐ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. ܘܗܘ ܒܝܬ
ܩܒܘܪܐ ܗܘܐ ܡܥܪܬܐ. ܘܟܐܦܐ ܣܝܡܐ ܗܘܬ ܥܠ
ܬܪܥܗ. 39 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܫܩܘܠܘ ܟܐܦܐ ܗܕܐ. ܐܡܪܐ ܠܗ
ܡܪܬܐ ܚܬܗ ܕܗܘ ܡܝܬܐ. ܡܪܝ ܗܐ ܡܣܪܚ ܠܗ. ܐܪܒܥܐ
ܠܗ ܓܝܪ ܝܘܡܝܢ. 40 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟܝ ܕܐܢ
ܬܗܝܡܢܝܢ ܬܚܙܝܢ ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ. 41 ܘܫܩܠܘ ܟܐܦܐ ܗܝ.
ܘܝܫܘܥ ܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܠܥܠ ܘܐܡܪ. ܐܒܐ ܡܘܕܐ ܐܢܐ
ܠܟ ܕܫܡܥܬܢܝ. 42 ܘܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܒܟܠܙܒܢ ܫܡܥ ܐܢܬ
ܠܝ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܟܢܫܐ ܗܢܐ ܕܩܐܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܗܠܝܢ
ܕܢܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ. 43 ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ. ܩܥܐ
ܒܩܠܐ ܪܡܐ. ܠܥܙܪ ܬܐ ܠܒܪ. 44 ܘܢܦܩ ܗܘ ܡܝܬܐ. ܟܕ
ܐܣܝܪܢ ܐܝܕܘܗܝ ܘܪܓܠܘܗܝ ܒܬܟܪܝܟܐ. ܘܦܪܨܘܦܗ ܒ

JUCHANAN. CAP. XI.

34. Ac dixit, Ubi posuistis eum? & dicunt ei, Domine noster veni, vide. 35. Et veniebant lacrymæ Jeschua: 36. Et dicebant Judæi, Videte quantum diligebat eum. 37. Quidam autem ex eis dixerunt, Non poterat hic qui aperuit oculos illius cæci, facere ut etiam hic non moreretur? 38. Jeschua autem, quum vehementer commotus esset intra seipsum, venit ad locum sepulcri, Et ille locus sepulcri erat spelunca: & lapis positus erat ad ostium ejus. 39. Et dixit Jeschua, Tollite lapidem hunc. Dixit ei Martha soror illius mortui, Domine mi, jam fœtet: quatuor enim ei sunt dies. 40. Dixit ei Jeschua, Nonne dixi tibi quòd si credideris, visura sis gloriam Dei? 41. Et tulerunt lapidem illum. Et ipse Jeschua sustulit oculos suos sursum, ac dixit, Pater, gratias ago tibi quòd exaudisti me: 42. Et ego novi quòd omni tempore exaudis me: sed propter turbam hanc quæ adstat, dixi hæc, ut credant quòd tu miseris me. 43. Et quum dixisset hæc, clamavit voce elata, Laazar, veni foras. 44. Et egressus est ille mortuus, quum essent ligatæ manus ejus & pedes ejus fasciis, & facies ejus

ܝܕܥܐ ܐܢܐ ܕܩܐܡ ܒܢܘܚܡܐ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ ܀ 25 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܢܘܚܡܐ ܘܚܝܐ. ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܐܦܢ
ܢܡܘܬ ܢܚܐ. 26 ܘܟܠ ܕܚܝ ܘܡܗܝܡܢ ܒܝ ܠܥܠܡ ܠܐ
ܢܡܘܬ. ܡܗܝܡܢܐ ܐܢܬܝ ܗܕܐ. 27 ܐܡܪܐ ܠܗ ܐܝܢ ܡܪܝ.
ܐܢܐ ܡܗܝܡܢܐ ܐܢܐ ܕܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܐ
ܠܥܠܡܐ. 28 ܘܟܕ ܐܡܪܬ ܗܠܝܢ. ܐܙܠܬ ܩܪܬ ܠܡܪܝܡ
ܚܬܗ ܒܛܠܘܫܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܪܒܢ ܐܬܐ ܘܩܪܐ ܠܟܝ. 29
ܘܡܪܝܡ ܟܕ ܫܡܥܬ. ܩܡܬ ܥܓܠ ܘܐܬܝܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ.
30 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܩܪܝܬܐ. ܐܠܐ ܒܗ
ܗܘܐ ܒܐܬܪܐ ܕܦܓܥܬ ܒܗ ܡܪܬܐ. 31 ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܗܘܕܝܐ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܒܒܝܬܐ ܘܡܒܝܐܝܢ ܗܘܘ ܠܗ:
ܟܕ ܚܙܘ ܠܡܪܝܡ ܕܥܓܠ ܩܡܬ ܢܦܩܬ. ܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. ܣܒܪܝܢ ܗܘܘ
ܓܝܪ ܕܠܒܝܬ ܩܒܪܐ ܐܙܠܐ ܕܬܒܟܐ. 32 ܗܝ
ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܟܕ ܐܬܬ ܠܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܫܘܥ. ܘܚܙܬܗ.
ܢܦܠܬ ܥܠ ܪܓܠܘܗܝ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܠܘ ܬܢܢ ܗܘܝܬ ܡܪܝ
ܠܐ ܡܐܬ ܗܘܐ ܐܚܝ. 33 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐ ܕܒܟܝܐ. ܘܝܗܘܕܝܐ
ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܥܡܗ ܕܒܟܝܢ. ܐܬܥܙܙ ܒܪܘܚܗ ܘܐܙܝܥ ܢܦܫܗ

EVANGELIUM

Scio quòd surrecturus est in consolatione, in die ultimo. 25. Dixit ei Jeschua, ego sum consolatio & vita: & is qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet: 26. Et omnis qui vivit, & credit in me, in æternum non morietur. Credis tu hoc? 27. Dixit ei, Etiam Domine mi, ego credo quòd tu es Christus, Filius Dei, qui venturus erat in mundum. 28. Et quum dixisset hæc, abiens vocavit Marjam sororem suam clam: & dixit ei, Dominus noster venit, & vocat te. 29. Et Marjam, quum audivit, surrexit citò, & veniebat ad eum. 30. Ipse autem Jeschua nondum venerat ad pagum, sed in eo ipso loco erat ubi occurrerat ei Martha. 31. Porrò illi etiam Judæi qui erant cum ea in domo, qui consolabantur eam, quum viderunt Marjam quod citò surgens egressa esset, abiverunt post eam. putabant enim quòd ad sepulcrum iret ad flendum. 32. Ipsa verò Marjam quum venisset eò ubi erat Jeschua, & videret eum, procidit ad pedes ejus, & dixit ei, Si hic fuisses Domine mi, non mortuus fuisset frater meus. 33. Jeschua autem quum vidisset quòd fleret, & Judæos illos qui venerant cum ea, quòd flerent, vehementer commotus est in spiritu suo, & turbavit seipsum.

34. Ac

ܘܒܬܪܟܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܥܙܪ ܪܚܡܢ ܕܡܟ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܐܢܐ
ܕܐܥܝܪܝܘܗܝ. 12 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܪܢ: ܐܢ ܕܡܟ
ܡܬܚܠܡ. 13 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܥܠ ܡܘܬܗ. ܘܗܢܘܢ
ܣܒܪܘ ܕܥܠ ܡܕܡܟ ܫܢܬܐ ܗܘ ܐܡܪ. 14 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ ܦܣܝܩܐܝܬ. ܠܥܙܪ ܡܝܬ ܠܗ. 15 ܘܚܕܐ ܐܢܐ ܕܠܐ ܗܘܝܬ
ܬܡܢ: ܡܛܠܬܟܘܢ ܕܬܗܝܡܢܘܢ. ܐܠܐ ܗܠܟܘ ܠܬܡܢ. 16
ܐܡܪ ܬܐܘܡܐ ܕܡܬܐܡܪ ܬܐܡܐ ܠܬܠܡܝܕܐ ܚܒܪܘܗܝ. ܢܐܙܠ ܐܦ
ܚܢܢ ܢܡܘܬ ܥܡܗ. 17 ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ: ܘܐܫܟܚ
ܕܐܪܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܐܝܬ ܠܗ ܒܩܒܪܐ. 18 ܐܝܬܝܗ
ܗܘܬ ܕܝܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܠܘܬ ܐܘܪܫܠܡ. ܪܚܝܩܐ
ܡܢܗ ܐܝܟ ܐܣܛܕܘܬܐ ܚܡܫܥܣܪ. 19 ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ
ܐܬܘ ܗܘܘ ܠܘܬ ܡܪܬܐ ܘܡܪܝܡ: ܕܢܒܝܐܢ ܠܗܝܢ
ܥܠ ܐܚܘܗܝܢ. 20 ܡܪܬܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܬ ܕܝܫܘܥ ܐܬܐ
ܢܦܩܬ ܠܐܘܪܥܗ. ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܒܒܝܬܐ ܝܬܒܐ ܗܘܬ. 21 ܘܐܡܪܬ
ܡܪܬܐ ܠܝܫܘܥ. ܡܪܝ. ܐܠܘ ܬܢܢ ܗܘܝܬ ܠܐ ܡܝܬ ܗܘܐ ܐܚܝ.
22 ܐܠܐ ܐܦ ܗܫܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ: ܕܟܡܐ ܕܬܫܐܠ ܠܐܠܗܐ ܝܗܒ ܠܟ.
23 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܩܐܡ ܐܚܘܟܝ. 24 ܐܡܪܐ ܠܗ ܡܪܬܐ.

JUCHANAN. CAP. XI.

& posteà dixit eis, Lazar amicus noster dormit: sed ibo ut expergefaciam eum. 12. Dicunt ei Discipuli ejus, Domine noster, si dormit, sanus fit. 13. Ipse autem Jeschua dixerat de morte ejus: & illi putaverunt quòd de dormitione ipsa somni loqueretur. 14. Tunc dixit eis Jeschua expresse, Lazar mortuus est. 15. Et gaudeo quòd non fui illic, propter vos, ut credatis: sed ambulate illuc. 16. Dixit Thauma, qui dicitur Gemellus, discipulis sociis suis, Eamus etiam nos, moriamur cum eo. 17. Et venit Jeschua in Beth-Aniam: & invenit quod quartus erat ei dies quo erat in loco sepulcri. 18. (Erat autem Beth-Ania juxta Urischelem, dissita ab ea quasi stadiis quindecim.) 19. Et multi ex Judæis venerant ad Martham & Marjam ut loquerentur cum corde earum, propter fratrem earum. 20. Martha autem quum audivisset quòd Jeschua veniret, exivit in occursum ejus: Marjam verò domi sedebat. 21. Et dixit Martha Jeschua, Domine mi, si hic fuisses, non fuisset mortuus frater meus. 22. Sed etiam nunc scio quòd quantum petieris à Deo, dabit tibi. 23. Dixit ei Jeschua, Surrecturus est frater tuus. 24. Dixit ei Martha,

Scio

ܩܦܠܐܘܢ ܝܐ

1 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܚܕ ܕܟܪܝܗ ܗܘܐ ܠܥܙܪ ܡܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ
ܩܪܝܬܐ܂ ܐܚܘܗܝ ܕܡܪܝܡ ܘܕܡܪܬܐ܂ 2 ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܗܝ ܗܘܬ ܐܝܕܐ
ܗܝ ܕܡܫܚܬ ܒܡܫܚܐ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܘܫܘܝܬ ܒܣܥܪܗ܂
ܐܚܘܗ ܗܘܐ ܕܗܢܐ ܠܥܙܪ ܕܟܪܝܗ ܗܘܐ܂ 3 ܘܫܕܪ ܬܪ̈ܬܝܗܝܢ
ܐܚ̈ܘܬܗ ܠܘܬܗ ܕܝܫܘܥ ܘܐܡܪ̈ܢ܂ ܡܪܢ܂ ܗܐ ܗܘ ܕܪܚܡ ܐܢܬ
ܟܪܝܗ܂ 4 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ܂ ܗܕܐ ܟܘܪܗܢܐ ܠܐ ܗܘܬ ܕܡܘܬܐ
ܐܠܐ ܡܛܠ ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ ܕܢܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ
ܡܛܠܬܗ܂ 5 ܡܚܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܠܡܪܬܐ ܘܠܡܪܝܡ
ܘܠܠܥܙܪ܂ 6 ܘܟܕ ܫܡܥ ܕܟܪܝܗ܂ ܩܘܝ ܒܕܘܟܬܐ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ܂ 7 ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ ܬܘ
ܢܐܙܠ ܬܘܒ ܠܝܗܘܕ܂ 8 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ ܪܒܢ܂
ܗܫܐ ܝܗܘܕܝܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܓܡܟ܂ ܘܬܘܒ ܐܙܠ ܐܢܬ
ܠܬܡܢ܂ 9 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܠܐ ܬܪܬܥܣܪܐ ܫܥܝܢ ܐܝܬ
ܒܐܝܡܡܐ܂ ܘܐܢ ܐܢܫ ܡܗܠܟ ܒܐܝܡܡܐ ܠܐ ܡܬܬܩܠ܂ ܡܛܠ
ܕܢܘܗܪܗ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܚܙܐ܂ 10 ܐܢ ܐܢܫ ܕܝܢ ܒܠܠܝܐ ܢܗܠܟ
ܡܬܬܩܠ܂ ܡܛܠ ܕܢܘܗܪܐ ܠܝܬ ܒܗ܂ 11 ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܝܫܘܥ܂

EVANGELIUM

CAPUT XI.

1. Erat autem quidam qui infirmus erat, Laazar ex Beth-Ania pago, frater Marjam & Marthæ. 2. (Marjam autem est illa quæ unxit unguento pedes Jeschua, & extersit capillis suis, frater *inquam* erat hujus Laazar qui infirmabatur.) 3. Et miserunt ambæ sorores ejus ad Jeschua, & dicunt, Domine noster, ecce, is quem diligis, infirmatur. 4. Jeschua autem dixit, Hæc infirmitas non est mortis, sed pro gloria Dei, ut glorificetur filius Dei propter eam. 5. Diligebat autem ipse Jeschua Martham & Marjam & Laazar. 6. Et quum audivisset quòd infirmaretur, mansit in loco ubi erat, duobus diebus. 7. Et posteà dixit discipulis suis, Venite, eamus rursus in Judæam. 8. Dicunt ei discipuli ejus, Domine noster, nunc Judæi quærebant lapidare te, & rursus abis tu illuc? 9. Dixit eis Jeschua, Nonne duodecim horæ sunt in die? Et si quis ambulat in die, non impingit: quia videt lucem mundi hujus. 10. Si quis autem in nocte ambulaverit, impingit: eo quod lux non est in eo. 11. Hæc dixit Jeschua:

&

ܝܗܘܕܝܐ܂ ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܪܓܡܝܢܢ ܠܟ܂
ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܡܓܕܦ ܐܢܬ܂ ܘܟܕ ܒܪܢܫܐ ܐܢܬ܂ ܥܒܕ ܐܢܬ
ܢܦܫܟ ܐܠܗܐ܂ 34 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܠܐ ܗܘܐ ܗܟܢܐ ܟܬܝܒ
ܒܢܡܘܣܟܘܢ܂ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬܘܢ܂ 35 ܐܢ ܠܗܢܘܢ
ܐܡܪ ܐܠܗܐ܂ ܡܛܠ ܕܠܘܬܗܘܢ ܗܘܬ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܠܐ
ܡܫܟܚܐ ܟܬܒܐ ܕܬܫܬܪܐ܂ 36 ܠܡܢ ܕܐܒܐ ܩܕܫܗ ܘܫܕܪܗ
ܠܥܠܡܐ܂ ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܓܕܦ ܐܢܬ܂ ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ
ܠܟܘܢ ܕܒܪܗ ܐܢܐ ܕܐܠܗܐ܂ 37 ܘܐܢ ܠܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܥܒܕܐ ܕܐܒܝ ܠܐ
ܬܗܝܡܢܘܢܢܝ܂ 38 ܐܢ ܕܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ܂ ܐܦܢ ܠܝ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ
ܐܢܬܘܢ܂ ܠܥܒܕܐ ܗܝܡܢܘ܂ ܕܬܕܥܘܢ ܘܬܗܝܡܢܘܢ܂
ܕܐܒܝ ܒܝ ܘܐܢܐ ܒܐܒܝ܂ 39 ܘܒܥܘ ܬܘܒ ܠܡܐܚܕܗ܂
ܘܢܦܩ ܠܗ ܡܢ ܒܝܬ ܐܝܕܝܗܘܢ܂ 40 ܘܐܙܠ ܠܗ ܠܥܒܪܐ
ܕܝܘܪܕܢܢ܂ ܠܕܘܟܬܐ ܕܐܝܟܐ ܕܡܥܡܕ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܡܢ ܩܕܡܝܢ
ܘܩܘܝ ܬܡܢ܂ 41 ܘܐܬܘ ܐܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܠܘܬܗ
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܕܝܘܚܢܢ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܐܬܐ ܠܐ ܥܒܕ܂ ܟܠ ܡܕܡ
ܕܝܢ ܕܐܡܪ ܝܘܚܢܢ ܥܠ ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܫܪܝܪ ܗܘܐ܂ 42 ܘܣܓܝܐܐ
ܗܝܡܢܘ ܒܗ܂

ei Judæi, Nequaquam propter opera bona lapidamus te: sed propterea quòd blasphemas: & quum sis filius hominis, facis teipsum Deum. 34. Dixit eis Jeschua, Nonne ita scriptum est in Lege vestra, Ego dixi quòd dii estis? 35. Si eos dixit deos, quia ad eos factus est sermo Dei, neque potest Scriptura solvi: 36. Ei quem Pater sanctificavit, & misit in mundum, vos dicitis, Tu blasphemas, propterea quòd dixi vobis, Filius sum Dei. 37. Et, si non facio opera Patris mei, non credatis mihi. 38. Si verò facio, etiamsi mihi non credatis, ipsis operibus credite: ut sciatis & credatis quòd Pater meus est in me, & ego in Patre meo. 39. Et quærebant rursus ut apprehenderent eum: & exivit è medio manuum illorum. 40. Et abiit in oppositam ripam Jurdanis, in locum ubi fuerat Juchanan ab initio, quum baptizaret: & mansit ibi. 41. Et venerunt homines multi ad eum, & dicebant, Juchanan ne unum quidem signum fecit: quicquid autem dixit Juchanan de homine hoc, verum est. 42. Et multi crediderunt in eum.

ܗܘ ܕܕܝܘܢܐ. ܠܡܐ ܫܐܕܐ ܡܫܟܚ ܥܝܢܐ ܕܤܡܝܐ ܠܡܦܬܚ܀
22 ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܚܘܕܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܤܬܘܐ ܗܘܐ.
23 ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܗܝܟܠܐ ܒܐܤܛܘܐ ܕܫܠܝܡܘܢ.
24 ܘܐܚܕܘܗܝ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܫܩܠ
ܐܢܬ ܠܢܦܫܢ. ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܡܪ ܠܢ ܓܠܝܐܝܬ. 25
ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܘܥܒܕܐ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܒܫܡܗ. ܕܐܒܝ ܗܢܘܢ
ܤܗܕܝܢ ܥܠܝ. 26 ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ
ܕܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܢ ܐܪܒܝ. ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. 27 ܥܪܒܝ
ܩܠܝ ܫܡܥܢ. ܘܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗܘܢ. ܘܒܬܪܝ
ܐܬܝܢ ܐܢܝܢ. 28 ܘܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗܘܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ.
ܘܠܐ ܢܐܒܕܘܢ ܠܥܠܡ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܚܛܘܦ ܐܢܝܢ ܡܢ ܐܝܕܝ. 29
29 ܐܒܝ ܓܝܪ ܕܝܗܒ ܠܝ ܡܢ ܟܠ ܪܒ ܗܘ. ܘܠܐ ܐܢܫ
ܡܫܟܚ ܠܡܚܛܦ ܡܢ ܐܝܕܗ ܕܐܒܝ. 30 ܐܢܐ ܘܐܒܝ ܚܕ ܚܢܢ.
31 ܘܫܩܠܘ ܬܘܒ ܝܗܘܕܝܐ ܟܐܦܐ ܠܡܪܓܡܗ܀ 32 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܤܓܝܐܐ ܥܒܕܐ ܫܦܝܪܐ ܡܢ ܠܘܬ ܐܒܝ ܚܘܝܬܟܘܢ.
ܡܛܠ ܐܝܢܐ ܥܒܕܐ ܡܢܗܘܢ ܪܓܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. 33 ܐܡܪܝܢ

sunt dæmoniaci: num dæmonium potest oculos cæci aperire? 22. Fiebat autem festum dedicationis in Urischelem, & hyems erat. 23. Et ambulabat Jeschua in templo in porticu Schelimun. 24. Et circumdederunt eum Judæi, & dicunt ei, Usquequo tollis tu animam nostram? Si tu es Christus, dic nobis manifeste. 25. Respondit Jeschua & dixit eis, Dixi vobis, & non creditis: & opera quæ ego facio in nomine Patris mei, hæc testantur de me: 26. Sed vos non creditis: quia non estis ex ovibus meis, sicut dixi vobis. 27. Oves meæ vocem meam audiunt, & ego novi eas: & ipsæ veniunt post me: 28. Ac ego do eis vitam quæ est in æternum: neque peribunt in æternum: neque quisquam rapiet eas è manibus meis. 29. Pater enim meus, qui dedit *eas* mihi, omnibus major est, neq; quisquã potest *aliquid* è manibus Patris mei rapere. 30. Ego & Pater *meus* unũ sumus. 31. Et tulerunt rursus Judæi lapides ut lapidarẽt eũ. 32. Dixit eis Jeschua, Multa opera bona ex Patre meo ostendi vobis: propter quod opus ex illis lapidatis me? 33. Dicũt

ei

ܣܐܡ ܚܠܦ ܥܢܗ. 12 ܐܓܝܪܐ ܕܝܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܪܥܝܐ: ܘܠܐ
ܕܝܠܗ ܐܢܝܢ ܥܢܐ: ܡܐ ܕܚܙܐ ܕܐܒܐ ܕܐܬܐ: ܫܒܩ ܥܢܐ ܘܥܪܩ.
ܘܐܬܐ ܕܐܒܐ ܚܛܦ ܘܡܒܕܪ ܠܗ ܠܥܢܐ. 13 ܐܓܝܪܐ ܕܝܢ ܥܪܩ
ܡܛܠ ܕܐܓܝܪܐ ܗܘ. ܘܠܐ ܒܛܝܠܐ ܠܗ ܥܠ ܥܢܐ. 14 ܐܢܐ ܐܢܐ
ܪܥܝܐ ܛܒܐ. ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܠܕܝܠܝ: ܘܝܕܝܥ ܐܢܐ ܡܢ ܕܝܠܝ.
15 ܐܝܟܢܐ ܕܝܕܥ ܠܝ ܐܒܝ. ܘܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܐܒܝ. ܘܢܦܫܝ
ܣܐܡ ܐܢܐ ܚܠܦ ܥܢܐ. 16 ܐܝܬ ܠܝ ܕܝܢ ܐܦ ܥܢܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ.
ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܗܘܝ ܡܢ ܗܢܐ ܛܝܪܐ. ܘܐܦ ܠܗܝܢ ܘܠܐ ܠܝ
ܠܡܝܬܝܘ. ܘܢܫܡܥܢ ܩܠܝ. ܘܬܗܘܐ ܟܠܗ̇ ܡܪܥܝܬܐ ܚܕܐ
ܘܚܕ ܪܥܝܐ. 17 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܒܝ ܪܚܡ ܠܝ: ܕܐܢܐ ܣܐܡ
ܐܢܐ ܢܦܫܝ ܕܠܬܘܒ ܐܤܒܝܗ̇. 18 ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܫ ܫܩܠ ܠܗ̇
ܡܢܝ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܣܐܡ ܐܢܐ ܠܗ̇ ܡܢ ܨܒܝܢܝ. ܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܝ
ܕܐܣܝܡܝܗ̇: ܘܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܠܬܘܒ ܐܤܒܝܗ̇. ܕܗܢܐ ܦܘܩܕܢܐ
ܩܒܠܬ ܡܢ ܐܒܝ. 19 ܘܗܘܬ ܬܘܒ ܦܠܓܘܬܐ ܒܝܢܝ
ܝܗܘܕܝܐ ܡܛܠ ܡܠܐ ܗܠܝܢ. 20 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܤܓܝܐܐ
ܡܢܗܘܢ: ܕܫܐܕܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܫܢܐ ܗܘ. ܡܢܐ ܫܡܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗ. 21 ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܠܐ

ponit pro ovibus suis.
12. Mercenarius autem, quia non est pastor, neque ejus sunt oves, quum videt lupum venientem, relinquit oves, & fugit: & veniens lupus rapit & dispergit gregem.
13. Mercenarius autem fugit, quia mercenarius est, neque cura est ei de ovibus.
14. Ego sum pastor bonus, & cognosco meas, & cognoscor à meis.
15. Sicut novit me Pater meus, & ego novi Patrem meum, & animam meam pono pro ovibus.
16. Sunt autem mihi etiam oves aliæ quæ non fuerunt ex caula hac: atque etiam eas oportet me adducere: & audient vocem meam: fietque totus grex unus, & unus pastor.
17. Propter hoc Pater meus diligit me, quia ego pono animam meam ut rursus sumam eam.
18. Nemo tollit eam à me, sed ego pono eam ex voluntate mea. Potestatem enim habeo ut ponam eam, & potestatem habeo ut rursus sumam eam: quia hoc mandatum accepi à Patre meo.
19. Et factum est rursus dissidium inter Judæos propter sermones hos.
20. Et dicebant multi ex eis, Dæmonium est ei, & omninò insanit: quid auditis eum?
21. Alii autem dicebant, Hi sermones non

ܩܦܠܐܘܢ ܝ

1 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܇ ܕܡܢ ܕܠܐ ܥܐܠ ܡܢ
ܬܪܥܐ ܠܛܝܪܐ ܕܥܢܐ܂ ܐܠܐ ܣܠܩ ܡܢ ܕܘܟܐ ܐܚܪܢܐ܂ ܗܘ ܓܢܒܐ
ܗܘ ܘܓܝܣܐ܂ 2 ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܐܠ ܡܢ ܬܪܥܐ܂ ܪܥܝܐ ܗܘ ܕܥܢܐ܂
3 ܘܠܗܢܐ ܢܛܪ ܬܪܥܐ ܦܬܚ ܠܗ ܬܪܥܐ܂ ܘܥܢܐ ܫܡܥܢ ܩܠܗ܂
ܘܥܪܒܘܗܝ ܩܪܐ ܒܫܡܗܝܗܘܢ܂ ܘܡܦܩ ܠܗܘܢ܂ 4 ܘܡܐ
ܕܐܦܩ ܥܢܗ ܩܕܡܝܗܝܢ ܐܙܠ܂ ܘܥܪܒܘܗܝ ܕܝܠܗ ܐܙܠܝܢ
ܒܬܪܗ܂ ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܩܠܗ܂ 5 ܒܬܪ ܢܘܟܪܝܐ ܕܝܢ ܠܐ ܐܙܠܢ
ܥܢܐ ܐܠܐ ܥܪܩܢ ܡܢܗ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܢ ܩܠܗ ܕܢܘܟܪܝܐ܂ 6 ܗܕܐ ܦܠܐܬܐ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܡܢܐ ܡܡܠܠ ܥܡܗܘܢ܀
7 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܬܘܒ ܝܫܘܥ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܂ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܬܪܥܗ ܕܥܢܐ܂ 8 ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܘ
ܓܢܒܐ ܐܢܘܢ ܘܓܝܣܐ܂ ܐܠܐ ܠܐ ܫܡܥܬ ܐܢܘܢ ܥܢܐ܂ 9 ܐܢܐ ܐܢܐ
ܬܪܥܐ܂ ܘܒܝ ܐܢ ܐܢܫ ܢܥܘܠ ܢܚܐ܂ ܘܢܥܘܠ ܘܢܦܘܩ܂ ܘܪܥܝܐ
ܢܫܟܚ܂ 10 ܓܢܒܐ ܠܐ ܐܬܐ ܐܠܐ ܕܢܓܢܘܒ ܘܢܩܛܘܠ
ܘܢܘܒܕ܂ ܐܢܐ ܐܬܝܬ ܕܚܝܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗܘܢ܂ ܘܡܕܡ ܕܝܬܝܪ
ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ܂ 11 ܐܢܐ ܐܢܐ ܪܥܝܐ ܛܒܐ܂ ܪܥܝܐ ܛܒܐ ܢܦܫܗ

EVANGELIUM

CAPUT X.

1. Ammin ammin dico vobis, quòd qui non ingreditur per ostium in caulam ovium, sed ascendit ex loco alio, ille fur est & latro. 2. Ille autem qui ingreditur per ostium, pastor est ovium. 3. Et huic custos ostii aperit ostium: & oves audiunt vocem ejus, & oves suas vocat nominibus suis, & exire facit eas. 4. Et quum exire fecerit gregem suum, ante eum vadit: & oves ejus abeunt post eum, quia norunt vocem ejus. 5. Post alienum autem non abeunt oves, sed fugiunt ab eo: quia non norunt vocem alieni. 6. Hanc parabolam dixit eis Jeschua: Ipsi autem non cognoverunt quid loqueretur cum ipsis. 7. Dixit autem eis rursus Jeschua, Ammin ammin dico vobis quod ego sum ostium ovium. 8. Et omnes qui venerunt, fures sunt & latrones: sed non audit eos grex. 9. Ego sum ostiũ, & per me si quis ingredietur, vivet, & ingredietur & egredietur, & pascua inveniet. 10. Fur nõ venit nisi ut furetur, & occidat, & perdat: ego veni ut vita sit eis, & id quod ampliùs est, fiat eis. 11. Ego sum pastor bonus: & pastor bonus animã suam

po-

ܩܠܐ ܕܚܛܝܐ ܠܐ ܫܡܥ. ܐܠܐ ܠܡܢ ܕܕܚܠ ܡܢܗ ܘܥܒܕ ܨܒܝܢܗ
ܠܗܢܐ ܗܘ ܫܡܥ. 32 ܡܢ ܥܠܡ ܠܐ ܐܫܬܡܥ ܕܦܬܚ ܐܢܫ
ܥܝܢܐ ܕܣܡܝܐ ܕܐܬܝܠܕ. 33 ܐܠܘ ܠܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘܐ ܗܢܐ. ܠܐ
ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ ܗܕܐ. 34 ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܢܬ ܟܠܟ
ܒܚܛܗܐ ܐܬܝܠܕܬ ܘܐܢܬ ܡܠܦ ܐܢܬ ܠܢ. ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ.
35 ܘܫܡܥ ܝܫܘܥ ܕܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ. ܘܐܫܟܚܗ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܐܢܬ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܒܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. 36 ܥܢܐ ܗܘ ܕܐܬܐܣܝ
ܘܐܡܪ. ܡܢܘ ܡܪܝ ܕܐܗܝܡܢ ܒܗ. 37 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ
ܚܙܝܬܝܗܝ. ܘܗܘ ܕܡܡܠܠ ܥܡܟ ܗܘܝܘ. 38 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ.
ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܡܪܝ. ܘܢܦܠ ܣܓܕ ܠܗ. 39 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ
ܠܕܝܢܗ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܬܝܬ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܚܙܝܢ ܢܚܙܘܢ. ܘܐܝܠܝܢ
ܕܚܙܝܢ ܢܣܡܘܢ. 40 ܘܫܡܥܘ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ
ܗܘܘ ܗܠܝܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܠܡܐ ܐܦ ܚܢܢ ܣܡܝܐ ܚܢܢ.
41 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܠܘ ܣܡܝܐ ܗܘܝܬܘܢ. ܠܝܬ ܗܘܐ
ܠܟܘܢ ܚܛܝܬܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܚܙܝܢܢ. ܡܛܠ
ܗܢܐ ܚܛܝܬܟܘܢ ܩܝܡܐ ܗܝ.

JUCHANAN. CAP. IX.

vocem peccatoris non exaudit: sed eum qui reveretur se, & facit voluntatem ejus, illum ipse exaudit.
32. A seculo non fuit auditum quòd aperuerit quis oculos cæci nati. 33. Si ex Deo non esset hic, non potuisset facere hæc. 34. Responderunt & dixerunt ei, Tu totus in peccatis natus es, & tu doces nos? Et ejecerunt eum foras. 35. Et audivit Jeschua quòd ejecissent eum foras: & invenit eum, ac dixit ei, Tu credis in Filium Dei? 36. Respondit ille qui sanatus est, & dixit, Quis est ille, Domine mi, ut credam in eum? 37. Dixit ei Jeschua, Vidisti eum: & is qui loquitur tecum, ipse est. 38. Ille autem dixit, Credo domine mi. Et procidens adoravit eum. 39. Et dixit Jeschua, Ad judicium mundi hujus veni, ut ii qui non vident, videant: & ii qui vident, cæci fiant. 40. Et audiverunt *quidam* ex Pharisæis illis qui cum eo erant, ista: & dixerunt ei, Nunquid etiam nos cæci sumus? 41. Dixit eis Jeschua, Si cæci essetis, non esset vobis peccatum: nunc verò vos dicitis, Videmus: propter hoc peccatum vestrum firmum est.

ܐܒܗܘܗܝ ܡܛܠ ܕܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ. ܦܣܩܘ
ܗܘܘ ܓܝܪ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܢ ܐܢܫ ܢܘܕܐ ܒܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ
ܢܦܩܘܢܝܗܝ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ. 23 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܘ ܐܒܗܘܗܝ
ܕܫܢܘܗܝ ܡܛܝ ܠܗ ܠܗ ܫܐܠܘܗܝ. 24 ܘܩܪܘܗܝ ܠܓܒܪܐ
ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܗܘ ܕܗܘܐ ܗܘܐ ܣܡܝܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܗܒ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ. ܚܢܢ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢܢ ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ ܚܛܝܐ ܗܘ.
25. ܥܢܐ ܗܘ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢ ܚܛܝܐ ܗܘ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܚܕܐ
ܕܝܢ ܝܕܥ ܐܢܐ: ܕܣܡܝܐ ܗܘܝܬ ܘܗܫܐ ܗܐ ܚܙܐ ܐܢܐ. 26 ܐܡܪܝܢ
ܠܗ ܬܘܒ ܡܢܐ ܥܒܕ ܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܦܬܚ ܠܟ ܥܝܢܝܟ. 27
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥܬܘܢ. ܡܢܐ ܬܘܒ ܨܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܡܥ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܗܘܐ ܠܗ. 28 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܨܚܝܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܢܬ
ܗܘ ܬܠܡܝܕܗ ܕܗܘ. ܚܢܢ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܚܢܢ ܕܡܘܫܐ.
29. ܘܝܕܥܝܢܢ ܕܥܡ ܡܘܫܐ ܡܠܠ ܐܠܗܐ. ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ
ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘ. 30 ܥܢܐ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܒܗܕܐ
ܗܘ ܗܟܝܠ ܠܬܕܡܘܪܬܐ. ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ
ܐܝܟܐ ܗܘ: ܘܥܝܢܝ ܕܝܠܝ ܦܬܚ. 31 ܝܕܥܝܢܢ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ

parentes ejus, quia timebant à Iudæis. Statuerant enim Iudæi quòd si quis confiteretur eum quòd Christus esset, ejicerent eum ex synagoga. 23. Propter hoc dixerunt parentes ejus, Progressus est in annis suis, ipsum interrogate. 24. Et vocaverunt illum hominem secunda vice, illum *inquam* qui fuerat cæcus: & dixerunt ei, Da gloriam Deo, nos enim novimus quòd hic homo peccator est. 25. Respondit ille, & dixit eis, An peccator sit nescio: unum autem scio, quòd cæcus eram, & jam ecce, video. 26. Dicunt ei iterum, Quid fecit tibi? quomodo aperuit tibi oculos tuos? 27. Dixit eis, Dixi vobis, & non audivistis: quid vultis vos audire? Nunquid etiam vos discipuli vultis fieri ei? 28. Illi autem maledicta conjecerunt in eum, & dixerunt ei, Tu es discipulus illius: nos enim discipuli sumus Musche. 29. Et novimus quòd cum Musche Deus locutus est: hunc autem non novimus unde sit. 30. Respondit ille homo, & dixit eis, In hoc est ergo mirandum, quòd vos non nostis unde sit, & oculos meos, *meos* (*inquam*) aperuit. 31. Novimus autem quòd Deus

vo-

ܡܩܕܡ ܣܡܝܐ ܗܘܐ ܠܘܬ ܦܪܝܫܐ . 14 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܬ ܕܝܢ
ܫܒܬܐ ܟܕ ܓܒܠ ܝܫܘܥ ܛܝܢܐ ܘܦܬܚ ܠܗ ܥܝܢܘܗܝ . 15
ܘܬܘܒ ܫܐܠܘܗܝ ܦܪܝܫܐ : ܐܝܟܢܐ ܐܬܚܙܝ ܠܟ . ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܛܝܢܐ ܣܡ ܥܠ ܥܝܢܝ : ܘܐܫܝܓܬ ܘܐܬܚܙܝ
ܠܝ . 16 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܦܪܝܫܐ . ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܠܐ
ܗܘܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܫܒܬܐ ܠܐ ܢܛܪ . ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܗܠܝܢ ܐܬܘܬܐ ܠܡܥܒܕ .
ܘܦܠܓܘܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܒܝܢܬܗܘܢ 17 ܐܡܪܝܢ ܬܘܒ ܠܗܘ
ܣܡܝܐ . ܐܢܬ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܥܠܘܗܝ ܕܦܬܚ ܠܟ ܥܝܢܝܟ .
ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܢܒܝܐ ܗܘ . 18 ܠܐ ܕܝܢ ܗܝܡܢܘ
ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ ܝܗܘܕܝܐ ܕܣܡܝܐ ܗܘܐ ܘܚܙܐ : ܥܕܡܐ ܕܩܪܘ
ܠܐܒܗܘܗܝ ܕܗܘ ܕܚܙܐ 19 ܘܫܐܠܘ ܐܢܘܢ . ܐܢ ܗܢܘ ܒܪܟܘܢ
ܗܢܐ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܕ ܣܡܐ ܐܬܝܠܕ : ܐܝܟܢܐ ܗܫܐ
ܚܙܐ . 20 ܥܢܘ ܕܝܢ ܐܒܗܘܗܝ ܘܐܡܪܘ . ܝܕܥܝܢܢ ܕܗܢܘ ܒܪܢ .
ܘܕܟܕ ܣܡܐ ܐܬܝܠܕ : 21 ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܗܫܐ ܚܙܐ ܐܘ ܡܢܘ ܦܬܚ
ܠܗ ܥܝܢܘܗܝ ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ . ܐܦ ܗܘ ܟܠܗ ܒܫܢܘܗܝ
ܠܗ ܫܐܠܘ . ܗܘ ܚܠܦ ܢܦܫܗ ܢܡܠܠ . 22 ܗܠܝܢ ܐܡܪܘ

JUCHANAN. CAP. IX.

initio cæcus fuerat ad Pharisæos. 14. Erat autem Sabbathum, quum faceret lutum Ieschua, & aperiret ei oculos ejus. 15. Et rursus interrogaverunt eum Pharisæi, Quomodo visus restitutus est tibi? Ille autem dixit eis, lutum posuit super oculos meos, & ablui: & visus restitutus est mihi. 16. Et dixerunt aliqui ex Pharisæis, Iste homo nequaquam ex Deo est, qui sabbathum non servat. Alii autē dicebant, Quomodo potest homo peccator hæc signa facere? Et dissidium erat inter eos. 17. Dicunt rursus illi cæco, Tu quid dicis de eo quòd aperuit tibi oculos tuos? Dixit eis, Dico quòd Propheta est. 18. Non autem credebant de eo Iudæi quòd cæcus fuisset & videret; usquequò vocarunt parentes ejus qui videbat. 19. Et interrogaverunt eos, Num hic est filius vester quem vos dicitis quòd cæcus natus est? Quomodo jam videt? 20. Responderunt autem parentes ejus & dixerunt, Novimus quod hic est filius noster, & quod cæcus natus est: 21. Quomodo autem jam videat, aut quisnam aperuerit ei oculos ejus non novimus? etiam ipse progressus est in annis suis, ipsum interrogate, ipse pro seipso loquetur. 22. Hæc dixerunt

2 ܘܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ. ܪܒܢ ܡܢܘ ܚܛܐ.
ܗܢܐ ܐܘ ܐܒܗܘܗܝ ܕܟܕ ܤܡܐ ܢܬܝܠܕ. 3 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܠܐ ܗܘ ܚܛܐ ܘܠܐ ܐܒܗܘܗܝ. ܐܠܐ ܕܢܬܚܙܘܢ ܒܗ ܥܒܕܘܗܝ
ܕܐܠܗܐ. 4 ܠܝ ܘܠܐ ܠܡܥܒܕ ܥܒܕܐ ܕܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܥܕܡܐ ܕܐܝܡܡܐ
ܗܘ. ܐܬܐ ܠܠܝܐ ܕܐܢܫ ܠܐ ܢܫܟܚ ܠܡܦܠܚ. 5 ܟܡܐ
ܕܒܥܠܡܐ ܐܢܐ ܢܘܗܪܗ ܐܢܐ ܕܥܠܡܐ. 6 ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ.
ܪܩ. ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܓܒܠ ܛܝܢܐ ܡܢ ܪܘܩܗ. ܘܛܫ ܥܠ ܥܝܢܘܗܝ
ܕܗܘ ܤܡܝܐ. 7 ܘܐܡܪ ܠܗ. ܙܠ ܐܫܝܓ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܕܫܝܠܘܚܐ. ܘܐܙܠ ܐܫܝܓ ܘܐܬܐ ܟܕ ܚܙܐ. 8 ܫܒܒܘܗܝ ܕܝܢ
ܘܐܝܠܝܢ ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܡܢ ܩܕܝܡ ܕܡܚܕܪ ܗܘܐ. ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܘ ܗܘ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܘܡܚܕܪ. 9 ܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܕܗܘܝܘ. ܘܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ. ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܡܐ ܠܗ.
ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܐܢܐ ܐܢܐ. 10 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܐܬܦܬܚ
ܥܝܢܝܟ. 11 ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܓܒܪܐ ܕܫܡܗ ܝܫܘܥ. ܛܝܢܐ
ܓܒܠ ܘܛܫ ܥܠ ܥܝܢܝ. ܘܐܡܪ ܠܝ ܕܙܠ ܐܫܝܓ ܒܡܝܐ
ܕܫܝܠܘܚܐ. ܘܐܙܠܬ ܐܫܝܓܬ ܘܐܬܚܙܝ ܠܝ. 12 ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܐܝܟܘ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. 13 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܗܘ ܕܡܢ

EVANGELIUM

2. Et interrogaverunt discipuli ejus,& dixerunt, Domine noster,quisnam peccavit, hic an parentes ejus, ut cæcus nasceretur? 3. Dixit eis Ieschua, Nec ipse peccavit, nec parentes ejus: sed ut conspicerentur in eo opera Dei. 4. Me oportet operari opera ejus qui misit me, dum dies est. ventura est nox qua quis non potest operari. 5. Quamdiu in mundo sum, lux sum mundi. 6. Et quando dixisset hæc, spuit super terram,& subegit lutum *factum* ex sputo suo,& illevit super oculos illius cæci. 7. Et dixit ei, Abi, ablue in lavacro Schilucha. Et abiens lavit,& venit videns. 8. Vicini autem ejus & ii quibus visus fuerat prius quòd mendicus esset, dicebant, Nonne hic est ille qui sedebat,& mendicabat? 9. Erant qui dicebant, Is est. Et erant qui dicebant, Non: sed prorsus similis est ei. Ipse autem dicebat, Ego is sum. 10. Dicunt ei, Quomodo aperti sunt oculi tui? 11. Respondit,& dixit eis, Quidam cujus nomen est Ieschua, fecit lutum,& illevit super oculos meos,& dixit mihi, Abi, ablue *te* in aquis Schilucha. Et abiens ablui: & visus restitutus est mihi. 12. Dicunt ei, Ubi est ille? Dixit eis, Non novi. 13. Et adduxerunt illum qui ab

mi-

52 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ . ܗܫܐ ܝܕܥܢ ܕܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ ܐܒܪܗܡ ܡܝܬ
ܘܢܒܝܐ . ܘܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܡܢ ܕܢܛܪ ܡܠܬܝ ܠܐ ܢܛܥܡ
ܡܘܬܐ ܠܥܠܡ . 53 ܠܡܐ ܐܢܬ ܪܒ ܐܢܬ ܡܢ ܐܒܘܢ ܐܒܪܗܡ ܕܡܝܬ
ܘܡܢ ܢܒܝܐ ܕܡܝܬܘ . ܡܢܘ ܥܒܕ ܐܢܬ ܢܦܫܟ . 54 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ . ܐܢ ܐܢܐ ܡܫܒܚ ܐܢܐ ܢܦܫܝ . ܬܫܒܘܚܬܝ ܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡ .
ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܝ ܕܡܫܒܚ ܠܝ . ܗܘ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܗܢ
ܗܘ . 55 ܘܠܐ ܝܕܥܬܘܢܝܗܝ . ܐܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ . ܘܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ . ܗܘܐ ܐܢܐ ܠܝ ܟܕܒܐ ܐܟܘܬܟܘܢ . ܐܠܐ ܝܕܥ
ܐܢܐ ܠܗ ܘܡܠܬܗ ܢܛܪ ܐܢܐ . 56 ܐܒܪܗܡ ܐܒܘܟܘܢ . ܡܣܘܚ
ܗܘܐ ܕܢܚܙܐ ܝܘܡܝ . ܘܚܙܐ ܘܚܕܝ . 57 ܐܡܪܝܢ
ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ . ܒܪ ܚܡܫܝܢ ܫܢܝܢ ܠܐ ܗܘܝܬ
ܘܠܐܒܪܗܡ ܚܙܝܬ . 58 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ . ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ . ܕܥܕܠܐ ܢܗܘܐ ܐܒܪܗܡ ܐܢܐ ܐܝܬܝ . 59 ܘܫܩܠܘ
ܟܐܦܐ ܕܢܪܓܡܘܢܝܗܝ . ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܛܫܝ ܘܢܦܩ ܡܢ ܗܝܟܠܐ .
ܘܥܒܪ ܒܝܢܬܗܘܢ ܘܐܙܠ .

ܩܦܠܐܘܢ ܛ

1 ܘܟܕ ܥܒܪ . ܚܙܐ ܓܒܪܐ ܣܡܝܐ ܕܡܢ ܟܪܣ ܐܡܗ .

JUCHANAN. CAP. VIII.

52. Dicunt ei Iudæi, Nunc novimus quòd dæmonium sit tibi. Abraham mortuus est, & Prophetæ, & tu dicis, Qui sermones meos servat, mortem non gustabit in æternum. 53. Numquid tu major es quàm pater noster Abraham, qui mortuus est? & quàm Prophetæ, qui mortui sunt? Quem facis tu teipsum? 54. Dixit eis Ieschua, Si ego glorifico meipsum, gloria mea non est quicquam: est Pater meus qui glorificat me, ille de quo dicitis vos, Deus noster est. 55. Et non novistis eum: ego autem novi eum: & si dicerem quod non novi eum, essem mendax, similis vobis: sed novi eum, & sermones ejus servo. 56. Abraham pater vester cupiebat videre diem meum: & vidit, & gavisus est. 57. Dicunt ei Iudæi, Hactenus natus quinquaginta annos non es, & Abraham vidisti? 58. Dixit eis Ieschua, Ammin ammin dico vobis quòd ante quàm fieret Abraham, ego sum. 59. Et tulerunt lapides ut lapidarent eum. & Ieschua occultavit se, & egressus est è templo, & transivit inter eos: & abiit.

CAPUT IX.

1. Et quum transiret, vidit hominem cæcum à ventre matris suæ.

ܐܢܐ ܓܝܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ ܘܐܬܝܬ . ܘܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܨܒܝܢ ܢܦܫܝ
ܐܬܝܬ . ܐܠܐ ܗܘ ܫܕܪܢܝ . 43 ܡܛܠܢܐ ܡܠܬܝ ܠܐ ܡܫܬܘܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ : ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܡܥ ܡܠܬܝ . 44
ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܒܐ ܐܟܠܩܪܨܐ ܐܢܬܘܢ . ܘܪܓܬܗ ܕܐܒܘܟܘܢ
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܒܕ : ܗܘ ܕܡܢ ܒܪܫܝܬ ܩܛܘܠ ܐܢܫܐ ܗܘܐ .
ܘܒܫܪܪܐ ܠܐ ܩܡ . ܡܛܠ ܕܫܪܪܐ ܠܐ ܐܝܬ ܒܗ . ܘܡܐ ܕܡܡܠܠ ܕܓܠܘܬܐ
ܡܢ ܕܝܠܗ ܗܘ ܡܡܠܠ . ܡܛܠ ܕܕܓܠܐ ܗܘ ܐܦ ܐܒܘܗ
45 ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܫܪܪܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ : ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ . 46
ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܡܟܣܐ ܠܝ ܥܠ ܚܛܝܬܐ . ܘܐܢ ܫܪܪܐ ܡܡܠܠ
ܐܢܐ : ܐܢܬܘܢ ܠܡܢܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ . 47 ܡܢ ܕܡܢ
ܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ . ܡܠܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܫܡܥ . ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢܬܘܢ
ܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ : ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ . 48 ܥܢܘ
ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܠܐ ܫܦܝܪ ܐܡܪܝܢ : ܕܫܡܪܝܐ ܐܢܬ
ܘܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ . 49 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ . ܠܝ ܕܝܘܐ ܠܐ ܐܝܬ
ܐܠܐ ܡܝܩܪ ܐܢܐ ܠܐܒܝ . ܘܐܢܬܘܢ ܡܨܥܪܝܢ ܠܝ . 50 ܐܢܐ ܕܝܢ
ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܫܘܒܚܝ . ܐܝܬ ܗܘ ܕܒܥܐ ܘܕܐܢ . 51 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܡܢ ܕܢܛܪ ܡܠܬܝ ܡܘܬܐ ܠܐ ܢܚܙܐ ܠܥܠܡ

EVANGELIUM

ego enim à Deo exivi & veni: & nequaquam ex voluntate propria veni, sed ipse misit me. 43. Propter quid sermonem meum non agnoscitis? Quia non potestis audire sermonem meum. 44. Vos ex patre accusatore illo estis, & desiderium patris vestri vultis facere, quia à principio homicida est, & in veritate non stetit, quia veritas non est in eo: & quando loquitur mendacium, de suo loquitur: quia mendax est, etiam pater ipsius *mendacii*. 45. Ego autem quia veritatem dico, non creditis mihi. 46. Quis ex vobis arguit me de peccato? Et si veritatē dico, vos quare nō creditis mihi? 47. Qui ex Deo est, sermones Dei audit: propter hoc vos nō auditis, quia non estis ex Deo. 48. Responderunt Iudæi, & dixerunt ei, Nonne bene dicimus nos quòd Samaritanus es, & dæmonium est tibi? 49. Dixit eis Ieschua, Mihi dæmonium non est, sed Patrem meum honoro, & vos ignominia afficitis me. 50. Ego autem non quæro gloriam meam: est ille qui quærit & judicat. 51. Ammin ammin dico vobis, quòd si quis sermones meos servat, mortem non videbit in æternum.

51. Di-

ܘܡܢ ܡܬܘܡ ܥܒܕܘܬܐ ܠܐܢܫ ܠܐ ܦܠܚܢܢ ܠܗ̇. ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ
ܐܢܬ ܕܬܗܘܘܢ ܒܢܝ ܚܐܪܐ. 34 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܟܠ ܕܥܒܕ ܚܛܝܬܐ ܥܒܕܐ ܗܘ
ܕܚܛܝܬܐ. 35 ܘܥܒܕܐ ܠܐ ܡܩܘܐ ܠܥܠܡ ܒܒܝܬܐ: ܒܪܐ ܕܝܢ
ܠܥܠܡ ܡܩܘܐ. 36 ܐܢ ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܒܪܐ ܢܚܪܪܟܘܢ: ܫܪܝܪܐܝܬ
ܬܗܘܘܢ ܒܢܝ ܚܐܪܐ. 37 ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܙܪܥܗ ܐܢܬܘܢ ܕܐܒܪܗܡ. ܐܠܐ
ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܛܠܢܝ: ܡܛܠ ܕܡܠܬܝ ܠܐ ܫܘܝܐ
ܒܟܘܢ. 38 ܐܢܐ ܡܕܡ ܕܚܙܝܬ ܠܘܬ ܐܒܝ ܡܡܠܠ ܐܢܐ.
ܘܐܢܬܘܢ ܡܕܡ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܘܬ ܐܒܘܟܘܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. 39
ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܒܘܢ ܕܝܠܢ ܐܒܪܗܡ ܗܘ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܐܠܘ ܒܢܘܗܝ ܗܘܝܬܘܢ ܕܐܒܪܗܡ ܥܒܕܘܗܝ
ܕܐܒܪܗܡ ܥܒܕܝܢ ܗܘܝܬܘܢ. 40 ܗܫܐ ܕܝܢ ܗܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܩܛܠܢܝ: ܠܓܒܪܐ ܕܫܪܪܐ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ. ܐܝܕܐ
ܕܫܡܥܬ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܗܕܐ ܐܒܪܗܡ ܠܐ ܥܒܕ: 41 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܐ ܕܐܒܘܟܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܚܢܢ ܡܢ
ܙܢܝܘܬܐ ܠܐ ܗܘܝܢ. ܚܕ ܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܠܗܐ. 42 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܐܠܘ ܐܠܗܐ ܗܘܐ ܐܒܘܟܘܢ ܡܚܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ.

& nunquam servitutem servivimus: quo modo dicis tu, Eritis filii libertatis? 34. Dixit eis Ieschua, Ammin ammin dico vobis, quod quisquis facit peccatum, servus est peccati. 35. Et servus non manet in æternum in domo: filius autem in æternum manet. 36. Si fiat igitur ut filius liberos vos faciat, verè eritis filii libertatis. 37. Scio quod semen estis Abrahami: sed quæritis interficere me, quia sermoni meo non acquiescitis. 38. Ego id quod vidi apud Patrem, loquor: & vos id quod vidistis apud patrem vestrum, facitis. 39. Responderunt, ac dixerunt ei, Pater noster Abraham est. Dixit eis Ieschua, Si filii essetis Abraham, opera Abrahami faceretis. 40. Nunc autem, ecce, quæritis interficere me, hominem qui veritatem loquutus sum vobiscum, eam quam audivi à Deo. Hoc Abraham non fecit. 41. Vos autem facitis opera patris vestri. Dicunt ei, Nos ex scortatione non sumus, unus Pater est nobis, Deus. 42. Dixit eis Ieschua, Si Deus esset Pater vester, amantes essetis mei a

ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ ܀ 23 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܕܠܬܚܬ
ܐܢܬܘܢ. ܘܐܢܐ ܡܢ ܕܠܥܠ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܗܢܐ ܐܢܬܘܢ ܥܠܡܐ
ܐܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܡܐ. 24 ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܬܡܘܬܘܢ
ܒܚܛܗܝܟܘܢ. ܐܢ ܠܐ ܓܝܪ ܬܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܬܡܘܬܘܢ
ܒܚܛܗܝܟܘܢ. 25 ܐܡܪܝܢ ܝܗܘܕܝܐ. ܐܢܬ ܡܢ ܐܢܬ. ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܦ ܕܫܪܝܬ ܕܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ܀ 26 ܣܓܝܐܢ ܐܝܬ
ܠܝ ܥܠܝܟܘܢ ܠܡܐܡܪ ܘܠܡܕܢ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܫܪܝܪ ܗܘ.
ܘܐܢܐ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܬ ܡܢܗ. ܗܠܝܢ ܗܘ ܡܡܠܠ ܐܢܐ
ܒܥܠܡܐ. 27 ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܕܥܠ ܐܒܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܀ 28 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܝܫܘܥ. ܐܡܬܝ ܕܬܪܝܡܘܢܝܗ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ.
ܗܝܕܝܢ ܬܕܥܘܢ. ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܘܡܕܡ ܡܢ ܨܒܝܢܝ ܠܐ ܥܒܕ
ܐܢܐ. ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܠܦܢܝ ܐܒܝ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. 29
ܘܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܥܡܝ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܠܐ ܫܒܩܢܝ ܠܚܘܕܝ ܐܒܝ.
ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܡܕܡ ܕܫܦܪ ܠܗ ܥܒܕ ܐܢܐ ܒܟܠܙܒܢ. 30 ܘܟܕ
ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܗܘܐ. ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ. 31 ܘܐܡܪ
ܝܫܘܥ ܠܝܗܘܕܝܐ ܕܗܝܡܢܘ ܒܗ. ܐܢ ܐܢܬܘܢ ܬܩܘܘܢ
ܒܡܠܬܝ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܬܠܡܝܕܝ ܐܢܬܘܢ. 32 ܘܬܕܥܘܢ ܫܪܪܐ.
ܘܗܘ ܫܪܪܐ ܢܚܪܪܟܘܢ. 33 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܙܪܥܗ ܚܢܢ ܕܐܒܪܗܡ.

EVANGELIUM

vos venire? 23. Et dixit eis, Vos ex infernis estis, & ego ex supernis sum: vos ex hoc estis mundo, ego non sum ex hoc mundo. 24. Dixi vobis quòd moriemini in peccatis vestris. nisi enim credideritis quòd ego sum, moriemini in peccatis vestris. 25. Dicunt Iudæi, Tu quis es? Dixit eis Ieschua, Etiam quem incepi ut loquerer vobiscum. 26. Multum est mihi de vobis dicendum & judicandum: sed is qui misit me, verax est: & ego ea quæ audivi ab eo, hæc ipse loquor in mundo. 27. Et non cognoverunt quòd de Patre loqueretur eis. 28. Dixit eis rursus Ieschua, Quum exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis, quòd ego sum, & aliquid voluntate propria non facio, sed sicut docuit me Pater meus, sic loquor. 29. Et qui misit me, mecum est: nec reliquit me solum Pater meus, quia id quod placet ei, facio omni tempore. 30. Et quum hæc loqueretur, multi crediderunt in eum. 31. Et dixit Ieschua illis Iudæis qui crediderunt in eum, Si vos manseritis in sermone meo, verè discipuli mei estis. 32. Et cognoscetis veritatem, & ipsa veritas liberos faciet vos. 33. Dicunt ei, Semen sumus Abrahami, &

ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܦ ܐܢܐ ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ:
ܫܪܝܪܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܝ. ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܝܬ
ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ
ܐܬܝܬ ܘܠܐ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. 15 ܐܢܬܘܢ ܒܦܓܪܢܐܝܬ ܕܝܢܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܐܢܐ ܠܐܢܫ ܠܐ ܕܐܢ ܐܢܐ. 16 ܘܐܢ ܕܐܢ ܕܝܢ: ܕܝܢܝ
ܫܪܝܪ ܗܘ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܒܠܚܘܕܝ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܘܐܒܝ
ܕܫܕܪܢܝ. 17 ܘܒܢܡܘܣܟܘܢ ܕܝܢ ܟܬܝܒ. ܕܣܗܕܘܬܐ ܕܬܪܝܢ
ܒܢܝܢܫܐ ܫܪܝܪܐ ܗܝ. 18 ܐܢܐ ܐܢܐ ܕܡܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ
ܘܐܒܝ ܕܫܕܪܢܝ ܣܗܕ ܥܠܝ. 19 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟܘ ܐܒܘܟ.
ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܠܝ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ
ܠܐܒܝ. ܐܠܘ ܠܝ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ: ܐܦ ܠܐܒܝ ܝܕܥܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ. 20 ܗܠܝܢ ܡܠܠܐ ܡܠܠ ܒܝܬ ܓܙܐ ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ.
ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܚܕܗ. ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܗܘܬ ܫܥܬܗ. 21 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܘܬܒܥܘܢܢܝ ܘܬܡܘܬܘܢ
ܒܚܛܗܝܟܘܢ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ: ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ. 22 ܐܡܪܝܢ ܝܗܘܕܝܐ. ܠܡܐ ܠܡ ܢܦܫܗ
ܩܛܠ: ܕܐܡܪ ܕܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ

Ieſchua,& dixit eis,Etiamſi ego teſtor de meipſo, verum eſt teſtimoniū meum: quia ſcio unde venerim, & quò proficiſcar: vos autem non noviſtis unde venerim,neque quò proficiſcar. 15. Vos corporaliter judicatis: ego quemquam non judico, 16. Etſi autem judicem, judicium meum verum eſt: quia non ſum ſolus,ſed ego & pater meus qui miſit me.17.Sed etiã inLege veſtra ſcriptū eſt quòd teſtimoniū duorum hominum verū eſt. 18. Ego ſum qui teſtor de meipſo: & Pater meus,qui miſit me,teſtatur de me. 19. Dicunt ei,Ubi eſt pater tuus? Reſpondit Ieſchua,& dixit eis,Neque me noviſtis, neque Patrem meum. ſi me noſſetis,etiam Patrem meum noſſetis. 20. Hos ſermones locutus eſt in gazophylacio,docens in templo: & nemo apprehendit eum: nondum enim venerat hora ejus. 21. Dixit eis rurſus Ieſchua, Ego vado,& quæretis me: & moriemini in peccatis veſtris, & quò ego vado non poteſtis venire. 22. Dicunt Iudæi, Numquid ſeipſum interfecturus eſt, quia dixit, Quò ego vado,vos non poteſtis ve-

ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܝܐ܀ 45 ܘܐܬܘ ܕܚܫܐ ܗܢܘܢ ܠܘܬ ܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܘܦܪܝܫܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܟܗܢܐ. ܠܡܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝܬܘܢܝܗܝ.
46 ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܕܚܫܐ. ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܗܟܢܐ ܡܠܠ ܒܪܢܫܐ
ܐܝܟ ܕܡܡܠܠ ܗܢܐ ܓܒܪܐ. 47 ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܦܪܝܫܐ. ܠܡܐ
ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܛܥܝܬܘܢ. 48 ܠܡܐ ܐܢܫ ܡܢ ܪܫܢܐ ܐܘ ܡܢ
ܦܪܝܫܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ. 49 ܐܠܐ ܐܢ ܥܡܐ ܗܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܢܡܘܣܐ
ܠܝܛܝܢ ܐܢܘܢ܀ 50 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܢܝܩܕܝܡܘܣ ܚܕ ܡܢܗܘܢ
ܗܘ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܠܠܝܐ. 51 ܠܡܐ ܢܡܘܣܐ
ܕܝܠܢ ܡܚܝܒ ܠܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܢܫܡܥ ܡܢܗ ܠܘܩܕܡ
ܘܢܕܥ ܡܢܐ ܥܒܕ. 52 ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬ
ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܐܢܬ. ܒܨܝ ܘܚܙܝ ܕܢܒܝܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܠܐ
ܩܐܡ.

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܚ ܀

12 ܬܘܒ ܕܝܢ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܢܐ ܐܢܐ
ܢܘܗܪܗ ܕܥܠܡܐ. ܡܢ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ ܠܐ ܢܗܠܟ ܒܚܫܘܟܐ. ܐܠܐ
ܢܫܟܚ ܠܗ ܢܘܗܪܐ ܕܚܝܐ. 13 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܦܪܝܫܐ. ܐܢܬ
ܥܠ ܢܦܫܟ ܡܣܗܕ ܐܢܬ. ܣܗܕܘܬܟ ܠܐ ܗܘܬ ܫܪܝܪܐ܀ 14 ܥܢܐ

super eum manus. 45. Et venerunt miniſtri illi ad ſummos Sacerdotes, & Phariſæos, & dixerunt eis Sacerdotes, Quare non adduxiſtis eum? 46. Dicunt eis miniſtri. Nunquam ſic loquutus eſt filius hominis ſicut loquitur hic homo. 47. Dicunt eis Phariſæi, Nunquid etiam vos erraſtis? 48. Num ulli ex principibus aut ex Phariſæis crediderunt in eum? 49. Sed populus hic, qui non novit Legem, maledicti ſunt. 50. Dixit eis Nicadimus, unus ex eis, is qui venerat ad Jeſchua nocte: 51. Nunquid Lex noſtra condemnat filium hominis, niſi audierit ab eo priùs, & cognoverit quid fecerit? 52. Reſponderunt & dixerunt ei, Nunquid etiam tu ex Galilæa es? Scrutare, & vide quòd Propheta ex Galilæa non ſurrecturus ſit.

CAPUT VIII.

(Deeſt hoc in loco in exemplari Syriaco hiſtoria Adulteræ.)

12. Rurſus autem locutus eſt cum eis Jeſchua, & dixit, Ego ſum lux mundi: qui poſt me venit, non ambulabit in tenebris, ſed inveniet ſibi lumen vitæ. 13. Dixerunt ei Phariſæi, Tu de teipſo teſtaris, teſtimonium tuum non eſt firmum. 14. Reſpondit Je-

ܥܬܝܕ ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢܢ ܠܗ. ܠܡܐ ܠܒܕܪܘܬܐ ܕܥܡܡܐ
ܥܬܝܕ ܕܢܐܙܠ ܘܢܠܦ ܠܚܢܦܐ. 36 ܡܢܐ ܗܝ ܗܕܐ ܡܠܬܐ
ܕܐܡܪ. ܕܬܒܥܘܢܢܝ ܘܠܐ ܬܫܟܚܘܢܢܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ.
ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ. 37 ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܪܒܐ
ܕܐܚܪܝܐ ܕܥܐܕܐ. ܩܐܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܘܩܥܐ ܘܐܡܪ.
ܐܢ ܐܢܫ ܨܗܐ. ܢܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܢܫܬܐ. 38 ܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ
ܒܝ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܘ ܟܬܒܐ. ܢܗܪܘܬܐ ܕܡܝܐ ܚܝܐ ܢܪܕܘܢ ܡܢ
ܟܪܣܗ. 39 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܥܠ ܪܘܚܐ ܕܥܬܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠ
ܠܡܩܒܠܘ ܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ. ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ
ܝܗܝܒܐ ܗܘܬ ܪܘܚܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܫܬܒܚ ܗܘܐ
ܝܫܘܥ. 40 ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܡܢ ܟܢܫܐ ܕܫܡܥܘ ܡܠܘܗܝ
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܗܢܘ ܫܪܝܪܐܝܬ ܢܒܝܐ. 41 ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܗܢܘ ܡܫܝܚܐ. ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܕܠܡܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܐܬܐ
ܡܫܝܚܐ. 42 ܠܐ ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܐܡܪ. ܕܡܢ ܙܪܥܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܡܢ
ܒܝܬ ܠܚܡ ܩܪܝܬܐ ܕܕܘܝܕ ܐܬܐ ܡܫܝܚܐ. 43 ܘܗܘܬ
ܗܘܬ ܣܕܩܐ ܒܟܢܫܐ ܡܛܠܬܗ. 44 ܘܐܢܫܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗܘܢ
ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ. ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܫ ܐܪܡܝ

J U C H A N A N. Cap. VII.

abiturus est ut non inveniamus eum? Num ad loca Gentium abiturus est ut doceat profanos? 36. Quis est hic sermo quem dixit, Quæretis me, & non invenietis me: & ubi ego sum, vos non potestis venire?
37. Die autem magno, qui erat ultimus festi, stabat Jeschua & clamabat: & dicebat, Si quis sitit, veniat ad me & bibat. 38. Omnis qui credit in me, sicut dixerunt scripturæ, flumina *aqua viva* descendent ex ventre ejus. 39. (Hoc autem dixit de Spiritu quem accepturi erant credentes in ipsum: nondum enim datus erat Spiritus; quia nondum glorificatus erat Jeschua.) 40. Multi autem ex turbis qui audierunt sermones ejus, dicebant, Hic verè est Propheta. 41. Alii dicebant, Hic est Christus: alii dicebant, Nunquid ex Galilæa venturus est Christus? 42. Nonne Scriptura dicit quod ex semine David & ex Beth-lechem opido ipsius David, venturus est Christus? 43. Et factum est dissidium propter eum in turbis. 44. Et erant quidam ex eis qui volebant apprehendere eum: sed nemo injecit

ܠܡܩܛܠܗ ∴ 26 ܘܗܐ ܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ ܘܡܕܡ ܠܐ ܐܡܪܝܢ
ܠܗ. ܕܠܡܐ ܝܕܥܘ ܩܫܝܫܐ ܕܗܢܘ ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܫܝܚܐ ∴ 27
27 ܐܠܐ ܠܗܢܐ ܝܕܥܝܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘ. ܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܡܐ ܕܐܬܐ
ܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘ ∴ 28 ܘܐܪܝܡ ܝܫܘܥ
ܩܠܗ ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ. ܘܠܝ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܘܡܢ ܐܝܟܐ ܐܢܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܢ ܨܒܝܢܝ ܠܐ ܐܬܝܬ.
ܐܠܐ ܫܪܝܪ ܗܘ ܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ.
29 ܐܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ. ܕܡܢ ܠܘܬܗ ܐܢܐ ܘܗܘ ܫܕܪܢܝ. 30
ܘܒܥܘ ܠܡܐܚܕܗ ∴ ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܪܡܝ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܝܐ ܡܛܠ
ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܗܘܬ ܫܥܬܗ. 31 ܤܓܝܐܐ ܕܝܢ ܡܢ ܟܢܫܐ
ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܫܝܚܐ ܡܐ ܕܐܬܐ: ܠܡܐ ܕܝܬܝܪܢ ܡܢ
ܗܠܝܢ ܐܬܘܬܐ ܕܥܒܕ ܗܢܐ ܥܒܕ. 32 ܘܫܡܥܘ ܦܪܝܫܐ ܠܟܢܫܐ
ܕܡܡܠܠܝܢ ܥܠܘܗܝ ܗܠܝܢ. ܘܫܕܪܘ ܗܢܘܢ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܕܚܫܐ ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ ∴ 33 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܩܠܝܠ ܬܘܒ ܙܒܢܐ
ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ. ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. 34 ܘܬܒܥܘܢܢܝ
ܘܠܐ ܬܫܟܚܘܢܢܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܐܬܐ. 35 ܐܡܪܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܒܢܦܫܗܘܢ: ܠܐܝܟܐ ܥܬܝܕ ܗܢܐ

interficere? 26. Et ecce manifestè loquitur,& nihil dicunt ei. Nunquid noverunt seniores nostri quòd hic est verè Christus? 27. Sed hunc novimus unde sit: Christum autem,quum venerit,nemo cognoscet unde sit. 28. Et sustulit Jeschua vocem suam,docens in templo,& dixit,Et me nostis,& unde sim nostis: & ex voluntate mei ipsius non veni,sed verax est qui misit me,is quem vos non nostis. 29. Ego verò novi eum,quia ab ipso sum,& ipse misit me. 30. Et quærebant apprehendere eum: sed nemo injecit super eum manus,quia nondum venerat hora ejus. 31. Multi autem è turba crediderunt in eum: & dicebant,Christus quum venerit,num plura quàm hæc signa quæ facit hic,facturus est? 32. Et audiverunt Pharisæi turbas loquentes de eo hæc,& miserunt ipsi & summi Sacerdotes ministros ut apprehenderent eum. 33. Et dixit Jeschua,Modicum adhuc tempus vobiscum sum,& vado ad eum qui me misit. 34. Et quæretis me,& nō invenietis me: & ubi ego sum,nō potestis vos venire. 35. Dicunt Judæi inter sese,Quò hic abi-

ܐܝܟܢܐ ܗܢܐ ܣܦܪܐ ܝܕܥ ܟܕ ܠܐ ܝܠܦ. 16 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ.
ܡܠܦܢܘܬܝ ܠܐ ܗܘܬ ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܕܗܘ ܕܫܕܪܢܝ. 17 ܡܢ ܕܨܒܐ
ܕܢܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܡܣܬܟܠ ܠܡܠܦܢܘܬܝ ܐܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܝ: ܐܘ
ܐܢܐ ܡܢ ܨܒܝܢ ܢܦܫܝ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. 18 ܡܢ ܕܡܢ ܨܒܝܢ ܪܥܝܢܗ
ܡܡܠܠ. ܫܘܒܚܐ ܠܢܦܫܗ ܒܥܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܫܘܒܚܐ ܕܡܢ
ܕܫܕܪܗ ܒܥܐ ܫܪܝܪ ܗܘ. ܘܥܘܠܐ ܒܠܒܗ ܠܝܬ. 19 ܠܐ ܗܘܐ
ܡܘܫܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܢܡܘܣܐ: ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܢܛܪ ܢܡܘܣܐ.
ܡܢܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܛܠܢܝ. 20 ܥܢܐ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܝܢ.
ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ: ܡܢܘ ܒܥܐ ܠܡܩܛܠܟ. 21 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܚܕ ܥܒܕܐ ܥܒܕܬ: ܘܟܠܟܘܢ ܡܬܕܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. 22
ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܘܫܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܓܙܘܪܬܐ: ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ
ܕܡܢ ܡܘܫܐ ܗܝ. ܐܠܐ ܡܢ ܐܒܗܬܐ ܗܝ . ܘܒܫܒܬܐ
ܓܙܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܪܢܫܐ. 23 ܘܐܢ ܒܪܢܫܐ ܡܬܓܙܪ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ:
ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܫܬܪܐ ܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ: ܥܠܝ ܪܛܢܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܟܠܗ ܒܪܢܫܐ ܐܚܠܡܬ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ: 24 ܠܐ ܬܗܘܘܢ
ܕܝܢܝܢ ܒܡܣܒ ܒܐܦܐ. ܐܠܐ ܕܝܢܐ ܟܐܢܐ ܕܘܢܘ. 25 ܘ
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܘ ܗܢܐ ܕܒܥܝܢ

Quomodo novit hic librum, quum non didicerit? 16. Respondit Jeschua, & dixit, Doctrina mea non est mea, sed ejus qui misit me. 17. Qui vult facere voluntatem ejus, intelligit doctrinam meam, num ex Deo sit, an ego ex voluntate mea ipsius loquar. 18. Is qui ex voluntate mentis suæ loquitur, gloriam sibi-ipsi quærit: Is autem qui gloriam ejus qui misit ipsum quærit, verax est, & iniquitas in corde ejus non est. 19. Nonne Musche dedit vobis Legem, & nemo ex vobis servat Legem? Quid quæritis interficere me? 20. Respondit turba, & dixerunt, Dæmonium est tibi: quis quærit interficere te? 21. Respondit Jeschua & dixit eis, Unum opus operatus sum, & omnes vos miramini. 22. Propter hoc Musche dedit vobis circumcisionem (non quod ex ipso Musche sit, sed ex Patribus est) & Sabbatho circumciditis filium hominis. 23. Et si filius hominis circumciditur in die Sabbathi ut non solvatur Lex Musche, contra me murmuratis, qui totum filium hominis sanaverim in die Sabbathi? 24. Ne judiceris cum acceptione vultus; sed judicium justum judicate. 25. Et dicebant quidam ex Urischelem, Nonne hic est ille quē quærunt

4 ܠܝܬ ܓܝܪ ܐܢܫ ܕܥܒܕ ܡܕܡ ܒܛܘܫܝܐ ܘܒܥܐ ܗܘ
ܕܒܓܠܝܐ ܢܗܘܐ. ܐܢ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܚܘܐ ܢܦܫܟ ܠܥܠܡܐ.
5 ܐܦܠܐ ܓܝܪ ܐܚܘܗܝ ܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܒܝܫܘܥ. 6 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܙܒܢܐ ܕܝܠܝ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܠܐ ܡܛܐ. ܙܒܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ
ܒܟܠܙܒܢ ܡܛܝܒ. 7 ܠܐ ܡܫܟܚ ܥܠܡܐ ܠܡܣܢܝܟܘܢ.
ܠܝ ܕܝܢ ܣܢܐ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠܘܗܝ ܕܥܒܕܘܗܝ
ܒܝܫܝܢ ܐܢܘܢ. 8 ܐܢܬܘܢ ܣܩܘ ܠܥܐܕܐ ܗܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܣܠܩ
ܐܢܐ ܗܫܐ ܠܥܐܕܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܙܒܢܝ ܥܕܟܝܠ ܠܐ ܡܫ
ܠܡ. 9 ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܘܦܫ ܠܗ ܒܓܠܝܠܐ. 10 ܟܕ ܕܝܢ
ܣܠܩܘ ܐܚܘܗܝ ܠܥܐܕܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܣܠܩ. ܠܐ ܒܓܠܝܐ
ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܛܘܫܝܐ. 11 ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܢ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܥܐܕܐ.
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܐܝܟܘ ܗܘ. 12 ܘܪܛܢܐ ܣܓܝܐܐ ܡܛܠܬܗ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܟܢܫܐ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܐܡܪܝܢ ܕܛܒ ܗܘ.
ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ. ܐܠܐ ܡܛܥܐ ܠܥܡܐ. 13 ܠܐ ܕܝܢ ܐܢܫ
ܒܓܠܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܚܝܠܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
14 ܟܕ ܕܝܢ ܦܠܓܘ ܝܘܡܬܐ ܕܥܐܕܐ. ܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ
ܘܡܠܦ ܗܘܐ. 15 ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ.

EVANGELIUM

4. Nemo enim est qui facit aliquid in occulto, & ipse cupit ut in manifesto fit: si hæc facis, ostende te ipsum mundo. 5. Nam ne fratres quidem ejus credebant in ipsum Jeschua. 6. Dixit eis Jeschua, Tempus meum usque nunc non advenit: tempus autem vestrum omni tempore paratum est. 7. Non potest mundus odisse vos: me autem odit, quia ego testor de eo quòd opera ejus mala sunt. 8. Vos ascendite ad festum hoc: ego non ascendam nunc ad festum hoc, quia tempus meum nondum impletum. 9. Hæc dixit, & remansit in Galilæa. 10. Quum autem ascendissent fratres ejus ad festum, tunc etiam ipse ascendit non in manifesto, sed velut in occulto. 11. Judæi autē quærebant eum in festo, & dicebant, Ubi est ille? 12. Et murmur multum propter eum erat in turba. Erant enim qui dicerent quòd bonus esset: & alii dicebant, Non; sed decipit populum. 13. Nemo autem manifestè loquebatur de eo, propter metū Judæorū. 14. Quū a, medii esset dies festi, ascēdit Jeschua in templū & docebat. 15. Et mirabātur Judæi, ac dicebāt,

Quo-

ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ
ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܝ ܐܠܐ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢ ܐܒܝ. 66 ܡܛܠ ܗܕܐ
ܡܠܬܐ: ܤܓܝܐܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܙܠܘ ܠܒܤܬܪܗܘܢ.
ܘܠܐ ܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ. 67 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܬܪܥܤܪܬܗ.
ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܙܠ: 68 ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ
ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ: ܠܘܬ ܡܢ ܢܐܙܠ. ܡܠܐ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ
ܐܝܬ ܠܟ. 69 ܘܚܢܢ ܗܝܡܢܢ ܘܝܕܥܝܢ: ܕܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ
ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. 70 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܐ
ܓܒܝܬܟܘܢ ܠܬܪܥܤܪܬܟܘܢ. ܘܡܢܟܘܢ ܚܕ ܤܛܢܐ ܗܘ. 71 ܐܡܪ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܠ ܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܤܟܪܝܘܛܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܥܬܝܕ
ܗܘܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܤܪܬܗܘܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܙ

1 ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܓܠܝܠܐ. ܠܐ ܓܝܪ
ܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܗܠܟܘ ܒܝܗܘܕ. ܡܛܠ ܕܝܗܘܕܝܐ ܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܠܡܩܛܠܗ. 2 ܘܩܪܝܒ ܗܘܐ ܥܐܕܐ ܕܡܛܠܠܐ
ܕܝܗܘܕܝܐ. 3 ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܐܚܘܗܝ ܠܝܫܘܥ. ܫܢܐ ܠܟ
ܡܟܐ ܘܙܠ ܠܝܗܘܕ. ܕܢܚܙܘܢ ܬܠܡܝܕܝܟ ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܐܢܬ.

JUCHANAN. CAP. VI.

Et dicebat eis, Propter hoc dixi vobis quòd nemo poteſt venire ad me, niſi datum ſit ei à Patre meo. 66. Propter hunc ſermonem multi ex diſcipulis ejus retroceſſerunt, neque ambulabant cum eo. 67. Et dixit Jeſchua duodecim ſuis, Nunquid etiam vos vultis abire? 68. Reſpondit Schemeun Cipha, & dixit, Domine mi, ad quem ibimus? Sermones vitæ quæ eſt in æternum, ſunt tibi. 69. Et nos credimus & novimus quòd tu es Chriſtus filius Dei viventis. 70. Dixit eis Jeſchua, Nonne ego elegi vos duodecim, & ex vobis unus Satanah eſt? 71. Dicebat de Jihuda filio Schemeun Socharjuta: ipſe enim proditurus erat eum, unus ex duodecim.

CAPUT VII.

1. Poſt hæc ambulabat Jeſchua in Galilæa. Non enim volebat ambulare in Judæa, quia Judæi quærebant interficere eum. 2. Et propè erat feſtum tabernaculorum Judæorum. 3. Et dixerunt fratres Jeſchuæ ei, Tranſi hinc, & vade in Judæam, ut videant diſcipuli tui opera quæ facis.

ܠܥܠܡ. ܘܐܢܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. 55 ܦܓܪܝ
ܓܝܪ ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܘܕܡܝ ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܝܬܘܗܝ
ܡܫܬܝܐ. 56 ܡܢ ܕܐܟܠ ܦܓܪܝ ܘܫܬܐ ܕܡܝ: ܒܝ ܡܩܘܐ
ܘܐܢܐ ܒܗ. 57 ܐܝܟܢܐ ܕܫܕܪܢܝ ܐܒܐ ܚܝܐ. ܘܐܢܐ ܚܝ ܐܢܐ ܡܛܠ
ܐܒܐ. ܘܡܢ ܕܢܐܟܠܢܝ ܐܦ ܗܘ ܢܚܐ ܡܛܠܬܝ. 58
ܗܢܘ ܠܚܡܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܐܟܠܘ
ܐܒܗܝܟܘܢ ܡܢܢܐ ܘܡܝܬܘ. ܡܢ ܕܐܟܠ ܡܢ ܗܢܐ ܠܚܡܐ ܢܚܐ
ܠܥܠܡ. 59 ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܒܟܢܘܫܬܐ ܟܕ ܡܠܦ ܒ
ܟܦܪܢܚܘܡ. 60 ܘܣܓܝܐܐ ܕܫܡܥܘ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܐܡܪܝܢ. ܩܫܝܐ ܗܝ ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܫܡܥܗ.
61 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܒܢܦܫܗ ܕܪܛܢܝܢ ܥܠ ܗܕܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܕܐ ܡܟܫܠܐ ܠܟܘܢ: 62 ܐܢ ܚܙܝܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܣܠܩ ܠܐܬܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܝܡ. 63
ܪܘܚܐ ܗܝ ܕܡܚܝܐ. ܦܓܪܐ ܠܐ ܡܘܬܪ ܡܕܡ. ܡܠܐ ܕܐܢܐ ܡܠܠܬ
ܥܡܟܘܢ: ܪܘܚܐ ܐܢܝܢ ܘܚܝܐ ܐܢܝܢ. 64 ܐܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫܐ ܡܢܟܘܢ
ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ. ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܩܕܝܡ ܡܢ ܐܢܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ: ܘܡܢܘ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ. 65

quæ est in æternum: & ego suscitabo eum in die ultimo. 55. Corpus enim meum verè est cibus, & san-
guis meus verè est potus. 56. Qui comedit corpus meum & bibit sanguinem meum, in me manet, &
ego in ipso. 57. Sicut misit me Pater vivens, & ego vivo propter patrem: & qui comederit me, etiam ipse
vivet propter me. 58. Hic est panis qui descendit de cælo: nequaquam sicut illud quod comederunt pa-
tres vestri Mannah, & mortui sunt: qui comedit ex hoc pane, vivet in æternum. 59. Hæc dixit in sy-
nagoga, docens in Cephar-Nachum. 60. Et multi qui audiverunt ex discipulis ejus, dicebant, Durus est
sermo hic; quis potest audire eum? 61. Jeschua autem cognovit in seipso quòd murmurarent de hoc di-
scipuli ejus, & dixit eis, Hoc offendit vos? 62. *Quid* si spectaveritis igitur Filium hominis ascendentem
in locum ubi erat ab initio? 63. Spiritus est qui vivificat: corpus non prodest quicquam. Sermones
quos ego loquutus sum vobiscum, spiritus sunt, & vita sunt: 64. Sed sunt quidam ex vobis qui non cre-
dunt. noverat enim Jeschua ab initio qui essent ii qui non credebant, & quis esset qui proderet eum. 65.

ܡܫܟܚ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܝ ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ ܕܫܠܚܢܝ ܢܓܪܘܗܝ. ܘܐܢܐ
ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. 45 ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܒܢܒܝܐ. ܕܢܗܘܘܢ
ܟܠܗܘܢ ܡܠܦܝ ܕܐܠܗܐ. ܟܠ ܡܢ ܕܫܡܥ ܗܟܝܠ ܡܢ
ܐܒܐ ܘܝܠܦ ܡܢܗ ܐܬܐ ܠܘܬܝ. 46 ܠܐ ܗܘܐ ܕܚܙܐ ܐܢܫ
ܠܐܒܐ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܗܘ ܚܙܐ ܠܐܒܐ.
47 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܐܝܬ
ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 48 ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܚܡܐ ܕܚܝܐ. 49 ܐܒܗܝܟܘܢ
ܐܟܠܘ ܡܢܢܐ ܒܡܕܒܪܐ ܘܡܝܬܘ. 50 ܗܢܘ ܕܝܢ ܠܚܡܐ
ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܕܢܐܟܘܠ ܐܢܫ ܡܢܗ ܘܠܐ ܢܡܘܬ. 51 ܐܢܐ
ܐܢܐ ܠܚܡܐ ܚܝܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬܬ. ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܟܘܠ
ܡܢ ܗܢܐ ܠܚܡܐ ܢܚܐ ܠܥܠܡ. ܘܠܚܡܐ ܐܝܢܐ ܕܐܢܐ ܐܬܠ.
ܦܓܪܝ ܗܘ ܕܚܠܦ ܚܝܘܗܝ ܕܥܠܡܐ ܝܗܒ ܐܢܐ. 52 ܢܨܝܢ
ܗܘܘ ܕܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ
ܗܢܐ ܦܓܪܗ ܕܢܬܠ ܠܢ ܠܡܐܟܠ. 53 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܠܐ ܬܐܟܠܘܢ ܦܓܪܗ ܕܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ. ܘܬܫܬܘܢ ܕܡܗ. ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܚܝܐ ܒܩܢܘܡܟܘܢ.
54 ܡܢ ܕܐܟܠ ܕܝܢ ܡܢ ܦܓܪܝ ܘܫܬܐ ܡܢ ܕܡܝ. ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܐ

poteſt venire ad me niſi traxerit eum Pater qui miſit me: & ego ſuſcitabo eum in die ultimo. 45. Scriptum eſt enim in Prophetis,Erunt omnes edocti divinitus. Quiſquis igitur audivit à Patre, & didicit ab eo,venit ad me. 46. Nequaquàm quòd videat quis Patrem, niſi is qui à Deo eſt,is videt Patrem. 47. Ammin ammin dico vobis,quòd ei qui credit in me,eſt ei vita quæ eſt in æternum. 48 Ego ſum panis vitæ. 49. Patres veſtri comederunt Mannah in deſerto,& mortui ſunt. 50. Hic eſt autem panis qui deſcendit de cælo,ut comedat homo ex eo,& non moriatur. 51. Ego ſum panis vivus qui de cælo deſcendi: & ſi quis comederit ex hoc pane,vivet in æternum,& panis quem ego dabo, corpus meum eſt quod pro vita mundi do. 52. Contendebant autem Judæi unus cum alio,& dicebant, Quomodo poteſt hic corpus ſuum nobis dare ad manducandum? 53. Et dixit eis Jeſchua, Ammin ammin dico vobis, Quod ſi non comederitis corpus Filii hominis, & biberitis ſanguinem ejus, non eſt vobis vita in vobiſipſis. 54. Qui verò comedit ex corpore meo & bibit ex ſanguine meo, eſt ei vita

ܡܢ ܫܡܝܐ. 33 ܠܚܡܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܗܘ ܕܢܚܬ
ܡܢ ܫܡܝܐ: ܘܝܗܒ ܚܝܐ ܠܥܠܡܐ. 34 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ:
ܒܟܠܙܒܢ ܗܒ ܠܢ ܠܚܡܐ ܗܢܐ. 35 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܚܡܐ ܕܚܝܐ. ܡܢ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܠܐ ܢܟܦܢ. ܘܡܢ
ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܠܐ ܢܨܗܐ ܠܥܠܡ. 36 ܐܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ:
ܕܚܙܝܬܘܢܢܝ. ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. 37 ܟܠ ܕܝܗܒ ܠܝ
ܐܒܝ ܠܘܬܝ ܢܐܬܐ. ܘܡܢ ܕܠܘܬܝ ܢܐܬܐ ܠܐ ܐܦܩܗ ܠܒܪ. 38
ܕܢܚܬܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܠܐ ܗܘܐ ܕܐܥܒܕ ܨܒܝܢܝ. ܐܠܐ ܨܒܝܢܗ ܕܡܢ
ܕܫܕܪܢܝ. 39 ܗܢܘ ܕܝܢ ܨܒܝܢܗ ܕܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܕܐܒܝ: ܕܟܠ
ܕܝܗܒ ܠܝ ܠܐ ܐܘܒܕ ܡܢܗ. ܐܠܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ.
40 ܗܢܘ ܓܝܪ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܝ. ܕܟܠ ܕܚܙܐ ܠܒܪܐ ܘܡܗܝܡܢ
ܒܗ: ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ: ܘܐܢܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ
ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. 41 ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܢ ܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ:
ܕܐܡܪ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܠܚܡܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ. 42 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ.
ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܝܫܘܥ ܒܪ ܝܘܣܦ: ܗܘ ܕܚܢܢ ܝܕܥܝܢ ܠܐܒܘܗܝ
ܘܠܐܡܗ: ܘܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܗܢܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬܬ. 43 ܥܢܐ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܢܪܛܢܘܢ ܚܕ ܥܡ ܚܕ. 44 ܠܐ ܐܢܫ

EVANGELIUM

de cælo. 33. Panis enim Dei est is qui descendit de cælo, & dat vitam mundo, 34. Dicunt ei, Domine noster, omni tempore da nobis panem hunc. 35. Dixit eis Jeschua, Ego sum panis vitæ: is qui venit ad me, non esuriet: & is qui credit in me, non sitiet in æternum. 36. Sed dixi vobis quòd vidistis me, & non creditis. 37. Quicquid dat mihi Pater *meus*, ad me veniet: & eum qui ad me veniet, non ejiciam foras.
38. Quia descendi de cælo nequaquam ut facerem voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me.
39. Hæc est autem voluntas ejus qui misit me, *Patris mei* ut quicquid dedit mihi, non perdam ex eo, sed suscitem illud in die ultima. 40. Hæc enim est voluntas Patris mei, ut omnis qui videt Filium, & credit in eum, sit ei vita quæ est in æternum: & ego suscitabo eum in die ultima. 41. Judæi autem murmurabant de eo quòd dixisset, Ego sum panis qui descendi de cælo. 42. Et dicebant, Nonne hic est Jeschua filius Jauseph, is cujus nos novimus patrem & matrem? & quomodo dicit hic, De cælo descendi?
43. Respondit Jeschua, & dixit eis, Ne murmuretis unus cum altero. 44. Nemo po-

ܟܕ ܒܪܟ ܝܫܘܥ. 24 ܘܟܕ ܚܙܐ ܗܘ ܟܢܫܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܬܡܢ
ܝܫܘܥ ܐܦܠܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܣܠܩܘ ܠܗܠܝܢ ܐܠܦܐ ܘܐܬܘ
ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܡܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܫܘܥ. 25 ܘܟܕ
ܐܫܟܚܘܗܝ ܒܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܪܒܢ ܐܡܬܝ ܐܬܝܬ
ܠܟܐ. 26 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ: ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܕܚܙܝܬܘܢ
ܐܬܘܬܐ. ܐܠܐ ܕܐܟܠܬܘܢ ܠܚܡܐ ܘܣܒܥܬܘܢ. 27 ܠܐ ܬܦܠܚܘܢ
ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܐܒܕܐ. ܐܠܐ ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܡܩܘܝܐ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ.
ܐܝܕܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܬܠ ܠܟܘܢ. ܠܗܢܐ ܓܝܪ ܐܒܐ ܚܬܡ
ܐܠܗܐ. 28 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܕܢܦܠܘܚ ܥܒܕܐ
ܕܐܠܗܐ. 29 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܢܘ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ:
ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܒܡܢ ܕܗܘ ܫܕܪ. 30 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܢܐ ܐܬܐ
ܥܒܕ ܐܢܬ ܕܢܚܙܐ ܘܢܗܝܡܢ ܒܟ. ܡܢܐ ܦܠܚ ܐܢܬ. 31 ܐܒܗܝܢ
ܡܢܐ ܐܟܠܘ ܒܡܕܒܪܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ. ܕܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ
ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ. 32 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܘܫܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ
ܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܐܒܝ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܚܡܐ ܕܩܘܫܬܐ

quum benedixisset Jeschua. 14. Et quum vidisset ipsa turba quòd non esset ibi Jeschua, nec etiam discipuli ejus, ascenderunt in hæc navigia, & venerunt in Cephar-Nachum, & quærebant ipsum Jeschua. 25. Quumque invenissent eum in opposito littore maris, dicunt ei, Domine noster, quando venisti huc? 26. Respondit Jeschua, & dixit eis, Ammin ammin dico vobis, quod quæritis me, non fit propterea quòd vidistis signa, sed quia comedistis panem, & saturati estis. 27. Ne operemini cibum qui perit, sed cibum qui permanet in vitam quæ est in æternum, quem Filius hominis dabit vobis: hunc enim Pater obsignavit Deus. 28. Dicunt ei, Quid faciemus, ut operemur opera Dei? 29. Respondit Jeschua, & dixit eis, hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem ipse misit. 30. Dicunt ei, Quod signum facis ut tu videamus & credamus in te? Quid operaris tu? 31. Patres nostri comederunt manna in deserto, sicut scriptum est, Panem de cælo dedit eis comedendum. 32. Dixit eis Jeschua, Ammin ammin dico vobis quòd nequaquam Musche dedit vobis panem de cælo, sed Pater meus dat vobis verum panem

ܝܫܘܥ܆ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܢܘ ܢܒܝܐ ܕܐܬܐ ܠܥܠܡܐ. 15
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܕܥܬܝܕܝܢ ܕܢܐܬܘܢ ܢܚܛܦܘܢܝܗܝ ܘܢܥܒܕܘܢܝܗܝ
ܡܠܟܐ܆ ܘܫܢܝ ܠܗ ܠܛܘܪܐ ܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܀ 16 ܘܟܕ ܗܘܐ
ܪܡܫܐ܆ ܢܚܬܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܝܡܐ. 17 ܘܝܬܒܘ ܒܐܠܦܐ.
ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܥܒܪܐ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܚܫܘܟܐ ܗܘܐ ܠܗ.
ܘܠܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ. 18 ܝܡܐ ܕܝܢ ܐܬܕܠܚ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܪܘܚܐ ܪܒܬܐ ܢܫܒܐ ܗܘܐ. 19 ܘܕܒܪܘ ܐܝܟ
ܐܣܛܕܘܬܐ ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫܐ ܐܘ ܬܠܬܝܢ. ܘܚܙܘ ܠܝܫܘܥ ܟܕ
ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ. ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬ ܐܠܦܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܚܠܘ.
20 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. 21
ܘܨܒܘ ܗܘܘ ܕܢܩܒܠܘܢܝܗܝ ܒܐܠܦܐ. ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ
ܗܝ ܐܠܦܐ ܗܝ܆ ܗܘܬ ܠܘܬ ܐܪܥܐ ܗܝ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܀
22 ܘܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ ܗܘ ܟܢܫܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ܆
ܚܙܘ ܕܐܠܦܐ ܐܚܪܬܐ ܠܝܬ ܗܘܬ ܬܡܢ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܗܝ ܕܣܠܩܘ
ܠܗ ܬܠܡܝܕܐ. ܘܕܠܐ ܥܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܥܡ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܐܠܦܐ܆ 23 ܐܬܝ ܗܘܝ ܕܝܢ ܐܠܦܐ ܐܚܪܢܝܬܐ
ܡܢ ܛܝܒܪܝܘܣ ܠܘܬ ܩܪܝܒ ܕܘܟܬܐ ܗܝ ܕܐܟܠܘ ܒܗ ܠܚܡܐ

Jeschua, dicebant, Verè hic est Propheta qui venit in mundum. 15. Jeschua autem cognovit quòd venturi raptum essent eum, & facturi ipsum regem: & recessit in montem ipsum solus. 16. Et quum esset serum, descenderunt discipuli ejus ad mare: 17. Et sederunt in navigio, & veniebant ad oppositum littus in Cephar-Nachum. Et tenebræ erant, neque venerat ad eos Jeschua. 18. Mare autem intumescebat adversus eos, quia ventus magnus flabat. 19. Et duxerunt *navim* quasi stadia viginti quinque aut triginta. Et viderunt Jeschua ambulantem super mare ipsum, & quum appropinquasset ad navigium eorum, timuerunt. 20. Ipse verò Jeschua dixit eis, Ego sum, ne timeatis. 21. Et cupidi erant ut exciperent eum in navigium, & in ea hora ipsum navigium adfuit ad regionem ad quam proficiscebantur. 22. Et postridie ejus diei, turba quæ stabat in opposito littore maris, viderunt quòd navigium aliud non esset ibi nisi illud in quod ascenderant discipuli, & quod non ingressus esset Jeschua cum discipulis suis in navigium: 23. Venerant verò navigia alia à Tiberiade prope locum illum in quo comederant panem, quum

ܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. 5 ܘܐܪܝܡ ܝܫܘܥ ܥܝܢܘܗܝ ❖
ܘܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܐܬܐ ܠܘܬܗ: ܘܐܡܪ ܠܦܝܠܝܦܘܣ.
ܐܝܟܢܐ ܢܙܒܢ ܠܚܡܐ ܕܢܐܟܠܘܢ ܗܠܝܢ. 6 ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܟܕ ܡܢܣܐ ܠܗ: ܗܘ ܓܝܪ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܐ ܥܬܝܕ ܠܡܥܒܕ.
7 ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܝܦܘܣ. ܕܡܐܬܝܢ ܕܝܢܪܝܢ ܠܚܡܐ ܠܐ ܣܦܩ
ܠܗܘܢ: ܟܕ ܩܠܝܠ ܩܠܝܠ ܚܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܢܣܒ. 8 ܐܡܪ
ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ.
9 ܐܝܬ ܠܟܐ ܛܠܝܐ ܚܕ: ܕܐܝܬ ܠܘܬܗ ܚܡܫ ܓܪ̈ܝܨܢ ܕܣܥܪ̈ܐ
ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ.
10 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܥܒܕܘ ܐܢܫܐ ܟܠܗܘܢ ܢܣܬܡܟܘܢ.
ܥܣܒܐ ܕܝܢ ܣܓܝ ܗܘܐ ܒܕܘܟܬܐ ܗܝ. ܘܐܣܬܡܟܘ ܓܒܪ̈ܐ
ܒܡܢܝܢܐ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ. 11 ܘܫܩܠ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ: ܘܒܪܟ
ܘܦܠܓ ܠܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ: ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܡܢ ܢܘܢܐ ܟܡܐ
ܕܨܒܘ. 12 ܘܟܕ ܣܒܥܘ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܟܢܫܘ ܩܨܝ̈ܐ
ܕܝܬܪܘ ܕܠܐ ܢܐܒܕ ܡܕܡ. 13 ܘܟܢܫܘ ܘܡܠܘ ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝܢܝܢ
ܩܨܝ̈ܐ: ܐܝܠܝܢ ܕܝܬܪܘ ܠܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܟܠܘ ܡܢ ܚܡܫܐ
ܠܚܡܝܢ ܕܣܥܪ̈ܐ ❖ 14 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܕܚܙܘ ܐܬܐ ܕܥܒܕ

JUCHANAN. CAP. VI.

festum Petscha Judæorum. 5. Et sustulit Jeschua oculos suos, & vidit turbam magnam quæ veniebat ad se, ac dixit Philippo, Unde ememus panem ut comedant isti? 6. (Hoc autem dixit tentans eum: ipse enim sciebat quid facturus esset.) 7. Dixit ei Philippus, Ducentorum denariorum panis non sufficeret eis ut minimum quid unusquisque ex eis acciperet. 8. Dixit ei unus ex discipulis ejus, Andreas frater Schemeun Cipha. 9. Est hic puer quidam super quem sunt quinque placentæ hordei & duo pisces: sed hæc quid sunt his omnibus? 10. Dixit eis Jeschua, Facite ut homines omnes discumbant. Herba autem multa erat in loco illo: & discubuerunt homines in numero quinque millia. 11. Et tulit Jeschua panem, & benedixit, & divisit illis qui discumbebant: & similiter etiam de piscibus quantum voluerunt. 12. Et quum satiati essent, dixit discipulis suis, Colligite fragmenta quæ superfuerunt, ne pereat aliquid. 13. Et collegerunt, & impleverunt duodecim cophinos fragmentorum quæ superfuerunt iis qui comederant ex quinque panibus hordei. 14. Illi verò homines qui viderunt signum quod fecit

40. ܘܠܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܐܬܘܢ ܠܘܬܝ : ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ
ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ. 41 ܫܘܒܚܐ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܠܐ ܢܣܒ ܐܢܐ.
42 ܐܠܐ ܝܕܥܬܟܘܢ ܕܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ ܠܝܬ ܒܟܘܢ. 43 ܐܢܐ
ܐܬܝܬ ܒܫܡܗ ܕܐܒܝ ܘܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܐܢ ܐܚܪܝܢ
ܢܐܬܐ ܒܫܡ ܢܦܫܗ ܠܗܘ ܬܩܒܠܘܢ. 44 ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܗܝܡܢܘ ܕܫܘܒܚܐ ܡܢ ܚܕ ܡܢ ܚܕ ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ:
ܘܫܘܒܚܐ ܕܡܢ ܚܕ ܐܠܗܐ ܠܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. 45 ܠܡܐ ܣܒܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܡܩܛܪܓ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܩܕܡ ܐܒܐ: ܐܝܬܘܗܝ
ܡܢ ܕܡܩܛܪܓ ܠܟܘܢ. ܡܘܫܐ ܗܘ ܕܒܗ ܣܒܪܬܘܢ. 46 ܐܠܘ
ܓܝܪ ܒܡܘܫܐ ܗܝܡܢܬܘܢ: ܐܦ ܒܝ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܝܬܘܢ.
ܡܘܫܐ ܓܝܪ ܥܠܝ ܟܬܒ. 47 ܘܐܢ ܠܟܬܒܘܗܝ ܕܗܘ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܐܝܟܢܐ ܠܡܠܝ ܕܝܠܝ ܬܗܝܡܢܘܢ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܘ ❖

1 ܒܬܪ ܗܠܝܢ: ܐܙܠ ܝܫܘܥ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ
ܕܛܝܒܪܝܘܣ. 2 ܘܐܙܠ ܒܬܪܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ ܕܚܙܝܢ
ܗܘܘ ܐܬܘܬܐ ܕܥܒܕ ܒܟܪܝܗܐ. 3 ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܛܘܪܐ:
ܘܬܡܢ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 4 ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܕܝܢ

EVANGELIUM

40. Et non vultis venire ad me ut vita quæ est in æternum sit vobis. 41. Gloriam à filiis hominis non accipio. 42. Sed novi vos quòd charitas Dei non sit in vobis. 43. Ego veni in nomine Patris mei, & non suscipitis me: si alius venerit in nomine suiipsius, illum suscipietis. 44. Quomodo potestis vos credere, qui gloriam unus ab alio accipitis, & gloriam quæ est ab uno Deo non quæritis? 45. An putatis quòd ego accusaturus sim vos coram Patre? est qui accuset vos: Musche ipse in quo sperastis. 46. Si enim in Musche credidissetis, etiam in me crederetis: Musche enim de me scripsit. 47. Et si scriptis ipsius non creditis, quomodo sermonibus meis credetis?

CAPUT VI.

1. Post hæc abiit Jeschua in oppositum littus maris Galilææ Tiberiadis. 2. Et iverunt post eum turbæ multæ, eo quòd videbant signa quæ faciebat in infirmis. 3. Et ascendit Jeschua in montem, & ibi sedebat cum discipulis suis. 4. Prope autem erat

festum

ܕܥܒܕܘ ܒܝܫܬܐ ܠܩܝܡܬܐ ܕܕܝܢܐ ܀ 30 ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܡܢ
ܨܒܝܢ ܢܦܫܝ ܠܡܥܒܕ ܡܕܡ. ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܫܡܥ ܐܢܐ ܕܐܢ ܐܢܐ.
ܘܕܝܢܝ ܟܐܢ ܗܘ. ܠܐ ܓܝܪ ܒܥܐ ܐܢܐ ܨܒܝܢܝ. ܐܠܐ ܨܒܝܢܗ
ܕܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. 31 ܐܢ ܐܢܐ ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ ܣܗܕܘܬܝ
ܠܐ ܗܘܬ ܫܪܝܪܐ. 32 ܐܚܪܝܢ ܗܘ ܗܘ ܕܡܣܗܕ ܥܠܝ. ܘܝܕܥ
ܐܢܐ ܕܫܪܝܪܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܗ ܕܡܣܗܕ ܥܠܝ. 33 ܐܢܬܘܢ ܫܕܪܬܘܢ
ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܘܐܣܗܕ ܥܠ ܫܪܪܐ. 34 ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ
ܒܪܢܫܐ ܢܣܒ ܐܢܐ ܣܗܕܘܬܐ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐܢܬܘܢ
ܬܚܘܢ. 35 ܗܘ ܫܪܓܐ ܗܘܐ ܕܝܩܕ ܘܡܢܗܪ. ܘܐܢܬܘܢ ܨܒܝܬܘܢ
ܕܢܫܬܒܗܪܘܢ ܫܥܬܐ ܒܢܘܗܪܗ. 36 ܠܝ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܝ
ܣܗܕܘܬܐ ܕܪܒܐ ܡܢ ܕܝܘܚܢܢ. ܥܒܕܐ ܓܝܪ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܝ
ܕܐܫܠܡ ܐܢܘܢ. ܗܢܘܢ ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܣܗܕܝܢ ܥܠܝ ܕܐܒܐ
ܫܕܪܢܝ. 37 ܘܐܒܐ ܕܫܕܪܢܝ ܗܘ ܣܗܕ ܥܠܝ. ܠܐ ܩܠܗ
ܡܢ ܡܬܘܡ ܫܡܥܬܘܢ. ܘܠܐ ܚܙܘܗ ܚܙܝܬܘܢ. 38 ܘܡܠܬܗ
ܠܐ ܩܝܡܐ ܒܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܒܗܘ ܕܗܘ ܫܕܪ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. 39 ܒܨܘ ܟܬܒܐ ܕܒܗܘܢ ܡܣܬܒܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܣܗܕܝܢ ܥܠܝ.

qui fecerunt mala, in resurrectionem judicii. 30. Non possum ex voluntate animæ meæ aliquid facere, sed sicut audio, ego judico, & judicium meum justum est: non enim quæro voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me. 31. Si ego testarer de meipso, testimonium meum non esset verum. 32. Alius est qui testatur de me: & scio quòd verum est testimonium ejus quod testatur de me. 33. Vos misistis ad Juchanan, & testatus est de veritate. 34. Ego verò nequaquam à filio hominis accipio testimonium, sed hæc dico ut vos vivatis. 35. Ille lucerna erat ardens & lucens, & vos voluistis gloriari ad horam in luce ejus. 36. Mihi verò est testimonium quod majus est quàm Juchanan: opera enim quæ dedit mihi Pater meus ut perficiam ea, ipsa *inquam* opera quæ facio testantur de me quòd Pater misit me. 37. Et Pater qui misit me, ipse testatur de me: nec vocem ejus unquam audistis, neque visionem ejus vidistis. 38. Et sermo ejus non manet in vobis: propterea quod in eum quem ipse misit, vos non creditis. 39. Scrutamini Scripturas, in quibus putatis vos quòd vita quæ est in æternum, sit vobis: & illæ testantur de me.

ܒܪܐ ܐܟܘܬܗ ܥܒܕ. 20 ܐܒܐ ܓܝܪ ܪܚܡ ܠܒܪܗ. ܘܟܠܡܕܡ
ܕܥܒܕ ܡܚܘܐ ܠܗ. ܘܕܝܬܝܪܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܥܒܕܐ ܡܚܘܐ ܠܗ
ܕܐܢܬܘܢ ܬܬܕܡܪܘܢ. 21 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܐܒܐ ܡܩܝܡ ܡܝܬܐ ܘܡܚܐ
ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܨܒܐ ܡܚܐ. 22 ܠܐ ܗܘܐ
ܓܝܪ ܐܒܐ ܕܐܢ ܠܐܢܫ ܐܠܐ ܟܠܗ ܕܝܢܐ ܝܗܒܗ ܠܒܪܐ. 23
ܕܟܠܢܫ ܢܝܩܪ ܠܒܪܐ ܐܝܟ ܕܡܝܩܪ ܠܐܒܐ. ܗܘ ܕܠܐ ܡܝܩܪ ܠܒܪܐ.
ܠܐ ܡܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܫܕܪܗ. 24 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
ܕܡܢ ܕܫܡܥ ܡܠܬܝ ܘܡܗܝܡܢ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. ܐܝܬ ܠܗ
ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܠܕܝܢܐ ܠܐ ܐܬܐ. ܐܠܐ ܫܢܝ ܠܗ ܡܢ ܡܘܬܐ
ܠܚܝܐ. 25 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܐܦ
ܗܫܐ ܐܝܬܝܗ. ܐܡܬܝ ܕܡܝܬܐ ܢܫܡܥܘܢ ܩܠܗ ܕܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ. ܘܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܢܚܘܢ. 26 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܠܐܒܐ
ܐܝܬ ܚܝܐ ܒܩܢܘܡܗ. ܗܟܢܐ ܝܗܒ ܐܦ ܠܒܪܐ ܕܢܗܘܘܢ
ܚܝܐ ܒܩܢܘܡܗ. 27 ܘܐܫܠܛܗ ܕܢܗܘܐ ܥܒܕ ܐܦ ܕܝܢܐ. 28
ܕܒܪܗ ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ. ܠܐ ܬܬܕܡܪܘܢ ܒܗܕܐ ܕܐܬܝܐ ܫܥܬܐ.
ܐܡܬܝ ܕܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܩܒܪܐ ܐܢܘܢ ܢܫܡܥܘܢ ܩܠܗ
29 ܘܢܦܩܘܢ. ܐܝܠܝܢ ܕܥܒܕܘ ܛܒܬܐ ܠܩܝܡܬܐ ܕܚܝܐ. ܘܐܝܠܝܢ

EVANGELIUM

similiter filius facit. 20. Pater enim diligit filium suum: & quicquid facit, ostendit ei, & quæ sunt majora his opera, ostendit ei, ut vos miremini. 21. Sicut enim Pater suscitat mortuos, & vivificat eos, ita etiam filius quos vult vivificat: 22. Neque enim Pater judicat quemquam, sed omne judicium dedit Filio: 23. Ut unusquisque honoret Filium sicut honorat Patrem. Is qui non honorat Filium, non honorat Patrem, qui misit eum. 24. Ammin ammin dico vobis quòd qui audit sermones meos, & credit in eum qui misit me, est ei vita quæ est in æternum, & in judicium non venit, sed transit à morte in vitam. 25. Ammin ammin dico vobis quòd venit hora, etiam nunc ea est, quando mortui vocem Filii Dei, & ii qui audient vivent. 26. Sicut enim Patri est vita in semetipso, ita dedit Filio ut esset ei vita in semetipso: 27. Et potestatem dedit ei ut esset etiam faciens judicium. 28. Quòd autem is sit Filius hominis, ne miremini propter hoc: nam venit hora quum omnes qui sunt in sepulcris, audient vocem ejus: 29. Et ingredientur qui fecerunt bona in resurrectionem vitæ, & ii qui

ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܥܒܕܢܝ ܚܠܝܡܐ܂ 11
ܗܘ ܐܡܪ ܠܝ ܕܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ܂ 12 ܘܫܐܠܘܗܝ ܡܢܘ
ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܕܐܡܪ ܠܟ ܕܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ܂ 13 ܗܘ ܕܝܢ
ܕܐܬܐܣܝ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܘ܂ ܝܫܘܥ ܓܝܪ ܐܬܛܫܝ ܗܘܐ ܠܗ
ܒܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܕܘܟܬܐ ܗܝ܂ 14 ܒܬܪ ܙܒܢ
ܐܫܟܚܗ ܝܫܘܥ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܗܐ ܐܬܚܠܡܬ ܬܘܒ
ܠܐ ܬܚܛܐ܂ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܠܟ ܡܕܡ ܕܒܝܫ ܡܢ ܩܕܡܝܐ܂ 15 ܘܐܙܠ
ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܡܪ ܠܝܗܘܕܝܐ܂ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܗܘ ܕܐܚܠܡܗ܂
16 ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܪܕܦܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ ܠܝܫܘܥ ܘܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܠܡܩܛܠܗ܂ ܕܗܠܝܢ ܥܒܕ ܗܘܐ ܒܫܒܬܐ܂ 17 ܗܘ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܐܒܝ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܦܠܚ܂ ܐܦ ܐܢܐ
ܦܠܚ ܐܢܐ܂ 18 ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ
ܠܡܩܛܠܗ܂ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܕܫܪܐ ܗܘܐ ܫܒܬܐ܂ ܐܠܐ ܐܦ ܕܥܠ ܐܠܗܐ
ܐܒܘܗܝ ܐܡܪ ܗܘܐ܂ ܘܡܫܘܐ ܗܘܐ ܢܦܫܗ ܥܡ ܐܠܗܐ܂
19 ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂
ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܒܪܐ ܠܡܥܒܕ ܡܕܡ ܡܢ ܨܒܝܢ ܢܦܫܗ܂ ܐܠܐ ܡܕܡ
ܕܚܙܐ ܠܐܒܐ ܕܥܒܕ܂ ܡܕܡ ܓܝܪ ܕܐܒܐ ܥܒܕ܂ ܗܠܝܢ ܐܦ

11. Ille autem respondit, & dixit eis, Is qui fecit me sanum, is dixit mihi, Tolle lectum tuum, & ambula.
12. Et interrogaverunt eum, Quis est homo iste qui dixit tibi, Tolle lectum tuum, & ambula? 13. Qui autem sanatus fuerat, nesciebat quis esset? Jeschua enim occultaverat se in turba multa, quæ erat in loco illo. 14. Post tempus *aliquod* invenit eum Jeschua in templo, & dixit ei, Ecce sanatus es: rursus ne peccaveris, ne fiat tibi aliquid quod pejus est quàm prius. 15. Et abiit ille homo, & dixit Judæis quòd Jeschua esset qui sanasset eum. 16. Et propterea persequebantur Judæi Jeschua, & quærebant interficere eum, quòd ista fecisset in Sabbatho. 17. Ipse autem Jeschua dixit eis, Pater meus usque ad hoc tempus operatur, etiam ego operor. 18. Et propter hoc ampliùs quærebant Judæi interficere eum, non solùm quòd solvisset Sabbathum, sed etiam quòd de Deo, *quod* Pater suus esset, dixisset: & æquasset seipsum cum Deo. 19. Respondit verò Jeschua, & dixit eis, Ammin ammin dico vobis quòd non potest facere Filius aliquid ex voluntate animæ suæ, sed id quod facientem Patrem videt; ea enim quæ Pater facit, ea etiã

ܠܐܘܪܫܠܡ. 2 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܒܐܘܪܫܠܡ ܕܘܟܬܐ ܚܕܐ
ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ: ܕܡܬܩܪܝܐ ܥܒܪܐܝܬ ܒܝܬ ܚܣܕܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ
ܒܗ ܚܡܫܐ ܐܣܛܘܢ. 3 ܘܒܗܘܢ ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܥܡܐ
ܣܓܝܐܐ ܕܟܪܝܗܐ. ܘܥܘܝܪܐ ܘܚܓܝܣܐ ܘܝܒܝܫܐ. ܘܡܣܟܝܢ
ܗܘܘ ܠܙܘܥܐ ܕܡܝܐ. 4 ܡܠܐܟܐ ܓܝܪ ܡܢ ܙܒܢ ܠܙܒܢ ܢܚܬ ܗܘܐ
ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ: ܘܡܙܝܥ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܡܝܐ. ܘܐܝܢܐ
ܕܩܕܡܝ ܢܚܬ ܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܙܘܥܐ ܕܡܝܐ: ܡܬܐܣܐ ܗܘܐ
ܟܠ ܟܐܒ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ. 5 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ
ܓܒܪܐ ܚܕ: ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢܐ ܫܢܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܟܘܪܗܢܗ.
6 ܠܗܢܐ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܕܪܡܐ: ܘܝܕܥ ܕܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ ܠܗ.
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܬܬܚܠܡ. 7 ܥܢܐ ܗܘ ܟܪܝܗܐ ܘܐܡܪ
ܐܝܢ ܡܪܝ. ܠܝܬ ܠܝ ܐܢܫ ܕܡܐ ܕܐܬܬܙܝܥܘ ܡܝܐ ܢܪܡܝܢܢܝ
ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ. ܐܠܐ ܥܕ ܐܢܐ ܐܬܐ ܐܢܐ: ܐܚܪܝܢ ܩܕܡܝ ܢܚܬ.
8 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ. 9 ܘܡܚܕܐ
ܐܬܚܠܡ ܗܘ ܓܒܪܐ ܗܘ. ܘܩܡ ܫܩܠ ܥܪܣܗ ܘܗܠܟ.
ܘܝܘܡܐ ܗܘ ܫܒܬܐ ܗܘܐ. 10 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ
ܠܗܘ ܕܐܬܐܣܝ. ܫܒܬܐ ܗܘ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܫܩܘܠ ܥܪܣܟ.

in Urischelem. 2. Erat autem ibi in Urischelem locus quidam ablutionis qui vocabatur Hebraicè Beth-Chesda: & erant in eo quinque porticus. 3. Et in his jacebat populus multus infirmorum & caecorum & claudorum & aridorum, & exspectabant motum aquarum. 4. Angelus enim per intervalla temporis descendebat in lavacrum, & movebat illas aquas: & is qui primus descendebat post motionem aquarum, sanabatur, quicumque morbus fuisset ei. 5. Erat autem ibi homo qui triginta & octo annos fuerat in infirmitate sua: 6. Hunc vidit Ieschua jacentem: & novit quòd tempore multo fuisset ei *infirmitas ejus*, & dixit ei, Vis tu sanus fieri? 7. Respondit ille infirmus, & dixit, Etiam Domine mi, Nemo autem mihi est qui, quum motae fuerint aquae, mittat me in lavacrum, sed priusquam veniam, alius ante me descendit. 8. Dixit ei Ieschua, Surge, & tolle lectum tuum, & ambula: 9. Et eadem hora sanatus est homo ille. Et surgens tulit lectum suum, & ambulavit. Et ille ipse dies Sabbathi erat. 10. Et dixerunt Iudaei illi qui sanatus fuerat, Sabbathum est, non licet tibi ut tollas lectum tuum.

11. Ille

ܝܫܘܥ ܠܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ: ܐܝܟܐ ܕܥܒܕ ܡܝܐ ܚܡܪܐ. ܘܐܝܬ
ܗܘܐ ܒܟܦܪܢܚܘܡ؛ ܚܕ ܥܒܕ ܡܠܟܐ ܕܒܪܗ ܟܪܝܗ ܗܘܐ:
47 ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܝܗܘܕ ܠܓܠܝܠܐ:
ܘܐܙܠ ܠܘܬܗ ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܕܢܚܘܬ ܘܢܐܣܐ ܠܒܪܗ.
ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܡܡܬ. 48 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܠܐ ܐܬܘܬܐ
ܘܬܕܡܪܬܐ ܠܐ ܚܙܝܬܘܢ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ. 49 ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܥܒܕ
ܡܠܟܐ. ܡܪܝ ܚܘܬ ܥܕܠܐ ܢܡܘܬ ܛܠܝܐ. 50 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ. ܙܠ ܒܪܟ ܚܝ ܗܘ. ܘܗܝܡܢ ܗܘ ܓܒܪܐ ܒܡܠܬܐ
ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܘܐܙܠ. 51 ܟܕ ܕܝܢ ܢܚܬ ܗܘܐ: ܐܪܥܘܗܝ
ܥܒܕܘܗܝ ܘܣܒܪܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܒܪܟ ܚܝܐ. 52 ܘܫܐܠ
ܐܢܘܢ ܒܐܝܢܐ ܥܕܢܐ ܐܬܢܝܚ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ: ܐܬܡܠܝ ܒܫܒܥ
ܫܥܝܢ ܫܒܩܬܗ ܐܫܬܐ. 53 ܘܝܕܥ ܐܒܘܗܝ ܕܒܗܝ ܫܥܬܐ
ܕܒܗ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܕܒܪܟ ܚܝܐ. ܘܗܝܡܢ ܗܘ ܘܟܠܗ
ܒܝܬܗ. 54 ܗܕܐ ܬܘܒ ܐܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܥܒܕ ܝܫܘܥ: ܟܕ ܐܬܐ ܡܢ
ܝܗܘܕ ܠܓܠܝܠܐ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܗ ❖

1 ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܗܘܐ ܥܐܕܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ

JUÇHANAN. Cap. IV.

Jeſchua in Catne Galilææ, ubi fecerat aquas vinum. Et erat in Cephar-Nachum quidam gerens vices regis, cujus filius infirmus erat. 47. Hic audivit quòd veniſſet Jeſchua ex Judæa in Galilæam, & abiit ad eum, & petebat ab eo ut deſcenderet & ſanaret filium ſuum: propinquus enim erat ad moriendum. 48. Dixit ei Jeſchua, Si ſigna & prodigia non videritis, non credetis. 49. Dixit ei ille gerens vices regis, Domine mi, deſcende priusquam moriatur puer meus. 50. Dixit ei Jeſchua, Vade, filius tuus vivus eſt. Et credidit homo ille ſermoni quem dixerat ei Jeſchua: & abiit. 51. Quum autem deſcenderet, occurrerunt ei ſervi ejus, & nunciaverunt ei, ac dixerunt ei, Filius tuus revixit. 52. Et interrogavit eos quonam tempore ſanus factus eſſet. Dicunt ei, Hori ſeptima hora reliquit eum febris. 53. Et cognovit pater ejus quòd in illa hora *id eveniſſet* in qua dixit ei Jeſchua, Filius tuus vivit. Et credidit ipſe & domus ejus tota. 54. Hoc rurſus ſecundum ſignum fecit Jeſchua quum veniſſet ex Judæa in Galilæam.

Caput V.

1. Poſt hæc erat feſtum Iudæorum, & aſcendit Ieſchua

ܫܩܠ. ܘܟܢܫ ܦܐܖ̈ܐ ܠܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܙܪܘܥܐ ܘܚܨܘܕܐ
ܐܟܚܕܐ ܢܚܕܘܢ. 37 ܒܗܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ ܡܠܬܐ ܕܫܪܪܐ.
ܕܐܚܪܝܢ ܗܘ ܙܪܥ ܘܐܚܪܝܢ ܚܨܕ. 38 ܐܢܐ ܫܕܪܬܟܘܢ ܠܡܚܨܕ
ܡܕܡ ܕܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܠܐܝܬܘܢ ܒܗ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܓܝܪ ܠܐܝܘ. ܘܐܢܬܘܢ
ܥܠܬܘܢ ܥܠ ܥܡܠܗܘܢ ܕܗܢܘܢ. 39 ܡܢ ܗܝ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܣܓܝ̈ܐܐ
ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܫܡܪ̈ܝܐ. ܡܛܠ ܡܠܬܗ ܕܐܢܬܬܐ ܗܝ
ܕܡܣܗܕܐ ܗܘܬ ܕܐܡܪ ܠܝ ܟܠ ܡܕܡ ܕܥܒܕܬ. 40 ܘܟܕ ܐܬܘ
ܠܘܬܗ ܗܢܘܢ ܫܡܪ̈ܝܐ. ܒܥܘ ܡܢܗ ܕܢܗܘܐ ܠܘܬܗܘܢ.
ܘܗܘܐ ܠܘܬܗܘܢ ܬܪ̈ܝܢ ܝܘܡܝܢ. 41 ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ
ܡܛܠ ܡܠܬܗ. 42 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐܢܬܬܐ ܗܝ. ܕܠܐ
ܗܘܐ ܡܛܠ ܡܠܬܟܝ ܡܗܝܡܢܝܢ ܚܢܢ ܒܗ. ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܡܥܢ
ܘܝܕܥܢ. ܕܗܢܘ ܫܪܝܪܐ ܡܫܝܚܐ ܡܚܝܢܗ ܕܥܠܡܐ.
43 ܘܡܢ ܒܬܪ ܬܪ̈ܝܢ ܝܘܡܝܢ. ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ ܘܐܙܠ ܠܗ
ܠܓܠܝܠܐ. 44 ܗܘ ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܐܣܗܕ. ܕܢܒܝܐ ܒܡܕܝܢܬܗ
ܠܐ ܡܬܝܩܪ. 45 ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐ ܠܓܠܝܠܐ. ܩܒܠܘܗܝ
ܓܠܝ̈ܠܝܐ. ܕܚܙܘ ܐܬܘܬܐ ܟܠ ܕܥܒܕ ܒܐܘܪܫܠܡ ܒܥܐܕܐ.
ܐܬܘ ܗܘܘ ܓܝܪ ܐܦ ܗܢܘܢ ܠܥܐܕܐ. 46 ܐܬܐ ܕܝܢ ܬܘܒ

accipit, & colligit fructus in vitam quæ est in æternum: & seminator & messor pariter gaudebunt. 37.
In hoc enim est sermo veritatis, quòd alius est seminator, & alius messor. 38. Ego misi vos ad metendum
id in quo vos non laborastis: alii enim laboraverunt: & vos ingressi estis in laborem illorum. 39. Ex il-
la autem civitate multi crediderunt in eum Samaritani, propter sermonem mulieris illius quæ testaba-
tur, Dixit mihi quicquid feci. 40. Et quum venissent ad eum illi Samaritani, petierunt ab eo ut mane-
ret apud se: & mansit apud eos duobus diebus. 41. Et multi crediderunt in eum propter sermonem
ejus. 42. Et dicebant mulieri illi, Deinceps nequaquam propter sermonem tuum credimus in eum:
nos enim audivimus, & scimus quòd hic est verè Messias servator mundi. 43. Et post duos dies egressus
est Jeschua inde & abiit in Galilæam. 44. Ipse enim Jeschua testabatur quòd Propheta in civitate
sua non afficitur honore. 45. Quum autem venisset in Galilæam, exceperunt eum Galilæi, qui viderunt
signa omnia quæ fecit in Urischelem in festo: venerant enim & ipsi ad festum. 46. Venit autem rursus
Je-

[illegible] 25
[illegible] 26 [illegible]
[illegible] 27 [illegible]
[illegible]
[illegible] 28 [illegible]
[illegible] 29 [illegible]
[illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
[illegible] 32 [illegible]
[illegible] 33 [illegible]
[illegible]
34 [illegible]
[illegible] 35
[illegible]
[illegible]
[illegible] 36 [illegible]

JUCHANAN. CAP. IV.

25. Dixit ei mulier illa, Novi quòd Messias venturus est, & quum venerit, docebit nos omnia. 26. Dixit ei Jeschua, Ego sum qui loquor tecum. 27. Et dum loqueretur, venerunt discipuli ejus, & mirabantur quòd cum muliere loqueretur. Nemo autem dixit, Quid quæris tu? aut, Quid loqueris tu cum ea? 28. Et reliquit hydriam suam mulier, & abiit in civitatem, ac dixit, 29. Venite, videte hominem qui dixit mihi quicquid feci: numquid ipse est Messias? 30. Et egressi sunt viri ex urbe, & veniebant ad eum. 31. Et interea petebant ab eo discipuli ejus, & dicebant ei, Domine noster, ede. 32. Ipse autem dixit eis, Est mihi cibus quem comedam, quem vos nescitis. 33. Dicunt discipuli ejus inter sese, Num quispiam attulit ei ad comedendū? 34. Dixit eis Ieschua, Cibus meus est ut faciā voluntatē ejus qui misit me, & perficiā opus ejus. 35. Nōne vos dicitis quòd post quatuor menses ventura sit messis? Ecce, dico vobis, Attollite oculos vestros, & spectate regiones, quòd albæ sunt, & jā appropinquāt ad messē. 36. Et is qui metit, mercedē

ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 15 ܐܡܪܐ ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܡܪܝ ܗܒ ܠܝ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܡܝܐ ܕܠܐ ܬܘܒ ܐܨܗܐ ܘܠܐ ܐܬܐ ܐܕܘܠ
ܡܢ ܗܪܟܐ. 16 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܙܠܝ ܩܪܝ ܠܒܥܠܟܝ ܘܬܥܝ
ܠܗܪܟܐ. 17 ܐܡܪܐ ܠܗ ܠܝܬ ܠܝ ܒܥܠܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ
ܫܦܝܪ ܐܡܪܬܝ ܕܠܝܬ ܠܝ ܒܥܠܐ. 18 ܚܡܫܐ ܓܝܪ ܓܒܪܝܢ
ܗܘܘ ܠܟܝ ܘܗܢܐ ܕܠܘܬܟܝ ܗܫܐ ܠܐ ܗܘܐ ܒܥܠܟܝ. ܗܕܐ
ܫܪܝܪܬܐ ܐܡܪܬܝ. 19 ܐܡܪܐ ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܡܪܝ ܚܙܝܐ
ܐܢܐ ܕܢܒܝܐ ܐܢܬ. 20 ܐܒܗܝܢ ܒܛܘܪܐ ܗܢܐ ܣܓܕܘ. ܘ
ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܗܘ ܐܬܪܐ ܕܘܠܐ ܗܘܐ
ܠܡܣܓܕ. 21 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬܬܐ ܗܝܡܢܝܢܝ ܕܐܬܝܐ
ܫܥܬܐ. ܕܠܐ ܒܛܘܪܐ ܗܢܐ ܐܦ ܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܬܣܓܕܘܢ ܠܐܒܐ.
22 ܐܢܬܘܢ ܣܓܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܕܡ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܚܢܢ
ܕܝܢ ܣܓܕܝܢܢ ܠܡܐ ܕܝܕܥܝܢܢ. ܕܚܝܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܐܢܘܢ.
ܐܠܐ ܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܘܗܫܐ ܐܝܬܝܗ. ܐܡܬܝ ܕܣܓܘܕܐ
ܫܪܝܪܐ ܢܣܓܕܘܢ ܠܐܒܐ ܒܪܘܚܐ ܘܒܩܘܫܬܐ. ܐܦ ܐܒܐ ܓܝܪ
ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܥܐ ܣܓܘܕܐ ܠܗ. 24 ܪܘܚܐ ܗܘ ܓܝܪ ܐܠܗܐ.
ܘܐܝܠܝܢ ܕܣܓܕܝܢ ܠܗ. ܒܪܘܚܐ ܘܒܩܘܫܬܐ ܘܠܐ ܠܡܣܓܕܘܢ.

in vitam æternam. 15. Dixit ei mulier illa, Domine mi, da mihi ex his aquis ut rursus non sitiam, neque veniens hauriam ex hoc loco. 16. Dixit ei Jeschua, Vade, voca maritum tuum, & veni huc. 17. Dixit ei, Non est mihi maritus, Dixit ei Jeschua, Bene dixisti, non est mihi maritus. 18. Quinque enim mariti fuerunt tibi, & hic qui est tibi jam, non est maritus tuus, hoc vere dixisti. 19. Dixit ei illa mulier, Domine mi, video quod propheta es tu. 20. Patres nostri in hoc monte adoraverunt, & vos dicitis quod in Urischelem est locus ubi oporteat adorare. 21. Dixit ei Jeschua, Mulier, crede mihi quod venit hora qua nec in hoc monte, nec etiam in Urischelem adorabitis Patrem. 22. Vos adoratis id quod nescitis: nos autem adoramus quod scimus: quia vita ex Judæis est. 23. Sed venit hora, & nunc est, quando adoratores veri adorabunt Patrem in spiritu & veritate: nam etiam Pater qui sunt hujusmodi adoratores requirit. 24. Spiritus est enim Deus: & ii qui adorant eum, oportet in spiritu & veritate adorent.

25. Di-

ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܠܐܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܡܠܐ ܕܐܘܪܚܐ܂ ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܠܗ ܥܠ
ܡܒܘܥܐ܂ ܘܫܥܬܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܫܬ ܫܥܝܢ܂ 7 ܘܐܬܬ ܐܢܬܬܐ ܡܢ
ܫܡܪܝܢ ܕܬܡܠܐ ܡܝܐ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܗܒܝ ܠܝ ܡܝܐ
ܐܫܬܐ܂ 8 ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܥܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܢܙܒܢܘܢ
ܠܗܘܢ ܣܝܒܪܬܐ܂ 9 ܐܡܪܐ ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܫܡܪܝܬܐ܂ ܐܝܟܢܐ
ܐܢܬ ܝܗܘܕܝܐ ܐܢܬ: ܘܡܢܝ ܫܐܠ ܐܢܬ ܠܡܫܬܐ: ܕܐܢܐ ܐܢܬܬܐ
ܫܡܪܝܬܐ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܡܬܚܠܛܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܥܡ ܫܡܪܝܐ܂ 10
ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܠܘ ܝܕܥܐ ܗܘܝܬܝ ܡܘܗܒܬܗ
ܕܐܠܗܐ: ܘܡܢܘ ܗܢܐ ܕܐܡܪ ܠܟܝ ܗܒܝ ܠܝ ܐܫܬܐ: ܐܢܬܝ
ܫܐܠܐ ܗܘܝܬܝ ܠܗ: ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܟܝ ܡܝܐ ܚܝܐ܂ 11 ܐܡܪܐ
ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܗܝ܂ ܡܪܝ: ܠܐ ܕܘܠܐ ܐܝܬ ܠܟ ܘܒܐܪܐ ܥܡܝܩܐ܂
ܐܝܟܐ ܠܟ ܡܝܐ ܚܝܐ܂ 12 ܠܡܐ ܐܢܬ ܪܒ ܐܢܬ ܡܢ ܐܒܘܢ
ܝܥܩܘܒ܂ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܢ ܒܐܪܐ ܗܕܐ: ܘܗܘ ܡܢܗ
ܐܫܬܝ ܘܒܢܘܗܝ ܘܥܢܗ܂ 13 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܟܠ
ܕܢܫܬܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܡܝܐ ܬܘܒ ܢܨܗܐ܂ 14 ܟܠ ܕܝܢ ܕܢܫܬܐ
ܡܢ ܡܝܐ ܕܐܢܐ ܐܬܠ ܠܗ: ܠܐ ܢܨܗܐ ܠܥܠܡ܂ ܐܠܐ ܡܝܐ ܗܢܘܢ
ܕܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗ: ܢܗܘܘܢ ܒܗ ܡܒܘܥܐ ܕܡܝܐ ܕܢܒܥܝܢ

JUCHANAN. CAP. IV.

Jeſchua feſſus erat ex labore itineris, & ſedebat ſuper fontem: & erat hora ſexta. 7. Et venit mulier ex Samaria, ut impleret *vas* aquis, & dixit ei Jeſchua, Da mihi aquas *ut* bibam. 8. Diſcipuli autem ejus ingreſſi erant civitatem ut emerent ſibi cibum. 9. Dixit ei illa mulier Samaritana, Quomodo tu Judæus *es*, & à me petis ad bibendum, quæ ſum mulier Samaritana? non enim commerciū habent Judæi cum Samaritanis. 10. Reſpondit Jeſchua & dixit ei, Si ſcires donum Dei, & quis ſit hic qui dicit tibi, Da mihi ut bibam, tu petiiſſes ab eo, & dediſſet tibi aquas vivas. 11. Dixit ei mulier illa, Domine mi, Situla non eſt tibi, & puteus eſt profundus: unde tibi aquæ vivæ? 12. Num tu major es quàm pater noſter Jaakub qui dedit nobis puteum hunc, & ipſe ex eo bibit, & filii ejus & greges ejus? 13. Reſpondit Jeſchua, & dixit ei, Omnis qui biberit ex iſtis aquis, rurſus ſitiet. 14. Omnis autem qui biberit ex aquis, quas ego dabo ei, non ſitiet in æternum: ſed aquæ illæ quas dabo ei, fient in eo fons aquarum ſcaturientium

ܐܪܥܐ ܗܘ. ܘܡܢ ܐܪܥܐ ܡܡܠܠ. ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܐܬܐ ܠܥܠ
ܡܢ ܟܠ ܗܘ. 32 ܘܡܕܡ ܕܚܙܐ ܘܫܡܥ ܣܗܕ. ܘܣܗܕܘܬܗ
ܠܐ ܐܢܫ ܡܩܒܠ. 33 ܗܘ ܕܝܢ ܕܩܒܠ ܣܗܕܘܬܗ ܚܬܡ
ܕܐܠܗܐ ܫܪܝܪ ܗܘ. 34 ܐܝܢܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܫܕܪܗ ܡܠܘܗܝ
ܕܐܠܗܐ ܡܡܠܠ. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܒܟܝܠܐ ܝܗܒ ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ.
35 ܐܒܐ ܡܚܒ ܠܒܪܗ. ܘܟܠ ܝܗܒ ܒܐܝܕܘܗܝ. 36
ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܒܪܐ ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܡܢ ܕܠܐ
ܡܬܛܦܝܣ ܠܒܪܐ ܠܐ ܢܚܙܐ ܚܝܐ. ܐܠܐ ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ ܢܩܘܐ
ܥܠܘܗܝ.

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1 ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܫܡܥܘ ܦܪܝܫܐ ܕܬܠܡܝܕܐ ܣܓܝܐܐ
ܥܒܕ. ܘܡܥܡܕ ܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܚܢܢ. 2 ܟܕ ܠܐ ܗܘܐ ܗܘ ܝܫܘܥ
ܡܥܡܕ ܗܘܐ ܐܠܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 3 ܘܫܒܩܗ ܠܝܗܘܕ. ܘܐܬܐ
ܠܗ ܬܘܒ ܠܓܠܝܠܐ. 4 ܘܡܬܒܥܐ ܗܘܬ ܠܗ ܕܟܕ ܐܬܐ ܢܥܒܪ
ܥܠ ܒܝܬ ܫܡܪܝܐ. 5 ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪܝܐ ܕܡܬܩܪܝܐ
ܫܟܪ. ܠܓܒ ܩܪܝܬܐ ܕܝܗܒ ܗܘܐ ܝܥܩܘܒ ܠܝܘܣܦ
ܒܪܗ. 6 ܘܐܝܬ ܗܘܬ ܬܡܢ ܡܥܝܢܐ ܕܡܝܐ ܕܝܥܩܘܒ. ܗܘ ܕܝܢ

terra est,& è terra loquitur: is qui è cœlo venit,supra omnes est. 32. Et id quod vidit & audivit,testatur: & testimonium ejus nemò accipit: 33. Qui autem accipit testimonium ejus,obsignavit quòd Deus verax est. 34. Is enim quem Deus misit,sermones Dei loquitur: non enim in mensura dedit Deus spiritum. 35. Pater diligit Filium,& omnia dedit in manus ejus. 36. Qui credidit in Filium, est ei vita quæ est in æternum: & is qui non acquiescit Filio,non videbit vitam, sed ira Dei manebit super eum.

CAPUT IV.

1. Cognovit autem Jeschua quòd audiverunt Pharisæi quòd discipulos multos faceret, & baptizaret plus quàm Juchanan. 2. Quum nequaquam ipse Jeschua baptizaret, sed discipuli ejus. 3. Et reliquit Judæam, & venit rursus in Galilæam. 4. Opus autem erat ei ut veniens transiret per locum Samaritanorum. 5. Et venit in civitatem Samaritanorum, quæ vocatur Schachar, juxta agrum quem dederat Jaakub Jausepho filio suo. 6. Et erat ibi fons aquarum Jaakub. Ipse autem Je-

22 ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕ.
ܘܬܡܢ ܡܬܗܦܟ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܘܡܥܡܕ. 23 ܐܦ ܝܘܚܢܢ
ܡܥܡܕ ܗܘܐ ܒܥܝܢܝܘܢ ܕܠܘܬ ܫܠܝܡ ܡܛܠ ܕܡܝܐ
ܣܓܝܐܝܢ ܗܘܘ ܬܡܢ. ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܘܡܬܥܡܕܝܢ.
24 ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܢܦܠ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. 25 ܗܘܬ
ܕܝܢ ܒܥܬܐ ܠܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܥܡ ܚܕ ܝܗܘܕܝܐ
ܥܠ ܕܟܝܘܬܐ. 26 ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܪܒܢ
ܗܘ ܕܥܡܟ ܗܘܐ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܗܘ ܕܐܢܬ ܐܣܗܕܬ ܥܠܘܗܝ. ܗܐ
ܐܦ ܗܘ ܡܥܡܕ. ܘܣܓܝܐܐ ܐܬܝܢ ܠܘܬܗ. 27 ܥܢܐ ܝܘܚܢܢ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܒܪܢܫܐ ܠܡܣܒ ܡܢ ܨܒܝܢ ܢܦܫܗ
ܡܕܡ. ܐܠܐ ܐܢ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢ ܫܡܝܐ. 28 ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܕܐܡܪܬ ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ. ܐܠܐ ܫܠܝܚܐ ܐܢܐ
ܕܩܕܡܘܗܝ. 29 ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܠܬܐ ܚܬܢܐ ܗܘ. ܪܚܡܗ ܕܝܢ
ܕܚܬܢܐ ܗܘ ܕܩܐܡ ܘܫܡܥ ܠܗ. ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܚܕܐ
ܡܛܠ ܩܠܗ ܕܚܬܢܐ. ܗܕܐ ܗܟܝܠ ܚܕܘܬܝ ܗܐ ܡܫܡܠܝܐ.
30 ܠܗܘ ܘܠܐ ܠܡܪܒܐ ܘܠܝ ܠܡܒܨܪܘ. 31 ܗܘ ܓܝܪ
ܕܡܢ ܠܥܠ ܐܬܐ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ ܗܘ. ܘܗܘ ܕܡܢ ܐܪܥܐ ܡܢ

22. Post hæc venit Jeschua & discipuli ejus in terram Judææ: & illic versabatur cum eis, & baptizabat.
23. Atque Juchanan quoque baptizabat in In-Jaun, quod est juxta Schalim, quia aquæ erant ibi multæ: & veniebant ac baptizabantur.
24. Non enim adhuc conjectus fuerat Juchanan in domum vinctorum.
25. Facta est autem quæstio cuidam ex discipulis Juchanan cum quodam Judæo de purificatione.
26. Et venerunt ad Juchanan, & dixerunt ei, Domine noster, ille qui tecum erat in transitu Jurdanan, de quo tu testatus es, ecce, ipse quoque baptizat, & multi veniunt ad eum.
27. Respondit Juchanan, & dixit eis, Non potest filius hominis accipere ex voluntate sui ipsius quicquam nisi datum fuerit ei è cœlo.
28. Vos testes estis mihi quòd dixerim quòd ego non essem Christus, sed legatus sum qui præcedo eum.
29. Is cui est sponsa, sponsus est: amicus autem sponsi est qui stat & attendit ei: gaudio magno gaudet propter vocem sponsi. hoc ergo gaudium meum ecce impletur.
30. Ipsum oportet crescere, & me minui.
31. Ipse enim qui è supernis venit, supra omnes est: & is qui è terra, è

ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܕܒܫܡܝܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܀ 13 ܘܠܐ ܐܢܫ ܣܠܩ ܠܫܡܝܐ ܐܠܐ
ܗܘ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܫܡܝܐ.
14 ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܪܝܡ ܡܘܫܐ ܚܘܝܐ ܒܡܕܒܪܐ. ܗܟܢܐ ܥܬܝܕ
ܠܡܬܬܪܡܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 15 ܕܟܠ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ
ܢܐܒܕ. ܐܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 16 ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܐܚܒ
ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܒܪܗ ܝܚܝܕܝܐ ܢܬܠ. ܕܟܠ ܡܢ
ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܐܒܕ. ܐܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ.
17 ܠܐ ܓܝܪ ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ ܠܥܠܡܐ ܕܢܕܘܢܝܘܗܝ
ܠܥܠܡܐ. ܐܠܐ ܕܢܚܐ ܥܠܡܐ ܒܐܝܕܗ. 18 ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ
ܒܗ ܠܐ ܡܬܕܝܢ. ܘܡܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ. ܡܢ ܟܕܘ ܕܝܢ ܗܘ. ܕܠܐ
ܗܝܡܢ ܒܫܡܗ ܕܝܚܝܕܝܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. 19 ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܝܢܐ.
ܕܢܘܗܪܐ ܐܬܐ ܠܥܠܡܐ. ܘܐܚܒܘ ܒܢܝܢܫܐ ܠܚܫܘܟܐ ܝܬܝܪ
ܡܢ ܠܢܘܗܪܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܥܒܕܝܗܘܢ ܒܝܫܐ. 20
ܟܠ ܓܝܪ ܕܣܢܝܬܐ ܥܒܕ. ܣܢܐ ܠܢܘܗܪܐ. ܘܠܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܢܘܗܪܐ
ܕܠܐ ܢܬܟܣܣܘܢ ܥܒܕܘܗܝ. 21 ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܒܕ ܩܘܫܬܐ. ܐܬܐ ܠܘܬ
ܢܘܗܪܐ ܕܢܬܝܕܥܘܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܒܐܠܗܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܀

EVANGELIUM

dixi vobis,& non creditis : quomodo,si dixero vobis cælestia, credetis *mihi* ?
13. Et nemo ascendit in cælum,nisi is qui descendit de cælo,Filius hominis *ipse* qui est in cælo.
14. Et sicut exaltavit Musche serpentem in deserto,sic futurum est ut exaltetur Filius hominis :
15. Ut quisquis credit in eum,non pereat, sed sit ei vita quæ est in æternum.
16. Sic enim dilexit Deus mundum,ut Filium suum unicum dederit, ut omnis qui credit in eum,non pereat,sed sit ei vita quæ est in æternum.
17. Non enim misit Deus Filium suum in mundum ut judicet ipsum mundum,sed ut vivat mundus per manum ejus.
18. Qui credit in eum,non judicatur : & qui non credit, jam judicatus est : quia non credidit in nomen unici Filii Dei.
19. Hoc autem est judicium,quòd Lux venit in mundum,& dilexerunt Filii hominis tenebras potiùs quàm Lucem : erant enim opera eorum mala.
20. Omnis enim qui detestabilia agit, odit lucem : & non venit ad lucem,ut non arguantur opera ejus.
21. Is verò qui facit rectum,venit ad lucem ; ut cognoscantur opera ejus,quòd in Deo facta sunt.

22. Post

ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܐܠܐ ܡܢ ܕܐܠܗܐ ܥܡܗ. 3 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܐܢ ܐܢܫ ܠܐ ܡܬܝܠܕ ܡܢ
ܕܪܝܫ: ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܚܙܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 4 ܐܡܪ
ܠܗ ܢܝܩܕܡܘܣ: ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܕܢܬܝܠܕ ܓܒܪܐ ܣܒܐ.
ܠܡܐ ܡܫܟܚ ܬܘܒ ܠܟܪܣܐ ܕܐܡܗ ܕܬܢܝܢܘܬ ܢܥܘܠ
ܘܢܬܝܠܕ: 5 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ:
ܕܐܢ ܐܢܫ ܠܐ ܡܬܝܠܕ ܡܢ ܡܝܐ ܘܪܘܚܐ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܥܘܠ
ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 6 ܡܕܡ ܕܝܠܝܕ ܡܢ ܒܣܪܐ. ܒܣܪܐ
ܗܘ. ܘܡܕܡ ܕܝܠܝܕ ܡܢ ܪܘܚܐ. ܪܘܚܐ ܗܘ. 7 ܠܐ ܬܬܕܡܪ
ܕܐܡܪܬ ܠܟ ܕܘܠܐ ܠܟܘܢ ܠܡܬܝܠܕܘ ܡܢ ܕܪܝܫ. 8 ܪܘܚܐ ܐܝܟܐ
ܕܨܒܝܐ ܢܫܒܐ. ܘܩܠܗ ܫܡܥ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܐܝܟܐ ܐܬܝܐ
ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠܐ. ܗܟܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܟܠ ܐܢܫ ܕܝܠܝܕ ܡܢ
ܪܘܚܐ: 9 ܥܢܐ ܢܝܩܕܡܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܢ
ܗܠܝܢ ܠܡܗܘܐ. 10 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ
ܡܠܦܢܗ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ. 11 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܡܕܡ ܕܝܕܥܝܢ ܡܡܠܠܝܢܢ ܘܡܕܡ ܕܚܙܝܢ
ܣܗܕܝܢܢ. ܘܣܗܕܘܬܢ ܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. 12 ܐܢ ܕܐܪܥܢܝܬܐ

JUCHANAN. CAP. III.

quæ tu facis, nisi is cum quo est Deus. 3. Respondit Jeschua, & dixit ei, Ammin ammin dico tibi, quòd si quis non sit natus denuò, non potest videre regnum Dei. 4. Dixit ei Nicodimus, Quomodo potest homo nasci senex? Nunquid potest iterum in ventrem matris suæ secunda vice ingredi, & nasci? 5. Respondit Jeschua, & dixit ei, Ammin ammin dico tibi, quòd si quis nō nascatur ex aqua & Spiritu, non potest ingredi in regnum Dei. 6. Quod natum est ex carne, caro est, & quod natum est ex Spiritu, spiritus est. 7. Ne mireris quòd dixerim tibi quòd oportet vos nasci denuò. 8. Spiritus quo loco vult spirat: & vocem ejus audis, sed non nosti unde veniat, & quò vadat, sic est quisquis natus est ex Spiritu. 9. Respondit Nicodimus, & dixit ei, Quomodo possunt hæc fieri? 10. Respondit Jeschua, & dixit ei, Tu es magister Jisrajel, & hæc non nosti? 11. Ammin ammin dico tibi quòd id quod novimus loquimur, & id quod videmus testamur: & testimonium nostrum non recipitis vos. 12. Si terrena

19 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܣܬܘܪܘ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ ܘܠܬܠܬܐ
ܝܘܡܝܢ ܐܢܐ ܡܩܝܡ ܐܢܐ ܠܗ . 20 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ .
ܠܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܫܢܝܢ ܐܬܒܢܝ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ . ܘܐܢܬ ܠܬܠܬܐ
ܝܘܡܝܢ ܡܩܝܡ ܐܢܬ ܠܗ . 21 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܥܠ ܗܝܟܠܐ
ܕܦܓܪܗ . 22 ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . ܐܬܕܟܪܘ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܗܕܐ ܐܡܪ ܗܘܐ . ܘܗܝܡܢܘ ܒܟܬܒܐ ܘܒܡܠܬܐ
ܕܐܡܪ ܝܫܘܥ ܀ 23 ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܐܘܪܫܠܡ
ܒܦܨܚܐ ܒܥܐܕܐ : ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܐܬܘܬܐ ܕܥܒܕ .
24 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܢܦܫܗ : ܡܛܠ
ܕܗܘ ܝܕܥ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ . 25 ܘܠܐ ܣܢܝܩ ܗܘܐ ܕܐܢܫ
ܢܣܗܕ ܠܗ ܥܠ ܟܠ ܒܪܢܫ . ܗܘ ܓܝܪ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܐ ܐܝܬ
ܒܒܪ̈ܢܫܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܚܕ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ . ܢܝܩܕܡܘܣ
ܫܡܗ ܗܘܐ ܐܪܟܘܢܐ ܕܝܗܘܕܝܐ . 2 ܗܢܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ
ܒܠܠܝܐ . ܘܐܡܪ ܠܗ ܪܒܝ : ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܫܬܕܪܬ
ܡܠܦܢܐ . ܠܐ ܓܝܪ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܠܝܢ ܐܬܘܬܐ ܠܡܥܒܕ

EVANGELIUM

19. Respondit Jeschua,& dixit eis,Destruite templum hoc,& in tribus diebus ego erigam illud. 20. Dicunt ei Judæi,Quadraginta & sex annis exstructum fuit templum istud, & tu tribus diebus erecturus es illud? 21. Ille autem dicebat de templo corporis sui. 22. Quum verò surrexisset à mortuis, recordati sunt discipuli ejus quòd hoc dixisset: & crediderunt Scripturæ,& sermoni quem dixerat Jeschua. 23. Quum esset Jeschua in Urischelem in Pescha in festo,multi crediderunt in eum,qui videbant signa quæ faceret. 24. Ipse autem Jeschua non credebat eis seipsum; quia ipse noverat omnem hominem: 25. Neque opus habebat ut quisquam testaretur ei de ullo filio hominis; ipse enim sciebat quid esset in filio hominis.

CAPUT III.

1. Erat autem ibi quidam ex Pharisæis, cujus nomen erat Nicodimus, princeps Judæorum: 2. Hic venit ad Jeschua nocte, & dixit ei, Domine mi, novimus quòd à Deo missus fuisti præceptor; Nemo enim potest hæc signa facere quæ

JUCHANAN. CAP. II.

vinum, & ignoraret unde esset, (ministri verò sciebant qui ipsi impleverant aquis) vocavit architriclinus sponsum. 10. Et dixit ei, Omnis homo priùs vinum bonum adducit, & postquam inebriati sunt, tunc id quod est tenue: tu verò servasti vinum bonum usque nunc. 11. Hoc est signum primum quod fecit Ieschua in Catne Galilææ, & manifestavit gloriam suam: & crediderunt in eum discipuli ejus. 12. Post hoc descendit in Cephar-Nachum ipse & mater ejus, & fratres ejus, & discipuli ejus, & illic fuerunt paucis diebus. 13. Et propè erat Petscha Iudæorum, ac ascendit in Urischelem Ieschua. 14. Et invenit eos qui vendebant boves & oves & columbas, & numularios sedentes: 15. Et fecit sibi flagellum è funiculis, & omnes ejecit è templo, & oves & boves, & numularios: & effudit numulos eorum, & mensas eorum evertit. 16. Et illis qui vendebant columbas dixit, Tollite ista hinc; & ne feceritis domum Patris mei domum negotiationis. 17. Et recordati sunt discipuli ejus quod scriptum esset, Zelus domus tuæ comedit me. 18. Responderunt autem Iudæi, ac dixerunt ei, Quod signum ostendis nobis, qui ista facis?

ܡܠܟܗ ܕܐܝܣܪܝܠ ܀ 51 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܥܠ ܕܐܡܪܬ ܠܟ
ܕܚܙܝܬܟ ܬܚܝܬ ܬܐܬܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܪ̈ܘܪܒܢ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܬܚܙܐ ܀ 52 ܐܡܪ ܠܗ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܢ
ܗܫܐ ܬܚܙܘܢ ܫܡܝܐ ܕܦܬܝܚܝܢ ܘܡܠܐܟܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܕܣ
ܠܩܝܢ ܘܢܚܬܝܢ ܠܘܬ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܒ

1 ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܗܘܬ ܡܫܬܘܬܐ ܒܩܛܢܐ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܓܠܝܠܐ ܘܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܬܡܢ ܗܘܬ ܀ 2 ܘܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥ
ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܩܪܝܘ ܠܡܫܬܘܬܐ ܀ 3 ܘܚܣܪ ܗܘܐ ܚܡܪܐ
ܘܐܡܪܐ ܠܗ ܐܡܗ ܠܝܫܘܥ ܚܡܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܀ 4 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ ܡܐ ܠܝ ܘܠܟܝ ܐܢܬܬܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܫܥܬܝ ܀ 5 ܐܡܪܐ
ܐܡܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܥܒܕܘ ܀ 6 ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ
ܬܡܢ ܐܓ̈ܢܐ ܕܟܐܦܐ ܫܬ ܣܝܡܢ ܠܕܟܝܘܬܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ ܕܐܚܕܝܢ
ܬܪܝܢ ܬܪܝܢ ܡܛܪ̈ܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ܀ 7 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ
ܡܠܘ ܐܢܝܢ ܡ̈ܝܐ ܠܐܓ̈ܢܐ ܘܡܠܘ ܐܢܝܢ ܥܕܡܐ ܠܥܠ ܀ 8
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܠܘ ܡܟܝܠ ܘܐܝܬܘ ܠܪܝܫ ܣܡܟܐ
ܘܐܝܬܝܘ ܀ 9 ܘܟܕ ܛܥܡ ܗܘ ܪܝܫ ܣܡܟܐ ܡ̈ܝܐ ܗܢܘܢ ܕܗܘܘ

rex Jisrajel. 51. Dixit ei Jeschua, Quia dixi tibi quòd vidi te sub ficu, credis: majora his videbis. 52. Dixit ei, Amen amen dico vobis, quòd ab hoc tempore videbitis cœlos apertos, & Angelos Dei ascendentes & descendentes ad Filium hominis.

CAPUT II.

1. Et die tertio factum est convivium in Catne civitate Galilææ. Et mater Jeschuæ erat ibi. 2. Et etiam Jeschua & discipuli ejus vocatus fuit ad illud convivium. 3. Et deficiebat vinum, & dixit ei mater Jeschua, Vinum non est eis. 4. Dixit illi Jeschua, Quid mihi & tibi mulier? nondum venit hora mea. 5. Dixit mater ejus ministris, Id quod dixerit vobis, facite. 6. Erant autem ibi hydriæ lapideæ sex positæ ad purificationem Judæorum, quæ continebant bina quadrantalia aut terna. 7. Dixit eis Jeschua, Implete aqua has hydrias. Et impleverunt eas usque ad summum. 8. Dixit eis, Haurite deinceps, & adducite ad architriclinum; & adduxerunt. 9. Et quum gustasset ipse architriclinus aquas quæ factæ fuerant

vi-

ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܕܝܫܘܥ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ
ܕܫܡܥܘܢ. 42 ܗܢܐ ܚܙܐ ܠܘܩܕܡ ܠܫܡܥܘܢ ܐܚܘܗܝ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ܐܫܟܚܢܝܗܝ ܠܡܫܝܚܐ. 43 ܘܐܝܬܝܗ ܠܘܬ ܝܫܘܥ.
ܚܪ ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ ܫܡܥܘܢ ܒܪܗ ܕܝܘܢܐ. ܐܢܬ
ܬܬܩܪܐ ܟܐܦܐ܀ 44 ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ܆ ܨܒܐ ܝܫܘܥ ܠܡܦܩ
ܠܓܠܝܠܐ. ܘܐܫܟܚ ܠܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ.
44 ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܝܦܘܣ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܒܝܬ ܨܝܕܐ. ܡܢ
ܡܕܝܢܬܗ ܕܐܢܕܪܐܘܣ ܘܕܫܡܥܘܢ. 46 ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܐܫܟܚ
ܠܢܬܢܝܐܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܘ ܕܟܬܒ ܡܘܫܐ ܒܢܡܘܣܐ
ܘܒܢܒܝܐ. ܐܫܟܚܢܝܗܝ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܒܪ ܝܘܣܦ
ܕܡܢ ܢܨܪܬ. 47 ܐܡܪ ܠܗ ܢܬܢܝܐܝܠ. ܡܢ ܢܨܪܬ ܡܫܟܚ
ܡܕܡ ܕܛܒ ܠܡܗܘܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܝܦܘܣ ܬܐ ܘܚܙܝ. 48
ܘܚܙܝܗܝ ܝܫܘܥ ܠܢܬܢܝܐܝܠ ܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ ܥܠܘܗܝ.
ܗܐ ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪ ܐܝܣܪܝܠ ܕܢܟܠܐ ܠܝܬ ܒܗ. 49 ܐܡܪ ܠܗ
ܢܬܢܝܐܝܠ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܥܕ
ܠܐ ܢܩܪܝܟ ܦܝܠܝܦܘܣ ܟܕ ܬܚܝܬ ܬܬܐ ܐܢܬ ܚܙܝܬܟ. 50 ܥܢܐ
ܢܬܢܝܐܝܠ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ. ܐܢܬ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܢܬ ܗܘ

& abierant post Jeschua, erat Andreas frater Schemeun. 42. Hic vidit priùs Schemeum fratrem suum, & dixit ei, Invenimus Messiam. 43. Et adduxerunt eum ad Jeschua. Et intuitus est eum Jeschua, ac dixit, Tu es Schemeun filius Jauna, tu vocaberis Cipha. 44. Et die alio voluit Jeschua exire in Galilæam, & invenit Philippum, ac dixit ei, Veni post me. 45. Ipse autem Philippus erat ex Beth-Tzaidah, ex civitate Andreæ & Schemeun. 46. Et Philippus invenit Nathanail, & dixit ei, Eum de quo scribit Musche in Lege & in Prophetis, invenimus, qui est Jeschua filius Jauseph qui est ex Natzrath. 47. Dixit ei Nathanail, A Natzrath potest aliquid quod bonum sit, esse? Dixit ei Philippus, Veni, & videbis. 48. Et vidit Jeschua Nathanail quum veniret ad se, & dixit de eo, Ecce verè filius Jisrajel in quo dolus non est. 49. Dixit ei Nathanail, Unde nosti tu me? Dixit ei Jeschua, Quum nondum vocasset te Philippus, quando sub ficu eras, vidi te. 50. Respondit Nathanail, & dixit ei, Domine mi, Tu es filius Dei, Tu es

ܗܘ ܕܫܩܠ ܚܛܝܬܗ ܕܥܠܡܐ. 30 ܗܢܘ ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܕܒܬܪܝ
ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܘܗܘܐ ܠܗ ܩܕܡܝ. ܡܛܠ ܕܩܕܡܝ ܗܘ
ܗܘܐ. 31 ܘܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥܬܗ ܗܘܝܬ. ܐܠܐ ܕܢܬܝܕܥ ܠܐܝܣܪܝܠ:
ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܝܬ ܐܢܐ ܕܒܡܝܐ ܐܥܡܕ. 32 ܘܐܤܗܕ ܝܘܚܢܢ
ܘܐܡܪ. ܕܚܙܝܬ ܠܪܘܚܐ ܕܢܚܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܘܩܘܝܐ
ܥܠܘܗܝ. 33 ܘܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥܬܗ ܗܘܝܬ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܫܕܪܢܝ
ܕܐܥܡܕ ܒܡܝܐ. ܗܘ ܐܡܪ ܠܝ. ܕܡܢ ܕܚܙܐ ܐܢܬ ܪܘܚܐ ܕܢܚܬܐ
ܘܩܘܝܐ ܥܠܘܗܝ: ܗܢܘ ܡܥܡܕ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 34
ܘܐܢܐ ܚܙܝܬ ܘܐܤܗܕܬ: ܕܗܢܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. 35 ܘܠܝܘܡܐ
ܐܚܪܢܐ: ܩܐܡ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܘܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 36 ܘܚܪ
ܒܝܫܘܥ ܟܕ ܡܗܠܟ ܘܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܪܗ ܕܐܠܗܐ. 37 ܘܫܡܥܘ
ܬܪܝܗܘܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ. ܘܐܙܠܘ ܒܬܪ ܝܫܘܥ
ܘܐܬܦܢܝ ܝܫܘܥ. 38 ܘܚܙܐ ܐܢܘܢ ܕܐܬܝܢ ܒܬܪܗ:
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 39 ܡܢܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܪܒܢ ܐܝܟܐ
ܐܢܬ ܫܪܐ. 40 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܘ ܘܬܚܙܘܢ. ܘܐܙܠܘ ܘܚܙܘ ܐܝܟܐ
ܕܫܪܐ ܗܘܐ: ܘܠܘܬܗ ܗܘܘ ܗܘ ܝܘܡܐ. ܘܫܥܐ ܗܘܬ
ܐܝܟ ܥܣܪ. 41 ܚܕ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ ܡܢ ܝܘܚܢܢ

EVANGELIUM

ille qui tollit peccatum mundi. 30. Ipse est de quo ego dixi quòd post me venit vir, & fuit ante me: quia prior est quàm ego. 31. Et ego non noveram eum, sed ut innotesceret Israjel, propter hoc veni ego ut aquis baptizarem. 32. Et testatus est Juchanan, & dixit, Vidi Spiritum descendentem de cœlo tamquam columbam, & mansit super eum. 33. Et ego non noveram eum, sed is qui misit me ut baptizarem aqua, ipse dixit mihi, Ille super quem vides quod descendit Spiritus, & manet, ipse baptizat Spiritu sancto. 34. Et ego vidi, & testatus sum quòd hic est Filius Dei. 35. Et die alio stabat Juchanan, & duo ex discipulis ejus. 36. Et intuitus est Jeschua ambulantem, ac dixit, Ecce agnus Dei. 37. Et audiverunt ambo discipuli ejus quum *hoc* diceret, & abierunt post Jeschua. 38. Et conversus est Jeschua, & vidit eos venientes post se, & dixit eis, 39. Quid quæritis vos? Dicunt ei, Domine noster, ubi manes tu? 40. Dixit eis, Venite, & videbitis. Illi autem venerunt, & viderunt ubi maneret: & apud eum manserunt die illo: eratque ferè hora decima. 41. Unus autem ex illis qui audierunt à Juchanan, &

ܗܝ ܣܗܕܘܬܗ ܕܝܘܚܢܢ ܟܕ ܫܕܪܘ ܠܘܬܗ ܝܗܘܕܝܐ ܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܕܢܫܐܠܘܢܝܗܝ ܐܢܬ ܡܢ ܐܢܬ
20 ܘܐܘܕܝ ܘܠܐ ܟܦܪ ܘܐܘܕܝ ܕܠܘ ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ 21
ܘܫܐܠܘܗܝ ܬܘܒ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܠܝܐ ܐܢܬ ܘܐܡܪ ܠܐ ܐܢܐ
ܢܒܝܐ ܐܢܬ ܘܐܡܪ ܠܐ 22 ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܘܡܢܘ ܐܢܬ ܕܢܬܠ
ܦܬܓܡܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܕܪܘܢ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܥܠ ܢܦܫܟ 23
ܐܡܪ ܐܢܐ ܩܠܐ ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ ܕܬܪܘܨܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ
ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ 24 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܐܫܬܠܚܘ ܡܢ
ܦܪܝܫܐ ܗܘܘ 25 ܘܫܐܠܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܢܐ ܗܟܝܠ
ܡܥܡܕ ܐܢܬ ܐܢ ܐܢܬ ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܐܠܝܐ ܘܠܐ
ܢܒܝܐ 26 ܥܢܐ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ
ܒܡܝܐ ܒܝܢܬܟܘܢ ܕܝܢ ܩܐܡ ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗ 27 ܗܢܘ ܗܘ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ ܘܗܘܐ ܠܗ ܩܕܡܝ
ܗܘ ܕܐܢܐ ܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܫܪܐ ܥܪܩܐ ܕܡܣܢܘܗܝ 28 ܗܠܝܢ
ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ ܗܘܝ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܐܝܟܐ ܕܡܥܡܕ ܗܘܐ
ܝܘܚܢܢ 29 ܘܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ ܚܙܐ ܝܘܚܢܢ ܠܝܫܘܥ
ܕܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ ܗܐ ܐܡܪܗ ܕܐܠܗܐ ܗܢܘ

est testimonium Juchanan, quum misissent ad eum Judæi ex Urischelem Sacerdotes & Levitas, ut interrogarent eum, Tu quis es? 20. Et confessus est, & non negavit: & confessus est, nempe, Non sum ego Christus. 21. Et interrogaverunt eum rursum, Quid igitur? Iliah es? Et dixit, Non sum. Propheta es? Et dixit, Non. 22. Et dixerunt ei, Et quidnam es? ut demus responsum iis qui miserunt nos: quid dicis de teipso? 23. Ait, Vox ego clamantis in deserto, Sternite viam Domini, sicut dicit Ischaajah Propheta. 24. Illi autem qui missi fuerant, ex Pharisæis erant. 25. Et interrogaverunt, & dixerunt ei, Quid ergo baptizas tu, si tu non es Christus, neque Iliah, neque Propheta? 26. Respondit Juchanan & dixit eis, Ego baptizo vos aquis: inter vos autem stat is quem vos nescitis. 27. Ipse est qui post me venit, & fuit ante me, cujus non sum dignus ut solvam corrigias calceamentorum. 28. Hæc in Beth-Aniah facta sunt in transitu Jurdanan, ubi baptizabat Juchanan. 29. Et die postero vidit Juchanan Jeschua qui veniebat ad se, & ait, Ecce agnus DEI,

ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܢܣܗܕ ܥܠ ܢܘܗܪܐ. ܕܟܠܢܫ ܢܗܝܡܢ ܒܐܝܕܗ.
8 ܠܐ ܗܘ ܗܘܐ ܢܘܗܪܐ. ܐܠܐ ܕܢܣܗܕ ܥܠ ܢܘܗܪܐ. 9 ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܓܝܪ ܢܘܗܪܐ ܕܫܪܪܐ. ܕܡܢܗܪ ܠܟܠܢܫ ܕܐܬܐ ܠܥܠܡܐ.
10 ܒܥܠܡܐ ܗܘܐ. ܘܥܠܡܐ ܒܐܝܕܗ ܗܘܐ. ܘܥܠܡܐ ܠܐ
ܝܕܥܗ. 11 ܠܕܝܠܗ ܐܬܐ. ܘܕܝܠܗ ܠܐ ܩܒܠܘܗܝ. 12 ܐܝܠܝܢ
ܕܝܢ ܕܩܒܠܘܗܝ. ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܒܢܝܐ ܕܐܠܗܐ
ܢܗܘܘܢ. ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܫܡܗ. 13 ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ
ܡܢ ܕܡܐ. ܘܠܐ ܡܢ ܨܒܝܢܐ ܕܒܣܪܐ. ܘܠܐ ܡܢ ܨܒܝܢܐ ܕܓܒܪܐ ܐܠܐ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܬܝܠܕܘ. 14 ܘܡܠܬܐ ܒܣܪܐ ܗܘܐ ܘܐܓܢ ܒܢ.
ܘܚܙܝܢ ܫܘܒܚܗ ܫܘܒܚܐ ܐܝܟ ܕܝܚܝܕܝܐ ܕܡܢ ܐܒܐ. ܕܡܠܐ
ܛܝܒܘܬܐ ܘܩܘܫܬܐ. 15 ܝܘܚܢܢ ܐܣܗܕ ܥܠܘܗܝ ܘܩܥܐ
ܘܐܡܪ. ܗܢܘ ܗܘ ܕܐܡܪܬ ܕܐܬܐ ܒܬܪܝ ܘܗܘܐ ܠܗ ܩܕܡܝ.
ܡܛܠ ܕܩܕܡܝ ܗܘܐ. 16 ܘܡܢ ܡܠܝܘܬܗ ܚܢܢ ܟܠܢ
ܢܣܒܢ. ܘܛܝܒܘܬܐ ܚܠܦ ܛܝܒܘܬܐ. 17 ܡܛܠ ܕܢܡܘܣܐ ܒܝܕ
ܡܘܫܐ ܐܬܝܗܒ. ܩܘܫܬܐ ܕܝܢ ܘܛܝܒܘܬܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܗܘܬ. 18 ܠܐܠܗܐ ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܫ ܡܢ ܡܬܘܡ. ܝܚܝܕܝܐ ܐܠܗܐ
ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܥܘܒܐ ܕܐܒܘܗܝ ܗܘ ܐܫܬܥܝ. 19 ܘܗܕܐ

EVANGELIUM

in testimonium ut testaretur de Luce, ut unusquisque crederet per manum ejus. 8. Non ille erat Lux, sed ut testaretur de Luce. 9. Erat enim *Sermo* Lux vera quæ illuminat omnem hominem qui venit in mundum. 10. In mundo erat, & mundus per manum ejus factus est, & mundus non novit eum. 11. Ad suos venit, & sui non receperunt eum. 12. Iis autem qui acceperunt eum dedit potestatem ut filii Dei fierent, iis qui credunt in nomen ejus: 13. Qui non ex sanguine, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo geniti sunt. 14. Et Sermo caro factus est: & habitavit inter nos, (& vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti qui *venit* à Patre) qui plenus est gratiæ & veritatis. 15. Juchanan testatus est de eo, & clamavit, & dixit, Hic ipse est quem dixi, qui post me venit, & fuit ante me: quia prior est quàm ego. 16. Et de plenitudine ejus nos omnes accepimus, & gratiam pro gratia. 17. Propterea quòd Lex per manum Musche data est: veritas autem & gratia per manum Jeschua Christi facta est. 18. Deum non vidit homo unquam: unigenitus Dei, is qui est in sinu Patris sui, ipse enarravit. 19. Et hoc

est

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ

ܕܝܘܚܢܢ ܟܪܘܙܐ ܀

ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܝܘܢܐܝܬ

ܒܐܦܣܘܣ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܐ ܀

1 ܒܪܫܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ. ܘܗܘ ܡܠܬܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܘ
ܡܠܬܐ. 2 ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܪܫܝܬ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. 3 ܟܠ
ܒܐܝܕܗ ܗܘܐ. ܘܒܠܥܕܘܗܝ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܗܘܬ ܡܕܡ ܕܗܘܐ.
4 ܒܗ ܚܝܐ ܗܘܐ. ܘܚܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܢܘܗܪܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. 5
ܘܗܘ ܢܘܗܪܐ ܒܚܫܘܟܐ ܡܢܗܪ: ܘܚܫܘܟܐ ܠܐ ܐܕܪܟܗ: 6
ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܕܐܫܬܠܚ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܫܡܗ ܝܘܚܢܢ. 7 ܗܢܐ ܐܬܐ

EVANGELIUM SANCTUM PRÆDICATIONIS

JUCHANAN PRAECONIS.

Quod protulit ac prædicavit Græcè in Epheso.

CAPUT I.

IN principio erat Sermo, & ipse Sermo erat apud Deum, & Deus erat ipse Sermo. 2. Hic
erat in principio apud Deum. 3. Omnia per manum ejus facta sunt, & sine eo, ne una
quidem *res* fuit quæ facta fuit. 4. In eo vita erat, & vita erat Lux filiorum ho-
minis. 5. Et ipsa Lux in tenebris lucet, & tenebræ non comprehenderunt eam.
6. Fuit filius hominis qui missus est à Deo, cujus nomen Juchanan. 7. Hic venit

ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܣܓܕܘ ܠܗ ܘܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܚܕܘܬܐ 52
ܪܒܬܐ . 53 ܘܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܗܝܟܠܐ ܟܕ
ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܒܪܟܝܢ ܠܐܠܗܐ ܐܡܝܢ .

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܘܩܐ
ܡܒܣܪܢܐ

EVANGELIUM LUCÆ CAP. XXIV.

52. Ipsi autem adoraverant eum, & reversi sunt in Urischelem cum gaudio magno. 53. Et in omni tempore erant in templo glorificantes & benedicentes Deum. Amen.

Finitum est Evangelium sanctum Lucæ Evangelistæ.

EVAN-

ܐܡܪ: ܚܘܝ ܐܢܘܢ ܐܝܕܘܗܝ ܘܪ̈ܓܠܘܗܝ. 41 ܘܟܕ ܥܕܟܝܠ
ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܚܕܘܬܗܘܢ ܘܡܬܕܡܪܝܢ
ܗܘܘ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܪܟܐ ܡܕܡ ܠܡܐܟܠ: 42
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܗܒܘ ܠܗ ܡܢܬܐ: ܡܢ ܢܘܢܐ ܛܘܝܐ ܘܡܢ ܟܪܝܬܐ
ܕܕܒܫܐ. 43 ܘܢܣܒ ܐܟܠ ܠܥܝܢܝܗܘܢ. 44 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܡ̈ܠܐ ܕܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ ܟܕ ܐܝܬܝ ܠܘܬܟܘܢ:
ܕܘܠܐ ܗܘܐ ܕܢܫܬܠܡ ܟܠ ܡܕܡ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܘܫܐ:
ܘܒܢܒ̈ܝܐ ܘܒܡܙܡ̈ܘܪܐ ܥܠܝ. 45 ܗܝܕܝܢ ܦܬܚ ܪܥܝܢܗܘܢ
ܠܡܣܬܟܠܘ ܒܟܬ̈ܒܐ. 46 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܗܟܢܐ ܟܬܝܒ.
ܘܗܟܢܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܢܚܫ ܡܫܝܚܐ: ܘܢܩܘܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡ̈ܝܬܐ
ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. 47 ܘܢܬܟܪܙ ܒܫܡܗ ܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ
ܕܚܛ̈ܗܐ. ܒܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ. ܘܫܘܪܝܐ ܢܗܘܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ.
48 ܘܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܣܗ̈ܕܐ ܕܗܠܝܢ. 49 ܘܐܢܐ ܐܫܕܪ ܠܟܘܢ
ܡܘܠܟܢܐ ܕܐܒܝ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܩܘܘ ܒܐܘܪܫܠܡ ܡܕܝܢܬܐ:
ܥܕܡܐ ܕܬܠܒܫܘܢ ܚܝܠܐ ܡܢ ܪܘܡܐ. 50 ܘܐܦܩ ܐܢܘܢ ܥܕܡܐ
ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ. ܘܐܪܝܡ ܐܝܕܘܗܝ ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ. 51 ܘܗܘܐ
ܕܟܕ ܡܒܪܟ ܠܗܘܢ: ܐܬܦܪܫ ܡܢܗܘܢ ܘܣܠܩ ܠܫܡܝܐ.

dixisset, ostendit eis manus suas & pedes suos. 41. Quumque hactenus non crederent præ gaudio suo, & attoniti essent, dixit eis, Estne vobis aliquid hic ad comedendum? 42. Hi autem dederunt ei partem ex pisce assato, & ex favo mellis. 43. Et accipiens comedit ante oculos eorum. 44. Et dixit eis, Hi sunt sermones quos loquutus sum vobiscum quum apud vos essem, quòd oportebat ut compleretur quicquid scriptum est in lege Musche, & in Prophetis & in Psalmis, de me. 45. Tum aperuit mentem eorum ad intelligendum Scripturas: 46. Et dixit eis, Ita scriptum est, & ita justum fuit ut pateretur Christus, & ut resurgeret à mortuis tertio die. 47. Et ut prædicaretur in nomine ejus conversio in remissionem peccatorum, in nationibus: & principium fieret ab Urischelem. 48. Et vos estis testes horum. 49. Et ego mittam super vos promissum Patris mei. vos autem manete in Urischelem urbe, donec induatis virtutem ex alto. 50. Et eduxit eos usque ad Beth-Aniah: & sustulit manus suas, & benedixit eis. 51. Et factum est ut quum benediceret eis, separaretur ab eis, & ascenderet ad cælum.

ܢܓܗ ܘܪܟܢ ܠܗ ܠܡܚܫܟ. ܘܥܠ ܕܢܩܘܐ ܠܘܬܗܘܢ܀ 30
ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܣܬܡܟ ܥܡܗܘܢ܆ ܢܣܒ ܠܚܡܐ ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ
ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ. 31 ܘܡܚܕܐ ܐܬܦܬܚ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘ
ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ. ܘܗܘ ܐܫܬܩܠ ܠܗ ܡܢܗܘܢ. 32 ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܚܕ ܠܚܕ. ܠܐ ܗܘܐ ܠܒܢ ܝܩܝܕ ܗܘܐ ܒܓܘܢ܆ ܟܕ ܡܡܠܠ
ܥܡܢ ܒܐܘܪܚܐ ܘܡܦܫܩ ܠܢ ܟܬܒܐ܀ 33 ܘܩܡܘ ܒܗ
ܒܫܥܬܐ ܘܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܫܟܚܘ ܠܚܕܥܣܪ ܕܟܢܝܫܝܢ
ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗܘܢ. 34 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܩܡ ܡܪܢ
ܘܐܬܚܙܝ ܠܫܡܥܘܢ. 35 ܐܦ ܗܢܘܢ ܐܫܬܥܝܘ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܝ
ܒܐܘܪܚܐ܆ ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܝܕܥ ܠܗܘܢ ܟܕ ܩܨܐ ܠܚܡܐ܀ 36 ܘܟܕ
ܗܠܝܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ܆ ܝܫܘܥ ܩܡ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. 37 ܘܗܢܘܢ
ܐܬܪܗܒܘ ܘܗܘܘ ܒܕܚܠܬܐ. ܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܪܘܚܐ ܚܙܝܢ.
38 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܆ ܡܢܐ ܡܬܬܙܝܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܛܠܐ
ܡܚܫܒܬܐ ܣܠܩܢ ܥܠ ܠܒܟܘܢ. 39 ܚܙܘ ܐܝܕܝ ܘܪܓܠܝ
ܕܐܢܐ ܐܢܐ܆ ܓܫܘܢܝ ܘܕܥܘ܆ ܕܠܪܘܚܐ ܒܣܪܐ ܘܓܪܡܐ
ܠܝܬ ܠܗ܆ ܐܝܟ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬ ܠܝ. 40 ܘܟܕ ܗܠܝܢ

nunc inclinat se ut tenebrescat. Et ingressus est ut maneret cum eis. 30. Factumque est ut quum accumberet cum eis, acceperit panem, & benedixerit ac fregerit, dederitque eis. 31. Et illicò aperti sunt oculi eorum, & agnoverunt eum: & ipse sublatus est ab eis. 32. Et dicebant unus ad alterum, Nonne cor nostrum accensum erat in medio nostri, quum loqueretur nobiscum in via, & interpretaretur nobis scripturas? 33. Et surrexerunt eadem hora, & reversi sunt in Urischelem, ac invenerunt duodecim congregatos, & eos qui cum eis erant: 34. Dicentes, Verè surrexit Dominus noster, & conspectus est Schemeuni. 35. Et ipsi quoque narrarunt ea quæ facta fuerant in via, & quomodo agnitus fuisset ipsis quum frangeret panem. 36. Et quum hæc loquerentur, Jeschua stetit inter eos, & dixit eis, Pax vobiscum: Ego sum, ne timeatis. 37. Et illi conturbati sunt & fuerunt in metu: putabant enim quòd spiritum viderent. 38. Dixit eis Jeschua, Quid contremiscitis vos, & cur ascendunt cogitationes vestræ super cor vestrum? 39. Videte manus meas & pedes meos: nam ego sum. Palpate me & agnoscite: nam spiritui caro & ossa non sunt, sicut videtis quòd sunt mihi. 40. Et quum hæc

ܘܚܝܠܬܢ ܗܘܐ ܒܡܠܬܐ ܘܒܥܒܕܐ : ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܩܕܡ
ܟܠܗ ܥܡܐ . 20 ܘܐܫܠܡܘܗܝ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ ܠܕܝܢܐ
ܕܡܘܬܐ ܘܙܩܦܘܗܝ . 21 ܚܢܢ ܕܝܢ ܡܣܟܝܢ ܗܘܝܢ : ܕܗܘܝܘ
ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܦܪܘܩܝܗ ܠܐܝܣܪܝܠ . ܘܗܐ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ
ܡܢ ܕܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܗܘܝ . 22 ܐܠܐ ܐܦ ܢܫܐ ܡܢܢ . ܐܬܡܗܢܢ .
ܩܕܡ ܗܘܝ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ . 23 ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟܚ ܦܓܪܗ .
ܐܬܝ ܐܡܪܢ ܠܢ ܕܡܠܐܟܐ ܚܙܝܢ ܬܡܢ . ܘܐܡܪܝܢ ܥܠܘܗܝ
ܕܚܝ ܗܘ . 24 ܘܐܦ ܐܢܫܐ ܡܢܢ ܐܙܠܘ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ :
ܘܐܫܟܚܘ ܗܟܢܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܡܪܝ ܢܫܐ . ܠܗ ܕܝܢ ܠܐ ܚܙܘ .
25 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ . ܐܘ ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ ܘܝܩܝܪܝ
ܠܒܐ ܠܡܗܝܡܢܘܬܐ . ܒܟܠܗܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܠܠܘ ܢܒܝܐ : 26
ܠܐ ܗܘܐ ܗܠܝܢ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܣܝܒܪ ܡܫܝܚܐ ܘܢܥܘܠ
ܠܫܘܒܚܗ : 27 ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܡܢ ܡܘܫܐ ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܢܒܝܐ : ܘܡܦܫܩ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠ ܢܦܫܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܟܬܒܐ : 28 ܘܩܪܒܘ ܗܘܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ .
ܘܗܘ ܡܚܘܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ : ܕܐܝܟ ܕܠܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ ܐܙܠ ܗܘܐ
29. ܘܐܠܨܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܩܘܝ ܠܘܬܢ . ܡܛܠ ܕܝܘܡܐ

LUCÆ. CAP. XXIV.

& potens erat in sermone & in opere coram Deo & coram toto populo. 20. Et tradiderunt eum summi sacerdotes & seniores in judicium mortis,& crucifixerunt eum. 21. Nos autem sperabamus quòd ille ipse liberaturus esset Jisrajel. Et ecce,tres dies *sunt* ex quo hæc omnia facta sunt. 22. Sed etiam mulieres ex nobis attonitos nos reddiderunt : diluculo surrexerunt,fuerunt apud locum sepulcri : 23. Et quia non invenirent corpus ejus,venientes dixerunt nobis,Angelos vidimus illic; & dicunt de eo quòd vivus sit. 24. Et etiam quidam ex nobis iverunt ad locum sepulcri , & invenerunt ita ut dixerant mulieres : ipsum verò non viderunt. 25. Tunc dixit eis Jeschua,O carentes mente,& graves corde ad credendum in omnibus quæ loquuti sunt Prophetæ , 26. Nonne hæc futurum erat ut sustineret Christus , & ut ingrederetur in gloriam suam ? 27. Et incipiebat à Musche & ab omnibus Prophetis , & interpretabatur eis de seipso ex omnibus scripturis. 28. Et appropinquabat pago illi ad quem proficiscebantur : & ipse faciebat eos putare quòd quasi ad locum longinquum proficisceretur. 29. Et coegerunt eum , ac dixerunt ei , Quiesce apud nos , quia dies

ܡܓܕܠܝܬܐ . ܘܝܘܚܢ . ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ ܘܫܪܟܐ
ܕܥܡܗܝܢ . ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܢ ܗܘܝ ܠܫܠܝܚܐ . 11 ܘܐܬܚܙܝܘ
ܒܥܝܢܝܗܘܢ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܐܝܟ ܫܘܥܝܬܐ ܘܠܐ ܗܝܡܢܘ ܐܢܝܢ .
12 ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܩܡ ܘܪܗܛ ܠܩܒܪܐ . ܘܐܕܝܩ ܚܙܐ ܟܬܢܐ
ܕܣܝܡܝܢ ܠܚܘܕܝܗܘܢ . ܘܐܙܠ ܟܕ ܡܬܕܡܪ ܒܢܦܫܗ ܥܠ ܡܕܡ
ܕܗܘܐ ܀ 13 ܘܗܐ ܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ ܒܗ ܒܝܘܡܐ . ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ
ܠܩܪܝܬܐ ܕܫܡܗ ܐܡܐܘܣ . ܘܪܚܝܩܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܐܣܛܕܘܬܐ
ܫܬܝܢ . 14 ܘܗܢܘܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܥܠ ܗܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܕܓܕܫ . 15 ܘܟܕ ܗܢܘܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܘܒܥܝܢ
ܚܕ ܥܡ ܚܕ . ܐܬܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܡܛܝ ܐܢܘܢ . ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ
ܥܡܗܘܢ . 16 ܘܥܝܢܝܗܘܢ ܐܚܝܕܢ ܗܘܝ ܕܠܐ ܢܫܬܘܕܥܘܢܝܗܝ .
17 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܡܢܐ ܐܢܝܢ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܕܡܡܠܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܚܕ ܥܡ ܚܕ . ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܟܡܝܪܝܢ ܐܢܬܘܢ . 18
ܥܢܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܫܡܗ ܩܠܝܘܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܐܢܬ ܗܘ ܒܠ
ܚܘܕܝܟ ܬܘܬܒܐ ܐܢܬ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ : ܕܠܐ ܝܕܥܬ ܐܢܬ ܡܕܡ
ܕܗܘܐ ܒܗ ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ . 19 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ . ܐܡܪܝܢ
ܠܗ . ܥܠ ܝܫܘܥ ܗܘ ܕܡܢ ܢܨܪܬ . ܓܒܪܐ ܕܗܘܐ ܢܒܝܐ .

EVANGELIUM

Magdalaitha, & Juchan, & Marjam mater Jaakub, & reliquæ quæ cum eis erant, quæ *hæc* dixerunt Apostolis. 11. Et visi sunt sermones hi in oculis eorum quasi deliramenta, neque crediderant eis. 12. Schemeun autem surrexit, & cucurrit ad sepulcrum, & prospiciens vidit lintea quæ posita erant seorsim, & abiit admirans apud semetipsum super eo quod factum erat. 13. Et ecce, duo ex eis eo ipso die ibant in pagum cujus nomen Emaus: & distabat ab Urischelem stadiis sexaginta. 14. Et ipsi loquebantur unus cum altero de iis omnibus quæ contigerant. 15. Et quum loquerentur ac disputarent unus cum altero, venit ipse Jeschua, & accessit ad eos, ac ibat cum eis. 16. Et oculi eorum clausi erant, ut non agnoscerent eum. 17. Et dixit eis, Qui sunt sermones hi quos loquimini unus cum altero euntes, & tristes estis? 18. Et respondit unus ex illis cui nomen erat Klejupha, ac dixit ei, Tune es solus extraneus ab Urischelem, qui nescias id quod factum est in ea in his diebus? 19. Dixit eis, Quid? Dicunt ei, De Jeschua illo qui *erat* ex Natzrath, homine qui erat Propheta,

&

ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܬܣܝܡ ܦܓܪܗ . 56 ܘܗܦܟܝ ܛܝܒܝ ܗܪܘܡܐ
ܘܒܣܡܐ . ܘܒܫܒܬܐ ܫܠܝ ܐܝܟ ܕܦܩܝܕ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܟܕ ܀

1. ܒܚܕ ܒܫܒܐ ܕܝܢ ܒܫܦܪܐ ܥܕ ܚܫܘܟ ܐܬܝ ܠܒܝܬ
ܩܒܪܐ . ܘܐܝܬܝ ܗܠܝܢ ܗܪܘܡܐ ܕܛܝܒ ܗܘܝ . ܘܐܝܬ
ܗܘܝ ܥܡܗܝܢ ܢܫܐ ܐܚܪܢܝܬܐ . 2 ܘܐܫܟܚܝ ܟܐܦܐ ܕܡܥܓܠܐ
ܡܢ ܒܝܬ ܩܒܪܐ . 3 ܘܥܠܝ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘܗܝ ܠܦܓܪܐ ܕܝܫܘܥ
4 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܬܡܝܗܢ ܗܘܝ ܥܠ ܗܕܐ . ܗܐ ܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ
ܩܡܘ ܠܘܬܗܝܢ ܘܡܒܪܩ ܗܘܐ ܠܒܘܫܗܘܢ . 5 ܘܗܘܝ
ܒܕܚܠܬܐ . ܘܟܦܝ ܐܦܝܗܝܢ ܒܐܪܥܐ . ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܝܢ
ܡܢܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܝܢ ܚܝܐ ܥܡ ܡܝܬܐ . 6 ܠܝܬܘܗܝ ܠܟܐ ܩܡ
ܠܗ . ܐܬܕܟܪܝܢ ܕܡܠܠ ܥܡܟܝܢ ܟܕ ܗܘ ܒܓܠܝܠܐ : 7 ܘܐܡܪ ܗܘܐ
ܕܥܬܝܕ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܢܫܬܠܡ ܒܐܝܕܝ ܐܢܫܐ ܚܛܝܐ :
ܘܢܙܕܩܦ ܘܠܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ . 8 ܘܗܢܝܢ ܐܬܕܟܪܝ
ܡܠܘܗܝ . 9 ܘܗܦܟܝ ܡܢ ܩܒܪܐ . ܘܐܡܪܝ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ
ܠܚܕܥܣܪ ܘܠܫܪܟܐ . 10 ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܕܝܢ ܡܪܝܡ

LUCÆ. CAP. XXIII.

& ubi positum esset corpus ejus. 56. Et reversæ paraverunt unguenta & aromata, & in sabbatho quieverunt, quemadmodum præceptum erat.

CAPUT XXIV.

1. In primo autem *die* in septimana in aurora, dum adhuc essent tenebræ, venerunt ad locum sepulcri, & attulerunt illa aromata quæ paraverant : erantque cum eis mulieres aliæ. 2. Et invenerunt lapidem quod devolutus esset à loco sepulcri. 3. Et ingressæ sunt, & non invenerunt corpus Jeschua. 4. Factumque est quum essent attonitæ propter hoc, ecce, duo homines steterunt juxta eas, & fulgebat vestimentum eorum. 5. Et fuerunt in metu, & declinaverunt facies suas in terram : & *illi* dixerunt eis, Quid quæritis vos viventem cum mortuis? 6. Non est hic, surrexit. memineritis quòd loquutus sit vobiscum quum esset in Galilæa, 7. Et dixerit quòd futurum esset *ut* Filius hominis traderetur in manus virorum peccatorum, & suspenderetur, & tertio die resurgeret. 8. Et illæ recordatæ sunt sermonum ejus. 9. Et reversæ sunt à sepulcro. Et dixerunt hæc omnia undecim & reliquis. 10. Erant autem Marjam

45 ܘܚܫܟ ܫܡܫܐ. ܘܐܨܛܪܝ ܐܦܝ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܡܢ ܡܨܥܬܗ
46 ܘܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ ܐܒܝ ܒܐܝܕܝܟ ܣܐܡ ܐܢܐ
ܪܘܚܝ. ܗܕܐ ܐܡܪ ܘܫܠܡ. 47 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܩܢܛܪܘܢܐ ܡܕܡ
ܕܗܘܐ. ܫܒܚ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܙܕܝܩܐ
ܗܘܐ. 48 ܘܟܠܗܘܢ ܟܢܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ ܠܚܙܬܐ
ܗܕܐ. ܟܕ ܚܙܘ ܡܕܡ ܕܗܘܐ: ܗܦܟܘ ܟܕ ܡܩܦܝܢ ܥܠ
ܚܕܝܗܘܢ. 49 ܘܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܟܠܗܘܢ
ܡܫܘܕܥܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. ܘܢܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝ ܗܘܝ ܥܡܗ. ܡܢ
ܓܠܝܠܐ: ܘܚܙܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ ✥ 50 ܓܒܪܐ ܕܝܢ ܚܕ ܕܫܡܗ
ܝܘܣܦ ܒܘܠܘܛܐ: ܡܢ ܪܡܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕ: ܓܒܪܐ ܗܘܐ
ܛܒܐ ܘܙܕܝܩܐ. 51 ܗܢܐ ܠܐ ܫܠܡ ܗܘܐ ܠܪܥܝܢܗܘܢ
ܘܠܣܘܥܪܢܗܘܢ. ܘܡܣܟܐ ܗܘܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 52
ܗܢܐ ܩܪܒ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ: ܘܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. 53
ܘܐܚܬܗ. ܘܟܪܟܗ ܒܣܕܘܢܐ ܕܟܬܢܐ. ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܕܢܩܝܪܐ
ܒܟܐܦܐ. ܗܘ ܕܠܐ ܐܢܫ ܥܕܟܝܠ ܣܝܡ ܗܘܐ ܒܗ. 54 ܘܝܘܡܐ
ܥܪܘܒܬܐ ܗܘܐ. ܘܫܒܬܐ ܢܓܗܬ ܗܘܬ. 55 ܐܬܩܪܒ ܗܘܝ ܕܝܢ
ܢܫܐ ܗܠܝܢ ܕܐܬܝ ܥܡܗ ܡܢ ܓܠܝܠܐ: ܘܚܙܝܘܗܝ ܠܩܒܪܐ

EVANGELIUM

45. Et sol obscuratus est, & fissa est facies portæ templi à media parte sui. 46. Et clamavit Jeschua voce elata, ac dixit, Pater mi, in manus tuas depono spiritum meum. Hoc dixit, & reddidit *spiritum*. 47. Quum videret autem Centurio id quod factum fuerat, glorificavit Deum, ac dixit, Verè hic homo justus erat. 48. Et universæ turbæ quæ congregatæ fuerant ad spectaculum hoc, quum viderent id quod factum fuerat, reversi sunt percutientes super pectora sua. 49. Et stabant in longinquo omnes noti Jeschua, & mulieres quæ venerunt cum eo ex Galilæa, & spectabant ista. 50. Homo autem quidam cujus nomen Jauseph, senator ex Ramatha civitate Judææ, homo erat bonus & justus: 51. Qui non consenserat voluntati eorum & facto eorum: & exspectabat regnum Dei. 52. Hic accessit ad Pilatum, & petiit corpus Jeschuæ. 53. Et deposuit ipsum, ac devolvit in sindone linea, ac posuit ipsum in loco sepulcri effossi, in quo nemo adhuc positus fuerat. 54. Et dies parasceves erat, & sabbathum illucescebat. 55. Accesserunt autem mulieres quæ venerant cum eo ex Galilæa, & inspexerunt sepulcrum,

&

ܘܐܪܡܝܘ ܥܠܝܗܘܢ ܦܣܐ. 35 ܩܐܡ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܡܐ ܘܚܙܐ
ܘܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܐܦ ܐܪ̈ܟܘܢܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܐܚܝ
ܢܚܐ ܢܦܫܗ. ܐܢ ܗܘܝܘ ܡܫܝܚܐ ܓܒܝܗ ܕܐܠܗܐ. 36
ܘܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܐܦ ܐܣܛܪܛܝܘ̈ܛܐ ܟܕ ܩܪܒܝܢ ܠܘܬܗ
ܘܡܩܪܒܝܢ ܠܗ ܚܠܐ. 37 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ
ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ ܐܚܐ ܢܦܫܟ. 38 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܟܬܒܐ ܕܟܬܝܒ
ܥܠܘܗܝ ܒܝܘܢܐܝܬ ܘܪܗܘܡܐܝܬ ܘܥܒܪܐܝܬ. ܗܢܘ ܡܠܟܐ
ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ. 39 ܚܕ ܕܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܥܒ̈ܕܝ ܒܝ̈ܫܬܐ ܕܙܩܝܦܝܢ
ܗܘܘ ܥܡܗ. ܡܓܕܦ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ
ܡܫܝܚܐ. ܦܨܐ ܢܦܫܟ ܘܦܨܐ ܐܦ ܠܢ. 40 ܘܟܐܐ ܒܗ ܚܒܪܗ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܦ ܠܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܚܠ ܐܢܬ. ܕܐܦ ܐܢܬ ܒܗ
ܐܢܬ ܒܕܝܢܐ. 41 ܘܚܢܢ ܙܕܩܐܝܬ. ܐܝܟ ܕܫܘܝܢ ܗܘܝܢ ܓܝܪ
ܘܐܝܟ ܕܥܒܕܢ ܐܬܦܪܥܢ. ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܕܡ ܕܣܢܐ ܠܐ ܥܒܕ ܠܗ.
42 ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. ܐܬܕܟܪܝܢܝ ܡܪܝ ܡܐ ܕܐܬܝܬ ܒܡܠܟܘܬܟ.
43 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܝܘܡܢܐ ܥܡܝ
ܬܗܘܐ ܒܦܪܕܝܣܐ. 44 ܐܝܬ ܗܘܬ ܕܝܢ ܐܝܟ ܫܥܐ ܫܬ. ܘܗܘܐ
ܚܫܘܟܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܥܕܡܐ ܠܫܥܐ ܬܫܥ.

& miserunt super ea sortem. 35. Stabat autem populus, & spectabat: & deridebant eum etiam magistratus, & dicebant, Alios servavit: servet seipsum si hic est Christus electus Dei. 36. Et illudebant ei etiam milites, accedentes ad eum, & afferentes ad eum acetum. 37. Et dicebant ei, Si tu es Rex Judæorum, serva teipsum. 38. Erat autem etiam inscriptio quæ scripta erat super eum, Græcè, Romanè & Hebraicè, HIC EST REX JUDÆORUM. 39. Unus autem ex illis maleficis qui suspensi erant cum eo, blasphemabat contra eum, ac dicebat, Si tu es Christus, libera teipsum, & libera etiam nos. 40. Et objurgavit eum socius ejus, & dixit ei, Nec etiam à Deo times tu, qui etiam in ipso es judicio? 41. Et nos justè: nam sicut digni fuimus & sicut fecimus, retributionem accepimus: hic verò quod sit detestabile non fecit. 42. Et dixit Jeschua, Memento mei Domine mi, quum veneris in regnum tuum. 43. Dixit ei Jeschua, Ammin dico tibi quòd hodie mecum eris in paradiso. 44. Erat autem quasi hora sexta: & factæ sunt tenebræ super totam terram usque ad horam nonam.

ܒܥܘܬܗܘܢ . 25 ܘܫܪܐ ܠܗܘܢ ܠܗܘ ܕܡܛܠ ܐܣܛܣܝܣ
ܘܩܛܠܐ ܪܡܐ ܗܘܐ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܗܘ ܕܫܐܠܘ . ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ
ܐܫܠܡ ܠܨܒܝܢܗܘܢ ⁘ 26 ܘܟܕ ܕܒܪܝܢ ܠܗ ⁘ ܐܚܕܘ
ܠܫܡܥܘܢ ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ⁘ ܘܣܡܘ ܥܠܘܗܝ
ܙܩܝܦܐ ܕܢܫܩܘܠ ܒܬܪ ܝܫܘܥ . 27 ܘܐܬܐ ܗܘܐ ܒܬܪܗ
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ . ܘܢܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܪܩܕܢ ܗܘܝ ܘܡܝܠܠܢ ܥܠܘܗܝ .
28 ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬܗܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ . ܒܢܬ ܐܘܪܫܠܡ ܠܐ
ܬܒܟܝܢ ܥܠܝ . ܒܪܡ ܥܠܝܟܝܢ ܒܟܝܢ ܘܥܠ ܒܢܝܟܝܢ .
29 ܕܗܐ ܐܬܝܢ ܝܘܡܬܐ ܕܒܗܘܢ ܢܐܡܪܘܢ ⁘ ܛܘܒܝܗܝܢ ܠܥܩܪܬܐ
ܘܠܟܪܣܬܐ ܕܠܐ ܝܠܕܘ . ܘܠܬܕܝܐ ܕܠܐ ܐܝܢܩܘ . 30 ܗܝܕܝܢ ܬܫܪܘܢ
ܠܡܐܡܪ ܠܛܘܪܐ ܕܦܠܘ ܥܠܝܢ . ܘܠܪܡܬܐ ܕܚܦܝܢ . 31 ܕܐܢ
ܒܩܝܣܐ ܪܛܝܒܐ ܗܟܢܐ ܥܒܕܝܢ ⁘ ܒܝܒܫܐ ܡܢܐ ܢܗܘܐ . 32
ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܬܪܝܢ ܐܚܪܢܝܢ ܥܒܕܝ ܒܝܫܬܐ ܕܢܬܩܛܠܘܢ .
33 ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܕܘܟܬܐ ܚܕܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܩܪܩܦܬܐ ⁘ ܙܩܦܘܗܝ
ܬܡܢ . ܘܠܗܢܘܢ ܥܒܕܝ ܒܝܫܬܐ ⁘ ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܗ ܘܚܕ ܡܢ
ܣܡܠܗ ⁘ 34 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܗܘܐ . ܐܒܐ ܫܒܘܩ
ܠܗܘܢ . ܠܐ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ . ܘܦܠܓܘ ܢܚܬܘܗܝ

E V A N G E L I U M

petitio eorum. 25. Et dimisit illis eum qui propter seditionem & cædem conjectus fuerat in domum
vinctorum, quem petierant: Jeschua verò tradidit arbitrio eorum. 26. Et quum deduxerunt eum, ap-
prehenderunt Schemeun Cyrenæum venientem ex agro, & imposuerunt ei crucem quam ferret post Je-
schua. 27. Et veniebat post eum multitudo populi, & mulieres, quæ flebant & lamentabantur super eo.
28. Et conversus est Jeschua ad eas, ac dixit, Filiæ Urischelem, ne fleatis super me: quin potiùs super vo-
bisipsis flete & super filiis vestris. 29. Quia ecce, veniunt dies in quibus dicent, Beatæ steriles, & ventres
qui non genuerunt, & ubera quæ non lactaverunt. 30. Tunc incipietis dicere montibus, Cadite super
nos: & collibus, Operite nos. 31. Nam si in ligno humido ista faciunt, quid in arido fiet? 32. Et venie-
bant cum eo duo alii malefici, ut occiderentur. 33. Quum autem venissent ad locum quemdam qui vo-
cabatur Cranium, crucifixerunt eum ibi, & illos maleficos, unum à dextra ejus, & alterum à sinistra ejus.
34. Ipse autē Jeschua dicebat, Pater remitte eis: non enim sciunt quid faciunt. Et diviserūt vestimenta ejus
&

ܡܢ ܩܕܡ ܒܝܢܬܗܘܢ. 13 ܩܪܐ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ
ܘܠܐܪ̈ܟܘܢܐ ܕܥܡܐ. 14 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܩܪܒܬܘܢ ܠܝ ܓܒܪܐ
ܗܢܐ ܐܝܟ ܡܗܦܟ ܥܡܟܘܢ. ܘܗܐ ܐܢܐ ܒܩܝܬܗ ܠܥܝܢܝܟܘܢ.
ܘܥܠܬܐ ܡܕܡ ܠܐ ܐܫܟܚܬ ܒܓܒܪܐ ܗܢܐ ܡܢ ܟܠ ܕܡܩܛܪܓܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܒܗ. 15 ܐܦܠܐ ܗܪܘܕܣ. ܫܕܪܬܗ ܓܝܪ ܠܘܬܗ: ܘܗܐ ܠܐ
ܡܕܡ ܕܫܘܐ ܠܡܘܬܐ ܥܒܝܕ ܒܗ. 16 ܐܪܕܝܘܗܝ ܗܟܝܠ
ܘܐܫܪܝܘܗܝ. 17 ܥܝܕܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܢܫܪܐ ܠܗܘܢ ܚܕ
ܒܥܐܕܐ. 18 ܩܥܘ ܕܝܢ ܟܠܗ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܫܩܘܠܝܗܝ
ܠܗܢܐ ܘܫܪܐ ܠܢ ܠܒܪ ܐܒܐ. 19 ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܡܛܠ ܐܣܛܣܝܣ
ܘܩܛܠܐ ܕܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܪܡܐ ܗܘܐ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. 20 ܬܘܒ ܕܝܢ
ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ: ܟܕ ܨܒܐ ܕܢܫܪܐ ܠܝܫܘܥ. 21 ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܙܩܘܦܝܗܝ ܙܩܘܦܝܗܝ. 22 ܗܘ
ܕܝܢ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܕܒܝܫܬܐ ܥܒܕ ܗܢܐ.
ܡܕܡ ܥܠܬܐ ܕܫܘܝܐ ܠܡܘܬܐ ܠܐ ܐܫܟܚܬ ܒܗ. ܐܪܕܝܘܗܝ
ܗܟܝܠ ܘܐܫܪܝܘܗܝ. 23 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܬܟܒܫܘ ܗܘܘ ܒܩܠܐ ܪܡܐ:
ܘܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܢܙܩܦܘܢܝܗܝ. ܘܥܫܢ ܗܘܐ ܩܠܗܘܢ
ܘܕܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ. 24 ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܦܩܕ ܕܬܗܘܐ

antea fuerant inter eos. 13. Vocavit verò Pilatus summos Sacerdotes & magistratus populi: 14. Et dixit eis, Obtulistis mihi hominem hunc tamquam subvertentem gentem vestram: & ecce, ego examinavi eum ante oculos vestros, & causam aliquam non inveni in homine isto, ex omnibus de quibus vos accusatis eum. 15. Sed neque Hiraudis: miseram enim eum ad illum, & ecce, nihil quod dignum sit morte actum est ei. 16. Castigabo igitur eum, & dimittam eum. 17. (Consuetudo enim erat ut dimitteret eis unum in festo.) 18. Clamaverunt autem universa turba, & dixerunt, Tolle hunc, & dimitte nobis Bar-Abba. 19. Is erat qui propter seditionem & cædem quæ facta fuerat in civitate, conjectus fuerat in domum vinctorum. 20. Rursus verò loquutus est cum eis Pilatus cupiens dimittere Jeschua. 21. Illi autem clamabant, ac dicebant, Crucifige eum, crucifige eum. 22. Ille autem tertia vice dixit eis, Quid enim quod malum sit, hic fecit? Nullam causam quæ digna sit morte inveni in eo. Castigabo eum igitur, & dimittam eum. 23. Ipsi autem instabant voce elata, & petebant ab eo ut crucifigerent eum: & ingens fiebat vox eorum, & summorum sacerdotum. 24. Pilatus verò præcepit ut fieret

ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ: ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܐܡܪܬ܀
4 ܘܐܡܪ ܦܝܠܛܘܣ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܠܟܢܫܐ. ܐܢܐ ܡܕܡ
ܥܠܬܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܥܠ ܗܢܐ ܓܒܪܐ. 5 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܝܠܝܢ
ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܫܓܫܗ ܠܥܡܢ. ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ
ܘܫܪܝ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܘܥܕܡܐ ܠܗܪܟܐ܀ 6 ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ
ܫܡܥ ܫܡܗ ܕܓܠܝܠܐ. ܫܐܠ ܕܠܡܐ ܓܒܪܐ ܗܘ ܓܠܝܠܝܐ. 7 ܘܟܕ
ܝܕܥ ܕܡܢ ܫܘܠܛܢܐ ܗܘ ܕܗܪܘܕܣ: ܫܕܪܗ ܠܘܬ
ܗܪܘܕܣ. ܡܛܠ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܗܘܐ ܒܗܘܢ ܒܝܘܡܬܐ. 8
ܗܪܘܕܣ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܝܗ ܠܝܫܘܥ ܚܕܝ ܣܓܝ. ܪܓܝܓ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܠܡܚܙܝܗ ܡܢ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ ܕܫܡܝܥ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ
ܣܓܝܐܬܐ. ܘܡܣܒܪ ܗܘܐ ܕܐܬܐ ܡܕܡ ܚܙܐ ܡܢܗ. 9 ܘܫܐܠ
ܒܡܠܐ ܣܓܝܐܬܐ ܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܡܕܡ ܦܬܓܡܐ ܠܐ
ܐܗܦܟ ܠܗ. 10 ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ: ܘܒܚܪܝܦܘܬ
ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܩܪܨܘܗܝ. 11 ܗܪܘܕܣ ܕܝܢ ܒܣܪܗ ܗܘ
ܘܦܠܚܘܗܝ. ܘܟܕ ܡܒܙܚ: ܠܒܫܗ ܢܚܬܐ ܕܙܘܚܪܐ
ܘܫܕܪܗ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ. 12 ܘܒܗ ܒܝܘܡܐ ܗܘܘ ܪܚܡܐ
ܦܝܠܛܘܣ ܘܗܪܘܕܣ ܥܡ ܚܕܕܐ. ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܗܘܬ ܓܝܪ

ac dixit ei, Es tu rex Judæorum? Dixit ei, Tu dixisti. 4. Et dixit Pilatus summis sacerdotibus & senioribus, Ego aliquam causam non invenio contra hominem hunc. 5. Illi autem clamabant, & dicebant, Conturbat populum nostrum, docens in universa Judæa, & incepit à Galilæa usque huc. 6. Pilatus autem quum audiret nomen Galilææ, interrogavit num homo Galilæus esset. 7. Et quum cognovisset quòd de subjectis potestati Hiraudis esset, misit eum ad Hiraudem: quia in Urischelom erat in illis diebus. 8. Hiraudis autem quum vidisset Jeschua, gavisus est valdè: cupidus enim erat videndi eum à tempore multo, quia audivisset de eo multa, & sperabat quòd aliquod signum visurus esset ab eo. 9. Et sermonibus multis interrogabat eum: Jeschua autem aliquod responsum non reddidit ei. 10. Stabant autem summi sacerdotes & Legisperiti, & constanter accusabant eum. 11. Hiraudis verò contemtui habuit eum ipse & ministri ejus. Et quum illusisset, induit eum vestibus coccineis, & remisit eum ad Pilatum. 12. Et in illo die facti sunt amici Pilatus & Hiraudis inter sese; inimicitiæ enim an-

ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܘܡܚܦܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. 64 ܘܡܚܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܬܢܒܐ ܡܢܘ ܡܚܝܟ. 65
ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ ܥܠܘܗܝ ✣
66 ܘܟܕ ܢܓܗ. ܐܬܟܢܫܘ ܩܫܝܫܐ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ.
ܘܐܣܩܘܗܝ ܠܟܢܘܫܬܗܘܢ. 67 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ
ܡܫܝܚܐ ܐܡܪ ܠܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ.
68 ܘܐܢ ܐܫܐܠܟܘܢ. ܠܐ ܡܦܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܦܬܓܡܐ ܐܘ ܫܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܝ. 69 ܡܢ ܗܫܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܝܬܒ ܡܢ
ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ. 70 ܐܡܪܝܢ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ. ܐܢܬ ܗܘ
ܗܟܝܠ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ. 71 ܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܬܘܒ ܡܬܒܥܝܢ ܠܢ ܣܗܕܐ.
ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܡܥܢ ܡܢ ܦܘܡܗ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܟܓ ✣

1 ܘܩܡܘ ܟܠܗ ܟܢܫܗܘܢ ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ.
2 ܘܫܪܝܘ ܐܟܠܝܢ ܩܪܨܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ. ܠܗܢܐ ܐܫܟܚܢ
ܕܡܛܥܐ ܠܥܡܢ. ܘܟܠܐ ܕܟܣܦ ܪܫܐ ܠܩܣܪ ܠܐ ܢܬܠ. ܘܐܡܪ ܥܠ
ܢܦܫܗ ܕܡܠܟܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ. 3 ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܫܐܠܗ

LUCÆ. CAP. XXII.

illudebant ei, & tegebant eum: 64. Ac percutiebant eum super faciem ejus, & dicebant, Vaticinare quis percussit te. 65. Et alia multa blasphemabant ac dicebant contra eum. 66. Et quum illuxisset, congregati sunt Seniores & summi Sacerdotes & Legisperiti, & ascendere fecerunt eum in locum congregationis eorum: 67. Et dixerunt ei, Num tu es Christus? dic nobis. Dixit eis, Si dicam vobis, non credetis mihi: 68. Et si interrogavero vos, non reddetis mihi responsum, aut dimittetis me. 69. Ex hoc tempore erit Filius hominis sedens à dextera virtutis Dei. 70. Dicunt ei omnes, Tu es ergo filius Dei? Dixit eis Jeschua, Vos dixistis quòd ego is sum. 71. Dicunt ei, Quid rursus necessarii sunt nobis testes? Nos enim audivimus ex ore ipsius.

Caput XXIII.

1. Et surrexerunt universa congregatio eorum, & adduxerunt eum ad Pilatum. 2. Et cœperunt accusare eum, & dicebant, Hunc invenimus errare facientem gentem nostram, & prohibentem ne argentum capitationis Cæsari demus: & dixit de se quòd rex sit Messias: 3. Pilatus autem interrogavit eum,

ܢܦܩܬܘܢ ܥܠܝ ܒܣܝܦܐ ܘܒܚܘܛܪܐ ܕܬܐܚܕܘܢܢܝ. 53 ܟܠܝܘܡ
ܥܡܟܘܢ ܗܘܝܬ ܒܗܝܟܠܐ ܘܠܐ ܐܘܫܛܬܘܢ ܥܠܝ ܐܝܕܝܐ. ܐܠܐ
ܗܕܐ ܗܝ ܫܥܬܟܘܢ ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܚܫܘܟܐ. 54 ܘܐܚܕܘܗܝ ܐܝܬܝܘܗܝ
ܠܒܝܬܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܫܡܥܘܢ ܐܬܐ ܗܘܐ ܒܬܪܗ ܡܢ
ܪܘܚܩܐ. 55 ܐܢܗܪܘ ܕܝܢ ܢܘܪܐ ܒܡܨܥܬ ܕܪܬܐ: ܘܝܬܒܝܢ ܗܘܘ
ܚܕܪܝܗ. ܘܝܬܒ ܐܦ ܗܘ ܫܡܥܘܢ ܒܝܢܬܗܘܢ. 56 ܘܚܙܬܗ
ܥܠܝܡܬܐ ܚܕܐ ܕܝܬܒ ܠܘܬ ܢܘܪܐ: ܘܚܪܬ ܒܗ ܘܐܡܪܐ: ܐܦ
ܗܢܐ ܥܡܗ ܗܘܐ. 57 ܗܘ ܕܝܢ ܟܦܪ ܘܐܡܪ: ܐܢܬܬܐ ܠܐ ܝܕܥ
ܐܢܐ ܠܗ. 58 ܘܒܬܪ ܩܠܝܠ ܚܙܝܗܝ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܐܦ ܐܢܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ. ܟܐܦܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܐ ܗܘܝܬ. 59 ܘܒܬܪ
ܫܥܐ ܚܕܐ: ܐܚܪܢܐ ܡܬܚܪܐ ܗܘܐ ܘܐܡܪ. ܒܫܪܝܪܐܝܬ ܐܦ ܗܢܐ
ܥܡܗ ܗܘܐ: ܐܦ ܓܠܝܠܝܐ ܗܘ ܓܝܪ. 60 ܐܡܪ ܟܐܦܐ.
ܓܒܪܐ. ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ. ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ
ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ:: 61 ܘܐܬܦܢܝ ܝܫܘܥ ܘܚܪ ܒܟܐܦܐ. ܘܐܬܕܟܪ
ܫܡܥܘܢ ܡܠܬܗ ܕܡܪܢ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ: ܕܥܕܠܐ ܢܩܪܐ
ܬܪܢܓܠܐ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ. 62 ܘܢܦܩ ܠܒܪ ܫܡܥܘܢ
ܒܟܐ ܡܪܝܪܐܝܬ. 63 ܘܓܒܪܐ ܕܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܝܫܘܥ:

exivistis contra me cum gladiis,& cum fustibus,ut apprehenderetis me. 53. Quotidie vobiscum fui in templo,neque extendistis super me manus: sed hæc est hora vestra,& potestas tenebrarum. 54. Et apprehensum adduxerunt eum in domum summi Sacerdotis. Et Schemeun veniebat post eum è longinquo. 55. Accenderunt autem ignem in medio atrii,& sedebant circa eum: & sedebat etiam ipse Schemeun inter eos. 56. Et vidit eum puella quædam quòd sederet ad ignem, & intuita est eum,ac dixit, Etjam iste cum illo erat. 57. Ipse autem negavit,& dixit,Mulier,non novi eum. 58. Et post paululum vidit eum alius,& dixit ei,Etiam tu ex ipsis es. Cipha autem dixit,Non sum. 59. Et post horam unam alius contendebat,& dicebat: Verè etiam hic cum illo erat: nam etiam Galilæus est. 60. Ait Cipha, O homo, non novi quid dicas. Et confestim, eo loquente, cantavit gallus. 61. Et Jeschua conversus est,& intuitus est Cipha: & recordatus est Schemeũ sermonis Domini quē dixerat ei,Priusquā cantet gallus,negabis me [illegible]bus vicibus. 62. Et egressus foras Schemeũ,flevit amarè. 63. Et homines qui apprehenderant Jeschua,

illu-

ܐܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢܝ ܟܣܐ ܗܢܐ. ܒܪܡ ܠܐ ܨܒܝܢܝ ܐܠܐ ܕܝܠܟ ܢܗܘܐ.
43 ܘܐܬܚܙܝ ܠܗ ܡܠܐܟܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܡܚܝܠ ܠܗ. 44 ܘܟܕ
ܗܘܐ ܒܬܘܠܚܡܐ ܚܦܝܛܐܝܬ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܘܗܘܬ ܕܘܬܗ ܐܝܟ
ܢܛܦܐ ܕܕܡܐ. ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ. 45 ܘܩܡ ܡܢ ܨܠܘܬܗ
ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ ܡܢ
ܥܩܬܐ. 46 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܕܡܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܩܘܡܘ
ܘܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ. 47 ܘܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ ܗܐ ܟܢܫܐ.
ܘܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܝܗܘܕܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܐܬܐ ܩܕܡܝܗܘܢ.
ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܢܫܩܗ. ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܬܐ ܝܗܒ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ. ܕܐܝܢܐ ܕܢܫܩ ܐܢܐ ܗܘܝܘ. 48 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ.
ܝܗܘܕܐ: ܒܢܘܫܩܬܐ ܡܫܠܡ ܐܢܬ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: 49 ܟܕ
ܚܙܘ ܕܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ ܡܕܡ ܕܗܘܐ: ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ
ܢܡܚܝܐ ܐܢܘܢ ܒܣܦܣܪܐ. 50 ܘܡܚܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܥܒܕܗ
ܕܪܒ ܟܘܡܪܐ: ܘܫܩܠܗ ܐܕܢܗ ܕܝܡܝܢܐ. 51 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘ
ܘܐܡܪ. ܥܕܡܐ ܠܗܕܐ. ܘܩܪܒ ܠܐܕܢܗ ܕܗܘ ܕܐܬܚܒܠ
ܘܐܚܠܡܗ. 52 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܥܠܘܗܝ ; ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ ܘܪܒܝ ܐܣܛܪܛܝܓܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܓܝܣܐ

LUCÆ. CAP. XXII.

pertranseat me poculum istud: verumtamen non voluntas mea sed tua fiat. 43. Et conspectus est ei Angelus de cælo corroborans eum. 44. Et quum esset in timore, instanter orabat. Et factus est sudor ejus tamquam demissiones sanguinis, & cecidit super terram. 45. Et surrexit ab oratione sua, & venit ad discipulos suos, ac invenit eos dormientes præ angustia. 46. Et ait eis, Quid dormitis? surgite, & orate ut non intretis in tentatione. 47. Et adhuc eo loquente, ecce turba & is qui vocabatur Jihuda, unus ex duodecim, venit ante eos: & accessit ad Jeschua, & osculatus est eum. (Hoc enim signum dederat eis, nempe, Quem osculatus fuero, ipse est) 48. Dixit ei Jeschua, Jihuda, osculo prodis tu filium hominis? 49. Quum viderent autem qui cum ipso erant id quod fiebat, dicunt ei, Domine noster, percutiemus eos gladio? 50. Et percussit quidam ex eis servum summi sacerdotis, & abstulit ei auriculam ejus dexteram. 51. Respondit Jeschua, & dixit, Satis est usque huc. Et tetigit auriculam ejus qui passus fuerat, & sanavit eam. 52. Et dixit Jeschua eis qui venerant contra se, summis sacerdotibus & senioribus & principibus exercitus templi, Tamquam contra latrone

ܗܐ ܣܛܢܐ ܫܐܠ ܕܢܕܪܝܟܘܢ ܐܝܟ ܕܠܚܛܐ ܀ 32 ܘܐܢܐ ܒܥܝܬ
ܥܠܝܟ ܕܠܐ ܬܚܣܪ ܗܝܡܢܘܬܟ. ܘܐܦ ܐܢܬ ܒܙܒܢ ܐܬܦܢܝ ܣܡܘܟ
ܠܐܚܝܟ. 33 ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ. ܥܡܟ ܡܛܝܒ ܐܢܐ.
ܘܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܠܡܘܬܐ. 34 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ
ܫܡܥܘܢ. ܕܠܐ ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܝܘܡܢܐ ܥܕܡܐ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ
ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܝ. 35 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܕ ܫܕܪܬܟܘܢ ܕܠܐ ܟܝܣܐ
ܘܕܠܐ ܬܪܡܠܐ ܘܡܣܢܐ. ܠܡܐ ܚܣܪ ܠܟܘܢ ܡܕܡ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܘܠܐ ܡܕܡ. 36 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܗܫܐ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܝܣܐ
ܢܣܒ. ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܬܪܡܠܐ. ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ ܣܦܣܪܐ. ܢܙܒܢ
ܢܚܬܗ ܘܢܙܒܢ ܠܗ ܣܦܣܪܐ. 37 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ. ܕܐܦ
ܗܕܐ ܕܟܬܝܒܐ ܘܠܐ ܕܬܬܡܠܐ ܒܝ. ܕܥܡ ܥܘܠܐ ܐܬܡܢܝ. ܟܠܗܘܢ
ܓܝܪ ܕܥܠܝ ܐܫܬܠܡܘ. 38 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ. ܗܪܟܐ
ܐܝܬ ܬܪܬܝܢ ܣܦܣܪܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܣܦܩܝܢ. 39 ܘܢܦܩ ܘܐܙܠ ܐܝܟ
ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܠܛܘܪܐ ܕܒܝܬ ܙܝܬܐ. ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܘܐܦ ܬ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 40 ܘܟܕ ܡܛܐ ܠܕܘܟܬܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܨܠܘ ܕܠܐ
ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ. 41 ܘܗܘ ܦܪܫ ܡܢܗܘܢ. ܐܝܟ ܫܕܝܐ
ܕܟܐܦܐ. ܘܣܡ ܒܘܪܟܘܗܝ ܘܡܨܠܐ ܗܘܐ. 42 ܘܐܡܪ. ܐܒܐ. ܐܢ ܨܒܐ

EVANGELIUM

ecce Satanah petiit ut ventilaret vos tamquam frumentum: 32. Et ego oravi pro te ut non deficeret fides tua. Et etiam tu in tempore convertere, & confirma fratres tuos. 33. Schemeun autem dixit ei, Domine mi, tecum paratus sum ego & ad locum vinctorum & ad mortem. 34. Dixit ei Jeschua, Dico tibi Schemeun, quòd non cantabit gallus hodie usquedum tribus vicibus negaveris, quòd non noscas me. 35. Et dixit eis, Quum misi vos absque crumenis & absque sacculis viatoriis & calceis, num defuit vobis aliquid? Dicunt ei, Nihil quicquam. 36. Dixit eis, Ex hoc tempore is cui est crumena, accipiat, & similiter sacculum viatorium: & is cui non est gladius, vendat vestimentum suum, & emat sibi gladium. 37. Dico enim vobis quòd etiam hoc quod scriptum est, oportet ut impleatur in me, nempe, Cum iniquis numeratus est. Omnia enim quæ sunt de me, complementum accipient. 38. Et illi dixerunt ei, Domine noster, ecce hic sunt duo gladii, Dixit eis, Sufficiunt. 39. Et egressus est, ac abiit sicut solitus erat, in montem loci Olivarum. Et abierunt post eum etiam discipuli ejus. 40. Et quum pervenisset ad locum, dixit eis, Orate ne intretis in tentationem. 41. Et ipse secessit ab eis quasi *ad* jactum lapidis. Et posuit genua, & orabat. 42. Ac dicebat, Pater, si vis,

20 ܘܗܟܘܬ ܐܦ ܥܠ ܟܣܐ. ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܚܫܡܘ ܐܡܪ. ܗܢܐ
ܟܣܐ ܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ ܒܕܡܝ ܕܚܠܦܝܟܘܢ ܡܬܐܫܕ. 21 ܒܪܡ ܗܐ
ܐܝܕܗ ܕܡܫܠܡܢܐ ܠܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ. 22 ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟ ܡܐ
ܕܦܣܝܩ. ܒܪܡ ܘܝ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܕܒܐܝܕܗ ܡܫܬܠܡ. 23
ܘܫܪܝܘ ܡܥܩܒܝܢ ܒܝܢܝܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܡܢܗܘܢ ܗܘ ܕܥܬܝܕ
ܕܢܥܒܕ ܗܕܐ. 24 ܗܘܬ ܕܝܢ ܐܦ ܚܪܝܢܐ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܕܡܢ
ܗܘ ܕܪܒ ܒܗܘܢ. 25 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܡܠܟܝܗܘܢ ܕܥܡܡܐ ܡܪܝܗܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܕܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ
ܥܒܕܝ ܛܒܬܐ ܡܬܩܪܝܢ. 26 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܗܟܢܐ. ܐܠܐ ܐܝܢܐ
ܕܪܒ ܒܟܘܢ. ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܙܥܘܪܐ. ܘܐܝܢܐ ܕܗܘ ܪܫܐ ܗܘ ܐܝܟ
ܡܫܡܫܢܐ. 27 ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ. ܗܘ ܕܣܡܝܟ ܐܘ ܗܘ
ܕܡܫܡܫ. ܠܐ ܗܘܐ ܗܘ ܕܣܡܝܟ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܒܝܢܬܟܘܢ
ܐܝܟ ܗܘ ܕܡܫܡܫ. 28 ܐܢܬܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܟܬܪܬܘܢ ܥܡܝ
ܒܢܣܝܘܢܝ. 29 ܘܐܢܐ ܡܫܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܐܝܟ ܕܐܫܘܕܝ
ܠܝ ܐܒܝ ܡܠܟܘܬܐ. 30 ܕܬܐܟܠܘܢ ܘܬܫܬܘܢ ܥܠ ܦܬܘܪܐ
ܕܡܠܟܘܬܝ. ܘܬܬܒܘܢ ܥܠ ܟܘܪܣܘܬܐ. ܘܬܕܘܢܘܢ ܬܪܥܣܪ
ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 31 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܫܡܥܘܢ. ܫܡܥܘܢ.

20. Et similiter etiam de poculo, postquam cœnati sunt, dixit, Hoc poculum *est* testamentum novum per sanguinem meum qui pro vobis effunditur. 21. Verumtamen, ecce, manus prodentis me, est in mensa. 22. Et Filius hominis abit sicut destinatum est: verumtamen væ illi homini per cujus manum proditur. 23. Et cœperunt investigare inter se quisnam ex eis esset qui hoc esset facturus. 24. Fuit autem etiam contentio inter eos quis esset inter eos maximus. 25. Ipse autem Jeschua dixit eis, Reges Gentium domini earum sunt, & qui potestatem habent in eas, benefici vocantur: 26. Vos autem, non ita: sed qui maximus est inter vos, sit sicut minimus: & is qui præcipuus est, sicut minister. 27. Quis enim maximus? is qui accumbit, an is qui ministrat? nonne est is qui accumbit? Ego autem sum inter vos tanquam is qui ministrat. 28. Vos estis qui mansistis apud me in tentationibus meis. 29. Et ego polliceor vobis sicut pollicitus est mihi Pater meus regnum. 30. Ut comedatis & bibatis super mensam regni mei, & sedeatis super thronos, & judicetis duodecim tribus Israjel. 31. Et dixit Jeschua Schemeun, Schemeun,

8 ܘܫܕܪ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ ܘܠܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ
ܛܝܒܘ ܠܢ ܦܨܚܐ ܕܢܐܟܘܠ. 9 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܐܝܟܐ
ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܛܝܒ. 10 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܟܕ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܕܝܢܬܐ. ܦܓܥ ܒܟܘܢ ܓܒܪܐ ܕܫܩܝܠ ܡܐܢܐ ܕܡܝܐ. ܙܠܘ
ܒܬܪܗ. 11 ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ ܐܡܪܘ ܠܡܪܐ ܒܝܬܐ. ܪܒܢ ܐܡܪ.
ܐܝܟܘ ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ ܐܝܟܐ ܕܐܟܘܠ ܥܡ ܬܠܡܝܕܝ ܦܨܚܐ. 12
ܘܗܐ ܗܘ ܡܚܘܐ ܠܟܘܢ ܥܠܝܬܐ ܚܕܐ ܪܒܬܐ ܕܡܫܘܝܐ. ܬܡܢ
ܛܝܒܘ. 13 ܘܐܙܠܘ ܐܫܟܚܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܛܝܒܘ
ܦܨܚܐ. 14 ܘܟܕ ܗܘܐ ܥܕܢܐ. ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܐܣܬܡܟ. ܘܬܪܥܣܪ
ܫܠܝܚܐ ܥܡܗ. 15 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܪܓܬܐ ܪܓܬ. ܕܗܢܐ
ܦܨܚܐ ܐܟܘܠ ܥܡܟܘܢ ܥܕܠܐ ܐܚܫ. 16 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܓܝܪ. ܕܡܟܝܠ ܠܐ ܐܟܠܝܘܗܝ ܥܕܡܐ ܕܢܫܬܡܠܐ ܒܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ. 17 ܘܢܣܒ ܟܣܐ ܘܐܘܕܝ ܘܐܡܪ ܣܒܘ ܗܢܐ ܘܦܠܓܘܗܝ
ܒܝܢܬܟܘܢ 18 ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܡܢ ܝܠܕܐ
ܕܓܦܬܐ ܥܕܡܐ ܕܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 19 ܘܢܣܒ ܠܚܡܐ
ܘܐܘܕܝ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܗܢܘ ܦܓܪܝ ܕܚܠܦ
ܐܦܝܟܘܢ ܡܬܝܗܒ. ܗܕܐ ܗܘܝܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܠܡܥܗܕܢܘܬܝ.

EVANGELIUM

8. Et misit Jeschua Cipha & Juchanan: & dixit eis, Ite parate nobis Petscha, ut vescamur. 9. Illi verò dixerunt ei: Ubi vis tu ut paremus? 10. Dixit eis, Ecce, quum ingressi fueritis in civitatem, occurret vobis homo qui bajulat lagenam aquarum, ite post eum. 11. Et quò ingressus fuerit, dicite domino domus, Dominus noster dicit, Quæ est domus convivii ubi comedam Petscha cum discipulis meis? 12. Et ecce, ipse indicabit vobis cœnaculum magnum quod stratum est: ibi parate. 13. Et abeuntes invenerunt sicut dixerat eis: & paraverunt Petscha. 14. Et quum esset tempus, veniens Jeschua accubuit, & duodecim Apostoli cum eo. 15. Et ait eis, Desiderio desideravi ut hoc Petscha comederem vobiscum antequam paterer. 16. Dico enim vobis, quòd deinceps non comedam illud quousque compleatur in regno Dei. 17. Et accepit poculum, & gratias egit, ac dixit, Accipite hoc, & dividite inter vos. 18. Dico enim vobis quòd non bibam ex producto vitis usquedum venerit regnum Dei. 19. Et accepit panem, & gratias egit: & fregit, & dedit eis, ac dixit, Hoc est corpus meum quod pro vobis traditur: hoc estote facientes in memoriam mei.

20. Et

35. ܐܝܟ ܦܚܐ ܓܝܪ ܢܬܦܪܣ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ
ܥܠ ܐܦܘܗ̈ܝ ܕܟܠܗ ܐܪܥܐ. 36 ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܥܝܪܝܢ ܒܟܠܙܒܢ
ܘܡܨܠܝܢ. ܕܬܫܘܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܥܬܝܕܢ ܠܡܗܘܐ.
ܘܬܩܘܡܘܢ ܩܕܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 37 ܒܐܝܡܡܐ ܕܝܢ ܡܠܦ
ܗܘܐ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܒܠܠܝܐ ܢܦܩ ܗܘܐ ܒܐܬ ܒܛܘܪܐ ܕܡܬܩܪܐ
ܒܝܬ ܙܝܬܐ. 38 ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܡܩܕܡ ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܠܗܝܟܠܐ
ܠܡܫܡܥ ܡܠܬܗ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܟܒ ܀

1. ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܛܝܪܐ ܕܡܬܩܪܐ ܦܨܚܐ. 2
ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ. ܐܝܟܢܐ ܢܩܛܠܘܢܝܗܝ.
ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢ ܥܡܐ. 3 ܥܠ ܗܘܐ ܕܝܢ ܣܛܢܐ ܒܝܗܘܕܐ
ܕܡܬܩܪܐ ܣܟܪܝܘܛܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܡܢܝܢܐ ܕ
ܬܪܥܣܪ: 4 ܘܐܙܠ ܡܠܠ ܥܡ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ: ܘܥܡ
ܪܫܝ ܦܠܚܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܝܟ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ ܠܗܘܢ. 5 ܘܚܕܝܘ ܘܐܫܬܘܝܘ
ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܟܣܦܐ. 6 ܘܐܫܬܘܕܝ ܠܗܘܢ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ
ܦܘܪܣܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ ܠܗܘܢ ܒܠܥܕ ܡܢ ܥܡܐ ܀ 7 ܘܡܛܐ
ܝܘܡܐ ܕܦܛܝܪܐ: ܕܒܗ ܥܝܕܐ ܗܘܐ ܕܢܬܢܟܣ ܦܨܚܐ.

LUCÆ. CAP. XXI.

35. Nam ficut laqueus venatoris illaqueabit omnes qui ſedent ſuper faciem univerſæ terræ. 36. Eſtote ergo vigilantes omni tempore, & orantes ut digni ſitis ut fugiatis ab iſtis quæ futura ſunt, & conſiſtatis coram Filio hominis. 37. Interdiu autem docebat in templo, & noctu egrediebatur pernoctans in monte qui vocatur *mons* loci Olivarum. 38. Et univerſus populus præveniebat eum in templum ad audiendum ſermonem ejus.

CAPUT XXII.

1. Prope autem erat feſtum azymorum quod vocatur Petſcha. 2. Et quærebant ſummi ſacerdotes & Legiſperiti quomodo interficerent eum: timebant enim à populo. 3. Intraverat autem Satanah in Jihuda qui vocatur Secarjuta, qui erat è numero duodecim; 4. Et abiens loquutus eſt cum ſummis ſacerdotibus & Legiſperitis & principibus exercitus templi quomodo traderet eum ipſis. 5. Et gaviſi ſunt, & pacti ſunt quòd daturi eſſent ei argentum. 6. Et pollicitus eſt eis: & quærebat ſibi opportunitatem ut traderet eum ipſis ſine turba. 7. Et advenit dies azymorum in quô erat conſuetudo ut mactaretur Petſcha.

ܥܕܡܐ ܕܢܫܬܠܡܘܢ ܙܒܢܐ ܕܥܡܡܐ . 25 ܘܢܗܘܘܢ ܐܬܘܬܐ
ܒܫܡܫܐ ܘܒܣܗܪܐ . ܘܒܟܘܟܒܐ . ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܐܘܠܨܢܐ ܕܥܡܡܐ .
ܘܫܘܚܠܦ ܐܦܣܬܐ . ܡܢ ܬܘܗܬܐ ܕܩܠܐ ܕܝܡܐ . 26 ܘܙܘܥܐ ܕ
ܕܡܦܩ ܢܦܫܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ . ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܕܡܕܡ ܕܥܬܝܕ
ܕܢܐܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ . ܘܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܢܙܘܥܘܢ . 27 ܘܗܝܕܝܢ
ܢܚܙܘܢܗ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܒܥܢܢܐ : ܥܡ ܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ
ܘܫܘܒܚܐ ܪܒܐ . 28 ܡܐ ܕܝܢ ܕܫܪܝܢ ܗܠܝܢ
ܕܢܗܘܝܢ : ܐܬܠܒܒܘ ܘܐܪܝܡܘ ܪܫܝܟܘܢ . ܡܛܠ ܕܩܪܒ ܠܗ
ܦܘܪܩܢܟܘܢ . 29 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܬܠܐ . ܚܙܘ ܠܬܬܐ
ܘܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܢܐ . 30 ܕܡܐ ܕܡܦܪܥܝܢ : ܡܚܕܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܡܢܗܘܢ ܕܩܪܒ ܠܗ ܩܝܛܐ . 31 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܗܠܝܢ ܕܗܘܝܢ : ܕܥܘ ܕܩܪܝܒܐ ܗܝ ܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ . 32 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܠܐ ܬܥܒܪ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ :
ܥܕܡܐ ܕܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ . 33 ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ .
ܘܡܠܝ ܠܐ ܢܥܒܪܢ . 34 ܐܙܕܗܪܘ ܕܝܢ ܒܢܦܫܟܘܢ : ܕܠܐ
ܢܐܩܪܢ ܠܒܘܬܟܘܢ . ܒܐܘܟܠܣܐ . ܘܒܪܘܝܘܬܐ . ܘܒܪܢܝܐ
ܕܥܠܡܐ : ܘܡܢ ܫܠܝ ܬܩܘܡ ܥܠܝܟܘܢ ܝܘܡܐ ܗܘ .

EVANGELIUM

donec impleantur tempora Gentium. 25. Et erunt signa in sole & in luna, & in stellis, & in terra angustia Gentium, & complosio manuum præ stupore sonitus maris. 26. Et tremor extrudens animas filiorum hominis, præ metu ejus quod venturum est super terram: & commovebuntur virtutes cælorum. 27. Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nubibus cum potestate multa & gloria magna. 28. Quum autem incipient hæc fieri, bono animo estote, & attollite capita vestra: quia appropinquat liberatio vestra. 29. Et dicebat eis parabolam, Videte ficum & omnes arbores. 30. Quæ quum se produnt, statim ex eis intelligitis quod appropinquat æstas. 31. Ita etiam vos quum videritis hæc fieri: scitote quòd propè sit regnum Dei. 32. Ammin dico vobis quòd non præteribit generatio hæc donec omnia ista fiant. 33. Cælum & terra præteribunt, & verba mea non præteribunt. 34. Cavete autem vobisipsis, ne unquam graventur corda vestra crapula & ebrietate & solicitudine seculi: & repentè veniat super vos dies ille.

35. Nam

ܘܢܩܪܒܘܢܟܘܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܘܗܓܡܘܢܐ ܡܛܠ ܫܡܝ ܀ 13
ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܠܣܗܕܘܬܐ . 14 ܣܝܡܘ ܕܝܢ ܒܠܒܟܘܢ :
ܕܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܬܒܛܠܝܢ ܠܡܦܩ ܪܘܚܐ . 15 ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܬܠ
ܠܟܘܢ ܦܘܡܐ ܘܚܟܡܬܐ . ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܠܡܩܡ
ܠܘܩܒܠܗ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ . 16 ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ
ܕܝܢ ܐܒܗܝܟܘܢ ܘܐܚܝܟܘܢ . ܘܐܚܝܢܝܟܘܢ . ܘܪܚܡܝܟܘܢ .
ܘܢܡܝܬܘܢ ܡܢܟܘܢ . 17 ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܝܢ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ
ܡܛܠ ܫܡܝ . 18 ܘܡܙܠܬܐ ܡܢ ܪܫܟܘܢ ܠܐ ܬܐܒܕ : 19 ܒ
ܡܣܝܒܪܢܘܬܟܘܢ ܩܢܘ ܢܦܫܬܟܘܢ . 20 ܡܐ ܕܝܢ
ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܚܕܝܪܐ ܠܗ ܡܫܪܝܬܐ : ܗܝܕܝܢ ܕܥܘ ܕܡܛܝ
ܠܗ ܚܘܪܒܢܗ . 21 ܗܝܕܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܗܘܕ ܐܢܘܢ ܢܥܪܩܘܢ
ܠܛܘܪܐ . ܘܐܝܠܝܢ ܕܒܓܘܗ ܐܢܘܢ ܢܥܪܩܘܢ . ܘܕܒܩܘܪܝܐ ܠܐ
ܢܥܠܘܢ ܠܗ . 22 ܡܛܠ ܕܝܘܡܬܐ ܐܢܘܢ ܗܠܝܢ ܕܬܒܥܬܐ . ܕܢܫܬܠܡ
ܟܠ ܡܐ ܕܟܬܝܒ . 23 ܘܝ ܕܝܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܛܢܢ . ܘܠܐܝܠܝܢ
ܕܡܝܢܩܢ ܒܗܘܢ ܒܝܘܡܬܐ . ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܐܘܠܨܢܐ ܪܒܐ ܒܐܪܥܐ :
ܘܪܘܓܙܐ ܥܠ ܥܡܐ ܗܢܐ . 24 ܘܢܦܠܘܢ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ .
ܘܢܫܬܒܘܢ ܠܟܠ ܐܬܪ . ܘܐܘܪܫܠܡ ܬܗܘܐ ܕܝܫܐ ܡܢ ܥܡܡܐ :

& præsentabunt vos ante reges & præsides propter nomen meum. 13. Erit autem vobis in testimonium.
14. Ponite verò in corde vestro ut non sitis instructi ad proferendum defensionem. 15. Ego enim dabo
vobis os, & sapientiam contra quàm non poterunt consistere omnes inimici vestri. 16. Tradent autem
vos parentes vestri & fratres vestri & cognati vestri, & amici vestri, & morte afficient *aliquos* ex vobis.
17. Et eritis exosi ab omni homine propter nomen meum. 18. At capillus ex capite vestro non peribit.
19. Per patientiam autem vestram possidebitis animam vestram. 20. Quum autem videritis Urischelem quòd cingat eam exercitus, tunc scitote quòd appropinquat ei ruina ejus. 21. Tunc ii qui in Judæa erunt, fugient in montem: & qui in medio ejus erunt, aufugient: & qui in agris, non ingredientur in eam.
22. Et dies isti *dies* sunt ultionis, ut quicquid scriptum est perficiatur. 23. Væ autem iis quæ in utero habent, & iis quæ lactant in illis diebus. erit enim angustia magna in terra, & ira super populum hunc. 24.
Et cadent in ore gladii, & captivi ducentur in omnem locum. Et Urischelem calcabitur à Gentibus,

ܒܝܬ ܩܘܪܒܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܡܚܣܝܪܘܬܗ ܟܠܗ
ܕܩܢܝܐ ܗܘܐ ܐܪܡܝܬܗ ܀ 5 ܘܟܕ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܐܢܫܝܢ ܥܠ
ܗܝܟܠܐ ܕܒܟܐܦܐ ܫܦܝܪܬܐ ܘܒܩܘܪܒܢܐ ܡܨܒܬ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. 6 ܗܠܝܢ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܢܐܬܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܒܗܘܢ
ܠܐ ܬܫܬܒܩ ܟܐܦ ܥܠ ܟܐܦ ܕܠܐ ܬܫܬܪܐ ܀ 7 ܘܡܫܐܠܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܠܦܢܐ. ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ.
ܘܡܢܐ ܗܝ ܐܬܐ ܡܐ ܕܩܪܝܒܢ ܗܠܝܢ ܕܢܗܘܝܢ. 8 ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܝ:
ܘܢܐܡܪܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ. ܘܙܒܢܐ ܩܪܒ. ܠܐ ܕܝܢ ܬܐܙܠܘܢ
ܒܬܪܗܘܢ. 9 ܘܡܐ ܕܫܡܥܬܘܢ ܩܪܒܐ ܘܫܓܘܫܝܐ ܠܐ
ܬܕܚܠܘܢ. ܥܬܝܕܢ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܠܘܩܕܡ ܕܢܗܘܝܢ. ܐܠܐ
ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܛܬ ܫܘܠܡܐ. 10 ܢܩܘܡ ܓܝܪ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ.
ܘܡܠܟܘ ܥܠ ܡܠܟܘ. 11 ܘܙܘܥܐ ܪܘܪܒܐ ܢܗܘܘܢ ܒܕܘܟ ܕܘܟ.
ܘܟܦܢܐ ܘܡܘܬܢܐ. ܘܢܗܘܘܢ ܕܚܠܬܐ ܘܫܘܓܫܐ. ܘܐܬܘܬܐ
ܪܘܪܒܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܬܚܙܝܢ. ܘܣܬܘܐ ܪܘܪܒܐ ܢܗܘܘܢ. 12
ܩܕܡ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܢܪܡܘܢ ܥܠܝܟܘܢ ܐܝܕܝܐ. ܘ
ܢܪܕܦܘܢܟܘܢ. ܘܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܠܟܢܘܫܬܐ ܘܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ.

in locum oblationis Dei. hæc verò ex penuria sua omne quod possidebat injecit. 5. Et quum dicerent quidam de templo quòd lapidibus pulcris & oblationibus ornatum esset, dixit eis Jeschua, 6. Hæc sunt quæ spectatis vos? venient dies in quibus non relinquetur lapis super lapidem, qui non diruatur. 7. Et interrogabant, ac dicebant, Præceptor, quando hæc fient? & quod est signum quòd appropinquant hæc ut fiant? 8. Ipse verò dixit eis, Videte ne erretis. multi enim venient in nomine meo, & dicent, Ego sum Christus: & tempus appropinquat. ne autem iveritis post eos. 9. Et quum audiveritis bella & tumultus, ne timeatis: futurum est enim ut hæc prius fiant, sed nondum appropinquavit finis. 10. Surget enim gens contra gentem, & regnum contra regnum: 11. Et *terræ* motus magni erunt in singulis locis, & fames, & mortes: & erunt terrores & propulsationes, & signa magna conspicientur de cælo, & tempestates magnæ erunt. 12. Ante omnia autem hæc injicient vobis manus, & persequentur vos, & tradent vos in synagogas, & in domum vinctorum, &

ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ ܫܦܝܪ ܐܡܪܬ. 40 ܘܠܐ ܬܘܒ ܐܡܪܚܘ
ܠܡܫܐܠܘܬܗ ܥܠ ܡܕܡ. 41 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ
ܐܡܪܝܢ ܣܦܪܐ ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܕܒܪܗ ܗܘ ܕܕܘܝܕ. 42 ܘܗܘ ܕܘܝܕ
ܐܡܪ ܒܟܬܒܐ ܕܡܙܡܘܪܐ. ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ. ܬܒ ܠܟ ܡܢ
ܝܡܝܢܝ. 43 ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܘܒܫܐ ܠܪ̈ܓܠܝܟ. 44
ܐܢ ܕܝܢ ܕܘܝܕ ܡܪܐ ܠܗ ܩܪܐ. ܐܝܟܢܐ ܒܪܗ ܗܘ. 45 ܘܟܕ
ܫܡܥ ܟܠܗ ܥܡܐ ܗܘܐ. ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ 46 ܐܙܕܗܪܘ
ܡܢ ܣܦܪܐ ܕܨܒܝܢ ܠܡܗܠܟܘ ܒܐܣܛܠܐ. ܘܪܚܡܝܢ ܫܠܡܐ
ܒܫܘܩܐ. ܘܪܝܫ ܡܘܬܒܐ ܒܟܢܘܫܬܐ. ܘܪܝܫ ܣܡܟܐ ܒ
ܚܫܡܝܬܐ. 47 ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ ܒܬܐ ܕܐܪ̈ܡܠܬܐ. ܒܥܠܬܐ
ܕܡܘܪܟܝܢ ܨܠܘܬܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܢܩܒܠܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ.

ܩܦܠܐܘܢ ܟܐ

1 ܚܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܒܥܬܝܪܐ ܐܢܘܢ ܕܪܡܝܢ ܗܘܘ ܒܝܬ
ܓܙܐ ܩܘܪܒܢܝܗܘܢ. 2 ܚܙܐ ܐܦ ܐܪܡܠܬܐ ܚܕܐ ܡܣܟܢܬܐ.
ܕܐܪܡܝܬ ܬܪܬܝܢ ܡܥܝܢ. 3 ܘܐܡܪ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
ܕܗܕܐ ܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ. ܐܪܡܝܬ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ. 4
ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܗܠܝܢ. ܡܢ ܡܐ ܕܝܬܝܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܪܡܝܘ

LUCÆ CAP. XX.

& dixerunt ei, Præceptor, benè dixisti. 40. Neque rursus ausi sunt interrogare eum de re aliqua. 41. Et dicebat eis, Quomodo dicunt Legisperiti de Christo quòd filius est Davidis? 42. Et ipse David dicit in libro Psalmorum, Dixit Dominus Domino meo, Sede à dextra mea, 43. Usque dum posuero inimicos tuos sub pedibus tuis? 44. Si igitur David vocavit eum Dominum meum, quomodo filius ejus est? 45. Et quum universus populus audiret, dixit discipulis suis, 46. Cavete à Legisperitis, qui volunt ambulare in stolis, & amant pacem in plateis, & primos consessuum in synagogis, & primos accubituum in cœnis. 47. Qui comedunt domos viduarum, prætextu quòd prolixas faciunt precationes suas. ipsi accipient judicium majus.

CAPUT XXI.

1. Intuitus est autem Jeschua divites illos qui injiciebant in gazophylacium oblationes suas. 2. Et vidit etiam viduam unam pauperem quæ injecit octavas *partes* duas: 3. Et dixit, Verè dico vobis, quòd hæc vidua pauper injecit amplius quàm ullus. 4. Omnes enim hi ex eo quod supererat eis, injecerunt

ܕܐܢ ܐܢܫ ܢܡܘܬ ܐܚܘܗܝ ܘܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܘܠܐ ܒܢܝܐ܂ ܢܣܒ
ܐܚܘܗܝ ܐܢܬܬܗ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ܂ 29 ܫܒܥܐ ܕܝܢ
ܐܚܝܢ ܐܝܬ ܗܘܘ܂ ܘܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ܂ ܘܡܝܬ ܕܠܐ ܒܢܝܐ܂
30 ܘܢܣܒܗ ܬܪܝܢ ܠܐܢܬܬܗ܂ ܘܗܢܐ ܡܝܬ ܕܠܐ ܒܢܝܐ܂ 31 ܘ
ܬܠܬܐ ܬܘܒ ܢܣܒܗ܂ ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܫܒܥܬܝܗܘܢ܂
ܘܡܝܬܘ ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܒܢܝܐ܂ 32 ܘܡܝܬܬ ܒܚܪܬܐ ܐܦ ܐܢܬܬܐ܂
33 ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ ܕܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ܂ ܫܒܥܬܝܗܘܢ
ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ܂ 34 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܒܢܝܗ ܕܥܠܡܐ
ܗܢܐ ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ܂ ܘܢܫܐ ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ܂ 35 ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܕܫܘܘ ܠܥܠܡܐ ܗܘ܂ ܘܠܩܝܡܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ܂ ܠܐ
ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ܂ ܘܐܦ ܠܐ ܢܫܐ ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ܂ 36 ܐܦܠܐ ܓܝܪ
ܬܘܒ ܠܡܡܬ ܡܫܟܚܝܢ ܐܝܟ ܡܠܐܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܓܝܪ܂ ܘܒܢܝܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܐܠܗܐ܂ ܡܛܠ ܕܗܘܘ ܒܢܝܐ ܕܩܝܡܬܐ܂ 37 ܕܩܝܡܝܢ
ܕܝܢ ܡܝܬܐ ܐܦ ܡܘܫܐ ܚܘܝ܂ ܐܕܟܪ ܓܝܪ ܒܣܢܝܐ ܟܕ ܐܡܪ܂
ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܘܐܠܗܗ ܕܐܝܣܚܩ ܘܐܠܗܗ
ܕܝܥܩܘܒ܂ 38 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܕܡܝܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝܐ܂ ܟܠܗܘܢ
ܓܝܪ ܠܗ ܚܝܝܢ܂ 39 ܘܥܢܘ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪܐ

EVANGELIUM

alicujus moriatur frater, cui sit uxor absque filiis, accipiat frater ejus uxorem ejus, & exsuscitet semen fratri suo. 29. Septem autem fratres erant, & primus accepit uxorem, & mortuus est absque filiis. 30. Et accepit eam secundus in uxorem suam, & ipse mortuus est absque filiis. 31. Et tertius rursus accepit eam, & similiter quoque illi septem, & mortui sunt, neque reliquerunt filios. 32. Et mortua est novissimè etiam mulier. 33. In resurrectione ergo, cujus ex eis erit uxor? ipsi enim septem acceperunt eam. 34. Dixit eis Jeschua, Filii seculi hujus accipiunt uxores, & uxores fiunt viris: 35. Illi verò qui illo seculo digni sunt, & resurrectione quæ est à mortuis, non accipiunt uxores, neque etiam uxores fiunt maritis. 36. Neque enim rursus mori possunt. nam sicut Angeli sunt: & filii sunt Dei, quia fuerunt filii resurrectionis. 37. Quòd verò resurgant mortui, etiam Musche declaravit, Commemoravit enim in rubo, quum diceret, Dominus Deus Abraham, & Deus Ischak, & Deus Jaakub. 38. Deus autem non est mortuorum, sed viventium: omnes enim vivunt ei. 39. Et responderunt quidam ex Legisperitis,

&

18 ܘܟܠ ܡܢ ܕܢܦܠ ܥܠ ܗܝ ܟܐܦܐ ܢܬܪܥܥ . ܘܟܠ ܡܢ
ܕܗܝ ܬܦܠ ܥܠܘܗܝ ܬܕܪܝܘܗܝ . 19 ܒܥܘ ܗܘܘ ܕܝܢ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܕܢܪܡܘܢ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܝܐ ܒܗܝ ܫܥܬܐ . ܘܕܚܠܘ
ܡܢ ܥܡܐ . ܝܕܥܘ ܓܝܪ ܕܥܠܝܗܘܢ ܐܡܪ ܡܬܠܐ ܗܢܐ . 20 ܘܫܕܪܘ
ܠܘܬܗ . ܓܫܘܫܐ ܕܡܬܕܡܝܢ ܠܙܕܝܩܐ ܕܢܐܚܕܘܢܗ ܒܡܠܬܐ .
ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܕܝܢܐ . ܘܠܫܘܠܛܢܐ ܕܗܓܡܘܢܐ . 21
ܘܫܐܠܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܡܠܦܢܐ ܝܕܥܝܢ ܕܬܪܝܨܐܝܬ ܡܢ
ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܘܡܠܦ ܐܢܬ ܘܠܐ ܢܣܒ ܐܢܬ ܒܐܦܐ . ܐܠܐ
ܒܩܘܫܬܐ ܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ . 22 ܫܠܝܛ ܠܢ
ܕܢܬܠ ܟܣܦ ܪܫܐ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ . 23 ܗܘ ܕܝܢ ܐܣܬܟܠ
ܢܟܠܗܘܢ ܘܐܡܪ . ܡܢܐ ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ . 24 ܚܘܘܢܝ
ܕܝܢܪܐ ܕܡܢ ܐܝܬ ܒܗ ܨܠܡܐ ܘܟܬܒܐ . ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܕܩܣܪ . 25 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ . ܗܒܘ ܗܟܝܠ ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ
ܘܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ . 26 ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܐܚܕ ܡܢܗ ܡܠܬܐ
ܩܕܡ ܥܡܐ . ܘܐܬܕܡܪܘ ܥܠ ܦܬܓܡܗ ܘܫܬܩܘ ܀ 27 ܘܩܪܒܘ
ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܙܕܘܩܝܐ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܩܝܡܬܐ ܠܝܬ :
ܘܫܐܠܘܗܝ 28 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܡܠܦܢܐ : ܡܘܫܐ ܟܬܒ ܠܢ :

LUCÆ. CAP. XX.

18. Et omnis qui ceciderit super ipsum lapidem, conteretur: & omnis super quem ille cadet, disperget eum. 19. Quærebant autem summi sacerdotes & Legisperiti ut injicerent in eum manus eadem hora, & timuerunt à populo. cognoverunt enim quod de eis loquutus esset parabolam hanc. 20. Et miserunt ad eum exploratores simulantes se tamquam justos, ut carperent eum in sermone, & traderent eum judicio & potestati Præsidis. 21. Et interrogaverunt eum, ac dixerunt ei, Præceptor, novimus quòd rectè loqueris, & doces, & non assumis vultum, sed in veritate viam Dei doces: 22. Licet nobis ut demus argentum capitationis Cæsari, an non? 23. Ipse autem intellexit astutiam eorum: & dixit, Quid vos tentatis me? 24. Ostendite mihi denarium, Cujus est in eo imago & descriptio? Illi autem dixerunt, Cæsaris. 25. Dixit eis Jeschua, Date igitur *quæ sunt* Cæsaris, Cæsari, & *quæ* Dei, Deo. 26. Et non potuerunt carpere ex eo verbum coram populo: & mirati sunt super responso ejus, & tacuerunt. 27. Accesserunt autem quidam ex Zaddukæis, qui dicunt quòd resurrectio non est: & interrogaverunt eum, 28. Ac dixerunt ei, Præceptos, Musche scripsit nobis quòd si

ܐܝܟܐ ܗܝ. 8 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܦ ܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. 9 ܘܫܪܝ ܠܡܐܡܪ
ܠܥܡܐ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܢܨܒ ܟܪܡܐ ܘܐܘܚܕܗ
ܠܦܠܚܐ. ܘܐܬܪܚܩ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ. 10 ܘܒܙܒܢܐ ܫܕܪ ܥܒܕܗ
ܠܘܬ ܦܠܚܐ: ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܐ. ܦܠܚܐ ܕܝܢ
ܡܚܐܘܗܝ ܘܫܕܪܘܗܝ ܟܕ ܣܦܝܩ. 11 ܘܐܘܣܦ ܫܕܪ ܠܥܒܕܗ
ܐܚܪܢܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܗܘ: ܡܚܐܘܗܝ ܘܨܥܪܘܗܝ
ܘܫܕܪܘܗܝ ܟܕ ܣܦܝܩ. 12 ܘܐܘܣܦ ܫܕܪ ܕܬܠܬܐ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܐܦ ܠܗܘ ܠܘܟܘܗܝ ܘܐܦܩܘܗܝ. 13 ܐܡܪ ܡܪܐ ܟܪܡܐ.
ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܐܫܕܪ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ: ܟܒܪ ܢܚܙܘܢܝܗܝ ܘܢܬܟܚܕܘܢ ܡܢܗ.
14 ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܝܢ ܦܠܚܐ: ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ
ܘܐܡܪܝܢ: ܗܢܘ ܝܪܬܐ. ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ ܘܬܗܘܐ ܝܪܬܘܬܐ ܕܝܠܢ.
15 ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܟܪܡܐ ܘܩܛܠܘܗܝ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ
ܢܥܒܕ ܠܗܘܢ ܡܪܐ ܟܪܡܐ. 16 ܢܐܬܐ ܘܢܘܒܕ ܠܦܠܚܐ ܗܢܘܢ:
ܘܢܬܠ ܟܪܡܐ ܠܐܚܪܢܐ: ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܠܐ ܬܗܘܐ ܗܕܐ.
17 ܗܘ ܕܝܢ ܚܪ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܘܡܢܐ ܗܝ ܗܝ ܕܟܬܝܒܐ:
ܕܟܐܦܐ ܕܐܣܠܝܘܗ ܒܢܝܐ. ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܝܫ ܩܪܢܬܐ.

EVANGELIUM

unde sit. 8. Dixit ei Jeschua, Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio. 9. Et cœpit dicere populo parabolam hanc, Homo quidam *erat* qui plantavit vineam, & possidendam tradidit eam agricolis, & peregrinatus est tempore multo. 10. Et in tempore misit servum suum ad agricolas, ut darent ei de fructibus vineæ. Agricolæ autem percusserunt eum, & remiserunt eum inanem. 11. Et adjecit, & misit servum suum alium: illi autem etiam ipsum percusserunt & ignominia affecerunt, & remiserunt eum vacuum. 12. Et adjecit, & misit tertium; illi autem etiam ipsum contuderunt, & ejecerunt eum. 13. Dixit dominus vineæ, Quid faciam? mittam filium meum dilectum: jam videbunt eum, & abscondent se. 14. Quum autem vidissent eum agricolæ, ratiocinabantur apud semetipsos, & dicebant, Iste est hæres: venite, occidamus eum: & erit hæreditas nostra. 15. Et ejecerunt eum extra vineam, & occiderunt eum. Quid igitur illis faciet dominus vineæ? 16. Veniet, & perdet agricolas istos, & dabit vineam aliis. Quum autem audivissent, dixerunt, Ne sit hoc. 17. Ipse autem intuitus est eos, & dixit, Et quid est quod scriptum est? Lapis quem reprobaverunt ædificantes, is factus est præcipuum cornu anguli.

18. Et

46 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܗܘ ܐܢܬܘܢ.
ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ ܡܥܪܬܐ ܕܓܝܣܐ. 47 ܘܗܘ
ܡܠܦ ܗܘܐ ܟܠ ܝܘܡ ܒܗܝܟܠܐ. ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܣܦܪܐ
ܘܪ̈ܫܝܐ ܕܥܡܐ. ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܘܒܕܘܬܗ. 48 ܘܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܡܢܐ ܢܥܒܕܘܢ ܠܗ. ܟܠܗ ܓܝܪ ܥܡܐ ܬܠܐ
ܗܘܐ ܒܗ ܠܡܫܡܥܗ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܟ ✣

1 ܘܗܘܐ ܒܚܕ ܡܢ ܝܘܡܬܐ. ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ ܠܥܡܐ
ܘܡܣܒܪ. ܩܡܘ ܠܘܩܒܠܗ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܥܡ ܩܫܝܫܐ
2 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܡܪ ܠܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ.
ܘܡܢܘ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ. 3 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܘܐܡܪܘ ܠܝ. 4
ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘܬ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ.
5 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܕܐܢ
ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܐܡܪ ܠܢ. ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ.
6 ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ. ܪܓܡ ܠܢ ܥܡܐ ܟܠܗ. ܡܦܣܝܢ
ܓܝܪ ܕܝܘܚܢܢ ܢܒܝܐ ܗܘ. 7 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ ܡܢ

LUCÆ, CAP. XIX.

46. Et dixit eis, Scriptum est, Domus mea, domus orationis est: vos autem fecistis eam speluncam latronum. 47. Et ipse docebat quotidie in templo: summi autem sacerdotes, & Legisperiti, & seniores populi quærebant perdere eum. 48. Et non inveniebant quid facerent ei: universus enim populus appensus erat ei ut audiret eum.

CAPUT XX.

1. Factumque est in uno ex diebus, quum doceret in templo, & evangelizaret, surrexerunt adversus eum summi sacerdotes & Legisperiti cum senioribus: 2. Et dixerunt ei, Dic nobis in qua potestate hæc facis, & quis est qui dedit tibi potestatem hanc. 3. Respondit Jeschua, & dixit eis, Interrogabo vos ego quoque sermonem, & dicite mihi, 4. Baptismus Juchanan è cælo erat, an ex filiis hominis? 5. Illi autem ratiocinabantur in seipsis, & dicebant, Si dixerimus, E cælo: dicet nobis, Et quare non credidistis ei? 6. Si verò dixerimus, Ex filiis hominis, lapidabit nos populus universus: persuasi enim sunt quòd Juchanan Propheta sit. 7. Et dixerunt ei, Non novimus

35 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܐܪܡܝܘ ܥܠ ܥܝܠܐ ܡܐܢܝܗܘܢ:
ܘܐܪܟܒܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܥܠܘܗܝ: 36 ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠ: ܦܪܣܝܢ
ܗܘܘ ܡܐܢܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ. 37 ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܡܚܬܬܐ ܕܛܘܪܐ
ܕܒܝܬ ܙܝܬܐ: ܫܪܝܘ ܟܠܗ ܟܢܫܐ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܚܕܝܢ:
ܘܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ. ܥܠ ܟܠ ܚܝܠܐ ܕܚܙܘ. 38
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ.
ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܒܡܪܘܡܐ. 39 ܐܢܫܐ ܕܝܢ ܡܢ ܦܪܝܫܐ
ܡܢ ܟܢܫܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܪܒܢ ܟܐܐ ܒܬܠܡܝܕܝܟ.
40 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܢ ܗܠܝܢ ܢܫܬܩܘܢ
ܟܐܦܐ ܢܩܥܝܢ :: 41 ܘܟܕ ܩܪܒ ܘܚܙܗ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܒܟܐ
ܥܠܝܗ 42 ܘܐܡܪ. ܐܠܘ ܝܕܥܬܝ ܐܢܬܝ ܕܠܫܠܡܟܝ
ܐܦܠܘ ܒܗܢܐ ܝܘܡܟܝ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܬܟܣܝ ܠܗ
ܡܢ ܥܝܢܝܟܝ: 43 ܢܐܬܘܢ ܓܝܪ ܝܘܡܬܐ: ܕܢܚܕܪܘܢܟܝ
ܒܥܠܕܒܒܝܟܝ. ܘܢܐܠܨܘܢܟܝ ܡܢ ܟܠ ܕܘܟ. 44 ܘ
ܢܣܚܦܘܢܟܝ ܘܠܒܢܝܟܝ ܒܓܘܟܝ. ܘܠܐ ܢܫܒܩܘܢ ܒܟܝ
ܟܐܦ ܥܠ ܟܐܦ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܬܝ ܙܒܢܐ ܕܣܘܥܪܢܟܝ. 45 ܘܟܕ
ܥܠ ܠܗܝܟܠܐ. ܫܪܝ ܠܡܦܩܘ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܒܗ ܘܕܙܒܢܝܢ.

EVANGELIUM

35. Et adduxerunt eum ad Jeschua, & injecerunt super pullum vestimenta sua, & equitare fecerunt Jeschua super eum. 36. Dum autem proficisceretur, expandebant vestimenta sua in via. 37. Et quum appropinquavit ad descensum montis loci Olivarum, cœperunt universa turba discipulorum lætari, & glorificare Deum voce elata super omnibus virtutibus quas vidissent. 38. Et dicebant, Benedictus est rex qui venit in nomine Domini: pax in cælo, & gloria in excelsis. 39. Quidam autem ex Pharisæis è medio turbarum dixerunt ei, Domine mi, objurga discipulos tuos. 40. Dixit eis, Dico vobis quòd si ii tacuerint, lapides clamabunt. 41. Et quum appropinquaret, & videret ipsam urbem, flevit super eam. 42. Ac dixit, O si cognosceres hæc quæ sunt pacis tuæ, saltem in hoc die tuo: nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. 43. Venient autem tibi dies quibus circumdabunt te inimici tui, & coarctabunt te undique. 44. Et subvertent te & filios tuos in medio tui, neque relinquent in te lapidem super lapidem, propterea quòd non noveris tempus visitationis tuæ. 45. Et quum ingressus esset in templum, cœpit ejicere eos qui vendebant in illo, & qui emebant.

46. Et

ܘܠܩܝܡܝܢ ܩܕܡܘܗܝ ܐܡܪ. ܫܩܘܠܘ ܡܢܗ ܡܢܝܐ܆ ܘܗܒܘ ܠܗܘ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܣܪܐ ܡܢܝܢ. 25 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܢ܆ ܐܝܬ
ܠܗ ܥܣܪܐ ܡܢܝܢ. 26 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ. ܘܡܢ ܗܘ ܕܠܝܬ
ܠܗ܆ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ. 27 ܒܪܡ ܠܗܠܝܢ
ܒܥܠܕܒܒܝ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܨܒܘ ܕܐܡܠܟ ܥܠܝܗܘܢ܆
ܐܝܬܘ ܐܢܘܢ ܘܩܛܘܠܘ ܐܢܘܢ ܩܕܡܝ܀ 28 ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ
ܝܫܘܥ܆ ܢܦܩ ܠܩܕܡܘܗܝ ܕܢܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ 29 ܘܟܕ
ܡܛܐ ܠܒܝܬ ܦܐܓܐ ܘܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܥܠ ܓܢܒ ܛܘܪܐ
ܕܡܬܩܪܐ ܕܒܝܬ ܙܝܬܐ܆ ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ 30 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܙܠܘ ܠܩܘܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܢ. ܘܟܕ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܗܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܝܠܐ ܕܐܣܝܪ܆ ܕܡܢ ܡܬܘܡ ܠܐ ܪܟܒ
ܥܠܘܗܝ. ܫܪܘ ܐܝܬܘܗܝ. 31 ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܫܐܠܟܘܢ ܠܡܢܐ
ܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ܆ ܗܟܢܐ ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܠܡܪܢ ܡܬܒܥܐ.
32 ܘܐܙܠܘ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܠܚܘ ܘܐܫܟܚܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ.
33 ܘܟܕ ܫܪܝܢ ܠܗ ܠܥܝܠܐ܆ ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܡܪܘܗܝ. ܡܢܐ
ܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܥܝܠܐ ܗܢܐ. 34 ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܕܠܡܪܢ ܡܬܒܥܐ.

LUCÆ. CAP. XIX.

qui stabant ante se, dixit, Accipite ab eo minam, & date ei apud quem sunt decem minæ. 25. Dicut ei, Domine noster, sunt penes eum decem minæ. 26. Dixit illis, Dico vobis quòd omni cui est, dabitur: ab eo autem cui non est, etiam quod est ei, auferetur. 27. Veruntamen illos inimicos meos, qui noluerunt ut regnarem super eos, adducite, & interficite eos coram me. 28. Et quum dixisset hæc Jeschua, progressus est ut proficisceretur Urischelem. 29. Et quum appropinquasset Beth-Phageh, & Beth-Aniah juxta montem qui vocatur *mons* loci Olivarum, misit duos ex discipulis suis: 30. Ac dixit eis, Ite in pagum illum qui contra nos est: & quum intrabitis, ecce, invenietis pullum qui alligatus est, super quem nunquam homo equitavit: solventes adducite eum. 31. Et si quis interroget vos, Quare solvitis illum? sic dicite ei, Domino nostro necessarius est. 32. Et abierunt ii qui missi sunt: & invenerunt sicut dixerat eis. 33. Quumque solverent pullum, dixerunt eis domini ejus, Quid solvitis pullum istum? 34. Et dixerunt eis, Quia Domino nostro necessarius est.

ܡܢܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܬܬܓܪܘ ܥܕ ܐܬܐ ܐܢܐ. 14 ܒܢܝ ܡܕܝܢܬܗ
ܕܝܢ ܣܢܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܫܕܪܘ ܐܝܙܓܕܐ ܒܬܪܗ ܘܐܡܪܝܢ: ܠܐ
ܨܒܝܢܢ ܕܢܡܠܟ ܥܠܝܢ ܗܢܐ. 15 ܘܟܕ ܢܣܒ ܡܠܟܘܬܐ
ܘܗܦܟ. ܐܡܪ ܕܢܩܪܘܢ ܠܗ ܗܢܘܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ
ܟܣܦܐ: ܕܢܕܥ ܟܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܡܢܐ ܐܬܬܓܪ. 16 ܘܐܬܐ
ܩܕܡܝܐ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ: ܡܢܝܟ ܥܣܪ ܡܢܝܢ ܐܘܬܪ. 17 ܐܡܪ
ܠܗ. ܐܘܐ ܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܕܒܩܠܝܠ ܐܫܬܟܚܬ ܡܗܝܡܢ:
ܬܗܘܐ ܫܠܝܛ ܥܠ ܥܣܪ ܟܪܟܝܢ. 18 ܘܐܬܐ ܕܬܪܝܢ ܘܐܡܪ.
ܡܪܝ: ܡܢܝܟ ܚܡܫ ܡܢܝܢ ܥܒܕܬ. 19 ܐܡܪ ܐܦ ܠܗܢܐ. ܐܦ
ܐܢܬ ܬܗܘܐ ܫܠܝܛ ܥܠ ܚܡܫ ܟܪܟܝܢ. 20 ܘܐܬܐ ܐܚܪܢܐ
ܘܐܡܪ. ܡܪܝ: ܗܐ ܡܢܝܟ ܗܝ ܕܐܝܬ ܗܘܬ ܠܘܬܝ ܟܕ ܣܝܡܐ
ܒܣܘܕܪܐ. 21 ܕܚܠܬ ܓܝܪ ܡܢܟ ܕܓܒܪܐ ܐܢܬ ܩܫܝܐ. ܘܫܩܠ
ܐܢܬ ܡܕܡ ܕܠܐ ܣܡܬ. ܘܚܨܕ ܐܢܬ ܡܕܡ ܕܠܐ ܙܪܥܬ. 22 ܐܡܪ
ܠܗ. ܡܢ ܦܘܡܟ ܐܕܘܢܟ ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ. ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܠܝ
ܕܓܒܪܐ ܐܢܐ ܩܫܝܐ: ܘܫܩܠ ܐܢܐ ܡܕܡ ܕܠܐ ܣܡܬ. ܘܚܨܕ ܐܢܐ
ܡܕܡ ܕܠܐ ܙܪܥܬ. 23 ܠܡܢܐ ܠܐ ܝܗܒܬ ܟܣܦܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ.
ܘܐܢܐ ܐܬܐ ܗܘܝܬ ܘܬܒܥ ܗܘܝܬ ܠܗ ܥܡ ܪܒܝܬܗ. 24 ܘܠܗܢܘܢ

minas,ac dixit eis,Negotiamini donec veniam. 14. Filii autem civitatis ejus oderant eum, & miserunt nuncios post eum,ac dixerunt,Nolumus ut regnet super nos iste. 15. Et quum accepisset regnum: & reversus esset, dixit ut vocarent ad se illos servos suos quibus dederat argentum, ut cognosceret quid quisque illorum negotiatus esset. 16. Et venit primus,ac dixit,Domine mi,mina tua decem minas lucrifecit. 17. Dixit ei,Euge serve bone: quia in modico inventus es fidelis,eris potestatem habens super decem opida. 18. Et venit secundus,ac dixit,Domine mi,Mina tua quinque minas fecit. 19. Dixit etiam huic,Etiam tu eris potestatem habens super quinque opida. 20. Et venit alius,ac dixit,Domine mi, ecce mina tua illa quæ erat apud me,posita est in linteo. 21. Timui enim abs te,quòd homo sis durus, & tollas id quod non posuisti,ac metas id quod nón seminasti. 22. Dixit ei,Ex ore tuo te judicabo,serve male. noveras me,quòd homo sim durus,& tollam id quod non posui,& metam id quod non seminavi. 23. Quare non dedisti argentum meum ad mensam? & ego venissem,& exegissem eam cum usuris suis. 24. Et illis qui

ܕܢܚܙܐ ܠܝܫܘܥ ܡܢܘ. ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܡܛܠ
ܕܒܩܘܡܬܗ ܙܥܘܪ ܗܘܐ ܙܟܝ. 4 ܘܪܗܛ ܩܕܡܘܗܝ ܠܝܫܘܥ.
ܘܤܠܩ ܠܗ ܠܬܘܬܐ ܚܓܝܪܬܐ ܕܢܚܙܝܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܒܗ
ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܥܒܪ. 5 ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗ ܠܕܘܟܬܐ ܝܫܘܥ.
ܚܙܝܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܬܚܦܛ ܚܘܬ ܙܟܝ. ܝܘܡܢܐ ܓܝܪ ܘܠܐ
ܕܒܒܝܬܟ ܐܗܘܐ. 6 ܘܐܬܚܦܛ ܢܚܬ ܘܩܒܠܗ ܟܕ ܚܕܐ. 7 ܘܟܕ
ܚܙܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ. ܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܠܘܬ ܓܒܪܐ
ܚܛܝܐ ܥܠ ܫܪܐ. 8 ܩܡ ܕܝܢ ܙܟܝ ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. ܗܐ ܡܪܝ
ܦܠܓܗ ܕܩܢܝܢܝ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܡܤܟܢܐ. ܘܠܟܠܢܫ ܡܕܡ
ܕܥܠܒܬܗ ܒܐܪܒܥܐ ܦܪܥ ܐܢܐ. 9 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܝܘܡܢܐ
ܗܘܐ ܚܝܐ ܠܒܝܬܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܢܐ ܒܪܗ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ.
10 ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܢܒܥܐ ܘܢܚܐ ܠܗܘ ܕܐܒܝܕ
ܗܘܐ. 11 ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ. ܐܘܤܦ ܐܡܪ ܡܬܠܐ
ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܤܒܪܝܢ ܗܘܘ ܕܒܗ ܒܫܥܬܐ
ܥܬܝܕܐ ܕܬܬܓܠܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 12 ܘܐܡܪ ܓܒܪܐ ܚܕ ܒܪ
ܛܘܗܡܐ ܪܒܐ. ܐܙܠ ܠܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ. ܕܢܤܒ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ
ܘܢܗܦܘܟ. 13 ܘܩܪܐ ܥܤܪܐ ܥܒܕܘܗܝ. ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܥܤܪܐ

LUCÆ. CAP. XIX.

videre Jeschua quisnam esset: neque poterat præ turba, quia statura sua pusillus esset Zaccai. 4. Et accurrit ante Jeschua, & ascendit in ficum sylvestrem, ut videret eum: quia similiter futurum erat ut transiret. 5. Quumque venisset ad illum locum Jeschua, vidit eum, & dixit ei, Festina, descende Zaccai: hodie enim oportet ut in domo tua sim. 6. Et festinans descendit, & accepit eum gaudens. 7. Quum viderent autem, omnes murmurabant, & dicebant, Ad hominem peccatorem ingressus divertit. 8. Stetit autem Zaccai, & dixit Jeschua, Ecce, Domine mi, dimidium facultatum mearum do pauperibus, & cuique id quod injuria abstuli, quadruplo restituo. 9. Dixit ei Jeschua, Hodie facta est salus domui huic, eo quòd etiam hic filius est Abrahami. 10. Venit enim Filius hominis ut quærat & servet id quod perierat. 11. Et quum audivissent hæc, adjecit dicere parabolam eo quòd propinquus esset Urischelem, & putarent quòd eadem hora futurum esset ut manifestaretur regnum Dei. 12. Et dixit, Homo quidam cognationis amplæ, profectus est in regionem longinquam, ut acciperet sibi regnum, & reverteretur. 13. Et vocavit decem servos suos, ac dedit eis decem

ܠܐ ܐܤܬܟܠܘ. ܐܠܐ ܡܟܤܝܐ ܗܘܬ ܡܢܗܘܢ ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܘܠܐ
ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܡܕܡ ܕܡܬܐܡܪ ܠܗܘܢ ܀ 35 ܘܟܕ ܩܪܒ
ܠܐܝܪܝܚܘ. ܤܡܝܐ ܚܕ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ ܘܡܚܕܪ. 36
ܘܫܡܥ ܩܠܐ ܕܟܢܫܐ ܕܥܒܪ ܗܘܐ ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܕܡܢܘ ܗܢܐ. 37
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܥܒܪ. 38 ܘܩܥܐ ܘܐܡܪ. ܝܫܘܥ
ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. 39 ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ
ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. ܟܐܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܕܢܫܬܘܩ. ܗܘ ܕܝܢ
ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ. ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. 40 ܘܩܡ
ܝܫܘܥ ܘܦܩܕ ܕܢܩܪܒܘܢܝܗܝ ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬܗ.
ܫܐܠܗ. 41 ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܐܥܒܕ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܡܪܝ ܕܐܚܙܐ. 42 ܘܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܚܙܝ. ܗܝܡܢܘܬܟ
ܐܚܝܬܟ. 43 ܘܡܚܕܐ ܚܙܐ ܘܐܬܐ ܗܘܐ ܒܬܪܗ. ܘܡܫܒܚ
ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܚܙܐ. ܝܗܒ ܗܘܐ ܬܫܒܘܚܬܐ
ܠܐܠܗܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܛ ܀

1 ܘܟܕ ܥܠ ܝܫܘܥ ܘܥܒܪ ܒܐܝܪܝܚܘ ܀ 2 ܓܒܪܐ ܚܕ
ܕܫܡܗ ܙܟܝ ܥܬܝܪ ܗܘܐ. ܘܪܒ ܡܟܤܐ ܗܘܐ ܀ 3 ܘܒܥܐ ܗܘܐ

E V A N G E L I U M

non intellexerunt, ſed abſcondită erat ab eis verbum hoc, nec cognoſcebant ea quæ dicebantur eis. 35. Et quum appropinquaret Irichu, cæcus quidam ſedebat juxta viam, & mendicabat. 36. Et audivit vocem turbæ tranſeuntis, & interrogabat quiſnam hic eſſet. 37. Dicunt ei, Jeſchua Natzeraja tranſit. 38. Et clamavit, & dixit, Jeſchua fili David, miſerere mei. 39. Et ii qui proficiſcebantur ante Jeſchua, objurgabant eum ut taceret: ipſe verò ampliùs clamabat, Fili David, miſerere mei. 40. Et ſtetit Jeſchua, & præcepit ut vocarent eum ad ſe, & quum acceſſiſſet ad ſe, interrogavit eum. 41. Et dixit ei, Quid vis tu ut faciam tibi? Ille verò dixit, Domine mi, ut videam. 42. Et Jeſchua dixit ei, Videto. fides tua ſervavit te. 43. Et eadem hora vidit, & veniebat poſt eum, & glorificabat Deum, & univerſus populus, qui viderat, dabat gloriam Deo.

CAPUT XIX.

1. Et quum ingreſſus eſſet Jeſchua, ac tranſiret per Irichu, 2. Homo quidam, cujus nomen erat Zaccai, dives erat, & maximus publicanorum. 3. Et volebat vi-

ܥܬܝܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܛܒ . 24 ܘܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܕܟܪܝܬ
ܠܗ ܐܡܪ . ܐܝܟܢܐ ܥܛܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܩܢܝܢܐ ܕܢܥܠܘܢ
ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ . 25 ܦܫܝܩ ܗܘ ܓܝܪ ܠܓܡܠܐ ܕܢܥܘܠ ܒܚܪܘܪܐ
ܕܡܚܛܐ : ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ . 26
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܘ . ܘܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܚܐ . 27
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ . ܐܝܠܝܢ ܕܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ ܠܐ ܡܫܟܚܢ : ܠܘܬ
ܐܠܗܐ ܡܫܟܚܢ ܠܡܗܘܐ . 28 ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ .
ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠ ܡܕܡ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܟ . 29 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ . ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܕܫܒܩ ܒܬܐ
ܐܘ ܐܒܗܐ ܐܘ ܐܚܐ : ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢܝܐ . ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ : 30 ܘܠܐ ܢܩܒܠ ܥܦܐ ܣܓܝܐܐ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ .
ܘܒܥܠܡܐ ܕܐܬܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ . 31 ܘܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠ
ܠܬܪܥܣܪܬܗ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܗܐ ܣܠܩܝܢܢ ܠܐܘܪܫܠܡ .
ܘܢܫܬܠܡܢ ܟܠܗܝܢ ܕܟܬܝܒܢ ܒܢܒܝܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ . 32
ܢܫܬܠܡ ܓܝܪ ܠܥܡܡܐ : ܘܢܒܙܚܘܢ ܒܗ ܘܢܪܩܘܢ ܒܐܦܘܗܝ .
33 ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ ܘܢܨܥܪܘܢܝܗܝ . ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ ܘ
ܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ . 34 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ

dives enim erat valde. 24. Et quum vidisset Jeschua quòd mœstitia affectus esset, ait, Quàm difficile est iis, quibus sunt opes, ut ingrediantur in regnum Dei. 25. Facilius est camelo ut in foramen acus ingrediatur, quàm dives in regnum Dei. 26. Dicunt ei qui audierunt, Et quis potest servari? 27. Jeschua autem dixit, Ea quæ apud filios hominis non possunt, apud Deum fieri possunt. 28. Dixit ei Schemeun Cipha, Ecce, nos reliquimus omnia, & ivimus post te. 29. Dixit ei Jeschua, Ammin dico vobis, quòd nemo est qui reliquerit domum, aut parentes, aut fratres, aut uxorem, aut filios, propter regnum Dei, 30. Et non recepturus sit cum duplicationibus multis hoc tempore, & in seculo futuro vitam quæ est in æternum. 31. Et accepit Jeschua duodecim suos, & dixit eis, Ecce, ascendimus Urischelem, & perficientur omnia quæ scripta sunt in Prophetis de Filio hominis. 32. Tradetur enim Gentibus, & illudent ei, & spuent in faciem ejus: 33. Et flagellabunt eum, & ignominia afficient eum, & occident eum: & die tertia resurget. 34. Ipsi verò unum ex his non

14 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܢܚܬ ܗܢܐ ܡܙܕܕܩ ܠܒܝܬܗ ܝܬܝܪ ܡܢ
ܗܘ ܦܪܝܫܐ܂ ܟܠ ܓܝܪ ܕܡܪܝܡ ܢܦܫܗ ܢܬܡܟܟ܂ ܘܟܠ
ܡܢ ܕܡܟܟ ܢܦܫܗ ܢܬܬܪܝܡ܂ 15 ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ ܐܦ ܛܠܝܐ
ܕܢܩܪܘܒ ܠܗܘܢ܂ ܚܙܘ ܐܢܘܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܐܘ ܒܗܘܢ܂
16 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܩܪܐ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܫܒܘܩܘ ܠܛܠܝܐ
ܢܐܬܘܢ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ܂ ܕܕܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ
ܐܢܘܢ܂ ܕܝܠܗܘܢ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܂ 17 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܆ ܕܡܢ ܕܠܐ ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܠܐ
ܢܥܘܠ ܠܗ܀ 18 ܘܫܐܠܗ ܚܕ ܡܢ ܪܫܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ܂
ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ܂ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܐܪܬ܂ 19 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ܂ ܡܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ ܠܝ ܛܒܐ܂ ܠܝܬ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ
ܐܠܗܐ܂ 20 ܦܘܩܕܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ܂ ܠܐ ܬܓܘܪ܂ ܘܠܐ ܬܩܛܘܠ܂ ܘܠܐ
ܬܓܢܘܒ܂ ܘܠܐ ܬܤܗܕ ܤܗܕܘܬܐ ܕܫܘܩܪܐ܂ ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ܂
21 ܐܡܪ ܠܗ܂ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܐܢܝܢ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ܂ 22
ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܚܕܐ ܚܤܝܪܐ ܠܟ܂ ܙܠ ܙܒܢ
ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟ܂ ܘܗܒ ܠܡܤܟܢܐ܂ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܤܝܡܬܐ
ܒܫܡܝܐ ܘܬܐ ܒܬܪܝ܂ 23 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܗܠܝܢ ܟܪܝܬ ܠܗ܂

EVANGELIUM

14. Dico vobis quòd descendit iste justificatus in domum suam potiùs quàm ille Pharisæus. Quisquis enim extulerit seipsum, deprimetur: & quisquis depresserit seipsum, extolletur. 15. Offerebant autem et infantes, ut tangeret eos: & viderunt illos discipuli ejus, & objurgaverunt illos. 16. Ipse verò Jeschua vocavit eos, & dixit eis, Sinite parvulos venientes ad me, & ne prohibeatis eos: illorum enim qui sunt sicut ii, illorum *inquam* est regnum cælorum. 17. Ammin dico vobis, quòd qui non acceperit regnum Dei tanquam parvulus, non intrabit in illud. 18. Et interrogavit eum quidam ex primoribus, & dixit ei, Præceptor bone, quid faciam ut hæreditatem consequar vitæ quæ est in perpetuum? 19. Dixit ei Jeschua, Quid vocas tu me bonum? & non est bonus nisi unus Deus. 20. Mandata nosti, Non occides, & non committes adulterium, & Non furaberis, & Non testaberis testimonium mendacii: Honora patrem tuū & matrem tuam. 21. Dixit ei, Hæc omnia servavi à pueritia mea. 22. Quum audivisset autem Jeschua, dixit ei, Unum deest tibi, abi, vende quicquid est tibi, & da pauperibus: & erit tibi thesaurus in cœlo: & veni post me. 23. Ille autem quum hæc audivisset, mœstitia affectus est: di-

ܘܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܠܐ ܒܗܬ ܐܢܐ :
5 ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܡܠܐܐ ܠܝ ܐܪܡܠܬܐ ܗܕܐ ܐܬܒܥܝܗ̇ ܕܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܬܝܐ ܗܘܬ ܘܡܗܪܐ ܠܝ.
6 ܘܐܡܪ ܡܪܢ. ܫܡܥܘ ܡܢܐ ܐܡܪ ܕܝܢܐ ܕܥܘܠܐ.
7 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܛܠ ܢܥܒܕ ܬܒܥܬܐ ܠܓܒܘ̈ܗܝ ܕܩܥܝܢ ܠܗ ܒܐܝܡܡܐ ܘܒܠܠܝܐ : ܘܡܓܪܓ ܪܘܚܗ ܥܠܝܗܘܢ :
8 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܥܒܕ ܬܒܥܬܗܘܢ ܒܥܓܠ. ܒܪܡ ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܘܟܝ ܢܫܟܚ ܗܝܡܢܘܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ.
9 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܡܬܠܐ ܗܢܐ : ܠܘܩܒܠ ܐܢܫܐ ܕܬܟܝܠܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܢܦܫܗܘܢ ܕܐܢܘܢ ܟܐܢܝܢ. ܘܫܐܛܝܢ ܗܘܘ ܠܟܠ ܐܢܫ.
10 ܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܣܠܩܘ ܠܗܝܟܠܐ ܠܡܨܠܝܘ. ܚܕ ܦܪܝܫܐ ܘܐܚܪܢܐ ܡܟܣܐ.
11 ܘܗܘ ܦܪܝܫܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܒܝܢܘܗܝ ܠܢܦܫܗ ܘܗܠܝܢ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܐܠܗܐ ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܐܝܟ ܫܪܟܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܚܛܘܦܐ ܥܠܘܒܐ ܓܝܪܐ. ܐܘ ܐܝܟ ܗܢܐ ܡܟܣܐ.
12 ܐܠܐ ܨܐܡ ܐܢܐ ܬܪܝܢ ܒܫܒܬܐ. ܘܡܥܣܪ ܐܢܐ ܟܠ ܡܕܡ ܕܩܢܐ ܐܢܐ.
13 ܘܗܘ ܡܟܣܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܐܦܠܐ ܥܝܢܘ̈ܗܝ ܠܡܪܡܐ ܠܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܛܪܦ ܗܘܐ ܥܠ ܚܕܝܗ ܘܐܡܪ. ܐܠܗܐ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ ܠܚܛܝܐ.

LUCÆ. CAP. XVIII.

Deo non timeo, & à filiis hominis non me abscondo: 5. Saltem quia molestiam exhibet mihi hæc vidua, vindicabo eam, ne omni tempore veniens molesta sit mihi. 6. Et dixit Dominus noster, Audite quid dixerit judex iniquitatis. 7. Deus autem non potiùs faciet vindictam pro electis suis qui clamant ad se die ac nocte, & protrahet spiritum suum contra illos? 8. Dico vobis quòd faciet vindictam eorum citò: verumtamen veniet Filius hominis, & inventurus ne est fidem super terram? 9. Et dicebat parabolam hanc contra quosdam qui confidebant in se quòd essent justi, & contemnebant omnem hominem. 10. Duo homines ascenderunt in templum ad orandum, unus Pharisæus & alter publicanus. 11. Et ipse Pharisæus stabat solus, & hæc orabat, Deus, gratias ago tibi quòd non sum sicut reliqui homines, raptores, injurii, & adulteri, neque sicut hic publicanus. 12. Sed jejuno bis in sabbatho, & decimo quicquid possideo. 13. Ipse verò publicanus stabat procul, & non volebat ne oculos quidem suos attollere in cælum, sed percutiebat super pectus suum, & dicebat, Deus, gratiosus esto mihi peccatori.

ܕܐܢܫܐ . 31 ܒܗܘ ܝܘܡܐ . ܡܢ ܕܒܐܓܪܐ ܗܘ ܘܡܐܢܘܗܝ ܒܒܝܬܐ .
ܠܐ ܢܚܘܬ ܢܫܩܘܠ ܐܢܘܢ . ܘܡܢ ܕܒܚܩܠܐ ܗܘ ܠܐ ܢܗܦܘܟ
ܠܒܣܬܪܗ . 32 ܐܬܕܟܪܘ ܠܐܢܬܬܗ ܕܠܘܛ . 33 ܡܢ ܕܨܒܐ
ܕܢܚܐ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ . ܘܡܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܢܚܝܗ .
34 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܒܗܘ ܠܠܝܐ . ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܒܥܪܣܐ
ܚܕܐ . ܚܕ ܢܬܕܒܪ ܘܐܚܪܢܐ ܢܫܬܒܩ . 35 ܘܬܪܬܝܢ ܢܗܘܝܢ
ܛܚܢܢ ܐܟܚܕܐ . ܚܕܐ ܬܬܕܒܪ ܘܐܚܪܬܐ ܬܫܬܒܩ . 36 ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ
ܒܚܩܠܐ . ܚܕ ܢܬܕܒܪ ܘܐܚܪܢܐ ܢܫܬܒܩ . 37 ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ . ܠܐܝܟܐ ܡܪܢ . ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܐܝܟܐ ܕܦܓܪܐ ܬܡܢ
ܢܬܟܢܫܘܢ ܢܫܪܐ .

ܩܦܠܐܘܢ ܝܚ

1 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܡܬܠܐ . ܕܒܟܠܙܒܢ ܢܨܠܘܢ . ܘܠܐ
ܢܡܐܢܘܢ . 2 ܕܝܢܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܚܕܐ . ܘܡܢ
ܐܠܗܐ ܠܐ ܕܚܠ ܗܘܐ . ܘܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܠܐ ܡܬܟܚܡ ܗܘܐ .
3 ܐܪܡܠܬܐ ܕܝܢ ܚܕܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ . ܘܐܬܝܐ
ܗܘܬ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܐ . ܬܒܥܝܢܝ ܡܢ ܒܥܠ ܕܝܢܝ . 4 ܘܠܐ ܨܒܐ
ܗܘܐ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ . ܒܬܪܟܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܒܢܦܫܗ . ܐܢ ܡܢ

hominis. 31. In illo die qui in tecto fuerit, & vasa ejus in domo, non descendat ut tollat ea: & qui in agro fuerit, non revertatur ad *ea quæ sunt* post se. 32. Memineritis uxoris Lot. 33. Qui vult servare animam suam, perdet eam: & qui perdiderit animam suam, servabit eam. 34. Dico vobis quod in illa nocte duo erunt in uno lecto, unus accipietur, & alter relinquetur. 35. Et duæ erunt molentes simul: una accipietur, & altera relinquetur. 36. Duo erunt in agro: unus accipietur, & alter relinquetur. 37. Responderunt, & dixerunt ei, Ubi Domine noster? Dixit eis, Ubi corpus, ibi congregabuntur aquilæ.

C A P U T XVIII.

1. *Dixit autem eis etiam parabolam*, ut omni tempore orarent, & non esset anxietas eis. 2. Judex quidam erat in civitate quadam, qui à Deo non timebat, & à filiis hominis non se abscondebat. 3. Vidua autem quædam erat in civitate illa: & venit ad eum, & dixit, Vindica me ab adversario meo. 4. Et non volebat tempore multo: postea verò dixit apud se, Si à

Deo

ܕܐܠܗܐ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܠܐ ܐܬܝܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܒܢܛܘܪܬܐ . 21 ܘܠܐ ܐܡܪܝܢ ܗܐ ܗܪܟܐ ܗܝ . ܘܗܐ ܬܡܢ
ܗܝ . ܗܐ ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܓܘ ܡܢܟܘܢ ܗܝ . 22
ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܢܐܬܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܬܪܓܪܓܘܢ ܠܡܚܙܐ
ܚܕ ܡܢ ܝܘܡܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢ . 23 ܘܐܢ ܢܐܡܪܘܢ
ܠܟܘܢ ܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ . ܘܗܐ ܬܡܢ ܗܘ ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ . 24
ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܪܩܐ ܒܪܩ ܡܢ ܫܡܝܐ : ܘܟܠܗ ܬܚܝܬ ܫܡܝܐ
ܡܢܗܪ : ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܝܘܡܗ . 25 ܠܘܩܕܡ
ܕܝܢ ܥܬܝܕ ܗܘ ܕܢܚܫ ܣܓܝܐܬܐ . ܘܢܣܬܠܐ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ .
26 ܘܐܝܟܢܐ ܕܗܘܐ ܒܝܘܡܬܗ ܕܢܘܚ . ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝܘܡܬܗ
ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ . 27 ܕܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܘܫܬܝܢ . ܘܢܣܒܝܢ ܢܫܐ
ܘܝܗܒܝܢ ܠܓܒܪܐ . ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܥܠ ܢܘܚ ܠܟܘܝܠܐ :
ܘܐܬܐ ܛܘܦܢܐ ܘܐܘܒܕ ܠܟܠܗܘܢ . 28 ܘܐܝܟܢܐ ܬܘܒ ܕܗܘܐ
ܒܝܘܡܬܗ ܕܠܘܛ : ܕܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܘܫܬܝܢ ܘܙܒܢܝܢ
ܘܡܙܒܢܝܢ : ܘܢܨܒܝܢ ܗܘܘ ܘܒܢܝܢ : 29 ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܕܢܦܩ
ܠܘܛ ܡܢ ܣܕܘܡ : ܐܡܛܪ ܡܪܝܐ ܢܘܪܐ ܘܟܒܪܝܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ
ܘܐܘܒܕ ܠܟܠܗܘܢ : 30 ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܡܬܓܠܐ ܒܪܗ

LUCÆ. CAP. XVII.

Dei: respondit, & dixit eis; Non est venturum regnum Dei cum observationibus. 21. Neque dicent, Ecce hic est, & ecce illic est. ecce enim regnum Dei intra vos est. 22. Et dixit discipulis suis, Venient dies quibus desiderabitis videre unum ex diebus Filii hominis, & non videbitis. 23. Et si dixerint vobis, Ecce hic est, & ecce illic est, ne abeatis. 24. Sicut enim fulgur coruscat de cælo, & quicquid est sub cælo illuminat: sic erit Filius hominis in die suo. 25. Prius autem futurum est ut patiatur multa, & reprobetur à generatione hac. 26. Et sicut factum est in diebus Nuach, sic erit in diebus Filii hominis. 27. Comedebant & bibebant, & ducebant uxores & dabant maritis, usque in diem quo ingressus est Nuach in arcam, & venit diluvium, & perdidit omnem hominem. 28. Et sicut rursus factum est in diebus Lut: comedebant & bibebant, & emebant ac vendebant, & plantabant ac ædificabant: 29. In die autem quo egressus est Lut è Sodum, pluere fecit Dominus ignem & sulphur è cælo, & perdidit omnes illos. 30. Sic erit in die quo revelabitur Filius

ܐܦ ܐܢܬ ܬܐܟܘܠ ܘܬܫܬܐ. 9 ܠܡܐ ܛܝܒܘܬܗ ܡܩܒܠ ܗܘ
ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܡܕܡ ܕܐܬܦܩܕ ܠܗ. ܠܐ ܣܒܪ ܐܢܐ. 10 ܗܟܢܐ
ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܡܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܟܠܗܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܦܩܝܕܢ ܠܟܘܢ.
ܐܡܪܘ ܕܥܒܕܐ ܚܢܢ ܒܛܝܠܐ. ܕܡܕܡ ܕܚܝܒܝܢ ܗܘܝܢ ܠܡܥܒܕ
ܥܒܕܢ. 11 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠ ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܥܒܪ ܗܘܐ
ܒܝܬ ܫܡܪܝܐ ܠܓܠܝܠܐ. 12 ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܡܥܠ ܠܩܪܝܬܐ ܚܕܐ.
ܐܪܥܘܗܝ ܥܣܪܐ ܓܒܪܝܢ ܓܪܒܐ. ܘܩܡܘ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. 13 ܘܐܪܝܡܘ
ܩܠܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܪܒܢ ܝܫܘܥ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ. 14 ܘܟܕ
ܚܙܐ ܐܢܘܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܚܘܘ ܢܦܫܟܘܢ ܠܟܗܢܐ. ܘܟܕ
ܐܙܠܝܢ ܐܬܕܟܝܘ. 15 ܚܕ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܟܕ ܚܙܐ ܕܐܬܕܟܝ ܗܦܟ
ܠܗ. ܘܒܩܠܐ ܪܡܐ ܡܫܒܚ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ. 16 ܘܢܦܠ ܥܠ
ܐܦܘܗܝ ܩܕܡ ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܟܕ ܡܘܕܐ ܠܗ. ܘܗܘ
ܗܘܐ ܫܡܪܝܐ ܗܘܐ. 17 ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܗܘܐ ܥܣܪܐ
ܗܢܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬܕܟܝܘ. ܐܝܟܐ ܐܢܘܢ ܬܫܥܐ. 18 ܠܡܢܐ ܦܪܫܘ
ܕܢܐܬܘܢ ܢܬܠܘܢ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܗܢܐ ܕܡܢ ܥܡܐ ܗܘ
ܢܘܟܪܝܐ. 19 ܘܐܡܪ ܠܗ ܩܘܡ ܙܠ ܗܝܡܢܘܬܟ ܐܚܝܬܟ. 20
ܘܟܕ ܫܐܠܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܦܪܝܫܐ. ܐܡܬܝ ܐܬܝܐ ܡܠܟܘܬܗ

EVANGELIUM

tu edes & bibes. 9. Num gratiam accipit illius servi, quia fecit id quod praeceptum fuerat ei? Non puto
ego. 10. Sic etiam vos quum feceritis omnia illa quae praecepta sunt vobis, dicite, Servi sumus inutiles :
quia quod debebamus facere, fecimus. 11. Et factum est ut quum proficisceretur Jeschua Urischelem,
transiret per Samaritanos in Galilaeam : 12. Et quum appropinquaret ut ingrederetur in pagum quendā,
occurrerunt ei decem viri leprosi, & steterunt procul : 13. Et extulerunt vocem suam, & dixerunt, Domi-
ne noster Jeschua miserere nostri. 14. Et quum vidisset eos, dixit eis, Proficiscimini : ostendite vosipsos
sacerdotibus. Et quum proficiscerentur, mundati sunt. 15. Unus autem ex ipsis, quum videret quòd mun-
datus esset, reversus est, & voce magna glorificabat Deum. 16. Et procidit super faciem suam ante pedes
Jeschua, gratias agens ei : & ipse erat Samaritanus. 17. Respondit autem Jeschua, & dixit, Nonne decem
fuerunt illi qui mundati sunt? ubi sunt novem? 18. Numquid discesserunt quò mimis venientes darent
gloriam Deo, praeter hunc qui est ex populo alieno? 19. Et dixit ei, Surge, vade : fides tua servavit
te. 20. Et quum interrogassent Jeschua quidam ex Pharisaeis quando venturum esset regnum
Dei :

ܘܠܢܒܝܐ ܠܐ ܫܡܥܝܢ. ܐܦ ܠܐ ܐܢ ܐܢܫ ܡܢ ܡܝܬܐ ܢܩܘܡ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܠܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܙ

1 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܠܐ
ܢܐܬܘܢ ܡܟܫܘܠܐ. ܘܝ ܕܝܢ ܠܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܢܐܬܘܢ. 2 ܦܩܚ
ܗܘܐ ܠܗ ܐܠܘ ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ ܬܠܝܐ ܒܨܘܪܗ ܘܫܕܐ ܒܝܡܐ.
ܐܘ ܕܢܟܫܠ ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ. 3 ܐܙܕܗܪܘ ܒܢܦܫܟܘܢ. ܐܢ
ܢܣܟܠ ܐܚܘܟ ܟܐܐ ܒܗ. ܘܐܢ ܬܐܒ ܫܒܘܩ ܠܗ. 4 ܘܐܢ ܫܒܥ
ܙܒܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܢܣܟܠ ܒܟ. ܘܫܒܥ ܙܒܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܢܬܦܢܐ
ܠܘܬܟ ܘܢܐܡܪ ܕܬܐܒ ܐܢܐ. ܫܒܘܩ ܠܗ. 5 ܘܐܡܪܘ ܫܠܝܚܐ
ܠܡܪܢ. ܐܘܣܦ ܠܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. 6 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢ ܐܝܬ ܗܘܬ
ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܠܬܘܬܐ ܗܕܐ ܕܐܬܥܩܪܝ ܘܐܬܢܨܒܝ ܒܝܡܐ. ܘܫܡܥܐ ܗܘܬ
ܠܟܘܢ. 7 ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܒܕܐ ܕܕܒܪ ܦܕܢܐ ܐܘ
ܕܪܥܐ ܥܢܐ. ܘܐܢ ܢܐܬܐ ܡܢ ܚܩܠܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܡܚܕܐ ܥܒܘܪ
ܐܣܬܡܟ. 8 ܐܠܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܛܝܒ ܠܝ ܡܕܡ ܕܐܚܫܡ. ܘܐܣܘܪ
ܚܨܝܟ ܫܡܫܝܢܝ ܥܕܡܐ ܕܐܠܥܣ ܘܐܫܬܐ. ܘܒܬܪܟܢ ܐܦ

LUCÆ. CAP. XVI.

& Prophetas non audiunt, nec etiam; si quis ex mortuis resurrexerit, credent ei.

CAPUT XVII.

1. Et dicebat Jeschua discipulis suis, Fieri non potest ut non veniant offendicula, væ autem illi per cujus manum venient. 2. Tolerabilius esset ei si mola asinaria suspensa esset ad collum ejus, & projiceretur in mare, quàm ut offendat unum ex istis parvis. 3. Cavete vobis ipsis. Si peccaverit frater tuus: increpa eum, &, si convertatur, remitte ei. 4. Quod si septem vicibus in die peccaverit in te, & septem vicibus in die conversus fuerit ad te, & dixerit, Resipisco: remitte ei. 5. Et dixerunt Apostoli Domino nostro, Adauge nobis fidem. 6. Dixit eis, Si esset vobis fides sicut granum sinapis, diceretis ficui isti, Eradicator, & plantator in mari: & obediret vobis. 7. Quis est ex vobis cui sit servus qui ducit jugum, aut pascit oves, & si venerit ex agro, dicat ei statim, transi, accumbe? 8. Sed dicit ei, Præpara mihi aliquid ut cœnem; & accinctus lumbis tuis ministra mihi usquedum edero, & bibero: & postmodum etiam

ܡܠܐܟܐ ܠܥܘܒܗ ܕܐܒܪܗܡ. ܐܦ ܗܘ ܕܝܢ ܥܬܝܪܐ ܡܝܬ
ܘܐܬܩܒܪ. 23 ܘܟܕ ܡܫܬܢܩ ܒܫܝܘܠ: ܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܡܢ
ܪܘܚܩܐ. ܘܚܙܐ ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܠܥܙܪ ܒܥܘܒܗ. 24 ܘܩܪܐ
ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ ܐܒܝ ܐܒܪܗܡ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. ܘܫܕܪ
ܠܠܥܙܪ ܕܢܨܒܘܥ ܪܫ ܨܒܥܗ ܒܡܝܐ ܘܢܪܛܒ ܠܝ ܠܫܢܝ:
ܕܗܐ ܡܫܬܢܩ ܐܢܐ ܒܫܠܗܒܝܬܐ ܗܕܐ. 25 ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܪܗܡ.
ܒܪܝ: ܐܬܕܟܪ ܕܩܒܠܬ ܛܒܬܟ ܒܚܝܝܟ. ܘܠܥܙܪ ܒܝܫܬܗ.
ܘܗܫܐ ܗܐ ܡܬܒܝܐܣ ܗܪܟܐ ܘܐܢܬ ܡܫܬܢܩ ܐܢܬ. 26 ܘܥܡ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ: ܗܘܬܐ ܪܒܬܐ ܣܝܡܐ ܒܝܢܢ ܘܠܟܘܢ.
ܐܝܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܡܢ ܗܪܟܐ ܕܢܥܒܪܘܢ ܠܘܬܟܘܢ ܠܐ ܢܫܟܚܘܢ. ܘ
ܐܦܠܐ ܕܡܢ ܬܡܢ ܢܥܒܪܘܢ ܠܘܬܢ. 27 ܐܡܪ ܠܗ. ܡܕܝܢ ܒܥܐ
ܐܢܐ ܡܢܟ ܐܒܝ: ܕܬܫܕܪܝܘܗܝ ܠܒܝܬ ܐܒܝ. 28 ܚܡܫܐ
ܓܝܪ ܐܚܝܢ ܐܝܬ ܠܝ. ܢܐܙܠ ܢܣܗܕ ܐܢܘܢ: ܕܠܐ ܐܦ ܗܢܘܢ
ܢܐܬܘܢ ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ ܕܫܘܢܩܐ. 29 ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܪܗܡ.
ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܢܒܝܐ ܢܫܡܥܘܢ ܐܢܘܢ. 30 ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܐܒܝ ܐܒܪܗܡ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܫ ܡܢ ܡܝܬܐ ܢܐܙܠ
ܠܘܬܗܘܢ ܬܝܒܝܢ. 31 ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܪܗܡ. ܐܢ ܠܡܘܫܐ

Angeli in finum Abraham; mortuus est verò etiam ille dives, & sepultus est. 23. Et quum torqueretur in inferno, sustulit oculôs suos è longinquo, & vidit Abraham & Laazar in sinu ejus: 24. Et clamavit voce elata, ac dixit, Pater mi Abraham, miserere mei, & mitte Laazar, ut intingat summitatem digiti sui in aquas, & humectet mihi linguam meam: quia ecce torqueor in flamma hac. 25. Dixit ei Abraham, Fili mi recordare quòd recepisti bona tua in vita tua, & Laazar mala sua: & nunc ecce quiescit hic, & tu torqueris. 26. Et cum his omnibus, hiatus magnus positus est inter vos & nos, ut ii qui volunt transire ad vos, non possint: neque etiam isthinc, transire ad nos. 27. Dixit ei, Igitur peto abs te pater mi, ut mittas eũ ad domum patris mei. 28. Quinque enim fratres sunt mihi: abeat: testificetur eis: ne etiam ipsi veniant in locũ hunc tormenti. 29. Dixit ei Abraham, Est illic Musche & Prophetæ, audiant eos. 30. Ille verò dixit ei, Non, pater mi Abrahã: sed si quis ex mortuis abeat ad eos, convertetur. 31. Dixit ei Abrahã, Si Musche

&

ܢܝܩܪ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܫܘܛ . ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܦܠܚ
ܠܐܠܗܐ ܘܠܡܡܘܢܐ : 14 ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ
ܡܛܠ ܕܪܚܡܝ ܗܘܘ ܟܣܦܐ ܡܡܝܩܝܢ ܗܘܘ
ܒܗ . 15 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ ܡܙܕܕܩܝܢ
ܢܦܫܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ . ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܠܒܘܬܟܘܢ .
ܕܡܕܡ ܕܪܡ ܒܒܢܝܢܫܐ : ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܛܢܦ ܗܘ . 16
ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܚܢܢ . ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ ܡܣܬܒܪܐ . ܘܟܠ ܠܗ ܥܫܝܢ ܕܢܥܘܠ 17 ܦܫܝܩ ܗܘ
ܕܝܢ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܕܢܥܒܪܘܢ : ܐܘ ܐܬܘܬܐ ܚܕܐ ܡܢ ܢܡܘܣܐ
ܕܬܥܒܪ . 18 ܟܠ ܡܢ ܕܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ ܓܐܪ . ܘܟܠ
ܡܢ ܕܢܣܒ ܫܒܝܩܬܐ ܓܐܪ . 19 ܓܒܪܐ ܕܝܢ ܚܕ ܥܬܝܪܐ ܐܝܬ
ܗܘܐ : ܘܠܒܝܫ ܗܘܐ ܒܘܨܐ ܘܐܪܓܘܢܐ . ܘܟܠܝܘܡ ܡܬܦܢܩ
ܗܘܐ ܓܐܝܐܝܬ . 20 ܘܡܣܟܢܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܫܡܗ ܠܥܙܪ .
ܘܪܡܐ ܗܘܐ ܥܠ ܬܪܥܗ ܕܗܘ ܥܬܝܪܐ . ܟܕ ܡܡܚܐ ܒܫܘܚܢܐ .
21 ܘܡܬܪܓܪܓ ܗܘܐ ܕܢܡܠܐ ܟܪܣܗ ܡܢ ܦܬܬܐ ܕܢܦܠܝܢ ܡܢ
ܦܬܘܪܗ ܕܗܘ ܥܬܝܪܐ : ܐܠܐ ܐܦ ܟܠܒܐ ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܡܠܚܟܝܢ
ܫܘܚܢܘܗܝ . 22 ܗܘܐ ܕܝܢ ܘܡܝܬ ܗܘ ܡܣܟܢܐ : ܘܐܘܒܠܘܗܝ

in honore habebit,& alterum despectui habebit. Non potestis Deo servire & mamunæ. 14. Pharisæi autem quum audivissent hæc omnia,quia amabant argentum,deridebant eum. 15. Jeschua autem dixit eis,Vos estis illi qui justificatis vosipsos coram filiis hominis: Deus autem novit corda vestra. quia quod est sublime apud filios hominis,coram Deo abominabile est. 16. Lex & Prophetæ usque ad Juchanan, deinde regnum Dei annunciatur,& quisque ipsum premit ut ingrediatur. 17. Facilius est autem ut cælum & terra prætereant,quàm ut litera una ex Lege prætereat. 18. Quisquis dimittit uxorem suam, & ducit alteram,adulterium committit: & quisquis ducit dimissam,adulterium committit. 19. Homo autem quidam dives erat,& induebatur bysso & purpura,& quotidie deliciis indulgebat superbè. 20. Et pauper quidam erat cujus nomen Laazar, & projectus erat ad portam illius divitis perculsus ulceribus. 21. Et cupiebat implere ventrem suum ex micis quæ cadebant à mensa illius divitis: sed etiam canes venientes lingebant ulcera ejus. 22. Et factum est autem ut mortuus sit ille pauper, & portaverunt eum

ܢܩܒܠܘܢܢܝ ܒܒܬܝܗܘܢ . 5 ܘܩܪܐ ܠܚܕ ܚܕ ܡܢ ܚܝܒܐ
ܕܡܪܗ : ܘܐܡܪ ܠܩܕܡܝܐ . ܟܡܐ ܚܐܒ ܐܢܬ ܠܡܪܝ . 6 ܐܡܪ
ܠܗ ܡܐܐ ܡܬܪܝܢ ܕܡܫܚܐ . ܐܡܪ ܠܗ ܣܒ ܟܬܒܟ . ܘܬܒ
ܒܥܓܠ ܟܬܘܒ ܚܡܫܝܢ ܡܬܪܝܢ . 7 ܘܐܡܪ ܠܐܚܪܢܐ ܐܢܬ
ܟܡܐ ܚܐܒ ܐܢܬ ܠܡܪܝ . ܐܡܪ ܠܗ ܡܐܐ ܟܘܪܝܢ ܕܚܛܐ . ܐܡܪ
ܠܗ ܣܒ ܟܬܒܟ . ܘܬܒ ܟܬܘܒ ܬܡܢܝܢ ܟܘܪܝܢ . 8
ܘܫܒܚ ܡܪܢ ܠܪܒ ܒܝܬܐ ܕܥܘܠܐ ܕܚܟܝܡܐܝܬ ܥܒܕ .
ܒܢܝܗ ܓܝܪ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ : ܚܟܝܡܝܢ ܐܢܘܢ ܡܢ ܒܢܝܗ
ܕܢܘܗܪܐ ܒܫܪܒܬܗܘܢ ܗܕܐ . 9 ܘܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ :
ܕܥܒܕܘ ܠܟܘܢ ܪܚܡܐ ܡܢ ܡܡܘܢܐ ܗܢܐ ܕܥܘܠܐ . ܕܡܐ ܕܓܡܪ
ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ ܒܡܛܠܝܗܘܢ ܕܠܥܠܡ . 10 ܡܢ ܕܒܩܠܝܠ
ܡܗܝܡܢ . ܐܦ ܒܣܓܝ ܡܗܝܡܢ ܗܘ . ܘܡܢ ܕܒܩܠܝܠ
ܥܘܠ ܐܦ ܒܣܓܝ ܥܘܠ ܗܘ . 11 ܐܢ ܗܟܝܠ ܒܡܡܘܢܐ
ܕܥܘܠܐ ܡܗܝܡܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ : ܫܪܪܐ ܠܟܘܢ ܡܢܘ ܡܗܝܡܢ .
12 ܘܐܢ ܒܕܠܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ ܐܫܬܟܚܬܘܢ ܡܗܝܡܢܐ : ܕܝܠܟܘܢ
ܡܢܘ ܢܬܠ ܠܟܘܢ . 13 ܠܝܬ ܥܒܕܐ ܕܡܫܟܚ ܠܬܪܝܢ ܡܪܘܢ
ܠܡܦܠܚ . ܐܘ ܓܝܪ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܪܚܡ . ܐܘ ܠܚܕ

EVANGELIUM

recipiant me in domos suas. 5. Et vocavit unumquemque ex debitoribus domini sui: & dixit priori, Quantum tu debes domino meo? 6. Dixit ei, Centum mensuras olei. Dixit ei, accipe scriptum tuum, & sede cum festinatione, scribe quinquaginta mensuras. 7. Et dixit alii, Tu quantum debes domino meo? Dixit ei, Centum coros tritici. Dixit ei, Accipe scriptum tuum, & sede, scribe octoginta coros. 8. Et laudavit dominus noster dispensatorem qui iniquus erat, quòd prudenter egisset. filii enim seculi hujus prudentiores sunt quàm filii lucis in sua hac generatione. 9. Et etiam dico vobis, Facite vobis amicos ex mamuna hoc iniquitatis, ut quum defecerit, recipiant vos in tabernacula sua quæ sunt in æternum. 10. Qui in modico fidelis est, etiam in multo fidelis est: & qui in modico iniquus est, etiam in multo iniquus est. 11. Si igitur in mamuna iniquitatis fideles non fueritis, verum *mamuna* vobis quis credet? 12. Et si in eo quod vestrum non est, non estis fideles inventi, quod vestrum est quis dabit vobis? 13. Non est servus qui possit duobus dominis servire: vel enim unum odio habebit, & alterum diliget: vel unum in

ܒܥܐ ܡܢܗ. 29 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܐܒܘܗܝ. ܗܐ ܟܡܐ ܫܢܝܢ
ܦܠܚ ܐܢܐ ܠܟ ܦܘܠܚܢܐ. ܘܠܐ ܡܬܘܡ ܥܒܪܬ ܦܘܩܕܢܟ. ܘܡܢ
ܡܬܘܡ ܓܕܝܐ ܠܐ ܝܗܒܬ ܠܝ ܕܐܬܒܣܡ ܥܡ ܪ̈ܚܡܝ. 30
ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܒܪܟ. ܟܕ ܐܚܪܒ ܩܢܝܢܟ ܥܡ ܙܢܝܬܐ ܘܐܬܐ: ܢܟܣܬ
ܠܗ ܬܘܪܐ ܕܦܛܡܐ. 31 ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܘܗܝ. ܒܪܝ ܐܢܬ ܒܟܠܙܒܢ
ܥܡܝ ܐܢܬ. ܘܟܠܡܕܡ ܕܝܠܝ ܕܝܠܟ ܗܘ. 32 ܠܡܬܒܣܡܘ
ܕܝܢ ܘܠܡܚܕܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܢ. ܕܐܚܘܟ ܗܢܐ ܡܝܬܐ ܗܘܐ ܘܚܝܐ.
ܘܐܒܝܕܐ ܗܘܐ ܘܐܫܬܟܚ ܀

ܩܦܠܐܘܢ . ܝܘ

1 ܘܐܡܪ ܡܬܠܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܥܬܝܪܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܪܒܝܬܐ. ܘܐܬܐܟܠܘ ܩܪܨܘܗܝ
ܩܕܡܘܗܝ ܕܡܦܪܚ ܩܢܝܢܗ. 2 ܘܩܪܝܗܝ ܡܪܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܗܝ
ܗܕܐ ܕܫܡܥ ܐܢܐ ܥܠܝܟ. ܗܒ ܠܝ ܚܘܫܒܢܐ ܕܪܒܝܬܘܬܟ. ܠܐ
ܓܝܪ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܬܘܒ ܕܪܒܝܬܐ ܬܗܘܐ ܠܝ. 3 ܐܡܪ ܗܘ
ܪܒܝܬܐ ܒܢܦܫܗ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܡܪܝ ܢܣܒ ܡܢܝ ܪܒܝܬܘܬܐ.
ܠܡܦܠܚ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ: ܘܠܡܚܕܪ ܒܬܪܥܐ ܒܗܬ ܐܢܐ.
4 ܝܕܥܬ ܡܢܐ ܐܥܒܕ: ܕܡܐ ܕܢܦܩܬ ܡܢ ܪܒܝܬܘܬܐ ܢ

LUCÆ. CAP. XV.

petiit ab eo. 29. Ipse verò dixit patri suo, Ecce, tot annis servio tibi servitutem, & nunquam transgressus sum mandatum tuum; nec unquam hœdum dedisti mihi ut exsultarem cum amicis meis: 30. Huic autem filio tuo, postquam prodegit possessionem tuam cum meretricibus, & venit, jugulasti ei bovem saginatũ. 31. Dixit ei pater ejus, Fili mi, tu omni tempore mecum es, & quicquid meum est, tuum est. 32. Exsultare autem nos oportebat & lætari, quòd hic frater tuus mortuus erat, & revixit: ac perierat, & inventus est.

CAPUT XVI.

1. Et dixit parabolam ad discipulos suos, Homo quidam erat dives, & erat ei dispensator: & accusatus fuit apud eum quòd possessionẽ ejus prodigeret. 2. Et vocavit eum dominus ejus, ac dixit ei Quid hoc est quod audio de te? redde mihi rationẽ dispensationis tuæ. non enim potes deinceps dispensator esse mihi. 3. Dixit ille dispensator apud seipsum, Quid faciam quòd dominus meus aufert à me dispensationem? ut fodiam non possum, & mendicare pudet me. 4. Novi quid faciam, ut quũ egressus fuero ex dispensatione,

17. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܢܦܫܗ ܐܡܪ. ܟܡܐ ܗܫܐ ܐܓܝܪܐ ܐܝܬ
ܒܒܝܬ ܐܒܝ ܕܝܬܝܪ ܠܗܘܢ ܠܚܡܐ: ܘܐܢܐ ܗܪܟܐ ܒܟܦܢܐ ܐܒܕ
ܐܢܐ. 18 ܐܩܘܡ ܐܙܠ ܠܘܬ ܐܒܝ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܒܝ: ܚܛܝܬ
ܒܫܡܝܐ ܘܩܕܡܝܟ. 19 ܘܠܐ ܡܟܝܠ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܒܪܟ ܐܬܩܪܐ.
ܥܒܕܝܢܝ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܐܓܝܪܝܟ. 20 ܘܩܡ ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܒܘܗܝ.
ܥܕ ܗܘ ܪܚܝܩ: ܚܙܝܗܝ ܐܒܘܗܝ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ.
ܘܪܗܛ ܢܦܠ ܥܠ ܨܘܪܗ ܘܢܫܩܗ. 21 ܘܐܡܪ ܠܗ ܒܪܗ. ܐܒܝ.
ܚܛܝܬ ܒܫܡܝܐ ܘܩܕܡܝܟ. ܘܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܒܪܟ ܐܬܩܪܐ. 22
ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܒܘܗܝ ܠܥܒܕܘܗܝ. ܐܦܩܘ ܐܣܛܠܐ ܪܫܝܬܐ ܐܠ
ܒܫܘܗܝ ܘܣܝܡܘ ܥܙܩܬܐ ܒܐܝܕܗ. ܘܐܣܐܢܘܗܝ ܡܣܐܢܐ.
23 ܘܐܝܬܘ ܩܛܘܠܘ ܬܘܪܐ ܕܦܛܡܐ. ܘܢܐܟܘܠ ܘܢܬܒܣܡ.
24 ܕܗܢܐ ܒܪܝ ܡܝܬܐ ܗܘܐ ܘܚܝܐ: ܘܐܒܝܕ ܗܘܐ ܘܐܫܬܟܚ. ܘܫܪܝܘ
ܠܡܬܒܣܡܘ. 25 ܗܘ ܕܝܢ ܒܪܗ ܩܫܝܫܐ ܒܚܩܠܐ
ܗܘܐ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܒܝܬܐ: ܫܡܥ ܩܠ ܙܡܪܐ ܣܓܝܐܐ.
26 ܘܩܪܐ ܠܚܕ ܡܢ ܛܠܝܐ: ܘܫܐܠܗ ܡܢܘ ܗܢܐ. 27 ܐܡܪ ܠܗ.
ܐܚܘܟ ܐܬܐ. ܘܢܟܣ ܐܒܘܟ ܬܘܪܐ ܕܦܛܡܐ. ܕܗܘ ܕܚܠܝܡ
ܐܩܒܠܗ. 28 ܘܪܓܙ ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܥܠ. ܘܢܦܩ ܐܒܘܗܝ

EVANGELIUM

17. Ex quum venisset ad seipsum, dixit, Quot jam mercenarii sunt in domo patris mei, quibus abundat panis, & ego hic propter famem meam pereo? 18. Surgam, proficiscar ad patrem meum, & dicam ei, Pater mi, peccavi in cælum & coram te: 19. Neque deinceps dignus sum ut filius tuus vocer: fac me sicut unū ex mercenariis tuis. 20. Et surgens venit ad patrem suum. Et dum esset procul, vidit eum pater suus, & misertus est ejus: & accurrens incidit super collum ejus, & osculatus est eum. 21. Et dixit ei filius ejus, Pater mi, peccavi in cælum & corā te, neque dignus sum ut filius tuus vocer. 22. Dixit verò pater ejus servis suis, proferte stolam præcipuam, induite eum, & ponite annulum in manum ejus, & calceate eum calceamentis. 23. Et adducentes interficite bovem saginatum: & comedemus, & exsultabimus. 24. Quia hic filius meus mortuus erat, & revixit: & perierat, & inventus est. Et cœperunt exsultare. 25. Ipse autem filius ejus senior in agro erat; & quū venit & appropinquavit domui, audivit vocē concentus multorū. 26. Et vocavit unū ex pueris, & interrogavit quidnā istud *esset*. 27. Dixit ei, Frater tuus venit, & mactavit pater tuus bovē saginatum, quia sanū receperit illū. 28. Et iratus est, & nolebat ingredi. Et egressus pater ejus, petiit

8 ܐܘ ܐܝܕܐ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܣܪܐ ܙܘܙܝܢ ܘܬܘܒܕ ܚܕ ܡܢ
ܗܘܢ ܘܠܐ ܡܢܗܪܐ ܫܪܓܐ ܘܡܟܢܫܐ ܒܝܬܐ ܘܒܥܝܐ ܠܗ
ܒܬܚܦܝܛܘ ܥܕܡܐ ܕܬܫܟܚܝܘܗܝ ܀ 9 ܘܡܐ ܕܐܫܟܚܬܗ ܩܪܝܐ ܠܪܚܡܬܗ
ܘܠܫܒܒܬܗ ܘܐܡܪܐ ܠܗܝܢ ܚܕܝܝܢ ܥܡܝ ܕܐܫܟܚܬ ܙܘܙܝ
ܕܐܒܝܕ ܗܘܐ ܀ 10 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܗܟܢܐ
ܬܗܘܐ ܚܕܘܬܐ ܩܕܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܥܠ ܚܕ ܚܛܝܐ
ܕܬܐܒ ܀ 11 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܠܓܒܪܐ ܚܕ
ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗ ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ ܀ 12 ܘܐܡܪ ܠܗ ܒܪܗ ܙܥܘܪܐ
ܐܒܝ ܗܒ ܠܝ ܦܠܓܘܬܐ ܕܡܛܝܐ ܠܝ ܡܢ ܒܝܬܟ ܘܦܠܓ
ܠܗܘܢ ܩܢܝܢܗ ܀ 13 ܘܡܢ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܩܠܝܠܬܐ ܟܢܫ ܗܘ
ܒܪܗ ܙܥܘܪܐ ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܛܝܗ ܗܘܐ ܘܐܙܠ ܠܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ ܘ
ܬܡܢ ܒܕܪ ܩܢܝܢܗ ܟܕ ܚܝܐ ܒܐܣܘܛܘܬܐ ܀ 14 ܘܟܕ ܫܠܡ ܟܠ
ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܗܘܐ ܟܦܢܐ ܪܒܐ ܒܐܬܪܐ ܗܘ ܘܫܪܝ
ܚܣܪ ܠܗ ܀ 15 ܘܐܙܠ ܢܩܦ ܠܗ ܠܚܕ ܡܢ ܒܢܝ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܐܬܪܐ ܗܘ ܘܗܘ ܫܕܪܗ ܠܩܪܝܬܐ ܠܡܪܥܐ ܚܙܝܪܐ ܀ 16
ܘܡܬܪܓܪܓ ܗܘܐ ܠܡܡܠܐ ܟܪܣܗ ܡܢ ܚܪܘܒܐ ܗܢܘܢ
ܕܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܚܙܝܪܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܗܒ ܗܘܐ ܠܗ ܀

8. Aut quæ est mulier cui sunt decem zuz,& perdiderit unum ex illis,& non accendat lucernam,& mundet domum,& quærat ipsum accuratè donec invenerit ipsum? 9. Et quum invenerit id, vocat amicas suas & vicinas suas? & dicit eis, Gaudete mecum,quia inveni zuz meum, quod perierat. 10. Dico vobis quòd sic erit gaudium coram Angelis Dei super uno peccatore qui conversus est. 11. Et dicebat eis rursum Jeschua,Homini cuidam erant filii duo. 12. Et dixit ei filius ejus minor,Pater mi, da mihi portionem quæ redit ad me ex domo tua. Et divisit eis possessionem suam. 13. Et post dies paucos congregavit ille filius ejus minor quicquid redierat ad se,& abiit in locum longinquum: & ibi dispersit possessionem suam vivens prodigè. 14. Et quum consumsisset quicquid erat ei,facta est fames magna in loco illo,& cœpit penuria esse ei. 15. Et abiens adhæsit cuidam ex filiis civitatis loci illius, & ille misit eum in agrum ad pascendum porcos. 16. Et desiderabat implere ventrem suum ex siliquis illis quas comedebant porci: & nemo dabat ei.

ܘܒܥܐ ܥܠ ܫܠܡܗ. 33 ܗܟܢܐ ܟܠ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܕܠܐ ܫܒܩ
ܟܠܗ ܩܢܝܢܗ ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܗܘܐ ܠܝ ܬܠܡܝܕܐ. 34
ܛܒܐ ܗܝ ܡܠܚܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܦ ܡܠܚܐ ܬܦܟܗ ܒܡܢܐ
ܬܬܡܠܚ. 35 ܠܐ ܠܐܪܥܐ ܘܠܐ ܠܙܒܠܐ ܚܫܝܚܐ. ܠܒܪ ܫܕܝܢ ܠܗ.
ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܝܗ ❖

1 ܡܬܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܠܘܬܗ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ
ܕܢܫܡܥܘܢܝܗܝ. 2 ܘܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ.
ܗܢܐ ܠܚܛܝܐ ܡܩܒܠ ܘܐܟܠ ܥܡܗܘܢ. 3 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. 4 ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܐܐ
ܥܪܒܝܢ. ܘܐܢ ܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܫܒܩ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ
ܒܚܘܪܒܐ. ܘܐܙܠ ܒܥܐ ܠܗܝ ܕܐܒܕܬ ܥܕܡܐ ܕܢܫܟܚܝܗ. 5 ܘܡܐ
ܕܐܫܟܚܗ ܚܕܐ. ܘܫܩܠ ܠܗ ܥܠ ܟܬܦܬܗ. 6 ܘܐܬܐ
ܠܒܝܬܗ. ܘܩܪܐ ܠܪܚܡܘܗܝ ܘܠܫܒܒܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܚܕܘ ܥܡܝ ܕܐܫܟܚܬ ܥܪܒܝ ܕܐܒܝܕ ܗܘܐ. 7 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
ܕܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܚܕܘܬܐ ܒܫܡܝܐ ܥܠ ܚܕ ܚܛܝܐ ܕܬܐܒ. ܐܘ ܥܠ
ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܙܕܝܩܝܢ ܕܠܐ ܡܬܒܥܐ ܠܗܘܢ ܬܝܒܘܬܐ.

E V A N G E L I U M

& petit pro pace. 33. Sic unusquisque vestrûm qui non relinquit universam possessionem suam, non potest esse mihi discipulus. 34. Bonus est sal: si autem sal etiam infatuatus fuerit, qua re salietur? 35. Neque in terram, neque in sterquilinium abit: foras abjiciunt ipsum. Is cui sunt aures ut audiat, audiat.

C A P U T XV.

1. Accedebant autem ad eum publicani & peccatores ut audirent eum. 2. Et Legisperiti ac Pharisæi murmurabant, ac dicebant, Hic peccatores recipit, & comedit cum eis. 3. Et dixit illis Jeschua parabolam hanc: 4. Quis ex vobis homo, cui sunt centum oves, & si perdiderit unam ex illis, non relinquit nonaginta & novem in deserto, & profectus quærit eam quæ periit, usque dum inveniat eam? 5. Et quum invenerit eam gaudet, & tollit eam super humeros suos: 6. Et venit in domum suam, & vocat amicos suos & vicinos suos, ac dicit eis, Gaudete mecum, quia inveni ovem meam quæ perierat: 7. Dico vobis quòd sic erit gaudium in cælo super uno peccatore qui conversus est *magis* quàm super nonaginta novem justis, quibus necessaria non est conversio.

8. Aut

ܘܠܣܡܝ̈ܐ. 22 ܘܐܡܪ ܥܒܕܐ. ܡܪܝ: ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ
ܘܥܕ ܐܝܬ ܐܬܪܐ. 23 ܘܐܡܪ ܡܪܐ ܠܥܒܕܗ. ܦܘܩ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ
ܘܠܒܝܬ ܣܝ̈ܓܐ: ܘܐܠܘܨ ܕܢܥܠܘܢ ܕܢܬܡܠܐ ܒܝܬܝ. 24 ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܐܢܫ ܡܢ ܗܢܘܢ ܓܒܪ̈ܐ ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ: ܠܐ
ܢܛܥܡ ܡܢ ܚܫܡܝܬܝ: 25 ܘܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܟܢܫ̈ܐ
ܣܓܝ̈ܐܐ: ܐܬܦܢܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 26 ܡܢ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܣܢܐ
ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ: ܘܠܐܚ̈ܘܗܝ ܘܠܐܚܘ̈ܬܗ: ܘܠܐܢܬܬܗ ܘ
ܠܒ̈ܢܘܗܝ ܘܐܦ ܠܢܦܫܗ: ܬܠܡܝܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܗܘܐ ܠܝ.
27 ܘܡܢ ܕܠܐ ܫܩܠ ܙܩܝܦܗ ܘܐܬܐ ܒܬܪܝ: ܬܠܡܝܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚ
ܕܢܗܘܐ ܠܝ. 28 ܡܢܘ ܓܝܪ ܡܢܟܘܢ ܕܨܒܐ ܕܢܒܢܐ ܡܓܕܠܐ: ܘܠܐ
ܩܕܡܝܐ ܝܬܒ ܚܫܒ ܢܦܩܬܗ: ܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܫܡܠܝܘܬܗ.
29 ܕܠܐ ܟܕ ܢܣܝܡ ܫܬܐܣܬܐ ܘܠܐ ܢܫܟܚ ܠܡܫܡܠܝܘ: ܟܠ ܕܚܙܝܢ
ܢܗܘܘܢ ܡܒܙܚܝܢ ܒܗ. 30 ܘܐܡܪܝܢ: ܕܗܢܐ ܓܒܪܐ ܫܪܝ ܠܡܒܢܐ.
ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܠܡܫܡܠܝܘ. 31 ܐܘ ܡܢܘ ܡܠܟܐ ܕܐܙܠ ܠܩܪܒܐ
ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ ܡܠܟܐ ܚܒܪܗ: ܘܠܐ ܝܬܒ ܠܘܩܕܡ ܡܬܡܠܟ: ܕܠܡܐ
ܡܫܟܚ ܒܥܣܪܐ ܐܠܦܝ̈ܢ ܠܡܐܪܥ ܠܗܘ ܕܐܬܐ ܥܠܘܗܝ
ܒܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝ̈ܢ. ܘܐܢ ܠܐ ܥܕ ܗܘ ܪܚܝܩ ܡܢܗ: ܫܕܪ ܐܝܙܓܕܐ
32

LUCÆ. CAP. XIV.

& cæcos. 22. Et dixit servus, Domine mi, factum est sicut præcepisti, & adhuc est locus. 23. Et dixit dominus servo suo, Egredere in vias, & in locum sepium, & coge ut ingrediantur, quò impleatur domus mea. 24. Dico enim vobis quòd unus ex illis hominibus qui vocati fuerant, non gustabunt de cœna mea. 25. Et quum irent cum eo turbæ multæ, conversus est, & dixit eis, 26. Qui venit ad me, & non odit patrem suum & matrem suam, & fratres suos & sorores suas, & uxorem suam & filios suos, & etiam animam suam, dicipulus non potest esse mihi. 27. Et is qui non tollit crucem suam, & venit post me, discipulus non potest esse mihi. 28. Quis enim ex vobis, qui velit ædificare turrim, & non priùs sedens computet sumptum suum, num sit ei ad perficiendum ipsam? 29. Ne quum posuerit fundamenta, & non poterit perficere, omnes qui viderint, illudant ei, 30. Et dicant, Hic homo cœpit ædificare, & non potuit perficere. 31. Aut quis rex, qui proficiscatur in bellum ad pugnandum cum rege socio suo, & non priùs cogitat num possit cum decem millibus occurrere ei qui venit contra se cum viginti millibus? 32. Sin autem minùs, dum adhuc procul est à se, mittit nuncios,

ܥܬܝܪܐ܂ ܕܠܡܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܩܪܘܢܟ܆ ܘܢܗܘܐ ܠܟ ܦܘܪܥܢܐ ܗܢܐ܂
13 ܐܠܐ ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܡܫܬܘܬܐ܆ ܩܪܝ ܠܡܣܟܢܐ܂ ܡܚܝܠܐ܂
ܚܓܝܪܐ܂ ܣܡܝܐ܂ 14 ܘܛܘܒܝܟ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܕܢܦܪܥܘܢܟ܂
ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܦܘܪܥܢܟ ܒܩܝܡܬܐ ܕܙܕܝܩܐ܀ 15 ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ
ܚܕ ܡܢ ܣܡܝܟܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܛܘܒܘܗܝ
ܠܡܢ ܕܢܐܟܘܠ ܠܚܡܐ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ 16 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ܂ ܓܒܪܐ ܚܕ ܥܒܕ ܚܫܡܝܬܐ ܪܒܬܐ܂ ܘܩܪܐ ܠܣܓܝܐܐ܂
17 ܘܫܕܪ ܥܒܕܗ ܒܥܕܢܐ ܕܚܫܡܝܬܐ ܕܢܐܡܪ ܠܩܪܝܐ ܕܗܐ
ܗܐ ܟܠ ܡܕܡ ܡܛܝܒ ܠܟܘܢ ܬܘ܂ 18 ܘܫܪܝܘ ܡܢ ܚܕ ܟܠܗܘܢ
ܠܡܫܬܐܠܘ܂ ܐܡܪ ܠܗ ܩܕܡܝܐ܂ ܩܪܝܬܐ ܙܒܢܬ܆ ܘܐܠܝܨ ܐܢܐ
ܕܐܦܘܩ ܐܚܙܝܗ܂ ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܫܒܘܩܝܢܝ ܕܡܫܬܐܠ ܐܢܐ܂
19 ܐܚܪܢܐ ܐܡܪ܂ ܚܡܫܐ ܙܘܓܝܢ ܬܘܪܐ ܙܒܢܬ܆ ܘܐܙܠ ܐܢܐ
ܕܐܒܩܐ ܐܢܘܢ܂ ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܫܒܘܩܝܢܝ ܕܡܫܬܐܠ ܐܢܐ܀ 20
ܐܚܪܢܐ ܐܡܪ܂ ܐܢܬܬܐ ܢܣܒܬ܆ ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܬܐ܂
21 ܘܐܬܐ ܗܘ ܥܒܕܐ܂ ܘܐܡܪ ܠܡܪܗ ܗܠܝܢ܂ ܗܝܕܝܢ ܪܓܙ ܡܪܐ
ܒܝܬܐ ܘܐܡܪ ܠܥܒܕܗ܂ ܦܘܩ ܥܓܠ ܠܫܘܩܐ ܘܠܫܒܝܠܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ܆ ܘܐܥܠ ܠܟܐ ܠܡܣܟܢܐ ܘܠܡܟܐܒܐ܂ ܘܠܚܓܝܪܐ

EVANGELIUM.

divites: ne etiam ipsi vocent te, & sit tibi retributio hæc. 13. Sed quum facis convivium, voca pauperes, afflictos, claudos, cæcos. 14. Et beatus eris: quia non est eis quod retribuant tibi: erit enim retributio tua in resurrectione justorum. 15. Quum audivisset autem hæc quidam ex eis, qui accumbebant, dixit ei, Beatus is qui comederit panem in regno Dei. 16. Dixit ei Jeschua, Homo quidam fecit cœnam magnam, & vocavit multos: 17. Et misit servum in tempore cœnæ, ut diceret iis qui vocati erant, Ecce, omnia parata sunt vobis, venite. 18. Et cœperunt ab uno omnes excusare. Dixit ei primus, Agrum emi, & cogor ut exiens videam eum: peto abs te, permitte mihi ut sim excusatus. 19. Alius dixit, Quinque juga boum emi, & abeo ut probem ea: peto abs te, permitte mihi ut excusatus sim. 20. Alius dixit, Uxorem duxi, & propter hoc non possum venire. 21. Et venit ille servus, & dixit domino suo hæc. Tunc iratus est dominus, & dixit servo suo, Exi cum festinatione in plateas, & in pagos civitatis, & introducito huc pauperes & dolore affectos, claudos

ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ ܠܡܐܣܝܘ . 4 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܩܘ
ܘܐܚܕܗ ܗܘ ܘܐܤܝܗ ܘܫܪܝܗ . 5 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܡܢܘ
ܡܢܟܘܢ ܕܢܦܠ ܒܪܗ ܐܘ ܬܘܪܗ ܒܓܘܒܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ : ܘܠܐ
ܡܚܕܐ ܕܠܐ ܡܣܩ ܠܗ . 6 ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܬܠ ܠܗ
ܦܬܓܡܐ ܥܠ ܗܕܐ . 7 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܡܬܠܐ ܠܗܠܝܢ ܕܩܪܝܢ
ܗܘܘ ܬܡܢ ܥܠ ܕܚܙܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܓܒܝܢ ܗܘܘ ܕܘܟܝܬܐ
ܕܪܝܫ ܣܡܟܐ . 8 ܐܡܬܝ ܕܡܬܩܪܐ ܐܢܬ ܡܢ ܐܢܫ ܠܒܝܬ
ܡܫܬܘܬܐ : ܠܐ ܬܐܙܠ ܬܣܬܡܟ ܠܟ ܒܪܝܫ ܣܡܟܐ . ܕܠܡܐ
ܢܗܘܐ ܡܩܪܐ ܬܡܢ ܐܢܫ ܕܡܝܩܪ ܡܢܟ . 9 ܘܢܐܬܐ ܗܘ ܡܢ
ܕܠܟ ܘܠܗ ܩܪܐ : ܘܢܐܡܪ ܠܟ ܕܗܒ ܕܘܟܬܐ ܠܗܢܐ : ܘܬܒܗܬ
ܟܕ ܩܐܡ ܐܢܬ ܘܐܚܕ ܐܢܬ ܕܘܟܬܐ ܐܚܪܝܬܐ . 10 ܐܠܐ ܡܐ ܕ
ܐܬܩܪܝܬ ܙܠ ܐܣܬܡܟ ܠܟ ܒܚܪܬܐ . ܕܡܐ ܕܐܬܐ ܗܘ ܕܩܪܟ
ܢܐܡܪ ܠܟ . ܪܚܡܝ : ܐܬܥܠܐ ܠܥܠ ܘܐܣܬܡܟ . ܘܢܗܘܐ ܠܟ
ܬܫܒܘܚܬܐ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܟ . 11 ܡܛܠ ܕܟܠ
ܕܡܪܝܡ ܢܦܫܗ ܢܬܡܟܟ : ܘܟܠ ܕܡܡܟ ܢܦܫܗ ܢܬܬܪܝܡ . 12
ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘ ܕܩܪܝܗܝ . ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܫܪܘܬܐ ܐܘ ܚܫܡܝܬܐ :
ܠܐ ܬܗܘܐ ܩܪܐ ܪܚܡܝܟ . ܐܦܠܐ ܐܚܝܟ ܐܘ ܐܚܝܢܝܟ . ܘܠܐ ܫܒܒܝܟ

LUCÆ. CAP. XIV.

Num licet in sabbatho sanare? 4. Ipsi verò tacuerunt. Et apprehendit eum ipse, & sanavit eum, ac dimisit eum. 5. Et dixit eis, Quis ex vobis, cujus cecidit filius aut bos in puteum in die sabbathi, & non statim hauriens extrahit eum? 6. Et non potuerunt ei dare responsum ad hoc. 7. Et dicebat parabolam ad eos qui invitati erant illis, eo quòd videbat eos quòd deligerent loca primi accubitus. 8. Quum invitaris ab aliquo in domo convivii, ne abiens accumbas in primo accubitu, ne sit invitatus ibi aliquis qui honoratior sit quàm tu: 9. Et veniat is qui te & illum vocavit, ac dicat tibi, Da locum huic: & erubescas dum surgis, & capis locum alium. 10. Sed quum invitatus es, vade, & accumbe in ultimo, ut quum venerit is qui vocavit te, dicat tibi, Amice mi, ascende superius, & accumbe. Et erit tibi gloria coram omnibus qui accumbunt tecum. 11. Quia omnis qui extulerit seipsum, deprimetur: & omnis qui depresserit seipsum, extolletur. 12. Dixit verò ei qui vocaverat se, Quum facis convivium aut cœnam, ne vocaveris amicos, nec etiam fratres tuos, aut cognatos tuos, neque vicinos tuos

31 ܒܗ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܩܪܒܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܦܘܩ ܙܠ ܠܟ ܡܟܐ: ܡܛܠ ܕܗܪܘܕܤ ܒܥܐ ܠܡܩܛܠܟ.
32 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܙܠܘ ܐܡܪܘ ܠܬܥܠܐ ܗܢܐ: ܕܗܐ
ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕ̈ܐ: ܘܐܣܘ̈ܬܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ ܘܡܚܪ. ܘ
ܘܠܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܡܫܬܡܠܐ ܐܢܐ. 33 ܒܪܡ ܘܠܐ ܠܝ ܕܝܘܡܢܐ
ܘܡܚܪ ܐܗܠܟ. ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܐܙܠ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚܐ
ܕܢܒܝܐ ܢܐܒܕ ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. 34 ܐܘܪܫܠܡ ܐܘܪܫܠܡ:
ܩܛܠܬ ܢܒ̈ܝܐ ܘܪܓܡܬ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܠܝܚܝܢ ܠܘܬܗ: ܟܡܐ
ܙܒ̈ܢܝܢ ܨܒܝܬ ܠܡܟܢܫܘ ܒܢ̈ܝܟܝ ܐܝܟ ܬܪܢܓܠܬܐ ܕܟܢܫܐ
ܦܪ̈ܘܓܝܗ ܬܚܝܬ ܓܦܝܗ ܘܠܐ ܨܒܝܬܘܢ. 35 ܗܐ ܡܫܬܒܩ
ܠܟܘܢ ܒܝܬܟܘܢ ܚܪܒܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ
ܥܕܡܐ ܕܬܐܡܪܘܢ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ.

ܩܦܠܐܘܢ ܝܕ

1 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ ܕܚܕ ܡܢ ܪ̈ܫܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ
ܠܡܐܟܠ ܠܚܡܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ: ܘܗܢܘܢ ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ. 2 ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܐܚܝܕ ܗܘܐ ܡܝ̈ܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܩ
ܩܕܡܘܗܝ. 3 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܣܦܪ̈ܐ ܘܠܦܪ̈ܝܫܐ.

EVANGELIUM

31. In eo ipso die accesserunt quidam ex Pharisæis, & dixerunt ei, Exi, abi hinc, quoniam Hiraudis vult interficere te. 32. Dixit eis Jeschua, Abite, dicite vulpi illi, Ecce, ejicio dæmonia, & sanationes facio hodie & cras, & die tertio compleor. 33. Veruntamen oportet me hodie & cras operari, & die alio ibo: quia non potest fieri ut Propheta pereat extra Urischelem. 34. Urischelem, Urischelem, interfectrix Prophetarum, & lapidatrix eorum qui missi sunt ad se, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina quæ congregat pullos suos sub alas suas, & noluistis? 35. Ecce, relinquitur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis quod non videbitis me donec dicatis, Benedictus est qui venit in nomine Domini.

CAPUT XIV.

1. Et factum est quum ingrederetur in domum cujusdam ex principibus Pharisæorum, *ut comederet panem* in die sabbathi: & ipsi observabant eum. 2. Et ecce, homo quidam hydropicus erat ante eum. 3. Et respondit Jeschua, & dixit Legisperitis, ac Pharisæis,

Num

ܒܩܡܚܐ ܕܬܠܬ ܣܐܝܢ ܥܕܡܐ ܕܟܠܗ ܚܡܥ܀ 22 ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ
ܒܩܘܪܝܐ ܘܒܡܕܝܢܬܐ ܟܕ ܡܠܦ ܘܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ܀ 23
ܫܐܠܗ ܕܝܢ ܐܢܫ ܕܐܢ ܩܠܝܠܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܚܝܝܢ܀ 24
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܬܟܬܫܘ ܠܡܥܠ ܒܬܪܥܐ ܥܠܝܩܐ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܕܣܓܝܐܐ ܢܒܥܘܢ ܠܡܥܠ ܘܠܐ ܢ
ܫܟܚܘܢ܀ 25 ܡܢ ܫܥܬܐ ܕܢܩܘܡ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܘܢܐܚܘܕ ܬܪܥܐ
ܘܬܗܘܘܢ ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ ܘܢܩܫܝܢ ܒܬܪܥܐ܀ 26 ܘܬܫܪܘܢ
ܠܡܐܡܪ ܡܪܢ ܡܪܢ ܦܬܚ ܠܢ ܘܢܥܢܐ ܗܘ ܘܢܐܡܪ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ܀ ܘܬܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ
ܩܕܡܝܟ ܐܟܠܢ ܘܐܫܬܝܢ ܘܒܫܘܩܝܢ ܐܠܦܬ܀ 27 ܘܢܐܡܪ
ܠܟܘܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ܀ ܦܪܘܩܘ ܡܢܝ
ܦܠܚܝ ܫܘܩܪܐ܀ 28 ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ܀
ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܐܝܣܚܩ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܟܠܗܘܢ
ܢܒܝܐ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܬܗܘܘܢ ܡܦܩܝܢ
ܠܒܪ܀ 29 ܘܢܐܬܘܢ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܢ ܡܥܪܒܐ ܘܡܢ ܬܝܡܢܐ
ܘܡܢ ܓܪܒܝܐ ܘܢܣܬܡܟܘܢ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܀ 30 ܘܗܐ ܐܝܬ
ܐܚܪܝܐ ܕܢܗܘܘܢ ܩܕܡܝܐ ܘܐܝܬ ܩܕܡܝܐ ܕܢܗܘܘܢ ܐܚܪܝܐ܀

LUCÆ. CAP. XIII.

in farina trium satorum, donec totum fermentaretur. 22. Et iter faciebat per pagos & per civitates docens: & abiit Urischelem. 23. Interrogavit autem eum quidam, num pauci sint qui serventur. 24. Jeschua autem dixit eis, Contendite intrare per angustam portam. Dico enim vobis quod multi quærent intrare, & non *poterunt*. 25. Et ex ea hora qua surget dominus domus & claudet portam, & eritis stantes foris, & pulsantes ad portam, & incipietis dicere, Domine noster, Domine noster aperi nobis: & respondebit ipse, & dicet, Dico vobis quod non novi vos unde sitis. 26. Et incipietis dicere, Coram te comedimus & bibimus, & in plateis nostris docuisti. 27. Et dicet vobis, Non novi vos unde sitis: discedite *vobis* à me operarii mendacii. 28. Ibi erit fletus & stridor dentium, quum videritis Abraham, Ischak, & Jaakub, & omnes Prophetas in regno Dei, vos autem eritis ejecti foras. 29. Et venient ab Oriente & ab Occidente, & ab Austro, & Aquilone, & discumbent in regno Dei. 30. Et ecce sunt ultimi qui erunt primi, & sunt primi qui erunt ultimi.

ܫܪܝܬܝ ܡܢ ܟܘܪܗܢܟܝ . 13 ܘܣܡ ܐܝܕܗ ܥܠܝܗ̇ ܘܡܚܕܐ
ܐܬܦܫܛܬ . ܘܫܒܚܬ ܠܐܠܗܐ . 14 ܥܢܐ ܕܝܢ ܪܒ ܟܢܘܫܬܐ
ܟܕ ܡܬܚܡܬ . ܥܠ ܕܐܣܝ ܒܫܒܬܐ ܝܫܘܥ . ܘܐܡܪ ܠܟܢܫܐ .
ܫܬܐ ܐܢܘܢ ܝܘܡܝܢ ܕܘܠܐ ܠܡܦܠܚ . ܒܗܘܢ ܐܬܘ ܐܬܐܣܘ
ܘܠܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ . 15 ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗ . ܢܣܒ ܒܐܦܐ . ܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܒܫܒܬܐ : ܠܐ ܫܪܐ
ܬܘܪܗ ܐܘ ܚܡܪܗ ܡܢ ܐܘܪܝܐ . ܘܐܙܠ ܡܫܩܐ : 16 ܗܕܐ ܕܝܢ
ܕܒܪܬܗ ܗܝ ܕܐܒܪܗܡ : ܘܐܣܪܗ̇ ܣܛܢܐ ܗܐ ܬܡܢܥܣܪܐ
ܫܢܝܢ ܠܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܢܫܬܪܐ ܡܢ ܗܢܐ ܐܣܘܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ .
17 ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ . ܒܗܬܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܘܩܒܠܗ . ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܚܕܐ ܗܘܐ ܒܟܠܗܝܢ
ܬܕܡܪܬܐ ܕܡܬܥܒܕܢ ܗܘܝ ܒܐܝܕܗ ܀ 18 ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܠܡܢܐ ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ . ܘܠܡܢܐ ܐܕܡܝܗ̇ . 19 ܕܡܝܐ
ܠܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ : ܗܝ ܕܢܣܒ ܓܒܪܐ ܪܡܗ̇ ܒܓܢܬܗ .
ܘܪܒܬ ܘܗܘܬ ܐܝܠܢܐ ܪܒܐ . ܘܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܥܫܝ ܒ
ܣܘܟܝܗ̇ . 20 ܬܘܒ ܐܡܪ ܝܫܘܥ . ܠܡܢܐ ܐܕܡܝܗ̇ ܠܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ . 21 ܕܡܝܐ ܠܚܡܝܪܐ ܗܘ ܕܢܣܒܬ ܐܢܬܬܐ ܛܫܬܗ

EVANGELIUM

soluta sis ab infirmitate tua. 13. Et posuit manum suam super eam: & confestim extendit sese, & glorificavit Deum. 14. Respondit autem princeps synagogæ, quum irasceretur eo quòd sanaret in sabbatho Jeschua: & dixit turbis, Sex sunt dies in quibus oportet operari: in eis venientes sanemini, non autem in die sabbathi. 15. Jeschua autem respondit, & dixit ei, Assumens vultum, unusquisque vestrum in sabbatho nonne solvit bovem suum, aut asinum suum à præsepi, & abiens præbet potum *ei*? 16. Hanc autem quæ filia est Abrahami, & ligaverat eam accusator, ecce octodecim annos, non oportebat solvi ab hoc vinculo in die sabbathi? 17. Et quum hæc diceret, erubescebant omnes qui stabant contra eum. Et totus populus lætabatur in omnibus mirabilibus quæ fiebant per manum ejus. 18. Dicebat autem Jeschua, Cui simile est regnum Dei, & cui assimilabo illud? 19. Simile est grano sinapis, quod quum accepisset homo, jecit ipsum in hortum suum: & crevit, & factum est arbor magna, & volucres cæli nidificatæ sunt in ramis ejus. 20. Rursus dixit Jeschua, Cui assimilabo regnum Dei? 21. Simile est fermento, quod quum accepisset mulier, recondidit in

ܕܗܠܝܢ ܓܠܝܠܝܐ ܃ ܚܛܝܢ ܗܘܘ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܓܠܝܠܝܐ ܃ ܕܗܟܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܃ 3 ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܃
ܕܐܦ ܟܠܟܘܢ ܐܢ ܠܐ ܬܬܘܒܘܢ ܗܟܢܐ ܬܐܒܕܘܢ ܀ 4 ܐܘ ܗܢܘܢ
ܬܡܢܬܥܣܪ ܕܢܦܠ ܥܠܝܗܘܢ ܡܓܕܠܐ ܒܫܝܠܘܚܐ ܘܩܛܠ
ܐܢܘܢ ܃ ܡܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܚܛܝܢ ܗܘܘ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܒܢܝܢܫܐ ܕܥܡܪܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ ܃ 5 ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܃
ܕܐܢ ܠܐ ܬܬܘܒܘܢ ܟܠܟܘܢ ܐܝܟܢܐ ܗܢܘܢ ܬܐܒܕܘܢ ܀ 6 ܘܐܡܪ ܡܬܠܐ
ܗܢܐ ܃ ܬܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܐܢܫ ܢܨܝܒܐ ܒܟܪܡܗ ܃ ܘܐܬܐ ܒܥܐ
ܒܗ ܦܐܪܐ ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܀ 7 ܘܐܡܪ ܠܦܠܚܐ ܃ ܗܐ ܬܠܬ ܫܢܝܢ
ܐܬܐ ܐܢܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܦܐܪܐ ܒܬܬܐ ܗܕܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܃ ܦ
ܦܣܘܩܝܗ ܃ ܠܡܢܐ ܡܒܛܠܐ ܐܪܥܐ ܀ 8 ܐܡܪ ܠܗ ܦܠܚܐ ܃
ܡܪܝ ܫܒܘܩܝܗ ܐܦ ܗܕܐ ܫܢܬܐ ܃ ܥܕ ܐܥܙܩܝܗ ܘܐܙܒܠܝܗ ܃
9 ܘܐܢ ܥܒܕܐ ܦܐܪܐ ܃ ܘܐܢ ܠܐ ܠܫܢܬܐ ܕܐܬܝܐ ܬܦܣܘܩܝܗ ܀ 10 ܟܕ
ܕܝܢ ܡܠܦ ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ ܒܚܕܐ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܃ 11 ܐܝܬ
ܗܘܬ ܬܡܢ ܐܢܬܬܐ ܃ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܪܘܚܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ܃ ܬܡܢܬܥܣܪ
ܫܢܝܢ ܃ ܘܟܦܝܦܐ ܗܘܬ ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ ܕܬܬܦܫܛ
ܠܓܡܪ ܀ 12 ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܩܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܃ ܐܢܬܬܐ

quòd illi Galilæi peccatores fuerint plus quàm omnes *alii* Galilæi, quia sic factum est eis? 3. Non: dico autem vobis, quòd etiam omnes vos, si non conversi fueritis, similiter peribitis. 4. Aut illi octodecim super quos cecidit turris in Schilucha, & interfecit eos, putatis vos quòd peccatores erant magis quàm omnes filii hominis qui habitant in Urischelem? 5. Nequaquam: dico autem vobis, quòd si non conversi fueritis, omnes vos sicut illi peribitis. 6. Et dixit parabolam hanc, Ficus erat cuidam quæ plantata erat in vinea ejus: & veniens quæsivit in ea fructus, & non invenit. 7. Et dixit cultori, Ecce tribus annis veniens quæro fructus in ficu hac, & non invenio. abscinde eam, quare otiosam reddit terram? 8. Et dixit ei cultor, *Domine mi* dimitte eam etiam hoc anno donec coluero eam, & stercoravero eam. 9. Et si fecerit fructus, *relinques*: & si non, cur viveret? abscindes eam. 10. Quum autem doceret Jeschua in sabbatho in una ex synagogis, 11. Erat ibi mulier cui fuerat spiritus infirmitatis annis octodecim, & curvata erat, nec poterat sese extendere prorsus. 12. Vidit autem eam Jeschua, & vocavit eam, ac dixit ei, Mulier

53. ܢܬܦܠܓܘܢ ܓܝܪ ܐܒܐ ܥܠ ܒܪܗ ܘܒܪܐ ܥܠ ܐܒܘܗܝ. ܐܡܐ
ܥܠ ܒܪܬܗ. ܘܒܪܬܐ ܥܠ ܐܡܗ. ܚܡܬܐ ܥܠ ܟܠܬܗ. ܘܟܠܬܐ
ܥܠ ܚܡܬܗ ܀ 54 ܘܐܡܪ ܠܟܢܫܐ. ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܥܢܢܐ ܕܕܢܚܐ
ܡܢ ܡܥܪܒܐ. ܡܚܕܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܛܪܐ ܐܬܐ. ܘܗܘܐ ܗܟܢܐ.
55. ܘܡܐ ܕܢܫܒܐ ܬܝܡܢܐ. ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܘܒܐ ܗܘܐ ܘܗܘܐ.
56. ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܦܪܨܘܦܗ ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܒܩܘ: ܙܒܢܐ ܕܝܢ ܗܢܐ ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܦܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ 57 ܠܡܢܐ
ܕܝܢ ܡܢ ܢܦܫܟܘܢ ܠܐ ܕܐܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܘܫܬܐ. 58 ܡܐ ܓܝܪ ܕܐܙܠ
ܐܢܬ ܥܡ ܒܥܠ ܕܝܢܟ ܠܘܬ ܐܪܟܘܢܐ. ܥܕ ܒܐܘܪܚܐ ܐܢܬ: ܗܒ
ܠܗ ܬܘܪܬܐ ܘܐܫܬܪܝ ܡܢܗ. ܕܠܡܐ ܢܓܪܟ ܠܘܬ ܕܝܢܐ:
ܘܕܝܢܐ ܢܫܠܡܟ ܠܫܠܛܘܢܐ: ܘܫܠܛܘܢܐ ܢܪܡܝܟ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. 59
ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܠܐ ܬܦܘܩ ܡܢ ܬܡܢ: ܥܕܡܐ ܕܬܬܠ
ܫܡܘܢܐ ܐܚܪܝܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܓ

1. ܒܗ ܕܝܢ ܒܙܒܢܐ: ܐܬܘ ܐܢܫܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ ܥܠ
ܓܠܝܠܝܐ: ܗܢܘܢ ܕܦܝܠܛܘܣ ܚܠܛ ܕܡܗܘܢ ܥܡ
ܕܒܚܝܗܘܢ. 2 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ

EVANGELIUM

53. Dividetur enim pater adversus filium suum, & filius adversus patrem suum, mater adversus filiam suã, & filia adversus matrem suam: socrus adversus nurum suam, & nurus adversus socrum suam. 54. Et dicebat turbis, Quum videritis nubem quæ oriatur ab occidente, statim dicitis, Pluvia venit: & est ita. 55. Et quum flat Auster, dicitis quòd æstus fiet: & fit. 56. Hypocritæ, faciem cæli & terræ nostis discernere, tempus autem hoc quomodo non discernitis? 57. Cur autem à vobis ipsis non judicatis veritatem? 58. Quum enim abis cum adversario tuo ad principem, dum in via es da mercedem, & liberaberis ab eo: ne ducat te ad judicem, & judex tradat te exactori, & exactor conjiciat te in domum vinctorum. 59. Et amen dico tibi quod non exibis inde donec dederis octavum ultimum.

CAPUT XIII.

1. Eodem autem tempore venientes quidam dixerunt ei de Galilæis istis quorum Pilatus miscuit sanguinem sacrificiis ipsorum. 2. Et respondit Jeschua, ac dixit eis, Putatis vos quòd

ܥܒܕܐ ܕܢܐܬܐ ܡܪܗ ܢܫܟܚܝܘܗܝ ܕܥܒܕ ܗܟܢܐ . 44 ܫܪܝܪܐܝܬ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܢܩܝܡܝܘܗܝ ܥܠ ܟܠܗ ܩܢܝܢܗ . 45 ܐܢ
ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܥܒܕܐ ܗܘ ܒܠܒܗ ܕܡܘܚܪ ܡܪܝ ܠܡܐܬܐ ܘܢܫܪܐ
ܠܡܡܚܐ ܠܥܒܕܐ ܘܠܐܡܗܬܐ ܕܡܪܗ ܘܢܫܪܐ ܠܡܐܟܠ
ܘܠܡܫܬܐ ܘܠܡܪܘܐ . 46 ܢܐܬܐ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܕܠܐ
ܡܣܟܐ ܘܒܫܥܬܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ . ܘܢܣܝܡ ܡܢܬܗ
ܥܡ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ . 47 ܥܒܕܐ ܕܝܢ ܐܝܢܐ ܕܝܕܥ ܨܒܝܢܐ
ܕܡܪܗ ܘܠܐ ܛܝܒ ܠܗ ܐܝܟ ܨܒܝܢܗ ܢܩܒܠ ܡܚܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ .
48 ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܝܕܥ ܘܥܒܕ ܡܕܡ ܕܫܘܐ ܠܡܚܘܬܐ . ܢܩܒܠ
ܡܚܘܬܐ ܙܥܘܪܝܬܐ . ܟܠ ܓܝܪ ܕܐܬܝܗܒ ܠܗ ܣܓܝ ܣܓܝ
ܢܬܒܥܐ ܡܢܗ . ܘܠܗܘ ܕܐܓܥܠܘ ܠܗ ܣܓܝ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܢܬܒܥܘܢ ܡܢ ܐܝܕܗ . 49 ܢܘܪܐ ܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ ܒܐܪܥܐ . ܘܨܒܐ
ܐܢܐ ܐܠܘ ܡܢ ܟܕܘ ܝܩܕܬ . 50 ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܐܝܬ ܠܝ
ܕܐܥܡܕ . ܘܣܓܝ ܐܠܝܨ ܐܢܐ ܥܕܡܐ ܕܬܫܬܠܡ . 51 ܣܒܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܫܝܢܐ ܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ ܒܐܪܥܐ . ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܐ .
ܐܠܐ ܦܠܓܘܬܐ . 52 ܡܢ ܗܫܐ ܓܝܪ ܢܗܘܘܢ ܚܡܫܐ ܒܒܝܬܐ
ܚܕ . ܕܦܠܝܓܝܢ ܬܠܬܐ ܥܠ ܬܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܥܠ ܬܠܬܐ .

LUCÆ. CAP. XII.

ſervus ille quem veniens dominus ejus invenerit quod faciat ita. 44. Verè dico vobis quòd conſtituet eum ſuper univerſam poſſeſſionem ſuam. 45. Si verò dixerit ſervus ille in corde ſuo, Dominus meus tardat venire: & inceperit percutere ſervos & ancillas domini ſui, & inceperit edere & bibere, & inebriari; 46. Veniet dominus ſervi illius in die qua non putavit, & in hora qua non novit: & dividet eum, & ponet partem ejus cum eis qui non ſunt fideles. 47. Servus autem qui novit voluntatem domini ſui, neque parat ſe ſecundùm voluntatem ejus, patietur multa. 48. Qui verò non novit, & fecit id quod dignum eſt plagis, patietur plagas paucas. Cuicumque enim datum eſt multum, multum quæretur ab eo: & apud quem depoſitum eſt multum, amplius quærent in manu ejus. 49. Ignem veni ut mittam in terram, & cupio ut jam accenſus ſit. 50. Et baptiſmus eſt mihi ut *eo* baptizer, & multum premor uſquedum perficiatur. 51. Putatis vos quòd venerim ut tranquillitatem immittam in terram? Dico vobis quòd non, ſed diviſionem. 52. Deinceps enim erunt quinque in domo una qui diviſi erunt, tres adverſus duos, & duo adverſus tres,

ܒܫܡܝܐ. ܐܝܟܐ ܕܓܢܒܐ ܠܐ ܩܪܒ ܘܣܣܐ ܠܐ ܡܚܒܠ.
34 ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܣܝܡܬܟܘܢ ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܐܦ ܠܒܟܘܢ.
35 ܢܗܘܘܢ ܚܨܝܟܘܢ ܐܣܝܪܝܢ ܘܫܪܓܝܟܘܢ ܕܠܝܩܝܢ. 36 ܘܗܘܘ
ܕܡܝܢ ܠܐܢܫܐ ܕܡܣܟܝܢ ܠܡܪܗܘܢ ܕܐܡܬܝ ܢܗܦܘܟ ܡܢ ܒܝܬ
ܡܫܬܘܬܐ. ܕܡܐ ܕܐܬܐ ܘܢܩܫ ܡܚܕܐ ܢܦܬܚܘܢ ܠܗ. 37
ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܥܒܕܐ ܗܢܘܢ ܕܢܐܬܐ ܡܪܗܘܢ ܘܢܫܟܚ ܐܢܘܢ
ܟܕ ܥܝܪܝܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܢܐܣܘܪ ܚܨܘܗܝ
ܘܢܣܡܟ ܐܢܘܢ ܘܢܥܒܪ ܢܫܡܫ ܐܢܘܢ. 38 ܘܐܢ ܒܡܛܪܬܐ
ܕܬܪܬܝܢ ܐܘ ܕܬܠܬ ܢܐܬܐ ܘܢܫܟܚ ܗܟܢܐ ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܥܒܕܐ
ܗܢܘܢ. 39 ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܥܘ. ܕܐܠܘ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܒܐܝܕܐ
ܡܛܪܬܐ ܐܬܐ ܓܢܒܐ ܡܬܬܥܝܪ ܗܘܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܢܬܦܠܫ
ܒܝܬܗ. 40 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܗܘܘ ܡܛܝܒܝܢ. ܕܒܗܝ ܫܥܬܐ
ܕܠܐ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 41 ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ
ܟܐܦܐ. ܡܪܢ ܠܘܬܢ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܗ ܠܡܬܠܐ ܗܢܐ. ܐܘ ܐܦ
ܠܘܬ ܟܠܢܫ. 42 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܢܘ ܟܝ ܐܝܬܘܗܝ
ܪܒ ܒܝܬܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܚܟܝܡܐ ܕܢܩܝܡܝܘܗܝ ܡܪܗ ܥܠ
ܬܫܡܫܬܗ. ܕܢܬܠ ܦܣܬܐ ܒܙܒܢܗ. 43 ܛܘܒܘܗܝ ܠܗܘ

transsit, in cælo: quò fur non accedit, & tinea non corrumpit. 34. Ubi enim est thesaurus vester, ibi etiam erit cor vestrum. 35. Sint accincti lumbi vestri, & lucentes lucernæ vestræ. 36. Et estote similes hominibus, qui exspectant dominum suum, quando revertetur à domo convivii, ut quum venerit & pulsaverit, illicò aperiant ei. 37. Beati sunt servi illi, quos quum venerit dominus eorum, invenerit quoque vigilantes. Ammin dico vobis, quòd accinget lumbos suos, & accumbere faciet eos, & transiens ministrabit eis. 38. Et si in custodia secunda aut tertia venerit, & invenerit ita, beati sunt servi illi. 39. Hoc autem scitote, quòd si scivisset dominus domus in qua custodia venturus erat fur, vigilasset, neque sivisset ut aperiretur domus sua. 40. Etiam vos igitur estote parati, quia ea hora qua non putatis veniet filius hominis. 41. Dixit ei Schemeun Cipha, Domine noster, ad nos dicis tu parabolam hanc, an etiam ad omnem hominem? 42. Dixit ei Jeschua, Quisnam est dispensator fidelis & prudens, quem constituit dominus ejus super famulitium suum, ut det portionem *cibi* in tempore suo? 43. Beatus est ser-

ܥܘܪܒܐ. ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ. ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܬܘܢܐ ܘܒܝܬ
ܩܦܣܐ. ܘܐܠܗܐ ܡܬܪܣܐ ܠܗܘܢ. ܟܡܐ ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ
ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܦܪܚܬܐ. 25 ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܟܕ ܝܨܦ:
ܡܫܟܚ ܠܡܘܣܦܘ ܥܠ ܩܘܡܬܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ. 26 ܐܢ ܕܝܢ
ܐܦ ܠܐ ܠܙܥܘܪܬܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܡܢܐ ܥܠ ܫܪܟܐ ܝܨܦܝܢ
ܐܢܬܘܢ. 27 ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܫܢܐ ܐܝܟܢܐ ܪܒܝܢ. ܕܠܐ ܠܐܝܢ ܘܠܐ
ܥܙܠܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܐܦܠܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܟܠܗ
ܫܘܒܚܗ ܐܬܟܣܝ ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ. 28 ܐܢ ܕܝܢ ܠܥܣܒܐ
ܕܝܘܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܚܩܠܐ ܘܠܡܚܪ ܢܦܠ ܒܬܢܘܪܐ: ܐܠܗܐ
ܗܟܢܐ ܡܠܒܫ: ܟܡܐ ܡܝܬܪ ܠܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ: 29
ܘܐܢܬܘܢ ܠܐ ܬܒܥܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܡܢܐ ܬܫܬܘܢ. ܘܠܐ ܢܬܦܠܓ
ܪܥܝܢܟܘܢ ܒܗܠܝܢ. 30 ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܟܠܗܝܢ: ܥܡܡܐ ܗܘ
ܕܥܠܡܐ ܒܥܝܢ. ܐܦ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܒܘܟܘܢ ܝܕܥ ܕܡܬܒܥܝܢ
ܠܟܘܢ ܗܠܝܢ. 31 ܒܪܡ ܒܥܘ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܘܗܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܡܬܬܘܣܦܢ ܠܟܘܢ. 32 ܠܐ ܬܕܚܠ ܡܪܥܝܬܐ ܙܥܘܪܬܐ.
ܕܨܒܐ ܐܒܘܟܘܢ ܕܢܬܠ ܠܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ. 33 ܙܒܢܘ ܩܢܝܢܟܘܢ
ܘܗܒܘ ܙܕܩܬܐ. ܥܒܕܘ ܠܟܘܢ ܟܝܣܐ ܕܠܐ ܒܠܝܢ. ܘܣܝܡܬܐ ܕܠܐ

corvos, qui non ſerunt neque metunt, neque ſunt eis cubicula & repoſitoria, & Deus nutrit eos. Quantò igitur vos præſtantiores eſtis volucribus? 25. Quis autem ex vobis, quum ſolicitus eſt, poteſt addere ad ſtaturam ſuam cubitum unum? 26. Si verò etiam minimum non poteſtis, quid pro reliquo ſoliciti eſtis? 27. Conſiderate lilia quomodo creſcunt: & non laborant, neque nent: dico autem vobis quòd ne Schelimun quidem in omni ſua gloria amictus fuit ſicut unum ex illis. 28. Si autem gramen, quod hodiè eſt in agro, & cras ruit in clibanum, Deus ſic veſtit, quanto magis vos, puſilli fide? 29. Et vos ne quæratis quidnam comedetis, & quid bibetis: neque diſtrahatur cogitatio veſtra in iſtis. 30. Hæc enim omnia populi hujus mundi quærunt: vobis autem quoque Pater veſter novit quòd neceſſaria ſunt hæc. 31. Quin potiùs quærite regnum Dei, & hæc omnia adjicientur vobis. 32. Ne timeas grex puſille, quia vult pater vobis dare regnum. 33. Vendite poſſeſſionem veſtram, & date eleemoſynam. Facite vobis crumenas quæ non veteraſcunt, & theſaurum qui non

ܡܠܦܢܐ. ܐܡܪ ܠܐܚܝ ܕܢܦܠܓ ܥܡܝ ܝܪܬܘܬܐ. 14 ܝܫܘܥ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ. ܓܒܪܐ. ܡܢܘ ܐܩܝܡܢܝ ܥܠܝܟܘܢ ܕܝܢܐ ܘܡܦܠܓܢܐ.
15 ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܟܠܗ ܥܠܘܒܘܬܐ. ܡܛܠ
ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܡܘܬܪ ܢܟܣܐ ܐܝܬܘܗܝ ܚܝܐ. 16 ܘܐܡܪ ܡܬܠܐ
ܠܗܘܢ. ܕܓܒܪܐ ܚܕ ܥܬܝܪܐ. ܐܥܠܬ ܠܗ ܐܪܥܗ ܥܠܠܬܐ
ܣܓܝܐܬܐ. 17 ܘܡܬܚܫܒ ܗܘܐ ܒܢܦܫܗ ܘܐܡܪ. ܡܢܐ
ܐܥܒܕ ܕܠܝܬ ܠܝ ܐܝܟܐ ܕܐܟܢܫ ܥܠܠܬܝ. 18 ܘܐܡܪ ܗܕܐ
ܐܥܒܕ. ܐܣܬܘܪ ܒܝܬ ܐܘܨܪܝ ܘܐܒܢܐ ܘܐܪܘܒ ܐܢܘܢ. ܘܐܟܢܫ
ܬܡܢ ܟܠܗ ܥܠܠܬܝ ܘܛܒܬܝ. 19 ܘܐܡܪ ܠܢܦܫܝ. ܢܦܫܝ.
ܐܝܬ ܠܟܝ ܛܒܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܕܣܝܡܢ ܠܫܢܝܐ ܣܓܝܐܬܐ.
ܐܬܬܢܝܚܝ. ܐܟܘܠܝ. ܐܫܬܝ. ܐܬܒܣܡܝ. 20 ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ
ܐܠܗܐ. ܚܣܝܪ ܪܥܝܢܐ. ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ ܢܦܫܟ ܬܒܥܝܢ ܠܗ
ܡܢܟ. ܘܗܠܝܢ ܕܛܝܒܬ ܠܡܢ ܢܗܘܝܢ. 21 ܗܟܢܐ ܗܘ ܡܢ ܕܣܐܡ
ܠܗ ܣܝܡܬܐ ܘܒܐܠܗܐ ܠܐ ܥܬܪ. 22 ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ ܠܢܦܫܟܘܢ ܡܢܐ
ܬܐܟܠܘܢ. ܘܠܐ ܠܦܓܪܟܘܢ ܡܢܐ ܬܠܒܫܘܢ. 23 ܢܦܫܐ ܓܝܪ
ܝܬܝܪܐ ܡܢ ܬܪܣܝܬܐ. ܘܦܓܪܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ. 24 ܐܬܒܩܘ

EVANGELIUM

Præceptor, dic fratri meo ut dividat mecum hæreditatem. 14. Jeschua autem dixit ei, Homo, quis constituit me super vos judicem & divisorem? 15. Et dixit discipulis suis, Cavete ab omni avaritia, quia nequaquam in abundantia facultatum est vita. 16. Et dixit parabolam ad eos, Homini cuidam diviti produxerat ejus solum proventus multos. 17. Et cogitabat apud se, & dicebat, Quid faciam, quum non sit mihi ubi coacervem proventum meum? 18. Et dicebat, hoc faciam, destruam repositoria mea, & ædificabo ac faciam majora ea, & coacervabo illic omne frumentum meum & bona mea: 19. Et dicam animæ meæ, Anima mea, sunt tibi bona multa, quæ reposita sunt in annos multos: requiesce, comede, bibe, exsulta. 20. Dixit autem ei Deus, O carens mente, hac nocte animam tuam quærent abs te: & hæc quæ parasti cui erunt? 21. Sic est is qui thesaurizat sibi thesauros, & in Deo non est dives. 22. Et dixit discipulis suis, Propter hoc vobis dico, ne soliciti sitis animæ vestræ quid comedetis, neque corpori vestro quid induetis. 23. Anima enim præstantior est quā esca, & corpus *præstantius* quā vestimentū. 24. Considerate cor-

ܐܓܪ̈ܐ ܢܬܟܪܙ. 4 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܠܪ̈ܚܡܝ: ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ
ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܛܠܝܢ ܦܓܪܐ: ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ
ܝܬܝܪ ܠܡܥܒܕ. 5 ܐܚܘܝܟܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܡܢ ܬܕܚܠܘܢ. ܡܢ ܗܘ
ܕܡܢ ܒܬܪ ܕܩܛܠ: ܫܠܝܛ ܠܡܪܡܝܘ ܒܓܗܢܐ. ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܡܢ ܗܢܐ ܕܚܠܘ. 6 ܠܐ ܚܡܫ ܨܦܪ̈ܝܢ ܡܙܕܒܢܢ ܒܬܪܬܝܢ
ܐܣܪ̈ܝܢ: ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܛܥܝܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. 7 ܕܝܠܟܘܢ
ܕܝܢ ܐܦ ܡܢܝܢܐ ܕܣܥܪܐ ܕܪ̈ܫܟܘܢ ܡܢܝܢ ܐܢܘܢ: ܠܐ
ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ. ܕܡܢ ܨܦܪ̈ܐ ܣܓܝܐܐ ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. 8
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܟܠ ܕܢܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ:
ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܘܕܐ ܒܗ ܩܕܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܕܐܠܗܐ. 9 ܡܢ
ܕܝܢ ܕܢܟܦܘܪ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ: ܐܬܟܦܪ ܒܗ ܩܕܡ ܡܠܐܟܘܗܝ
ܕܐܠܗܐ. 10 ܘܟܠ ܕܢܐܡܪ ܡܠܬܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܫܬܒܩ
ܠܗ. ܡܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܕܝܢ ܕܩܘܕܫܐ ܢܓܕܦ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ.
11 ܡܐ ܕܡܩܪܒܝܢ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܠܟܢܘܫ̈ܬܐ ܩܕܡ ܪ̈ܫܢܐ ܘ
ܫܠܝܛܢܐ: ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ ܐܝܟܢܐ ܬܦܩܘܢ ܪܘܚܐ ܐܘ ܡܢܐ
ܬܐܡܪܘܢ. 12 ܪܘܚܐ ܓܝܪ ܕܩܘܕܫܐ ܢܠܦܟܘܢ ܒܗܝ ܫܥܬܐ
ܡܕܡ ܕܘܠܐ ܠܡܐܡܪ. 13 ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܗܘ ܟܢܫܐ.

LUCÆ. CAP. XII.

tecta prædicabitur. 4. Dico autem vobis amicis meis, Ne timeatis ab iis qui occidunt corpus: & posteà non est eis aliquid amplius ad faciendum. 5. Ostendam autem vobis à quo timeatis, ab eo qui postquam interfecerit, potestatem habet injiciendi in gihannah: etiam dico vobis ut ab hoc timeatis. 6. Nonne quinque passeres emuntur duobus assir, & unus ex illis non fallit conspectum Dei? 7. Vestrûm autem etiam capilli cæsariei capitis vestri omnes numerati sunt. Ne igitur timueritis: nam multitudine passerũ præstantiores estis vos. 8. Dico autem vobis quòd omnis qui confessus fuerit me coram filiis hominis, etiam Filius hominis confitebitur eum coram Angelis Dei: 9. Qui autem negaverit me coram filiis hominis, negabitur coram angelis Dei. 10. Et omnis qui dixerit sermonem contra Filium hominis, remittetur ei: qui autem contra Spiritum sanctum blasphemaverit, non remittetur ei. 11. Quum autem obtulerint vos in synagogis coram principibus & potestatem habentibus, ne soliciti sitis quomodo proferatis defensionem, aut quid dicturi sitis. 12. Spiritus enim sanctus docebit vos in illa hora id quod oportet ut dicatis. 13. Dixit autem ei quidam ex ea turba,

ܕܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ ܕܐܫܬܕܝ . ܡܢ ܕܐܬܒܢܝ ܥܠܡܐ ܡܢ ܫܪܒܬܐ
ܗܕܐ . 51 ܡܢ ܕܡܗ ܕܗܒܝܠ ܘܥܕܡܐ ܠܕܡܗ ܕܙܟܪܝܐ ܗܘ
ܕܐܬܩܛܠ ܒܝܢܝ ܡܕܒܚܐ ܠܒܝܬ ܩܘܕܫܐ . ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ .
ܕܢܬܬܒܥ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܀ 52 ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ :
ܕܫܩܠܬܘܢ ܩܠܝܕܐ ܕܝܕܥܬܐ . ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܥܠܬܘܢ . ܘܠܐܝܠܝܢ
ܕܥܐܠܝܢ ܟܠܝܬܘܢ . 53 ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ . ܫܪܝܘ
ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܡܬܚܡܬܝܢ ܠܗܘܢ . ܘܡܬܟܬܫܝܢ ܗܘܘ
ܘܡܬܒܥܝܢ ܡܠܘܗܝ . 54 ܘܢܟܠܝܢ ܠܗ ܒܣܓܝܐܬܐ . ܟܕ
ܒܥܝܢ ܠܡܨܝܕ ܡܕܡ ܡܢ ܦܘܡܗ . ܕܢܫܟܚܘܢ ܢܐܟܠܘܢ
ܩܪܨܘܗܝ ܀

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܝܒ ❖

1 ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܪܒܘܬܐ ܕܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ : ܐܝܟܢܐ
ܕܢܕܘܫܘܢ ܚܕ ܠܚܕ : ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ .
ܠܘܩܕܡ ܐܙܕܗܪܘ ܒܢܦܫܟܘܢ : ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪܝܫܐ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܡܣܒ ܒܐܦܐ . 2 ܠܝܬ ܕܝܢ ܡܕܡ ܕܟܣܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ . ܘܠܐ
ܕܡܛܫܐ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ . 3 ܟܠ ܓܝܪ ܕܒܚܫܘܟܐ ܐܡܪܬܘܢ .
ܒܢܘܗܪܐ ܢܫܬܡܥ . ܘܡܕܡ ܕܒܐܕܢܐ ܠܚܫܬܘܢ ܒܬܘܢܐ : ܥܠ

EVANGELIUM

omnium prophetarum qui effusus fuit ex quo creatus est mundus, à generatione ista: 51. A sanguine Habil usque ad sanguinem Zacharja illius qui interfectus fuit inter templum & altare: etiam dico vobis quòd requiretur à generatione ista. 52. Væ vobis Legisperitis, qui sustulistis claves scientiæ: ipsi non ingressi estis, & eos qui ingrediebantur prohibuistis. 53. Et quum hæc diceret eis, cœperunt Legisperiti & Pharisæi indignari: & irascebantur, & aucupabantur sermones ejus: 54. Et insidiosè agebant cum eo in multis, quærentes carpere aliquid ex ore ejus, ut possent accusare eum.

CAPUT XII.

1. Et quum congregatæ essent multitudines turbarum magnæ, adeò ut conculcarent alius alium, cœpit Jeschua dicere discipulis suis, Primùm cavete vobis ipsis à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. 2. Non est autem quicquā quod latet, quod non sit revelandū: neque occultum, quod non sit cognoscendū. 3. Quicquid enim in tenebris dixistis, in luce audietur, & quod in cubiculis in aurem mussitastis, super te-

ܕܐܝܬ ܗܒܘ ܙܕܩܬܐ. ܘܗܐ ܟܠܡܕܡ ܕܟܐ ܗܘ ܠܟܘܢ. 42
ܐܠܐ ܘܝ ܠܟܘܢ ܦܪܝܫܐ: ܕܡܥܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܢܥܐ ܘܦܝܓܢܐ ܘܟܠ
ܝܪܩܐ. ܘܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܕܝܢܐ ܘܥܠ ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ.
ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ. ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܠܡܫܒܩ. 43 ܘܝ
ܠܟܘܢ ܦܪܝܫܐ ܕܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܪܝܫ ܡܘܬܒܐ ܒܟܢܘܫܬܐ
ܘܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ. 44 ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ
ܒܐܦܐ. ܕܐܝܬܝܟܘܢ ܐܝܟ ܩܒܪܐ ܕܠܐ ܡܬܝܕܥܝܢ. ܘܒܢܝܢܫܐ ܡܗܠܟܝܢ
ܠܥܠ ܡܢܗܘܢ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ. 45 ܘܥܢܐ ܚܕ ܡܢ ܣܦܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܡܠܦܢܐ: ܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܢܬ ܐܦ ܠܢ ܡܨܥܪ ܐܢܬ. 46
ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܦ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܝ. ܕܡܛܥܢܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܒܢܝܢܫܐ ܡܘܒܠܐ ܝܩܝܪܐ: ܘܐܢܬܘܢ ܒܚܕܐ ܡܢ ܨܒܥܬܟܘܢ ܠܐ
ܩܪܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ ܠܡܘܒܠܐ. 47 ܘܝ ܠܟܘܢ. ܕܒܢܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܩܒܪܐ ܕܢܒܝܐ. ܕܐܒܗܝܟܘܢ ܩܛܠܘ ܐܢܘܢ. 48 ܣܗܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܘܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܒܕܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ. ܕܗܢܘܢ
ܩܛܠܘ ܐܢܘܢ: ܘܐܢܬܘܢ ܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܒܪܝܗܘܢ. 49 ܡܛܠ
ܗܢܐ ܐܦ ܚܟܡܬܐ ܐܡܪܬ. ܕܗܐ ܐܢܐ ܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܢܒܝܐ
ܘܫܠܝܚܐ. ܡܢܗܘܢ ܢܪܕܦܘܢ ܘܢܩܛܠܘܢ. 50 ܕܢܬܬܒܥ ܕܡܐ

LUCÆ, CAP. XI.

quod adest,date in eleemosynam : & ecce,omnia munda sunt vobis. 42. Sed væ vobis Pharisæis qui decimatis menthã & rutam & omne olus,& pertransitis judicium & amorem Dei. Hæc autem oportebat ut faceretis,& illa non omitteretis. 43. Væ vobis Pharisæis qui amatis præcipuum consessum in synagogis & salutationem in plateis. 44. Væ vobis Legisperitis & Pharisæis hypocritæ, qui estis sicut sepulcra quæ non sunt nota,& filii hominis ambulant super ea,& ignorant. 45. Et respondit unus ex Legisperitis,& dixit ei,Præceptor,quum hæc dicis,etiam nos ignominia afficis. 46. Ipse autem dixit,Etiam vobis Legisperitis væ,qui oneratis filios hominis sarcinis gravibus,& uno ex digitis vestris non attingitis illas sarcinas. 47. Væ vobis qui ædificatis sepulcra prophetarum quos patres vestri occiderunt. 48. Testamini igitur quòd eligitis opera patrum vestrorum : quoniam illi interfecerunt eos,& vos ædificatis sepulcra eorum. 49. Propter hoc etiam sapientia dixit,Ecce ego mittam ad eos prophetas & legatos : ex ipsis persequentur & interficient : 50. Ut requiratur sanguis

ܚܟܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ : ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܗܪܟܐ . 32
ܓܒܪܐ ܢܝܢܘܝܐ ܢܩܘܡܘܢ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܘܢܚܝܒܘܢܗ .
ܕܐܢܘܢ ܬܒܘ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܝܘܢܢ : ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܢܢ ܗܪܟܐ . 33
ܠܐ ܐܢܫ ܡܢܗܪ ܫܪܓܐ ܘܣܐܡ ܠܗ ܒܛܘܫܝܐ . ܐܘ ܬܚܝܬ
ܣܐܬܐ . ܐܠܐ ܥܠ ܡܢܪܬܐ . ܕܟܠ ܕܥܐܠܝܢ ܢܚܙܘܢ
ܢܘܗܪܗ : 34 ܫܪܓܗ ܕܦܓܪܟ ܐܝܬܝܗ ܥܝܢܟ . ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ
ܕܥܝܢܟ ܦܫܝܛܐ : ܐܦ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܗܝܪ ܢܗܘܐ . ܐܢ ܕܝܢ
ܬܗܘܐ ܒܝܫܐ : ܘܐܦ ܦܓܪܟ ܢܗܘܐ ܚܫܘܟ . 35 ܐܙܕܗܪ ܗܟܝܠ
ܕܠܡܐ ܢܘܗܪܐ ܕܒܟ ܚܫܘܟܐ ܗܘ . 36 ܐܢ ܕܝܢ ܟܠܗ ܦܓܪܟ
ܢܗܝܪ ܗܘ ; ܘܠܝܬ ܒܗ ܡܢܬܐ ܕܚܫܘܟܐ : ܢܗܘܐ ܢܗܝܪ
ܟܠܗ . ܐܝܟ ܕܫܪܓܐ ܒܙܠܝܩܘܗܝ ܡܢܗܪ ܠܟ . 37 ܟܕ ܕܝܢ
ܡܡܠܠ : ܒܥܐ ܡܢܗ ܦܪܝܫܐ ܚܕ ܕܢܫܪܘܬ ܠܘܬܗ . ܘܥܠ
ܐܣܬܡܟ . 38 ܗܘ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐ ܟܕ ܚܙܝܗ : ܐܬܕܡܪ ܕܠܐ ܠܘܩܕܡ
ܥܡܕ ܡܢ ܩܕܡ ܫܪܘܬܗ . 39 ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ ܝܫܘܥ . ܗܫܐ
ܐܢܬܘܢ ܦܪܝܫܐ ܒܪܗ ܕܟܣܐ ܘܕܦܝܢܟܐ ܡܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܠܓܘ
ܓܘܟܘܢ ܕܝܢ ܡܠܐ ܚܛܘܦܝܐ ܘܥܘܠܐ . 40 ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ : ܠܐ
ܗܘܐ ܡܢ ܕܥܒܕ ܕܠܒܪ ܘܕܠܓܘ ܗܘ ܥܒܕ . 41 ܒܪܡ ܡܕܡ

E V A N G E L I U M

sapientiā Schelimun, & ecce excellentior quàm Schelimun, hic. 32. Homines Ninivitæ surgent in judicio cū generatione hac, & condemnabunt eam, qui conversi sunt per prædicationē Jaunan: & ecce, excellentior quàm Jaunan hic. 33. Nemo lucere facit lucernā, & ponit eam in abscondito aut subter modium, sed supra candelabrum: ut ii qui ingrediuntur videant lumen ejus. 34. Lucerna corporis tui est oculus tuus. Quū igitur oculus tuus simplex *fuerit*, etiam totum corpus tuum erit lucidum: si autem fuerit malus, corpus quoque tuum erit tenebrosum. 35. Cave igitur ne lumen quod in te est, tenebræ sint. 36. Si autem totum corpus tuum lucidum fit, & non sit in eo pars aliqua tenebrosa, erit lucidum totum, quemadmodum lucerna, quum ardet, illuminat te. 37. Quum autem loqueretur, petiit ab eo Pharisæus quidam ut convivaretur apud se: & ingressus accubuit. 38. Ille autem Pharisæus quum vidisset eum, miratus est quòd non prius lavisset ante refectionem suam: 39. Dixit autem ei Jeschua, Nunc vos Pharisæi quod externum est poculi & patinæ mundatis: internum autem vestrum plenum est rapina & malitia: 40. Carentes mente, nónne qui fecit id quod est foris, etiam id quod intus est fecit? 41. Verumtamen id

quod

ܡܦܠܓ ܀ 23 ܡܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܥܡܝ ܠܘܩܒܠܝ ܗܘ. ܘܡܢ ܕܠܐ
ܟܢܫ ܥܡܝ ܡܒܕܪܘ ܡܒܕܪ. 24 ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܡܐ ܕܢܦܩܐ
ܡܢ ܒܪܢܫܐ. ܐܙܠܐ ܡܬܟܪܟܐ ܒܐܬܪܘܬܐ ܕܡܝܐ ܠܝܬ ܒܗܘܢ.
ܕܬܒܥܐ ܠܗ ܢܝܚܐ. ܘܟܕ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܐܡܪܐ. ܐܗܦܘܟ
ܠܒܝܬܝ ܡܢ ܕܢܦܩܬ. 25 ܘܐܢ ܐܬܝܐ ܡܫܟܚܐ ܠܗ ܕܟܢܝܫ
ܘܡܨܒܬ. 26 ܗܝܕܝܢ ܐܙܠܐ ܕܒܪܐ ܫܒܥ ܪܘܚܝܢ ܐܚܪܢܝܢ ܕܒܝܫܢ
ܡܢܗ. ܘܥܐܠܢ ܘܥܡܪܢ ܬܡܢ. ܘܗܘܝܐ ܚܪܬܗ ܕܒܪܢܫܐ
ܗܘ ܒܝܫܐ ܡܢ ܩܕܡܝܬܗ ܀ 27 ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ
ܗܘܐ. ܐܪܝܡܬ ܐܢܬܬܐ ܚܕܐ ܩܠܗ ܡܢ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗ.
ܛܘܒܝܗ ܠܟܪܣܐ ܕܛܥܢܬܟ. ܘܠܬܕܝܐ ܕܐܝܢܩܬ. 28 ܐܡܪ
ܠܗ ܗܘ. ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܘ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܘܢܛܪܝܢ ܠܗ. 29 ܘܟܕ ܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܟܢܫܐ ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ.
ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܒܝܫܬܐ ܐܝܬܝܗ. ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠܗ.
ܐܠܐ ܐܬܗ ܕܝܘܢܢ ܢܒܝܐ. 30 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܗܘܐ ܝܘܢܢ ܐܬܐ
ܠܢܝܢܘܝܐ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ.
31 ܡܠܟܬܐ ܕܬܝܡܢܐ ܬܩܘܡ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܐܢܫܐ ܕܫܪܒܬܐ ܗܕܐ
ܘܬܚܝܒ ܐܢܘܢ. ܕܐܬܬ ܡܢ ܥܒܪܝܗ ܕܐܪܥܐ ܕܬܫܡܥ ܚܟ

LUCÆ. CAP. XI.

dividit. 23. Qui non est mecum, contra me est: & qui non colligit mecum, dispergendo dispergit. 24. Spiritus impurus quum egressus est à filio hominis, abiens circumit loca in quibus aquæ non sunt, ut quærat sibi requiem: & quum non invenit, dicit, Revertar in domum meam unde exivi. 25. Et si veniat, invenit eam quòd est decens & parata. 26. Tunc abiens ducit septem spiritus alios qui pejores sunt quàm ipse, & ingrediuntur, & habitant illic: & fit finis filii hominis illius pejor quàm principium ejus. 27. Et quum hæc loqueretur, sustulit mulier quædam vocem suam è turba, & dixit ei, Beatus venter qui portavit te, & ubera quæ lactaverunt te. 28. Dixit ei ipse, Beati illi qui audierunt sermonem Dei, & custodierunt eum. 29. Et quum congregatæ essent turbæ, cœpit dicere, Generatio hæc mala signum quærit: & signum non dabitur ei, nisi signum Jaunan Prophetæ. 30. Sicut enim fuit Jaunan signum Ninivitis, sic erit etiam Filius hominis generationi huic. 31. Regina Austri surget in judicio cum viris generationis hujus, & condemnabit eos, quod venerit à limitibus terræ ut audiret

ܠܒܢܝܟܘܢ܆ ܟܡܐ ܝܬܝܪ ܐܒܘܟܘܢ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܬܠ
ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܐܠܝܢ ܠܗ ܀ 14 ܘܟܕ ܡܦܩ
ܗܘܐ ܫܐܕܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܚܪܫܐ. ܘܟܕ ܢܦܩ ܗܘ ܫܐܕܐ ܡܠܠ ܗܘ
ܚܪܫܐ. ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܢܫܐ. 15 ܐܢܫܐ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܡܪܘ܆
ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܪܫܐ ܕܫܐܕܐ ܡܦܩ ܗܢܐ ܫܐܕܐ. 16 ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ
ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ܆ ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. 17
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܚܫܒܬܗܘܢ܆ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܠ
ܡܠܟܘ ܕܬܬܦܠܓ ܥܠ ܢܦܫܗ ܬܚܪܒ. ܘܒܝܬܐ ܕܥܠ
ܩܢܘܡܗ ܡܬܦܠܓ ܢܦܠ. 18 ܘܐܢ ܣܛܢܐ ܥܠ ܢܦܫܗ
ܐܬܦܠܓ܆ ܐܝܟܢܐ ܬܩܘܡ ܡܠܟܘܬܗ. ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ. 19 ܘܐܢ ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ
ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ܆ ܒܢܝܟܘܢ ܒܡܢܐ ܡܦܩܝܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܕܝܢܐ. 20 ܐܢ ܕܝܢ ܒܨܒܥܐ ܕܐܠܗܐ
ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ܆ ܩܪܒܬ ܠܗ ܠܘܬܟܘܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ.
21 ܐܡܬܝ ܕܚܣܝܢܐ ܟܕ ܡܙܝܢ ܢܛܪ ܕܪܬܗ܆ ܒܫܝܢܐ ܗܘ
ܩܢܝܢܗ. 22 ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܬܐ ܡܢ ܕܚܣܝܢ ܡܢܗ ܢܙܟܝܘܗܝ܆
ܙܝܢܗ ܟܠܗ ܫܩܠ ܗܘ ܕܬܟܝܠ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ. ܘܒܙܬܗ

EVANGELIUM

dare filiis vestris, quantò magis Pater vester è cælis dabit Spiritum sanctum iis qui petunt à se? 14. Et
quum ejiceret dæmonium quod erat mutum, factum est ut quum egressum esset illud dæmonium, lo-
queretur ipse mutus: & miratæ sunt turbæ. 15. Quidam autem ex iis dixerunt, Per Beel-zebub princi-
pem dæmoniorum ejicit iste dæmonia. 16. Alii verò tentantes eum, signum è cælo petebant ab eo. 17.
Jeschua autem, qui sciebat cogitationes eorum, dicit eis, Omne regnum quod dividitur contra seipsum,
desertum reddetur: & domus quæ contra seipsam dividitur, cadit. 18. Et si Satanah contra seipsum
divisus est, quomodo stabit regnum ejus? quia dicitis quod per Beel-zebub ejicio dæmonia. 19. Et
si ego per Beel-zebub ejicio dæmonia, filii vestri per quem ejiciunt? propter hoc erunt vobis judices.
20. Si autem per digitum Dei ejicio dæmonia, appropinquavit ad vos regnum Dei. 21. Quum fortis
armatus custodit atrium suum, in tranquillitate est possessio ejus: 22. Si verò veniens is qui
fortior est eo, vicerit eum, universam armaturam ejus tollit in qua confidebat, & prædam ejus
di-

ܠܟܠ ܕܚܝܒܝܢ ܠܢ. ܘܠܐ ܬܥܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ. ܐܠܐ ܦܪܘܩܝܢ
ܡܢ ܒܝܫܐ. 5 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܪܚܡܐ. ܘܢܐܙܠ ܠܘܬܗ ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ ܘܢܐܡܪ ܠܗ.
ܪܚܡܝ. ܐܘܙܦܢܝ ܬܠܬ ܓܪܝܨܢ. 6 ܡܛܠ ܕܪܚܡܐ ܐܬܐ
ܠܘܬܝ ܡܢ ܐܘܪܚܐ. ܘܠܝܬ ܠܝ ܡܕܡ ܕܐܣܝܡ ܠܗ. 7 ܘܗܘ
ܪܚܡܗ ܡܢ ܠܓܘ ܢܥܢܐ ܘܢܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܬܗܪܢܝ. ܗܐ
ܬܪܥܐ ܐܚܝܕ ܗܘ. ܘܒܢܝ ܥܡܝ ܒܥܪܣܐ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ
ܕܐܩܘܡ ܘܐܬܠ ܠܟ. 8 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܢ ܡܛܠ ܪܚܡܘܬܐ ܠܐ
ܢܬܠ ܠܗ. ܡܛܠ ܚܨܝܦܘܬܗ ܢܩܘܡ ܘܢܬܠ ܠܗ ܟܡܐ ܕܡܬܒܥܐ
ܠܗ. 9 ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܫܐܠܘ ܘܢܬܝܗܒ ܠܟ
ܠܟܘܢ. ܒܥܘ ܘܬܫܟܚܘܢ. ܩܘܫܘ ܘܢܬܦܬܚ ܠܟܘܢ. 10
ܟܠ ܓܝܪ ܕܫܐܠ ܢܣܒ. ܘܕܒܥܐ ܡܫܟܚ. ܘܕܢܩܫ ܡܬ
ܡܬܦܬܚ ܠܗ. 11 ܐܝܢܐ ܓܝܪ ܡܢܟܘܢ ܐܒܐ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ
ܒܪܗ ܠܚܡܐ. ܠܡܐ ܟܐܦܐ ܡܘܫܛ ܠܗ. ܘܐܢ ܢܘܢܐ
ܢܫܐܠܝܘܗܝ. ܠܡܐ ܚܠܦ ܢܘܢܐ ܚܘܝܐ ܡܘܫܛ ܠܗ. 12
ܘܐܢ ܒܪܬܐ ܢܫܐܠܝܘܗܝ. ܠܡܐ ܥܩܪܒܐ ܡܘܫܛ ܠܗ.
13 ܘܐܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܝܫܐ ܐܢܬܘܢ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܘܗܒܬܐ ܛܒܬܐ

LUCÆ. CAP. XI.

omnibus debentibus nobis, Et ne inducas nos in tentationem, sed serva nos à malo. 5. Et dixit eis, Quis est ex vobis cui sit amicus, & proficiscatur ad eum in medio noctis, & dicat ei, Amice mi, accommoda mihi tres placentas: 6. Quia amicus venit ad me de via, & non est mihi aliquid quod apponam ei. 7. Et ille amicus intùs respondeat, & dicat ei, Ne molestus sis mihi: quia ecce, ostium clausum est, & filii mei mecum sunt in lecto: non possum surgere, & dare tibi. 8. Dico vobis quòd si propter amicitiam non dederit ei, propter instantiam surget, & dabit quantum opus est ei. 9. Etiam dico vobis, Petite, & dabitur vobis: quærite, & invenietis: pulsate & aperietur vobis. 10. Omnis enim qui petit, accipit: & qui quærit, invenit: & qui pulsat, aperitur ei. 11. Quis enim ex vobis est pater, à quo petit filius panem, numquid lapidem porrigit ei? & si piscem petierit ab eo, numquid pro pisce serpentem porrigit ei? 12. Et, si ovum petierit ab eo, numquid ipse scorpionem porriget ei? 13. Et, si vos qui mali estis nostis dona bona

ܠܩܪܝܬܐ ܚܕܐ . ܘܐܢܬܬܐ ܕܫܡܗ ܡܪܬܐ ܩܒܠܬܗ ܒܒܝܬܗ . 39
ܘܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗ ܚܬܐ ܕܫܡܗ ܡܪܝܡ . ܘܐܬܬ ܝܬܒܬ ܠܘܬ
ܪܓܠܘܗܝ ܕܡܪܢ : ܘܫܡܥܐ ܗܘܬ ܡܠܘܗܝ . 40 ܡܪܬܐ
ܕܝܢ ܛܪܝܕܐ ܗܘܬ ܒܬܫܡܫܬܐ ܣܓܝܐܬܐ . ܘܐܬܬ ܐܡܪܐ ܠܗ .
ܡܪܝ ܠܐ ܚܐܦ ܠܟ ܕܚܬܝ ܫܒܩܬܢܝ ܠܚܘܕܝ ܠܡܫܡܫܘ :
ܐܡܪ ܠܗ ܕܬܥܕܪܢܝ . 41 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܡܪܬܐ
ܡܪܬܐ : ܝܨܦܬ ܘܫܓܝܫܬ ܥܠ ܣܓܝܐܬܐ . 42 ܚܕܐ ܗܝ ܕܝܢ
ܕܡܬܒܥܝܐ . ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܡܢܬܐ ܛܒܬܐ ܓܒܬ ܠܗ : ܗܝ
ܕܠܐ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܝܐ

1 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܨܠܐ ܒܕܘܟܬܐ ܚܕܐ : ܟܕ ܫܠܡ ܐܡܪ ܠܗ
ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܡܪܢ ܐܠܦܝܢ ܠܡܨܠܝܘ : ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
ܝܘܚܢܢ ܐܠܦ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ . 2 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ .
ܐܡܬܝ ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ : ܗܟܢܐ ܗܘܝܬܘܢ ܐܡܪܝܢ . ܐܒܘܢ
ܕܒܫܡܝܐ : ܢܬܩܕܫ ܫܡܟ . ܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܟ . ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ .
ܐܝܟܢܐ ܕܒܫܡܝܐ ܐܦ ܒܐܪܥܐ . 3 ܗܒ ܠܢ ܠܚܡܐ ܕܣܘܢܩܢܢ
ܟܠܝܘܡ . 4 ܘܫܒܘܩ ܠܢ ܚܛܗܝܢ ܐܦ ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܒܩܝܢ

E V A N G E L I U M

in pagum quemdam,& mulier,cujus nomen Martha,excepit eum in domum suam. 39. Et erat ei soror cujus nomen Marjam,& veniens sedit ad pedes Domini nostri;ac audiebat sermones ejus. 40. Martha autem afflicta erat in ministerio multo. Et venit,& dixit ei,Domine mi,non est curæ tibi quòd soror mea relinquit me solam ad ministrandum? dic ei *ut* adjuvet me. 41. Respondit Jeschua,ac dixit ei, Martha, Martha,solicita es,& conturbaris circa multa. 42. Unum est autem quod requiritur. Marjam verò partem bonam elegit sibi,quæ non auferetur ab ea.

C A P U T XI.

1. Et factum est ut quum oraret in loco quodam,quum absolvisset,dixerit ei unus ex discipulis ejus, Domine noster,doce nos orare,sicut etiam Juchanan docuit discipulos suos. 2. Dixit eis Jeschua, Quum oratis vos,sic estote dicentes, P A T E R noster qui es in cælis,sanctificetur nomen tuum, veniat regnum tuum,fiat voluntas tua,ut in cælis etiam in terra. 3. Da nobis panem quo opus habemus quotidie. 4. Et remitte nobis peccata nostra: nam etiam nos remittimus omni-

28 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܬܪܝܨܐܝܬ ܐܡܪܬ . ܗܕܐ ܥܒܕ ܘܬܚܐ . 29
ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܨܒܐ ܠܡܙܕܕܩܘ ܢܦܫܗ ܐܡܪ ܠܗ . ܘܡܢܘ ܩܪܝܒܝ .
30 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ . ܓܒܪܐ ܚܕ ܢܚܬ ܗܘܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ
ܠܐܝܪܝܚܘ . ܘܢܦܠܘ ܥܠܘܗܝ ܓܝܣܐ . ܘܫܠܚܘܗܝ
ܘܡܚܐܘܗܝ . ܘܫܒܩܘܗܝ ܟܕ ܙܥܘܪ ܢܦܫܗ ܩܠܝܠ . ܘܐܙܠܘ .
ܘܐܓܕܡܢ 31 ܟܗܢܐ ܚܕ ܢܚܬ ܗܘܐ ܒܐܘܪܚܐ ܗܝ .
ܘܚܙܝܗܝ ܘܥܒܪ . 32 ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܠܘܝܐ ܐܬܐ ܡܛܐ ܠܕܘܟܬܐ
ܘܚܙܝܗܝ ܘܥܒܪ . 33 ܐܢܫ ܕܝܢ ܫܡܪܝܐ ܟܕ ܪܕܐ ܗܘܐ . ܐܬܐ ܐܝܟܐ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܘܚܙܝܗܝ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ . 34 ܘܐܬܩܪܒ
ܘܥܨܒ ܡܚܘܬܗ . ܘܐܪܡܝ ܥܠܝܗܝܢ ܚܡܪܐ ܘܡܫܚܐ . ܘܐܪܟܒܗ
ܥܠ ܚܡܪܗ ܘܐܝܬܝܗ ܠܦܘܬܩܐ . ܘܐܬܒܛܠ ܥܠܘܗܝ .
35 ܘܠܨܦܪܗ ܕܝܘܡܐ ܐܦܩ ܬܪܝܢ ܕܝܢܪܝܢ ܝܗܒ ܠܦܘܬܩܝܐ .
ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܬܒܛܠ ܒܗ . ܘܐܢ ܡܕܡ ܬܘܣܦ ܬܦܩ . ܡܐ ܕܗܦܟܬ
ܐܢܐ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ . 36 ܡܢܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܗܠܝܢ ܬܠܬܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟ
ܕܗܘܐ ܩܪܝܒܐ ܠܗܘ ܕܢܦܠ ܒܐܝܕܝ ܓܝܣܐ . 37 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܗܘ ܕܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ . ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܙܠ . ܐܦ ܐܢܬ ܗܘܝܬ
ܥܒܕ ܗܟܢܐ . 38 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܢܘܢ ܡܗܠܟܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܥܠ

LUCÆ CAP. X.

28. Dixit ei Jeschua, Recte dixisti: hoc fac, & vives. 29. Ille autem volens justificare seipsum, dixit ei, Et quis est proximus meus? 30. Dixit ei Jeschua, Homo quidam descendebat ab Urischelem in Irichu, & irruerunt in eum latrones, & spoliaverunt eum ac percusserunt eum, reliqueruntque eum quum vix viveret in eo anima & abierunt. 31. Et contigit ut sacerdos quidam descenderet per viam illam: & vidit eum, & transivit. 32. Et similiter Levita veniens appropinquavit ad illum locum: & vidit eum, & transivit. 33. Quidam autem Samaritanus quum iter faceret, venit eo ubi erat, & vidit eum, & misertus est ejus. 34. Et accessit, & obligavit plagas ejus, & instillavit in eas vinum, & oleum: & imposuit eum super asinum suum, & adduxit eum in hospitium, & curam habuit ejus. 35. Mane autem diei *sequentis* depromtos duos denarios dedit hospiti: & dixit ei, Solicitudinem habe ejus, & si quid amplius impenderis, quum revertar, dabo tibi. 36. Quis igitur ex his tribus videtur tibi quod fuerit proximus ei qui incidit in manus grassatorum? 37. Ille autem dixit ei, Is qui misertus est ejus. Dixit ei Jeschua, Abi, etiam tu ita esto faciens. 38. Et factum est quum ipsi iter facerent, in via ingressus est

ܕܫܡܗܝܟܘܢ ܐܬܟܬܒܘ ܒܫܡܝܐ ܀ 21 ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܀ ܪܘܙ
ܝܫܘܥ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܐܡܪ. ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܐܒܝ ܡܪܐ
ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ. ܕܟܣܝܬ ܗܠܝܢ ܡܢ ܚܟܝܡܐ ܘܡܣܬܟܠܢܐ.
ܘܓܠܝܬ ܐܢܝܢ ܠܝܠܘܕܐ. ܐܝܢ ܐܒܝ ܕܗܟܢܐ ܗܘܐ ܨܒܝܢܐ
ܩܕܡܝܟ. 22 ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܟܠ ܡܕܡ ܐܫܬܠܡ ܠܝ ܡܢ ܐܒܝ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢܘ ܒܪܐ
ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ. ܘܡܢܘ ܐܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܐ. ܘܠܡܢ ܕܢܨܒܐ ܒܪܐ
ܕܢܓܠܐ ܀ 23 ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܘܐܡܪ.
ܛܘܒܝܗܝܢ ܠܥܝܢܐ ܕܚܙܝܢ ܡܕܡ ܕܐܢܬܘܢ ܚܙܝܢ. 24
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ. ܕܢܒܝܐ ܣܓܝܐܐ ܘܡܠܟܐ ܨܒܘ
ܕܢܚܙܘܢ ܡܕܡ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܚܙܘ. ܘܠܡܫܡܥ ܡܕܡ
ܕܐܢܬܘܢ ܫܡܥܝܢ ܘܠܐ ܫܡܥܘ. 25 ܘܗܐ ܣܦܪܐ ܚܕ ܩܡ
ܕܢܢܣܝܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܡܠܦܢܐ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܐܪܬ ܚܝܐ ܕ
ܠܥܠܡ. 26 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܒܢܡܘܣܐ ܐܝܟܢܐ
ܟܬܝܒ. ܐܝܟܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ. 27 ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܕܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ
ܐܠܗܟ. ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܟ. ܘܡܢ
ܟܠܗ ܚܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܪܥܝܢܟ. ܘܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ.

EVANGELIUM

quod nomina vestra scripta sunt in cælo. 21. In illa hora exsultavit Jeschua in Spiritu sancto, & dixit, Gratias ago tibi Pater mi, Domine cæli & terræ, quòd absconderis hæc à sapientibus & intelligentibus, & revelaveris ea infantibus. Etiam, Pater mi, quia sic fuit beneplacitum coram te. 22. Et conversus est ad discipulos suos, & dixit eis, Omnia tradita sunt mihi à patre meo: & nemo novit quis sit Filius, nisi Pater: & quis sit Pater nisi Filius, & is cui si voluerit Filius revelare, *revelabit*. 23. Et conversus est ad discipulos suos seorsim, & dixit, Beati oculi qui vident id quod vos videtis. 24. Dico enim vobis quòd Prophetæ multi & reges voluerunt videre id quod videtis, & non viderunt: & audire id quod auditis, & non audiverunt. 25. Et ecce, Legisperitus quidam surrexit ut tentaret eum, & dixit, Præceptor, quid faciam ut possideam vitam quæ est in perpetuum? 26. Ipse autem Jeschua dixit ei, In Lege quomodo scriptum est? quomodo legis tu? 27. Respondit, & dixit ei, Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota virtute tua, & ex tota cogitatione tua, & proximum tuum sicut teipsum.

28. Di-

ܦܘܩܘ ܠܫܘܩܐ ܘܐܡܪܘ. 11 ܘܐܦ ܚܠܐ ܕܕܒܩ ܠܢ
ܒܪ̈ܓܠܝܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܟܘܢ. ܢܦܨܝܢܢ ܠܟܘܢ. ܒܪܡ ܗܕܐ ܕܥܘ:
ܕܩܪܒܬ ܠܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 12 ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ: ܕܠܣܕܘܡ ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܐܘ ܠܗ̇ ܡܕܝܢܬܐ
ܗܝ. 13 ܘܝ ܠܟܝ ܟܘܪܙܝܢ: ܘܝ ܠܟܝ ܒܝܬ ܨܝܕܐ: ܕܐܠܘ ܒܨܘܪ
ܘܒܨܝܕܢ ܗܘܘ ܚܝ̈ܠܐ ܕܗܘܘ ܒܟܝܢ: ܟܒܪ ܕܝܢ ܒܣܩܐ ܘܒܩܛܡܐ
ܬܒܝܢ ܗܘܘ. 14 ܒܪܡ ܠܨܘܪ ܘܠܨܝܕܢ ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܒܕܝܢܐ
ܐܘ ܠܟܝܢ. 15 ܘܐܢܬܝ ܟܦܪܢܚܘܡ ܗܝ ܕܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ
ܐܬܪܝܡܬܝ: ܥܕܡܐ ܠܫܝܘܠ ܬܬܡܟܟܝܢ. 16 ܡܢ ܕܠܟܘܢ
ܫܡܥ ܠܝ ܫܡܥ. ܘܡܢ ܕܠܟܘܢ ܛܠܡ ܠܝ ܗܘ ܛܠܡ ܘܡܢ
ܕܠܝ ܛܠܡ ܛܠܡ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. 17 ܘܗܦܟܘ ܗܢܘܢ
ܫܒܥܝܢ ܕܫܕܪ ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܢ: ܐܦ ܫܐܕܐ
ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܢ ܒܫܡܟ. 18 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܐ
ܗܘܝܬ ܠܗ ܠܣܛܢܐ: ܕܢܦܠ ܐܝܟ ܒܪܩܐ ܡܢ ܫܡܝܐ. 19
19 ܗܐ ܝܗܒܬ ܠܟܘܢ ܫܘܠܛܢܐ: ܕܬܗܘܘܢ ܕܝܫܝܢ ܚܘ̈ܘܬܐ
ܘܥܩܪ̈ܒܐ: ܘܟܠܗ ܚܝܠܗ ܕܒܥܠܕܒܒܐ. ܘܡܕܡ ܠܐ ܢܗܪܟܘܢ:
20 ܒܪܡ ܒܗܕܐ ܠܐ ܬܚܕܘܢ ܕܫܐ̈ܕܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܚܕܘ

LUCÆ. CAP. X.

egredimini in plateam, & dicite, 11. Pulverem quoque qui adhæret nobis pedibus nostris ex civitate vestra, spargimus in vos: verumtamen hoc scitote quòd appropinquavit regnum Dei. 12. Dico vobis quòd Sedum erit tolerabilius in die illo quàm civitati illi. 13. Væ tibi Caurazin, væ tibi Beth-Tzaida. nam si in Tzur & Tzaida factæ fuissent virtutes quæ factæ fuerunt in vobis, jam olim in saccis & in cinere conversi fuissent. 14. Verumtamen Tzur & Tzaidan erit tolerabilius in die judicii quàm vobis. 15. Et tu Kephar-Nachum illa quæ usque ad cœlum elevata fuisti, usque ad infernum deprimeris. 16. Qui vos audit, me audit, & qui vos rejicit, is me rejicit; & qui me rejicit, rejicit eum qui misit me. 17. Et reversi sunt septuaginta quos miserat cum gaudio magno, & dicunt ei, Domine noster, etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo. 18. Ipse autē dixit eis, Videbam ipsum Satanah quod caderet tanquam fulgur de cælo. 19. Ecce do vobis potestatē ut sitis calcantes serpentes, & scorpiones, & universum robur inimici: & nihil molestū erit vobis. 20. Verūtamē in hoc ne gaudeatis, quòd dæmonia subjiciūtur vobis; sed gaudete

ܩܦܠܐܘܢ ܝ

1 ܒܬܪ ܗܠܝܢ܆ ܦܪܫ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܚܪܢܐ
ܫܒܥܝܢ. ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܬܪܝܢ ܬܪܝܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ܆ ܠܟܠ ܐܬܪ ܘܡܕܝܢܐ
ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܐܙܠ. 2 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܚܨܕܐ ܣܓܝ ܘܦܥܠܐ
ܒܨܝܪܝܢ. ܒܥܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܡܪܐ ܚܨܕܐ ܕܢܦܩ ܦܥܠܐ ܠܚܨܕܗ.
3 ܙܠܘ. ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟ ܐܡܪܐ ܒܝܬ ܕܐܒܐ.
4 ܠܐ ܬܫܩܠܘܢ ܠܟܘܢ ܟܝܣܐ. ܘܠܐ ܬܪܡܠܐ ܘܠܐ ܡܣܢܐ.
ܘܒܫܠܡܐ ܕܐܢܫ ܒܐܘܪܚܐ ܠܐ ܬܫܐܠܘܢ. 5 ܘܠܐܝܢܐ ܒܝܬܐ
ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܘܩܕܡ ܐܡܪܘ ܫܠܡܐ ܠܒܝܬܐ. 6 ܘܐܢ
ܐܝܬ ܬܡܢ ܒܪ ܫܠܡܐ ܢܬܬܢܝܚ ܥܠܘܗܝ ܫܠܡܟܘܢ. ܘܐܢ
ܕܝܢ ܠܐ܆ ܫܠܡܟܘܢ ܥܠܝܟܘܢ ܢܗܦܘܟ. 7 ܒܗ ܕܝܢ ܒܒܝܬܐ
ܗܘܘ܆ ܟܕ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܫܬܝܢ ܡܢ ܕܠܗܘܢ. ܫܘܐ ܗܘ
ܓܝܪ ܦܥܠܐ ܐܓܪܗ. ܘܠܐ ܬܫܢܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ ܠܒܝܬܐ. 8 ܘܠܐܝܕܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܠܥܣܘ ܡܕܡ
ܕܡܬܬܣܝܡ ܠܟܘܢ. 9 ܘܐܣܘ ܠܐܝܠܝܢ ܕܟܪܝܗܝܢ ܒܗ.
ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ܆ ܩܪܒܬ ܠܘܬܟܘܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 10
ܠܐܝܕܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܦ

EVANGELIUM

Caput X.

1. Post hæc separavit Jeschua ex discipulis suis alios septuaginta,& misit eos binos ante faciem suam in omnem locum & civitatem quò iturus erat. 2. Et dixit eis,Messis multa,& operarij pauci : petite igitur à domino messis ut emittat operarios ad messem suam. 3. Abite : ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. 4. Ne portaveritis crumenas,neque saccos viatorios,neque calceamenta : & neminem in via salutaveritis. 5. Et in quam domum intratis,priùs dicite,Pax huic domui. 6. Et si sit ibi filius pacis, collocabitur super eum pax vestra : sin minus autem,pax vestra ad vos revertetur. 7. In ea autem domo estote edentes & bibentes ex eo quod est illorum. dignus est enim operarius mercede sua : Neque secedatis à domo in domum. 8. Et in quam civitatem ingrediemini,& suscipiunt vos,edite id quod apponitur vobis. 9. Et sanate illos qui infirmi sunt in ea, ac dicite illis, Appropinquavit ad vos regnum Dei. 10. In quam verò civitatem ingressi fueritis, & non susceperint vos,

egre-

ܠܐܘܪܫܠܡ ܣܝܡ ܗܘܐ ܠܡܐܙܠ܂ 54 ܘܟܕ ܚܙܘ ܝܥܩܘܒ
ܘܝܘܚܢܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ ܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ ܡܪܢ܆ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܐܡܪ
ܘܬܚܘܬ ܢܘܪܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܬܫܡܠܐ ܐܢܘܢ܂ ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܠܝܐ
ܥܒܕ܀ 55 ܘܐܬܦܢܝ ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ܂ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܐܝܢܐ ܐܢܬܘܢ ܪܘܚܐ܂ 56 ܒܪܗ ܓܝܪ ܕܐܢܫܐ܆ ܠܐ ܐܬܐ ܠܡܘܒܕܘ
ܢܦܫܬܐ ܐܠܐ ܠܡܚܝܘ܂ ܘܐܙܠܘ ܠܗܘܢ ܠܩܪܝܬܐ ܐܚܪܬܐ 57
ܘܟܕ ܐܙܠܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܫ܂ ܐܬܐ ܐܢܐ ܒܬܪܟ ܠܐܬܪ ܕܐܙܠ
ܐܢܬ ܡܪܝ܆ 58 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܠܬܥܠܐ ܢܩܥܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ
ܘܠܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܡܛܠܠܐ܂ ܠܒܪܗ ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ ܠܝܬ ܠܗ
ܐܝܟܐ ܕܢܣܡܘܟ ܪܫܗ܂ 59 ܘܐܡܪ ܠܐܚܪܢܐ ܬܐ ܒܬܪܝ܂ ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܪܝ܆ ܐܦܣ ܠܝ ܠܘܩܕܡ ܐܙܠ ܐܩܒܘܪ ܐܒܝ܂
60 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܫܒܘܩ ܡܝܬܐ ܩܒܪܝܢ ܡܝܬܝܗܘܢ܆
ܘܐܢܬ ܙܠ ܣܒܪ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ 61 ܐܡܪ ܠܗ ܐܚܪܢܐ܂
ܐܬܐ ܐܢܐ ܒܬܪܟ ܡܪܝ܆ ܠܘܩܕܡ ܕܝܢ ܐܦܣ ܠܝ ܐܙܠ ܐܫܐܠ
ܫܠܡܐ ܠܒܢܝ ܒܝܬܝ ܘܐܬܐ܂ 62 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ
ܐܝܕܗ ܥܠ ܚܪܒܐ ܕܦܕܢܐ ܘܚܝܪ ܠܒܣܬܪܗ܆ ܘܚܫܚ ܠܐ
ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܀ ⁘

LUCÆ. CAP. IX.

versus Urischelem ponebat ut proficisceretur. 54. Et quum vidissent Jaakub & Juchanan discipuli ejus, dicunt ei, Domine noster, vis tu ut dicamus ut descendat ignis de cælo, & consumat eos, sicut etiam Iliah fecit? 55. Et conversus est, & increpavit eos, ac dixit, Nescitis vos cujus estis spiritus. 56. Filius enim hominis non venit ad perdendum animas, sed ad servandum. Et abierunt in pagum alium. 57. Cumque proficiscerentur in via, dixit ei quidam, Ibo post te in locum quo proficisceris, Domine mi. 58. Dixit ei Jeschua, Vulpibus foveæ sunt, & volucribus cæli nidi, Filio autem hominis non est ubi fulciat caput suum. 59. Et dixit ad alium, Veni post me. Ille autem respondit ei, Domine mi, permitte mihi ut prius abiens sepeliam patrem meum. 60. Dixit ei Jeschua, Sine mortuos sepelientes mortuos suos: & tu abi, evangeliza regnum Dei. 61. Dixit ei alius, Ibo post te, Domine mi. Prius autem permitte mihi ut abiens salutem dicam domesticis meis, & veniam. 62. Dixit ei Jeschua, Nemo admovet manum suam ad aratrum paris boum, & respicit retro se, & utilis est ad regnum Dei.

ܥܠ ܟܠ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ܂ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ 44 ܣܝܡܘ ܐܢܬܘܢ
ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܒܐܕܢܝܟܘܢ. ܒܪܗ ܓܝܪ ܕܐܢܫܐ܂ ܥܬܝܕ ܕܢܫܬܠܡ
ܠܐܝܕܝ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. 45 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܐܣܬܟܠܘܗ ܠܡܠܬܐ
ܗܕܐ ܡܛܠ ܕܡܟܣܝܐ ܗܘܬ ܡܢܗܘܢ ܕܠܐ ܢܪܓܫܘܢܗ. ܘܕܚܠܝܢ
ܗܘܘ ܕܢܫܐܠܘܢܝܗܝ ܥܠ ܗܕܐ ܡܠܬܐ. 46 ܘܥܠܬ
ܒܗܘܢ ܡܚܫܒܬܐ܂ ܕܡܢܘ ܟܝ ܪܒ ܒܗܘܢ. 47 ܝܫܘܥ ܕܝܢ
ܝܕܥ ܡܚܫܒܬܐ ܕܠܒܗܘܢ܂ ܘܢܣܒ ܛܠܝܐ ܘܐܩܝܡܗ ܠܘܬܗ܂
48 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܕܡܩܒܠ ܛܠܝܐ ܐܝܟ ܗܢܐ ܒ
ܫܡܝ. ܠܝ ܗܘ ܡܩܒܠ. ܘܡܢ ܕܠܝ ܡܩܒܠ ܡܩܒܠ
ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. ܐܝܢܐ ܓܝܪ ܕܙܥܘܪ ܒܟܠܟܘܢ܂ ܗܢܐ ܢܗܘܐ
ܪܒ. 49 ܘܥܢܐ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ ܪܒܢ܂ ܚܙܝܢ ܐܢܫ ܕܡܦܩ
ܫܐܕܐ ܒܫܡܟ܂ ܘܟܠܝܢܝܗܝ ܥܠ ܕܠܐ ܐܬܐ ܥܡܢ ܒܬܪܟ. 50 ܘ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܠܐ ܬܟܠܘܢ. ܡܢ ܓܝܪ ܕܠܐ ܗܘܐ ܠܘ
ܩܒܠܟܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ ܗܘ ܀ 51 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܫܬܠܡܝܢ
ܝܘܡܬܐ ܕܡܣܬܠܩܢܘܬܗ܂ ܐܬܩܢ ܗܘ ܦܪܨܘܦܗ ܕܢܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ. 52
ܘܫܕܪ ܐܝܙܓܕܐ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ. ܘܐܙܠܘ ܥܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܕܫܡܪܝܐ
ܐܝܟ ܕܢܛܝܒܘܢ ܠܗ. 53 ܘܠܐ ܩܒܠܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܦܪܨܘܦܗ

omnibus quæ fecerat Jeschua, dixit discipulis suis, 44. Ponite vos sermones istos in auribus vestris. Filius enim hominis futurum est ut tradatur in manus filiorum hominis. 45. Ipsi verò non intellexerunt sermonem hunc, quia occultus erat ab ipsis, ut non cognoscerent ipsum: & timebant interrogare eum de sermone hoc. 46. Et intravit in eos cogitatio, quisnam magnus esset inter eos. 47. Jeschua autem cognovit cogitationem cordis eorum, & accepit puerum, & statuit eum juxta se, 48. Et dixit eis, Quicunque recipit puerum sicut iste *est* in nomine meo, me recipit: & qui me recipit, recipit eum qui misit me. Qui enim parvus est inter vos omnes, hic erit magnus. 49. Et respondit Juchanan, & dixit, Domine noster, vidimus quemdam qui ejecit dæmonia in nomine tuo, & prohibuimus eum, eò quòd non venit nobiscum post te. 50. Dixit eis Jeschua, Ne prohibeatis: qui enim non est adversus vos, pro vobis est. 51. Et factum est quum implerentur dies assumtionis ejus, direxit faciem suam ut proficisceretur Urischelem. 52. Et misit nuncios ante faciem suam: & profecti ingressi sunt in pagum Samaritanorum ut pararent ei *hospitium*. 53. Et non receperunt eum, quia faciem suam ver-

34 [illegible]
[illegible] 35 [illegible]
[illegible]
36 [illegible]
[illegible] 37
[illegible]
[illegible] 38 [illegible]
[illegible]
[illegible] 39 [illegible]
[illegible]
[illegible] 40 [illegible]
[illegible] 41 [illegible]
[illegible]
[illegible] 42 [illegible]
[illegible]
[illegible] 43 [illegible]
[illegible]

LUCÆ. CAP. IX.

34. Et quum diceret hæc, facta est nubes, & obumbravit eos: & timuerunt quum viderent Musche & Iliah quòd ingrederentur in nubem. 35. Et vox facta est ex nube quæ dixit, Hic est Filius meus dilectus, ipsum audite. 36. Et quum fuisset illa vox, inventus est Jeschua solus, & ipsi siluerunt, & nemini dixerunt in illis diebus id quod viderant. 37. Et factum est die postero quum descenderent de monte, occurrerunt eis turba multa. 38. Et homo quidam è turba illa clamabat, & dicebat, Præceptor peto abs te, convertere ad me: filius meus *hic est* qui unicus est mihi: 39. Et spiritus transit super eum, & repentè clamat, & strider dentibus suis, & lacerat, & vix discedit ab eo postquam contrivit eum. 40. Et petii à discipulis tuis ut ejicerent eum, & non potuerunt. 41. Respondit autem Jeschua & dixit, O generatio incredula & perversa, usquequò ero apud vos, & tolerabo vos? Adducito huc filium tuum. 42. Et quum adduceret eum, dejecit eum dæmonium illud, & frendere fecit eum: & repressit Jeschua spiritum illum impurum, ac sanavit puerum, ac dedit eum patri ejus. 43. Et mirati sunt omnes propter magnificentiam Dei. Et quum omnis homo miraretur super

ܕܝܢ ܢܘܒܕ ܐܘ ܢܬܚܣܪ. 26 ܡܢ ܕܢܒܗܬ ܒܝ ܕܝܢ ܘܒܡܠܝ:
ܢܒܗܬ ܒܗ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܐ ܕܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ
ܥܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܩܕܝܫܐ. 27 ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܝܬ
ܐܢܫܐ ܕܩܝܡܝܢ ܗܪܟܐ: ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ
ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܀ 28 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܬܪ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܐܝܟ
ܝܘܡܬܐ ܬܡܢܝܐ: ܘܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘ
ܠܝܘܚܢܢ: ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܠܡܨܠܝܘ. 29 ܘܟܕ ܗܘ
ܡܨܠܐ: ܐܫܬܚܠܦ ܚܙܘܐ ܕܐܦܘܗܝ. ܘܠܒܘܫܘܗܝ ܚܘܪܝܢ
ܘܡܙܠܓܝܢ ܗܘܘ. 30 ܘܗܐ ܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ
ܥܡܗ. ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ. 31 ܕܐܬܚܙܝܘ ܒܫܘܒܚܐ.
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ: ܥܠ ܡܦܩܗ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܫܬܠܡ
ܒܐܘܪܫܠܡ. 32 ܝܩܝܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܫܢܬܐ ܫܡܥܘܢ
ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ. ܘܒܡܣܝܒܪܘ ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܚܙܘ ܫܘܒܚܗ:
ܘܠܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ:: 33 ܘܟܕ ܫܪܝܘ
ܠܡܬܦܪܫܘ ܡܢܗ. ܐܡܪ ܫܡܥܘܢ ܠܝܫܘܥ. ܪܒܝ. ܫܦܝܪ ܗܘ
ܠܢ ܕܗܪܟܐ ܢܗܘܐ: ܘܢܥܒܕ ܬܠܬ ܡܛܠܠܝܢ. ܠܟ ܚܕܐ
ܘܠܡܘܫܐ ܚܕܐ. ܘܠܐܠܝܐ ܚܕܐ. ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܐ ܐܡܪ.

autem suam perdiderit, aut *ejus* jacturam fecerit? 26. Qui autem erubuerit me & sermones meos, erubescet eum Filius hominis quum venerit in gloriam Patris sui, cum Angelis suis sanctis. 27. Verè dico vobis quòd sunt quidam qui stant hîc qui non gustabunt mortem donec *viderint* regnum Dei. 28. Factum est autem post sermones hos, quasi octo diebus, accepit Jeschua Schemeun & Jaakub & Juchanan, & ascendit in montem ad orandum. 29. Et quum oraret, transformatus est aspectus vultus ejus, & vestimenta ejus candida facta sunt, & refulgebant. 30. Et ecce duo viri loquebantur cum eo, qui erant Musche & Iliah. 31. Qui conspecti sunt in gloria. Loquebantur autem de exitu ipsius qui futurum erat ut compleretur in Urischelem. 32. Et gravati erant somno Schemeun & ii qui cum ipso erant: & vix excitati sunt, & viderunt gloriam ejus, & illos duos viros qui stabant juxta eum. 33. Et quum cœpissent discedere ab eo, dixit Schemeun Jeschua, Domine mi, bonum est nobis ut hîc simus, & faciamus tria tabernacula, tibi unum, & Musche unum, & Iliah unum. Et nesciebat quid diceret.

ܠܟܠܗܘܢ. 16 ܘܢܣܒ ܝܫܘܥ ܗܢܘܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ
ܢܘܢܝܢ: ܘܚܪ ܒܫܡܝܐ. ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܕܢܣܝܡܘܢ ܠܟܢܫܐ. 17 ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ
ܩܨܝܐ ܕܝܬܪ ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝܢܝܢ ܀ 18 ܘܟܕ ܡܨܠܐ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܡܗ: ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ ܡܢܘ
ܐܡܪܝܢ ܥܠܝ ܟܢܫܐ ܕܐܢܐ. 19 ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܘܚܢܢ
ܡܥܡܕܢܐ ܘܐܚܪܢܐ ܐܠܝܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܕܢܒܝܐ ܚܕ ܡܢ
ܢܒܝܐ ܩܕܡܝܐ ܩܡ. 20 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ. ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܡܫܝܚܗ ܕܐܠܗܐ. 21
ܗܘ ܕܝܢ ܟܐܐ ܒܗܘܢ ܘܙܗܪ ܐܢܘܢ: ܕܠܐܢܫ ܠܐ ܢܐܡܪܘܢ.
22 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܥܬܝܕ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܣܓܝܐܬܐ ܢܚܫ.
ܘܢܫܬܛܐ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܡܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ. ܘܣܦܪܐ. ܘܢܬܩܛܠ
ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ :: 23 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܩܕܡ ܟܠܢܫ
ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܐܬܐ ܒܬܪܝ ܢܟܦܘܪ ܒܢܦܫܗ. ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ
ܟܠܝܘܡ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. 24 ܡܢ ܓܝܪ ܕܨܒܐ ܢܦܫܗ ܢܚܐ.
ܢܘܒܕܝܗ. ܘܡܢ ܕܝܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܡܛܠܬܝ: ܗܢܘ ܢܚܝܝܗ.
ܠܗ. 25 ܡܢܐ ܓܝܪ ܡܬܝܬܪ ܒܪܢܫܐ ܕܢܐܬܪ ܥܠܡܐ ܟܠܗ: ܘܢܦܫܗ

LUCÆ. CAP. IX.

omnes. 16. Et accepit Jeschua illos quinque panes & duos pisces. Et intuitus est in cœlum, & benedixit, ac fregit, & dedit discipulis suis ut apponerent turbis. 17. Et comederunt omnes, & saturati sunt: & sustulerunt fragmenta quæ superfuerant duodecim cophinos. 18. Et quum oraret solus & discipuli ejus cum eo, interrogavit eos, & dixit, Quidnam dicunt turbæ de me quod sim? 19. Responderunt, & dixerunt ei, Juchanan Baptista; & alii, quod Ilia; alii autem, quod Propheta unus ex Prophetis antiquis surrexit. 20. Dixit eis, vos autem quid dicitis quod sim? Respondit Schemeun, & dixit, Christus Dei. 21. Ipse autem repressit eos, & interdixit eis ut nemini hoc dicerent. 22. Et dixit eis, Futurum est ut Filius hominis multa patiatur, & reprobetur à Senioribus & principibus Sacerdotum & Legisperitis, & occidātur eum: & die tertia resurget. 23. Et dicebat coram omni homine, Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidiè, & veniat post me. 24. Qui enim vult animam suam servare, perdidit eam: qui autem perdiderit animam suam propter me, hic servat eam. 25. Quo enim juvatur filius hominis quum lucratus fuerit mundum universum, animam

ܕܐܠܝܐ ܐܬܚܙܝ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܕܢܒܝܐ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ ܩܕܡܝ̈ܐ ܩܡ. 9
ܘܐܡܪ ܗܪܘܕܣ. ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܐܢܐ ܦܣܩܬ. ܡܢܘ
ܕܝܢ ܗܢܐ ܕܫܡܥ ܐܢܐ ܥܠܘܗܝ ܗܠܝܢ. ܘܪܓܐ ܗܘܐ ܕ
ܢܚܙܝܘܗܝ. 10 ܘܟܕ ܗܦܟܘ ܫܠܝ̈ܚܐ. ܐܫܬܥܝܘ ܠܝܫܘܥ
ܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕܘ. ܘܕܒܪ ܐܢܘܢ ܠܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܠܐܬܪܐ ܡܕܒܪܐ
ܕܒܝܬ ܨܝܕܐ. 11 ܟܢ̈ܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܝܕܥܘ: ܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. ܘܩܒܠ
ܐܢܘܢ. ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܐܝܠܝܢ
ܕܡܣܬܢܩܝܢ ܗܘܘ ܠܐܣܝܘܬܐ ܡܐܣܐ ܗܘܐ: 12 ܟܕ ܕܝܢ ܢܓܗ
ܝܘܡܐ ܠܡܨܠܝ: ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܫܪܝ
ܠܟܢ̈ܫܐ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܩܘܪ̈ܝܐ ܕܚܕܪܝܢ ܠܢ ܘܠܡܕܝ̈ܢܬܐ ܕܢܫܪܘܢ
ܒܗܝܢ: ܘܢܫܟܚܘܢ ܠܗܘܢ ܣܝܒܪܬܐ ܡܛܠ ܕܒܐܬܪܐ ܚܪܒܐ ܐܝ
ܬܝܢ. 13 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܐܟܠ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ. ܠܝܬ ܠܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܚܡܫܐ
ܠܚܡ̈ܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢ̈ܝܢ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܙܠܝܢ ܚܢܢ ܙܒܢܝܢ ܣܝܒܪܬܐ
ܠܟܠܗ ܥܡܐ. 14 ܗܘܘ ܗܘܘ ܓܝܪ ܐܝܟ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ
ܓܒܪ̈ܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܣܬܟܘ ܐܢܘܢ ܣܡܟ̈ܐ: ܚܡܫܝܢ
ܐܢܫܝܢ ܒܣܡܟܐ. 15 ܘܥܒܕܘ ܗܟܢܐ ܬܠܡܝ̈ܕܐ: ܘܐܣܬܟܘ

E V A N G E L I U M

quòd Iliah apparuisset: & alii, quòd Propheta ex Prophetis antiquis surrexisset. 9. Et dixit Herodis, Caput Juchanan ego amputavi: quis est autem iste de quo hæc audio? Et cupiebat videre eum. 10. Et quū reversi essent Apostoli, narraverunt Jeschua quæcunque fecerant. Et duxit eos in locum seorsim desertū Beth-Tsaidæ. 11. Turbæ autem quum cognovissent, iverunt post eum: & excepit eas, ac loquebatur cum eis de regno Dei: & eos qui opus habebant sanatione, sanabat. 12. Quum autem cœpisset dies inclinare, accesserunt discipuli ejus, & dicunt ei, Dimitte turbas, ut abeant in agros qui circa nos sunt & in pagos, ut divertant in eis, & inveniant sibi escam: quia in loco deserto sumus. 13. Dixit illis Jeschua, date illis vos ad manducandum. Ipsi verò dicunt, Non est nobis plus quàm quinque panes & duo pisces: nisi abeamus, & emamus escam huic toti populo. 14. Erant enim quasi quinque millia hominum. Dixit eis Jeschua, Discumbere facite eos *per* discubitus, quinquaginta viros in *uno* discubitu. 15. Et fecerunt ita discipuli, ac discumbere fecerunt omnes

ܩܘܡܝ܂ ܘܗܦܟܬ ܪܘܚܗ ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ 55 ܘܦܩܕ
ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܠܡܐܟܠ܂ 56 ܘܬܡܗܘ ܐܒܗ̈ܝܗ܂ ܗܘ ܕܝܢ
ܙܗܪ ܐܢܘܢ܂ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܐܡܪܘܢ ܡܕܡ ܕܗܘܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܛ ܀

1 ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܠܬܪܥܣܪܬܗ܂ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܚܝܠܐ
ܘܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܫܐܕܐ ܘܟܐܒܐ ܠܡܐܣܝܘ܂ 2
ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܡܟܪܙܘ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܠܡܐܣܝܘ ܟܪܝܗܐ܂
3 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܕܡ ܠܐ ܬܫܩܠܘܢ ܠܐܘܪܚܐ܂ ܠܐ ܚܘܛܪܐ ܘܠܐ
ܬܪܡܠܐ܂ ܘܠܐ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܟܣܦܐ܂ ܘܠܐ ܬܗܘܝܢ ܠܟܘܢ ܬܪܬܝܢ
ܟܘܬܝܢ܂ 4 ܘܠܐܝܢܐ ܒܝܬܐ ܕܬܥܠܘܢ ܠܗ܂ ܬܡܢ ܗܘܘ
ܘܡܢ ܬܡܢ ܦܘܩܘ܂ 5 ܘܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܟܕ
ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܂ ܐܦ ܚܠܐ ܡܢ ܪܓܠܝܟܘܢ
ܦܘܨܘ ܥܠܝܗܘܢ ܠܣܗܕܘܬܐ܂ 6 ܘܢܦܩܘ ܫܠܝܚܐ ܘܡܬܟܪܟܝܢ
ܗܘܘ ܒܩܘܪܝܐ ܘܒܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܡܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܘܡܐܣܝܢ
ܒܟܠ ܕܘܟ܂ 7 ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܛܛܪܪܟܐ ܟܠܗܝܢ ܕܗܘܝܢ
ܗܘܝ ܒܐܝܕܗ܂ ܘܡܬܕܡܪ ܗܘܐ܂ ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܐܢܫܝܢ܂
ܕܝܘܚܢܢ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ܂ 8 ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ

surge. 55. Et reversus est spiritus ejus, & illicò surrexit: & præcepit ut darent ei ad comedendum.
56. Et mirati sunt parentes ejus: ipse verò admonuit eos ne cuiquam dicerent id quod factum fuerat.

CAPUT IX.

Et vocavit Jeschua duodecim suos, & dedit eis virtutem & potestatem adversus omnia dæmonia, & infirmitates sanandi. 2. Et misit eos ad prædicandum regnum Dei, & ad sanandum infirmos. 3. Et ait eis, Nihil tuleritis ad iter, non virgam, neque viatorium saccum, neque panem, neque argentum, nec duæ tunicæ sint vobis. 4. Et in quam domum ingressi fueritis, illic estote, & illinc exite. 5. Et adversus eos qui non exceperint vos, quum egrediemini ex civitate illa, etiam pulverem à pedibus vestris excutite adversus eos in testimonium. 6. Et egressi sunt discipuli, & circuibant per pagos & per civitates, ac evangelizabant & sanabant in omni loco: 7. Audivit autem Hiraudis tetrarcha omnia quæ fiebant per manū ejus, & mirabatur: quia dicebant quidam quod Juchanan surrexisset à mortuis. 8. Alii verò dicebant

ܟܠܗܘܢ ܟܦܪܝܢ: ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܕܥܡܗ. ܪܒܢ:
ܟܢܫܐ ܐܠܨܝܢ ܠܟ ܘܚܒܨܝܢ: ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܡܢܘ ܩܪܒ ܠܝ:
46 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܫ ܩܪܒ ܠܝ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܝܕܥܬ ܕܚܝܠܐ
ܢܦܩ ܡܢܝ. 47 ܗܝ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ ܟܕ ܚܙܬ ܕܠܐ ܛܥܬܗ. ܐܬܬ
ܟܕ ܪܬܝܬܐ ܘܢܦܠܬ ܣܓܕܬ ܠܗ. ܘܐܡܪܬ ܠܥܝܢ ܟܠܗ ܥܡܐ ܥܠܬܐ
ܡܛܠ ܐܝܢܐ ܩܪܒܬ. ܘܐܝܟܢܐ ܡܚܕܐ ܐܬܐܣܝܬ. 48 ܗܘ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ: ܐܬܠܒܒܝ ܒܪܬܝ. ܗܝܡܢܘܬܟܝ
ܐܚܝܬܟܝ ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ. 49 ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ ܐܬܐ ܐܢܫ
ܡܢ ܒܝܬ ܪܒ ܟܢܘܫܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܝܬܬ ܠܗ ܒܪܬܟ. ܠܐ
ܬܥܡܠ ܠܡܠܦܢܐ. 50 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܫܡܥ ܘܐܡܪ ܠܐܒܘܗ
ܕܛܠܝܬܐ. ܠܐ ܬܕܚܠ. ܠܚܘܕ ܗܝܡܢ ܘܚܝܐ. 51 ܐܬܐ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܐ: ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܐܢܫ ܕܢܥܘܠ ܥܡܗ: ܐܠܐ
ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܘܠܐܒܘܗ ܕܛܠܝܬܐ
ܘܠܐܡܗ. 52 ܘܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܒܟܝܢ ܗܘܘ ܘܡܪܩܕܝܢ ܥܠܝܗ.
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܐ ܬܒܟܘܢ: ܠܐ ܓܝܪ ܡܝܬܬ. ܐܠܐ ܕܡܟܐ ܗܝ. 53
ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ ܕܝܕܥܝܢ ܕܡܝܬܬ ܠܗ. 54 ܗܘ ܕܝܢ
ܐܦܩ ܠܟܠܢܫ ܠܒܪ: ܘܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܘܩܪܗ ܘܐܡܪ ܛܠܝܬܐ

omnes negarent, dixit ei Schemeun Cipha, & qui cum eo erant, Domine noster, turbæ coarctant te, & premunt, & dicis tu, Quis tetigit me? 46. Ipse verò dixit, aliquis tetigit me, ego enim cognovi quòd virtus exivit à me? 47. Illa autem mulier quum vidisset quòd non fefellisset eum, venit tremens & procidens adoravit eum: ac dixit in conspectu populi totius propter quam causam tetigisset, & quomodo illicò sanata esset. 48. Ipse verò Jeschua dixit ei, Bono sis animo filia mea, fides tua servavit te: abi in pace. 49. Et adhuc ipso loquente, venit quidam ex domesticis principis synagogæ, & dixit ei, Mortua est filia tua: ne fatiges præceptorem. 50. Jeschua autem audivit, & dixit patri puellæ, Ne metuas: tantum crede, & salva est. 51. Venit autem Jeschua in domum, neq; permisit cuiquam ut ingrederetur secū, nisi Schemeun & Jaakub & Juchanan, & patri puellæ ac matri ejus. 52. Omnes verò flebant & plangebant propter eā. Jeschua autē dixit, Ne fleatis: non enim mortua est, sed dormit. 53. Et deridebāt eū, quòd scirēt quòd mortua esset. 54. Ipse a. ejecit unumquemq; foras: & apprehendit manū ejus, & vocavit eā, ac dixit, Puella sur-

ܐܬܐܣܝ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܫܐܕܐ . 37 ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ ܟܠܗ
ܟܢܫܐ ܕܓܕܪܝܐ ܕܢܐܙܠ ܠܗ ܡܢ ܠܘܬܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܕܚܠܬܐ
ܪܒܬܐ ܐܚܝܕܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ . ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܂ ܣܠܩ ܠܣܦܝܢܬܐ ܘܗܦܟ
ܡܢ ܠܘܬܗܘܢ . 38 ܗܘ ܕܝܢ ܓܒܪܐ ܕܢܦܩܘ ܡܢܗ ܫܐܕܐ . ܒܥܐ
ܗܘܐ ܡܢܗ ܕܢܗܘܐ ܠܘܬܗ . ܘܫܪܝܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ . 39
ܗܦܘܟ ܠܒܝܬܟ܂ ܘܐܫܬܥܐ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܠܟ ܐܠܗܐ . ܘܐܙܠ .
ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܒܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ ܀ 40 ܟܕ
ܗܦܟ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܂ ܩܒܠܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ . ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܠܗ
ܡܣܟܝܢ ܗܘܘ܂ 41 ܘܓܒܪܐ ܚܕ ܕܫܡܗ ܝܘܐܪܫ ܪܫ ܟܢܘܫܬܐ܂
ܢܦܠ ܩܕܡ ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ . ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܕܢܥܘܠ
ܠܒܝܬܗ܂ 42 ܡܛܠ ܕܚܕܐ ܒܪܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗ : ܐܝܟ ܒܪܬ ܬܪܬܥܣܪܐ
ܫܢܝܢ . ܘܩܪܝܒܐ ܗܘܬ ܠܡܡܬ . ܘܟܕ ܐܙܠ ܥܡܗ ܗܘ
ܝܫܘܥ܂ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܐܠܨ ܗܘܐ ܠܗ . 43 ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܚܕܐ
ܕܪܕܝܐ ܗܘܐ ܕܡܗ ܬܪܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ : ܗܝ ܕܒܐܣܘܬܐ ܟܠܗ
ܩܢܝܢܗ ܐܘܒܕܬ : ܘܠܐ ܐܫܟܚܬ܂ ܕܡܢ ܐܢܫ ܬܬܐܣܐ܂ 44 ܩܪܒܬ
ܡܢ ܒܣܬܪܗ ܘܩܪܒܬ܂ ܠܟܢܦܐ ܕܢܚܬܗ . ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ܂
ܡܪܕܝܬܐ ܕܕܡܗ . 45 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܡܢܘ ܩܪܒ ܠܝ . ܘܟܕ

LUCÆ. CAP. VIII.

sanatus esset homo ille dæmoniacus. 37. Et petebat ab eo universa turba Gadarenorum ut abiret *sibi* ab ipsis: quia timor magnus apprehenderat eos. Ipse autem Jeschua ascendit in navigium, & divertit ab eis. 38. Ille autem homo à quo egressa fuerant dæmonia, petebat ab eo ut apud eum esset: & dimisit eum Jeschua & dixit ei, 39. Revertere in domum tuam, & renuncia id quod fecit tibi Deus. Et abiit: ac prædicabat per totam civitatem id quod fecisset sibi Jeschua. 40. Quum reversus autem esset Jeschua, excepit eum turba multa. Omnes enim in eum intenti fuerant. 41. Et homo quidam, cujus nomen erat Juarasch, princeps synagogæ, procidit ante pedes Jeschua: & petebat ab eo ut ingrederetur domum suam: 42. Filia enim unica erat ei quasi annos nata duodecim, & proxima erat ut moreretur. (Et quum abiret cum eo ipse Jeschua, turba multa premebat eum. 43. Mulier autem quædam cujus erupetat sanguis annos duodecim, quæ in medicos universam substantiam suam impenderat, neque potuit à quoquam sanari: 44. Accessit à tergo ejus, & tetigit fimbriam vestimenti ejus: & confestim constitit fluxus sanguinis ejus. 45. Et dixit Jeschua, Quis tetigit me? Et quum

ܕܐܠܗܐ ܡܪܝܡܐ. ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܠܐ ܬܫܢܩܢܝ. 29 ܦܩܕ ܗܘܐ
ܠܗ ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܠܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܕܬܦܘܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ. ܣܓܝ
ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܙܒܢܐ ܡܢ ܕܫܒܝܐ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܡܬܐܣܪ
ܗܘܐ ܒܫܫܠܬܐ. ܘܒܟܒܠܐ ܡܬܢܛܪ ܗܘܐ. ܘܡܦܣܩ ܗܘܐ
ܐܣܘܪܘܗܝ ܘܡܬܕܒܪ ܗܘܐ ܡܢ ܫܐܕܐ ܠܚܘܪܒܐ. 30 ܫܐܠܗ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܢ ܫܡܟ. ܐܡܪ ܠܗ ܠܓܝܘܢ. ܡܛܠ ܕܫܐܕܐ
ܣܓܝܐܐ ܥܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. 31 ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ. ܕܠܐ
ܢܦܩܘܕ ܠܗܘܢ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܬܗܘܡܐ. 32 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܬܡܢ ܒܩܪܐ ܕܚܙܝܪܐ ܣܓܝܐܐ ܕܪܥܝܐ ܒܛܘܪܐ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ
ܡܢܗ. ܕܢܦܣ ܠܗܘܢ ܕܒܚܙܝܪܐ ܢܥܠܘܢ. ܘܐܦܣ ܠܗܘܢ.
33 ܘܢܦܩܘ ܫܐܕܐ ܡܢ ܓܒܪܐ ܘܥܠܘ ܒܚܙܝܪܐ. ܘܪܗܛܬ ܟܠܗ
ܗܝ ܒܩܪܐ ܠܫܩܝܦܐ. ܘܢܦܠܬ ܒܝܡܬܐ ܘܐܬܚܢܩܬ. 34
ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܪ̈ܥܘܬܐ ܡܕܡ ܕܗܘܐ. ܥܪܩܘ ܘܐܡܪܘ ܒܡܕ̈ܝܢܬܐ
ܘܒܩܘܪ̈ܝܐ 35 ܘܢܦܩܘ ܐܢܫܐ ܕܢܚܙܘܢ ܡܕܡ ܕܗܘܐ. ܘܐܬܘ
ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܐܫܟܚܘܗܝ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܢܦܩܘ ܫܐܕܘܗܝ.
ܟܕ ܠܒܝܫ ܘܡܢܟܦ ܘܝܬܒ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ.
ܘܕܚܠܘ. 36 ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܚܙܘ. ܐܝܟܢܐ

EVANGELIUM

Dei excelsi ? peto ego abs te ne torqueas me. 29. Præcipiebat enim illi spiritui impuro Jeschua ut exiret a filio hominis. multum enim fuerat illi tempus inde ex quo captivum habebat eum : & vinciebatur catenis, ac compedibus custodiebatur : rumpebatque vincula sua, & ducebatur à dæmone in desertum. 30. Interrogavit autem illum Jeschua, Quod est nomen tuum ? Dixit ei, Legio. quia dæmonia multa ingressa fuerant in eum. 31. Et petebant ab eo ne imperaret eis abire in abyssum. 32. Erat autem ibi grex porcorum multorum qui pascebant in monte : & petebant ab eo ut permitteret ipsis ut in porcos ingrederentur. Et permisit eis. 33. Et egressa sunt dæmonia ab homine, ingressaque sunt in porcos. Et direxit se grex ille universus ad rupem, & corruerunt in mare, & suffocati sunt. 34. Quum vidissent autem pastores id quod factum erat, fugerunt : & renunciaverunt in civitates & in agros. 35. Et exiverunt homines ut viderent quid factũ fuerat: & venerunt ad Jeschua, & invenerunt hominẽ illũ cujus dæmonia exierãt, vestitũ & modestũ, ac sedentẽ ad pedes Jeschua: & timuerũt. 36. Et renunciaverũt ipsis ii qui viderãt, quomodo

ܠܡܚܙܝܟ. 21 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ
ܐܡܝ ܘܐܚܝ: ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܥܒܕܝܢ ܠܗ.
22 ܘܗܘܐ ܒܚܕ ܡܢ ܝܘܡܬܐ: ܣܠܩ ܝܫܘܥ ܝܬܒ
ܒܣܦܝܢܬܐ ܗܘ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܢܥܒܪ ܠܥܒܪܗ
ܕܝܡܬܐ. 23 ܘܟܕ ܪܕܝܢ ܕܡܟ ܠܗ ܗܘܐ ܝܫܘܥ. ܘܗܘܬ
ܥܠܥܠܐ ܕܪܘܚܐ ܒܝܡܬܐ. ܘܩܪܝܒܐ ܗܘܬ ܣܦܝܢܬܐ ܠܡܛܒܥ.
24 ܘܩܪܒܘ ܐܬܥܝܪܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ: ܪܒܢ ܪܒܢ ܐܒܕܝܢ. ܗܘ
ܕܝܢ ܩܡ ܘܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘܒܢܚܫܘܠܐ ܕܡܝܐ: ܘܢܚܘ ܘܗܘܐ
ܫܠܝܐ. 25 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܟܕ ܕܚܝܠܝܢ: ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܡܢܘ
ܟܝ ܗܢܐ ܕܐܦ ܠܪܘܚܐ ܦܩܕ: ܘܠܢܚܫܘܠܐ ܘܠܝܡܐ ܘ
ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ. 26 ܘܪܕܘ ܘܐܬܘ ܠܐܬܪܐ ܕܓܕܪܝܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ
ܡܢ ܥܒܪܐ ܠܘܩܒܠ ܓܠܝܠܐ. 27 ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܐܪܥܐ. ܦܓܥ
ܒܗ ܓܒܪܐ ܚܕ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ: ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܫܐܕܐ ܡܢ ܙܒܢܐ
ܣܓܝܐܐ. ܘܡܐܢܐ ܠܐ ܠܒܝܫ ܗܘܐ. ܘܒܒܝܬܐ ܠܐ ܥܡܪ ܗܘܐ.
ܐܠܐ ܒܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. 28 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ: ܩܥܐ ܘܢܦܠ
ܩܕܡܘܗܝ. ܘܒܩܠܐ ܪܡܐ ܐܡܪ. ܡܐ ܠܝ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪܗ

LUCÆ. CAP. VIII.

videre te. 21. Ipse verò respondit, & dixit eis, Hi sunt mater *mea* & fratres mei, qui audiunt sermonem Dei, & faciunt eum. 22. Factum est autem in uno ex diebus, ascendens Jeschua sedit in navigio ipse & discipuli ejus, & dixit eis, Transeamus in illud littus oppositum maris. 23. Et quum remigarent, obdormivit Jeschua: & facta est procella venti in mare, & proximum erat navigium ut mergeretur. 24. Et accedentes excitaverunt eum, & dixerunt ei, Domine noster, Domine noster, perimus. Ipse verò surrexit, & repressit ventos & tempestates aquarum, & quieverunt, & facta est tranquillitas. 25. Et ait eis, Ubi est fides vestra? Ipsi autem timentes mirabantur, & dicebant unus alteri, Quisnam est iste qui etiam ventis imperat & tempestatibus & mari, & obediunt ei? 26. Et remigaverunt, & venerunt in locum Gadaræorum, qui est in opposito littore è regione Galilææ. 27. Et quum esset egressus in terram, occurrit ei homo quidam ex urbe, in quo erat dæmonium à tempore multo: & vestimentis non erat indutus, & in domo non habitabat, sed in loco sepulcrorum. 28. Quum vidisset autem Jeschua, exclamavit, & procidit ante eum, & voce elata dixit, Quid nobis & tibi Jeschua fili

ܫܩܠ ܡܠܬܐ ܡܢ ܠܒܗܘܢ: ܕܠܐ ܢܗܝܡܢܘܢ ܘܢܚܘܢ. 13
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܥܠ ܫܘܥܐ: ܐܝܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܡܐ ܕܫܡܥܘ
ܒܚܕܘܬܐ ܡܩܒܠܝܢ ܠܗ ܠܡܠܬܐ: ܘܥܩܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ.
ܐܠܐ ܕܙܒܢܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. ܘܒܥܕܢܐ ܕܢܣܝܘܢܐ ܡܬܬܥܝܩܝܢ.
14 ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘܒܐ: ܐܝܠܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܫܡܥܝܢ ܡܠܬܐ: ܘܒܨܦܬܐ ܘܒܥܘܬܪܐ ܘܒܪܓܝܓܬܗ ܕܥܠܡܐ
ܡܬܚܢܩܝܢ. ܘܦܐܪܐ ܠܐ ܝܗܒܝܢ. 15 ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ:
ܐܝܠܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܠܒܐ ܫܦܝܐ ܘܛܒܐ ܫܡܥܝܢ ܡܠܬܐ:
ܘܐܚܝܕܝܢ ܘܝܗܒܝܢ ܦܐܪܐ ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ. 16 ܠܐ ܐܢܫ ܡܢܗܪ
ܫܪܓܐ ܘܡܟܣܐ ܠܗ ܒܡܐܢܐ: ܐܘ ܣܐܡ ܠܗ ܬܚܝܬ ܥܪܣܐ.
ܐܠܐ ܣܐܡ ܠܗ ܥܠ ܡܢܪܬܐ. ܕܟܠ ܕܥܐܠ ܢܚܙܐ ܢܘܗܪܗ.
17 ܠܝܬ ܓܝܪ ܡܕܡ ܕܟܣܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ. ܘܠܐ ܕܡܛܫܝ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ
ܘܢܐܬܐ ܠܓܠܝܐ. 18 ܚܙܘ ܐܝܟܢܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܢܬܝܗܒ ܠܗ. ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ: ܐܦ ܗܘ ܕܣܒܪ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ. 19 ܐܬܘ ܕܝܢ ܠܘܬܗ ܐܡܗ ܘ
ܐܚܘܗܝ: ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡܗ ܡܛܠ
ܟܢܫܐ. 20 ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܐܡܟ ܘܐܚܝܟ ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ ܘܨܒܝܢ

EVANGELIUM.

aufert sermonem è corde eorum, ut non credant, & serventur. 13. Qui autem super petram, ii sunt qui quũ audierunt, cum gaudio excipiunt ipsum sermonem, & radix nõ est in eis, sed temporaria est fides eorũ, & in tempore tentationis scandalizantur. 14. Illud verò quod cecidit in loco spinarũ, ii sunt qui audiunt sermonẽ, & per solicitudinẽ, & per divitias, & concupiscentias hujus seculi, suffocantur, & fructus nõ reddũt. 15. Id autẽ quod in terram bonã, ii sunt qui corde demisso & bono audiunt sermonem, & retinent: & dant fructus per patientiam. 16. Nemo lucere facit lucernam, & operit eam vase, aut ponit eam subter lectum: sed ponit eam super candelabrum, ut omnis, qui ingreditur, videat lumen ejus. 17. Non est enim quicquam quod occultum est, quod non sit manifestandum: neque *quicquam est* quod sit in abscondito, quod non cognoscendum sit, & venturũ in manifestum. 18. Videte quî audiatis: ei enim cui est, dabitur: & ab eo cui non est, etiã id quod putat quod est sibi, auferetur. 19. Venerũt autẽ ad eũ mater ejus & fratres ejus, neq; poterant loqui cũ eo propter turbã. 20. Et dixerũt ei, Mater tua & fratres tui stãt foris, & cupiũt vi-

ܕܫܒܥܐ ܫܐܕܝܢ ܢܦܩܘ ܡܢܗ. 3 ܘܝܘܚܢ ܐܢܬܬܗ ܕܟܘܙܐ
ܪܒܝܬܗ ܕܗܪܘܕܣ ܘܫܘܫܢ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܗܠܝܢ
ܕܡܫܡܫܢ ܗܘܝ ܠܗܘܢ ܡܢ ܩܢܝܢܗܝܢ܀ 4 ܘܟܕ ܟܢܫܐ
ܣܓܝܐܐ ܐܬܟܢܫ ܗܘܐ܆ ܘܡܢ ܟܠ ܡܕܝܢܢ ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ܆
ܐܡܪ ܒܡܬܠܐ. 5 ܕܢܦܩ ܙܪܘܥܐ ܠܡܙܪܥ ܙܪܥܗ. ܘܟܕ ܙܪܥ܆ ܐܝܬ
ܕܢܦܠ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ܆ ܘܐܬܕܝܫ ܘܐܟܠܬܗ ܦܪܚܬܐ܆ 6 ܘܐܚܪܢܐ
ܢܦܠ ܥܠ ܫܘܥܐ܆ ܘܡܚܕܐ ܕܐܬܐ ܝܒܫ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ
ܠܛܝܒܘܬܐ. 7 ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘܒܐ܆ ܘܝܥܘ ܟܘܒܐ ܥܡܗ
ܘܚܢܩܘܗܝ܆ 8 ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܘܫܦܝܪܬܐ܆
ܘܝܥܐ ܘܥܒܕ ܦܐܪܐ ܚܕ ܒܡܐܐ. ܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ.
ܩܥܐ ܗܘܐ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ܀ 9 ܘܫܐܠܘܗܝ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܡܢܘ ܡܬܠܐ ܗܢܐ܆ 10 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܠܟܘܢ ܗܘ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ.
ܠܫܪܟܐ ܕܝܢ ܒܡܬܠܐ ܡܬܐܡܪ. ܕܟܕ ܚܙܝܢ ܠܐ ܢܚܙܘܢ.
ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ܀ 11 ܗܘ ܕܝܢ ܡܬܠܐ. ܙܪܥܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ܆ 12 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ܆
ܐܝܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܡܠܬܐ܆ ܘܐܬܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܫܩܠ

LUCÆ CAP. VIII.

à qua septem dæmonia exierant, 3. Et Juchan uxor Kuzæ curatoris familiæ Hiraudis, & Schuſan, & aliæ
multæ quæ miniſtrabant eis de facultatibus ſuis. 4. Et quum multa turba congregata eſſet, & ex omni-
bus civitatibus venirent ad eum, dixit per parabolas. 5. Egreſſus eſt ſeminator ad ſeminandum ſemen
ſuum: & quum ſeminaret, fuit quod caderet juxta viam, & conculcatum eſt, & comederunt ipſum aves.
6. Et aliud cecidit ſuper petram, & protinus crevit: & quia non erat ei humor, exaruit. 7. Et aliud ce-
cidit in locum ſpinarum: & creverunt cum eo ſpinæ, & ſuffocaverunt illud. 8. Et aliud cecidit in ter-
ram bonam & fœcundam: & crevit, & fecit fructum, unum in centum. Hæc quum diceret, clamabat ut is
cui eſſent aures ad audiendum, audiret. 9. Et interrogaverunt eum diſcipuli ejus quænam eſſet parabola
hæc. 10. Ipſe verò dixit eis. Vobis enim datum eſt noſſe myſterium regni Dei: his autem qui reliqui ſunt,
per ænigmata dicitur, ut videntes non videant, & audientes non intelligant. 11. Hæc autem eſt parabola:
Semen eſt ſermo Dei. 12. Ii autem qui juxta viam, ſunt ii qui audiunt ſermonem; & veniens inimicus,

ܬܪܝܨܐܝܬ ܕܢܬ. 44 ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܘܐܡܪ
ܠܫܡܥܘܢ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܗܕܐ ܐܢܬܬܐ: ܠܒܝܬܟ ܥܠܬ. ܡܝܐ ܠܪܓܠܝ
ܠܐ ܝܗܒܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܕܡܥܝܗ ܪܓܠܝ ܨܒܥܬ. ܘܒܣܥܪܗ
ܫܘܝܬ ܐܢܝܢ. 45 ܐܢܬ ܠܐ ܢܫܩܬܢܝ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܗܐ ܡܢ
ܕܥܠܬ. ܠܐ ܫܠܝܬ ܡܢ ܢܫܩ ܪܓܠܝ. 46 ܐܢܬ ܡܫܚܐ
ܠܪܫܝ ܠܐ ܡܫܚܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܡܫܚܐ ܕܒܣܡܐ ܪܓܠܝ
ܡܫܚܬ. 47 ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܫܒܝܩܝܢ ܠܗ
ܚܛܗܝܗ ܣܓܝܐܐ: ܡܛܠ ܕܐܚܒܬ ܣܓܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܩܠܝܠ
ܡܫܬܒܩ ܠܗ. ܩܠܝܠ ܡܚܒ. 48 ܘܐܡܪ ܠܗܝ ܐܢܬܬܐ.
ܫܒܝܩܝܢ ܠܟܝ ܚܛܗܝܟܝ. 49 ܫܪܝܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܒܢܦܫܗܘܢ. ܡܢܘ ܗܢܐ ܕܐܦ ܚܛܗܐ ܫܒܩ. 50 ܝܫܘܥ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܝ ܐܢܬܬܐ. ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ ܀

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܚ ✣

1 ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ: ܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܘܒܩܘܪܝܐ: ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܘܡܣܒܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘ
ܬܪܥܣܪܬܗ ܥܡܗ. 2 ܘܢܫܐ ܗܢܝܢ ܕܐܬܐܣܝ ܡܢ ܟܘܪܗܢܐ
ܘܡܢ ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ. ܡܪܝܡ ܕܡܬܩܪܝܐ ܡܓܕܠܝܬܐ. ܗܝ

rectè judicasti. 44. Et conversus est ad illam mulierem: & dixit Schemeun, Vides mulierem hanc? In domum tuam ingressus sum: aquas pedibus meis non dedisti: hæc autem lacrymis suis pedes meos lavit, & capillis suis detersit eos. 45. Tu non osculatus es me: hæc autem, ecce, ex quo ingressa est, non desiit pedes meos osculari. 46. Tu oleo caput meum non unxisti: hæc autem oleo aromatico pedes meos unxit. 47. Propter hoc dico tibi, Remissa sunt ei peccata ejus multa: quia dilexit multum. Is autem cui paululum remissum est, paululum dilexit. 48. Et dixit illi mulieri, Remissa sunt tibi peccata tua. 49. Cœperunt autem ii qui accumbebant, dicere apud se, Quis hic est qui etiam peccata remittit? 50. Jeschua autem dixit illi mulieri, Fides tua servavit te: abi in pace.

CAPUT VIII.

1. Et factum est post hæc: circuibat Jeschua per civitates & pagos, & prædicabat ac evangelizabat regnum Dei: & duodecim ejus cum eo. 2. Et mulieres illæ quæ sanatæ fuerant ab infirmitatibus & à spiritibus malis, Marjam Magdalitha, ea à qua

ܘܕܚܛܝܐ. 35 ܘܐܙܕܕܩܬ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܗ܂ 36
ܐܬܐ ܕܝܢ ܒܥܐ ܡܢܗ ܚܕ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܕܢܠܥܣ ܥܡܗ. ܘܥܠ
ܠܒܝܬܗ ܕܦܪܝܫܐ ܗܘ ܐܣܬܡܟ. 37 ܘܐܢܬܬܐ ܚܛܝܬܐ ܐܝܬ
ܗܘܬ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ. ܘܟܕ ܝܕܥܬ ܕܒܒܝܬܗ ܕܦܪܝܫܐ ܗܘ
ܣܡܝܟ. ܢܣܒܬ ܫܛܝܦܬܐ ܕܒܣܡܐ. 38 ܘܩܡܬ ܠܒܣܬܪܗ
ܠܘܬ ܪܓܠܘܗܝ. ܘܒܟܝܐ ܗܘܬ. ܘܫܪܝܬ ܒܕܡܥܝܗ ܡܨܒܥܐ
ܪܓܠܘܗܝ. ܘܒܣܥܪܐ ܕܪܝܫܗ ܡܫܘܝܐ ܠܗܝܢ. ܘܡܢܫܩܐ
ܗܘܬ ܪܓܠܘܗܝ. ܘܡܫܝܚܐ ܒܒܣܡܐ. 39 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐ
ܗܘ ܕܩܪܝܗܝ. ܐܬܚܫܒ ܒܢܦܫܗ ܘܐܡܪ. ܗܢܐ ܐܠܘ ܢܒܝܐ
ܗܘܐ. ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢ ܗܝ ܘܡܢܐ ܛܒܗ. ܕܚܛܝܬܐ ܗܝ ܐܢܬܬܐ
ܗܝ ܕܩܪܒܬ ܠܗ. 40 ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܫܡܥܘܢ
ܡܕܡ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܡܪ ܠܟ. ܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܪ ܪܒܝ. ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ. 41 ܬܪܝܢ ܚܝܒܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܚܕ ܡܪܐ ܚܘܒܬܐ. ܚܕ ܚܝܒ
ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢܪܐ ܚܡܫܡܐܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܕܝܢܪܐ ܚܡܫܝܢ. 42
ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܡܦܪܥ. ܠܬܪܝܗܘܢ ܫܒܩ. ܐܝܢܐ
ܗܟܝܠ ܡܢܗܘܢ ܝܬܝܪ ܢܚܒܝܘܗܝ. 43 ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ.
ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܗܘ ܕܐܫܬܒܩ ܠܗ ܣܓܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ

LUCÆ. CAP. VII.

& peccatorum. 35. Et justificata est sapientia *ab omnibus* filiis suis. 36. Veniens autem rogavit eum quidam ex Pharisæis, ut vesceretur cum ipso. Et ingressus in domum Pharisæi illius accubuit. 37. Et mulier peccatrix erat in civitate illa, & quum novisset quòd in domo Pharisæi accumberet, accepit alabastrum unguenti, 38. Et stetit post eum ad pedes ejus, & flebat: & cœpit lacrymis suis lavare pedes ejus, & crinibus capitis sui extergebat eos: & osculabatur pedes ejus, & ungebat unguento. 39. Quum vidisset autem Pharisæus ille qui invitaverat eum, cogitavit apud se, & dixit, Hic, si prophéta esset, nosset quæ sit hæc, & quæ fama ejus: nam peccatrix est mulier hæc quæ tangit eum. 40. Respondit autem Jeschua, & dixit ei, Schemeun, aliquid est mihi quod dicam tibi. Ait illi, Dic Domine mi. Dixit ei Jeschua, 41. Duo debitores erant cuidam Domino debiti: unus debebat ei denarios quingentos, & alter denarios quinquaginta: 42. Et quia non erat eis ad restituendum, utrisque remisit. Quis igitur ex eis plus diliget eum? 43. Respondit Schemeun, & dixit, Existimo quòd is cui remissum est multum. Dixit ei Jeschua,

25 ܘܐܠܐ ܠܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ܂ ܓܒܪܐ ܕܢܚܬܐ ܪܟܝܟܐ
ܠܒܝܫ܂ ܗܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܠܒܘܫܐ ܡܫܒܚܐ ܘܒܦܘܢܩܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܒܝܬ ܡܠܟܐ ܐܢܘܢ܂ 26 ܘܐܠܐ ܠܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ
ܠܡܚܙܐ܂ ܢܒܝܐ܂ ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܘܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ܂ 27
ܗܢܘ ܕܥܠܘܗܝ ܟܬܝܒ܂ ܕܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ
ܦܪܨܘܦܟ܂ ܕܢܬܩܢ ܐܘܪܚܐ ܩܕܡܝܟ܂ 28 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܠܝܬ
ܢܒܝܐ ܒܝܠܝܕܝ ܢܫܐ ܕܪܒ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ܂ ܙܥܘܪܐ ܕܝܢ
ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܪܒ ܗܘ ܡܢܗ܂ 29 ܘܟܠܗ ܥܡܐ
ܕܫܡܥܘ ܐܦ ܡܟܣܐ܂ ܙܕܩܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܥܡܕܘ ܡܥܡܘܕܝܬܗ
ܕܝܘܚܢܢ܂ 30 ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܘܣܦܪܐ܂ ܛܠܡܘ ܒܢܦܫܗܘܢ
ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܕܠܐ ܐܬܥܡܕܘ ܡܢܗ܂ 31 ܠܡܢ ܗܟܝܠ ܐܕܡܐ
ܠܐܢܫܐ ܕܫܪܒܬܐ ܗܕܐ܂ ܘܠܡܢ ܕܡܝܢ܂ 32 ܕܡܝܢ ܠܛܠܝܐ ܕܝܬܒܝܢ
ܒܫܘܩܐ܂ ܘܩܥܝܢ ܠܚܒܪܝܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ
ܪܩܕܬܘܢ܂ ܘܐܠܝܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܒܟܝܬܘܢ܂ 33 ܐܬܐ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ
ܡܥܡܕܢܐ ܠܐ ܐܟܠ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܫܬܐ ܚܡܪܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܗ܂ 34 ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܗܐ ܓܒܪܐ ܐܟܘܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ܂ ܘܪܚܡܐ ܕܡܟܣܐ

EVANGELIUM

25. Et si non, quid exivistis ad videndum? hominem qui mollibus vestibus vestitur? ecce, qui in vestibus
laudabilibus & in deliciis sunt, in domo regum sunt. 26. Et si non, quid exivistis ad videndum? Prophe-
tam? etiam dico vobis, excellentiorem quoque quàm Prophetam. 27. Ipse est de quo scriptum est, Ec-
ce, ego mitto nuncium meum ante faciem tuam, qui diriget viam ante te. 28. Dico vobis quòd non est
Propheta inter natos mulierum, qui major sit quàm Juchanan Baptista: minor autem in regno Dei, ma-
jor est eo. 29. Et universus populus qui audiverant, etiam publicani justificaverunt Deum, qui bapti-
zati fuerant baptismo Juchanan. 30. Pharisæi autem & Legisperiti rejecerunt contra seipsos volunta-
tem Dei, qui non baptizati sunt ab eo. 31. Cui assimilabo igitur homines hujus generationis? Et cui si-
miles sunt? 32. Similes sunt pueris qui sedent in foro, & acclamant sodalibus suis, & dicunt, Cecinimus
vobis, & non saltastis: ululavimus vobis, & non flevistis. 33. Venit enim Juchanan Baptista non com-
edens panem neque bibens vinum, & dicitis, Dæmonium est in eo. 34. Venit
filius hominis comedens & bibens, & dicitis, Ecce homo edax, & potor vini, & amicus publicanorum

&

ܠܐܢܫܐ ܟܠܗܘܢ. ܘܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ: ܕܢܒܝܐ
ܪܒܐ ܩܡ ܒܢ: ܘܣܥܪܗ ܐܠܗܐ ܠܥܡܗ. ܘܢܦܩܬ ܥܠܘܗܝ
ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ. ܘܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ.
18 ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܝܘܚܢܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ: 19
ܘܩܪܐ ܝܘܚܢܢ ܠܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܘܬ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ: ܐܘ ܠܐܚܪܝܢ ܗܘ ܡܣܟܝܢܢ.
20 ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܫܕܪܢ
ܠܘܬܟ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ: ܐܘ ܠܐܚܪܝܢ ܗܘ ܡܣܟܝܢܢ.
21 ܒܗ ܕܝܢ ܒܗܝ ܫܥܬܐ: ܐܣܝ ܠܣܓܝܐܐ ܡܢ ܟܘܪܗܢܐ: ܘܡܢ
ܡܚܘܬܐ ܘܡܢ ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ. ܘܠܣܓܝܐܐ ܣܡܝܐ ܝܗܒ ܗܘܐ
ܠܡܚܙܐ. 22 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܡܪܘ
ܠܝܘܚܢܢ ܟܠ ܕܚܙܝܬܘܢ ܘܫܡܥܬܘܢ. ܕܣܡܝܐ ܚܙܝܢ
ܘܚܓܝܪܐ ܡܗܠܟܝܢ. ܘܓܪܒܐ ܡܬܕܟܝܢ ܘܚܪܫܐ ܫܡܥܝܢ.
ܘܡܝܬܐ ܩܝܡܝܢ. ܘܡܣܟܢܐ ܡܣܬܒܪܝܢ. 23 ܘܛܘܒܘܗܝ
ܠܡܢ ܕܠܐ ܢܬܟܫܠ ܒܝ. 24 ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ
ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܐܡܪ ܠܟܢܫܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ. ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ
ܠܡܕܒܪܐ ܠܡܚܙܐ: ܩܢܝܐ ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܡܬܙܝܥ.

LUCÆ. CAP. VII.

homines illos omnes: ac glorificabant Deum, ac dicebant, Propheta magnus surrexit inter nos, & visitavit Deus populum suum. 17. Et egressus est de eo sermo iste in universam Judæam, & in omnem locum qui erat circa eos. 18. Et narraverunt Juchanan discipuli ejus hæc omnia. 19. Et vocavit Juchanan duos è discipulis suis, misitque eos ad Jeschua, & dixit, Es tu ille qui venit, an alium exspectemus? 20. Et venerunt ad Jeschua, & dicunt ei, Juchanan Baptista misit nos ad te, & dicit, Es tu ille qui venit, an alium exspectemus? 21. In ea autem ipsa hora multos sanavit ab infirmitatibus, & à flagellis, & à spiritibus malis: & multis cæcis dabat ut viderent. 22. Et respondit Jeschua, & dixit eis, Ite, dicite Juchanan quicquid vidistis & audivistis: quòd cæci vident, & claudi ambulant, & leprosi mundantur, & surdi audiunt, & mortui surgunt, & pauperes evangelizantur. 23. Et beatus ille qui non scandalizabitur in me. 24. Quum autem abivissent discipuli Juchanan, cœpit Jeschua dicere turbis de Juchanan, Quid exivistis in desertum ad videndum? Arundinem quæ à vento agitatur?

ܠܐ ܓܝܪ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܬܥܘܠ ܬܚܝܬ ܡܛܠܠܝ. 7 ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܦ ܠܐ ܫܘܝܬ ܕܠܘܬܟ ܐܬܐ ܐܠܐ ܐܡܪ ܒܡܠܬܐ ܘܢܬܐܣܐ ܛܠܝܝ܀
8 ܐܦ ܐܢܐ ܓܝܪ ܓܒܪܐ ܐܢܐ ܕܡܫܥܒܕ ܐܢܐ ܬܚܝܬ ܫܘܠܛܢܐ.
ܘܐܝܬ ܬܚܝܬ ܐܝܕܝ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܗܢܐ ܕܙܠ ܘܐܙܠ.
ܘܠܐܚܪܢܐ ܕܬܐ ܘܐܬܐ: ܘܠܥܒܕܝ ܕܥܒܕ ܗܕܐ ܘܥܒܕ. 9 ܟܕ ܫܡܥ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܗܠܝܢ ܐܬܕܡܪ ܒܗ. ܘܐܬܦܢܝ ܘܐܡܪ ܠܟܢܫܐ
ܕܐܬܐ ܒܬܪܗ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܦ ܠܐ ܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ ܐܫܟܚܬ
ܐܝܟ ܗܕܐ ܗܝܡܢܘܬܐ. 10 ܘܗܦܟܘ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܠܚܘ ܠܒܝܬܐ:
ܘܐܫܟܚܘ ܠܥܒܕܐ ܗܘ ܕܟܪܝܗ ܗܘܐ ܟܕ ܚܠܝܡ܀ 11 ܘܗܘܐ
ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ: ܐܙܠ ܗܘܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܗ ܢܐܝܢ.
ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܡܗ ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. 12 ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܬܪܥܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ: ܚܙܐ ܟܕ ܡܠܘܝܢ ܡܝܬܐ ܕܝܚܝܕܝܐ ܗܘܐ ܠܐܡܗ ܘܗܝ
ܐܡܗ ܐܪܡܠܬܐ ܗܘܬ: ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܒܢܝ ܡܕܝܢܬܐ ܥܡܗ.
13 ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܬܒܟܝܢ.
14 ܘܐܙܠ ܩܪܒ ܠܥܪܣܐ: ܘܗܢܘܢ ܕܫܩܝܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܩܡܘ.
ܘܐܡܪ: ܥܠܝܡܐ ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ ܩܘܡ. 15 ܘܝܬܒ ܗܘ ܡܝܬܐ:
ܘܫܪܝ ܠܡܡܠܠܘ. ܘܝܗܒܗ ܠܐܡܗ. 16 ܘܐܚܕܬ ܕܚܠܬܐ

EVANGELIUM

non enim dignus sum ut ingrediaris sub tectum meum. 7. Propterea non dignus fui ut ad te venirem: sed dic verbo, & sanabitur puer meus. 8. Etenim ego quoque homo sum qui subjectus sum sub potestate: suntque sub manibus meis milites, & dico huic, Proficiscere: & proficiscitur. & alteri, Veni: & venit. & servo meo, Fac hoc, & facit. 9. Quum audivisset autem Jeschua hæc, miratus est eum, & conversus est, & dixit turbæ quæ veniebat post se, Dico vobis quod ne in domo Israjel quidem inveni fidem sicut hæc. 10. Et reversi sunt ii qui missi fuerant in domum, & invenerunt servum illum qui ægrotus fuerat, sanum. 11. Et factum est die qui est post eum, proficiscebatur in civitatem cujus nomen est Nain: & discipuli ejus cum eo, ac turba multa. 12. Et quum appropinquasset ad portam civitatis, vidit deducentes mortuum qui unicus erat matri suæ: & ipsa mater ejus vidua erat, & turba multa filiorum civitatis cum ea. 13. Vidit autem eam Jeschua, & misertus est ejus, ac dixit ei, Ne fleas. 14. Et accedens tetigit lectum: (& ii qui ferebant eum, steterunt) & dixit, Adolescens tibi dico, surge. 15. Et sedit ille mortuus, ac cœpit loqui: deditque eum matri ejus. 16. Et apprehendit timor ho-

ܠܡܢܐ ܕܡܐ. 48 ܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܕܒܢܐ ܒܝܬܐ. ܘܚܦܪ ܘܥܡܩ.
ܘܣܡ ܫܬܐܣܬܐ ܥܠ ܫܘܥܐ. ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܡܠܝܐ. ܐܬܬܪܝܡ ܡܠܝܐ ܥܠ ܒܝܬܐ
ܗܘ. ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܕܢܙܝܥܝܘܗܝ. ܣܝܡܐ ܗܘܬ ܓܝܪ ܫܬܐܣܬܗ
ܥܠ ܫܘܥܐ. 49 ܘܗܘ ܕܫܡܥ ܘܠܐ ܥܒܕ. ܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܕܒܢܐ
ܒܝܬܗ ܥܠ ܥܦܪܐ ܕܠܐ ܫܬܐܣܬܐ. ܘܟܕ ܐܬܬܪܝܡ ܒܗ ܢܗܪܐ ܒܗ
ܒܫܥܬܗ ܢܦܠ. ܘܗܘܬ ܡܦܘܠܬܗ ܪܒܐ ܕܒܝܬܐ ܗܘ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܙ ❖

1 ܘܟܕ ܫܠܡ ܟܠܗܘܢ ܡܠܘܗܝ ܠܡܫܡܥܬܗ ܕܥܡܐ. ܥܠ
ܝܫܘܥ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. 2 ܥܒܕܗ ܕܝܢ ܕܩܢܛܪܘܢܐ ܚܕ ܟܪܝܗ
ܗܘܐ ܒܝܫܐܝܬ. ܐܝܢܐ ܕܝܩܝܪ ܗܘܐ ܠܡܪܗ. ܘܩܪܝܒ ܗܘܐ
ܠܡܡܬ. 3 ܘܫܡܥ ܥܠ ܝܫܘܥ. ܘܫܕܪ ܠܘܬܗ ܩܫܝܫܐ
ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܐܝܟ ܕܢܐܬܐ ܢܚܐ ܠܥܒܕܗ. 4
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ
ܒܬܘܚܡܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܫܘܐ ܗܘ ܕܬܥܒܕ ܠܗ ܗܕܐ. 5 ܪܚܡ
ܓܝܪ ܠܥܡܢ. ܘܐܦ ܒܝܬ ܟܢܘܫܬܐ ܗܘ ܒܢܐ ܠܢ. 6 ܝܫܘܥ
ܕܝܢ ܐܙܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܠܐ ܪܚܝܩ ܣܓܝ ܡܢ ܒܝܬܐ.
ܫܕܪ ܠܘܬܗ ܩܢܛܪܘܢܐ ܪܚܡܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܠܐ ܬܬܥܡܠ.

LUCÆ. CAP. VI.

cui similis sit. 48. Similis est homini qui ædificavit domum, & fodit, & profundè excavavit, & posuit fundamenta super rupem: quum autem facta est plenitudo *aquarum* illisa est plenitudo *aquarum* domui illi, & non potuit commovere eam; positum enim erat fundamentum ejus super rupem. 49. Et is qui audit, & non facit, similis est homini qui ædificavit domum suam super pulverem absque fundamento: & quum illuderetur ei flumen, eadem hora cecidit, & facta est ruina ejus domus magna.

CAPUT VII.

Et quum complevisset sermones omnes ad auditum populi, ingressus est Jeschua in Kephar-Nachum. 2. Servus autem centurionis cujusdam afficiebatur malè, qui charus erat ei, & propinquus erat ad moriendum. 3. Et audivit de Jeschua: misitque ad eum seniores Judæorum, & petebat ab eo ut veniens servaret servum suum. 4. Illi autem quum venissent ad Jeschua, petebant ab eo solicitè, & dicebant, Dignus est ut facias ei hoc. 5. Diligit enim populum nostrum, & etiam domum synagogæ ipse ædificavit nobis. 6. Jeschua autem ibat cum eis. Quum verò non multum longinquus esset à domo ejus, misit ad eum Centurio amicos suos & dixit ei, Domine mi, ne fatigeris,

39 ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܬܠܐ . ܠܡܐ ܡܫܟܚ ܣܡܝܐ ܠ
ܠܣܡܝܐ ܠܡܕܒܪܘ ܠܐ ܬܪܝܗܘܢ ܒܓܘܡܨܐ ܢܦܠܝܢ : 40 ܠܝܬ
ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܪܒܗ . ܟܠܢܫ ܓܝܪ ܕܓܡܝܪ ܢܗܘܐ ܐܝܟ
ܪܒܗ . 41 ܡܢܐ ܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ ܓܠܐ ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ . ܩܪܝܬܐ
ܕܝܢ ܕܒܥܝܢܟ ܠܐ ܡܬܚܙܝܐ ܠܟ . 42 ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ
ܠܡܐܡܪ ܠܐܚܘܟ : ܐܚܝ ܫܒܘܩ ܐܦܩ ܓܠܐ ܡܢ ܥܝܢܟ : ܗܐ
ܩܪܝܬܐ ܕܒܥܝܢܟ ܕܝܢ ܠܐ ܡܬܚܙܝܐ ܠܟ . ܢܣܒ ܒܐܦܐ : ܐܦܩ
ܠܘܩܕܡ ܩܪܝܬܐ ܡܢ ܥܝܢܟ : ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܚܙܐ ܠܟ ܠܡܦܩܘ
ܓܠܐ ܡܢ ܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ . 43 ܠܐ ܐܝܬ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪܐ
ܒܝܫܐ . ܐܦ ܠܐ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪܐ ܛܒܐ . 44 ܟܠ ܐܝܠܢܐ
ܓܝܪ ܡܢ ܦܐܪܘܗܝ ܗܘ ܡܬܝܕܥ . ܠܐ ܓܝܪ ܠܩܛܝܢ ܡܢ
ܟܘܒܐ ܬܐܢܐ : ܘܐܦ ܠܐ ܡܢ ܣܢܝܐ ܩܛܦܝܢ ܥܢܒܐ . 45 ܓܒܪܐ
ܛܒܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܛܒܬܐ ܕܒܠܒܗ ܡܦܩ ܛܒܬܐ : ܘܓܒܪܐ
ܒܝܫܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܒܝܫܬܐ ܕܒܠܒܗ ܡܦܩ ܒܝܫܬܐ . ܡܢ
ܡܘܬܪ ܓܝܪ ܠܒܐ ܡܡܠܠܢ ܣܦܘܬܐ . 46 ܡܢܐ ܩܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܝ ܡܪܝ ܡܪܝ : ܘܡܕܡ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ . 47 ܟܠ
ܐܢܫ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ . ܘܫܡܥ ܡܠܝ ܘܥܒܕ ܠܗܝܢ : ܐܚܘܝܟܘܢ

EVANGELIUM

39. Et dicebat eis parabolam, Nunquid potest cæcus cæcum ducere? nonne ambo in foveam cadunt? 40. Nō est discipulus qui sit major quàm dominus ejus. quisquis autem est perfectus, erit sicut dominus suus. 41. Quid enim aspicis festucā quæ est in oculo fratris tui, trabs autē quæ est in oculo tuo, non conspicitur tibi? 42. Aut quomodo potes dicere fratri tuo, Frater mi, sine ejiciam festucā ab oculo tuo, quū ecce, trabs quæ est in oculo tuo non conspicitur tibi? Accipiens vultū, ejice prius trabem ab oculo tuo, & tunc conspicietur à te ad ejiciendū festucam ab oculo fratris tui. 43. Non est arbor bona quæ faciat fructus malos, neque arbor mala quæ faciat fructus bonos. 44. Omnis enim arbor à fructibus suis cognoscitur. Nunquid enim colligunt ex spinis ficus? Neque etiam ex rubo vindemiant uvas. 45. Homo bonus ex thesauris bonis qui sunt in corde suo, profert bona: & homo malus ex thesauris malis qui sunt in corde suo, profert mala. ex abundantiis enim cordis loquuntur labia. 46. Quid vocatis me Domine mi, Domine mi, & id quod dico non facitis? 47. Omnis homo qui venit ad me, & audit sermones meos, & facit eos, ostendam vobis

cui

ܘܕܝܠܟ ܠܐ ܬܬܒܥ. 31 ܘܐܝܟܢܐ ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ
ܒܢܝܢܫܐ: ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ. 32 ܐܢ ܓܝܪ
ܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܟܘܢ: ܐܝܕܐ ܗܝ
ܛܝܒܘܬܟܘܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܚܛܝܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܗܘܢ
ܪܚܡܝܢ. 33 ܘܐܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܛܒ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܛܐܒܝܢ
ܠܟܘܢ ܐܝܕܐ ܗܝ ܛܝܒܘܬܟܘܢ. ܐܦ ܚܛܝܐ ܓܝܪ ܗܟܢܐ ܥܒܕܝܢ
34 ܘܐܢ ܡܘܙܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܢ ܕܡܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܬܦܪܥܘܢ
ܡܢܗ: ܐܝܕܐ ܗܝ ܛܝܒܘܬܟܘܢ. ܐܦ ܚܛܝܐ ܓܝܪ ܠܚܛܝܐ
ܡܘܙܦܝܢ ܕܗܟܘܬ ܢܬܦܪܥܘܢ. 35 ܒܪܡ ܐܚܒܘ ܠܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ
ܘܐܛܐܒܘ ܠܗܘܢ. ܘܐܘܙܦܘ ܘܠܐ ܬܦܣܩܘܢ ܣܒܪܐ ܕܐܢܫ.
ܘܢܗܘܐ ܣܓܝ ܐܓܪܟܘܢ. ܘܬܗܘܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܡܪܝܡܐ. ܕܗܘ
ܒܣܝܡ ܗܘ ܥܠ ܒܝܫܐ ܘܥܠ ܟܦܘܪܐ. 36 ܗܘܘ ܗܟܝܠ
ܡܪܚܡܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ܡܪܚܡܢܐ ܗܘ. 37 ܠܐ
ܬܕܘܢܘܢ ܘܠܐ ܡܬܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܬܚܝܒܘܢ ܘܠܐ ܡܬܚܝܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܫܪܘ ܘܡܫܬܪܝܢ ܠܟܘܢ. 38 ܗܒܘ ܘܡܬܝܗܒ ܠܟܘܢ.
ܒܟܝܠܬܐ ܛܒܬܐ ܘܪܘܝܚܬܐ ܘܡܦܦܥܬܐ ܢܪܡܘܢ ܒܥܘܒܝܟܘܢ.
ܒܗܝ ܓܝܪ ܟܝܠܬܐ ܕܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܬܟܝܠܐ ܠܟܘܢ.

LUCÆ. CAP. VI.

quod tuum est ne petas. 31. Et sicut vultis ut faciant vobis filii hominis, similiter facite eis etiam vos. 32. Si enim diligitis eos qui diligunt vos, quæ est gratia vestra? Etenim etiam peccatores diligentes se diligunt. 33. Et, si facitis quod bonum est iis qui benefaciunt vobis, quæ est gratia vestra? etenim etiam peccatores sic faciunt. 34. Et, si commodatò datis ei à quo speratis quod reddetur vobis, quæ est gratia vestra? Etenim etiam peccatores peccatoribus mutuò dant ut similiter retribuatur eis. 35. Veruntamen diligite inimicos vestros, & benefacite iis: & mutuo date, & ne præscindatis spem hominis. Eerit multa merces vestra, eritisque filii Excelsi, qui bonus est erga malos & erga ingratos. 36. Estote ergo misericordes, sicut etiam Pater vester misericors est. 37. Ne judiceris, & non judicabimini: ne condemnetis, & non condemnabimini: absolvite, & absolvemini. 38. Date, & dabitur vobis: mensura bona & spatiosa & redundante projicient in sinum vestrum. Qua enim mensura metimini, mensuratur vobis.

ܥܝܢܘܗܝ ܥܠ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܛܘܒܝܟܘܢ ܡܣܟܢܐ
ܕܕܝܠܟܘܢ ܗܝ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ✣ 21 ܛܘܒܝܟܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܟܦܢܝܢ ܗܫܐ ܕܬܣܒܥܘܢ ✣ 22 ܛܘܒܝܟܘܢ ܠܕܒܟܝܢ ܗܫܐ
ܕܬܓܚܟܘܢ ✣ 22 ܛܘܒܝܟܘܢ ܡܐ ܕܣܢܝܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝܢܫܐ:
ܘܡܦܪܫܝܢ ܠܟܘܢ. ܘܡܚܣܕܝܢ ܠܟܘܢ: ܘܡܦܩܝܢ ܫܡܟܘܢ
ܐܝܟ ܒܝܫܐ ܡܛܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 23 ܚܕܘ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܘܪܘܙܘ:
ܕܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝ ܒܫܡܝܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ
ܐܒܗܬܗܘܢ ܠܢܒܝܐ ✣ 24 ܒܪܡ ܘܝ ܠܟܘܢ ܥܬܝܪܐ ܕܩܒܠܬܘܢ
ܒܘܝܐܟܘܢ 25 ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܒܥܐ ܕܬܟܦܢܘܢ. ܘܝ ܠܟܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܓܚܟܝܢ
ܗܫܐ ܕܬܒܟܘܢ ܘܬܬܐܒܠܘܢ 26 ܘܝ ܠܟܘܢ ܟܕ ܢܗܘܘܢ ܐܡܪܝܢ
ܥܠܝܟܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܕܫܦܝܪ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢܒܝܐ
ܕܓܠܐ ܐܒܗܬܗܘܢ. 27 ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܕܫܡܥܝܢ.
ܐܚܒܘ ܠܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ. ܘܥܒܕܘ ܕܛܒ ܠܐܝܠܝܢ ܕܣܢܝܢ
ܠܟܘܢ. 28 ܘܒܪܟܘ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐܛܝܢ ܠܟܘܢ. ܘܨܠܘ ܥܠ
ܐܝܠܝܢ ܕܕܒܪܝܢ ܠܟܘܢ ܒܩܛܝܪܐ. 29 ܘܠܕܡܚܐ ܠܟ ܥܠ
ܦܟܟ ܩܪܒ ܠܗ ܐܚܪܢܐ. ܘܡܢ ܡܢ ܕܫܩܠ ܡܪܛܘܛܟ ܠܐ ܬܟܠܐ
ܐܦ ܟܘܬܝܢܟ. 30 ܠܟܠ ܕܫܐܠ ܠܟ ܗܒ ܠܗ. ܘܡܢ ܡܢ ܕܫܩܠ

oculos suos in discipulos suos, & dixit, Beati estis pauperes: quia vestrum est regnum Dei. 21. Beati estis qui esuritis nunc: quia saturabimini. Beati estis qui fletis nunc, quia ridebitis. 22. Beati estis quum odio prosequuntur vos filii hominis, & separant vos, & conviciantur vobis, & exire faciunt nomen vestrum tamquam malorum, propter Filium hominis. 23. Gaudete in illo die & exsultate: quia merces vestra multa est in cœlo. Sic enim faciebant patres eorum prophetis. 24. Veruntamen væ vobis divitibus: quia accepistis consolationem vestram. 25. Væ vobis saturis: quia esurietis. Væ vobis ridentibus nunc: quia flebitis & lugebitis. 26. Væ vobis quum dixerint de vobis filii hominis quod bonum est. Sic enim faciebant prophetis mendacibus patres eorum. 27. Vobis autem dico qui auditis, Diligite inimicos vestros, & facite quod bonum est iis qui odio habent vos. 28. Et benedicite iis qui maledicũt vobis, & orate pro iis qui ducunt vos in vincula. 29. Et ei qui percutit te super maxillam tuã, præbe ei alterã. Et ab eo qui tollit pallium tuũ, ne prohibeas etiam tunicam tuã: 30. Omni petenti abs te, da: & ab eo qui aufert

ܐܝܕܗ ܐܝܟ ܚܒܪܬܗ . 11 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܬܡܠܝܘ ܚܣܡܐ . ܘ
ܘܡܬܡܠܟܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܡܢܐ ܢܥܒܕܘܢ ܠܗ ܠ
ܠܝܫܘܥ ܀ 12 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܢܦܩ ܝܫܘܥ
ܠܛܘܪܐ ܠܡܨܠܝܘ . ܘܬܡܢ ܒܐܬ ܗܘܐ ܒܨܠܘܬܗ ܕܐܠܗܐ .
13 ܘܟܕ ܢܓܗ ܩܪܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ؛ ܘܓܒܐ ܡܢܗܘܢ
ܬܪܥܣܪ . ܗܠܝܢ ܕܫܠܝܚܐ ܫܡܐ ܐܢܘܢ . 14 ܫܡܥܘܢ ܗܘ
ܕܟܢܝܗ ܟܐܦܐ . ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ . ܘܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ .
ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܘܒܪ ܬܘܠܡܝ . 15 ܘܡܬܝ ܘܬܐܘܡܐ . ܘܝܥܩܘܒ
ܒܪ ܚܠܦܝ . ܘܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܛܢܢܐ . 16 ܘܝܗܘܕܐ ܒܪ
ܝܥܩܘܒ . ܘܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܡܫܠܡܢܐ . 17
ܘܢܚܬ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܩܡ ܒܦܩܥܬܐ . ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ
ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܣܘܓܐܐ ܕܟܢܫܐ ܕܥܡܐ . ܡܢ ܟܠܗ ܝܗܘܕ
ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ . ܘܡܢ ܣܦܪ ܝܡܐ ܕܨܘܪ ܘܕܨܝܕܢ . ܕܐܬܘ ؛
ܕܢܫܡܥܘܢ ܡܠܬܗ : ܘܢܬܐܣܘܢ ܡܢ ܟܘܪܗܢܝܗܘܢ . 18
ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܬܐܠܨܝܢ ܡܢ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܘܡܬܐܣܝܢ ܗܘܘ . 19
ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܬܩܪܒܘ ܠܗ . ܚܝܠܐ ܓܝܪ
ܢܦܩ ܗܘܐ ܡܢܗ : ܘܠܟܠܗܘܢ ܡܐܣܐ ܗܘܐ ܀ 20 ܘܐܪܝܡ

LUCÆ. CAP. VI.

manus ejus sicut socia ejus. 11. Ipsi autem impleti sunt æmulatione: & loquebantur unus cum alio quidnam facerent Jeschua. 12. Factum est etiam in diebus illis, egressus est Jeschua in montem ad orandum: & illic pernoctabat in oratione Dei. 13. Et quum illucesceret, vocavit discipulos suos, & elegit ex eis duodecim, quos Apostolos nominavit, 14. (Schemeun, quem nominavit Cipha, & Andream fratrem ejus, & Jaakub & Juchanan, & Philippum & Bar-Thulmai: 15. Et Mattai, & Thauma, & Jaakub, filium Calphai, & Schemeun qui vocatur Zelotes: 16. Et Jihuda filium Jaakub, & Jihuda Secharjuta qui fuit proditor.) 17. Et descendit cum eis Jeschua, & stetit in planitie: & turba multa discipulorum ejus, & multitudo turbæ populi ex omni Judæa & ex Urischelem, & ex tractu maris Tzur & Tzaidan, qui venerant ut audirent sermonem ejus, & ut sanarentur ab infirmitatibus suis: 18. Et ii qui affligebantur à spiritibus impuris: & sanabantur. 19. Et universa turba quærebant ut tangerent eum: virtus enim exibat ab eo, & omnes eos sanabat. 20. Et sustulit

ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܠܓܝܢ ܗܘܘ ܫܒܠܐ ܘܦܪܟܝܢ ܗܘܘ
ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܘܐܟܠܝܢ܀ 2 ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ
ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ
ܠܡܥܒܕ. 3 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܗܕܐ ܩܪܝܬܘܢ:
ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ ܟܕ ܟܦܢ ܗܘ ܘܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ: 4 ܕܥܠ
ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܘܠܚܡܐ ܕܦܬܘܪܗ ܕܡܪܝܐ ܢܣܒ ܐܟܠ:
ܘܝܗܒ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ: ܗܘ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܠܡܐܟܠ:
ܐܠܐ ܠܟܗܢܐ ܒܠܚܘܕ. 5 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܕܡܪܗ ܗܘ ܕܫܒܬܐ
ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 6 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܫܒܬܐ ܐܚܪܬܐ: ܕܥܠ ܠܟܢܘܫܬܐ
ܘܡܠܦ ܗܘܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܕܐܝܕܗ ܕܝܡܝܢܐ
ܝܒܝܫܐ ܗܘܬ܀ 7 ܘܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܐܢ ܗܘ
ܕܡܐܣܐ ܒܫܒܬܐ: ܕܢܫܟܚܘܢ ܢܐܟܠܘܢ ܩܪܨܘܗܝ. 8 ܗܘ ܕܝܢ
ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܚܫܒܬܗܘܢ: ܘܐܡܪ ܠܗܘ ܓܒܪܐ ܕܝܒܝܫܐ ܐܝܕܗ.
ܩܘܡ ܬܐ ܠܟ ܠܡܨܥܬܐ ܕܟܢܘܫܬܐ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܘܩܡ: 9 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܫܐܠܟܘܢ ܡܢܐ ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ ܠܡܥܒܕ.
ܕܛܒ ܐܘ ܕܒܝܫ. ܢܦܫܐ ܠܡܚܝܘ ܐܘ ܠܡܘܒܕܘ. 10 ܘܚܪ ܒܗܘܢ
ܒܟܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ ܘܦܫܛ. ܘܬܩܢܬ

& discipuli ejus vellebant spicas,& confricabant manibus suis,ac edebant. 2. Quidam autem ex Pharisæis dixerunt eis,Cur facitis id quod non licet in sabbatho facere? 3. Respondit Jeschua,& dixit eis, Neque hoc legistis quod fecit David quum esuriret ipse & qui cum eo erant? 4. Quòd ingressus est in domum Dei,& panem mensæ Domini accipiens comedit, & dedit iis qui secum erant, quem non licebat edere nisi sacerdotibus tantùm? 5. Et dixit eis,dominus est sabbathi Filius hominis. 6. Factum est autem in sabbatho alio,ingressus est in synagogam, & docebat. Erat autem ibi quidam cujus manus dextera erat arida. 7. Et Legisperiti & Pharisæi observabant eum num id *foret* ut sanaret in sabbatho, quò invenirent *ut* accusarent eum. 8. Ipse verò qui sciebat cogitationes eorum,dixit illi homini cujus arida erat manus,Surge,veni in medium turbæ. Et quum venisset,& staret, 9. Dixit eis Jeschua, Interrogabo vos, Quid licet in sabbatho facere? quod bonum est, an quod malum est? animam servare, an perdere? 10. Et intuitus est in eos omnes, dixitque illi, Extende manum tuam. Et extendit, & restituta est ma-

ܠܚܠܝܡܐ ܐܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ ܀ 32 ܠܐ ܐܬܝܬ
ܕܐܩܪܐ ܠܙܕܝܩܐ ܐܠܐ ܠܚܛܝܐ ܠܬܝܒܘܬܐ ܀ 33 ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܠܡܢܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܨܝܡܝܢ ܐܡܝܢܐܝܬ
ܘܡܨܠܝܢ ܐܦ ܕܦܪܝܫܐ ܕܝܠܟ ܕܝܢ ܐܟܠܝܢ ܘܫܬܝܢ ܀ 34
ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܢܝ ܓܢܘܢܐ
ܥܕܡܐ ܕܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ ܠܡܥܒܕ ܕܢܨܘܡܘܢ ܀ 35 ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ
ܝܘܡܬܐ ܡܐ ܕܐܫܬܩܠ ܚܬܢܐ ܡܢܗܘܢ ܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ
ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ ܀ 36 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܬܠܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܓܙܪ
ܐܪܩܥܬܐ ܡܢ ܡܐܢܐ ܚܕܬܐ ܘܪܡܐ ܥܠ ܡܐܢܐ ܒܠܝܐ ܕܠܐ
ܠܚܕܬܐ ܢܨܪܘܗܝ ܘܠܥܬܝܩܐ ܠܐ ܫܠܡܐ ܐܪܩܥܬܐ ܕܡܢ ܚܕܬܐ ܀
37 ܘܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ ܒܠܝܐ ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܡܨܪܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܙܩܐ ܘܗܘ ܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ ܘܙܩܐ ܐܒܕܝܢ ܀
38 ܐܠܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ ܚܕܬܬܐ ܪܡܝܢ ܘܬܪܝܗܘܢ ܡܬܢܛܪܝܢ ܀
39 ܘܠܐ ܐܢܫ ܫܬܐ ܚܡܪܐ ܥܬܝܩܐ ܘܡܚܕܐ ܒܥܐ ܚܕܬܐ ܐܡܪ
ܓܝܪ ܥܬܝܩܐ ܒܣܝܡ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܘ

1 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܫܒܬܐ ܟܕ ܡܗܠܟ ܝܫܘܥ ܒܝܬ ܙܪܥܐ ܀

LUCÆ CAP. V.

sanis, sed iis qui pessimè afficiuntur. 32. Non veni ut vocarem justos, sed peccatores ad conversionem. 33. Illi verò dixerunt ei, Quare discipuli Juchanan jejunant sedulò & orant, etiam Pharisæorum: tui autem comedunt & bibunt? 34. Ipse autem dixit eis, Non potestis apud filios thalami quum sponsus est cum eis, facere ut jejunent. 35. Venient autem dies quum auferetur sponsus ab eis, tunc jejunabunt in illis diebus. 36. Et dixit eis parabolam, Nemo abscindit assumentum ex vestimento novo, & immittit in vestimentum vetus, ne novum scindat, & vetus non impleat assumentum quod est ex novo. 37. Et nemo immittit vinum novum in utres veteres: sin autem minus, rumpit vinum novum utres, & vinum effunditur, ac utres pereunt. 38. Sed vinum novum in utres novos immittunt, & utraque conservantur. 39. Neque quisquam bibit vinum vetus, & statim quærit novum. Dicit enim, Vetus suave est.

CAPUT VI.

1. Factum est autem in sabbatho, quum ambularet Jeschua in loco seminum,

ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܐܠܗܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ.
22 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܡܚܫܒܬܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ
ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܒܟܘܢ. 23 ܐܝܕܐ ܦܫܝܩܐ ܠܡܐܡܪ.
ܡܫܬܒܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ܆ ܐܘ ܠܡܐܡܪ ܩܘܡ ܗܠܟ. 24
ܕܬܕܥܘܢ ܕܝܢ ܕܫܠܝܛ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܐܪܥܐ ܕܢܫܒܘܩ
ܚܛܗܐ. ܐܡܪ ܠܡܫܪܝܐ. ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ
ܘܙܠ ܠܒܝܬܟ. 25 ܘܡܚܕܐ ܩܡ ܠܥܝܢܝܗܘܢ. ܘܫܩܠ
ܥܪܣܗ ܘܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܟܕ ܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ. 26 ܘܬܗܪܐ ܐܚܕ
ܠܟܠܢܫ. ܘܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ. ܘܐܬܡܠܝܘ ܕܚܠܬܐ
ܘܐܡܪܝܢ܆ ܕܚܙܝܢ ܝܘܡܢܐ ܬܕܡܪ̈ܬܐ. 27 ܒܬܪ ܗܠܝܢ܆ ܢܦܩ
ܝܫܘܥ ܘܚܙܐ ܡܟܣܐ ܕܫܡܗ ܠܘܝ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܒܝܬ ܡܟܣܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ. 28 ܘܫܒܩ ܟܠܡܕܡ ܘܩܡ ܐܙܠ
ܒܬܪܗ. 29 ܘܥܒܕ ܠܗ ܠܘܝ ܒܒܝܬܗ ܩܘܒܠܐ ܪܒܐ. ܘܗܘܐ
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܡܟܣ̈ܐ ܘܕܐܚܪ̈ܢܐ܆ ܕܣܡܝܟܝܢ ܗܘܘ
ܥܡܗܘܢ. 30 ܘܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܠܡܢܐ ܥܡ ܡܟܣ̈ܐ ܘܚܛ̈ܝܐ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܘܫܬܝܢ. 31 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܬܒܥܐ ܐܣܝܐ

EVANGELIUM.

Quis potest remittere peccata nisi Deus solus? 22. Jeschua autem cognovit cogitationes eorum,& dixit eis,Quid cogitatis in cordibus vestris? 23. Quid facilius est dicere? Remittuntur tibi peccata tua; an dicere,surge & ambula? 24. Ut cognoscatis autem quod potens est Filius hominis in terra ut remittat peccata (dixit paralytico) Tibi dico,Surge,accipe lectum tuum, & abi in domum tuam. 25. Et illicò surrexit in conspectu eorum,& accepit lectum suum,& abiit in domum suam glorificans Deum. 26. Et admiratio apprehendit unumquemque: ac laudabant Deum: & impleti sunt timore,ac dixerunt, Vidimus hodie prodigia. 27. Post hæc egressus est Jeschua, & vidit publicanum, cujus nomen Levi, qui sedebat ad telonium,& dixit ei,Veni post me. 28. Et reliquit omnia,& surgens abiit post eum. 29. Et fecit ei Levi in domo sua convivium magnum. & erat turba multa publicanorum & aliorum qui accumbebant cum eis. 30. Et murmurabant Legisperiti & Pharisæi,ac dixerunt discipulis ejus,Quare cum publicanis & peccatoribus comeditis & bibitis? 31. Et respondit Jeschua & dixit eis,Non requiritur medicus

fa-

ܝܫܘܥ ܩܪܒ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܬܕܟܐ. ܘܡܢ ܫܥܬܗ
ܐܙܠ ܡܢܗ ܓܪܒܗ. 14 ܘܦܩܕܗ ܕܠܐܢܫ ܠܐ ܬܐܡܪ. ܐܠܐ
ܙܠ ܚܘܐ ܢܦܫܟ ܠܟܗܢܐ. ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܡܛܠ ܕܐܬܕܟܝܬ.
ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܗܘܢ. 15 ܘܢܦܩ ܫܡܥܗ
ܕܝܠܗ ܝܬܝܪܐܝܬ. ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܠܡܫܡܥ
ܡܢܗ. ܘܠܡܬܐܣܝܘ ܡܢ ܟܘܪܗܢܝܗܘܢ. 16 ܗܘ ܕܝܢ ܡܫܢܐ
ܗܘܐ ܠܡܕܒܪܐ ܘܡܨܠܐ. 17 ܘܗܘܐ ܒܚܕ ܡܢ ܝܘܡܬܐ ܟܕ ܡܠܦ
ܗܘܐ ܝܫܘܥ. ܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܦܪܝܫܐ ܘܡܠܦܢܝ ܢܡܘܣܐ. ܕܐܬܘ
ܗܘܘ ܡܢ ܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ ܕܓܠܝܠܐ ܘܕܝܗܘܕ. ܘܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܚܝܠܐ
ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܡܐܣܝܘܬܗܘܢ. 18 ܘܐܢܫܐ ܐܝܬܝܘ
ܒܥܪܣܐ ܠܓܒܪܐ ܚܕ ܡܫܪܝܐ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܢܥܠܘܢܝܗܝ
ܢܣܝܡܘܢܝܗܝ ܩܕܡܘܗܝ. 19 ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܕܐܝܟܢܐ
ܢܥܠܘܢܝܗܝ ܡܛܠ ܣܘܓܐܐ ܕܟܢܫܐ. ܣܠܩܘ ܠܗܘܢ ܠܐܓܪܐ.
ܘܫܒܩܘܗܝ ܥܡ ܥܪܣܗ ܡܢ ܛܛܠܝܘܬܐ ܠܡܨܥܬܐ ܩܕܡܘܗܝ
ܕܝܫܘܥ. 20 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘ
ܡܫܪܝܐ. ܓܒܪܐ ܡܫܬܒܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ. 21 ܘܫܪܝܘ ܣܦܪܐ
ܘܦܪܝܫܐ ܠܡܬܚܫܒܘ ܘܠܡܐܡܪ. ܡܢܘ ܗܢܐ ܕܡܡܠܠ ܓܘܕܦܐ.

LUCÆ. CAP. V.

Jeschua tetigit eum, & dixit ei, Volo, mundus esto. Et eadem hora abiit ab eo lepra ejus. 14. Et præcepit ei, Nemini dixeris: sed vade, ostende te ipsum sacerdotibus, & offer oblationem pro mundatione tua, sicut præcepit Musche in testimonium eorũ. 15. Et prodiit de eo fama eò magis: & congregabatur populus multus ad audiendũ ab eo, & ut sanarentur ab infirmitatibus suis. 16. Ipse autem secedebat in desertum, & orabat. 17. Et factum est in una ex diebus quum doceret Jeschua, sedebant Pharisæi & doctores Legis qui venerant ex omnibus pagis Galilææ & Judææ & Urischelem, & virtus Domini erat ad sanandum eos. 18. Et quidam adduxerunt in lecto hominem quendam paralyticum, & quærebant ut ingredientes ponerent ipsum ante eum. 19. Et quum non possent ita inferre eum propter multitudinem populi, ascenderunt in tectum, & demiserunt eum cum lecto suo è tecto in medium ante Jeschua. 20. Quum vidisset autem Jeschua fidem eorum, ait illi paralytico, Homo, remissa sunt tibi peccata tua. 21. Et cœperunt Pharisæi & Legisperiti cogitare, & dicere, Quis hic est qui loquitur blasphemiam?

ܘܐܪܡܘ ܡܨܝܕܬܟܘܢ ܠܨܝܕܐ . 5 ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܡܪܝ :
ܟܠܗ ܠܠܝܐ ܠܐܝܢ ܘܡܕܡ ܠܐ ܐܚܕܢ . ܥܠ ܡܠܬܟ ܕܝܢ ܪܡܐ
ܐܢܐ ܡܨܝܕܬܐ ܀ 6 ܘܟܕ ܗܕܐ ܥܒܕܘ : ܚܒܫܘ ܢܘܢܐ ܣܓܝܐܐ
ܛܒ . ܘܡܨܛܪܝܐ ܗܘܬ ܡܨܝܕܬܗܘܢ . 7 ܘܪܡܙܘ ܠܫܘܬܦܝܗܘܢ
ܕܒܐܠܦܐ ܐܚܪܬܐ ܕܢܐܬܘܢ ܢܥܕܪܘܢ ܐܢܘܢ . ܘܟܕ ܐܬܘ : ܡܠܘ ܐܢܝܢ
ܠܐܠܦܐ ܬܪܬܝܗܝܢ . ܐܝܟ ܕܩܪܝܒܢ ܗܘܝ ܠܡܛܒܥ . 8 ܟܕ ܚܙܐ
ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ : ܢܦܠ ܩܕܡ ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗ . ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܡܪܝ : ܦܘܫ ܠܟ ܡܢܝ ܕܓܒܪܐ ܐܢܐ
ܚܛܝܐ . 9 ܬܗܪܐ ܓܝܪ ܐܚܕܗ ܗܘܐ ܠܗ ܘܠܟܠܗܘܢ ܕܥܡܗ :
ܥܠ ܨܝܕܐ ܗܘ ܕܢܘܢܐ ܕܨܕܘ . 10 ܘܗܟܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܠܝܥܩܘܒ
ܘܠܝܘܚܢܢ ܒܢܝ ܙܒܕܝ . ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܫܘܬܦܐ ܕܫܡܥܘܢ .
ܐܡܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܬܕܚܠ . ܡܢ ܗܫܐ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܬܗܘܐ ܨܐܕ
ܠܚܝܐ . 11 ܘܩܪܒܘ ܐܢܝܢ ܠܐܠܦܐ ܠܝܒܫܐ . ܘܫܒܩܘ ܟܠ ܡܕܡ
ܘܐܬܘ ܒܬܪܗ ܀ 12 ܘܟܕ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܚܕܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ :
ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܡܠܐ ܟܠܗ ܓܪܒܐ : ܚܙܝܗܝ ܠܝܫܘܥ ܘܢܦܠ
ܥܠ ܐܦܘܗܝ . ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܘܐܡܪ ܠܗ : ܡܪܝ : ܐܢ
ܨܒܐ ܐܢܬ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܢܝ . 13 ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ

EVANGELIUM

& projicite rete vestrum ad capturam. 5. Respondit Schemeun ac dixit ei, Domine mi, nocte tota laboravimus, & nihil cepimus: in sermone autem tuo jacio rete. 6. Et quum hoc fecissent, incluserunt pisces multos admodum: & disrumpebatur rete eorum. 7. Et innuerunt sociis suis qui erant in navigio altero, ut venientes adjuvarent eos. Quumque venissent, impleverunt illa navigia ambo, ita ut in proximo essent ut mergerentur. 8. Quum vidisset Schemeun Cipha, procidit ante pedes Jeschua, & dixit ei, Peto abs te Domine mi, discede à me, quoniam homo sum peccator. 9. Terror enim apprehenderat eum & omnes qui cum eo erant, propter capturam illam piscium quos ceperant. 10. Similiter autem etiam Jaakub & Juchanan, filios Zabdai, qui erant participes Schemeun. Dixit autem Jeschua, Ne timeas: deinceps filios hominis capies ad vitam. 11. Et subduxerunt illa navigia in terram, & reliquerunt omnia, & iverunt post eum. 12. Et quum esset Jeschua in una ex civitatibus, venit vir quidam qui plenus erat totus lepra: vidit Jeschua, & procidit super faciem suam: & petebat ab eo, & dicebat ei, Domine mi, si velis, potes mundare me. 13. Et extendens manum suam Je-

ܐܝܕܗ ܣܐܡ ܗܘܐ ܥܠܝܗܘܢ ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܂ 41 ܘܢܦܩܝܢ ܗܘܘ
ܐܦ ܫܐܕܐ ܡܢ ܣܓܝܐܐ܂ ܟܕ ܡܙܥܩܝܢ ܘܐܡܪܝܢ܆ ܕܐܢܬ ܗܘ
ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܟܐܐ ܗܘܐ ܒܗܘܢ܂ ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܕܢܐܡܪܘܢ ܕܝܕܥܝܢ ܕܗܘܝܘ ܡܫܝܚܐ܂ 42 ܘܠܡܦܪܗ ܕܝܘܡܐ܆
ܢܦܩ ܐܙܠ ܠܗ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ܂ ܘܟܢܫܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܂
ܘܐܬܘ ܥܕܡܐ ܠܘܬܗ܂ ܘܐܚܕܘܗܝ ܕܠܐ ܢܐܙܠ ܠܗ ܡܢ ܠܘܬܗܘܢ܂
43 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܕܐܦ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ
ܘܠܐ ܠܝ ܠܡܣܒܪܘ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܕܥܠ ܗܕܐ ܗܘ
ܐܫܬܕܪܬ܂ 44 ܘܗܘܐ ܡܟܪܙ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܓܠܝܠܐ ✠

✠ ܩܦܠܐܘܢ ܗ ✠

1 ܘܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܟܢܫܐ ܟܢܝܫ ܠܘܬܗ ܠܡܫܡܥ ܡܠܬܗ
ܕܐܠܗܐ܂ ܘܗܘ ܩܐܡ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܝܡܬܐ ܕܓܢܣܪ܂ 2 ܘܚܙܐ ܣܦܝܢܬܐ
ܬܪܬܝܢ ܕܩܝܡܢ ܥܠ ܓܢܒ ܝܡܬܐ܂ ܘܨܝܕܐ ܕܣܠܩܘ ܡܢܗܝܢ
ܡܚܠܠܝܢ ܗܘܘ ܡܨܝܕܬܗܘܢ܂ 3 ܘܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܕܫܡܥܘܢ ܗܘܬ
ܟܐܦܐ܂ ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ ܝܬܒ ܒܗ܂ ܘܐܡܪ ܕܢܕܒܪܘܢܗ ܩܠܝܠ
ܡܢ ܝܒܫܐ ܠܡܝܐ܂ ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܘܡܠܦ ܡܢ ܣܦܝܢܬܐ ܠܟܢܫܐ܂
4 ܘܟܕ ܫܠܝ ܡܢ ܡܡܠܠܗ ܐܡܪ ܠܫܡܥܘܢ܂ ܕܒܪܘ ܠܥܘܡܩܐ

LUCÆ. CAP. IV.

manum suam ponebat, & sanabat eos. 41. Et exibant etiam dæmonia à multis clamantia, & dicentia, Tu es Christus filius Dei. Et increpabat ea, & non permittebat eis ut loquerentur, quod scirent quod esset Christus. 42. Et in aurora diei egressus abiit in locum desertum, & turbæ quærebant eum, veneruntque usque ad ipsum: & apprehendebant eum ne discederet ab eis. 43. Ipse autem Jeschua dixit eis, Etjam civitatibus aliis oportet me evangelizare regnum Dei: quia propter hoc ipsum missus sum. 44. Et ipse prædicabat in synagogis Galilææ.

CAPUT V.

1. Factum est autem quum congregaretur ad eum turba, ad audiendum sermonem Dei, & ipse stabat juxta littus maris Genesar. 2. Et vidit navigia duo stantia juxta ipsum mare: & piscatores qui ascenderant ex eis, & lavabant retia sua. 3. Et unum ex illis Schemeun erat Ciphæ. Et ingressus Jeschua sedit in eo, dixitque ut ducerent ipsum paululum ab arida in aquas, & sedebat ac docebat è navigio turbam. 4. Et quum siluisset à sermone suo, dixit Schemeun, Ducite in profundum,

ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܠܐ܆ ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܫܒܬܐ܂ 32 ܘܬܡܝܗܝܢ
ܗܘܘ ܒܡܘܠܦܢܗ ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܗܘܬ ܡܠܬܗ܂ 33 ܘܐܝܬ ܗܘܐ
ܒܟܢܘܫܬܐ܆ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܪܘܚܐ ܕܫܐܕܐ ܛܢܦܐ܂
ܘܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ 34 ܘܐܡܪ܂ ܫܒܘܩܝܢ܂ ܡܢܐ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ
ܢܨܪܝܐ܂ ܐܬܝܬ ܠܡܘܒܕܘܬܢ܂ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢ ܐܢܬ ܩܕܝܫܗ
ܕܐܠܗܐ܂ 35 ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ܂ ܣܟܘܪ ܦܘܡܟ ܘܦܘܩ
ܡܢܗ܂ ܘܫܕܝܗܝ ܫܐܕܐ ܒܡܨܥܬܐ܆ ܘܢܦܩ ܡܢܗ ܟܕ ܠܐ ܗܢܝܗܝ
ܡܕܡ܂ 36 ܘܐܚܕܬ ܬܗܪܐ ܠܟܠܢܫ܂ ܘܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡ
ܚܕܕܐ ܘܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܐ ܗܝ ܟܝ ܡܠܬܐ ܗܕܐ܆ ܕܒܫܘܠܛܢܐ
ܘܒܚܝܠܐ ܦܩܕܐ ܠܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܘܢܦܩܢ܂ 37 ܘܢܦܩ ܥܠܘܗܝ
ܛܒܐ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ܂ 38 ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ
ܟܢܘܫܬܐ܆ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ܂ ܘܚܡܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܐܚܝܕܐ
ܗܘܬ ܒܐܫܬܐ ܪܒܬܐ܂ ܘܒܥܘ ܡܢܗ ܡܛܠܬܗ܂ 39 ܘܩܡ ܠܥܠ
ܡܢܗ܆ ܘܟܐܐ ܒܐܫܬܗ ܘܫܒܩܬܗ܂ ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ ܘ
ܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ܂ 40 ܒܡܥܪܒ ܫܡܫܐ ܕܝܢ܆
ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܟܪܝܗܐ ܕܟܪܝܗܝܢ ܒܟܘܪܗܢܐ
ܡܫܚܠܦܐ܆ ܐܝܬܝܘ ܠܘܬܗ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܥܠ ܚܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ܆

EVANGELIUM

civitatem Galilææ, & docebat eos in sabbathis. 32. Et mirabantur in doctrina ejus, quia potestate prædi-
tus erat sermo ejus. 33. Et erat in synagoga quidam in quo erat spiritus dæmoniacus impurus, & clama-
vit voce clara, 34. Ac dixit, Sine me. Quid nobis & tibi Jeschua Nazarene? Venisti ad perdendum nos?
Novi ego te quis sis, Sanctus Dei. 35. Et objurgavit eum Jeschua, ac dixit, Occlude os tuum, & exi ab eo.
Et dejecit eum dæmon in medium, & exivit ab eo, quum non nocuisset ei quicquam. 36. Et admiratio
apprehendit unumquemque, & loquebantur secū invicem, ac dicebant, Quisnam est sermo iste qui cum
virtute & potestate præcipit spiritibus impuris, & exeunt? 37. Et egressus est de eo fama in omni loco
qui erat circa eos. 38. Et quum egressus esset Jeschua è synagoga, intravit in domum Schemeun, & socrus
Schemeun affligebatur febre magna, & rogaverunt eum pro illa. 39. Et stetit super eam, & objurgavit fe-
brem: & reliquit illam: & illico surrexit, & ministrabat eis. 40. In occasu autē solis, omnes quibus essent
ægroti qui ægrotarent ægritudinibus variis, adduxerunt eos ad ipsum. Ille vero super unūquemq; ex ipsis
tan-

ܗܘܘ ܒܡܠܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܕܢܦܩܢ ܗܘܝ ܡܢ ܦܘܡܗ. ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ. ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܒܪ ܝܘܣܦ: 23 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ:
ܟܒܪ ܬܐܡܪܘܢ ܠܝ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. ܐܣܝܐ ܐܣܐ ܢܦܫܟ. ܘܟܠ
ܕܫܡܥܢ ܕܥܒܕܬ ܒܟܦܪܢܚܘܡ: ܥܒܕ ܐܦ ܗܪܟܐ ܒܡܕܝܢܬܟ.
24 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܝܬ ܢܒܝܐ ܕ
ܡܬܩܒܠ ܒܡܕܝܢܬܗ. 25 ܫܪܝܪܐ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:
ܕܤܓܝܐܢ ܐܪܡܠܬܐ ܐܝܬ ܗܘܝ ܒܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ. ܒܝܘܡܝ ܐܠܝܐ
ܢܒܝܐ: ܟܕ ܐܬܐܚܕܘ ܫܡܝܐ ܫܢܝܢ ܬܠܬ ܘܝܪܚܐ ܫܬܐ: ܘܗܘܐ
ܟܦܢܐ ܪܒܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ. 26 ܘܠܘܬ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܠܐ ܐܫܬܕܪ
ܐܠܝܐ: ܐܠܐ ܠܨܪܦܬ ܕܨܝܕܢ. ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ ܐܪܡܠܬܐ. 27 ܘ
ܣܓܝܐܐ ܓܪܒܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܒܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ. ܒܝܘܡܝ ܐܠܝܫܥ
ܢܒܝܐ. ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܐܬܕܟܝ: ܐܠܐ ܐܢ ܢܥܡܢ ܐܪܡܝܐ. 28
ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܟܢܘܫܬܐ: ܐܬܡܠܝܘ
ܚܡܬܐ ܟܠܗܘܢ. 29 ܘܩܡܘ ܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ:
ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܥܕܡܐ ܠܓܒܝܢܐ ܕܛܘܪܐ ܕܗܘ ܕܡܕܝܢܬܗܘܢ
ܒܢܝܐ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ. ܕܢܫܕܘܗܝ ܡܢ ܫܘܥܐ. 30 ܗܘ
ܕܝܢ ܥܒܪ ܒܝܢܬܗܘܢ ܘܐܙܠ ܀ 31 ܘܢܚܬ ܠܟܦܪܢܚܘܡ

LUCÆ. CAP. IV.

propter sermones gratiæ qui procedebant ex ore ejus, ac dicebant, Nonne fuit hic filius Joseph? 23. Dixit eis Jeschua, Jam dicetis mihi proverbium hoc, Medice sana teipsum: & omnia quæ audivimus quæ fecisti in Kephar-Nachum, fac etiam hîc in civitate tua. 24. Ipse autem dixit, Amen dico vobis, quòd non est propheta qui acceptus sit in civitate sua. 25. Veritatem enim dico vobis, quòd multæ viduæ erant in domo Israjel in diebus Iliah prophetæ, quando clausi sunt cæli annos tres & menses sex, & facta est fames magna in universa terra: 26. Et ad nullam earum missus est Iliah nisi ad Tsarephath Tsaidan, ad mulierem viduam. 27. Et multi leprosi erant in domo Israjel in diebus Elischah prophetæ: & nullus eorum mundatus est nisi Naaman Syrus. 28. Quumque audirent hæc ii qui in synagoga erant, repleti sunt ira omnes. 29. Et surgentes ejecerunt eum extra civitatem, & duxerunt eum usque ad cacumen montis ejus super quem civitas eorum ædificata erat, ut ejicerent eum de petra. 30. Ipse verò transivit per medium eorum, & abiit. 31. Et descendit in Kephar-Nachum.

ܕܠܐ ܬܬܩܦ ܪܓܠܟ ܒܟܐܦܐ. 12 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܡܝܪ
ܗܘ ܕܠܐ ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. 13 ܘܟܕ ܫܠܡ ܐܟܠܩܪܨܐ
ܟܠܗܘܢ ܢܣܝܘܢܘܗܝ܆ ܦܪܩ ܡܢܗ ܠܡܕܡ ܥܕܢܐ܀ 14
ܘܗܦܟ ܝܫܘܥ ܒܚܝܠܐ ܕܪܘܚܐ ܠܓܠܝܠܐ. ܘܢܦܩ ܥܠܘܗܝ
ܫܡܥܐ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ. 15 ܘܗܘ ܡܠܦ ܗܘܐ ܒ
ܟܢܘܫܬܗܘܢ܆ ܘܡܫܬܒܚ ܗܘܐ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ. 16 ܘܐܬܐ
ܠܢܨܪܬ ܐܝܟܐ ܕܐܬܪܒܝ܆ ܘܥܠ ܐܝܟܢܐ ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܠܒܝܬ ܟܢܘܫܬܐ
ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. ܘܩܡ ܠܡܩܪܐ. 17 ܘܐܬܝܗܒ ܠܗ ܣܦܪܐ
ܕܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ. ܘܦܬܚ ܝܫܘܥ ܣܦܪܐ ܘܐܫܟܚ ܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ
ܕܟܬܝܒ. 18 ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠܝ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܡܫܚܢܝ
ܠܡܣܒܪܘ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܫܕܪܢܝ ܠܡܐܣܝܘ ܠܬܒܝܪܝ ܠܒܐ.
ܘܠܡܟܪܙܘ ܠܫܒܝܐ ܫܘܒܩܢܐ. ܘܠܣܡܝܐ ܚܙܝܐ. ܘܠܡܫܪܪܘ
ܠܬܒܝܪܐ ܒܫܘܒܩܢܐ. 19 ܘܠܡܟܪܙܘ ܫܢܬܐ ܡܩܒܠܬܐ ܠ
ܡܪܝܐ. 20 ܘܟܪܟ ܣܦܪܐ ܘܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܐܙܠ ܝܬܒ.
ܘܟܠܗܘܢ ܕܒܝ ܟܢܘܫܬܐ ܥܝܢܝܗܘܢ ܚܝܪܢ ܗܘܝ ܒܗ. 21
ܘܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ܆ ܕܝܘܡܢܐ ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ
ܕܒܐܕܢܝܟܘܢ. 22 ܘܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܠܗܘܢ. ܘܬܡܝܗܝܢ

EVANGELIUM

impingat pes tuus in lapidem. 12. Respondit autem Jeschua & dixit ei, Dictum est, Non tentabis Dominum Deum tuum. 13. Et quum complevisset accusator omnes tentationes suas, recessit ab eo usque ad tempus. 14. Et reversus est Jeschua in virtute Spiritus in Galilæam: & egressa est de eo fama in omnem locum qui circa eos erat. 15. Et ipse docebat in synagogis eorum, & glorificabatur ab unoquoque. 16. Et venit in Natzrath, ubi educatus fuerat: & ingressus est, sicut solitus erat, in synagogam die sabbathi: & surrexit ad legendum. 17. Et datus est ei liber Ischaja Prophetæ, & aperuit Jeschua librum, & invenit locum ubi scriptum erat: 18. Spiritus Domini super me, & propterea unxit me ad evangelizandum pauperibus: & misit me ad sanandum contritos corde, & ad prædicandum captivis dimissionem, & cæcis visus recuperationem, & ad dimittendum confractos in libertatem. 19. Et ad prædicandum annum acceptum Domino. 20. Et convolvit librum, deditque eum ministro: & abiens sedit. Omnes autem qui in synagoga erant, oculis suis intuebantur eum. 21. Et cœpit dicere ad eos, Hodie completa est Scriptura hæc quæ est in auribus vestris. 22. Et testimonium dabant ei omnes, & mirabantur

pro-

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܡܠܐ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܗܦܟ ܡܢ
ܝܘܪܕܢܢ. ܘܕܒܪܬܗ ܪܘܚܐ ܠܡܕܒܪܐ. 2 ܝܘܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ
ܕܢܬܢܣܐ ܡܢ ܐܟܠ ܩܪܨܐ. ܘܠܐ ܐܟܠ ܡܕܡ ܒܗܘܢ ܒܝܘܡܬܐ
ܗܠܝܢ. ܘܟܕ ܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܚܪܬܐ ܟܦܢ. 3 ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܟܠ ܩܪܨܐ. ܐܢ
ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܪ ܠܟܐܦܐ ܗܕܐ ܕܬܗܘܐ ܠܚܡܐ. 4 ܥܢܐ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܠܚܡܐ ܒܠܚܘܕ
ܚܝܐ ܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܟܠ ܡܠܐ ܕܐܠܗܐ. 5 ܘܐܣܩܗ ܣܛܢܐ
ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ. ܘܚܘܝܗ ܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܪܥܐ ܒܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ.
6 ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܟܠ ܩܪܨܐ. ܠܟ ܐܬܠ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܟܠܗ
ܘܫܘܒܚܗ. ܕܠܝ ܗܘ ܡܫܠܡ. ܘܠܡܢ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗ. 7
ܐܢ ܗܟܝܠ ܬܣܓܘܕ ܩܕܡܝ. ܕܝܠܟ ܬܗܘܐ ܟܠܗ. 8 ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܬܣܓܘܕ. ܘܠܗ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܬܦܠܘܚ. 9 ܘܐܝܬܝܗ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܩܝܡܗ
ܥܠ ܟܢܦܐ ܕܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ. ܐܪܡܐ
ܢܦܫܟ ܡܟܐ ܠܬܚܬ. 10 ܟܬܝܒ ܓܝܪ. ܕܠܡܠܐܟܘܗܝ ܢܦܩܕ
ܥܠܝܟ ܕܢܛܪܘܢܟ. 11 ܘܥܠ ܕܪܥܝܗܘܢ ܢܫܩܠܘܢܟ. ܕܠܐ

LUCÆ

Caput IV.

1. Jeschua autem plenus Spiritu sancto reversus est à Jordane: & duxit eum Spiritus in desertum, 2. Diebus quadraginta, ut tentaretur ab accusatore. Et non edit quicquam per illos dies, & quum complevisset eos, posteà esuriit. 3. Et dixit ei accusator, Si filius es Dei, dic lapidi huic, ut fiat panis. 4. Respondit Jeschua, & dixit ei, Scriptum est quòd nequaquam pane solo vivit filius hominis, sed omni verbo Dei. 5. Et subduxit eum Satanah in montem sublimem, & ostendit ei omnia regna terræ in tempore exiguo. 6. Et dixit ei accusator, Tibi dabo potestatem hanc universam & gloriam ejus: nam mihi tradita *est*, & cui voluero do eam. 7. Si igitur adoraveris coram me, tua erit universa. 8. Respondit autem Jeschua & dixit ei, Scriptum est, Dominum Deum *tuum* adorabis, & illi soli servies. 9. Et adduxit eum in Urschelem, & statuit eum super pinnaculũ templi, & dixit ei, Si filius es Dei, projice teipsum hinc deorsum. 10. Scriptum est enim, Angelis suis mandabit de te, ut custodiant te: 11. Et in brachiis suis tollant te, ne

ܒܪ ܗܠܝ. 24 ܒܪ ܡܛܬܬ ܒܪ ܠܘܝ ܒܪ ܡܠܟܝ ܒܪ ܝܐܢܝ
ܒܪ ܝܘܣܦ. 25 ܒܪ ܡܬܬܝܐ ܒܪ ܥܡܘܨ ܒܪ ܢܚܘܡ ܒܪ
ܚܣܠܝ ܒܪ ܢܓܝ. 26 ܒܪ ܡܐܬ ܒܪ ܡܬܬܝܐ ܒܪ ܫܡܥܝ.
ܒܪ ܝܘܣܦ ܒܪ ܝܗܘܕܐ. 27 ܒܪ ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܪܝܣܐ. ܒܪ
ܙܘܪܒܒܠ ܒܪ ܫܠܬܐܝܠ ܒܪ ܢܪܝ. 28 ܒܪ ܡܠܟܝ ܒܪ ܐܕܝ ܒܪ
ܩܘܣܡ ܒܪ ܐܠܡܘܕܕ ܒܪ ܥܪ. 29 ܒܪ ܝܘܣܝ ܒܪ ܐܠܝܥܙܪ.
ܒܪ ܝܘܪܡ ܒܪ ܡܬܬܝܐ ܒܪ ܠܘܝ. 30 ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܗܘܕܐ
ܒܪ ܝܘܣܦ ܒܪ ܝܘܢܡ ܒܪ ܐܠܝܩܝܡ. 31 ܒܪ ܡܠܝܐ ܒܪ
ܡܝܢܝ ܒܪ ܡܬܬܐ ܒܪ ܢܬܢ ܒܪ ܕܘܝܕ. 32 ܒܪ ܐܝܫܝ ܒܪ
ܥܘܒܝܕ ܒܪ ܒܥܙ ܒܪ ܫܠܡܘܢ ܒܪ ܢܚܫܘܢ. 33 ܒܪ ܥܡܝܢܕܒ
ܒܪ ܐܪܡ ܒܪ ܚܨܪܘܢ ܒܪ ܦܪܨ ܒܪ ܝܗܘܕܐ. 34 ܒܪ ܝܥܩܘܒ.
ܒܪ ܐܝܣܚܩ ܒܪ ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܬܪܚ ܒܪ ܢܚܘܪ. 35 ܒܪ
ܣܪܘܓ ܒܪ ܐܪܥܘ ܒܪ ܦܠܓ ܒܪ ܥܒܪ ܒܪ ܫܠܚ. 36 ܒܪ
ܩܝܢܢ ܒܪ ܐܪܦܟܫܪ ܒܪ ܫܝܡ ܒܪ ܢܘܚ ܒܪ ܠܡܟ. 37 ܒܪ
ܡܬܘܫܠܚ ܒܪ ܚܢܘܟ ܒܪ ܝܪܕ ܒܪ ܡܗܠܠܐܝܠ ܒܪ ܩܝܢܢ
38 ܒܪ ܐܢܘܫ ܒܪ ܫܝܬ ܒܪ ܐܕܡ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܀ ܀

filii Heli, 24. Filii Mattath, filii Levi, filii Malki, filii Jani, filii Jauseph, 25. Filii Matthetha, filii Ammutz, filii Nachun, filii Chessi, filii Naggi, 26. Filii Math, filii Mattha, filii Schamei, filii Jauseph, filii Jhuda, 27. Filii Juchanan, filii Rasa, filii Zurbabel, filii Schelattheil, filii Niri, 28. Filii Malchi, filii Aadi, filii Cusam, filii Elmudad, filii Ir, 29. Filii Jusi, filii Eliazar, filii Juram, filii Matthitha, filii Levi, 30. Filii Schemeun, filii Jhuda, filii Jauseph, filii Junam, filii Eliakim, 31. Filii Malia, filii Meni, filii Mathetha, filii Nathan, filii David, 32. Filii Ischai, filii Ubid, filii Baaz, filii Schalmun, filii Nacheschun, 33. Filii Aminadab, filii Aram, filii Chetzrum, filii Paretz, filii Jhuda, 34. Filii Jaakub, filii Ischak, filii Abraham, filii Tarach, filii Nachur, 35. Filii Sarug, filii Aru, filii Palag, filii Abar, filii Schalach, 36. Filii Kainan, filii Arpachschad, filii Schem, filii Nuach, filii Lamech, 37. Filii Matthuschelah, filii Chanuch, filii Jared, filii Mahclaleil, filii Kainan, 38. Filii Anusch, filii Schith, filii Adam qui *fuit* à Deo.

ܘܢܣܦܩܢ ܠܟܘܢ ܐܦܣܘܢܝܟܘܢ . 15 ܟܕ ܕܝܢ ܡܣܟܐ ܗܘܐ
ܥܡܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ : ܘܟܠܗܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܠܒܗܘܢ
ܕܠܡܐ ܗܘܝܘ ܡܫܝܚܐ ܀ 16 ܥܢܐ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܐܢܐ
ܗܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܡܝܐ . ܐܬܐ ܕܝܢ ܒܬܪܝ ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ
ܡܢܝ . ܗܘ ܕܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܫܪܐ ܥܪܩܐ ܕܡܣܐܢܘܗܝ . ܗܘ
ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܒܢܘܪܐ . 17 ܗܘ ܕܐܚܝܕ ܪܦܫܐ
ܒܐܝܕܗ ܘܡܕܟܐ ܐܕܪܘܗܝ . ܘܚܛܐ ܟܢܫ ܠܐܘܨܪܘܗܝ : ܘܬܒܢܐ
ܢܘܩܕ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ . 18 ܐܦ ܐܚܪܢܝܬܐ ܕܝܢ ܣܓܝܐܬܐ ܡܠܦ
ܗܘܐ ܘܡܣܒܪ ܠܥܡܐ . 19 ܗܪܘܕܣ ܕܝܢ ܛܛܪܪܟܐ : ܡܛܠ
ܕܡܬܟܘܫ ܗܘܐ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܥܠ ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬ ܦܝܠܝܦܘܣ
ܐܚܘܗܝ : ܘܥܠ ܟܠܗܝܢ ܒܝܫܬܐ ܕܥܒܕ ܗܘܐ ܀ 20 ܐܘܣܦ
ܐܦ ܗܕܐ ܥܠ ܟܠܗܝܢ : ܘܚܒܫܗ ܠܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ .
21 ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܥܡܕ ܟܠܗ ܥܡܐ : ܐܦ ܝܫܘܥ ܥܡܕ . ܘܟܕ
ܡܨܠܐ ܐܬܦܬܚܘ ܫܡܝܐ . 22 ܘܢܚܬܬ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܥܠܘܗܝ
ܒܕܡܘܬ ܓܘܫܡܐ ܕܝܘܢܐ . ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ . ܐܢܬ ܗܘ
ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܕܒܟ ܐܨܛܒܝܬ ܀ 23 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܐܝܟ ܒܪ ܫܢܝܢ ܬܠܬܝܢ . ܘܡܣܬܒܪ ܗܘܐ ܒܪ ܝܘܣܦ .

LUCÆ. CAP. III.

& ſufficiant vobis ſtipendia veſtra. 15. Quum autem ſpem collocaret populus in Juchanan, & omnes cogitarent in cordibus ſuis quòd fortè ipſe eſſet Chriſtus. 16. Reſpondit Juchanan, & dixit eis, Ecce, ego baptizo vos aquis, venit autem poſt me is qui validior eſt me, cujus non ſum dignus ut ſolvam corrigias calceamentorum: ipſe baptizabit vos Spiritu ſancto & igni. 17. Qui tenet ventilabrum in manu ſua, & purgat areas ſuas: & triticum congregat in horrea ſua, & paleam comburet igni qui non extinguitur. 18. Multa autem etiam docebat alia & evangelizabat populo. 19. Hirodis autem tetrarcha, qui arguebatur à Juchanan propter Hirodiam uxorem Philippi fratris ſui, & propter omnia mala quæ faciebat, 20. Adjecit etiam hoc ſuper omnia illa, & concluſit Juchanan in domo vinctorum. 21 Factum eſt autem quum baptizaretur univerſus populus, ut Jeſchua quoque baptizaretur. Et quum oraret, apertum eſt cælum, 22. Et deſcendit Spiritus ſanctus ſuper eum in ſimilitudine corporea columbæ: & vox facta eſt de cælo quæ dixit, Tu es filius meus dilectus, in te complacitum eſt mihi. 23. Ipſe autem Jeſchua erat quaſi natus annos triginta: & putabatur filius Joſeph,

ܘܪܡܬܐ ܢܬܡܟܟܘܢ. ܘܢܗܘܐ ܥܪܡܐ ܠܫܦܝܐ. ܘܐܬܪܐ ܥܣܩܐ
ܠܦܩܥܬܐ. 6 ܘܢܚܙܐ ܟܠ ܒܣܪ ܚܝܐ ܕܐܠܗܐ. 7 ܘܐܡܪ ܗܘܐ
ܠܟܢܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܠܡܥܡܕ. ܝܠܕܐ ܕܐܟܕܢܐ.
ܡܢܘ ܚܘܝܟܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܕܥܬܝܕ. 8 ܥܒܕܘ
ܗܟܝܠ ܦܐܪܐ ܕܫܘܝܢ ܠܬܝܒܘܬܐ. ܘܠܐ ܬܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ ܒ
ܢܦܫܟܘܢ. ܕܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܒܪܗܡ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ.
ܕܡܢ ܗܠܝܢ ܟܐܦܐ ܡܫܟܚ ܐܠܗܐ ܠܡܩܡܘ ܒܢܝܐ ܠ
ܐܒܪܗܡ. 9 ܗܐ ܕܝܢ ܢܪܓܐ ܣܝܡ ܥܠ ܥܩܪܐ ܕܐܝܠܢܐ. ܟܠ
ܐܝܠܢܐ ܗܟܝܠ ܕܦܐܪܐ ܛܒܐ ܠܐ ܥܒܕ. ܡܬܦܣܩ ܘܒܢܘܪܐ ܢܦܠ.
10 ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ
ܢܥܒܕ. 11 ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝܢܝܢ.
ܢܬܠ ܠܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ. ܘܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܐܟܘܠܬܐ ܗܟܢܐ
ܢܥܒܕ. 12 ܘܐܬܘ ܐܦ ܡܟܣܐ ܠܡܥܡܕ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܡܠܦܢܐ ܡܢܐ ܢܥܒܕ. 13 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܬܬܒܥܘܢ
ܡܕܡ ܝܬܝܪ ܥܠ ܡܐ ܕܦܩܝܕ ܠܟܘܢ ܠܡܬܒܥ. 14 ܘܡܫܐܠܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܦܠܚܝ ܐܣܛܪܛܝܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܐܦ ܚܢܢ.
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܬܥܠܨܘܢ. ܘܠܐܢܫ ܠܐ ܬܥܫܩܘܢ.

& colles deprimentur: & erit tumulus in humilem *locum*, & locus asper in planitiem. 6. Et videbit omnis caro salutem Dei. 7. Et dicebat ad turbas eorum qui veniebant ad se ut baptizarentur, Progenies viperarum, quis ostendit vobis fugere ab ira futura? 8. Facite igitur fructus qui digni sint conversione. Et ne cœperitis dicere apud vosipsos, Pater est nobis Abraham. Dico enim vobis quòd ex istis lapidibus potest Deus suscitare filios Abrahamo. 9. Ecce autem, securis posita est super radices arborum. Omnis igitur arbor quæ fructus bonos non facit, exscinditur, & in ignem ruit. 10. Et interrogabant eum turbæ, ac dicebant, Quid igitur faciemus? 11. Respondit ac dixit eis, Is cui sunt duæ tunicæ, det illi cui non est: & is cui est cibus similiter faciat. 12. Et venerunt etiam publicani ut baptizarentur, & dicunt ei, Magister, quid faciemus? 13. Ipse verò dixit eis, Ne quæratis aliquid amplius quàm illud quod mandatum est vobis quærere. 14. Et interrogabant eum exercentes militiam, & dicebant, Quid faciemus etiam nos? Dixit eis, Ne contra quemquam insolescatis, & ne quemquam opprimatis,

&

ܠܡܗܘܐ. 50 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܐܣܬܟܠܘ ܠܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ.
51 ܘܢܚܬ ܥܡܗܘܢ ܘܐܬܐ ܠܢܨܪܬ ܘܡܫܬܥܒܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ.
ܐܡܗ ܕܝܢ ܢܛܪܐ ܗܘܬ ܟܠܗܘܢ ܡܠܐ ܒܠܒܗ. 52 ܝܫܘܥ ܕܝܢ
ܪܒܐ ܗܘܐ ܒܩܘܡܬܗ ܘܒܚܟܡܬܗ ܘܒܛܝܒܘܬܐ ܠܘܬ
ܐܠܗܐ ܘܒܢܝܢܫܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܒܫܢܬ ܚܡܫܥܣܪܐ ܕܝܢ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܛܝܒܪܝܘܣ ܩܣܪ
ܒܗܓܡܘܢܘܬܗ ܕܦܢܛܝܘܣ ܦܝܠܛܘܣ ܒܝܗܘܕ. ܟܕ ܪܝܫܐ
ܕܐܪܒܥܐ ܗܘܐ ܗܪܘܕܣ ܒܓܠܝܠܐ: ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ ܪܝܫܐ
ܕܐܪܒܥܐ. ܒܐܝܛܘܪܝܐ ܘܒܐܬܪܐ ܕܛܪܟܘܢܐ: ܘܠܘܣܢܝܐ
ܪܝܫܐ ܕܐܪܒܥܐ ܕܐܒܝܠܐ: 2 ܒܪܒܘܬ ܟܘܡܪܘܬܐ ܕܚܢܢ
ܘܕܩܝܦܐ: ܗܘܬ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܙܟܪܝܐ
ܒܚܘܪܒܐ: 3 ܘܐܬܐ ܠܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝ ܝܘܪܕܢܢ. ܟܕ
ܡܟܪܙ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܐ. 4 ܐܝܟ
ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ ܕܡܠܐ ܕܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܩܠܐ ܕܩܪܐ
ܒܚܘܪܒܐ. ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܬܪܨܘ ܒܦܩܥܬܐ
ܫܒܝܠܐ ܠܐܠܗܢ. 5 ܟܠܗܘܢ ܢܚܠܐ ܢܬܡܠܘܢ ܘܟܠܗܘܢ ܛܘܪܐ

LUCÆ. CAP. II.

esse? 50. Ipsi autem non intellexerunt sermonem quem dixerat eis. 51. Et descendit cum eis, ac venit in Natzrath: & erat subjectus eis. Mater autem conservabat omnes sermones in corde suo. 52. Jeschua autem crescebat statura sua & sapientia sua, ac gratia apud Deum & filios hominis.

CAPUT III.

1. Anno autem quintodecimo imperii Tiberii Cæsaris, in præfectura Pontii Pilati in Judæa, quum tetrarcha *esset* Hirodes in Galilæa, & Philippus frater ejus tetrarcha in Ituria, & in regione Trachona, ac Lysania tetrarcha Abilenes, 2. In principatu sacerdotii Channan, & Cajaphæ, factus est sermo Dei ad Juchanan filium Zacharjah in deserto. 3. Et venit in universam regionem quæ est circa Jurdanan, prædicans baptismum conversionis in remissionem peccatorum: 4. Sicut scriptum est in libro sermonum Isajah Prophetæ, qui dixit, Vox clamantis in deserto, Parate viam Domini, & dirigite in planitie semitas Deo nostro. 5. Omnes valles implebuntur, & omnes montes,

ܠܓܠܝܠܐ. ܠܢܨܪܬ. ܡܕܝܢܬܗܘܢ. 40 ܛܠܝܐ ܕܝܢ ܪܒܐ ܗܘܐ
ܘܡܬܚܝܠ ܒܪܘܚܐ. ܘܡܬܡܠܐ ܚܟܡܬܐ. ܘܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܐܝܬ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ. 41 ܘܐܢܫܘܗܝ ܒܟܠ ܫܢܐ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ
ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ ܀ 42 ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܪ ܬܪܬܥܣܪܐ
ܫܢܝܢ. ܣܠܩܘ ܐܝܟ ܕܡܥܕܝܢ ܗܘܘ ܠܥܐܕܐ. 43 ܘܟܕ
ܫܠܡܘ ܝܘܡܬܐ ܗܦܟܘ ܠܗܘܢ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܛܠܝܐ ܦܫ
ܠܗ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܝܘܣܦ ܘܐܡܗ ܠܐ ܝܕܥܘ. 44 ܣܒܪܝܢ
ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܥܡ ܒܢܝ ܠܘܝܬܗܘܢ ܗܘ. ܘܟܕ ܐܬܘ ܡܪܕܐ ܕܝܘܡܐ
ܚܕ. ܒܥܐܘܗܝ ܠܘܬ ܐܢܫܝܗܘܢ. ܘܠܘܬ ܡܢ ܕܝܕܥ ܠܗܘܢ.
45 ܘܠܐ ܐܫܟܚܘܗܝ. ܘܗܦܟܘ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ. 46 ܘܡܢ ܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܐܫܟܚܘܗܝ ܒܗܝܟܠܐ.
ܟܕ ܝܬܒ ܡܨܥܬ ܡܠܦܢܐ. ܘܫܡܥ ܡܢܗܘܢ. ܘܡܫܐܠ ܠܗܘܢ.
47 ܘܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ.
ܒܝܘܠܦܢܗ ܘܒܦܬܓܡܘܗܝ. 48 ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܬܡܗܘ.
ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܐܡܗ. ܒܪܝ ܠܡܢܐ ܥܒܕܬ ܠܢ ܗܟܢܐ: ܕܗܐ ܐܢܐ
ܘܐܒܘܟ ܒܫܓܘܫܝܐ ܣܓܝܐܐ ܒܥܝܢ ܗܘܝܢ ܠܟ. 49 ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܡܢܐ ܒܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܒܝܬ ܐܒܝ ܘܠܐ ܠܝ

in Galilæam, in Natzrath civitatem suam. 40. Puer autem crescebat, & corroborabatur spiritu, ac implebatur sapientia, & gratia Dei erat super eum. 41. Et homines illius quolibet anno ibant in Urischelem in festo Pascha. 42. Quumque esset filius annorum duodecim, ascenderunt sicut soliti erant ad festum. 43. Et quum completi essent dies, reversi sunt sibi. Jeschua autem puer remansit in Urischelem: & Jauseph & mater ejus nesciebant. 44. Existimabant enim quod cum comitibus eorum esset: & quum ivissent itinere diei unius, quærebant eum apud homines suos, & apud quemcunque qui notus esset eis. 45. Et non invenerunt eum: & reversi sunt iterum in Urischelem, & quærebant eũ. 46. Et post tres dies invenerunt eũ in templo sedentem in medio doctorũ, & audientẽ ab eis, & interrogantẽ eos. 47. Et mirabantur omnes qui audiebant eũ, super sapientia ejus, & super respõsis ipsius. 48. Quumq; vidissent eũ, mirati sunt: & dixit ei mater ejus, Fili mi, quare fecisti nobis sic? nã ecce, ego & pater tuus cũ anxietate multa quærebamus te. 49. Dixit eis, Quid quærebatis me? nesciebatis vos quod in domo Patris mei oportet me esse?

ܕܪܥܘܗܝ. ܘܒܪܟ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪ. 29 ܡܟܝܠ ܫܪܐ ܐܢܬ ܠܗ
ܠܥܒܕܟ ܡܪܝ ܐܝܟ ܡܠܬܟ ܒܫܠܡܐ. 30 ܕܗܐ ܚܙܝ ܥܝܢܝ
ܚܢܢܟ: 31 ܗܘ ܕܛܝܒܬ ܒܦܪܨܘܦܐ ܕܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. 32
ܢܘܗܪܐ ܠܓܠܝܢܐ ܕܥܡܡܐ: ܘܫܘܒܚܐ ܠܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. 33
ܝܘܣܦ ܕܝܢ ܘܐܡܗ: ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܡܬܡܠܠܢ
ܗܘܝ ܥܠܘܗܝ. 34 ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ ܫܡܥܘܢ: ܘܐܡܪ ܠܡܪܝܡ
ܐܡܗ. ܗܐ ܗܢܐ ܣܝܡ: ܠܡܦܘܠܬܐ ܘܠܡܩܝܡܬܐ ܕܣܓܝܐܐ
ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐܬܐ ܕܚܪܝܢܐ. 35 ܘܒܢܦܫܟܝ ܕܝܢ ܕܝܠܟܝ ܬܥܒܪ
ܪܘܡܚܐ. ܐܝܟ ܕܢܬܓܠܝܢ ܡܚܫܒܬܐ ܕܠܒܘܬܐ ܕܣܓܝܐܐ: 36
ܚܢܐ ܕܝܢ ܢܒܝܬܐ ܒܪܬ ܦܢܘܐܝܠ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܐܫܝܪ: ܐܦ
ܗܝ ܩܫܝܫܐ ܒܝܘܡܬܗ ܗܘܬ. ܘܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܡ ܒܥܠܗ
ܚܝܬ ܡܢ ܒܬܘܠܘܬܗ. 37 ܘܗܘܬ ܐܪܡܠܬܐ ܐܝܟ ܫܢܝܐ
ܬܡܢܐܝܢ ܘܐܪܒܥ. ܘܠܐ ܦܪܩܐ ܗܘܬ ܡܢ ܗܝܟܠܐ. ܘܒܨܘܡܐ
ܘܒܨܠܘܬܐ ܦܠܚܐ ܗܘܬ ܒܐܝܡܡܐ ܘܒܠܠܝܐ. 38 ܘܐܦ ܗܝ
ܩܡܬ ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܘܐܘܕܝܬ ܠܡܪܝܐ. ܘܡܡܠܠܐ ܗܘܬ ܥܠ
ܥܠܘܗܝ: ܥܡ ܟܠ ܐܢܫ ܕܡܣܟܐ ܗܘܐ ܠܦܘܪܩܢܗ ܕܐܘܪܫܠܡ.
39 ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܟܠ ܡܕܡ ܐܝܟ ܕܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ: ܗܦܟܘ

ulnas suas,& benedixit Deo,ac dixit: 29. Deinceps dimitte servum tuum,Domine mi, juxta sermonem tuum in pace. 30. Quia ecce viderunt oculi mei gratiosum tuum. 31. Quem parasti ante faciem omnium gentium. 32. Lumen ad revelationem populorum & gloriam populo *tuo* Israel. 33. Joseph autem & mater ejus mirabantur super iis quæ dicebantur de eo. 34. Et benedixit eis Schemeon,ac dixit Marjam matri ejus: Ecce hic positus est in casum & erectionem multorũ in Israel,& in signum contradictionis. 35. In animam autem tuam pertransibit lancea,ut revelentur cogitationes cordium multorum. 36. Hanna autem prophetissa,filia Penuel,ex tribu Ascher,ipsa quoque senior in diebus suis erat,& septem annis cum viro suo vixerat à virginitate sua. 37. Et erat vidua quasi annorum octoginta & quatuor. Et non abscedebat à templo: & in jejunio & in oratione serviebat die & nocte. 38. Et ipsa quoque adstitit eadem hora,& gratias egit Domino: & loquebatur de illo cum omni homine qui exspectabat liberationem Urischelem. 39. Et quum perfecissent omnia prout est in lege Domini, reversi sunt

ܢܛܪܐ ܗܘܬ ܟܠܗܝܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܘܡܦܚܡܐ ܒܠܒܗ . 20
ܘܗܦܟܘ ܪ̈ܥܘܬܐ ܗܢܘܢ . ܟܕ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܗܠܠܝܢ ܠܐܠܗܐ :
ܥܠ ܟܠ ܕܚܙܘ ܘܫܡܥܘ . ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܡܠܠ ܥܡܗܘܢ :: 21 ܘܟܕ
ܡܠܘ ܬܡܢܝܐ ܝܘܡܝܢ ܕܢܬܓܙܪ ܛܠܝܐ : ܐܬܩܪܝ ܫܡܗ ܝܫܘܥ
ܕܐܬܩܪܝ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܩܕܡ ܕܢܬܒܛܢ ܒܟܪܣܐ . 22 ܘܟܕ ܫܠܡܘ
ܝܘܡܬܐ ܕܬܕܟܝܬܗܘܢ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ . ܐܣܩܘܗܝ ܠܗ
ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܢܩܝܡܘܢܝܗܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ . 23 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ
ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ . ܕܟܠ ܕܟܪܐ ܦܬܚ ܡܪܒܥܐ . ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܝܐ
ܢܬܩܪܐ . 24 ܘܕܢܬܠ ܕܒܚܬܐ ܐܝܟ ܕܐܡܝܪ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ .
ܙܘܓܐ ܕܫܦܢܝܢܐ . ܐܘ ܬܪܝܢ ܦܪ̈ܘܓܐ ܕܝܘܢܐ . 25 ܓܒܪܐ ܕܝܢ ܚܕ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܐܘܪܫܠܡ . ܫܡܗ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ . ܘܓܒܪܐ ܗܢܐ
ܟܐܢ ܗܘܐ ܘܙܕܝܩ . ܘܡܣܟܐ ܗܘܐ ܠܒܘܝܐܗ ܕܐܝܣܪܝܠ .
ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ . 26 ܘܐܡܝܪ ܗܘܐ ܠܗ
ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ . ܕܠܐ ܢܚܙܐ ܡܘܬܐ : ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܐ ܠܡܫܝܚܗ
ܕܡܪܝܐ . 27 ܗܢܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܒܪܘܚܐ ܠܗܝܟܠܐ . ܘܟܕ
ܡܥܠܝܢ ܠܗ ܐܒܗܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܛܠܝܐ : ܕܢܥܒܕܘܢ
ܚܠܦܘܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ : 28 ܢܣܒܗ ܥܠ

EVANGELIUM

conservabat omnia verba hæc, & conferebat in corde suo. 20. Et reversi sunt pastores illi glorificantes & laudantes Deum super omnibus quæ viderant, & audierant, sicut dictum fuerat eis. 21. Et quum implerentur octo dies, ut circumciderctur puer, vocatum est nomen ejus Joschua, quod vocatum fuerat ab Angelo priusquam conciperetur in ventre. 22. Et quum impleti essent dies purificationis eorum secundùm legem Musche, adduxerunt eum in Urischelem ut sisterent eum coram Domino. 23. Sicut scriptum est in lege Domini, quòd omnis masculus adaperiens vulvam sanctus Domini vocabitur. 24. Et ut darent victimam secundùm id quod dictum est in lege Domini, par turturum, aut duos pullos columbæ. 25. Vir autem quidam erat in Urischelē cujus nomen Schemeon, & vir iste erat rectus & justus, & exspectabat consolationem Israel, & Spiritus S. erat super eum. 26. Et dictum fuerat ei à Spiritu S. quòd nō visurus esset mortem usquedū videret Christū illū Domini. 27. Hic ipse veniebat per Spiritū in templū: & quū adducerent parentes ipsū Joschua puerū, ut facerēt pro eo sicut mandatū est in Lege. 28. Accepit eū in ul-

us
Hierosolymam,
Hierosolymæ Sime

ܡܛܪܬܐ ܕܠܠܝܐ ܥܠ ܡܪܥܝܬܗܘܢ. 9 ܘܗܐ ܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܐ
ܠܘܬܗܘܢ. ܘܬܫܒܘܚܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܢܗܪܬ ܥܠܝܗܘܢ.
ܘܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ. 10 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܠܐܟܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ.
ܗܐ ܓܝܪ ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ܆ ܕܬܗܘܐ ܠܟܠܗ
ܥܠܡܐ܆ 11 ܐܬܝܠܕ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܝܘܡܢܐ ܦܪܘܩܐ܆ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܡܪܝܐ ܡܫܝܚܐ ܒܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ܆ 12 ܘܗܕܐ ܠܟܘܢ ܐܬܐ.
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܘܠܐ ܕܥܛܝܦ ܥܙܪܘܪܐ ܘܣܝܡ ܒܐܘܪܝܐ. 13
ܘܡܢ ܫܠܝ ܐܬܚܙܝܘ ܥܡ ܡܠܐܟܐ܆ ܚܝܠܘܬܐ ܣܓܝܐܐ ܕܫܡܝܐ.
ܟܕ ܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ. 14 ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ
ܒܡܪܘܡܐ. ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܫܠܡܐ. ܘܣܒܪܐ ܛܒܐ ܠܒܢܝܢܫܐ ✥ 15
ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠܘ ܡܢ ܠܘܬܗܘܢ ܡܠܐܟܐ ܠܫܡܝܐ. ܡܡܠܠܝܢ
ܗܘܘ ܪܥܘܬܐ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܘܐܡܪܝܢ. ܢܪܕܐ ܥܕܡܐ ܠܒܝܬܠܚܡ܆
ܘܢܚܙܐ ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ ܕܗܘܬ܆ ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܪܝܐ ܐܘܕܥܢ. 16
ܘܐܬܘ ܒܣܘܪܗܒܐ. ܘܐܫܟܚܘ ܠܡܪܝܡ ܘܠܝܘܣܦ ܘܠܥܘܠܐ
ܕܣܝܡ ܒܐܘܪܝܐ. 17 ܘܟܕ ܚܙܘ܆ ܐܘܕܥܘ ܠܡܠܬܐ ܕܐܬܡܠܠܬ
ܥܡܗܘܢ ܥܠ ܛܠܝܐ. 18 ܘܟܠܗܘܢ ܕܫܡܥܘ܆ ܐܬܕܡܪܘ
ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܡܠܠ ܠܗܘܢ ܡܢ ܪܥܘܬܐ. 19 ܡܪܝܡ ܕܝܢ

custodias noctis pro gregibus suis. 9. Et ecce, Angelus Dei venit ad eos, & gloria Domini resplenduit super eos, & timuerunt timore magno. 10. Et dixit eis Angelus, Ne timeatis: ecce enim annuncio vobis gaudium magnum, quod erit universo mundo. 11. Natus est enim vobis hodiè Servator, qui est Dominus Christus, in civitate David. 12. Et hoc vobis signum: Invenietis puerum involutum linteolis, & positum in præsepi. 13. Et repentè conspecti sunt cum Angelo exercitus multi cælorum laudantes Deum, & dicentes, 14. Gloria Deo in excelsis, & super terram pax, & nuncium bonum erga filios hominis. 15. Et factum est, ut quum abivissent ab eis Angeli in cœlum, loquerentur pastores unus cum alio, & dicerent, Descendamus usque in Bethlehem, & videamus verbum hoc quod factum est, quemadmodum Dominus ostendit nobis. 16. Et venerunt festinanter, & invenerunt Mariam & Joseph, & puerum qui positus erat in præsepi. 17. Et quum vidissent, manifestaverunt sermonem qui dictus fuerat illis de illo puero. 18. Et omnes qui audierunt, mirati sunt de his quæ dicebantur sibi à pastoribus. 19. Mariam verò

ܕܝܬܒܝܢ ܒܚܫܘܟܐ ܘܒܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ܂ ܢܬܪܨ ܪ̈ܓܠܝܢ
ܒܐܘܪܚܐ ܕܫܠܡܐ܂ 80 ܛܠܝܐ ܕܝܢ ܪܒܐ ܗܘܐ ܘܡܬܚܝܠ
ܒܪܘܚܐ܂ ܘܒܚܘܪܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܂ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ
ܕܐܬܚܘܝ ܠܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ ܀ ܀ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܒ

1 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ܂ ܘܢܦܩ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢ
ܐܓܘܣܛܘܣ ܩܤܪ܂ ܕܢܬܟܬܒ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܘܚܕܢܗ܂ 2
ܗܕܐ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܗܘܬ܂ ܒܗܓܡܘܢܘܬܐ ܕܩܘܪܝܢܘܤ
ܒܤܘܪܝܐ܂ 3 ܘܐܙܠ ܗܘܐ ܟܠܢܫ ܕܢܬܟܬܒ ܒܡܕܝܢܬܗ܂ 4
ܤܠܩ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܝܘܤܦ ܡܢ ܢܨܪܬ ܕܓܠܝܠܐ ܠܝܗܘܕ܂
ܠܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ ܕܡܬܩܪܝܐ ܒܝܬ ܠܚܡ܂ ܡܛܠ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܡܢ ܒܝܬܗ ܘܡܢ ܫܪܒܬܗ ܕܕܘܝܕ܂ 5 ܥܡ ܡܪܝܡ ܡܟܝܪܬܗ ܟܕ
ܒܛܢܐ ܗܘܬ܂ ܕܬܡܢ ܢܬܟܬܒ܂ 6 ܘܗܘܐ ܕܥܕ ܬܡܢ
ܐܢܘܢ܂ ܐܬܡܠܝܘ ܝܘܡܝܗ ܕܬܐܠܕ܂ 7 ܘܝܠܕܬ ܒܪܗ ܒ
ܒܘܟܪܐ܂ ܘܟܪܟܬܗ ܒܥܙܪܘܪܐ ܘܐܪܡܝܬܗ ܒܐܘܪܝܐ܂ ܡܛܠ
ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܘܟܐ ܐܝܟܐ ܕܫܪܝܢ ܗܘܘ܂ 8 ܪ̈ܥܘܬܐ ܕܝܢ
ܐܝܬ ܗܘܘ ܒܗ ܒܐܬܪܐ ܕܫܪܝܢ ܗܘܘ ܬܡܢ܂ ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܘ

qui in tenebris & in umbris mortis ſedent, ut dirigeret pedes noſtros in viam pacis. 80. Puer autem creſcebat & corroborabatur Spiritu: & in deſerto erat uſque in diem oſtenſionis ejus apud Iſraël.

CAPUT II.

1. Factum eſt autem in diebus illis, & exiit edictum ab Auguſto Cæſare, ut deſcriberetur univerſus populus poſſeſſionis ejus. 2. (Hæc deſcriptio prima fuit in præfectura Kyrini in Syria.) 3. Et ibat quiſque ut deſcriberetur, in urbem ſuam. 4. Aſcenderat autem Joſeph quoque à Nazareth Galilææ, in Judæam, in civitatem David quæ vocatur Bethlehem (quia erat ex domo & ex genere David) 5. Cum Mariam ſponſa ſua, quum in ventre haberet, ut ibi deſcriberetur. 6. Et factum eſt ut quum eſſet illic, complerentur dies ejus ut pareret. 7. Et peperit filium ſuum primogenitum, ac involvit eum linteolis, & poſuit eum in præſepi: quia non erat eis locus ubi habitabant. 8. Paſtores autem erant in eo loco, qui habitabant ibi, & cuſtodiebant cu-

ܘܗܘܬ ܕܚܠܬܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܫܒܒܝܗܘܢ. ܘܒܟܠܗ ܛܘܪܐ 65
ܕܝܗܘܕ. ܡܬܡܠܠܢ ܗܘܝ. 66 ܘܟܠܗܘܢ ܕܫܡܥܘ
ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܠܒܗܘܢ: ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܟܝ ܢܗܘܐ ܛܠܝܐ
ܗܢܐ. ܘܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܗܘܬ ܥܡܗ. 67 ܘܐܬܡܠܝ ܙܟܪܝܐ
ܐܒܘܗܝ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܘܐܬܢܒܝ ܘܐܡܪ. 68 ܡܒܪܟ ܗܘ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ: ܕܣܥܪ ܥܡܗ ܘܥܒܕ ܠܗ ܦܘܪܩܢܐ. 69
ܘܐܩܝܡ ܠܢ ܩܪܢܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܒܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ ܥܒܕܗ. 70
ܐܝܟ ܕܡܠܠ ܒܦܘܡܐ ܕܢܒܝܘܗܝ ܩܕܝܫܐ ܕܡܢ ܥܠܡ. 71 ܕܢܦܪܩܢ
ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܝܢ. ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܟܠܗܘܢ ܣܢܐܝܢ. 72 ܘܢܥܒܕ
ܚܢܢܗ ܥܡ ܐܒܗܝܢ. ܘܢܬܕܟܪ ܩܝܡܘܗܝ ܩܕܝܫܐ: 73
ܘܡܘܡܬܐ ܕܝܡܐ ܠܐܒܪܗܡ ܐܒܘܢ. ܕܢܬܠ ܠܢ 74 ܕܢܬܦܪܩ
ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܢ. ܘܕܠܐ ܕܚܠܐ ܢܦܠܘܚ ܩܕܡܘܗܝ
75 ܒܟܠܗܘܢ ܝܘܡܝܢ: ܒܟܐܢܘܬܐ ܘܒܙܕܝܩܘܬܐ. 76 ܘܐܢܬ
ܛܠܝܐ ܢܒܝܐ ܕܡܪܝܡܐ ܬܬܩܪܐ. ܬܐܙܠ ܓܝܪ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ
ܕܡܪܝܐ ܕܬܛܝܒ ܐܘܪܚܗ. 77 ܕܬܬܠ ܝܕܥܬܐ ܕܚܝܐ ܠܥܡܗ
ܒܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܝܗܘܢ. 78 ܒܪܚܡܐ ܕܚܢܢܐ ܕܐܠܗܢ: ܕܒܗ
ܢܣܥܪܢ ܕܢܚܐ ܡܢ ܪܘܡܐ. 79 ܠܡܢܗܪܘ ܠܐܝܠܝܢ

LUCÆ CAP. I.

65. Et factus est timor super omnes vicinos eorũ, & in universo monte Judææ ista dicebantur. 66. Et omnes qui audiverunt cogitabant in cordibus suis, & dicebant, Quidnã erit puer iste? Et manus Domini erat cũ eo. 67. Et impletus est Zacharjah pater ejus Spiritu sancto, prophetavitq; ac dixit, 68. Benedictus sit Dominus Deus Israel, qui visitavit populum suum, & fecit ei salutem: 69. Et erexit nobis cornu salutis in domo David servi sui. 70. Sicut loquutus est per os Prophetarum suorum sanctorum, qui *fuerunt* à seculo: 71. Quòd redempturus esset nos ab inimicis nostris, & de manu omnium inimicorum nostrorum: 72. Et exercuit gratiam suam cum patribus nostris, & recordatus est pactorum suorum sanctorum, 73. Et juramenti quod juravit Abrahæ patri nostro, quòd daturus esset nobis, 74. Ut servaremur de manu hostium nostrorum, & sine timore serviremus coram eo, 75. Omnibus diebus nostris in rectitudine & injustitia. 76. Et tu puer, Propheta excelsi vocaberis: ibis enim ante faciem Domini, ut præpares vias ejus. 77. Ut det scientiam populo suo, in remissionem peccatorum suorum: 78. Per viscera gratiæ Dei nostri, quibus visitavit nos oriens ex alto: 79. Ad lucendum iis

ܘܩܕܝܫ ܫܡܗ ܃ 50 ܘܚܢܢܗ ܠܕܪܐ ܘܫܪܒܬܐ ܥܠ ܐܝܠܝܢ
ܕܕܚܠܝܢ ܠܗ ܂ 51 ܥܒܕ ܙܟܘܬܐ ܒܕܪܥܗ ܂ ܘܒܕܪ ܠܡܫܬܥܠܝܢ
ܒܬܪܥܝܬܐ ܕܠܒܗܘܢ ܂ 52 ܣܚܦ ܥܫܝܢܐ ܡܢ ܟܘܪܣܘܬܐ
ܘܐܪܝܡ ܡܟܝܟܐ ܂ 53 ܟܦܢܐ ܣܒܥ ܛܒܬܐ ܂ ܘܥܬܝܪܐ ܫܒܩ ܐܢܘܢ
ܣܦܝܩܐܝܬ ܂ 54 ܥܕܪ ܠܐܝܣܪܝܠ ܥܒܕܗ ܃ ܘܐܬܕܟܪ ܚܢܢܗ 55 ܐܝܟ
ܕܡܠܠ ܥܡ ܐܒܗܝܢ ܃ ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܘܥܡ ܙܪܥܗ ܠܥܠܡ ܀ 56
ܩܘܝܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܠܘܬ ܐܠܝܫܒܥ ܐܝܟ ܝܪܚܐ ܬܠܬܐ ܃ ܘ
ܗܦܟܬ ܠܒܝܬܗ ܃ 57 ܠܐܠܝܫܒܥ ܕܝܢ ܡܠܐ ܗܘܐ ܙܒܢܗ ܕܬܐܠܕ
ܘܝܠܕܬ ܒܪܐ ܂ 58 ܘܫܡܥܘ ܫܒܒܝܗ ܘܒܢܝ ܛܘܗܡܗ ܃
ܕܐܣܓܝ ܡܪܝܐ ܚܢܢܗ ܥܠܝܗ ܃ ܘܚܕܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܀ 59
ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܬܡܝܢܝܐ ܂ ܐܬܘ ܠܡܓܙܪܗ ܠܛܠܝܐ ܂ ܘܩܪܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܒܫܡܐ ܕܐܒܘܗܝ ܙܟܪܝܐ ܂ 60 ܘܥܢܬ ܐܡܗ ܘܐܡܪܬ
ܠܗܘܢ ܂ ܠܐ ܗܟܢܐ ܂ ܐܠܐ ܢܬܩܪܐ ܝܘܚܢܢ ܂ 61 ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܃
ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܒܫܪܒܬܟܝ ܕܡܬܩܪܐ ܒܫܡܐ ܗܢܐ ܂ 62 ܘܪܡܙܘ
ܠܐܒܘܗܝ ܕܐܝܟܢܐ ܨܒܐ ܕܢܫܡܝܘܗܝ ܂ 63 ܘܫܐܠ ܦܢܩܝܬܐ
ܘܟܬܒ ܂ ܘܐܡܪ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܫܡܗ ܂ ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܠܢܫ ܂ 64
ܘܡܚܕܐ ܐܬܦܬܚ ܦܘܡܗ ܘܠܫܢܗ ܃ ܘܡܠܠ ܘܒܪܟ ܠܐܠܗܐ ܂

E V A N G E L I U M

& sanctum nomen ejus. 50. Et gratia ejus in progenies & generationes erga eos qui timent ipsum. 51. Fecit victoriam brachio suo, & dispersit superbos in cogitatione cordis ipsorum. 52. Detraxit potentes è thronis, & exaltavit humiles. 53. Esurientes saturavit bonis, & divites dimisit vacuè. 54. Audivit Israel servum suum: & recordatus est gratiæ suæ. 55. Sicut loquutus est cum patribus, cum Abraham, & cum semine ejus in æternum. 56. Mansit autem Marjam apud Elischeva quasi menses tres, & reversa est in domum suam. 57. Erat autem ipsi Elischeva tempus ut pareret, & peperit filium. 58. Et audiverunt vicini ejus, & filii cognationis ejus, quòd magnificasset Deus gratiam suam erga eam: & gaudebant cum ea. 59. Et factum est in die octava, & venerunt ad circumcidendum puerum: & vocabant eum nomine patris sui Zacharjah. 60. Et respondit mater illius, & dixit eis, Non sic, sed vocabitur Juchanan. 61. Et dixerunt ad eam, Non est quisquam qui vocetur in genere tuo nomine hoc. 62. Et innuerunt patri ejus quomodo vellet ut nominarent eum. 63. Et petiit tabellas, & scripsit ac dixit, Juchanan est nomen ejus. Et miratus est quisque. 64. Et illicò apertum est os ejus, & lingua ejus, & loquutus est, ac benedixit Deo.

65. Et

ܗܝ ܒܛܢܬ ܒܪܐ ܒܣܝܒܘܬܗ. ܘܗܢܐ ܝܪܚܐ ܕܫܬܐ ܠܗ ܠܗܝ
ܕܡܬܩܪܝܐ ܥܩܪܬܐ. 37 ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܛܠܐ ܠܐܠܗܐ ܡܕܡ. 38
ܐܡܪܐ ܡܪܝܡ ܗܐ ܐܢܐ ܐܡܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܢܗܘܐ ܠܝ ܐܝܟ ܡܠܬܟ.
ܘܐܙܠ ܡܠܐܟܐ ܡܢ ܠܘܬܗ. 39 ܩܡܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܒܗܘܢ
ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ. ܘܐܙܠܬ ܒܛܝܠܘܬܐ ܠܛܘܪܐ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܕܝܗܘܕ. 40 ܘܥܠܬ ܠܒܝܬܗ ܕܙܟܪܝܐ. ܘܫܐܠܬ ܫܠܡܗ
ܕܐܠܝܫܒܥ. 41 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܡܥܬ ܐܠܝܫܒܥ ܫܠܡܗ
ܕܡܪܝܡ. ܕܨ ܥܘܠܐ ܒܟܪܣܗ. ܘܐܬܡܠܝܬ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ.
42 ܘܩܥܬ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪܬ ܠܡܪܝܡ. ܡܒܪܟܬܐ ܐܢܬܝ
ܒܢܫܐ. ܘܡܒܪܟ ܗܘ ܦܐܪܐ ܕܒܟܪܣܟܝ. 43 ܐܝܟܐ ܠܝ
ܗܕܐ ܕܐܡܗ ܕܡܪܝ ܬܐܬܐ ܠܘܬܝ. 44 ܗܐ ܓܝܪ ܟܕ ܢܦܠ ܩܠܐ
ܕܫܠܡܟܝ ܒܐܕܢܝ. ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܕܨ ܥܘܠܐ ܒܟܪܣܝ. 45
ܘܛܘܒܝܗ ܠܗܝ ܕܗܝܡܢܬ. ܕܢܗܘܐ ܫܘܠܡܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܬܡܠܠ
ܥܡܗ ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ. 46 ܘܐܡܪܬ ܡܪܝܡ. ܡܘܪܒܐ ܢܦܫܝ
ܠܡܪܝܐ. 47 ܘܚܕܝܬ ܪܘܚܝ ܒܐܠܗܐ. ܡܚܝܢܝ. 48 ܕܚܪ
ܒܡܘܟܟܐ ܕܐܡܬܗ. ܗܐ ܓܝܪ ܡܢ ܗܫܐ ܢܛܘܒܢܢܝ ܠܝ
ܫܪܒܬܐ ܟܠܗܘܢ 49 ܕܥܒܕ ܠܝ ܪܘܪܒܬܐ ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ

LUCÆ. CAP. I.

ipsa in utero concepit filium in senectute sua, & hic mensis sextus est ipsi quæ vocatur sterilis. 37. Quia non est difficile Deo quicquam. 38. Dixit Marjam, Ecce ego sum ancilla Domini: fiat mihi juxta sermonem tuum. Et abiit Angelus ab ea. 39. Surrexit autem Marjam in diebus illis, & profecta est sedulò in montem, in civitatem Judææ. 40. Et ingressa in domum Zacharjah, & salutavit Elischeva. 41. Et factum est quum audiret Elischeva salutationem Marjam, exsultavit infans in ventre ejus, & impleta est Spiritu sancto. 42. Et clamavit voce elata, ac dixit ipsi Marjam, benedicta tu inter mulieres, & benedictus est fructus ventris tui. 43. Unde mihi hoc ut mater Domini mei veniat ad me? 44. Ecce enim, quum incidit vox salutationis tuæ in aures meas, cum gaudio magno exsultavit infans in ventre meo. 45. Et beata ea quæ credidit, quia complementum fit illis quæ dicta sunt illi à Domino. 46. Et dixit Marjam, Magnificat anima mea Dominum. 47. Et lætatur spiritus meus in Deo servatore meo. 48. Quia respexit humilitatem ancillæ suæ. Ecce enim deinceps beatitudinem tribuent mihi generationes omnes. 49. Quia fecit mihi magna is qui potens est,

ܠܡܣܒ ܚܣܕܝ ܕܒܝܬ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܀ 26 ܒܝܪܚܐ ܕܝܢ ܕܫܬܐ
ܐܫܬܕܪ ܓܒܪܝܐܝܠ ܡܠܐܟܐ ܡܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܠܓܠܝܠܐ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܗ ܢܨܪܬ . 27 ܠܘܬ ܒܬܘܠܬܐ ܕܡܟܝܪܐ ܠܓܒܪܐ
ܕܫܡܗ ܝܘܣܦ . ܡܢ ܒܝܬ ܕܘܝܕ . ܘܫܡܗ ܕܒܬܘܠܬܐ
ܡܪܝܡ . 28 ܘܥܠ ܠܘܬܗ ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܫܠܡ ܠܟܝ
ܡܠܝܬ ܛܝܒܘܬܐ : ܡܪܢ ܥܡܟܝ ܒܪܝܟܬܐ ܒܢܫ̈ܐ : 29 ܗܝ
ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܬ ܐܬܕܠܚܬ ܒܡܠܬܗ . ܘܡܬܚܫܒܐ ܗܘܬ ܕܡܢܘ
ܫܠܡܐ ܗܢܐ . 30 ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟܐ . ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ ܡܪܝܡ .
ܐܫܟܚܬܝ ܓܝܪ ܛܝܒܘܬܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ . 31 ܗܐ ܓܝܪ ܬܩܒܠܝܢ
ܒܒܛܢܐ ܘܬܐܠܕܝܢ ܒܪܐ ܘܬܩܪܝܢ ܫܡܗ ܝܫܘܥ . 32 ܗܢܐ ܢܗܘܐ
ܪܒܐ . ܘܒܪܗ ܕܥܠܝܐ ܢܬܩܪܐ . ܘܢܬܠ ܠܗ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
ܟܘܪܣܝܐ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ . 33 ܘܢܡܠܟ ܥܠ ܒܝܬܗ ܕܝܥܩܘܒ
ܠܥܠܡ . ܘܠܡܠܟܘܬܗ ܣܘܦܐ ܠܐ ܢܗܘܐ 34 ܐܡܪܐ ܡܪܝܡ
ܠܡܠܐܟܐ . ܐܝܟܢܐ ܬܗܘܐ ܗܕܐ ܕܓܒܪܐ ܠܐ ܝܕܝܥ ܠܝ . 35 ܥܢܐ
ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܬܐܬܐ . ܘܚܝܠܗ ܕܥܠܝܐ
ܢܓܢ ܥܠܝܟܝ . ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘ ܕܡܬܝܠܕ ܡܢܟܝ ܩܕܝܫܐ ܗܘ
ܘܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܢܬܩܪܐ . 36 ܘܗܐ ܐܠܝܫܒܥ ܐܚܝܢܬܟܝ ܐܦ

EVANGELIUM

ad auferendum opprobrium meum quod est inter filios hominis. 26. In mense autem sexto missus est
Gabriel Angelus à Deo in Galilæam in civitatem cujus nomen Na[illegible], 27. Ad virginem quæ despon-
sata erat viro cujus nomen erat Jauseph de domo David, & nomen virgini erat Marjam. 28. Et ingressus
est ad eam Angelus, & dixit ei: Pax tibi, plena gratia: Dominus noster tecum: benedicta inter mulieres:
29. Illa verò quum vidisset, conturbata est in sermone ejus, & cogitabat cujusnam esset pax ista. 30. Et di-
xit ei Angelus, Ne timeas Marjam: invenisti enim gratiam apud Deum. 31. Ecce enim, concipies in utero,
& paries filium: & vocabis nomen ejus Jeschua. 32 Hic erit magnus, & filius Excelsi vocabitur, & dabit
ei Dominus Deus solium David patris ipsius. 33. Et regnabit super domum Jaakub in æternum, & re-
gno ejus finis non erit. 34. Dixit Marjam ad Angelum, Quomodo fiet istud, quia vir non est cognitus
mihi? 35. Respondit Angelus, & dixit ei, Spiritus Sanctus veniet, & virtus Excelsi obteget te, Propter
hoc is qui nascitur ex te, sanctus est, & Filius Dei vocabitur. 36. Et ecce, Elischeba cognata tua, etiam
ipsa

ܢܦܢܐ ܐܢܘܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗܘܢ. 17 ܘܗܘ ܢܐܙܠ ܩܕܡܘܗܝ
ܒܪܘܚܐ ܘܒܚܝܠܐ ܕܐܠܝܐ. ܢܒܝܐ. ܕܢܦܢܐ ܠܒܐ ܕܐܒܗܐ ܥܠ
ܒܢܝܐ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܤܝܢ ܠܝܕܥܬܐ ܕܟܐܢܐ. ܘܢܛܝܒ
ܠܡܪܝܐ ܥܡܐ ܓܡܝܪܐ. 18 ܘܐܡܪ ܙܟܪܝܐ ܠܡܠܐܟܐ. ܐܝܟܢܐ
ܐܕܥ ܗܕܐ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܤܒܐ ܐܢܐ. ܘܐܢܬܬܝ ܤܓܝܐܬ ܒ
ܝܘܡܝܗ̇ ܗܝ. 19 ܘܥܢܐ ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܐ ܐܢܐ
ܓܒܪܐܝܠ ܕܩܐܡ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܘܐܫܬܠܚܬ ܕܐܡܠܠ
ܥܡܟ ܘܐܤܒܪܟ ܗܠܝܢ. 20 ܡܟܝܠ ܬܗܘܐ ܫܬܝܩ ܘܠܐ ܬܫܟܚ
ܠܡܡܠܠܘ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܝܡܢܬ
ܠܡܠܝ ܗܠܝܢ ܕܡܫܬܡܠܝܢ ܒܙܒܢܗܝܢ. 21 ܥܡܐ ܕܝܢ ܩܐܡ ܗܘܐ
ܘܡܤܟܐ ܠܙܟܪܝܐ ܘܬܡܗܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܘܚܪܗ ܕܒܗܝܟܠܐ.
22 ܟܕ ܢܦܩ ܕܝܢ ܙܟܪܝܐ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܕܢܡܠܠ ܥܡܗܘܢ.
ܘܐܤܬܟܠܘ ܕܚܙܘܐ ܚܙܐ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܗܘ ܡܪܡܙ ܪܡܙ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ. ܘܩܘܐ ܟܕ ܚܪܝܫ. 23 ܘܟܕ ܡܠܘ ܝܘܡܬܐ ܕܬܫܡܫܬܗ
ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ. 24 ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ. ܒܛܢܬ
ܐܠܝܫܒܥ ܐܢܬܬܗ. ܘܡܛܫܝܐ ܗܘܬ ܢܦܫܗ ܝܪܚܐ ܚܡܫܐ.
ܘܐܡܪܐ ܗܘܬ. 25 ܕܗܠܝܢ ܥܒܕ ܠܝ ܡܪܝܐ ܒܝܘܡܬܐ ܕܚܪ ܒܝ.

LUCÆ. CAP. I.

convertet ad Dominum Deum ipsorum. 17. Et ipse præcedet eum in Spiritu, & in virtute Elijah Prophetæ: ut convertat cor patrum ~~super~~ filios, & eos qui sunt contumaces, ad cognitionem rectorum: & præparabit Domino populum perfectum. 18. Et dixit Zacharjah ad Angelum, Quomodo noscam istud? Ego enim sum senex, & uxor mea provecta in diebus suis est. 19. Et respondit Angelus, & dixit ei, Ego sum Gabriel, qui adsto coram Deo, & missus sum ut loquar tecum, & nunciem tibi hæc. 20. Deinceps eris tacitus, neque poteris loqui usque in diem quo hæc fient, eò quòd non credidisti sermonibus meis, qui implebuntur tempore suo. 21. Populus autem stabat, & expectabat Zacharjah, & mirabantur de mora ejus quæ *fieret* in templo. 22. Quum egressus autem esset Zacharjah, non poterat loqui cum eis: & intellexerunt quòd visionem vidisset in templo. & ipse innuebat nutu eis, & mansit ~~quasi~~ mutus. 23. Et quum impleti essent dies ministerii ejus, ivit in domum suam. 24. Et factum est post dies eos in utero concepit Elischeba uxor ejus: & occultabat seipsam mensibus quinque, ac dicebat, 25. ~~Nempe hæc~~ fecit mihi Dominus in diebus quibus respexit me.

ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܙܟܪܝܐ . ܡܢ ܬܫܡܫܬܐ ܕܒܝܬ ܐܒܝܐ . ܘܐܢܬܬܗ
ܡܢ ܒܢܬܗ ܕܐܗܪܘܢ . ܫܡܗ ܗܘܐ ܐܠܝܫܒܥ . 6 ܙܕܝܩܝܢ ܕܝܢ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܐܠܗܐ . ܘܡܗܠܟܝܢ ܒܟܠܗܘܢ ܦ
ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܘܒܬܪܝܨܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܕܠܐ ܥܕܠܐ . 7 ܒܪܐ ܕܝܢ ܠܝܬ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ . ܡܛܠ ܕܐܠܝܫܒܥ ܥܩܪܬܐ ܗܘܬ . ܘܬܪܝܗܘܢ
ܩܫܝܫܝܢ ܒܝܘܡܬܗܘܢ ܗܘܘ :: 8 ܗܘܐ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܡܟܗܢ ܗܘܐ
ܒܛܟܣܐ ܕܬܫܡܫܬܗ ܩܕܡ ܐܠܗܐ . 9 ܒܥܝܕܐ ܕܟܗܢܘܬܐ :
ܡܛܝܗܝ ܕܢܣܝܡ ܒܣܡܐ . ܘܥܠ ܠܗܝܟܠܗ ܕܡܪܝܐ . 10 ܘܟܠܗ
ܟܢܫܐ ܕܥܡܐ . ܡܨܠܐ ܗܘܐ ܠܒܪ ܒܥܕܢܐ ܕܒܣܡܐ . 11 ܘܐܬܚܙܝ
ܠܗ ܠܙܟܪܝܐ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ . ܕܩܐܡ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܡܕܒܚܐ
ܕܒܣܡܐ . 12 ܘܐܫܬܓܫ ܙܟܪܝܐ ܟܕ ܚܙܝܗܝ . ܘܕܚܠܬܐ
ܢܦܠܬ ܥܠܘܗܝ . 13 ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟܐ . ܠܐ ܬܕܚܠ ܙܟܪܝܐ .
ܡܛܠ ܕܐܫܬܡܥܬ ܨܠܘܬܟ . ܘܐܢܬܬܟ ܐܠܝܫܒܥ ܬܐܠܕ
ܠܟ ܒܪܐ . ܘܬܩܪܐ ܫܡܗ ܝܘܚܢܢ . 14 ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܚܕܘܬܐ
ܘܪܘܙܐ . ܘܣܓܝܐܐ ܢܚܕܘܢ ܒܡܘܠܕܗ . 15 ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܪܒܐ
ܩܕܡ ܡܪܝܐ . ܚܡܪܐ ܘܫܟܪܐ ܠܐ ܢܫܬܐ . ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ
ܢܬܡܠܐ ܟܕ ܗܘ ܒܟܪܣܐ ܕܐܡܗ . 16 ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ

EVANGELIUM

cui nomen erat Zacharjah, ex ministerio familiæ Abiæ: & uxor ejus ex filiabus Aharon, cujus nomen erat Elischeva. 6. Ambo autem justi erant coram Deo, & incedentes in omnibus mandatis ejus, & in rectitudine Domini, sine reprehensione. 7. Filius autem non erat eis, propterea quòd Elischeva sterilis esset, & ambo provecti in diebus suis essent. 8. Factum est autem quum sacerdotio fungeretur in ordine ministerii sui coram Deo, 9. Secundùm consuetudinem sacerdotii, evenit ei ut poneret aromata. Et ingressus est in templum Domini. 10. Omnis autem congregatio populi orans erat foris tempore aromatum. 11. Et conspectus est Zacharjah angelus Domini stans à dextra altaris aromatum. 12. Et conturbatus est Zacharjah quum videret eum, & timor incidit super eum. 13. Et dixit ei Angelus, Ne timeas Zacharjah, quia exaudita est oratio tua, & uxor tua Elischevah pariet tibi filium, & vocabis nomen ejus Juchanan. 14. Eritque tibi gaudium & exsultatio: & multi gaudebunt de ejus nativitate. 15. Erit enim magnus coram Domino, & vinum & siceram non bibet: & Spiritu sancto implebitur adhuc existens in ventre matris suæ. 16. Et multos ex filiis Israel con-

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ
ܕܠܘܩܐ ܡܣܒܪܢܐ
ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܝܘܢܐܝܬ ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܪܒܬܐ ܀

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܐ ❖

1. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܨܒܘ ܕܢܟܬܒܘܢ ܬܫܥܝܬܐ ܕܣܘܥܪܢܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܚܢܢ ܡܦܣܝܢ ܒܗܘܢ܀ 2 ܐܝܟ ܕܐܫܠܡܘ ܠܢ
ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܩܘܕܡ ܗܘܘ ܚܙܝܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܡܠܬܐ܀
3. ܐܬܚܙܝ ܐܦ ܠܝ ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܝܬ ܒܚܦܝܛܘ ܠ
ܠܟܠܗܘܢ܀ ܕܟܠ ܡܕܡ ܒܛܟܣܗ ܐܟܬܘܒ ܠܟ ܢܨܝܚܐ
ܬܐܘܦܝܠܐ. 4 ܕܬܕܥ ܫܪܪܐ ܕܡܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܬܠܡܕܬ ܒܗܝܢ ❖
5. ܗܘܐ ܒܝܘܡܬܗ ܕܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ܀ ܟܗܢܐ ܚܕ

EVANGELIUM SANCTUM PRÆDICATIONIS
LUCAE EVANGELISTAE.
Qui loquutus est, & prædicavit Græcè in Alexandria magna.

CAPUT I.

Quoniam multi voluerunt scribere narrationes rerum gestarum illarum de quibus nos persuasi sumus, 2. Prout tradiderunt nobis ii qui à principio fuerunt spectatores & ministri ipsius sermonis: 3. Visum est etiam mihi, propterea quòd proximus fui accuratè omnibus, ut omnia ordine suo scriberem tibi, excellens Theophile: 4. Ut agnoscas veritatem sermonum eorum ~~in quibus~~ quæ edoctus fuisti. 5. Fuit in diebus Herodis Regis Jihuda sacerdos quidam

ܕܐܠܗܐ. 20 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܢܦܩܘ ܘܐܟܪܙܘ ܒܟܠ ܕܘܟܐ.
ܘܡܪܢ ܡܥܕܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܘܡܫܪܪ ܡܠܝܗܘܢ ܒܐܬܘܬܐ
ܕܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܪܩܘܣ ܀
ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܪܗܘܡܐܝܬ
ܒܪܗܘܡܐ ܀

EVANGELIUM

Del. 20. Illi verò egressi sunt, & prædicaverunt in omni loco: Dominusque auxilio erat eis, & confirmabat sermonem eorum per signa quæ faciebant.

Finitum est Evangelium sanctum prædicationis Marci: qui loquutus est ac prædicavit Latinè Romæ.

EVAN-

ܐܦܩ ܗܘܐ ܡܢܗ . 10 ܘܗܝ ܐܙܠܬ ܣܒܪܬ ܠܗܘܢ ܕܥܡܗ
ܗܘܘ ܕܐܒܝܠܝܢ ܗܘܘ ܘܒܟܝܢ . 11 ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܫܡܥܘ
ܕܐܡܪܝܢ ܕܚܝ ܘܐܬܚܙܝ ܠܗܝܢ : ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܐܢܝܢ . 12 ܒܬܪ
ܗܠܝܢ . ܐܬܚܙܝ ܠܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ ܒܕܡܘܬܐ ܐܚܪܬܐ . ܟܕ ܡܗ
ܠܟܝܢ ܘܐܙܠܝܢ ܠܩܪܝܬܐ . 13 ܘܗܢܘܢ ܐܙܠܘ ܐܡܪܘ ܠܫ
ܪܟܐ . ܐܦ ܠܐ ܠܗܢܘܢ ܗܝܡܢܘ ∴ 14 ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܐܬܚܙܝ
ܠܚܕܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟܝܢ : ܘܚܣܕ ܒܨܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ .
ܘܩܫܝܘܬ ܠܒܗܘܢ : ܕܠܐܝܠܝܢ ܕܚܙܐܘܗܝ ܕܩܡ ܠܐ ܗ
ܝܡܢܘ . 15 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܙܠܘ ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ . ܘܐܟܪܙܘ
ܣܒܪܬܝ ܒܟܠܗ ܒܪܝܬܐ . 16 ܐܝܢܐ ܕܡܗܝܡܢ ܘܥܡܕ ܚܝܐ .
ܘܐܝܢܐ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܡܬܚܝܒ . 17 ܐܬܘܬܐ ܕܝܢ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܗܠܝܢ ܢܩܦܢ . ܒܫܡܝ ܫܐܕܐ ܢܦܩܘܢ . ܘ
ܒܠܫܢܐ ܚܕܬܐ ܢܡܠܠܘܢ . 18 ܘܚܘܘܬܐ ܢܫܩܠܘܢ . ܘܐܢ
ܣܡܐ ܕܡܘܬܐ ܢܫܬܘܢ ܠܐ ܢܗܪ ܐܢܘܢ . ܘܐܝܕܝܗܘܢ ܢܣܝܡܘܢ
ܥܠ ܟܪܝܗܐ ܘܢܬܚܠܡܘܢ . 19 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܡܪܢ : ܡܢ ܒܬܪ
ܕܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܠܫܡܝܐ ܣܠܩ . ܘܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ

ejecerat. 10. Et illa profecta nunciavit iis qui cum ipso fuerant qui lugebant & flebant. 11. Et illi quum audirent quod dicerent *mulieres* quòd viveret & conspectus esset sibi, non crediderunt eis. 12. Post hæc conspectus est duobus ex ipsis in similitudine alia, quum ambularent, & irent in pagum. 13. Et illi abeuntes dixerunt reliquis: neque illis crediderunt. 14. Postremò autem conspectus est duodecim accumbentibus, & exprobravit parvitatem fidei eorum, & duritatem cordis eorum, quòd illis, qui vidissent ipsum quod surrexisset, non credidissent. 15. Et ait eis, Abite in mundum universum, & prædicate Evangelium *meum* inter omnes creaturas: 16. Is qui credidit, & baptizatur, servatur: & is qui non credidit, condemnatur. 17. Signa autem eos qui credunt, hæc sequentur: In nomine meo dæmonia ejicient, & linguis novis loquentur, 18. Et serpentes tollent, & si venenum mortis biberint, non molestum erit eis, & manus suas imponent super infirmos, ac sanabuntur. 19. Josua autem Dominus noster, postquam loquutus est cum eis, in cœlum ascendit, & sedit à dextera

ܩܦܠܐܘܢ ܝܘ

1 ܘܟܕ ܥܒܪܬ ܫܒܬܐ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ
ܕܝܥܩܘܒ ܘܫܠܘܡ. ܙܒܢ ܗܪܘܡܐ ܕܢܐܬܝܢ ܢܡܫܚܢܝܗܝ ܀
2 ܒܫܦܪܐ ܕܝܢ ܒܚܕ ܒܫܒܐ ܐܬܝ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܟܕ ܕܢܚ
ܫܡܫܐ. 3 ܘܐܡܪܢ ܗܘܝ ܒܢܦܫܗܝܢ ܡܢܘ ܕܝܢ ܢܥܓܠ ܠܢ
ܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. 4 ܘܚܪܝ ܚܙܝ ܕܡܥܓܠܐ ܗܝ
ܟܐܦܐ. ܪܒܐ ܗܘܬ ܓܝܪ ܛܒ. 5 ܘܥܠܝܢ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ.
ܘܚܙܝ ܠܥܠܝܡܐ ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܘܥܛܝܦ ܐܣܛܠܐ
ܚܘܪܬܐ. ܘܐܬܕܡܪ. 6 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܝܢ. ܠܐ ܬܕܚܠܢ.
ܠܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܝܢ ܗܘ ܕܐܙܕܩܦ. ܩܡ ܠܗ ܠܐ
ܗܘܐ ܬܢܢ. ܗܐ ܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ. 7 ܐܠܐ ܙܠܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܠܟܐܦܐ: ܕܗܐ ܩܕܡ ܠܟܘܢ
ܠܓܠܝܠܐ. ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܝܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ. 8 ܘܟܕ
ܫܡܥ: ܥܪܩ ܘܢܦܩ ܡܢ ܩܒܪܐ. ܐܚܝܕ ܗܘܐ ܠܗܝܢ
ܓܝܪ ܪܗܒܬܐ ܘܬܗܪܐ. ܘܠܐܢܫ ܡܕܡ ܠܐ ܐܡܪܝܢ. ܕܚܝܠܢ
ܗܘܝ ܓܝܪ ܀ 9 ܒܫܦܪܐ ܕܝܢ ܒܚܕ ܒܫܒܐ. ܩܡ ܘܐܬܚܙܝ
ܠܘܩܕܡ ܠܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ. ܗܝ ܕܫܒܥܐ ܫܐܕܝܢ

EVANGELIUM
CAPUT XVI.

1. Et quum transivisset sabbathum, Marjam Magdelaitha, & Marjam Jaakub, & Schalum emerant aromata ut venientes ungerent eum. 2. In aurora autem in prima die in sabbatho, venerunt ad locum sepulcri, quum oriretur sol. 3. Et dicebant apud seipsas, Quis verò devolvit nobis lapidem ab ostio loci sepulcri? 4. Et intuitæ viderunt quòd devolutus esset ille lapis: magnus enim erat valdè. 5. Et ingressæ sunt in locum sepulcri, ac viderunt adolescentem qui sedebat à dextera, & amictus erat stola candida: & absterritæ fuerunt. 6. Ipse verò dixit eis, Ne timeatis: Jeschua Natzrai quæritis qui crucifixus est: surrexit, non est hîc: ecce locus ubi positus erat. 7. Sed abite, dicite discipulis ejus & Cephæ quòd ecce præcedit vos in Galilæam: illic videbitis eum sicut dixit vobis. 8. Et quum audivissent, fugerunt, & egressæ sunt à sepulcro, apprehenderat enim eas stupor & tremor, & nemini quicquam dicebant: timebant enim. 9. In aurora autem, in primo die in sabbatho, surrexit, & conspectus est primùm Marjam Magdelaitha illi ex qua septem dæmonia eje-

ia / alena / ia / cobi
S / S / i Septimana
; / um / Zarenum
e
: / :
S / S
Hebdomadis / a / ia / alc

ܠܘܩܒܠܗ: ܕܗܟܢܐ ܩܥܐ ܘܫܠܡ. ܐܡܪ ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܢܐ ܓܒܪܐ
ܒܪܗ ܗܘܐ ܕܐܠܗܐ. 40 ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ ܢܫܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ
ܕܚܙܝܢ ܗܘܝ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ. ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ
ܙܥܘܪܐ ܘܕܝܘܣܐ. ܘܫܠܘܡ. 41 ܗܠܝܢ ܕܟܕ ܗܘܐ ܒܓܠܝܠܐ
ܢܩܝܦܢ ܗܘܝ ܠܗ ܘܡܫܡܫܢ ܠܗ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ
ܕܣܠܩ ܗܘܝ ܥܡܗ ܠܐܘܪܫܠܡ ܀ 42 ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ
ܕܥܪܘܒܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܩܕܡ ܫܒܬܐ: 43 ܐܬܐ ܝܘܣܦ ܗܘ ܕܡܢ
ܪܡܬܐ ܡܝܩܪܐ ܒܡܘܬܒܐ: ܐܝܢܐ ܕܐܦ ܗܘ ܡܣܟܐ ܗܘܐ
ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܐܡܪܚ ܘܥܠ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ:
ܘܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. 44 ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܬܡܗ ܕܐܦ
ܡܢ ܟܕܘ ܡܝܬ. ܘܩܪܐ ܠܩܢܛܪܘܢܐ. ܘܫܐܠܗ ܕܐܢ ܡܢ
ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܡܝܬ. 45 ܘܟܕ ܝܠܦ ܝܗܒ ܦܓܪܗ ܠܝܘܣܦ.
46 ܘܙܒܢ ܝܘܣܦ ܟܬܢܐ. ܘܐܚܬܗ ܘܟܪܟܗ ܒܗ. ܘܣܡܗ
ܒܩܒܪܐ ܕܢܩܝܪ ܗܘܐ ܒܫܘܥܐ. ܘܥܓܠ ܟܐܦܐ ܥܠ ܬܪܥܗ
ܕܩܒܪܐ. 47 ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܘܣܐ:
ܚܙܝ ܐܝܟܐ ܕܐܬܬܣܝܡ ܀

MARCI. CAP. XV.

juxta eum, quòd sic clamasset, & reddidisset *spiritum*, dixit, Verè iste homo Filius erat Dei.
40. Erant autem mulieres procul quæ spectabant, Marjam Magdelaitha, & Marjam mater Jaakub
parvi ac Jose, & Schalum.
41. Quæ quum esset in Galilæa, adhærebant ei, & ministrabant ei, & aliæ multæ quæ ascenderant cum eo in Urischelem.
42. Quumque esset serum Parasceves quæ est ante sabbathum,
43. Venit Joseph ille qui erat à Rametha, honorabilis senator, qui etiam ipse exspectabat regnum Dei: & confidentiam sumsit, ac ingressus est ad Pilatum, petiitque corpus Jeschua.
44. Pilatus autem miratus est si jam mortuus esset: & vocavit centurionem illum, ac interrogavit eum, num ante aliquod tempus mortuus esset.
45. Et quum didicisset, dedit corpus illius Josepho.
46. Et emit Joseph lineum pannum: & deposuit illum, ac involvit illum in eo, posuitque illum in sepulcro quod erat effossum in rupe, & devolvit lapidem super ostium sepulcri.
47. Marjam verò Magdelaitha & Marjam illa quæ erat Jose viderunt ubi positus esset.

ܕܐܡܪ: ܕܥܡ ܥܘܠܐ ܐܬܡܢܝ ❖ 29 ܘܐܦ ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܥܒܪܝܢ
ܗܘܘ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܘܡܢܝܕܝܢ ܪܫܝܗܘܢ ܘ
ܘܐܡܪܝܢ. ܐܘܝ ܫܪܐ ܗܝܟܠܐ ܘܒܢܐ ܠܗ ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. 30
ܦܨܐ ܢܦܫܟ ܘܚܘܬ ܡܢ ܙܩܝܦܐ. 31 ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܪܒܝ ܟܗܢܐ:
ܡܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܘܣܦܪܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܚܪܢܐ ܐܚܝܝ:
ܢܦܫܗ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܚܝܘ. 32 ܡܫܝܚܐ ܡܠܟܗ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܢܚܘܬ ܗܫܐ ܡܢ ܙܩܝܦܐ ܕܢܚܙܐ ܘܢܗܝܡܢ ܒܗ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܕܙܩܝܦܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ. ܡܚܣܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ❖ 33 ܘܟܕ
ܗܘܬ ܫܬ ܫܥܝܢ. ܗܘܐ ܚܫܘܟܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ: ܥܕܡܐ
ܠܬܫܥ ܫܥܝܢ. 34 ܘܒܬܫܥ ܫܥܝܢ: ܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܡܐ
ܘܐܡܪ. ܐܝܠ ܐܝܠ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ. ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܝ ܐܠܗܝ
ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ. 35 ܘܐܢܫܝܢ ܕܫܡܥܘ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ.
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐܠܝܐ ܩܪܐ. 36 ܘܪܗܛ ܕܝܢ ܚܕ ܘܡܠܐ ܐܣܦܘܓܐ
ܚܠܐ: ܘܐܣܪ ܒܩܢܝܐ ܠܡܫܩܝܘܬܗ. ܘܐܡܪܘ: ܫܒܘܩܘ ܢܚܙܐ
ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܠܡܚܬܘܬܗ. 37 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܩܥܐ ܒܩܠܐ
ܪܡܐ ܘܫܠܡ. 38 ܘܐܦ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܨܛܪܝ ܠܬܪܝܢ. ܡܢ ܠܥܠ
ܥܕܡܐ ܠܬܚܬ. 39 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܩܢܛܪܘܢܐ ܗܘ ܕܩܐܡ ܗܘܐ

quæ dicit, Cum iniquis reputatus eſt. 29. Sed & illi qui tranſibant, convitiabantur ei: & movebant ca-
pita ſua, ac dicebant, Vah qui ſolvis templum, & ædificas illud in tribus diebus. 30. Libera teipſum, &
deſcende de cruce. 31. Et ſic etiam principes ſacerdotum ridebant unus cum alio, & Legiſperiti, ac di-
cebant, Alios ſervavit ſeipſum non poteſt ſervare. 32. Chriſtus rex Iſrael deſcendat nunc de cruce, & vi-
debimus, ac credemus in eum. Quin & illi qui crucifixi erant cum eo, exprobrabant ei. 33. Quumque
eſſet hora ſexta, factæ ſunt tenebræ ſuper univerſam terram, uſque ad horam nonam. 34. Et hora nona
clamavit Jeſchua voce elata, & ait, Il, Il, Lemana Schevaktani: quod eſt, Deus meus, Deus meus, ad quid
deſeruiſti me? 35. Et quidam qui audierunt ex iis qui adſtabant, dicebant, Iliah vocavit. 36. Cucurrit
autem quidam, & implevit ſpongiam aceto, & alligavit arundini, ut potum præberet ei. Et dixerunt,
Sinite, videamus an veniat Iliah depoſiturus eum. 37. Ipſe verò Jeſchua clamavit
voce elata, & reddidit *ſpiritum*. 38. Et facies portæ templi fiſſa eſt in duo à ſummo uſque
ad imum. 39. Quum vidiſſet autem Centurio ille qui ſtabat
juxta

16 ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܕܝܢ ܐܘܒܠܘܗܝ ܠܓܘ ܕܪܬܐ ܕܐܝܬܝܗ
ܦܪܛܘܪܝܢ . ܘܩܪܘ ܠܟܠܗ ܐܣܦܝܪ . 17 ܘܐܠܒܫܘܗܝ
ܐܪܓܘܢܐ . ܘܓܕܠܘ ܘܣܡܘ ܠܗ ܟܠܝܠܐ ܕܟܘܒܐ . 18 ܘܫܪܝܘ
ܠܡܫܐܠ ܒܫܠܡܗ . ܫܠܡ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ . 19 ܘܡܚܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܪܫܗ ܒܩܢܝܐ . ܘܪܩܝܢ ܗܘܘ ܒܦܪܨܘܦܗ .
ܘܒܪܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܒܘܪܟܝܗܘܢ . ܘܣܓܕܝܢ ܠܗ . 20 ܘܟܕ
ܒܙܚܘ ܒܗ . ܐܫܠܚܘܗܝ ܐܪܓܘܢܐ . ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܢܚܬܘܗܝ
ܘܐܦܩܘܗܝ ܕܢܙܩܦܘܢܝܗܝ . 21 ܘܫܚܪܘ ܚܕ ܕܥܒܪ ܗܘܐ .
ܫܡܥܘܢ ܩܘܪܝܢܝܐ . ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ . ܐܒܘܗܝ ܕ
ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܘܕܪܘܦܘܣ . ܕܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ . 22 ܘ
ܐܝܬܝܘܗܝ ܠܓܓܘܠܬܐ . ܕܘܟܬܐ ܕܡܬܬܪܓܡܐ ܩܪܩܦܬܐ .
23 ܘܝܗܒܘ ܠܗ ܠܡܫܬܐ ܚܡܪܐ ܕܡܙܝܓ ܒܡܘܪܐ . ܘܗܘ
ܕܝܢ ܠܐ ܢܣܒ . 24 ܘܟܕ ܙܩܦܘܗܝ . ܦܠܓܘ ܢܚܬܘܗܝ ܘܐܪܡܝܘ
ܥܠܝܗܘܢ ܦܣܐ . ܡܢܘ ܡܢܐ ܢܣܒ . 25 ܐܝܬ ܗܘܬ ܕܝܢ ܬܠܬ
ܫܥܝܢ ܟܕ ܙܩܦܘܗܝ . 26 ܘܟܬܝܒܐ ܗܘܬ ܥܠܬܐ ܕܡܘܬܗ
ܒܟܬܒܐ . ܗܢܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ . 27 ܘܙܩܦܘ ܥܡܗ ܬܪܝܢ
ܓܝܣܐ . ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܗ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܗ . 28 ܘܫܠܡ ܟܬܒܐ

MARCI. CAP. XV.

16. Milites autem adduxerunt eum intra atrium quod erat prætorium, & vocaverunt univerſam cohortem. 17. Et induerunt eum purpura, & intortam impoſuerunt ei coronam ſpinarum. 18. Et cœperunt ſalutare eum, Pax *ſit* ô rex Judæorum. 19. Et percutiebant eum in capite ejus arundine, & exſpuebant in faciem ejus, & incurvabant ſe ſuper genua ſua, & adorabant eum. 20. Et quum illuſiſſent ei, ſpoliârunt eum purpurâ, & induerunt eum veſtimentis ſuis, & duxerunt eum ut crucifigerent eum. 21. Et adegerunt quemdam qui tranſibat, Sehemeun Kurinaienſem, qui veniebat ex agro, patrem Aleſandri & Ruſi, ut ferret crucem ejus. 22. Et adduxerunt eum in Gagultha locum, qui interpretatur Cranium. 23. Et dederunt ei ad bibendum vinum in quo erat mixta myrrha: ipſe verò non accepit. 24. Et quum crucifigerent eum, diſpertiverunt veſtimenta ejus, & projecerunt ſuper ea ſortem, quis quid acciperet. 25. Erat autē hora tertia quū crucifigerent eū. 26. Et ſcripta erat cauſa mortis ejus in ſcripto, HIC EST REX JUDÆORUM. 27. Et crucifixerūt duos latrones, unū à dextera ej9, & unū à ſiniſtra ej9. 28. Ac impleta eſt ſcriptura

ܫܐܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ. ܚܙܝ ܟܡܐ
ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܝܟ. 5 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܦܬܓܡܐ ܠܐ ܝܗܒ
ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪ ܦܝܠܛܘܣ. 6 ܡܥܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܟܠ ܥܐܕܐ.
ܠܡܫܪܐ ܠܗܘܢ ܐܣܝܪܐ ܚܕ ܐܝܢܐ ܕܫܐܠܝܢ. 7 ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕ
ܕܡܬܩܪܐ ܒܪ ܐܒܐ. ܕܐܣܝܪ ܗܘܐ ܥܡ ܥܒܕܝ ܐܣܛܣܝܣ.
ܗܠܝܢ ܕܩܛܠܐ ܒܐܣܛܣܝܣ ܥܒܕܘ. 8 ܘܩܥܐ ܥܡܐ. ܘܫܪܝܘ
ܠܡܫܐܠ ܐܝܟ ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܥܒܕ ܠܗܘܢ. 9 ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܥܢܐ ܘܐܡܪ. ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
10 ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܦܝܠܛܘܣ ܕܡܢ ܚܣܡܐ ܐܫܠܡܘܗܝ
ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ. 11 ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܦܝܣܘ ܠܟܢ̈ܫܐ.
ܕܠܒܪ ܐܒܐ ܢܫܪܐ ܠܗܘܢ. 12 ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܥܒܕ ܠܗܢܐ ܕܩܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ
ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. 13 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܬܘܒ ܩܥܘ ܙܩܘܦܝܗܝ.
14 ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܕܒܝܫܬܐ ܥܒܕ.
ܘܗܢܘܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܙܩܘܦܝܗܝ. 15 ܦܝܠܛܘܣ
ܕܝܢ ܨܒܐ ܕܢܥܒܕ ܨܒܝܢܐ ܕܟܢ̈ܫܐ. ܘܫܪܐ ܠܗܘܢ ܠܒܪ
ܐܒܐ. ܘܐܫܠܡ ܠܗܘܢ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܢܓܝܕ ܕܢܙܕܩܦ.

interrogavit eum, & dixit ei, Non reddis tu responsum? Vide quàm multa testificentur contra te. 5. Ipse verò Jeschua aliquod responsum non dedit, ita ut miraretur Pilatus. 6. Solitus erat autem omni festo solvere illis vinctum unum quem postularent. 7. Et erat quidam qui vocabatur Bar-Abba, qui vinctus erat cum seditiosis illis qui cædem in seditione perpetraverant. 8. Et clamaverunt populus, & cœperunt petere sicut solitus erat facere eis. 9. Ipse verò Pilatus respondit, & dixit, Vultis dimittam vobis regem Judæorum? 10. Noverat enim Pilatus quòd ex invidia tradidissent eum principes sacerdotum. 11. Principes verò sacerdotum amplius solicitaverunt turbas petere Bar-Abbam solveret eis. 12. Ipse autem Pilatus dixit eis, Quid igitur vultis ut faciam ei quem vocatis regem Judæorum? 13. Ipsi verò rursus clamaverunt, Crucifige eum. 14. Ipse verò Pilatus dixit eis, Quid enim quod malum fit, fecit? Et illi amplius clamabant, Crucifige eum. 15. Pilatus verò voluit facere voluntatem turbarum, & solvit eis Bar-Abbam, & tradidit eis Jeschua flagellatum ut crucifigeretur.

69. ܘܚܙܬܗ ܬܘܒ ܥܠܝܡܬܐ ܗܝ. ܘܫܪܝܬ ܠܡܐܡܪ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܩܝܡܝܢ. ܕܐܦ ܗܢܐ ܡܢܗܘܢ ܗܘ. 70 ܗܘ ܕܝܢ ܬܘܒ ܟܦܪ. ܘܒܬܪ
ܩܠܝܠ ܬܘܒ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܟܐܦܐ.
ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ. ܐܦ ܓܝܪ ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ ܘܡܡܠܠܟ
ܕܡܐ. 71 ܗܘ ܕܝܢ ܫܪܝ ܗܘܐ ܡܚܪܡ ܘܡܝܡܐ. ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ
ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. 72 ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܩܪܐ
ܬܪܢܓܘܠܐ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ. ܘܐܬܕܟܪ ܫܡܥܘܢ ܡܠܬܐ ܕܝܫܘܥ
ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ. ܕܥܕܠܐ ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܘܠܐ ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܬܠܬ
ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ. ܘܫܪܝ ܠܡܒܟܐ. ✠ ✠ ✠

✠ ܩܦܠܐܘܢ ܛܘ ✠

1. ܘܡܚܕܐ ܒܨܦܪܐ ܡܠܟܐ ܥܒܕܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܥܡ
ܩܫܝܫܐ ܘܥܡ ܣܦܪܐ ܘܥܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܐܣܪܘܗܝ ܠܝܫܘܥ
ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܘܐܫܠܡܘܗܝ ܠܦܝܠܛܘܣ ܗܓܡܘܢܐ. 2
ܘܫܐܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ
ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܐܡܪܬ. 3 ܘܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܩܪܨܘܗܝ
ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܒܣܓܝܐܬܐ. 4 ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܬܘܒ

69. Et vidit eum rursus puella illa, & cœpit dicere illis qui adstabant, quòd etiam iste ex ipsis esset.
70. Ipse verò rursum negavit. Et post paululum ii qui adstabant dixerunt Cephæ: Verè ex ipsis es: es enim quoque Galilæus, & sermo tuus est similis. 71. Ipse autem incipiebat exsecrari & jurare: Non novi ego hominem hunc quem vos dicitis. 72. Et eadem hora cantavit gallus secunda vice, & recordatus est Schemeun sermonis Jeschua quem dixerat ei: nempe, Antequam cantet gallus duabus vicibus, tribus negabis me. Et incepit flere.

CAPUT XV.

1. Et statim manè inierunt consilium principes sacerdotum, cum senioribus ac Legisperitis, & cum tota congregatione: & vinxerunt Jeschua, & adduxerunt eum ac tradiderunt eum Pilato præsidi. 2. Et interrogavit eum Pilatus: Túne es rex Judæorum? Ipse verò respondit ac dixit ei, Tu dixisti. 3. Et accusabant eum principes sacerdotum in multis. 4. Ipse autem Pilatus rursus

ܝܘܡܝܢ ܒܢܐ ܐܢܐ ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܒܐܝܕܝܐ ܥܒܝܕܐ. 59 ܘܐܦܠܐ ܗܟܢܐ
ܫܘܝܐ ܗܘܬ ܣܗܕܘܬܗܘܢ. 60 ܘܩܡ ܪܒ ܟܗܢܐ ܒܡܨܥܬܐ.
ܘܫܐܠܗ ܠܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ. ܡܢܐ
ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܝܟ ܗܠܝܢ. 61 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܬܝܩ ܗܘܐ.
ܘܡܕܡ ܠܐ ܦܢܝ ܠܗ. ܘܬܘܒ ܫܐܠܗ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ
ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܡܒܪܟܐ. 62 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ
ܐܢܐ ܐܢܐ. ܘܬܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ.
ܘܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܝ ܫܡܝܐ. 63 ܪܒ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܨܪܐ ܟܘܬܝܢܗ
ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܡܬܒܥܝܢ ܠܢ ܠܡܢ ܣܗܕܐ. 64 ܗܐ ܡܢ ܦܘܡܗ
ܫܡܥܬܘܢ ܓܘܕܦܐ. ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܟܠܗܘܢ ܕܢܘ ܕܚܝܒ ܗܘ ܡܘܬܐ. 65 ܘܫܪܝܘ ܐܢܫܝܢ ܪܩܝܢ
ܒܦܪܨܘܦܗ. ܘܡܚܦܝܢ ܐܦܘܗܝ ܘܡܩܦܚܝܢ ܠܗ. ܘܐܡܪܝܢ
ܐܬܢܒܐ. ܘܕܚܫܐ ܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܦܟܘܗܝ. 66 ܘܟܕ
ܫܡܥܘܢ ܠܬܚܬ ܒܕܪܬܐ. ܐܬܬ ܚܕܐ ܥܠܝܡܬܐ ܕܪܒ ܟܗܢܐ 67
ܚܙܬܗ ܕܫܚܢ. ܘܚܪܬ ܒܗ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܘܐܦ ܐܢܬ
ܥܡ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܗܘܝܬ. 68 ܗܘ ܕܝܢ ܟܦܪ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܝܕܥ
ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪܐ ܐܢܬܝ. ܘܢܦܩ ܠܒܪ ܠܐܣܛܘܐ ܘܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ.

EVANGELIUM

diebus ædificaturus sum aliud quod non erit factum manibus. 59. Neque etiam sic par erat testimonium eorum. 60. Et surrexit princeps Sacerdotum in medium, & interrogavit Jeschua ac dixit, Non reddis tu responsum? Quid testantur contra te isti? 61. Ipse verò Jeschua tacebat, & nihil respondebat ei. Et rursus interrogavit eum princeps Sacerdotum, ac dixit, Es tu Christus filius illius Benedicti? 62. Ipse autem Jeschua dixit ei, Ego sum: & videbitis filium hominis sedentem à dextera virtutis *Dei*, & venientem in nubibus cœli. 63. Princeps verò Sacerdotum laceravit tunicam suam, & dixit, Quid deinceps nobis necessarii sunt testes? 64. Ecce, ex ore ejus audivistis blasphemiam. Quid videtur vobis? Illi verò omnes judicaverunt quod reus esset mortis. 65. Et cœperunt quidam exspuere in faciem ejus: & obtegebant vultum ejus, & percutiebant eum: dicebantque, Vaticinare. Et ministri cædebant eum super maxillas ejus. 66. Et quum Schemeon *esset* inferius in atrio, venit una puella principis Sacerdotum: 67. Vidit eum quòd calefaceret se, & intuita est eum, & dixit ei, Tu quoque cum Jeschua eras Natzaræo. 68. Ipse verò negavit, & dixit, Non novi quid tu dicas. Et exivit foras ad vestibulum: & cantavit gallus.

69. Et

ܣܦܣܪܐ ܘܡܚܝܗܝ ܠܥܒܕܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ ܘܫܩܠܗ ܐܕܢܗ.
48 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܓܝܣܐ
ܢܦܩܬܘܢ ܥܠܝ ܒܣܝܦܐ ܘܒܚܘܛܪܐ ܕܬܐܚܕܘܢܢܝ. 49 ܟܠܝܘܡ
ܠܘܬܟܘܢ ܗܘܝܬ ܟܕ ܡܠܦ ܐܢܐ ܒܗܝܟܠܐ ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢܢܝ. ܐܠܐ
ܕܢܫܬܠܡܘܢ ܟܬܒܐ ܗܘܬ ܗܕܐ. 50 ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܘܗܝ ܬ
ܠܡܝܕܘܗܝ ܘܥܪܩܘ. 51 ܘܥܠܝܡܐ ܚܕ ܐܬܐ ܗܘܐ ܒܬܪܗ:
ܘܥܛܐܦ ܗܘܐ ܣܕܘܢܐ ܥܪܛܠܝ. ܘܐܚܕܘܗܝ. 52 ܗܘ ܕܝܢ
ܫܒܩ ܣܕܘܢܐ ܘܥܪܩ ܥܪܛܠܝ. 53 ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܝܫܘܥ
ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ. 54 ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܐܬܐ
ܗܘܐ ܒܬܪܗ: ܥܕܡܐ ܠܓܘ ܕܪܬܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܝܬܒ ܗܘܐ
ܥܡ ܡܫܡܫܢܐ ܘܫܚܢ ܠܘܩܒܠ ܢܘܪܐ. 55 ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ
ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܗܘܢ: ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܝܫܘܥ ܣܗܕܘܬܐ ܕ
ܢܡܝܬܘܢܝܘܗܝ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ: 56 ܟܕ ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܡܣܗܕܝܢ
ܥܠܘܗܝ: ܠܐ ܫܘܝܢ ܗܘܝ ܣܗܕܘܬܗܘܢ. 57 ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ
ܩܡܘ ܥܠܘܗܝ ܣܗܕܐ ܕܫܘܩܪܐ ܘܐܡܪܘ. 58 ܕܚܢܢ ܫܡܥܢܝܗܝ
ܕܐܡܪ. ܕܐܢܐ ܫܪܐ ܐܢܐ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ ܕܥܒܝܕ ܒܐܝܕܝܐ: ܘܠܬܠܬܐ

MARCI. CAP. XIV.

gladium, & percussit servum principis Sacerdotum, & abstulit auriculam ejus. 48. Ipse autem Jeschua respondit, & dixit illis. Sicut contra grassatorem egressi estis contra me cum gladiis & fustibus, ut apprehenderetis me. 49. Quotidiè apud vos fui quum docerem in templo, & non apprehendistis me. Sed ut complerentur Scripturæ, factum est hoc. 50. Tunc deseruerunt eum discipuli ejus, & fugerunt. 51. Et adolescens quidam veniebat post eum, & amictus erat sindone nudus. Et apprehenderunt eum. 52. Ipse verò reliquit sindonem, & effugit nudus. 53. Et adduxerunt eum ad Kajapham principem Sacerdotum: & congregati sunt ad eum omnes principes Sacerdotum, & Legisperiti & Seniores. 54. Schemeon autem è longinquo veniebat post eum, usque in medium atrii principis Sacerdotum, & sedebat cum ministris, & calefaciebat se è regione ignis. 55. Principes autem Sacerdotū, & tota congregatio eorū, quærebant contra Jeschua testimonium ut morti traderent eū: & non invenerunt. 56. Quū enim multi testarentur contra eū, nō erant paria testimonia eorū. 57. Quidam autem surrexerunt contra eū testes mendaces, & dixerunt. 58. Nos audivimus eū quòd dixerit, Ego dissoluturus sum templū hoc quod est factū manibus, & in tribus

ܐܥܒܪ ܡܢܝ ܟܣܐ ܗܢܐ. ܐܠܐ ܠܐ ܨܒܝܢܝ ܢܗܘܐ ܐܠܐ ܕܝܠܟ. 37
ܘܐܬܐ ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܟܐܦܐ. ܫܡܥܘܢ
ܕܡܟ ܐܢܬ. ܠܐ ܐܫܟܚܬ ܚܕܐ ܫܥܐ ܠܡܬܬܥܝܪܘ. 38 ܐܬܬܥܝܪܘ
ܘܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ. ܪܘܚܐ ܨܒܝܐ ܘܡܛܝܒܐ. ܐܠܐ
ܦܓܪܐ ܟܪܝܗ. 39 ܘܐܙܠ ܬܘܒ ܨܠܝ ܘܗܝ ܡܠܬܐ ܐܡܪ. 40
ܘܗܦܟ ܬܘܒ ܐܬܐ ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ܡܛܠ ܕܥܝܢܝܗܘܢ
ܝܩܝܪܢ ܗܘܝ. ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܗ. 41 ܘܐܬܐ
ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܟܘ ܡܕܡ ܕܦܐܫ ܘܐܬܬܢܝܚܘ.
ܡܛܬ ܠܗ ܫܘܠܡܐ ܘܐܬܬ ܫܥܬܐ. ܘܗܐ ܡܫܬܠܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܕܚܛܝܐ. 42 ܩܘܡܘ ܢܐܙܠ. ܗܐ ܡܛܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ
ܠܝ. 43 ܘܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ: ܐܬܐ ܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܚܕ ܡܢ
ܬܪܥܣܪ: ܘܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܥܡ ܣܦܣܪܐ ܘܚܘܛܪܐ. ܡܢ ܠܘܬ
ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ. 44 ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܬܐ
ܡܫܠܡܢܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܗܘܐ ܘܐܡܪ. ܗܘ ܕܢܫܩ ܐܢܐ ܗܘܝܘ.
ܐܚܘܕܘܗܝ ܒܙܗܝܪܘܬ ܘܐܘܒܠܘܗܝ. 45 ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܩܪܒ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ ܪܒܝ ܘܢܫܩܗ. 46 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܪܡܝܘ ܐܝܕܝܗܘܢ
ܥܠܘܗܝ ܘܐܚܕܘܗܝ. 47 ܚܕ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܥܡܗ

transire fac à me poculum hoc: non voluntas mea *fiat*, sed tua. 37. Et veniens invenit eos dormientes: & ait Cephæ, Schemeon dormis? Non potuisti una hora vigilare? 38. Vigilate & orate ut non intretis in tentationem: spiritus voluntarius & promtus est, sed corpus infirmum. 39. Et abiens rursus, oravit, & eundem sermonem dixit. 40. Et reversus est rursum: veniens invenit eos dormientes, quia oculi eorum gravati erant, neque sciebant quid dicerent ei. 41. Et venit tertia vice, & dixit eis: Dormite quod superest, & requiescite: appropinquat finis, & venit hora: ecce traditur Filius hominis in manus peccatorum. 42. Surgite, abeamus: ecce, appropinquat is qui prodit me. 43. Et dum ipse loqueretur, venit Jhuda Secarjutha, unus ex duodecim, & populus multus cum gladiis & fustibus à principibus Sacerdotum & Legisperitis & senioribus. 44. Et dedit eis signum proditor ille qui prodebat, ac dixit: Ille quem osculor, is est: apprehendite eum circumspectè, & abducite eum. 45. Et eadem hora accessit & dixit ei: Domine mi, Domine mi, & osculatus est eum. 46. Illi verò injecerunt in eum manus, & apprehenderunt eum. 47. Unus autem ex illis qui adstabant, extendit

gla-

ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܬܘܒ ܠܐ ܐܫܬܐ ܡܢ ܝܠܕܐ ܕܓܦܬܐ ܥܕܡܐ
ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܒܗ ܐܫܬܝܘܗܝ ܚܕܬܐ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ.
26 ܘܫܒܚܘ ܘܢܦܩܘ ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ. 27 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܕܟܠܟܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ ܒܝ ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܐܡܚܐ
ܠܪܥܝܐ ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܐܡܪܘܗܝ. 28 ܐܠܐ ܡܐ ܕܩܡܬ ܩܕܡ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ. 29 ܐܡܪ ܠܗ ܟܐܦܐ ܐܢ ܟܠܗܘܢ ܢܬܟܫܠܘܢ
ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܐ. 30 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܐܢܬ ܝܘܡܢܐ
ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ. ܩܕܡ ܕܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ. ܬܠܬ
ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ. 31 ܗܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܕܐܢ ܢܗܘܐ ܠܝ
ܠܡܡܬ ܥܡܟ. ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ ܡܪܝ. ܘܐܟܘܬܗ ܐܦ ܟܠܗܘܢ
ܬܠܡܝܕܐ ܐܡܪܘ. 32 ܘܐܬܘ ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܕܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܓܕܣܡܢ.
ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܬܒܘ ܗܪܟܐ ܥܕ ܡܨܠܐ ܐܢܐ. 33
ܘܕܒܪ ܥܡܗ ܠܟܐܦܐ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ. ܘܫܪܝ
ܠܡܬܡܗܘ ܘܠܡܬܥܩܘ. 34 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܪܝܐ ܗܝ ܠܗ
ܠܢܦܫܝ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ. ܩܘܘ ܠܝ ܗܪܟܐ ܘܐܬܬܥܝܪܘ. 35
ܘܩܪܒ ܩܠܝܠ ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܡܨܠܐ ܗܘܐ ܕܐܢ ܡܫܟܚܐ
ܬܥܒܪ ܡܢܗ ܫܥܬܐ. 36 ܘܐܡܪ ܐܒܐ ܐܒܝ ܟܠ ܡܕܡ ܡܫܟܚ ܐܢܬ.

MARCI CAP. XIV.

dico vobis, quod rursus non bibam ex producto vitis usque ad diem illum, in quo bibam ipsum de novo in regno Dei. 26. Et laudes dixerunt, ac egressi sunt in montem Olivarum. 27. Et ait eis Jesus, Vos omnes offendemini in me hac nocte, scriptum est enim, Percutiam pastorem, & dispergentur oves ejus. 28. Sed quum surrexero, præcedam vos in Galilæam. 29. Dixit ei Cipha, Si omnes offensi fuerint, at non ego. 30. Dixit ei Jesus, Amen dico tibi, quod tu hodie in nocte hac, antequam cantet gallus, duabus vicibus, tribus negabis me. 31. Ille autem amplius dicebat, Si fuerit mihi moriendum tecum, non negabo te, Domine mi. Et sicut ipse, etiam omnes discipuli dixerunt. 32. Et venerunt in locum qui vocatur Gethsemane, & dixit discipulis suis, Sedete hic donec ego orem. 33. Et accepit secum Cipha & Jaakob & Johannem, & cœpit mœstus esse & affici tristitia. 34. Et dixit eis, Tristis est anima mea usque ad mortem, Exspectate me hic, & vigilate. 35. Et accessit paululum, & procidit in terram, & orabat, ut, si posset, transiret à se hora illa. 36. Et dixit, Pater, mi Pater, omnia potes tu,

ܡܫܩܠ ܡܝܐ. ܙܠܘ ܒܬܪܗ ܀ 14 ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ ܐܡܪܘ ܠܡܪܐ
ܒܝܬܐ. ܕܪܒܢ ܐܡܪ: ܐܝܟܘ ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ ܐܝܟܐ ܕܐܟܘܠ ܥܡ
ܬܠܡܝܕܝ ܦܨܚܐ. 15 ܘܗܐ ܗܘ ܡܚܘܐ ܠܟܘܢ ܥܠܝܬܐ ܪܒܬܐ
ܕܡܫܘܝܐ ܘܡܛܝܒܐ: ܬܡܢ ܛܝܒܘ ܠܢ. 16 ܘܢܦܩܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܐܬܘ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܫܟܚܘ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܛܝܒܘ
ܦܨܚܐ. 17 ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ: ܐܬܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪܬܗ. 18 ܘܟܕ
ܣܡܝܟܝܢ ܘܠܥܣܝܢ ܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:
ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܕܐܟܠ ܥܡܝ ܗܘ ܢܫܠܡܢܝ. 19 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܪܝܘ
ܠܡܬܟܪܝܘ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܚܕ ܚܕ. ܠܡܐ ܐܢܐ: 20 ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪܬܝܢ ܕܨܒܥ ܥܡܝ ܒܦܝܠܣܐ. 21 ܘܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠܘܗܝ. ܘܝ ܕܝܢ ܠܓܒܪܐ ܗܘ
ܕܒܐܝܕܗ ܡܫܬܠܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ
ܗܘ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܠܕ. 22 ܘܟܕ ܗܢܘܢ ܠܥܣܝܢ: ܢܣܒ ܝܫܘܥ
ܠܚܡܐ: ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܣܒܘ.
ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܝ. 23 ܘܢܣܒ ܟܣܐ ܘܐܘܕܝ ܘܒܪܟ
ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܘܐܫܬܝܘ ܡܢܗ ܟܠܗܘܢ. 24 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܗܢܘ ܕܡܝ ܕܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ: ܕܚܠܦ ܣܓܝܐܐ ܡܬܐܫܕ. 25 ܐܡܝܢ

EVANGELIUM

vas aquæ. Abite post eum. 14. Et quo ingressus fuerit, dicite domino domus, Dominus noster dicit, Ubi
est domus convivii ubi comedam cum discipulis meis Pascha? 15. Et ecce, indicabit vobis cœnaculum
magnum quod stratum est, & paratum: ibi præparate nobis. 16. Et egressi sunt discipuli ejus, & vene-
runt in civitatem, & invenerunt sicut dixerat eis, & paraverunt Pascha. 17. Et quum esset serum, venit
cum duodecim suis. 18. Quumque accumberent, & ederent, ait Jesus, Amen dico vobis, quod unus
qui comedit mecum, ipse proditurus est me. 19. Ipsi verò cœperunt tristitia affici, & dixerunt ei quisque
sigillatim, Nunquid ego? 20. Ipse autem dixit eis, Unus ex duodecim qui intingit mecum in catino.
21. Et Filius hominis abit, sicut scriptum est de eo: væ autem homini illi per cujus manum proditur Fili-
us hominis, tolerabilius fuisset illi homini si non fuisset natus. 22. Et quum ipsi ederent, accepit Je-
sus panem, & benedixit, ac fregit, ac dedit eis, dixitque eis, Accipite: hoc est corpus meum. 23. Et
accepit poculum, & gratias egit, ac benedixit, ac dedit eis. Et biberunt ex eo omnes. 24. Et
dixit eis, Hic est sanguis meus Testamenti novi, qui pro multis effunditur. 25. Amen
di-

MARCI, CAP. XIV.

enim vendi plus quàm trecentis denariis, & dari pauperibus, Et irascebantur adversus eam. 6. Ipse autem Jeschua dixit, Sinite eam: cur molesti estis ei? Opus bonum operata est erga me. 7. Omni tempore enim pauperes sunt vobis vobiscum, & quando vultis, potestis benefacere eis: ego autem non omni tempore sum vobiscum. 8. Id quod erat huic, operata est. Et antevertit, adeò ut ad sepulturam aromate condiret corpus meum. 9. Et ammin dico vobis, quòd ubicunque prædicabitur Evangelium meum hoc in universo mundo, id quoque quod operata est hæc, dicetur in memoriam ipsius. 10. Jehuda autem Secarjutha, unus ex duodecim, venit ad principes sacerdotum, ut proderet eis Jeschuæ. 11. Illi verò quum audivissent gavisi sunt, & polliciti sunt argentum quod daturi essent ei, & quærebat sibi opportunitatem ut proderet eum. 12. Et die primo Azymorum in quo immolant Judæi Pascha, dicunt ei discipuli ejus, Ubi vis ut abeuntes præparemus tibi ad comedendum Pascha? 13. Et misit duos è discipulis suis, & dixit eis, Abite in civitatem: & ecce, occurret vobis homo qui bajulat

ܠܡܓܪܝ. ܘܫܒܩ ܒܝܬܗ ܘܝܗܒ ܠܥܒܕܘܗܝ ܫܘܠܛܢܐ
ܘܠܐܢܫ ܐܢܫ ܥܒܕܗ. ܘܠܬܪܥܐ ܦܩܕ ܕܢܗܘܐ ܥܝܪ. 35 ܐܬܬܥܝܪܘ
ܗܟܝܠ. ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܡܬܝ ܐܬܐ ܡܪܗ ܕܒܝܬܐ. ܒܪܡܫܐ
ܐܘ ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ. ܐܘ ܒܩܪܝܐ ܬܪܢܓܠܐ ܐܘ ܒܨܦܪܐ. 36
ܕܠܡܐ ܢܐܬܐ ܡܢ ܫܠܝܐ ܘܢܫܟܚܟܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ ܐܢܬܘܢ.
37 ܡܕܡ ܕܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܠܟܘܢ ܗܘ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܗܘܘ ܠܟܘܢ ܥܝܪܝܢ ::

ܩܦܠܐܘܢ ܝܕ

1 ܒܬܪ ܕܝܢ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ ܗܘܐ ܗܘܐ ܦܨܚܐ ܕܦܛܝܪܐ.
ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܐܝܟܢܐ ܒܢܟܠܐ ܢܐܚܕܘܢܗܝ
ܘܢܩܛܠܘܢܗܝ. 2 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܒܥܐܕܐ. ܕܠܡܐ
ܢܗܘܐ ܫܓܘܫܝܐ ܒܥܡܐ. 3 ܘܟܕ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒ
ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܓܪܒܐ. ܟܕ ܣܡܝܟ. ܐܬܬ
ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܥܡܗ ܫܛܝܦܐ ܕܒܣܡܐ ܕܢܪܕܝܢ ܪܫܝܐ ܣܓܝ
ܕܡܝܐ. ܘܦܬܚܬܗ ܘܐܫܦܥܬܗ ܥܠ ܪܫܗ ܕܝܫܘܥ. 4 ܐܝܬ
ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ ܕܐܬܒܐܫ ܠܗܘܢ ܒܢܦܫܗܘܢ
ܘܐܡܪܘ. ܠܡܢܐ ܗܘܐ ܐܒܕܢܐ ܗܢܐ ܕܒܣܡܐ. 5 ܡܫܟܚ ܗܘܐ

EVANGELIUM

qui peregrè profectus, & reliquit domum suam, deditque potestatem servis, & unicuique opus suum, & janitori præcepit ut esset vigilans. 35. Vigilate igitur, quia ignoratis quando venit Dominus domus, sero, an medio noctis, an in gallicinio, an manè. 36. Ne veniat repentè, & inveniat vos dormientes. 37. Id autem quod vobis dico, omnibus vobis dico, Estote vigilantes.

CAPUT XIV.

1. Post duos autem dies futurum erat Pescha azymorum: & quærebant principes Sacerdotum & Legisperiti quomodo dolo prehenderent eum & occiderent eum. 2. Ac dicebant, Non in festo die, ne tumultus fit in populo. 3. Et quum ipse esset in Beth-Ania, in domo Schemeun Leprosi, quum accumberet, venit ad eum mulier: super quam erat alabastrum unguenti nardi præstantis, magni pretii, & illa aperuit ipsum, & effudit ipsum super caput Jeschua. 4. Erant autem quidam ex discipulis quibus displicuit apud sese: ac dixerunt, Ad quid facta est perditio hujus unguenti? 5. Poterat enim

ܘܢܒܝܐ ܕܓܠܘܬܐ. ܘܢܬܠܘܢ ܐܬܘܬܐ ܘܬܕܡܪܬܐ. ܘܢܛܥܘܢ
ܐܢ ܡܫܟܚܝܢ ܐܦ ܠܓܒܝܐ. 23 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܙܕܗܪܘ. ܗܐ
ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܟܠ ܡܕܡ. 24 ܒܝܘܡܬܐ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܡܢ
ܒܬܪ ܐܘܠܨܢܐ ܗܘ. ܫܡܫܐ ܢܚܫܟ. ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܬܠ ܢܘܗܪܗ.
25 ܘܟܘܟܒܐ ܢܦܠܘܢ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܚܝܠܬܐ ܕܫܡܝܐ ܢܬܬܙܝܥܘܢ.
26 ܘܗܝܕܝܢ ܢܚܙܘܢܝܗܝ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܒܥܢܢܐ. ܥܡ
ܚܝܠܐ ܪܒܐ ܘܥܡ ܬܫܒܘܚܬܐ. 27 ܘܗܝܕܝܢ ܢܫܕܪ ܡܠܐܟܘܗܝ.
ܘܢܟܢܫ ܠܓܒܝܘܗܝ ܡܢ ܐܪܒܥܬܗܘܢ ܪܘܚܐ. ܡܢ ܪܝܫܗ
ܕܐܪܥܐ ܘܥܕܡܐ ܠܪܝܫܗ ܕܫܡܝܐ. 28 ܡܢ ܬܐܬܐ ܕܝܢ ܝܠܦܘ ܦܠܐܬܐ.
ܕܡܐ ܕܪܟܝܟܝܢ ܣܘܟܝܗ ܘܦܪܥܝܢ ܛܪܦܝܗ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܛܐ
ܩܝܛܐ. 29 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܗܠܝܢ ܕܗܘܝܢ.
ܕܥܘ ܕܩܪܝܒܐ ܗܝ ܥܠ ܬܪܥܐ. 30 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
ܕܠܐ ܬܥܒܪ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. ܥܕܡܐ ܕܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ.
31 ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ. ܘܡܠܝ ܠܐ ܢܥܒܪܢ. 32 ܥܠ ܝܘܡܐ
ܕܝܢ ܗܘ ܘܥܠ ܫܥܬܐ ܗܝ. ܐܢܫ ܠܐ ܝܕܥ. ܐܦܠܐ ܡܠܐܟܐ
ܕܫܡܝܐ. ܘܠܐ ܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ. 33 ܚܙܘ ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܨܠܘ.
ܠܐ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܡܬܝ ܗܘ ܙܒܢܐ. 34 ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܗܘ

MARCI. CAP. XIII.

& prophetæ mendaces: ac dabunt signa ac prodigia, & in errorem inducent (si possibile esset) etiam electos.
23. Vos autem cavete. Ecce, antea dixi vobis omnia.
24. In illis autem diebus post afflictionem illam sol obscurabitur, & luna non dabit splendorem suum.
25. Et stellæ cadent de cœlo, & virtutes cœli commovebuntur.
26. Et tunc videbunt filium hominis venientem in nube cum potestate magna & gloria.
27. Et tunc mittet Angelos suos, & congregabit electos suos à quatuor ventis, à capite terræ, & usque ad caput cœli.
28. A ficu autem discite ænigmata, quia quum tener est ramis suis, & manifestantur folia ejus, cognoscitis quod appropinquat æstas.
29. Sic etiam vos, quum videritis hæc quod fiant, scitote quòd propè est ad portam.
30. Ammin dico vobis, quòd non præteribit generatio hæc usquequo omnia fiant.
31. Cælum & terra præteribunt, & verba mea non præteribunt.
32. De die autem illo, & de hora illa nemo novit, nec etiam Angeli cælorum, neque Filius: nisi Pater.
33. Videte, vigilate, & orate: non enim nostis quando sit tempus.
34. Est enim sicut vir

EVANGELIUM

loquentes, ſed Spiritus ſanctus. 12. Tradet autem frater fratrem ſuum in mortem, & pater filium ſuum:
& inſurgent filii adverſus parentes ſuos, & morte afficient eos. 13. Et eritis exoſi ab omni homine pro-
pter nomen meum: qui autem perſeveraverit uſque in finem, ipſe ſalvus erit. 14. Quum autem videri-
tis advenientem abominationem deſolationis, eam quæ dicta eſt in Daniil Propheta, ſtantem ubi non
oportet, (qui legit animadvertat) tunc qui in Judæa erunt, fugiant in montem: 15. Et qui in tecto eſt,
non deſcendat, nec ingrediatur ad tollendum aliquid è domo ſua. 16. Et is qui in agro eſt, non conver-
tat ſe poſt tergum ſuum, ut tollat veſtem ſuam. 17. Væ autem in utero habentibus, & eis quæ lactant, in
illis diebus. 18. Orate autem ne ſit fuga veſtra in hyeme. 19. Erit enim in diebus illis afflictio qualis
non fuit à principio creationis *rerum* quas creavit Deus, & uſque nunc, neque erit. 20. Et niſi Dominus
eſſet qui decurtavit dies illos, non viveret ulla caro: ſed propter electos quos elegit, decurtavit dies illos.
21. Tunc ſi quis dixerit vobis, Ecce, iſtic eſt Chriſtus, & ecce illic: ne credatis. 22. Surgent enim Chriſti falſi
&

3 ܘܟܕ ܝܬܒ ܝܫܘܥ ܒܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ܠܘܩܒܠ ܗܝܟܠܐ.
ܫܐܠܘܗܝ ܟܐܦܐ ܘܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܒܠ-
ܚܘܕܝܗܘܢ. 4 ܐܡܪ ܠܢ ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܘܡܢܐ
ܗܝ ܐܬܐ ܡܐ ܕܩܪܝܒܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܠܡܫܬܠܡܘ. 5
ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܕܠܡܐ ܐܢܫ
ܢܛܥܝܟܘܢ. 6 ܤܓܝܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܝ. ܘܢܐܡܪܘܢ ܕܐܢܐ
ܐܢܐ. ܘܠܤܓܝܐܐ ܢܛܥܘܢ. 7 ܡܐ ܕܝܢ ܕܫܡܥܬܘܢ ܩܪܒܐ ܘܫܡܥܐ
ܕܩܪܒܐ. ܠܐ ܬܬܕܘܕܘܢ. ܕܘܠܐ ܗܘ ܓܝܪ ܠܡܗܘܐ. ܐܠܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ
ܫܘܠܡܐ. 8 ܢܩܘܡ ܓܝܪ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ ܘܡܠܟܘ ܥܠ ܡܠܟܘ.
ܘܢܗܘܘܢ ܙܘܥܐ ܒܕܘܟ ܕܘܟ. ܘܢܗܘܘܢ ܟܦܢܐ ܘܫܓܘܫܝܐ.
ܗܠܝܢ ܪܫܐ ܐܢܝܢ ܕܚܒܠܐ. 9 ܚܙܘ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܦܫܟܘܢ.
ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܓܝܪ ܠܒܝܬ ܕܝܢܐ ܘܒܟܢܘܫܬܗܘܢ ܢܢܓܕܘܢܟܘܢ. ܘܩܕܡ
ܡܠܟܐ ܘܗܓܡܘܢܐ ܬܩܘܡܘܢ ܡܛܠܬܝ ܠܤܗܕܘܬܐ ܕܠܗܘܢ. 10
ܠܘܩܕܡ ܕܝܢ ܥܬܝܕܐ ܕܬܬܟܪܙ ܤܒܪܬܝ ܒܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ.
11 ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܡܩܪܒܝܢ ܠܟܘܢ ܕܢܫܠܡܘܢܟܘܢ. ܠܐ ܬܩܕܡܘܢ
ܬܬܝܨܦܘܢ ܡܢܐ ܬܡܠܠܘܢ. ܘܠܐ ܬܪܢܘܢ. ܐܠܐ ܗܘ ܡܕܡ ܕܡܬܝܗܒ
ܠܟܘܢ ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܗܘܝܘ ܡܠܠܘ. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ

MARCI, CAP. XIII.

3. Et quum sederet Jeschua in monte Olivarum è regione templi, interrogaverunt eum Cipha & Jaakub & Juchanan & Andreas seorsim. 4. Dic nobis quando hæc fient, & quod est signum quum appropinquaverint hæc omnia ut consummentur. 5. Ipse autem Jeschua cœpit dicere eis, Videte ne quis fallat vos. 6. Multi enim venient in nomine meo, & dicent, Ego sum: & multos fallent. 7. Quum autem audieritis bella, & rumores bellorum, ne timeatis: futurum enim est ut id fiat. sed nondum finis. 8. Surget enim gens contra gentem, & regnum contra regnum, & erunt *terræ* motus in singulis locis, & erunt fames & tumultus. Hæc sunt principia dolorum. 9. Respicite autem vos animam vestram: tradent enim vos in judiciis, & in synagogis eorum flagellabimini, & ante reges & præsides stabitis propter me in testimonium illorum. 10. Antè autem futurum est ut promulgetur Evangelium in omnibus Gentibus. 11. Quum adduxerint autem vos ut tradant vos, ne prævenientes solliciti sitis quid loquuturi sitis, neque meditemini: sed id quod datum fuerit vobis in illa hora, ipsum loquimini. non enim vos estis

ܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ : 39 ܘܪܫ ܡܘܬܒܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܪܫ ܣܡܟܐ
ܒܚܫܡܝܬܐ. 40 ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ ܒܬܐ ܕܐܪܡܠܬܐ : ܒܥܠܬܐ
ܕܡܘܪܟܝܢ ܨܠܘܬܗܘܢ ܗܢܘܢ ܢܩܒܠܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ : 41 ܘܟܕ
ܝܬܒ ܝܫܘܥ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܓܙܐ ܚܙܐ ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ ܟܢܫܐ
ܪܡܝܢ ܟܣܦܐ ܠܒܝܬ ܓܙܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܥܬܝܪܐ ܪܡܝܢ ܗܘܘ
ܣܓܝ. 42 ܘܐܬܬ ܐܪܡܠܬܐ ܚܕܐ ܡܣܟܢܬܐ : ܐܪܡܝܬ ܬܪܝܢ
ܡܢܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܫܡܘܢܐ. 43 ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܗܕܐ ܐܪܡܠܬܐ ܗܝ
ܡܣܟܢܬܐ : ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܕܪܡܝܢ ܐܪܡܝܬ ܒܒܝܬ
ܓܙܐ : 44 ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܡܢ ܡܕܡ ܕܝܬܪ ܠܗܘܢ ܐܪܡܝܘ :
ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܡܣܟܢܘܬܗ . ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܪܡܝܬܗ
ܟܠܗ ܩܢܝܢܗ .

ܩܦܠܐܘܢ ܝܓ

1 ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܗܝܟܠܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܠܦܢܐ : ܚܙܝ ܐܝܠܝܢ ܟܐܦܐ ܘܐܝܠܝܢ
ܒܢܝܢܐ. 2 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܒܢܝܢܐ
ܪܘܪܒܐ. ܠܐ ܡܫܬܒܩܐ ܗܪܟܐ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܕܠܐ ܡܫܬܪܝܐ.

EVANGELIUM

pacem in plateis : 39. Et primos consessus in synagogis, *& primos accubitus in cœnis.* 40. Qui comedunt domos viduarum, propterea quòd prolixas faciunt precationes suas : qui accipient judicium majus. 41. Et quum sederet Jeschua è regione gazophylacii, spectabat quomodo turbæ injicerent nummos in gazophylacium. Et multi divites injiciebant multum. 42. Et venit vidua quædam pauper : injecit duo manin *assires*, quæ sunt octavæ. 43. Et vocavit Jeschua discipulos suos, & dixit eis, Ammin dico vobis, quòd hæc vidua pauper plus quàm omnes homines qui injiciunt, injecit in gazophylacium. 44. Omnes enim ex eo quod superest eis injecerunt : hæc verò ex penuria sua quicquid erat ei, injecit totam substantiam suam.

CAPUT XIII.

1. Et quum egrederetur Jeschua è templo, dixit ei unus ex discipulis suis, Præceptor ecce, vide hos lapides, & hæc ædificia. 2. Jeschua autem dixit ei, Vides tu hæc ædificia magna? non relinquetur hic lapis super lapidem, qui non diruatur.

3. Et

ܠܒܟ ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܟ ܘܡܢ ܟܠܗ ܪܥܝܢܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ
ܚܝܠܟ. ܗܕܐ ܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ: 31 ܘܕܬܪܝܢ ܕܕܡܐ ܠܗ. ܕܬܪܚܡ
ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ. ܦܘܩܕܢܐ ܐܚܪܢܐ ܕܪܒ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܠܝܬ. 32 ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܣܦܪܐ. ܫܦܝܪ ܪܒܝ ܒܩܘܫܬܐ ܐܡܪܬ: ܕܚܕ
ܗܘ ܘܠܝܬ ܐܚܪܢܐ ܠܒܪ ܡܢܗ. 33 ܘܕܢܪܚܡܝܘܗܝ ܐܢܫ ܡܢ
ܟܠܗ ܠܒܐ ܘܡܢ ܟܠܗ ܪܥܝܢܐ: ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܐ ܘܡܢ ܟܠܗ
ܚܝܠܐ. ܘܕܢܪܚܡ ܠܩܪܝܒܗ ܐܝܟ ܢܦܫܗ: ܝܬܝܪܐ ܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܡܩܪܒܬܐ ܘܕܒܚܐ. 34 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܚܙܐ ܠܗ ܕܚܟܝܡܐܝܬ ܦܢܝ
ܦܬܓܡܐ: ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܗܘܝܬ ܪܚܝܩ ܡܢ ܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܡܪܚ ܬܘܒ ܠܡܫܐܠܘܬܗ. 35 ܘܥܢܐ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ. ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܣܦܪܐ:
ܕܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܗܘ ܕܕܘܝܕ. 36 ܗܘ ܓܝܪ ܕܘܝܕ ܐܡܪ ܒܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ: ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ ܬܒ ܠܟ ܡܢ ܝܡܝܢܝ. ܥܕܡܐ
ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܘܒܫܐ ܬܚܝܬ ܪܓܠܝܟ. 37 ܗܘ ܗܟܝܠ
ܕܘܝܕ ܩܪܐ ܠܗ ܡܪܝ: ܘܐܝܟܢܐ ܒܪܗ ܗܘ. ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ
ܫܡܥ ܗܘܐ ܠܗ ܒܒܣܝܡܐܝܬ. 38 ܘܒܝܘܠܦܢܗ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܣܦܪܐ ܕܨܒܝܢ ܕܒܐܣܛܠܐ ܢܗܠܟܘܢ: ܘܪܚܡܝܢ

corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota cogitatione tua, & ex tota virtute tua: hoc est mandatum primum. 31. Et secundum quod simile est ei, Diliges proximum tuum sicut teipsum. Mandatum aliud quod majus sit istis non est. 32. Dixit ei ille legisperitus, Pulchrè Domine mi, & veritatem dixisti, quod unus est, & non alius præter eum. 33. Et quòd diliget eum homo ex toto corde, & ex tota cogitatione, & ex tota anima, & ex tota virtute: & *quòd* ut diligat proximum suum sicut seipsum, majus sit quàm omnia holocausta & victimæ. 34. Jeschua autem vidit eum quòd sapienter redderet responsum: & respondit & dixit ei, Non es procul à regno Dei: & nemo ausus est ut rursus interrogaret eum. 35. Et respondit Jeschua, & dixit docens in templo, Quomodo dicunt Legisperiti quòd Christus filius est Davidis? 36. Ipse enim David dixit per Spiritum sanctum, Dixit Dominus Domino meo, Sede à dextra mea usquedum posuero inimicos tuos scabellum sub pedibus tuis. 37. Ipse igitur David vocat eum Dominum meum: & quomodo filius ejus est? Et universa turba audiebat eum libenter. 38. Et in doctrina sua dicebat eis, Cavete à Legisperitis, qui affectant in stolis ambulare, & amant

ܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ ܘܡܝܬ ܘܠܐ ܫܒܩ ܙܪܥܐ . 21 ܘܢܣܒܗ
ܬܪܝܢܐ ܘܡܝܬ ܘܐܦ ܗܘ ܠܐ ܫܒܩ ܙܪܥܐ . ܘܬܠܝܬܝܐ ܗܟܘܬ
22 ܘܢܣܒܘܗ ܫܒܥܬܝܗܘܢ ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܙܪܥܐ . ܒܚܪܬܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܡܝܬܬ ܐܦ ܐܢܬܬܐ . 23 ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ ܠܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ
ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ . ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܫܒܥܬܝܗܘܢ ܢܣܒܘܗ . 24 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ . ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܗܕܐ ܛܥܝܬܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܟܬܒܐ ܘܠܐ ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ : 25 ܡܐ ܓܝܪ ܕܩܡܘ ܡܢ ܡܝܬܐ ܠܐ
ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ . ܐܦ ܠܐ ܢܫܐ ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ . ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܠܐܟܐ
ܕܒܫܡܝܐ ܐܢܘܢ . 26 ܥܠ ܡܝܬܐ ܕܝܢ ܕܩܝܡܝܢ : ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ
ܒܟܬܒܐ ܕܡܘܫܐ : ܐܝܟ ܕܡܢ ܣܢܝܐ ܐܡܪ ܠܗ ܐܠܗܐ : ܐܢܐ
ܐܢܐ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܘܐܠܗܗ ܕܐܝܣܚܩ ܘܐܠܗܗ ܕ
ܝܥܩܘܒ . 27 ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܠܗܐ ܕܡܝܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝܐ . ܐܢܬܘܢ
ܗܟܝܠ ܛܒ ܛܥܝܬܘܢ . 28 ܘܩܪܒ ܚܕ ܡܢ ܣܦܪܐ ܘܫܡܥ
ܐܢܘܢ ܕܡܬܕܪܫܝܢ ܘܚܙܐ ܕܫܦܝܪ ܐܗܦܟ ܠܗܘܢ ܦܬܓܡܐ . ܘ
ܫܐܠܗ . ܐܝܕܐ ܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܟܠܗܘܢ . 29 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ . ܩܕܡܝܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ . ܫܡܥ ܐܝܣܪܝܠ . ܡܪܝܐ
ܐܠܗܢ ܡܪܝܐ ܚܕ ܗܘ . 30 ܘܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܡܢ ܟܠܗ

EVANGELIUM

primus accepit uxorem,& mortuus est,& non reliquit semen. 21. Et secundus accepit eam,& mortuus est,neque ipse relinquens semen : & tertius similiter. 22. Et septem illi acceperunt eam, neque reliquerunt semen. ultima omnium mortua est etiam ipsa mulier. 23. In resurrectione ergo cujus ex eis erit uxor ? Ipsi enim septem acceperunt eam. 24. Dixit eis Jeschua, Nonne propterea erratis vos, qui non cognoscitis Scripturas, neque virtutem Dei? 25. Quum enim surrexerint à mortuis, non accipient uxores, neque uxores etiam erunt viris, sed sicut Angeli qui sunt in cœlo, ipsi sunt. 26. De mortuis verò quòd resurgant, nonne legistis in libro Musehe, quomodo de rubo dixerit ei Deus, Ego sum Deus Abrahami,& Deus Ischaak,& Deus Jaakub? 27. Neque est Deus mortuorum, sed viventium. vos igitur multum erratis. 28. Et accessit quidam ex legisperitis, & audivit eos quòd disputarent, & vidit quòd benè reddidisset eis responsum. Et interrogavit eum, Quodnam est mandatum primum omnium? 29. Dixit ei Jeschua, Primum ex omnibus mandatis est, Audi Israel, Dominus Deus noster Dominus unus est. 30. Et, Diligas Dominum Deum tuum ex toto

ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ. ܘܐܝܬܝܗ ܬܕܡܘܪܬܐ ܒܥܝܢܝܢ. 12 ܘܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܠܡܐܚܕܗ ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܥܠܝܗܘܢ
ܐܡܪ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. ܘܫܒܩܘܗܝ ܘܐܙܠܘ. 13 ܘܫܕܪܘ ܠܘܬܗ
ܐܢܫܐ ܡܢ ܣܦܪܐ ܘܡܢ ܕܒܝܬ ܗܪܘܕܣ ܕܢܨܘܕܘܢܝܗܝ ܒܡܠܬܐ.
14 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܬܘ ܘܫܐܠܘܗܝ. ܡܠܦܢܐ: ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܕܫܪܝܪ ܐܢܬ
ܘܠܐ ܡܒܛܠ ܐܢܬ ܥܠ ܐܢܫ. ܠܐ ܓܝܪ ܢܣܒ ܐܢܬ ܒܐܦܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ.
ܐܠܐ ܒܩܘܫܬܐ ܐܘܪܚܗ ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. ܫܠܝܛ
ܠܡܬܠ ܟܣܦ ܪܫܐ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. ܢܬܠ ܐܘ ܠܐ ܢܬܠ. 15
ܗܘ ܕܝܢ ܝܕܥ ܢܟܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܝ. ܐܝܬܘ ܠܝ ܕܝܢܪܐ ܐܚܙܐ. 16 ܘܐܝܬܝܘ ܠܗ. ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ ܗܢܐ ܘܟܬܒܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܕܩܣܪ.
17 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܕܩܣܪ ܗܒܘ ܠܩܣܪ ܘܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ.
ܘܬܡܗܘ ܗܘܘ ܒܗ ܀ 18 ܘܐܬܘ ܙܕܘܩܝܐ ܠܘܬܗ. ܗܢܘܢ
ܕܐܡܪܝܢ ܕܠܐ ܗܘܝܐ ܢܘܚܡܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ. 19
ܡܠܦܢܐ: ܡܘܫܐ ܟܬܒ ܠܢ: ܕܐܢ ܢܡܘܬ ܐܚܘܗܝ ܕܐܢܫ:
ܘܢܫܒܘܩ ܐܢܬܬܐ ܘܒܢܝܐ ܠܐ ܢܫܒܘܩ: ܢܣܒ ܐܚܘܗܝ ܐܢܬܬܗ
ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. 20 ܫܒܥܐ ܐܚܝܢ ܐܝܬ ܗܘܘ.

MARCI, CAP. XII.

Domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris? 12. Et quærebant prehendere eum, ac timebant à populo. norant enim quod adversus ipsos dixisset parabolam hanc. & reliquerunt eum; & abierunt. 13. Et miserunt ad eum quosdam ex Legisperitis, & ex domesticis Hiraudis, ut illaquearent eum in sermone. 14. Illi autem venerunt, & interrogaverunt eum, Magister, scimus quòd verax es, neque suscipis curam cujusquam. non enim respicis vultus filiorum hominis, sed in veritate viam Dei doces. Licet dare argentum capitationis Cæsari, an non? demus, an non demus? 15. Ipse autem novit dolum eorum, & dixit eis, Quid tentatis me? Adferte mihi denarium: videam. 16. Et attulerunt ei. Dixit eis, Cujus est imago hæc, & inscriptio? Illi autem dixerunt, Cæsaris. 17. Dixit eis Jeschua, Quæ *sunt* Cæsaris, Cæsari date, & *quæ* Dei, Deo. Et admirati sunt de eo. 18. Et venerunt Zaddukæi ad eum, qui dicunt quòd resurrectio mortuorum non est. Et interrogaverunt eum, & dixerunt. 19. Præceptor, Musche scripsit nobis, Quòd si moriatur frater alicujus, & relinquat uxorem, & filios non relinquat, accipiat frater ejus uxorem ejus & exsuscitet semen fratri suo. 20. Septem fratres erant:

ܩܦܠܐܘܢ ܝܒ

1. ܘܫܪܝ ܢܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܒܡܬܠܐ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܢܨܒ
ܟܪܡܐ. ܘܐܚܕܪܗ ܣܝܓܐ. ܘܚܦܪ ܒܗ ܡܥܨܪܬܐ. ܘܒܢܐ ܒܗ
ܡܓܕܠܐ. ܘܐܘܚܕܗ ܠܦܠܚܐ ܘܚܠܦ. 2 ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܦܠܚܐ
ܥܒܕܗ ܒܙܒܢܐ. ܕܢܣܒ ܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܐ. 3 ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܡܚܐܘܗܝ ܘܫܕܪܘܗܝ ܟܕ ܣܦܝܩ. 4 ܘܫܕܪ ܬܘܒ ܠܘܬܗܘܢ
ܥܒܕܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܦ ܠܗܘ ܪܓܡܘܗܝ ܘܦܠܚܘܗܝ ܘܫܕܪܘܗܝ
ܒܨܥܪܐ. 5 ܘܫܕܪ ܬܘܒ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܦ ܠܗܘ ܩܛܠܘܗܝ.
ܘܠܥܒܕܐ ܣܓܝܐܐ ܐܚܪܢܐ ܫܕܪ. ܘܡܢܗܘܢ ܡܚܘ ܘܡܢܗܘܢ
ܩܛܠܘ. 6 ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܚܕ ܒܪܐ ܚܒܝܒܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ:
ܘܫܕܪܗ ܠܘܬܗܘܢ ܐܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܢܒܗܬܘܢ ܡܢ
ܒܪܝ 7 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܦܠܚܐ ܐܡܪܘ ܒܝܢܬܗܘܢ.. ܗܢܘ ܝܪܬܐ
ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ. ܘܕܝܠܢ ܬܗܘܐ ܝܪܬܘܬܐ. 8 ܘܢܣܒܘܗܝ
ܩܛܠܘܗܝ ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܟܪܡܐ. 9 ܡܢܐ ܗܟܝܠ
ܢܥܒܕ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ. ܢܐܬܐ ܢܘܒܕ ܠܗܢܘܢ ܦܠܚܐ. ܘܢܬܠܝܘܗܝ
ܟܪܡܐ ܠܐܚܪܢܐ. 10 ܘܐܦܠܐ ܗܕܐ ܟܬܒܐ ܩܪܝܬܘܢ: ܕܟܐܦܐ
ܕܐܣܠܝܘܗ̇ ܒܢܝܐ: ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܝܫ ܩܪܢܐ. 11 ܡܢ ܠܘܬ

EVANGELIUM

CAPUT XII.

1. Et cœpit loqui cum eis per parabolas. Vir quidam plantavit vineam, & circumdedit eam sepe, & fodit in ea torcular, & exstruxit in ea turrim, & possidendam eam tradidit agricolis, & peregrè profectus est. 2. Et misit ad agricolas servum suum in tempore, ut de fructibus vineæ acciperet. 3. Illi autem percusserunt eum, & dimiserunt eum vacuum. 4. Et misit rursum ad eos servum alium: & etiam illum lapidaverunt & contuderunt, & remiserunt cum ignominia. 5. Et misit rursum alium, & etiam illum occiderunt: & multos servos alios misit, & *aliquos* ex eis percusserunt, *aliquos* autem ex eis occiderunt. 6. In fine autem unus filius dilectus erat ei, & misit eum ad illos tandem. dicebat enim, Jam erubescent à filio meo. 7. Illi verò agricolæ dixerunt apud seipsos: Hic est hæres: venite, occidamus eum, & erit nostra hæreditas. 8. Et accipientes occiderunt eum, & ejecerunt *eum* extra vineam. 9. Quid igitur faciet dominus vineæ? Veniens perdet illos agricolas, & dabit ipsam vineam aliis. 10. Atque ne Scripturam quidem hanc legistis? Lapis quem reprobaverunt ædificantes, factus est in caput anguli: 11. A Do-

ܘܗܘܐ ܠܟܘܢ. 25 ܘܡܐ ܕܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܨܠܝܘ܇ ܫܒܘܩܘ
ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܢܫ܇ ܕܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ
ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ. 26 ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ܆
ܐܦܠܐ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ.
27 ܘܐܬܘ ܬܘܒ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܒܗܝܟܠܐ܆
ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ 28 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܘܡܢܘ ܝܗܒ ܠܟ
ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܕܗܠܝܢ ܬܥܒܕ܀ 29 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ ܕܬܐܡܪܘܢ ܠܝ܆ ܘܐܢܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. 30 ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ
ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܝ. ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ.
ܐܡܪܘ ܠܝ. 31 ܘܐܬܚܫܒܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܠܗ
ܕܡܢ ܫܡܝܐ܆ ܐܡܪ ܠܢ ܘܡܛܠܡܢܐ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. 32 ܘܐܢ ܢܐܡܪ
ܕܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ܆ ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܥܡܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܚܝܕܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܘܚܢܢ܆ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܢܒܝܐ ܗܘ. 33 ܘܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ ܠܝܫܘܥ ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܐܦ ܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ ܀

MARCI. CAP. XI.

& fiet vobis. 25. Et quum ftatis ad orandum, remittite id quod eft vobis adverfus aliquem: ut etiam pa-
ter vefter, qui eft in cœlo, remittat vobis delicta veftra. 26. Si verò vos non remittitis nec etiam Pater ve-
fter, qui eft in cælo, remittet vobis delicta veftra. 27. Et venerunt rurfus Urifchelem, & quum ambula-
ret in templo, venerunt ad eum principes Sacerdotum, Legifperiti & Seniores. 28. Et dicunt ei, In qua
poteftate hæc facis? & quifnam dedit tibi poteftatem hanc ut hæc facias? 29. Ipfe autem Jefchua dixit
eis, Interrogabo ego vos quoque fermonem unum ut dicatis mihi, & ego dicam vobis in qua poteftate
hæc facio. 30. Baptifmus Juchanan undenam eft? E cælo, an ex filiis hominis? dicite mihi. 31. Et ratio-
cinabantur in feipfis, & dicebant, Si dixerimus ei, quod eft è cælo, dicet nobis, Et quare non credidiftis ei?
32. Et fi dixerimus quòd eft è filiis hominis, metus eft à populo. Omnes enim tenebant ipfum Juchanan
quod verè propheta effet. 33. Et refponderunt & dixerunt Jefchua, Nefcimus. Dixit eis, Ego quoque
non dico vobis in qua poteftate hæc facio.

ܠܐܘܪܫܠܡ. 15 ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܘܫܪܝ ܕܢܦܩ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܙܒܢܝܢ ܘܡܙܕܒܢܝܢ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܗܦܟ ܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ܆
ܘܟܘܪܣܘܬܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ. 16 ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܐܢܫ
ܢܥܒܪ ܡܐܢܐ ܓܘ ܗܝܟܠܐ. 17 ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܠܐ ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ܆
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ ܡܥܪܬܐ ܕܓܝܣܐ. 18 ܘܫܡܥܘ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܟܢܐ ܢܘܒܕܘܢܝܗܝ. ܕܚܠܝܢ
ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢܗ. ܡܛܠ ܕܟܠܗ ܥܡܐ ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ
ܒܝܘܠܦܢܗ܀ 19 ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ܆ ܢܦܩܘ ܠܒܪ ܡܢ
ܡܕܝܢܬܐ. 20 ܘܒܨܦܪܐ ܟܕ ܥܒܪܝܢ܆ ܚܙܘ ܬܬܐ ܗܝ ܕܝܒܝܫܐ
ܡܢ ܥܩܪܗ. 21 ܘܐܬܕܟܪ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ܆ ܗܐ ܬܬܐ
ܗܝ ܕܠܛܬ ܝܒܫܬ. 22 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܬܗܘܐ
ܒܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 23 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܡܢ
ܕܢܐܡܪ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܕܐܫܬܩܠ ܘܦܠ ܒܝܡܐ܆ ܘܠܐ ܢܬܦܠܓ
ܒܠܒܗ܆ ܐܠܐ ܢܗܝܡܢ ܕܗܘܐ ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܡܪ܆ ܢܗܘܐ
ܠܗ ܡܕܡ ܕܐܡܪ. 24 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܡܕܡ
ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܗܝܡܢܘ ܕܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ

EVANGELIUM

in Urischelem. 15. Ac ingressus est Jeschua in templum Dei, & cœpit ejicere eos qui emebant & vendebant in templo; & evertit mensas numulariorum, & cathedras eorum qui vendebant columbas: 16. Neque sinebat ut quisquam deportaret vasa per templum Dei. 17. Et docebat, & dicebat eis, Nonne scriptum est, Domus mea, domus orationis vocabitur omnibus gentibus? vos autem fecistis eam speluncam latronum. 18. Et audiverunt principes Sacerdotum & Legisperiti, & quærebant quomodo perderent eum. Timebant enim ab eo, quia universus populus mirabantur in doctrina ejus. 19. Et quum serum esset, egressi sunt extra urbem. 20 Et manè quum transirent, viderunt ficum illam aridam à radice sua. 21. Et recordatus est Schemeun, & [illegible]xit ei, Domine mi, Ecce, ficus illa quam exsecratus es, aruit. 22. Et respondit Jeschua & dixit eis, Si[illegible]obis fides Dei. 23. Ammin dico vobis, quòd is qui dixerit monti huic, Tolle te, & cade in mare, [illegible]taverit in corde suo, sed crediderit quòd fiet id quod dixit, fiet ei quod dixerit. 24. Prop[illegible]c dico vobis quòd quicquid oratis & petitis, credite quòd accipitis; &

ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܠܒܪ ܒܫܘܩܐ. ܘܟܕ ܫܪܝܢ ܗܘܘ. 5 ܐܢܫܝܢ ܡܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܥܝܠܐ. 6 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܐܢܘܢ
ܝܫܘܥ. ܘܫܒܩܘ ܐܢܘܢ. 7 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܥܝܠܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ.
ܘܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܡܐܢܝܗܘܢ. ܘܪܟܒ ܥܠܘܗܝ ܝܫܘܥ. 8
ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܡܫܘܝܢ ܗܘܘ ܢܚܬܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܐܚܪܢܐ
ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܣܘܟܐ ܡܢ ܐܝܠܢܐ ܘܡܫܘܝܢ ܒܐܘܪܚܐ. 9
ܗܢܘܢ ܕܩܕܡܘܗܝ ܘܗܢܘܢ ܕܒܬܪܗ. ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ.
ܐܘܫܥܢܐ. ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. 10 ܘܡܒܪܟܐ ܗܝ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܝܐ ܕܐܒܘܢ ܕܘܝܕ. ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪܘܡܐ. 11 ܘܥܠ
ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ ܠܗܝܟܠܐ. ܘܚܙܐ ܟܠܡܕܡ. ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܥܕܢܐ ܕܪܡܫܐ. ܢܦܩ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ. 12 ܘܠܝܘܡܐ
ܐܚܪܢܐ ܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܟܦܢ. 13 ܘܚܙܐ ܬܐܬܐ ܚܕܐ
ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܕܐܝܬ ܒܗ ܛܪܦܐ. ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܕܠܡܐ ܢܫܟܚ
ܒܗ ܡܕܡ. ܘܟܕ ܐܬܐ. ܠܐ ܐܫܟܚ ܒܗ ܐܠܐ ܐܢ ܛܪܦܐ. ܙܒܢܐ
ܓܝܪ ܠܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܕܬܐܢܐ. 14 ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܟܝܠ ܘܠܥܠܡ
ܐܢܫ ܡܢܟܝ ܦܐܪܐ ܠܐ ܢܐܟܘܠ. ܘܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܬܘ

ad januam foris in platea. Et quum solverent, 5. Quidam ex eis qui adstabant, dixerunt eis, Quid facitis quòd solvitis pullum? 6. Ipsi verò dixerunt ei sicut mandaverat eis Jeschua: & illi dimiserunt eos. 7. Et adduxerunt pullum ad Jeschua: & injecerunt super eum vestimenta sua, & sedit super eum Jeschua. 8. Multi autem ponebant vestimenta sua in via: & alii cædebant ramos ex arboribus & ponebant in via. 9. Et qui ante eum & qui post eum erant clamabant, & dicebant, Huschaanah, benedictus est qui venit in nomine Domini. 10. Et benedictum sit regnum quod venit patris nostri David: Huschaanah. 11. Et ingressus est Jeschua in Urischelem in templum, & consideravit omnia. Quum esset autem tempus vespertinum, ingressus est in Beth-Aniah cum duodecim. 12. Et die postero quum egrederetur ex Beth-Aniah, esuriit. 13. Et vidit ficum unam è longinquo, in qua erant folia, & venit ad eam ut *fideret* si inveniret in ea aliquid: & quum venisset, non invenit in ea nisi folia. Tempus enim non erat ficuum. 14. Et dixit illi, Deinceps & in perpetuum nemo ex te fructus comedat. Et audiverunt discipuli ejus, & venerũt

ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ܂ 48 ܘܟܐܐ ܗܘܘ ܒܗ ܣܓܝܐܐ
ܕܢܫܬܘܩ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ܂ ܘܐܡܪ܂ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ
ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ܂ 49 ܘܩܡ ܝܫܘܥ ܘܦܩܕ ܕܢܩܪܘܢܝܗܝ܂
ܘܩܪܘܗܝ ܠܣܡܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ ܐܬܠܒܒ ܩܘܡ ܩܪܐ
ܠܟ܂ 50 ܗܘ ܕܝܢ ܣܡܝܐ ܫܕܐ ܠܒܘܫܗ܂ ܘܩܡ ܐܬܐ ܠܘܬ
ܝܫܘܥ܂ 51 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܐܥܒܕ ܠܟ܂
ܗܘ ܕܝܢ ܣܡܝܐ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܪܒܝ ܕܐܚܙܐ܂ 52 ܘܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ܂
ܚܙܝ ܗܝܡܢܘܬܟ ܐܚܝܬܟ܂ ܘܡܚܕܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܘܐܙܠ ܗܘܐ
ܒܐܘܪܚܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܡ ܀

1 ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܐܘܪܫܠܡ܃ ܠܘܬ ܒܝܬ ܦܐܓܐ
ܘܒܝܬ ܥܢܝܐ ܠܛܘܪܐ ܕܒܝܬ ܙܝܬܐ܃ ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
2 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܢ܂ ܘܡܢ ܫܥܬܗ
ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ܃ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܝܠܐ ܕܐܣܝܪ܂ ܕܐܢܫ
ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܠܐ ܪܟܒܗ܂ ܫܪܘ ܐܝܬܘܗܝ܂ 3 ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ
ܠܟܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܕܐ܂ ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܠܡܪܢ ܡܬܒܥܐ܂
ܘܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܠܗ ܠܟܐ܂ 4 ܘܐܙܠܘ ܐܫܟܚܘ ܥܝܠܐ ܕܐܣܝܪ

Fili David, miserere mei. 48. Et reprimebant eum multi ut sileret. Ille autem magis clamabat, & dicebat, Fili David, miserere mei. 49. Et stetit Jeschua, & præcepit ut vocarent eum. Et vocarunt cæcum, & dicunt ei, Bono sis animo: vocat te. 50. Ipse autem cæcus abjecit vestimenta sua: & surgens venit ad Jeschua. 51. Et dixit ei Jeschua, Quid vis ut faciam tibi? Ipse autem cæcus dixit, Domine mi, ut videam. 52. Et Jeschua dixit ei, Videto: fides tua servavit te. Et statim visus restitutus est ei: & abibat per viam.

CAPUT XL

1. Et quum appropinquaret Urischelem juxta Beth-Page & Beth-Aniah ad montem Olivarum, misit duos ex discipulis suis. 2. Et dixit eis, ite in pagum illum qui contra nos est: & statim eadem hora qua ingrediemini in eum, invenietis pullum qui alligatus est, cui nemo ex filiis hominis insedit, solvite, adducite eum. 3. Et si quis dixerit vobis, Cur facitis hoc? Dicite ei, Quia pro Domino nostro petitur. & statim mittet eum huc. 4. Et abeuntes, invenerunt pullum qui vinctus erat ad

ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܕܐܢܐ ܫܬܐ ܐܢܐ. ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ
ܠܡܥܡܕ. 39 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܫܟܚܝܢܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܟܣܐ ܕܐܢܐ ܫܬܐ ܐܢܐ ܬܫܬܘܢ. ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܬܥܡܕܘܢ.
40 ܠܡܬܒ ܕܝܢ ܡܢ ܝܡܝܢܝ ܘܡܢ ܣܡܠܝ. ܠܐ ܗܘܬ ܕܝܠܝ
ܠܡܬܠ. ܐܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܛܝܒܐ. 41 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܥܣܪܐ ܫܪܝܘ
ܠܡܬܪܥܡܘ ܥܠ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ. 42 ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܪܫܐ ܕܥܡܡܐ
ܡܪܘܗܝ ܐܢܘܢ. ܘܪܘܪܒܢܝܗܘܢ ܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ. 43 ܠܐ
ܕܝܢ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܨܒܐ ܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܪܒܐ.
ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. 44 ܘܐܝܢܐ ܡܢܟܘܢ ܕܨܒܐ ܢܗܘܐ
ܩܕܡܝܐ. ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ ܕܟܠܢܫ. 45 ܐܦ ܒܪܗ ܓܝܪ ܕܐܢܫܐ
ܠܐ ܐܬܐ ܕܢܫܬܡܫ. ܐܠܐ ܕܢܫܡܫ. ܘܢܬܠ ܢܦܫܗ ܦܘܪܩܢܐ
ܚܠܦ ܣܓܝܐܐ. 46 ܘܐܬܘ ܠܐܝܪܝܚܘ. ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ
ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ. ܗܘ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܛܝܡܝ
ܒܪ ܛܝܡܝ ܣܡܝܐ. ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ ܘܡܚܕܪ. 47
ܘܫܡܥ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ. ܘܫܪܝ ܠܡܩܥܐ ܘܠܡܐܡܪ.

MARCI Cap. X.

Nescitis quid petatis, potestis vos bibere poculum quod ego bibo, & baptismo quo ego baptizor, baptizari? 39. Dicunt ei, Possumus. Dixit eis Jeschua, Poculum quod ego bibo, bibetis: & baptismo quo ego baptizor, baptizabimini. 40. Ut autem sedeatis à dextra mea & à sinistra mea, non est meum dare, nisi illis quibus paratum est. 41. Et quum audivissent decem, cœperunt murmurare adversus Jaakub & Juchanan. 42. Et vocavit eos Jeschua, & dixit eis, Scitis quòd ii qui reputantur capita Gentium, domini earum sint, & magnates earum dominentur super eas. 43. Non autem sic erit inter vos: sed qui vult in vobis fieri magnus, erit vobis minister. 44. Et qui ex vobis vult esse primus, erit servus omnis hominis. 45. Etenim Filius quoque hominis non venit ut ministraretur sibi, sed ut ministraret, & daret animam suam redemptionem pro multis. 46. Et venerunt Irichu. Et quum egressus esset Jeschua ab Irichu, ipse & discipuli ejus, & turba multa, Timai filius Timai, cæcus, sedebat juxta viam, & mendicabat. 47. Et audivit quòd Jesus esset Nazarenus, & cœpit clamare, & dicere,

ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ : ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢܝܐ : ܐܘ ܩܘܪܝܐ ܡܛܠܬܝ ܘܡܛܠ
ܣܒܪܬܝ ؛ 30 ܐܠܐ ܢܣܒ ܚܕ ܒܡܐܐ. ܗܫܐ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ:
ܒܬܐ ܘܐܚܐ ܘܐܚܘܬܐ . ܘܐܡܗܬܐ ܘܒܢܝܐ . ܘܩܘܪܝܐ ܥܡ
ܪܕܘܦܝܐ. ܘܒܥܠܡܐ ܕܐܬܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ . 31 ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ
ܩܕܡܝܐ ܢܗܘܘܢ ܐܚܪܝܐ ܘܐܚܪܝܐ ܩܕܡܝܐ ܀ 32 ܟܕ ܣܠܩܝܢ
ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ؛ ܗܘ ܝܫܘܥ ܩܕܡ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ. ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܘܐܙܠܝܢ ܒܬܪܗ ܟܕ ܕܚܠܝܢ
ܘܕܒܪ ܠܬܪܥܣܪܬܗ ؛ ܘܫܪܝ ܕܢܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܥܬܝܕ
ܕܢܗܘܐ ܠܗ . 33 ܕܗܐ ܣܠܩܝܢ ܚܢܢ ܠܐܘܪܫܠܡ . ܘܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܠܣܦܪܐ ؛ ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ
ܠܡܘܬܐ . ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܥܡܡܐ 34 ܘܢܒܙܚܘܢ ܒܗ .
ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ ܘܢܪܩܘܢ ܒܐܦܘܗܝ . ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ ؛
ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ ܀ 35 ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܝܥܩܘܒ
ܘܝܘܚܢܢ ܒܢܝ ܙܒܕܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܡܠܦܢܐ ؛ ܨܒܝܢ ܚܢܢ
ܕܟܠ ܕܢܫܐܠܟ ܬܥܒܕ ܠܢ . 36 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܐܥܒܕ ܠܟܘܢ . 37 ܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܗܒ ܠܢ ܕܚܕ ܢܬܒ ܡܢ
ܝܡܝܢܟ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܟ ܒܫܘܒܚܟ . 38 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ .

patrem, aut matrem, aut uxorem, aut liberos, aut agros propter me, & propter Evangelium meum. 30.
Quin accipiat unum in centum nunc in tempore hoc, domos, & fratres, & sorores, & matres, & liberos, &
agros, cum persequutionibus, & in seculo venturo vitam quæ est in æternum. 31. Multi autem primi,
erunt postremi: & postremi, primi. 32. Quum ascenderent autem in via versus Urischelem, Jeschua
ipse antecedebat eos. & mirabantur, & ibant post eum timentes. Et accepit duodecim suos, & cœpit dicere
eis id quod futurum erat ut eveniret sibi. 33. Nempe, Ecce ascendimus Urischelem, & filius hominis
traditur principibus sacerdotum & Legisperitis: & condemnabunt eum ad mortem, & tradent eum
Gentibus. 34. Et illudent eum, & flagellabunt eum, & conspuent in faciem ejus, & occident eum: & in
die tertio resurget 35. Et accesserunt ad eum Jaakub & Juchanan filii Zabdai, & dixerunt ei, Præceptor,
volumus ut quicquid petierimus facias nobis. 36. Dixit eis, Quid cupitis *ut* faciam vobis? 37. Dicunt ei,
Da nobis ut unus sedeat à dextra tua, & alter à sinistra tua in gloria tua. 38. Ipse autem dixit eis,
Ne-

ܘܐܚܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܚܕܐ ܚܣܝܪܐ ܠܟ. ܐܠܐ ܙܠ ܙܒܢ ܟܠ ܡܕܡ
ܕܐܝܬ ܠܟ ܘܗܒ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ:
ܘܫܩܘܠ ܙܩܝܦܟ ܘܬܐ ܒܬܪܝ. 22 ܗܘ ܕܝܢ ܐܬܟܪܝ ܠܗ ܥܠ ܗܕܐ ܡܠܬܐ.
ܘܐܙܠ ܟܕ ܟܪܝܐ ܠܗ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܢܟܣܐ ܣܓܝܐܐ.
23 ܚܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܒܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܡܐ ܥܛܠܐ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܢܟܣܐ: ܕܢܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ.
24 ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܬܘܒ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܒܢܝ. ܟܡܐ ܥܛܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܬܟܝܠܝܢ
ܥܠ ܢܟܣܝܗܘܢ ܕܢܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 25 ܦܫܝܩ
ܗܘ ܠܓܡܠܐ ܕܢܥܘܠ ܒܚܪܘܪܐ ܕܡܚܛܐ: ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܠܐ
ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ. 26 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܚܐ.
27 ܚܪ ܕܝܢ ܒܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ
ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ. ܐܠܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܟܠ ܡܕܡ ܓܝܪ ܡܫܟܚܐ
ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܀ 28 ܘܫܪܝ ܟܐܦܐ ܠܡܐܡܪ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ
ܟܠ ܡܕܡ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܟ. 29 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ: ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܕܫܒܩ ܒܬܐ ܐܘ ܐܚܐ ܐܘ ܐܚܘܬܐ: ܐܘ

& dilexit eum, & dixit ei, Unum deest tibi: abi, vende quicquid est tibi, & da pauperibus: & erit tibi the-
saurus in cœlo, & accipe crucem tuam, & veni post me. 22. Ille verò mœstus factus est in hoc sermone,
& abiit afflictus: erant enim ei divitiæ multæ. 23. Intuitus est autem Jeschua discipulos suos, & ait eis,
Quàm difficile est illis quibus sunt divitiæ, ut ingrediantur in regnum Dei! 24. Discipuli autem mira-
bantur ad sermones ipsius. Et respondit rursus Jeschua, & dixit eis, Filii mei, quàm difficile est eis qui
confidunt in divitiis suis, ut ingrediantur in regnum Dei! 25. Facilius est camelo ut ingrediatur in fora-
men acus, quàm divitem ingredi in regnum Dei. 26. Illi verò amplius admirabantur, & dicebant inter
sese, Quis potest salvus esse? 27. Intuitus est autem eos Jeschua, & ait eis, apud filios hominis hoc non
est possibile, sed apud Deum. cuncta enim possibilia sunt apud Deum. 28. Et cœpit
Cipha dicere, Ecce, nos reliquimus omnia, & adhæsimus tibi. 29. Respondit
Jeschua, & dixit, Ammin dico vobis, nemo est qui reliquerit domos, aut fratres, aut sorores, aut

ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܒܝܬܐ ܥܠ ܗܕܐ . 11 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܟܠ ܡܢ
ܕܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ ܓܐܪ . 12 ܘܐܢ ܐܢܬܬܐ ܬܫܪܐ ܠܒܥܠܗ
ܘܬܗܘܐ ܠܐܚܪܢܐ ܓܝܪܐ . 13 ܘܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܛܠܝܐ
ܕܢܩܪܘܒ ܠܗܘܢ . ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܟܐܐܝܢ ܗܘܘ ܒܐܝܠܝܢ
ܕܡܩܪܒܝܢ ܠܗܘܢ . 14 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐ ܐܬܟܪܝ ܠܗ .
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܫܒܘܩܘ ܛܠܝܐ ܢܐܬܘܢ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ .
ܕܕܐܝܠܝܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ .
15 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܠܐ ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܠܐ ܢܥܘܠ ܠܗ . 16 ܘܢܣܒ ܐܢܘܢ ܥܠ ܕܪܥܘܗܝ
ܘܣܡ ܐܝܕܗ ܥܠܝܗܘܢ ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ . 17 ܘܟܕ ܪܕܐ ܒܐܘܪܚܐ .
ܪܗܛ ܚܕ ܢܦܠ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ . ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܡܪ
ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ . ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܐܪܬ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ . 18 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ . ܡܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ ܠܝ ܛܒܐ . ܠܝܬ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ .
19 ܦܘܩܕܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ . ܠܐ ܬܓܘܪ . ܠܐ ܬܓܢܘܒ . ܠܐ ܬܩܛܘܠ .
ܘܠܐ ܬܣܗܕ ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܘܩܪܐ . ܠܐ ܬܛܠܘܡ . ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ
ܘܠܐܡܟ . 20 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܡܠܦܢܐ . ܗܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܐܢܝܢ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ . 21 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܚܪ ܒܗ

EVANGELIUM

discipuli ejus in domo super hoc. 11. Et dixit eis, Quisquis reliquerit uxorem suam, & acceperit aliam, adulterium commisit. 12. Et si mulier reliquerit maritum suum, & facta fuerit alterius, committit adulterium. 13. Et offerebant ei infantulos, ut tangeret eos: discipuli autem ejus reprimebant eos qui offerebant illos. 14. Jeschua autem quum vidisset, indignatus est, & dixit eis, Sinite parvulos ut veniant ad me, & ne prohibeatis eos: illorum enim, qui sicut isti sunt, est regnum Dei. 15. Ammin dico vobis, quod quisquis non acceperit regnum Dei sicut parvulus, non ingredietur in illud. 16. Et sustulit eos in ulnas suas, & posuit manum suam super eos, & benedixit eis. 17. Et quum descendisset in viam, accurrit quidam: procidit super genua sua, & petebat ab eo, & dixit, Præceptor bone, quid faciam ut hæres sim vitæ æternæ? 18. Dixit ei Jeschua, Quid vocas tu me bonum? non est bonus, nisi unus Deus. 19. Mandata nosti, Non adulterium committas, Ne fureris, Ne occidas, & ne proferas testimonium falsum, Ne iniquè agas, Honora patrem tuum & matrem tuam. 20. Ille autem respondit, & dixit ei, Præceptor, hæc omnia custodivi à pueritia mea. 21. Jeschua autem intuitus est eum,

&

ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ. ܘܐܝܬܝܗ ܬܕܡܘܪܬܐ ܒܥܝܢܝܢ. 12 ܘܒܥܘ
ܗܘܘ ܠܡܐܚܕܗ ܘܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܥܠܝܗܘܢ
ܐܡܪ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. ܘܫܒܩܘܗܝ ܘܐܙܠܘ. 13 ܘܫܕܪܘ ܠܘܬܗ
ܐܢܫܐ ܡܢ ܣܦܪܐ ܘܡܢ ܕܒܝܬ ܗܪܘܕܣ ܕܢܨܝܕܘܢܝܗܝ ܒܡܠܬܐ.
14 ܘܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܬܘ ܘܫܐܠܘܗܝ. ܡܠܦܢܐ ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܕܫܪܝܪ ܐܢܬ
ܘܠܐ ܪܢܐ ܐܢܬ ܥܠ ܐܢܫ. ܠܐ ܓܝܪ ܚܐܪ ܐܢܬ ܒܐܦܝ ܒܢܝ
ܐܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܩܘܫܬܐ ܐܘܪܚܗ ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. ܫܠܝܛ
ܠܡܬܠ ܟܣܦ ܪܫܐ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. ܢܬܠ ܐܘ ܠܐ ܢܬܠ. 15
ܗܘ ܕܝܢ ܝܕܥ ܢܟܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܝ. ܐܝܬܘ ܠܝ ܕܝܢܪܐ ܐܚܙܐ. 16 ܘܐܝܬܝܘ ܠܗ. ܐܡܪ ܠܗ
ܠܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ ܗܢܐ ܘܟܬܒܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܕܩܣܪ.
17 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܕܩܣܪ ܗܒܘ ܠܩܣܪ ܘܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ.
ܘܬܡܗܘ ܗܘܘ ܒܗ ܀ 18 ܘܐܬܘ ܙܕܘܩܝܐ ܠܘܬܗ. ܗܢܘܢ
ܕܐܡܪܝܢ ܕܩܝܡܬܐ ܠܝܬ. ܘܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ. 19
ܡܠܦܢܐ. ܡܘܫܐ ܟܬܒ ܠܢ. ܕܐܢ ܢܡܘܬ ܐܚܘܗܝ ܕܐܢܫ.
ܘܢܫܒܘܩ ܐܢܬܬܐ ܘܒܢܝܐ ܠܐ ܢܫܒܘܩ. ܢܣܒ ܐܚܘܗܝ ܐܢܬܬܗ
ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. 20 ܫܒܥܐ ܐܚܝܢ ܐܝܬ ܗܘܘ.

Domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris? 12. Et quærebant prehendere eum, ac timebant à populo. norant enim quod adversus ipsos dixisset parabolam hanc. & reliquerunt eum; & abierunt. 13. Et miserunt ad eum quosdam ex Legisperitis, & ex domesticis Hiraudis, ut illaquearent eum in sermone. 14. Illi autem venerunt, & interrogaverunt eum, Magister, scimus quòd verax es, neque suscipis curam cujusquam. non enim respicis vultus filiorum hominis, sed in veritate viam Dei doces. Licet dare argentum capitationis Cæsari, an non? demus, an non demus? 15. Ipse autem novit dolum eorum, & dixit eis, Quid tentatis me? Adferte mihi denarium: videam. 16. Et attulerunt ei. Dixit eis, Cujus est imago hæc, & inscriptio? Illi autem dixerunt, Cæsaris. 17. Dixit eis Jeschua, Quæ *sunt* Cæsaris, Cæsari date, & *quæ* Dei, Deo. Et admirati sunt de eo. 18. Et venerunt Zaddukæi ad eum, qui dicunt quòd resurrectio mortuorum non est. Et interrogaverunt eum, & dixerunt. 19. Præceptor, Musche scripsit nobis, Quòd si moriatur frater alicujus, & relinquat uxorem, & filios non relinquat, accipiat frater ejus uxorem ejus & exsuscitet semen fratri suo. 20. Septem fratres erant:

ܩܦܠܐܘܢ ܝܒ

1 ܘܫܪܝ ܕܢܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܒܦܠܐܬܐ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܢܨܒ
ܟܪܡܐ. ܘܐܚܕܗ ܣܝܓܐ. ܘܚܦܪ ܒܗ ܡܥܨܪܬܐ. ܘܒܢܐ ܒܗ
ܡܓܕܠܐ. ܘܐܘܚܕܗ ܠܦܠܚܐ ܘܚܠܦ. 2 ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܦܠܚܐ
ܥܒܕܗ ܒܙܒܢܐ: ܕܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܐ ܢܣܒ. 3 ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܡܚܐܘܗܝ ܘܫܕܪܘܗܝ ܣܦܝܩܐܝܬ. 4 ܘܫܕܪ ܬܘܒ ܠܘܬܗܘܢ
ܥܒܕܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܦ ܠܗܘ ܪܓܡܘܗܝ ܘܨܥܪܘܗܝ ܘܫܕܪܘܗܝ
ܒܨܥܪܐ. 5 ܘܫܕܪ ܬܘܒ ܐܚܪܢܐ: ܘܐܦ ܠܗܘ ܩܛܠܘܗܝ.
ܘܣܓܝܐܐ ܥܒܕܐ ܐܚܪܢܐ ܫܕܪ. ܘܡܢܗܘܢ ܡܚܘ ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ
ܩܛܠܘ. 6 ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ: ܚܕ ܒܪܐ ܚܒܝܒܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ:
ܘܫܕܪܗ ܠܘܬܗܘܢ ܐܚܪܝܬ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܢܒܗܬܘܢ ܡܢ
ܒܪܝ. 7 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܦܠܚܐ ܐܡܪܘ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܗܢܘ ܝܪܬܐ
ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ: ܘܕܝܠܢ ܬܗܘܐ ܝܪܬܘܬܐ. 8 ܘܢܣܒܘܗ ܘ
ܩܛܠܘܗܝ ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܟܪܡܐ. 9 ܡܢܘ ܗܟܝܠ
ܥܒܕ ܡܪܐ ܕܟܪܡܐ. ܢܐܬܐ ܢܘܒܕ ܠܗܢܘܢ ܦܠܚܐ. ܘܢܬܠܝܘܗܝ
ܟܪܡܐ ܠܐܚܪܢܐ. 10 ܘܐܦܠܐ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܩܪܝܬܘܢ: ܕܟܐܦܐ
ܕܐܣܠܝܘ ܒܢܝܐ: ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܝܫܐ ܕܙܘܝܬܐ: 11 ܡܢ ܠܘܬ

EVANGELIUM

CAPUT XII.

1. Et cœpit loqui cum eis per parabolas. Vir quidam plantavit vineam, & circumdedit eam sepe, & fodit in ea torcular, & exstruxit in ea turrim, & possidendam eam tradidit agricolis, & peregrè profectus est. 2. Et misit ad agricolas servum suum in tempore, ut de fructibus vineæ acciperet. 3. Illi autem percusserunt eum, & dimiserunt eum vacuum. 4. Et misit rursum ad eos servum alium: & etiam illum lapidaverunt & contuderunt, & remiserunt cum ignominia. 5. Et misit rursum alium, & etiam illum occiderunt: & multos servos alios misit, & *aliquos* ex eis percusserunt, *aliquos* autem ex eis occiderunt. 6. In fine autem unus filius dilectus erat ei, & misit eum ad illos tandem. dicebat enim, Jam erubescent à filio meo. 7. Illi verò agricolæ dixerunt apud seipsos: Hic est hæres: venite, occidamus eum, & erit nostra hæreditas. 8. Et accipientes occiderunt eum, & ejecerunt *eum* extra vineam. 9. Quid igitur faciet dominus vineæ? Veniens perdet illos agricolas, & dabit ipsam vineam aliis. 10. Atque ne Scripturam quidem hanc legistis? Lapis quem reprobaverunt ædificantes, factus est in caput anguli: 11. A Do-

ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. 25 ܘܡܐ ܕܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܨܠܝܘ. ܫܒܘܩܘ
ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܢܫ. ܕܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ
ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ. 26 ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܐܦܠܐ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ.
27 ܘܐܬܘ ܬܘܒ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܒܗܝܟܠܐ.
ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ 28 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܘܡܢܘ ܝܗܒ ܠܟ
ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܕܗܠܝܢ ܬܥܒܕ. 29 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ ܕܬܐܡܪܘܢ ܠܝ. ܘܐܢܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. 30 ܡܥܡܘܕܝܬܗ
ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܝ. ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ.
ܐܡܪܘ ܠܝ. 31 ܘܐܬܚܫܒܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܠܗ
ܕܡܢ ܫܡܝܐ. ܐܡܪ ܠܢ ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. 32 ܘܐܢ ܢܐܡܪ
ܕܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܥܡܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܚܝܕܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܘܚܢܢ. ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܢܒܝܐ ܗܘ. 33 ܘܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ ܠܝܫܘܥ ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܐܦ ܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ ܀

MARCI, CAP. XI.

& fiet vobis. 25. Et quum statis ad orandum, remittite id quod est vobis adversus aliquem: ut etiam pater vester, qui est in cœlo, remittat vobis delicta vestra. 26. Si verò vos non remittitis nec etiam Pater vester, qui est in cælo, remittet vobis delicta vestra. 27. Et venerunt rursus Urischelem, & quum ambularet in templo, venerunt ad eum principes Sacerdotum, Legisperiti & Seniores. 28. Et dicunt ei, In qua potestate hæc facis? & quisnam dedit tibi potestatem hanc ut hæc facias? 29. Ipse autem Jeschua dixit eis, Interrogabo ego vos quoque sermonem unum ut dicatis mihi, & ego dicam vobis in qua potestate hæc facio. 30. Baptismus Juchanan undenam est? E cælo, an ex filiis hominis? dicite mihi. 31. Et ratiocinabantur in seipsis, & dicebant, Si dixerimus ei, quod est è cælo, dicet nobis, Et quare non credidistis ei? 32. Et si dixerimus quòd est è filiis hominis, metus est à populo. Omnes enim tenebant ipsum Juchanan, quod verè propheta esset. 33. Et responderunt & dixerunt Jeschua, Nescimus. Dixit eis, Ego quoque non dico vobis in qua potestate hæc facio.

ܠܐܘܪܫܠܡ. 15 ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܫܪܝ ܕܢܦܩ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܙܒܢܝܢ ܘܡܙܒܢܝܢ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܗܦܟ ܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ:
ܘܟܘܪܣܘܬܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ. 16 ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܐܢܫ
ܢܥܒܪ ܡܐܢܐ ܒܓܘ ܗܝܟܠܐ. 17 ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܠܐ ܗܟܢܐ ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ:
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ ܡܥܪܬܐ ܕܓܝܣܐ. 18 ܘܫܡܥܘ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܟܢܐ ܢܘܒܕܘܢܝܗܝ. ܕܚܠܝܢ
ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢܗ. ܡܛܠ ܕܟܠܗ ܥܡܐ ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ
ܒܝܘܠܦܢܗ. 19 ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ: ܢܦܩܘ ܠܒܪ ܡܢ
ܡܕܝܢܬܐ. 20 ܘܒܨܦܪܐ ܟܕ ܥܒܪܝܢ: ܚܙܘ ܠܬܐܢܬܐ ܗܝ ܟܕ ܝܒܝܫܐ
ܡܢ ܥܩܪܗ. 21 ܘܐܬܕܟܪ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ: ܗܐ ܬܐܢܬܐ
ܗܝ ܕܠܛܬ ܝܒܫܬ. 22 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܬܗܘܐ
ܒܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 23 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܢ
ܕܢܐܡܪ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܕܐܫܬܩܠ ܘܦܠ ܒܝܡܐ: ܘܠܐ ܢܬܦܠܓ
ܒܠܒܗ: ܐܠܐ ܢܗܝܡܢ ܕܗܘܐ ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܡܪ: ܢܗܘܐ
ܠܗ ܡܕܡ ܕܐܡܪ. 24 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܟܠ ܡܕܡ
ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܗܝܡܢܘ ܕܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ

EVANGELIUM

in Urischelem. 15. Ac ingressus est Jeschua in templum Dei, & cœpit ejicere eos qui emebant & vendebant in templo: & evertit mensas numulariorum, & cathedras eorum qui vendebant columbas: 16. Neque sinebat ut quisquam deportaret vasa per templum Dei. 17. Et docebat, & dicebat eis, Nonne scriptum est, Domus mea, domus orationis vocabitur omnibus gentibus? vos autem fecistis eam speluncam latronum. 18. Et audiverunt principes Sacerdotum & Legisperiti, & quærebant quomodo perderent eum. Timebant enim ab eo, quia universus populus mirabantur in doctrina ejus. 19. Et quum serum esset, egressi sunt extra urbem. 20. Et manè quum transirent, viderunt ficum illam aridam à radice sua. 21. Et recordatus est Schemeun, & dixit ei, Domine mi, Ecce, ficus illa quam exsecratus es, aruit. 22. Et respondit Jeschua & dixit eis, Sit in vobis fides Dei. 23. Ammin dico vobis, quòd is qui dixerit monti huic, Tolle te, & cade in mare, nec hæsitaverit in corde suo, sed crediderit quòd fiet id quod dixit, fiet ei quod dixerit. 24. Propter hoc dico vobis quòd quicquid oratis & petitis, credite quòd accipitis:

&

ܥܠ ܬܪܥܐ ܠܒܪ ܒܫܘܩܐ. ܘܟܕ ܫܪܝܢ ܗܘܘ. 5 ܐܢܫܝܢ ܡܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܥܝܠܐ. 6 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܐܢܘܢ
ܝܫܘܥ. ܘܫܒܩܘ ܐܢܘܢ. 7 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܥܝܠܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ.
ܘܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܢܚܬܝܗܘܢ ܘܪܟܒ ܥܠܘܗܝ ܝܫܘܥ. 8
ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܡܫܘܝܢ ܗܘܘ ܢܚܬܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܐܚܪܢܐ
ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܣܘܟܐ ܡܢ ܐܝܠܢܐ ܘܡܫܘܝܢ ܒܐܘܪܚܐ. 9
ܘܗܠܝܢ ܕܩܕܡܘܗܝ ܘܗܠܝܢ ܕܒܬܪܗ. ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ.
ܐܘܫܥܢܐ. ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. 10 ܘܡܒܪܟܐ ܗܝ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܝܐ ܕܐܒܘܢ ܕܘܝܕ. ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪܘܡܐ. 11 ܘܥܠ
ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ ܠܗܝܟܠܐ. ܘܚܙܐ ܟܠܡܕܡ. ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܥܕܢ ܪܡܫܐ. ܢܦܩ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ. 12 ܘܠܝܘܡܐ
ܐܚܪܢܐ ܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܟܦܢ. 13 ܘܚܙܐ ܬܬܐ ܚܕܐ
ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܕܐܝܬ ܒܗ ܛܪܦܐ. ܘܐܬܐ ܠܗ ܕܐܢ ܢܫܟܚ
ܒܗ ܡܕܡ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܐ ܐܫܟܚ ܒܗ ܐܠܐ ܐܢ ܛܪܦܐ. ܙܒܢܐ
ܓܝܪ ܠܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܕܬܐܢܐ. 14 ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܟܝܠ ܘܠܥܠܡ
ܐܢܫ ܡܢܟܝ ܦܐܪܐ ܠܐ ܢܐܟܘܠ. ܘܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܬܘ

ad januam foris in platea. Et quum solverent, 5. Quidam ex eis qui adstabant, dixerunt eis, Quid facitis quòd solvitis pullum? 6. Ipsi verò dixerunt ei sicut mandaverat eis Jeschua: & illi dimiserunt eos. 7. Et adduxerunt pullum ad Jeschua: & injecerunt super eum vestimenta sua, & sedit super eum Jeschua. 8. Multi autem ponebant vestimenta sua in via: & alii cædebant ramos ex arboribus & ponebant in via. 9. Et qui ante eum & qui post eum erant clamabant, & dicebant, Huschaanah, benedictus est qui venit in nomine Domini. 10. Et benedictum sit regnum quod venit patris nostri David: Huschaanah. 11. Et ingressus est Jeschua in Urischelem in templum, & consideravit omnia. Quum esset autem tempus vespertinum, ingressus est in Beth-Aniah cum duodecim. 12. Et die postero quum egrederetur ex Beth-Aniah, esuriit. 13. Et vidit ficum unam è longinquo, in qua erant folia, & venit ad eam ut *videret* si inveniret in ea aliquid: & quum venisset, non invenit in ea nisi folia. Tempus enim non erat ficuum. 14. Et dixit illi, Deinceps & in perpetuum nemo ex te fructus comedat. Et audiverunt discipuli ejus, & venerũt

ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. 48 ܘܟܐܐܒܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܣܓܝܐܐ
ܕܢܫܬܘܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ. ܘܐܡܪ. ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ
ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. 49 ܘܩܡ ܝܫܘܥ ܘܦܩܕ ܕܢܩܪܘܢܝܗܝ.
ܘܩܪܘܗܝ ܠܣܡܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܬܠܒܒ ܩܘܡ ܩܪܐ
ܠܟ. 50 ܗܘ ܕܝܢ ܣܡܝܐ ܫܕܐ ܠܒܘܫܗ. ܘܩܡ ܐܬܐ ܠܘܬ
ܝܫܘܥ. 51 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܐܥܒܕ ܠܟ.
ܗܘ ܕܝܢ ܣܡܝܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ ܕܐܚܙܐ. 52 ܘܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ.
ܚܙܝ ܗܝܡܢܘܬܟ ܐܚܝܬܟ. ܘܡܚܕܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܘܐܙܠ ܗܘܐ
ܒܐܘܪܚܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܡ

1 ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܠܘܬ ܒܝܬ ܦܓܐ
ܘܒܝܬ ܥܢܝܐ ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܕܒܝܬ ܙܝܬܐ: ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
2 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܢ. ܘܡܚܕܐ ܕܥܐܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗ: ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܝܠܐ ܕܐܣܝܪ. ܕܐܢܫ
ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܠܐ ܪܟܒܗ. ܫܪܘ ܐܝܬܘܗܝ. 3 ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ
ܠܟܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܕܐ. ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܠܡܪܢ ܡܬܒܥܐ.
ܘܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܠܗ ܠܟܐ. 4 ܘܐܙܠܘ ܐܫܟܚܘ ܥܝܠܐ ܕܐܣܝܪ

Fili David, miserere mei. 48. Et reprimebant eum multi ut fileret. Ille autem magis clamabat, & dicebat, Fili David, miserere mei. 49. Et stetit Jeschua, & præcepit ut vocarent eum. Et vocarunt cæcum, & dicunt ei, Bono fis animo: vocat te. 50. Ipse autem cæcus abjecit vestimenta sua; & surgens venit ad Jeschua. 51. Et dixit ei Jeschua, Quid vis ut faciam tibi? Ipse autem cæcus dixit, Domine mi, ut videam. 52. Et Jeschua dixit ei, Videto: fides tua servavit te. Et statim visus restitutus est ei; & abibat per viam.

CAPUT XL

1. Et quum appropinquaret Urischelem juxta Beth-Page & Beth-Aniah ad montem Olivarum, misit duos ex discipulis suis. 2. Et dixit eis, ite in pagum illum qui contra nos est: & statim eadem hora qua ingrediemini in eum, invenietis pullum qui alligatus est, cui nemo ex filiis hominis insedit, solvite, adducite eum. 3. Et si quis dixerit vobis, Cur facitis hoc? Dicite ei, Quia pro Domino nostro petitur. & statim mittet eum huc. 4. Et abeuntes, invenerunt pullum qui vinctus erat

ad

ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܕܐܢܐ ܫܬܐ ܐܢܐ: ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ
ܠܡܥܡܕ. 39 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܫܟܚܝܢܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܟܣܐ ܕܫܬܐ ܐܢܐ ܬܫܬܘܢ. ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܬܬܥܡܕܘܢ.
40. ܠܡܬܒ ܕܝܢ ܡܢ ܝܡܝܢܝ ܘܡܢ ܣܡܠܝ: ܠܐ ܗܘܬ ܕܝܠܝ
ܠܡܬܠ: ܐܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܛܝܒܐ. 41 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܥܣܪܐ ܫܪܝܘ
ܪܛܢܝܢ ܥܠ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ. 42 ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܪܫܐ ܕܥܡܡܐ
ܡܪܝܗܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܪܘܪܒܢܝܗܘܢ ܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ. 43 ܠܐ
ܕܝܢ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܨܒܐ ܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܪܒܐ:
ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. 44 ܘܐܝܢܐ ܡܢܟܘܢ ܕܨܒܐ ܢܗܘܐ
ܩܕܡܝܐ: ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ ܕܟܠܢܫ. 45 ܐܦ ܒܪܗ ܓܝܪ ܕܐܢܫܐ:
ܠܐ ܐܬܐ ܕܢܫܬܡܫ. ܐܠܐ ܕܢܫܡܫ. ܘܢܬܠ ܢܦܫܗ ܦܘܪܩܢܐ
ܚܠܦ ܣܓܝܐܐ. 46 ܘܐܬܘ ܠܐܝܪܝܚܘ ❖ ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ
ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ ܗܘ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ: ܛܝܡܝ
ܒܪ ܛܝܡܝ ܣܡܝܐ: ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ ܘܡܚܕܪ: 47
ܘܫܡܥ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ: ܘܫܪܝ ܠܡܩܥܐ ܘܠܡܐܡܪ.

Nescitis quid petatis. potestis vos bibere poculum quod ego bibo, & baptismo quo ego baptizor, baptizari? 39. Dicunt ei, Possumus. Dixit eis Jeschua, Poculum quod ego bibo, bibetis: & baptismo quo ego baptizor, baptizabimini. 40. Ut autem sedeatis à dextra mea & à sinistra mea, non est meum dare, nisi illis quibus paratum est. 41. Et quum audivissent decem, cœperunt murmurare adversus Jaakub & Juchanan. 42. Et vocavit eos Jeschua, & dixit eis, Scitis quòd ii qui reputantur capita Gentium, domini eorum sint, & magnates eorum dominentur super eas. 43. Non autem sic erit inter vos: sed qui vult in vobis fieri magnus, erit vobis minister. 44. Et qui ex vobis vult esse primus, erit servus omnis hominis. 45. Etenim Filius quoque hominis non venit ut ministraretur sibi, sed ut ministraret, & daret animam suam redemptionem pro multis. 46. Et venerunt Irichu. Et quum egressus esset Jeschua ab Irichu, ipse & discipuli ejus, & turba multa, Timai filius Timai, cæcus, sedebat juxta viam, & mendicabat. 47. Et audivit quòd Jesus esset Nazarenus, & cœpit clamare, & dicere,

ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ: ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢܝܐ: ܐܘ ܩܘܪܝܐ ܡܛܠܬܝ ܘܡܛܠ
ܣܒܪܬܝ: 30 ܐܠܐ ܢܩܒܠ ܚܕ ܒܡܐܐ. ܗܫܐ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ:
ܒܬܐ ܘܐܚܐ ܘܐܚܘܬܐ. ܘܐܡܗܬܐ ܘܒܢܝܐ. ܘܩܘܪܝܐ ܥܡ
ܪܕܘܦܝܐ. ܘܒܥܠܡܐ ܕܐܬܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 31 ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ
ܩܕܡܝܐ ܕܢܗܘܘܢ ܐܚܪܝܐ ܘܐܚܪܝܐ ܩܕܡܝܐ ܀ 32 ܟܕ ܣܠܩܝܢ
ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܗܘ ܝܫܘܥ ܩܕܝܡ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ. ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܘܐܙܠܝܢ ܒܬܪܗ ܟܕ ܕܚܠܝܢ
ܘܕܒܪ ܠܬܪܥܣܪܬܗ: ܘܫܪܝ ܕܢܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܥܬܝܕ
ܕܢܗܘܐ ܠܗ. 33 ܕܗܐ ܣܠܩܝܢܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܠܣܦܪܐ: ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ
ܠܡܘܬܐ. ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܥܡܡܐ 34 ܘܢܒܙܚܘܢ ܒܗ.
ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ ܘܢܪܩܘܢ ܒܐܦܘܗܝ. ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ:
ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ ܀ 35 ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܝܥܩܘܒ
ܘܝܘܚܢܢ ܒܢܝ ܙܒܕܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ: ܨܒܝܢ ܚܢܢ
ܕܟܠ ܕܢܫܐܠܟ ܬܥܒܕ ܠܢ. 36 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. 37 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܗܒ ܠܢ ܕܚܕ ܢܬܒ ܡܢ
ܝܡܝܢܟ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܟ ܒܫܘܒܚܟ. 38 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

E V A N G E L I U M

patrem, aut matrem, aut uxorem, aut liberos, aut agros propter me, & propter Evangelium meum. 30.
Quin accipiat unum in centum nunc in tempore hoc, domos, & fratres, & sorores, & matres, & liberos, &
agros, cum persequutionibus, & in seculo venturo vitam quæ est in æternum. 31. Multi autem primi,
erunt postremi: & postremi, primi. 32. Quum ascenderent autem in via versus Urischelem, Jeschua
ipse antecedebat eos. & mirabantur, & ibant post eum timentes. Et accepit duodecim suos, & cœpit dicere eis id quod futurum erat ut eveniret sibi. 33. Nempe, Ecce ascendimus Urischelem, & filius hominis
traditur principibus sacerdotum & Legisperitis: & condemnabunt eum ad mortem, & tradent eum
Gentibus. 34. Et illudent eum, & flagellabunt eum, & conspuent in faciem ejus, & occident eum: & in
die tertio resurget 35. Et accesserunt ad eum Jaakub & Juchanan filii Zabdai, & dixerunt ei, Præceptor,
volumus ut quicquid petierimus facias nobis. 36. Dixit eis, Quid cupitis *ut* faciam vobis? 37. Dicunt ei,
Da nobis ut unus sedeat à dextra tua, & alter à sinistra tua in gloria tua. 38. Ipse autem dixit eis,
Ne-

ܘܐܚܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܚܕܐ ܚܣܝܪܐ ܠܟ. ܙܠ ܙܒܢ ܟܠ ܡܕܡ
ܕܐܝܬ ܠܟ ܘܗܒ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ:
ܘܫܩܘܠ ܙܩܝܟ ܘܬܐ ܒܬܪܝ 22 ܗܘ ܕܝܢ ܐܬܟܪܝ ܠܗ ܥܠ ܡܠܬܐ ܗܕܐ.
ܘܐܙܠ ܟܕ ܟܪܝܐ ܠܗ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܢܟܣܐ ܣܓܝܐܐ.
23 ܘܚܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܒܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܡܐ ܥܛܠܐ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܢܟܣܐ: ܕܢܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ.
24 ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ ܬܡܗܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܘܗܝ. ܘܥܢܐ ܬܘܒ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܒܢܝ. ܟܡܐ ܥܛܝܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܬܟܠܝܢ
ܥܠ ܢܟܣܝܗܘܢ ܕܢܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 25 ܦܫܝܩ
ܗܘ ܠܓܡܠܐ ܕܢܥܘܠ ܒܚܪܘܪܐ ܕܡܚܛܐ: ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܠܐ
ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ. 26 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܐܡܪܝܢ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܚܐ.
27 ܚܪ ܕܝܢ ܒܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ
ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ. ܐܠܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܟܠ ܡܕܡ ܓܝܪ ܡܫܟܚܐ
ܠܘܬ ܐܠܗܐ܀ 28 ܘܫܪܝ ܟܐܦܐ ܠܡܐܡܪ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ
ܟܠ ܡܕܡ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܟ. 29 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܕܫܒܩ ܒܬܐ ܐܘ ܐܚܐ ܐܘ ܐܚܘܬܐ: ܐܘ

MARCI. CAP. X.

& dilexit eum, & dixit ei, Unum deest tibi; abi, vende quicquid est tibi, & da pauperibus: & erit tibi thesaurus in cœlo, & accipe crucem tuam, & veni post me. 22. Ille verò mœstus factus est in hoc sermone, & abiit afflictus: erant enim ei divitiæ multæ. 23. Intuitus est autem Jeschua discipulos suos, & ait eis, Quàm difficile est illis quibus sunt divitiæ, ut ingrediantur in regnum Dei! 24. Discipuli autem mirabantur ad sermones ipsius. Et respondit rursus Jeschua, & dixit eis, Filii mei, quàm difficile est eis qui confidunt in divitiis suis, ut ingrediantur in regnum Dei! 25. Facilius est camelo ut ingrediatur in foramen acus, quàm divitem ingredi in regnum Dei. 26. Illi verò amplius admirabantur, & dicebant inter sese, Quis potest salvus esse? 27. Intuitus est autem eos Jeschua, & ait eis, apud filios hominis hoc non est possibile, sed apud Deum. cuncta enim possibilia sunt apud Deum. 28. Et cœpit Cipha dicere, Ecce, nos reliquimus omnia, & adhæsimus tibi. 29. Respondit Jeschua, & dixit, Ammin dico vobis, nemo est qui reliquerit domos, aut fratres, aut sorores, aut

ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܒܝܬܐ ܥܠ ܗܕܐ܂ 11 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܟܠ ܡܢ
ܕܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ ܓܐܪ܂ 12 ܘܐܢ ܐܢܬܬܐ ܬܫܪܐ ܒܥܠܗ
ܘܬܗܘܐ ܠܐܚܪܢܐ ܓܝܪܐ܂ 13 ܘܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܛܠܝܐ
ܕܢܩܪܘܒ ܠܗܘܢ܂ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܟܐܐܢ ܗܘܘ ܒܐܝܠܝܢ
ܕܡܩܪܒܝܢ ܠܗܘܢ܂ 14 ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܬܟܪܝ ܠܗ܂
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܫܒܘܩܘ ܛܠܝܐ ܢܐܬܘܢ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ܂
ܕܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܕܝܠܗܘܢ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂
15 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܕܠܐ ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܠܐ ܢܥܘܠ ܠܗ܂ 16 ܘܢܣܒ ܐܢܘܢ ܥܠ ܕܪܥܘܗܝ
ܘܣܡ ܐܝܕܗ ܥܠܝܗܘܢ ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ܀ 17 ܘܟܕ ܪܕܐ ܒܐܘܪܚܐ܆
ܪܗܛ ܚܕ ܢܦܠ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ܆ ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܡܪ
ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ܆ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܐܐܪܬ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܂ 18 ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ܂ ܡܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ ܠܝ ܛܒܐ܂ ܠܝܬ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ܂
19 ܦܘܩܕܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ܂ ܠܐ ܬܓܘܪ܂ ܠܐ ܬܓܢܘܒ܂ ܠܐ ܬܩܛܘܠ܂
ܘܠܐ ܬܣܗܕ ܣܗܕܘܬܐ ܕܓܠܬܐ܂ ܠܐ ܬܛܠܘܡ܂ ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ
ܘܠܐܡܟ܂ 20 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܠܦܢܐ܆ ܗܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܐܢܝܢ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ܂ 21 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܚܪ ܒܗ

diſcipuli ejus in domo ſuper hoc. 11. Et dixit eis, Quiſquis reliquerit uxorem ſuam, & acceperit aliam, adulterium commiſit. 12. Et ſi mulier reliquerit maritum ſuum, & facta fuerit alterius, committit adulterium. 13. Et offerebant ei infantulos, ut tangeret eos: diſcipuli autem ejus reprimebant eos qui offerebant illos. 14. Jeſchua autem quum vidiſſet, indignatus eſt, & dixit eis, Sinite parvulos ut veniant ad me, & ne prohibeatis eos: illorum enim, qui ſicut iſti ſunt, eſt regnum Dei. 15. Ammin dico vobis, quod quiſquis non acceperit regnum Dei ſicut parvulus, non ingredietur in illud. 16. Et ſuſtulit eos in ulnas ſuas, & poſuit manum ſuam ſuper eos, & benedixit eis. 17. Et quum deſcendiſſet in viam, accurrit quidam: procidit ſuper genua ſua, & petebat ab eo, & dixit, Præceptor bone, quid faciam ut hæres ſim vitæ æternæ? 18. Dixit ei Jeſchua, Quid vocas tu me bonum? non eſt bonus, niſi unus Deus. 19. Mandata noſti, Non adulterium committas, Ne fureris, Ne occidas, & ne proferas teſtimonium falſum, Ne iniquè agas, Honora patrem tuum & matrem tuam. 20. Ille autem reſpondit, & dixit ei, Præceptor, hæc omnia cuſtodivi à pueritia mea. 21. Jeſchua autem intuitus eſt eum, &

ܘܢܘܪܗܘܢ ܠܐ ܕܥܟܐ. 49 ܟܠ ܓܝܪ ܒܢܘܪܐ ܡܬܡܠܚ. ܘܟܠ
ܕܒܚܐ ܒܡܠܚܐ ܢܬܡܠܚ. 50 ܛܒܐ ܗܝ ܡܠܚܐ. ܐܢ
ܕܝܢ ܡܠܚܐ ܬܦܟܗ ܒܡܢܐ ܬܬܡܠܚ. ܢܗܘܐ ܒܟܘܢ ܡܠܚܐ.
ܘܗܘܝܬܘܢ ܫܠܝܢ ܚܕ ܥܡ ܚܕ.

ܩܦܠܐܘܢ ܝ

1 ܘܩܡ ܡܢ ܬܡܢ. ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܝܗܘܕ ܠܥܒܪܐ
ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܙܠܘ ܠܘܬܗ ܬܡܢ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܡܠܦ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܐܝܟ ܕܡܥܕ ܗܘܐ. 2 ܘܩܪܒܘ ܦܪܝܫܐ
ܡܢܣܝܢ ܠܗ ܘܡܫܐܠܝܢ. ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܠܓܒܪܐ ܕܢܫܒܘܩ
ܐܢܬܬܗ. 3 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܦܩܕܟܘܢ ܡܘܫܐ. 4 ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ. ܡܘܫܐ ܐܦܣ ܠܢ. ܕܢܟܬܘܒ ܟܬܒܐ ܕܫܘܒܩܢܐ
ܘܢܫܪܐ. 5 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܩܒܠ ܩܫܝܘܬ
ܠܒܟܘܢ ܟܬܒ ܠܟܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܢܐ. 6 ܡܢ ܪܫܝܬܐ ܕܝܢ
ܕܒܪܝܬܐ ܕܟܪܐ ܘܢܩܒܬܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ. 7 ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܒܘܩ
ܓܒܪܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܘܢܩܦ ܠܐܢܬܬܗ. 8 ܘܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ
ܚܕ ܒܣܪ. ܡܟܝܠ ܠܐ ܗܘܘ ܬܪܝܢ ܐܠܐ ܚܕ ܒܣܪ. 9 ܡܕܡ ܕܐܠܗܐ
ܙܘܓ ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܫ. 10 ܒܒܝܬܐ ܕܝܢ ܬܘܒ

MARCI. CAP. IX.

& ignis eorum non extinguitur. 49. Omnis enim *res* igne salitur, & omnis victima sale salietur. 50. Bonum est sal: si autem sal infatuatus fuerit, quonam salietur? Sit in vobis sal, & in tranquillitate sitis unus cum altero.

CAPUT X.

1. Et surrexit inde, & venit in confinium Judææ, in adversam ripam Jurdanan. Et venerunt illuc ad eum turbæ multæ: docebatque eos rursum sicut consuetus erat. 2. Et accesserunt Pharisæi tentantes eum, & interrogaverunt, Num licet viro ut dimittat uxorem suam? 3. Dixit eis, Quid præcepit vobis Musche? 4. Ipsi autem dixerunt, Musche permisit nobis ut scribamus scriptum dimissionis & dimittamus. 5. Respondit Jeschua, & dixit eis; Contra duritiem cordis vestri scripsit vobis mandatum istud, 6. A principio autem masculum & fœminam fecit eos Deus. 7. Propter hoc deseret vir patrem suum, & matrem suam, & adhærebit uxori suæ. 8. Eruntque ambo una caro. Igitur non sunt duo, sed una caro. 9. Quod itaque Deus conjunxit, filius hominis ne separet. 10. Et interrogaverunt eum rursus

ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ. 39 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܬܟܠܘܢܝܗܝ.
ܠܝܬ ܓܝܪ ܐܢܫ ܕܥܒܕ ܚܝܠܐ ܒܫܡܝ ܘܡܫܟܚ ܕܥܓܠ
ܢܐܡܪ ܥܠܝ ܕܒܝܫܬܐ. 40 ܡܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܠܘܩܒܠܟܘܢ
ܚܠܦܝܟܘܢ ܗܘ. 41 ܟܠ ܓܝܪ ܕܢܫܩܝܟܘܢ ܟܣܐ ܕܡܝܐ
ܒܠܚܘܕ ܥܠ ܫܡܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܢܬܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
ܕܠܐ ܢܐܒܕ ܐܓܪܗ. 42 ܘܟܠ ܡܢ ܕܢܟܫܠ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܙܥܘܪܐ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ ܐܠܘ ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ
ܬܠܝܐ ܒܨܘܪܗ ܘܡܫܬܕܐ ܒܝܡܐ. 43 ܐܢ ܕܝܢ ܡܟܫܠܐ ܠܟ
ܐܝܕܟ ܦܣܘܩܝܗ. ܦܩܚ ܗܘ ܠܟ ܕܟܕ ܚܓܝܣ ܬܥܘܠ ܠܚܝܐ.
ܐܘ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ ܐܝܕܝܢ ܬܐܙܠ ܠܓܗܢܐ. 44 ܐܝܟܐ
ܕܬܘܠܥܬܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ ܘܢܘܪܗܘܢ ܠܐ ܕܥܟܐ. 45 ܘܐܢ ܪܓܠܟ
ܡܟܫܠܐ ܠܟ ܦܣܘܩܝܗ. ܦܩܚ ܗܘ ܠܟ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ ܟܕ
ܚܓܝܣܐ. ܐܘ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ ܪܓܠܝܢ ܬܦܠ ܒܓܗܢܐ.
46 ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܬܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ ܘܢܘܪܗܘܢ ܠܐ ܕܥܟܐ ܀ 47 ܘܐܢ
ܥܝܢܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ ܚܨܝܗ. ܦܩܚ ܗܘ ܠܟ ܕܒܚܕܐ ܥܝܢܐ
ܬܥܘܠ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܘ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ ܥܝܢܝܢ
ܬܦܠ ܒܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ. 48 ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܬܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ

E V A N G E L I U M

quòd non adhæreat nobis. 39. Dixit eis Jeschua, Ne prohibeatis eum, Non est enim quisquam qui faciat virtutes per nomen meum, & possit citò dicere adversum me id quod malum est. 40. Qui non est igitur contra vos, pro vobis est. 41. Quisquis enim bibendum præbuerit vobis poculum aquæ duntaxat eo nomine quòd Christi estis, ammin dico vobis quòd non perdet mercedem suam. 42. Et quisquis offenderit unum ex istis parvulis qui credunt in me, tolerabilius esset ei si injecta esset mola asinaria ad collum ejus, & projiceretur in mare. 43. Si autem offendiculo est tibi manus tua, abscinde eam : tolerabilius est tibi mutilo, ut ingrediaris in vitam, quàm dum sunt tibi ambæ manus, abeas in gihannah : 44. Ubi vermis eorum non moritur, & ignis eorum non extinguitur. 45. Et, si pes tuus offendiculo est tibi, abscinde eum : tolerabilius est tibi ut ingrediaris ad vitam claudus, quàm dum sunt tibi ambo pedes, ruas in gihannah : 46. Ubi vermis eorum non moritur, & ignis eorum non extinguitur. 47. Et, si oculus tuus offendiculo est tibi, erue eum : tolerabilius est tibi ut uno oculo ingrediaris in regnum Dei, quàm dum sunt tibi duo oculi, ruas in gihannah ignis : 48. Ubi vermis eorum non moritur,

&

ܒܡܕܡ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܦܩ ܐܠܐ ܒܨܘܡܐ ܘܒܨܠܘܬܐ . 30
ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܬܡܢ ܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܒܓܠܝܠܐ . ܘܠܐ ܨܒܐ
ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܕܥ ܒܗ . 31 ܡܠܦ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܐܝܕܝ̈ ܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܘܩܛܠܝܢ ܠܗ . ܘܡܐ ܕܐܬܩܛܠ : ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ .
32 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܠܬܐ . ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܘ
ܕܢܫܐܠܘܢܝܗܝ ܀ 33 ܘܐܬܘ ܠܟܦܪ ܢܚܘܡ . ܘܟܕ ܥܠܘ
ܠܒܝܬܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ : ܕܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܒܐܘܪܚܐ ܒܝܢܬܟܘܢ . 34 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ . ܐܬܚܪܝܘ
ܗܘܘ ܓܝܪ ܒܐܘܪܚܐ ܚܕ ܥܡ ܚܕ : ܕܡܢܘ ܪܒ ܒܗܘܢ . 35 ܘܝܬܒ ܝܫܘܥ
ܘܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܗܘܐ
ܩܕܡܝܐ : ܢܗܘܐ ܐܚܪܝ ܟܠ ܐܢܫ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܟܠܢܫ .
36 ܘܢܣܒ ܛܠܝܐ ܚܕ ܘܐܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܐ . ܘܫܩܠܗ ܥܠ
ܕܪ̈ܥܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . 37 ܟܠ ܡܢ ܕܡܩܒܠ ܐܝܟ ܗܢܐ
ܛܠܝܐ ܒܫܡܝ ܠܝ ܗܘ ܡܩܒܠ . ܘܡܢ ܕܠܝ ܡܩܒܠ : ܠܐ
ܗܘܐ ܠܝ ܡܩܒܠ ܐܠܐ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ . 38 ܐܡܪ ܠܗ ܝܘܚܢܢ .
ܪܒܢ : ܚܙܝܢ ܐܢܫ ܕܡܦܩ ܫܐܕܐ ܒܫܡܟ : ܘܟܠܝܢܝܗܝ ܥܠ

MARCI. CAP. IX.

alia re exire non potest, nisi jejunio & oratione. 30. Et quū egressus esset inde, transibant per Galilæam, & nolebat ut quisquam hoc sciret de se. 31. Docebat enim discipulos suos, & dicebat eis, Filius hominis traditur in manus filiorum hominis, & interficient eum, & quum interfectus fuerit, die tertio resurget. 32. Illi autem nesciebant eum sermonem, & timebant ut interrogarent eum. 33. Et venerunt in Kephar-Nachum: & quum intrassent in domum, interrogabat eos, Quidnam disputabatis in via inter vos? 34. Ipsi verò silebant: contenderant enim in via unus cum altero, quis maximus esset inter eos. 35. Et sedit Jeschua, vocavitque duodecim, & dixit eis, Is qui vult esse primus, ut sit postremus cujusque, & minister cujusque. 36. Et accepit puerum unum, & statuit eum in medio, tulitque eum in ulnas suas, & dixit eis: 37. Quisquis excipit *aliquem qui sit* sicut hic puer, in nomine meo, me excipit: & is qui me excipit, nequaquam me excipit, sed eum qui me misit. 38. Dixit ei Juchanan, Domine mi, vidimus quendam qui ejicit dæmonia per nomen tuum, & prohibuimus eum propterea

20 ܘܩܪܒܘܗܝ ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܚܙܬܗ ܪܘܚܐ ܡܚܕܐ ܫܓܫܬܗ
ܘܫܚܠܬܗ. ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܘܡܪܥܐ. 21
ܘܫܐܠܗ ܝܫܘܥ ܠܐܒܘܗܝ ܕܟܡܐ ܙܒܢܐ ܠܗ ܡܢ ܕܗܢܐ
ܗܘܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܗܐ ܡܢ ܛܠܝܘܬܗ. 22 ܘܙܒܢܝܢ ܤܓܝܐܢ
ܐܪܡܝܬܗ ܒܢܘܪܐ ܘܒܡܝܐ ܕܬܘܒܕܝܘܗܝ. ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܡܫܟܚ
ܐܢܬ ܥܕܪܝܢܝ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. 23 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ
ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܕܬܗܝܡܢ: ܟܠ ܡܕܡ ܡܫܟܚܐ ܗܘܐ ܠܡܢ
ܕܡܗܝܡܢ. 24 ܘܡܚܕܐ ܩܥܐ ܐܒܘܗ ܕܛܠܝܐ ܟܕ ܒܟܐ
ܘܐܡܪ. ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܥܕܪ ܠܚܤܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܝ. 25 ܟܕ
ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܪܗܛ ܥܡܐ ܘܡܬܟܢܫ ܠܘܬܗ: ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ
ܛܢܦܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܘܚܐ ܚܪܫܬܐ ܕܠܐ ܡܡܠܠܐ: ܐܢܐ
ܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܝ ܦܘܩܝ ܡܢܗ ܘܬܘܒ ܠܐ ܬܥܠܝܢ ܒܗ.
26 ܘܩܥܬ ܤܓܝ ܘܚܒܛܬܗ ܘܢܦܩܬ. ܘܗܘܐ ܐܝܟ
ܡܝܬܐ. ܐܝܟ ܕܤܓܝܐܐ ܢܐܡܪܘܢ ܕܡܝܬ ܠܗ. 27 ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܘܐܩܝܡܗ. 28 ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܠܒܝܬܐ: ܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܝܢܝܗܘܢ. ܠܡܢܐ
ܚܢܢ ܠܐ ܐܫܟܚܢ ܠܡܦܩܗ. 29 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܢܐ ܓܢܤܐ

20. Et adduxerunt illum ad eum. Quumque vidisset eum spiritus, eadem hora prostravit eum, & cecidit super terram, & vovebat se, & lacerabat. 21. Et interrogavit Jeschua patrem ejus, quantum ei tempus esset ex quo sic maneret. Dixit ei, Ecce ab infantia sua. 22. Et temporibus multis abjicit eum in ignem & aquas, ut perdat eum: sed, quod possis, juva me, & miserere mei. 23. Dixit ei Jeschua, Si potes tu credere, omnis res potest fieri ei qui credit. 24. Et eadem hora exclamavit pater pueri flens, & dixit, Ego credo: succurre defectui fidei meæ. 25. Quum vidisset autem Jeschua quòd accurreret populus qui congregaretur ad se, objurgavit illum spiritum impurum, & dixit ei, Spiritus surde, qui non loqueris, ego præcipio tibi, egredere ab eo, & rursus ne ingrediaris in eum. 26. Et clamavit dæmonium illud multum, & contrivit eum, & exivit: factusque est tamquam mortuus, adeò ut multi dicerent, Mortuus est. 27. Ipse verò Jeschua apprehendit eum manu ejus, & erexit eum. 28. Quum ingressus autem esset Jeschua domum, interrogaverunt eũ discipuli ejus seorsim, Quare nos non potuimus ejicere illũ? 29. Et dixit eis, hoc genus ul-

ܕܩܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ 10 ܘܐܚܕܘܗ ܠܡܠܬܐ
ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܡܬܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܐ ܗܝ ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܡܐ ܕܩܡ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܝܬܐ. 11 ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ
ܐܡܪܝܢ ܣܦܪܐ: ܕܐܠܝܐ ܘܠܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܩܕܡ. 12 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܐܠܝܐ ܐܬܐ ܠܘܩܕܡ ܘܡܬܩܢ ܟܠܡܕܡ ܘܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠ
ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܕܣܓܝܐܬܐ ܢܚܫ ܘܢܣܬܠܐ. 13 ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܕܐܦ ܐܠܝܐ ܐܬܐ ܘܥܒܕܘ ܒܗ ܟܠ ܡܐ ܕܨܒܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ
ܥܠܘܗܝ. 14 ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܚܙܐ ܠܘܬܗܘܢ
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܣܦܪܐ ܕܒܥܝܢ ܥܡܗܘܢ. 15 ܘܡܚܕܐ ܟܠܗ
ܟܢܫܐ ܚܙܐܘܗܝ ܘܐܬܕܡܪܘ. ܘܪܗܛܘ ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܗ
16 ܘܫܐܠ ܗܘܐ ܠܣܦܪܐ: ܡܢܐ ܕܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܡܗܘܢ. 17
ܘܥܢܐ ܚܕ ܡܢ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪ. ܡܠܦܢܐ ܐܝܬܝܬ ܒܪܝ ܠܘܬܟ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܘܚܐ ܕܠܐ ܡܡܠܠܐ. 18 ܘܐܝܟܐ ܕܡܕܪܟܐ ܠܗ ܡܚܒܛܐ
ܠܗ ܘܡܪܥܐ: ܘܚܪܩ ܫܢܘܗܝ ܘܝܒܫ: ܘܐܡܪܬ
ܠܬܠܡܝܕܝܟ ܕܢܦܩܘܢܝܗ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ. 19 ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܘ ܫܪܒܬܐ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܗܘܐ
ܥܡܟܘܢ. ܘܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܣܝܒܪܟܘܢ. ܐܝܬܐܘܗܝ ܠܘܬܝ

resurrexisset Filius hominis à mortuis. 10. Et continuerunt sermonem istum apud sese, & quærebant quisnam esset hic sermo, *nempe* postquam resurrexisset à mortuis. 11. Et interrogabant eum, & dicebant, Quid igitur dicunt Legisperiti quòd Iliah oportet ut veniat prius? 12. Dixit eis, Iliah venturus est prius ut omnia restituat: & sicut scriptum est de Filio hominis, *oportet* ut multum patiatur & contemnatur. 13. Sed dico vobis quòd etiam Iliah venit, & fecerunt adversus eum quicquid voluerunt, sicut scriptum est de eo. 14. Et quum venisset ad discipulos suos, vidit apud eos turbam multam, & Legisperitos disputantes cum eis. 15. Et eadem hora universa turba viderunt eum, & stupuerunt, & accurrentes salutaverunt eum. 16. Et interrogavit Legisperitos, Quid altercamini cum eis? 17. Et respondit unus è turba, & dixit, Magister, adduxi filium meum ad te, cui est spiritus qui non loquitur. 18. Et quum apprehendit eum, prosternit eum & lacerat, & strident dentibus suis, & arescit. dixique discipulis tuis ut ejicerent illum, & non potuerunt. 19. Respondit Jeschua, & dixit ei, O generatio incredula: usquequo ero vobiscum? & usquequo tolerabo vos? Adducite illum ad me.

ܩܦܠܐܘܢ ܛ

1 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܝܬ
ܐܢܫܐ ܕܩܝܡܝܢ ܬܢܢ: ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ: ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ
ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܬ ܒܚܝܠܐ. 2 ܘܒܬܪ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ
ܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ. ܘܐܣܩ ܐܢܘܢ
ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. ܘܐܫܬܚܠܦ ܩܕܡ ܥܝܢܝܗܘܢ. 3
ܘܡܨܛܠܚܢ ܗܘܝ ܢܚܬܘܗܝ ܘܚܘܪܝܢ ܗܘܝ ܛܒ ܐܝܟ ܬܠܓܐ. ܐܝܟܢܐ
ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܚܘܪܘ ܥܠ ܐܪܥܐ. 4 ܘܐܬܚܙܝܘ
ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ ܟܕ ܡܡܠܠܝܢ ܥܡ ܝܫܘܥ. 5 ܘܐܡܪ
ܠܗ ܟܐܦܐ. ܪܒܝ ܫܦܝܪ ܗܘ ܠܢ ܕܬܢܢ ܢܗܘܐ: ܘܢܥܒܕ
ܬܠܬ ܡܛܠܝܢ. ܠܟ ܚܕܐ ܘܠܡܘܫܐ ܚܕܐ ܘܠܐܠܝܐ ܚܕܐ. 6 ܠܐ
ܓܝܪ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܐ ܐܡܪ. ܒܕܚܠܬܐ ܓܝܪ ܗܘܘ.
7 ܘܗܘܬ ܥܢܢܐ ܘܡܛܠܠܐ ܗܘܬ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ
ܥܢܢܐ ܕܐܡܪ. ܗܢܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܠܗ ܫܡܥܘ. 8 ܘܡܢ
ܫܠܝ ܟܕ ܚܪܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܐ ܚܙܘ ܐܢܫ: ܐܠܐ ܐܢ ܠܝܫܘܥ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܥܡܗܘܢ. 9 ܘܟܕ ܢܚܬܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ: ܡܦܩܕ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܐܡܪܘܢ ܡܕܡ ܕܚܙܘ: ܐܠܐ ܐܢ ܡܐ

EVANGELIUM

CAPUT IX.

1. Et dicebat eis, Ammin dico vobis quòd sunt quidam qui hic stant, qui non gustabunt mortem donec viderint regnum Dei venisse cum potestate. 2. Et post sex dies accepit Jeschua Cipham & Jaakub & Juchanan, & subduxit eos in montem excelsum seorsim, & transformatus est ante oculos eorum. 3. Et resplendebat vestimentum ejus, candidumque erat valde, sicut nix: sicut filii hominis candidum facere in terra non possunt. 4. Et conspecti sunt illis Musche & Iliah loquentes cum Jeschua. 5. Et dixit ei Cipha, Domine mi, bonum est nobis ut hic simus, & faciamus tria tabernacula, tibi unum, & Musche unum, & Iliah unum. 6. Non autem sciebat quid diceret: erant enim in pavore. 7. Et facta est nubes, & obumbrabat eos, & vox facta est è nube, quæ dixit, Hic est Filius meus dilectus, ipsum audite. 8. Et repente, quum aspicerent discipuli, neminem viderunt nisi Jeschua solum secum. 9. Et quum descenderent de monte, præcipiebat eis ut nemini dicerent id quod viderant, nisi postquam

Fi-

ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ.
30 ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܕܠܐܢܫ ܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܥܠܘܗܝ. 31 ܘܫܪܝ ܗܘܐ
ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ. ܕܥܬܝܕ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܢܚܫ ܣܓܝ
ܘܢܣܬܠܐ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܡܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܡܢ ܣܦܪܐ. ܘ
ܢܬܩܛܠ ܘܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܢܩܘܡ. 32 ܘܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ
ܗܘܐ ܡܠܬܐ. ܘܕܒܪܗ ܟܐܦܐ ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܟܐܐ ܒܗ.
33 ܗܘ ܕܝܢ ܐܬܦܢܝ ܘܚܪ ܒܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܟܐܐ ܒܫܡܥܘܢ
ܘܐܡܪ. ܙܠ ܠܟ ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ. ܕܠܐ ܬܪܐ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ
ܐܠܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ✣ 34 ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܐܬܐ ܒܬܪܝ ܢܟܦܘܪ ܒܢܦܫܗ.
ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. 35 ܟܠ ܡܢ ܓܝܪ ܕܨܒܐ
ܕܢܚܐ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܟܠ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܡܛܠܬܝ
ܘܡܛܠ ܤܒܪܬܝ ܢܚܝܝܗ. 36 ܡܢܐ ܓܝܪ ܡܬܗܢܐ ܒܪܢܫܐ ܐܢ
ܥܠܡܐ ܟܠܗ ܢܐܪܘܚ ܘܢܦܫܗ ܢܚܣܪ. 37 ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ
ܚܘܠܦܢܐ ܕܢܦܫܗ. 38 ܟܠ ܓܝܪ ܕܢܒܗܬ ܒܝ ܘܒܡܠܝ
ܒܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܚܛܝܬܐ ܘܓܝܪܬܐ. ܘܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܒܗܬ ܒܗ
ܡܐ ܕܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ ܥܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܩܕܝܫܐ ✣ ✣

MARCI. CAP. VIII.

Cipha,& dixit ei,Tu es Christus filius Dei viventis. 30. Et interdixit eis ne cui *hoc* dicerent de se. 31. Et incipiebat docere eos quòd futurum esset ut Filius hominis pateretur multum, & ut reprobaretur à senioribus & à principibus sacerdotum & à Legisperitis,& occideretur, & tertio die resurgeret. 32. Et apertè eum sermonem loquebatur. Et accepit eum Cipha,& cœpit increpare eum. 33. Ille verò conversus est,& intuitus est discipulos suos,ac reprehendit Schemeun,& ait,Abi post me Satana: quia nō cogitas quod divinum *est*,sed quod *est* filiorum hominis. 34. Et vocavit Jeschua turbas cum discipulis suis, & dixit eis,Qui vult venire post me,abneget seipsum,& tollat crucem suam,& veniat post me. 35. Quicumque enim voluerit servare animam suam,perdet eam: & quicumque perdiderit animam suam propter me & Evangelium meum,servabit eam. 36. Quo enim juvatur filius hominis si mundum universum lucretur,& animæ suæ jacturam faciat? 37. Aut quam dabit filius hominis compensationem animæ suæ? 38. Quisquis enim erubuerit me & sermones meos in generatione hac peccatrice & adultera, Filius quoque hominis erubescet eum,quum venerit in gloriam patris sui cum Angelis ejus sanctis.

ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܩܨܝܬ ܠܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ: ܟܡܐ ܩܘܦܝܢܝܢ
ܕܡܠܝܢ ܕܩܨܝܐ ܫܩܠܬܘܢ: ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܪܥܣܪ. 20 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܘܟܕ ܫܒܥܐ ܠܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ: ܟܡܐ ܐܣܦܘܪܝܕܝܢ ܕܡܠܝܢ
ܕܩܨܝܐ ܫܩܠܬܘܢ: ܐܡܪܝܢ ܫܒܥܐ. 21 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ
ܠܐ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. 22 ܘܐܬܐ ܠܒܝܬ ܨܝܕܐ
ܘܐܝܬܝܘ ܠܗ ܣܡܝܐ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ ܕܢܩܪܘܒ ܠܗ.
23 ܘܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܣܡܝܐ ܘܐܦܩܗ ܠܒܪ ܡܢ ܩܪܝܬܐ. ܘܪܩ
ܒܥܝܢܘܗܝ ܘܣܡ ܐܝܕܗ. ܘܫܐܠܗ ܕܡܢܐ ܚܙܐ. 24 ܘܚܪ
ܘܐܡܪ. ܚܙܐ ܐܢܐ ܒܢܝܢܫܐ ܐܝܟ ܐܝܠܢܐ ܕܡܗܠܟܝܢ. 25 ܘܬܘܒ
ܣܡ ܐܝܕܗ ܥܠ ܥܝܢܘܗܝ ܘܐܬܬܩܢ. ܘܚܙܐ ܗܘܐ ܟܠ ܡܕܡ
ܒܦܪܝܫܐܝܬ. 26 ܘܫܕܪܗ ܠܒܝܬܗ ܘܐܡܪ. ܐܦ ܠܐ ܠܩܪܝܬܐ
ܬܥܘܠ. ܘܠܐ ܬܐܡܪ ܠܐܢܫ ܒܩܪܝܬܐ ✣ 27 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ
ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܩܘܪܝܐ ܕܩܣܪܝܐ ܕܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܫܐܠ
ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܐܘܪܚܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ
ܥܠܝ ܐܢܫܐ ܕܐܢܐ. 28 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ.
ܘܐܚܪܢܐ ܕܐܠܝܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝܐ. 29 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠܝ ܕܐܢܐ. ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ

quinque panes frangerem quinque millibus, quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Dicunt ei,
Duodecim. 20. Dixit eis, Et quum septem quatuor millibus, quot sportas fragmentorum plenas sustu-
listis? Dicunt ei, Septem. 21. Dixit eis, Quomodo non usque nunc consideratis? 22. Et venit Beth-Tsai-
da, & adduxerunt ad eum cæcum, petebantque ab eo ut eum tangeret. 23. Et apprehendit manum cæci,
& eduxit eum extra pagum, & spuit in oculos ejus, ac imposuit manum suam, & interrogavit eum quid-
nam videret. 24. Et aspexit, & ait, Video filios hominis sicut arbores, qui ambulant. 25. Iterum posuit
manum suam super oculos ejus: & restitutus est, & videbat omnia dilucidè. 26. Et dimisit eum domum
suam, & dixit, Neque in pagum istum ingredieris, neque dices cuiquam in pago. 27. Et ingressus est Je-
schua & discipuli ejus in pagos Cæsareæ Philippi; & interrogabat discipulos suos in via ac dicebat eis,
Quid dicunt homines de me quòd sim? 28. Illi autem dixerunt, Quod *es*
Juchanan Baptista: & alii, quòd *es* Iliah: & alii, unus ex Prophetis. 29. Di-
xit eis Jeschua, vos autem quid dicitis de me quòd sim? Respondit Schemeun
Ci-

ܘܫܩܠܘ ܡܘܬܪܐ ܕܩܨܝܐ ܫܒܥ ܐܣܦܪܝܕܝܢ. 9 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܕܐܟܠܘ ܐܝܟ ܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. 10 ܘܫܪܐ ܐܢܘܢ
ܘܣܠܩ ܡܚܕܐ ܠܣܦܝܢܬܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܬܐ ܠܐܬܪܐ
ܕܕܠܡܢܘܬܐ ܀ 11 ܘܢܦܩܘ ܦܪܝܫܐ ܘܫܪܝܘ ܠܡܒܥܐ ܥܡܗ.
ܘܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ. 12
ܘܐܬܬܢܚ ܒܪܘܚܗ ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܫܐܠܐ ܐܬܐ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠܗ ܐܬܐ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. 13
ܘܫܒܩ ܐܢܘܢ ܘܣܠܩ ܠܣܦܝܢܬܐ. ܘܐܙܠ ܠܗܘ ܥܒܪܐ ܀ 14
ܘܛܥܘ ܕܢܣܒܘܢ ܠܗܘܢ ܠܚܡܐ. ܘܐܦܠܐ ܚܕܐ ܓܪܝܨܬܐ ܠܐ
ܗܘܬ ܥܡܗܘܢ ܒܣܦܝܢܬܐ. 15 ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܚܙܘ ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪܝܫܐ ܘܡܢ ܚܡܝܪܗ ܕܗܪܘܕܤ.
16 ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܘܐܡܪܝܢ: ܕܠܚܡܐ ܠܐ ܐܝܬ
ܠܢ. 17 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܠܚܡܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ:
ܘܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܩܫܝܐ ܗܘ ܠܒܟܘܢ.
18 ܘܥܝܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܕܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܘܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ, 19 ܟܕ ܩܨܝܬ

& sustulerunt reliquias fragmentorum sportas septem. 9. Erant autem homines qui comederant, quasi quatuor millia. 10. Et dimisit eos, & ascendit statim in navigium cum discipulis suis, & venit in locum Dalmanutha. 11. Et egressi sunt Pharisæi, & cœperunt disputare cum eo, & petebant ab eo signum è cœlo, tentantes eum. 12. Et ingemuit spiritu suo, & dixit, Quid quærit signum generatio hæc? ammin dico vobis quòd non dabitur signum generationi huic. 13. Et reliquit eos: & ascendit in navigium & abierunt in illud littus. 14. Et obliti fuerant ut acciperent secum panem: & non nisi una placenta erat cum eis in navigio. 15. Et præcepit eis, dixitque eis, Videte, cavete à fermento Pharisæorum & à fermento Hirodis. 16. Et disceptabant unus cum altero, ac dicebant, Quia panis non est nobis. 17. Jeschua autem id cognovit, & dixit eis, Quid disceptatis vos quòd panis non sit vobis? Non usque nunc intelligitis vos, & non consideratis vos? Quousque cor durum erit vobis? 18. Et oculi sunt vobis, & non videtis? & aures sunt vobis, & non auditis? neque memores estis? 19. Quum illos

ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ. 37 ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܟܠ
ܡܕܡ ܫܦܝܪ ܥܒܕ. ܠܚܪ̈ܫܐ ܥܒܕ ܕܢܫܡܥܘܢ. ܘܠܕܠܐ
ܡܡܠܠܝܢ ܕܢܡܠܠܘܢ. ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܚ ❖

1 ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܒܝܘܡܬܐ. ܟܕ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܐ.
ܘܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܢܐܟܠܘܢ. ܩܪܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. 2 ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ ܥܠ ܟܢܫܐ ܗܢܐ. ܕܗܐ ܬܠܬܐ
ܝܘܡܝܢ ܩܘܝܘ ܠܘܬܝ. ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܢܐܟܠܘܢ. 3 ܘܐܢ
ܫܪܐ ܐܢܐ ܠܗܘܢ ܟܕ ܨܝܡܝܢ ܠܒ̈ܬܝܗܘܢ. ܢܫܬܪܘܢ ܒܐܘܪܚܐ.
ܐܢܫܐ ܓܝܪ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܐܬܝܢ. 4 ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܢܐ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܗܪܟܐ ܒܚܘܪܒܐ.
ܠܡܣܒܥܘ ܠܚܡܐ ܠܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ. 5 ܘܫܐܠ ܐܢܘܢ ܗܘ.
ܟܡܐ ܠܚܡܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܫܒܥܐ. 6 ܘܦܩܕ
ܠܟܢ̈ܫܐ ܕܢܣܬܡܟܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܢܣܒ ܗܢܘܢ ܫܒܥܐ
ܠܚ̈ܡܝܢ. ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܣܝܡܘܢ.
ܘܣܡܘ ܠܟܢ̈ܫܐ. 7 ܘܐܝܬ ܗܘܘ ܢܘܢ̈ܐ ܩܠܝܠܐ. ܘܐܦ
ܥܠܝܗܘܢ ܒܪܟ. ܘܐܡܪ ܕܢܣܝܡܘܢ ܐܢܘܢ. 8 ܘܐܟܠܘ ܘܣܒܥܘ.

prædicabant. 37. Et vehementer mirabantur, & dicebant, Omnia benè facit, surdos facit ut audiant, & qui non loquuntur ut loquantur.

CAPUT VIII.

1. In illis autem diebus, quum turba multa esset, nec esset aliquid quod comederent, advocavit discipulos suos, & dixit eis, 2. Miseret me turbæ hujus, quia ecce tribus diebus manserunt apud me, nec est eis quod comedant. 3. Et si eveniat ut dimittam eos jejunos in domos suas, lassi *fient* in via. Aliqui enim ex eis è longinquo venerunt. 4. Dicunt ei discipuli ejus, Undenam potest quis hic in solitudine saturare pane hos omnes? 5. Et interrogavit hos ipse, Quot panes sunt vobis? Dicunt ei, Septem. 6. Et præcepit turbis ut discumberent super terram: & accepit septem illos panes, & benedixit, & fregit ac dedit discipulis suis ut apponerent, & apposuerunt turbis. 7. Et erant pisces pauci, & etiam super eis benedixit: & jussit ut apponerent eos. 8. Et comederunt, & saturati sunt,

&

MARCI. CAP. VII.

ante pedes ejus. 26. (Illa autem mulier prophana erat ex Phœnice Syriæ) & petebat ab eo ut ejiceret dæmonium ex filia sua. 27. Et dixit ei Jeschua, Sine *ut* priùs saturentur filii. Non enim bonum est ut accipiamus panem filiorum & projiciamus canibus. 28. Ipsa autem respondit, & dixit ei, Etiam Domine mi, etiam canes sub mensa comedunt micas filiorum. 29. Dixit ei Jeschua, Abi: propter istum sermonem exiit dæmoniũ à filia tua. 30. Et abiit domum suam, & invenit filiam suam jacentem in lecto: & exiverat ab ea dæmonium ejus. 31. Rursus egressus est Jeschua è confinio Tzur & Tzaidan, & venit ad mare Galilææ in confinium Decapolis. 32. Et adduxerunt ad eum surdum quemdam balbutientem, & petebant ab eo ut poneret super eum manum. 33. Et extraxit eum à turba seorsim, & injecit digitos suos in aures ejus, & spuit, ac tetigit linguam ejus. 34. Et suspexit in cœlum, & ingemuit, dixitque ei, Adaperitor. 35. Et eadem hora adapertæ sunt aures ejus, & solutum est vinculum linguæ ejus, & loquutus est planè. 36. Et admonuit eos ut hoc nemini dicerent; & quo magis ipse admonebat eos, illi magis

ܠܗ ܕܢܛܢܦܝܘܗܝ ܡܛܢܦ ܠܗ. ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܢܦܩ ܡܢܗ: ܗܘ
ܗܘ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ. 16 ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ
ܢܫܡܥ ܀ 17 ܟܕ ܕܝܢ ܥܠ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܐ ܡܢ ܟܢܫܐ: ܫܐܠܘܗܝ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܗܕܐ ܡܬܠܐ. 18 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ ܐܢܬܘܢ: ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܡܢ ܠܒܪ
ܥܐܠ ܠܒܪܢܫܐ: ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܛܢܦܝܘܗܝ. 19 ܡܛܠ ܕܠܐ
ܥܐܠ ܠܗ ܠܠܒܗ ܐܠܐ ܠܟܪܣܗ. ܘܒܡܦܩܬܐ ܡܫܬܕܐ
ܕܡܕܟܝܐ ܠܟܠܗ ܡܐܟܘܠܬܐ. 20 ܡܕܡ ܕܝܢ ܕܢܦܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ:
ܗܘ ܗܘ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ. 21 ܡܢ ܠܓܘ ܓܝܪ ܡܢ ܠܒܐ
ܕܒܢܝܢܫܐ ܢܦܩܢ ܡܚܫܒܬܐ ܒܝܫܬܐ. ܓܘܪܐ. ܙܢܝܘܬܐ.
ܓܢܒܘܬܐ. ܩܛܠܐ. 22 ܥܘܠܐ. ܒܝܫܘܬܐ. ܢܟܠܐ. ܛܢܦܘܬܐ.
ܥܝܢܐ ܒܝܫܬܐ. ܓܘܕܦܐ. ܫܘܚܪܐ. ܫܛܝܘܬܐ. 23 ܗܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܠܓܘ ܢܦܩܢ. ܘܡܛܢܦܢ ܠܗ
ܠܒܪܢܫܐ ܀ 24 ܡܢ ܬܡܢ ܩܡ ܝܫܘܥ. ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ
ܕܨܘܪ ܘܕܨܝܕܢ. ܘܥܠ ܠܚܕ ܒܝܬܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܕܥ
ܒܗ. ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܠܡܛܫܝܘ. 25 ܡܚܕܐ ܓܝܪ ܫܡܥܬ ܥܠܘܗܝ ܐܢܬܬܐ
ܚܕܐ ܕܐܝܬ ܗܘܬ ܠܒܪܬܗ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ. ܘܐܬܬ ܢܦܠܬ

in eum,quod poſſit polluere eum: ſed id quod egreditur ab eo,id eſt quod polluit filium hominis. 16. Is cui ſunt aures ut audiat,audiat. 17. Quum autem introiſſet Jeſchua in domum à turba, interrogaverunt eum diſcipuli ejus de parabola iſta. 18. Dixit eis,ſic etiam vos hebetes eſtis? Ignoratis quod quicquid extrinſecùs ingreditur in filium hominis,non poteſt polluere eum? 19. Quia in cor ejus non introiit, ſed in ventrem ejus: & ejicitur in ſeceſſum,qui purgat omnem eſcam. 20. Id autem quod egreditur à filio hominis,illud polluit filium hominis. 21. E medio enim,*hoc eſt* è corde filiorum hominis exeunt cogitationes malæ,adulterium,ſcortatio,furtum, cædes. 22. Avaritia, malitia, fraus, fœtor, oculus malus,maledicentia, ſuperbia, amentia. 23. Hæc omnia mala ab interno exeunt,& polluunt filium hominis. 24. Inde ſurrexit Jeſchua, & venit in confinium Tzur & Tzaidan, & ingreſſus eſt in domum quandam: nec volebat ut quiſquam hoc ſciret: & non potuit latere. 25. Illico enim audivit mulier quædam de eo, cujus filiæ ſpiritus erat impurus, & veniens procidit

ad

ܡܫܝܓܝܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ. 6 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ ܥܠܝܟܘܢ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ: ܐܝܟ
ܕܟܬܝܒ. ܕܥܡܐ ܗܢܐ ܒܣܦܘܬܗ ܡܝܩܪ ܠܝ. ܠܒܗܘܢ
ܕܝܢ ܪܚܝܩ ܛܒ ܡܢܝ. 7 ܘܤܪܝܩܐܝܬ ܡܕܚܠܝܢ ܠܝ. ܟܕ
ܡܠܦܝܢ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܦܘܩܕܢܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. 8 ܟܕ ܫܒܩܬܘܢ ܓܝܪ
ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܐܚܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ.
ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܟܤܐ ܘܕܩܣܛܐ. ܘܣܓܝܐܬܐ ܐܟܠܝܢ ܕܕܡܝܢ ܠܗܠܝܢ
ܥܒܕܝܢ. 9 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܦܝܪ ܡܣܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܘܩܕܢܐ
ܕܐܠܗܐ ܕܬܩܝܡܘܢ ܡܫܠܡܢܘܬܟܘܢ: 10 ܡܘܫܐ ܓܝܪ ܐܡܪ:
ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ. ܘܡܢ ܕܡܨܚܐ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ ܡܘܬܐ
ܢܡܘܬ. 11 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢ ܢܐܡܪ ܓܒܪܐ ܠܐܒܘܗܝ
ܐܘ ܠܐܡܗ: ܩܘܪܒܢܝ ܡܕܡ ܕܬܬܗܢܐ ܡܢܝ. 12 ܘܠܐ ܫܒܩܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܕܢܥܒܕ ܡܕܡ ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ ܠܐܡܗ. 13 ܘܡܣܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܐܫܠܡܬܘܢ.
ܘܕܡܝܢ ܠܗܠܝܢ ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. 14 ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ
ܠܟܠܗ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘܢܝ ܟܠܟܘܢ ܘ
ܐܣܬܟܠܘ. 15 ܠܝܬ ܡܕܡ ܕܠܒܪ ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܗܘ. ܘܥܐܠ

lavent manus suas, comedunt panem? 6. Ille autem dixit eis, Bene de vobis vaticinatus est Isaiah propheta, hypocritæ, sicut scriptum est, Populus iste labiis suis honorat me, cor autem eorum valdè remotum est à me. 7. Et frustra reverentiam exhibent mihi, docentes doctrinas mandatorum filiorum hominis. 8. Dereliquistis enim mandata Dei, & retinetis traditiones filiorum hominis, *nempe* lotiones poculorum & lagenarum, & multa quæ his similia sunt. 9. Dixit *etiam* eis, Egregiè rejicitis mandata Dei, ut stabiliatis traditiones vestras. 10. Musche enim dixit, Honora patrem tuum & matrem tuam, &, Qui maledicit patrem aut matrem, morte moriatur. 11. Vos autem dicitis, Si dixerit quispiam patri suo aut matri suæ, Oblatione mea quæ est à me juvaberis. 12. Et non sinitis eum ut faciat aliquid patri suo aut matri suæ. 13. Et rejicitis sermonem Dei propter traditionem quam tradidistis: & similia his multa facitis. 14. Et vocavit Ieschua turbam universam, & ait eis, Audite me vos omnes & intelligite. 15. Non est quicquam quod extra filium hominis est, & ingreditur

ܟܕ ܗܕܐ ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ ܐܢܫܐ ܕܐܬܪܐ ܗܘ. 55 ܘܪܗܛܘ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ
ܗܘ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܩܪܒܘ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫ ܥܒܝܕܝܢ: ܟܕ
ܡܛܥܢܝܢ ܠܗܘܢ ܒܥܪܣܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܬܘܗܝ.
56 ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ ܗܘܐ ܠܩܘܪܝܐ ܘܠܡܕܝܢܬܐ: ܒܫܘܩܐ ܣܝܡܝܢ
ܗܘܘ ܟܪܝܗܐ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ: ܕܐܦܢ ܠܟܢܦܐ ܕܠܒܘܫܗ
ܢܬܩܪܒܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܚܠܝܡܝܢ
ܗܘܘ

ܩܦܠܐܘܢ ܙ

1 ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܦܪܝܫܐ ܘܣܦܪܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ:
2 ܘܚܙܘ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܠܥܣܝܢ ܠܚܡܐ ܟܕ ܠܐ
ܡܫܝܓܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܘܐܪܫܥܘ. 3 ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܝܗܘܕܝܐ
ܘܦܪܝܫܐ ܐܢ ܠܐ ܐܝܟ ܕܒܚܦܝܛܘܬܐ ܢܫܝܓܘܢ ܐܝܕܝܗܘܢ. ܠܐ
ܠܥܣܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܚܝܕܝܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ. 4 ܘܡܢ
ܫܘܩܐ ܐܢ ܠܐ ܡܥܡܕܝܢ ܠܐ ܠܥܣܝܢ. ܘܣܓܝܐܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܐܝܬ
ܕܩܒܠܘ ܕܢܛܪܘܢ. ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܟܣܐ ܘܕܩܣܛܐ. ܘܕܡܐܢܝ
ܢܚܫܐ ܘܕܥܪܣܬܐ. 5 ܘܫܐܠܘܗܝ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ. ܠܡܢܐ
ܬܠܡܝܕܝܟ ܠܐ ܡܗܠܟܝܢ ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ. ܐܠܐ ܟܕ ܠܐ

EVANGELIUM

eadem hora conspicati sunt eum homines ejus loci. 55. Et cucurrerunt per totam illam regionem, & cœperunt adducere eos qui pessimè affecti erant, ferentes eos in grabbatis eò ubi audiebant quòd ille esset. 56. Et quocumque introivisset in pagos & in civitates; in foris ponebant infirmos, & petebant ab eo ut saltem fimbriam vestimenti ejus tangerent. Et omnes qui tangebant eum, sanabantur.

CAPUT VII.

1. Et congregati sunt ad eum Pharisæi & Legisperiti, qui venerant ex Urischelem. 2. Et viderunt quosdam ex discipulis ejus qui comedebant panem non lavantes manus suas, & conquesti sunt. 3. (Omnes enim Judæi & Pharisæi, nisi diligenter laverint manus suas, non edunt, quia retinent traditiones seniorum. 4. Et è foro *venientes* nisi abluant se, non edunt. Et multa alia sunt quæ acceperunt ut observent, *nempe* lotiones poculorum, & lagenarum, & vasorum æris, & lectorum.) 5. Et interrogaverunt eum Legisperiti & Pharisæi, Quare discipuli tui non ambulant secundum traditiones seniorum, sed quum non

la-

43 ܘܫܩܠܘ ܩܨܝܐ ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝܢܝܢ ܟܕ ܡܠܝܢ܂ ܘܡܢ ܢܘܢܐ܂
44 ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܗܘܘ ܕܐܟܠܘ ܠܚܡܐ܃ ܡܢܝܢܐ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ
ܓܒܪܝܢ܂ 45 ܘܡܚܕܐ ܐܠܨ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܣܩܘܢ ܠܣܦܝܢܬܐ܂
ܘܢܐܙܠܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܠܥܒܪܐ ܠܒܝܬ ܨܝܕܐ܃ ܥܕ ܗܘ ܫܪܐ
ܠܟܢܫܐ܂ 46 ܘܟܕ ܫܪܐ ܐܢܘܢ܃ ܐܙܠ ܠܛܘܪܐ ܠܡܨܠܝܘ ܀ 47
ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ܃ ܐܠܦܐ ܗܘܬ ܒܡܨܥܬ ܝܡܐ܂
ܘܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܥܠ ܝܒܫܐ܂ 48 ܘܚܙܐ ܐܢܘܢ ܕܡܫܬܢܩܝܢ
ܟܕ ܡܩܝܦܝܢ܂ ܪܘܚܐ ܓܝܪ ܣܩܘܒܠܗܘܢ ܗܘܬ܂ ܘܒܡܛܪܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ
ܕܠܠܝܐ܂ ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܡܝܐ܂ ܘܨܒܐ
ܗܘܐ ܕܢܥܒܪ ܐܢܘܢ܂ 49 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܚܙܐܘܗܝ ܕܡܗܠܟ ܥܠ
ܡܝܐ܂ ܘܣܒܪܘ ܕܚܙܝܐ ܗܘ ܕܓܠܐ܂ ܘܩܥܘ܂ 50 ܟܠܗܘܢ
ܓܝܪ ܚܙܐܘܗܝ ܘܐܬܕܠܚܘ܂ ܘܡܚܕܐ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ܂ ܐܬܠܒܒܘ܂ ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ܂ 51 ܘܣܠܩ
ܠܘܬܗܘܢ ܠܣܦܝܢܬܐ܂ ܘܫܠܝܬ ܪܘܚܐ܂ ܘܛܒ ܣܓܝ ܬܡܝܗܝܢ
ܗܘܘ ܘܬܗܝܪܝܢ ܒܢܦܫܗܘܢ܂ 52 ܠܐ ܓܝܪ ܐܣܬܟܠܘ ܗܘܘ
ܡܢ ܠܚܡܐ ܗܘ܂ ܡܛܠ ܕܠܒܗܘܢ ܥܒܝܐ ܗܘܐ܂ 53 ܘܟܕ
ܥܒܪܘ ܐܬܘ ܠܐܪܥܐ ܕܓܢܣܪ܂ 54 ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܣܦܝܢܬܐ܂

MARCI. CAP. VI.

43. Et sustulerunt fragmentorum duodecim cophinos plenos, & de piscibus. 44. Erant autem qui comederant panem, quinque millia virorum. 45. Et statim coegit discipulos suos ut ascenderent in navigium, & abirent ante se in adversum littus Beth-zaida, dum dimitteret ille turbas. 46. Et quum dimisisset eos, abiit in montem ad orandum. 47. Quum autem esset vespera, navigium erat in medio mari, & ipse solus super terram. 48. Et vidit eos quòd seipsos vexarent remigantes: (ventus enim eis contrarius erat) & in custodia quarta noctis venit ad eos Jeschua ambulans super aquas, & volebat præterire eos. 49. Illi autem viderunt eum quòd ambularet super aquas, & putaverunt quòd visio esset falsa, & clamaverunt. 50. Omnes enim viderunt eum, & timuerunt. Et eadem hora loquutus est cum eis, & dixit eis, Bono animo estote; ego sum; ne timeatis. 51. Et ascendit ad eos in navigium, & desiit ventus: & valdè admirabantur, & stupescebant apud seipsos. 52. Non enim intellexerunt de pane illo, propterea quòd cor eorum crassum erat. 53. Et quum transiissent oppositum littus, venerunt in terram Genesar. 54. Et quum egressi essent è navigio,

ܡܢ ܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܩܕܡܘܗܝ ܠܬܡܢ ܀ 34 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ
ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ . ܕܕܡܝܢ ܗܘܘ ܠܥܢܐ ܕܠܝܬ
ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ . ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ ܣܓܝܐܬܐ ܀ 35 ܘܟܕ
ܗܘܐ ܥܕܢܐ ܣܓܝܐܐ . ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ . ܗܢܐ ܐܬܪܐ ܚܪܒܐ ܗܘ ܘܥܕܢܐ ܣܓܝܐܐ ܥܒܪ ܀ 36 ܫܪܝ ܐܢܘܢ
ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܐܓܘܪܣܐ ܕܚܕܪܝܢ ܘܠܩܘܪܝܬܐ . ܘܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ
ܠܚܡܐ . ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܡܕܡ ܠܡܐܟܠ ܀ 37 ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ . ܐܡܪܝܢ ܠܗ .
ܢܐܙܠ ܢܙܒܢ ܕܡܐܬܝܢ ܕܝܢܪܝܢ ܠܚܡܐ . ܘܢܬܠ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ .
38 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܙܠܘ ܚܙܘ ܟܡܐ ܠܚܡܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܗܪܟܐ . ܘܟܕ ܚܙܘ ܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ
ܢܘܢܝܢ . 39 ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܢܣܡܟܘܢ ܠܟܠܗܘܢ ܣܡܟܝܢ
ܣܡܟܝܢ ܥܠ ܥܣܒܐ . 40 ܘܐܣܬܡܟܘ ܣܡܟܝܢ ܣܡܟܝܢ ܕܒܡܐܐ
ܡܐܐ ܘܕܒܚܡܫܝܢ ܚܡܫܝܢ . 41 ܘܢܣܒ ܗܢܘܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ
ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ . ܘܚܪ ܒܫܡܝܐ . ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܠܚܡܐ . ܘܝܗܒ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܣܝܡܘܢ ܠܗܘܢ . ܘܦܠܓܘ ܠܗܘܢ ܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ
ܠܟܠܗܘܢ . 42 ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ .

EVANGELIUM

omnibus civitatibus, & anteverterunt eum illuc. 34. Et egressus Jeschua vidit turbas multas, & misertus est super eis, quod similes essent ovibus quibus non est pastor. Et incipiebat docere eos multa. 35. Quumque esset tempus multum, accesserunt ad eum discipuli ejus, & dixerunt ei, Hic locus desertus est, & tempus multum est *progressum*. 36. Dimitte eos ut abeant in agros qui circumjacent eis, & in pagos, & emant sibi panem. Non enim est eis aliquid ad comedendum. 37. Ille autem dixit eis, Date ipsis vos ad edendum. Dicunt ei, Ibimus ememus ducentorum denariorum panem, & dabimus eis ut edant? 38. Ille autem dixit eis, Abite, videte quot panes sunt vobis hic. Et quum vidissent, dicunt ei, Quinque panes & duo pisces *sunt nobis*. 39. Et præcepit eis ut discumbere facerent unumquemque, discumbentes discumbentes super herbam. 40. Et discubuerunt *per* discubitus discubitus, qui *erant* centeni centeni, & quinquageni quinquageni. 41. Et accepit quinque illos panes, & duos pisces, & suspexit in cœlum, & benedixit ac fregit panem: deditque discipulis suis ut apponerent illis. Illos quoque duos pisces partiti sunt illis omnibus. 42. Et comederunt omnes, & saturati sunt.

MARCI. CAP. VI.

petieris à me, dabo tibi, usque ad dimidium regni mei. 24. Tunc egressa est, & dixit matri suæ, Quid petam ab eo? Dixit ei, Caput Juchanan Baptistæ. 25. Et illico ingressa est cum solicitudine ad regem, & dixit ei, Volo hac hora ut des mihi in patina caput Juchanan Baptistæ. 26. Et tristitia fuit multa regi: propter autem juramentum & propter accumbentes noluit fraudare eam. 27. Sed illico misit rex spiculatorem, & præcepit ut adferret caput Juchanan. Et abiit, & amputavit caput Juchanan in loco vinctorum. 28. Et adduxit in patina, ac dedit puellæ: & ipsa puella dedit matri suæ. 29. Et audiverunt discipuli ejus; & venientes acceperunt cadaver ejus, & posuerunt in loco sepulchri. 30. Et congregati sunt Apostoli ad Jeschua, & retulerunt ei quicquid fecissent, & quicquid docuissent. 31. Et ait eis, Venite abeamus in desertum seorsim, & quiescite paululum. Erant enim multi qui abibant & veniebant: nec erat eis opportunitas ne ad comedendum quidem. 32. Et abierunt in locum desertum navigio seorsim. 33. Et viderunt eos multi abeuntes, & agnoverunt eos, & in arido occurrerunt ex

ܚܝ̈ܠܐ ܡܫܬܥܒܕܢ ܒܗ. 15 ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܕܐܠܝܐ ܗܘ.
ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܕܢܒܝܐ ܗܘ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ. 16 ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ
ܗܪܘܕܣ ܐܡܪ. ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܐܢܐ ܦܣܩܬ ܪܫܗ. ܗܘ ܩܡ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ. 17 ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ ܫܕܪ ܗܘܐ ܐܚܕܗ
ܠܝܘܚܢܢ ܘܐܪܡܝܗ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ. ܡܛܠ ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬܗ ܕ
ܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ ܕܢܣܒܗ. 18 ܐܡܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ
ܠܗܪܘܕܣ. ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܣܒ ܐܢܬܬܐ ܕܐܚܘܟ.
19 ܗܝ ܕܝܢ ܗܪܘܕܝܐ ܢܛܪܐ ܗܘܬ ܠܗ. ܘܨܒܝܐ ܗܘܬ
ܠܡܩܛܠܗ. ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ. 20 ܗܪܘܕܣ ܓܝܪ ܕܚܠ
ܗܘܐ ܡܢ ܝܘܚܢܢ. ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܗܘܐ ܕܓܒܪܐ ܗܘ ܟܐܢܐ
ܘܩܕܝܫܐ. ܘܢܛܪ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܣܓܝܐܬܐ ܫܡܥ ܗܘܐ ܡܢܗ
ܘܥܒܕ. ܘܒܪܝܚܐܝܬ ܫܡܥ ܗܘܐ ܠܗ. 21 ܘܗܘܐ ܝܘܡܐ
ܝܕܝܥܐ. ܟܕ ܗܪܘܕܣ ܒܝܘܡܐ ܕܡܘܠܕܗ ܚܫܡܝܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ
ܠܪܘܪ̈ܒܢܘܗܝ. ܘܠܟܠܝܪ̈ܟܐ ܘܠܪ̈ܫܝ ܓܠܝܠܐ. 22 ܘܥܠܬ
ܒܪܬܗ ܕܗܪܘܕܝܐ ܪܩܕܬ. ܘܫܦܪܬ ܠܗ ܠܗܪܘܕܣ ܘܠܐܝܠܝܢ
ܕܤܡܝܟܝܢ ܥܡܗ. ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܛܠܝܬܐ. ܫܐܠܝ ܡܢܝ
ܡܕܡ ܕܨܒܝܐ ܐܢܬܝ ܘܐܬܠ ܠܟܝ. 23 ܘܝܡܐ ܠܗ ܕܡܕܡ

virtutes fiunt per eum. 15. Alii dicebant, Iliah est: & alii, Propheta est sicut unus ex prophetis. 16. Quumque audivisset Hiraudis, dicit, Juchanan est, cujus ego amputavi caput: ipse surrexit à mortuis. 17. Ipse enim Hiraudis miserat *ac* apprehenderat Juchanan, ac conjecerat in locum vinctorum, propter Hiraudiah uxorem fratris sui Philippi quam acceperat. 18. Dicebat enim Juchanan Hiraudi, Non licet tibi ut accipias uxorem fratris tui. 19. Ipsa autem Hiraudiah impugnabat eum, & volebat interficere eū: nec poterat. 20. Hiraudis enim metuebat à Juchanan, eo quòd sciebat quòd vir esset justus & sanctus, & observabat eum, & multa audiebat ab eo, & faciebat, & libenter audiebat eum. 21. Et factum est certo quodam die, quum Hiraudis in domo nativitatis suæ cœnam fecisset proceribus suis & chiliarchis, & primoribus Galilææ: 22. Et ingressa esset filia Hiraudiah: saltaret placeretq; ipsi Hiraudi & iis qui discumbebant cum eo: & dixit rex puellæ, Pete à me id quod volueris, & dabo tibi. 23. Et juravit ei, Quicquid

pe-

ܟܪܝܗܐ ܩܠܝܠܐ ܣܡ ܐܝܕܗ ܘܐܣܝ . 6 ܘܡܬܕܡܪ ܗܘܐ ܥܠ
ܚܣܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ :: ܘܡܚܕܪ ܗܘܐ ܒܩܘܪܝܐ ܟܕ
ܡܠܦ . 7 ܘܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪܬܗ ܘܫܪܝ ܠܡܫܕܪܘ ܐܢܘܢ ܬܪܝܢ
ܬܪܝܢ . ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܕܢܦܩܘܢ .
8 ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܢܫܩܠܘܢ ܡܕܡ ܠܐܘܪܚܐ . ܐܠܐ ܐܢ ܫܒܛܐ
ܒܠܚܘܕ . ܠܐ ܬܪܡܠܐ ܘܠܐ ܠܚܡܐ . ܘܠܐ ܢܚܫܐ ܒܟܝܣܝܗܘܢ . 9
ܐܠܐ ܢܣܐܢܘܢ ܣܢܕܠܐ . ܘܠܐ ܢܠܒܫܘܢ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝܢܝܢ . 10 ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܠܐܝܢܐ ܒܝܬܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܡܢ ܗܘܘ ܥܕܡܐ ܕ
ܬܦܩܘܢ ܡܢ ܬܡܢ . 11 ܘܟܠ ܡܢ ܕܠܐ ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ
ܘܠܐ ܢܫܡܥܘܢܟܘܢ . ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܬܡܢ . ܦܨܘ ܚܠܐ
ܕܒܪܓܠܝܟܘܢ ܠܣܗܕܘܬܗܘܢ . ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܢܝܚ ܗܘܐ ܠܣܕܘܡ ܘܠܥܡܘܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ :: 12 ܘܢܦܩܘ ܗܘܘ ܘܐܟܪܙܘ ܕܢܬܬܘܒܘܢ . 13
ܘܫܐܕܐ ܣܓܝܐܐ ܡܦܩܝܢ ܗܘܘ . ܘܡܫܚܝܢ ܗܘܘ ܒܡܫܚܐ
ܟܪܝܗܐ ܣܓܝܐܐ ܘܡܐܣܝܢ ܗܘܘ ✣ 14 ܘܫܡܥ ܗܪܘܕܣ
ܡܠܟܐ ܥܠ ܝܫܘܥ . ܝܕܝܥ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܫܡܗ : ܘܐܡܪ
ܗܘܐ . ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . ܡܛܠ ܗܢܐ

MARCI CAP. VI.

ægrotis paucis imposuit manum suam,& sanavit *eos*. 6. Et mirabatur ob defectum fidei eorum. Et circuibat per agros,docens. 7. Et vocavit suos duodecim,cœpitque mittere eos duos duos: & dedit eis potestatem adversus spiritus impuros,ut ejicerent eos. 8. Et præcepit eis ut non acciperent quicquam ad iter,nisi virgam tantùm: non viatorium saccum, neque panem,neque æs in crumenis suis. 9. Sed calcearent soleas,neque induerent duas tunicas. 10. Et dixit eis,in quam domum ingressi fueritis, illic estote usquedum exiveritis illinc. 11. Et quicumque non receperint vos,& non audiverint vos,qu**ū** egrediemini inde,excutite pulverem qui est sub pedibus vestris in testimonium illorum. Et Ammin dico vobis,quòd erit tolerabilius Sedum & Amurra in die judicii quàm urbi illi. 12. Et egressi sunt,& prædicaverunt ut converterentur. 13. Et dæmonia multa ejiciebant: ac ungebant oleo ægrotos multos, & sanabant. 14. Et audivit Hiraudis rex de Jeshua (innotuerat enim ei nomen ejus) & dicebat, Juchanan Baptista surrexit à mortuis: propter hoc

ܠܐܒܘܗ̇ ܕܛܠܝܬܐ ܘܠܐܡܗ̇ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ: ܘܥܠ ܠܐܝܟܐ
ܕܪܡܝܐ ܗܘܬ ܛܠܝܬܐ. 41 ܘܐܚܕܗ̇ ܒܐܝܕܗ̇ ܕܛܠܝܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗ̇.
ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ. 42 ܘܒܗ̇ ܒܫܥܬܗ̇ ܩܡܬ ܛܠܝܬܐ ܘܡܗܠܟܐ
ܗܘܬ. ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܓܝܪ ܒܪܬ ܫܢܝܢ ܬܪܬܥܣܪܐ. ܘܬܡܝܗܝܢ
ܗܘܘ ܬܡܗܐ ܪܒܐ. 43 ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܣܓܝ: ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܕܥ
ܗܕܐ. ܘܐܡܪ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ̇ ܠܡܐܟܠ

ܦܨܠܐ ܘ

1 ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܗ. ܘܢܩܦܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 2 ܘܟܕ ܗܘܬ ܫܒܬܐ: ܫܪܝ ܠܡ
ܠܡܠܦܘ ܒܟܢܘܫܬܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܕܫܡܥܘ ܬܡܗܘ. ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ: ܡܢܐܝܢ ܠܗ ܗܠܝܢ ܠܗܢܐ. ܘܡܢܐ ܗܝ ܚܟܡܬܐ
ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܗ: ܕܚܝܠܐ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܐܝܕܘܗܝ ܢܗܘܘܢ. 3
ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܢܓܪܐ ܒܪܗ ܕܡܪܝܡ: ܘܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ
ܘܕܝܘܣܐ: ܘܕܝܗܘܕܐ ܘܕܫܡܥܘܢ. ܘܠܐ ܗܐ ܐܚܘܬܗ ܬܢܢ ܠܘܬܢ:
ܘܡܬܟܫܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. 4 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܝܬ ܢܒܝܐ
ܕܫܝܛ ܐܠܐ ܒܡܕܝܢܬܗ. ܘܒܝܬ ܐܚܝܢܘܗܝ ܘܒܒܝܬܗ. 5 ܘܠܐ
ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܕܢܥܒܕ ܬܡܢ ܐܦ ܠܐ ܚܕ ܚܝܠܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܕܥܠ

EVANGELIUM

patrem puellæ & matrem ejus & eos qui secum erant,& intravit illuc ubi jacebat puella. 41. Et apprehendit manum puellæ,& dixit ei,Puella surge. 42. Et in illa hora surrexit puella, & ambulabat. Erat enim filia annorum duodecim,& admirabantur admiratione magna. 43. Et præcepit eis multùm ne quis cognosceret illud,dixitque ut darent ei ad comedendum.

CAPUT VI.

1. Et egressus est illinc Jeschua,ac venit in civitatem suam: & adhærebant ei discipuli ejus. 2. Cumque esset sabbathum,cœpit docere in synagoga: & multi qui audierunt, mirati sunt, & dicebant, Unde huic ista? Et quæ est sapientia quæ data est ei,ut virtutes hujusmodi per manus ejus fiant? 3. Nónne erat iste faber,filius Marjam,& frater Jaakub,& Jusi,& Jihuda,& Schemeun? Et nonne sorores ejus hîc sunt apud nos? Et offendebâtur in ipso. 4. Dixitque eis Jeschua,Nō est Propheta qui sit parvus,nisi in regione sua & loco fratrū suorum, & in domo sua. 5. Neque potérat facere illic ne unā quidem virtutē,nisi quòd

ægro-

ܒܢܦܫܗ ܕܚܝܠܐ ܢܦܩ ܡܢܗ. ܘܐܬܦܢܝ ܠܟܢܫܐ ܘܐܡܪ.
ܡܢܘ ܩܪܒ ܠܢܚܬܝ. 31 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܚܙܐ ܐܢܬ
ܠܟܢܫܐ ܕܚܒܨܝܢ ܠܟ: ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܡܢܘ ܩܪܒ ܠܝ. 32 ܘܡܚܝܪ
ܗܘܐ ܕܢܚܙܐ ܡܢܘ ܗܕܐ ܥܒܕ. 33 ܗܝ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ ܟܕ ܕܚܝܠܐ
ܘܪܬܝܬܐ ܡܛܠ ܕܝܕܥܐ ܡܕܡ ܕܗܘܐ ܠܗ. ܐܬܬ ܢܦܠܬ ܩܕܡܘܗܝ.
ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܟܠܗ ܫܪܪܐ. 34 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܒܪܬܝ
ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ. ܘܗܘܝ ܚܠܝܡܐ
ܡܢ ܡܚܘܢܬܟܝ. 35 ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ: ܐܬܘ ܡܢ ܒܝܬ ܪܒ
ܟܢܘܫܬܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܒܪܬܟ ܡܝܬܬ. ܠܡܢܐ ܡܫܠܚ ܐܢܬ
ܠܡܠܦܢܐ. 36 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܫܡܥܗ ܠܡܠܬܐ ܕܐܡܪܝܢ.
ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܪܒ ܟܢܘܫܬܐ. ܠܐ ܬܕܚܠ. ܒܠܚܘܕ ܗܝܡܢ.
37 ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܐܢܫ ܕܢܐܙܠ ܥܡܗ. ܐܠܐ ܠܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ.
ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ. 38 ܘܐܬܘ
ܠܒܝܬܗ ܕܗܘ ܪܒ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܚܙܐ ܕܡܬܪܗܒܝܢ ܘܒܟܝܢ
ܘܡܝܠܠܝܢ. 39 ܘܥܠ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܬܪܗܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܘܒܟܝܢ. ܛܠܝܬܐ ܠܐ ܡܝܬܬ. ܐܠܐ ܕܡܟܐ ܗܝ. 40 ܘܓܚܟܝܢ
ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܕܒܪ

MARCI CAP. V.

in seipso quòd à se vis exivisset: & conversus est ad turbam, & ait, Quis tetigit vestimenta mea? 31. Dicunt ei discipuli ejus, Vides turbas quæ opprimunt te, & dicis, Quis tetigit me? 32. Et circumspiciebat ut videret quisnam hoc fecisset. 33. Mulier autem ipsa timens & tremens, quæ sciebat id quod factum esset sibi, veniens procidit ante faciem ejus, & dixit ei omnem veritatem. 34. Ille autem dixit ei, Filia mea, fides tua servavit te. Abi in pace, & esto sanata à flagello tuo.) 35. Et, adhuc eo loquente, venerunt ex domesticis principis synagogæ & dixerunt, Filia tua mortua est: ad quid igitur fatigas magistrum? 36. Jeschua autem audivit sermonem quem dixerunt: & dixit illi principi synagogæ, Ne metuas: solummodò crede. 37. Neque permisit cuiquam ut abiret secum, nisi Schemeun Gipha, & Jaakub, ac Juchanan fratri Jaakub. 38. Et venerunt in domum illius principis synagogæ, & vidit quòd tumultuarentur, & flerent & ejularent. 39. Ingressusque est, & dicit eis, Cur tumultuamini & fletis? puella non est mortua, sed dormit. 40. Et deridebant eum. Ipse autem Jeschua exire fecit omnes eos, & accepit

ܠܘܬ ܐܢܫܝܟ ܘܐܫܬܥܐ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܕܥܒܕ ܠܟ ܡܪܝܐ ܘܐܬܪܚܡ
ܥܠܝܟ. 20 ܘܐܙܠ ܘܫܪܝ ܡܟܪܙ ܒܥܣܪܐ ܡܕܝܢܢ ܡܢܐ ܕܥܒܕ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܘܟܠܗܘܢ ܬܡܗܝܢ ܗܘܘ ÷ 21 ܘܟܕ ܥܒܪ
ܝܫܘܥ ܒܐܠܦܐ ܠܗܘ ܥܒܪܐ. ܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ
ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ. 22 ܘܐܬܐ ܚܕ
ܡܢ ܪܒܝ ܟܢܘܫܬܐ ܕܫܡܗ ܝܘܐܪܫ ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܢܦܠ ܥܠ
ܪܓܠܘܗܝ. 23 ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܛܒ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܪܬܝ
ܣܓܝ ܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬܝܗ. ܬܐ ܣܝܡ ܐܝܕܟ ܥܠܝܗ ܘܬܬܐܣܐ ܘܬܚܐ.
24 ܘܐܙܠ ܥܡܗ ܝܫܘܥ. ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ.
ܘܚܒܨܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. 25 ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܚܕܐ ܕܐܝܬܝܗ ܗܘܬ
ܒܪܕܝܐ ܕܕܡܐ ܫܢܝܢ ܬܪܬܥܣܪܐ. 26 ܐܝܕܐ ܕܣܓܝ ܣܒܠܬ
ܡܢ ܐܣܘܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܐܘܒܕܬ. ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܘܡܕܡ
ܠܐ ܐܬܗܢܝܬ. ܐܠܐ ܐܦ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܬܡܚܝܬ. 27 ܟܕ ܫܡܥܬ ܥܠ
ܝܫܘܥ. ܐܬܬ ܒܐܘܠܨܢܐ ܕܟܢܫܐ ܡܢ ܒܣܬܪܗ. ܘܩܪܒܬ
ܠܠܒܘܫܗ. 28 ܐܡܪܐ ܗܘܬ ܓܝܪ. ܕܐܦܢ ܠܠܒܘܫܗ ܩܪܒܐ
ܐܢܐ ܚܝܐ ܐܢܐ. 29 ܘܡܚܕܐ ܝܒܫܬ ܡܒܘܥܐ ܕܕܡܗ ܘܪܓܫܬ
ܒܦܓܪܗ ܕܐܬܐܣܝܬ ܡܢ ܡܚܘܬܗ. 30 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܡܚܕܐ

EVANGELIUM

ad viros tuos, & renuncia eis id quod fecit tibi Dominus, & quod misertus est tui. 20. Et abiit, & cœpit prædicare in Decapoli id quod fecisset sibi Deus. Et omnes mirabantur. 21. Quumque transivisset Jeschua navigio in ipsum littus oppositum, congregatæ sunt ad eum turbæ multæ, quum esset juxta mare. 22. Et venit quidam cujus nomen *erat* Juarasch ex principibus synagogæ: quumque vidisset eum, procidit ad pedes ejus: 23. Et petebat ab eo valdè, & dicebat, Filia mea malè affecta est: veni, pone manum tuam super eam, & sanabitur ac vivet: 24. Et abiit cum eo Jeschua. Et adhærebat ei turba multa, premebantque eum. 25. (Mulier autem quædam, quæ fuerat in fluxu sanguinis annis duodecim: 26. Quæ multum perpessa fuerat à medicis multis, & insumserat quicquid erat sibi, & nihil fuerat adjuta, sed etiam magis affligebatur: 27. Quum audisset de Jeschua, venit in densitate turbæ à tergo ejus, & tetigit vestimentum ejus. 28. Dicebat enim, Si modò vestimentum ejus tangam, salva sum. 29. Et illicò aruit fons sanguinis ejus, & sensit in corpore suo quòd sanata esset à flagello suo. 30. Jeschua autem statim cognovit in

ܬܫܢܩܢܝ. 8 ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ: ܦܘܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ
ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ. 9 ܘܫܐܠܗ ܐܝܟܢܐ ܫܡܟ. ܐܡܪ ܠܗ ܠܓܝܘܢ
ܫܡܢ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝܢ. 10 ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܣܓܝ:
ܕܠܐ ܢܫܕܪܝܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܐܬܪܐ. 11 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܠܘܬ
ܛܘܪܐ: ܒܩܪܐ ܪܒܬܐ ܕܚܙܝܪܐ ܕܪܥܝܐ. 12 ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ ܗܠܝܢ
ܫܐܕܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܫܕܪ ܠܢ ܥܠ ܗܠܝܢ ܚܙܝܪܐ ܕܒܗܘܢ ܢܥܘܠ.
13 ܘܐܦܣ ܠܗܘܢ. ܘܢܦܩܘ ܪܘܚܐ ܗܠܝܢ ܛܢܦܬܐ ܘܥܠܘ
ܒܚܙܝܪܐ. ܘܪܗܛܬ ܗܝ ܒܩܪܐ ܠܫܩܝܦܐ: ܘܢܦܠܬ ܒܝܡܐ
ܐܝܟ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܐܬܚܢܩܘ ܒܡܝܐ. 14 ܘܗܠܝܢ ܕܪܥܝܢ ܗܘܘ
ܠܗܘܢ: ܥܪܩܘ ܘܐܡܪܘ ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܐܦ ܒܩܘܪܝܐ. ܘܢܦܩܘ
ܠܡܚܙܐ ܡܢܐ ܕܗܘܐ. 15 ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܚܙܐܘܗܝ
ܠܗܘ ܕܫܐܕܘܗܝ: ܟܕ ܠܒܝܫ ܘܡܢܟܦ ܘܝܬܒ. ܗܘ ܕܐܝܬ
ܗܘܐ ܒܗ ܠܓܝܘܢ. ܘܕܚܠܘ. 16 ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ
ܕܚܙܘ: ܕܐܝܟܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘ ܕܫܐܕܘܗܝ. ܘܐܦ ܥܠ ܗܠܝܢ
ܚܙܝܪܐ. 17 ܘܫܪܝܘ ܒܥܝܢ ܡܢܗ: ܕܢܐܙܠ ܠܗ ܡܢ ܬܚܘܡܗܘܢ.
18 ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܣܦܝܢܬܐ: ܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܗܘ ܕܫܐܕܘܗܝ
ܕܢܗܘܐ ܥܡܗ. 19 ܘܠܐ ܫܒܩܗ. ܐܠܐ ܐܡܪ ܠܗ: ܙܠ ܠܒܝܬܟ

MARCI, CAP. V.

torqueas me. 8. (Dicebat enim ei, Exi à filio hominis spiritus impure.) 9. Et interrogavit eum, Quomodo est nomen tuum? Dixit ei, Legio est nomen nostrum, eo quòd multi sumus. 10. Et petebat ab eo valdè ne emitteret se extra illum locum. 11. Erat autem illic ad montem grex magnus porcorum qui pascebat. 12. Et petebant ab eo dæmones illi, & dicebant, Mitte nos in hos porcos ut in eos introeamus. 13. Et permisit eis, & egressi sunt spiritus illi impuri, & introiverunt in porcos. Et cucurrit grex ille in rupē & corruit in mare, [*circiter bis mille*,] & suffocati sunt *porci* in aquis. 14. Et, qui pascebant eos, fugerunt, & renunciaverunt in civitatem, & etiam in agros. Et egressi sunt ad videndum id quod factum fuerat. 15. Veneruntque ad Jeschua, & viderunt illum cujus fuerant dæmonia, vestitum & modestum, & sedentem, illum *inquam* in quo fuerat legio, & timuerunt. 16. Et narraverunt eis ii qui viderant, quomodo factum esset ei cujus erant dæmonia, & etiam de illis porcis. 17. Et cœperunt petere ab eo ut abiret à limitibus ipsorum. 18. Et quum ascendisset in navigium, petebat ab eo is cujus fuerant dæmonia, ut cum ipso esset. 19. Et non permisit ei, sed dixit ei, Abi in domum tuam,

ܘܐܡܪ ܠܝܡܐ. ܫܠܝ ܐܣܬܟܪ. ܘܐܫܬܠܝ ܪܘܚܐ ܘܗܘܐ ܫܠܝܐ
ܪܒܐ. 40 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܕܚܘܠܬܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܟܢܐ.
ܘܠܡܢܐ ܠܝܬ ܒܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. 41 ܘܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ.
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܠܚܕ. ܡܢܘ ܟܝ ܗܢܐ ܕܐܦ ܪܘܚܐ ܘܝܡܐ
ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ ❖ ❖ ❖

❖ ܩܦܠܐܘܢ ܗ ❖

1 ܘܐܬܘ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܠܐܬܪܐ ܕܓܕܪܝܐ. 2 ܘܟܕ ܢܦܩ
ܡܢ ܣܦܝܢܬܐ. ܦܓܥ ܒܗ ܡܢ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ
ܒܗ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ. 3 ܘܥܡܪ ܗܘܐ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. ܘܒܫܫܠܬܐ
ܐܢܫ ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܡܐܣܪܗ. 4 ܡܛܠ ܕܟܠܗ ܐܡܬܝ
ܕܒܥܩܬܐ ܘܒܫܫܠܬܐ ܡܬܐܣܪ ܗܘܐ. ܫܫܠܬܐ ܡܦܣܩ
ܗܘܐ. ܘܥܩܬܐ ܡܬܒܪ ܗܘܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
ܠܡܟܒܫܗ. 5 ܘܒܟܠܗ ܥܕܢ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ. ܒܒܝܬ
ܩܒܘܪܐ ܘܒܛܘܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܩܥܐ ܗܘܐ. ܘܡܪܦܣ
ܢܦܫܗ ܒܟܐܦܐ. 6 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܪܘܚܩܐ.
ܪܗܛ ܣܓܕ ܠܗ. 7 ܘܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܠܝ ܘܠܟ
ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܡܪܝܡܐ. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ ܒܐܠܗܐ ܕܠܐ

EVANGELIUM

& ait mari, Desine, obmutesce tu. Et desiit ventus, & facta est tranquillitas magna. 40. Et dixit eis, Quare timidi fuistis? & quare non est in vobis fides? 41. Et timuerunt timore magno: ac dicebant alius ad alium, Quisnam iste est, cui venti & mare auscultant?

CAPUT V.

1. Et venerunt in oppositum littus maris in locum Gadaræorum. 2. Et quum egressus esset è navigio, occurrit ei è loco sepulcrorum vir in quo erat spiritus impurus. 3. Et habitabat *in* loco sepulcrorum, & catenis nemo poterat vincire eum. 4. Quia quoties compedibus & catenis vinciebatur, catenas frangebat, & compedes rumpebat, & nemo poterat domare eum. 5. Et omni tempore, nocte & die in loco sepulcrorum & in montibus erat, & vociferabatur, & collidebat seipsum in lapides. 6. Quum vidisset autem Jeschua eminus, currens adoravit eum: 7. Et exclamavit voce elata ac dixit, Quid mihi & tibi Jeschua Fili Dei excelsi? Adjuro ego te per Deum, ut non tor-

ܘܒܬܪܗ ܫܒܠܐ܂ ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܚܛܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܒܫܒܠܐ܂ 29
ܡܐ ܕܐܡܠܝ ܕܝܢ ܦܐܪܐ܂ ܡܚܕܐ ܐܬܐ ܡܓܠܐ ܡܛܠ ܕܡܛܐ ܚܨܕܐ܂ 30
ܘܐܡܪ܂ ܠܡܢܐ ܢܕܡܝܗ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܒܐܝܕܐ ܡܬܠܐ
ܢܡܬܠܝܗ܂ 31 ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܗܝ ܕܚܪܕܠܐ܂ ܗܝ ܕܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ
ܒܐܪܥܐ܂ ܙܥܘܪܐ ܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܙܪܥܘܢܐ ܕܒܐܪܥܐ܂ 32 ܘܡܐ
ܕܐܙܕܪܥܬ܂ ܣܠܩܐ ܘܗܘܝܐ ܪܒܐ܂ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܪܩܘܢܐ܂ ܘܥܒܕܐ
ܣܘܟܐ ܪܘܪܒܬܐ܂ ܐܝܟ ܕܬܫܟܚ ܕܬܓܢ ܦܪܚܬܐ ܒܛܠܠܗ܂ 33
ܒܡܬܠܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܡܬܠܐ
ܐܝܟ ܕܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܫܡܥ܂ 34 ܘܕܠܐ ܡܬܠܐ ܠܐ ܡܡܠܠ
ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ܂ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܒܝܢܝܗܘܢ ܡܦܫܩ
ܗܘܐ ܟܠ܂ 35 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܒܪܡܫܐ
ܢܥܒܪ ܠܥܒܪܐ܂ 36 ܘܫܒܩܘ ܠܟܢܫܐ܂ ܘܕܒܪܘܗܝ
ܟܕ ܒܣܦܝܢܬܐ ܗܘ܂ ܘܣܦܝܢܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܝ ܥܡܗܘܢ܂ 37
ܘܗܘܬ ܥܠܥܠܐ ܘܪܘܚܐ ܪܒܬܐ܂ ܘܓܠܠܐ ܢܦܠܝܢ ܗܘܘ ܒܣܦܝܢܬܐ
ܘܩܪܝܒܐ ܗܘܬ ܠܡܬܡܠܝܘ܂ 38 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܂ ܥܠ ܒܣܕܝܐ
ܕܡܟ ܗܘܐ ܒܚܪܬܗ ܕܣܦܝܢܬܐ܂ ܘܐܬܘ ܐܥܝܪܘܗܝ܂ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ܂ ܪܒܢ ܠܐ ܒܛܝܠܐ ܠܟ ܕܐܒܕܝܢܢ܂ 39 ܘܩܡ ܘܟܐܐ ܒܪܘܚܐ

MARCI. CAP. IV.

& deinde spica, postremò autem triticum impletur in spica. 29. Postquam autem impinguatus fuerit fructus, statim venit falx, quia adest messis. 30. Et dicebat, Cui assimilabimus regnum Dei? Et quanam comparatione comparabimus illud? 31. Velut granum est sinapi, quod quum seminatum est in terra, minus est omnibus seminibus quæ sunt super terram. 32. Et, ex quo seminatum est, assurgit & fit majus omnibus oleribus: & facit ramos magnos, ita ut possit in umbra ejus habitare avis. 33. Parabolis, quæ sunt sicut hæ, loquebatur cum eis Jeschua, parabolis *inquam* prout poterant audire. 34. Et absque parabolis non loquebatur cum eis: discipulis verò suis, inter se & illos, interpretabatur omnia. 35. Et ait eis in illo die vespere, Transeamus in littus oppositum. 36. Et dimiserunt turbas, & deduxerunt eum, quum in navigio esset, & navigia alia erant cum eis. 37. Et factus est turbo magnus, & ventus ac fluctus irruebant in navigium, & proximum erat ut impleretur. 38. Ipse autem Jeschua super cervical dormiebat in posteriore parte navigii: & venientes excitaverunt eum, & dixerunt ei, Domine noster, non est cura tibi quòd perimus? 39. Et surrexit, & repressit ventum,

ܡܬܟܫܠܝܢ܂ 18 ܘܗܢܘܢ ܕܒܝܬ ܟܘܒܐ ܡܙܕܪܥܝܢ:
ܗܢܘܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܘ ܡܠܬܐ܂ 19 ܘܪܢܝܐ ܕܥܠܡܐ
ܗܢܐ ܘܛܘܥܝܝ ܕܥܘܬܪܐ: ܘܫܪܟܐ ܕܪܓܝܓܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܥܐܠܢ
ܚܢܩܢ ܠܗ ܠܡܠܬܐ ܘܕܠܐ ܦܐܪܐ ܗܘܝܐ܂ 20 ܘܗܢܘܢ ܕܒܐܪܥܐ
ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥܘ: ܗܢܘܢ ܐܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܡܠܬܐ܂ ܘܡܩܒܠܝܢ
ܘܝܗܒܝܢ ܦܐܪܐ: ܒܬܠܬܝܢ ܘܒܫܬܝܢ ܘܒܡܐܐ܂ 21 ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ܂ ܕܠܡܐ ܫܪܓܐ ܐܬܐ ܕܬܚܝܬ ܣܐܬܐ ܢܬܬܣܝܡ ܐܘ ܬܚܝܬ
ܥܪܣܐ: ܠܐ ܗܘܐ ܕܥܠ ܡܢܪܬܐ ܢܬܬܣܝܡ: 22 ܠܝܬ ܓܝܪ ܡܕܡ
ܕܡܟܣܝܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ܂ ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܛܫܝܬܐ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ܂ 23 ܐܢ ܐܢܫ
ܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ: 24 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܚܙܘ ܡܢܐ
ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܒܗܝ ܟܝܠܬܐ ܕܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܬܟܝܠ
ܠܟܘܢ ܘܢܬܬܘܣܦ ܠܟܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ܂ 25 ܡܢ ܕܐܝܬ
ܠܗ ܓܝܪ ܢܬܝܗܒ ܠܗ܂ ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ: ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ
ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ܂ 26 ܘܐܡܪ ܗܘܐ܂ ܗܟܢܐ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ: ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܕܢܪܡܐ ܙܪܥܐ ܒܐܪܥܐ: 27 ܘܢܕܡܟ܂ ●
ܘܢܩܘܡ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ: ܘܙܪܥܐ ܢܪܒܐ ܘܢܐܪܟ ܟܕ ܗܘ ܠܐ
ܝܕܥ܂ 28 ܐܪܥܐ ܓܝܪ ܡܝܬܝܐ ܠܗ ܠܦܐܪܐ܂ ܘܠܘܩܕܡ ܗܘܝܐ ܥܣܒܐ܂

EVANGELIUM

statim offenduntur. 18. Ii autem qui inter ſpinas ſeminantur, illi ſunt ii qui audiverunt ſermonem: 19. Et curæ ſeculi hujus, & ſeductio divitiarum, & reliquiæ cupiditatum aliarum ingredientes ſuffocant ipſum ſermonem, & infructuoſus fit. 20. Et ii qui in terra bona ſeminati ſunt, illi ſunt qui audiunt ſermonem, & accipiunt, & edunt fructus cum triginta, & cum ſexaginta, & cum centum. 21. Et dixit eis, Num venit lucerna ut ſubter modium ponatur, aut ſubter lectum? Nonne fit ut ſuper candelabrum ponatur? 22. Non enim eſt quicquam quod occultum ſit, quod non ſit revelandum: neque fit *quicquam* in abſcondito, & non reveletur. 23. Si cui ſunt aures quibus audiat, audiat. 24. Et dixit eis, Videte quid audiatis. In ea menſura qua vos metimini, remetietur vobis, & adjicietur vobis ipſis qui auditis. 25. Ei enim cui eſt, eidem dabitur: & cui non eſt, etiam id quod eſt ſibi, auferetur ab eo. 26. Et dicebat, ita eſt regnum Dei ut homo quum jaciat ſemen in terram: 27. Et dormiat, & ſurgat nocte & die, & ſemen creſcet & longum fiet, quum ipſe neſciat. 28. Terra enim producit ei fructum, & primùm fit herba,
&

7 ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܝܢܝ ܟܘܒܐ: ܘܣܠܩܘ ܟܘܒܐ ܘܚܢܩܘܗܝ.
ܘܦܐܪܐ ܠܐ ܝܗܒ. 8 ܘܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܦܠ ܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ: ܘܣܠܩ
ܘܪܒܐ ܘܝܗܒ ܦܐܪܐ. ܐܝܬ ܕܬܠܬܝܢ ܘܐܝܬ ܕܫܬܝܢ ܘܐܝܬ ܕܡܐܐ.
9 ܘܐܡܪ ܗܘܐ. ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ ܀ 10
ܟܕ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ: ܫܐܠܘܗܝ ܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܥܡ
ܬܪܥܣܪܬܗ ܥܠ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. 11 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܟܘܢ
ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܠܒܪܝܐ ܕܝܢ ܟܠ ܡܕܡ
ܒܡܬܠܐ ܗܘܐ. 12 ܕܟܕ ܚܙܝܢ ܢܚܙܘܢ ܘܠܐ ܢܚܙܘܢ. ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ
ܢܫܡܥܘܢ ܘܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ. ܕܠܡܐ ܢܬܦܢܘܢ ܘܢܫܬܒܩܘܢ ܠܗܘܢ
ܣܟܠܘܬܗܘܢ. 13 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ
ܠܡܬܠܐ ܗܢܐ: ܘܐܝܟܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܬܠܐ ܬܕܥܘܢ. 14 ܙܪܘܥܐ ܕܙܪܥ
ܡܠܬܐ ܙܪܥ. 15 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܥܠ ܐܘܪܚܐ: ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܡܙܕܪܥܐ ܒܗܘܢ ܡܠܬܐ: ܘܡܐ ܕܫܡܥܘ ܡܚܕܐ ܐܬܐ ܣܛܢܐ
ܘܫܩܠ ܠܗ ܠܡܠܬܐ ܕܙܪܝܥܐ ܒܠܒܗܘܢ. 16 ܘܗܢܘܢ ܕܥܠ
ܫܘܥܐ ܡܙܕܪܥܝܢ: ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܐ ܕܫܡܥܝܢ ܡܠܬܐ: ܡܚܕܐ
ܒܚܕܘܬܐ ܡܩܒܠܝܢ ܠܗ. 17 ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܥܩܪܐ ܒܢܦܫܗܘܢ.
ܐܠܐ ܕܙܒܢܐ ܐܢܘܢ. ܘܡܐ ܕܗܘܐ ܐܘܠܨܢܐ ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ ܡܛܠ ܡܠܬܐ.

7. Et aliud cecidit *in* locum spinarum: & ascenderunt spinæ, ac suffocaverunt illud, & fructum non edidit. 8. Aliud autem cecidit super terram bonam, & ascendit, & crevit, & edidit fructus aliquod trigineta, & aliquod sexaginta, & aliquod centum. 9. Et dicebat, Is cui sunt aures ut audiat, audiat. 10. Quum essent autem ipsi soli, interrogaverunt eum ii qui cum eo erant, cum suis duodecim, de parabola ista. 11. Et dixit eis Jeschua, Vobis datum est nosse secretum regni Dei, extraneis verò omnia in parabolis fiunt: 12. Ut videntes videant & non cernant: & audientes audiant, & non intelligant: ne convertantur, & remittantur peccata eis. 13. Et dixit eis, Ignoratis vos parabolam hanc? Et quomodo parabolas omnes cognoscetis? 14. Seminator qui seminavit, sermonem seminavit. 15. Ii autem qui sunt juxta viam, illi sunt in quibus seminatus est sermo, & ex quo audiverunt, illicò venit Satanas, & aufert sermonem qui seminatus est in corde eorum. 16. Et ii qui super petram seminati sunt, illi sunt qui ex quo audiverunt sermonem, statim cum gaudio accipiunt eum. 17. Et non est eis radix in seipsis, sed temporarii sunt, & ex quo facta est tribulatio aut persequutio propter sermonem,

ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܐܝܬ ܒܗ ܀ 31 ܘܐܬܬ ܐܡܗ
ܘܐܚܘܗܝ. ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ. ܘܫܕܪܘ ܕܢܩܪܘܢܝܗܝ ܠܘܬܗܘܢ. 32
ܝܬܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܣܚܪܢܘܗܝ ܟܢܫܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܗܐ ܐܡܟ
ܘܐܚܝܟ ܠܒܪ ܒܥܝܢ ܠܟ. 33 ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܗܝ
ܐܡܝ ܘܡܢ ܐܢܘܢ ܐܚܝ. 34 ܘܚܪ ܒܐܝܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܠܘܬܗ
ܘܐܡܪ ܗܐ ܐܡܝ ܘܗܐ ܐܚܝ. 35 ܡܢ ܓܝܪ ܕܢܥܒܕ ܨܒܝܢܗ
ܕܐܠܗܐ. ܗܢܘ ܐܚܝ ܘܚܬܝ ܘܐܡܝ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1 ܘܬܘܒ ܫܪܝ ܗܘܐ ܡܠܦ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ
ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܟ ܕܢܣܩ ܢܬܒ ܠܗ ܒܣܦܝܢܬܐ
ܒܝܡܐ. ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ.
2 ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܡܬܠܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܒ
ܒܝܘܠܦܢܗ. 3 ܫܡܥܘ. ܗܐ ܢܦܩ ܙܪܘܥܐ ܠܡܙܪܥ. 4
ܘܟܕ ܙܪܥ. ܐܝܬ ܕܢܦܠ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܬܬ ܦܪܚܬܐ ܘܐܟܠܬܗ.
5 ܘܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܦܠ ܥܠ ܫܘܥܐ. ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܐ.
ܘܡܚܕܐ ܝܥܐ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ. 6 ܘܡܐ
ܕܕܢܚ ܕܝܢ ܫܡܫܐ ܚܡܐ. ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܩܪܐ ܝܒܫ.

EVANGELIUM

dicerent quòd Spiritus impurus esset in eo. 31. Et venerunt mater ejus,& fratres ejus,stantes foris: & miserunt ut vocarent eum ad se. 32. Sedebat autem circa eum turba,& dixerunt ei, Ecce, mater tua & fratres tui foris quærunt te. 33. Et respondit & dixit eis, Quæ est mater mea,& qui sunt fratres mei? 34. Et intuitus est eos qui sedebant juxta se,& ait,Ecce mater mea, & ecce fratres mei. 35. Qui enim fecerit voluntatem Dei, ipse est frater meus,& soror mea, & mater mea.

CAPUT IV.

1. Rursus autem inceperat docere juxta maris littus,& congregatæ sunt ad eum turbæ multæ: adeò ut conscendens sederet in navigio in mari: & universa turba stabat in terra juxta maris littus. 2. Et docebat eos per parabolas multum: dicebatque in doctrina sua: 3. Audite,ecce egressus est seminator ad seminandum: 4. Et, quum seminaret,fuit quod caderet juxta viam, & venit avis,& comedit ipsum. 5. Aliud autem cecidit super petram,ita ut non esset terra multa: & statim exortum est,eò quòd non esset profunditas terræ. 6. Quum autem oriretur sol,exustum est,& propterea quòd non esset ei radix,exaruit.

7. Et

19 ܘܠܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ . ܘܐܬܘ ܠܒܝܬܐ . 20
ܘܐܬܟܢܫܘ ܟܢܫܐ ܬܘܒ : ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܗܘܘ ܠܡܐܟܠ
ܠܚܡܐ . 21 ܘܫܡܥܘ ܐܚܝܢܘܗܝ ܘܢܦܩܘ ܠܡܐܚܕܗ :
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܡܢ ܗܘܢܗ ܢܦܩ . 22 ܘܣܦܪܐ ܐܝܠܝܢ
ܕܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܢܚܬܘ : ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܒܥܠܙܒܘܒ ܐܝܬ ܒܗ .
ܘܒܪܫܐ ܕܫܐܕܐ ܡܦܩ ܫܐܕܐ . 23 ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܘܒܦܠܐܬܐ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܣܛܢܐ ܠܣܛܢܐ ܠܡܦܩܘ .
24 ܐܢ ܡܠܟܘܬܐ ܓܝܪ ܥܠ ܢܦܫܗ ܬܬܦܠܓ : ܠܐ ܡܫܟܚܐ
ܠܡܩܡ ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ . 25 ܘܐܢ ܒܝܬܐ ܥܠ ܢܦܫܗ ܢܬܦܠܓ .
ܠܐ ܡܫܟܚ ܒܝܬܐ ܗܘ ܠܡܩܡ . 26 ܘܐܢ ܗܘ ܕܣܛܢܐ ܩܡ ܥܠ
ܢܦܫܗ ܘܐܬܦܠܓ : ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܩܡ . ܐܠܐ ܫܘܠܡܗ ܗܘ .
27 ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܕܢܥܘܠ ܠܒܝܬܐ ܕܚܣܝܢܐ ܘܢܒܘܙ
ܡܐܢܘܗܝ . ܐܠܐ ܐܢ ܠܘܩܕܡ ܠܚܣܝܢܐ ܢܐܣܘܪ ܘܗܝܕܝܢ
ܒܝܬܗ ܢܒܘܙ . 28 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܟܠܗܘܢ ܚܛܗܐ
ܘܓܘܕܦܐ ܕܢܓܕܦܘܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܢܫܬܒܩܘܢ ܠܗܘܢ : 29 ܡܢ
ܕܝܢ ܕܢܓܕܦ ܥܠ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ : ܠܝܬ ܠܗ ܫܘܒܩܢܐ
ܠܥܠܡ . ܐܠܐ ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܕܝܢܐ ܕܠܥܠܡ . 30 ܡܛܠ

MARCI. CAP. III.

19. Et Jihuda Secharjutha, illum qui prodidit eum & venerunt in domum. 20. Et congregatæ sunt turbæ rursum, adeò ut non possent panem comedere. 21. Et audierunt propinqui ejus, & egressi sunt ad apprehendendum eum. Dicebant enim quòd à sese discessisset. 22. Et legisperiti illi qui ex Urischlē descenderant, dicebant, Baalzebub est in eo, & per principem dæmoniorum ejicit dæmonia. 23. Et vocavit eos Jeschua, & per parabolas dixit eis, Quomodo potest Satanas Satanam ejicere? 24. Si enim regnum contra seipsum dividatur, non potest stare regnum illud. 25. Et, si domus contra seipsum dividatur, non potest domus illa stare. 26. Et, si id est quòd Satanas surgit contra seipsum & divisus est, non potest stare, sed divisus est. 27. Nemo potest intrare in domum potentis & diripere vasa ejus, nisi prius potentem ipsum vinciat: & tunc domum ejus diripiet. 28. Ammin dico ego vobis, quòd omnia peccata & blasphemiæ quibus blasphemabunt filii hominum, remittentur eis: 29. Qui autem blasphemaverit contra spiritum sanctum, non est ei remissio in æternum, sed reus est judicii quod est in æternum. 30. Eò quòd

ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܙܠ ܠܗ ܠܘܬ ܝܡܐ. ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܡܢ
ܓܠܝܠܐ ܢܩܦܗ. ܘܡܢ ܝܗܘܕ 8 ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ
ܐܕܘܡ ܘܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܡܢ ܨܘܪ ܘܡܢ ܨܝܕܢ. ܟܢܫܐ
ܣܓܝܐܐ. ܕܫܡܥܘ ܗܘܘ ܟܠ ܕܥܒܕ ܐܬܘ ܠܘܬܗ. 9 ܘܐܡܪ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܩܪܒܘܢ ܠܗ ܣܦܝܢܬܐ: ܡܛܠ ܟܢܫܐ ܕܠܐ
ܢܗܠܨܘܢܝܗܝ. 10 ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܐܣܝ ܗܘܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܠܘܢ
ܥܠܘܗܝ ܡܛܠ ܕܢܬܩܪܒܘܢ ܠܗ. 11 ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܚܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ: ܟܕ ܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܢܦܠܝܢ
ܗܘܘ ܘܩܥܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. 12 ܘܣܓܝ
ܟܐܐ ܗܘܐ ܒܗܘܢ ܕܠܐ ܢܓܠܘܢܝܗܝ. 13 ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ:
ܘܩܪܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܨܒܐ ܗܘܐ ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ: 14 ܘܓܒܐ ܬܪܥܣܪ
ܕܢܗܘܘܢ ܥܡܗ. ܘܕܢܫܕܪ ܐܢܘܢ ܕܢܟܪܙܘܢ: 15 ܘܕܢܗܘܐ
ܫܘܠܛܢܐ ܕܢܐܣܘܢ ܟܘܪܗܢܐ: ܘܢܦܩܘܢ ܕܝܘܐ. 16 ܘܣܡ
ܠܫܡܥܘܢ ܫܡܐ ܟܐܦܐ. 17 ܘܠܝܥܩܘܒ ܒܪ ܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ
ܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ: ܣܡ ܠܗܘܢ ܫܡܐ ܒܢܝ ܪܓܫܝ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܒܢܝ ܪܥܡܐ. 18 ܘܐܢܕܪܐܘܣ: ܘܦܝܠܝܦܘܣ: ܘܒܪ ܬܘܠܡܝ:
ܘܡܬܝ ܘܬܐܘܡܐ: ܘܝܥܩܘܒ ܒܪ ܚܠܦܝ: ܘܬܕܝ: ܘܫܡܥܘܢ ܩܢܢܝܐ.

EVANGELIUM

discipulis suis profectus est ad mare. Et populus multus ex Galilæa premebat eum, & ex Judæa, 8. Et ex Urischelem, & ex Edom, & ex altera ripa Jurdanan, & è Tzur, & è Tzaidan turbæ multæ quæ audiverant quicquid fecisset, venerunt ad eum. 9. Et dixit discipulis suis ut admoverent ad se navigium, propter turbas, ne se opprimerent. 10. Multos enim sanaverat, ita ut irruerent in eum quò tangerent eum. 11. Et ii quibus erant plagæ spirituum immundorū, ex quo vidissent eum, procidebant, & clamabant, ac dicebant, Tu es Filius Dei. 12. Et multum cohibebat eos ne se manifestum facerent. 13. Et ascendit in montem, & advocavit eos quos voluit: & venerunt ad eum. 14. Et elegit duodecim ut essent secum, & ut mitteret eos ut prædicarent. 15. Atque ut essent potestatem habentes ut sanarent morbo affectos, & ejicerent dæmonia. 16. Et indidit Schemeun nomen Kipha: 17. Et Jaakub filio Zabdai, & Juchanan fratri Jaakub indidit nomen Benai-Regschi, quod est filii fragoris. 18. Andream quoque *elegit*, & Philippum & Bar-Thulemai, & Mattai, & Thauma, & Jaakub filium Calephai, & Taddi, & Schemeun Zelotem.

ܗܘ ܘܕܥܡܗ. 26 ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ܟܕ ܐܒܝܬܪ
ܪܒ ܟܘܡܪܐ. ܘܠܚܡܐ ܕܦܬܘܪܗ ܕܡܪܝܐ ܐܟܠ. ܗܘ ܕܠܐ ܫܠܝܛ
ܠܡܐܟܠ ܐܠܐ ܠܟܘܡܪܐ. ܘܝܗܒ ܐܦ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ
ܗܘܘ. 27 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܒܬܐ ܡܛܠ ܒܪܢܫܐ ܐܬܒܪܝܬ.
ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܡܛܠ ܫܒܬܐ. 28 ܡܪܗ ܗܘ ܗܟܝܠ ܐܦ
ܕܫܒܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀

ܦܨܠܐ ܓ

1. ܘܥܠ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܠܟܢܘܫܬܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ
ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܝܒܝܫܐ ܐܝܕܗ. 2 ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܕܐܢ ܡܐܣܐ
ܠܗ ܒܫܒܬܐ ܕܢܐܟܠܘܢ ܩܪܨܘܗܝ. 3 ܘܐܡܪ ܠܗܘ ܓܒܪܐ
ܕܝܒܝܫܐ ܐܝܕܗ. ܩܘܡ ܒܡܨܥܬܐ. 4 ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܦ ܠܗܘܢ.
ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ ܠܡܥܒܕ ܕܛܒ ܐܘ ܕܒܝܫ. ܢܦܫܐ ܠܡܚܝܘ
ܐܘ ܠܡܘܒܕܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ. 5 ܘܚܪ ܒܗܘܢ
ܒܚܡܬܐ. ܟܕ ܟܪܝܐ ܠܗ. ܥܠ ܩܫܝܘܬ ܠܒܗܘܢ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘ ܓܒܪܐ ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ. ܘܦܫܛ ܘܬܩܢܬ ܐܝܕܗ. 6
ܘܢܦܩܘ ܦܪܝܫܐ ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܥܡ ܕܒܝܬ ܗܪܘܕܤ. ܘܡܠܟܐ
ܢܣܒܘ ܥܠܘܗܝ ܐܝܟܢܐ ܢܘܒܕܘܢܗ. 7 ܘܝܫܘܥ ܥܡ

Ipse & qui cum eo erant? 26. Quomodo ingressus est in domum Dei: quum Abjathar esset princeps sacerdotum,& panem mensæ Domini comedit ipse,quem non licebat comedere nisi sacerdotibus, & dedit etiam iis qui secum erant? 27. Et dixit eis,Sabbathum propter filium hominis creatum est,non autem filius hominis propter sabbathum. - 28. Igitur dominus est,vel etiam sabbathi filius hominis.

CAPUT III.

1. Et ingressus est rursus Jeschua in synagogam: & erat illic vir quidam cujus manus arida erat. 2. Et observabant eum ut si sanaret eum in sabbatho,accusarent eum. 3. Et dixit illi viro cujus manus erat arida,Surge in medium. 4. Dixit autem illis,licet in sabbatho facere quod bonum est, an quod malum est? Animam servare,an perdere? ipsi autem silebant. 5. Et intuitus est eos cum ira, quum doleret ei propter duritiem cordis eorum, & dixit illi viro, Extende manum tuam. Et extendit, & restituta est manus ejus. 6. Et egressi sunt Pharisæi ea ipsa hora cum domesticis Hirodis,& consilium ceperunt contra eum quomodo perderent eum. 7. Et Jeschua cum

17 ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ . ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܠܐ ܣܢܝܩܝܢ ܚܠܝܡܐ
ܠܐܣܝܐ . ܐܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫ ܥܒܝܕܝܢ . ܠܐ ܐܬܝܬ ܕܐܩܪܐ
ܠܙܕܝܩܐ ܐܠܐ ܠܚܛܝܐ . 18 ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܕܝܘܚܢܢ ܘܕܦܪܝܫܐ
ܨܝܡܝܢ ܗܘܘ . ܘܐܬܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܠܡܢܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܕܝܘܚܢܢ ܘܕܦܪܝܫܐ ܨܝܡܝܢ : ܘܬܠܡܝܕܝܟ ܕܝܠܟ ܠܐ ܨܝܡܝܢ .
19 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ . ܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ ܒܢܝ ܓܢܘܢܐ
ܟܡܐ ܕܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ ܗܘ ܕܢܨܘܡܘܢ : ܠܐ . 20 ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ
ܝܘܡܬܐ ܕܡܐ ܕܐܫܬܩܠ ܚܬܢܐ ܡܢܗܘܢ : ܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ
ܒܗܘ ܝܘܡܐ . 21 ܠܐ ܐܢܫ ܪܩܥܐ ܐܘܪܩܥܬܐ ܚܕܬܐ ܘܪܡܐ ܥܠ
ܡܐܢܐ ܒܠܝܐ : ܕܠܐ ܢܫܩܘܠ ܡܠܘܝܗ ܗܘ ܚܕܬܐ ܡܢ ܒܠܝܐ :
ܘܢܗܘܐ ܨܪܝܐ ܪܒܐ . 22 ܘܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ
ܒܠܝܐ . ܕܠܐ ܢܨܪܐ ܚܡܪܐ ܠܙܩܐ . ܘܙܩܐ ܐܒܕܝܢ ܘܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ
ܐܠܐ ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ ܚܕܬܐ ܀ 23 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠ
ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ ܒܝܬ ܙܪܥܐ : ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ
ܘܡܠܓܝܢ ܫܒܠܐ . 24 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܦܪܝܫܐ . ܚܙܝ ܡܢܐ
ܥܒܕܝܢ ܒܫܒܬܐ ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܠܝܛ . 25 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ .
ܠܐ ܡܩܪܝܬܘܢ ܡܡܬܘܡ ܡܢܐ ܥܒܕ ܕܘܝܕ : ܟܕ ܐܣܬܢܩ ܘܟܦܢ

EVANGELIUM

17. Quum audivisset autem Jeschua, dixit eis, Non opus habent sani medico, sed isti qui pessimè affecti sunt. Non veni ut vocarem justos, sed peccatores. 18. Discipuli autem Juchanan & Pharisæorum jejunabant, & venerunt ac dixerunt ei, Quare discipuli Juchanan & Pharisæorum jejunant, discipuli verò tui quos habes, non jejunant? 19. Ait illis Jeschua, Nunquid possunt filii thalami, dum sponsus cum eis est, jejunare? nequaquam. 20. Venient autem dies quum ablatus fuerit sponsus ab eis, tunc jejunabunt in illo die. 21. Nemo immittit assumentum panni novum & insuit in vestimentum vetus, ne plenitudo illa ejus de veteri detrahat, & fiat scissura major. 22. Neque quisquam immittit vinum novum in utres veteres: ne vinum disrumpat utres, & utres pereant ac vinum effundatur, sed mittunt vinum novū in utres novos. 23. Et factum est, ut quum ambularet Jeschua in sabbatho in loco seminum, discipuli ejus ibant, & vellebant spicas. 24. Et dixerunt ei Pharisæi, Vide quid faciunt in sabbatho, aliquid quod non liceat. 25. Dixit eis Jeschua, Nunquamne legistis quid fecerit David quum in necessitate esset, & esuriret

ipse

8 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܒܪܘܚܗ ܕܗܠܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܒܢܦܫܗܘܢ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܠܝܢ ܒܠܒܟܘܢ. 9
ܐܝܢܐ ܦܫܝܛܐ ܠܡܐܡܪ ܠܡܫܪܝܐ. ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ.
ܐܘ ܠܡܐܡܪ ܕܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ. 10 ܕܬܕܥܘܢ ܕܝܢ
ܕܫܠܝܛ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܐܪܥܐ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ. ܐܡܪ
ܠܡܫܪܝܐ. 11 ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܙܠ
ܠܒܝܬܟ. 12 ܘܩܡ ܒܗ ܒܫܥܬܗ. ܘܫܩܠ ܥܪܣܗ ܘܢܦܩ
ܠܥܝܢ ܟܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪܘܢ ܟܠܗܘܢ ܘܢܫܒܚܘܢ
ܠܐܠܗܐ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܠܐ ܡܡܬܘܡ ܚܙܝܢ ܗܟܢܐ. 13 ܘܢܦܩ
ܬܘܒ ܠܘܬ ܝܡܐ. ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܘܡܠܦ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ. 14 ܘܟܕ ܥܒܪ. ܚܙܐ ܠܠܘܝ ܒܪ ܚܠܦܝ ܕܝܬܒ
ܒܝܬ ܡܟܣܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ. ܘܩܡ ܐܙܠ ܒܬܪܗ.
15 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܣܡܝܟ ܒܒܝܬܗ. ܣܓܝܐܐ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ
ܣܡܝܟܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ܓܝܪ ܣܓܝܐܐ ܕܐܬܘ ܒܬܪܗ. 16 ܘܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܟܕ
ܚܙܐܘܗܝ ܕܐܟܠ ܥܡ ܡܟܣܐ ܘܥܡ ܚܛܝܐ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܢܐ ܥܡ ܡܟܣܐ ܘܥܡ ܚܛܝܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ.

MARCI CAP. II.

8. Jeſchua autem cognovit ſpiritu ſuo quid illi ratiocinarentur apud ſeipſos, & dixit eis, Quid vos ratiocinamini hæc in corde veſtro? 9. Quodnam facilius eſt dicere paralytico, Remittuntur tibi peccata tua, an dicere, Surge, accipe grabbatum tuum, & ambula? 10. Ut ſciatis autem quòd potens eſt Filius hominis in terra remittere peccata (ait paralytico.) 11. Tibi dico ego, Surge, accipe lectum tuum, & abi in domum tuam. 12. Et ſurrexit eadem hora, & accepit lectum ſuum, & egreſſus eſt in conſpectu omnium eorum: adeò ut mirarentur omnes, & laudarent Deum, dicentes, Nunquam vidimus hujuſmodi. 13. Et egreſſus eſt rurſus ad mare, & tota illa turba veniebant ad eum, & docebat eos. 14. Et quum tranſiret, vidit Levi filium Calphai, qui ſedebat ad telonium, dixitque ei, Veni poſt me. Et ſurgens profectus eſt poſt eum. 15. Et factum eſt ut quum accumberet in domo illius, multi publicani & peccatores accumberent cum Jeſchua & cum diſcipulis ejus. Erant enim multi qui venerant poſt eum. 16. Et Legiſperiti ac Pharisæi, quum viderent eum quod comederet cum publicanis & cum peccatoribus, dixerunt diſcipulis ejus, Quid ille cum publicanis & peccatoribus comedit & bibit?

ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܝ ܢܦܫܟ ܠܟܗܢܐ ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܡܛܠ ܕܐܬܕܟܝܬ
ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܗܘܢ. 45 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩ
ܫܪܝ ܗܘܐ ܡܟܪܙ ܣܓܝ. ܘܐܦܩܗ ܠܡܠܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚ
ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܠܡܥܠ ܒܓܠܐ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܐܠܐ ܠܒܪ ܗܘܐ
ܒܐܬܪܐ ܚܪܝܒܐ. ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܟܠ ܕܘܟ.

ܩܦܠܐܘܢ ܒ

1 ܘܥܠ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܠܝܘܡܬܐ. ܘܟܕ
ܫܡܥܘ ܕܒܒܝܬܐ ܗܘ. 2 ܐܬܟܢܫܘ ܣܓܝܐܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܐܫܟܚ
ܕܢܚܘܝܘܢ ܐܦܠܐ ܩܕܡ ܬܪܥܐ. ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܡܠܬܐ.
3 ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܘܐܝܬܝܘ ܠܗ ܡܫܪܝܐ ܟܕ ܫܩܝܠ ܒܝܢ ܐܪܒܥܐ.
4 ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܬܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܡܛܠ ܟܢܫܐ. ܣܠܩܘ
ܠܐܓܪܐ. ܘܐܪܝܡܘ ܛܛܠܝܠܐ ܕܐܬܪܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܫܘܥ.
ܘܫܒܩܘ ܠܥܪܣܐ ܕܪܡܐ ܗܘܐ ܒܗ ܡܫܪܝܐ. 5 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘ ܡܫܪܝܐ. ܒܪܝ ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ
ܚܛܗܝܟ. 6 ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܬܡܢ ܡܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܕܝܬܒܝܢ.
ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܠܒܗܘܢ. 7 ܕܡܢܘ ܗܢܐ ܕܡܡܠܠ ܓܘܕܦܐ.
ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ.

EVANGELIUM

sed abi, ostende teipsū Sacerdotibus, & offer sacrificiū pro purgatione tui, sicut præcepit Musche, in testimoniū illorū.
45. Ille autē quum ingressus esset, incipiebat prædicare multùm, & divulgavit sermonē illū, ita ut non posset Jeschua manifestè ingredi in civitatē. Sed foris erat in loco deserto, & veniebāt ad eū ex omni loco.

CAPUT II.

1. Et ingressus est rursus Jeschua Kephar-Nachum post *aliquot* dies: & quum audivissent quod domi esset,
2. Congregati sunt multi, adeò ut non posset capere eos ne *locus* quidem ante portam: & loquebatur cum eis sermonem.
3. Et venerunt ad eum, & adduxerunt ad eum paralyticum latum inter quatuor.
4. Et quia non potuerunt accedere ad eum propter turbam, ascenderunt ad tectum, & abstulerunt operimentum loci ubi erat Jeschua, & demiserunt lectum in quo jacebat paralyticus.
5. Quum vidisset autem Jeschua fidem eorum, ait paralytico illi, Fili mi, remissa sunt tibi peccata tua.
6. Erant autem ibi *quidam* ex Legisperitis & Pharisæis, qui sedebant & ratiocinabantur in corde suo.
7. Quidnam iste loquitur blasphemiam? Quisnam potest remittere peccata, nisi unus Deus?

8. Je-

ܘܫܒܩܬܗ ܐܫܬܐ ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ. 32 ܒܪܡܫܐ ܕܝܢ
ܒܡܥܪܒ ܫܡܫܐ ܐܝܬܝܘ ܠܘܬܗ ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ
ܥܒܝܕܝܢ ܘܕܝܘܢܐ. 33 ܘܡܟܢܫܐ ܗܘܬ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܥܠ
ܬܪܥܐ. 34 ܘܐܣܝ ܠܣܓܝܐܐ ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ ܗܘܘ ܒܟܘܪܗܢܐ
ܡܫܚܠܦܐ. ܘܕܝܘܐ ܣܓܝܐܐ ܐܦܩ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܠܕܝܘܐ ܕܢܡܠܠܘܢ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ: 35 ܘܒܨܦܪܐ
ܩܕܡ ܛܒ ܩܡ. ܘܐܙܠ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ ܘܬܡܢ ܡܨܠܐ ܗܘܐ.
36 ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܘܕܥܡܗ. 37 ܘܟܕ ܐܫܟܚܘܗܝ
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܒܥܝܢ ܠܟ. 38 ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܗܠܟܘ ܠܩܘܪܝܐ ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܩܪܝܒܢ: ܕܐܦ ܬܡܢ ܐܟܪܙ.
ܥܠ ܗܕܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ. 39 ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܒܟܠܗܝܢ ܟܢܘܫܬܗܘܢ
ܒܟܠܗ ܓܠܝܠܐ ܘܫܐܕܐ ܡܦܩ. 40 ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܓܪܒܐ
ܘܢܦܠ ܥܠ ܪܓܠܘܗܝ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ
ܨܒܐ ܐܢܬ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܢܝ. 41 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ: ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ. ܩܪܒ ܠܗ ܘܐܡܪ: ܨܒܐ
ܐܢܐ ܐܬܕܟܐ. 42 ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܙܠ ܡܢܗ ܓܪܒܗ ܘܐܬܕܟܝ. 43
ܘܟܐܐ ܒܗ ܘܐܦܩܗ. 44 ܘܐܡܪ ܠܗ: ܚܙܝ ܠܐܢܫ ܠܐ ܬܐܡܪ ܐܠܐ.

reliquit eam ardor febris,& ministrabat eis. 32. Vespere autem in occasu solis adduxerunt ad eum omnes illos qui malè afficiebantur,& dæmoniacos. 33. Et civitas universa congregata erat ad ostium. 34. Et sanavit multos qui malè afficiebantur morbis diversis, & dæmonia multa ejecit: & non sinebat ipsa dæmonia ut loquerentur eo quòd novissent eum. 35. Et in aurora antevertens surgere valdè manè,abiit in locum desertum, & orabat ibi. 36. Et quærebant eum Schemeun & qui cum eo erant. 37. Quumque invenissent eum,dixerunt ei,Omnes homines quærunt te. 38. Dixit eis,Ite in oppida, & in urbes propinquas: quia etiam illic prædicabo. ad hoc enim veni. 39. Et prædicabat in omnibus synagogis eorum in tota Galilæa,& ejiciebat dæmonia. 40. Et venit ad eum leprosus, & procidit ad pedes ejus, & petebat ab eo, dixitque illi,Si tu vis, tu potes me mundare. 41. Ipse autem Jeschua ipsius misertus est, & extendens manum suam, tetigit eum, & dixit, Ego volo: esto mundus. 42. Et in illa hora abiit ab illo illius lepra,& mundatus est. 43. Et prohibuit ei,& subduxit eū. 44. Ac dixit ei,Vide ne cuiquā *hoc* dicas:

ܒܣܦܝܢܬܐ ܕܡܬܩܢܝܢ ܡܨܝܕܬܗܘܢ. 20 ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ. ܘܡܚܕܐ
ܫܒܩܘ ܠܙܒܕܝ ܐܒܘܗܘܢ ܥܡ ܐܓܝܪܐ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. 21
ܘܟܕ ܥܠܘ ܠܟܦܪܢܚܘܡ: ܡܚܕܐ ܡܠܦ ܗܘܐ ܒܫܒܬܐ
ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ. 22 ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܒܝܘܠܦܢܗ. ܡܠܦ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܝܟ ܡܫܠܛܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪܝܗܘܢ. 23 ܘܐܝܬ
ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ: ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ.
ܘܩܥܐ 24 ܘܐܡܪ. ܡܐ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ. ܐܬܝܬ ܠܡܘܒܕܘܬܢ.
ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢ ܐܢܬ ܩܕܝܫܗ ܕܐܠܗܐ. 25 ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ. ܣܟܘܪ ܦܘܡܟ ܘܦܘܩ ܡܢܗ. 26 ܘܫܕܝܗ ܪܘܚܐ
ܛܢܦܬܐ: ܘܩܥܬ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܢܦܩܬ ܡܢܗ. 27 ܘܐܬܕܡܪܘ
ܟܠܗܘܢ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܘܐܡܪܝܢ: ܕܡܢܐ ܗܝ
ܗܕܐ. ܘܡܢܘ ܗܘ ܗܢܐ ܝܘܠܦܢܐ ܚܕܬܐ: ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܐܦ
ܠܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܦܩܕ ܘܡܫܬܡܥܢ ܠܗ. 28 ܘܡܚܕܐ ܢܦܩ
ܛܒܗ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܓܠܝܠܐ. 29 ܘܢܦܩܘ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ:
ܘܐܬܘ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܘܕܐܢܕܪܐܘܣ: ܥܡ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ.
30 ܘܚܡܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܪܡܝܐ ܗܘܬ ܒܐܫܬܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ
ܥܠܝܗ. 31 ܘܩܪܒ ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܘܐܩܝܡܗ. ܘܡܚܕܐ ܫ

EVANGELIUM

in navigio, qui reficiebant retia sua. 20. Et vocavit eos: & illico reliquerunt Zabedai patrem suum, cum mercenariis, & venerúnt post eum. 21. Et, quum ingrederentur Cephar-Nachum, statim docebat in sabbathis in synagogis illorum. 22. Et mirabantur in doctrina ejus. docebat enim eos tamquam potestatem habens, & non sicut Legisperiti eorum. 23. Et erat in synagoga eorum vir in quo erat spiritus immundus: & exclamavit, 24. Et dixit, Quid nobis & tibi Jeschua Nazarene? Venisti ad perdendum nos? Novi ego te qui sis: *nempe* sanctus ille Dei. 25. Et cohibuit eum Jeschua, & dixit, Occlude os tuum, & exi ab eo. 26. Et dejecit eum spiritus impurus, & clamavit voce alta, ac exiit ab eo. 27. Et admirati sunt omnes: & quærebant unus cum altero, & dicebant, Quid est hoc? Quæ est hæc doctrina nova, quòd per potestatem etiam spiritibus impuris præcipit, & obediunt ei? 28. Et statim egressa est fama ejus in omnem locum Galilææ. 29. Et egressi sunt è synagoga, & venerunt in domum Schemeun & Andreæ, cum Jaakub & Juchanan. 30. Et socrus Schemeun decumbebat in ardore febris, & loquuti sunt ei de illa. 31. Et accedens apprehendit eam manu ejus, & erexit eam: & statim re-

8 ܐܢܐ ܐܥܡܕܬܟܘܢ ܒܡܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ.
9 ܘܗܘܐ ܒܗܘܢ ܒܝܘܡܬܐ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܢܨܪܬ ܕܓܠܝܠܐ:
ܘܐܬܥܡܕ ܒܝܘܪܕܢܢ ܡܢ ܝܘܚܢܢ. 10 ܘܡܚܕܐ ܕܣܠܩ ܡܢ
ܡܝܐ: ܚܙܐ ܕܐܨܛܪܝܘ ܫܡܝܐ. ܘܪܘܚܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܕܢܚܬܬ
ܥܠܘܗܝ. 11 ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܡܝܐ: ܐܢܬ ܗܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ
ܒܟ ܐܨܛܒܝܬ. 12 ܘܡܚܕܐ ܐܦܩܬܗ ܪܘܚܐ ܠܡܕܒܪܐ. 13 ܘܗܘܐ
ܬܡܢ ܒܡܕܒܪܐ ܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܝܢ ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܡܢ ܣܛܢܐ.
ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡ ܚܝܘܬܐ: ܘܡܠܐܟܐ ܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ:
14 ܒܬܪ ܕܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ: ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܓܠܝܠܐ.
ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 15 ܘܐܡܪ. ܕܫܠܡ
ܠܗ ܙܒܢܐ. ܘܡܛܬ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܬܘܒܘ ܘܗܝܡܢܘ
ܒܣܒܪܬܐ. 16 ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܚܕܪܝ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ: ܚܙܐ ܠ
ܫܡܥܘܢ ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ. ܕܪܡܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ.
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܨܝܕܐ. 17 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܬܘ
ܒܬܪܝ: ܘܐܥܒܕܟܘܢ ܨܝܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. 18 ܘܡܚܕܐ ܫܒܩܘ ܡܨ
ܝܕܬܗܘܢ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. 19 ܘܟܕ ܥܒܪ ܩܠܝܠ: ܚܙܐ
ܠܝܥܩܘܒ ܒܪ ܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ. ܘܐܦ ܠܗܘܢ

MARCI. CAP. I.

8. Ego baptizavi vos aqua, ipse verò baptizabit vos Spiritu sancto. 9. Et factum est in diebus illis: venit Jeschua à Natzrath Galilææ, & baptizatus est in Jurdanan à Juchanan. 10. Et statim quum ascendisset ex aqua, vidit quòd divisi sunt cœli, & Spiritum tamquam columbam, qui descendit super eum. 11. Et vox facta est de cœlo, Tu es Filius meus dilectus, in te complacitum est mihi. 12. Et statim deduxit eum Spiritus in desertum. 13. Et fuit ibi in deserto diebus quadraginta, tentatus à Satana: eratque cum feris, & ministrabant ei Angeli. 14. Postquam autem traditus esset Juchannan, venit Jeschua in Galilæam, & prædicabat Evangelium regni Dei; 15. Et dicebat, impletum est tempus, & appropinquat regnum Dei. Convertimini, & credite Evangelio. 16. Quumque ambularet circum vicina loca maris Galilææ, vidit Schemeun & Andream fratrem ejus, qui jaciebant retia in mare, (erant enim piscatores.) 17. Et dixit eis Jeschua, Venite post me, & faciam vos piscatores filiorum hominum. 18. Et illico reliquerunt retia sua, & iverunt post eum. 19. Et quum progressus esset paululum, vidit Jaakub filium Zabdai & Juchanan fratrem ejus, ipsos quoque

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܣܒܪܬܐ

ܕܡܪܩܘܣ ܡܣܒܪܢܐ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܐ ✣

1 ܪܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ.
2 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ. ܕܗܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ
ܦܪܨܘܦܟ. ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܟ. 3 ܩܠܐ ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ. ܛܝܒܘ
ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܫܘܘ ܫܒܝܠܘܗܝ. 4 ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ
ܒܡܕܒܪܐ ܡܥܡܕ ܘܡܟܪܙ: ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ
ܕܚܛܗܐ. 5 ܘܢܦܩܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ ܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܝܗܘܕ.
ܘܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܥܡܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܝܘܪܕܢܢ
ܢܗܪܐ ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܒܚܛܗܝܗܘܢ: 6 ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ:
ܠܒܝܫ ܗܘܐ ܠܒܘܫܐ ܕܣܥܪܐ ܕܓܡܠܐ. ܘܐܣܝܪ ܗܘܐ ܐܣܪܐ
ܕܡܫܟܐ ܒܚܨܘܗܝ: ܘܡܐܟܘܠܬܗ ܗܘܬ: ܩܡܨܐ
ܘܕܒܫܐ ܕܕܒܪܐ. 7 ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܘܐܡܪ. ܗܐ ܐܬܐ ܒܬܪܝ ܕܚܝܠܬܢ
ܡܢܝ. ܗܘ ܕܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܬܟܦܦ ܐܫܪܐ ܥܪܩܐ ܕܡܣܢܘܗܝ.

EVANGELIUM SANCTUM ANNUNCIATIONIS

MARCI EVANGELISTAE.

CAPUT I.

PRINCIPIUM Evangelii Jeschua Christi, Filii Dei. 2. Sicut scriptum est in Isaia Propheta, *nempe*, Ecce, ego mitto nuncium meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam. 3. Vox clamantis in deserto, Parate viam Domini, & exæquate semitas ejus. 4. Erat Juchannan in deserto baptizans, & prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum. 5. Et exibat ad eum universa regio Judææ, & omnes filii Urischelem, & baptizabat eos in Jordane flumine, quum confiterentur peccata sua. 6. Ipse autem Juchannan indutus erat vestimento pili camelorum, & cinctus erat zona pellicea in lumbis suis: & cibus ejus erat locustæ & mellis sylvestris. 7. Et prædicabat, ac dicebat, Ecce, post me venit qui validior est me, is cui non sum dignus ut me incurvans solvam corrigias calceamentorum ejus.

8. Ego

ܬܠܡܝܕܘ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܘܐܥܡܕܘ ܐܢܘܢ: ܒܫܡ ܐܒܐ ܘܒܪܐ
ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܟ ܘܐܠܦܘ ܐܢܘܢ ܕܢܛܪܘܢ ܟܠ ܡܐ ܕܦܩܕܬܟܘܢ.
ܘܗܐ ܐܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ: ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܗ
ܕܥܠܡܐ ܐܡܝܢ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܬܝ ∴
ܕܐܟܪܙ ܥܒܪܐܝܬ ܒܐܪܥܐ
ܕܦܠܣܛܝܢܐ ∴

MATTHÆI. CAP. XXVIII.

docete omnes populos, & baptizate eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti: 20. Et docete eos ut custodiant quicquid mandavi vobis. Et ecce, ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi, AMEN.

Finis Evangelii sancti prædicationis Mattai: quod prædicavit Hebraicè in regione Palæstinæ.

9. ܘܗܐ ܝܫܘܥ ܦܓܥ ܒܗܝܢ ܘܐܡܪ ܠܗܝܢ ܫܠܡ ܠܟܝܢ.
ܗܢܝܢ ܕܝܢ ܩܪܒ ܐܚܕ ܪܓܠܘܗܝ ܘܣܓܕ ܠܗ. 10
ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܬܕܚܠܢ. ܐܠܐ ܙܠܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܐܚܝ
ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܓܠܝܠܐ ܘܬܡܢ ܢܚܙܘܢܢܝ. 11 ܟܕ ܐܙܠܝܢ ܕܝܢ: ܐܬܘ
ܐܢܫܐ ܡܢ ܩܘܣܛܘܢܪܐ ܗܢܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܘܐܡܪܘ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܟܠ ܡܕܡ ܕܗܘܐ. 12 ܘܐܬܟܢܫܘ ܥܡ ܩܫܝܫܐ ܘܢܣܒܘ ܡܠ
ܟܐ. ܘܝܗܒܘ ܟܣܦܐ ܠܐ ܙܥܘܪ ܠܩܘܣܛܘܢܪܐ. 13 ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗܘܢ. ܐܡܪܘ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܘ ܓܢܒܘܗܝ ܒܠܠܝܐ ܟܕ
ܕܡܟܝܢܢ. 14 ܘܐܢ ܐܫܬܡܥܬ ܗܕܐ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ: ܚܢܢ
ܡܦܝܣܝܢܢ ܠܗ. ܘܠܟܘܢ ܕܠܐ ܨܦܬܐ ܥܒܕܝܢܢ. 15 ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܟܕ ܢܣܒܘ ܟܣܦܐ: ܥܒܕܘ ܐܝܟ ܕܐܠܦܘ ܐܢܘܢ. ܘܢܦܩܬ
ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܒܝܬ ܝܗܘܕܝܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. 16 ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ
ܚܕܥܣܪ: ܐܙܠܘ ܠܓܠܝܠܐ ܠܛܘܪܐ ܐܝܟܐ ܕܘܥܕ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ.
17. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܣܓܕܘ ܠܗ. ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܐܬܦܠܓ
ܗܘܘ. 18 ܘܩܪܒ ܝܫܘܥ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܐܬܝܗܒ ܠܝ ܟܠ ܫܘܠܛܢ ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ. ܘܐܝܟܢܐ
ܕܫܕܪܢܝ ܐܒܝ ܐܦ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. 19 ܙܠܘ ܗܝܕܝܢ

9. Et ecce, Jeschua occurrit eis, & dixit eis, Pax vobis. Illæ autem accesserunt *ac* apprehenderunt pedes ejus, & adoraverunt eum. 10. Tunc dixit eis Jeschua, Ne timeatis: sed abite, renunciate fratribus meis ut abeant in Galilæam: & illic visuri sunt me. 11. Quum autem abirent, venerunt quidam è custodibus illis in urbem, ac renunciârunt principibus sacerdotum quicquid factum fuerat. 12. Et congregati sunt cum senioribus, & ceperunt consilium: dederuntque argenti non modicum custodibus. 13. Et dixerunt eis, Dicite, Discipuli ejus venientes furati sunt eum nocte quum dormiremus. 14. Et, si auditum fuerit hoc apud præsidem, nos persuadebimus ei: vos autem sine solicitudine esse jubemus. 15. Illi autem quum accepissent argentum, fecerunt sicut docuerant eos: & divulgatus est sermo iste inter Judæos usque in hodiernum diem. 16. Discipuli autem undecim profecti sunt in Galilæam, in montem uti constituerat eis Jeschua. 17. Et quum vidissent eum, adoraverunt eum: *quidam* autem ex eis dubitaverant. 18. Accedens Jeschua loquutus est cum eis, & dixit eis, Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra. Et sicut me misit Pater meus, etiam ego mitto vos. 19. Ite ergo de-

ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܩܘܣܛܘܢܪܐ . ܙܠܘ ܐܙܕܗܪܘ
ܐܝܟܢܐ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ . 66 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܙܠܘ ܐܙܕܗܪܘ ܒܩܒܪܐ .
ܘܚܬܡܘ ܠܟܐܦܐ ܗܝ ܥܡ ܩܘܣܛܘܢܪܐ ::

ܩܦܠܐܘܢ . ܟܚ

1 ܒܪܡܫܐ ܕܝܢ ܒܫܒܬܐ ܕܢܓܗ ܚܕ ܒܫܒܐ ܐܬܬ ܡܪܝܡ
ܡܓܕܠܝܬܐ . ܘܡܪܝܡ ܐܚܪܬܐ ܕܢܚܙܝܢ ܩܒܪܐ . 2 ܘܗܐ ܙܘܥܐ
ܪܒܐ ܗܘܐ . ܡܠܐܟܐ ܓܝܪ ܕܡܪܝܐ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ . ܘܩܪܒ ܥܓܠ
ܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܠܥܠ ܡܢܗ . 3 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܚܙܘܗ ܐܝܟ ܒܪܩܐ . ܘܠܒܘܫܗ ܚܘܪ ܗܘܐ ܐܝܟ ܬܠܓܐ . 4 ܘܡܢ
ܕܚܠܬܗ ܐܬܬܙܝܥܘ ܐܝܠܝܢ ܕܢܛܪܝܢ ܗܘܘ . ܘܗܘܘ ܐܝܟ ܡܝܬܐ .
5 ܥܢܐ ܕܝܢ ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܢܫܐ . ܐܢܬܝܢ ܠܐ ܬܕܚܠܢ . ܝܕܥ ܐܢܐ
ܓܝܪ ܕܠܝܫܘܥ ܕܐܙܕܩܦ ܒܥܝܢ ܐܢܬܝܢ . 6 ܠܐ ܗܘܐ ܠܟܐ . ܩܡ
ܠܗ ܓܝܪ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ . ܬܝܢ ܚܙܝܝܢ ܕܘܟܬܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ
ܒܗ ܡܪܢ . 7 ܘܙܠܝܢ ܥܓܠ ܐܡܪܝܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܩܡ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ . ܘܗܐ ܩܕܡ ܠܟܝܢ ܠܓܠܝܠܐ . ܬܡܢ
ܬܚܙܘܢܝܗܝ . ܗܐ ܐܡܪܬ ܠܟܝܢ . 8 ܘܐܙܠ ܥܓܠ ܡܢ ܩܒܪܐ :
ܒܕܚܠܬܐ ܘܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ . ܘܪܗܛ ܕܢܐܡܪܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ :

MATTHÆI. CAP. XXVII.

illis Pilatus, Sunt vobis custodes: abite, diligentes sitis sicut vos nostis. 66. Ipsi autem profecti, diligentes fuerunt circa sepulcrum, & obsignârunt lapidem ipsum cum custodibus.

CAPUT XXVIII.

1. Vespere autem in sabbatho, cujus vespera lux prima est in septimana, venit Marjam Magdalitha & Marjam altera, ut spectarent sepulcrum. 2. Et ecce magnus motus factus est. Angelus enim Domini descendit de cœlo, & quum accessisset, devolvit petram ab ostio, & sedebat super illud. 3. Erat autem aspectus ejus tamquam fulgur, & indumentum ejus album erat sicut nix. 4. Et præ timore ejus concussi sunt illi qui custodiebant, & facti sunt sicut mortui. 5. Respondit autem Angelus, & dixit mulieribus, Vos ne timeatis: Scio enim ego quòd Jeschua, qui crucifixus fuit, vos quæritis. 6. Non est hic: surrexit enim sicut dixit. Venite, spectate locum in quo positus erat Dominus noster. 7. Et abite celeriter, dicite discipulis ejus, quod surrexit à mortuis. Et ecce, præit vobis in Galilæam: illic videbitis eum. Ecce, ego dixi vobis. 8. Et abierunt celeriter à sepulcro cum timore & gaudio magno, & cucurrerunt ut renunciarent discipulis ejus.

56 ܕܚܕܐ ܡܢܗܝܢ܁ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ. ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ
ܘܕܝܘܣܐ. ܘܐܡܗܘܢ ܕܒܢܝ ܙܒܕܝ܀ 57 ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ.
ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܥܬܝܪܐ ܡܢ ܪܡܬܐ ܕܫܡܗ ܝܘܣܦ܁ ܕܐܦ ܗܘ
ܐܬܬܠܡܕ ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ. 58 ܗܢܐ ܩܪܒ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ܀
ܘܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. ܘܦܩܕ ܦܝܠܛܘܣ ܕܢܬܝܗܒ ܠܗ
ܦܓܪܐ. 59 ܘܢܣܒܗ ܝܘܣܦ ܠܦܓܪܐ. ܘܟܪܟܗ ܒܣܕܝܢܐ
ܕܟܬܢܐ ܢܩܕܐ. 60 ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܚܕܬܐ ܕܝܠܗ
ܕܢܩܝܪ ܒܫܘܥܐ. ܘܥܓܠܘ ܟܐܦܐ ܪܒܬܐ. ܐܪܡܝܘ ܥܠ ܬܪܥܐ
ܕܩܒܪܐ ܘܐܙܠܘ. 61 ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ ܬܡܢ ܡܪܝܡ
ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܐܚܪܬܐ. ܕܝܬܒܢ ܗܘܝ ܠܩܘܒܠܗ
ܕܩܒܪܐ܀ 62 ܠܝܘܡܐ ܕܝܢ ܕܒܬܪ ܥܪܘܒܬܐ ܐܬܟܢܫܘ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ. 63 ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ. ܡܪܢ܀ ܐܬܕܟܪܢ ܕܗܘ ܡܛܥܝܢܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܟܕ ܚܝ܀ ܕܒܬܪ
ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܩܐܡ ܐܢܐ. 64 ܦܩܘܕ ܗܟܝܠ ܕܢܬܢܛܪ
ܩܒܪܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ. ܕܠܡܐ ܢܐܬܘܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܢܓܢܒܘܢܝܗܝ ܒܠܠܝܐ. ܘܢܐܡܪܘܢ ܠܥܡܐ ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ
ܘܬܗܘܐ ܛܘܥܝܝܐ ܐܚܪܝܐ ܒܝܫܐ ܡܢ ܩܕܡܝܐ. 65 ܐܡܪ

EVANGELIUM

56. Quarum una erat Marjam Magdalitha, & Marjam mater Jaakub & Jause, & mater filiorum Zabdai. 57. Quum esset autem vespera, venit vir dives à Ramatha, cujus nomen erat Jauseph, qui etiam ipse discipulus fuerat factus Jeschua. 58. Iste accessit ad Pilatum, & petiit corpus Jeschua, & precepit Pilatus ut daretur ei corpus. 59. Et accepit Jauseph corpus ipsum, & involvit ipsum in sindone linea munda. 60. Posuitque ipsum in sepulcro novo quod erat ei, quod effossum erat in petra, ac devoluto lapide magno objecerunt ostio sepulcri, & abierunt. 61. Erant autem ibi Marjam Magdalitha, & Marjam altera, quæ sedebant è regione sepulcri. 62. Die verò crastina, quæ est post parasceven, congregârunt se principes sacerdotum & Pharisæi ad Pilatum. 63. Et dicunt ei, Domine noster, memores sumus quòd ille impostor dicebat quum viveret, Post tres dies ego resurgam. 64. Præcipe igitur diligentes esse circa sepulcrum usque ad diem tertium, ne veniant discipuli ejus & furentur eum nocte, & dicant populo quod ex mortuis resurrexit: & sit error posterior pejor quàm prior. 65. Dixit

Alis

ܟܠܗ ܐܪܥܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܫܥܝܢ ܬܫܥ. 46 ܘܠܐܦܝ ܬܫܥ ܫܥܝܢ܆
ܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ. ܐܝܠ ܐܝܠ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ.
47 ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܬܡܢ܆ ܟܕ ܫܡܥܘ
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܗܢܐ ܠܐܠܝܐ ܩܪܐ. 48 ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܪܗܛ
ܚܕ ܡܢܗܘܢ܆ ܘܢܣܒ ܐܣܦܘܓܐ. ܘܡܠܝܗ ܚܠܐ܆ ܘܣܡܗ
ܒܩܢܝܐ. ܘܡܫܩܐ ܗܘܐ ܠܗ. 49 ܫܪܟܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆
ܫܒܘܩܘ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܠܡܦܪܩܗ. 50 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܆
ܬܘܒ ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܫܒܩ ܪܘܚܗ. 51 ܘܡܚܕܐ ܐܦܝ
ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܨܛܪܝ ܠܬܪܝܢ. ܡܢ ܠܥܠ ܥܕܡܐ ܠܬܚܬ.
ܘܐܪܥܐ ܐܬܬܙܝܥܬ܆ ܘܟܐܦܐ ܐܨܛܪܝ. 52 ܘܩܒܪܐ ܐܬܦܬܚܘ.
ܘܦܓܪܐ ܣܓܝܐܐ ܕܩܕܝܫܐ ܕܫܟܝܒܝܢ ܗܘܘ ܩܡܘ. 53 ܘܢܦܩܘ.
ܘܒܬܪ ܩܝܡܬܗ܆ ܥܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫܬܐ. ܘܐܬܚܙܝܘ
ܠܣܓܝܐܐ܀ 54 ܩܢܛܪܘܢܐ ܕܝܢ ܘܕܥܡܗ ܕܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
ܠܝܫܘܥ܆ ܟܕ ܚܙܘ ܙܘܥܐ ܘܡܕܡ ܕܗܘܐ܆ ܕܚܠܘ ܛܒ.
ܘܐܡܪܘ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܢܐ ܒܪܗ ܗܘܐ ܕܐܠܗܐ. 55 ܐܝܬ ܗܘܝ
ܕܝܢ ܬܡܢ܆ ܢܫܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܚܙܝܢ ܗܘܝ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܗܠܝܢ
ܕܐܬܝ ܗܘܝ ܒܬܪܗ ܕܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܘܡܫܡܫܢ ܗܘܝ ܠܗ.

EVANGELIUM

universam terram usque ad horam nonam.
46. Et circa horam nonam clamavit Jeschua voce alta, & ait, Deus, Deus, ad quid dereliquisti me?
47. Quidam autem ex iis qui stabant illic, quum audivissent, dicebant, Iste Iliah vocat.
48. Et in illa hora accurrit unus ex eis, & accepit spongiam, ac implevit eam aceto, & posuit eam in arundinem, & potum præbebat ei.
49. Reliqui autem dicebant illi, Sinite videamus, num veniat Iliah ad liberandum eum.
50. Ipse autem Jeschua iterum clamavit voce elata, & emisit spiritum suum.
51. Et illico facies portæ templi fissa est in duo, à summo ipso usque ad imum: & terra mota est, & petræ fissæ sunt.
52. Et sepulcra aperta sunt, & corpora multa sanctorum qui obdormierant, surrexerunt.
53. Et egressi sunt, & post resurrectionem ejus ingressi sunt in urbem sanctam, & conspecti sunt multis.
54. Centurio autem & qui cum eo erant, qui servabant Jeschua, quum vidissent motionem *terræ* & illa quæ fiebant, metuerunt valde, & dixerunt, Verè iste erat Filius Dei.
55. Erant autem mulieres multæ quæ spectabant è longinquo, quæ venerant post Jeschua à Galilæa, & ministrabāt ei.

ܩܪܩܦܬܐ. 34 ܘܝܗܒܘ ܠܗ ܕܢܫܬܐ ܚܠܐ ܕܡܚܠܛ ܒܡܪܪܬܐ܆
ܘܛܥܡ ܘܠܐ ܨܒܐ ܠܡܫܬܐ ܀ 35 ܘܟܕ ܙܩܦܘܗܝ܆ ܦܠܓܘ
ܢܚܬܘܗܝ ܒܦܣܐ. ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܦܠܓܘ
ܢܚܬܝ ܒܝܢܬܗܘܢ ܘܥܠ ܠܒܘܫܝ ܐܪܡܝܘ ܦܣܐ. 36 ܘܝܬܒܝܢ
ܗܘܘ ܘܢܛܪܝܢ ܠܗ ܬܡܢ. 37 ܘܣܡܘ ܠܥܠ ܡܢ ܪܫܗ ܥܠܬܗ
ܒܟܬܒܐ. ܗܢܘ ܝܫܘܥ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܀ 38 ܘܐܙܕܩܦܘ
ܥܡܗ ܬܪܝܢ ܠܣܛܝܢ. ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܗ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܗ. 39
ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܘܡܢܝܕܝܢ
ܪܫܗܘܢ 40 ܘܐܡܪܝܢ. ܣܬܪ ܗܝܟܠܐ ܘܒܢܐ ܠܗ ܠܬܠܬܐ
ܝܘܡܝܢ ܦܨܐ ܢܦܫܟ ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ ܘܚܘܬ ܡܢ ܙܩܝܦܐ ܀
41 ܗܟܘܬ ܐܦ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܡܓܚܟܝܢ ܗܘܘ. ܥܡ ܣܦܪܐ
ܘܩܫܝܫܐ ܘܦܪܝܫܐ. 42 ܘܐܡܪܝܢ. ܠܐܚܪܢܐ ܐܚܝ܆ ܢܦܫܗ ܠܐ
ܡܫܟܚ ܠܡܚܝܘ. ܐܢ ܡܠܟܗ ܗܘ ܕܐܝܣܪܝܠ܆ ܢܚܘܬ ܗܫܐ
ܡܢ ܙܩܝܦܐ ܘܢܗܝܡܢ ܒܗ. 43 ܬܟܝܠ ܥܠ ܐܠܗܐ܆
ܢܦܪܩܝܘܗܝ ܗܫܐ ܐܢ ܨܒܐ ܒܗ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܒܪܗ ܐܢܐ ܕܐܠܗܐ.
44 ܗܟܘܬ ܐܦ ܠܣܛܝܐ ܗܢܘܢ ܕܐܙܕܩܦܘ ܥܡܗ ܡܚܣܕܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܀ 45 ܡܢ ܫܬ ܫܥܝܢ ܕܝܢ܆ ܗܘܐ ܚܫܘܟܐ ܥܠ

EVANGELIUM

cranium. 34. Dederuntque ei ut biberet acetum quod mixtum erat cum absinthio: & gustavit, & noluit bibere. 35. Et quum crucifixissent eum, dispertiverunt vestimenta ejus sorte: *ut impleretur id quod dictum est per manum prophetæ, Partiti sunt vestimenta mea inter sese, & super vestem meam jecerunt sortem.* 36. Et sedebant & servabant eum illic. 37. Et posuerunt supra caput ejus causam mortis ipsius in scripto, HIC EST JESCHUA, REX JUDÆORUM. 38. Et crucifixi sunt cum eo duo latrones, unus à dextera ejus, & unus à sinistra ejus. 39. Illi autem qui transibant conviciabantur ei, & movebant capita sua. 40. Et dicebant, Qui destruis templum, & ædificas ipsum tribus diebus, libera animam tuam, si filius es Dei, & descende de cruce. 41. Similiter etiam principes Sacerdotum illudebant cum Legisperitis & senioribus & Pharisæis, 42. ac dicebant. Alios servavit, seipsum servare non potest. Si Rex Israelis est, descendat nunc à cruce, ut videamus & credamus in eum. 43. Spem habet in Deo, liberet eum nunc, si vult eum: dixit enim Filius sum Dei. 44. Similiter etiam grassatores illi qui crucifixi erant cum eo, exprobrabant ei. 45. A sexta autem hora factæ sunt tenebræ super uni-

ܥܒܕ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܘ ܘܐܡܪܘ. ܢܙܕܩܦ. 24 ܦܝܠܛܘܣ
ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐ ܕܡܕܡ ܠܐ ܡܘܬܪ: ܐܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܫܓܘܫܝܐ ܗܘܐ: ܢܣܒ
ܡܝܐ ܐܫܝܓ ܐܝܕܘܗܝ ܠܥܝܢ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪ. ܡܚܣܝ ܐܢܐ ܡܢ
ܕܡܗ ܕܗܢܐ ܙܕܝܩܐ. ܐܢܬܘܢ ܬܕܥܘܢ. 25 ܘܥܢܘ ܟܠܗ ܥܡܐ
ܘܐܡܪܘ. ܕܡܗ ܥܠܝܢ ܘܥܠ ܒܢܝܢ: 26 ܗܝܕܝܢ ܫܪܐ ܠܗܘܢ
ܠܒܪ ܐܒܐ: ܘܢܓܕ ܒܦܪܓܠܐ ܠܝܫܘܥ ܘܐܫܠܡܗ ܕܢܙܕܩܦ.
27 ܗܝܕܝܢ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܕܗܓܡܘܢܐ: ܕܒܪܘܗܝ ܠܝܫܘܥ
ܠܦܪܛܘܪܝܢ. ܘܟܢܫܘ ܥܠܘܗܝ ܠܟܠܗ ܐܣܦܝܪ. 28 ܘܐܫܠܚܘܗܝ
ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܟܠܡܝܣ ܕܙܚܘܪܝܬܐ. 29 ܘܓܕܠܘ ܟܠܝܠܐ
ܕܟܘܒܐ ܘܣܡܘ ܒܪܫܗ. ܘܩܢܝܐ ܒܝܡܝܢܗ. ܘܒܪܟܘ ܥܠ
ܒܘܪܟܝܗܘܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܘܐܡܪܝܢ.
ܫܠܡ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. 30 ܘܪܩܘ ܒܦܪܨܘܦܗ. ܘܫܩܠܘ
ܩܢܝܐ ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܪܫܗ ܀ 31 ܘܟܕ ܒܙܚܘ ܒܗ.
ܐܫܠܚܘܗܝ ܟܠܡܝܣ ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܢܚܬܘܗܝ. ܘ
ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܕܢܙܕܩܦ. 32 ܘܟܕ ܢܦܩܝܢ: ܐܫܟܚܘ ܓܒܪܐ
ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܫܡܗ ܫܡܥܘܢ. ܠܗܢܐ ܫܚܪܘ ܕܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ.
33 ܘܐܬܘ ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܓܓܘܠܬܐ. ܗܝ ܕܡܬܬܪܓܡܐ

MATTHÆI. CAP. XXVII.

fecit? Illi verò amplius clamaverunt, & dixerunt, Crucifigatur. 24. Pilatus autem quum videret quod quicquam non proficeret, sed magis vociferatio fieret, accepit aquas, abluit manus suas in conspectu congregationis, & dixit, Innoxius sum à sanguine hujus justi; vos cognoscetis. 25. Et responderunt universus populus, & dixerunt, sanguis ejus super nos, & super filios nostros. 26. Tunc solvit illis Bar-Abba: Et verberavit flagellis Jeschua, & tradidit illis eum ut crucifigeretur. 27. Tunc milites præsidis duxerunt Jeschua in prætorium, & congregaverunt apud eum universam cohortem. 28. Et exuerunt eum, ac induerunt eum chlamyde coccinea. 29. Et intorserunt coronam spinarum, & imposuerunt capiti ejus, & arundinem in dextra ejus. Et incurvabant se super genua sua ante eum: & illudebant ei, & dicebant, Pax sit ô rex Judæorum. 30. Et conspuebant in faciem ejus, accipiebantque arundinem, & percutiebant eum in capite ejus. 31. Quumque illusissent, spoliarunt eum chlamyde, & induerunt eum vestimentis suis, & duxerunt eū ut crucifigeretur. 32. Et quū exirent invenerunt virū Kurenæū, cujus nomē erat Schemeūn: Hunc adegerunt ut ferret crucem ejus. 33. Et venerunt in locum qui dicitur Gagultha, quod interpretatur

ܠܐ ܦܢܝ . 13 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ . ܠܐ ܫܡܥ ܐܢܬ
ܟܡܐ ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܝܟ . 14 ܘܠܐ ܦܢܝ ܠܗ ܒܦܬܓܡܐ . ܐܦ
ܠܐ ܚܕܐ ܡܠܐ . ܘܥܠ ܗܕܐ ܐܬܕܡܪ ܛܒ . 15 ܒܟܠ ܥܐܕܐ ܕܝܢ
ܡܥܕ ܗܘܐ ܗܓܡܘܢܐ ܕܢܫܪܐ ܐܣܝܪܐ ܚܕ ܠܥܡܐ . ܐܝܢܐ ܕܨܒܝܢ
ܗܘܘ . 16 ܐܣܝܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܣܝܪܐ ܝܕܝܥܐ ܕܡܬܩܪܐ
ܒܪ ܐܒܐ . 17 ܘܟܕ ܟܢܝܫܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ . ܠܡܢ
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܫܪܐ ܠܟܘܢ . ܠܒܪ ܐܒܐ ܐܘ ܠܝܫܘܥ ܕܡܬܩܪܐ
ܡܫܝܚܐ . 18 ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܦܝܠܛܘܣ ܕܡܢ ܚܣܡܐ ܐ
ܐܫܠܡܘܗܝ . 19 ܟܕ ܝܬܒ ܕܝܢ ܗܓܡܘܢܐ ܥܠ ܒܝܡ ܕܝܢܐ .
ܫܕܪܬ ܠܗ ܐܢܬܬܗ ܘܐܡܪܐ ܠܗ . ܠܐ ܠܟ ܘܠܗܘ ܙܕܝܩܐ .
ܣܓܝ ܓܝܪ ܚܫܬ ܒܚܠܡܝ ܝܘܡܢܐ ܡܛܠܬܗ . 20 ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܩܫܝܫܐ ܐܦܝܣܘ ܠܟܢܫܐ ܕܢܫܐܠܘܢ ܠܒܪ
ܐܒܐ . ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܢܘܒܕܘܢ . 21 ܘܥܢܐ ܗܓܡܘܢܐ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ . ܠܡܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ .
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ . ܠܒܪ ܐܒܐ . 22 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ .
ܘܠܝܫܘܥ ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ ܡܢܐ ܐܥܒܕܝܘܗܝ . ܐܡܪܝܢ ܟܠܗܘܢ .
ܢܙܕܩܦ . 23 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ . ܡܢܐ ܓܝܪ ܕܒܝܫܬܐ

respondit. 13. Tunc dixit ei Pilatus, Non audis tu quàm multa testificentur contra te? 14. Et non dedit ei responsum, ne uno quidem verbo: & propterea admiratus est *Pilatus* valdè. 15. Quolibet autem festo solitus erat præses ut solveret vinctum unum populo, illum quem ipsi vellent. 16. Vinctus autem erat illis vinctus *quidam* insignis, qui vocatur Bar-Abba. 17. Quumque essent congregati, dixit illis Pilatus, Quem vultis vos ut solvam vobis? Bar-Abbam, an Jeschua qui vocatur Christus? 18. Sciebat enim Pilatus quod ex invidia tradidissent eum. 19. Quum sederet autem præses super solium suum, misit ad eum uxor ejus, & dixit ei, Nihil sit tibi & illi justo: multum enim passa sum in somnio meo hodie propter eum. 20. Principes autem Sacerdotum & Seniores persuaserunt turbis, ut peterent Bar-Abbam, Jeschua autem perderent. 21. Et respondit præses, & ait illis, Quem vultis vos, ut solvam vobis è duobus illis? Ipsi verò dixerunt, Bar-Abba. 22. Dixit eis Pilatus, At Jeschua qui vocatur Christus quid faciam? Dixerunt omnes, Crucifigatur. 23. Ait illis Pilatus, Quid autem quod malum fe-

fe-

ܘܐܘܒܠܘܗܝ. ܘܐܫܠܡܘܗܝ ܠܦܝܠܛܘܣ ܗܓܡܘܢܐ. 3
ܗܝܕܝܢ ܝܗܘܕܐ ܡܫܠܡܢܐ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܐܬܚܝܒ ܝܫܘܥ ܐܬܬܘܝ.
ܘܐܙܠ ܐܗܦܟ ܗܠܝܢ ܬܠܬܝܢ ܕܟܣܦܐ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܠܩܫܝܫܐ
4 ܘܐܡܪ. ܣܟܠܬ ܕܐܫܠܡܬ ܕܡܐ ܙܟܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ.
ܠܢ ܡܐ ܠܢ. ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ. 5 ܘܫܕܝܗܝ ܠܟܣܦܐ ܒܗܝܟܠܐ
ܘܫܢܝ. ܘܐܙܠ ܚܢܩ ܢܦܫܗ. 6 ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܢܣܒܘܗܝ
ܠܟܣܦܐ ܘܐܡܪܘ ܠܐ ܫܠܝܛ ܕܢܪܡܝܘܗܝ ܒܝܬ ܩܘܪܒܢܐ. ܡܛܠ
ܕܛܝܡܝ ܕܡܐ ܗܘ. 7 ܘܢܣܒܘ ܡܠܟܐ. ܘܙܒܢܘ ܒܗ ܐܓܘܪܣܗ
ܕܦܚܪܐ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܕܐܟܣܢܝܐ. 8 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ
ܐܓܘܪܣܐ ܗܘ. ܩܪܝܬܐ ܕܕܡܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. 9 ܗܝܕܝܢ
ܐܬܡܠܝ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܕܢܣܒܬ ܬܠܬܝܢ
ܕܟܣܦܐ ܕܡܘܗܝ ܕܝܩܝܪܐ. ܕܦܣܩܘ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. 10 ܘܝܗܒܬ
ܐܢܘܢ ܠܐܓܘܪܣܗ ܕܦܚܪܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܝ ܡܪܝܐ. 11 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܩܡ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ. ܘܫܐܠܗ ܗܓܡܘܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ
ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ ܐܡܪܬ. 12 ܘܟܕ ܐܟܠܝܢ
ܗܘܘ ܩܪܨܘܗܝ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ. ܡܕܡ ܦܬܓܡܐ ܠܐ ܗܘ

& duxerunt eum ac tradiderunt eum Pilato præsidi. 3. Tunc Jihuda proditor quum vidisset quòd damnatus esset Jeschua, pœnituit eum, & abiens reddidit ipsos triginta argenteos principibus Sacerdotum & Senioribus. 4. Et dixit, Peccavi, quòd tradidi sanguinem innoxium. Illi autem dixerunt ei, Quid ad nos? tu noveris. 5. Et projecit argentum illud in templo, & recessit, & abiens strangulavit seipsum. 6. Principes autem Sacerdotum acceperunt ipsum argentum, & dixerunt, Non licet nobis ut mittamus ipsum in locum oblationum, quia pretium sanguinis est. 7. Et ceperunt consilium, & emerunt illo agrum figuli pro loco sepulturæ peregrinorum. 8. Propter hoc vocatus fuit ager ille; Villa sanguinis, usque in præsentem diem. 9. Tunc impletum fuit id quod dictum fuerat per Prophetam qui dixit, *Accepi triginta argenteos [pretium illius pretiosi quem definiverunt,] à filijs Israelis.* 10. Et dedi ipsos in agrum figuli, sicut præcepit mihi Dominus. 11. Ipse autem Jeschua stabat coram præside: & interrogavit eum præses, & dixit ei, Tu es rex Judæorum? Dixit ei Jeschua, Tu dixisti. 12. Et quum accusarent eum principes Sacerdotum & Seniores, nullum responsum ille

ܕܝܢ ܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. 68 ܘܐܡܪܝܢ. ܐܬܢܒܐ ܠܢ ܡܫܝܚܐ
ܡܢܘ ܗܘ ܕܡܚܝܟ. 69 ܟܐܦܐ ܕܝܢ ܝܬܒ ܗܘܐ ܠܒܪ ܒܕܪܬܐ.
ܘܩܪܒܬ ܠܘܬܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܦ ܐܢܬ ܥܡ
ܝܫܘܥ ܗܘܝܬ ܢܨܪܝܐ. 70 ܗܘ ܕܝܢ ܟܦܪ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܘܐܡܪ.
ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪܐ ܐܢܬܝ. 71 ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܬܪܥܐ ܚܙܬܗ
ܐܚܪܬܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ. ܕܬܡܢ ܗܘܐ ܐܦ ܗܢܐ ܥܡ ܝܫܘܥ
ܢܨܪܝܐ. 72 ܘܬܘܒ ܟܦܪ ܒܡܘܡܬܐ: ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܐ
ܠܓܒܪܐ. 73 ܡܢ ܒܬܪ ܩܠܝܠ ܕܝܢ: ܩܪܒܘ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ
ܘܐܡܪܘ ܠܟܐܦܐ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ. ܐܦ
ܡܡܠܠܟ ܓܝܪ ܡܘܕܥ ܠܟ. 74 ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܠܡܚܪܡܘ
ܘܠܡܐܡܐ: ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ. ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܩܪܐ
ܬܪܢܓܠܐ. 75 ܘܐܬܕܟܪ ܟܐܦܐ ܡܠܬܗ ܕܝܫܘܥ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ:
ܕܥܕܠܐ ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪܝܢܢܝ. ܘܢܦܩ ܠܒܪ
ܒܟܐ ܡܪܝܪܐܝܬ ::

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܟܙ ✣

1 ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܨܦܪܐ: ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ ܥܠ ܝܫܘܥ ܟܠܗܘܢ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܡܐ ܐܝܟ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ. 2 ܘܐܣܪܘܗܝ

EVANGELIUM

autem cædebant eum, 68. Et dicebant, Vaticinare nobis Chriſte, Quis eſt qui percuſſit te? 69. Cipha
autem ſedebat foris in atrio: & acceſſit ad eum ancilla quædam & dixit ei, Etiam tu cum Jeſchua eras
Natſraja. 70. Ille verò negavit coram omnibus eis, & dixit, Non novi ego quod tu dicas. 71. Quum-
que exiviſſet in veſtibulum, vidit eum alia, & dixit illis, Ibi fuit etiam hic cum Jeſchua Natſraja. 72. Et
iterum negavit cum jurejurando, Non novi ego ipſum hominem. 73. Poſt paululum autem acceſſerunt
illi qui ſtabant, & dixerunt Cipha, Verè etiam tu ex illis es. nam etiam ſermo tuus notum facit te. 74.
Tunc cœpit exſecrari & jurare, Non novi iſtum hominem. Et in illa hora cantavit gallus. 75. Et recor-
datus eſt Cipha ſermonis Jeſchua quem dixerat ei, Antequam cantet gallus, tribus vicibus negabis me.
Et egreſſus foras flevit amarè.

CAPUT XXVII.

1. Quum autem mane eſſet, conſilium ceperunt contra Jeſchua principes Sacerdotum &
Seniores populi, quomodo morti traderent eum. 2. Et vinxerunt eum,
&

ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܥܕܡܐ ܠܕܪܬܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܥܠ ܝܬܒ ܠܓܘ
ܥܡ ܕܚܫܐ ܕܢܚܙܐ ܚܪܬܐ ✣ 59 ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܩܫܝܫܐ
ܘܟܢܘܫܬܐ ܟܠܗ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܝܫܘܥ ܣܗܕܐ ܐܝܟ ܕ
ܢܡܝܬܘܢܝܗܝ. 60 ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ. ܘܐܬܘ ܣܓܝܐܐ ܣܗܕܐ ܕ
ܕܓܠܐ. ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܬܪܝܢ 61 ܘܐܡܪܝܢ. ܗܢܐ ܐܡܪ:
ܕܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܫܪܐ ܗܝܟܠܗ ܕܐܠܗܐ: ܘܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ
ܐܒܢܝܘܗܝ. 62 ܘܩܡ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܡܦܢܬ
ܦܬܓܡܐ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ: ܡܢܐ ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܝܟ ܗܠܝܢ. 63
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܫܬܝܩ ܗܘܐ. ܘܥܢܐ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ ܒܐܠܗܐ ܚܝܐ: ܕܬܐܡܪ ܠܢ ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ
ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. 64 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ ܐܡܪܬ.
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܡܢ ܗܫܐ ܬܚܙܘܢܝܗܝ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ: ܘܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܝ ܫܡܝܐ. 65
ܗܝܕܝܢ ܪܒ ܟܗܢܐ ܨܪܐ ܢܚܬܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܗܐ ܓܕܦ. ܡܢܐ
ܡܬܒܥܝܢ ܠܢ ܣܗܕܐ. ܗܐ ܗܫܐ ܫܡܥܬܘܢ ܓܘܕܦܗ.
66 ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܚܝܒ ܗܘ ܡܘܬܐ ✣
67 ܗܝܕܝܢ ܪܩܘ ܒܦܪܨܘܦܗ. ܘܡܩܦܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܐܚܪܢܐ

MATTHÆI CAP. XXVI.

à longe usque ad atrium summi Sacerdotis,& ingressus,sedit intus cum ministris, ut videret finem. 59.
Principes autem Sacerdotum, & Seniores,& congregatio tota quærebant contra Jeschua testes, ut traderent eum morti. 60. Et non invenerunt. Et venerunt testes mendaces. Postremò autem accesserunt duo, 61. Et dicebant,Hic dixit,Potens sum ego ut dissolvam templum Dei,& in tribus diebus ædificem illud. 62. Et surrexit princeps Sacerdotum,& dixit ei,Nullum respondes tu responsum? Quid testantur isti contra te? 63. Jeschua autem tacebat. Et respondit princeps Sacerdotum, & ait illi, Adjuro ego te per Deum vivum ut dicas nobis si tu es Christus Filius Dei. 64. Ait illi Jeschua, Tu dixisti. Dico autem vobis quòd ex hoc tempore videbitis Filium hominis sedentem à dextra virtutis, & venientem in nubibus cæli. 65. Tunc princeps sacerdotum laceravit vestimenta sua,& ait,Ecce, blasphemavit. Quid deinceps nobis necessarii testes? Ecce,jam audistis blasphemiam ejus. 66. Quid vultis vos? Responderunt,& dixerunt, Reus est mortis. 67. Tunc exspuerunt in faciem ejus, & percutiebant eum. Alii

49 ܘܡܚܕܐ ܩܪܒ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܫܠܡ ܪܒܝ. ܘܢܫܩܗ.
50 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܥܠ ܗܝ ܕܐܬܝܬ ܚܒܪܝ.
ܗܝܕܝܢ ܐܬܩܪܒܘ: ܘܐܪܡܝܘ ܐܝܕܝܗܘܢ ܥܠ ܝܫܘܥ ܘܐܚܕܘܗܝ.
51 ܘܗܐ ܚܕ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܥܡ ܝܫܘܥ: ܐܘܫܛ ܐܝܕܗ ܘܫܡܛܗ
ܠܣܝܦܐ. ܘܡܚܝܗܝ ܠܥܒܕܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܫܩܠܗ ܐܕܢܗ.
52 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܗܦܟ ܣܝܦܐ ܠܕܘܟܬܗ.
ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܢܣܒܘ ܣܝܦܐ. ܒܣܝܦܐ ܢܡܘܬܘܢ:
53 ܐܘ ܣܒܪ ܐܢܬ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܒܥܐ ܡܢ ܐܒܝ: ܘܢܩܝܡ
ܠܝ ܗܫܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܠܓܝܘܢܝܢ ܕܡܠܐܟܐ. 54 ܐܝܟܢܐ
ܗܟܝܠ ܢܬܡܠܘܢ ܟܬܒܐ: ܕܗܟܢܐ ܘܠܐ ܕܢܗܘܐ. 55 ܒܗܝ
ܫܥܬܐ ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫܐ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ
ܒܣܝܦܐ ܘܒܚܘܛܪܐ ܕܬܐܚܕܘܢܢܝ. ܟܠܝܘܡ ܠܘܬܟܘܢ ܒ
ܒܗܝܟܠܐ ܝܬܒ ܗܘܝܬ ܘܡܠܦ ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢܢܝ. 56 ܗܕܐ ܕܝܢ
ܗܘܬ: ܕܢܬܡܠܘܢ ܟܬܒܐ ܕܢܒܝܐ. ܗܝܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܟܠܗܘܢ
ܫܒܩܘܗܝ ܘܥܪܩܘ. 57 ܗܢܘܢ ܕܐܚܕܘܗܝ ܠܝܫܘܥ: ܐ
ܐܘܒܠܘܗܝ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܒ ܟܗܢܐ. ܐܝܟܐ ܕܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ
ܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ. 58 ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܟܐܦܐ: ܐܙܠ ܗܘܐ ܒܬܪܗ

EVANGELIUM

49. Et confestim accessit ad Jeschua,& ait,Pax domine mi. Et osculatus est eum. 50. Ipse autem Jeschua dixit illi,Ob idne est quòd venisti,socie mi ? Tunc accesserunt,& injecerunt manus suas in Jeschua,& ceperunt eum. 51. Et ecce unus ex iis,qui erant cum Jeschua,extendit manum suam,& exemit gladium, & percussit servum summi Sacerdotis,& abstulit auriculam ejus. 52. Tunc dixit ei Jeschua, Converte gladium in locum suum, omnes enim qui acceperint gladium,gladio peribunt. 53. An putas tu quòd non sum potens ut petam à Patre meo,& constituat mihi nunc plusquam duodecim legiones Angelorū ? 54. Quomodo ergo implebuntur Scripturæ, quòd sic oportet ut fiat ? 55. In illa hora dixit Jeschua turbis,Tamquam contra grassatorem exivistis in gladiis & fustibus, ut apprehenderetis me ; quotidie apud vos in templo sedens fui & docens,& non apprehendistis me. 56. Hoc autem quod factum est,ut implerentur scripta Prophetarum, Tunc discipuli omnes deseruerunt eum , & fugerunt. 57. Et illi qui ceperunt Jeschua , duxerunt eum ad Caipha principem Sacerdotum , ubi Legisperiti & Seniores congregati erant. 58. Schemeun autem Cipha ibat post eum à lon-

ܘܐܡܪ. ܐܒܝ: ܐܢ ܡܫܟܚܐ ܢܥܒܪ ܡܢܝ ܟܣܐ ܗܢܐ. ܒܪܡ
ܠܐ ܐܝܟ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬ. 40 ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ:
ܘܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܟܐܦܐ. ܗܟܢܐ ܠܐ ܐܫܟܚܬܘܢ
ܚܕܐ ܫܥܐ ܠܡܫܗܪ ܥܡܝ: 41 ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ
ܠܢܣܝܘܢܐ. ܪܘܚܐ ܡܛܝܒܐ ܦܓܪܐ ܕܝܢ ܟܪܝܗ. 42 ܬܘܒ ܐܙܠ
ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܘܨܠܝ ܘܐܡܪ. ܐܒܝ: ܐܢ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܢܐ ܟܣܐ
ܕܢܥܒܪ ܐܠܐ ܐܢ ܐܫܬܝܬܗ: ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ. 43 ܘܐܬܐ ܬܘܒ
ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ܥܝܢܝܗܘܢ ܓܝܪ ܝܩܝܪܢ ܗܘܝ. 44
ܘܫܒܩ ܐܢܘܢ. ܘܐܙܠ ܬܘܒ ܨܠܝ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ: ܘܗܝ
ܡܠܬܐ ܐܡܪ. 45 ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܕܡܟܘ ܡܟܝܠ ܘܐܬܬܢܝܚܘ. ܗܐ ܡܛܬ ܫܥܬܐ. ܘ
ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܐܝܕܝܗܘܢ ܕܚܛܝܐ. 46 ܩܘܡܘ ܢܐܙܠ.
ܗܐ ܡܛܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܝ. 47 ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ: ܗܐ
ܝܗܘܕܐ ܡܫܠܡܢܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܐܬܐ. ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ
ܥܡܗ. ܥܡ ܣܦܣܪܐ ܘܚܘܛܪܐ. ܡܢ ܠܘܬ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘ
ܩܫܝܫܐ ܕܥܡܐ. 48 ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܬܐ ܝܗܘܕܐ ܗܘ
ܡܫܠܡܢܐ ܘܐܡܪ. ܠܗܘ ܕܢܫܩ ܐܢܐ ܗܘܝܘ ܠܗ ܐܚܘܕܘ.

MATTHÆI. CAP. XXVI.

& orabat, ac dicebat, Pater mi, si possibile est, transeat à me poculum hoc: verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. 40. Et venit ad discipulos suos, & invenit eos dormientes, & ait Cipha, Sic non potuistis ut una hora vigilaretis mecum? 41. Vigilate & orate, ut non intretis in tentationem. spiritus promptus est, corpus autem est infirmum. 42. Rursum abiens secunda vice oravit, & dixit, Pater mi, si non potest *fieri* ut hoc poculum transeat nisi bibam illud, fiat voluntas tua. 43. Et veniens, iterum invenit illos dormientes: oculi enim eorum gravati erant. 44. Et reliquit eos, & abiens iterum, oravit tertia vice, & eumdem sermonem dixit. 45. Tunc venit ad discipulos suos, & ait illis, Dormite quod superest, & requiescite, ecce appropinquat hora, & Filius hominis traditur in manus peccatorum. 46. Surgite, eamus ecce, appropinquat is qui prodit me. 47. Et dum ipse loqueretur, ecce, Jihuda proditor, unus è duodecim, venit, & turba cum eo multa, cum gladiis & fustibus, à principibus Sacerdotum & Senioribus populi. 48. Et dedit illis signum Jihuda proditor, & dixit, Ille quem osculatus fuero, ipse est, eum apprehendite.

29. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܡܢ ܗܫܐ ܡܢ ܗܢܐ ܝܠܕܐ
ܕܓܦܬܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܒܗ ܐܫܬܝܘܗܝ ܥܡܟܘܢ ܚܕܬܐ
ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܒܝ. 30 ܘܫܒܚܘ ܘܢܦܩܘ ܠܛܘܪ ܙܝܬܐ.
31. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܢܬܘܢ ܟܠܟܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ
ܒܝ ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܐܡܚܐ ܠܪܥܝܐ. ܘܢܬܒܕܪܘܢ
ܥܪܒܐ ܕܡܪܥܝܬܗ. 32 ܡܢ ܒܬܪ ܕܩܐܡ ܐܢܐ ܕܝܢ. ܩܕܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܠܓܠܝܠܐ. 33 ܥܢܐ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܦܢ ܟܠܢܫ ܢܬܟܫܠ ܒܟ
ܐܢܐ ܡܡܬܘܡ ܠܐ ܐܬܟܫܠ ܒܟ. 34 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ.
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܒܗܢܐ ܠܠܝܐ ܩܕܡ ܕܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ.
ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ. 35 ܐܡܪ ܠܗ ܟܐܦܐ. ܐܢ ܡܬܒܥܐ ܠܝ
ܠܡܡܬ ܥܡܟ ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ. ܘܗܟܘܬ ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܬ
ܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܪܘ. 36 ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܠܕܘܟܬܐ
ܕܡܬܩܪܝܐ ܓܕܣܡܢܝ. ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܬܒܘ ܗܪܟܐ ܥܕ
ܐܙܠ ܐܨܠܐ. 37 ܘܕܒܪ ܠܟܐܦܐ ܘܠܬܪܝܗܘܢ ܒܢܝ ܙܒܕܝ. ܘܫܪܝ
ܠܡܬܟܪܝܘ ܘܠܡܬܥܩܬܘ. 38 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܪܝܐ ܗܝ
ܠܗ ܠܢܦܫܝ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ. ܩܘܘ ܠܝ ܗܪܟܐ ܘܐܬܬܥܝܪܘ
ܥܡܝ. 39 ܘܩܪܒ ܩܠܝܠ ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ. ܘܡܨܠܐ ܗܘܐ

EVANGELIUM

29. Dico autem vobis quòd non bibam ex hoc tempore de hoc producto vitis, usque in diem in quo bibam illud vobiscum novum in regno Dei. 30. Et laudes dixerunt, & exierunt in montem Olivarum. 31. Tunc dixit illis Jeschua, Vos omnes offendemini in me hac nocte. Scriptum est enim, Percutiam pastorem, & dispergentur oves gregis. 32. Postquam autem surrexero, præcedam vos in Galilæam. 33. Respondit Cipha, & dixit illi, etiamsi omnis homo offensus fuerit in te, ego nunquam offendar in te. 34. Ait illi Jeschua, Ammin dico tibi, quòd hac nocte, antequam canet gallus, tribus vicibus abnegabis me. 35. Dixit ei Cipha, Si fuerit mihi moriendum tecum, non negabo te. Et similiter etiam omnes discipuli dixerunt. 36. Tunc venit cum illis Jeschua in locum qui vocatur Ged-Siman, & dixit discipulis suis; Sedete hîc donec abiens orem. 37. Et accepit Cipha, & duos filios Zabedai, & cœpit mœstus esse, & tristitia affici. 38. Et ait, Tristis est anima mea usque ad mortem. exspectate me hîc, & vigilate mecum. 39. Et abiit paululùm, & procidit in faciem suam,

&

18 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬ ܦܠܢ ܘܐܡܪܘ
ܠܗ. ܪܒܢ ܐܡܪ: ܙܒܢܝ ܡܛܐ ܠܗ. ܠܘܬܟ ܥܒܕ ܐܢܐ ܦܨܚܐ
ܥܡ ܬܠܡܝܕܝ. 19 ܘܥܒܕܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ. 20 ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ: ܣܡܝܟ ܗܘܐ
ܥܡ ܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 21 ܘܟܕ ܠܥܣܝܢ ܐܡܪ. ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܢܫܠܡܢܝ. 22 ܘܟܪܝܬ
ܠܗܘܢ ܛܒ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܠܡܐ
ܐܢܐ ܡܪܝ: 23 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ: ܡܢ ܕܨܒܥ ܐܝܕܗ ܥܡܝ
ܒܠܓܝܢܬܐ ܗܘ ܢܫܠܡܢܝ. 24 ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ
ܥܠܘܗܝ. ܘܝ ܠܗ ܕܝܢ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
ܡܫܬܠܡ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܠܐ ܐܬܝܠܕ.
25 ܥܢܐ ܝܗܘܕܐ ܡܫܠܡܢܐ ܘܐܡܪ. ܕܠܡܐ ܐܢܐ ܗܘ ܪܒܝ: ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ ܐܡܪܬ. 26 ܟܕ ܕܝܢ ܠܥܣܝܢ: ܢܣܒ ܝܫܘܥ
ܠܚܡܐ: ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܣܒܘ
ܐܟܘܠܘ. ܗܢܘ ܦܓܪܝ. 27 ܘܢܣܒ ܟܣܐ ܘܐܘܕܝ: ܘܝܗܒ
ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܣܒܘ ܐܫܬܘ ܡܢܗ ܟܠܟܘܢ. 28 ܗܢܘ ܕܡܝ
ܕܕܝܬܝܩܝ ܚܕܬܐ: ܕܚܠܦ ܣܓܝܐܐ ܡܬܐܫܕ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܐ

MATTHÆI. CAP. XXVI.

18. Ipse autem dixit illis, Ite in civitatem ad quendam, & dicite ei, Præceptor noster dicit, Tempus meum appropinquat, apud te facio Petzcha cum discipulis meis. 19. Et discipuli ejus fecerunt sicut præceperat illis Jeschua; & paraverunt Petzcha. 20. Et quum esset vesper, discumbebat cum discipulis suis. 21. Et quum comederent, dixit, Ammin dico vobis quod unus ex vobis prodit me. 22. Et contristati sunt valdè, & cœperunt dicere unusquisque ex eis, Nunquid ego domine mi? 23. At ipse respondit, & dixit, Qui intingit manum suam mecum in catino, hic prodet me. 24. Et Filius hominis vadit, sicut scriptum est de eo: væ autem homini illi cujus manu Filius hominis proditur. tolerabilius fuisset homini illi si non esset natus. 25. Respondit Jihuda proditor, & dixit, Numquid ego sum domine mi? Dixit illi Jeschua, Tu dixisti. 26. Quum autem ederent, accepit Jeschua panem, & benedixit, ac fregit, & dedit discipulis suis, & ait, Accipite, comedite: hoc est corpus meum. 27. Et accepit poculum, & gratias egit; & dedit illis, & dixit, Accipite, bibite ex eo omnes. 28. Hic est sanguis meus Testamenti novi, qui propter multos effunditur in remissionem peccatorum.

ܕܐܝܬ ܥܡܗ ܫܛܝܦܬܐ ܕܒܣܡܐ ܕܡܥܠܝܐ ܕܕܡܝܗ ܝܩܝܪܐ܀
ܘܐܫܦܥܬܗ ܥܠ ܪܫܗ ܕܝܫܘܥ ܟܕ ܣܡܝܟ. 8 ܚܙܘ ܕܝܢ ܬ
ܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܬܒܐܫ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪܘ. ܠܡܢܐ ܐܒܕܢܐ ܗܢܐ.
9 ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܢܙܕܒܢ ܗܢܐ ܒܣܓܝ ܘܢܬܝܗܒ
ܠܡܣܟܢܐ. 10 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܗܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܠܐܢܬܬܐ. ܥܒܕܐ ܓܝܪ ܫܦܝܪܐ ܥܒܕܬ ܠܘܬܝ. 11 ܒܟܠܙܒܢ
ܓܝܪ ܡܣܟܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܠܝ ܕܝܢ. ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ. 12 ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܐܪܡܝܬ ܒܣܡܐ ܗܢܐ ܥܠ ܦܓܪܝ܀
ܐܝܟ ܕܠܡܩܒܪܢܝ ܥܒܕܬ. 13 ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܬܪ
ܕܬܬܟܪܙ ܣܒܪܬܝ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ: ܬܬܡܠܠ ܐܦ ܡܕܡ
ܕܥܒܕܬ ܗܕܐ ܠܘܘܟܪܢܗ. 14 ܗܝܕܝܢ ܐܙܠ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ
ܕܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܠܘܬ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ. 15 ܘܐܡܪ ܠܗ
ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܬܠ ܠܝ: ܘܐܢܐ ܡܫܠܡ ܐܢܐ
ܠܗ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܩܝܡܘ ܠܗ ܬܠܬܝܢ ܕܟܣܦܐ. 16
ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ ܦܠܚܢܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ. ❖ 17
ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܩܕܡܝܐ ܕܦܛܝܪܐ: ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ.
ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܛܝܒ ܠܟ ܕܬܐܟܘܠ ܦܨܚܐ.

super quam erat alabastrum unguenti aromatici, magni pretii: & effudit illud super caput Jeschua recumbentis. 8. Viderunt autem discipuli ejus, & indignati sunt, & dixerunt, Ad quid perditio hæc? 9. Poterat enim vendi illud *unguentum* magno: & daretur pauperibus. 10. Jeschua autem cognovit, & dixit illis, Quid molesti estis mulieri isti? opus bonum operata est erga me. 11. Omni enim tempore pauperes vobis sunt vobiscum, ego autem non omni tempore sum vobis. 12. Hoc autem, quod misit aromaticum hoc in corpus meum, tamquam ad sepeliendum me fecit. 13. Et ammin dico vobis quod ubi prædicabitur Evangelium hoc meum in toto mundo, dicetur etiam id quod fecit hæc, in memoriam ejus. 14. Tunc abiit unus è duodecim, qui vocabatur Jihuda Secharejuta, ad principes Sacerdotum: 15. Et dixit illis, Quid vultis dare mihi, & ego eum trado vobis? Illi autem constituerunt ei triginta argenteos. 16. Et ex eo tempore quærebat sibi opportunitatem ut traderet eum. 17. In die autem primo azymorum accesserunt discipuli ad Jeschua, & dixerunt ei, Ubi vis ut paremus tibi ut comedas Petzcha?

18. Ipse

ܘܥܪܛܠܝܐ ܗܘܝܬ ܘܠܐ ܟܣܝܬܘܢܢܝ ܘܟܪܝܗܐ ܗܘܝܬ ܘܒܝܬ
ܐܣܝܪܐ ܗܘܝܬ ܘܠܐ ܣܥܪܬܘܢܢܝ. 44 ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܘܢ ܐܦ
ܗܢܘܢ ܘܢܐܡܪܘܢ. ܡܪܢ: ܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܦܢܐ ܐܘ ܨܗܝܐ: ܐܘ
ܐܟܣܢܝܐ ܐܘ ܥܪܛܠܝܐ. ܐܘ ܟܪܝܗܐ ܐܘ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܠܐ ܫܡܫܢܟ.
45 ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܐ ܘܢܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
ܕܟܡܐ ܕܠܐ ܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܐܦ ܠܝ ܠܐ
ܥܒܕܬܘܢ. 46 ܘܢܐܙܠܘܢ ܗܠܝܢ ܠܬܫܢܝܩܐ ܕܠܥܠܡ ܘܙܕܝܩܐ
ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܟܘ ܀

1 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܟܠܗܘܢ ܡܠܐ ܗܠܝܢ: ܐܡܪ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. 2 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܬܪ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ ܗܘܐ
ܦܨܚܐ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܕܢܙܕܩܦ. 3 ܗܝܕܝܢ ܐܬܟܢܫܘ
ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܡܐ: ܠܕܪܬܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ
ܕܡܬܩܪܐ ܩܝܦܐ. 4 ܘܐܬܡܠܟܘ ܥܠ ܝܫܘܥ: ܕܒܢܟܠܐ ܢ
ܐܚܕܘܢܝܗܝ. ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. 5 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܒܥܐܕܐ.
ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܫܓܘܫܝܐ ܒܥܡܐ. ܀ 6 ܘܟܕ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܒܝܬ
ܥܢܝܐ ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܓܪܒܐ: 7 ܩܪܒܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ

MATTHÆI. Cap. XXV.

& nudus fui, & non operuistis me: & ægrotus fui, atque in domo vinctorum fui, & non visitastis me. 44. Tunc respondebunt etiam illi, & dicent, Domine noster, quando vidimus te esurientem, aut sitientem, aut hospitem, aut nudum, aut ægrotum, aut in domo vinctorum, & non ministravimus tibi? 45. Tunc respondebit & dicet illis, Ammin dico vobis quod sicut non fecistis uni ex his pusillis, etiam mihi non fecistis. 46. Et abibunt hi in supplicium æternum, & justi in vitam æternam.

Caput XXVI.

1. Et factum est ut quum consummasset Jeschua omnes sermones hos, diceret discipulis suis. 2. Scitis quòd post biduum Pezcha fit, & Filius hominis traditur ut in crucem agatur. 3. Tunc congregati sunt principes Sacerdotum, & Legisperiti, & Seniores populi in atrium principis Sacerdotum, qui vocabatur Cajapha. 4. Et consilium inierunt de Jeschua, ut dolo caperent eum, & occiderent eum. 5. Et dicebant, Non in die festo, ne fit tumultus in populo. 6. Quumque esset Jeschua in Bethaniah in domo Schemeun leprosi. 7. Accessit ad eum mulier,

33. ܘܢܩܝܡ ܐܡܪܐ ܡܢ ܝܡܝܢܗ. ܘܓܕܝܐ ܡܢ ܣܡܠܗ. 34
ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܗܢܘܢ ܕܡܢ ܝܡܝܢܗ. ܬܘ ܒܪܝܟܘܗܝ
ܕܐܒܝ. ܝܪܬܘ ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܛܝܒܐ ܗܘܬ ܠܟܘܢ ܡܢ ܬܪܡܝܬܗ
ܕܥܠܡܐ. 35 ܟܦܢܬ ܓܝܪ ܘܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܠ. ܘܨܗܝܬ
ܘܐܫܩܝܬܘܢܢܝ. ܐܟܣܢܝܐ ܗܘܝܬ ܘܟܢܫܬܘܢܢܝ. 36 ܥܪܛܠܝܐ
ܗܘܝܬ ܘܟܣܝܬܘܢܢܝ. ܟܪܝܗ ܗܘܝܬ ܘܣܥܪܬܘܢܢܝ. ܘܒܝܬ
ܐܣܝܪܐ ܗܘܝܬ ܘܐܬܝܬܘܢ ܠܘܬܝ. 37 ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪܘܢ ܠܗ
ܗܢܘܢ ܙܕܝܩܐ. ܡܪܢ: ܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܕܟܦܢܬ ܘܬܪܣܝܢܟ:
ܐܘ ܕܨܗܐ ܐܢܬ ܘܐܫܩܝܢܟ. 38 ܘܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܕܐܟܣܢܝܐ ܐܢܬ
ܘܟܢܫܢܟ. ܐܘ ܕܥܪܛܠܝ ܐܢܬ ܘܟܣܝܢܟ. 39 ܘܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ
ܟܪܝܗܐ ܐܘ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܐܬܝܢ ܠܘܬܟ. 40 ܘܥܢܐ ܡܠܟܐ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܕܡ ܕܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܚܝ ܙܥܘܪܐ ܠܝ ܗܘ ܥܒܕܬܘܢ. 41 ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ
ܐܦ ܠܗܢܘܢ ܕܡܢ ܣܡܠܗ. ܙܠܘ ܠܟܘܢ ܡܢܝ ܠܝܛܐ
ܠܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ. ܗܝ ܕܡܛܝܒܐ ܠܐܟܠܩܪܨܐ ܘܠܡܠܐܟܘܗܝ.
42 ܟܦܢܬ ܓܝܪ ܘܠܐ ܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܠ. ܘܨܗܝܬ ܘܠܐ
ܐܫܩܝܬܘܢܢܝ. 43 ܘܐܟܣܢܝܐ ܗܘܝܬ ܘܠܐ ܟܢܫܬܘܢܢܝ. ܘ

EVANGELIUM

33. Et ftatuet oves à dextra fua,& hædos à finiftra fua. 34. Tunc dicet rex iis qui *erunt* à dextra fua, Ve-
nite benedicti patris mei, poffidete regnum quod paratum fuerat vobis à conftitutione mundi. 35. Efu-
rivi enim, & dediftis mihi ad edendum: & fitivi, & dediftis mihi potum: hofpes fui, & collegiftis me.
36. Nudus fui,& operuiftis me: ægrotus fui,& vifitaftis me: & in domo vinctorum fui,& veniftis ad me.
37. Tunc dicent ei illi jufti,Domine nofter,quando vidimus te quòd efurires,& pavimus te? aut quòd fi-
tires,& potum dedimus tibi? 38. Et quando vidimus te quòd hofpes effes, & collegimus te? aut quòd
nudus effes,& cooperuimus te? 39. Et quando vidimus te ægrotum aut in domo vinctorum, & veni-
mus ad te? 40. Et refpondebit rex,& dicet eis,Ammin dico vobis quòd ficut feciftis uni ex iftis fratri-
bus meis pufillis,mihi feciftis. 41. Tunc dicet etiam iis qui erunt à finiftra ejus, Difcedite à me maledi-
cti in ignem æternum, qui paratus eft illi delatori & angelis ejus. 42. Efurivi enim,& non dediftis mihi
ad comedendum: & fitivi, & non dediftis mihi potum: 43. Et hofpes fui,& non collegiftis me:
&

ܡܗܝܡܢܐ ܗܘܝܬ. ܥܠ ܣܓܝ ܐܩܝܡܟ. ܥܘܠ ܠܚܕܘܬܗ ܕܡܪܟ܀
24 ܩܪܒ ܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܕܢܣܒ ܚܕܐ ܟܟܪܐ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ܆ ܝܕܥ
ܗܘܝܬ ܠܟ ܕܓܒܪܐ ܐܢܬ ܩܫܝܐ. ܘܚܨܕ ܐܢܬ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ.
ܘܡܟܢܫ ܐܢܬ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܒܕܪܬ. 25 ܘܕܚܠܬ ܘܐܙܠܬ
ܛܫܝܬܗ ܠܟܟܪܟ ܒܐܪܥܐ. ܗܐ ܐܝܬ ܠܟ ܕܝܠܟ. 26 ܥܢܐ ܡܪܗ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ ܘܚܒܢܢܐ܆ ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܠܝ ܕܚܨܕ
ܐܢܐ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ. ܘܡܟܢܫ ܐܢܐ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܒܕܪܬ܆ 27 ܘܠܐ
ܗܘܐ ܠܟ ܕܬܪܡܐ ܟܣܦܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ. ܘܐܬܐ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܬܒܥ
ܗܘܝܬ ܕܝܠܝ ܥܡ ܪܒܝܬܗ. 28 ܫܩܘܠܘ ܗܟܝܠ ܡܢܗ ܟܟܪܐ.
ܘܗܒܘܗܝ ܠܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܣܪ ܟܟܪܝܢ. 29 ܠܟܠ ܓܝܪ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܘܢܬܝܬܪ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܝܬ
ܠܗ. ܘܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ. 30 ܘܠܥܒܕܐ ܒܛܝܠܐ
ܐܦܩܘܗܝ ܠܚܫܘܟܐ ܒܪܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ
ܫܢܐ܀ 31 ܡܐ ܕܐܬܐ ܕܝܢ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܫܘܒܚܗ܆ ܘܟܠܗܘܢ
ܡܠܐܟܘܗܝ ܩܕܝܫܐ ܥܡܗ. ܗܝܕܝܢ ܢܬܒ ܥܠ ܬܪܘܢܘܣ
ܕܫܘܒܚܗ܆ 32 ܘܢܬܟܢܫܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ.
ܘܢܦܪܫ ܐܢܘܢ ܚܕ ܡܢ ܚܕ܆ ܐܝܟ ܪܥܝܐ ܕܡܦܪܫ ܥܪܒܐ ܡܢ ܓܕܝܐ.

MATTHÆI. CAP. XXV.

fidelis fuisti, super multum constituam te: intra in gaudium domini tui. 24. Accessit autem etiam is qui acceperat unum talentum, & ait, Domine mi, noveram te quod homo sis durus, & metas ubi non seminaveris, & colligas inde ubi non sparseris. 25. Et territus sum, & abiens abscondi ipsum talentum tuum in terra. Ecce, habes quod tuum est. 26. Respondit dominus ejus, & dixit ei, Serve male & piger, noveras me quod metam ubi non seminaverim, & colligam ubi non sparserim: 27. Oportuisset te ut projecisses argentum meum super mensam: & venissem, & exegissem quod meum est cum usura ejus. 28. Auferte igitur ab eo talentum, & date illud ei cui sunt decem talenta. 29. Illi enim cui est, dabitur, & augebitur ei: cui verò non est, etiam id quòd est *ei*, auferetur ab eo. 30. Servum autem otiosum ejicite in tenebras exteriores; ibi erit ploratus & stridor dentium. 31. Quum venerit autem Filius hominis in gloria sua, & omnes Angeli sancti ejus cum eo, tunc sedebit super thronum gloriæ suæ. 32. Et congregabuntur ante eum omnes gentes, & separabit eos unum ab altero, sicut pastor qui separat oves ab hœdis.

ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. 13 ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ. ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܘܠܐ ܠܫܥܬܐ ܀ 14 ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܓܝܪ ܕܢܦܩ
ܩܪܐ ܠܥܒܕܘܗܝ. ܘܐܫܠܡ ܠܗܘܢ ܩܢܝܢܗ. 15 ܐܝܬ ܕܝܗܒ
ܠܗ ܚܡܫ ܟܟܪܝܢ. ܘܐܝܬ ܕܬܪܬܝܢ ܘܐܝܬ ܕܚܕܐ. ܐܢܫ ܐܢܫ
ܐܝܟ ܚܝܠܗ ܘܢܦܩ ܡܚܕܐ. 16 ܐܙܠ ܕܝܢ ܗܘ ܕܢܣܒ ܚܡܫ
ܟܟܪܝܢ. ܐܬܬܓܪ ܒܗܝܢ ܘܥܒܕ ܚܡܫ ܐܚܪܢܝܢ. 17 ܘܗܟܢܐ
ܗܘ ܕܬܪܬܝܢ. ܐܬܬܓܪ ܬܪܬܝܢ ܐܚܪܢܝܢ. 18 ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܣܒ ܚܕܐ.
ܐܙܠ ܚܦܪ ܒܐܪܥܐ ܘܛܫܐ ܟܣܦܐ ܕܡܪܗ. 19 ܒܬܪ ܕܝܢ ܙܒܢܐ
ܣܓܝܐܐ. ܐܬܐ ܡܪܗܘܢ ܕܥܒܕܐ ܗܢܘܢ. ܘܢܣܒ ܡܢܗܘܢ
ܚܘܫܒܢܐ. 20 ܘܩܪܒ ܗܘ ܕܢܣܒ ܗܘܐ ܚܡܫ ܟܟܪܝܢ.
ܘܩܪܒ ܚܡܫ ܐܚܪܢܝܢ. ܘܐܡܪ. ܡܪܝ. ܚܡܫ ܟܟܪܝܢ
ܝܗܒܬ ܠܝ. ܗܐ ܚܡܫ ܐܚܪܢܝܢ ܐܬܬܓܪܬ ܒܗܝܢ. 21
ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܗ. ܐܘ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܘܡܗܝܡܢܐ. ܥܠ ܒܨܝܪܐ
ܡܗܝܡܢ ܗܘܝܬ. ܥܠ ܣܓܝ ܐܩܝܡܟ. ܥܘܠ ܠܚܕܘܬܗ ܕܡܪܟ.
22 ܘܩܪܒ ܗܘ ܕܬܪܬܝܢ ܟܟܪܝܢ. ܘܐܡܪ. ܡܪܝ. ܬܪܬܝܢ
ܟܟܪܝܢ ܝܗܒܬ ܠܝ. ܗܐ ܬܪܬܝܢ ܐܚܪܢܝܢ ܐܬܬܓܪܬ ܒܗܝܢ.
23 ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܗ. ܐܘ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܘܡܗܝܡܢܐ. ܥܠ ܒܨܝܪܐ

EVANGELIUM :

dico vobis quod non novi vos. 13. Vigilate itaque, quia nescitis diem illum neque horam. 14. Sicut
enim homo qui peregrè profectus est, vocavit servos suos, & tradidit illis possessionem suam. 15. Est cui
quinque talenta, & est cui duo, & est cui unum, unicuique juxta facultatem suam: & peregrè profectus
est statim. 16. Abiit autem ille qui acceperat quinque talenta, & negotiatus est per ea, & lucratus est
quinque alia. 17. Et similiter ille qui duo, negotiatione acquisivit alia duo. 18. Is verò qui acceperat
unum, abiens fodit in terram, & abscondit argentum domini sui. 19. Post tempus verò multum venit
dominus illorum servorum, & accepit ab illis rationem. 20. Accessitque is qui acceperat quinque ta-
lenta, & obtulit quinque alia, & dixit, Domine mi, quinque talenta dederas mihi: ecce quinque alia lu-
cratus sum præter ea. 21. Dixit ei Dominus ejus, Euge serve bone & fidelis, in modico fidelis fuisti, su-
per multum te constituam; intra in gaudium domini tui. 22. Et accessit ille cui
duo erant talenta, & ait, Domine mi, duo talenta dederas mihi, ecce, duo alia lucratus sum præ-
ter ea. 23. Dixit ei dominus ejus, Euge serve bonæ & fidelis, in modico
fide-

ܩܦܠܐܘܢ ܟܗ

1 ܗܝܕܝܢ ܬܬܕܡܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܥܣܪ ܒܬܘܠܢ܂
ܗܠܝܢ ܕܢܣܒ ܠܡܦܝܕܝܗܝܢ܂ ܘܢܦܩ ܠܐܘܪܥܐ ܕܚܬܢܐ ܘܕܟܠܬܐ܂
2 ܚܡܫ ܕܝܢ ܡܢܗܝܢ܂ ܚܟܝܡܢ ܗܘܝ܂ ܘܚܡܫ ܣܟܠܢ܂
3 ܘܗܢܝܢ ܣܟܠܬܐ ܢܣܒ ܠܡܦܝܕܝܗܝܢ܂ ܘܠܐ ܢܣܒ
ܥܡܗܝܢ ܡܫܚܐ܂ 4 ܗܢܝܢ ܕܝܢ ܚܟܝܡܬܐ܂ ܢܣܒ ܡܫܚܐ
ܒܡܐܢܐ ܥܡ ܠܡܦܝܕܝܗܝܢ܂ 5 ܟܕ ܐܘܚܪ ܕܝܢ ܚܬܢܐ܂ ܢܡܝ
ܟܠܗܝܢ ܘܕܡܟ܂ 6 ܘܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ ܗܘܬ ܩܥܬܐ܂ ܗܐ
ܚܬܢܐ ܐܬܐ ܦܘܩܘ ܠܐܘܪܥܗ܂ 7 ܗܝܕܝܢ ܩܡ ܟܠܗܝܢ
ܒܬܘܠܬܐ ܘܨܒܬ ܠܡܦܝܕܝܗܝܢ܂ 8 ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܢܝܢ ܣܟܠܬܐ
ܠܚܟܝܡܬܐ܂ ܗܒܝܢ ܠܢ ܡܢ ܡܫܚܟܝܢ܂ ܕܗܐ ܕܥܟܘ
ܠܗܘܢ ܠܡܦܝܕܝܢ܂ 9 ܥܢܝ ܗܢܝܢ ܚܟܝܡܬܐ ܘܐܡܪ܂ ܠܡܐ
ܠܐ ܢܣܦܩ ܠܢ ܘܠܟܝܢ܂ ܐܠܐ ܙܠܝܢ ܠܘܬ ܐܝܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ
ܘܙܒܢܝܢ ܠܟܝܢ܂ 10 ܘܟܕ ܐܙܠ ܠܡܙܒܢ܂ ܐܬܐ ܚܬܢܐ܂ ܘܐܝܠܝܢ
ܕܡܛܝܒܢ ܗܘܝ ܥܠܝ ܥܡܗ ܠܒܝܬ ܡܫܬܘܬܐ܂ ܘܐܬܚܕ ܬܪܥܐ܂
11 ܒܚܪܬܐ ܕܝܢ ܐܬܝ ܐܦ ܗܢܝܢ ܒܬܘܠܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ܂ ܘܐܡܪܝ܂
ܡܪܢ ܡܪܢ ܦܬܚ ܠܢ܂ 12 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܝܢ܂ ܐܡܝܢ

MATTHÆI
CAPUT XXV.

1. Tunc assimilabitur regnum cœlorum decem virginibus, quæ acceperunt lampades suas, & exierunt in occursum sponso & sponsæ. 2. Quinque autem ex eis prudentes erant, & quinque fatuæ. 3. Et quæ fatuæ erant, acceperunt lampades suas, & non acceperunt secum oleum. 4. Illæ verò prudentes assumserunt oleum in vasis cum lampadibus suis. 5. Quum differret autem sponsus, dormitaverunt omnes, & dormierunt. 6. Et media nocte factus est clamor, Ecce sponsus venit: exite ad occurrendum ei. 7. Tunc surrexerunt omnes virgines, & apparaverunt lampades suas. 8. Dixerunt autem fatuæ illæ prudentibus, Date nobis de oleo vestro, quia ecce extinguuntur lampades nostræ. 9. Responderunt prudentes illæ, & dixerunt, Ne non sufficiat nobis & vobis. Sed ite ad vendentes, & emite vobis. 10. Et quum irent ad emendum, venit sponsus: & quæ paratæ erant, intraverunt cum eo in domum nuptiarum, & clausa est janua. 11. Tandem autem etiam venerunt aliæ illæ virgines, & dixerunt, Domine noster, Domine noster, aperi nobis. 12. Ille autem respondit & dixit illis, Ammin

ܕܐܢܫܐ . 40 ܗܝܕܝܢ ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܒܚܩܠܐ . ܚܕ ܢܬܕܒܪ ܘܚܕ
ܢܫܬܒܩ . 41 ܘܬܪܬܝܢ ܢܗܘܝܢ ܛܚܢܢ ܒܪܚܝܐ . ܚܕܐ ܢܬܕܒܪܐ
ܘܚܕܐ ܢܫܬܒܩܐ . 42 ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܒܐܝܕܐ ܫܥܐ ܐܬܐ ܡܪܟܘܢ . 43 ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܥܘ . ܕܐܠܘ ܝܕܥ
ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܒܐܝܕܐ ܡܛܪܬܐ ܐܬܐ ܓܢܒܐ : ܡܬܬܥܝܪ ܗܘܐ
ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܢܬܦܠܫ ܒܝܬܗ . 44 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܗܘܘ ܡܛܝܒܝܢ . ܕܒܫܥܬܐ ܕܠܐ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܬܐ
ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ✣ 45 ܡܢܘ ܟܝ ܐܝܬܘܗܝ ܥܒܕܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘ
ܚܟܝܡܐ : ܕܐܩܝܡܗ ܡܪܗ ܥܠ ܒܢܝ ܒܝܬܗ : ܕܢܬܠ
ܠܗܘܢ ܣܝܒܪܬܐ ܒܙܒܢܗ . 46 ܛܘܒܘܗܝ ܠܥܒܕܐ ܗܘ
ܕܢܐܬܐ ܡܪܗ ܢܫܟܚܝܘܗܝ ܕܥܒܕ ܗܟܢܐ . 47 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ : ܕܥܠ ܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܩܝܡܝܘܗܝ . 48 ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ
ܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܫܐ ܒܠܒܗ : ܕܡܘܚܪ ܡܪܝ ܠܡܐܬܐ ∴ 49
ܘܢܫܪܐ ܠܡܡܚܐ ܠܟܢܘܬܗ : ܘܢܗܘܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ ܥܡ ܪܘܝܐ :
50 ܢܐܬܐ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܕܠܐ ܣܟܐ ܘܒܫܥܬܐ ܕܠܐ ܝܕܥ :
51 ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ . ܘܢܣܝܡ ܡܢܬܗ ܥܡ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ :
ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ ✣

hominis. 40. Tunc duo erunt in agro: unus abducetur, & alter relinquetur. 41. Et duæ erunt molentes in mola, una abducetur, & altera relinquetur. 42. Vigilate ergo, quia nescitis qua hora veniet Dominus vester. 43. Hoc autem scitote, quòd si sciret dominus domus quâ vigiliâ venturus esset fur, vigilaret & non fineret ut penetraretur domus sua. 44. Ideò etiam vos estote parati: quia ea hora qua non putatis, venturus est Filius hominis. 45. Quisnam est servus fidelis & prudens, quem constituit dominus super suos domesticos, ut det illis cibum in tempore suo? 46. Beatus servus ille: quia quum venerit dominus ejus, inveniet eum quod fecit sic. 47. Ammin dico vobis, constituet eum super omnia quæ sunt ei. 48. Si autem dixerit servus ille malus in corde suo, Dominus meus tardat venire: 49. Et cœperit percutere conservos suos, & fuerit comedens & bibens cum ebriis: 50. Veniet Dominus servi illius in die qua non putavit, & in hora quam non novit: 51. Et dividet eum, & ponet partem ejus cum hypocritis, illic erit ploratus & stridor dentium.

ܘܚܝܠܘܗܝ ܕܫܡܝܐ ܢܬܬܙܝܥܘܢ܂ 30 ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܚܙܐ ܐܬܐ ܕܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܒܫܡܝܐ܂ ܘܗܝܕܝܢ ܢܪܩܕܘܢ ܟܠܗܘܢ ܫܪܒܬܐ ܕܐܪܥܐ܂
ܘܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܝ ܫܡܝܐ܂ ܥܡ ܚܝܠܐ
ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ܂ 31 ܘܢܫܕܪ ܠܡܠܐܟܘܗܝ ܥܡ ܫܝܦܘܪܐ ܪܒܐ܂
ܘܢܟܢܫܘܢ ܠܓܒܝܘܗܝ ܡܢ ܐܪܒܥ ܪܘܚܐ܂ ܡܢ ܪܝܫܗܘܢ
ܕܫܡܝܐ ܘܥܕܡܐ ܠܪܝܫܗܘܢ܂ 32 ܡܢ ܬܬܐ ܕܝܢ ܝܠܦܘ ܦܠܐܬܐ܂
ܕܡܚܕܐ ܕܣܘܟܝܗ ܪܟܟܝܢ ܘܡܦܪܥܝܢ ܛܪܦܝܗ܂ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܛܐ
ܩܝܛܐ܂ 33 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ܂
ܕܥܘ ܕܡܛܬ ܠܬܪܥܐ܂ 34 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܠܐ ܬܥܒܪ
ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ܂ ܥܕܡܐ ܕܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ܂ 35 ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ
ܢܥܒܪܘܢ܂ ܘܡܠܝ ܠܐ ܢܥܒܪܢ܂ 36 ܥܠ ܝܘܡܐ ܕܝܢ ܗܘ܂ ܘܥܠ
ܫܥܬܐ ܗܝ܂ ܐܢܫ ܠܐ ܝܕܥ܂ ܐܦܠܐ ܡܠܐܟܐ ܕܫܡܝܐ܂ ܐܠܐ ܐܒܐ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ܂ 37 ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܒܝܘܡܝ ܢܘܚ܂ ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ
ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܂ 38 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܩܕܡ ܛܘܦܢܐ ܗܘܘ ܐܟܠܝܢ
ܘܫܬܝܢ܂ ܘܢܣܒܝܢ ܢܫܐ܂ ܘܝܗܒܝܢ ܠܓܒܪܐ܂ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ
ܕܥܠ ܢܘܚ ܠܟܘܐܠܐ܂ 39 ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܛܘܦܢܐ
ܘܫܩܠ ܠܟܠܗܘܢ܂ ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ

MATTHÆI. CAP. XXIV.

& virtutes cœlorum commovebuntur. 30. Et tunc conspicietur signum Filii hominis in cœlo. Et tunc plangent omnes generationes terræ, & videbunt Filium hominis venientem super nubes cœli cum virtute & gloria magna. 31. Et mittet Angelos suos cum turba magna, & congregabunt electos ejus à quatuor ventis, à summitate cœlorum usque ad summitatem illorum. 32. A ficu autem discite parabolam, quia confestim ubi rami ejus teneri sunt, & apparent folia ejus, cognoscitis quòd appropinquet æstas. 33. Ita etiam vos, quum videritis hæc omnia, scitote quod appropinquet ad portam. 34. Ammin dico vobis, quod non præteribit generatio hæc donec ista omnia fiant. 35. Cœlum & terra præteribunt, sed verba mea non præteribunt. 36. De die autem & hora illa nemo novit, nec etiam Angeli cœlorum, nisi Pater tantum. 37. Sicut autem dies Nuach, sic erit adventus Filii hominis. 38. Sicut enim erant ante diluvium comedentes & bibentes, & accipientes uxores & tradentes viris, usque ad diem quo ingressus est Nuach in arcã, 39. Et non cognoverunt donec venisset diluvium, & auferret universos ipsos: sic erit adventus Filii

ܢܚܘܬ ܠܡܫܩܠ ܕܒܒܝܬܗ . 18 ܘܐܝܢܐ ܕܒܚܩܠܐ ܗܘ ܠܐ ܢܬܗܦܟ
ܠܒܣܬܪܗ ܠܡܫܩܠ ܢܚܬܗ . 19 ܘܝ ܕܝܢ ܠܒܛܢܬܐ . ܘܠܐܝܠܝܢ
ܕܡܝܢܩܢ ܒܐܢܘܢ ܝܘܡܬܐ . 20 ܨܠܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܥܪܘܩܝܟܘܢ
ܒܣܬܘܐ ܘܠܐ ܒܫܒܬܐ . 21 ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܗܝܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܪܒܐ :
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܪܫܝܬܗ ܕܥܠܡܐ ܘܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܘܠܐ
ܢܗܘܐ . 22 ܘܐܠܘܠܐ ܐܬܟܪܝܘ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ : ܠܐ ܚܝܐ ܗܘܐ ܟܠ
ܒܣܪ . ܡܛܠ ܓܒܝܐ ܕܝܢ ܢܬܟܪܘܢ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ . 23 ܗܝܕܝܢ ܐܢ
ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܘ ܠܗܪܟܐ ܠܐ
ܬܗܝܡܢܘܢ . 24 ܢܩܘܡܘܢ ܓܝܪ ܡܫܝܚܐ ܕܓܠܐ . ܘܢܒܝܐ
ܕܓܠܐ . ܘܢܬܠܘܢ ܐܬܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ : ܐܝܟ ܕܢܛܥܘܢ ܐܢ ܡܫܟܚܐ
ܐܦ ܠܓܒܝܐ : 25 ܗܐ ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ . 26 ܐܢ ܢܐܡܪܘܢ
ܠܟܘܢ ܗܐ ܒܚܘܪܒܐ ܗܘ ܠܐ ܬܦܩܘܢ . ܐܘ ܕܗܐ ܒܬܘܢܐ
ܗܘ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ . 27 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܪܩܐ ܢܦܩ ܡܢ ܡܕܢܚܐ .
ܘܡܬܚܙܐ ܥܕܡܐ ܠܡܥܪܒܐ : ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ . 28 ܐܝܟܐ ܕܝܢ ܕܢܗܘܐ ܫܠܕܐ : ܬܡܢ ܢܬܟܢܫܘܢ ܢܫܪܐ .
29 ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܒܬܪ ܐܘܠܨܢܐ ܕܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ . ܫܡܫܐ ܢܚܫܟ .
ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܚܘܐ ܢܘܗܪܗ . ܘܟܘܟܒܐ ܢܦܠܘܢ ܡܢ ܫܡܝܐ

EVANGELIUM

descendat ad accipiendum quod est in domo sua: 18. Et is qui in agro est, non revertatur post se ad accipiendum vestem suam. 19. Væ autem in utero habentibus, & illis quæ lactant, in illis diebus. 20. Orate ne sit fuga vestra in hyeme, neque in sabbatho. 21. Erit enim tunc afflictio magna, qualis non fuit ab initio mundi, & usque nunc, neque futura est. 22. Et nisi decurtati essent dies illi, non salva esset omnis caro: propter electos autem decurtabuntur dies illi. 23. Tunc si quis dixerit vobis, Ecce hic est Christus, aut hic: ne credatis. 24. Surgent enim Christi mendaces, & prophetæ falsi: & dabunt signa magna, ut decepturi sint (si fieri posset) etiam electos. 25. Ecce, prius dixi vobis. 26. Si igitur dixerint vobis, Ecce, in deserto est: ne exeatis, vel, Ecce, in penetralibus est: ne credatis. 27. Sicut fulgur exit ab oriente, & conspicitur usque ad occidentem, sic erit adventus Filij hominis. 28. Ubi autem fuerit corpus, illic congregabuntur aquilæ. 29. Statim autem post afflictionem dierum illorum, sol obscurabitur, & luna non ostendet splendorem suum, & stellæ cadent de cælo

&

5 ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܝ ܘܢܐܡܪܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ.
ܘܣܓܝܐܐ ܢܛܥܘܢ. 6 ܥܬܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܡܫܡܥ ܩܪܒܐ
ܘܫܡܥܐ ܕܩܪܒܐ. ܚܙܘ ܠܐ ܬܬܕܠܚܘܢ. ܘܠܐ ܓܝܪ ܕܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ.
ܐܠܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܛܬ ܫܘܠܡܐ. 7 ܢܩܘܡ ܓܝܪ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ.
ܘܡܠܟܘܬܐ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܢܗܘܘܢ ܟܦܢܐ ܘܡܘܬܢܐ.
ܘܙܘܥܐ ܒܕܘܟܐ ܕܘܟܐ. 8 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܠܗܝܢ ܪܫܐ ܐܢܝܢ
ܕܚܒܠܐ. 9 ܗܝܕܝܢ ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܠܐܘܠܨܢܐ ܘܢܩܛܠܘܢܟܘܢ.
ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܝܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܡܛܠ ܫܡܝ. 10
ܗܝܕܝܢ ܢܬܟܫܠܘܢ ܣܓܝܐܐ ܘܢܣܢܘܢ ܚܕ ܠܚܕ ܘܢܫܠܡܘܢ
ܚܕ ܠܚܕ. 11 ܘܣܓܝܐܐ ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ ܢܩܘܡܘܢ. ܘܢܛܥܘܢ ܠ
ܣܓܝܐܐ. 12 ܘܡܛܠ ܣܓܝܐܘܬ ܥܘܠܐ. ܬܦܘܓ ܚܘܒܐ
ܕܣܓܝܐܐ. 13 ܡܢ ܕܢܣܝܒܪ ܕܝܢ ܥܕܡܐ ܠܚܪܬܐ ܗܘ ܢܚܐ. 14
ܘܬܬܟܪܙ ܗܕܐ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ؛ ܠܣܗܕܘܬܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܬܐܬܐ ܫܘܠܡܐ. 15 ܡܐ ܕܝܢ ܕܚܙܝܬܘܢ
ܐܬܐ ܕܛܢܦܘܬܐ ܕܚܘܪܒܐ ܕܐܬܐܡܪ ܒܕܢܝܐܝܠ ܢܒܝܐ: ܕܩܝܡܐ
ܒܕܘܟܬܐ ܩܕܝܫܬܐ. ܡܢ ܕܩܪܐ ܢܣܬܟܠ. 16 ܗܝܕܝܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܒܝܗܘܕ ܐܢܘܢ ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪܐ. 17 ܘܡܢ ܕܒܐܓܪܐ ܗܘ. ܠܐ

MATTHÆI. CAP. XXIV.

5. Multi enim venient in nomine meo, & dicent, Ego sum Christus, & multos seducent. 6. Audituri enim estis bella & rumorem bellorum. Videte ne turbemini. Oportet enim ut hæc omnia fiant: sed nondum finis. 7. Consurget autem gens contra gentem,& regnum contra regnum, & erunt fames, & mortes, & *terræ* motus in singulis locis. 8. Hæc autem omnia, initia sunt dolorum. 9. Tunc tradent vos in afflictionem & occident vos,& eritis exosi ab omnibus gentibus propter nomen meum. 10. Tunc offendiculum patientur multi, & odio habebunt alter alterum, & tradent alter alterum. 11. Et multi prophetæ mendaces surgent, & seducent multos. 12. Et propter abundantiam iniquitatis, recedet dilectio multorum. 13. Qui perseveraverit autem usque ad finem,is salvus erit. 14. Et prædicabitur hoc Evangelium regni in universo mundo, in testimonium omnium gentium, & tunc veniet consummatio. 15. Quum autem videritis signum abominationis desolationis, quod dictum fuit in Daniele Propheta, quod stet in loco sancto, is qui legit consideret. 16. Tunc illi qui in Judæa sunt, fugiant in montem: 17. Et qui in tecto est; non

ܗܘ ܕܩܛܠܬܘܢ ܒܝܬ ܗܝܟܠܐ ܠܡܕܒܚܐ . 36 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܢܐܬܝܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܥܠ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ . 37 ܐܘܪܫܠܡ
ܐܘܪܫܠܡ ܩܛܠܬ ܢܒܝܐ ܘܪܓܡܬ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܠܝܚܝܢ
ܠܘܬܗ . ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܨܒܝܬ ܠܡܟܢܫܘ ܒܢܝܟܝ ܐܝܟ ܕܟܢܫܐ
ܬܪܢܓܘܠܬܐ ܦܪܘܓܝܗ ܬܚܝܬ ܓܦܝܗ ܘܠܐ ܨܒܝܬܘܢ . 38 ܗܐ
ܡܫܬܒܩ ܠܟܘܢ ܒܝܬܟܘܢ ܚܪܒܐ . 39 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ .
ܓܝܪ ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ܡܢ ܗܫܐ . ܥܕܡܐ ܕܬܐܡܪܘܢ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ
ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ

ܩܦܠܐܘܢ ܟܕ

1 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܠܡܐܙܠ . ܘܩܪܒܘ ܠܗ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܚܘܝܢ ܠܗ ܒܢܝܢܗ ܕܗܝܟܠܐ . 2 ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܗܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ . ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ . ܕܠܐ ܬܫܬܒܩ ܗܪܟܐ ܟܐܦ ܥܠ ܟܐܦ ܕܠܐ
ܬܣܬܬܪ . 3 ܘܟܕ ܝܬܒ ܝܫܘܥ ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܒܝܬ ܙܝܬܐ . ܩܪܒܘ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܒܝܢܝܗܘܢ ܠܗ . ܐܡܪ ܠܢ ܐܡܬܝ
ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ ܘܡܢܐ ܗܝ ܐܬܐ ܕܡܐܬܝܬܟ ܘܕܫܘܠܡܗ
ܕܥܠܡܐ . 4 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܐܙܕܗܪܘ ܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ .

quem occidistis inter templum & altare. 36. Ammin dico vobis quòd venient hæc omnia super generationem istam. 37. Urischelem, Urischelem, occidens prophetas, & lapidans eos qui mittuntur ad se, quot vicibus volui ut congregarem filios tuos, sicut congregat gallina pullos suos sub alas suas, & non voluistis? 38. Ecce relinquitur vobis domus vestra deserta. 39. Dico enim vobis quòd non videbitis me deinceps, donec dicatis, Benedictus sit qui venit in nomine Domini.

CAPUT XXIV.

1. Et egressus est Jeschua è templo ut abiret, & accesserunt discipuli ejus, ostendentes ei structuram ipsius templi. 2. Is autem dixit, An non videtis hæc omnia? Ammin dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem qui non destruatur. 3. Et quum sederet Jeschua super montem Olivarum, accesserunt discipuli ejus, & dixerunt inter se & illum, Dic nobis quando hæc erunt, & quodnam est signum adventus tui & consummationis seculi. 4. Respondit Jeschua, & dixit illis, Cavete ne quis seducat vos.

5. Multi

ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܕܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܩܒܪܐ
ܡܟܠܫܐ. ܕܡܢ ܠܒܪ ܡܬܚܙܝܢ ܫܦܝܪܐ: ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ
ܡܠܝܢ ܓܪܡܐ ܕܡܝܬܐ ܘܟܠܗ ܛܢܦܘܬܐ. 28 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܡܢ ܠܒܪ ܡܬܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܢܝܢܫܐ ܐܝܟ ܟܐܢܐ: ܘܡܢ
ܠܓܘ ܡܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܘܠܐ ܘܢܣܒ ܒܐܦܐ. 29 ܘܝ ܠܟܘܢ
ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܒܪܐ ܕܢܒܝܐ:
ܘܡܨܒܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܕܙܕܝܩܐ. 30 ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܐܠܘ ܗܘܝܢ ܒܝܘܡܝ ܐܒܗܝܢ: ܠܐ ܗܘܝܢ ܗܘܝܢ ܠܗܘܢ
ܫܘܬܦܐ ܒܕܡܐ ܕܢܒܝܐ. 31 ܡܟܝܠ ܡܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ
ܢܦܫܟܘܢ: ܕܒܢܝܐ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܩܛܠܘ ܠܢܒܝܐ. 32 ܘܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܡܠܘ ܡܫܘܚܬܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ. 33 ܚܘܘܬܐ ܒܢܝ
ܐܟܕܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܬܥܪܩܘܢ ܡܢ ܕܝܢܗ ܕܓܗܢܐ. 34 ܡܛܠ ܗܢܐ
ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ: ܢܒܝܐ ܘܚܟܝܡܐ ܘܣܦܪܐ. ܡܢܗܘܢ
ܬܩܛܠܘܢ ܐܢܬܘܢ ܘܬܙܩܦܘܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܢܗܘܢ ܬܢܓܕܘܢ ܐܢܬܘܢ
ܒܟܢܘܫܬܟܘܢ. ܘܬܪܕܦܘܢ ܐܢܘܢ ܡܢ ܡܕܝܢܐ ܠܡܕܝܢܐ. 35 ܐ
ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܬܐ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠܗ ܕܡܐ ܕܙܕܝܩܐ ܕܐܬܐܫܕ ܥܠ ܐܪܥܐ.
ܡܢ ܕܡܗ ܕܗܒܝܠ ܙܕܝܩܐ. ܥܕܡܐ ܠܕܡܗ ܕܙܟܪܝܐ ܒܪ ܒܪܟܝܐ:

MATTHÆI CAP. XXIII.

vobis Legisperiti & Pharisæi hypocritæ, quia similes estis sepulchris dealbatis, quæ foris videntur speciosa, intus verò plena sunt ossibus mortuorum & omni impuritate. 28. Sic etiam vos foris videmini filiis hominum tamquam justi, & intus pleni estis iniquitate & fictione. 29. Væ vobis Legisperiti & Pharisæi hypocritæ, quia ædificatis sepulchra Prophetarum, & ornatis locum sepulturæ justorum. 30. Et dicitis, Quòd si fuissemus in diebus patrum nostrorum, non fuissemus eis socii in sanguine prophetarum. 31. Itaque testes estis contra vos ipsos, quod filii sitis illorum qui occiderunt prophetas. 32. Et etiam vos implete mensuram patrum vestrorum. 33. Serpentes, progenies viperarum, quomodo effugietis à judicio Gihannæ? 34. Propter hoc, ecce ego mitto ad vos prophetas & sapientes, & Legisperitos: ex illis vos occiditis, & in crucem agitis, & ex illis flagellatis in synagogis vestris: & persequimini de civitate in civitatem. 35. Ut veniat super vos omnis sanguis justorum, qui effusus est super terram, à sanguine Habel justi, usque ad sanguinem Zecharjah filii Barechejah,

ܘܡܢ ܕܢܐܡܐ ܒܗܝܟܠܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡ. ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܐܡܐ ܒܕܗܒܐ
ܕܒܗܝܟܠܐ ܚܐܒ. 17 ܣܟܠܐ ܘܣܡܝܐ ܡܢܐ ܓܝܪ ܪܒ. ܕܗܒܐ
ܐܘ ܗܝܟܠܐ ܕܗܘ ܡܩܕܫ ܠܗ ܠܕܗܒܐ. 18 ܘܡܢ ܕܢܐܡܐ ܒ
ܡܕܒܚܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡ. ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܐܡܐ ܒܩܘܪܒܢܐ ܕܥܠܘܗܝ
ܚܐܒ. 19 ܣܟܠܐ ܘܣܡܝܐ ܡܢܐ ܓܝܪ ܪܒ. ܩܘܪܒܢܐ ܐܘ
ܡܕܒܚܐ ܕܡܩܕܫ ܠܩܘܪܒܢܐ. 20 ܡܢ ܕܢܐܡܐ ܗܟܝܠ ܒܡܕܒܚܐ.
ܝܡܐ ܒܗ ܘܒܟܠ ܡܕܡ ܕܠܥܠ ܡܢܗ. 21 ܘܡܢ ܕܢܐܡܐ ܒܗܝܟܠܐ.
ܝܡܐ ܒܗ ܘܒܡܢ ܕܥܡܪ ܒܗ. 22 ܘܡܢ ܕܢܐܡܐ ܒܫܡܝܐ. ܝܡܐ
ܒܟܘܪܣܝܗ ܕܐܠܗܐ ܘܒܡܢ ܕܝܬܒ ܠܥܠ ܡܢܗ. 23 ܘܝ
ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܡܥܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܢܥܐ
ܘܫܒܬܐ ܘܟܡܘܢܐ. ܘܫܒܩܬܘܢ ܝܩܝܪܬܗ ܕܢܡܘܣܐ. ܕܝܢܐ
ܘܪܚܡܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ.
ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܠܡܫܒܩ. 24 ܡܕܒܪܢܐ ܣܡܝܐ. ܕܡܨܠܝܢ ܩܠܡܐ
ܘܒܠܥܝܢ ܓܡܠܐ. 25 ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ
ܒܐܦܐ. ܕܡܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܪܗ ܕܟܣܐ ܘܕܦܝܢܟܐ. ܠܓܘ ܕܝܢ
ܡܠܝܢ ܚܛܘܦܝܐ ܘܥܘܠܐ. 26 ܦܪܝܫܐ ܣܡܝܐ. ܕܟܘ ܠܘܩܕܡ
ܠܓܘܗ ܕܟܣܐ ܘܕܦܝܢܟܐ. ܕܢܗܘܐ ܐܦ ܒܪܗܘܢ ܕܟܝܐ. 27 ܘܝ

EVANGELIUM

quod qui juraverit per templum, nihil est: qui autem juraverit per aurum quod est in templo, reus est. 17. Stulti & cæci: quid enim majus est, aurum, an templum quod sanctificat aurum? 18. Et, Qui juraverit per altare, nihil est: qui autem juraverit per oblationem quæ est super illud, reus est. 19. Stulti & cæci: quid enim majus est, oblatio, an altare quod sanctificat oblationem? 20. Qui juraverit igitur per altare, jurabit per ipsum, & per omnia quæ sunt super ipsum. 21. Et qui juraverit per templum, jurabit per ipsum, & per eum qui habitat in eo. 22. Et qui juraverit per cælum, jurabit per solium Dei, & per eum qui sedet super ipsum. 23. Væ vobis Legisperiti & Pharisæi hypocritæ, quia decimatis mentam & anethum, & cuminum, & omisistis gravia Legis, judicium, misericordiam, & fidem. hæc autem oportebat ut faceretis, & illa non omitteretis. 24. Ductores cæci, qui excolatis culicem, & deglutitis camelum. 25. Væ vobis Legisperiti, & Pharisæi hypocritæ, quia mundatis id quod exterius est poculi quæ sunt ansæ: intrinsecus autem plena sunt rapina & iniquitate. 26. Pharisæi cæci, mundate prius interius ipsius poculi & patinæ, ut sit etiam exterius earum mundum. 27. Væ vo-

6. ܘܪܚܡܝܢ ܪܫ ܣܡܟܐ ܒܚܫܡܝܬܐ. ܘܪܫ ܡܘܬܒܐ
ܒܟܢܘܫܬܐ 7 ܘܫܐܠܬ ܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ. ܘܕܢܬܩܪܘܢ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ
ܪܒܝ. 8 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܬܩܪܘܢ ܪܒܝ. ܚܕ ܗܘ ܓܝܪ ܪܒܟܘܢ.
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܟܠܟܘܢ ܐܚܐ ܐܢܬܘܢ. 9 ܘܐܒܐ ܠܐ ܬܩܪܘܢ ܠܟܘܢ
ܒܐܪܥܐ. ܚܕ ܗܘ ܓܝܪ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ. 10 ܘܠܐ ܬܬܩܪܘܢ
ܡܕܒܪܢܐ. ܡܛܠ ܕܚܕ ܗܘ ܡܕܒܪܢܟܘܢ. ܡܫܝܚܐ. 11 ܗܘ ܕܝܢ
ܕܪܒ ܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. 12 ܡܢ ܓܝܪ ܕܢܪܝܡ
ܢܦܫܗ ܢܬܡܟܟ. ܘܡܢ ܕܢܡܟ ܢܦܫܗ ܢܬܪܝܡ ܀ 13 ܘܝ
ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܬܐ
ܕܐܪܡܠܬܐ: ܒܥܠܬܐ ܕܡܘܪܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܨܠܘܬܟܘܢ. ܡܛܠ
ܗܢܐ ܬܩܒܠܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ܀ 14 ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ
ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܐܚܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܩܕܡ
ܒܢܝܢܫܐ. ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܠܐ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܥܐܠܝܢ ܠܐ
ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܠ. 15 ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ
ܒܐܦܐ. ܕܡܬܟܪܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܡܐ ܘܝܒܫܐ: ܠܡܥܒܕ ܓܝܘܪܐ
ܚܕ ܘܡܐ ܕܗܘܐ: ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܒܪܐ ܕܓܗܢܐ ܐܥܦܐ ܥܠ
ܕܝܠܟܘܢ ܀ 16 ܘܝ ܠܟܘܢ ܡܕܒܪܢܐ ܣܡܝܐ. ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ

MATTHÆI CAP. XXIII.

6. Et amant primum accubitum in cœnis, & primum consessum in synagogis: 7. Et pacem in plateis, & ut vocentur ab hominibus Rabbi. 8. Vos autem ne vocemini Rabbi. unus est enim magister vester, vos autem omnes fratres estis. 9. Et patrem ne vocetis vobis in terra: unus est enim pater vester qui est in cœlis. 10. Neque vocemini duces: quoniam unus est dux vester Christus. 11. Is autem qui maximus est inter vos, erit vobis minister. 12. Qui enim exaltaverit seipsum, demittetur; & qui demiserit seipsum, exaltabitur. 13. Væ vobis Legisperiti & Pharisæi hypocritæ, quia comeditis domos viduarum prætextu quòd longas preces funditis, propterea accipietis judicium majus. 14. Væ vobis Legisperiti & Pharisæi hypocritæ, quia vos clauditis regnum cœlorum ante filios hominum: vos enim non intratis, & illos qui intrant, non finitis intrare. 15. Væ vobis Legisperiti & Pharisæi hypocritæ, quia circumitis mare & aridam, ut faciatis unum proselytum: & quum fuerit factus, facitis eum filium Gihanna, duplo magis quàm vos. 16. Væ vobis ductores cæci, quia dicitis

41 ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ ܕܝܢ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ 42 ܘܐܡܪ.
ܡܢܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܒܪ ܡܢܘ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܒܪ
ܕܘܝܕ. 43 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܘܝܕ ܒܪܘܚ ܩܪܐ ܠܗ ܡܪܝܐ.
ܐܡܪ ܓܝܪ. 44 ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ. ܬܒ ܠܟ ܡܢ ܝܡܝܢܝ.
ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܝܟ. 45 ܐܢ ܗܟܝܠ
ܕܘܝܕ ܩܪܐ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܒܪܗ ܗܘ. 46 ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܫܟܚ
ܕܢܬܠ ܠܗ ܦܬܓܡܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܡܪܚ ܬܘܒ ܡܢ ܗܘ ܝܘܡܐ
ܠܡܫܐܠܘܬܗ ✣ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܟܓ ✣

1 ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܠܠ ܥܡ ܟܢܫܐ ܘܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
2 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܘܫܐ ܝܬܒܘ ܣܦܪ̈ܐ ܘ
ܦܪ̈ܝܫܐ. 3 ܟܠ ܡܕܡ ܗܟܝܠ ܕܐܡܪܝܢ ܠܟܘܢ ܕܬܛܪܘܢ ܛܪܘ
ܘܥܒܕܘ. ܐܝܟ ܥܒ̈ܕܝܗܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܓܝܪ ܘܠܐ
ܥܒܕܝܢ. 4 ܘܐܣܪܝܢ ܡܘ̈ܒܠܐ ܝܩܝܪ̈ܐ. ܘܣܝܡܝܢ ܥܠ ܟܬܦܬܐ
ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܒܨܒܥܗܘܢ ܠܐ ܨܒܝܢ ܕܢܩܪܒܘܢ ܠܗܝܢ.
5 ܘܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܝܗܘܢ ܥܒܕܝܢ. ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܡܦܬܝܢ
ܓܝܪ ܬܦ̈ܠܝܢܝܗܘܢ. ܘܡܘܪܟܝܢ ܬܟܠ̈ܬܐ ܕܡܪ̈ܛܘܛܝܗܘܢ.

EVANGELIUM

41. Quum congregati autem essent Pharisæi, interrogavit illos Jeschua, 42. Et dixit, Quid dicitis vos de Christo? cujus filius est? Dicunt ei, Filius David. 43. Ait illis, Et quomodo David per Spiritum vocat eum Dominum? Dicit enim, 44. Dixit Dominus Domino meo, Sede à dextera mea, usquedum posuero inimicos tuos sub pedibus tuis. 45. Si igitur David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est? 46. Et non potuit quisquam dare ei responsum: neque quisquam ausus est rursum ex eo die interrogare eũ.

CAPUT XXIII.

1. Tunc Jeschua loquutus est cum turbis & cum discipulis suis. 2. Et dixit illis, Super cathedram Musche sederunt Legisperiti & Pharisæi. 3. Quicquid igitur dixerint vobis ut servetis, servate & facite: secundum opera verò eorum ne faciatis. Dicunt enim, & non faciunt. 4. Et colligant sarcinas graves, & imponunt in humeros filiorum hominis, ipsi autem digito suo nolunt attingere ea. 5. Et omnia opera sua faciunt ut conspiciantur à filiis hominum. Dilatant enim phylacteria sua, & producunt fimbrias vestimentorum suorum.

6. Et

ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ ܡܝܬܬ ܐܦ ܐܢܬܬܐ. 28 ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ ܠܐܝܢܐ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ.
29 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܟܬܒܐ ܘܠܐ ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ. 30 ܒܩܝܡܬܐ ܓܝܪ ܕܡܝܬܐ ܠܐ
ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ. ܐܦܠܐ ܢܫܐ ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܠܐܟܐ
ܕܐܠܗܐ ܒܫܡܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. 31 ܥܠ ܩܝܡܬܐ ܕܝܢ ܕܡܝܬܐ: ܠܐ
ܩܪܝܬܘܢ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܐܡܪ: 32 ܕܐܢܐ ܐܢܐ
ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܚܩ ܘܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ.
ܘܐܠܗܐ ܠܐ ܗܘܐ ܕܡܝܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝܐ. 33 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܟܢܫܐ.
ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܒܝܘܠܦܢܗ ܀ 34 ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ
ܕܣܟܪ ܠܙܕܘܩܝܐ. ܐܬܟܢܫܘ ܐܟܚܕܐ. 35 ܘܫܐܠܗ ܚܕ
ܡܢܗܘܢ ܕܝܕܥ ܢܡܘܣܐ ܟܕ ܡܢܣܐ ܠܗ. 36 ܡܠܦܢܐ: ܐܝܢܐ
ܦܘܩܕܢܐ ܪܒ ܒܢܡܘܣܐ. 37 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܕܬܪܚܡ
ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܟ. ܘܡܢ
ܟܠܗ ܚܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܪܥܝܢܟ. 38 ܗܢܘ ܦܘܩܕܢܐ ܪܒܐ
ܘܩܕܡܝܐ. 39 ܘܕܬܪܝܢ ܕܕܡܐ ܠܗ: ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ
ܢܦܫܟ. 40 ܒܗܠܝܢ ܬܪܬܝܢ ܦܘܩܕܢܝܢ ܬܠܝܐ ܐܘܪܝܬܐ ܘܢܒܝܐ.

MATTHÆI CAP. XXII.

autem omnium mortua est etiam mulier. 28. In resurrectione igitur, cui ex istis septem erit uxor? omnes enim ipsi acceperunt eam. 29. Respondit Jeschua, & dixit illis, Erratis vos, quòd non novistis Scripturas neque virtutem Dei. 30. In resurrectione enim mortuorum non accipient uxores, neque uxores fient maritis: sed sicut angeli Dei in cœlis erunt. 31. De resurrectione verò mortuorum non legistis id quod dictum est vobis à Deo, qui dixit, 32. Ego sum Deus Abraham, Deus Ischak, Deus Jaakub? At Deus nequaquam est mortuorum, sed viventium. 33. Et quum audivissent turbæ, stupebant super doctrina ejus. 34. Pharisæi autem quum audivissent quod silentium imposuisset Zaddukæis, congregati sunt pariter. 35. Et interrogavit unus ex eis, qui erat Legisperitus, tentans eum, 36. Præceptor noster, quod præceptum maximum est in Lege? 37. Jeschua autem dixit illi, Ut diligas Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex omni virtute tua, & ex tota cogitatione tua. 38. Hoc est præceptum maximum, & primum. 39. Secundum autem quod simile est illi, est, Ut diligas proximum tuum sicut teipsum. 40. In his duobus præceptis pendet Lex & Prophetæ.

ܥܡ ܕܒܝܬ ܗܪܘܕܣ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܠܦܢܐ܆ ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܕܫܪܝܪ
ܐܢܬ. ܘܐܘܪܚܗ ܕܐܠܗܐ ܒܩܘܫܬܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. ܘܠܐ ܡܬܒܛܠ
ܐܢܬ ܠܘܬ ܐܢܫ. ܠܐ ܓܝܪ ܢܣܒ ܐܢܬ ܒܐܦܐ ܕܐܢܫܐ. 17 ܐܡܪ
ܠܢ ܗܟܝܠ ܐܝܟܢܐ ܡܬܚܙܝܐ ܠܟ. ܫܠܝܛ ܠܡܬܠ ܟܣܦ
ܪܫܐ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. 18 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܒܝܫܘܬܗܘܢ ܘܐܡܪ.
ܡܢܐ ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. 19 ܚܘܐܘܢܝ ܕܝܢܪܐ
ܕܟܣܦ ܪܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ ܕܝܢܪܐ. 20 ܘܐܡܪ ܠ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ ܗܢܐ ܘܟܬܒܐ܆ 21 ܐܡܪܝܢ ܕܩܣܪ.
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܒܘ ܗܟܝܠ ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ ܘܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ.
22 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܐܬܕܡܪܘ ܘܫܒܩܘܗܝ ܘܐܙܠܘ܀ 23 ܒܗܘ
ܝܘܡܐ ܩܪܒܘ ܙܕܘܩܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܝܬ ܚܝܬ ܡܝܬܐ.
ܘܫܐܠܘܗܝ. 24 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ. ܡܘܫܐ ܐܡܪ ܠܢ܆
ܕܐܢ ܐܢܫ ܢܡܘܬ ܟܕ ܠܝܬ ܠܗ ܒܢܝܐ܆ ܢܣܒ ܐܚܘܗܝ ܐ
ܐܢܬܬܗ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. 25 ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܠܘܬܢ
ܫܒܥܐ ܐܚܐ. ܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ ܘܡܝܬ. ܘܟܕ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ
ܒܢܝܐ܆ ܫܒܩܗ ܐܢܬܬܗ ܠܐܚܘܗܝ. 26 ܗܟܘܬ ܐܦ ܗܘ
ܕܬܪܝܢ ܐܦ ܗܘ ܕܬܠܬܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܫܒܥܬܝܗܘܢ. 27 ܒܚܪܬܐ

cum domesticis Hiraudis, & dixerunt ei, Magister noster, novimus quod verax es, & viam Dei in veritate doces, neque accipis curam propter hominem: (non enim accipis personam *cujusquam* hominis.) 17. Dic nobis ergo, Quomodo videtur tibi? *Licetne dare capitationem Cæsari, necne?* 18. Jeschua autem cognovit malitiam illorum, & ait, Quid tentatis me hypocritæ? 19. Ostendite mihi denarium argenti capitationis. Illi autem obtulerunt ei denarium. 20. Et ait illis Jeschua, Cujus est imago hæc, & inscriptio? 21. Dicunt, Cæsaris. Ait illis, Date igitur quæ *sunt* Cæsaris, Cæsari, & quæ Dei *sunt*, Deo. 22. Quumque audivissent, mirati sunt: & dimiserunt eum, ac abierunt. 23. In illo die accesserunt ad eum Zaddukæi, & dixerunt ei, Non est resurrectio mortuorum. & interrogaverunt eum, 24. Et dixerunt ei, Magister noster, Musche dixit nobis quòd si quis moriatur dum non sunt ei filii, accipiat frater ejus uxorem ejus, & exsuscitet semen fratri suo. 25. Erant autem apud nos fratres septem: primus accepit uxorem, & mortuus est: & quia non erant ei filii, reliquit uxorem ejus fratri suo. 26. Similiter etiam ille secundus, ipse quoque tertius, & usque ad septimum eorum. 27. Novissimè au-

ܘܟܠ ܡܕܡ ܡܛܝܒ ܬܘ ܠܒܝܬ ܡܫܬܘܬܐ . 5 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܒܣܝܘ
ܘܐܙܠܘ . ܐܝܬ ܕܠܩܪܝܬܗ ܘܐܝܬ ܕܠܬܐܓܘܪܬܗ . 6 ܫܪܟܐ ܕܝܢ
ܐܚܕܘ ܠܥܒܕܘܗܝ ܘܨܥܪܘ ܘܩܛܠܘ . 7 ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ
ܡܠܟܐ ܪܓܙ . ܘܫܕܪ ܚܝܠܘܬܗ ܐܘܒܕ ܠܩܛܘܠܐ ܗܢܘܢ . ܘ
ܠܡܕܝܢܬܗܘܢ ܐܘܩܕ . 8 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܥܒܕܘܗܝ . ܡܫܬܘܬܐ
ܡܛܝܒܐ . ܘܗܢܘܢ ܕܡܙܡܢܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܫܘܝܢ ܗܘܘ . 9 ܙܠܘ
ܗܟܝܠ ܠܡܦܩܢܐ ܕܐܘܪܚܬܐ . ܘܟܠ ܡܢ ܕܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܩܪܘ ܠܡܫܬܘܬܐ . 10 ܘܢܦܩܘ ܥܒܕܐ ܗܢܘܢ ܠܐܘܪܚܬܐ ܘܟܢܫܘ
ܟܠ ܕܐܫܟܚܘ ܒܝܫܐ ܘܛܒܐ . ܘܐܬܡܠܝ ܒܝܬ ܡܫܬܘܬܐ ܣ
ܣܡܝܟܐ . 11 ܘܥܠ ܡܠܟܐ ܕܢܚܙܐ ܣܡܝܟܐ ܘܚܙܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ
ܕܠܐ ܠܒܝܫ ܠܒܘܫܐ ܕܡܫܬܘܬܐ . 12 ܘܐܡܪ ܠܗ . ܚܒܪܝ
ܐܝܟܢܐ ܥܠܬ ܠܗܪܟܐ . ܟܕ ܡܐܢܐ ܕܡܫܬܘܬܐ ܠܝܬ ܠܟ . ܗܘ
ܕܝܢ ܐܫܬܬܩ . 13 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܡܫܡܫܢܐ . ܐܣܘܪܘ
ܐܝܕܘܗܝ ܘܪܓܠܘܗܝ . ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܚܫܘܟܐ ܒܪܝܐ . ܬܡܢ
ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ . 14 ܣܓܝܐܝܢ ܐܢܘܢ ܓܝܪ ܩܪܝܐ
ܘܙܥܘܪܝܢ ܓܒܝܐ . 15 ܗܝܕܝܢ ܐܙܠܘ ܦܪܝܫܐ ܢܣܒܘ ܡܠܟܐ
ܕܐܝܟܢܐ ܢܨܘܕܘܢܝܗܝ ܒܡܠܬܐ . 16 ܘܫܕܪܘ ܠܘܬܗ ܠܬܠܡܝܕܝܗܘܢ

& omnia ſunt parata: venite ad convivium.
5. Illi autem ſpreverunt, & abiverunt, eſt qui in villam ſuam, & eſt qui ad negotiationem ſuam.
6. Reliqui verò apprehenderunt ſervos illius, & dolore affecerunt & interfecerunt.
7. Quum audiviſſet autem rex, iratus eſt, & miſit exercitus ſuos, & perdidit interfectores illos, & civitatem illorum incendit.
8. Tunc dixit ſervis ſuis, Convivium paratum eſt, & illi qui invitati erant, indigni fuerunt.
9. Ite igitur ad exitus viarum, & quemcunque inveneritis, vocate ad convivium.
10. Et egreſſi ſunt ſervi illi in vias, & congregaverunt omnes quos invenerunt, malos & bonos. Et impletus eſt locus convivii diſcumbentibus.
11. Et ingreſſus eſt rex ut videret diſcumbentes, & vidit illic hominem qui non erat indutus veſtibus convivii.
12. Et ait illi, ſocie mi, quomodo ingreſſus es huc, quum veſtes convivii non ſint tibi? Ille autem conticuit.
13. Tunc dixit rex miniſtris, Ligate manus ejus, & pedes ejus, & ejicite eum in tenebras exteriores: ibi erit ploratus & ſtridor dentium.
14. Multi enim ſunt vocati & pauci electi.
15. Tunc abeuntes Phariſæi ceperunt conſilium quomodo illaquearent eum in ſermone.
16. Et miſerunt ad eum diſcipulos ſuos

ܒܝܫܐ ܒܝܫ ܢܘܒܕ ܐܢܘܢ. ܘܟܪܡܐ ܢܘܚܕ ܠܐܟܪ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ:
ܐܝܠܝܢ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܦܐܖ̈ܐ ܒܙܒܢܗܘܢ. 42 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܠܐ ܡܢ ܡܡܬܘܡ ܩܪܝܬܘܢ ܒܟܬܒ̈ܐ: ܕܟܐܦܐ ܕܐܣܠܝܘ
ܒܢܝ̈ܐ: ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܝܫܐ ܕܙܘܝܬܐ: ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܗܘܬ
ܗܕܐ: ܘܐܝܬܝܗ ܬܕܡܘܪܬܐ ܒܥܝ̈ܢܝܢ. 43 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܕܢܫܬܩܠ ܡܢܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܬܬܝܗܒ
ܠܥܡܐ ܕܥܒܕ ܦܐܖ̈ܐ. 44 ܘܡܢ ܕܢܦܠ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܕܐ ܢܬܪܥܥ.
ܘܟܠ ܡܢ ܕܗܝ ܬܦܠ ܥܠܘܗܝ ܬܕܪܝܘܗܝ: 45 ܘܟܕ ܫܡܥܘ
ܪ̈ܒܝ ܟܗܢ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܡܬܠܘ̈ܗܝ: ܝܕܥܘ ܕܥܠܝܗܘܢ ܐܡܪ.
46 ܘܒܥܘ ܠܡܐܚܕܗ ܘܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ
ܕܠܢܒܝܐ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀ ܀

܀ ܩܦܐܠܘܢ ܟܒ ܀

1 ܘܥܢܐ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܒܡܬܠܐ ܘܐܡܪ. 2 ܐܬܕܡܝܬ ܠܗ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ: ܠܓܒܪܐ ܡܠܟܐ ܕܥܒܕ ܡܫܬܘܬܐ ܠܒܪܗ.
3 ܘܫܕܪ ܠܥܒܕܘܗܝ ܕܢܩܪܘܢ ܠܩܪ̈ܝܐ ܠܡܫܬܘܬܐ. ܘܠܐ ܨܒܘ
ܠܡܐܬܐ: 4 ܘܬܘܒ ܫܕܪ ܥܒ̈ܕܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܘܐܡܪ. ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ
ܠܩܪ̈ܝܐ: ܗܐ ܫܪܘܬܝ ܡܛܝܒܐ. ܬܘܪ̈ܝ ܘܡܦܛܡ̈ܝ ܢܟܝܣܝܢ.

E V A N G E L I U M

quòd pessimè perdet illos, & vineam locabit aliis cultoribus, qui dent ei fructus tempore suo. 42. Dixit illis Jeschua, Nunquámne legistis in Scripturis, Quòd lapis quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli : à Domino factum est illud, & est mirabile in oculis nostris? 43. Propterea dico vobis quòd auferetur à vobis regnum Dei,& dabitur populo qui faciet fructus. 44. Et,qui ceciderit super lapidem hunc,confringetur,& omnis super quem ipse ceciderit,*conterendo* disperget eum. 45. Et quum audivissent principes Sacerdotum & Pharisæi parabolas ejus, intellexerunt quòd de se dixisset. 46. Et querebant capere eum, & timuerunt à turba, eò quòd tamquam prophetam habebant eum.

C A P U T XXII.

1. Et respondit iterum Jeschua per parabolas, & dixit: 2. Simile factum est regnum cælorum homini regi, qui fecit convivium filio suo : 3. Et misit servos suos ut vocarent invitatos ad convivium : & non voluerunt venire. 4. Et iterum misit servos alios, & ait, Dicite invitatis, ecce prandium meum paratum est, & tauri mei & saginata mea mactata sunt,

3c

ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܟܣܐ ܘܙܢܝܬܐ
ܩܕܡܝܢ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܃ 32 ܐܬܐ ܓܝܪ ܠܘܬܟܘܢ
ܝܘܚܢܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ܘܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢ ܒܗ ܃ ܡܟܣܐ ܕܝܢ
ܘܙܢܝܬܐ ܗܝܡܢܘܗܝ ܃ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܐ ܟܕ ܚܙܝܬܘܢ ܬܘܝܬܘܢ
ܒܚܪܬܐ ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܒܗ ܃ 33 ܫܡܥܘ ܐܚܪܢܐ ܡܬܠܐ ܃ ܓܒܪܐ
ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܃ ܘܢܨܒ ܟܪܡܐ ܃ ܘܐܚܕܪܗ ܣܝܓܐ ܃
ܘܚܦܪ ܒܗ ܡܥܨܪܬܐ ܃ ܘܒܢܐ ܒܗ ܡܓܕܠܐ ܃ ܘܐܘܚܕܗ
ܠܦܠܚܐ ܘܚܙܩ ܃ 34 ܡܐ ܕܝܢ ܕܡܛܐ ܙܒܢܐ ܕܦܐܪܐ ܃ ܫܕܪ ܠܥܒܕܘܗܝ
ܠܘܬ ܦܠܚܐ ܃ ܕܢܫܕܪܘܢ ܠܗ ܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܗ 35 ܘܐܚܕܘ
ܦܠܚܐ ܠܥܒܕܘܗܝ ܃ ܘܐܝܬ ܕܡܚܐܘܗܝ ܘܐܝܬ ܕܪܓܡܘܗܝ ܃
ܘܐܝܬ ܕܩܛܠܘܗܝ ܃ 36 ܘܬܘܒ ܫܕܪ ܥܒܕܐ ܐܚܪܢܐ ܕܣܓܝܐܝܢ
ܡܢ ܩܕܡܝܐ ܃ ܘܗܟܘܬ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܃ 37 ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܫܕܪ
ܠܘܬܗܘܢ ܠܒܪܗ ܃ ܟܕ ܐܡܪ ܃ ܢܒܗܬܘܢ ܡܢ ܒܪܝ ܃ 38
ܦܠܚܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܠܒܪܐ ܐܡܪܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܃ ܗܢܘ ܝܪܬܐ
ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ ܘܢܚܘܕ ܝܪܬܘܬܗ ܃ 39 ܘܐܚܕܘܗܝ ܐܦܩܘܗܝ
ܠܒܪ ܡܢ ܟܪܡܐ ܘܩܛܠܘܗܝ ܃ 40 ܡܐ ܕܐܬܐ ܗܟܝܠ ܡܪܗ
ܕܟܪܡܐ ܃ ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܠܦܠܚܐ ܗܢܘܢ ܃ 41 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܃

MATTHÆI. CAP. XXI.

Dixit illis Jeschua, Ammin dico vobis quòd publicani & meretrices præcedunt vos in regnum Dei. 32. Venit enim Juchanan per viam justitiæ, & non credidistis ei: publicani autem & meretrices crediderunt ei. Vos autem etiam quum vidissetis, non resipuistis posteà ut crederetis ei. 33. Audite aliam parabolam. Homo quidam erat dominus domus, & plantavit vineam, & cinxit eam sepe, & fodit in ea torcular, & ædificavit in ea turrim, & locavit eam cultoribus, & peregrè profectus est. 34. Quum autem appropinquaret tempus fructuum, misit servos suos ad agricolas ut mitterent sibi ex fructibus vineæ suæ. 35. Et apprehenderunt agricolæ servos ejus, & fuit quem ceciderunt, & fuit quem lapidarunt, & fuit quem occiderunt. 36. Et iterum misit servos alios, & plures quàm priores: & similiter fecerunt illis. 37. Novissimè autem misit ad eos filium suum, dicens, Jam pudebit eos ob filium meum. 38. Cultores autem quum vidissent ipsum filium, dixerunt intra se, Hic est hæres. venite, occidamus eum, & retinebimus hæreditatem ejus. 39. Et apprehensum ejecerunt eum extra vineam, & occiderunt eum. 40. Quum venerit igitur dominus vineæ, quid faciet agricolis illis? 41. Dicunt ei

ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܩܪܒܘ ܠܗ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܡܐ ܟܕ
ܡܠܦ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܘܡܢܘ
ܝܗܒ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ. 24 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ. ܘܐܢ ܬܐܡܪܘܢ ܠܝ ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. 25 ܡܥܡܘܕܝܬܗ
ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܐܝܡܟܐ ܐܝܬܝܗ. ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ
ܫܡܝܐ. ܐܡܪ ܠܢ ܠܡܢܐ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. 26 ܘܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ
ܒܢܝܢܫܐ. ܕܚܠܝܢ ܚܢܢ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܝܟ ܢܒܝܐ ܐܚܝܕܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܘܚܢܢ. 27 ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ. ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܦ ܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ
ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ: 28 ܡܢܐ ܕܝܢ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܠܗ ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ. ܘܩܪܒ ܠܩܕܡܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܪܝ ܙܠ ܝܘܡܢܐ
ܦܠܘܚ ܒܟܪܡܐ. 29 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܒܚܪܬܐ
ܕܝܢ ܐܬܬܘܝ ܘܐܙܠ. 30 ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܐܚܪܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܟܘܬ.
ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܐܢܐ. ܡܪܝ ܘܠܐ ܐܙܠ. 31 ܡܢܘ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܬܪܝܗܘܢ ܥܒܕ ܨܒܝܢܐ ܕܐܒܘܗܝ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܗܘ ܩܕܡܝܐ.

EVANGELIUM

Ieschua in templum, accesserunt ad eum principes sacerdotũ, & seniores populi, dum doceret, & dixerũt ei, In qua potestate hæc facis tu? Et quis dedit tibi potestatem hanc? 24. Respondit Ieschua & dixit illis, Interrogabo vos ego quoque verbum unum, &, si dixeritis mihi, ego quoque dicam vobis in qua potestate hæc facio. 25. Baptismus Iuchanan undenam erat? è cælis, an ex filijs hominum? illi autem cogibant apud seipsos & dicebant, Si dixerimus, E cælis, dicet nobis, Propter quid non credidistis illi? 26. Et ut dicamus, Ab filijs hominum, metuimus à turba. Omnes enim tanquam prophetam habebant ipsum Iuchanan. 27. Et responderunt & dixerunt ei, Nescimus. Dixit illis Ieschua, Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio. 28. Quid autem videtur vobis? Homini cuidam erant filii duo, & accessit ad priorem, & dixit illi, Fili mi, abi, hodiè operare in vinea. 29. Ille autem respondit & dixit, Ego nolo: posteà autem resipuit, & abiit. 30. Et accessit ad alterum, & dixit illi similiter. Ille autem respondit & dixit, Ego domine mi. & non abiit. 31. Uter ex his duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei, Prior.

Di-

ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ ܡܥܪܬܐ ܕܠܣܛܝܐ. 14 ܘܩܪܒܘ ܠܗ
ܒܗܝܟܠܐ ܣܡܝܐ ܘܚܓܝܪܐ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ. 15 ܟܕ ܚܙܘ
ܕܝܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ ܬܕܡܪܬܐ ܕܥܒܕ: ܘܛܠܝܐ ܕܩܥܝܢ ܒ
ܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪܝܢ: ܐܘܫܥܢܐ ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܐܬܒܐܫ ܠܗܘܢ.
16 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܫܡܥ ܐܢܬ ܡܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܠܝܢ: ܐܡܪ ܠܗ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܝܢ. ܡܡܬܘܡ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ: ܕܡܢ ܦܘܡܐ ܕ
ܛܠܝܐ ܘܕܝܢܩܐ ܬܩܢܬ ܬܫܒܘܚܬܐ. 17 ܘܫܒܩ ܐܢܘܢ:
ܘܢܦܩ ܠܗ ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܘܬܡܢ ܒܬ.
18 ܒܨܦܪܐ ܕܝܢ ܟܕ ܗܦܟ ܠܡܕܝܢܬܐ ܟܦܢ. 19 ܘܚܙܐ ܬܐܢܬܐ ܚܕܐ
ܥܠ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܒܗ ܡܕܡ. ܐܠܐ ܐܢ ܛܪܦܐ
ܒܠܚܘܕ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܢܗܘܐ ܒܟܝ ܬܘܒ ܦܐܪܐ ܠܥܠܡ.
ܘܡܚܕܐ ܝܒܫܬ ܬܐܢܬܐ ܗܝ. 20 ܘܚܙܘ ܬܠܡܝܕܐ ܘܬܗܪܘ ܘܐܡܪܝܢ:
ܐܝܟܢܐ ܡܚܕܐ ܝܒܫܬ ܬܐܢܬܐ. 21 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ
ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܢ ܬܗܘܐ ܒܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܠܐ ܬܬܦܠܓܘܢ. ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܗܕܐ ܕܬܐܢܬܐ ܬܥܒܕܘܢ. ܐܠܐ ܐܦܢ
ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܬܐܡܪܘܢ ܕܐܫܬܩܠ ܘܦܠ ܒܝܡܐ ܬܗܘܐ. 22 ܘܟܠ
ܡܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܬܗܝܡܢܘܢ ܬܣܒܘܢ. 23 ܘܟܕ ܐܬܐ

vos autem feciſtis eam ſpeluncam latronum. 14. Et acceſſerunt ad eum in templum cæci & claudi: & ſanavit eos. 15. Quum vidiſſent autem principes Sacerdotum & Phariſæi mirabilia quæ fecerat, & pueros qui clamabant in templo, & dicebant, Hoſchaanah filio David, indignati ſunt. 16. Et dixerunt illi, Audis tu quid dicunt iſti? Dixit eis Jeſchua, Etiam: Nunquam legiſtis, Quòd ex ore puerorum & infantium diſpoſuiſti laudem? 17. Et dereliquit eos, & exivit è civitate in Bethania: & diverſatus eſt illic. 18. Mane autem facto, quum rediret ad civitatem, eſuriit. 19. Et vidit ficum unam in via, venitque ad eam, & non invenit in ea quicquam, niſi folia tantùm: & ait illi, Ne ſint in te iterum fructus in æternum. Et continuò areſacta eſt ficus illa. 20. Et viderunt diſcipuli, & mirati ſunt, & dixerunt, Quomodo continuò areſacta eſt ficus? 21. Reſpondit Jeſchua, & dixit illis, Ammin dico vobis, quod ſi fuerit in vobis fides & non hæſitaveritis, non tantùm hoc de ficu facietis: ſed etiã, ſi monti huic dixeritis, Tollere, & projice te in mare, fiet. 22. Et quicquid petieritis in precatione, & credideritis, accipietis. 23. Quumque veniſſet

ܡܬܒܥܝܢ. ܘܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܠܗܘܢ ܠܟܐ. 4 ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ
ܕܗܘܬ܆ ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ 5 ܐܡܪܘ
ܠܒܪܬ ܨܗܝܘܢ ܗܐ ܡܠܟܟܝ ܐܬܐ ܠܟܝ. ܡܟܝܟ ܘܪܟܝܒ
ܥܠ ܚܡܪܐ ܘܥܠ ܥܝܠܐ ܒܪ ܐܬܢܐ. 6 ܘܐܙܠܘ ܬܠܡܝܕܐ܆ ܘܥܒܕܘ
ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. 7 ܘܐܝܬܝܘ ܠܚܡܪܐ ܘܠܥܝܠܐ.
ܘܣܡܘ ܥܠ ܥܝܠܐ ܢܚܬܝܗܘܢ܆ ܘܪܟܒ ܥܠܘܗܝ ܝܫܘܥ. 8
ܘܣܘܓܐܐ ܕܟܢܫܐ ܡܫܘܝܢ ܗܘܘ ܡܐܢܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ. ܐܚܪܢܐ
ܕܝܢ ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܣܘܟܐ ܡܢ ܐܝܠܢܐ ܘܪܡܝܢ ܒܐܘܪܚܐ. 9
ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܗ܆
ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܘܫܥܢܐ ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܒܪܝܟ ܗܘ
ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪܘܡܐ. 10 ܘܟܕ ܥܠ
ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܐܬܬܙܝܥܬ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܡܢ
ܗܢܘ ܗܢܐ. 11 ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܗܢܘ ܝܫܘܥ ܢܒܝܐ
ܕܡܢ ܢܨܪܬ ܕܓܠܝܠܐ. 12 ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܘܐܦܩ
ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܙܒܢܝܢ ܘܡܙܒܢܝܢ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܗܦܟ
ܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ. ܘܟܘܪܣܘܬܐ ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ.
13 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ.

petuntur. & confestim dimittet eos huc. 4. Hoc totum autem quod factum fuit; *contigit* ut adimpleretur id quod dictum fuerat per Prophetam, qui dixit, 5. Dicite filiæ Tzechiun, Ecce, rex tuus venit tibi mansuetus, & sedens super asinam & super pullum filium asinæ. 6. Et abierunt discipuli, & fecerunt sicut præceperat illis Jeschua. 7. Et adduxerunt asinam & pullum, & posuerunt vestimenta sua super pullum, & insedit illi Jeschua. 8. Et multitudo turbarum ponebant vestimenta sua in via: alij autem cedebant ramos ex arboribus, & projiciebant in via. 9. Turbæ autem illæ quæ ibant ante eum & veniebant post eum, clamabant, & dicebant, Hoschaanah filio David: benedictus sit qui venit in nomine Domini, Hoschaanah in excelsis. 10. Et quum intrasset Urischelem, commota est universa civitas, & dicebant, Quis est hic? 11. Turbæ autem dicebant, Hic est Jeschua propheta, qui est à Natzrath Galilææ. 12. Et ingressus est Jeschua in templum Dei, & ejecit omnes illos qui vendebant & emebant in templo, & evertit mensas numulariorum, & cathedras illorum qui vendebant columbas. 13. Et ait illis, Scriptum est, Domus mea, domus orationis vocabitur: vos

28 ܐܝܟܢܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܠܐ ܐܬܐ ܕܢܫܬܡܫ. ܐܠܐ ܕܢܫܡܫ. ܘܢܬܠ
ܢܦܫܗ ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܣܓܝܐܐ ܀ 29 ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ
ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ: ܐܬܐ ܗܘܐ ܒܬܪܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. 30 ܘܗܐ
ܣܡܝܐ ܬܪܝܢ ܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܫܘܥ
ܥܒܪ. ܩܥܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܡܪܢ ܒܪܗ ܕ
ܕܘܝܕ. 31 ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܟܐܐ ܗܘܐ ܒܗܘܢ ܕܢܫܬܩܘܢ. ܘܗܢܘܢ
ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܪܝܡܘ ܩܠܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܪܢ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ
ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ: 32 ܘܩܡ ܝܫܘܥ ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ. ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܨܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. 33 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ ܕܢܬܦܬܚܢ ܥܝܢܝܢ.
34 ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܩܪܒ ܠܥܝܢܝܗܘܢ. ܘܒܗ ܒܫܥܬܗ
ܐܬܦܬܚ ܥܝܢܝܗܘܢ. ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܟܐ ܀

1 ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܘܐܬܐ ܠܒܝܬ ܦܓܐ ܥܠ
ܓܢܒ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ: ܫܕܪ ܝܫܘܥ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 2
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܕܐ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ. ܘܡܚܕܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܚܡܪܐ ܕܐܣܝܪܐ ܘܥܝܠܐ ܥܡܗ. ܫܪܘ ܐܝܬܘ
ܠܝ. 3 ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܕܡ: ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܠܡܪܢ

MATTHÆI. CAP. XX.

28. Sicut filius hominis non venit ut sibi ministraretur, sed ut ministraret, & ut daret animam suam redemptionem pro multis. 29. Et quum egrederetur Jeschua ab Ajerichu, veniebat post eum turba multa. 30. Et ecce cæci duo sedebant juxta viam: & quum audivissent quod Jeschua transiret, ediderunt vocem, & dixerunt, Miserere nostri, mi Domine, fili David. 31. Turbæ autem increpabant eos, ut tacerent. At illi magis elevarunt vocem suam, & dixerunt, Domine noster, Miserere nostri, fili David. 32. Et substitit Jeschua, & vocavit eos, & ait, Quid vultis *ut* faciam vobis? 33. Dicunt ei, Domine noster, ut aperiantur oculi nostri. 34. Et misertus est illorum, & tetigit oculos eorum, & confestim aperti sunt oculi illorum, & venerunt post eum.

CAPUT XXI.

1. Et quū appropinquasset Urischele, & venisset in Beth-page juxta montē Olivarū, misit Jeschua duos è discipulis suis. 2. Et ait illis, Ite in villam istam quæ contra vos est, & statim invenietis asinā alligatā, & pullum cum ea: solvite, adducite ad me. 3. Et, si quis dixerit vobis aliquid, dicite illi, Pro domino nostro

ܘܢܡܣܩܠܘܢ ܒܗ ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ ܘܢܙܩܦܘܢܝܗܝ. ܘܠܝܘܡܐ
ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ ܀ 20 ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܬ ܠܗ ܐܡܗܘܢ ܕܒܢܝ
ܙܒܕܝ ܗܝ ܘܒܢܝܗ ܘܣܓܕܬ ܠܗ ܘܫܐܠܐ ܗܘܬ ܡܢܗ ܡܕܡ.
21 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܨܒܝܐ ܐܢܬܝ. ܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܡܪ
ܕܢܬܒܘܢ ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܒܢܝ܆ ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܟ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܟ
ܒܡܠܟܘܬܟ. 22 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ
ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܕܐܢܐ ܥܬܝܕ
ܐܢܐ ܠܡܫܬܐ܆ ܐܘ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܠܡܥܡܕܘ܆ ܐ
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܫܟܚܝܢܢ. 23 ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܟܣܝ ܬܫܬܘܢ.
ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܬܥܡܕܘܢ. ܕܬܬܒܘܢ ܕܝܢ ܡܢ
ܝܡܝܢܝ ܘܡܢ ܣܡܠܝ܆ ܠܐ ܗܘܬ ܕܝܠܝ ܕܐܬܠ܆ ܐܠܐ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܐܬܛܝܒܬ ܡܢ ܐܒܝ. 24 ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܥܘ ܥܣܪܐ܆ ܐܬܚܡܬܘ ܥܠ
ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܐܚܝܢ. 25 ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܪܫܝܗܘܢ ܕܥܡܡܐ ܡܪܝܗܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܪܘܪܒܢܝܗܘܢ
ܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ. 26 ܠܐ ܕܝܢ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܠܐ
ܡܢ ܕܨܒܐ ܒܟܘܢ܆ ܢܗܘܐ ܪܒܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. 27
ܘܡܢ ܕܨܒܐ ܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܩܕܡܝܐ. ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܥܒܕܐ.

EVANGELIUM

& illudent ei,& flagellabunt eum,& in crucem agent eum,& die tertia resurget. 20. Tunc accessit ad
eum mater filiorum Zabdai,ipsa & filii sui,& adoravit eum,& petitura erat ab eo aliquid. 21. Ipse au-
tem dixit illi,Quid vis tu? Dixit ei,Dic ut sedeant hi duo filii mei, unus à dextera tua, & unus à sinistra
tua,in regno tuo. 22. Respondit Jeschua,& dixit, Vos nescitis quid petatis. potestis vos bibere poculum
quod ego bibiturus sum? aut baptismate, quo ego baptizor, baptizabimini? dicunt ei, possumus. 23.
Ait illis,Poculum meum bibetis, & baptismate, quo ego baptizor, baptizabimini: ut sedeatis autem à
dextera mea, & à sinistra mea, non est meum ut dem nisi illis quibus paratum fuit à Patre meo. 24.
Quum autem audivissent decem, irati sunt contra hos duos fratres. 25. Et vocavit eos Jeschua & dixit
eis, Scitis quòd principes gentium domini illarum sunt, & magnates illorum potestatem exercent in
eas. 26. Non autem sic erit inter vos: sed qui vult inter vos ut sit magnus, sit vobis minister: 27. Et
qui vult inter vos ut sit primus, sit vobis servus.

ܪܡܫܐ. ܐܡܪ ܡܪܐ ܟܪܡܐ ܠܪܒܝܬܗ. ܩܪܝ ܠܦܥܠܐ ܘܗܒ
ܠܗܘܢ ܐܓܪܗܘܢ. ܘܫܪܝ ܡܢ ܐܚܪܝܐ ܘܥܕܡܐ ܠܩܕܡܝܐ. 9
ܘܐܬܘ ܗܢܘܢ ܕܚܕܥܣܪܐ ܫܥܝܢ: ܢܣܒܘ ܕܝܢܪ ܕܝܢܪ. 10 ܘܟܕ
ܐܬܘ ܩܕܡܝܐ: ܣܒܪܘ ܕܝܬܝܪ ܢܣܒܝܢ. ܘܢܣܒܘ ܕܝܢܪ ܕܝܢܪ ܐܦ
ܗܢܘܢ. 11 ܘܟܕ ܢܣܒܘ: ܪܛܢܘ ܥܠ ܡܪܐ ܒܝܬܐ. 12 ܘܐܡܪܝܢ
ܗܠܝܢ ܐܚܪܝܐ ܚܕܐ ܫܥܐ ܥܒܕܘ: ܘܐܫܘܝܬ ܐܢܘܢ ܥܡܢ
ܕܫܩܠܢ ܝܘܩܪܗ ܕܝܘܡܐ ܘܫܘܒܗ: 13 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ
ܠܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܚܒܪܝ ܠܐ ܡܥܘܠ ܐܢܐ ܠܟ. ܠܐ ܗܘܐ ܒܕܝܢܪ
ܩܨܬ ܥܡܝ: 14 ܫܩܘܠ ܕܝܠܟ ܘܙܠ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܠܗܢܐ ܐܚܪܝܐ
ܐܬܠ ܐܝܟ ܕܠܟ. 15 ܐܘ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܝ ܕܡܕܡ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܐܥܒܕ
ܒܕܝܠܝ. ܐܘ ܥܝܢܟ ܒܝܫܐ ܕܐܢܐ ܛܒ ܐܢܐ. 16 ܗܟܢܐ ܢܗܘܘܢ
ܐܚܪܝܐ ܩܕܡܝܐ: ܘܩܕܡܝܐ ܐܚܪܝܐ. ܣܓܝܐܝܢ ܐܢܘܢ ܩܪܝܐ ܘ
ܙܥܘܪܝܢ ܓܒܝܐ: 17 ܟܕ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܢܣܩ ܠܐ
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܕܒܪ ܠܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܚܘܕܝܗܘܢ ܘ
ܒܐܘܪܚܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 18 ܗܐ ܣܠܩܝܢܢ ܠܐ
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܠܣܦܪܐ:
ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ ܠܡܘܬܐ. 19 ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܥܡܡܐ

MATTHÆI. CAP. XX.

vespera, dixit dominus vineæ œconomo suo, Voca operarios,& da illis mercedē suam,& incipe à postremis usque ad primos. 9. Et venientes illi undecimæ horæ,acceperunt singuli denarium. 10. Quumque venirent primi,arbitrati sunt quòd plus essent accepturi : & acceperunt singuli denarium,etiam ipsi. 11. Et quum acciperent,murmurabant contra dominum domus. 12. Et dicebant, Hi postremi una hora operati sunt,& pares fecisti eos nobis qui portavimus pondus dieī & æstum ejus. 13. Ille autem respondit,& dixit uni eorum,Mi amice, ego non ago iniquè contra te : nónne factum est ut denario conveneris mecum? 14. Accipe quod tuum est,& abi ; volo autem ut huic postremo dem sicut tibi. 15. An non licet mihi ut quicquid volo,faciam de meo ? An oculus tuus malus est quia ego bonus sum ? 16. Sic postremi,erunt primi : & primi,postremi. Multi sunt vocati,& pauci electi. 17. Futurum autem erat ut Jeschua ascenderet in Urischelem : & assumsit duodecim discipulos suos inter se & illos in via , & ait illis, 18. Ecce , ascendimus in Urischelem , & Filius hominis tradetur principibus Sacerdotum & Legisperitis , & condemnabunt eum ad mortem. 19. Et tradent eum Gentibus ,

ܟܘܪ̈ܣܘܬܐ. ܘܬܕܘܢܘܢ ܠܬܪܬܥܣܪ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 29 ܘܟܠ ܐܢܫ
ܕܫܒܩ ܒ̈ܬܐ ܐܘ ܐܚ̈ܐ ܐܘ ܐܚ̈ܘܬܐ. ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ. ܐܘ ܐܢܬܬܐ
ܐܘ ܒ̈ܢܝܐ. ܐܘ ܩܘܪ̈ܝܐ ܡܛܠ ܫܡܝ. ܚܕ ܒܡܐܐ ܢܩܒܠ. ܘ
ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ ܢܐܪܬ. 30 ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܝܢ ܩܕܡ̈ܝܐ ܕܢܗܘܘܢ
ܐܚܪ̈ܝܐ ܘܐܚܪ̈ܝܐ ܩܕܡ̈ܝܐ ✣ ✣ ✣

✣ ܟܦܠܐܘܢ ܟ ✣

1 ܕܡܝܐ ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܓܒܪܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ
ܕܢܦܩ ܒܨܦܪܐ ܕܢܐܓܘܪ ܦܥ̈ܠܐ ܠܟܪܡܗ. 2 ܦܣܩ ܕܝܢ ܥܡ
ܦܥ̈ܠܐ ܡܢ ܕܝܢܪܐ ܒܝܘܡܐ. ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܟܪܡܗ. 3 ܘܢܦܩ
ܒܬܠܬ ܫܥ̈ܝܢ. ܘܚܙܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܒܫܘܩܐ ܘܒܛܝܠܝܢ.
4 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܟܪܡܐ. ܘܡܕܡ ܕܘܐܠ ܠ
ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. 5 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܙܠܘ. ܘܢܦܩ ܬܘܒ ܒ
ܫܬ ܘܒܬܫܥ ܫܥ̈ܝܢ. ܘܥܒܕ ܗܟܘܬ. 6 ܘܠܐܦܝ̈ ܚܕܥܣܪ
ܫܥ̈ܝܢ. ܢܦܩ ܘܐܫܟܚ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܘܒܛܝܠܝܢ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܘܡܐ ܟܠܗ ܘܒܛܝܠܝܢ. 7
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܓܪܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠ
ܟܪܡܐ. ܘܡܕܡ ܕܘܐܠ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ✣ 8 ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ

folia, & judicabitis duodecim tribus Iisrajel. 29. Et quisquis reliquit domos, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, unum in centum accipiet, & vitæ æternæ hæres fiet. 30. Multi autem sunt primi, qui futuri sunt postremi: & postremi primi.

C A P U T. XX.

1. Simile est regnum cælorum homini domino domus, qui exivit diluculo, ut mercede conduceret operarios in vineam suam. 2. Constituit autem cum operariis de denario per diem, & misit eos ad vineam suam. 3. Et exivit tertia hora, & vidit alios stantes in foro & otiosos. 4. Et ait illis, Ite vos quoque ad vineam, & id quod æquum est, ego daturus sum vobis. 5. Illi autem abierunt. Et exivit rursum sexta & nona hora, & fecit similiter. 6. Et circiter undecimam horam exivit, & invenit alios qui stabant & otiabantur: & dixit illis, Quid statis vos die hoc toto, & otiamini? 7. Dicunt ei, Quia nemo mercede nos conduxit. Ait illis, Ite vos quoque in vineam, & id quod æquum est, accepturi estis. 8. Quum esset autem ve-

ܠܗ ܗܘ ܥܠܝܡܐ. ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܐܢܝܢ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ.
ܡܢܐ ܡܚܣܪ ܐܢܐ. 21 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܓܡܝܪܐ
ܬܗܘܐ. ܙܠ ܙܒܢ ܩܢܝܢܟ ܘܗܒ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܢܗܘܐ ܠܟ
ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ. ܘܬܐ ܒܬܪܝ. 22 ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܘ ܥܠܝܡܐ
ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܘܐܙܠ ܟܕ ܟܪܝܐ ܠܗ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܩܢܝܢܐ
ܣܓܝܐܐ. 23 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܥܛܠܐ ܗܝ ܠܥܬܝܪܐ ܕܢܥܘܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ.
24 ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܦܫܝܩ ܗܘ ܠܓܡܠܐ ܠܡܥܠ
ܒܚܪܘܪܐ ܕܡܚܛܐ. ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܕܢܥܘܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ.
25 ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ. ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܛܒ ܘܐܡܪܝܢ.
ܡܢܘ ܟܝ ܡܫܟܚ ܕܢܚܐ. 26 ܚܪ ܒܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ. ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܕܝܢ
ܟܠܡܕܡ ܡܫܟܚܐ. 27 ܗܝܕܝܢ ܥܢܐ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠܡܕܡ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܟ. ܡܢܐ ܟܝ ܢܗܘܐ
ܠܢ. 28 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܢܬܘܢ
ܕܐܬܝܬܘܢ ܒܬܪܝ. ܒܥܠܡܐ ܚܕܬܐ ܡܐ ܕܝܬܒ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܠ
ܟܘܪܣܝܐ ܕܫܘܒܚܗ. ܬܬܒܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܬܪܥܣܪ

MATTHÆI CAP. XIX.

ei ille adolescens, Hæc omnia servavi à pueritia mea: qua re indigeo? 21. Ait illi Jeschua, Si vis perfectus fieri, vade, vende possessionem tuam, & da pauperibus, & erit tibi thesaurus in cælis: & veni post me. 22. Audivit autem ille adolescens sermonem hunc, & abiit mœstitia affectus: erat enim ei possessio multa. 23. Jeschua autem dixit discipulis suis, Ammin dico vobis quod difficile est diviti ut ingrediatur in regnum cælorum. 24. Iterum autem dico vobis quòd facilius est camelo intrare in foramen acus, quàm diviti ut intret in regnum Dei. 25. Discipuli verè quum audivissent, perculsi sunt valdè, & dixerunt, Quisnam potest vivere? 26. Intuitus est illos Jeschua, & ait illis, Apud filios hominum hoc non potest: apud Deum autem omnia sunt possibilia. 27. Tunc respondit Cipha, & dixit ei, Ecce, nos reliquimus omnia, & venimus post te: quid ergo erit nobis? 28. Dixit illis Jeschua, Ammin dico vobis, quòd vos qui venistis post me, in seculo novo, quum sedebit Filius hominis super thronum gloriæ suæ, sedebitis etiam vos super duodecim

ܠܐ ܦܩܚ ܠܡܣܒ ܐܢܬܬܐ . 11 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܠܐ ܟܠ
ܐܢܫ ܡܣܦܩ ܠܗ ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ . ܐܠܐ ܠܡܢ ܕܝܗܝܒ ܠܗ . 12
ܐܝܬ ܓܝܪ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܢ ܟܪܣܐ ܕܐܡܗܘܢ ܐܬܝܠܕܘ ܗܟܢܐ . ܘܐܝܬ
ܡܗܝܡܢܐ . ܕܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܗܘܘ ܡܗܝܡܢܐ . ܘܐܝܬ ܡܗܝܡܢܐ :
ܕܥܒܕܘ ܢܦܫܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ .
ܡܢ ܕܡܫܟܚ ܕܢܣܦܩ ܢܣܦܩ . 13 ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ ܛܠܝܐ
ܕܢܣܝܡ ܐܝܕܗ ܥܠܝܗܘܢ ܘܢܨܠܐ . ܘܟܐܘ ܒܗܘܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ .
14 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܫܒܘܩܘ ܛܠܝܐ ܐܬܝܢ ܠܘܬܝ
ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ . ܕܕܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ . 15 ܘܣܡ ܐܝܕܗ ܥܠܝܗܘܢ . ܘܐܙܠ ܡܢ
ܬܡܢ . 16 ܘܐܬܐ ܚܕ ܩܪܒ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ : ܡܢ
ܛܒܐ ܐܥܒܕ ܕܢܗܘܘܢ ܠܝ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ . 17 ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ . ܡܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ ܠܝ ܛܒܐ . ܠܝܬ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ
ܐܠܗܐ . ܐܢ ܕܝܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ . ܛܪ ܦܘܩܕܢܐ . 18
ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܠܝܢ . ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ . ܠܐ ܬܩܛܘܠ .
ܘܠܐ ܬܓܘܪ . ܘܠܐ ܬܓܢܘܒ . ܘܠܐ ܬܣܗܕ ܣܗܕܘܬܐ ܕܓܠܐ . 19
ܘܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ . ܘܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ . 20 ܐܡܪ

non expedit ducere uxorem. 11. Ille autem dixit eis, Non quivis est par huic rei: sed is cui datum est. 12. Sunt enim eunuchi qui de utero matris suæ nati sunt ita: & sunt eunuchi qui ab hominibus facti sunt eunuchi: & sunt eunuchi qui seipsos fecerunt eunuchos propter regnum cælorum. Qui potest par esse, ut capiat, capiat. 13. Tunc obtulerunt ei pueros, ut poneret manum suam super eos, ac oraret. Et prohibuerunt eos discipuli ejus. 14. Ipse verò Jeschua dixit illis, Sinite pueros venientes ad me, & ne prohibeatis eos: illorum enim qui sunt sicut isti, est regnum cælorum. 15. Et imposuit manum suam super illos, & abiit illinc. 16. Et veniens quidam accessit, & dixit illi, Magister bone, quid boni faciam ut sit mihi vita æterna? 17. Ille autem dixit ei, Quid vocas tu me bonum? Nullus est bonus nisi unus Deus. Si autem vis ingredi ad vitam, serva mandata. 18. Dixit illi, Quæ? Jeschua autem ait illi, Ne occidas, &, Ne perpetres adulterium, &, Ne fureris, & Ne testimonium proferas mendax: 19. Et, Honora patrem tuum & matrem tuam, &, Diliges proximum tuum sicut te ipsum. 20. Dixit

ei

ܟܦܠܐܘܢ ܝܛ

1 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡܠܐ ܗܠܝܢ: ܫܢܝ ܡܢ
ܓܠܝܠܐ: ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܝܗܘܕ ܠܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. 2 ܘܐܙܠܘ
ܒܬܪܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ: ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ ܬܡܢ. 3 ܘܩܪܒܘ
ܠܘܬܗ ܦܪܝܫܐ ܘܡܢܣܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܐܡܪܝܢ. ܐܢ ܫܠܝܛ
ܠܓܒܪܐ ܕܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܒܟܠ ܥܠܐ. 4 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠ
ܠܗܘܢ. ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܕܗܘ ܕܥܒܕ ܡܢ ܒܪܫܝܬ: ܕܟܪܐ ܘܢܩܒܬܐ
ܥܒܕ ܐܢܘܢ. 5 ܘܐܡܪ ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܒܘܩ ܓܒܪܐ ܠܐܒܘܗܝ
ܘܠܐܡܗ ܘܢܩܦ ܠܐܢܬܬܗ. ܘܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ ܚܕ ܒܣܪ.
6 ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܗܘܘ ܬܪܝܢ ܐܠܐ ܚܕ ܒܣܪ. ܡܕܡ ܗܟܝܠ ܕܐܠܗܐ
ܙܘܓ: ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܫ. 7 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܡܢܐ ܗܟܝܠ
ܡܘܫܐ ܦܩܕ: ܕܢܬܠ ܟܬܒܐ ܕܫܘܒܩܢܐ ܘܢܫܪܝܗ. 8 ܐܡܪ ܠ
ܠܗܘܢ. ܡܘܫܐ ܠܘܩܒܠ ܩܫܝܘܬ ܠܒܟܘܢ ܐܦܣ ܠܟܘܢ
ܕܬܫܪܘܢ ܢܫܝܟܘܢ. ܡܢ ܒܪܫܝܬ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܗܟܢܐ. 9 ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܡܢ ܕܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܕܠܐ ܒܙܢܝܘܬܐ ܘܢܣܒ
ܐܚܪܬܐ ܓܐܪ. ܘܡܢ ܕܫܒܩܐ ܢܣܒ ܓܐܪ. 10 ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܢ ܗܟܢܐ ܐܝܬ ܥܠܬܐ ܒܝܬ ܓܒܪܐ ܠܐܢܬܬܐ:

MATTHÆI.

CAPUT XIX.

1. Et factum est, ut quum complevisset Jeschua verba hæc, migravit à Galilæa, & venit in confinium Judææ trans Jurdenan. 2. Et convenerunt post eum turbæ multæ, & sanavit illos ibi. 3. Et accesserunt ad eum Pharisæi, & tentabant eum, & dixerunt, An licet homini ut dimittat uxorem suam qualibet occasione? 4. Ille autem respondit, & dixit illis, Annon legistis quòd is qui fecit ab initio, marem & fœminam fecit eos? 5. Et dixit, Propterea derelinquet vir patrem suum & matrem suam, & adhærebit uxori suæ, & erunt ambo illi una caro. 6. Quapropter non sunt duo, sed unum corpus. Illud igitur quod Deus conjunxit, filius hominis non separet. 7. Dicunt illi, Quare igitur Musche præcepit ut daremus scriptum desertionis, & dimitteremus eam? 8. Ait illis, Musche contra duritiem cordis vestri, permisit vobis ut dimitteretis uxores vestras: ab initio autem non fuit sic. 9. Dico autem vobis, quòd qui deserit uxorem suam quæ adulterium non commisit, & accipit aliam, adulterium committit: & qui accipit desertam, committit adulterium. 10. Dicunt ei discipuli ejus, Si ita sit negotium inter virum & uxorem,

ܠܗ ܘܢܦܪܘܥ܀ 26 ܘܢܦܠ ܗܘ ܥܒܕܐ ܣܓܕ ܠܗ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ
ܐܓܪܓ ܥܠܝ ܪܘܚܐ ܘܟܠ ܡܕܡ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ. 27 ܘܐܬܪܚܡ
ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܘܫܪܝܗ ܘܫܒܩ ܠܗ ܚܘܒܬܗ. 28 ܢܦܩ
ܕܝܢ ܥܒܕܐ ܗܘ ܘܐܫܟܚ ܚܕ ܡܢ ܟܢܘܬܗ ܕܚܝܒ
ܗܘܐ ܠܗ ܡܐܐ ܕܝܢܪܝܢ. ܘܐܚܕܗ ܘܚܢܩ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ܗܒ ܠܝ ܡܕܡ ܕܚܝܒ ܐܢܬ ܠܝ. 29 ܘܢܦܠ ܗܘ ܟ
ܟܢܘܬܗ ܥܠ ܪܓܠܘܗܝ ܒܥܐ ܡܢܗ ܘܐܡܪ. ܐܓܪܓ ܥܠܝ ܪܘܚܐ
ܘܟܠ ܡܕܡ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ. 30 ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ ܨܒܐ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܐܪܡܝܗ
ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܬܠ ܠܗ ܡܐ ܕܚܝܒ ܠܗ. 31 ܟܕ ܚܙܘ
ܕܝܢ ܟܢܘܬܗܘܢ ܡܕܡ ܕܗܘܐ. ܟܪܝܬ ܠܗܘܢ ܛܒ. ܘܐܬܘ ܐܘܕܥܘ
ܠܡܪܗܘܢ ܟܠ ܡܐ ܕܗܘܐ. 32 ܗܝܕܝܢ ܩܪܝܗܝ ܡܪܗ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ. ܗܘ ܟܠܗ ܚܘܒܐ ܫܒܩܬ ܠܟ ܕ
ܒܥܝܬ ܡܢܝ. 33 ܠܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܟ ܕܬܪܚܡ ܠܟܢܬܟ ܐܝܟܢܐ
ܕܐܢܐ ܪܚܡܬܟ. 34 ܘܪܓܙ ܡܪܗ ܘܐܫܠܡܗ ܠܡܢܓܕܢܐ. ܥܕܡܐ
ܕܢܦܪܘܥ ܟܠ ܡܕܡ ܕܚܝܒ ܠܗ. 35 ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ ܠܟܘܢ
ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܢ ܠܐ ܬܫܒܩܘܢ ܐܢܫ ܠܐܚܘܗܝ ܡܢ ܠܒܟܘܢ
ܣܟܠܘܬܗ ܀

EVANGELIUM

ei & solveret. 26. Et procidit ille servus, adoravit eum, & dixit, Domine mi, patiens esto erga me, & omnia solvam ego tibi. 27. Et misericordia motus dominus servi illius, & absolvit eum & debitum ejus remisit ei. 28. Egressus verò est servus ille, & invenit unum de conservis suis, qui debitor ei erat denariorum centum. Et apprehendit illum, & strangulabat illum, & dicebat illi, Redde mihi id quod debes mihi. 29. Et procidit ille conservus ad pedes ejus, rogavit eum, & dixit, Patiens esto erga me; & omnia ego solvam tibi. 30. Is autem noluit: sed abiens conjecit illum in carcerem, donec daret sibi id quod debebat sibi. 31. Quum vidissent autem conservi eorum id quod fiebat, indoluerunt valdè: & euntes manifestaverunt domino suo quicquid factum fuerat. 32. Tunc accersivit eum dominus suus, & dixit illi, Serve nequam, illud totum debitum remiseram tibi, quòd rogasses me. 33. Nónne oportuisset ut tu gratiosus esses conservo tuo, quemadmodum ego gratiosus fui tibi? 34. Et iratus est dominus ejus, & tradidit eum tortoribus, usque dum redderet quicquid debebat sibi. 35. Sic faciet vobis pater meus qui est in cælis, si non remiseritis quisque fratri suo ex corde vestro peccata illius.

ܫܡܥܟ : ܕܒܪ ܥܡܟ ܚܕ ܐܘ ܬܪܝܢ . ܕܥܠ ܦܘܡ ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ
ܣܗܕܝܢ ܬܩܘܡ ܟܠ ܡܠܐ . 17 ܐܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܐ ܠܗܘܢ ܢܫܡܥ
ܐܡܪ ܠܥܕܬܐ . ܐܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܐ ܠܥܕܬܐ ܢܫܡܥ : ܢܗܘܐ ܠܟ ܐܝܟ
ܡܟܣܐ ܘܐܝܟ ܚܢܦܐ . 18 ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܟܠ ܡܐ
ܕܬܐܣܪܘܢ ܒܐܪܥܐ : ܢܗܘܐ ܐܣܝܪ ܒܫܡܝܐ . ܘܡܕܡ ܕܬܫܪܘܢ ܒ
ܐܪܥܐ : ܢܗܘܐ ܫܪܐ ܒܫܡܝܐ . 19 ܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ . ܕܐܢ
ܬܪܝܢ ܡܢܟܘܢ ܢܫܬܘܘܢ ܒܐܪܥܐ ܥܠ ܟܠ ܨܒܘ ܕܢܫܐܠܘܢ . ܢ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܠܘܬ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ . 20 ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܬܪܝܢ
ܐܘ ܬܠܬܐ ܟܢܝܫܝܢ ܒܫܡܝ : ܬܡܢ ܐܢܐ ܒܡܨܥܬܗܘܢ . 21 ܗܝܕܝܢ
ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܡܪܝ : ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܐܢ
ܢܣܟܠ ܒܝ ܐܚܝ ܐܫܒܘܩ ܠܗ . ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܐ ܙܒܢܝܢ : 22
ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܐ . ܐܠܐ ܥܕܡܐ
ܠܫܒܥܝܢ ܙܒܢܝܢ ܫܒܥ ܫܒܥ ✣ 23 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܕܡܝܬ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ : ܠܓܒܪܐ ܡܠܟܐ ܕܨܒܐ ܕܢܣܒ ܚܘܫܒܢܐ
ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ . 24 ܘܟܕ ܫܪܝ ܠܡܣܒ : ܩܪܒܘ ܠܗ ܚܕ
ܕܚܝܒ ܗܘܐ ܪܒܘ ܟܟܪܝܢ . 25 ܘܟܕ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܦܪܥ : ܦ
ܩܕ ܡܪܗ ܕܢܙܕܒܢ ܗܘ ܘܐܢܬܬܗ ܘܒܢܘܗܝ ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ

MATTHÆI CAP. XVIII.

audierit te, accipe tecum unum aut duos: ut per os duorum aut trium testium consistat omne verbum.
17. Si autem etiam hos non audierit, dic Ecclesiæ. Si verò Ecclesiam etiam non audierit, sit tibi sicut publicanus & sicut ethnicus. 18 Et ammin ego dico vobis, quòd quicquid ligaveritis in terra, erit ligatum in cælis: & id quod solveritis in terra, erit solutum in cælis. 19. Rursum ego dico vobis, quòd si duo ex vobis consenserint super terram de omni re quam petierint, fiet illis à Patre meo qui est in cælis. 20. Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi ego sum in medio eorum. 21. Tunc accessit ad eum Cipha, & dixit ei, Domine mi, quoties, si peccaverit in me frater meus, remittam ei? usque ad septimam vicem? 22. Dixit illi Jeschua, Non dico tibi, usque ad septimam, sed usque ad septuagina vices septies & septies. 23. Propterea assimulatum est regnum cælorum homini regi, qui voluit ut acciperet rationem à servis suis: 24. Et quum cœpisset accipere, obtulerunt ei unum qui debitor erat unius myriadis talentorum: 25. Et quum non esset illi solvendo, jussit dominus illius ut venderetur ipse, & uxor ejus, & filii ejus, & quicquid erat

ܐܢܢܩܐ ܓܝܪ ܕܢܐܬܘܢ ܡܟܫܘܠܐ . ܘܝ ܕܝܢ ܠܓܒܪܐ ܕܒܐܝܕܗ ܕ
ܢܐܬܘܢ ܡܟܫܘܠܐ . 8 ܐܢ ܕܝܢ ܐܝܕܟ ܐܘ ܪܓܠܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ : ܦ
ܣܘܩܝܗ ܘܫܕܝܗ ܡܢܟ . ܛܒ ܗܘ ܠܟ ܓܝܪ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ
ܟܕ ܚܓܝܣ ܐܢܬ ܐܘ ܟܕ ܦܫܝܓ . ܘܠܐ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ ܐܝܕܝܢ
ܐܘ ܬܪܬܝܢ ܪ̈ܓܠܝܢ : ܬܦܠ ܒܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ . 9 ܘܐܢ ܥܝܢܟ
ܡܟܫܠܐ ܠܟ : ܚܨܝܗ ܘܫܕܝܗ ܡܢܟ . ܛܒ ܗܘ ܠܟ
ܕܒܚܕܐ ܥܝܢܐ ܬܥܘܠ ܠܚܝܐ . ܘܠܐ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ ܥ̈ܝܢܝܢ
ܬܦܠ ܒܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ . 10 ܚܙܘ ܠܐ ܬܒܣܘܢ ܥܠ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܙܥܘܪ̈ܐ . ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ : ܕܡܠܐܟܝܗܘܢ ܒܟܠܙܒܢ ܚܙܝܢ
ܦܪܨܘܦܗ ܕܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ . 11 ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ : ܕܢܚܐ
ܡܕܡ ܕܐܒܝܕ ܗܘܐ . 12 ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ . ܐܢ ܢܗܘܘܢ ܠܐܢܫ
ܡܐܐ ܥܪ̈ܒܝܢ : ܘܢܛܥܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ : ܠܐ ܫܒܩ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ
ܒܛܘܪܐ : ܘܐܙܠ ܒܥܐ ܠܗܝ ܕܛܥܬ . 13 ܘܐܢ ܢܫܟܚܝܗ : ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܚܕܐ ܒܗ ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܕܠܐ ܛܥܘ .
14 ܗܟܢܐ ܠܐ ܐܝܬ ܨܒܝܢܐ ܩܕܡ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ : ܕܢܐܒܕ ܚܕ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪ̈ܐ . 15 ܐܢ ܕܝܢ ܐܣܟܠ ܒܟ ܐܚܘܟ ܙܠ ܐܟܣܝܗܝ
ܒܝܢܝܟ ܘܠܗ ܒܠܚܘܕܘܗܝ : ܐܢ ܫܡܥܟ ܝܬܪܬ ܐܚܘܟ . 16 ܘܐܢ ܠܐ

EVANGELIUM

Necesse enim est ut veniant offendicula: væ autem homini per cujus manum veniunt offendicula. 8. Si autem manus tua aut pes tuus offendit te, abscinde eum, & projice eum à te. bonum enim est tibi ut ingrediaris ad vitam claudus aut mutilus, & non, quum sunt tibi ambæ manus aut ambo pedes, ruas in ignem æternum. 9. Et si ita sit ut oculus tuus offendat te, erue eum & projice eum abs te: bonum est tibi ut uno oculo ingrediaris ad vitam, & non, quum sint tibi duo oculi, ruas in Gihanna ignis. 10. Videte ne contemnatis unum ex istis pusillis. Dico enim ego vobis, quod angeli eorum omni tempore vident faciem Patris mei qui est in cælis. 11. Venit enim Filius hominis ut vivificet id quod perierat. 12. Quid videtur vobis? Si fuerint alicui centum oves, & aberraverit una ex eis, nonne relinquit nonaginta novem in monte, & abiens quærit eam, quæ aberraverat? 13. Et, si inveniat eam, ammin dico vobis quòd gaudeat super ea magis, quàm *super* nonaginta novem quæ non aberraverunt. 14. Sic non est voluntas coram Patre vestro qui est in cælis, ut pereat unus de pusillis istis. 15. Si autem peccaverit in te frater tuus, vade, argue eum inter te & ipsum solum; si audierit te, lucratus es fratrem tuum. 16. Et si non au-

ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܡܢ ܡܢ ܫܩܠܝܢ ܡܟܣܐ ܘܟܣܦ ܪܫܐ. ܡܢ
ܒܢܝܗܘܢ ܐܘ ܡܢ ܢܘܟܪܝܐ. 26 ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܡܢ ܢܘܟܪܝܐ.
ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܟܝܠ ܚܐܪܝܢ ܐܢܘܢ ܒܢܝܐ. 27 ܕܠܐ ܕܝܢ
ܢܟܫܠ ܐܢܘܢ. ܙܠ ܠܝܡܐ ܘܐܪܡܐ ܚܟܬܐ. ܘܢܘܢܐ ܩܕܡܝܐ
ܕܣܠܩ ܦܬܚ ܦܘܡܗ ܘܬܫܟܚ ܐܣܬܐܪܐ. ܗܘ ܣܒ ܘܗܒ
ܚܠܦܝ ܘܚܠܦܝܟ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܝܚ ✣

1. ܒܗܝ ܫܥܬܐ: ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪܝܢ.
ܡܢܘ ܟܝ ܪܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. 2 ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܛܠܝܐ:
ܘܐܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܗܘܢ. 3 ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܠܐ
ܬܬܗܦܟܘܢ ܘܬܗܘܘܢ ܐܝܟ ܛܠܝܐ: ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ. 4 ܡܢ ܗܟܝܠ ܕܡܡܟܟ ܢܦܫܗ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܗܢܐ:
ܗܘ ܢܗܘܐ ܪܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. 5 ܘܡܢ ܕܢܩܒܠ ܐܝܟ
ܛܠܝܐ ܗܢܐ ܒܫܡܝ ܠܝ ܗܘ ܡܩܒܠ: 6 ܘܟܠ ܕܢܟܫܠ
ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ: ܦܩܚ ܗܘܐ
ܠܗ ܕܬܬܬܠܐ ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ ܒܨܘܪܗ: ܘܢܛܒܥ ܒ
ܒܥܘܡܩܘܗܝ ܕܝܡܐ ✣ 7 ܘܝ ܠܥܠܡܐ ܡܢ ܡܟܫܘܠܐ.

MATTHÆI. Cap. XVII.

Reges terræ à quo accipiunt tributum & argentum capitationis? à filijs suis, an ab alienis? 26. Dixit ei Schemeun, Ab alienis. Dixit illi Jeschua, Ergo libertate sunt præditi filii. 27. Ne autem offendamus istos, abi ad mare, & projice hamum, & pisci primo qui ascenderit, aperi os, & invenies statérem. Ipsum accipe & offer pro me & pro te.

Caput XVIII.

1. In illa hora accesserunt discipuli ad Jeschua, & dixerunt, Quisnam maximus est in regno cælorum? 2. Et vocavit Jeschua puerum, & statuit eum in medio illorum. 3. Et ait, Ammin dico vobis, quòd nisi conversi fueritis, & efficiamini sicut pueri, non intrabitis in regnum cælorum. 4. Qui igitur demittit seipsum, sicut hic puer, hic erit maximus in regno cælorum. 5. Et qui recipiet similem puero huic in nomine meo, is me recipit. 6. Et omnis qui offẽderit unũ de pusillis istis qui credũt in me, tolerabilius fuerit ei ut sit suspensa mola asinaria ad collũ ejus, & demergatur in profunda maris. 7. Væ mũdo ab offẽdiculis.

ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܐܣܝܘܬܗ. 17 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܘ ܫܪܒܬܐ
ܕܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܡܥܩܡܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܗܘܐ ܥܡܟܘܢ.
ܘܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܣܝܒܪܟܘܢ. ܩܪܒܘܗܝ ܠܝ ܠܟܐ. 18 ܘܟܐܐ
ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܢܦܩ ܡܢܗ ܫܐܕܐ. ܘܐܬܐܣܝ ܛܠܝܐ ܡܢ ܗܝ
ܫܥܬܐ. 19 ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ. ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܠܚܘܕܝܗܘܢ
ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܠܡܢܐ ܚܢܢ ܠܐ ܐܫܟܚܢ ܠܡܐܣܝܘܬܗ. 20 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܡܛܠ ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܢ ܢܗܘܐ ܒܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ.
ܬܐܡܪܘܢ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܕܫܢܝ ܡܢ ܬܢܢ. ܘܢܫܢܐ ܘܡܕܡ ܠܐ ܢܙܟܝܟܘܢ.
21 ܗܢܐ ܕܝܢ ܓܢܣܐ ܠܐ ܢܦܩ ܐܠܐ ܒܨܘܡܐ ܘܒܨܠܘܬܐ. 22 ܟܕ
ܡܬܗܦܟܝܢ ܕܝܢ ܒܓܠܝܠܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܥܬܝܕ ܗܘ
ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܢܫܬܠܡ ܒܐܝܕܝ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. 23 ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ
ܘܠܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ. ܘܟܪܝܬ ܠܗܘܢ ܛܒ. 24 ܘܟܕ
ܐܬܘ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܩܪܒܘ ܗܢܘܢ ܕܢܣܒܝܢ ܬܪܬܝܢ ܙܘܙܝܢ
ܕܟܣܦ ܪܫܐ ܠܘܬ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܪܒܟܘܢ ܠܐ ܝܗܒ ܬܪ
ܬܪܬܝܢ ܙܘܙܘܗܝ. 25 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܢ. ܘܟܕ ܥܠ ܟܐܦܐ ܠܒܝܬܐ.
ܩܕܡܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟ ܫܡܥܘܢ.

EVANGELIUM

& non potuerunt sanare eum. 17. Respondit Jeschua, & dixit, O generatio incredula & distorta, quousque tandem ero apud vos? & quousque tandem sustinebo vos? adduc eum ad me huc. 18. Et increpavit illud Jeschua, & exivit ab eo dæmonium: & sanatus est puer ex illa hora. 19. Tunc accesserunt discipuli ad Jeschua seorsum & dixerunt ei, Quare nos non potuimus sanare illum? 20. Dixit illis Jeschua, propter incredulitatem vestram. Ammin enim dico vobis, quod si esset in vobis fides sicut granum sinapis, diceretis monti huic, Discede hinc, & discederet: & nihil potentius vobis esset. 21. Hoc autem genus non egreditur nisi per jejunium & per precationem. 22. Quum autem versarentur in Galilæa, dixit illis Jeschua, Futurum est ut Filius hominis tradatur in manus filiorum hominis: 23. Et occident eum, & die tertio resurget. Et contristati sunt valdè. 24. Quumque venissent in Cephar-Nachum, accesserunt illi qui accipere solent binas drachmas argenti capitationis, ad Cipha, & dixerunt illi, Dominus vester non dat duas drachmas suas? 25. Dixit illis, Etiam. Quumque ingressus fuisset Cipha in domum, prævenit eum Jeschua, & dixit ei, Quid videtur tibi Schemeun? Re-

ܗܢܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܕܒܗ ܐܨܛܒܝܬ ܠܗ ܫܡܥܘ ܀ 6 ܘܟܕ
ܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܐ ܢܦܠܘ ܥܠ ܐܦܝܗܘܢ ܘܕܚܠܘ ܠܚܕ . 7
ܘܐܬܐ ܩܪܒ ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ: ܘܩܪܒ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܩܘܡܘ
ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. 8 ܘܐܪܝܡܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܠܐܢܫ ܠܐ ܚܙܘ: ܐܠܐ ܐܢ
ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘܗܝ . 9 ܘܟܕ ܢܚܬܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ: ܦܩܕ
ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐܢܫ ܠܐ ܬܐܡܪܘܢ ܚܙܘܐ
ܗܢܐ: ܥܕܡܐ ܕܢܩܘܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܡܝܬܐ. 10 ܘܫܐܠܘܗܝ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܣܦܪܐ ܐܡܪܝܢ
ܕܐܠܝܐ ܘܠܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܩܕܡ. 11 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܐܠܝܐ ܐܬܐ ܠܘܩܕܡ ܕܟܠ ܡܕܡ ܢܫܠܡ. 12 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ
ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܗܐ ܐܠܝܐ ܐܬܐ ܘܠܐ ܝܕܥܘܗܝ ܘܥܒܕܘ ܒܗ ܟܠ
ܡܐ ܕܨܒܘ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܬܝܕ ܕܢܚܫ ܡܢܗܘܢ.
13 ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ ܬܠܡܝܕܐ: ܕܥܠ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܀ 14 ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܟܢܫܐ. ܩܪܒ ܠܗ ܓܒܪܐ. ܘ
ܒܪܟ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ 15 ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ: ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ.
ܒܪܝ ܐܝܬ ܠܗ ܒܪ ܐܓܪܐ ܘܡܒܝܫܐܝܬ ܡܫܬܢܩ ܣܓܝܐܢ ܓܝܪ ܙܒܢܝܢ
ܢܦܠ ܒܢܘܪܐ. ܘܣܓܝܐܢ ܙܒܢܝܢ ܒܡܝܐ. 16 ܘܩܪܒܬܗ ܠܬܠܡܝܕܝܟ

MATTHÆI. CAP. XVII.

Hic est Filius meus dilectus, in quo complacitum est mihi: ipsum audite. 6. Et quum audivissent discipuli, prociderunt in faciem suam, & metuerunt valdè. 7. Et accessit ad illos Jeschua, & tetigit illos, & dixit, Surgite, ne timeatis. 8. Et sustulerunt oculos suos, & quemquam non viderunt nisi Jeschua solum. 9. Quumque descenderent de monte, præcepit illis Jeschua, & dixit illis, In conspectu cujusquam ne dicatis visionem hanc; usque dum resurrexit filius hominis à mortuis. 10. Et interrogaverunt eum discipuli ejus, & dixerunt ei, Quid igitur legisperiti dicunt, quod Ilija oportet ut veniat prius? 11. Respondit Jeschua, & dixit illis, Ilija venit prius ut omnia compleat. 12. Dico autem ego vobis quod ecce Ilija venit, & non agnoverunt eum, & fecerunt in eum quicquid voluerunt: sic etiam Filius hominis futurum est ut patiatur ab illis. 13. Tunc intellexerunt discipuli quòd de Juchanan Baptista dixisset ipsis. 14. Et quum venissent ad turbam, accessit ad eum quidam, & incurvavit se super genua sua. 15. Et dixit ei, Domine mi, miserere mei. filius est mihi cui est lunaticus *morbus*, & malè afficitur, multis enim vicibus in ignem cadit, & multis vicibus in aquas. 16. Et obtuli eum discipulis tuis,

ܡܬܗܢܐ ܒܪܢܫܐ ܐܢ ܥܠܡܐ ܟܠܗ ܢܩܢܐ ܘܢܦܫܗ ܢܚܣܪ
ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ ܚܘܠܦܢܐ ܕܢܦܫܗ . 27 ܥܬܝܕ ܗܘ
ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܢܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ ܥܡ
ܡܠܐܟܘܗܝ ܩܕܝܫܐ . ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܪܘܥ ܠܐܢܫ ܐܢܫ ܐܝܟ ܥ
ܒܕܘܗܝ ܃ 28 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܝܬ ܐܢܫܐ ܕܩܝܡܝܢ
ܗܪܟܐ ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ
ܒܡܠܟܘܬܗ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܝܙ ✣

1 ܘܒܬܪ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ ܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ ܘܠܝܥܩܘܒ
ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܘܐܣܩ ܐܢܘܢ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܃
2 ܘܐܫܬܚܠܦ ܝܫܘܥ ܩܕܡܝܗܘܢ . ܘܢܗܪ ܦܪܨܘܦܗ ܐܝܟ
ܫܡܫܐ . ܠܒܘܫܘܗܝ ܕܝܢ ܚܘܪܘ ܐܝܟ ܢܘܗܪܐ . 3 ܘܐܬܚܙܝܘ
ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ ܟܕ ܡܡܠܠܝܢ ܥܡܗ . 4 ܥܢܐ ܕܝܢ
ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ . ܡܪܝ ܫܦܝܪ ܗܘ ܠܢ ܕܗܪܟܐ ܢܗܘܐ .
ܘܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܢܥܒܕ ܬܠܬ ܡܛܠܝܢ ܗܪܟܐ . ܚܕܐ ܠܟ . ܘܚܕܐ
ܠܡܘܫܐ ܘܚܕܐ ܠܐܠܝܐ . 5 ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ . ܗܐ ܥܢܢܐ ܢ
ܗܝܪܬܐ ܐܛܠܬ ܥܠܝܗܘܢ . ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܢܢܐ ܕܐܡܪ . ܗܢܘ

utilitatem consequetur filius hominis, si mundum universum acquirat, animæ verò suæ patiatur defectum? Aut quid dabit filius hominis in permutationem animæ suæ? 27. Futurum est enim ut Filius hominis veniat in gloriam Patris sui cum Angelis suis sanctis: & tunc rependet unicuique secundum opera ejus. 28. Ammin dico vobis, quod sunt quidam qui stant hic, qui non gustabunt mortem donec viderint Filium hominis venientem in regnum suum.

Caput XVII.

1. Et post sex dies assumsit Jeschua Ciphain, & Jaakub & Juchanam fratrem ejus, & subduxit eos in montem excelsum seorsum. 2. Et transformatus est Jeschua ante illos: & resplenduit facies ejus tanquam sol, vestimenta autem ejus candida facta sunt sicut lux. 3. Et visi sunt illis Musche & Ilija loquentes cum illo. 4. Respondit autem Cipha, & dixit ipsi Jeschua, Domine mi, bonum est nobis, ut hic simus: & si vis, faciemus hic tria tabernacula, unum tibi, & unum Musche, & unum Ilija. 5. Et quum adhuc ipse loqueretur, ecce nubes lucida obumbravit illos: & vox facta est è nube, quæ dicebat,

Hic

ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܛܘܒܝܟ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ . ܕܒܣܪܐ
ܘܕܡܐ ܠܐ ܓܠܝ ܠܟ . ܐܠܐ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ . 18 ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ
ܕܐܢܬ ܗܘ ܟܐܦܐ . ܘܥܠ ܗܕܐ ܟܐܦܐ ܐܒܢܝܗ ܠܥܕܬܝ . ܘܬܪܥܐ
ܕܫܝܘܠ ܠܐ ܢܚܣܢܘܢܗ . 19 ܠܟ ܐܬܠ ܩܠܝܕܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕ
ܫܡܝܐ . ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܬܐܣܘܪ ܒܐܪܥܐ : ܢܗܘܐ ܐܣܝܪ ܒܫܡܝܐ .
ܘܡܕܡ ܕܬܫܪܐ ܒܐܪܥܐ : ܢܗܘܐ ܫܪܐ ܒܫܡܝܐ . 20 ܗܝܕܝܢ ܦܩܕ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ : ܕܠܐܢܫ ܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܕܗܘܝܘ ܡܫܝܚܐ . 21 ܘܡܢ
ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܚܘܝܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ : ܕܥܬܝܕ ܗܘ
ܠܡܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ . ܘܣܓܝܐܬܐ ܢܚܫ ܡܢ ܩܫܝܫܐ . ܘܡܢ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ . ܘܢܬܩܛܠ ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ . 22
ܘܕܒܪܗ ܟܐܦܐ ܘܫܪܝ ܠܡܟܐܐ ܒܗ . ܘܐܡܪ ܚܣ ܠܟ ܡܪܝ :
ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܠܟ ܗܕܐ . 23 ܗܘ ܕܝܢ ܐܬܦܢܝ ܘܐܡܪ ܠܟܐܦܐ . ܙܠ ܠܟ
ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ : ܡܟܫܘܠܐ ܐܢܬ ܠܝ . ܕܠܐ ܡܬܪܥܐ ܐܢܬ ܕ
ܐܠܗܐ : ܐܠܐ ܕܒܢܝܢܫܐ . 24 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܐܬܐ ܒܬܪܝ : ܢܟܦܘܪ ܒܢܦܫܗ . ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ
ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ . 25 ܡܢ ܕܨܒܐ ܓܝܪ ܕܢܚܐ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ .
ܘܡܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܡܛܠܬܝ ܢܫܟܚܝܗ . 26 ܡܢܐ ܓܝܪ

MATTHÆI CAP. XVI.

Jeschua, & dixit illi, Beatus es Schemeun filius Jauna, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed pater meus qui est in cœlis. 18. Etiam ego dico tibi quod tu es Cipha, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam; & portæ inferni non prævalebunt adversum eam. 19. Tibi dabo claves regni cœlorum. Et quicquid ligaveris in terra, erit ligatum in cœlis: quicquid verò solveris in terra, erit solutum in cœlis. 20. Tunc præcepit discipulis suis ut nemini dicerent quod ipse esset Christus. 21. Et ex eo tempore cœpit Jeschua indicare discipulis suis quod futurum esset ut iret in Urischelem, & multum pateretur à senioribus & à principibus sacerdotum & legisperitis, & occideretur, & die tertio resurgeret. 22. Et abduxit eum Cipha, & cœpit increpare eum, & dixit, Propitius esto tibi, Domine mi, quominus fiat tibi hoc. 23. Ipse autem conversus est, & dixit Ciphæ, Abi post me Satana: offendiculum es mihi: quia non cogitas quod Dei est, sed quod est filiorum hominis. 24. Tunc dixit Jeschua discipulis suis, Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & veniat post me. 25. Qui enim voluerit servare animam suam, perdet eam: & qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. 26. Quam enim

ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܕܙܕܘ̈ܩܝܐ. 7 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒ
ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܠܚܡܐ ܠܐ ܢܣܒܢ. 8 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܢܦܫܟܘܢ ܙܥܘܪ̈ܝ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܠܚܡܐ ܠܐ ܢܣܒܬܘܢ. 9 ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܣܬܟܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܚܡܫ ܠܚܡܝܢ ܕܚܡܫܐ
ܐܠܦܝܢ. ܘܟܡܐ ܩܘ̈ܦܝܢ ܫܩܠܬܘܢ. 10 ܘܠܐ ܠ
ܠܫܒܥ ܠܚܡܝܢ ܕܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܟܡܐ ܐܣܦܪ̈ܝܕܝܢ
ܫܩܠܬܘܢ. 11 ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܠܚܡܐ
ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܕܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܕܙܕܘ̈ܩܝܐ.
12 ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ. ܕܠܐ ܐܡܪ ܕܢܙܕܗܪܘܢ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܠܚܡܐ.
ܐܠܐ ܡܢ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܕܙܕܘ̈ܩܝܐ. 13 ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐ ܝܫܘܥ
ܠܐܬܪܐ ܕܩܣܪܝܐ ܕܦܝܠܝܦܘܣ. ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘ̈ܗܝ
ܘܐܡܪ. ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ. ܥܠܝ ܐ̈ܢܫܐ ܕܐܝܬܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 14
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ
ܕܝܢ ܐܠܝܐ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܐܪܡܝܐ. ܐܘ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ. 15 ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬܝ. 16 ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܟ
ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. 17 ܥܢܐ

EVANGELIUM

fermento Phariſæorum & Zaddukæorum. 7. Illi verò reputabant intra ſeſe, & dicebant, quia panem non accepiſſent. 8. Jeſchua autem cognovit, & dixit illis, Quid cogitatis intra vos ipſos, puſilli fide, eo quod panem non accepiſtis? 9. Non intellexiſtis hucusque? Non memores eſtis vos illorum quinque panum, quinque millium, & quot cophinos ſuſtuliſtis? 10. Neque illorum ſeptem panum quatuor millium, & quot ſportas ſuſtuleritis? 11. Quomodo non intellexiſtis quod nequaquam de pane loquutus ſum vobis? Sed ut caveretis diligenter à fermento Phariſæorum & Zaddukæorum? 12. Tunc intellexerunt quòd non dixiſſet ut diligenter caverent à fermento panis: ſed à doctrina Phariſæorum & Zaddukæorũ. 13. Quum autem veniſſet Jeſchua in locum Cæſareæ Philippi, interrogavit diſcipulos ſuos & dixit: Quid dicunt de me homines, qui ſum Filius hominis? 14. Illi verò dixerunt, Sunt qui dicant, quòd ſis Juchanan Baptiſta, alij autem Ilija, & alii Jeremja, aut unus ex Prophetis. 15. Dixit illis, Vos autem, quem dicitis, quòd ego ſim? 16. Reſpondit Schemeun Gipha, & dixit, Tu es Chriſtus filius Dei viventis. 17. Reſpondit Je-

ܥܠ ܐܪܥܐ. 36 ܘܫܩܠ ܠܗܘܢ ܫܒܥ ܠܚܡܝܢ ܘܢܘܢܐ.
ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܬܠܡܝܕܐ ܝܗܒܘ
ܠܟܢܫܐ. 37 ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ ܝܘܬܪܢܐ
ܕܩܨܝܐ ܫܒܥ ܐܣܦܪܝܕܝܢ ܡܠܝܢ. 38 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܐܟܠܘ ܗܘܘ
ܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܢܫܐ ܘܛܠܝܐ. 39 ܘܟܕ
ܫܪܐ ܠܟܢܫܐ. ܣܠܩ ܠܣܦܝܢܬܐ ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܡܓܕܘ ✣ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܝܘ ✣

1 ܘܩܪܒܘ ܦܪܝܫܐ ܘܙܕܘܩܝܐ ܢܣܝܢ ܠܗ. ܘܫܐܠܝܢ
ܠܗ ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܘܐ ܐܢܘܢ. 2 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܡܐ ܕܗܘܐ ܪܡܫܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܫܐ ܗܘ. ܣܡܩ ܠܗ
ܓܝܪ ܫܡܝܐ. 3 ܘܒܨܦܪܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܘܡܢܐ ܣܬܘܐ ܗܘ. ܣܡܩ
ܠܗ ܓܝܪ ܫܡܝܐ ܥܡܝܛܐܝܬ. ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܦܪܨܘܦܐ
ܕܫܡܝܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܦܪܫ. ܐܬܘܬܐ ܕܙܒܢܐ ܗܢܐ ܠܐ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܦܪܫ. 4 ܫܪܒܬܐ ܒܝܫܬܐ ܘܓܝܪܬܐ ܐܬܐ ܒܥܝܐ.
ܘܐܬܐ ܠܐ ܡܬܝܗܒܐ ܠܗ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܬܗ ܕܝܘܢܢ ܢܒܝܐ. ܘܫܒܩ
ܐܢܘܢ ܘܐܙܠ. 5 ܘܟܕ ܐܬܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܥܒܪܐ. ܛܥܘ ܠܡܣܒ
ܠܚܡܐ. 6 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ

MATTHÆI. CAP. XV.

super terram. 36. Et accepit illos septem panes & pisces, & gratias egit ac fregit: & dedit discipulis suis, & discipuli dederunt turbis. 37. Et comederunt omnes, & saturati sunt: & sustulerunt reliquias fragmentorum, plenas septem sportas. 38. Illi verò qui comederant, fuerant quatuor millia virorum, exceptis mulieribus & pueris. 39. Et quum dimisisset turbas, ascendit in navim, & venit in fines Magedu.

CAPUT XVI.

1. Et accesserunt Pharisæi & Zaddukæi tentantes eum: & petebant ab eo ut signum è cœlis ostenderet sibi. 2. Ipse autem respondit, & dixit illis, Quum fuerit vespera, dicitis, Serenitas futura est: rubet enim cœlum. 3. Et manè dicitis, Hodie hyemalis tempestas futura est: rubet enim cœlum triste. Hypocritæ, faciem cæli nostis ut judicetis, signa hujus temporis non nostis ut discernatis? 4. Generatio prava & adultera signum quærit: & signum non datur illi, nisi signum Jaunan prophetæ. Et reliquit illos, & abiit. 5. Quumque venissent discipuli ejus in ulteriorem ripam, obliti sunt ut acciperent secum panem. 6. Ipse autem dixit illis, Videte, diligenter cavete à fer-

ܚܝܝܢ. 28 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܪܒܐ ܗܝ
ܗܝܡܢܘܬܟܝ. ܢܗܘܐ ܠܟܝ ܐܝܟ ܕܨܒܝܐ ܐܢܬܝ. ܘܐܬܐܣܝܬ
ܒܪܬܗ ܡܢ ܗܝ ܫܥܬܐ܀ 29 ܘܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ܇ ܘܐܬܐ
ܠܘܬ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܘܤܠܩ ܠܛܘܪܐ ܘܝܬܒ ܬܡܢ.
30 ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܤܓܝܐܐ. ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ
ܚܓܝܪܐ ܘܤܡܝܐ. ܘܚܪܫܐ ܘܩܛܝܥܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܤܓܝܐܐ. ܘ
ܐܪܡܝܘ ܐܢܘܢ ܥܠ ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. ܘܐܤܝ ܐܢܘܢ܀ 31
ܐܝܟ ܕܢܬܕܡܪܘܢ ܟܢܫܐ ܗܢܘܢ܆ ܕܚܙܘ ܚܪܫܐ ܕܡܡܠܠܝܢ
ܘܩܛܝܥܐ ܕܚܠܝܡܝܢ܇ ܘܚܓܝܪܐ ܕܡܗܠܟܝܢ. ܘܤܡܝܐ
ܕܚܙܝܢ. ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܤܪܝܠ܀ 32 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܇
ܩܪܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ ܥܠ ܟܢܫܐ
ܗܢܐ܇ ܕܗܐ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܩܘܝܘ ܠܘܬܝ܇ ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕ
ܡܐ ܕܢܐܟܠܘܢ. ܘܕܐܫܪܐ ܐܢܘܢ ܟܕ ܨܝܡܝܢ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܕܠܡܐ
ܢܬܡܚܠܘܢ ܒܐܘܪܚܐ. 33 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܟܐ
ܠܢ ܒܚܘܪܒܐ ܠܚܡܐ܇ ܕܢܤܒܥ ܟܢܫܐ ܗܢܐ ܟܠܗ. 34
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܇ ܟܡܐ ܓܪܝܨܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܫܒܥ. ܘܩܠܝܠ ܢܘܢܐ ܙܥܘܪܐ. 35 ܘܦܩܕ ܠܟܢܫܐ ܕܢܤܬܡܟܘܢ

EVANGELIUM

et vivunt. 28. Tunc dixit illi Jeschua, O mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia ejus ex illa hora. 29. Et digressus est illinc Jeschua, & venit juxta mare Galilææ, & ascendit in montem, & sedit illic. 30. Et accesserunt ad eum turbæ multæ, cum quibus erant claudi, & cæci, & muti, & mutili, & alii multi: & abjecerunt eos ad pedes Jeschua: & sanavit eos. 31. Adeò ut mirarentur turbæ illæ, quod viderent quod muti loquerentur, & quod mutili redderentur sani, & quod claudi ambularent, & quod cæci viderent: & glorificaverunt Deum Israiël. 32. Jeschua autem ipse vocavit discipulos suos, & dixit illis, Miseret me hujus turbæ, quia ecce tres dies perseverarunt apud me, & non est illis quod edant: & ut dimittam eos jejunos nolo, ne fatigatione deficiant in via. 33. Dicunt ei discipuli ejus, Unde essent nobis in deserto panes ut saturemus turbam hanc universam? 34. Dixit illis Jeschua, quot panes sunt vobis? Dicunt ei, Septem, & parum piscium minutorum. 35. Et præcepit turbis ut discumberent su-

ܐܢܬܘܢ܀ 17 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܠ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ ܠܟܪܣܐ
ܗܘ ܐܙܠ. ܘܡܢ ܬܡܢ ܒܬܕܡܝܬܐ ܡܫܬܕܐ ܠܒܪ. 18 ܡܕܡ ܕܝܢ
ܕܡܢ ܦܘܡܐ ܢܦܩ ܡܢ ܠܒܐ ܢܦܩ. ܘܗܘܝܘ ܡܛܢܦ ܠܗ
ܠܒܪܢܫܐ. 19 ܡܢ ܠܒܐ ܗܘ ܓܝܪ ܢܦܩܢ ܡܚܫܒܬܐ ܒܝܫܬܐ.
ܓܘܪܐ. ܩܛܠܐ. ܙܢܝܘܬܐ. ܓܢܒܘܬܐ. ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܘܩܪܐ.
ܓܘܕܦܐ. 20 ܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܕܡܛܢܦܢ ܠܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܕܝܢ
ܢܠܥܘܣ ܟܕ ܠܐ ܡܫܝܓܢ ܐܝܕܘܗܝ ܠܐ ܡܬܛܢܦ ܀ 21 ܘܢܦܩ
ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ. ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܨܘܪ ܘܕܨܝܕܢ. 22 ܘܗܐ
ܐܢܬܬܐ ܟܢܥܢܝܬܐ ܡܢ ܬܚܘܡܐ ܗܢܘܢ. ܢܦܩܬ ܟܕ ܩܥܝܐ ܘܐܡܪܐ.
ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ ܡܪܝ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܒܪܬܝ ܫܢܝܐܝܬ ܡܫܬܕܪܐ ܡܢ
ܫܐܕܐ. 23 ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ ܦܢܝ ܠܗ ܦܬܓܡܐ. ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܒܥܘ ܡܢܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܫܪܝܗ ܕܩܥܝܐ ܒܬܪܢ. 24 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܫܬܕܪܬ ܐܠܐ ܠܥܢܐ ܕܐܒܕܘ ܡܢ ܒܝܬ
ܐܝܣܪܝܠ. 25 ܗܝ ܕܝܢ ܐܬܬ ܣܓܕܬ ܠܗ ܘܐܡܪܐ. ܡܪܝ ܥܕܪܝܢܝ.
26 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܫܦܝܪ ܠܡܣܒ ܠܚܡܐ ܕܒܢܝܐ
ܘܠܡܪܡܝܘ ܠܟܠܒܐ܀ 27 ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܐ. ܐܝܢ ܡܪܝ. ܐܦ
ܟܠܒܐ ܐܟܠܝܢ ܡܢ ܦܪܬܘܬܐ ܕܢܦܠܝܢ ܡܢ ܦܬܘܪܐ ܕܡܪܝܗܘܢ

gitis? 17. Nescitis vos quod quicquid ingreditur in os, in ventrē abit, & inde expulsione ejicitur foras? 18. Id verò quod ex ore prodit, ex corde egreditur, & illud contaminat filiū hominis. 19. Ex corde enim ipso exeunt cogitationes malæ, adulteria, cædes, stupra, furta, testimonium falsum, convitia. 20. Hæc sunt quæ contaminant filium hominis. Si quis autem comedat quum non lotæ sint manus ejus, non contaminatur. 21. Et egressus est inde Jeschua, & venit in confinium Tzur & Tzaidan. 22. Et ecce, mulier Chananæa ex finibus illis prodit clamans & dicens, Miserere mei Domine mi, fili David, filia mea pessimè agitur à dæmonio. 23. Ipse verò non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli ejus petierunt ab eo, & dixerunt, Dimitte illam; quia clamat post nos. 24. Ille autem respondit, & dixit illis: Non sum missus, nisi ad oves quæ erraverunt è domo Israiël. 25. Illa autem venit, & adoravit eum, & dixit, Domine mi, succurre mihi. 26. Ait illi Jeschua, Non est bonum accipere panem filiorum, & projicere canibus. 27. Illa verò dixit, Certè Domine mi: etiam canes comedunt de micis quæ cadunt è mensis dominorū suorū:

ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܡܡܬ ܢܡܘܬ. 5 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܟܠ ܡܢ ܕܢܐܡܪ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ: ܩܘܪܒܢܝ ܡܕܡ ܕܬܬܗܢܐ
ܡܢܝ. ܘܠܐ ܢܝܩܪ ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ ܠܐܡܗ. 6 ܘܒܛܠܬܘܢ ܡܠܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܟܘܢ. 7 ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ: ܫܦܝܪ
ܐܬܢܒܝ ܥܠܝܟܘܢ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܘܐܡܪ. 8 ܥܡܐ ܗܢܐ ܒܣܦܘܬܗ
ܗܘ ܡܝܩܪ ܠܝ ܠܒܗܘܢ ܕܝܢ ܣܓܝ ܪܚܝܩ ܡܢܝ. 9 ܘ
ܣܪܝܩܐܝܬ ܕܚܠܝܢ ܠܝ ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܡܘܠܦܢܐ ܕܦܘܩܕܢܐ
ܕܒܢܝܢܫܐ. 10 ܘܩܪܐ ܠܟܢܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘ ܘ
ܐܣܬܟܠܘ. 11 ܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ
ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܐ: ܗܘ ܗܘ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ.
12 ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܝܕܥ ܐܢܬ ܕ
ܦܪܝܫܐ ܕܫܡܥܘ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܐܬܟܫܠܘ. 13 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܟܠ ܢܨܒܬܐ ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܢܨܒܗ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ. ܬܬܥܩܪ.
14 ܫܒܘܩܘ ܠܗܘܢ. ܣܡܝܐ ܐܢܘܢ ܕܒܪܝ ܣܡܝܐ. ܣܡܝܐ ܕܝܢ
ܠܣܡܝܐ ܐܢ ܢܕܒܪ: ܬܪܝܗܘܢ ܒܓܘܡܬܐ ܢܦܠܝܢ. 15 ܘܥܢܐ
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ ܦܫܘܩ ܠܢ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. 16
ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ

EVANGELIUM

patri suo vel matri suæ, morte moriatur. 5. Vos autem dicitis, Quicunque dixerit patri aut matri, Oblatio mea *est* id unde utilitatem capias à me, & non honorabit patrem suum aut matrem suam. 6. Atque irritum fecistis verbum Dei propter traditionem vestram. 7. Hypocritæ, benè vaticinatus fuit de vobis Isaias propheta, & dixit, 8. Populus hic labiis suis honorat me, cor autem eorum admodum remotum est à me. 9. Et frustrà timent me, quum docent doctrinas mandatorum filiorum hominis. 10. Et advocavit turbas, & dixit illis, Audite, & intelligite. 11. Nequaquam quod ingreditur in os contaminat filium hominis: sed quod egreditur ex ore, illud ipsum contaminat filium hominis. 12. Tunc accesserunt discipuli ejus, & dixerunt ei, Nosti tu quòd Pharisæi qui audierunt sermonem istum offensi sunt? 13. Ille autem respondit & dixit illis, Omnis plantatio illa, quam non plantavit pater meus qui est in cœlis, eradicabitur. 14. Omittite illos: cæci sunt, duces cæcorum. Cæcus autem cæcum si ducat, ambo in foveam cadunt. 15. Et respondit Schemeun Cipha, & dixit illi, Domine mi, expone nobis parabolam istam. 16. Ille autem dixit eis, Usque nunc etiam vos non intelligitis?

ܠܘܬ ܝܫܘܥ. 30 ܘܟܕ ܚܙܐ ܪܘܚܐ ܕܥܫܝܢܐ ܕܚܠ܃ ܘܫܪܝ
ܠܡܛܒܥܘ. ܘܐܪܝܡ ܩܠܗ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ ܦܪܘܩܝܢܝ. 31
ܘܡܚܕܐ ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܡܪܢ ܘܐܚܕܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܙܥܘܪ ܗܘ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܡܢܐ ܐܬܦܠܓܬ. 32 ܘܟܕ ܣܠܩܘ ܠܐܠܦܐ ܫܠܝܬ
ܪܘܚܐ. 33 ܘܐܬܘ ܗܢܘܢ ܕܒܐܠܦܐ ܣܓܕܘ ܠܗ ܘܐܡܪܘ. ܫܪܝܪܐܝܬ
ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ. 34 ܘܥܒܪܘ ܘܐܬܘ ܠܐܪܥܐ ܕܓܢܣܪ. 35 ܘ
ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ ܐܢܫܐ ܕܐܬܪܐ ܗܘ. ܘܫܕܪܘ ܠܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ
ܕܚܕܪܝܗܘܢ܃ ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫ ܒܝܫ ܥ
ܒܝܕܝܢ. 36 ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ܃ ܕܢܩܪܒܘܢ ܐܦܢ ܠܟܢܦܐ
ܕܠܒܘܫܗ ܒܠܚܘܕ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܩܪܒܘ ܐܬܐܣܝܘ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܛܘ

1 ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܦܪܝܫܐ ܘܣܦܪܐ ܕܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܘܐܡܪܝܢ. 2 ܠܡܢܐ ܬܠܡܝܕܝܟ ܥܒܪܝܢ ܥܠ ܡܢ
ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ܃ ܘܠܐ ܡܫܝܓܝܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܡܐ ܕܠܥܣܝܢ
ܠܚܡܐ. 3 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܦܘܩܕܢܗ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܟܘܢ܀
4 ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܐܡܪ܃ ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ܃ ܘܡܢ ܕܡܨܚܐ

ad Jeschua. 30. Quumque vidisset ventum vehementem, timuit. Et cœpit demergi, & sustulit vocem suam, & dixit, Domine mi serva me. 31. Et eadem hora extendit manum suam Dominus noster, & apprehendit eum, & dixit ei, Pusille fide, quare hæsitasti? 32. Quumque conscendissent navim, conquievit ventus. 33. Et venientes qui erant in navi, adoraverunt eum, & dixerunt, Verè filius es Dei. 34. Et navigarunt, & venerunt ad terram Genesar. 35. Et agnoverunt eum viri loci illius, & miserunt ad omnes vicos qui erant circa illos: & accesserunt ad eum omnes illi qui pessimè afficiebantur. 36. Et petebant ab eo ut tangerent saltem extremitatem vestimenti ipsius. Et qui tetigerunt, sanati sunt.

CAPUT XV.

1. Tunc accesserunt ad Jeschua Pharisæi & legisperiti, qui erant ex Urischelem, & dixerunt, 2. Quare discipuli tui transgrediuntur traditiones seniorum, & non lavant manus suas quum comedunt panem? 3. Respondit Jeschua, & dixit illis, Quare etiam vos transgredimini mandatum Dei, propter traditionem vestram. 4. Deus enim dixit, Honora patrem tuum, & matrem tuam. Et, qui maledixerit

ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܗܢܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܣ
ܣܡܘ ܠܟܢܫܐ. 20 ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ ܘܫܩܠܘ ܬܘܬܪܐ
ܕܩܨܝܐ. ܬܪܬܥܣܪ ܩܘܦܝܢܝܢ ܟܕ ܡܠܝܢ. 21 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܕ
ܐܟܠܘ. ܗܘܘ ܗܘܘ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ. ܣܛܪ ܡܢ ܢܫܐ ܘܛܠܝܐ.
22 ܘܡܚܕܐ ܐܠܨ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܣܩܘܢ ܠܣܦܝܢܬܐ. ܘ
ܢܩܕܡܘܢܝܗܝ ܠܥܒܪܐ ܥܕ ܗܘ ܫܪܐ ܗܘܐ ܠܟܢܫܐ. 23
ܘܟܕ ܫܪܐ ܠܟܢܫܐ. ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܠܡܨܠܝܘ.
ܘܟܕ ܚܫܟܬ. ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܗܘܐ ܬܡܢ. 24 ܘܐܠܦܐ ܪܚܝܩܐ
ܗܘܬ ܡܢ ܐܪܥܐ ܐܣܛܕܘܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܟܕ ܡܬܢܓܕܐ ܗܘܬ ܣܓܝ ܡܢ
ܓܠܠܐ. ܪܘܚܐ ܓܝܪ ܣܩܘܒܠܐ ܗܘܬ ܠܗ. 25 ܒܡܛܪܬܐ ܕܝܢ ܕ
ܐܪܒܥܐ ܕܠܠܝܐ. ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܡ
ܡܝܐ. 26 ܘܚܙܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܡܗܠܟ ܥܠ ܡܝܐ ܘܐܬܬܙܝܥܘ.
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܚܙܝܐ ܗܘ ܕܓܠܐ. ܘܡܢ ܕܚܠܬܗܘܢ ܩܥܘ. 27
ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܒܪ ܫܥܬܗ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܐܬܠܒܒܘ.
ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. 28 ܥܢܐ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ. ܐܢ
ܐܢܬ ܗܘ. ܦܩܘܕ ܠܝ ܐܬܐ ܠܘܬܟ ܥܠ ܡܝܐ. 29 ܝܫܘܥ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ ܬܐ. ܘܢܚܬ ܟܐܦܐ ܡܢ ܐܠܦܐ ܘܗܠܟ ܥܠ ܡܝܐ ܕܢܐܬܐ

& benedixit,& fregit,& dedit discipulis suis: ipsi verò discipuli apposuerunt turbis. 20. Et comederunt omnes,& saturati sunt,& sustulerunt reliquias fragmentorum duodecim cophinos plenos. 21. Illi autem homines qui comederant,fuerant quinque millia,præter mulieres & pueros. 22. Et statim compulit discipulos suos ut conscenderent navim,& abirent ante se ad ulteriorem ripam, dum ipse dimitteret turbas. 23. Et quum dimisisset turbas,ascendit in montem solus ad orandum. Quumque tenebræ jam essent,solus erat illic. 24. Navis autem longè aberat à terra stadijs multis,quum affligeretur multùm ab undis: ventus enim contrarius illi erat. 25. Custodia autem quarta noctis venit ad illos Jeschua ambulans super aquas. 26. Et viderunt eum discipuli ejus,quòd ambularet super aquas, & commoti sunt, & dicebant quòd spectrum esset: atque præ metu exclamaverunt. 27. Ipse autem Jeschua eadem hora loquutus est cum illis, & dixit, Bono animo sitis: ego sum, ne timeatis. 28. Et respondit Cipha, & dixit illi, Domine mi, si tu es, jube me venire ad te super aquas. 29. Jeschua autem dixit illi, veni. Et descendit Cipha è navi, & ambulavit super aquas, ut veniret ad

ܒܦܝܢܟܐ: ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. 9 ܘܟܪܝܬ ܠܗ ܠܡܠܟܐ.
ܡܛܠ ܕܝܢ ܡܘܡܬܐ ܘܡܣܡܟܐ: ܦܩܕ ܕܢܬܝܗܒ ܠܗ. 10 ܘ
ܫܕܪ ܦܣܩ ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. 11 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܪܫܗ
ܒܦܝܢܟܐ: ܘܐܬܝܗܒ ܠܛܠܝܬܐ. ܘܐܝܬܝܬܗ ܠܘܬ ܐܡܗ. 12 ܘܩܪܒܘ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܩܠܘ ܫܠܕܗ ܘܩܒܪܘ. ܘܐܬܘ ܚܘܝܘ ܠܝܫܘܥ.
13 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ: ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ ܒܣܦܝܢܬܐ ܠܐܬܪܐ ܚܪ
ܒܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܟܢܫܐ: ܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܒܝܒܫܐ
ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. 14 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ:
ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ ܘܐܣܝ ܟܪܝܗܝܗܘܢ. 15 ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪ
ܡܫܐ. ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܬܪܐ ܚܪ
ܒܐ ܗܘ. ܘܥܕܢܐ ܥܒܪ ܠܗ. ܫܪܝ ܟܢܫܐ ܕܐܢܫܐ ܕܢܐܙܠܘܢ
ܠܩܘܪܝܐ: ܘܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܠܚܡܐ. 16 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ:
ܠܐ ܡܬܒܥܝܐ ܠܗܘܢ ܠܡܐܙܠ. ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ:
17 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܝܬ ܠܢ ܗܪܟܐ: ܐܠܐ ܚܡܫ ܓܪܝ
ܣܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ. 18 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܝܬܘ ܐܢܘܢ ܠܝ ܠ
ܟܐ. 19 ܘܦܩܕ ܠܟܢܫܐ ܕܢܣܬܡܟܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ: ܘܢܣܒ
ܗܢܘܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ: ܘܚܪ ܒܫܡܝܐ: ܘ

MATTHÆI. CAP. XIV.

in patina caput Juchanan Baptistæ 9. Et indoluit rex: propter jusjurandum autem & accumbentes, jussit ut daretur ei. 10. Et mittens amputavit caput Juchanan *in* carcere. 11. Et allatum est caput ejus in patina, & datum est puellæ, & attulit ipsum ad matrem suam. 12. Et accedentes discipuli ejus, sustulerunt corpus ejus, & sepelierunt: ac venientes, renuntiaverunt ipsi Jeschua. 13. Jeschua autem quum audivisset, secessit illinc in navi ad locum desertum seorsum. Et quum audissent turbæ, sequutæ sunt eum per aridam ab urbibus. 14. Et egressus Jeschua vidit turbas multas, & misericordia motus est erga illos, & sanavit morbidos illorum. 15. Quum autem esset vespera, accesserunt ad eum discipuli ejus, & dixerunt ei, Locus desertus est, & tempus præteriit, dimitte turbas hominum, ut abeant in vicos, & emant sibi cibum. 16. Ille autem dixit eis; Non est necesse illis abire. date illis vos ad comedendum. 17. Illi autem dixerunt ei, Nihil est nobis hîc nisi quinque placentæ & duo pisces. 18. Dixit illis Jeschua, adferte illos mihi huc. 19. Et præcepit turbis discumbere super terram. Et accepit illos quinque panes, & duos pisces: & respexit versus cœlos, &

ܠܗܢܐ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. 57 ܘܡܬܟܫܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܗܘ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܝܬ ܢܒܝܐ ܕܫܝܛ ܐܠܐ ܒ
ܡܕܝܢܬܗ ܘܒܒܝܬܗ. 58 ܘܠܐ ܥܒܕ ܬܡܢ ܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ
ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ ::

ܩܦܠܐܘܢ ܝܕ

1 ܒܗܘ ܕܝܢ ܙܒܢܐ ܫܡܥ ܗܪܘܕܣ ܛܛܪܪܟܐ ܫܡܥܗ ܕ
ܝܫܘܥ. 2 ܘܐܡܪ ܠܥܒܕܘܗܝ. ܗܢܘ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܗܘ
ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܚܝܠܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒ
ܗ. 3 ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ ܐܚܕ ܗܘܐ ܠܝܘܚܢܢ. ܘܐܣܪܗ
ܘܐܪܡܝܗ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܡܛܠ ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬ ܦܝܠܝܦܘܣ ܐ
ܚܘܗܝ. 4 ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ. ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕ
ܬܗܘܐ ܠܟ ܐܢܬܬܐ. 5 ܘܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܩܛܠܗ. ܘܕܚܠ ܗܘܐ
ܡܢ ܥܡܐ. ܕܐܝܟ ܕܠܢܒܝܐ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. 6 ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܝܘܡ ܡܘܠܕܗ ܕܗܪܘܕܣ. ܪܩܕܬ ܒܪܬܗ ܕܗܪܘܕܝܐ ܩܕܡ ܣ
ܡܝܟܐ. ܘܫܦܪܬ ܠܗ ܠܗܪܘܕܣ. 7 ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܡܘܡܬܐ
ܐܫܬܘܝ ܠܗ. ܕܢܬܠ ܠܗ ܟܠ ܡܕܡ ܕܫܐܠܐ. 8 ܗܝ ܕܝܢ ܡܛ
ܠ ܕܡܠܦܐ ܗܘܬ ܡܢ ܐܡܗ. ܐܡܪܬ. ܗܒ ܠܝ ܗܪܟܐ ܒ

huic hæc omnia? 57. Et offendebantur super eo. Ipse autem Jeschua dixit illis, Non est Propheta qui sit expers honoris, nisi in civitate sua & in domo sua. 58. Et non edidit ibi virtutes multas, propter incredulitatem illorum.

CAPUT XIV.

1. In illo autem tempore audivit Hiraudis tetrarcha famam Jeschuæ. 2. Et dixit servis suis, Ipse est Juchanan Baptista. Ipse surrexit à mortuis: propterea virtutes fiunt in eo. 3. Ipse namque Hiraudis ceperat Juchanan, & vinxerat ac conjecerat *in* carcerem, propter Hiraudiadem uxorem Philippi fratris sui. 4. Dicebat enim illi Juchanan, Non licet ut ea sit tibi uxor. 5. Et voluisset occidere eum: & metuebat à populo, quia tamquam Prophetam tenebant eum. 6. Quum autem esset inter natalia Hiraudis, saltabat filia Hiraudiadis coram accumbentibus, & placebat Hiraudi. 7. Propter hoc juramento pollicitus est illi quod daturus esset ei quicquid peteret. 8. Illa autem, quia edocta fuerat à matre sua, dixit, Da mihi hic

in

46 ܘܟܕ ܐܫܟܚ ܡܪܓܢܝܬܐ ܚܕܐ ܕܕܡܝܗ ܣܓܝ ܐܙܠ ܙܒܢ
ܟܠ ܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܙܒܢܗ܀ 47 ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܠܡܨܝܕܬܐ ܕܐܬܪܡܝܬ ܒܝܡܐ ܘܡܢ ܟܠ ܓܢܣ ܟܢܫܬ܀
48 ܘܟܕ ܐܬܡܠܝܬ ܐܣܩܘܗ ܠܣܦܬ ܝܡܐ ܘܝܬܒܘ ܓܒܘ
ܘܛܒܐ ܐܪܡܝܘ ܒܡܐܢܐ ܘܒܝܫܐ ܫܕܘ ܠܒܪ܀ 49 ܗܟܢܐ ܢ
ܗܘܐ ܒܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ ܢܦܩܘܢ ܡܠܐܟܐ ܘܢܦܪܫܘܢ ܠܒ
ܝܫܐ ܡܢ ܒܝܬ ܙܕܝܩܐ܀ 50 ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ ܬܡܢ
ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ܀ 51 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܣܬܟܠܬܘܢ
ܠܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܢ ܡܪܢ܀ 52 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܡܛܠ ܗܢܐ ܟܠ ܣܦܪ ܕܡܬܬܠܡܕ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܕܡܐ
ܠܓܒܪܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܕܡܦܩ ܡܢ ܣܝܡܬܗ ܚܕܬܬܐ ܘܥܬܝܩܬܐ܀
53 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡܬܠܐ ܗܠܝܢ ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ܀
54 ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܗ ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ
ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪܘܢ ܘܢܐܡܪܘܢ ܐܝܟܐ ܠܗ ܠܗܢܐ ܚܟܡܬܐ
ܘܚܝܠܐ܀ 55 ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܢܓܪܐ ܠܐ ܐܡܗ ܡܬܩܪܝܐ
ܡܪܝܡ ܘܐܚܘܗܝ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܣܐ ܘܫܡܥܘܢ ܘܝܗܘܕܐ܀
56 ܘܐܚܘܬܗ ܟܠܗܝܢ ܠܐ ܗܐ ܠܘܬܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܐܝܟܐ ܠܗ ܠܗܢܐ

MATTHÆI. CAP. XIII.

46. Quum autem invenit margaritam unam pretiosam, abiens vendit quicquid est ei, & emit eam. 47.
Rursum simile est regnum cœlorum verriculo quod projectum est in mare, & ex omni genere congregat.
48. Et quum impletum est, subduxerunt ipsum ad littus maris, & sedentes, collegerunt: & bonos injecerunt in vasa, malos autem projecerunt foras: 49. Sic erit in consummatione seculi; exibunt Angeli, &
separabunt malos è medio justorum. 50. Et projicient illos in fornacem ignis: ibi erit ploratus & stridor
dentium. 51. Ait illis Jeschua, Intellexistis omnia hæc? Dicunt illi, Etiam Domine noster. 52. Dixit
illis, Propterea omnis legisperitus qui edoctus est ad regnum cœlorum, similis est homini domino domus, qui depromit è thesauro suo nova & vetera. 53. Et factum est ut postquam finisset Jeschua sermones hos, digrederetur illinc, 54. Et veniret in civitatem suam. Et docebat illos in synagogis
illorum, ita ut mirarentur, & dicerent, Unde huic sapientia hæc & virtutes? 55. Nonne hic est filius fabri? nonne mater ejus vocatur Marjam, & fratres ejus, Jaakub, & Jussi,
& Schemun, & Jibuda? 56. Et sorores ejus omnes nonne apud nos sunt? unde

ܝܫܘܥ ܠܟܢܫܐ ܘܐܬܐ ܠܒܝܬܐ. ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܦܫܘܩ ܠܢ ܡܬܠܐ ܗܘ ܕܙܝܙܢܐ ܘܕܚܩܠܐ. 37
ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܙܪܥ ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 38 ܘܚܩܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠܡܐ. ܙܪܥܐ ܕܝܢ ܛܒܐ ܒܢܘܗܝ
ܐܢܘܢ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܙܝܙܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܒܝܫܐ. 39
ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܢ ܕܙܪܥ ܐܢܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܣܛܢܐ. ܚܨܕܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ
ܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. ܚܨܘܕܐ ܕܝܢ ܡܠܐܟܐ. 40 ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ
ܕܡܬܓܒܝܢ ܙܝܙܢܐ ܘܝܩܕܝܢ ܒܢܘܪܐ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܫܘܠܡܗ
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. 41 ܢܫܕܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܠܐܟܘܗܝ. ܘܢܓܒܘܢ
ܡܢ ܡܠܟܘܬܗ. ܟܠܗܘܢ ܟܫܠܐ ܘܟܠܗܘܢ ܥܒܕܝ ܥܘܠܐ.
42 ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ
ܫܢܐ. 43 ܗܝܕܝܢ ܙܕܝܩܐ ܢܢܗܪܘܢ ܐܝܟ ܫܡܫܐ ܒܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܒܘܗܘܢ. ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ. 44 ܬܘܒ
ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܣܝܡܬܐ ܕܡܛܫܝܐ ܒܚܩܠܐ. ܗܝ
ܕܐܫܟܚܗ ܓܒܪܐ ܘܛܫܝܗ. ܘܡܢ ܚܕܘܬܗ ܐܙܠ ܙܒܢ ܟܠ ܡܕܡ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܙܒܢܗ ܠܚܩܠܐ ܗܘ. 45 ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܠܓܒܪܐ ܬܓܪܐ ܕܒܥܐ ܗܘܐ ܡܪܓܢܝܬܐ ܛܒܬܐ.

Jeſchua turbas,& venit in domum. Et acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus,& dixerunt ei,Explica nobis parabolam illam zizaniorum & agri.
37. Ille autem reſpondit & dixit illis, Is qui ſeminavit bonum ſemen, eſt Filius hominis.
38. Et ager eſt mundus: ſemen autem bonum,filii ſunt regni: zizania autem, ſunt filii illius Mali.
39. Inimicus autem qui ſeminavit ea, eſt Satanas: meſſis verò eſt conſummatio mundi: meſſores autem,Angeli.
40. Sicut igitur colliguntur zizania,& comburuntur igni, ſic erit in conſummatione ſeculi hujus.
41. Mittet Filius hominis angelos ſuos, & colligent è regno illius omnia ſcandala, & omnes facientes iniquitatem.
42. Et conjicient illos in fornacem ignis: ibi erit ploratus & ſtridor dentium.
43. Tunc juſti fulgebunt ſicut ſol in regno Patris ſui. Is cui ſunt aures ut audiat, audiat.
44. Rurſum ſimile eſt regnum cœlorum theſauro,qui eſt abſconditus in agro, quem quum invenit homo,abſcondit quoque,& præ gaudio abiens vendit quicquid eſt ei, & emit agrum illum.
45. Rurſum ſimile eſt regnum cœlorum homini mercatori qui quærebat margaritas optimas.

ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܓܒܪܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܥܒܕ ܗܕܐ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܥܒܕܘܗܝ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܢܐܙܠ ܢܓܒܐ ܐܢܘܢ. 29 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܟܕ ܡܓܒܝܬܘܢ ܐܢܘܢ ܠܙܝܙܢܐ. ܬܥܩܪܘܢ ܥܡܗܘܢ
ܐܦ ܚܛܐ. 30 ܫܒܘܩܘ ܢܪܒܝܢ ܬܪܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ ܥܕܡܐ ܠܚܨܕܐ.
ܘܒܙܒܢܐ ܕܚܨܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܚܨܘܕܐ. ܓܒܘ ܠܘܩܕܡ ܙܝܙܢܐ.
ܘܐܣܘܪܘ ܐܢܘܢ ܒܐܣܘܪܬܐ. ܕܢܐܩܕܘܢ. ܚܛܐ ܕܝܢ ܟܢܫܘ ܐܢܘܢ
ܠܐܘܨܪܝ ✣ 31 ܐܚܪܢܐ ܡܬܠܐ ܐܡܬܠ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܕܕܡܝܐ ܡܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܕܢܣܒ ܓܒܪܐ ܙܪܥܗ ܒ
ܩܪܝܬܗ. 32 ܘܗܝ ܙܥܘܪܐ ܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܙܪܥܘܢܐ. ܡܐ
ܕܝܢ ܕܪܒܬ. ܪܒܐ ܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܪܩܘܢܐ. ܘܗܘܝܐ ܐܝܠܢܐ.
ܐܝܟ ܕܬܐܬܐ ܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܬܩܢ ܒܣܘܟܝܗ ✣ 33 ܐܚܪܢܐ ܡܬܠܐ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܠܚܡܝܪܐ ܗܘ ܕ
ܢܣܒܬ ܐܢܬܬܐ ܛܡܪܬ ܒܬܠܬ ܣܐܝܢ ܕܩܡܚܐ. ܥܕܡܐ ܕܟܠܗ
ܚܡܥ ✣ 34 ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܒܡܬܠܐ ܠܟܢܫܐ.
ܘܕܠܐ ܡܬܠܐ ܠܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. 35 ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ
ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܐܦܬܚ ܦܘܡܝ ܒܡܬܠܐ. ܘܐܒܥ ܒ
ܟܣܝܬܐ ܕܡܢ ܩܕܡ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ. 36 ܗܝܕܝܢ ܫܒܩ

autem dixit eis, Homo inimicus fecit hoc. Dicunt ei servi ejus, Vis tu *ut* euntes colligamus ea? 29. Ille autem dixit eis, Ne, dum colligetis zizania, eradicetis cum illis etiam triticum. 30. Sinite *ut* crescant ambo pariter usque ad messem: & in tempore messis dicam messoribus, Colligite prius zizania, & ligate ea *in* fasciculos ut comburantur: triticum verò colligite in horrea mea. 31. Aliam parabolam proposuit eis, & dixit, Simile est regnum cœlorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo. 32. Et illud est minimum omnium seminum: postquam autem excrevit, maximum est omnium olerum, & fit arbor: adeò ut venientes aves cœlorum nidulentur in ramis illius. 33. Aliam parabolam dixit illis, Simile est regnum cœlorum fermento illi, quod accipiens mulier, recondidit in tribus satis farinæ, donec totum fermentaretur. 34. Hæc omnia loquutus est Jeschua per parabolas ad turbas, & sine parabolis non loquebatur cum illis. 35. Ut compleretur id quod dictum fuerat per Prophetam, qui dixit, Aperiam os meũ in parabolis, & eructabo abscondita, quæ *fuerunt* ante fundationẽ mundi. 36. Tunc dimisit

18 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܫܡܥܘ ܡܬܠܐ ܕܙܪܥܐ. 19 ܟܠ ܕܫܡܥ ܡܠܬܐ ܕ
ܡܠܟܘܬܐ ܘܠܐ ܡܣܬܟܠ ܒܗ. ܐܬܐ ܒܝܫܐ ܘܚܛܦ ܡܠܬܐ
ܕܙܪܝܥܐ ܒܠܒܗ. ܗܢܘ ܗܘ ܕܥܠ ܐܘܪܚܐ ܐܙܕܪܥ. 20 ܗܘ ܕ
ܕܝܢ ܕܥܠ ܫܘܥܐ ܐܙܕܪܥ. ܗܘ ܗܘ ܕܫܡܥ ܡܠܬܐ. ܘܡܚܕܐ
ܒܚܕܘܬܐ ܡܩܒܠ ܠܗ. 21 ܠܝܬ ܠܗ ܕܝܢ ܥܩܪܐ ܒܗ. ܐܠܐ
ܕܙܒܢܐ ܗܘ. ܘܡܐ ܕܗܘܐ ܐܘܠܨܢܐ ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ ܡܛܠ ܡܠܬܐ
ܒܥܓܠ ܡܬܟܫܠ. 22 ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܝܬ ܟܘܒܐ ܐܙܕܪܥ. ܗܘ ܗܘ
ܕܫܡܥ ܡܠܬܐ. ܘܪܢܝܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܛܘܥܝܝ ܕܥܘܬܪܐ ܚܢܩܝܢ
ܠܗ ܠܡܠܬܐ. ܘܕܠܐ ܦܐܪܐ ܗܘܐ. 23 ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ ܐܪܥܐ
ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥ. ܗܘ ܗܘ ܕܫܡܥ ܡܠܬܝ. ܘܡܣܬܟܠ ܘܝܗܒ
ܦܐܪܐ. ܘܥܒܕ. ܐܝܬ ܕܡܐܐ ܘܐܝܬ ܕܫܬܝܢ ܘܐܝܬ ܕܬܠܬܝܢ. 24
ܐܚܪܢܝܐ ܡܬܠܐ ܐܡܬܠ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ.
ܠܓܒܪܐ ܕܙܪܥ ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܒܩܪܝܬܗ. 25 ܘܟܕ ܕܡܟܘ ܐܢܫܐ.
ܐܬܐ ܒܥܠܕܒܒܗ ܘܙܪܥ ܙܝܙܢܐ ܒܝܬ ܚܛܐ ܘܐܙܠ. 26 ܟܕ ܕܝܢ
ܝܥܐ ܥܣܒܐ ܘܥܒܕ ܦܐܪܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܬܚܙܝܘ ܐܦ ܙܝܙܢܐ. 27 ܘ
ܩܪܒܘ ܥܒܕܘܗܝ ܕܡܪܐ ܒܝܬܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܡܪܢ. ܠܐ ܗܘܐ
ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܙܪܥܬ ܒܩܪܝܬܟ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬ ܒܗ ܙܝܙܢܐ. 28 ܗܘ

18. Vos autem audite parabolam seminis. 19. Omnis qui audit sermonem regni,& non intelligit ipsum, venit Malus & rapit sermonem seminatum in corde ejus: hoc est quod seminatum erat juxta viam. 20. Id autem,quod suprà petram seminatum fuit, est is qui audit sermonem,& eadem hora cum gaudio excipit illum. 21. Non est autem illi radix in eo, sed temporarius est: & quum fuerit afflictio aut persequutio propter sermonem,continuò offenditur. 22. Quod autem *in* loco spinarum seminatum fuit, is est qui audivit sermonem: & cura seculi hujus, & deceptiones divitiarum suffocant ipsum sermonem,& infrugifer redditur. 23. Cæterum illud quod in bonam terram seminatum fuit,is est qui audit sermonẽ meum,& intelligit: & reddit fructus,& facit,est qui centum,& est qui sexaginta,& est qui triginta. 24. Aliam parabolam proposuit illis,& dixit,Simile est regnum cœlorum viro qui seminavit semen bonum in agro suo. 25. Et quum dormirent homines,venit inimicus illius, & seminavit zizania inter triticum, & abiit. 26. Quum autem protulisset herbam, & fecisset fructus, tunc conspecta sunt etiam zizania. 27. Et accesserunt servi domini domus, & dixerunt illi, Domine noster, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? undenam sunt in eo zizania? 28. Ille

9 ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ ܀ 10 ܘܩܪܒܘ ܠ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܠܡܢܐ ܒܡܬܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܥ
ܡܗܘܢ . 11 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܕܠܟܘܢ ܗܘ ܝܗܝܒ
ܠܡܕܥ ܐܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ . ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܗܝܒ ܀
12 ܠܡܢ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܘܢܬܝܬܪ ܠܗ . ܘ
ܠܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ . ܘܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ ܀
13 ܡܛܠܗܢܐ ܒܡܬܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܥܡܗܘܢ . ܡܛܠ ܕܚܙܝܢ
ܘܠܐ ܚܙܝܢ . ܘܫܡܥܝܢ ܘܠܐ ܫܡܥܝܢ ܘܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܀ 14 ܘ
ܡܫܬܠܡܐ ܒܗܘܢ ܢܒܝܘܬܗ ܕܐܫܥܝܐ ܕܐܡܪ . ܕܡܫܡܥ ܬܫܡܥܘܢ
ܘܠܐ ܬܣܬܟܠܘܢ . ܘܡܚܙܐ ܬܚܙܘܢ ܘܠܐ ܬܕܥܘܢ ܀ 15 ܐܬܥܒܝ ܠ
ܗ ܓܝܪ ܠܒܗ ܕܥܡܐ ܗܢܐ ܘܒܐܕܢܝܗܘܢ ܝܩܝܪܐܝܬ ܫܡܥܘ .
ܘܥܝܢܝܗܘܢ ܥܡܨܘ . ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝܢܝܗܘܢ ܘܢܫܡܥܘܢ ܒ
ܐܕܢܝܗܘܢ . ܘܢܣܬܟܠܘܢ ܒܠܒܗܘܢ . ܘܢܬܦܢܘܢ ܘܐܐܣܐ ܐܢܘܢ ܀
16 ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܛܘܒܝܗܝܢ ܠܥܝܢܝܟܘܢ ܕܚܙܝܢ . ܘܠܐܕܢܝܟܘܢ ܕ
ܫܡܥܢ ܀ 17 ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ . ܕܣܓܝܐܐ ܢܒܝܐ ܘ
ܙܕܝܩܐ ܐܬܪܓܪܓܘ ܕܢܚܙܘܢ ܡܕܡ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܚܙܘ . ܘ
ܠܡܫܡܥ ܡܕܡ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥܘ ܀]

MATTHÆI. CAP. XIII.

9. Is cui funt aures ut audiat, audiat. 10. Et acceſſerunt diſcipuli ejus, & dixerunt ei, Quare in parabolis loqueris cum illis? 11. Ipſe autem reſpondit, & dixit eis, Quia vobis eſt datum noſſe myſterium regni cœlorum, illis autem non eſt datum. 12. Illi enim cui eſt, dabitur, & reddetur abundantior: & cui non eſt, etiam id quod eſt ei auferetur ab eo. 13. Propterea in parabolis loquor cum illis, quia vident, & non vident: & audiunt ac non audiunt, neque intelligunt. 14. Et completur in illis vaticinium Iſaiæ, qui ait, Quod audiendo audietis, & non intelligetis: & videndo videbitis, & non cognoſcetis. 15. Incraſſatum enim eſt cor populi hujus, & auribus ſuis graviter audierunt, & oculos ſuos clauſerunt: ut non viderent oculis ſuis, & audirent auribus ſuis, & intelligerent corde ſuo, & converterentur, & ſanarem eos. 16. Veſtri autem beati ſunt oculi qui vident, & aures veſtræ quæ audiunt. 17. Ammin enim dico vobis, quod multi Prophetæ & juſti concupiverunt ut viderent id quod videtis vos, & non viderunt: & audire id quod auditis vos, & non audiverunt. 18.

ܐܡܟ ܘܐܚܝܟ ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ܆ ܘܒܥܝܢ ܕܢܡܠܠܘܢ ܥܡܟ. 48
ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܡܢ ܕܐܡܪ ܠܗ. ܡܢ ܗܝ ܐܡܝ ܘܡܢܘ
ܐܢܘܢ ܐܚܝ. 49 ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ.
ܗܐ ܐܡܝ ܘܗܐ ܐܚܝ. 50 ܟܠ ܓܝܪ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܝ
ܕܒܫܡܝܐ ܗܘܝܘ ܐܚܝ ܘܚܬܝ ܘܐܡܝ ܀ ܀ ܀ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܝܓ ܀

1 ܒܗܘ ܕܝܢ ܝܘܡܐ. ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܒܝܬܐ ܘܝܬܒ ܥܠ
ܝܕ ܝܡܐ. 2 ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܐܝܟ ܕܢܣܩ
ܢܬܒ ܠܗ ܒܐܠܦܐ. ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܥܠ ܣܦܪ
ܝܡܐ. 3 ܘܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܣܓܝܐܬܐ ܒܡܬܠܐ ܘܐܡܪ. ܗܐ
ܢܦܩ ܙܪܘܥܐ ܠܡܙܪܥ. 4 ܘܟܕ ܙܪܥ. ܐܝܬ ܕܢܦܠ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ.
ܘܐܬܬ ܦܪܚܬܐ ܘܐܟܠܬܗ. 5 ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܥܠ ܫܘܥܐ. ܐܝܟܐ
ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܡܢ ܫܥܬܗ ܫܘܚ. ܡܛܠ ܕ
ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ. 6 ܟܕ ܕܢܚ ܕܝܢ ܫܡܫܐ ܚܡ.
ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܩܪܐ ܝܒܫ. 7 ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܝܬ
ܟܘܒܐ ܘܣܠܩܘ ܟܘܒܐ ܘܚܢܩܘܗܝ. 8 ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܐܪܥܐ
ܛܒܬܐ. ܘܝܗܒ ܦܐܪܐ ܐܝܬ ܕܡܐܐ ܘܐܝܬ ܕܫܬܝܢ ܘܐܝܬ ܕܬܠܬܝܢ.

mater tua & fratres tui ſtant foris,& quærunt ut loquantur tecum. 48. Ipſe autem reſpondit, & dixit ei qui renunciaverat ſibi, Quæ eſt mater mea, & qui ſunt fratres mei? 49. Et extendit manum ſuam in diſcipulos ſuos,& dixit,Ecce mater mea,& ecce fratres mei. 50. Quiſquis enim facit voluntatem patris mei qui in cœlis eſt, ipſe eſt frater meus, & ſoror mea,& mater mea.

Caput XIII.

1. In illo autem die egreſſus eſt Jeſchua è domo,& ſedit juxta littus maris. 2. Et congregatæ ſunt ad illum turbæ multæ,adeò ut ingrederetur, & ſederet in navi,& univerſa turba ſtaret juxta littus maris. 3. Et multum loquebatur cum illis in parabolis, & dicebat,Ecce,egreſſus eſt ſeminator ad ſeminandum. 4. Et quum ſeminaret,fuit quod caderet juxta viam: & venerunt aves,& comederunt ipſum. 5. Et aliud cecidit ſuper petram,ita ut non eſſet terræ multum: & eadem hora exortum eſt, propterea quod nulla eſſet profunditas terræ. 6. Quum autem ortus eſt ſol,calorem ſenſit,& quia non erat ei radix, exaruit. 7. Et aliud cecidit *in* locum ſpinarum: & aſcenderunt ſpinæ & ſuffocaverunt ipſum. 8. Et aliud cecidit in terram bonam,& dedit fructus: eſt quod *dedit* centum,& eſt quod ſexaginta, & eſt quod triginta.

ܠܗ܆ ܐܠܐ ܐܬܐ ܕܝܘܢܢ ܢܒܝܐ. 40 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܗܘܐ ܝܘܢܢ ܒ
ܟܪܣܗ ܕܢܘܢܐ ܬܠܬܐ ܐܝܡܡܝܢ ܘܬܠܬܐ ܠܠܘܢ܆ ܗܟܢܐ ܢ
ܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܠܒܗ ܕܐܪܥܐ܆ ܬܠܬܐ ܐܝܡܡܝܢ ܘܬܠܬܐ
ܠܠܘܢ. 41 ܓܒܪܐ ܢܝܢܘܝܐ ܢܩܘܡܘܢ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ
ܘܢܚܝܒܘܢܗ܆ ܕܗܢܘܢ ܬܒܘ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܝܘܢܢ܆ ܘܗܐ ܕܪܒ
ܡܢ ܝܘܢܢ ܬܢܢ. 42 ܡܠܟܬܐ ܕܬܝܡܢܐ ܬܩܘܡ ܒܕܝܢܐ
ܥܡ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܘܬܚܝܒܝܗ. ܕܐܬܬ ܡܢ ܥܒܪܝܗ ܕܐܪܥܐ ܕ
ܬܫܡܥ ܚܟܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ܆ ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ
ܬܢܢ. 43 ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܬܦܘܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ.
ܡܬܟܪܟܐ ܒܕܘܟܝܬܐ ܕܠܝܬ ܒܗܝܢ ܡܝܐ. ܘܒܥܝܐ ܢܝܚܐ ܘܠܐ ܡ
ܫܟܚܐ܆ 44 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪܐ܆ ܐܗܦܘܟ ܠܒܝܬܝ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕ
ܢܦܩܬ. ܘܐܬܝܐ ܡܫܟܚܐ ܕܣܪܝܩ ܘܡܟܢܫ ܘܡܨܒܬ. 45
ܗܝܕܝܢ ܐܙܠܐ ܕܒܪܐ ܥܡܗ ܫܒܥ ܪܘܚܝܢ ܐܚܪܢܝܢ ܕܒܝܫܢ ܡܢܗ܆
ܘܥܐܠܢ ܘܥܡܪܢ ܒܗ. ܘܗܘܝܐ ܚܪܬܗ ܕܓܒܪܐ ܗܘ ܒܝܫܐ ܡܢ
ܩܕܡܝܬܗ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܒܝܫܬܐ. 46
ܟܕ ܗܘ ܕܝܢ ܡܡܠܠ ܠܟܢܫܐ܆ ܐܬܘ ܐܡܗ ܘܐܚܘܗܝ ܩܝܡܝܢ
ܠܒܪ ܘܒܥܝܢ ܕܢܡܠܠܘܢ ܥܡܗ. 47 ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ ܐܢܫ ܗܐ

ei, nisi signum Jaunan Prophetæ. 40. Sicut enim fuit Jaunan in ventre piscis tribus diebus ac tribus noctibus: sic erit Filius hominis in corde terræ tribus diebus & tribus noctibus. 41. Homines Ninivitæ surgent in judicio cum generatione hac, & condemnabunt eam: quòd ipsi conversi sint per prædicationem Jaunan: & ecce, qui major est Jaunan, hic *est*. 42. Regina Austri surget in judicio cum generatione hac, & condemnabit eam: quòd venerit à limitibus terræ, ut audiret sapientiam Schelejemun, & ecce, excellentior quàm Schelejemun *est* hic. 43. Quum autem spiritus immundus egreditur à filio hominis, circumambulat loca in quibus non sunt aquæ: & quærit quietem, & non invenit. 44. Tunc dicit, Revertar in domum meam ex qua egressus sum. Et venit, reperit esse vacantem, & versam, & præparatam. 45. Tunc abit, accipit secum septem spiritus alios qui se deteriores sunt: & ingrediuntur, & habitant in ea, & fit finis hominis illius pejor quàm principium ejus. sic erit generationi huic pravæ. 46. Quum autem ipse loqueretur turbis, venerunt mater ejus & fratres ejus, stantes foris, & quærentes ut loquerentur cum eo. 47. Dixit autem ei quidam, Ecce,

ܡܒܕܪܘ ܡܒܕܪ ܀ 31 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܟܠ ܚܛ
ܗܝܢ ܘܓܘܕܦܝܢ ܢܫܬܒܩܢ ܠܒܢܝܢܫܐ. ܓܘܕܦܐ ܕܝܢ
ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܒܢܝܢܫܐ. 32 ܘܟܠ ܡܢ ܕܢܐܡܪ
ܡܠܬܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܟܠ ܕܝܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ ܢܐܡܪ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܠܐ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܠܐ ܒܥܠܡܐ
ܕܥܬܝܕ. 33 ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܫܦܝܪܐ ܘܦܐܪ̈ܘܗܝ ܫܦܝܪ̈ܐ
ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܘܦܐܪ̈ܘܗܝ ܒܝܫ̈ܐ. ܡܢ ܦܐܪ̈ܘܗܝ ܗܘ
ܗܘ ܓܝܪ ܡܬܝܕܥ ܐܝܠܢܐ. 34 ܝܠܕܐ ܕܐܟܕ̈ܢܐ ܐܝܟܢܐ ܡܫ
ܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܛܒ̈ܬܐ ܠܡܡܠܠܘ ܕܒܝܫܐ ܐܢܬܘܢ. ܡܢ
ܝܘܬܪܢ ܓܝܪ ܕܠܒܐ ܡܡܠܠ ܦܘܡܐ. 35 ܓܒܪܐ ܛܒܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ
ܛܒ̈ܬܐ ܡܦܩ ܛܒ̈ܬܐ. ܘܓܒܪܐ ܒܝܫܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܒܝܫܬܐ ܡܦܩ
ܒܝܫ̈ܬܐ. 36 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ. ܕܟܠ ܡܠܬܐ ܒܛܝܠܬܐ ܕ
ܢܐܡܪܘܢ ܒܢܝܢܫܐ. ܢܬܠܘܢ ܥܠܝܗ ܦܬܓܡܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ. 37
ܡܢ ܡܠܝܟ ܓܝܪ ܬܙܕܕܩ ܘܡܢ ܡܠܝܟ ܬܬܚܝܒ ܀ 38 ܗܝܕܝܢ
ܥܢܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ. ܘܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ.
ܨܒܝܢ ܚܢܢ ܕܢܚܙܐ ܡܢܟ ܐܬܐ. 39 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫ
ܪܒܬܐ ܒܝܫܬܐ ܘܓܝܪܬܐ ܐܬܐ ܒܥܝܐ. ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠ

EVANGELIUM

ſpargendo ſpargit. 31. Propterea dico vobis quod omnia peccata & convitia remittentur filijs hominũ: convitium autem quod eſt contra Spiritum, non remittetur filijs hominum. 32. Et quicunque dixerit verbum adverſus Filium hominis, remittetur illi: quicunque autem adverſus Spiritum ſanctum dixerit, non remittetur illi neque in ſeculo hoc, neque in ſeculo futuro. 33. Aut facite arborem bonam, & fructus ejus bonos: aut facite arborem vitioſam, & fructus ejus vitioſos. à fructibus enim ſuis cognoſcitur arbor. 34. Progenies viperarum, quomodo poteſtis vos bona loqui, qui eſtis mali? Ex his enim quæ abundant in corde, loquitur os. 35. Homo bonus ex theſauris bonis profert bona: & homo malus ex theſauris malis profert mala. 36. Dico enim vobis quod de omni verbo otioſo quod dixerint filij hominum, reddituri ſunt rationem in die judicij. 37. Ex dictis enim tuis juſtificaberis, & ex dictis tuis condemnaberis. 38. Tunc reſponderunt quidam ex Legiſperitis, & ex Phariſæis, & dixerunt illi, Præceptor, volumus videre ex te ſignum. 39. Ille autem reſpondit, & dixit eis, Generatio mala & adultera ſignum quærit, & ſignum non dabitur ei,

- ܠܐ ܢܬܚܪܐ ܘܠܐ ܢܩܥܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܫܡܥ ܩܠܗ ܒܫܘܩܐ. 20. ܩܢܝܐ
ܪܥܝܥܐ ܠܐ ܢܬܒܪ. ܘܫܪܓܐ ܕܡܛܦܛܦ ܠܐ ܢܕܥܟ. ܥܕܡܐ ܕܢܦܩ
- ܕܝܢܐ ܠܙܟܘܬܐ. 21. ܘܒܫܡܗ ܥܡܡܐ ܢܣܒܪܘܢ ܀ 22. ܗܝܕܝܢ
ܩܪܒܘ ܠܗ ܕܝܘܢܐ ܚܕ ܕܚܪܫ ܘܥܘܝܪ ܘܐܤܝܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܚܪܫܐ
ܘܥܘܝܪܐ ܢܡܠܠ ܘܢܚܙܐ. 23. ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܟܢܫܐ
ܘܐܡܪܝܢ. ܕܠܡܐ ܗܢܘ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. 24. ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫ
ܡܥܘ ܐܡܪܝܢ. ܗܢܐ ܠܐ ܡܦܩ ܫܐܕܐ. ܐܠܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ
ܪܫܐ ܕܫܐܕܐ. 25. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܡܚܫܒܬܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܟܠ ܡܠܟܘ ܕܬܬܦܠܓ ܥܠ ܢܦܫܗ ܬܚܪܒ. ܘܟܠ ܒܝܬ ܘ
ܡܕܝܢܐ ܕܬܬܦܠܓ ܥܠ ܢܦܫܗ ܠܐ ܬܩܘܡ. 26. ܘܐܢ ܣܛܢܐ
ܠܣܛܢܐ ܡܦܩ. ܥܠ ܢܦܫܗ ܐܬܦܠܓ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ
ܩܝܡܐ ܡܠܟܘܬܗ. 27. ܘܐܢ ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ
ܫܐܕܐ. ܒܢܝܟܘܢ ܒܡܢܐ ܡܦܩܝܢ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܢܘܢ
ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܕܝܢܐ. 28. ܘܐܢ ܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ.
- ܩܪܒܬ ܠܗ ܥܠܝܟܘܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 29. ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܐܢܫ
ܡܫܟܚ ܕܢܥܘܠ ܠܒܝܬܗ ܕܚܣܝܢܐ ܘܡܐܢܘܗܝ ܢܒܘܙ. ܐܠܐ ܐܢ
ܠܘܩܕܡ ܢܐܣܘܪܝܘܗܝ ܠܚܣܝܢܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܒܝܬܗ ܢܒܘܙ.
30. ܡܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܥܡܝ ܠܘܩܒܠܝ ܗܘ. ܘܡܢ ܕܠܐ ܟܢܫ ܥܡܝ

MATTHÆI. CAP. XII.

Non contendet, & non clamabit, neque quisquam audiet vocem ejus in plateis. 20. Arundinem quassatam non confringet, & lucernam crepitantem non exstinguet: donec proferat judicium ad victoriam. 21. Et in nomine ejus Gentes sperabunt. 22. Tunc obtulerunt ei dæmoniacum quendam, qui *erat* mutus & cœcus; & sanavit illum, ita ut mutus & cœcus loqueretur & videret. 23. Et admirabantur universæ turbæ, ac dicebant, Numquid hic est filius David? 24. Pharisæi autem, quum audivissent, dixerunt, Hic non ejicit dæmonia nisi per Beel-zebub principem dæmoniorum. 25. Jeschua autem cognovit cogitationes eorum, & dixit illis, Omne regnum quod dividitur adversus seipsum, destruetur: & omnis domus aut civitas quæ dividitur adversus seipsam, non stabit. 26. Et si Satanas Satanam ejicit, adversus seipsum divisus est: quomodo igitur staret regnum ejus? 27. Et si ego per Beel-zebub ejicio dæmonia: filii vestri per quem ejiciunt illa? propter hoc, illi erunt vestri judices. 28. Et si per Spiritum Dei ego ejicio dæmonia, appropinquavit vobis regnum Dei. 29. Alioqui, quomodo potest quis intrare in domum potentis, & vasa ejus diripere, nisi prius vinxerit ipsum potentem? & tunc domum illius diripiet. 30. Qui non est mecum, contra me est; & qui non congregat mecum,

ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܡܢܘ ܚܢܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ܆ ܠܐ ܡ
ܚܝܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܚܘܒܐ ܐܢܘܢ. 8 ܡܪܗ ܓܝܪ
ܕܫܒܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀ 9 ܘܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ ܘܐܬܐ
ܠܟܢܘܫܬܗܘܢ. 10 ܘܓܒܪܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܕܝܒܝܫܐ ܐ
ܐܝܕܗ. ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܠܡܐ ܫܠܝܛ ܒ
ܫܒܬܐ ܠܡܐܣܝܘ. ܐܝܟ ܕܢܐܟܠܘܢ ܩܪܨܘܗܝ. 11 ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܪܒܐ ܚܕ. ܘܐܢ
ܢܦܠ ܒܓܘܡܨܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. ܠܐ ܐܚܕ ܘܡܩܝܡ ܠܗ. 12 ܟ
ܟܡܐ ܕܝܢ ܝܬܝܪ ܒܪ ܐܢܫܐ ܡܢ ܥܪܒܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܠܝܛ ܗܘ ܒ
ܒܫܒܬܐ ܠܡܥܒܕ ܕܫܦܝܪ. 13 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘ ܓܒܪܐ ܦ
ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ. ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ ܘܬܩܢܬ ܐܝܟ ܚܒܪܬܗ. 14 ܘ
ܘܢܦܩܘ ܦܪܝܫܐ. ܘܡܠܟܐ ܢܣܒܘ ܥܠܘܗܝ ܐܝܟ ܕܢܘܒܕܘܢܝܗܝ.
15 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܘܫܢܝ ܠܗ ܡܢ ܬܡܢ. ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܟ
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܘܐܣܝ ܠܟܠܗܘܢ. 16 ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܕܠܐ ܢ
ܢܓܠܘܢܝܗܝ. 17 ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕ
ܕܐܡܪ. 18 ܗܐ ܥܒܕܝ ܕܐܬܪܥܝܬ ܒܗ. ܚܒܝܒܝ ܕܨܒܝܬ ܒܗ
ܢܦܫܝ. ܪܘܚܝ ܐܣܝܡ ܥܠܘܗܝ. ܘܕܝܢܐ ܠܥܡܡܐ ܢܟܪܘܙ. 19

EVANGELIUM

autem sciretis quid nam sit, Beneficentiam volo, & non victimam, non condemnaretis eos qui irreprehensibiles sunt: 8. Dominus enim sabbathi est Filius hominis. 9. Et progressus est illinc Jeschua, & venit in synagogam illorum. 10. Et vir quidam erat ibi, cujus arida erat manus. Et interrogabant illum, ac dicebant, Nunquid licet in sabbatho sanare? ut accusarent eum. 11. Ipse autem dixit illis, Quisnam ex vobis est vir cui sit ovis una, & si inciderit in foveam in die sabbathi, non apprehendat & erigat ipsam? 12. Quantò autem excellentior est filius hominis quàm ovis? Quapropter licitum est in sabbatho facere quod bonum est. 13. Tunc dixit illi homini, Extende manum tuam. Et extendit manum suam, & restituta est sicut socia sua. 14. Et egressi sunt Pharisæi, & consilium ceperunt adversus eum quomodo perderent ipsum. 15. Jeschua autem cognovit, & secessit illinc. Et sequutæ sunt eum turbæ multæ, & sanavit eos omnes, 16. Prohibuitque eis ne se manifestum facerent: 17. Ut compleretur id quod dictum fuerat per manum Isaiæ Prophetæ, qui dixit, 18. Ecce servus meus, in quo mihi complacitum est; dilectus meus, in quo delectatur anima mea. Spiritum meum ponam super illum, & judicium populis prædicabit.

19. Non

ܐܫܬܠܡ ܠܝ ܡܢ ܐܒܝ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܠܒܪܐ ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ. ܐܦ
ܠܐ ܠܐܒܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܐ. ܘܠܡܢ ܕܨܒܐ ܒܪܐ ܕܢܓܠܐ. 28.
ܬܘ ܠܘܬܝ ܟܠܟܘܢ ܠܐܝܐ ܘܫܩܝܠܝ ܡܘܒܠܐ ܘܐܢܐ ܐܢܝܚܟܘܢ.
29. ܫܩܘܠܘ ܢܝܪܝ ܥܠܝܟܘܢ. ܘܝܠܦܘ ܡܢܝ ܕܢܝܚ ܐܢܐ ܘܡܟܝܟ
ܐܢܐ ܒܠܒܝ. ܘܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܝܚܐ ܠܢܦܫܬܟܘܢ. 30 ܢܝܪܝ
ܓܝܪ ܒܣܝܡ ܗܘ ܘܡܘܒܠܝ ܩܠܝܠܐ ܗܘ.

ܩܦܠܐܘܢ ܝܒ

1 ܒܗܘ ܙܒܢܐ. ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ ܒܝܬ
ܙܪܥܐ. ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܦܢܘ. ܘܫܪܝܘ ܡܠܩܛܝܢ ܫܒܠܐ ܘ
ܐܟܠܝܢ. 2. ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܘ ܐܢܘܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܗܐ ܬ
ܠܡܝܕܝܟ ܥܒܕܝܢ ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܥܒܕ ܒܫܒܬܐ. 3 ܗܘ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕ ܕܘܝܕ ܟܕ ܟܦܢ ܘܐܢܫܐ
ܕܥܡܗ. 4 ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܚܡܐ ܕܦܬܘܪܐ ܕܡܪܝܐ
ܐܟܠ. ܗܘ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܐܟܠܗ. ܘܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ.
ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܗܢܐ ܒܠܚܘܕ. 5 ܐܘ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܒܐܘܪܝܬܐ. ܕܟܗܢܐ
ܒܗܝܟܠܐ ܡܚܠܝܢ ܠܗ ܠܫܒܬܐ ܘܠܐ ܥܕܠܐ ܐܢܘܢ. 6 ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܝܢ. ܕܪܒ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܐܝܬ ܗܪܟܐ. 7 ܐܠܘ

MATTHÆI. CAP. XI.

tradita sunt mihi à Patre meo: & nemo novit Filium, nisi Pater, neque Patrem quisquam novit nisi Filius, & cui beneplacitum erit Filio ut *id* revelet. 28. Venite ad me omnes vos laborantes & sustinentes onera, & ego refocillabo vos. 29. Tollite jugum meum super vos, & discite à me quòd mitis sim, & sim humilis in corde meo: & invenietis requiē animabus vestris. 30. Jugū enim meum suave est, & onus meū leve est.

CAPUT XII.

1. In illo tempore ibat Jeschua in sabbatho *in* loco seminum, & discipuli ejus esuriebant, & cœperunt vellere spicas, & comedebant. 2. Pharisæi autem, quum vidissent illos, dixerunt ei, Ecce, discipuli tui faciunt id quod non licet facere in sabbatho. 3. Ipse autem dixit illis, Non legistis quid fecerit David, quum esuriret, & illi qui erant cum eo? 4. Quomodo ingressus est in domum Dei, & panem mensæ Domini comedit ipse, cui non licebat comedere, neque illis qui cum eo erant, nisi sacerdotibus tantum? 5. Aut non legistis in Lege, quòd sacerdotes in templo prophanant ipsum sabbathum, & quòd irreprehensibiles sunt? 6. Dico autem vobis quòd major templo est hic. 7. Si

ܘܠܐ ܪܩܕܬܘܢ . ܘܐܠܝܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܐܪܩܕܬܘܢ . 18. ܐܬܐ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ
ܕܠܐ ܐܟܠ ܘܠܐ ܫܬܐ . ܘܐܡܪܝܢ ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܗ . 19. ܐܬܐ ܒܪܗ ܕ
ܐܢܫܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ . ܘܐܡܪܝܢ ܗܐ ܓܒܪܐ ܐܟܘܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ :
ܘܪܚܡܐ ܕܡܟܣܐ ܘܕܚܛܝܐ . ܘܐܙܕܕܩܬ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܥܒܕܝܗ :
20. ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܚܣܕܘ ܡܕܝܢܬܐ : ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܘ
ܒܗܝܢ ܚܝܠܘܗܝ ܣܓܝܐܐ ܘܠܐ ܬܒܘ . ܘܐܡܪ ܗܘܐ . 21. ܘܝ ܠܟܝ
ܟܘܪܙܝܢ . ܘܝ ܠܟܝ ܒܝܬ ܨܝܕܐ . ܕܐܠܘ ܒܨܘܪ ܘܒܨܝܕܢ ܗܘܘ
ܚܝܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܘ ܒܟܝܢ : ܟܒܪ ܕܝܢ ܒܣܩܐ ܘܒܩܛܡܐ ܬܒܘ .
22. ܒܪܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܠܨܘܪ ܘܠܨܝܕܢ ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܒ
ܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ . ܐܘ ܠܟܘܢ . 23. ܘܐܢܬܝ ܟܦܪ ܢܚܘܡ ܗܝ ܕ
ܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ ܐܬܪܝܡܬܝ : ܥܕܡܐ ܠܫܝܘܠ ܬܬܡܟܟܝܢ . ܕܐܠܘ
ܒܣܕܘܡ ܗܘܘ ܚܝܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܘ ܒܟܝ : ܩܝܡܐ ܗܘܬ ܥܕܡܐ
ܠܝܘܡܢܐ . 24. ܒܪܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܝ : ܕܠܐܪܥܐ ܕܣܕܘܡ ܢܗܘܐ
ܢܝܚ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ . ܐܘ ܠܟܝ . 25. ܒܗܘ ܙܒܢܐ : ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ . ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܐܒܝ ܡܪܐ ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ . ܕܟܣܝܬ ܗܠܝܢ
ܡܢ ܚܟܝܡܐ ܘܡܢ ܣܟܘܠܬܢܐ : ܘܓܠܝܬ ܐܢܝܢ ܠܝܠܘܕܐ .
26. ܐܝܢ ܐܒܝ ܕܗܟܢܐ ܗܘܐ ܨܒܝܢܐ ܩܕܡܝܟ . 27. ܟܠ ܡܕܡ

EVANGELIUM

& non saltastis: ululavimus vobis, & non planxistis. 18. Venit enim Juchanan, qui non comedit neque bibit: & dixerunt, Dæmonium est illi: 19. Venit filius hominis comedens & bibens, & dicunt, Ecce, homo edax & potor vini, & amicus publicanorum & peccatorum. Et justificata est sapientia à cultoribus suis. 20. Tunc cœpit Jeschua exprobrare civitatibus illis in quibus editæ fuerant virtutes ejus plurimæ, neque conversæ fuerant. 21. Et dicebat, Væ tibi Caurazin, Væ tibi Beth-zaida: quoniam si in Tzor & in Tzaidan editæ fuissent virtutes hæ, quæ editæ fuerunt in vobis, jam olim in sacco & in cinere conversæ fuissent. 22. Attamen dico vobis quòd Tzor & Tzaidan erit tolerabilius in die judicij quàm vobis. 23. Et tu Kephar-Nachum, ea es quæ usque ad cœlos exaltata fuisti: usque ad foveam depriméris. quia si in Sedom editæ fuissent virtutes hæ quæ editæ fuerunt in te, mansisset usque in hunc diem. 24. Veruntamē dico tibi quòd terræ Sedom erit tolerabilius in die judicij quàm tibi. 25. In illo tempore respondit Jeschua, & dixit, Confiteor tibi, Pater mi, Domine cœlorū & terræ, quòd abscōderis hæc à sapientibus & prudentibus, & revelaveris ea parvulis. 26. Certè, Pater mi, quia sic fuit beneplacitū corā te. 27. Omnia

tra-

ܠܐܢܫ ܕܠܐ ܢܬܟܫܠ ܒܝ ܀ 7. ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠܘ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠ
ܡܐܡܪ ܠܟܢܫܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ. ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܕܒܪܐ ܠ
ܡܚܙܐ ܩܢܝܐ ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܡܬܬܙܝܥ ܀ 8. ܐܘ ܠܐ ܡܢܐ ܢ
ܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܓܒܪܐ ܕܢܚܬܐ ܪܟܝܟܐ ܠܒܝܫ ܀ ܗܐ ܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܪܟܝܟܬܐ ܠܒܝܫܝܢ ܒܝܬ ܡܠܟܐ ܐܢܘܢ. 9. ܐܘ ܠܐ ܡܢ
ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܢܒܝܐ ܀ ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܘ
ܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ. 10. ܗܢܘ ܓܝܪ ܕܥܠܘܗܝ ܟܬܝܒ ܕܗܐ ܐ
ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܟ ܀ ܕܢܬܩܢ ܐܘܪܚܐ ܩ
ܩܕܡܝܟ ܀ 11. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܀ ܕܠܐ ܩܡ ܒܝܠܝܕܝ ܢܫܐ
ܕܪܒ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܙܥܘܪܐ ܕܝܢ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܪ
ܪܒ ܗܘ ܡܢܗ. 12. ܡܢ ܝܘܡܝ ܕܝܢ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܘܥܕܡܐ
ܠܗܫܐ ܀ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܒܩܛܝܪܐ ܡܬܕܒܪܐ. ܘܐܠܝܨܐ
ܚܛܦܝܢ ܠܗ. 13. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܢܒܝܐ ܘܐܘܪܝܬܐ ܀ ܥܕܡܐ
ܠܝܘܚܢܢ ܐܬܢܒܝܘ. 14. ܘܐܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܒܠܘ ܀ ܕܗܘܝܘ ܐܠܝܐ
ܕܥܬܝܕ ܠܡܐܬܐ. 15. ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ ܀
16. ܠܡܢ ܕܝܢ ܐܕܡܝܗ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. ܕܡܝܐ ܠܛܠܝܐ ܕܝܬܒܝܢ
ܒܫܘܩܐ ܀ ܘܩܪܝܢ ܠܚܒܪܝܗܘܢ. 17. ܘܐܡܪܝܢ. ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ

is qui non fuerit offensus in me. 7. Quum autem abiissent, cœpit Jeschua dicere turbis de Juchanan, Quid exiistis in desertum ad videndum? arundinem quæ à vento agitatur? 8. Alioqui, quid exiistis ad videndum? hominem qui vestibus mollibus vestitur? Ecce qui mollibus vestiuntur, *in* domo regum sunt. 9. Alioqui, quid exiistis ad videndum? Prophetam? Etiam dico ego vobis, & excellentiorem quàm Prophetam. 10. Ipse enim est de quo scriptum est, Ecce, ego mitto nuncium meum ante faciem tuam, qui diriget viam ante te. 11. Ammin dico vobis, quòd non surrexit inter natos hominum, qui major sit Juchanan Baptista: minor autem in regno cœlorum, major est eo. 12. A diebus autem Juchanan Baptistæ, & usque nunc, regnum cœlorum cum violentia accipitur, & violenti rapiunt illud. 13. Omnes namque Prophetæ & Lex usque ad Juchanan prophetaverunt. 14. Et, si vultis vos, recipite quòd is est Elias qui venturus erat. 15. Cui sunt aures ut audiat, audiat. 16. Cui autem assimilabo generationem hanc? Similis est pueris qui sedent in foro, & acclamant sodalibus suis, 17. Ac dicunt, Cecinimus vobis,

ܠܐ ܫܘܐ ܠܝ. 38. ܘܟܠ ܕܠܐ ܫܩܠ ܙܩܝܦܗ ܘܐܬܐ ܒܬܪܝ ܠܐ ܫܘܐ ܠܝ.
39. ܡܢ ܕܐܫܟܚ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܡܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܡܛ
ܡܛܠܬܝ ܢܫܟܚܝܗ. 40. ܡܢ ܕܡܩܒܠ ܠܟܘܢ ܠܝ ܡܩܒܠ.
ܘܡܢ ܕܠܝ ܡܩܒܠ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܡܩܒܠ. 41. ܡܢ ܕܡܩܒܠ
ܢܒܝܐ ܒܫܡ ܢܒܝܐ ܐܓܪܐ ܕܢܒܝܐ ܢܣܒ. ܘܡܢ ܕܡܩܒܠ ܙܕܝܩܐ
ܒܫܡ ܙܕܝܩܐ ܐܓܪܐ ܕܙܕܝܩܐ ܢܣܒ. 42. ܘܟܠ ܕܢܫܩܐ ܠܚܕ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܟܣܐ ܕܩܪܝܪܐ ܒܠܚܘܕ ܒܫܡܐ ܕܬܠܡܝܕܐ܀
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܢܐܒܕ ܐܓܪܗ ✣ ✣ ✣ ✣

✣ ܩܦܠܐܘܢ ܝܐ ✣

1. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܠܡܦܩܕܘ ܠܬܪܥܣܪ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ܀ ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ ܠܡܠܦܘ ܘܠܡܟܪܙܘ ܒ
ܒܡܕܝܢܬܗܘܢ. 2. ܝܘܚܢܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܒܥܒܕܘܗܝ
ܕܡܫܝܚܐ܀ ܫܕܪ ܒܝܕ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 3. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ ܗܘ
ܕܐܬܐ܀ ܐܘ ܠܐܚܪܢ ܗܘ ܡܣܟܝܢܢ. 4. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܙܠܘ ܐܫܬܥܘ ܠܝܘܚܢܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܚܙܝܢ. 5. ܣܡܝܐ
ܚܙܝܢ. ܘܚܓܝܪܐ ܡܗܠܟܝܢ. ܘܓܪܒܐ ܡܕܟܝܢ. ܘܚܪܫܐ ܫܡܥܝܢ.
ܘܡܝܬܐ ܩܝܡܝܢ. ܘܡܣܟܢܐ ܡܣܬܒܪܝܢ܀ 6. ܘܛܘܒܘܗܝ

EVANGELIUM

non est dignus me. 38. Et omnis qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est dignus me. 39.
Qui invenit animam suam, perdet eam: & qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. 40.
Qui recipit vos, me recipit: & qui me recipit, eum, qui me misit, recipit. 41. Qui recipit Prophetam in nomine Prophetæ, mercedem Prophetæ accipit: & qui recipit justum in nomine justi, mercedem justi accipit. 42. Et quisquis ad bibendum præbet uni ex his pusillis poculum frigidarum *aquarum* tantum nomine discipuli, ammin dico vobis quod non perdet mercedem suam.

CAPUT XI.

1. Et factum est quum finem fecisset Jeschua præcipiendi duodecim discipulis suis, progressus est illinc ad docendum & prædicandum in civitatibus illorum. 2. Juchanan autem quum audivisset in domo vinctorum opera Christi, misit per manum discipulorum suorum. 3. Et dixit illi, Túne es ille qui venit, aut aliósne expectemus? 4. Respondit Jeschua, & dixit illis, Ite, renunciate Juchanan ea quæ auditis & videtis. 5. Cœci vident, & claudi ambulant, & leprosi mundantur, & surdi audiunt, & mortui resurgunt, & pauperes accipiunt evangelii nuncium. 6. Et beatus

ܡܕܡ ܕܟܣܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ܂ ܘܕܡܛܫܝ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ. 27. ܡܕܡ ܕܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܚܫܘܟܐ܆ ܐܡܪܘܗܝ ܐܢܬܘܢ ܒܢܘܗܪܐ. ܘܡܕܡ
ܕܒܐܕܢܝܟܘܢ ܫܡܥܬܘܢ ܐܟܪܙܘ ܥܠ ܐܓܪܐ. 28. ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ
ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܛܠܝܢ ܦܓܪܐ܆ ܢܦܫܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠ
ܡܩܛܠܗ. ܕܚܠܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ܆ ܡܢ ܡܢ ܕܡܫܟܚ ܕܠܢܦܫܐ
ܘܠܦܓܪܐ ܢܘܒܕ ܒܓܗܢܐ. 29. ܠܐ ܬܪܬܝܢ ܨܦܪܝܢ ܡܙܕܒܢܢ ܒ
ܐܣܪܐ܆ ܘܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܠܒܪ ܡܢ ܐܒܘܟܘܢ. ܠܐ ܢܦܠܐ ܥܠ
ܐܪܥܐ. 30. ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܡܢܝܢܐ ܕܣܥܪܐ ܕܪܫܟܘܢ ܡܢܝܢܢ
ܐܢܘܢ. 31. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ܂ ܡܢ ܨܦܪܐ ܣܓܝܐܐ ܡܝܬܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ. 32. ܟܠܢܫ ܗܟܝܠ ܕܢܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ܆ ܐܘܕܐ
ܒܗ ܐܦ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ. 33. ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܟܦܘܪ ܒܝ
ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ܆ ܐܟܦܘܪ ܒܗ ܐܦ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ܀
34. ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܕܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ ܫܝܢܐ ܒܐܪܥܐ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ ܫܝܢܐ
ܐܠܐ ܚܪܒܐ. 35. ܐܬܝܬ ܓܝܪ ܕܐܦܠܓ ܓܒܪܐ ܥܠ ܐܒܘܗܝ܆ ܘ
ܒܪܬܐ ܥܠ ܐܡܗ. ܘܟܠܬܐ ܥܠ ܚܡܬܗ. 36. ܘܒܥܠܕܒܒܘܗܝ
ܕܓܒܪܐ ܒܢܝ ܒܝܬܗ. 37. ܡܢ ܕܪܚܡ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕ
ܒܝ. ܠܐ ܫܘܐ ܠܝ. ܘܡܢ ܕܪܚܡ ܒܪܐ ܐܘ ܒܪܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܒܝ

MATTHÆI. CAP. X.

est quicquam quod latet, quod non sit revelandum: & quod occultatur, quod non sit cognoscendum.
27. Quicquid dico vobis in tenebris, id vos dicite in luce: & quicquid in aures vestras audistis, prædicate in tectis. 28. Et ne metuatis ab ijs qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: metuite autem potius ab eo qui potens est ut animam & corpus perdat in Gihanna. 29. Non duo passeres venduntur Assar? & unus ex illis sine Patre vestro non cadit super terram. 30. Vestri autem etiam capilli capitis vestri omnes numerati sunt. 31. Ne igitur metuatis: passeribus enim multis præstantiores estis. 32. Quisquis ergo confitebitur me coram filijs hominum, confitebor eum ego quoque coram Patre meo qui est in cœlis. 33. Qui verò negaverit me coram filijs hominum, negabo eum quoque coram Patre meo qui est in cœlis. 34. Ne arbitremini quod venerim ut mittam tranquillitatem in terram: non veni ut immitterem tranquillitatem, sed gladium. 35. Veni enim ut dissidere faciam virum adversus patrem suum, & filiam adversus matrem suam, & nurum adversus socrum suam. 36. Et inimici viri domestici ejus. 37. Qui diligit patrem aut matrem amplius quàm me, non est dignus me: & qui diligit filium aut filiam amplius quàm me,

ܘܬܡܝܡܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ. 17 ܐܙܕܗܪܘ ܕܝܢ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܡܫܠܡܝܢ
ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܠܒܝܬ ܕܝܢܐ. ܘܒܟܢܘܫܬܗܘܢ ܢܢܓܕܘܢܟܘܢ. 18
ܘܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ ܘܡܠܟܐ ܡܩܪܒܝܢ ܠܟܘܢ ܡܛܠܬܝ. ܠ
ܣܗܕܘܬܐ ܕܠܗܘܢ ܘܕܥܡܡܐ. 19 ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܢܫܠܡܘܢܟܘܢ.
ܠܐ ܬܨܦܘܢ ܐܝܟܢܐ ܐܘ ܡܢܐ ܬܡܠܠܘܢ. ܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܓܝܪ
ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܡܢܐ ܕܬܡܠܠܘܢ. 20 ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ
ܡܡܠܠܝܢ. ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܡܡܠܠܐ ܒܟܘܢ. 21 ܢܫܠܡ
ܕܝܢ ܐܚܐ ܠܐܚܘܗܝ ܠܡܘܬܐ ܘܐܒܐ ܠܒܪܗ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܒܢܝ̈ܐ
ܥܠ ܐܒܗܝ̈ܗܘܢ ܘܢܡܝܬܘܢ ܐܢܘܢ. 22 ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܝܢ ܡܢ
ܟܠܢܫ ܡܛܠ ܫܡܝ. ܐܝܢܐ ܕܝܢ ܕܢܣܝܒܪ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ. ܗܘ
ܢܚܐ. 23 ܡܐ ܕܪܕܦܝܢ ܠܟܘܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ: ܥܪܘܩܘ ܠܟܘܢ
ܠܐܚܪܬܐ. ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܬܫܠܡܘܢ ܐܢܝܢ ܠ
ܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ. ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 24
ܠܝܬ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܪܒܗ. ܘܠܐ ܥܒܕܐ ܡܢ ܡܪܗ. 25 ܣ
ܦܩ ܠܗ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܢܗܘܐ ܐܝܟ ܪܒܗ. ܘܠܥܒܕܐ ܐܝܟ ܡ
ܪܗ. ܐܢ ܠܡܪܗ ܕܒܝܬܐ ܒܥܠܙܒܘܒ ܩܪܘ. ܟܡܐ ܠܡܐ ܠ
ܒܢܝ̈ ܒܝܬܗ. 26 ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢܗܘܢ. ܠܝܬ ܓܝܪ

EVANGELIUM

& ſinceri ſicut columbæ. 17. Cavete autem à filijs hominum. tradent enim vos in concilia & in ſynagogis ſuis flagellabunt vos. 18. Et ante præſides & reges adducent vos propter me, in teſtimonium ipſorum & Gentium. 19. Quum autem tradiderint vos, ne ſitis ſoliciti quomodo aut quid loquamini; dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. 20. Non enim eſtis vos qui loquimini: ſed Spiritus Patris veſtri loquetur in vobis. 21. Tradet autem frater fratrem ſuum ad mortem, & pater filium ſuum, & inſurgent filij adverſus parentes ſuos, & morte afficient eos. 22. Et eritis exoſi ab omni homine propter nomen meum. Is autem qui perſeveraverit uſque in finem, ipſe vivet. 23. Quum perſequuntur vos in urbe hac, fugite in aliam. Ammin enim dico vobis quòd non abſolveritis omnes ipſas urbes domus Iſrael, donec veniat filius hominis. 24. Non eſt diſcipulus qui ſit præſtantior magiſtro ſuo, neque ſervus domino ſuo. 25. Sufficit ipſi diſcipulo, ut ſit ſicut magiſter ſuus, & ſervo, ſicut dominus ſuus. ſi dominū domus vocarunt Beel-zebub, quanto magis domeſticos ejus? 26. Ne igitur metuatis ab eis: non enim

eſt

6 ܐܙܠܘ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ. ܠܘܬ ܥܢܐ ܕܐܒܕܘ ܡܢ ܒܝܬ
ܐܝܣܪܝܠ. 7 ܘܟܕ ܐܙܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܟܪܙܘ ܘܐܡܪܘ. ܕܩܪܒܬ ܠܗ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. 8 ܟܪܝܗܐ ܐܣܘ. ܘܓܪܒܐ ܕܟܘ. ܡܝܬܐ ܐ
ܐܩܝܡܘ. ܘܫܐܕܐ ܐܦܩܘ. ܡܓܢ ܢܣܒܬܘܢ ܡܓܢ ܗܒܘ. 9 ܠܐ
ܬܩܢܘܢ ܕܗܒܐ ܘܠܐ ܣܐܡܐ. ܘܠܐ ܢܚܫܐ ܒܟܝܣܝܟܘܢ. 10 ܘܠܐ
ܬܪܡܠܐ ܠܐܘܪܚܐ. ܘܠܐ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝܢܝܢ. ܘܠܐ ܡܣܢܐ. ܘܠܐ ܫܒܛܐ.
ܫܘܐ ܗܘ ܓܝܪ ܦܥܠܐ ܣܝܒܪܬܗ. 11 ܠܐܝܕܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐ
ܐܘ ܩܪܝܬܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ. ܫܐܠܘ ܡܢܘ ܫܘܐ ܒܗ. ܘ
ܬܡܢ ܗܘܘ ܥܕܡܐ ܕܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ. 12 ܘܡܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐ
ܐܢܬܘܢ ܠܒܝܬܐ. ܫܐܠܘ ܫܠܡܗ ܕܒܝܬܐ. 13 ܘܐܢ ܗܘ ܕܫܘܐ
ܒܝܬܐ. ܫܠܡܟܘܢ ܢܐܬܐ ܥܠܘܗܝ. ܐܢ ܠܐ ܫܘܐ. ܫܠܡܟܘܢ
ܥܠܝܟܘܢ ܢܗܦܘܟ. 14 ܡܢ ܕܠܐ ܕܝܢ ܡܩܒܠ ܠܟܘܢ. ܘܠܐ ܫܡܥ
ܡܠܝܟܘܢ. ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ ܐܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ
ܗܝ. ܦܨܘ ܚܠܐ ܡܢ ܪܓܠܝܟܘܢ. 15 ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕ
ܠܐܪܥܐ ܕܣܕܘܡ ܘܕܥܡܘܪܐ. ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ ܠ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ. 16 ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܐܝܟ ܐ
ܐܡܪܐ ܒܝܢܝ ܕܐܒܐ. ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܚܟܝܡܐ ܐܝܟ ܚܘܘܬܐ ܘ

MATTHÆI, CAP. X.

6. Ite autem potius ad oves quæ perierunt de domo Jisraël. 7. Et dum proficiscimini vos, prædicate, & dicite, quod appropinquaverit regnum cœlorum. 8. Morbidos sanate, & leprosos mundate, & mortuos suscitate, & dæmonia ejicite. gratis accepistis, gratis date. 9. Ne comparetis aurum neque argentum, neque æs in crumenis vestris. 10. Neque viatorium saccum ad iter, neque binas tunicas, neque calceamenta, neque virgam. nam dignus est operarius cibo suo. 11. In quamcunque autem urbem aut civitatem vos intratis, interrogate quisnam dignus sit in ea, atque illic estote donec exeatis. 12. Et quum ingredimini in domum, salutate domesticos. 13. Et si *ita* sit quòd digna sit domus, pax vestra veniet super eam: & si non sit digna, pax vestra ad vos sese convertet. 14. Qui autem non excipit vos, neque audit sermones vestros, quum exitis ex ædibus aut ex civitate illa, excutite pulverem ex pedibus vestris. 15. Et ammin dico vobis, Quòd terræ Sedom & Amora erit tolerabilius in die judicij quàm civitati illi. 16. Ecce ego mitto vos velut oves inter lupos: estote igitur prudentes veluti serpentes,

ܘܒܩܘܪܝܐ܃ ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ. ܘܡܟܪܙ ܣܒܪܬܐ ܕ
ܕܡܠܟܘܬܐ. ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ ܟܠ ܟܘܪܗܢܝܢ ܘܟܠ ܟܐܒܝܢ ܀ 36. ܟܕ ܚܙܐ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫܐ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ. ܕܠܐܝܢ ܗܘܘ ܘ
ܫܕܝܢ. ܐܝܟ ܥܢܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ. 37. ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ.
ܚܨܕܐ ܣܓܝ ܘܦܥܠܐ ܙܥܘܪܝܢ. 38. ܒܥܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܡܪܐ ܚܨܕܐ.
ܕܢܦܩ ܦܥܠܐ ܠܚܨܕܗ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܝ ܀

1. ܘܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܫ
ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܕܢܦܩܘܢ. ܘܢܐܣܘܢ ܟܠ ܟܐܒ
ܘܟܘܪܗܢ. 2. ܕܬܪܥܣܪ ܕܝܢ ܫܠܝܚܝܢ. ܫܡܗܝܗܘܢ ܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܠܝܢ. ܩܕܡܝܗܘܢ ܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܟܐܦܐ ܘ
ܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ. ܘܝܥܩܘܒ ܒܪ ܙܒܕܝ ܘܝܘܚܢܢ ܐ
ܐܚܘܗܝ. 3. ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܘܒܪ ܬܘܠܡܝ ܘܬܐܘܡܐ ܘܡܬܝ
ܡܟܣܐ. ܘܝܥܩܘܒ ܒܪ ܚܠܦܝ. ܘܠܒܝ ܕܐܬܟܢܝ ܬܕܝ. 4.
ܘܫܡܥܘܢ ܩܢܢܝܐ. ܘܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ ܀ 5.
ܠܗܠܝܢ ܬܪܥܣܪ ܫܕܪ ܝܫܘܥ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ. ܒܐܘܪܚܐ
ܕܚܢܦܐ ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ. ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪܝܐ ܠܐ ܬܥܠܘܢ. 6.

& vicos,ac docebat in synagogis eorum: prædicabatque Evangelium regni, & sanabat omnes morbos, & omnes dolores. 36. Quum vidisset autem Jeschua turbas, misericordia affectus est erga illas, quod lassi essent & dissipati, sicut oves quibus non est pastor. 37. Et ait discipulis, Messis copiosa est, & operarij pauci. 38. Rogate igitur Dominum messis, ut extrudat operarios in messem suam.

CAPUT X.

1. Et vocavit duodecim discipulos suos, & dedit illis potestatem adversus spiritus immundos, ut ejicerent eos, & ut sanarent omnem dolorem & morbum. 2. Illorum autem duodecim Apostolorum nomina sunt hæc: Primus illorum Schemeun, qui vocatur Cipha, & Andravas frater ejus: & Jaakub filius Zabdai, & Juchanan frater ejus. 3. Et Philippus & Bar-Tulmai, & Thauma, & Mattai publicanus: & Jaakub filius Calphai: & Labbi qui cognominatus est Taddi. 4. Et Schemeun Zelotes, & Jehuda Secharjuta, is qui prodidit illum. 5. Hos duodecim misit Jeschua, & præcepit eis, ac dixit, in viam propham sum ne abieritis, & in civitates Samariæ ne ingrediamini.

6. Ite

ܫܥܬܐ ܀ 23. ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܗ ܕܪܫ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܚܙܐ ܙܡܪ̈ܐ ܘ
ܘܟܢܫ̈ܐ ܕܡܫܬܓܫܝܢ. 24. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܥܪܘܩܘ ܠܟܘܢ. ܠܐ
ܛܠܝܬܐ ܓܝܪ ܠܐ ܡܝܬܬ܆ ܐܠܐ ܕܡܟܐ ܗܝ. ܘܡܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܒ
ܒܗ. 25. ܘܟܕ ܐܦܩ ܠܟܢܫ̈ܐ ܥܠ ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܘ
ܘܩܡܬ ܛܠܝܬܐ. 26. ܘܢܦܩ ܛܒܐ ܗܢܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܗܝ ܀
27. ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ܆ ܢܩܦܘܗܝ ܣܡܝ̈ܐ ܬܪܝܢ ܕܩܥܝܢ
ܘܐܡܪܝܢ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. 28. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܒܝܬܐ܆
ܩܪܒܘ ܠܗ ܗܢܘܢ ܣܡܝ̈ܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܡܗܝܡܢܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܡܫܟܚ ܐܢܐ ܗܕܐ ܠܡܥܒܕ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܢ ܡܪܢ.
29. ܗܝܕܝܢ ܩܪܒ ܠܥܝܢܝܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܐܝܟܢܐ ܕܗܝܡܢܬܘܢ ܢܗܘܐ
ܠܟܘܢ. 30. ܘܡܚܕܐ ܐܬܦܬܚ ܥܝܢܝܗܘܢ. ܘܟܐ ܒܗܘܢ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ. ܚܙܘ ܠܐܢܫ ܐܢܫ ܢܕܥ. 31. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܢܦܩܘ ܐܟܪܙܘܗܝ
ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܗܝ. 32. ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ. ܩܪܒܘ ܠܗ ܚܪܫܐ
ܕܐܝܬ ܒܗ ܫܐܕܐ. 33. ܘܡܢ ܕܢܦܩ ܫܐܕܐ܆ ܡܠܠ ܗܘܐ ܚܪܫܐ.
ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܢܫ̈ܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܠܐ ܡܬܚܙܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ ܗܟܢܐ ܒ
ܒܐܝܣܪܝܠ. 34. ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܒܪܫܐ ܕܫܐܕ̈ܐ
ܡܦܩ ܫܐܕ̈ܐ. 35. ܘܡܚܕܪ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܡܕܝܢ̈ܬܐ ܟܠܗܝܢ

MATTHÆI. Cap. IX.

hora.) 23. Et venit Jeſchua in domum illius primatis, viditque tibicines, & turbas quæ tumultuabantur.
24. Et dixit illis, Secedite: puella enim non eſt mortua: ſed dormit: Et deridebant illum. 25. Et quum
ejeciſſet turbam, ingreſſus apprehendit illam manu ejus, & ſurrexit puella. 26. Et emanavit rumor hic in
totam terram illam. 27. Et quum diſcederet Jeſchua illinc, adhæſerunt ei cœci duo, qui clamabant, ac
dicebant, Miſerere noſtri fili David. 28. Quumque veniſſet in domum, acceſſerunt ad eum illi cœci. di-
xit illis Jeſchua, Creditis quod ego poſſum hoc facere? Dicunt ei, Etiam Domine noſter. 29. Tunc te-
tigit oculos illorum, & ait, Quemadmodum credidiſtis, fiat vobis. 30. Et confeſtim aperti ſunt oculi il-
lorum: atque inhibuit eis Jeſchua, & ait, Videte ne quis ſciat. 31. Illi verò exiverunt, & divulgaverunt
famam ejus in tota terra illa. 32. Quumque egreſſus eſſet Jeſchua, obtulerunt ei mutum in quo erat
dæmonium. 33. Et poſtquam exiviſſet dæmonium, loquebatur mutus: & admiratæ ſunt tur-
bæ, & dicebant, Quod nunquam fuit viſum hujuſmodi in Iſraiël. 34. Phariſæi autem dice-
bant, Per principem dœmoniorum ejicit dæmonia. 35. Et circuibat Jeſchua civitates omnes

ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܠܡܢܐ ܚܢܢ ܘܦܪ̈ܝܫܐ
ܨܝܡܝܢܢ ܣܓܝ: ܘܬܠܡܝܕܝܟ ܠܐ ܨܝܡܝܢ. 15 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܓܢܘܢܐ ܠܡܬܐܒܠܘ ܟܡܐ ܕܚܬܢܐ
ܥܡܗܘܢ: ܐܬܝܢ ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ: ܡܐ ܕܢܫܬܩܠ ܡܢܗܘܢ ܚܬܢܐ
ܘܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ. 16 ܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܐܪܩܥܬܐ ܚܕܬܐ ܥܠ ܢܚܬܐ
ܒܠܝܐ. ܕܠܐ ܬܫܩܘܠ ܡܠܝܘܬܗ ܡܢ ܗܘ ܢܚܬܐ: ܘܢܗܘܐ ܒ
ܙܥܐ ܪܒܐ. 17 ܘܠܐ ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ ܒܠܝܐ. ܕܠܐ
ܢܬܦܠܚܘܢ ܙܩܐ: ܘܚܡܪܐ ܢܬܐܫܕ ܘܙܩܐ ܢܐܒܕܘܢ: ܐܠܐ ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ
ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ ܚܕܬܐ: ܘܬܪܝܗܘܢ ܡܬܢܛܪܝܢ. 18 ܟܕ ܕܝܢ ܗܘ
ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. ܐܬܐ ܐܪܟܘܢܐ ܚܕ ܩܪܒ ܣܓܕ
ܠܗ ܘܐܡܪ. ܒܪܬܝ ܗܫܐ ܡܝܬܬ. ܐܠܐ ܬܐ ܣܝܡ ܐܝܕܟ ܥܠܝܗ ܘ
ܬܚܐ. 19 ܘܩܡ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. 20
ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܕܕܒܝܐ ܗܘܐ ܕܡܗ ܫܢܝܢ ܬܪܬܥܣܪܐ: ܐܬܬ ܡܢ ܒ
ܣܬܪܗ: ܘܩܪܒܬ ܠܟܢܦܐ ܕܠܒܘܫܗ. 21 ܐܡܪܐ ܗܘܬ
ܓܝܪ ܒܢܦܫܗ: ܐܦܢ ܠܒܘܫܗ ܒܠܚܘܕ ܩܪܒܐ ܐܢܐ ܡܬܐܣܝܐ
ܐܢܐ. 22 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܬܦܢܝ ܚܙܝܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܬܠܒܒܝ ܒ
ܪܬܝ: ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ. ܘܐܬܐܣܝܬ ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܡܢ ܗܝ

EVANGELIUM

ad eum discipuli Juchannan, & dixerunt, Cur nos & Pharisæi jejunamus multum, & discipuli tui non jejunant? 15. Dixit illis Jeschua, Nunquid possunt filii thalami jejunare quamdiu sponsus est cum illis? Veniunt autem dies quum tolletur ab illis sponsus, & tunc jejunabunt. 16. Nemo immittit assumentum *panni* novi in vestem veterem, ut non auferat plenitudo ejus de illo vestimento, & fit ruptura major. 17. Neque immittunt vinum novum in utres veteres, ut non rumpantur utres, & vinum effundatur, ac utres pereant: sed mittunt vinum novum in utres novos, & utraque conservantur. 18. Quum autem hæc loqueretur cum illis, venit primas quidam, (&) accedens adoravit eum, & ait, Filia mea jam mortua est: sed veni, pone manum tuam super eam, & vivet. 19. Et surrexit Jeschua & discipuli ejus, & secuti sunt eum. 20. (Et ecce, mulier cujus sanguis profluxerat annis duodecim, venit à tergo illius, & tetigit extremitatem vestimenti ejus. 21. Dixit enim intra sese, Etiamsi tantummodo vestimentum ejus tetigero, sanabor. 22. Jeschua autem conversus vidit eam & dixit ei, Bono sis animo filia mea: fides tua servavit te. & sanata est mulier illa ho-

ܡܫܬܒܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ܂ 3. ܐܢܫܐ ܕܝܢ ܡܢ ܣܦܪܐ܂ ܐܡܪܘ ܒ
ܒܢܦܫܗܘܢ܂ ܗܢܐ ܡܓܕܦ܂ 4. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܡܚܫܒܬܗܘܢ܂
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܝܫܬܐ ܒܠܒܟܘܢ܂ 5.
ܡܢܐ ܓܝܪ ܦܫܝܩ ܠܡܐܡܪ܂ ܕܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ܂ ܐܘ
ܠܡܐܡܪ ܕܩܘܡ ܗܠܟ܂ 6. ܕܬܕܥܘܢ ܕܝܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܒܐܪܥܐ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ܂ ܐܡܪ ܠܗ ܠܡܫܪܝܐ܂ ܩܘܡ
ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܙܠ ܠܒܝܬܟ܂ 7. ܘܩܡ ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ܂ 8. ܟܕ ܚܙܘ
ܕܝܢ ܟܢܫܐ ܗܠܝܢ܂ ܕܚܠܘ܂ ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܕܝܗܒ ܫܘܠܛܢܐ
ܐܝܟ ܗܢܐ ܠܒܢܝܢܫܐ܀ 9. ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ܂ ܚܙܐ
ܓܒܪܐ ܕܝܬܒ ܒܝܬ ܡܟܣܐ ܕܡܬܩܪܐ ܡܬܝ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ܂
ܘܩܡ ܐܙܠ ܒܬܪܗ܂ 10. ܘܟܕ ܣܡܝܟܝܢ ܒܒܝܬܐ܂ ܐܬܘ ܡܟܣܐ
ܘܚܛܝܐ ܣܓܝܐܐ ܐܣܬܡܟܘ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ 11.
ܘܟܕ ܚܙܘ ܦܪܝܫܐ܂ ܐܡܪܝܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ ܠܡܢܐ ܥܡ ܡܟܣܐ
ܘܚܛܝܐ ܠܚܡܐ ܐܟܠ ܪܒܟܘܢ܂ 12. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂
ܠܐ ܣܢܝܩܝܢ ܚܠܝܡܐ ܠܐܣܝܐ܂ ܐܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ܂
13. ܙܠܘ ܝܠܦܘ ܡܢܐ ܗܝ܂ ܚܢܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܐ
ܐܬܝܬ ܕܐܩܪܐ ܠܙܕܝܩܐ܂ ܐܠܐ ܠܚܛܝܐ܀ 14. ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ

ren ittuntur tibi peccata tua. 3. Quidam autem ex legisperitis dixerunt intra seipsos, Hic blasphemat. 4. Jeschua autē cognovit cogitationes illorum, & dixit illis, Quid cogitatis vos mali in corde vestro? 5. Quid enim facilius est dicere? Remittuntur tibi peccata tua: aut dicere, Surgens ambula? 6. Ut cognoscatis autem quod potestas sit Filii hominis in terra remittendi peccata: (ait illi paralytico) Surge, accipe lectum tuum, & abi in domum tuam. 7. Et surgens abiit in domum suam. 8. Quum vidisset autem turba hæc, timuerunt & glorificaverunt Deum, quod dedisset potestatem hujusmodi filijs hominum. 9. Et quum transiret Jeschua illinc, vidit hominem desidentem in loco telonii, cujus nomen Mattai, dixitque ei, Sequere me. Et surrexit, abiitque post eum. 10. Quumque accumberent in domo, venerunt publicani & peccatores multi, & accubuerunt cum Jeschua & cum discipulis ejus. 11. Et quum vidissent Pharisæi, dixerunt discipulis ejus, Quare cū publicanis & peccatoribus cibū sumit magister vester? 12. Jeschua a. quū audivisset, ait illis, Nō opus habent sani medico, sed ii qui malè sunt affecti. 13. Ite, discite quid sit, Miseratione requiro ego, & nō sacrificiū: nō n. veni ut vocarē justos, sed peccatores. 14. Tūc accesserūt

ܠܥܒܪܐ ܠܐܬܪܐ ܕܓܕܪܝܐ܇ ܐܪܥܘܗܝ ܬܪܝܢ ܕܝܘܢܐ ܕܢܦܩܝܢ ܡܢ ܒ
ܝܬ ܩܒܘܪܐ܂ ܒܝܫܝܢ ܛܒ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܫܟܚ ܢܥܒܪ ܒܗܝ
ܐܘܪܚܐ܂ 29 ܘܩܥܘ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܡܐ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕ
ܐܠܗܐ܂ ܐܬܝܬ ܠܟܐ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܠܡܫܢܩܘ ܠܢ܂ 30 ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܪܚܝܩ
ܡܢܗܘܢ܇ ܩܛܝܪܐ ܕܚܙܝܪܐ ܣܓܝܐܐ ܕܪܥܝܐ܂ 31 ܫܐܕܐ ܕܝܢ
ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܐܢ ܡܦܩ ܐܢܬ ܠܢ܇
ܐܦܣ ܠܢ ܕܢܐܙܠ ܒܩܛܝܪܐ ܕܚܙܝܪܐ܂ 32 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܙ
ܠܘ܂ ܘܡܚܕܐ ܢܦܩܘ ܘܥܠܘ ܒܚܙܝܪܐ܂ ܘܟܠܗ ܩܛܝܪܐ ܗܘ ܪ
ܗܛ ܠܗ ܠܫܩܝܦܐ܇ ܘܢܦܠܘ ܒܝܡܐ܂ ܘܡܝܬܘ ܒܡܝܐ܂
33 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܪܥܝܢ ܗܘܘ܇ ܥܪܩܘ ܘܐܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ܇ ܘ
ܐܘܕܥܘ ܟܠܡܕܡ ܕܗܘܐ܂ ܘܥܠ ܗܢܘܢ ܕܝܘܢܐ܂ 34 ܘܢܦܩܬ ܟ
ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܠܐܘܪܥܗ ܕܝܫܘܥ܂ ܘܟܕ ܚܙܝܘܗܝ܇ ܒܥܘ ܡ
ܢܗ ܕܢܫܢܐ ܡܢ ܬܚܘܡܗܘܢ܂

ܩܦܠܐܘܢ ܛ

1 ܘܣܠܩ ܠܐܠܦܐ܇ ܘܥܒܪ ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܗ܂ 2 ܘ
ܩܪܒܘ ܠܗ ܡܫܪܝܐ ܟܕ ܪܡܐ ܒܥܪܣܐ܂ ܘܚܙܐ ܝܫܘܥ ܗ
ܝܡܢܘܬܗܘܢ܇ ܘܐܡܪ ܠܗܘ ܡܫܪܝܐ܂ ܐܬܠܒܒ ܒܪܝ܇ ܫ

ad ulteriorem ripam in locum Gadaræorum, occurrerunt ei duo dæmoniaci, qui prodibant è sepulchris, sævi valde: adeò ut non posset quisquam transire per illam viam. 29. Et vociferabantur ac dicebant, Quid nobis & tibi Jeschua Fili Dei? venisti huc ante tempus ut affligeres nos? 30. Erat autem procul ab illis grex porcorum multorum qui pascebat. 31. Illi ergo dæmones petebant ab eo, & dicebant, Si ejicis nos, permitte nobis ut abeamus ad gregem porcorum. 32. Ait illis Jeschua, Abite. Et confestim egressi sunt, & ingressi in porcos: & totus grex ille direxit se in rupem, & deciderunt in mare, ac mortui sunt in aquis. 33. Illi verò qui pascebant, fugerunt: & ingressi sunt in urbem, ac renunciârunt quicquid factum esset, & de illis dæmoniacis. 34. Et egressa est universa civitas in occursum ipsius Jeschua: & quum vidissent illum, rogabant illum ut decederet à finibus ipsorum.

CAPUT IX.

1. Et ascendit in navim, & trajecit ac venit in civitatem suam. 2. Et obtulerunt ei paralyticum decumbentem in lecto: viditque Jeschua fidem illorum, & dixit paralytico illi, Bono sis animo fili mi, re-

ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ: ܕܗܘ ܢܣܒ ܟܐܒܝܢ ܘܟܘܪܗܢܝܢ ܛ
ܥܢ. 18. ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܚܕܝܪܝܢ ܠ
ܗ: ܦܩܕ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܥܒܪܐ: 19. ܘܩܪܒ ܣܦܪܐ ܚܕ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ܪܒܝ: ܐܢܐ ܐܬܐ ܒܬܪܟ ܠܐܬܪ ܕܐܙܠ ܐܢܬ: 20. ܐܡܪ ܠܗ ܝ
ܫܘܥ. ܠܬܥܠܐ ܢܩܥܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܘܠܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܡ
ܛܠܠܐ. ܠܒܪܗ ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ: ܠܝܬ ܠܗ ܐܝܟܐ ܕܢܣܡܘܟ
ܪܫܗ. 21. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ:
ܐܦܣ ܠܝ ܠܘܩܕܡ ܐܙܠ ܐܩܒܘܪ ܐܒܝ. 22. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐ
ܡܪ ܠܗ. ܬܐ ܒܬܪܝ: ܘܫܒܘܩ ܡܝܬܐ ܩܒܪܝܢ ܡܝܬܝܗܘܢ.
23. ܘܟܕ ܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܣܦܝܢܬܐ: ܣܠܩܘ ܥܡܗ ܬ
ܠܡܝܕܘܗܝ. 24. ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܗܘܐ ܒܝܡܐ. ܐܝܟܢܐ ܕ
ܠܣܦܝܢܬܐ ܢܟܣܝܢܗ ܡܢ ܓܠܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܡܟ ܗܘܐ. 25.
ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܝܩܝܪܘܗܝ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ. ܦ
ܨܢ ܐܒܕܝܢ. 26. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܡܢܐ ܕܚܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܩܡ ܘܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘ
ܒܝܡܐ. ܘܗܘܐ ܫܠܝܐ ܪܒܐ. 27. ܐܢܫܐ ܕܝܢ ܬܡܗܘ ܘܐܡܪܝܢ:
ܡܢܘ ܗܢܐ ܕܪܘܚܐ ܘܝܡܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ: 28. ܘܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ

MATTHÆI. CAP. VIII.

Isaiæ prophetæ, qui dixit, Quod hic suscipiet dolores nostros, & infirmitates nostras portabit. 18. Quum vidisset autem Jeschua turbas multas quæ circumdabant se, jussit ut abirent in ulteriorem ripam. 19. Et accessit legisperitus quidam ac dixit ei, Præceptor mi, sequar te in locum quo tu ibis. 20. Dixit illi Jeschua, Vulpibus foveæ sunt, & volucribus cœlorum nidi: Filio autem hominis non est ubi fulciat caput suum. 21. Alius autem ex discipulis ejus dixit ei, Domine mi, permitte mihi ut prius abiens sepeliam patrem meum. 22. Jeschua autem dixit illi, Veni post me, & sine mortuos sepelientes mortuos suos. 23. Et quum ascenderet Jeschua in navim, ascenderunt cum eo discipuli ejus. 24. Et ecce, motus magnus factus est in mari, ita ut navis operiretur à fluctibus: ipse verò Jeschua dormiebat. 25. Et accesserunt discipuli ejus ut excitarent eum: dixeruntque illi, Domine noster serva nos, perimus. 26. Dixit illis Jeschua, Cur timidi estis, pusilli fide? Tūc surrexit & repressit vētos & mare: & facta est tranquillitas magna. 27. Homines verò admirabātur, & dicebāt, Quis est hic? quia venti & mare obediūt illi. 28. Et quū venisset Jeschua

ܕܬܥܘܠ ܠܬܚܝܬ ܡܛܠܝ. ܐܠܐ ܒܠܚܘܕ ܐܡܪ ܒܡܠܬܐ ܘܢܚܐܐ
ܛܠܝܝ. 9 ܐܦ ܐܢܐ ܓܝܪ ܓܒܪܐ ܐܢܐ ܕܬܚܝܬ ܫܘܠܛܢܐ. ܘܐܝܬ
ܬܚܝܬ ܐܝܕܝ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܗܢܐ ܕܙܠ. ܘܐܙܠ. ܘ
ܠܐܚܪܢܐ ܕܬܐ ܘܐܬܐ. ܘܠܥܒܕܝ ܕܥܒܕ ܗܕܐ ܘܥܒܕ. 10 ܟܕ ܫܡܥ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ. ܐܬܕܡܪ. ܘܐܡܪ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠ
ܟܘܢ. ܕܐܦ ܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ ܐܫܟܚܬ ܐܝܟ ܗܕܐ ܗܝܡܢܘܬܐ. 11 ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ. ܕܣܓܝܐܐ ܢܐܬܘܢ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܢ ܡܥܪܒܐ.
ܘܢܣܬܡܟܘܢ ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܘܥܡ ܐܝܣܚܩ ܘܝܥܩܘܒ ܒܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ. 12 ܒܢܝܗ ܕܝܢ ܕܡܠܟܘܬܐ ܢܦܩܘܢ ܠܚܫܘܟܐ ܕ
ܒܪܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ. 13 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ
ܠܩܢܛܪܘܢܐ ܗܘ. ܙܠ. ܐܝܟܢܐ ܕܗܝܡܢܬ ܢܗܘܐ ܠܟ. ܘܐܬܐܣܝ
ܛܠܝܗ ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܀ 14 ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ.
ܘܚܙܐ ܠܚܡܬܗ ܕܪܡܝܐ. ܘܐܚܝܕܐ ܠܗ ܐܫܬܐ. 15 ܘܩܪܒ
ܠܐܝܕܗ ܘܫܒܩܬܗ ܐܫܬܐ. ܘܩܡܬ ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ.
16 ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ. ܩܪܒܘ ܩܕܡܘܗܝ ܕܝܘܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘ
ܐܦܩ ܫܐܕܝܗܘܢ. ܒܡܠܬܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ
ܥܒܝܕܝܢ ܗܘܘ ܐܣܝ ܐܢܘܢ. 17 ܐܝܟ ܕܢܫܬܠܡ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒ

EVANGELIUM

ut ingrediaris ſub tectum meum: ſed tantum dic verbum, & ſanabitur puer meus. 9. Etiam ego enim vir ſum qui ſubſum poteſtati, & ſunt ſub manibus meis milites, & dico huic, Vade, & vadit: & alteri, Veni, & venit: & ſervo meo, Fac hoc, & facit. 10. Quum audiviſſet autem Jeſchua, admiratus eſt, & ait iis qui ibant cum ipſo, Ammin dico vobis quod ne in Iſraiël quidem inveni ſicut eſt hæc fides. 11. Dico autem vobis quod multi venient ab Oriente & Occidente, & accumbent cum Abraham, & Iſchak & Jaakub, in regno cœlorum. 12. Filii autem regni extrudentur in tenebras externas. Illic erit fletus & ſtridor dentium. 13. Et dixit Jeſchua Centurioni illi, Abi: ſicut credidiſti, fiat tibi. Et ſanatus eſt puer ejus eadem hora. 14. Et venit Jeſchua in domum Schemeun: & vidit ſocrum illius quod decumbebat, & corripuerat eam febris. 15. Tetigitque manum illius, & reliquit illam febris: & ſurrexit, & miniſtrabat illis. 16. Quum autem eſſet veſpera, adduxerunt ante eum dæmoniacos multos, & ejecit dæmonia eorum verbo, & omnes illos qui malè affecti erant, ſanavit. 17. Ut compleretur quod dictum fuerat per manum Iſa-

ܘܠܐ ܥܒܕ ܠܗܝܢ ܢܬܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܣܟܠܐ. ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܥܠ ܚܠܐ
27 ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ ܘܐܬܘ ܢܗܪܘܬܐ. ܘܢܫܒ ܪܘܚܐ. ܘܐܬܛܪܝܘ
ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܢܦܠ. ܘܗܘܬ ܡܦܘܠܬܗ ܪܒܐ ܀ 28 ܘܗܘܐ ܕ
ܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡܠܐ ܗܠܝܢ. ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܟܢܫܐ ܥܠ
ܝܘܠܦܢܗ. 29 ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܝܟ ܡܫܠܛ. ܘܠܐ
ܐܝܟ ܣܦܪܝܗܘܢ ܘܦܪܝܫܐ ܀ ܀ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܚ

1 ܟܕ ܕܝܢ ܢܚܬ ܡܢ ܛܘܪܐ. ܢܩܦܘܗܝ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ.
2 ܘܗܐ ܓܪܒܐ ܚܕ ܐܬܐ ܣܓܕ ܠܗ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ
ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܝ. 3 ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ ܝܫܘܥ ܩܪܒ ܠܗ
ܘܐܡܪ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܬܕܟܐ. ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ. ܐܬܕܟܝ ܓܪܒܗ. 4
ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܚܙܝ ܠܐܢܫ ܠܐ ܬܐܡܪ ܐܠܐ. ܙܠ ܚܘܝ ܢܦܫܟ
ܠܟܗܢܐ. ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܟ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠ
ܣܗܕܘܬܗܘܢ. 5 ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܩܪܒ ܠܗ
ܩܢܛܪܘܢܐ ܚܕ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ. 6 ܘܐܡܪ. ܡܪܝ. ܛܠܝܝ ܪܡܐ
ܒܒܝܬܐ. ܘܡܫܪܝ. ܘܒܝܫܐܝܬ ܡܫܬܢܩ. 7 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ
ܐܬܐ ܘܐܐܣܝܘܗܝ. 8 ܥܢܐ ܩܢܛܪܘܢܐ ܗܘ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ. ܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ

MATTHÆI. CAP. VII.

& non facit eos, assimilabitur viro fatuo, qui ædificavit domum suam super arenam: 27. Et descendit pluvia,& venerunt flumina,& flaverunt venti,& irruerunt in domum illam: & cecidit,& fuit ruina ejus magna. 28. Et factum est, quum finivisset Jeschua sermones hos, obstupefactæ sunt turbæ super doctrina ejus. 29. Docebat enim eos tanquam potestatem habens, & non sicut legisperiti eorum, & Pharisæi.

CAPUT VIII.

1. Quum autem descendisset de monte, cinxerunt eum turbæ multæ. 2. Et ecce, leprosus unus veniens adoravit eũ,& dixit, Domine mi, si tu vis, potes mundare me. 3. Et extendens manũ suã Jeschua, admovit ei,& dixit, Ego volo: mundus esto. Et eadẽ hora mũdata fuit lepra ejus. 4. Et ait illi Jeschua, Vide ne ulli dicas: sed abi, ostende teipsũ sacerdotibus,& offer oblationẽ tuã, sicut jussit Musche, in testimoniũ ipsorũ. 5. Quum ingressus igitur fuisset Jeschua in Kephar-Nachum, accessit ad eum Centurio quidam,& orabat eũ: 6. Et dicebat, Domine mi, puer meus decumbit domi,& est paralyticus, ac pessimè affligitur. 7. Dixit illi Jeschua, Ego venio & sanabo eũ. 8. Respõdit Centurio ille,& dixit, Domine mi, non sum dignus ego

ܠܘܬܟܘܢ ܒܠܒܘܫܐ ܕܐܡܪܐ : ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕ
ܐܒܐ ܚܛܘܦܐ . 16 ܡܢ ܦܐܪܝܗܘܢ ܕܝܢ ܬܕܥܘܢ ܐܢܘܢ . ܠܡܐ ܠ
ܩܛܝܢ ܡܢ ܟܘܒܐ ܥܢܒܐ . ܐܘ ܡܢ ܥܘܪܩܒܐ ܬܐܢܐ . 17 ܗܟܢܐ
ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ . ܦܐܪܐ ܫܦܝܪܐ ܥܒܕ . ܐܝܠܢܐ ܕܝܢ ܒܝܫܐ . ܦ
ܐܪܐ ܒܝܫܐ ܥܒܕ . 18 ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܦܐܪܐ ܒܝܫܐ
ܠܡܥܒܕ . ܘܠܐ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܦܐܪܐ ܛܒܐ ܠܡܥܒܕ . 19 ܟܠ ܐ
ܝܠܢܐ ܕܠܐ ܥܒܕ ܦܐܪܐ ܛܒܐ : ܡܬܦܣܩ ܘܒܢܘܪܐ ܢܦܠ . 20
ܡܟܝܠ ܡܢ ܦܐܪܝܗܘܢ ܬܕܥܘܢ ܐܢܘܢ . 21 ܠܐ ܗܘܐ ܟܠ ܕܐܡܪ ܠܝ
ܡܪܝ ܡܪܝ : ܥܐܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ . ܐܠܐ ܡܢ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ
ܕܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ . 22 ܣܓܝܐܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܝ ܒܗܘ ܝܘܡܐ . ܡ
ܪܝ ܡܪܝ : ܠܐ ܒܫܡܟ ܐܬܢܒܝܢ : ܘܒܫܡܟ ܫܐܕܐ ܐܦܩܢ : ܘܒܫܡܟ
ܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܥܒܕܢ . 23 ܘܗܝܕܝܢ ܐܘܕܐ ܠܗܘܢ ܕܡܢ ܡܬܘܡ ܠܐ
ܝܕܥܬܟܘܢ . ܐܪܚܩܘ ܠܟܘܢ ܡܢܝ ܦܠܚܝ ܥܘܠܐ . 24 ܟܠ ܗܟܝܠ
ܕܫܡܥ ܡܠܝ ܗܠܝܢ ܘܥܒܕ ܠܗܝܢ . ܢܬܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ .
ܗܘ ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܥܠ ܫܘܥܐ . 25 ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ ܘܐܬܘ ܢܗܪܘܬܐ .
ܘܢܫܒ ܪܘܚܐ . ܘܐܬܛܪܝܘ ܒܗ ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܠܐ ܢܦܠ . ܫܬܐܣܘܗܝ
ܓܝܪ ܥܠ ܫܘܥܐ ܣܝܡܢ ܗܘܝ . 26 ܘܟܠ ܡܢ ܕܫܡܥ ܡܠܝ ܗܠܝܢ :

EVANGELIUM

ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. 16. A fructibus verò eorum agnoscetis eos. Nunquid colligunt de spinis uvas? aut de carduis ficus? 17. Sic omnis arbor bona, fructus idoneos facit: mala verò arbor fructus malos facit. 18. Non potest arbor bona fructus malos facere, neque arbor mala fructus bonos facere. 19. Omnis arbor quæ non facit fructus bonos, exscinditur, & in ignẽ ruit. 20. Quapropter ex fructibus illorum agnoscetis eos. 21. Nequaquam omnis qui dicit mihi, Domine mi, Domine mi, intraturus est in regnum cœlorum, sed quisquis facit voluntatem Patris mei qui est in cœlis. 22. Multi dicent mihi in illo die, Domine mi, Domine mi, nónne in nomine tuo prophetavimus, & in nomine tuo dæmonia ejecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus? 23. Et tunc confitebor illis, Nunquam novi vos: longè discedite à me operarii iniquitatis. 24. Omnis igitur qui audit sermones hos meos, & facit eos, assimilabitur viro sapienti, qui quidem ædificavit domum suam super petram: 25. Et descendit pluvia, & venerunt flumina, ac flaverunt venti, & irruerunt in illam ipsam domũ, & non corruit: fundamenta enim ejus super petram posita erant. 26. Et omnis qui audit sermones hos meos, &

ܒܐܦܐ܆ ܐܦܩ ܠܘܩܕܡ ܩܪܝܬܐ ܡܢ ܥܝܢܟ܇ ܘܗܝܕܝܢ ܬܬܚܙܐ ܠܟ
ܠܡܦܩܘ ܓܠܐ ܡܢ ܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ. 6. ܠܐ ܬܬܠܘܢ ܩܘܕܫܐ
ܠܟܠܒܐ. ܘܠܐ ܬܪܡܘܢ ܡܪ̈ܓܢܝܬܟܘܢ ܩܕܡ ܚܙܝܪ̈ܐ. ܕܠܡܐ
ܢܕܝܫܘܢ ܐܢܝܢ ܒܪ̈ܓܠܝܗܘܢ܇ ܘܢܬܗܦܟܘܢ ܢܚܒܠܘܢܟܘܢ. 7. ܫܐܠܘ
ܘܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ܇ ܒܥܘ ܘܬܫܟܚܘܢ. ܩܘܫܘ ܘܢܬܬܦܬܚ
ܠܟܘܢ. 8. ܟܠ ܓܝܪ ܕܫܐܠ ܢܣܒ. ܘܕܒܥܐ ܡܫܟܚ. ܘܠܐܝܢܐ ܕܢܩܫ
ܡܬܬܦܬܚ ܠܗ. 9. ܐܘ ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܓܒܪܐ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܒܪܗ
ܠܚܡܐ. ܠܡܐ ܟܐܦܐ ܡܘܫܛ ܠܗ܇ 10. ܘܐܢ ܢܘܢܐ ܢܫܐܠܝܘܗܝ
ܠܡܐ ܚܘܝܐ ܡܘܫܛ ܠܗ܇ 11. ܘܐܢ ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܕܒܝܫܐ
ܐܢܬܘܢ܆ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܘܗܒܬܐ ܛܒܬܐ ܠܡܬܠ ܠܒܢܝܟܘܢ܆
ܟܡܐ ܡܝܬܪܐܝܬ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܬܠ ܛܒܬܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܐܠܝܢ
ܠܗ܇ 12. ܟܠ ܡܐ ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܗܟܢܐ
ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ. ܗܕܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝ̈ܐ܆ 13.
ܥܘܠܘ ܒܬܪܥܐ ܐܠܝܨܐ. ܕܦܬܝܐ ܗܘ ܬܪܥܐ܇ ܘܪܘܝܚܐ ܐܘܪܚܐ ܐܝܕܐ
ܕܡܘܒܠܐ ܠܐܒܕܢܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܙܠܝܢ ܒܗ. 14. ܡܐ
ܙܥܘܪ ܬܪܥܐ܇ ܘܐܠܝܨܐ ܐܘܪܚܐ ܕܡܘܒܠܐ ܠܚܝܐ. ܘܙܥܘܪܐ ܐܢܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܟܚܝܢ ܠܗ. 15. ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ ܕܓܠܐ ܕܐܬܝܢ

MATTHÆI. CAP. VII.

crita, extrahe priùs trabem ex oculo tuo, & tunc perſpicacitas erit tibi ad extrahendum feſtucam ex oculo fratris tui.
6. Ne detis ſanctum canibus: neque projiciatis margaritas veſtras ante porcos, ut non conculcent eas pedibus ſuis, & converſi lacerent vos.
7. Petite, & dabitur vobis: quærite & invenietis: pulſate & aperietur vobis.
8. Omnis enim qui petit accipit, & qui quærit invenit, & illi qui pulſat aperietur.
9. Aut quiſquam ex vobis eſt homo, à quo petat filius ſuus panem, num lapidem porrigit ei?
10. Et ſi piſcem petierit ab eo, num ſerpentem porrigit ei?
11. Quod ſi igitur vos qui mali eſtis, noſtis dona bona dare filiis veſtris, quanto excellentius Pater veſter, qui eſt in cœlis, dabit bona illis qui poſtulant ab ipſo?
12. Quicquid vultis ut faciant vobis filii hominum, ſic etiam vos facite illis, hæc enim eſt Lex & Prophetæ.
13. Introite per portam anguſtam, Lata enim eſt porta & ſpatioſa via quæ ducit ad exitium, & multi ſunt ii qui ambulant per medium ejus.
14. Quàm exigua eſt porta & anguſta via illa quæ ducit ad vitã, & pauci ſunt illi qui inveniunt eam!
15. Cavete à prophetis mendacibus, qui veniunt

ܠܐ ܠܐܝܢ ܘܠܐ ܥܙܠܢ. 29. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ. ܕܐܦܠܐ ܫ-
ܠܝܡܘܢ ܒܟܠܗ ܫܘܒܚܗ ܐܬܟܤܝ ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ. 30. ܐܢ
ܕܝܢ ܠܥܡܒܐ ܕܚܩܠܐ ܕܝܘܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܡܚܪ ܢܦܠ ܒܬܢܘܪܐ:
ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܡܠܒܫ. ܠܐ ܤܓܝ ܝܬܝܪ ܠܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝ-
ܡܢܘܬܐ. 31. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܐܨܦܘܢ ܐܘ ܬܐܡܪܘܢ: ܡܢܐ ܢܐܟܘܠ ܐܘ
ܡܢܐ ܢܫܬܐ. ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܟܤܐ. 32. ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܗܠܝܢ. ܥܡܡܐ
ܕܥܠܡܐ ܗܘ ܒܥܝܢ ܠܗܘܢ. ܐܒܘܟܘܢ ܕܝܢ ܕܒܫܡܝܐ ܝܕܥ. ܕܐܦ
ܠܟܘܢ ܡܬܒܥܝܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. 33. ܒܥܘ ܕܝܢ ܠܘܩܕܡ
ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܙܕܝܩܘܬܗ. ܘܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܡܬܬܘܤܦܢ
ܠܟܘܢ. 34. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܐܨܦܘܢ ܕܡܚܪ. ܗܘ ܓܝܪ ܡܚܪ ܢܐܨܦ
ܕܝܠܗ. ܤܦܩ ܠܗ ܠܝܘܡܐ ܒܝܫܬܗ ܀ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܙ ܀

1. ܠܐ ܬܕܘܢܘܢ ܕܠܐ ܬܬܕܝܢܘܢ. 2. ܒܕܝܢܐ ܓܝܪ ܕܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܬܬܕܝܢܘܢ. ܘܒܟܝܠܬܐ ܕܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ:
3. ܡܢܐ ܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ ܓܠܐ ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ: ܘܩܪܝܬܐ
ܕܒܥܝܢܟ ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܬ. 4. ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܐܚܘܟ: ܫ-
ܒܘܩ ܐܦܩ ܓܠܐ ܡܢ ܥܝܢܟ. ܘܗܐ ܩܪܝܬܐ ܒܥܝܢܟ. 5. ܢܤܒ ܒܐܦܐ

EVANGELIUM

quæ non laborant, neque nent. 29. Dico autem ego vobis, quod ne Schelâmaun quidem in universa gloria sua, amictus fuit, sicut unum ex illis. 30. Si autem gramen agri, quod hodie est, & cras ruit in clibanum, Deus sic vestit, nonne multò magis vos, pusilli fide? 31. Ne igitur sitis soliciti, aut dicatis, Quid comedemus? aut, Quid bibemus? aut, Quo cooperiemur? 32. Omnia enim hæc gentes quidem mundanæ quærunt sibi: Pater autem vester qui est in cœlis, novit quòd etiam vobis necessaria sunt hæc omnia. 33. Quærite itaque primùm regnum Dei & justitiam ejus, & omnia hæc adjiciuntur vobis. 34. Ne igitur soliciti sitis in crastinum: ipsum enim crastinum curam habebit sui ipsius. sufficit ipsi diei malum ejus.

CAPUT VII.

1. Ne judicaveritis, & non judicabimini. 2. Judicio enim quo vos judicatis, judicabimini: & mensura quâ vos metimini, metietur vobis. 3. Quid autem vides tu festucam quæ est in oculo fratris tui, & trabem quæ est in oculo tuo, tu non perspicis? 4. Aut quomodo dicis tu fratri tuo, Sine extraham festucam ex oculo tuo, & ecce trabes est in oculo tuo? 5. Hypocri-

20. ܐܠܐ ܣܝܡܘ ܠܟܘܢ ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ . ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܣܐܣܐ ܘܠܐ ܐܟܠܐ
ܡܚܒܠܝܢ . ܘܐܝܟܐ ܕܓܢܒܐ ܠܐ ܦܠܫܝܢ ܘܠܐ ܓܢܒܝܢ . 21. ܐܝܟܐ
ܓܝܪ ܕܐܝܬܝܗ ܣܝܡܬܟܘܢ ܬܡܢ ܗܘ ܐܦ ܠܒܟܘܢ . 22. ܫܪܓܐ
ܕܦܓܪܐ ܐܝܬܝܗ ܥܝܢܐ . ܐܢ ܥܝܢܟ ܗܟܝܠ ܬܗܘܐ ܦܫܝܛܐ . ܐܦ
ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܗܝܪ ܗܘ . 23. ܐܢ ܕܝܢ ܥܝܢܟ ܬܗܘܐ ܒܝܫܐ . ܟܠܗ
ܦܓܪܟ ܚܫܘܟܐ ܢܗܘܐ . ܐܢ ܗܟܝܠ ܢܘܗܪܐ ܕܒܟ ܚܫܘܟܐ ܗܘ .
ܚܫܘܟܟ ܟܡܐ ܢܗܘܐ . 24. ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܠܬܪܝܢ ܡܪ̈ܘܢ ܠ
ܡܦܠܚ . ܐܘ ܓܝܪ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܪܚܡ . ܐܘ ܠܚܕ ܢܝܩܪ
ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܫܘܛ . ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ ܠܡܦܠܚ
ܘܠܡܡܘܢܐ :. 25. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ . ܠܐ ܬܨܦܘܢ ܠ
ܢܦܫܟܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܡܢܐ ܬܫܬܘܢ . ܘܠܐ ܠܦܓܪܟܘܢ ܡܢܐ
ܬܠܒܫܘܢ . ܠܐ ܗܘܐ ܢܦܫܐ ܝܬܝܪܐ ܡܢ ܡܣܝܒܪܬܐ ܘܦܓܪܐ ܡܢ
ܠܒܘܫܐ . 26. ܚܙܘ ܠܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ . ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ . ܘܠܐ
ܟܢܫܝܢ ܠܐܘܨܪܐ . ܘܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܡܬܪܣܐ ܠܗܘܢ . ܠܐ ܗܐ
ܐܢܬܘܢ ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܗܘܢ . 27. ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܟܕ ܝܨܦ .
ܡܫܟܚ ܠܡܘܣܦܘ ܥܠ ܩܘܡܬܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ . 28. ܘܥܠ ܠܒܘܫܐ
ܡܢܐ ܝܨܦܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܫܢܐ ܕܕܒܪܐ ܐܝܟܢܐ ܪܒܝܢ .

MATTHÆI. CAP. VI.

20. Sed reponite vobis thesauros in cœlis, ubi neque tinea neque ærugo corrumpunt, & ubi qui fures sunt, non perfodiunt, neque furantur. 21. Ubi enim est thesaurus vester, illic est quoque cor vestrum. 22. Lucerna corporis est oculus, si oculus tuus igitur fuerit simplex, etiam totum corpus tuum lucidum erit: 23. Si autem oculus tuus fuerit malus, totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen quod est in te, tenebræ sunt, tenebræ tuæ quantò magis erunt? 24. Nemo potest duobus dominis servire. aut enim unum odio habebit, & alterum diliget: vel unum honore afficiet, & alterum negliget. Non potestis vos Deo servire & Mammunæ. 25. Propterea ego dico vobis, ne soliciti sitis animæ vestræ, quid comederis & quid biberis: neque corpori vestro, quid indueris. Nonne est anima præstantior quàm esca? & corpus præstantius quàm vestimentum? 26. Intueamini volatilia cœlorum, quia non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea, & Pater vester qui est in cœlis, alit ea: nonne vos præstantiores estis illis? 27. Quis autem ex vobis, qui solicitus fuerit, potest addere ad staturam suam cubitum unum? 28. Et de vestimento quid soliciti estis vos? considerate lilia agrestia, quomodo crescunt

ܡܬܒܥܐ ܠܟܘܢ܆ ܥܕܠܐ ܬܫܐܠܘܢܝܗܝ. 9 ܗܟܢܐ ܨܠܘ ܐܢܬܘܢ.
ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܬܩܕܫ ܫܡܟ. 10 ܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܟ. ܢܗܘܐ ܨ
ܒܝܢܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܦ ܒܐܪܥܐ. 11 ܗܒ ܠܢ ܠܚܡܐ
ܕܣܘܢܩܢܢ ܝܘܡܢܐ. 12 ܘܫܒܘܩ ܠܢ ܚܘܒܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܠܚܝܒܝܢ. 13 ܘܠܐ ܬܥܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ ܐܠܐ ܦܨܢ ܡ
ܢ ܒܝܫܐ. ܡܛܠ ܕܕܝܠܟ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܘܚܝܠܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ:
ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. 14 ܐܢ ܓܝܪ ܬܫܒܩܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܣ
ܟܠܘܬܗܘܢ܆ ܢܫܒܘܩ ܐܦ ܠܟܘܢ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ. 15 ܐܢ
ܕܝܢ ܠܐ ܬܫܒܩܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܦܠܐ ܐܒܘܟܘܢ ܫܒܩ ܠܟܘܢ
ܣܟܠܘܬܟܘܢ. 16 ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܨܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܐ ܬܗܘܘܢ
ܟܡܝܪܐ ܐܝܟ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܡܚܒܠܝܢ ܓܝܪ ܦܪ̈ܨܘܦܝܗܘܢ
ܐܝܟ ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܨܝܡܝܢ܆ ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠ
ܟܘܢ܆ ܕܩܒܠܘ ܐܓܪܗܘܢ. 17 ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܐ ܕܨܐܡ ܐܢܬ܆ ܐ
ܫܝܓ ܐܦܝܟ ܘܡܫܘܚ ܪܫܟ. 18 ܐܝܟ ܕܠܐ ܬܬܚܙܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܕܨܐܡ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܠܐܒܘܟ ܕܒܟܣܝܐ ܘܐܒܘܟ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ ܗ
ܘ ܢܦܪܥܟ. 19 ܠܐ ܬܣܝܡܘܢ ܠܟܘܢ ܣܝܡܬܐ ܒܐܪܥܐ܆ ܐܬܪ ܕܣܣܐ
ܘܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ܆ ܘܐܝܟܐ ܕܓܢ̈ܒܐ ܦܠܫܝܢ ܘܓܢܒܝܢ. 20 ܐ

opus sit vobis priusquam petatis ipsam. 9. Sic orate vos: PATER noster qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum. 10. Veniat regnum tuum: fiat voluntas tua, sicut in cœlis, etiam in terra. 11. Da nobis panem necessitatis nostræ hodie. 12. Et remitte nobis debita nostra, sicut etiam nos remittimus debitoribus nostris. 13. Et ne inducas nos in tentationem, sed eripe nos à malo. Quia tuum est regnum, & potentia, & gloria in seculum seculorum. 14. Si enim remiseritis filijs hominum errata sua, remittet etiam vobis Pater vester qui est in cœlis. 15. Si autem non remiseritis filijs hominum, nec etiam Pater vester remittet vobis errata vestra. 16. Quum autem jejunatis vos, ne sitis atrati, sicut qui accipiunt vultum. corrumpunt enim faciem suam, ut conspiciantur à filiis hominum, quod jejunent. & amen dico vobis quòd acceperunt mercedem suam. 17. Tu verò quum jejunas, lava faciem tuam, & unge caput tuum: 18. Ut non conspiciaris à filiis hominum quòd jejunes, sed Patri tuo qui est in occulto: & Pater tuus qui videt in occulto, ipse rependet tibi. 19. Ne reponatis vobis thesauros in terra, loco ubi tinea & ærugo corrumpunt, & ubi qui fures sunt perfodiunt, ac furantur,

20. Sed

ܩܦܠܐܘܢ ܘ

1. ܚܙܘ ܕܝܢ ܒܙܕܩܬܟܘܢ܀ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢܗ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܐܝܟ ܕܬܬܚܙܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܐܠܐ ܐܓܪܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܠܘܬ ܐ
ܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ. 2. ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܙܕܩܬܐ܀ ܠܐ ܬ
ܩܪܐ ܩܪܢܐ ܩܕܡܝܟ. ܐܝܟ ܕܥܒܕܝܢ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ ܒܟܢܘܫܬܐ
ܘܒܫܘܩܐ. ܐܝܟ ܕܢܫܬܒܚܘܢ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܀ ܕܢܣܒܘ ܐܓܪܗܘܢ܀ 3. ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܙܕܩܬܐ܀
ܠܐ ܬܕܥ ܣܡܠܟ ܡܢܐ ܥܒܕܐ ܝܡܝܢܟ. 4. ܐܝܟ ܕܬܗܘܐ ܙܕܩܬܟ
ܒܟܣܝܐ. ܘܐܒܘܟ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ. ܗܘ ܢܦܪܥܟ ܒܓܠܝܐ. 5. ܘܡܐ
ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ܀ ܠܐ ܬܗܘܐ ܐܝܟ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ ܕܪܚܡܝܢ ܠܡܩܡ ܒ
ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܒܙܘܝܬܐ ܕܫܘܩܐ ܠܡܨܠܝܘ܆ ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢܝ̈
ܐܢܫܐ. ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܀ ܕܢܣܒܘ ܐܓܪܗܘܢ. 6. ܐܢܬ
ܕܝܢ ܐܡܬܝ ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ܀ ܥܘܠ ܠܬܘܢܟ. ܘܐܚܘܕ ܬܪܥܟ. ܘܨܠܝ
ܠܐܒܘܟ ܕܒܟܣܝܐ. ܘܐܒܘܟ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ ܢܦܪܥܟ ܒܓܠܝܐ.
7. ܘܡܐ ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܦܩܩܝܢ ܐܝܟ ܚܢ
ܦܐ. ܣܒܪܝܢ ܓܝܪ ܕܒܡܡܠܠܐ ܣܓܝܐܐ ܡܫܬܡܥܝܢ.
8. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܬܕܡܘܢ ܠܗܘܢ. ܐܒܘܟܘܢ ܓܝܪ ܝܕܥ ܡܢܐ ܡ

MATTHÆI.

CAPUT VI.

1. Attendite autem in eleemosyna vestra, ut non faciatis eam coram filiis hominum, quò spectemini ab illis: alioqui præmium non est vobis apud Patrem vestrum qui est in cœlis. 2. Quando igitur facis eleemosynam, ne excites clamorem ante te, sicut faciunt hypocritæ in conciliis & in vicis, ut laudentur à filiis hominum. Amen dico vobis quòd acceperunt mercedem suam. 3. Tu autem quum facis eleemosynam, ne sciat sinistra tua id quod facit dextera tua: 4. Ut sit eleemosyna tua in occulto, & Pater tuus qui videt in occulto, ipse rependet tibi in propatulo. 5. Et quum oras, non eris sicut hypocritæ, qui amant stare in conciliis & in angulis platearum ad orandum, ut conspicui fiant filiis hominum. amen dico vobis quòd acceperunt mercedem suam. 6. Tu autem quum oras, ascende in penetrale tuum, & claude ostium tuum, & ora Patrem tuum qui est in occulto: & Pater tuus qui videt in occulto, rependet tibi in propatulo. 7. Et quum oratis, ne sitis multiloqui sicut prophani. putant enim quod in loquacitate multa exaudiantur. 8. Ne igitur similes sitis illorum. Pater enim vester novit quare

ܕܠܐ ܬܩܘܡܘܢ ܠܘܩܒܠ ܒܝܫܐ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܡܚܐ ܠܟ ܥܠ ܦܟܟ
ܕܝܡܝܢܐ: ܐܦܢܐ ܠܗ ܐܦ ܐܚܪܢܐ. 40. ܘܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܕܘܢ ܥܡܟ
ܘܢܣܒ ܟܘܬܝܢܟ: ܫܒܘܩ ܠܗ ܐܦ ܡܪܛܘܛܟ. 41. ܡܢ
ܕܡܫܚܪ ܠܟ ܡܝܠܐ ܚܕ: ܙܠ ܥܡܗ ܬܪܝܢ. 42. ܡܢ ܕܫܐܠ ܠܟ
ܗܒ ܠܗ. ܘܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܬܝܙܦ ܡܢܟ ܠܐ ܬܟܠܝܘܗܝ. 43. ܫܡܥܬܘܢ
ܕܐܬܐܡܪ: ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܘܬܣܢܐ ܠܒܥܠܕܒܒܟ. 44. ܐܢܐ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܐܚܒܘ ܠܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ. ܘܒܪܟܘ ܠܡܢ
ܕܠܐܛ ܠܟܘܢ. ܘܥܒܕܘ ܕܫܦܝܪ ܠܡܢ ܕܣܢܐ ܠܟܘܢ. ܘܨܠܘ ܥܠ ܐ
ܝܠܝܢ ܕܕܒܪܝܢ ܠܟܘܢ ܒܩܛܝܪܐ ܘܪܕܦܝܢ ܠܟܘܢ. 45. ܐܝܟܢܐ ܕ
ܬܗܘܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ. ܗܘ ܕܡܕܢܚ ܫܡܫܗ ܥܠ
ܛܒܐ ܘܥܠ ܒܝܫܐ: ܘܡܚܬ ܡܛܪܗ ܥܠ ܟܐܢܐ ܘܥܠ ܥܘܠܐ. 46. ܐܢ
ܓܝܪ ܡܚܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܚܒܝܢ ܠܟܘܢ: ܡܢܐ ܐܓܪܐ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܗܐ ܐܦ ܡܟܣܐ ܗܕܐ ܗܘ ܥܒܕܝܢ: 47. ܘܐܢ
ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܫܠܡܐ ܕܐܚܝܟܘܢ ܒܠܚܘܕ: ܡܢܐ ܝܬܝܪ ܥܒܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܗܐ ܐܦ ܡܟܣܐ ܗܕܐ ܗܘ ܥܒܕܝܢ. 48. ܗܘܘ ܗܘ
ܓܡܝܪܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܓܡܝܪ
ܗܘ ✣

EVANGELIUM

ut non surgatis contra malum: sed ei qui percutit te super maxillam tuam dexteram, obverte illi etiam alteram. 40. Et ei qui vult contendere tecum ut accipiat tunicam tuam, relinque etiam pallium tuum. 41. Qui adigit te ad miliarium unum, abito cum illo duo. 42. Qui petit abs te, da illi: & qui mutuum petit abs te, ne prohibeas eum. 43. Audistis quod dictum sit, Diligas proximum tuum, & odio habeas inimicum tuum: 44. Ego autem dico vobis, Diligite inimicos vestros, & bene precemini ei qui maledicit vobis, & facite quod decet ei qui odit vos, & orate pro illis qui ducunt vos in vincula, & persequuntur vos. 45. Ut sitis filii Patris vestri qui est in cœlis: qui oriri facit solem suum super bonos & super malos, & demittit pluviam suam super justos & super injustos. 46. Si enim diligatis eos qui diligunt vos, quod præmium est vobis? nónne etiam publicani idipsum faciunt? 47. Et si salutetis fratres vestros tantùm, quid eximii facitis? nónne etiam publicani idipsum faciunt? 48. Estote igitur vos perfecti, sicut pater vester qui est in cœlis perfectus est.

Ca-

29 ܐܢ ܕܝܢ ܥܝܢܟ ܕܝܡܝܢܐ ܡܟܫܠܐ ܠܟ. ܚܨܝܗ̇ ܘܫܕܝܗ̇ ܡܢ
ܟ. ܦܩܚ ܠܟ ܓܝܪ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܗܕܡܝܟ. ܘܠܐ ܟܠܗ ܦ
ܓܪܟ ܢܦܠ ܒܓܗܢܐ. 30 ܘܐܢ ܐܝܕܟ ܕܝܡܝܢܐ ܡܟܫܠܐ ܠܟ. ܦ
ܣܘܩܝܗ̇ ܘܫܕܝܗ̇ ܡܢܟ. ܦܩܚ ܠܟ ܓܝܪ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܗܕܡܝܟ.
ܘܠܐ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܦܠ ܒܓܗܢܐ. 31 ܐܬܐܡܪ ܕܡܢ ܕܫܒܩ ܐܢܬܬܗ.
ܢܬܠ ܠܗ̇ ܟܬܒܐ ܕܫܘܒܩܢܐ. 32 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܟܠ ܡ
ܢ ܕܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܠܒܪ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܙܢܝܘܬܐ. ܥܒܕ ܠܗ̇ ܕ
ܬܓܘܪ. ܘܡܢ ܕܫܒܝܩܬܐ ܢܣܒ ܓܐܪ ܗܘ. 33 ܬܘܒ ܫܡܥܬܘܢ
ܕܐܬܐܡܪ ܠܩܕܡܝܐ. ܕܠܐ ܬܕܓܠ ܒܡܘܡܬܟ. ܬܫܠܡ ܕܝܢ ܠ
ܡܪܝܐ ܡܘܡܬܟ. 34 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܬܐܡܘܢ ܣ
ܟܠ. ܠܐ ܒܫܡܝܐ. ܕܟܘܪܣܝܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ. 35 ܘܠܐ ܒܐܪܥܐ ܕ
ܟܘܒܫܐ ܗܝ ܕܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ. ܘܐܦܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܕܡܕܝܢܬܗ
ܗܝ ܕܡܠܟܐ ܪܒܐ. 36 ܐܦܠܐ ܒܪܫܟ ܬܐܡܐ. ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ
ܠܡܥܒܕ ܒܗ̇ ܡܢܬܐ ܚܕܐ ܕܣܥܪܐ. ܐܘܟܡܬܐ ܐܘ ܚܘܪܬܐ. 37
ܐܠܐ ܬܗܘܐ ܡܠܬܟܘܢ. ܐܝܢ ܐܝܢ ܘܠܐ ܠܐ. ܡܕܡ ܕܝܢ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܡܢ ܒܝܫܐ ܗܘ. 38 ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ. ܕܥܝܢܐ
ܚܠܦ ܥܝܢܐ ܘܫܢܐ ܚܠܦ ܫܢܐ. 39 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.

MATTHÆI. CAP. V.

29. Si autem oculus tuus dexter obstaculo sit tibi, erue ipsum, & abjice abs te. expedit enim tibi ut pereat unum ex membris tuis, & non totum corpus tuum ruat in Gihannam. 30. Et si manus tua dextera obstaculo est tibi, amputa eam, & projice eam abs te. expedit enim tibi ut pereat unum ex membris tuis, & non totum corpus tuum ruat in Gihannam. 31. Dictum est, quòd qui dimittit uxorem suam, det illi scriptum repudii. 32. Ego autem dico vobis, quod quisquis repudiaverit uxorem suam, excepta causa fornicationis, efficit ei ut committat adulterium: & qui accipit derelictam, adulterium committit. 33. Rursum audistis quòd dictum fuerit antiquis, Non mentieris in juramento tuo, persolves autem Domino juramentum tuum. 34. Ego autem dico vobis, Ne juretis omnino: non per cœlos, quia solium est Dei. 35. Neque per terram, quòd scabellum sit quod est sub pedibus ejus. nec etiam per Urischelem, quia civitas est regis magni. 36. Neque etiam per caput tuum jurabis: quia non potes facere in eo capillum unum cæsariei, aut nigrum aut albũ. 37. Sed sit sermo vester, Est est, & Non non. quicquid est præter hæc, à malo est. 38. Audistis quòd dictum fuerit, Oculũ pro oculo, & dentẽ pro dente: 39. Ego autem dico vobis

ܕܝܢ ܢܥܒܕ ܘܢܠܦ. ܗܢܐ ܪܒܐ ܢܬܩܪܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ.
20 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܐܠܐ ܬܬܝܪ ܟܐܢܘܬܟܘܢ. ܝܬܝܪ ܡܢ
ܕܣܦܪܐ ܘܕܦܪܝܫܐ: ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. 21
ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ܠܩܕܡܝܐ ܕܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܘܟܠ ܕܢܩܛܘܠ
ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܕܝܢܐ. 22 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܟܠ ܡܢ
ܕܢܪܓܙ ܥܠ ܐܚܘܗܝ ܡܓܢ: ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܕܝܢܐ. ܘܟܠ ܕ
ܢܐܡܪ ܠܐܚܘܗܝ ܪܩܐ: ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܟܢܘܫܬܐ. ܘܟܠ ܡܢ
ܕܢܐܡܪ ܫܛܝܐ: ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ :: 23 ܐܢ ܗܘ ܗܟܝܠ
ܕܡܩܪܒ ܐܢܬ ܩܘܪܒܢܟ ܥܠ ܡܕܒܚܐ: ܘܬܡܢ ܬܬܕܟܪ ܕܐܚܘܟ
ܢܛܝܪ ܠܟ ܐܟܬܐ ܡܕܡ: 24 ܫܒܘܩ ܬܡܢ ܩܘܪܒܢܟ ܥܠ
ܡܕܒܚܐ: ܘܙܠ ܠܘܩܕܡ ܐܬܪܥܐ ܥܡ ܐܚܘܟ: ܘܗܝܕܝܢ ܬܐ ܩܪܒ
ܩܘܪܒܢܟ. 25 ܗܘܝܬ ܡܬܬܪܐ ܥܡ ܒܥܠ ܕܝܢܟ ܥܓܠ. ܥܕ ܥܡܗ
ܐܢܬ ܒܐܘܪܚܐ. ܕܠܡܐ ܢܫܠܡܟ ܒܥܠ ܕܝܢܟ ܠܕܝܢܐ. ܘܕܝܢܐ
ܢܫܠܡܟ ܠܐܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܘܬܦܠ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. 26 ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐ
ܐܢܐ ܠܟ: ܕܠܐ ܬܦܘܩ ܡܢ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܕܬܬܠ ܫܡܘܢܐ ܐܚܪܝܐ ::
27 ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ܕܠܐ ܬܓܘܪ. 28 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
ܕܟܠ ܡܢ ܕܚܙܐ ܐܢܬܬܐ ܐܝܟ ܕܢܪܓܝܗ: ܡܚܕܐ ܓܪܗ ܒܠܒܗ.

EVANGELIUM

autem fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in regno cœlorum. 20. Ego enim dico vobis, quod nisi abundaverit justitia vestra amplius quàm legisperitorum, & Pharisæorum, non intrabitis in regnum cœlorum. 21. Audistis quod dictum sit veteribus, Non occides: qui autem occiderit, reus est judicii. 22. Ego autem dico vobis, quod quisquis irascetur contra fratrē suum temerè, reus est judicij. Et quisquis dixerit fratri suo, Raka, obnoxius est consilio: & omnis qui dixerit, Fatue, obnoxius est Gihannæ ignis. 23. Si eveniet igitur ut offeras oblationem tuam ad altare, & illic recorderis quod frater tuus retinet adversus te inimicitiam aliquam, 24. Relinque illic oblationem tuam juxta altare, & abi, prius reconciliare fratri tuo, & tunc redi, offer oblationem tuam. 25. Esto benevolus erga adversarium tuum citò, dum cum illo es in via: ne adversarius tuus tradat te judici, & judex tradat te exactori, & incidas in domum vinctorum. 26. Et amen dico ego tibi, quod non exibis illinc donec reddideris octavum *numulum* ultimū. 27. Audistis quod dictum fuerit ut non committas adulterium. 28. Ego autem dico vobis, quod quicunque aspexerit mulierem, ut adulterium committat cum ea, illico adulterium commisit cū ea in corde suo,

ܡܛܠ ܟܐܢܘܬܐ: ܕܕܝܠܗܘܢ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܀ 11 ܛܘܒܝܟܘܢ
ܐܡܬܝ ܕܡܚܣܕܝܢ ܠܟܘܢ ܘܪܕܦܝܢ ܠܟܘܢ. ܘܐܡܪܝܢ ܥܠܝܟܘܢ
ܟܠ ܡܠܐ ܒܝܫܐ ܡܛܠܬܝ ܒܕܓܠܘܬܐ. 12 ܗܝܕܝܢ ܚܕܘ ܘܪܘܙܘ:
ܕܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝ ܒܫܡܝܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܪܕܦܘ ܠܢܒܝܐ ܕܡܢ ܩ
ܩܕܡܝܟܘܢ. 13 ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ ܡܠܚܗ ܕܐܪܥܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܕ
ܕܡܠܚܐ ܬܦܟܗ. ܒܡܢܐ ܬܬܡܠܚ. ܠܡܕܡ ܠܐ ܚܫܚܐ. ܐܠܐ ܕ
ܕܬܫܬܕܐ ܠܒܪ ܘܬܬܕܝܫ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ. 14 ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ ܢܘܗܪܗ ܕ
ܕܥܠܡܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܬܛܫܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܥܠ ܛܘܪܐ ܒܢܝܐ.
15 ܘܠܐ ܡܢܗܪܝܢ ܫܪܓܐ ܘܣܝܡܝܢ ܠܗ ܬܚܝܬ ܣܐܬܐ. ܐܠܐ ܥܠ
ܡܢܪܬܐ. ܘܡܢܗܪ ܠܟܠ ܐܝܠܝܢ ܕܒܒܝܬܐ ܐܢܘܢ. 16 ܗܟܢܐ ܢ
ܢܢܗܪ ܢܘܗܪܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ. ܕܢܚܙܘܢ ܥܒܕܝܟܘܢ ܛܒܐ: ܘ
ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܀ 17 ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܕܐܬܝܬ ܕܐܫܪܐ
ܢܡܘܣܐ ܐܘ ܢܒܝܐ. ܠܐ ܕܐܫܪܐ ܐܠܐ ܕܐܡܠܐ. 18 ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܥܕܡܐ ܕܢܥܒܪܘܢ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ: ܝܘܕ ܚܕܐ ܐܘ ܚܕ
ܣܪܛܐ: ܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܥܕܡܐ ܕܟܠ ܢܗܘܐ. 19 ܟܠ ܡܢ
ܕܢܫܪܐ ܗܟܝܠ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܦܘܩܕܢܐ ܙܥܘܪܐ: ܘܢܠܦ ܗ
ܗܟܢܐ ܠܒܢܝܢܫܐ: ܙܥܘܪܐ ܢܬܩܪܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܟܠ ܕ

MATTHÆI, CAP. V.

propter justitiam: quoniam illorum est regnum cœlorum. 11. Beati estis quum probra jecerint in vos, & persequuti fuerint vos, & dixerint adversus vos omne verbum malum propter me in falsitate. 12. Tunc gaudete & exultate, quoniam merces vestra multa est in cœlis. sic enim persequuti sunt Prophetas qui fuerunt ante vos. 13. Vos estis sal terræ: si autem eveniat ut sal infatuetur, quanam re salietur? ad nullam rem valet nisi ut projiciatur foras & conculcetur ab hominibus. 14. Vos estis lux mundi. Non potest abscondi civitas quæ supra montem exstructa est. 15. Neque lucere faciunt lucernam, & ponunt eam subter modium: sed supra candelabrum, & lucet omnibus qui in domo sunt. 16. Sic luceat lux vestra coram filiis hominis, ut videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum qui in cœlis est. 17. Ne existimetis quod venerim, ut destruam Legem aut Prophetas: nequaquam ut destruam: sed ut compleam. 18. Amin enim dico ego vobis, quod donec transeant cœli & terra, Jud unum aut unus apex non transibit ex Lege, donec omnia fiant. 19. Quisquis solverit igitur unum ex mandatis istis minimis, & docuerit sic filios hominum, minimus vocabitur in regno cœlorum: quisquis

ܘܡܐܣܐ ܟܠ ܟܐܒ ܘܟܘܪܗܢ ܒܥܡܐ. 24 ܘܐܫܬܡܥ ܛܒܗ ܒ
ܒܟܠܗ ܣܘܪܝܐ. ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫ ܒܝܫ
ܗܘܘ ܒܟܘܪܗܢܐ ܡܫܚܠܦܐ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܚܝܕܝܢ ܒܬܫܢܝܩܐ.
ܘܕܝܘܢܐ ܘܒܪ ܐܓܪܐ. ܘܡܫܪܝܐ. ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ. 25 ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܘܡܢ ܥܣܪ ܡܕܝܢܢ. ܘܡܢ ܐ
ܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܝܗܘܕ. ܘܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ::

ܩܦܠܐܘܢ ܗ

1 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫܐ. ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ. ܘܟܕ ܝ
ܬܒ. ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 2 ܘܦܬܚ ܦܘܡܗ ܘ
ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ :: 3 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܡܣܟܢܐ ܒ
ܪܘܚ. ܕܕܝܠܗܘܢ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ :: 4 ܛܘܒܝܗܘܢ
ܠܐܒܝܠܐ ܕܗܢܘܢ ܢܬܒܝܐܘܢ :: 5 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܡܟܝܟܐ. ܕܗܢܘܢ ܢ
ܐܪܬܘܢ ܐܪܥܐ :: 6 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܟܦܢܝܢ ܘܨܗܝܢ ܠܟܐܢܘܬܐ.
ܕܗܢܘܢ ܢܣܒܥܘܢ :: 7 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܡܪܚܡܢܐ. ܕܥܠܝܗܘܢ
ܢܗܘܘܢ ܪܚܡܐ :: 8 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܕܟܝܢ ܒܠܒܗܘܢ. ܕ
ܗܢܘܢ ܢܚܙܘܢ ܠܐܠܗܐ :: 9 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܥܒܕܝ ܫܠܡܐ. ܕ
ܒܢܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܢܬܩܪܘܢ :: 10 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܬܪܕܦܘ

EVANGELIUM

ſanabatque omnem languorem & morbum in populo. 24. Et audita eſt fama illius in univerſa Syria. Et offerebant ei omnes eos, qui peſſimè afficiebantur morbis diverſis, & eos qui premebantur anguſtijs, & dæmoniacos, & lunaticos: & paralyticos: & ſanavit eos. 25. Et ſequutæ ſunt eum turbæ multæ à Galilæa, & à Decem civitatibus, & ab Uriſchelem, & à Judæa, & à tranſitu Jurdan.

CAPUT V.

1. Quum autem vidiſſet Jeſchua turbas, aſcendit in montem: & quum ſediſſet, acceſſerunt ad illum diſcipuli ejus. 2. Et aperuit os ſuum, & docebat illos, ac dicebat: 3. Beati pauperes ſpiritû: quoniam illorum eſt regnum cœlorum. 4. Beati lugentes: quoniam conſolationem accipient. 5. Beati mites: quoniam ipſi hæreditatem capient terræ. 6. Beati illi qui eſuriunt & ſitiunt juſtitiam: quoniam ipſi ſaturabuntur. 7. Beati miſericordes: quoniam ipſis exercebitur miſericordia. 8. Beati illi qui mundi ſunt in cordibus ſuis: quoniam ipſi videbunt Deum. 9. Beati pacifici: quoniam vocabuntur filii Dei. 10. Beati illi qui patiuntur perſequutionem pro-

ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܀ 15 ܐܪܥܐ
ܕܙܒܘܠܘܢ ܐܪܥܐ ܕܢܦܬܠܝ. ܐܘܪܚܐ ܕܝܡܐ. ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ
ܓܠܝܠܐ ܕܥܡܡܐ. 16 ܥܡܐ ܕܝܬܒ ܒܚܫܘܟܐ ܢܘܗܪܐ
ܪܒܐ ܚܙܐ ܘܠܝܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܒܐܬܪܐ ܘܒܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ
ܢܘܗܪܐ ܕܢܚ ܠܗܘܢ܀ 17 ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܝܫܘܥ
ܠܡܟܪܙܘ ܘܠܡܐܡܪ. ܬܘܒܘ. ܩܪܒܬ ܠܗ ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ܀ 18 ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܚܙܐ ܬܪܝܢ
ܐܚܝܢ. ܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܟܐܦܐ. ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ.
ܕܪܡܝܢ ܗܘܘ ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܨܝܕܐ. 19.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܬܘ ܒܬܪܝ. ܘܐܥܒܕܟܘܢ ܕܬܗܘܘܢ
ܨܝܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. 20 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܫܒܩܘ ܡܨܝܕܬܗܘܢ
ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. 21 ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܚܙܐ ܐܚܐ ܐܚܪܢܐ
ܬܪܝܢ. ܝܥܩܘܒ ܒܪ ܙܒܕܝ. ܘܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ. ܒܐܠܦܐ
ܥܡ ܙܒܕܝ ܐܒܘܗܘܢ. ܕܡܬܩܢܝܢ ܡܨܝܕܬܗܘܢ. ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ
ܝܫܘܥ. 22 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܫܒܩܘ ܐܠܦܐ ܘܠܐܒܘܗܘܢ.
ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ܀ 23 ܘܡܚܕܪ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܟܠܗ ܓܠܝܠܐ.
ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ. ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܣܒܪܬܐ

quod dictum est per manum Isaiæ prophetæ, qui ait. 15. Terra Zabulun, terra Naphtali, via maris, transitus Jurdan, Galilæa gentium: 16. Populus qui sedebat in tenebris, lucem magnam vidit, & illis qui sedebant in regione & umbra mortis, lux orta est ipsis. 17. Et tunc cœpit Jeschua prædicare, & dicere, Convertimini: appropinquat enim regnum cœlorum. 18. Quumque ambularet juxta littus maris Galilææ, vidit duos fratres, Schemeun qui vocatur Cipha, & Andravan fratrem ejus: qui jaciebant retia in mare (erant enim piscatores.) 19. Et dixit illis Jeschua, Venite post me, & faciam vos ut sitis piscatores filiorum hominis. 20. Illi autem confestim reliquerunt retia sua, & sequuti sunt eum. 21. Et quum progressus esset inde, vidit alios fratres duos, Jaakub filium Zabdai, & Juchanan fratrem ejus in navicula cum Zabdai patre eorum, sarcientes retia sua: & vocavit eos Jeschua. 22. Illi autem protinus reliquerunt naviculam & patrem suum, & sequuti sunt eum. 23. Et circumibat Jeschua universam Galilæam, docebatque in synagogis illorum, & prædicabat Evangelium regni:

ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ: ܐܡܪ ܕܟܐܦܐ ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ ܠܚܡܐ.
4 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ. ܟܬܝܒ ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܠܚܡܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ
ܚܝܐ ܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܟܠ ܡܠܬܐ ܕܢܦܩܐ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܐܠܗܐ.
5 ܗܝܕܝܢ ܕܒܪܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫܬܐ: ܘܐܩܝܡܗ ܥܠ
ܟܢܦܐ ܕܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. 6 ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ: ܫܕܝ
ܢܦܫܟ ܠܬܚܬ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܠܡܠܐܟܘܗܝ ܢܦܩܕ ܥܠܝܟ.
ܘܥܠ ܐܝܕܝܗܘܢ ܢܫܩܠܘܢܟ: ܕܠܐ ܬܬܩܠ ܒܟܐܦܐ ܪܓܠܟ. 7 ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܬܘܒ ܟܬܝܒ: ܕܠܐ ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ.
8 ܬܘܒ ܕܒܪܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܛܘܪܐ ܕܪܡ ܛܒ. ܘܚܘܝܗ ܟܠܗܝܢ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܥܠܡܐ ܘܫܘܒܚܗܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. 9 ܗܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܠܟ ܐܬܠ ܐܢ ܬܦܠ ܬܤܓܘܕ ܠܝ. 10 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܙܠ ܠܟ ܤܛܢܐ: ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ
ܬܤܓܘܕ: ܘܠܗ ܠܚܘܕܘܗܝ ܬܦܠܘܚ. 11 ܗܝܕܝܢ
ܫܒܩܗ ܐܟܠܩܪܨܐ: ܘܗܐ ܡܠܐܟܐ ܩܪܒܘ ܘܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ. 12 ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܝܘܚܢܢ ܐܫܬܠܡ: ܫܢܝ ܠܗ
ܠܓܠܝܠܐ. 13 ܘܫܒܩܗ ܠܢܨܪܬ: ܘܐܬܐ ܥܡܪ ܒܟܦܪܢܚܘܡ
ܕܥܠ ܝܕ ܝܡܐ. ܒܬܚܘܡܐ ܕܙܒܘܠܘܢ ܘܕܢܦܬܠܝ. 14 ܕܢܬܡܠܐ

EVANGELIUM

filius es Dei, dic ut isti lapides fiant panes. 4. Ipse verò respondit, & dixit, Scriptum est quod nequaquā pane solo vivit filius hominis: sed omni verbo procedente ex ore Dei. 5. Tunc assumsit eum adversarius in civitatem sanctam, & statuit eum super pinnaculum templi. 6. Et ait illi: Si filius es Dei, præcipita teipsum deorsum. scriptum est enim, quod Angelis suis mandabit de te, & super manus suas tollent te, ut non impingas in lapidem pedem tuum. 7. Dixit illi Jeschua: Rursum scriptum est, Non tentabis Dominum Deum tuum. 8. Rursum assumit eum adversarius in montem, qui valde *erat* excelsus, & ostendit ei omnia regna mundi & gloriam illorum: 9. Et dixit illi, Hæc omnia tibi dabo, si procidens adoraveris me. 10. Tunc dixit illi Jeschua, Apage Satana; scriptum est enim quod Dominum Deum tuum adorabis, & eum solum coles. 11. Tunc omisit eum adversarius, & ecce Angeli accesserunt & ministrabant ei. 12. Quum audivisset autem Jeschua quod Juchanan traditus esset, migravit in Galilæam. 13. Et reliquit Natzrath, venitque & habitavit in Kephar-Nachū, ad littus maris, in finibus Zabulun & Naphtali. 14. Ut impleretur

quod

ܐܝܠܢܐ ܗܟܝܠ ܕܦܐܪܐ ܛܒܐ ܠܐ ܥܒܕ܆ ܡܬܦܣܩ ܘܢܦܠ ܒܢܘܪܐ. 11
ܐܢܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܡܝܐ ܠܬܝܒܘܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ
ܚܝܠܬܢ ܗܘ ܡܢܝ. ܗܘ ܕܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܡܣܐܢܘܗܝ ܠܡܫܩܠ ܗܘ
ܡܥܡܕ ܠܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܒܢܘܪܐ. 12 ܗܘ ܕܪܦܫܐ ܒܐܝܕܗ
ܘܡܕܟܐ ܐܕܪܘܗܝ. ܘܚܛܐ ܟܢܫ ܠܐܘܨܪܘܗܝ܆ ܘܬܒܢܐ ܢܘܩܕ
ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ. 13 ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܠܝܘܪܕܢܢ
ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܕܢܥܡܕ ܡܢܗ. 14 ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܟܠܐ ܗܘܐ ܠܗ
ܘܐܡܪ. ܐܢܐ ܣܢܝܩ ܐܢܐ ܕܡܢܟ ܐܬܥܡܕ܆ ܘܐܢܬ ܠܘܬܝ ܐܬܝܬ܆ 15
ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܫܒܘܩ ܗܫܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ
ܝܐܐ ܠܢ ܕܢܡܠܐ ܟܠܗ ܟܐܢܘܬܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ. 16 ܟܕ
ܥܡܕ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܆ ܡܚܕܐ ܣܠܩ ܡܢ ܡܝܐ܆ ܘܐܬܦܬܚܘ ܠܗ
ܫܡܝܐ. ܘܚܙܐ ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܢܚܬܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܘܐܬܬ ܥܠܘܗܝ.
17 ܘܗܐ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ. ܗܢܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܕܒܗ ܐܨܛܒܝܬ.

ܩܦܠܐܘܢ ܕ

1 ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܕܒܪ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܠܡܕܒܪܐ.
ܕܢܬܢܣܐ ܡܢ ܐܟܠܩܪܨܐ. 2 ܘܨܡ ܐܪܒܥܝܢ ܐܝܡܡܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ
ܠܠܝܢ. ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܟܦܢ. 3 ܘܩܪܒ ܗܘ ܡܢܣܝܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ

MATTHÆI. CAP. III.

arbor igitur quæ fructum bonum non facit, exſcinditur & cadit in ignem. 11. Ego baptizo vos aqua ad converſionem: ille autem qui poſt me venit, validior eſt me, cujus non ſum dignus ego ut calceamenta portem: ipſe baptizat vos Spiritu ſancto & igni. 12. Cujus ventilabrum in manu eſt, & purgat areas ſuas: triticumque congregat in horrea ſua, paleam verò comburit igni qui non extinguitur. 13. Tunc venit Ieſchua ex Galilæa ad Iurdan ad Iuchanan, ut baptizaretur ab eo. 14. Ipſe autem Iuchanan prohibebat eum, & dicebat, ego opus habeo ut abs te baptizer, & tu ad me veniſti? 15. Ieſchua autem ipſe reſpondit, & dixit ei, Omitte nunc: ſic enim decet nos ut impleamus omnem juſtitiam. Et tunc omiſit eum. 16. Quum ergo baptizatus eſſet Ieſchua, protinus aſcēdit ab aquis: & aperti ſunt ei cæli, & vidit Spiritū Dei qui deſcendit tamquam columba & venit ſuper ipſum. 17. Et ecce vox de cælis quæ dicebat: Hic eſt filius meus dilectus in quo mihi complacitum eſt.

CAPUT IV.

1. Tunc Ieſchua ductus eſt à Spiritu S. in deſertum, ut tentaretur ab adverſario. 2. Et jejunavit quadraginta diebus & quadraginta noctibus, poſtea vero eſurijt. 3. Et accedebat ad eum tentator, ac dicebat ei. Si filius

ܒܚܠܡܐ ܕܢܐܙܠ ܠܐܬܪܐ ܕܓܠܝܠܐ. 23 ܘܐܬܐ ܥܡܪ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ
ܢܨܪܬ. ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܢܨܪܝܐ ܢܬܩܪܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܓ

1 ܒܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ ܐܬܐ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ.
ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܒܡܕܒܪܐ ܕܝܗܘܕ. 2 ܘܐܡܪ. ܬܘܒܘ. ܩܪܒܬ ܠܗ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. 3 ܗܢܘ ܓܝܪ ܗܘ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ.
ܩܠܐ ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ. ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܬܪܨܘ
ܫܒܝܠܘܗܝ. 4 ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܒܘܫܗ
ܕܣܥܪܐ ܕܓܡܠܐ. ܘܐܣܪ ܗܘܐ ܙܪܙܐ ܕܡܫܟܐ ܥܠ ܚܨܘܗܝ. ܘܡܐܟܘܠܬܗ
ܩܡܨܐ ܘܕܒܫܐ ܕܒܪܐ. 5 ܗܝܕܝܢ ܢܦܩܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ ܐܘܪܫܠܡ
ܘܟܠܗ ܝܗܘܕ. ܘܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝ ܝܘܪܕܢܢ. 6 ܘܥܡܕܝܢ ܗܘܘ
ܡܢܗ ܒܝܘܪܕܢܢ ܢܗܪܐ. ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܒܚܛܗܝܗܘܢ. 7 ܟܕ ܚܙܐ
ܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܘܡܢ ܙܕܘܩܝܐ ܕܐܬܝܢ ܠܡܥܡܕ. ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܝܠܕܐ ܕܐܟܕܢܐ. ܡܢܘ ܚܘܝܟܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܪܘܓܙܐ
ܕܐܬܐ. 8 ܥܒܕܘ ܗܟܝܠ ܦܐܪܐ ܕܫܘܝܢ ܠܬܝܒܘܬܐ. 9 ܘܠܐ ܬܣܒܪܘܢ
ܘܬܐܡܪܘܢ ܒܢܦܫܟܘܢ. ܕܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܒܪܗܡ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܓܝܪ. ܕܡܫܟܚ ܐܠܗܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܟܐܦܐ ܠܡܩܡܘ ܒܢܝܐ
ܠܐܒܪܗܡ. 10 ܗܐ ܕܝܢ ܢܪܓܐ ܣܝܡ ܥܠ ܥܩܪܐ ܕܐܝܠܢܐ. ܟܠ

per somnium, ut proficisceretur in regionem Galilææ. 23. Et veniens habitavit in civitate quæ vocabatur Natzrath: ut impleretur id quod dictum fuit per Prophetam, quod Nazarenus vocaretur.

CAPUT III.

1. In illis autem diebus venit Juchanan Baptista, & prædicabat in deserto Iudææ. 2. Ac dicebat, Convertimini: appropinquat regnum cælorum. 3. Hic enim *ille* est de quo dictum fuit per manum Ischaiæ prophetæ, Vox clamantis in deserto, Parate viam Domini, & complanate semitas ejus. 4. Ipsius verò Iuchanā vestimentum fuit pilorum camelorum, & cingulum pelliceum super lumbos ejus: cibus autem ejus locusta, & mel sylvestre. 5. Tunc egrediebatur ad eū Urischelem, & universa Iudæa, & omnis locus circumjacens Iurdan. 6. Et baptizabantur ab eo in Iurdan fluvio, quum confiterentur peccata sua. 7. Quum vidisset autem multos ex Pharisæis & ex Seducæis qui veniebant ut baptizarentur, dixit illis, progenies viperarum, quis commonstravit vobis fugere ab ira adveniente? 8. Facite igitur fructus dignos conversione. 9. Et ne cogitetis ac dicatis apud vos ipsos, Quod pater est nobis Abrahā. dico enim ego vobis quod potest Deus ex istis lapidibus suscitare filios Abrahamo. 10. Ecce n. securis posita est ad radicem arboris: omnis arbor

ܥܬܝܕ ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ ܠܡܒܥܝܘܗܝ ܠܛܠܝܐ. ܐܝܟ ܕܢܘܒܕܝܘܗܝ.
14 ܝܘܣܦ ܕܝܢ ܩܡ ܫܩܠܗ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܒܠܠܝܐ
ܘܥܪܩ ܠܡܨܪܝܢ. 15 ܘܗܘܐ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܗ ܕܗܪܘܕܣ.
ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܡܢ ܡܪܝܐ ܒܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܕܡܢ ܡܨܪܝܢ
ܩܪܝܬ ܠܒܪܝ. 16 ܗܝܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܟܕ ܚܙܐ ܕܐܬܒܙܚ ܡܢ
ܡܓܘܫܐ. ܐܬܚܡܬ ܛܒ. ܘܫܕܪ ܩܛܠ ܛܠܝܐ ܟܠܗܘܢ ܕܒܒܝܬ
ܠܚܡ ܘܕܒܟܠܗܘܢ ܬܚܘܡܝܗ. ܡܢ ܒܪ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܬܚܬ.
ܐܝܟ ܙܒܢܐ ܕܐܬܚܦܛ ܡܢ ܡܓܘܫܐ. 17 ܗܝܕܝܢ ܐܬܡܠܝ ܡܕܡ
ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. 18 ܩܠܐ ܐܫܬܡܥ ܒܪܡܬܐ.
ܒܟܝܐ ܘܐܠܝܐ ܣܓܝܐܐ. ܪܚܝܠ ܒܟܝܐ ܥܠ ܒܢܝܗ. ܘܠܐ ܨܒܝܐ
ܠܡܬܒܝܐܘ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. 19 ܟܕ ܡܝܬ ܕܝܢ ܗܪܘܕܣ
ܡܠܟܐ. ܐܬܚܙܝ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ ܠܝܘܣܦ ܒܡܨܪܝܢ.
20 ܘܐܡܪ ܠܗ. ܩܘܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ. ܘܙܠ ܠܐܪܥܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܝܬܘ ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܢܦܫܗ
ܕܛܠܝܐ. 21 ܘܝܘܣܦ ܩܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ. ܘܐܬܐ ܠܐܪܥܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. 22 ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܥ ܕܐܪܟܠܐܘܣ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܒܝܗܘܕ.
ܚܠܦ ܗܪܘܕܣ ܐܒܘܗܝ. ܕܚܠ ܕܢܐܙܠ ܠܬܡܢ. ܘܐܬܚܙܝ ܠܗ

Futurum enim est *ut* Hiraudis quærat ipsum puerum, ut perdat eum. 14. Jauseph verò surgens accepit puerum & matrem ejus nocte, & fugit in Ægyptum. 15. Mansitque illic donec moreretur Hiraudis: ut impleretur id quod dictum est à Domino in Propheta, qui dixit: Ex Ægypto vocavi filium meum. 16. Tunc Hiraudis, quum vidisset quod illusus esset à magis, iratus est valde: & mittens interfecit pueros omnes Beth-lechemitas, & omnium finium ejus, à nato duos annos, & infrà, juxta tempus quod perquisiverat à magis. 17. Tunc impletum est id quod dictum erat per Irmejam prophetam, qui dixit: 18. Vox audita est in Rametha, fletus & ejulatus magnus. Rachel flens propter filios suos, & noluit admittere consolationem, propterea quod non sunt. 19. Postquam autem mortuus esset Hiraudis rex, apparuit Angelus Domini per somnium Jausepho in Ægypto. 20. Et dixit ei: Surgens accipe puerū & matrem ejus, & proficiscere in terram Jisraiël. mortui enim sunt illi qui quærebant animam pueri. 21. Et Jauseph surgens accepit puerum & matrem ejus, & venit in terram Jisraiël. 22. Quum verò audivisset quod Archelavas esset rex in Judæa loco Hiraudis patris sui, timuit proficisci illuc; & ostensum est ei

ܟܬܝܒ ܒܢܒܝܐ. 6 ܐܦ ܐܢܬܝ ܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ. ܠܐ
ܗܘܝܬܝ ܒܨܝܪܐ ܒܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܡܢܟܝ ܓܝܪ ܢܦܘܩ
ܡܠܟܐ. ܕܗܘ ܢܪܥܝܘܗܝ ܠܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ. 7 ܗܝܕܝܢ ܗܪܘܕܣ
ܒܛܘܫܝܐ ܩܪܐ ܠܡܓܘܫܐ ܘܝܠܦ ܡܢܗܘܢ ܒܐܝܢܐ ܙܒܢܐ
ܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܟܘܟܒܐ. 8 ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܒܝܬ ܠܚܡ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܒܥܘ ܥܠ ܛܠܝܐ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܘܡܐ
ܕܐܫܟܚܬܘܢܝܗܝ ܬܘ ܚܘܐܘܢܝ. ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܬܐ ܐܣܓܘܕ ܠܗ.
9 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܡܢ ܡܠܟܐ ܐܙܠܘ. ܘܗܐ ܟܘܟܒܐ ܗܘ
ܕܚܙܘ ܒܡܕܢܚܐ ܐܙܠ ܗܘܐ ܩܕܡܝܗܘܢ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܩܡ ܠܥܠ
ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܗܘܐ ܛܠܝܐ. 10 ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܘܗܝ ܠܟܘܟܒܐ.
ܚܕܝܘ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܛܒ. 11 ܘܥܠܘ ܠܒܝܬܐ ܘܚܙܘܗܝ ܠܛܠܝܐ
ܥܡ ܡܪܝܡ ܐܡܗ. ܘܢܦܠܘ ܣܓܕܘ ܠܗ. ܘܦܬܚܘ
ܣܝܡܬܗܘܢ ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܩܘܪܒܢܐ. ܕܗܒܐ ܘܡܘܪܐ ܘܠܒܘܢܬܐ.
12 ܘܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܒܚܠܡܐ. ܕܠܐ ܢܗܦܟܘܢ ܠܘܬ ܗܪܘܕܣ.
ܘܒܐܘܪܚܐ ܐܚܪܬܐ ܐܙܠܘ ܠܐܬܪܗܘܢ. 13 ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠܘ. ܐܬܚܙܝ ܡܠܐܟܐ
ܕܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ ܠܝܘܣܦ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܩܘܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ
ܘܠܐܡܗ ܘܥܪܘܩ ܠܡܨܪܝܢ. ܘܬܡܢ ܗܘܝ. ܥܕܡܐ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ.

ſcriptum eſt in Propheta. 6. Etiam tu Beth-lechem Jihuda non fuiſti minima inter reges Jihuda: ex te enim prodibit rex qui paſcet populum meum Jiſraiel. 7. Tunc Hiraudis clam vocavit magos,& didicit ab eis quonam tempore apparuiſſet eis ſtella illa. 8. Et miſit eos in Beth-lechem,dixitque eis: Ite,inquirite de puero diligenter: & poſtquam inveneritis eum, venientes renunciate mihi, ut etiam ego profectus adorem eum. 9. Illi autem cum audiviſſent à rege, profecti ſunt. Et ecce, ſtella illa quam viderant in Oriente, proficiſcebatur ante eos, uſque dum progreſſa ſtaret ſupra *illum locum* ubi erat puer. 10. Quum autem vidiſſent ipſam ſtellam, gaviſi ſunt gaudio magno valdè. 11. Et ingreſſi ſunt in eam domum, & viderunt puerum cum Marjam matre ejus: & procidentes adoraverunt eum: & aperuerunt theſauros ſuos obtuleruntque ei oblationes, aurum, & myrrham, & thus. 12. Et oſtenſum eſt eis per ſomnium ne reverterentur ad Hiraudem: ac per viam aliam profecti ſunt in regionem ſuam. 13. Poſtquam autem abiviſſent, apparuit Angelus Domini per ſomnium Jauſepho, & dixit ei, Surge, accipe puerum & matrem ejus, & fuge in Ægyptum: & illic eſto uſquedum dicam tibi.

*Futurum

ܘܐܡܪ ܠܗ. ܝܘܣܦ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ: ܠܐ ܬܕܚܠ ܠܡܣܒ ܠܡܪܝܡ
ܐܢܬܬܟ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܬܝܠܕ ܒܗ ܡܢ ܪܘܚܐ ܗܘ ܕܩܘܕܫܐ. 21 ܬܐܠܕ
ܕܝܢ ܒܪܐ ܘܬܩܪܐ ܫܡܗ ܝܫܘܥ. ܗܘ ܓܝܪ ܢܚܝܘܗܝ ܠܥܡܗ ܡܢ
ܚܛܗܝܗܘܢ. 22 ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܕܗܘܬ: ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ
ܡܢ ܡܪܝܐ ܒܝܕ ܢܒܝܐ. 23 ܕܗܐ ܒܬܘܠܬܐ ܬܒܛܢ ܘܬܐܠܕ
ܒܪܐ: ܘܢܩܪܘܢ ܫܡܗ ܥܡܢܘܐܝܠ. ܕܡܬܬܪܓܡ ܥܡܢ ܐܠܗܢ :
24 ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܡܢ ܫܢܬܗ: ܥܒܕ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܠܗ
ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܕܒܪܗ ܠܐܢܬܬܗ. 25 ܘܠܐ ܝܕܥܗ ܥܕܡܐ
ܕܝܠܕܬܗ ܠܒܪܗ ܒܘܟܪܐ. ܘܩܪܬ ܫܡܗ ܝܫܘܥ :

ܩܦܠܐܘܢ ܒ

1 ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܝܠܕ ܝܫܘܥ ܒܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ: ܒܝܘܡܝ
ܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ. ܐܬܘ ܡܓܘܫܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܠܐܘܪܫܠܡ: 2 ܘܐܡܪܝܢ
ܐܝܟܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܐܬܝܠܕ: ܚܙܝܢ ܓܝܪ ܟܘܟܒܗ
ܒܡܕܢܚܐ ܘܐܬܝܢ ܠܡܣܓܕ ܠܗ. 3 ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ
ܘܐܬܬܙܝܥ. ܘܟܠܗ ܐܘܪܫܠܡ ܥܡܗ. 4 ܘܟܢܫ ܟܠܗܘܢ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܕܥܡܐ ܘܡܫܬܐܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܕܐܝܟܐ ܡܬܝܠܕ
ܡܫܝܚܐ. 5 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܒܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ

MATTHÆI. CAP. I.

& dixit ei, Jauseph fili David, ne metuas assumere Marjam uxorem tuam: id enim quod genitum est in ea, è Spiritu est sancto. 21. Pariet autem filium, & vocabis nomen ejus JESCHUA. ipse enim servabit populum suum à peccatis eorum. 22. Hoc autem totum quod fuit, *fuit* ut impleretur quod dictum fuerat à Domino per Prophetam: 23. Nempe ecce virgo in utero habebit, & pariet filium, & vocabunt nomen ejus Ammanuel: quod exponitur, nobiscum *est* Deus noster. 24. Quum surrexisset autem Jauseph ex somno suo, fecit sicut mandaverat ei Angelus Domini, & accepit uxorem suam. 25. Et non cognovit eam donec peperisset filium suum primogenitum: Et vocavit *illa* nomen ejus JESCHUA.

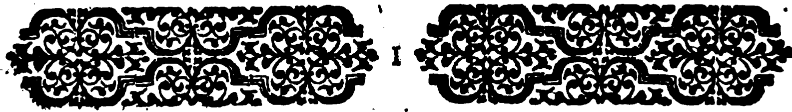
CAPUT II.

1. Quum autem natus esset Jeschua in Beth-lechem Jihuda, in diebus Hiraudis regis, venerunt magi ab Oriente ad Urischelem, 2. Et dixerunt, Ubi est rex Judæorum qui natus est? Vidimus enim stellam ejus in Oriente, & venimus ad adorandum eum. 3. Audivit autem Hiraudis rex, & conturbatus est, & tota Urischelem cum eo. 4. Et congregavit omnes principes sacerdotum, & legisperitos populi, ac percontabatur eos ubinam nasciturus esset Christus. 5. Illi autem dixerunt, in Beth-lechem Jihuda. ita enim

ܠܚܙܩܝܐ. 10 ܚܙܩܝܐ ܐܘܠܕ ܠܡܢܫܐ. ܡܢܫܐ ܐܘܠܕ ܠܐܡܘܢ.
ܐܡܘܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܫܝܐ. 11 ܝܘܫܝܐ ܐܘܠܕ ܠܝܘܟܢܝܐ ܘܠܐܚܘܗܝ
ܒܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ. 12 ܡܢ ܒܬܪ ܓܝܪ ܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ.
ܝܘܟܢܝܐ ܐܘܠܕ ܠܫܠܬܐܝܠ. ܫܠܬܐܝܠ ܐܘܠܕ ܠܙܘܪܒܒܠ.
13 ܙܘܪܒܒܠ ܐܘܠܕ ܠܐܒܝܘܕ. ܐܒܝܘܕ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܩܝܡ. ܐܠܝܩܝܡ
ܐܘܠܕ ܠܥܙܘܪ. 14 ܥܙܘܪ ܐܘܠܕ ܠܨܕܘܩ. ܨܕܘܩ ܐܘܠܕ ܠܐܟܝܢ.
ܐܟܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܘܕ. 15 ܐܠܝܘܕ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܥܙܪ. ܐܠܝܥܙܪ ܐܘܠܕ
ܠܡܬܢ. ܡܬܢ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ. 16 ܝܥܩܘܒ ܐܘܠܕ ܠܝܘܣܦ
ܓܒܪܗ ܕܡܪܝܡ. ܕܡܢܗ ܐܬܝܠܕ ܝܫܘܥ ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ.
17 ܟܠܗܝܢ ܗܟܝܠ ܫܪܒܬܐ ܡܢ ܐܒܪܗܡ ܥܕܡܐ ܠܕܘܝܕ ܫܪܒܬܐ
ܐܪܒܥܣܪܐ. ܘܡܢ ܕܘܝܕ ܥܕܡܐ ܠܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ ܫܪܒܬܐ ܐܪܒܥܣܪܐ.
ܘܡܢ ܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ ܥܕܡܐ ܠܡܫܝܚܐ ܫܪܒܬܐ ܐܪܒܥܣܪܐ.
18 ܝܠܕܗ ܕܝܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܗܟܢܐ ܗܘܐ. ܟܕ ܡܟܝܪܐ
ܗܘܬ ܡܪܝܡ ܐܡܗ ܠܝܘܣܦ. ܥܕܠܐ ܢܫܬܘܬܦܘܢ ܐܫܬܟܚܬ
ܒܛܢܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. 19 ܝܘܣܦ ܕܝܢ ܒܥܠܗ ܟܐܢܐ
ܗܘܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܕܢܦܪܣܝܗ. ܘܐܬܪܢܝ ܕܒܛܘܫܝܐ ܢܫܪܝܗ. 20 ܟܕ
ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܬܪܢܝ ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ

EVANGELIUM

Chezakja. 10. Chezakja genuit Menasche. Menasche genuit Amun. Amun genuit Juschia. 11. Ju-
schia genuit Juchanja & fratres ejus in exsilio Babylonico. 12. Post exsilium autem Babylonicum Ju-
chanja genuit Schelateil. Schelateil genuit Zurbabel. 13. Zurbabel genuit Abiud. Abiud genuit Eliakim.
Eliakim genuit Azur. 14. Azur genuit Zaduk. Zaduk genuit Achin. Achin genuit Eliud. 15. Eli-
ud genuit Eliazar. Eliazar genuit Matthan. Matthan genuit Jaakub. 16. Jaakub genuit Jauseph vi-
rum Marjam, ex qua natus est Jeschua, qui vocatur Christus. 17. Omnes igitur progenies ad Abra-
ham usque ad David, progenies quatuordecim : & à David usque ad exsilium Babylonicum, pro-
genies quatuordecim : & ab exsilio Babylonico usque ad Christum, progenies quatuordecim.
18. Nativitas autem Jeschua Christi ita fuit. Quum desponsata esset Marjam mater ejus, Jau-
seph, antequam consociarentur; inventa est in utero habere è Spiritu sancto. 19. Jau-
seph autem maritus ejus, justus erat, & non volebat publicare eam : meditabaturque ut occulte di-
mitteret eam. 20. Quum autem hæc meditaretur, apparuit ei Angelus Domini per somnium,
& dixit

ܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܬܝ ܫܠܝܚܐ ܀

܀ ܩܦܠܐܘܢ ܐ ܀

1 ܟܬܒܐ ܕܝܠܝܕܘܬܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܒܪܗ
ܕܐܒܪܗܡ ܀ 2 ܐܒܪܗܡ ܐܘܠܕ ܠܐܝܣܚܩ . ܐܝܣܚܩ ܐܘܠܕ
ܠܝܥܩܘܒ . ܝܥܩܘܒ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܐܚܘܗܝ . 3 ܝܗܘܕܐ
ܐܘܠܕ ܠܦܪܨ ܘܠܙܪܚ ܡܢ ܬܡܪ . ܦܪܨ ܐܘܠܕ ܠܚܨܪܘܢ . ܚܨܪܘܢ
ܐܘܠܕ ܠܐܪܡ . 4 ܐܪܡ ܐܘܠܕ ܠܥܡܝܢܕܒ . ܥܡܝܢܕܒ ܐܘܠܕ
ܠܢܚܫܘܢ . ܢܚܫܘܢ ܐܘܠܕ ܠܣܠܡܘܢ . 5 ܣܠܡܘܢ ܐܘܠܕ
ܠܒܥܙ ܡܢ ܪܚܒ . ܒܥܙ ܐܘܠܕ ܠܥܘܒܝܕ ܡܢ ܪܥܘܬ . ܥܘܒܝܕ
ܐܘܠܕ ܠܐܝܫܝ . 6 ܐܝܫܝ ܐܘܠܕ ܠܕܘܝܕ ܡܠܟܐ . ܕܘܝܕ ܐܘܠܕ
ܠܫܠܝܡܘܢ ܡܢ ܐܢܬܬܗ ܕܐܘܪܝܐ . 7 ܫܠܝܡܘܢ ܐܘܠܕ ܠܪܚܒܥܡ .
ܪܚܒܥܡ ܐܘܠܕ ܠܐܒܝܐ . ܐܒܝܐ ܐܘܠܕ ܠܐܣܐ . 8 ܐܣܐ ܐܘܠܕ
ܠܝܗܘܫܦܛ . ܝܗܘܫܦܛ ܐܘܠܕ ܠܝܘܪܡ . ܝܘܪܡ ܐܘܠܕ ܠܥܘܙܝܐ
9 ܥܘܙܝܐ ܐܘܠܕ ܠܝܘܬܡ . ܝܘܬܡ ܐܘܠܕ ܠܐܚܙ . ܐܚܙ ܐܘܠܕ

EVANGELIUM SANCTUM PRÆDICATIONIS.
MATTHÆI APOSTOLI.

CAPUT I.

Descriptio generationis Jeschua Christi, filij David, filij Abraham. 2. Abraham genuit Ischac.
Ischac genuit Jaakob. Jaakob genuit Jihuda, & fratres ejus. 3. Jihuda genuit Paretz & Zarah è
Tamar. Parez genuit Hetzron. Hetzron genuit Aram. 4. Aram genuit Aminadab. Aminadab genuit
Nachschum. Nachschum genuit Salmun. 5. Salmun genuit Baaz è Rachab. Baaz genuit Ubid è Reuth.
Ubid genuit Ischai. 6. Ischai genuit David regem. David genuit Schelemun ex uxore Uriæ. 7. Schele-
mun genuit Rechebam. Rechebam genuit Abia. Abia genuit Assa. 8. Assa genuit Jahuschaphat. Jahuscha-
phat genuit Juram. Juram genuit Uzia. 9. Uzia genuit Juthan. Juthan genuit Achaz. Achaz genuit

est, pluribusq; adhuc, si instituti nostri ratio admitteret, vel postularet, comprobari posset. Quare sieq; deq; habitis injurijs illis ac frivolis objectiunculis, ut liberalitas & munificentia Divi Ferdinandi Romani Imperatoris, *augustissimæ recordationis, quâ primitùs in Germania nostra Sacrum Novi Testamenti codicem Syrum, Viennæ Austriacæ, characteribus proprijs, opera* Johannis Alberti VVidmanstadij, Austriæ Orientalis Cancellarij, *ac* Mosis Meredinæi ex Mesopotamia Sacerdotis *(qui etiam Syrum codicem, indigentia & querela suæ Ecclesiæ impulsus, secum in Germaniam attulit, & Imperatori obtulit) publici juris fecit, & Syriacæ Ecclesiæ, duriter sub imperio Turcico militanti, transmisit; ut, inquam, hæc summa munificentia tanti Imperatoris, ab Ecclesia Christiana nunquam satis laudari ac prædicari posse, verè judicatur, quippe qui facto illo, Ecclesiam non tantùm Orientalem, sed & nostram Occidentalem munere affecit, nullo omninò precio æstimando. Sic ingentes quoq; à nobis & omni posteritate debentur gratiæ* Musagetis & Mecænatibus *nostris, qui opera* MARTINI TROSTII, Viri orientalium studiosissimi ac peritissimi, *hanc novam Syræ versionis editionem, eruditè correctam ac emendatam, proprijsq; excusam typis, non sine magno sumptu, cum Ecclesia communicant: imò adhuc majore eam beneficio cumulare student, dum Interpretes commentatoresq; Hebræos primarios ac optimos in veteris Testamenti codicem, cum versionibus Germanica & Latina, itidem suis sumptibus & characteribus publici juris facere cogitant. Quod sanè summum beneficium, nostris Ecclesijs ac scholis præstitum, qui gratâ mente non agnoscit, Christiani ac boni viri nomine indignus est, suæq; ingratitudinis pœnas aliquando dabit condignas! Cæterùm in hac editione, suorum principalium, ut cum ICTis nostris loquar, mandato* TROSTIUS *noster secutus est Editionem* VVidmanstadij, Viennæ anno sesquimillesimo sexagesimo *excusam, cujus modò meminimus, sed non solam. Cum aliis enim quatuor editionibus, diversis locis impressis, summa cum diligentia contulit, ita tamen, ut nihil immutaverit, nihil addiderit, nihil omiserit, sed omnia sanctè ac religiosè ponderaverit, observaverit, retinuerit, uti id notæ in fine adjectæ, abundè satis ac evidenter demonstrabunt, docebunt. Hâc ergo nova, eâq; accuratissimâ Testamenti Syriaci editione, Lector Benevole, mactus esto, eaq; feliciter in divini nominis gloriam, rei Christianæ incrementum, salutem deniq; propriam utere, fruere: simul mecum ex animo precare, ut iis, quorum auspicio ac divinâ liberalitate illa in lucem prodiit, perpetuò*

Decurrant albiq; dies, horæq; serenæ!

Jacobus Martini Profess.
Academicus.

legitur μαραναθὰ unâ dictione. Quid verò illa sit vel significet, multi quæsiverunt, pauci invenerunt. Textus Syrus, quem postea secutus est Erasmus, duas voces exhibet, nominis & verbi, Maran & atha ܡܪܢ ܐܬܐ מרן אתא quæ significant Dominus noster venit. Verissimè. Quandoquidem verbis illis extremi anathematismi formula attingi videtur, qua extremæ Christi omnium mortalium judicis condemnationi, absq; spe veniæ, adjudicabitur peccator. Ex his & similibus locis, quorum universus codex Novi Testamenti plenissimus est, benevolus lector facilè intelligit, summam Syræ hujus versionis utilitatem, imò necessitatem; quâ pius ac industrius Novi hujus Testamenti interpres nullo modo carere potest. Quare audiendi nequaquam sunt nonnulli malè-feriati, qui nobis objicere non erubescunt: non adeò vel utile vel necessarium esse, uti tanti sumptus laboresq; Codici huic Syro emendando & edendo impendantur, cum in linguâ Syrâ Novum Testamentum Evangelistæ & Apostoli non scripserint, & negari non possit, multos hactenus cum summâ laude floruisse in Ecclesia eruditissimos Theologos, qui sine adminiculo hujus versionis, sineq; omni linguæ Syræ cognitione in Græci Novi Testamenti codicis versione ac interpretatione felicissimè fuerunt versati. Egregiæ sanè objectiones, & lucernam valdè olentes! Equidem utraq; largimur manu, Novum Testamentum originaliter Syro idiomate scriptum non esse; proindeq; quæ hoc codice exhibetur, tantum versionem esse. Sciant nihilominus importuni & iniqui isti censores, Syram linguam esse illam, in qua vel Christus ipse cum suis Apostolis fuit locutus, vel quæ proximè ad vernaculam Servatoris nostri, ejusq; sympatriotarum accedit, in quam novella Ecclesiæ Novi Testamenti scripta omnium fuere transfusa, & quidem illo ipso tempore, quo Apostoli, divini illi doctores, à Christo ipso instituti, à Spiritu sancto immediatè edocti & informati, Ecclesiæ Christi prima fundamenta apud gentes locarent. Arrige ergo aures, Censor, quisquis es, cujas es, qui cerebrum non in calcaneo, sed capite geris; versio est hæc Syra; sed omnium prima & antiquissima: Versio est, inquam, sed omnibus aliis, ut probatior & plenior, præferenda: Versio est, adhuc dico; sed vel alicujus ex Evangelistis, vel omninò illorum, qui Antiochiæ habuerunt ipsos Apostolos præsentes, quos de locis multis obscurioribus consulere & audire potuerunt. Ad hanc itaq; solam, quando in fontibus Græcis quædam occurrit obscuritas vel difficultas, tutò acceditur: hæc sola, quando de loci alicujus interpretatione versioneq; dubium movetur, tutò ac sine errore consulitur: per hanc solam Græcus textus verè illustratur, rectè intelligitur. Hujus enim solius autoritas proximè ad ipsorum fontium majestatem accedit. Deinde concedimus quàm libentissimè, Syram hanc versionem multis eruditis Theologis antehac ignotam fuisse. Ignorare enim non possumus, quod primâ hac versione non tantum nostra Germania, sed tota Europa per decem & quatuor secula caruerit. Ut enim Græci αὐτογράφῳ fuerunt contenti, sic Latini (quippe magni suam linguam æstimantes) latinis suis versionibus delectati, alia ἑρμηνείας adjumenta non quæsiverunt. Caruit, inquam, Germania nostra, proindeq; Theologi in illa, suo seculo ac tempore eruditissimi, sed non sine magnâ jacturâ. Quandoquidem, utut fuerint illi doctissimi, disertissimi, ingeniosissimi, multorum nihilominus locorum veram mentem ac sensum ex Latina versione, vel etiam ex Græca primigenia assequi nequaquam potuerunt, uti res adductis aliquot exemplis satis claris ac manifestis comprobata est, plu-

loca alia, quæ vix & ne vix quidem, sine Syrâ hac Paraphrasi, rectè intelligentur. Quid n. sit ἄρτος ἐπιούσιος *(panis ille) si verbum verbo reddas,* supersubstantialis, *in oratione Dominica* Matth. 6. 10. *dubitatum fuit, & varias commenta glossatorum attulerunt interpretationes. Verùm omne dubium tollit, & commenta ista refutat Syrus interpres, vocem* ἐπιούσιος *exprimens ac reddens, voce* ܕܣܘܢܩܢܢ דְּסוּנְקָנָן *quæ* panem indigentiæ, *quâ singulis diebus ad vitæ sustentationem necessariò indigemus, significat. Sic maxima obscuritas delituit in illo* Βηθεσδὰ Joh. 5. v. 2. *Vetustissimus quidam Codex legit* Βελζεθὰ, *quod quidam scriptum putant, pro Bezetha, quæ teste* Josepho l. 6. de bello Jud. c. 6. *una fuit ex Hierosolymorum collibus. Verùm hanc lectionem stare non posse, ipse contextus evincit: quippe qui non de collis, sed de piscinæ Hierosolymitanæ epitheto & cognomento agit. Apud* Tertullianum de Baptismo, & adversus Judæos, item in editione vulgatâ *legitur* Bethsaida, *ut & Grecè in* Theophylacto Romano Βηθσαϊδὰ. *Verùm quis & hic depravationem ex nominum horum affinitate ortam, & à librarijs alijsq; linguarum Orientalium imperitis insertam, non animadvertit? Codices Græci emendatiores legunt* Beth-esda. *Verùm & hæc lectio dubia ac incerta est. Controversiam igitur hanc totam rursus tollit* Paraphrasis Syra, *ostendens legendum esse* בית חסדא *quo* domus gratiæ *significatur, nempe quæ in clinicis, ibi in aquam motam conjectis, efficax & conspicua erat.* Actor. 3. v. ult. *illud* ὑμῖν πρῶτον *valdè emphaticè reddit Syrus* ܠܟܘܢ ܡܢ ܩܕܝܡ מִן קְדִים ab initio: *non* ܠܩܕܡܝܐ *ut paulò accuratiùs hunc locum scrutantes facilè intelligunt.* Rom. 3. v. 25. *verba hæc* προγεγονότων ἁμαρτημάτων, *emphaticè interpretatus est idem noster interpres,* Peccata, quæ ab initio peccavimus, *nempe ab initio primi hominis. Quam sanè verborum vim, non quivis ex Græco textu eruet. Ostenditur enim eò, hic agi de toto tempore, adventum Christi & patefactionem Evangelij consecuto. Quàm ægrè etiam tulerint Pontificij, quod juxta Phrasin Idiotismi Germanici, locum ad* Rom. 4. v. 5. *explicuimus, adjectâ particulâ exclusivâ* allein/ *hoc sensu:* solâ fide justificari hominem, *nemo ignorat. Sed taceant hi Sophistæ! Non enim in nostro primùm cerebro nata est hæc interpretatio, sed longè ante nostra & patrũ nostrorũ tempora, à Syro fuit usurpata, quando in ipsum contextum inserere non dubitavit* ܒܠܚܘܕ בִּלְחוּד *quod est* solùm, tantùm credendo. Rom. 13. v. 12. *est* προέκοψεν: *ubi latinè legerunt* præcessit, *quod D.* Ambrosium *& alios veteres interpretes fefellit. Corrigit verò hoc Syrus, vertens ac legens,* ܥܒܪ עֲבַר *quod est* transivit. *Quæsitum etiam fuit, quid sit* εἰς τὸν Μωσῆν baptizari, 1. Cor. 10. v. 2. *ubi nonnulli interpretati sunt,* Mose illis præeunte sunt baptizati: *alij,* in legem Mosaicam: *alij, ut* Augustinus *in Psal. 77. perinde legunt, ac si* εἰς Μωσῆν *scriptum esset,* ἐν τῷ Μωσῇ. *Syrus noster rem clarissimè expressit, & omne dubium sustulit, quando illud* εἰς *idiotismi sui literâ instrumentali* ܒ *exposuit* ܒܝܕ ܡܘܫܐ per manum Mosis: *quem & Arabs secutus est, nempe ut sensus sit,* per manum sive ministerium, sive operam Mosis, Israëlitas per mare Suph ductos esse, *nec opus sit, specialem hîc Baptismum fingere.* 1. Cor. 7. v. 7. *hæc Apostoli verba,* θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτὸν, *limitat & explicat Syrus, addita voce* ܒܕܟܝܘܬܐ בְּדַכְיוּתָא *i. e.* ἐν τῇ ἁγνείᾳ in puritate sive castitate. 1. Cor. 16. v. 22. in plerisq; Græcis *codicibus*

legitur

quod est apud Casaubonum, *contra Annales Baronij, exercit. 14. ann. 32. n. 92. p. mihi 247. Cui longè plura, si placet, addi possunt, à* Nic. Fullero *in suis observationibus hinc inde collecta. Sed de his nihil in præsenti, ut dixi, proferam: at verò de Syrâ nonnulla hoc loci præfari, non præter rem fore existimavimus. Hæc enim illa lingua est, quæ non tantum veteris Testamenti libros Hebræos illustrat; sed vel maximè etiam id præstat in Novi Instrumenti phrasi rectè intelligenda & interpretanda. Nam licèt hæc sit originaliter Græca, non tamen purè fluit; sed liquore Hebræi & Syri sermonis permista. Quare licèt Lector Novi Testamenti in Græca lingua dexterrimè sit institutus & informatus; linguarum tamen Hebrææ ac Syræ ignarus, in Græcâ illius lectione infelicissimè versabitur: quippe in qua impedimenta objicient quamplurima, Hebraismi & Syrismi, immò multæ integræ phrases & dictiones Syræ.* Marci 5. 41. *Christus ingressus ad mortuam puellam, eam sic alloquitur:* ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ טְלִיתָא קוּמִי *addita quidem est statim interpretatio; sic enim habet contextus,* quod est, si interpreteris, puella (dico tibi) surge. *Verùm de redditione ac interpretatione ista dubitari posset, sitne Evangelistæ an alicujus glossatoris, cujus marginalis additio sive interpretatio in textum progressu temporis irrepserit. Dubium hoc augere potest Hieronymi authoritas, quippe qui ceteris Doctoribus, primitivæ Ecclesiæ Novi Testamenti, in lingua Hebræa peritior fuit. Is hunc locum ex* Act. 9. v. 40. *corrigere & restituere non dubitat, mutando nomen hoc* ܛܠܝܬܐ *in nomen proprium Joppensis famellæ* Tabitha. *Si autem correctio hæc vera, interpretatio apud Marcum stare minimè potest: cùm Lucas* Tabitha *vertat per δορκάς, quod est capra, Marcus verò suam vocem peregrinam, reddat græca κοράσιον, quod puellam sonat. Quod verò, quia nequaquam concedendum est; sequitur, adulterinum esse hunc Hieronymi, & cum illo aliquot veterum, supposititium fœtum. Alij errorem errore cumulantes, vocem* Talitha *mutant in Hebræam* תַּבִּיטִי *quod est,* respice, lustra oculis, *à* נבט *in tertiâ flexione ita formato. Verùm & hoc à Marci interpretatione alienissimum esse, quis non videt? Quare neq; Græca neq; Hebræa lingua te per omnia juvabit. Nam licèt vocem hanc* קוּמִי *Hebræa cum Syrâ communem habeat, significans* tu surge, *à* קוּם *quod est* in altum se tollere, à decubitu surgere: *priorem tamen, cum Hebræa lingua in suis thesauris non habeat, omnes, qui eam juxta Canones Hebræos corrigere voluerunt, non potuerunt non vehementer errare. Rectiùs ergo alibi, quàm supra hunc textum, Hieronymus, & post eum Lyra, vocem hanc Syram esse docuerunt. Quare versio Novi Testamenti Syriaca, errores istos omnes facilè tollet, teq; benevole Lector, certum & ἀμετάπτωτον faciet, verissimam esse à Marco Evangelista in contextu Græco additam interpretationem. Ostendit enim lectori suo* ܛܠܝܐ טַלְיָא *puerum sive puellum significare, ut* puer Johannes crescebat Luc. 1. v. ult. *& in præcedentibus* v. 76. Et tu puer, *Propheta altissimi vocaberis. Et porrò puellam* ܛܠܝܬܐ טְלִיתָא *quæ vox etiam in Syro textu sæpissimè occurrit* Matth. 9. 24. Non est n. mortua טְלִיתָא puella. *Et* v. 25. Et surrexit ܛܠܝܬܐ טְלִיתָא *Sic* Matth. 14. v. 11. & datum est caput (*Johannis*) puellæ. *Ubi eadem vox in Syro legitur. Ad summam! Conferantur omnia loca, ubi* puellæ *vox habetur, & semper hæc dictio invenietur: ut* Marc. 5. vers. 39. 40. 41. 42. cap. 6. vers. 28. Luc. 8. vers. 50. 51. 54. Actor. 12. vers. 13. *Proindeq; nulla ampliùs suspicio orietur, corruptam esse vocem* Talitha. *Multa quoque obscura in Græco codice occurrunt*

sanè laudabiles, sanctos, pios & venerandos, qui nullis laboribus, vigiliis, ac molestiis parcunt, sed in id unicè incumbunt, ut lingua sancta, Hebræa *illa, quæ præteritis temporibus, satis diu in tenebris ac situ & pulvere obsita, delituit, rursus floreat; & postliminiò in scholis atq; Ecclesiis suo loco, honori ac dignitati restituta, triumfet. In quantum enim cælestia distant à terrestribus, æterna caducis dissident, divina ab humanis divisa sunt; in tantum quoque sancta horum studia, atq; vigiliæ, illorum lucubrationibus, qui ingenium ac operam in profanorum linguarum autoribus restituendis, non sine laude & gloriâ, occuparunt, anteferenda sunt. Illi enim circa linguam, hominum arbitrio & συνθήκῃ σημαντικὴν & potentem, versari solent; At verò isti ejusmodi linguam extolunt, quæ ab ipso Deo, quà characteres, quà potestatem ipsam, immediatè profecta videtur, in qua Deus ipse locutus, ipse scripsit, immò quam adeò extulit, & (ut Apuleij utamur verbo) sublimavit, sanctificavitq;, ut in illa enunciari, & ex illa sacrosanctum & ineffabile suæ majestatis nomen* יהוה *derivari voluerit: Illi duntaxat prudentiam humanam in lingua, ut eis suâ, scrutantur, licet δευτέρως, juxta mandatum Apostoli, eam in gloriam Dei dirigant; hi verò veram, sanctam & mysticam Dei nostri, in verbo suo revelatam, inquirunt sapientiã, ad quam omne illud humanum ac seculare sapere collatum, merum desipere ac delirare est, proindeq; omnia immediatè, non δευτέρως, sed πρώτως & ἁπλῶς, in honorem Dei dirigunt, relictisq; hisce terrestribus, sola cælestia ac divina quærunt. Hæc enim illa sapientia, illa sancta scientia, quæ cultores suos, atq;, ut ita dicam, legitimos mystas, in ipsa ardua cæli culmina sublevat, inq; arcana illa, divinæ majestatis adyta, quodammodo introducit, ubi Pater est à nullo genitus, ubi filius est verus Deus, de Deo vero, verumq; vero de lumine lumen, ubi Spiritus inclitus, amborum nexus, & summi amoris copula, patris & filij, æterno sacrum spiramine flamen, ubi Seraphim inexhaustâ summi amoris dulcedine ardent; ubi Cherubim Deo, contemplando, venerando, celebrando, inhærent; ubi throni justa suscipiunt judicia, ubi dominationes, virtutes, principatus, & catervæ angelicæ, divina jussa exequuntur.*

Cæterùm Hebræam linguam cum dico, ejusq; cultores celebro, non matrem duntaxat, sed ejusdem etiam filias, easq; maximè generosas & illustres, divinis scripturis ancillantes, Chaldæam, Syram, *immò &* Arabicam, *regio ornatu incedentes, simul intellectas volo. Hæ enim (ut illud de suo mihi largiatur collega meus honorandus, Dn.* Laurentius Fabricius, *Hebrææ linguæ Professor Publicus) manibus se complexæ, præstolantur ad nutum Hebrææ, suæ matris, sicubi illa hisce suis filiabus scripturæ sensum commiserit asservandum, ut, si lector eo opus habeat, hasce nobiles filias generosissimæ matris adeat, ab eis sensum alicubi scripturæ petat. Ut autem impræsentiarum nihil dicam de lingua Chaldaica, cum nemini non sit notissimum, quantam ejus paraphrasis lucem, ad textum Hebræum veteris instrumenti rectè intelligendum, adferat: nihil quoq; referam de Arabica lingua: quippe in qua non tantùm scripserunt interpretes librorum sacrorum; sed etiam Opt. Max. secularium scientiarum autores. Certè sicut optandum esset Medicis, ut* Avicennam *& illis simul ac Philosophis, ut* Averroëm *in illa, in qua scripserant lingua, nempe* Arabica, *legere possent: ita etiam hæc felicitas legendi Arabes, sacrarum literarum interpretes, Theologis non invidenda. Quomodo enim hi textum Biblicum illustrent, unico illo exemplo, satis evidenti & claro, doceri potest,*

quod

BENEVOLO LECTORI SALUTEM.

Multa honorificè & graviter prædicantur hodie de illorum instituto, qui in meliorum autorum scriptis, quà emendandis, quà illustrandis, quà exponendis, nulli operæ, nulli labori aut sumptui parcunt, ut illa non solùm legi utiliter, sed & planè quoque intelligi queant. Et sanè res ista uti suâ laude ac commendatione, vel maximè digna est; ita eâ si privetur, aut destituatur, planè indignum. Quandoquidem Deus noster, qui solem suum sinit oriri super bonos & malos, non solùm Christianos nos, sed etiam Ethnicos illos idololatras, maximâ sæpiùs sapientiâ, ac prudentiâ ornavit, adeò, ut quidquid virtutis, veritatis, honestatisq; & ornatus, in ipsorum tam dictis & scriptis, quàm rebus & factis, hodièq; splendet, id Dei donum sit, Deiq; sapientiam & bonitatem abundè demonstret. Quid? quòd bonitatem misericordiamq; Dei, nobis attestari, nihil posse videatur luculentiùs certiùsq;, quàm quòd bonitas hæc ipsa malis bona, insipientibus sapientiã, imprudentibus prudentiam, impijs pietatem, vitiosis virtutem, hostibus suis infensis, pacem, hancq; conservandi & propagandi media ac instrumenta, tam animi quàm corporis (stupendũ sanè providentiæ divinæ opus) abundantissimè largitur. Quare summa Dei benignitas bonitasq; ut ubiq; agnoscenda, ubique prædicanda commendandaq; & pro ea Deo gratiæ agendæ: sic tantò magis id præstare tenemur, quantò alieniores fuerunt à vero Deo, rectoq; ejus cultu, quibus divina illa bona & dona collata sunt. Nam licèt magnum Dei beneficium sit, quòd bonis benefaciat, bonitatemq; bonitate quasi compenset: Adhæc tamen longè majus esse videtur, magisq; mirandum, quòd malis benefaciat, malaq; omnis generis bonis remuneret, benignissimus Deus. Hic ergo fructus, quia ex Criticorum, &, de quibus agimus, profanorum autorum correctorum, & pristinæ ipsorum integritatis & perfectionis restauratorum industriâ ac laboribus, (ut alia, utpote historiarum pleniorem notitiam, rerum Politicarum accuratiorem prudentiam, & linguarum perfectiorem cognitionem, quæ omnia quoque ad Codicem sacrum rectè exponendum, tam quoad res, quàm quoad verba faciunt, taceam) ad ipsam Ecclesiam ejusq; fidelia membra redundat, meritò etiam in illa, & inter ista commendandi, maximisq; encomijs ornandi sunt, proindeq; nequaquam id, quod in infidelibus bonum lucet, quodq; ab illis proficiscitur divinum, tamquam profanum, impium, Ethnicum, immò ab ipsissimo Diabolo inventum & introductum (quod hodie nonnullos malè-feriatos & fanaticos, pessimè confundentes ea, quæ in homine ab homine, vel etiam sæpiùs à suggestione Sathanæ, & ea, quæ à Deo sunt, bona & dona sua, inter bonos malosq;, benignissimè distribuente, in ipso Ecclesiæ pomœrio factitare, non sine animorum morsu, ac singulari dolore experimur) damnandum & abominandum. Id quod sanè verum, justum & dignum esse, ipsisq; bonis, à Deo mortalibus concessis, ubicunq; etiam & apud quemcunque inveniantur, deberi, non possunt non æstimare, faterique omnes boni & cordati, qui opera divina intentis oculis inspiciunt, in illis Deum devotâ mente adspiciunt, & ejus ineffabilem bonitatem humili corde suspiciunt. Hæc igitur ut longè verissima, certissimaq; sunt; sic omnibus modis commendant illorum industriam, propositum & conatus

